Christen

1917

Inhouds-register - bij jaargang 1918 ingebonden -

[illegible]

EV 28 Sept tbc: 278.

verslag I.V. 17 [illegible]
[illegible] 1 Juni
[illegible] [illegible]

DE CHRISTEN

Orgaan der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland.

1917

Inhouds-register:

Frontversjes.

Schriftbeschouwingen en stichtelijke stukken.

Diversen.

Ingezonden stukken.

Zending.

No. 1549 VRIJDAG 5 Januari 1917. 36ste Jaargang

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTE CHRISTENEN (BAPTISTEN) IN NEDERLAND.

Verschijnt wekelijks.

Adres voor de Redactie:
Vaillantlaan 415, den Haag.
Voor administratie te Stadskanaal.

ABONNEMENTSPRIJS :
Per kwartaal, franco p. post ƒ 0.50.
Voor 't Buitenland per jaar - 2.50.
Advertenties 1—5 regels 30 ct.
Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement lager.

Nieuwjaarslied.

'tVerbond van U, dat voortduurt
Zoo hoopvol, eeuwig, waar,
Word' ook aan ons verheerlijkt
Door heel het nieuwe jaar!

Uw Woord, dat zoo genadig
Aan 't hart vernieuwing schenkt,
Daarmee blijf steeds ons leven
Met Hemelkracht gedrenkt!

En 't bloed dat tot den zondaar
Spreekt van een zaalgen vreê,
Blijf steeds ons heil op aarde!
De Heer is onze beê!

Uw Geest reeds uitgegoten
Op ieder, die gelooft,
Die Geest blijft rijklijk stroomen
Op heel ons hart en hoofd!

Uw arm die beide omvat houdt
In 't worstlen van deez' tijd
Daarmee zij, vrij van vreeze,
Steeds onze ziel verblijd!

Uw oog, dat hen blijft schouwen
Op heel hun pelgrimsvaart,
Daarmeê zij steeds hun loopbaan
Voor satans list bewaard!

Wij blijven met U wandlend
Dan steeds uw eigendom,
En niemand keert ons harte
Van U, o Koning om.

Wij knielen aan Uw voeten
En kussen Heer! Uw hand,
Breng door Uw heilig lijden
Ons eens in 't Vaderland!

(Naar ALB. KNAPP.)

Nieuwjaarsgedachten.

Die ooren heeft, die hoore wat de Geest tot de gemeenten zegt. Openb. 2 ; 7a.

In Jezus naam zij ons begin.
Wij treên een nieuwen tijdkring in.

Wij vangen ook weer *een nieuwen jaargang* van „De Christen" aan. God zij geloofd dat wij het mogen en kunnen doen. We bidden onzen papieren prediker een goede en gezegende reis toe op zijnen jaarloop. Hij komt verder en op veel meer plaatsen en in veel meer huizen, dan wij en onze lezers of ook een der bedienaren des Woords komen kunnen. Hij is een getuige der Waarheid allereerst en allermeest binnen de grenzen der gemeenten van „gedoopte Christenen", maar ook op het terrein der geheele Gemeente Gods, zoo ver hij maar komen kan. Alle kinderen Gods worden bedoeld.

De aard van dit blad leidt er toe dat het strikt genomen geen evangelisatie-blad kan zijn, ofschoon dit laatste toch niet geheel uitgesloten behoeft te zijn. „De Christen" is echter 't meest een Christus-prediker voor de gemeenten en voor de geloovigen in 't algemeen. Voor onze gemeenten in hij ook correspondentieblad.

Niemand, die ernstig over deze prediking doordenkt, zal dien arbeid overbodig achten. Alle broeders, die licht, gaven en kennis door den Heiligen Geest verkregen hebben, vinden hier een middel om hunne medegeloovigen voor te lichten, te versterken en te vertroosten door hun woord, in wijder kring dan waarin zij wonen.

We hopen daarvan veel te zullen bemerken in den loop dezes jaars. De ernst van den tijd en de treffende teekenen der tijden, in verband met de verwachting van den komenden Heiland, dringen de Christenen om een krachtig getuigenis te geven door woord en daad.

De broeders en zusters, die al geen gave en kennis hebben om in een blad te schrijven, hebben de roeping, om te lezen en te laten lezen, en te helpen dat ons blad zooveel mogelijk bekend worde en in veler huis binnen kome.

Wij hopen van harte, dat in dit jaar de economische toestanden weer zoo gewijzigd mogen worden, dat we ons blad weer op beter papier kunnen drukken.

Denkende over een aanvangswoord in dit jaar, werd ons als ingefluisterd de woorden van bovenstaanden tekst, die aan 't slot van al de zeven brieven aan de gemeenten van Klein-Azië voorkomt, en in verband daarmede de woorden van onzen Heiland aan 't einde van gelijkenissen: „Die ooren heeft om te hooren, die hoore."

Denken we daarbij aan het groote voorrecht van te mogen en te kunnen hooren, maar ook aan het willen hooren.

Het is de Heilige Geest en alzoo God, die door verschillende middelen tot de gemeenten spreekt. De eerste dienaren des Woords onder het N.-Verbond hebben gesproken én geschreven. Door beide middelen sprak de Heilige Geest. Gelukkig ook geschreven, want hadden zij dat niet gedaan, hunne woorden zouden niet tot ons gekomen zijn. Nu spreken zij nog tot ons!

Voorts de Heilige Geest spreekt krachtig ook in onze dagen tot de gemeenten en tot de Gemeente in 't geheel. Hij spreekt ook door de teekenen der tijden en door de wereldgebeurtenissen tot de gemeenten en alle geloovigen persoonlijk. Hij protesteert tegen alle onheilige oppervlakkigheid, verdeeldheid, vermenging met de wereld, wereldschgezindheid en valsche bevrediging en traagheid onder de kinderen Gods. Hij roept tot ontwaken en opstaan van tusschen de dooden, (Eph. 4 : 14) opdat het volle licht van Christus op de geloovigen vallen moge. Hij spreekt door „De Christen" en door vele andere bladen en goede lectuur, als door het gesproken woord van met den Geest gezalfde getuigen. Daarmede hopen we in dit jaar weder voort te gaan. God helpe ons! Zijn dienst is zaligheid.

Vervolgens is het een groot voorrecht van God te kunnen hooren. God heeft ons ooren gegeven, dat is het vermogen om te hooren. Niet slechts om voor een wijle klanken op te vangen, maar om het gesprokene op te nemen. Wij zijn tegenover den Heiligen Geest levende phonograven, en kunnen de stem en de woorden des Geestes opnemen en weergeven. Dat is de gave, die God in den mensch geschapen en bewaard heeft, met betrekking tot het hooren. Vandaar de vermaning, die zoo menigmaal in de Schrift, zoowel in het Oude- als in het N. Testament, door God gegeven wordt: Hoor naar Mij en leef.

Doch wel in geheel bijzonderen zin hebben de kinderen Gods ooren. Hun geest is verhelderd, hun verstand wordt vernieuwd, zij hooren dingen, die alleen voor hen passen, heilgeheimen, die de kinderen der wereld niet verstaan kunnen. De Heilige Geest spreekt niet alleen tot hen, maar maakt door zijn heiligende inwoning ook vatbaar en tot hooren bekwaam. De middelen die de Geest gebruikt zijn als een hemelsche telefoon. Wij moeten er ons oor aan leggen en hooren. O, dat niemand dit verwaarlooze of nalate. Hoor wat God tot de gemeente zegt.

God vraagt gewillige hoorders. Wij hebben het gedurig ons zelven te zeggen: ik wil en ik zal hooren. Maar dan ook alleen aanbiddend naar de stem des Heiligen Geestes. Er zijn vele andere, soms vroom klinkende stemmen in de wereld en onder het naam-christendom, en onder de christenen is nog maar al te veel nieuwsgierigheid, zoodat waakzaamheid roeping is. Christenen hebben den geest der onderscheiding noodig. Voor hen, als zij 't willen, controleert de Heilige Schrift alles. Wat daarmede niet direct overeenstemt, is niet van den Heiligen Geest. Gehoorzaamheid en oprechte heiliging aan God en het jagen daarnaar, misleidt nooit, zelfs niet al schuilt er in iemands streven nog eenige dwaling. De oprechten gaat het licht op uit de duisternis. Daarin kan ook de eene broeder den anderen van dienst zijn. Daarom „dient elkander door de liefde".

In dien geest wenschen wij dan ook deze onzen papieren „Christen" z'n loop weer te laten voortzetten door ons Vaderland en vele andere landen, waar Nederlands-lezende christenen wonen. Op velerlei verschijnselen op het breede arbeidsveld der Gemeente Gods zal gewezen worden, en waar er gevaar dreigt hopen wij, dat „De Christen" zijn waarschuwende stem zal laten hooren. Moge er ook maar veel licht uitstralen over de waarheden der Schrift door de stichtelijke stukken, die „De Christen" uitdragen zal. Moge ook hierdoor het onder de kinderen Gods ontwakende verlangen om meer tot de eenheidsopenbaring der Gemeente te komen, krachtig bevorderd worden!

Met de bede dat zoo ook „De Christen" in 1917 een drager van vele verblijdende tijdingen uit de gemeenten moge zijn, en met hartelijke heilwenschen voor al onze lezers, ga dan dit eerste nummer van dezen nieuwen gang weer zijn tocht aanvaarden. Moge hij maar een welkome bode zijn in steeds meerdere woningen! Daartoe bevelen wij de Redactie in de voorbede der kinderen Gods broederlijk aan.

N. v. B.

Nieuwe verwachtingen.

Wat verwacht ik, o Heere?
Ps. 39 : 8.

Het oude is voorbijgegaan. Het jaar 1916 is niet meer. Met bloedroode letters zal het in de jaarboeken der geschiedenis vermeld worden. En waar we nu weder aan den aanvang van een nieuw tijdperk staan, ligt de vraag voor de hand: Wat zal het ook nu weer zijn, welke verwachtingen mogen we koesteren? Daar echter niemand een antwoord op die vragen kan geven, omdat de toekomst in Gods hand ligt en voor onze oogen verborgen is, kunnen we onze verwachtingen voor dit jaar ook niet anders dan in vragenden vorm uitdrukken.

Het spreekt van zelf, dat de blik dan allereerst naar het oorlogstooneel gericht is. We hebben vredesklokken hooren luiden en met spanning wordt er uitgezien naar

berichten of die klanken een welwillend gehoor zullen vinden, en 1917 eindelijk den zoo lang verbeiden vrede brengen zal, of in den vloed van haat en wraakzucht gesmoord zullen worden. Ons antwoord is: wij weten het niet, het is God alleen bekend. Een tweede vraag die er als vanzelf op volgt, is: Zou het dan spoedig kunnen gebeuren dat de slagvelden verlaten en de militairen „huistoe" gezonden werden? gelooven we wel ontkennend te moeten beantwoorden. De belangen der verschillende partijen zijn te uiteenloopend, dan dat die, zooals dit wel eens genoemd wordt, in drie vloeken en een zucht, tot overeenstemming gebracht zullen worden.

Er zijn nog meer vragen te doen die met den vrede in nauw verband staan, b.v. hoe zal het met den economischen toestand gaan, zullen de zaken spoedig weer op hun ouden voet geregeld zijn, wat zal de nawerking van den oorlog op zedelijk gebied te zien geven? Zoo zouden nog een menigte van vragen te doen zijn Het beste antwoord zal dunkt ons zijn, geen antwoord te geven, maar met David op zijn vraag: „Wat verwacht ik, o Heer!" te zeggen: „Onze hoop, die is op U."

Laat Hem besturen, waken;
't Is wijsheid wat Hij doet.

Waar wij dit niet alleen gelooven, maar weten, kunnen wij ook de toekomst veilig in Zijne handen geven, want:

Zoo zal Hij alles maken,
Dat ge u verwondren moet.

In verband met dezen oorlog wordt echter van verschillende zijden een hoop en verwachting uitgesproken, die wij als geloovige, Bijbelsche Christenen niet kunnen deelen, n.l. op een duurzamen vrede. Er wordt gesproken over de oprichting van een Statenbond en de organisatie van een Staten politie, om in 't vervolg oorlogvoeren onmogelijk te maken. Ach! wat is de menschheid toch verblind. Geen alles verwoestenden en vernielenden oorlog meer, zoolang de moordenaar van den beginne nog de overste dezer wereld is. Hoe goed en edel die gedachten misschien bedoeld zijn, zij zullen ijdel bevonden worden; satan zal wel zorgen de hartstochten der menschen telkens weder te ontketenen, zoodat ze elkander gedurig zullen trachten te vernielen.

Neen, wij hebben eene andere verwachting en die rust op een vasten, onwankelbaren grond. Jezus heeft gezegd: „Ziet, Ik maak alle dingen nieuw." „Ik schep nieuwe hemelen en een nieuwe aarde, in dewelke gerechtigheid woont." En op Zijn tijd zal Hij die belofte vervullen. Satan onttroond; nedergeworpen in den poel des vuurs; Christus Koning, dan zal er geen oorlog meer geleerd worden, maar de zwaarden tot spaden en de spiesen tot sikkelen geslagen worden. Dan zal er eeuwige vrede zijn, want Hij is d e V r e d e v o r s t.

Laat ons, in de verwachting daarvan, blijmoedig het nieuwe jaar intreden, wetende dat Hij voor ons zorgen en voor Zijn Koninkrijk bewaren zal, als wij in den goeden strijd des geloofs tot het einde toe volharden.

N. Z. Jzn.

Christus en anti-christus.

(Vervolg.)

Jozua was dus ook 'n type van Christus. Hij was de leidsman, die het volk het beloofde land inleidde, en hij was de held, die de vijanden in dat land overwon. Jozua heeft Israël niet v o l k o m e n in de rust kunnen brengen (Hebr. 4 : 8). Wat al een onrustige tooneelen zijn er in dat land der ruste afgespeeld! Het waren maar gedeeltelijke overwinningen. Dat was niet de schuld van Jozua. Door des volks ongehoorzaamheid en onvolkomen overgave kon Jozua hen niet in de rust brengen. Het volk zelf heeft dat verhinderd. Wat toch was Gods bevel? *Roei de vijanden uit g e h e e l e n a l.* Dat was tegelijkertijd de straf over de zonden dier volken. Ze hadden het u'terste gedaan evenals de inwoners van Sodom en Gomorra.

Als de menschen onbekeerlijk worden, dan is het een zegen van God als dezulken afgesneden worden. De uitvoerders van dat gericht waren de Israëlieten. Merk welk bevel God gaf (Ex. 34 : 11—16). Er waren vijanden van God en alle reine zeden in het beloofde land, die verdreven moesten worden (Num. 33 : 55). Er m o e s t op Gods bevel een volledige scheiding zijn tusschen Israël en de heidenen. God wist het, als zij die vijanden niet verdreven, dan zouden de vijanden hen beheerschen. Dat bevel was dus tot hun eigen welzijn. *) Ook bij ons m o e t er een v o l l e d i g e scheiding zijn tusschen ons en de wereld, den duivel en ons eigen-ik-leven, anders worden wij door hem overwonnen. God geeft de kracht daartoe, evenals Hij het den Israëlieten m o g e l i j k maakte om Zijn bevel uit te voeren.

Want dat juist was d e zonde van Israël, dat zij het konden en toch niet deden.

Het volk verdreef de volken niet geheel (Joz. 13 : 13). Ook staat tot Israëls eeuwige schande geboekt, dat iedere stam afzonderlijk zich aan die zonde schuldig maakte. Zie wat Juda deed (Joz. 15 : 63). Zij k o n d e n de Jebusieten niet verdrijven. Toen Juda het wel kon, deed hij het n i e t. Nu k u n n e n ze niet meer tegen den vijand op, door e i g e n s c h u l d verzwakt. Nu schrikken ze zich en wonen t e g e n Gods bevel met de heidenen samen.

Efraïm verdreef de Kanaänieten niet, maar maakte ze cijnsbaar (Joz. 16 : 10). Zij hadden er wat anders op uitgevonden dan God als Zijn wil had geopenbaard. Niet verdrijven, belasting laten betalen. Niet Gods wil doen, maar e i g e n wil. Die kwam hun meer practisch voor.

Manasse maakte dezelfde fout (Jozua 17 : 12).

Keeren we nog even terug tot Juda. In Richt. 1 : 19 merken wij d at Juda niet v o o r t g i n g de inwoners te verdrijven. Waarom niet? Jozua 17 geeft het antwoord. Zij hadden „ijzeren wagens." En God zegt tot hen, d at zij de Kanaänieten zullen verdrijven o n d a n k s hunne „ijzeren wagens." Zijn wij nooit meer bang voor onze „ijzeren wagens" van boos humeur, kwaaddenkendheid, jaloesie, bitteren weerstand, lietdeloosheid, booze driften en nog veel meer. Wij k u n n e n met God

aan onze zijde alle „ijzeren wagens" trotseeren, ja verpletteren.

Benjamin is eveneens ongehoorzaam Richt. 2 : 21, Manasse is al onderworpen aan de Kanaänieten (vers 27). Zij willen wonen in dat land. Wat de vijand wil gebeurt hier, niet wat Manasse wil.

Dan is reeds verdreven door de Amorieten (vers 34). De kinderen van Dan mochten niet eens wonen in het vruchtbare dal, maar worden verdreven naar de koude onvruchtbare bergen.

Geheel Israël is ongehoorzaam (Jos. 17 : 15).

In Richt. 2 : 1—3 wordt Israël nog eens herinnerd aan Gods trouw, maar ontving tegelijkertijd eene bestraffing: Gij zijt niet gehoorzaam geweest, waarom toch dit? Als God vraagt waarom wij ongehoorzaam waren, bestond de mogelijkheid om te gehoorzamen. Door ongehoorzaamheid en onvolkomen overgave kan God zijn plan in ons niet volvoeren. Met den tijd is het er dit niet beter op geworden. Als Jozua een oud man geworden is, moet hij nog zeggen: „Er is zeer veel land overgebleven, om in bezit genomen te worden." Israël was te slap, te traag geweest om in bezit te nemen, wat God hun had gegeven (Joz. 18 : 3). De oorzaak, waarom Jozua hen niet in de rust, de wezenlijke Sabbatsrust, kon brengen was hun ongeloof (Hebr. 4 : 8, 9).

Gods bedoeling met zijn volk was niet, dat zij een menschen leeftijd in de woestijn zouden doorbrengen. Van Egypte naar Kanaän liepen drie wegen. De eerste weg was de kortste. Dat was de koninklijke weg des geloofs. De aartsvaders waren daar langs getrokken, en later ook Jozef met Maria en het Kindeke Jezus. Daar zouden ze niets te maken gehad hebben met de Roode zee of de Jordaan. De tweede weg was langer, daarop moesten zij wel de Jordaan en de Roode zee over. En langs dien langen omweg moest God hen leiden, (Ex. 13 vers 17) hoewel er een andere weg was, die nader was. God wist dat zij zouden terugkeeren, omdat Hij in hunne harten geen volkomen overgave en vertrouwen zag. Vanwegen hun ongeloof, konden zij dus niet ingaan.

Sommige menschen kunnen zoo gemoedelijk en dierbaar spreken over dit leven als een woestijnreis, even als van Israël. Maar men vergeet daarbij, dat Israëls verblijf in de woestijn straf was.

Het beloofde land, beweert men beteekent de hemel. Volgens Gods woord is die opvatting onjuist; want dat zou dan een hemel vol vijanden zijn. Denk maar hoeveel bloedige tooneelen daar zijn afgespeeld. Neen, God heeft ons in Zijn Woord een anderen hemel beloofd, een hemel, waar wij met Hem eeuwig volmaakt zalig zullen zijn. (Wordt vervolgd).

——

*) Deze dingen werden weliswaar hier met andere oogmerken geschreven, maar nochtans is er bij ons de vraag gerezen: moeten wij de tegenwoordige afschuwelijke oorlogen onder de volken van Europa ook niet uit een zelfde oogpunt beschouwen? Deze oorlogen komen als oordeelen Gods over de volken van ons werelddeel, dat staat bij ons vast in overtuiging, — maar van Godszijde tot genezing. De gruwelijke zonden waren in de dagen van uitwendige rust, weelde en zelfgenoegzaamheid zóó hemeltergend, dat het ons niet kan verwonderen, dat de vreeselijke verwoestingen over ons werelddeel gekomen zijn.

Wij denken aan den allesoverbluffenden hoogmoed, aan het bitterste ongeloof en verwerpingen van God, van Zijnen Christus en Zijn Woord, en in verband daarmede aan het diep doorgedrongen zedenbederf en niet het minst aan het moorddadig Malthusianisme, dat zoo ongeveer tot de etiquette van 't fatsoenlijk (?) familieleven begon gerekend te worden, en door menigen kleineren burger en menschen uit het volk gevolgd werd.

De vraag kan gesteld worden: Wat is het ergste. dat een volk door goddeloosheid en zedeloosheid ondergaat, of door oorlog?

De Christen heeft zeker zijn antwoord gereed. Zal de wereld door al de tegenwoordige ellende een les leeren?

N. v. B.

De „eenheid der Christelijke Kerken" in Amerika.

In de oorlogvoerende landen wordt, door den oorlog, het verlangen naar eenheid in de kerken gewekt. *) In Engeland is er in de „vrije kerken" een beweging geboren, die naar vereeniging uitgaat. Voorloopig schijnt ze te gelukken. Er is reeds een commissie benoemd, die trachten zal een plan van vereeniging te ontwerpen. Men gevoelt: de mannen uit de loopgraven zoeken een andere kerk, dan die zij tot nu toe vonden. De geschillen, die de kerken verdeelden, bleken op het slagveld van ondergeschikte beteekenis. En daar ziet men de werkelijkheid onder de oogen; de werkelijkheid van den dood, daar openbaart zich de kracht van het geloof. Als de geschillen daar zonder vitale beteekenis zijn, zijn ze dat dan ook niet in het gewone leven? Is er dan reden om die verschillen altoos maar tegen elkaar uit te spelen? Is het niet veeleer noodig, dat, zooals er in het leger eenheid is gekomen tusschen de verschillende deelen der maatschappij, er ook eenheid komt tusschen de christenen? Dat ze elkander aanzien als behoorende tot éénzelfde leger, strijdende voor éénzelfde doel, optrekkende tegen éénzelfden vijand? Is het niet noodig dat ze ophouden elkander te bestrijden en te verbijten en elkanders krachten te verteren? De vraag wordt levend Gelukkig!

Die vraag was levend in Amerika, al vóór den oorlog. Over wat daar heeft plaats gehad, over den „Federal Council of the Churches of Christ" (den Bondsraad der christelijke kerken) wil ik hier het een en ander mededeelen tot leering, tot overdenking.

Reeds jaren lang had men in Amerika gewerkt evenals hier. De Evangelische Alliantie had er haar leden; er was een „Nationale bond van kerken en christelijke vereenigingen," zooals wij hebben onze „Algemeene zendingsconferentie", onze „conferentie voor Inwendige zending", waar alle takken van Inwendige zending vertegenwoordigd zijn, maar men was met dit alles — en terecht — niet tevreden. Er kon veel meer kracht worden geopenbaard als men gemeenschappelijk optrad en zoo werden daartoe pogingen in het werk gesteld. In 1905 kwam er in New-York, in Carnegie Hall, een kerkelijke conferentie bijeen, waarheen dertig verschillende kerken haar afgevaardigden hadden gezonden.

Op deze conferentie werd besloten een „Bondsraad der kerken" in het leven te roepen. Dit besluit werd ter kennis gebracht van de verschillende kerken met het verzoek, daaraan mede te arbeiden en besloten werd, dat als twee derden van de kerken de stichting van dien raad goedkeurden, hij zou worden opgericht. In het begin van 1908 werd die goedkeuring verkregen en had in Philadelfia de eerste vergadering plaats.

Het verschil tusschen den Bondsraad en de vorige bewegingen is dit, dat deze raad niet is een vrije stichting, een raad, door christenen uit verschillende kerken bijeengebracht, maar dat het is een officiëel kerkelijk lichaam.

Hij is ook daarin onderscheiden van alle andere pogingen om de christelijke eenheid te openbaren, dat zijn doel is: de verschillende kerken te bewegen tot samenwerking in den dienst van anderen, en dat hij niet poogt om ze te vereenigen door ze een theologische belijdenis te doen aannemen of een formule te doen teekenen.

De kerken, die dezen bondsraad der kerken samenstellen, zijn:

De Baptisten-kerken (Noord.)
De nationale Baptisten Conventie (Kleurlingen-kerk).
De vrije Baptisten-kerken.
De Christelijke kerk.
De congregationalistische kerken.
De discipelen van Christus.
De Kwakers (Vrienden).
De Duitsche Evangelische Synode.
De Evangelische broederschap.
De Evangelisch Luthersche kerk, generale Synode.
De Mennoniten kerk.
De Methodistisch-bisschoppelijke kerk.
De Methodistisch-bisschoppelijke kerk Zuid.
De Afrikaansch-meth. bissch. kerk.
De Afrik. meth. bissch. Zions-kerk.
De kleurlingen Meth. bissch. kerk in Amerika.
De methodistisch-protest. kerk.
De broedergemeente.
De presbyteriaansche kerk in de Ver. Staten (Zuid).
De Protest. bisschoppelijke kerk.
De Geref. kerk in Amerika. (Eng.)
De Gereform. kerk in de Ver. Staten. (Eng.)
De Geref. bisschopp. kerk.
De Geref. presbyteriaansche kerk, Generale Synode (Eng.)
De zevendedags-Baptisten.
De kerk der vereenigde broeders.
De vereenigde Evangelische kerk.
De vereenigde Presbyteriaansche kerk.
De Waalsche Presbyteriaansche kerk.

De bondsraad mengt zich niet in de innerlijke aangelegenheden van deze kerken. Zij blijven autonoom. Uitdrukkelijk is vastgesteld, dat de Bondsraad geen gezag hoegenaamd heeft over de kerken, die tot hem behooren; dat zijn arbeid beperkt blijft tot het geven van advies; tot het aanbevelen van eenigen arbeid in zaken van algemeen belang voor de kerken, de plaatselijke raden en de individueele christenen. Hij heeft geen macht om een gemeenschappelijke geloofsformule op te stellen, of een kerkorde, of zich te mengen in zaken de eeredienst betreffende, of om op eenige wijze de volle zelfstandigheid van de christelijke kerken, die er zich bij hebben aangesloten te beperken.

De grondslag van deze instelling en haar rechten zijn aangeduid door deze woorden: „In Gods voorzienigheid is nu de tijd aangebroken, om al duidelijker de wezenlijke eenheid der christelijke kerken van Amerika in Jezus Christus, hun Heer en Heiland, te openbaren en den geest te bevorderen van gemeenschap, samenwerking en onderlinge dienstvaardigheid."

De organisatie is zeer eenvoudig. De Bondsraad bestaat uit ongeveer 400 gedelegeerden, afgevaardigd door de verschillende kerken, en vergadert eens in de drie maanden.

Van deze 400 worden er 90 gekozen in een Uitvoerenden Raad, die samenkomt zoo vaak het noodig is.

De Uitvoerende Raad benoemd 'n Administratieven Raad, die maandelijks bijeen komt en geleid wordt door een Bureau, dat de zaken, waartoe besloten is, uitvoert.

De aard van den arbeid, die verricht wordt, blijkt uit de namen van de Commissies, die door den Bondsraad worden ingesteld. Er is een commissie voor Uitwendige zending (onze Zendingsconferentie), voor Inwendige zending (ons Comité voor Inw. Zending met zijn centraal Bureau), voor Socialen arbeid, voor vrede en arbitratie (onze Wereldbond der kerken is een uitbreiding hiervan; de Amerikaansche commissie is de moeder van den wereldbond), voor Evangelisatie, voor opvoeding, voor drankbestrijding, enz. enz. deels reeds goed georganiseerd en met vrucht werkende, en ieder hebbende eigen Bestuur, en ook tijdelijke Commissies, zooals voor de Panama-tentoonstelling enz. Is er iets bizonders, de Bondsraad vestigt er het oog op, en vraagt zich af, geleid door deskundigen, wat kunnen de christelijke kerken hier doen?

Wat zijn dan de functies van den Bondsraad?

Het meest belangrijke resultaat, dat in de vier jaren van arbeid is bereikt, is, dat de kerken elkander beter zijn gaan verstaan door samen te werken en een beteren blik hebben gekregen op elkanders arbeid door de wederzijdsche betere verstandhouding. De band van broederschap is voortdurend, en in korten tijd, veel sterker geworden. Een eerste taak van den Bondsraad is dan ook kerken op te voeden, dat zij gemeenschappelijk gaan arbeiden.

Maar voorts is het de taak van den Bondsraad om bij elke passende gelegenheid de opvatting, het inzicht der christenheid in een belangrijke kwestie te vertolken. Hij heeft de taal van het christelijk geweten te spreken. Er zijn tal van dingen, waarin de christelijke kerken eenstemmig denken. Het meest komt dit natuurlijk uit in de vragen, die het zedelijk leven van het volk betreffen, en in de sociale vragen. Er is geen gemeenschappelijke actie, bijv. in een vraag als die van den vrede, mogelijk, als er niet is een representatief lichaam als de Bondsraad.

Dan verdiept hij het gevoel van gemeenschap door bij

elke daartoe geschikte gelegenheid de verschillende elementen samen te brengen om elkander te raadplegen over 'n gemeenschappelijk optreden. Hoe hebben de godsdienstige krachten van het volk niet samen gewerkt gedurende de *Panama-tentoonstelling!*

Ook geeft de Bondsraad boeken uit, die daaraan moeten medewerken, dat het bewustzijn van broederschap wordt verdiept en een vereenigd optreden der kerken wordt mogelijk gemaakt. Een van die boeken is een belangrijk werk van den Secr. van den Bondsraad Charles S. Macfarland „Christian Service and the Modern World", waarin Sociale problemen worden besproken.

Over de wijze, waarop deze Bondsraad in het leven wordt gehouden, over de wijze, waarop de gelden worden verkregen heb ik hier niets mede te deelen. Omdat er belangstelling is in de verschillende kerken, die over eigen middelen kunnen beschikken, vrije kerken als zij zijn, komt het geld bijeen, deels van de kerken, deels van belangstellenden.

Deze Bondsraad der kerken is zeker een merkwaardig verschijnsel in onzen tijd. De gedachte, die door hem wordt verwezenlijkt, is geen nieuwe gedachte, maar dat zij voorloopig verwezenlijkt wordt, en wel met zichtbaar succes, is wel iets bizonders. Zoude het geen aanbeveling verdienen om deze gedachte eens vast te houden en ook in Nederland te overdenken? Misschien zou het overdenken kunnen brengen tot de vraag: zou deze Amerikaansche gedachte ook voor de praktijk van ons *christelijk leven iets kunnen beteekenen?*

Het was mij aangenaam, dat ik in ons Correspondentieblad op dezen Bondsraad mocht wijzen. De Secr. Charles S. Macfarland, die, ware het mogelijk geweest, onze Zeister-conferentie zou hebben bijgewoond, is steeds bereid om een ieder, die nadere inlichtingen begeert, inlichtingen te geven. Wil men meer over den Bondsraad lezen, men wende zich tot hem: General Office 612, United Charities building, 105 East 22d Str New-York City.

J. W. P.

(Correspondentieblad van de Ev. Alliantie.)

---

*) **Wij zouden liever zeggen: bij of in geloovige leden der verschillende kerken. Want zoo is het. (Red.)**

Ingezonden.

VREDE OP AARDE!

Nagalm van het Kerstfeest.

Zoo galmden de Kerstklokken, zoo zongen de menschen om den Kerstboom, terwijl bijna geheel Europa door den vreeselijksten van alle oorlogen wordt geteisterd. Ja, terwijl ook op het Kerstfeest het moorden niet wordt gestaakt. Terwijl op verschillende plaatsen kanonnen bulderen, de granaten en kartetsen uiteenbarsten, mannen in den bloei van hun leven worden uiteengescheurd en verminkt, gewond of gedood, waar ze soms nog worden verbrijzeld door de hoeven der paarden of de wielen der kanonnen, wordt op andere plaatsen in de loopgraven een Kerstboompje gemaakt en het Kerst-Evangelie verkondigd, het Vrede op aarde, in menschen een welbehagen. Bittere ironie.

Maar was het dan slechts een wensch, die nog niet is vervuld, van de Engelen die zongen in Ephrata's velden? Neen, het was en is werkelijkheid. Wij herdachten op het Kerstfeest ook een Vredesverdrag.

Op dien dag werd, vele eeuwen geleden, de vrede geteekend van Godswege met de menschen. God, de beleedigde, was zoo genadig dat Hij Zijnen eeniggeboren Zoon naar de aarde afzondt als Vredestichter. Wanneer God de reddende hand niet had uitgestoken zouden de menschen diep ongelukkig en verloren geweest zijn.

De menschen hadden voortdurend Gods geboden overtreden, wilden Hem niet erkennen, stelden afgoderij in zijn plaats en nochtans stak God de hand uit aan de diep verdorven menschen.

En wat zien wij tegenwoordig, en wat hebben wij reeds altijd opgemerkt? De menschen zijn het dooden en verminken moede, zij willen vrede. Maar.... op voorwaarden.

Wat vroeg God? Slechts dit: dat de menschen Hem erkenden, dat zij in Jezus Christus, geboren in den stal te Bethlehem, hun Zaligmaker erkennen zouden.

Wat deden de menschen? Zij kruisigden dengene, die tot heil gezonden was.

De menschen willen vrede, maar zijn te hoogmoedig om het te erkennen. Over vrede spreken zonder dat hun tegenpartij vernietigd is, is overbodig. Geen der partijen wil oprecht de verzoenende hand uitsteken. Een der oorlogvoerende mogendheden deed voor eenige dagen een voorslag om vrede te sluiten, maar maakte tevens door zijn prat gaan op behaald succes, het aannemen voor de tegenpartij onmogelijk.

Zelfs op het Kerstfeest houden ze niet op met moorden en verminken. Zou het karakter van den oorlog echter veranderd worden door een wapenstilstand op Kerstmis? Neen. De menschen zouden dan erkennen, dat zij door den strijd de Kerstdagen ontheiligen en lijnrecht tegen Gods heilige wetten ingaan. Dat willen ze niet erkennen. Ze meenen nog wel dat God hen helpt hun tegenpartij te vernietigen, ook op het Kerstfeest. De menschen zijn wel diepgezonken.

Wiens schuld is het echter, dat zoovele millioenen worden gedood, verminkt of gedemoraliseerd? Is het Gods schuld, omdat hij dit gruwelijke toelaat? Geenszins!

De mensch, bij het begin der aarde gesteld boven plant en dier als een heerscher, heeft verantwoording tegenover God te doen van al wat hij gedaan of niet gedaan heeft. Zij, die verantwoordelijk zijn voor dezen wereldstrijd zullen rekenschap moeten geven. Maar ook gij, die toch niet mede verantwoordelijk zijt, die niet behoeft te strijden, zult rekenschap moeten geven van datgene wat gij niet hebt gedaan en toch behoordet te doen.

Wat gij dan doen moet? Gij moet verzoenend werken. Wanneer twee menschen ruzie hebben, behoort gij ze te verzoenen. Zoo ook moet het Nederlandsche volk verzoening trachten tot stand te brengen tusschen de

oorlogvoerende partijen.

Wat deed Jezus? Jezus offerde zijn heerlijkheid op in den hemel om verzoening tusschen God en de menschen te bewerken. En wat hebt gij te verliezen? Niets. Veeleer zult gij er bij winnen.

Helpt mede de volkeren tot elkander te brengen en den oorlog te bestrijden. Dan kent gij uw roeping. *Zal het veel helpen? Wij weten het niet,* maar gij zult de voldoening hebben te weten, dat gij uw plicht hebt gedaan.

Daarom in den naam van Gods Zoon en Heilige Geest geprotesteerd *tegen* dezen vernietigenden oorlog en ingestemd met de leuze der pacifisten.

Wildervank. JAN DE JONGE Pzn.

Uit de Gemeenten.

NIEUWE PEKELA. Het is thans de derde maal dat wij ons verslagje schrijven naar aanleiding van de Kerstfeestviering en de engelenzang: „Vrede op aarde" klinkt over veld en akker, terwijl rondom ons de verschrikkelijke oorlogsvlammen hoog op laaien en likken aan nog steeds meer kruithuizen van Europa. Onwillekeurig rijst daarbij een heilige dankbaarheid in ons harte op voor het groote voorrecht, dat we nog steeds ongestoord en in vrede ons Kerstfeest mogen vieren.

Voor ons waren die dagen, met hunne bijzondere drukte en afwisseling van zeer aangenamen aard.

Nadat wij des morgens van den eersten dag het liefelijke kerstevangelie mochten hooren verkondigen naar aanleiding van Joh. 1 : 14—18, schaarden we ons des namiddags met de kinderen der zondagsschool en bijbelklasse om den rijk versierden en helder verlichten kerstboom om het traditioneele kerstfeest te vieren. 't Was een genot, die blijde, van geluk stralende kindergezichtjes te zien. Het zondagsschool bestuur heeft dan ook geen moeite noch kosten ontzien om den kleinen een recht gelukkig feest te bereiden. Nadat ze van alles en nog wat hadden genoten en tenslotte hunne belooningen voor vlijt enz. in ontvangst hadden genomen, keerden allen zeer voldaan huiswaarts.

Zonder echter aan de goede leiding en de bekwaamheid van het onderwijzend personeel, ook maar eenigszins te kort te doen, meenen we toch nog even te moeten opmerken, dat de zondagsschoolarbeid een krachtige steun verloren heeft door het vertrek van Zr. M. C. Enter, thans echtgenoote van den heer Evenhuis te Apeldoorn. Meer dan een tiental jaren heeft zij hare jeugd en krachten aan dien gezegenden arbeid geschonken, die haar lief geworden was. Ook de kinderen hielden veel van haar. Wij hoorden tenminste zoo nu en dan van deze en gene den wensch uitspreken: „ik wol dat Magreet ook maar op 't feest kwam."

Den tweeden dag vierden we mete vele broeders en zusters van Stadskanaal, Vriescheloo en Exloërmond het liefdefeest. Ook andere gemeenten, als Muntendam, Valtherveen, Weerdingermond en Emmercompascum waren uitgenoodigd zich door eenige afgevaardigden te doen vertegenwoordigen, die echter, behalve Valtherveen, het niet noodig hebben geoordeeld daarop eenig antwoord te geven.

't Heeft echter niet kunnen verhinderen dat we een recht aanname en gezegende samenkomst hadden.

De WelEerw. Heer ds. Weenink van Stadskanaal leide deze vergadering in met een zeer ernstig woord naar aanleiding van 1 Petr. 2 : 7: „U dan die gelooft is Hij dierbaar."

Vervolgens gaven verschillende broeders, een ieder in zijne eigene taal, getuigenis van liefde en dierbaarheid van hunnen Heer en Heiland.

Ten slotte vormde de viering van den dood des Heeren een waardig slot van dezen recht gezegenden dag.

Moge de Zon der gerechtigheid, onder wier vleugelen genezing is, voor al de volkeren opgaan, opdat het „Vrede op aarde" moge klinken over gansch Europa en daar buiten, zonder gestoord te worden door het donderen van kanonnen of het heilloos geschetter en gesis van eenig ander dood en verderfaanbrengend oorlogsmateriaal. B.

HOORN. Eindelijk weer eens iets van Hoorn, zoo hoor ik de lezers van ons blad reeds zeggen. Die niet beter wisten zouden haast gaan denken, dat in Hoorn geen gemeente meer was. Maar gelukkig, zij bestaat nog, en het is dan ook wegens reden van dankbaarheid, dat wij de pen opnemen om eens iets van ons te laten hooren. Niet dat wij juist groote dingen hebben te melden; maar immers, wij mogen ook den dag der kleine dingen niet verachten? Mocht 't jaar 1916 nu juist niet onder gunstige omstandigheden beginnen, met dank aan God kunnen wij er melding van maken, dat het einde beter geweest is dan het begin. De verdeeldheid, die bij het begin des jaars was ingeslopen is weer uitgebannen en nu is de band der eenheid weer gehecht. Den eersten Kerstdag werd daar ook blijken van gegeven en kwam de gemeente te zamen om een onderling „liefdemaal" te houden, en het was ons goed daar te zijn, want wij smaakten een dubbele vreugde. Ten eerste omdat wij geneigd waren om met elkander feest te vieren, en ten tweede om de aanleiding tot dit feest. Dat wij geneigd waren om feest te vieren, bewees ons Gods zegenende hand die Hij over zijn gemeente wilde uitstrekken en de liefde weer den boventoon begon te krijgen.

Ten tweede vierden wij feest om het groote heil dat ons gewrocht is en de groote blijdschap die geboren is te Bethlehem. De harten en monden kwamen dan ook los en menig goed woord werd gesproken, menig lied werd gezongen, terwijl een der broeders een referaat ten beste gaf. Ook de dienende Martha's lieten zich niet onbetuigd om de feestvreugde te verhoogen. Met dankbare harten mogen wij dan ook op dit welgeslaagde feest terugzien, en wenschen met goeden moed het komende jaar weer in te gaan, met het volste vertrouwen, dat God zijn hulp ons niet onthouden zal. Nog zij gemeld dat de gemeente het plan heeft opgevat om in het komende jaar weer een Zondagsschool op te richten, van God biddende dat Hij dit plan zegenen moge.

D. BROERTJES.

Officiëele Mededeelingen.

Prediking te Rotterdam, Lokaal Rembrandtstr., 's nam. 5 uur (Catechisatie, lokaal Burgemeester Roosstr. (naast het Postkantoor) te $3^3/_4$ uur.

LIEFDEGAVEN.

Voor de zending.

Ontvangen van de Gemeente te Hengelo (O.) f 20.30, van de Gemeente te Stavoren f 15.—, van de Zendingsver. te N.-Pekela f 12.78½, van de Broederschap te Bergummerheide f 10.—, van br. Reiling, Drouwenermond, Zondagsschoolcollecte f 9.75.

N. Pekela. E. H. DE GROOT.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van S. C. R. te N.-Buinen f 5.50, van G. W. te Em. Erfscheidenveen f 7.30, van S. P. H. te Makkum f 2.—, van B. H., Dusseldorf f 1.30, van N. Z., Amsterdam f 26.10, van C. B. te Spijkenisse f 2.

N. v. B.

Correspondentie.

Onzen geachten abonné J. de J. te Wildervank zij opgemerkt, dat er niet veel Bapt. J. V. zijn, en die er zijn, zijn veelal een afdeeling van den Ned. Jongel.

Bond. Bij dezen Bond heerscht de meest mogelijke Chr. vrijheid, zoodat het noch noodig, noch gewenscht moet geacht worden, den arbeid der Chr. Jongel. Ver. te versnipperen. Wij denken mitsdien uwen „oproep" niet te plaatsen.

RED.

Br. J. J. L., Sherwood, Oregon. Uw kaart van 1 Dec. l.l. kwam ons 1 Jan. '17 in handen. De zaak komt nu in orde.

Met broedergroet,

N. v. B.

Van wege de feestdagen kon dit nummer van „De Christen" eerst heden verschijnen.

Advertentiën.

Efezen 6 : 23 en 24
wordt al onze Brs. en Zrs. toegewenscht in dit pas begonnen jaar door
Drachten. K. FRIESWIJK en Echtgenoote.

Ps. 146 : 3.
Dat dit door alle Brs. en Zrs. ondervonden moge worden in 1917 is de wensch van uw Br. en Zr.
J. BLAAUW en Echtgenoote.
Musselkanaal, 1 Januari.

Bij de wisseling des jaars 's Heeren Zegen al de Brs. en Zrs. toegebeden.
H. v. d. HEIDE en Echtgenoote.
Leeuwarden, 2 Jan. 1917.

Door dezen brengen wij onze heilgroeten aan al de Brs. en Zrs. bij de intrede van 1917.
Hengelo (O.). H. TER BRAAK en Familie.

Gods besten zegen wordt al de Brs. en Zrs. van harte toegewenscht bij de intrede van 1917.
G. v. DALFSEN en Echtgenoote.
Apeldoorn, Jan. 1917.

Gods zegen en vrede wordt al de Brs. en Zrs. van harte toegewenscht bij de intrede van 1917.
JOH. VERMAAS en Echtgenoote.
Den Haag, Celsiusstraat 164.

Al Gods heil wordt den broeders en Zusters, dien deze bereikt, hartelijk toegewenscht voor dezen nieuwen tijdkring.
H. W. v. BEEK en Echtgenoote.
Neerbosch, Jan. '17.

Hartelijke zegenwensch aan alle Broeders en Zusters zoo buiten- als binnen het Vaderland bij de wisseling des jaars.
Stavoren, 1 Jan. '17. A. KARSSIENS.

Spoedt jaren, dagen; Gods gemeent' —
Is zich haar heil bewust;
In Christus met haar God hereend,
Beidt zij Gods Sabbatsrust.

Allen broeders en zusters in Nederland des Heeren Zegen toegewenscht.
Ned. O.-Indië. CHR. MOSTERD Pzn.

Gods besten zegen zij toegewenscht aan alle Brs. en Zrs. bij de intrede van het nieuwe jaar.
Den Haag. J. H. STREEDER en Familie.

Allen medeverbondenen in Christus Jezus: Genade en Vrede zij u, bij de intrede van dezen nieuwen tijdkring, van harte toegebeden door
J. JERONIMUS en Vrouw.
Groningen, Jan. 1917.

Geboren:
Steven,
zoon van
S. PROST, en
K. PROST—Hulleman.
De Heer maakte alles wel!
Hoorn, 28 Dec. 1916.

Heden werd van ons weggenomen onze eenigste lieveling en teer beminde

Johanna Cornelia

in den leeftijd van 20 weken, na een ongesteldheid van een dag. De Heer zij ons tot troost. En de gebeden zijner kinderen ons tot sterkte.

H. J. de Vries,
T. de Vries—Bijlsma.

Trekweg bij Harlingen,
2 Jan. 1917.

Dit blad wordt gedrukt ter NEERLANDIA-DRUKKERIJ Apeldoorn.

No. 1550 VRIJDAG 12 Januari 1917. 36ste Jaargang

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTE CHRISTENEN (BAPTISTEN) IN NEDERLAND.

Verschijnt wekelijks.

Adres voor de Redactie:
Vaillantlaan 415, den Haag.
Voor administratie te Stadskanaal.

ABONNEMENTSPRIJS:
Per kwartaal, franco p. post *f* 0.50.
Voor 't Buitenland per jaar - 2.50.
Advertenties 1—5 regels 30 ct.
Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement lager.

De Algenoegzame.

Als Gij maar nabij moogt zijn,
In de grootste smart vergeten,
Is gestild de wreedste pijn,
Wijkt de vrees van 't bang geweten,
Daalt er vrede, oneindig zoet,
In 't onrustige gemoed!

Als Uw hand mij maar geleidt,
Ben ik veilig op mijn wegen;
Zie ik hulpe mij bereid,
Vloeit alleen een stroom van zegen,
Daalt na elken duistren nacht.
't Licht des heils met groote pracht.

Als ik u maar heb, o Heer!
Laat dan vrij dit vleesch bezwijken,
Wat ik minde, lang en teer
Voor mijn brekende oogen wijken; —
't Eerste, waar ik m'op verliet,
Scheidt van mijne ziele niet!

Wees mijn psalm en zegezang
In de donkere doodsvalleien;
Doe m' alle eeuwigheden lang
Palmen voor Uw voeten spreien,
Met het jublend feestgeschal;
Jezus is het een en al!

C. E. G.

De besnijdenis.

En als achtdagen vervuld waren dat men het kindeken besnijden zoude, zoo werd zijn naam genaamd Jezus. Luk. 2 : 21.

Schijnbaar weinig beteekenend voor de gemeenten f de christenen persoonlijk, wat Lukas in bovenstaanen tekst vermeldt. Toch is het niet te vergeefs geschied, niet iets overbodigs. Immers alles, wat ons aangaande den persoon en het aardsche leven van onzen Heiland medegedeeld wordt, is voor ons gewichtig. Hoe gaarne zouden we nog wat meer vooral uit 's Heeren kinder-, knapen- en jongelingsjaren weten!

Ook willen we niet gelooven, dat er aan en met den Heer iets geschied is, wat maar slechts een godsdienstige vorm of ritus zoude geweest zijn. Het is alleszins waar, dat Zijne geschiedenis Zijn persoon teekende. Alles wat er met en aangaande Zijn persoon en werk geschreven is, heeft wegens zijn geheel eenige persoonlijkheid hooge en diepe beteekenis.

Doch ook om de zaak zelve. De besnijdenis had voor Jezus dezelfde waarde en beteekenis als voor ieder andere zoon Israëls. „Geworden onder de wet", schrijft Paulus in Gal. 4 : 4b. De Heer is onder de wet als Israëliet, als echte Jood (Judaniet) geboren. Hij was een volmaakt zuivere Jood, en gaf aan Zijn geslacht, dat zoo sterk aan 't afzinken was en reeds onder een vreemde regeering, weer wezenlijke beteekenis. Met Zijne menschwording en met het uit een dochter Israëls geboren worden, was Gods doel met Israël bereikt. Nochtans blijft dat volk voor God van hooge beteekenis; maar wordt „gezegend om der vaderen wil."

De Heer werd door de besnijdenis, evenals ieder zoontje onder Israël, als Zoon Israëls geteekend, volgens Gods bevel aan Abraham(Gen. 17 : 10 en 11), en ontving zijn joodschen naam Jezus.

Dit is van omvangrijke beteekenis, want de zaligheid — van Joden en Heidenen — is uit de Joden, door den waren Israëliet, Jezus.

Zoo teekent ook de besnijdenis de wezenlijke menschheid van Jezus, en daar hebben we als mensch niet minder belang bij als bij Zijn waarachtige godheid. Die twee deelen van Zijn wezen, doen Hem ons zien als de „Middelaar Gods en der menschen, de mensch

Christus Jezus."

Doch in verband met Zijne besnijdenis hebben we Jezus meer als Israëliet te beschouwen. Hij was zuiver één met Zijn volk. Hij had Zijn volk lief, zoo zelfs, dat Hij over de zonden en afkeerigheid van hetzelve weende. Al den zegen, die God aan Abraham had toegezegd, was in Hem verpersoonlijkt en aanwezig. Doch dit gold de *geestelijke zegening*. Van de aardsche zegeningen, die God bijzonder aan Abraham en zijn zaad beloofde, heeft Jezus zelf niet genoten, en ze ook niet aan Zijne volgelingen beloofd, althans niet in deze bedeeling of in dit aardsche leven. Tegenovergesteld toch: veel verdrukking en lijden. Hij zelf wist Zich op deze Zijne aarde armer dan de vossen en dan de vogelen in de lucht. De geestelijke zegening Abrahams is het deel van allen, die gelooven in Christus Jezus (Gal. 3 : 14), en die Christus hebben aangedaan (4 : 27) en zoo zijn zij dan Abrahams zaad, zoowel heidenen als Joden en naar de beloftenis erfgenamen. Christus is de wortel en stam Israëls, en alle levenskracht is in Hem aanwezig (zie Rom. 11).

De besnijdenis van Jezus nu teekent Hem niet alleen als Israëlitisch kind, maar ook als Verbondskind. God gaf aan Abraham en zijne nakomelingen de besnijdenis als verbondsteeken. Jezus was het Verbondskind, zooals God het eischte, een volmaakt Verbondskind. Zoo was er nimmer een geweest. Gansch Israël had het verbond overtreden, en geen enkele hunner had ten volle aan de eischen des verbonds voldaan. Alleen onze Heere Jezus heeft al die eischen uitgeleefd, uitgeleden en uitgestreden. Vandaar dat Hij Abraham kinderen doet geboren worden door Zijn geestelijk leven, het woord Zijner macht, en ze tot erfgenamen maakt volgens de belofte Gods (Gal. 3 : 29). Christus is het verbondshoofd des Nieuwen Verbonds, gelijk Abraham het hoofd des Ouden was.

Christus heeft niet gelijk Abraham een natuurlijke nakomelingschap, maar een bovennatuurlijke of geestelijke Allen, die in de gemeenschap des levens door het geloof in Hem worden opgenomen behooren tot Zijn geslacht, zijn Zijn geestelijke familie en door Hem ware eeuwige verbondskinderen.

Op dit punt heerscht er hopelooze verwarring van denkbeelden in de kerkelijke dogmatiek.

Denk maar aan de uitdrukking, die men zoo dikwijls, vooral bij de Gereformeerden, hoort: „Zaad der kerk", welke bij de praktijk van den kinderdoop (besprenging) zulk een machtige rol speelt. Dit is zeer droevig, juist omdat die dwaling zoo diep ingrijpt in de leer der zaligheid.

Jezus werd besneden als kind Israëls naar het vleesch, en is zoo „geworden onder de wet," opdat Hij degenen, die onder de wet waren, verlossen zou, en opdat wij de aanneming tot kinderen verkrijgen zouden. Uit Israël is door Jezus de kracht der wedergeboorte gekomen tot de volken der aarde.

Toen de Heer zich later in den Jordaan liet doopen, *) stelde Hij zich ambtelijk in betrekking tot de geheele zondige menschheid.

Wij ergeren er ons niet aan, dat wij, zooveel het vleesch aangaat, door een Jood verlost zijn; en dienvolgens is het ons ook geen bezwaar aan te nemen, dat God nog vele onvervulde beloften en nog grootsche plannen met het volk Israëls heeft!

De besnijdenis, waarbij bloed gestort werd, was een type van eene andere besnijdenis, n.l. die *des harten*. In Jezus zien we alles verwezenlijkt: de besnijdenis in het vleesch vervulde Hij in al hare beteekenis, tot in Zijn bloedigen kruisdood op Golgotha, en de nieuwe besnijdenis, „die zonder handen geschiedt, in het uittrekken van het lichaam der zonden des vleesches, door de besnijdenis" (sterven aan het kruis) „van Christus" (Col. 2 : 11).

Jezus een worden met Israël en met de menschheid heeft het mogelijk gemaakt, dat Hij als onze plaatsbekleeder, *onze* verlossing op zich kan nemen en door Zijn dood onze behoudenis bewerkte. En Hij is allen, die Hem gehoorzaam zijn eene oorzaak van eeuwige zaligheid geworden. God zij geloofd!

N. v. B.

***) Als het waar was, wat men op kerkelijk-dogmatisch gebied leert, dat de besnijdenis dezelfde beteekenis en strekking had als de doop, dan ware Jezus een „wederdooper" geworden.**

Christus en anti-christus.

(Vervolg.)

Het beloofde land is een beeld van *overwinning* en *rust*, niet alleen na ons sterven, maar reeds in dit leven *hier op aarde*. Het is mogelijk en het is de doorgaande toestand van Gods kinderen, dat ze hun leven lang in de woestijn blijven. Maar Gods bedoeling was 't *niet* met Israël en is het ook niet met ons, ons zulk een bange woestijnreis te laten afleggen. Maar als wij evenals de Israëlieten *ongehoorzaam* zijn, en onvolledig in onze overgave aan onzen Jozua dan maken wij het Hem onmogelijk ons binnen te leiden in het land der ruste. Het valt niet te ontkennen dat er vijanden in dat land zijn, maar door Hem, die ons liefgehad heeft en liefheeft, zijn het „overwonnen" vijanden. Er zijn er heel veel voor ons. Denk maar allereerst aan ons eigen ik-leven, de wereld, Satan met zijn booze geesten, talloos veel. God alleen weet hoevele er wel rondgaan door de straten en in onze woningen. Maar *overwonnen* zijn ze allen door Jezus en Hij geeft ook ons de kracht ze te overwinnen en te verdrijven. En ... verdrijven wij ze niet, dan verdrijven zij ons. Leiden wij een leven van overwinning zooals God het wil?

Of is ons leven zóó, halve overwinningen en heele nederlagen? Zijn we nog steeds aan het tobben met ons eigen „ik", om er dat onder te krijgen? Of zijn we, moe van het strijden, neergezeten in moedeloosheid? Gaat dan opnieuw tot Jezus, want *gij kunt het toch niet*. Laten wij nu eens kinderlijk gelooven: „IK BEN gestorven." Wie hangt daar aan dat kruis? Dat ben IK, IK. *Mijn eigen ik*.

Wie daalt daar neer in dat graf? *Mijn eigen* IK. Wie staat daar op uit de dooden? *Mijn eigen ik*.

(Zie vervolg pag. 7.)

IK BEN gestorven en mijn leven IS nu Christus. Dat is het wat wij uit eigen ervaring moeten leeren verstaan en uitspreken. En dat is mogelijk. Want alles wat de Heere Jezus kan, dat kan Hij voor en in ONS. Alles, wat Hij is, dat is Hij voor de zijnen. Hij is immers gekomen om Zijne schapen het eeuwige leven te geven niet alleen, maar OVERVLOED van leven. Overvloed van liefde, van wijsheid, van geduld, van kracht, van rust, van LEVEN.

Nu behoeven we ook niet meer op te zien tegen Gods eischen en bevelen in Zijn Woord. Want nu wij Jezus hebben, kunnen wij door de kracht des Geestes aan die eischen gehoorzaam voldoen. Gods bevelen zijn eigenlijk voor Zijne kinderen beloften. Als God mij iets beveelt, geeft Hij de kracht er toe en en stelt er mij voor in de gelegenheid. „Zijt heilig, want Ik ben heilig." Wij zijn bestemd om VEEL vrucht te dragen, en te zijn tot heerlijkheid van God en van het Lam.

(Wordt vervolgd.)

Op den Wachtpost.

Een nieuwe chr. arbeid, in verband met Evangelisatie in ons land, een arbeid, die zegenrijk kan worden, als hij in de goede, vrije richting geleid wordt, is weer aangevangen: Den 13den Nov. l.l. werd n.l. een Evangelistenschool geopend te Heemstede, waar jonge broeders, die lust en roeping hebben om Evangelistenwerk te doen, opleiding kunnen ontvangen.

Een Comité, bestaande uit de heeren Dr. H. T. Oberman, L. J. H. v. d. Kloot Meijburg en T. v. Essen, had het initiatief genomen tot oprichting van dezen cursus en daartoe samenwerking verkregen met het Bestuur van Meer en Bosch. Deze serie lessen, die een uitbreiding en aanvulling zijn van de opleing tot godsdienst onderwijzer, welke reeds op Meer en Bosch gegeven werd, zal het begin worden van de vervulling der behoefte aan een Evangelistenschool.

Ds. G. Barger Ez., Predikant-Directeur van Meer en Bosch, opende de plechtigheid met gebed. Na 't zingen van Gezang 194 : 1 en 3 werd door hem Psalm 23 voorgelezen. Hij heette daarop allen hartelijk welkom en wees er vervolgens op hoe ook het bestuur van Meer en Bosch reeds lang de behoefte had gevoeld aan een dergelijke instelling. Pogingen, die waren aangewend, hadden tot nu toe geen resultaat gehad.

Na nog gewezen te hebben op de groote behoefte aan een dergelijke school in ons land, en een ernstig woord te hebben gericht tot de jonge mannen die worden opgeleid, gaf Ds. Barger het woord aan Ds. C. J. van Paassen, voorzitter van het bestuur van Meer en Bosch.

Ds. v. Paassen begon zijn toespraak met het lezen van Efeze 4 : 11—16. Spreker merkte op dat 't niet zijn bedoeling was over dit Schriftgedeelte veel te zeggen, doch den nadruk te leggen op het feit, dat Meer en Bosch, evenals Paulus dat overal in zijn brieven deed uitkomen, als eenige drijfkracht en band tot samenwerking zoekt de liefde van Christus.

Meer en Bosch kweekte tot nu toe wel jonge mannen op tot godsdienst-onderwijzer, maar overal in ons land was er een vraag naar een Evangelistenschool. Ds. Voorhoeve en Ds. Boeke, mede aanwezig, hadden reeds veel daarover geschreven. En ziet, daar kwam nu een Comité tot ons met de middelen en vijf jonge mannen die geheel vrijwillig zich voor de opleiding hadden aangemeld.

Ons Bestuur aanvaardde de samenwerking met dit Comité met blijdschap. Wij zijn nu op den goeden weg. Van de jonge mannen die zich hebben opgegeven, hebben wij, na nadere kennismaking de beste verwachtingen. En wat is nu een Evangelist? Br. Bromet werd eens door een ambtenaar van 't volksbureau gevraagd naar zijn beroep. Toen hij daarop antwoordde: „Evangelist," zeide de man „er zijn maar vier Evangelisten, Mattheus, Marcus, Lukas en Johannes." Wij kunnen daar wel even om lachen, maar nu weten wij ook ineens wat een Evangelist is. 't Is niet gemakkelijk een Evangelist te zijn, ook met 't oog op de vele stroomingen die op allerlei gebied zich in onzen tijd voordoen. Goed gebeden is half gestudeerd. Beide zijn dus noodig. Spreker verwachtte de beste resultaten onder een liefderijke en broederlijke samenwerking.

Hierna kreeg Dr. Oberman het woord. Deze las ons voor: Spreuken 3 : 5. „Dit is het hoofdstuk", zoo begon spreker, „dat vandaag aangegeven staat op den kalender van Meer en Bosch. Dit woord: „Vertrouw op den Heere met uw gansche hart en steun op uw verstand niet," is ook weer gebleken de veiligste en beste weg te zijn.

Spreker wees terug op een bidstond, dien hij had mee gemaakt enkele maanden geleden in Enschede in de Tent, met eenige broeders, waarvan hij zich de kleinste achtte, en wees als resultaat daarvan op de wording van deze Evangelistenschool. Na nog een korte bespreking die daarover in de Tent plaats had, toen in Den Haag, was alles spoedig geheel gereed gekomen. Vanwaar kwam dit alles zoo spoedig? De geest was: „Vertrouw op den Heere en niet op uw verstand."

Wij steunen ook niet op de gaven van de jonge mannen, maar wel op hun getuigenis, namelijk dat zij weten kinderen Gods te zijn. Spreker sprak daarna eenige hartelijke woorden tot hen, die den jongen mannen onderwijs zullen geven. Hiervoor hebben zich vrijwillig opgegeven: Ds. C. J. v. Paassen, Haarlem, Ds. G. Barger, Predikant-Directeur Meer en Bosch, Haarlem, Ds. A. J. Montijn, Haarlem, Ds. S. A. Baljon, Spaarndam, Dr. H. T. Oberman, Heemstede, Ds. H. v. Leeuwen, Bloemendaal en de heeren J. L. Zegers, Secretaris Meer en Bosch, en K. H. Corporaal, 's Gravenhage.

Vervolgens richtte hij zich tot de jonge mannen. Hij wees hen er op hoe ze geheel vrijwillig waren gekomen en door God gezonden. Moge het later blijken dat de tekst, die ik u voorlas, tot leiding in uw leven is geworden.

Na nog een woord van dank aan 't Bestuur van Meer en Bosch, besloot spreker met de woorden: „God zal niet laten varen het werk Zijner handen."

Br. v. d. Kloot Meyburg werd daarop verzocht de

leiding te nemen van een bidstond, die nu volgde. Na eenige woorden tot alle aanwezigen te hebben gericht, sprak hij 't verlangen uit, dat tevens het verlangen was van 't Bestuur van Meer en Bosch, dat deze opening biddende zou worden begonnen.

Vervolgens zeide hij: „Ik kan niet veel doen, maar ik kan bidden èn voor hen die onderwijs zullen geven èn voor de jonge mannen die dit onderwijs zullen ontvangen." Daarna werd gelegenheid gegeven tot vrij gebed.

Nadat dóór alle aanwezigen als slotzang was gezongen Psalm 72 : 11, werd nog medegedeeld dat sympathiebetuigingen waren ingekomen van Ds. E. Syperda, Tjamsweer, Ds. C. D. van Noppen, N.-Pekela en Ds. Stegenga, Deventer.

R. M. D. V.

Officiëele Mededeelingen.

Prediking te Rotterdam, Lokaal Rembrandtstr., 's nam. 5 uur (Catechisatie, lokaal Burgemeester Roosstr. (naast het Postkantoor) te 3¾ uur.

Bestuurders der Gemeente te Em. Erfscheidenveen zijn: K. Kruit, Ouderling, D. Spreeuwers, R. Trip en G. Veenstra Diaken en E. Veenstra Secretaris.

DE STATISTIEK 1916.

Wij hebben de vraaglijsten voor de Statistiek 1916 aan de Secretarissen onzer Gemeenten verzonden. Wij verzoeken vriendelijk ons die lijsten, behoorlijk ingevuld, vóór 1 Februari e.k. terug te willen zenden.

B. PLANTING, Secr. d. U.

A'dam, Tolstr. 117.

LIEFDEGAVEN.

Voor den Unie-cent.

Ontvangen van de Gemeente te 's-Gravenhage, Kerstfeest Collecte f 8.02; van de Gemeente te Leeuwarden, Kerstfeest Collecte f 6.—.

F. J. VAN MEERLOO, Penningm.
Jac. Obrechtstr. 43huis.

Advertentiën.

Dit blad wordt gedrukt ter NEERLANDIA-DRUKKERIJ Apeldoorn.

No. 1551 VRIJDAG 19 Januari 1917. 36ste Jaargang

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTE CHRISTENEN (BAPTISTEN) IN NEDERLAND.

Verschijnt wekelijks.

Adres voor de Redactie:
Vaillantlaan 415, den Haag.
Voor administratie te Stadskanaal.

ABONNEMENTSPRIJS:
Per kwartaal, franco p. post *f* 0.50.
Voor 't Buitenland per jaar - 2.50.
Advertenties 1—5 regels 30 ct.
Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement lager.

Godsvertrouwen.

Ontgaat u 't goede, wacht het beetre;
Uw God is rijk en wijs;
Aan die hun lot Hem toevertrouwen,
Zal Hij dit beetre niet onthouën.
Het komt, het komt intijds.

't Gehoopte goede was dikwijls 't kwade;
Soms doet het beetre wee;
Maar wee en wel, genot en smarte,
Werkt voor een Godgegeven harte
Eendrachtig tot het Beste meê.

Ontgaat u 't goede, wacht het beetre;
'tIs over u voorzien,
Verborgen zijn des Heeren wegen;
Voor velen ligt de Hoogste zegen
In 't wachten zelf misschien.

N. BEETS.

Christus en anti-christus.

(Vervolg.)

Wij hebben verschillende typen en voorloopers van Christus genoemd. De laatste voorlooper was Johannes de dooper. De verwachting van den komenden Christus was geleidelijk ontwikkeld, zoodat toen Johannes verscheen men al aan hem vroeg, of hij de Christus was. Evenals de werking van den Christus-geest zich reeds inhet Paradijs openbaarde, zoo nam ook de werking van den anti-christelijken geest daar een aanvang.

Wat wil eigenlijk de anti-Christelijken geest? — Dit, zich stellen tegen God. Hij stelt zijn eigen wijsheid of vernuft der leugen en zijn werking tegen die van God. Het wezen uit wien hij zijn oorsprong, kracht en voeding heeft, is s a t a n. Dezen is het gelukt, dit verzet tegen God IN Gods schepselen te brengen, en als endelijk „de mensch der zonde" zal geopenbaard worden, zal dit verzet tot volle ontplooiïng komen.

Waarmede verleidde satan den eersten mensch? — Met zijne verzekering: „Gij zult als God wezen." Dus onafhankelijk van God en Zijn rechtmatige heerschappij, zelf God zijn; d a t i s i n d e n d i e p s t e n g r o n d d e a n t i-c h r i s t e l ij k e g e e s t.

Waar leidt die geest toe? — Tot mensch-vergoden. Men is in onzen tijd begonnen den mensch te vergoden. Het wemelt van standbeelden voor den m e n s c h, waaraan men kapitalen besteed, terwijl het werk voor Gods koninkrijk, wegens finantieel tekort, nauwelijk voortgezet kan worden, en vele duizende menschen gebrek lijden aan de eerste levensbehoeften. Er is nooit een eeuw geweest als deze en de pas achterliggende, waarin men het menschelijk vernuft en de menschelijke kunst en heldenmoed zoo verheerlijkte als dat nu sedert eenige tientallen van jaren geschiedt. Al de ontdekkingen van de laatste tijden, op natuurlijk en geestelijk gebied, geven daartoe aanleidingen. De mensch beroemt er zich op, dat hij meester is op — onder — en boven de aarde. De mensch onderwerpt zich niet alleen den bodem, waarop hij wandelt, maar ook den bodem der zee en de ruimte in de lucht.

Deze dingen zijn overweldigend groot; het geloof ziet er de wonderen van Gods natuurscheppingen in, die wel door den mensch worden ontdekt, maar van welke hij toch niets heeft voortgebracht. Die groote dingen en geheime krachten waren in Gods schepping aanwezig, God geeft op Zijn tijd den mensch ze te leeren kennen, om ze practisch te kunnen toepassen. Deze waarheden heeft men op 't gebied der wetenschap, benevens van vele anderen, kunnen leeren van den beroemden natuur- en sterrenkundige Isaäc Newton, van Edison, Bettex, Ph.

Mauro e.a. Doch, helaas, de meeste mannen der wetenschap zijn niet nederig van gemoed genoeg om God in erkentenis te houden. Zij schrijven alles aan hun eigen wijsheid, vernuft of genie toe. Dezelfde geest en zijne werking treft men menigmaal op theologisch en godsdienstig gebied aan. De mensch wordt opgedreven en zal steeds verder opgedreven worden, totdat hij zich gaat verbeelden de plaats van God te kunnen innemen. Dat zijn alle openbaringen van de anti-christelijke richting. Dan. 11 : 36—39 lezen wij, dat de mensch der zonde zich zal stellen, verheffen, en grootmaken boven allen God (zie ook 2 Thess. 2 : 4). Hij zal wonderlijke dingen spreken, d.w.z. ongehoorde gruwelijke lasteringen durven uitspreken tegen God, en zal voorspoedig zijn, t o t d a t de gramschap v o l e n d i g d zij. God zwijgt. Majesteiten kunnen zwijgen; dat hebben zoo vele Christenen nog te leeren. Ook Gods kinderen zijn geroepen majesteiten.

De afgod maüzzim is de verpersoonlijking der menschelijke kracht. (2 Thess. 2 : 1). Die afgod zal door den anti-Christus geëerd en verheven worden. Hij zal er de incarnatie (vleeschwording) van zijn, gelijk onze Christus op aarde verscheen als God, geopenbaard in het vleesch, als het uitgedrukte beeld van Gods, des Vaders, zelfstandigheid. Tegen (= anti) dezen Christus staat de anti-Christus, van daar ook zijn naam. Hij zal zijn tijd hebben onder de toelating Gods, en als een oordeel over het valsche, dusgenaamde Christendom. „Dit is uwe ure en de macht der duisternis." zeide de Heer tot de bende, die Hem met zwaarden en stokken gewapend kwamen vangen. Zoo zal satan nog eens „een ure der duisternis" hebben.

Die ure is lang genoeg, inderdaad, maar daar volgt een troostwoord op: d e d a g i s v o o r C h r i s t u s o n z e n H e e r. En die dag is wellicht niet ver meer! De Heer, zegt Paulus, zal den „ongerechtige" (wetteloze) verdoen door den geest zijns monds en te niet maken door de verschijning Zijner toekomst. (2 Thess. 2 : 8).

„De dag van Christus" begint met de opneming der Gemeente Jezus Christus is „de blinkende morgenster". Wanneer verschijnt die ster? Altijd 's morgens heel in de vroegte. Eerst is Hij „de blinkende morgenster" die zich al heerlijker vertoont, totdat Hij is „de Zonne der gerechtigheid," onder Wiens vleugelen genezing is.

Dit zal zich ten volle ontplooien in het duizendjarig vrederijk!

(Wordt vervolgd.)

Een eigenaardige tekst.

Juist zou de predikant de deur der kerk binnentreden, waar hij dien avond de Gemeente zou voorgaan, toen hij werd staande gehouden door iemand, die, blijkbaar ten einde raad, de stoute schoenen aantrok en den predikant aansprak.

„Dominee," sprak de man gejaagd, „Dominee, mijn zwager is in de kerk en hij heeft wat te veel op. Hij is dronken. Ik ben bang dat hij leven zal maken. Zou het niet goed zijn een politieagent te laten komen om hem er uit te zetten?"

„Wel neen, Gerrits," zei de predikant. „Dat zou ik liever niet doen. Misschien hoort hij nog iets, dat goed voor hem is. Maak je niet ongerust. We zullen er niet van dood gaan al valt hij ons in de rede. We zijn wel eens meer voor dat vuur geweest."

Toen de predikant een oogenblik later den kansel had beklommen, keek hij neer op een flinke schare — een Gemeente van prettige, fatsoenlijke, goedgekleede werkmenschen voor 't meerendeel, waaronder veel jongelui. Maar daar, vooraan, zat de bewuste zwager. Stijf, rechtop zat hij; met een hoogroode kleur keek hij op naar den dominee.

„Hij is stellig een van de meest onverbeterlijke en treurigste drinkers, waarvoor ik het ooit gewaagd heb te preeken," zei de jonge dominee tot zichzelf.

In het eerst ging het goed. De dronkaard maakte wat geraas, terwijl hij wat onverstaanbare brabbeltaal mompelde onder het gebed, maar hij hinderde de omzittenden toch niet héél erg.

„Ik denk, dat hij ons ten slotte nog wel met rust zal laten," dacht de leeraar.

Maar toen hij aan zijn preek zou biginnen en zijn tekst genoemd had, stond de man op en begon te spreken. Wat hij zeide, of trachtte te zeggen, niemand wist het later te zeggen, en hij zelf het allerminst. Het was wat onsamenhangend gebrabbel. Maar de jongelui begonnen te giechelen.

„Lacht niet, vrienden," zei de predikant ernstig. „Lacht niet! We zien hier iets, dat ons eerder moet doen weenen."

Het was, als kwam er plotseling een stemming van ernst over de Gemeente. De dronkaard hield op met spreken en bleef staan, het beeld van een dwaas.

„Ziet hem aan!" zei de predikant. „Ge kent hem wel, althans de meesten uwer.

Daar staat de ruïne, het droevig overschot van een der bekwaamste bankwerkers, die hier ooit in de stad hebben gewoond! Daar staat de veelbelovende zoon van een goede moeder. Daar staat de onbetrouwbare echtgenoot, die het hart heeft verbroken van een reine en liefhebbende vrouw! Daar staat een vader, wiens ongelukkige kinderen blozen van schaamte over hem. Hij zou een gelukkig en welvarend man hebben kunnen zijn! Ziet wat de drank van hem heeft gemaakt. Geeft aan dat helsche vocht maar half de kans en het zal van u hetzelfde maken. Zegt mij, zou ik of de meest welsprekende leeraar des lands ooit zulk een onthouderspreek kunnen houden als deze man? Is het gezicht van dezen man niet voldoende om u voor uw heele leven geheelonthouders te maken?"

En toen, ernstig en vast den dronkaard aanziende, vermaande de predikant hem in den naam van den levenden God afstand te doen van zijn groote zonde, en smeekte hem, dat hij zijn glaasje zou laten staan en zijn verkeerde wegen zou verlaten, en gaf hem de belofte in den Naam van Jezus, dat hij, mits hij ernstig berouw had, op de hulp van den Almachtige zou mogen rekenen.

En onderwijl stond de man daar, bewegingloos, als een standbeeld, onder de diepste stilte, de hoorbare

stilte van een groote luisterende schare. En toen de predikant uitgesproken was, strompelde de dronkaard naar buiten in den donkeren avond....

En dien avond was er in de kerk een ander man, die jaren lang ook het slachtoffer was geweest van den drank, en dien de predikant kort te voren dronken op straat had gevonden en naar huis had gebracht.

Deze man, met de schare na den dienst naar buiten gaande, was nauwelijks op straat of hij keerde terug, tot zijn metgezel zeggend: „Ik moet even den dominee spreken."

Het was een droevig figuur, die de kerkekamer binnentrad — tamelijk goed gekleed, maar ziekelijk en zwak, met haar, dat veel te vroeg grijs was, en een gezicht, waarop de zonde haar sporen had gegrift.

„Goeden avond Zwarts, kom binnen, kom binnen! Ik ben blij je te zien. Ga zitten!" zei de predikant hartelijk.

„Dominee," zei hij met een stem, trillend als een blad; „ik ben nu vast besloten; ik kom om de verbintenis te teekenen."

„Zwarts, ik heb niet het minste vertrouwen in die verbintenis. Wat is deze verbintenis?"

Het is niets dan een belofte, en een belofte veel te moeilijk voor jou om te houden. Je hebt al zoo vaak geteekend, en telkens viel je, soms al weer binnen een week."

„Ik weet het, ik weet het, dominee! Maar dezen keer wil ik doen, wat ik vroeger niet deed. Ik wil mijn hart aan God geven voordat ik de verbintenis teeken."

Zij baden samen. De predikant bad voor hem en de man bad voor zichzelf met een nieuwen klank in zijn trillende stem. Toen teekende hij.

„Hoe gaat het met Steven Zwarts?" vroeg de dominee een paar weken later. „Ik heb hem eenigen tijd niet gezien."

„Neen, dominee,' zei een van de leden van den kerkeraad, „en u zult hem ook nooit weer zien.'

„Hem nooit meer zien? Hoe bedoel je dat? Hij is toch niet weer in het kwaad vervallen, wel?"

„Neen, maar hij is dood en begraven."

„Wat?"

„Ja, dominee. Maandag werd hij ziek. Hij werd naar het ziekenhuis gebracht. Hij stierf binnen de vier en twintig uur, en hij is dadelijk begraven. Maar," voegde de spreker er bij, „hij heeft geen droppel meer gedronken, en hij is als een Christen gestorven."

Vertrouwen op Godsbestuur.

Al wordt het eene volk door 't andere verdreven:
Al woedt een Godonteerend', vreeselijke strijd:
Toch vloeit de breede stroom van 't menschelijke leven
Met onverstoorbren gang naar 't strand der eeuwigheid.
Wat ook Ministers, Koningen of Presidenten,
Van uit hun hooge plaats, bevelen, denken, doen,
Die stroom gaat rustig voort; ook zelfs als d'elementen
Met ongetemde krachten over 't aardrijk woên.
Er is slechts Eén, die dezen vasten gang kan keeren.
Hij, die hem voorwaarts stuwt het einddoel tegemoet;
Hij kent alleen 't geheim; Hij spant d'onzichtbre veeren,
En weet alleen 't waarheen van dezen staâgen vloed.
Hij, die omhoog heft, wat in 't slijk was neergevallen,
Die volkeren verwekt, doet bloeien en vergaan,
Die wereldbollen schiep bij honderdduizendtallen,
Kan ook dien levensstroom gebieden stil te staan.

***

Wat, mensch, vermag uw kracht op 't regelmatig golven
Van dien ontzaglijk wijden levensoceaan?
Uw macht verzinkt er in, wordt diep er in bedolven;
Uw grootheid wordt tot niets, uw roem is ijdle waan
Of zoudt gij, sterveling, met eindige gedachten,
Ingrijpen in Gods plan? Verhinderen Zijn werk?
Wilt Gij, o dappre, met uw legioenen trachten
Dien Goddelijken stroom te stellen paal en perk?
Al buldert uw kanon en woelen projectielen
Diep in de vruchtbre aard, of scheuren 't vleesch uiteen
Van d'ongelukkigen, die op het slagveld vielen:
Die stroom ruischt ongewijzigd, doelbewust daarheen,
Slechts d'eeuwige stuwkracht doet zijn vaste richting (wenden.
Eén Goddelijke wil regeert het gansch heelal,
En zal ook 't menschdom uit de diepte der ellenden
Weer tot zich trekken en het grijpen in zijn val

***

Als wij van 't God'lijk werk de keerzij zien op aarde,
Dan schudden we het hoofd en staan verbijsterd stil.
Bedillen vaak Gods doen, dat schijnbaar onheil baarde;
Of buigen ons ootmoedig voor Zijn heil'gen wil.
Wat troost voor 't hart, dat 't lot der menschheid niet (door menschen
Zelfs door de wijsten onder hen niet, wordt bestuurd;
Maar dat naar Gods patroon en niet naar onze wenschen
Het eeuwig kleed van ons bestaan wordt geborduurd.

(Nederlander). MAX.

Opgelezen korenaren

VREDE OP AARDE.

Vrede op aarde! Hoe wonderlijk teeder,
Ruischen die woorden door Efrata's land!
Lichtende boden van God dalen neder,
Groenende palmen der zege in de hand!

Vrede op aarde! De tijding blijft klinken,
Golft door de wereld, in weedom gehuld,
Doet er de machten der zonde verzinken,
Droogt er de tranen van rouwe en schuld.

Vrede op aarde; Mijn harte staat open!
Daal in mijn moede en rust'looze ziel!
Jezus, mijn Heiland! dan blijf ik nog hopen,
Als mij ook alles op aarde ontviel!

Geef God uw hart, aleer 't aan mij
Of iemand ooit geschonken zij;
Want hij, die God vóór al verkoos,
Heeft God — ofschoon hij 't al verkoos.
GEZELLE.

Dit zal de danktoon zijn, dien we eenmaal God doen (hooren:
„Ja, Vader, wat ons 't bitterst viel,
Was balsem voor de kranke ziel!"
Het helderst licht wordt uit de zwartste nacht geboren.

Gij Heiland zijt der lichten bron;
Gij Heere zijt der englen zon,
Het middelpunt der sferen;
O, dageraad der eeuwigheid,
In 't rijk door Uw gena bereid,
Zal nimmer de avond keeren.

Merkwaardig, dat een Christen durft leven in een toestand, waarin hij niet zou durven sterven.

Alleen heilige wegen zijn veilige wegen.

Men vernietigt geen onkruid door het met tranen te besproeien, maar door het uit te rukken met vaste hand.

Uit de Gemeenten.

NIEUW WEERDINGE Januari '17. Eere zij God in den hooge, Vrede op aarde, In menschen een welbehagen. Heerlijke boodschap, door hemelsche gezanten op aarde verkondigd.

Ook onder ons werd tijdens de j.l. Kerstdagen deze boodschap verkondigd en door een talrijke schare van toehoorders beluisterd.

Op den eersten Kertavond werd met de kinderen van vier Zondagsscholen op twee plaatsen met opgewektheid feest gevierd, terwijl de vijfde op Woensdagavond 28 Dec. alleen feest vierde. Overal kerstboomen, chocolade, broodjes, koek, koekjes, appelen en dan nog een boekje of wandtekst.

Alles begeerlijke dingen voor de kinderen; het was hen aan te zien dat ze genoten. Wij bidden dat de groote kerstgave „Het Kind in de kribbe," en daardoor eeuwige zaligheid eveneens der kinderen deel mag worden. Op den tweeden Kerstdag hadden wij een gezegend liefdemaal, waaraan werd deelgenomen door de gemeente en hare vrienden, broeders en zusters van Valtermond en eenigen van Stadskanaal, van Odoornerveen en enkelen van Emmer-Erfscheidenveen.

Meer dan 200 personen vulden ons kerkgebouw. Gods liefde en trouw voor Zijne kinderen werden breed uitgemeten en Zijne reddende zondaarsliefde den onbekeerden aangeboden, zulks naar we vertrouwen niet zonder vrucht. Moge het alles maar dienen tot verheerlijking van den naam des Heeren, en tot bevestiging der geloovigen en tot uitbreiding van Zijn rijk.

J. W.

2e EXLOËRMOND. Nu de heerlijke winterfeestdagen weer achter ons liggen en wij alles wat we in die dagen van den Heere en Zijne vele zegeningen genoten, nog eens overdenken, ontwaakt in ons ook weer het verlangen, om onze mede-reizenden naar het hemelsche Zion deelgenooten te maken van het door ons ervarene.

Op den eersten Kerstdag kwamen we 's morgens samen om uit den mond van onzen geliefden Voorganger de prediking te beluisteren over de woorden „Een kind is ons geboren" enz. (Jes. 9 : 5.) We hoorden een heerlijk kerstevangelie!

's Avonds werden we met de leerlingen onzer Zondagsscholen, rondom den lichtenden Kerstboom verzameld. Vanwege den moeilijken afstand voor de kleinen, was besloten om met de school te Exloërkijl (ruim een half uur van onze kerk af) afzonderlijk feest te vieren, ten huize van br. van Oosten. Op beide plaatsen had onze Voorg. de leiding en werd er door verschillende broeders den kinderen iets verteld. Het is zeer aangenaam zooveel verblijde kindergezichtjes te zien, die vooral uitblonken bij de uitreiking van geschenken, als boekjes, wandteksten, enz.

Na het feest met de kinderen hadden we nog een nafeest met de ouders, waarbij het ook zeer gezellig en gezegend toeging. Gods Geest werkte in ons midden, en broeders en zusters die nog nooit in 't openbaar getuigd hadden, lieten zich nu hooren tot verheerlijking van den naam des Heeren. En het werd steeds heerlijker, zoodat aan het einde nog een echtpaar tot volkomen overgave des harten aan den Heere Jezus kwam.

Zondag 31 Dec., hadden we het voorrecht twee broeders en eene zuster in ons midden te zien om hunne belijdenis uit te spreken, ten einde volgens de begeerte van hun hart tot den Doop te worden toegelaten. Dit kon de gemeente blijmoedig doen. Meldden we de vorige maal van een jonge broeder, die gedoopt wenschte te worden, nu kunnen we spreken van een man, wien de grijsheid reeds het hoofd versiert.

Op Zondag 7 dezer werd de Doop bediend, en is ons kerkgebouw steeds goed gevuld, thans was het overvol. Onze Voorganger vond gelegenheid om aan die groote schare het Evangelie der zaligheid te verkondigen. Er was veel stille aandacht. De tekst was Joh. 15 : 14. Het schriftuurlijke van den Doop, zooals wij dien bedienen werd duidelijk aan het licht gesteld. Hierna had naar gewone orde de Doop plaats, en weldra klonk het weer door ons gebouw: „Hoe zalig is het volk, dat naar Uw klanken hoort" enz.

Voorts broeders en zusters,

Wij strijden niet met vleesch en bloed,
Maar tegen helsche machten.
Doch hoe de strijd ook brand' en woedt,
God sterkt de zwakke krachten.
Houdt steeds maar aan en' wijkt toch niet,
Weersta den vijand tot hij vliedt;
Weet Jezus' bloed geeft zege.
Wij strijden immers door 't geloof,
En worstlen, biddend om verloornen,
Nu nog voor 't Evangelie doof,
Te leiden met Gods nieuw geboornen
Tot Jezus bloed als heilsfontijn,
Om eeuwig met Hem één te zijn.

Namens de gemeente,
P. H. de RAAF, Secr.

HAARLEM. Langzaam sterven zij weg, de galmen der Kerstklokken, ons nog herinnerende aan de vele zegeningen op de Kerstdagen genoten. De Zondagavond was voor ons eene heerlijke voorbereiding, waar onze br. voorganger ons op zoo boeiende wijze bepaalde bij Jesaja 9 : 1. Den eersten Kerstdag hadden wij 's morgens eene eenvoudige samenkomst onder leiding van onzen br. Ouderling, maar den tweeden Kerstdag mochten wij weder luisteren naar het opwekkend en leerrijk woord van br. Planting, die ons aan de hand van Lucas 2 : 15 in den geest heenleide naar de kribbe van Bethlehem, om daar onzen Vredekoning te zien.

Dit samenzijn was eene schoone inleiding tot de feestelijkheden, die nog zouden volgen in de zoo gezellige, groote zaal van „Het blauwe Kruis", waar 's middags een mooie versiering van Kerstboom en muren, niet naliet een blijde stemming te brengen onder de groote schare kinderen, die met ouders en bloedverwanten daar samenkwamen. Na een openingswoord van br. Planting wisselden gezang en tractatie elkander aangenaam af. De vertelling van br. Bakker over Jan's verzoeking was zeer boeiend; ook het verhaal van zr. v. d. Steur over het gebrekkige meisje Doortje viel bijzonder in den smaak. Twee groepjes jongens en meisjes zongen mooie liederen hun met veel zorg geleerd door zr. Bottelier. Een treffend moment was het toen door br. Planting met een toepasselijk woord, aan een vijftal vertrekkende meisjes, ter gedachtenis een bijbel werd uitgereikt, waarop alle kinderen staande zongen „Dat 's Heeren zegen op U daal", enz. Ten slotte volgde de uitdeeling

geschenken die natuurlijk gretig in ontvangst werden genomen. Een der onderwijzers sloot daarop met dankgebed dit heerlijke feest.

Eene korte pause gaf aan rappe handen gelegenheid een en ander in gereedheid te brengen vóór het Kerstfeest der Gemeente, dat zij, met vele genoodigden, om half acht wenschte te vieren. Opnieuw werden de kaarsen ontstoken, en weldra was de zaal weder gevuld met eene groote schare (circa 200 personen). Onze feestleider sprak een kort woord naar aanleiding van Joh. 3 : 16. Terwijl de dienende Martha's eenige ververschingen aanboden, werd door een der jonge dames, een potpourrie van Kerstliederen op het orgel zeer goed uitgevoerd. Onze zangvereeniging droeg, onder de goede leiding van haren directeur den heer de Jong, zeer veel bij tot verhooging der feestvreugde. Nog een paar korte toespraken volgden, terwijl door een der jonge znsters een mooi gedicht werd voorgedragen. Zoo ongemerkt werd het 10 uur en moesten wij dus weer aan eindigen denken. De voorzitter van ons zangkoor ging ons nog voor in dankgebed, waarna wij in blijde, dankbare stemming huiswaarts keerden. Soli Deo Gloria!

G. H. ter BRAAK, Scriba.

BERGUMERHEIDE. Het heerlijke kerstfeest behoord weer tot het verleden. Hoe goed was het ons toen we het kerstevangelie weer mochten beluisteren, en ook een heerlijk kerstfeest vierden met bijna 150 kinderen. Een kerstboom, prachtig versierd, luisterde het feest direct op. Onze voorg., br. Koopman opende het feest met gebed, en leide het verder in. Vragender wijs werd den kinderen verteld de geboorte van den Heer Jezus, de beteekenis van den kerstboom enz.

De kinderen wisten de vragen goed en gepast te beantwoorden, en de kleinen was blijdschap op het gelaat te lezen. Het ontbrak ook niet aan melk en versnaperingen voor hen. Ook werden ze bezig gehouden met mooie vertellingen en nog eens een voordracht. Heerlijk klonken ook de kerstliederen door ons lokaal, begeleid door het orgel. Ook onze Jongedochtersvereeniging was bij het feest tegenwoordig, en zongen bij afwisseling eenige liederen. Vele van de ouders en veel belangstellenden, vulden het lokaal, zoodat het propvol was.

Eindelijk kregen de kinderen allen een kleedingstuk, vervaardigd door de Jongedochtersvereeniging mede. Onze voorg. sprak nog een kort toepasselijk woord tot al de aanwezigen en bedankte allen, die er aan medegewerkt hadden, het feest zoo te doen slagen, en sloot het feest met dank aan den Heer.

Een feestgenoot.

MUNTENDAM. Kort geleden schreven wij in ons bericht dat we wel eens spoedig weer iets van Muntendam zouden laten hooren.

Thans kunnen wij daaraan voldoen, door een en ander van het gehouden „liefdemaal" mede te deelen. Het werd gevierd op Dinsdag 26 December, l.l. Het weer leek niet gunstig voor ons doel, evenwel kwamen toch de broeders en zusters in grooten getale op, van heinde en ver.

Ons kerkgebouw liep overvol. Nadat onze Voorganger een kort schriftgedeelte had voorgelezen uit het Evangelie van Johannes hoofdst. 2, gaf hij eerst het woord aan de afgevaardigden van andere gemeenten. Daarna had ieder gelegenheid om een vrij woord te spreken. Velen deden dat zoo, dat onze feestvreugde er door verhoogd werd. Wij kunnen met recht betuigen: de Heer was in ons midden.

Zijne tegenwoordigheid werd merkbaar in de broeders en zusters. Vooral bleek het daaruit, dat de getuigenissen der broeders en zusters zoo insloegen dat zeven personen hun hart aan den Heere Jezus toevertrouwden.

Welk een blijdschap ontstond daardoor onder de kinderen Gods. De Heer doet groote dingen.

Den 31 December mochten wij het voorrecht smaken eene zuster in ons midden te zien om haar belijdenis voor de gemeente uit te spreken, ten einde tot den doop toelaten te worden. Dit had tot uitkomst dat zij op Zondag den 7 Januari z. G. w. in het watergraf zal afdalen. Zoo breidt de Heer Zijne gemeente uit.

Laat mij ook nog iets van het Nieuwejaar mogen vertelien. We waren met een groot getal opgekomen en hadden samen zijnde een genotvollen avond. Matth. 25 werd gelezen, en naar aanleiding daarvan werd gesproken door verschillende broeders.

Daarna voerden nog vele broeders het woord zoodat de tijd weer weldra tot scheiden riep.

Maar nog iets goeds zou volgen, want er kwamen nog twee jonge dochters en een jonge broeder tot overgave des harten aan den Heere Jezus, dat ons andermaal tot groote blijdschap strekte. Wij konden dan ook uit volle borst zingen:

Geloofd zij Vaders een'ge Zoon,
Hij bracht ons van Zijns Vaders troon
De rijkste zegeningen.

D. SEIP, Secr.

Officiëele Mededeelingen.

JAARVERGADERING der Gemeente N. Pekela, op Woensdag 24 Januari a.s., des avonds om 7 uur.

Agenda:

1. Overzicht van de geschiedenis der gemeente en de stichting tot op heden.
2. Jaarverslag 1916—'17 door den Secretaris.
3. Jaarverslag 1916—'17 door den Diaken-penningm.
4. Mededeelingen van het bestuur.

HET BESTUUR.

Prediking in de gemeente te Stavoren, 's morgens en 's avonds door den Leeraar, br. van Beek, van 's Gravenhage. Maandagavond dezelfde te Hoorn te 8 uur des avonds.

LIEFDEGAVEN.

Voor de zending.

Ontvangen van Zr. S. de Vries, te Siddeburen f 4.—, van de Zendingsver. te Hengelo (O.) f 10.—.

N. Pekela. E. H. DE GROOT.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van J. Z. te Muntendam f 8.95, van Wtw. D. Lott, Weener f 2.50, van R. E. America f 1.80, van H. M. te N. Pekela f 7,36, van G. v. D. te Apeldoorn f 3,70, van Schipper Langius, Rotterdam f 5,— van C. P. te Deventer f 12,50 (2e kw. '16), van K. v. d. Heide, Meppel f 1,—, van H. B., Sneek f 7,90, van F. J. de V. te Leeuwarden f 10,55, van G. H. te Groningen f 23,94, van A. L. den Haag f 1,—, van J. S. te den Haag f 18,25 van R. M., Norfolk, Engeland f 2,89.

Door Mr. U. Kingma te Roseland, Am., voor Z.Ed. zelf, voor E. R., Chicago, voor Kingma, Ternaard, voor G. V., Wierum, voor Th. F., Dokkum, voor L. T., Drachten, voor G. H. v. D., Brantgum, en voor A. P. F., Haulerwijk samen f 17,—.

N. v B.

Correspondentie.

Br. Andries, uw dichtstuk is niet bruikbaar voor ons blad. Maar oefen u maar. Misschien schuilt er nog wel een dichter in u.

Br. v. d. H. te L. Gezondt ons voor een paar weken geleden een blad, bevattende een echt gereformeerd

loopartikel. Ge deedt daaraan wel. 't Is eenigszins nutteloos zulk een lang artikel in ons blad te weerleggen. Dat is wellicht ook uwe bedoeling niet. We denken echter bij gelegenheid nog wel eens van sommige voorstellingen er in gebruik te maken.

Onze abonné's in N. Amerika en in Z. Afrika, die nog abonnementsbetaling schuldig zijn, zullen ons zeer veel genoegen doen als zij ons betaling zenden. Misschien is men bevreesd, dat het geld niet goed overkomt. Met postwissels ging het nog steeds goed.

Mocht intusschen iemand geld verzonden hebben, dat niet door ons verantwoord werd, dien verzoeken we vriendelijk ons te willen berichten. N. v. Beek.

TER INLICHTING.

Het bestuur der Vereeniging „Weezenzorg" gevestigd te Stadskanaal bestaat uit de broeders:

J. Weenink, president.
H. Dethmers, penningmeester.
J. Reiling.
J. G. Olijslager.
J. W. Brat, secretaris te Ter-Apel.

Varia.

OVERWIN HET KWADE DOOR HET GOEDE.

Ruim honderd jaar geleden schreef iemand een boos en lasterlijk geschrift tegen den Oostenrijkschen keizer Jozef II. Vele menschen lazen het, en het duurde niet lang, of de schrijver werd ontdekt, gevangen genomen, en voor den keizer gebracht.

„Hebt gij dat geschreven?" vroeg de keizer.

Ja, de man kon het niet ontkennen, en wachte angstig op zijn straf.

„Uw pennen zijn te scherp," zei de keizer kalmpjes: „daarom heb ik andere voor u laten snijden." En hij reikte den man een bos versneden ganzepennen toe.

De man durfde de hand er niet naar uitstrekken, doch de keizer zei: „Neem ze gerust aan, en ga heen. Voor ditmaal is de zaak uit."

En toen de ontslagene diep beschaamd thuis kwam, vond hij op het papier, waarin de pennen gewikkeld waren, een aanwijzing op een jaarlijksch pensioen. De keizer had vernomen, dat de man in behoeftige omstandigheden verkeerde, en wilde op deze wijze het kwade door het goede overwinnen. En dat gelukte hem volkomen; de begenadigde gebruikte zijn pen voortaan voor beter doel dan het schrijven van smaadschriften tegen den keizer.

Niet ieder kan doen, zooals keizer Jozef II deed. Maar ieder kan op zijn wijze het kwaad, dat hem aangedaan wordt, met goed beantwoorden. Zulk een weldaad beschaamt en wekt tot ootmoed, terwijl weerwraak tot verbittering leidt.

EEN PREEK, DIE „RAAKTE."

Gladstone zeide eens aangaande de prediking in de Christelijke kerk: „Het soort preeken, die 'k geloof, dat we het meest noodig hebben, zijn die, welke Lord Melbourne eens beleedigden.

Lord Melbourne kwam op zekeren Zondag een kerk uit in groote woede. Een vriend ontmoetend, riep hij uit. Dat is te erg! Ik ben altijd een voorstander van de kerk geweest, en heb steeds de geestelijkheid de hand boven het hoofd gehouden. Maar het is toch werkelijk te erg om te moeten luisteren naar eene preek, zooals we dezen morgen te hooren kregen. Stel u voor! De prediker drong er herhaaldelijk op aan, om wat we belijden ook in toepassing te brengen in ons eigen leven en in onzen huiselijken kring!

DE WIJN.

De wijn heeft wonder in,
de wijn heeft vreemde krachten,
en na een ieder aard
zoo buigt hij hun gedachten.
Hier zit er een en lacht,
daar zit er een en schreit,
hier zit er een en snorkt,
daar zit er een en vleit.
Hier zit er een en wrokt,
en stelt hem om te kijven.
Daar maakt er een een vers
en wil dan wonder schrijven.
Een ander is een wolf,
een ander is een schaap.
Een ander is een hond,
een ander is een aap.
En zoo gij verder gaat,
een mensch die wordt een zwijn.
Ziet daar, o zoete jeugd,
de krachten van den wijn.

J. CATS.

Volgens Democritus houdt zich de waarheid op in een bron, wier diepte, helaas! weinig hoop geeft op hare verlossing. Het eenige voordeel daarbij is, dat de bron tot een spiegel kan dienen. Menig wijsgeer echter, die de waarheid wilde ontdekken, heeft zijn eigen beeld voor het hare gehouden.

Wat beter is.

Wat beter is, wat beter is,
wat beter is dan 't leven,
Dat is de Hoop der heerlijkheid,
die God ons heeft gegeven,
Dat is de hooge levensvreugd,
de blijde stervens-moed
Van 't hart, dat zegt: „Gij zijt mijn Rots,
mijn deel, mijn eeuwig goed."

Wat verder brengt, wat verder brengt,
wat verder brengt dan 't weten,
Dat is de liefde, die mij God
doet „Abba Vader" heeten.

De liefde, daar ik Hem door ken,
wien geen verstand verstaat,
Maar die zich woning maakt in 't hart,
dat voor Hem open gaat.

Wat wisser baat, wat wisser baat,
wat wisser baat dan 't klagen,
Het is de lijdzaamheid, die 't kruis
den Heiland na doet dragen.
Het is het roemen in een heil,
dat boven 't leed verheft;
Het is het kussen van de roe,
die zegent, waar ze treft.

Wat sterker is, wat sterker is,
veel sterker dan de zonde,
Het is de drang, de liefdedrang
van Jezus' bloed en wonde,
Die dááraan denkt, die daarvoor dankt,
die daar zijn moed uit schept,
Strijdt en verwint en grijpt den krans,
die uitvalt noch verlept.

NIC BEETS.

DE GELEERDE EN DE HERDER.

In 't jaar 1907 trok een groot natuurkundige naar de Hooglanden van Schotland, om het heidekruid, gedurende den bloeitijd in zijn eenvoudige schoonheid en pracht te bestudeeren.

Om den bloesem in al zijne schoonheid te kunnen bewonderen, knielde hij en richtte zijn microscoop daarop, om in klimmende verrukking de kleuren, de teerheid en pracht van dezen bloesem te beschouwen.

Een, daar toevend, herder kwam naderbij en keek over den natuurkenner heen.

Zonder een woord te spreken, plukt onze geleerde een heidebloesem, en reikte die met den microscoop aan den herder, opdat hij ook zou deelen in die heerlijke beschouwing.

De oude herder hield het microscoop voor de oogen en bekeek den bloesem, totdat hem de tranen over het aangezicht vielen.

Toen hij het instrument aan den natuurkundige teruggaf, zei hij: „Het spijt mij, dat ik het gezien heb, liever had ik het nooit aanschouwd."

„Waarom?" vroeg de natuuronderzoeker.

„Omdat mijn groote ruwe voet zoovele van die schoone bloesems zonder nadenken heeft verschopt en vertrapt."

Wien eens de oogen worden geopend en door Gods telescoop iets van die wondere liefde op Golgotha mag aanschouwen, die zal leeren zichzelven te veroordeelen, dat hij deze liefde slechts een oogenblik heeft vergeten of met ondank beantwoord.

ERVARINGEN VAN GODS KINDEREN.

Er is geet krachtiger bewijsgrond voor Gods onwankelbare bereidwilligheid, om ons onze bede toe te staan, dan de ervaring van zijn vorige inwilliging van onze bede.

Zoo redeneert ook David: „De Heere, die mij van de hand des leeuws gered heeft en uit de hand des beers, Die zal mij redden uit de hand van dezen Filistijn."

Ons Depot.

Voorhanden:

1. **Nieuw Hollandsch Tractaten met fraaie plaatjes.** Prijs per 100 f 0.30, per 500 f 1.25, per 1000 f 2.00

3. **Een viermaal gegrepene (nieuw geill.)** Prijs per 100 f 0.35.

4. **Ziet voor u wat gij doen zult en Feest in Babel** (Kermistractaten). Prijs per 100 f 0.30, 500 en meer, f 0.25 per 100.

5. **Sabbats- of Zondagsviering, een Bijbelsch onderzoek** door B. PLANTING. Prijs 10 cent.

6. **De Pinkster- of Tongenbeweging door F. J. van Meerloo**, prijs 5 cent. 25 Ex. en meer à 3 cent.

7. **De wonderlijke gebeurtenis.** (3e druk) prijs 5 cent. (Een leerzaam gesprek tusschen vader en zoon over den doop.)

8. **Niet om te twisten, maar uit gewetensdwang** DE KINDERDOOP, beschouwd in het licht van de H. Schrift en de Kerkgeschiedenis, door wijlen J. SCHOEMAKER. Prijs f 0.20.
(Een uitnemend boekje voor ieder, die de bijbelleer aangaande den Doop op alle punten wenscht te onderzoeken.)

9. **De oorsprong van den Kinderdoop.** Prijs 5 cent, 25 ex. en meer 3 cent.
(Dit is een uittreksel uit bovengenoemd boekje van SCHOEMAKER.)

10 **De doop volgens de H. Schrift,** (tractaat) pe 100 ex. 80 cent.

11 **De Generaliteit van het beginsel der Gedoopte Christenen, door N. van Beek,** prijs per stuk 3 cent, per 25 ex. 60 cent.

12. **Doe iets voor Jezus!** Prijs $7^1/_2$ cent, 25 ex. à 1.25.
Dit boekje moet elk Christen lezen; 't bepaalt hem bij zijn roeing).

13. **Het Mormonisme ontmaskerd,** eene lezing door C. Mensink. Prijs 1 ex. 5 ct., 25 ex. en meer 3 ct.

14. **Bewijs van Lidmaatschap,** 100 stuks f 1.50.
Af te geven aan reizende of tijdelijk verhuizende gemeenleden.)
Attestaties worden op aanvraag kosteloos geleverd.

15. **Statuten der Unie,** prijs 5 cent.

16. **Besluiten en moties der Algem. Verg.,** behoorende bij ieder lid der Unie bekend te zijn. Prijs per ex. 3 ct., 25 ex. 60 cent.

17. **Waarom zou ik mij laten doopen?**

18. **De wezenlijke kenteekenen, waardoor zich het Baptisme onderscheidt van de Volks- of Staatskerk door Prof. A. Hes,** prijs $7^1/_2$ ct., 25 ex. à 5 ct.

19. **Heidendom, Kerkendom, Christendom.** Een vrij woord in een ernstigen tijd. Prijs 5 ct., 25 ex. à 3 ct.

Onze Gemeenten krijgen op alles 20 procent korting
Porto's voor verzending worden in rekening gebracht. Bestellingen moeten geschieden bij:

K. KUIPERS, Haulerwijk.

volkomen bewust de nameloos smartelijke lijdenstaak opneemt. Wij vernemen:

Tot Wien Hij bidt;
Voor wie Hij bidt;
Waar Hij om bidt.

Hij spreekt, als zoo menigmaal tevoren, maar nu wel met bijzonderen nadruk, het „Vader" uit. Met zijn vijanden heeft Hij 't niet meer te doen en zijn vrienden staan van verre, maar met den Vader kan Hij spreken. Geen grimmig, vertoornde rechter staat Hem voor oogen, maar zijn Vader, tegen Wien het menschelijk geslacht zoo zwaar en wreed overtreden had, en nu door den Zoon Gods, de Heilige en Rechtvaardige, de Waarheid aan het kruis te nagelen, de zonde ten top gevoerd had.

De Vader, aan Wiens raad Hij zich geheel had overgegeven, aan Wien Hij zich ten slachtoffer wil wijden, opdat er vergeving voor den schuldigen zondaar moge zijn. Die vergeving des Vaders is kennelijk de eerste gedachte des Middelaars aan het kruis, en uit de volheid zijns harten smeekt Hij: Vader vergeef!

Zijn gebed is een priesterlijk, een Middelaars gebed. Hij treedt voor de zondaren in; Hij draagt de zonde der wereld in zijn lichaam op het hout. Hij is in den dienst des Vaders, ook aan het kruis, en maakt het vergeven den Vader mogelijk. Hij stort Zijn bloed tot vergeving der zonden. Zijn gebed is de luide klank van den aard en 't doel Zijns lijdens; terwijl hiermede tevens het absoluut eeuwig recht van God om zonden te vergeven, erkend en uitgesproken wordt.

Ontvangt de zondaar vergeving van God, dan is ook alles weg, wat hem van God scheidde en van Hem verwijderd doet blijven. Is er vergeving uit kracht van Jezus offerande, dan is de gemeenschap met den Vader in den hemel hersteld.

Vragen we voorts voor wie de Heiland bad. Sommigen hebben gedacht aan de Joodsche natie, anderen aan de Romeinsche krijgsknechten, die niet wisten wat ze deden. Uit Jes. 53 leeren wij, dat Hij voor „de overtreders" gebeden en uit Hand. 3 : 17 verstaan wij dat met die onwetenden de oudsten der Joden bedoeld zijn en 1 Cor. 2 : 8 zegt ons, dat de „Oversten dezer wereld" Zijne heerlijkheid niet gekend hadden, en Hem alzoo gekruisigd hebben. Wij kunnen dus wel met vrij goede zekerheid zeggen, dat Hij voor de geheele, door zonde, on- en bijgeloof verblinde menschheid gebeden heeft. Dat „niet weten" is niet onschuldig. Het is een gevolg van afkeering van het licht der Waarheid; of zooals de Heer het vroeger zeide — van het liefhebben der duisternis, liever dan het licht. De visschen, die in de onderaardsche kanalen leven en nooit in het licht komen, missen ook het gezichtsvermogen. Wie de duisternis tegen gaat wordt zelve duisternis. Wie tot het licht zich keert wordt verlicht, ja, wordt zelf licht.

Nu is er geen glansrijker licht dan het licht van Golgotha's kruis; maar voor de ongeloovige wereld is het duisternis. Het is er mede als met de vuur- en wolkkolom, die de Israëlieten leidde en beschermde: Zij was voor Gods volk licht, maar voor de Egyptenaren duisternis.

Eindelijk heeft de Heer in Zijn gebed uitgesproken, dat, wat Hij voor u en mij, lezer, boven alles wens Hij wil niet dat iemand aan eenige zonde vasthou De zonde is schuld tegenover God — is eigenlijk bel diging van God, ongerechtigheid tegen God. Daar moet er vergeving zijn en wegneming van de schuld zonde, waartoe Christus zich gegeven heeft, ten ei vrede en geluk in het hart en leven te kunnen erva

Nu heeft God alles onder de zonde besloten — al staan schuldig voor God, zoowel zij, die nu tra storten uit medelijden met den gekruisigden Heila als zij die Hem tot den kruisdood hebben veroorde of hunne handen met het bloed des Rechtvaardigen h ben bevlekt. De Heiland heeft voor allen gebeden en voor allen geleden, om voor allen, die hunne zonde schuld kwijt willen en ze eerlijk belijden vergeving bereiden door Zijn priesterlijk tusschenbeiden treden Zijne voorbede. God zegene uwe lijdensoverdenk lezer.

N. v. B

Ter herinnering.

„Der Wahrheitszeuge", het orgaan van onze Duit broeders, van 11 Maart l.l. bevat een zeer belang artikel over onze beginselen, die m.i. ook in Neder nog wel eens onder de aandacht gebracht mogen w den. Enkele gedeelten zijn meer bepaald op Duitsch van toepassing, zooals de lezers wel zullen opmer Hier volgt het artikel.

„Heden zullen wij Belijdeniszondag vieren. Wat lijden wij dan? Behalve doop, avondmaal en bijbel gemeente nog heel wat andere, gewichtige dingen!

Bovenaan staat Gewetensvrijheid. Wat Lu voor zich eischte: „Hier sta ik, ik kan niet ande dat houden wij voor het onbetwistbare recht van i mensch. Wij erkennen geen gezag, geen concilie, g rechterlijke macht, die zich tusschen God en ons weten, of zelfs boven ons geweten stellen wil. Z op gevaar af van te dwalen, willen wij liever ons weten volgen, dan den een of anderen dwang iemand, die 't beter weet. Op dit recht steunde r Job. toen hij zeide: „Maar ook het zij waarlijk, da gedwaald heb, mijne dwaling zal bij mij vernachten" 19 : 4).

Het geweten is een groote macht. Men moet er die eerbied voor hebben. Gewetenlooze lieden veracht — en met recht. Waarom acht men dan degenen die zich in hun geweten gebonden voelen en bereid om des gewetens wil allerlei miskenning en achte zetting te verdragen? Zou men dan liever wens dat zij ondanks gewetensbezwaren, anders handel Welke gevolgen zou dat voor het practische leven h ben?

***

Men heeft zich niet ontzien ons verdacht te ma als gevaarlijk voor den staat, en de Regeering te ons op te hitsen. Vroeger meer dan nu. De Regee zelve heeft ons nooit iets in den weg gelegd. Zij d

et altijd op aanstoken der geestelijkheid, dat is geen ervolle bladzijde in de geschiedenis der geestelijkheid! Wij zijn het met Krummacher eens, die gezegd heeft: „Een vervolgende godsdienst is een worgende liefde." Een ongerijmdheid dus, een onding, een onchristendom. De oude Frits (Frederik de Groote) dacht in dit opzicht zeer helder en rechtvaardig. Toen men eens een kleine schare bidders bij hem als ketters wilde verklagen, omdat zij in den nacht tot een niet geoorloofde godsdienstoefening samen kwamen, schreef hij op den kant van de akte: „Als ik verdragen moet, dat zij 's nachts zuipen, dan moet ik ook verdragen, dat zij 's nachts bidden."

Dat was even logisch als rechtvaardig.

***

Maar in welke verhouding staan wij dan tot den Staat? Om onzes gewetens wil zijn wij voor den Staat. Wij bewijzen dat daardoor, dat wij trouwe burgers, goede soldaten en aanhoudende voorbidders zijn voor het welzijn van den Staat. De lijst van onze voor het vaderland gevallen broeders spreekt duidelijk genoeg. En de lijst dergenen, die het ijzeren kruis op de borst mogen dragen, spreekt zij niet luider dan vele woorden?

***

Der kerk kon geen grooter ongeluk overkomen, dan toen zij Staatskerk werd, en ook de Staat trad daardoor in een rampzaligen echt. Uit liefde voor zijn geestelijke wederhelft moest hij dikwijls voor gerechtsdienaar spelen en juist zijn beste, rustigste en voorbeeldigste burgers vervolgen en zelfs ombrengen. De burgers, van wie de Schrift zegt, dat zij den lof der overheid ontvangen zouden (1 Petrus 2 : 14). Als wij nu in 't parlement waren, zou de Redacteur luide roepen: Hoort, hoort! Tot prijs der vromen, zegt Petrus, en dus niet om ze te vervolgen of ze als burgers van den tweeden rang te behandelen. Waarlijk, de Staat zou veel in te halen hebben, als hij de vromen voor al hun trouw aan 't geweten prijzen zou — waar hij zich liet verleiden om hen te vervolgen!

***

Welke plaats moet de Staat naar Gods wil innemen? Wij gelooven, dat hij geroepen is om de geboden van de tweede tafel der wet te handhaven. Niet de eerste tafel (vreeze Gods en Godsvereering) maar de tweede, die de onderlinge verhouding der menschen regelt. De eerste tafel handelt over de verhouding des menschen tot God, en daar mag zich nooit eene overheid of politie inmengen. Dat is geloofs- en gewetenszaak, en daar verstaat, met alle respect gezegd, de politie niets van, of behoeft er althans niets van te verstaan. Anders is het, hoe de mensch zijn verhouding tot zijn medemenschen opvat, en daarvoor is de politie, om iederen overtreder, ook den vromen (als dat voorkomt) te straffen. De bescherming van het leven en het eigendom des naasten is onder de macht van den Staat gesteld. Alzoo gelooven wij, daarnaar handelen wij, en waarlijk, ons Duitschers is het gemakkelijk gemaakt om de overheid onderdanig te zijn! Een betere overheid dan de onze is er in de heele wereld niet. Daarom is het dubbel erg, dat de kerk en hare geestelijkheid steeds weer tracht den Staat er voor te spannen tot vervolging van andersdenkenden. Men denke slechts aan de moeilijkheden bij begrafenissen, die zelfs in den laatsten tijd nog voorgekomen zijn.

***

Om deze redenen verzetten wij er ons tegen, wanneer sommige kerkelijke kringen van verdragen spreken. Verdragen? Wij willen niet verdragen worden! Wij willen gelijke rechten, wij wenschen volle burgerlijke rechten te hebben, evenals ieder ander burger. Wij weigeren niet ons volle aandeel in de Staatslasten te dragen, maar meenen dan ook te mogen verlangen, als volledige burgers beschouwd te worden. Die tot ons zegt, dat hij ons verdraagt, dien zeggen wij even ronduit, dat wij hem verdragen. Daarom weg met het leelijke woord: „verdragen!"

(Slot volgt.)

De Unie-Vergadering.

Naar aanleiding van eenige correspondentie der Gem. Deventer met de Comm. der Unie over de bizondere bezwaren, thans aan de ontvangst der Algem. Verg. verbonden, hebben we de Gem. Deventer om een definitief antwoord verzocht. Dat antwoord luidt aldus:

Deventer, 22-3-'17.

Waarde Broeder Planting!

Naar aanleiding van uw geëerd schrijven dd. 20 dezer moet ik U mededeelen, dat het bestuur onzer gemeente de quaestie betreffende de Algem. Verg. met alle aandacht heeft overwogen en besproken.

Namens de Gemeente moet ik U dan melden, dat het ons ten zeerste spijt, dat wij GEEN KANS zien om zulk een talrijke vergadering behoorlijk te kunnen verzorgen. Zeker, de Broeders en Zusters kunnen hunne broodkaarten medebrengen, doch dat zegt nog niet veel, aangezien het dinér, onzes inziens, juist vele, misschien onoverkomelijke bezwaren met zich brengt. Nu reeds gebeurd het, dat er opeens aan een of andere eetwaar gebrek is en werd ons tevens ook medegedeeld, dat iedere gemeente voor hare bevolking bij moet passen aan den prijs en men dat niet wenscht uit te strekken tot gasten, die van andere plaatsen komen.

Ook het ontvangen, uitsluitend der afgevaardigden, durven wij niet op ons nemen, omdat dan toch een 60-tal personen zouden moeten verwacht worden.

Om bovengenoemde redenen durft de gemeente alhier de algemeene vergadering niet ontvangen en stelt zij voor deze één jaar uit te stellen, tenzij er een andere gemeente mocht gevonden worden, waar er geene bezwaren, als door ons genoemd, zouden blijken te bestaan.

Heilbiddend, namens de gemeente Uw Br. in Chr.,

C. BRANDT.

Hoe nu? Veel tijd tot overleg is er niet meer.

Is er eene Gemeente, die dit jaar de Algem. Vergadering kan en wil ontvangen?

Zoo niet, dan stelt de Comm. der Unie, als noodmaat-

regel, voor, dit jaar de Algem. Verg. uit te schakelen De verschillende aftredende leden blijven dan nog een jaar in hun functie, met dien verstande, dat de Commissie zich desgewenscht opnieuw kan organiseeren en zelf in eventueele vacatures voorzien. Dringend noodzakelijke vragen of voorstellen moeten dan schriftelijk door de afgevaardigden der Gemeente worden behandeld; andere zaken, b.v. 't vaststellen der Statuten etc. blijven dan wachten tot D.V. het volgende jaar. De Comm. regelt in haar zomerzitting de loopende zaakjes, en de verslagen der Penningmeesters, administrateurs etc kunnen door haar behoorlijk nagezien en daarna gedrukt worden rondgezonden.

Verzoeken tot ontvangst der Algem. Verg. of ook bezwaren tegen bovenstaande voorgestelde regeling moeten zoo spoedig mogelijk, in elk geval vóór 18 April e.k. bij ondergeteekende worden ingediend

Namens de Comm. der Unie,

Tolstr. 117, Amsterdam. B. PLANTING.

Voor de jeugd.

EEN ZWARTE KONINGSZOON,

door W. JONKER Jr.

(Vervolg.)

Als ik het goed begrepen heb, dan heeft die belastinggeschiedenis tot eenig verzet geleid. Er kwam althans een botsing tusschen de onderdanen van Bam's vader en de Portugeezen. 't Was vooruit te berekenen, dat het verzet weinig helpen zou. De Portugeesche troepen waren dan ook weldra meester van de kraal (dorp), waar Bam's vader resideerde, en het koste hun weinig moeite het „paleis" in bezit te nemen. Dat paleis maakte een even jammerlijken indruk als de andere kleine hutten, waarin de onderdanen woonden.

De bloedige strijd was spoedig in het nadeel van Bam's vader beslist, die met zijn geheele familie en voornaamste onderdanen gevangen werd genomen. Ik meen, dat Bam nog een broertje en een zusje had, van wie hij later nooit meer iets vernomen heeft. Hoe oud hij toen was, wist hij niet, maar naar zijn meening was hij 5 of 6 jaar, toen hij met zijn ouders en overige familieleden gevankelijk werd weggevoerd naar een hem onbekende streek. Dat heeft lijden en pijn gekost, en tranen ook, want de gevangenen werden alles behalve vriendelijk behandeld. Zij werden geboeid en moesten den langen, bangen weg van hun kraal naar de stad Mozambique te voet afleggen.

Het verhaal, dat Bam nog wel eens over dezen lijdensweg deed, deed mij nu en dan denken aan den tijd toen de slavenhandel nog bloeide, want het gebeurde zelfs, dat de ouderen, die wegens vermoeidheid niet verder konden loopen werden mishandeld Nog heel goed herinnerde Bam zich, dat zijn grootvader door de soldaten werd doodgeschoten. Die pijnlijke tocht had diepe sporen achtergelaten in het gevoelig gemoed van dezen zwarten koningszoon. Een zekere weemoed straalde uit de zachte, mooie oogen.

Na vele dagen kwam de droeve stoet te Mozambique aan. Maar hoe! De gevangenen verkeerden in een treurigen toestand. Het was hun aan te zien, dat zij veel geleden hadden, zoowel door allerlei ontberingen als door de ruwe behandeling der soldaten, die geen medelijden kenden. Velen hunner lotgenooten waren op den weg bezweken of doodgeschoten. Hun geleiders zagen in de Kaffers geen schepselen Gods.

In de straten van Mozambique werden de arme menschen nagegaapt. De menigte voelde voor deze ongelukkigen niets; integendeel zij vermaakten zich met de gevangenen, die bij hun aankomst in de hen onbekende stad in de gevangenis werden geworpen, uitgezonderd de kinderen. Wat er verder met de gevangenen is gebeurd, wist Bam niet. De arme jongen heeft nooit iets van hen gehoord. Dus ook niet van zijn ouders en andere bloedverwanten. Hij wist niet of zij nog in leven waren, dan wel gestorven. Arme knaap!

Zooals ik zeide, werden de kinderen niet naar de gevangenis gebracht. Wat men dan met hen deed? Zij werden eenvoudig aan hun lot overgelaten, of ook wel voor een prijsje verkocht aan wie een Kafferknaap of Kaffermeisje wilde hebben. Is het niet vreeselijk? En dat in een tijd, waarin de slavenhandel heet afgeschaft te zijn.

Zoo kwam Bam in handen van een Hollander, die te Mozambique een herberg had. Prettig heeft hij het daar volstrekt niet gehad. Meer dan eens heeft hij mij er het een en ander van verteld; o. a. had hij eenmaal eenige dagen in de gevangenis doorgebracht, — hij, de ongeveer zesjarige knaap. De Hollander, bij wien Bam in huis was, had een kat. Op een goeden dag sprong deze kat in een pan met kokend vet, natuurlijk met het gevolg, dat het arme beest jammerlijk om het leven kwam. Bam's meester ontstak in woede, want hij geloofde, dat Bam de kat in de pan had geworpen, en zoo kwam het, dat hij naar de gevangenis moest, wat men te Mozambique gemakkelijker schijnt gedaan te krijgen dan bij ons.

Bij zijn meester moest Bam allerlei werk verrichten. Hij werd in huis eenvoudig beschouwd als slaaf. Hoe miste hij de ouderlijke woning! Zijn meester was ruw, maar toch begon hij ten laatste iets voor Bam te gevoelen, zoodat hij milder jegens hem gestemd werd. Ongetwijfeld is het gedrag en het zachte gemoed van Bam hierop niet zonder invloed geweest. Van lieverlede begon onze landgenoot van Bam te houden en wilde hij hem ten laatste niet missen, zoodat, toen hij na een paar jaar besloot Afrika te verlaten en naar zijn vaderland terug te keeren, hij besloot om Bam mede te nemen, die dit prettig vond.

Zoo kwam onze jonge vriend in ons land, waar zich een nieuwe wereld voor hem ontsloot. Ge kunt begrijpen, dat hij groote oogen openzette. Alles was vreemd voor hem: zijn omgeving, de menschen, de taal, ook zeden en gewoonten. Maar op verwonderlijke wijze paste hij zich snel aan alles aan en het duurde niet lang of Bam was als een Hollander, en gevoelde hij zich hier thuis.

(Slot volgt.)

Ingezonden.

ZAL MEN OOK......

„Zal men ook jonge kinderen doopen," zegt het Doopformulier der Geref. kerk, en het antwoordt: „Ja, wij!" En wat zeggen wij Baptisten? Zeggen wij: „Neen, wij?" En zijn we dan klaar? Mij dunkt neen, luister maar: *In onze gemeente is een vader die een jongen heeft*, pas 11 jaar oud, die knaap zegt bekeerd te zijn, den Heere Jezus lief te hebben; zijn vader zegt er van overtuigd te zijn en nu vraagt die knaap om gedoopt te worden en de vader bindt die vraag aan en laat niet los. Wat heeft de gemeente te antwoorden en te doen?

Willen onze gemeenten deze aangelegenheid wel eens rijpelijk overwegen en in ons blad hun meening daarover kenbaar maken? Ons dunkt de zaak is actueel en van algemeen belang.

Wellicht zijn er die dit lezen, die zich verwonderen dat dit een vraag is waarbij men de heele gemeenschap ter beoordeeling roept. Ze zeggen: als die jongen bekeerd is, mag en moet hij gedoopt worden. Ze meenen dit is heel eenvoudig en zijn vader is van 't zelfde gevoelen. Maar is ze dat wel? ons dunkt neen. Ge antwoordt wellicht: Maar gelooft gij dan niet in de bekeering van kinderen? Wij antwoorden: zeer zeker, en toch opperen wij de vraag „zal men ook jonge kinderen doopen?"

Daar zijn heel wat vrome kinderen. Gelooven en vertrouwen is het kind eigen, — denk hier volstrekt niet aan huichelarij en geveinsdheid, dit moge bij uitzondering voorkomen, maar 't is uitzondering. Vraag eens op de Zondagsschool, dat wie den Heere Jezus lief heeft z'n hand opsteke, zoo niet alle, dan gaan wel twee derde van de handen omhoog, ongeveinsd. Voor jaren was eens de Zweedsche opwekkingsprediker Franson in ons land; — ook den kinderen predikte hij en..., bij tientallen kwamen ze op hun knietjes en weenden dikke tranen en bekeerden zich.... hadden wij ze moeten doopen?

b. Moet er geen rekening mee gehouden worden dat de doop een handeling is waar èn God èn de Doopeling iets doen? Is het geen eisch, zoo wij iemand tot eenige handeling van beteekenis toelaten, geacht kan worden dat hij tot handelen in staat en daartoe bevoegd is? Waarom laat de wet in de burgerlijke maatschappij in handelingen de persoon eerst dan toe wanneer hij meerderjarig is? Heeft dat ons ook wat te zeggen?

Legt de doopeling in het zich laten doopen niet een getuigenis af en neemt hij daarbij geen verantwoordelijkheid op zich? Kan men aannemen dat een kind van 11 jaar in staat is dit te beseffen?

Zoo neen, mag dan de Gemeente èn om des kinds wille èn om haars zelfs wille èn om Gods wille zulk een doop bevorderen?

1. Om des kinds wille: — kan het van deze zijn doop eenige vrucht hebben? — Kan dit het kind ook als een „grootdoenerij" eer nadeel aanbrengen? Er zijn in onze gemeenten die als geloovige kinderen gedoopt zijn, wat was het resultaat? Zijn ze er misschien ook door over 't paard getild en heeft het, toen ze „tot onderscheid van jaren" gekomen waren, misschien hun wezenlijke bekeering in den weg gestaan?

2. Om der gemeente wille. Zij toch is het die haar mandaat: „doop ze" bij 't kind toepast; heeft ze daarin geen groote verantwoordelijkheid tegenover het kind, tegenover God, tegenover zichzelven?

Begint ze kinderen van die leeftijd te doopen, dan heeft ze 't eind nog niet; heel 't leven van het kind is een „nadoen" van ouderen, juist niet in kwaden zin, — en laat ge den een toe, hoe zult ge den ander weigeren; zoo met de kinderen dan zullen de ouders daartoe dringen en.... ge ontkomt er niet aan, ge hebt ze ook 't Avondmaal te geven....

3. Om de wille van God. Naardien de Doop van God is, hebt ge met het heilige heilig om te gaan, opdat gij 't heilige niet gemeen maakt, — opdat wat God tot heil beschikte niet tot schade worde.

Maar wat dan.... Krijgt dan de Doopsgezinde benaming: „doop der bejaarden" nog zin?

Hoe oud moet het kind dan zijn om in onze gemeenschap gedoopt te kunnen worden?

Een referaat op de Unie-vergadering over deze zaak kan practisch nut hebben.

X.

Haarlem, 16 Maart 1917.

Aan de Jongedochtersvereenigingen!

Onze kleine-meisjesvereeniging vierde op Woensdag 14 Maart haar jaarfeest. Reeds vóór den tijd van aanvang waren zij met de knapenver. „Het mosterdzaadje", welke tegenwoordig was, aanwezig in het gebouw „Het Blauwe Kruis", vergezeld van hunne ouders of familieleden. Haar vroolijk gesnap hoorde men in de zaal: of ze ook schik hadden op haar feest. Allen waren keurig versierd met Oranje. Te half acht werd door onzen Voorganger en feestleider, den Weleerw. Heer Planting geopend, en klonk uit volle borst het altijd schoone lied uit kindermonden: „Er ruischt langs de wolken". Onze Voorganger vroeg nu een zegen van den Heer, en sprak daarna zijn vreugde uit, zoovele meisjes van 10 jaar en ouder, tezamen te zien, nadat zij weder een jaar van de liefde van den grooten Kindervriend, Die de kinderen onuitsprekelijk liefheeft, gehoord hadden; wenschte de zusters, die bezig zijn in dezen arbeid, moed en lust toe om steeds met toewijding voort te gaan, daar onbekend onbemind maakt. Dit werd den meisjes duidelijk gemaakt door haar iets uit het leven van Keizer Jozef II van Oostenrijk te vertellen, die eens een klein meisje, dat zeer bedroefd was, uit den nood hielp.

Door de heeren van Riemsdijk en Hofman werden duidelijke beelden, uit het leven van den Heer op aarde, op het doek gebracht. Met stille aandacht werd naar de verklaring, die onze br. Voorganger daarvan gaf, geluisterd. Wij zagen den Heiland in de kribbe, als Leeraar den volke het heerlijk Evangelie brengende; den vreeselijken kruisdood, dien de Heer heeft willen lijden, om ons allen zalig te maken; maar ook de *overwinning*, de opstanding.

Het boeiende verhaal van de arme verlaten Jessica, die toch zoo graag den Heer wilde kennen, maakte eveneens diepen indruk, mede door de mooie platen.

De kleine-meisjesver. zelf bracht een welkome en schoone afwisseling. Zij verplaatste ons in hooge kringen. Daar zagen wij de Koningin met de Prinses. De meisjes stelden de elf provinciën voor, die hulde aan de Koningin brachten. Het Friesche boerinnetje met „haar eigen kleeding en taal," de twee kleine meisjes van het eiland Marken, in haar aardige kleederdracht met de klompjes aan; allen brachten de Koningin en het Prinsesje de groeten uit haar gewest en toonden haar hunne voornaamste voortbrengselen. De Koningin was recht verblijd, al de provinciën bij elkander te zien, het Prinsesje niet het minst. De meisjes stelden de hooge personen uitstekend voor; het oranje van de elf provinciën prijkte kleurig en fleurig. Zij hadden zich veel moeite gegeven, de schare van 70 kleine meisjes, om alles te leeren.

Precies 10 uur was het feest geëindigd, en nadat de meisjes „Hoe zalig is het kind, dat Jezus toebehoort" gezongen hadden, werd deze feestavond met dankzegging aan den Heer door br. Vrugt gesloten. Dat de kl.-meisjesver. een koord mag zijn dat de jeugdige harten trekt naar Hem, Die gezegd heeft: „Laat de kinderkens tot Mij komen", wenscht de Jongedochtersver. „Kom tot Jezus" te Haarlem.

Namens haar met vriendelijke groeten aan u allen uw zuster in den Heer,

E. M. J. VAN HONSCHOTEN,
Secretaresse.

Met dank in het hart kunnen de leden der Chr Jongel. Vereen. „Jeruël" en Christ. Meisjesvereen. „Evangeline" terugzien op haar jaarfeest van Zaterdagavond 10 Maart j.l.

Het deed ons werkelijk goed in het midden van vele Broeders en Zusters der Gemeente, van afgevaardigden en gasten, lucht te geven aan onze dankbaarheid aan God voor de vele weldaden en zegeningen ondervonden in het afgeloopen jaar. Een jaar, waarin duizendtallen onzer medemenschen de doodsjordaan moesten betreden om straks te verschijnen voor den rechterstoel van Christus. Voor ons een tijdperk, waarin de genade Gods zoo heerlijk in het licht kwam.

Dat alles stemt ons tot dankbaarheid en feestvreugde. Na het zingen van Psalm 95 : 1 opende de Voorzitter der Jongel. Ver. br. Th. G. J. Wight, tevens leider, de vergadering, met gebed en sprak naar aanleiding van een gedeelte uit Spreuken 3 een kort openingswoord uit, waarin hij tevens de vele aanwezigen een hartelijk welkom toeriep. De leden der beide vereenigingen zongen daarop een lied, hetgeen gevolgd werd door een woord uit het hart der presidente der Meisjesvereen.

Uit de verslagen kon worden vernomen dat beide ver. in goeden toestand verkeerden, ja zelfs vooruitgegaan zijn sinds het vorige jaar. Hoewel voor sommigen een taai gedeelte v. d. avond in dezen korten tijd aan het begin van ons feest, mochten toch velen, die met ons meeleven zich verblijden bij het hooren van het vele goede, dat de Heer ons in het afgeloopen jaar geschonken had. Vervolgens kregen we meer afwisseling door voordracht en lied. Wat ook goed in den smaak viel, waren de muzieknummers, die de mandolineclub „Jubal" ten beste gaf. Als onderafdeeling van de Jongel. ver. was het ook voor haar een voorrecht dezen avond een terugblik te mogen werpen op haar eerste levensjaar.

Onze voorganger der gemeente, de WelEerw. Heer P. van der Wende, hield een korte toespraak, zoowel tot de leden der beide vereen. als tot de andere feestgenooten, waarin hij wees op de wonderbare leiding en hulp, die de Heer betoont bij het werk in Zijn Koninkrijk. Ook wij, volgens spreker, kunnen met Paulus zeggen: „Dan hulpe van God verkregen hebbende, sta ik tot op dezen dag." Hoe zouden we anders staande kunnen blijven, temidden van de grootste bedreigingen en gevaren. Ten slotte spoorde spreker aan om niet moede of mat te worden, maar om den Heer te verwachten in al ons werken en streven, dan zal telkens onze kracht vernieuwd worden, en de eindoverwinning is zeker.

Verder werd nu het programma afgewikkeld, wat voor het grootste gedeelte bestond in Zang met orgelbegeleiding. De ééne samenspraak getiteld „Edele Wraak" viel ook zeer in den smaak. Dat er tevens geen sprake was van honger en dorst lijden valt te begrijpen.

In één woord, de avond was recht gezellig en aan den zegen van Boven heeft het ons niet ontbroken. De Eere-Voorzitter, C. Peters Sr., sloot de vergadering met een kort woord en gebed. Het was bij twaalven toen de feestgenooten in dankbare stemming huiswaarts keerden. Na hartelijke groeten,

De Secretaris der Chr. Jongel. Ver. „Jeruël",
M. PETERS.

Lectuur.

Aan Evangelisatie door middel van geschriftverspreiding wordt in deze dagen door de Christenen nog wel iets gedaan. En het is noodig ook, want de vijanden en vervalschers van het Evangelie rusten ook niet op dat terrein. De wereld wordt als overstroomd met verderfverspreidende lectuur. Wij, christenen, moeten er ijverig aan medewerken den menschen andere, heilverkondigende geschriften in handen te geven.

Het is inderdaad een goede opvatting van den uitgever J. N. Voorhoeve, Dunne Bierkade, Den Haag geweest toen hij het besluit nam een „Evangelisatie Bibliotheek" uit te geven, aangeduid met E. B.

Het doel er mede is:

a. Ieder Christen op te wekken in zijne omgeving of in ruimer kring het Evangelie te helpen verbreiden op geregelde tijden het geheele jaar door.

b. Ieder Christen hiertoe in de gelegenheid te stellen door hem tegen zeer billijke prijzen driemaal in het jaar, groote en kleinere geschriften toe te zenden.

Wij ontvingen den eersten jaargang met veel genoegen, en nu hebben we weer in ons bezit de eerste zending voor dit jaar, bestaande uit:

„Avondlicht" — een keurig net en degelijk boek.

Licht uit het Oosten — een degelijke brochure, die Christenen ook moeten lezen.

40 Tractaten — degelijke, gezonde lectuur, even aantrekkelijk, wat de uitvoering betreft, als duidelijk en pakkend van inhoud. Zulk een bezending krijgt men driemaal in 't jaar. Men betaalt jaarlijks f 2.50. Bij iederen soliden boekhandel kan men bestellen. Niemand, die gezonde, christelijke lectuur verspreiden wil, zal zich beklagen er deel aan genomen te hebben.

N. v. B.

Officiëele Mededeelingen.

PAASCH-COLLECTE.

De Gemeenten worden herinnerd aan het besluit genomen op de laatstgehouden Algemeene Vergadering, dat op het Paaschfeest collecten zullen gehouden worden voor het Studiefonds.

F. J. VAN MEERLOO, Penningm.

De gemeente te 's-Gravenhage hoopt, zoo God wil, op den 2den Paaschdag een „Liefdemaal" te houden, aanvangende 's namiddags te 3 ure.

Broeders en zusters, ook van elders zullen hartelijk welkom zijn. Doch wij verzoeken hun wel ons met hun voorgenomen komst tijdig in kennis te willen stellen.

N. van Beek,
Vaillantlaan 415.

BONDSDAG

van de gemeenten van Gedoopte Christenen in de Veenkoloniën op Maandag 2den Paaschdag in de kerk te Stadskanaal.

—

Programma:

10—10½ uur: Bidstond.
Leider: Br. J. de Jonge Sr,
10½—10¾ uur: Opening door den Voorzitter.
10¾—11 uur: Zang van het kerk. zangk. „Looft den Heer" van Muntendam.
11—11½ uur: Referaat van Ds. J. Louw van Nieuwe Pekela. Onderwerp: „De Omvang des Heils".
11½—12 uur: Bespreking.
12—1½ uur: Koffiepauze. (Vraag en antwoord).

$1\frac{1}{2}$—$1\frac{3}{4}$ uur: Zanguitvoering.
$1\frac{3}{4}$—$2\frac{1}{4}$ uur: Referaat van Ds. J. v. d. Schors van Muntendam. Onderwerp: „Onze Godsdienstoefeningen."
$2\frac{1}{4}$—$2\frac{1}{2}$ uur: Bespreking.
$2\frac{1}{2}$—$3\frac{3}{4}$ uur: Theepauze. (Liefdemaal)
$3\frac{3}{4}$—4 uur: Slotwoord.
4—$4\frac{1}{4}$ uur: Pauze.
$4\frac{1}{4}$—5 uur: Viering des Heiligen Avondmaals.

Alle broeders en zusters, die zich in 't bezit van een goeden eetlust mogen verheugen, herinner ik er nog even aan, dat zij voor dezen dag hoofdzakelijk voor eigen mondvoorraad zorg moeten dragen.

De Secretaris, J. v. d. SCHORS.

Van de Administratie.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van S. C. R. te N.-Buinen f 5.50; van K., Stavoren, 3 abonnem. en advertentie f 1.75; v. F. J. de V., Leeuwarden f 8.45; van D. K., Kanaw Iowa f 4.94.

N. VAN BEEK

Advertentiën.

No. 1562. VRIJDAG 6 April 1917. 36ste Jaargang.

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTE CHRISTENEN (BAPTISTEN) IN NEDERLAND.

Verschijnt wekelijks.

Adres voor de Redactie:
Vaillantlaan 415, den Haag.
Voor administratie te Stadskanaal.

ABONNEMENTSPRIJS:
Per kwartaal, franco p. post *f* 0.50.
Voor 't Buitenland per jaar - 2.50.
Advertenties 1—5 regels 30 ct.
Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement lager.

Ons Pascha.

Ons Pascha is voor ons geslacht,
Wij mogen 't Lam genieten;
Ook ons brak aan een zwarten nacht,
Maar Jezus, die ons 't leven bracht,
Deed licht en leven vlieten.

Wij vieren feest, der reinen feest,
Gereinigd van de zonden;
Nu vrij gemaakt door bloed en Geest,
Maakt dood noch hel ons meer bevreesd,
Want beide zijn verslonden.

Ons feestlied klinkt met *nieuwen klank*,
Want wij zijn nu *herboren*.
De Levensvorst zij eeuwig dank,
Nu wij in Hem, als teedre rank,
Tot heilsvrucht zijn verkoren.

Het leven wordt aan 't licht gebracht
Door 's Heilands levenswoorden;
De wereld slaapt in doodschen nacht;
De levensboodschap, lieflijk zacht,
Klinkt tot de verste oorden.

Ons bracht het Paaschlam leven aan,
Zijn bloed was ons bescherming;
De straf is ons voorbij gegaan.
Kom, nu getrouw Gods wil gedaan!
Ons heil is Zijn ontferming.

's-Gr. N. v. B.

Goede Vrijdag.

Is het geen bittere, wreede spotternij, een dag, die in de annalen der geschiedenis sedert negentien honderd jaren gebrandmerkt staat als een, op welken een totaal onschuldig mensch, door den haat eener woedende volksmenigte en de gewetenloosheid van een onrechtvaardig rechter op de gruwelijkste wijze gemarteld, en als een, die niet waardig was door de aarde gedragen te worden, als een vervloekte ter dood gebracht werd, met den naam van „een goeden dag" te bestempelen?

De geschiedenis meldt ons dat de Hertog van Alva er zich op beroemde dat hij in de Nederlanden 18000 menschen door beulshanden om het leven had laten brengen; en wie denkt niet met afgrijzen aan de duizende moorden, door de Spaansche Inquisitie op onschuldige menschen bedreven. Gesteld dat deze feiten op bepaalde dagen door ons herdacht werden, en wij dat „goede dagen" zouden noemen, zou dat niet een bewijs zijn, dat wij nog wreeder waren dan de bedrijvers dier misdaden? En hier is een mensch, die niet alleen van zich zelf kon zeggen: „Wie van u overtuigt mij van zonden", maar van wien de rechter, die het vonnis des doods bekrachtigde, getuigen moest: „ik vind geen schuld in Hem."

In zijn allegorisch werkje: „De tocht naar de steengroeve," stelt Ds. de Liefde een goed, wijs en rechtvaardig Koning voor, die in alle opzichten het heil en welzijn zijner onderdanen zocht. Deze had een eenige zoon, die met zijn drie vrienden al de vreugde des vaders uitmaakte. De koning had in een naburig vorst een verbitterden vijand, die diens onderdanen tot opstand tegen hun koning wist aan te hitsen. De drie trouwelooze vrienden van den Prins stelden zich aan het hoofd der oproerlingen. Het snoode plan werd tijdig het hoofd

ingedrukt. Van de oproerlingen wisten velen te ontvluchten, anderen werden gevangen genomen en veroordeeld tot een harden slavenarbeid in de steengroeven. De drie jongelingen wisten te ontvluchten en leidden geruimen tijd een ellendig zwervend leven in woestijnen buiten de grenzen des Rijks. De vorst en diens edelen zoon treurden over het lot der ongelukkige jongelingen en zonnen op middelen om hen aan de gerechte straf te doen ontkomen, maar hoe zou dat kunnen, zonder aan het recht tekort te doen. Een der raadsheeren van den vorst stelde voor dat de Koning drie vreemdelingen zou huren, om in de plaats dier jongelingen in de steengroeven te werken, zoodat de schuldigen dan weder in genade aangenomen zouden kunnen worden.

Dit voorstel, hoe goed ook bedoeld, kon de goedkeuring van den Prins niet wegdragen, maar hij bood zichzelven aan, om in hunne plaats gedurende drie jaren het harde slavenwerk in de steengroeven te verrichten.

Dit aanbod vond genade in de oogen des konings en in die van het geheele volk. Een boodschapper werd afgezonden om den schuldigen deze heugelijke tijding aan te kondigen en hun te verzekeren dat hun op grond van de zelfopofferende liefde van den Prins volkomen kwijtschelding van straf verleend werd en zij weer in genade door den vorst aangenomen zouden worden.

Als voorwaarde werd hun gesteld dat zij, gekleed in den mantel der steengravers, in de groeven moesten afdalen, om daar den Prins in zijn diepe vernedering en ellende te aanschouwen, waarna zij tot den Koning geleid zouden worden.

Voor twee hunner was het een vergeefsche tijding. De een geloofde haar niet, de andere was te hoogmoedig om zich die vernedering te laten welgevallen, en meende langs eigen gekozen weg de gunst des Konings wel weer te kunnen verwerven. Alleen de derde, die door de anderen meer meegesleept was geworden dan uit eigen vrijen wil tegen zijn vorst en weldoener gerebelleerd had, voor hem was de tijding van genade een blijde boodschap geweest. Hij daalde dan ook met den gezant des Konings in de onderaardsche gangen der steengroeven af, waar hij getuige was van de vreeselijke ellende, waarin die arme slaven zich bevonden. Toen hij eindelijk in één hunner met een bleek en door den harden arbeid uitgeteerd gelaat den Prins herkende, ontroerde hij en viel weenend aan zijne voeten neer; beleed met diep berouw zijn schuld, en dankte hem voor zijne onuitsprekelijke liefde, die hem bewogen had om in zijne plaats de gerechte straf voor zijn snood gedrag te ondergaan. De Prins sprak hem vriendelijk toe, en verzekerde hem, dat hij volkomen vergeving ontvangen had en nu met blijdschap zijn reis naar de koninklijke residentie voortzetten kon.

Dat was voor dien jongeling een waarlijk g o e d e n d a g; en toen hij korten tijd daarna daar aangekomen was, waar hij door den vorst en diens zoon met blijdschap welkom geheeten werd en een groot feestmaal ter zijner eer aangericht vond, kende zijn blijdschap en dankbaarheid geen grenzen meer.

Op zinnebeeldige wijze heeft de schrijver ons hier „d e n G o e d e n V r i j d a g" voorgesteld. Gij en ik, mijn lezer en lezeres, wij zijn de oproerlingen, die tegen God gerebelleerd en ons daardoor den dood en het eeuwig verderf waardig gemaakt hebben. Maar Hij, Jezus Christus, Gods eengeboren Zoon, „die geen zonde gekend noch gedaan heeft, heeft God zonde voor ons gemaakt." Hij is „om onze overtredingen verwond, om onze ongerechtigheden verbrijzeld." Aan het kruishout der schande zien we Hem vrijwillig onze schuld boeten, maar hooren ook, stervende, Zijn overwinningskreet: „H e t i s v o l b r a c h t." De Satan heeft geen recht meer op ons; Gods Vaderarmen zijn naar ons uitgebreid. Een zalige toekomst wacht ons. Dat is de prediking van „d e n G o e d e n V r i j d a g.

Het komt er nu maar op aan of dat voor ons persoonlijk een goeden dag is. „D i e i n d e n Z o o n g e l o o f t, die het werk der verlossing door Jezus Christus, ten koste van zijn eigen leven tot stand gebracht, als een ter dood veroordeelde aanvaardt, aan den voet van het kruis zijn zonden belijdt en het aanbod der genade met dankbaarheid aanneemt, die mag, ofschoon tranen van berouw en schaamte over zijn bedreven kwaad hem uit de oogen geperst worden, toch met alle recht spreken van „een goeden dag." Want hij weet met God verzoend te zijn door het offer van Christus.

Dan nu ook aan de hand van den getrouwen Gids, de Heilige Geest, blijmoedig de reis naar „de stad des grooten Konings" voortgezet, waar wij weldra onzen Redder van aangezicht tot aangezicht zullen aanschouwen en ter Zijner eer het nieuwe lied zullen aanheffen: „Gij, Heere! zijt waardig te ontvangen: de lof, de eer en de dankzegging, want Gij hebt ons Gode gekocht met Uw bloed, en ons gemaakt tot Koningen en Priesters."

Zij het voor ons allen zulk een „G o e d e n V r i j d a g."

N. Z. Jzn.

Ter herinnering.

(Slot).

Maar verder! Wat gelooven en belijden wij nog meer? Wij gelooven en belijden, dat in geloofszaken a l l e e n d e H e i l i g e S c h r i f t g e z a g h e e f t. Wij gelooven n i e t in conciliën. Wij gelooven n i e t in eene bindende kracht der overlevering. Wij gelooven n i e t in het gezag van de een of andere geloofsbelijdenis. In dezen zin zou men zelfs kunnen zeggen: wij gelooven n i e t in onze eigene geloofsbelijdenis, dat wil zeggen als beslissend in geloofs- en gewetenszaken. Niets en niemand mag naast of boven de Heilige Schrift staan.

Wij hebben ook een geloofsbelijdenis. Men kan er wel van zeggen, dat zij ons standpunt zeer goed uitdrukt. De broeders, die haar opgesteld hebben, genoten en genieten nog het volste vertrouwen onder ons. Maar als er iemand opstond die zich tegen onze geloofsbelijdenis op de Heilige Schrift beriep, dan bestaat er geen twijfel aan welken kant ieder getrouwe Baptist zich plaatsen zou: geheel en onvoorwaardelijk aan de zijde der Heilige Schrift.

Daarom ontzeggen wij ook aan niemand het recht om zijne eigene geloofsbelijdenis op te stellen, wanneer hij daartoe in staat is. In Amerika zijn er onder de Baptisten vele verschillende geloofsbelijdenissen, lange en korte. Waarom ook niet? Zij hebben allen recht voor zoover hun leer met de Schrift te bewijzen is, en zij zouden allen ongelijk hebben, wanneer men hen bewijzen kon, dat zij in een of meer punten gedwaald hebben. Wij buigen ons geheel en onverdeeld voor slechts ééne autoriteit: de Heilige Schrift.

In dit opzicht worden wij versterkt door de ervaring, dat namelijk die mannen met den meesten zegen gearbeid hebben, die het dichtst bij het hart der Heilige Schrift stonden, terwijl allen, die in een of ander punt hun eigen meening in de Heilige Schrift trachtten te leggen, of zich boven de Schrift stelden, in dezelfde mate zwak waren als zij van de Heilige Schrift afweken. Een reden te meer voor de leuze: Het Woord, en niets dan het woord!

***

Maar verder! Wat gelooven wij nog meer? Wij gelooven in de scheiding van Kerk en Staat. Het is een huwelijk tusschen twee te veel verschillende partijen De Staat is een zuiver wereldsche en aardsche inrichting; de kerk is een godsdienstige inrichting, die zich met levende, geestelijke en hemelsche dingen bezig houdt. Het zijn dus twee werelden, die men getracht heeft ineen te smelten. Met welk gevolg — men behoeft slechts de kerkgeschiedenis te lezen. Dat zien tegenwoordig velen ook wel in. Zij eischen reeds lang scheiding van Kerk en Staat. Er ontbreekt nun slechts een Luther, die den moed heeft, zijne eeuw op de schouders te nemen, om ze daar te brengen waar hij ze hebben wil, evenals Simson de poorten van Gaza. Het moest een Luther zijn, die zich op Luthers schouders plaatst. Dan was het in orde. Wij gelooven in alle bescheidenheid te mogen zeggen, dat wij op Luthers schouders staan en gedachten uitspreken, die hem voor den geest zweefden, maar voor welker uitvoering hem de personen ontbraken, n.l. vooral de gedachten over de gemeente. Wij hebben het gewaagd, en voelen ons er zeer gelukkig bij! Dat men zich daarom moet laten verketteren, hebben ook wij ondervonden. Maar wat maakt dat uit? Wat deerden hen de scheldnamen, de boeten en gevangenisstraffen, die onze vaderen er om verduren moesten? Zij werden er slechts te gelukkiger door, hoe zwaarder zij verdrukt werden, en hun geweten was rein Een goed geweten is tot nog toe altijd het zachtste hoofdkussen geweest! En dus willen wij er bij blijven en ook den naam „sekte" kalm verder dragen — die goeie menschjes weten niet beter!

***

Maar verder! Wij gelooven nog meer. Wij gelooven in de algemeene priesterschap. Dat heeft Luther ons weêr veroverd. In dit opzicht zijn wij trouwe Lutherschen, beter zelfs dan vele Lutherschen! Wij gelooven, dat ieder mensch, zonder priesterlijke of kerkelijke bemiddeling, tot God kan naderen. Wij gelooven, dat elke plaats, waar men met God spreekt, heilig is, even heilig als eene kerk of kathedraal maar wezen kan. Of die plaats anders als keuken of slaapkamer, als hooischuur of werkplaats gebruikt wordt, wat doet het er toe? Waar God zich neêrbuigt om een mensch te zegenen en te antwoorden, daar is waarlijk heilige grond.

Wij gelooven ook, dat elke stand een heilige stand kan zijn. De handwerksman kan even dicht aan het hart Gods leven als de prediker des Woords. Gods kinderen zijn allen geestelijk, en dus ook „geestelijken."

Een onderscheid tusschen geestelijken en leeken geven wij niet toe. Er is alleen onderscheid tusschen geloovigen en ongeloovigen.

***

Verder gelooven wij in eene theocratisch-democratische gemeenteinrichting. Theocratisch wil zeggen: onder Goddelijken invloed; democratisch beteekent: door het volk, door al de leden uitgeoefend bestuur. Wij erkennen geen kerkbestuur boven de gemeente. Wij gelooven, dat iedere gemeente zelfstandig en onafhankelijk is. Ook hier geldt het: „Maar ook het zij waarlijk, dat ik gedwaald heb, mijne dwaling zal bij mij vernachten." Iedere gemeente draagt zelf de verantwoordelijkheid voor hare handelingen. Zij is slechts Christus verantwoording schuldig.

***

Ten slotte gelooven wij in de Zending. Ieder Christen een zendeling. Iedere gemeente een centrum van zendingsarbeid. Die dat het beste verstaat, zal eens van het Hoofd der gemeente den hoogsten lof ontvangen.

***

Boven al deze theoriën staat echter voor ons nog één: het christendom van de daad. Men zou al de bovengenoemde onderwerpen met groote duidelijkheid kunnen verklaren en zelfs hardnekkig beweren, en toch niet het welgevallen van Christus genieten, wanneer de vruchten des Geestes ontbreken. Boven alles komt het op de vruchten aan. Laat ons daarom altijd bij een helder hoofd en een scherp verstand, een warm hart en een lichtend leven voegen!"

Tot zoover „Der Wahrheitszeuge". Het kwam me voor, dat onze beginselen ook onder ons nog wel eens in herinnering gebracht mochten worden: van daar de vertaling. Al is het, dat ze in het verleden niet altijd naar den Geest des Heeren in toepassing gebracht zijn, moge dat geen reden worden om ons ideaal te verlagen en het voorbeeld te volgen van de kerken om ons heen. Dat past toch niet bij ons beginsel van gemeenten van wedergeborenen.

Geve de Heer ons altijd een eenvoudig oog, door Zijn Geest verlicht, en een bereidwillig hart om te volgen, Hem alleen!

Vert. door A.

Bijbel-onkunde.

III

„Zij hebben Mozes en de Profeten" luidt 's Heilands onderwijs in de gelijkenis van den rijken man en den armen Lazarus, en hebben we dit onderwijs, als ook ons geldende, ter harte genomen, dan hebben we dit bezit erkend, en er dankbaar aan toegevoegd: we hebben óók nog de Evangeliën en de Apostelen, het Woord Gods compleet, dat Woord dat ons wijs kan maken tot zaligheid en een kracht Gods zich toont, een iegelijk die gelooft.

De verantwoordelijkheid die een weldaad Gods met zich brengt is even groot als die weldaad zelf. Vader Abraham herinnert er den rijken man aan, zijnde in de pijn, tot wien het „Kind gedenk" ook dáár nog beteekenis had, maar hem bleef te gedenken aan een veronachtzaamd bezit.

Die zich aan een ander spiegelt, spiegelt zich zacht; is niet een schip op 't droge een baak in zee? Dat we er de oogen niet voor sluiten, want al deze dingen zijn ons beschreven opdat we niet in 't zelfde voorbeeld der ongeloovigheid zouden vallen. Immers dit hebben wij nog boven de rijke man en z'n vijf broers, dat ze ons als veronachtzamers van het Woord onzes Gods tot een waarschuwend teeken gesteld zijn. Zij een naarstig gebruik van dat Woord daarvan de vrucht.

De Schrift noemt ons een adelstand die ons begeerlijk moet zijn. Ze spreekt ons van de Bereërs als die edeler waren dan die van Thessalonika, als die het Woord ontvingen met alle toegenegenheid, onderzoekende de Schriften.... Hand. 17:11.

Bij een waardig gebruik der Schrift geldt, dat we haar verstaan; de gelijkenis van den zaaier leerde ons dat het Goddelijk zaad des Woords absoluut niets uitwerkt zoo het niet wordt verstaan.

„Hoe zou ik toch kunnen verstaan" sprak de machtige heer uit het Moorenland, „indien niet iemand mij onderricht."

Welk een loffelijk voorbeeld is hij ons, hij is niet hoog-gevoelende. In deze zielsgesteldheid is reeds de eerste voorwaarde voorhanden om „wel te kunnen." Van eigenwijsheid vrij, kon des Heeren Woord plaats bij hem vinden. Ach daar zijn zooveel Bijbellezers die 't veel beter weten dan hun Bijbel en daarom zijn ze die vrouwkens gelijk, „die altijd leeren en nimmer tot de kennis der Waarheid komen" 2 Tim. 3:7. Een vader bracht z'n jongen naar school en beval hem den onderwijzer aan. „Wat moet hij over een jaar weten?" vroeg deze. De vader antwoordde: „'k Ben best tevreden als hij over een jaar weet dat hij niets weet."

't Koninkrijk der hemelen is voor de kinderen, en wie niet wordt als een kindeke, hij zal 't geenszins ingaan.

En ge ziet het bij de kamerling, als die kinderzin bij hem gevonden wordt, heeft de Geest des Heeren reeds een Filippus beschikt, want het is er de Heere God waarlijk om te doen, waar Hij ons Zijn Woord gaf, dat we het ook zouden verstaan en er zalig door zouden zijn; de Heiland sprak tot z'n jongeren: Gij zult de Waarheid verstaan en de Waarheid zal u vrijmaken.

Reeds zijt ge mij met uwe gedachten vooruit en zegt, hier vooral treedt het werk van den H. Geest op den voorgrond, sprak Jezus niet dat de Geest het was die in alle waarheid leidde? En wie zou 't beter kunnen dan de Geest, die zelf de Auteur van dat Woord is. 't Zij ons daarom maar te doen om de meening des Geestes te kennen.

We hebben hier een breed veld, door ons niet geheel te overzien, we moeten ons derhalve tot enkele zaken bepalen die ons in de praktijk kunnen dienen.

Voorop ga, dat ook in het Koninkrijk Gods niets mechanisch gaat; de Heere God heeft alles aan Zijn ordeningen gebonden, derhalve hebben we die te volgen. Hebben we b.v. gezegd dat de Geest in alle waarheid leidt, de Geest kan dit en doet dit alleen als wij gehoorzamen aan 's Heilands vermaning „Onderzoek".

Een predikant was door een collega onderricht dat studeeren voor z'n preek toch eigenlijk overbodig was, hij zou het laten aankomen op den Geest, Die 't hem in die ure zou geven. Hoe werd hij uit deze betoovering ontnuchterd. Eerlijk bekende hij later „de Geest", waarop ik het had laten aankomen, heeft mij niets anders gezegd dan dat ik lui geweest was. Niemand leide hieruit af dat wij het onderscheid zouden wegdoezelen tusschen een Godgeleerde en een van God geleerde, verre van dat.

Met het oog op een wel verstaan der Schrift denken we hier aan 's Heilands woord tot dien Wetgeleerde: „Wat staat in de Wet geschreven, hoe leest gij? Luk. 10:26. Zie, dat „hoe leest gij?" heeft beteekenis.

Hoeveel misverstaan en heelemaal niet verstaan is een gevolg van het niet betrachten van dit „Hoe leest gij?" 't Is volstrekt niet 't zelfde hoe ik mij voor den Bijbel plaats en hoe ik hem lees.

Eerstens heb ik tegenover den Bijbel eerbied te betrachten, mijn kinderen en anderen ten voorbeeld.

Die eerbied vinde uitdrukking, zelfs in de wijze waarop ik „het boek" hanteer. Hij zij niet haveloos; diene niet voor portefeuille tot berging van alles en nog wat, veel minder om er allerlei op te zetten. Uw Bijbel hebbe z'n eigen plaats, bij de hand tot gebruik.

„Als ge uw bijbel opent" zeide Da Costa, „zeg dan tot uw ziel: nu spreekt God tot mij." Neig dan uw oor, hoort en uwe ziel zal leven.

Tracht dien indruk ook te wekken bij uw gezin. Er zij daarom stilte en aandacht bij 't Bijbellezen; niemand hebbe iets bij de hand; niet 'n ander breie of naaie. Ge zoudt dit niet doen tegelijk als een hoog personaatje tot u sprak, zooveel te minder als God tot u spreekt. Maar maak dan ook die aandacht mogelijk door niet te veel tegelijk te lezen. Er zijn nu eenmaal aardsche aangelegenheden die uw behartiging roepen, die niet kunnen wachten. Waarom zouden uw huisgenooten beginnen, met den zegen voor zich te weeren, door met langgerekten hals te zien of 't hoofdstuk ook groot is. Waarom is er noodzaak om te zeggen: „lees maar een Psalm." Al deze kleine dingen doen denken aan de „kleine vossen" die de bloesems weg nemen: de Schrift zegt: vang ze.

Men leze een kort gedeelte; in een hoofdstuk komen soms vijf zaken voor die met elkander geen verband

houden, lees een wonderverhaal, een gelijkenis, eene afdeeling van geschiedenis of profetie en neem in de regeling Uwer huiselijke aangelegenheid een bepaalde tijd voor Bijbellezen op, neem de aanloop daartoe niet te kort, opdat het niet in overhaasting geschiede.

Hoe leest gij? wel een vraag, ons dunkt vol beschuldiging.

Waak vooral tegen den sleur; sleur is altijd af te keuren, waar sleur in het heilige, hoe krenkend, hoe beleedigend is dat voor den Heere God.

Als ge uit sleur en in sleur uw Bijbel leest, misschien als een soort plicht of werkheiligheid, dan zoudt ge even goed een rozenkrans kunnen afprevelen.

Lees in den huiselijken kring geregeld, niet te veel, niet te vaak op een dag, lees verstaanbaar en met verstand en wacht U voor onnatuurlijkheid, d.w.z. verdraai Uw stem en Uw gelaat niet als gij den Bijbel leest, want 't is juist den Bijbel die u vermaant „zijt nuchteren."

We sluiten voor ditmaal met te zeggen: Lees biddende en dan ook vertrouwende dat de H. Geest, die wel van 't Woord is te onderscheiden, maar niet te scheiden, naar 's Heeren belofte u in alle waarheid zal leiden.

HORN.

Op den Wachtpost.

Christendom en Heidendom. Palestina.

De Jongeliedenvereeniging alhier heeft het plan opgevat om van tijd tot tijd eene openbare vergadering te houden, waarin onderwerpen van algemeen belang, door bevoegde sprekers zullen behandeld worden.

De eerste dusdanige vergadering, gehouden den 27en Maart j.l., mag alleszins goed geslaagd heeten.

Voor een groot aantal belangstellenden trad als spreker op Dr. Joh. de Groot, Ned. Herv. predikant te Roodeschool, met het onderwerp: „Christendom en Heidendom in het tegenwoordige Palestina.

Nadat onze voorganger br. Louw de vergadering had geopend en het zangkoor Hossanna eenige liederen had gezongen kreeg Dr. de Groot het woord.

Spreker verzocht zijne hoorders, hem in gedachte te willen volgen naar het heilige land, alwaar hij zes maanden had vertoefd. Op zeer onderhoudende en boeiende wijze leidde spr. zijn auditorium achtereenvolgens naar de wereldberoemde, fabelachtige groote grafkerk te Jeruzalem (waarin, volgens wetenschappelijke onderzoekingen, inderdaad het graf van den Heer Jezus zou geweest zijn), naar een Grieksch Katholiek klooster in de woestijn van Judea en naar de grootste Mohammedaansche Moskee, staande waar eens de tempel van Salomo verrees.

Volgens spreker, bestaat de godsdienst van de tegenwoordige bewoners van het heilige land, schier uitsluitend in het vereeren van heilige personen, plaatsen en voorwerpen, zoowel bij het christelijke als het Mohammedaansche gedeelte der bevolking. Echt christendom treft men er slechts sporadisch aan.

Het zendingswerk heeft hier met meer moeilijkheden te kampen dan ergens anders ter wereld.

Van de medische zending verwacht spreker de beste resultaten. Zendeling-artsen, die in navolging van Christus, de menschen naar lichaam en ziel trachten te genezen, verwerven spoedig onder Joden en Mohammedanen, achting en liefde.

Spreker verhaalde vele treffende bijzonderheden, getuigende van grof bijgeloof onder de Mohammedanen in Palestina, maar ook van de superioriteit van het werkelijke christendom boven den Islam.

Met de opwekking om den Heer en Zaligmaker te zoeken, dáár waar Hij ons zoekt, besloot spr. zijn leerrijke en interessante voordracht.

Na een woord van dank aan spreker, zangvereeniging en belangstellenden, door onzen Voorganger, sloot Dr. de Groot de vergadering.

Wij wenschen de jongeliedenvereeniging succes met hare voornemens en hopen dat ze er in moge slagen om ons nog menigmaal zulk een leerrijke en aangename voordracht te doen hooren.

Nieuwe-Pekela, Maart 1917. H. B.

Voor de jeugd.

EEN ZWARTE KONINGSZOON,

door W. JONKER Jr.

(Vervolg.)

Zijn meester vestigde zich in een onzer zeehavens metterwoon, en opende ook daar een herberg. Op het uithangbord was een jonge Neger geschilderd, en daaronder stond met gekleurde letters: „In het Negertje" Bam moest als reclame dienen voor den kastelein. Hij bediende de bezoekers en was een gewilde „kellner".

Toch voelde hij zich in deze bezigheid niet thuis. Met weerzin vervuld, bediende hij de klanten Telkens en telkens dacht hij aan een anderen werkkring. Maar wat zou de arme, zwarte jongen beginnen? Hij wist het zelf niet. Zijn voortdurende omgang met zeelieden, inzonderheid met visschers, die geregeld de herberg bezochten, had intusschen een zekere liefde bij hem gewekt voor de zee, en zoo kwam het dat Bam wilde gaan varen. Hij sprak er met den kastelein over, die er eerst niet van wilde hooren, maar eindelijk toegaf, dat Bam als koksjongen werd aangemonsterd voor een vischsloep De kastelein begreep, dat hij Bam, als de visschersvloot uitzeilde, wel kon missen; want met het uitzeilen van deze vloot verdwenen ook zijn meeste en beste stamgasten. Kwamen deze terug, dan zou ook Bam weer terugkeeren. Dan kon hij weer in de gelagkamer dienst verrichten.

Zoo vonden we dan Bam, de zwarte koningszoon als koksjongen op een vischsloep, waar hij weldra aller vriend werd. De matrozen hielden van hem en hij van de matrozen Er was een goede verstandhouding aan boord. Vooral in de eerste dagen voelde hij zich gelukkig.

Maar hoe verder de vischsloep kwam, hoe kouder het werd. Dat was vooral het geval toen men in de nabij-

heid van IJsland kwam. Op zulk een koude had de zoon uit het warme Zuiden niet gerekend en — hij was er ook niet tegen bestand. En het zal wel op deze reis naar het koude Noorden geweest zijn, dat de kiemen gelegd werden voor de ziekte, die hem zoo vroegtijdig ten grave deed dalen.

Hoe blij was de knaap, toen het schip den steven wendde en koers zette naar Nederland. Dankbaar was hij, toen hij weer vasten grond onder de voeten kreeg en aan wal stapte. Hij spoedde zich naar zijn vroegeren meester, die, evenals zijn vrouw, Bam met blijdschap ontving. Wat had hij veel te vertellen van deze eerste reis naar het Noorden, en van de koude, die hij geleden had, waartegen hij niet bestand was. Aan een tweede reis wilde hij zich niet meer wagen. Hij had er genoeg van en bleef thuis, al beviel het leven in de gelagkamer hem nu juist ook niet. Aan de wal gevoelde hij zich in elk geval beter thuis dan aan boord.

Maar het groote bezwaar, het leven in de gelagkamer, bleef bestaan, en meer dan men vermoeden zou, zuchtte deze „heidensche" knaap hier onder. Maar tot wien zou hij zich wenden? Vrienden had hij niet en tegenover hen, die hij dagelijks in de herberg zag, kon hij zijn hart niet uitstorten. Dien God, Die hem liefhad, maar Dien hij in 't geheel niet kende, kon hij zijn nood niet klagen. In zijn vaderland had hij nooit gehoord, dat er een God in den hemel is, die gezegd heeft: „Roep Mij aan in den dag der benauwdheid en Ik zal er u uithelpen." En dat Jezus Christus in de wereld gekomen was, om ook hem zalig te maken, — dat wist deze arme heidenknaap ook niet. Alleen wanneer er gevloekt werd, had hij Gods Naam hooren noemen.

Maar — en dit is zoo heerlijk — al kende Bam den Heer niet, de Heer kende hem en liet Zijn oog ook over hem gaan. God kende het lijden van den jongen en ook over hem was Hij met ontferming bewogen.

Onder de Matabelen in Zuid-Afrika had een Hollandsche zendeling gewerkt. Ziekte noodzaakte hem zijn werkkring te verlaten en naar Nederland terug te keeren. In ons land aangekomen, vertoefde hij eenigen tijd in dezelfde plaats waar Bam woonde, en het duurde niet lang of hij leerde den jongen Kaffer kennen. 't Spreekt van zelf, dat hij zich aangetrokken gevoelde tot den knaap, die behoorde tot een ras, waaronder hij zoovele jaren het Evangelie had verkondigd. Bam vond het prettig iemand te ontmoeten, die de Negers hartelijk liefhad. Beiden werden weldra de beste vrienden.

Het verblijf van den zendeling zou echter van korten duur zijn, want hij wilde zich te Rotterdam met ter woon vestigen. Zoo gaarne wilde hij den knaap medenemen om verder voor zijn opvoeding te zorgen, en toen hij hierover met Bam sprak, was deze opgetogen van blijdschap. O zoo graag wilde hij met zijn nieuwen vriend medegaan. De groote vraag was nu maar, hoe de kastelein er over dacht en of deze bereid zou gevonden worden Bam te laten trekken. Er had een samenspreking tusschen den zendeling en den kastelein plaats, en wonder boven wonder maakte de laatste zoo goed als geen bezwaar, dat Bam met den zendeling zou medegaan.

Weldra verliet Bam met zijn nieuwen pleegvader de zeehaven en vertrok hij naar Rotterdam, waar ik hem spoedig leerde kennen.

Alles werd nu anders voor hem. Het heerlijkste was zeker wel, dat hij met het Evangelie bekend gemaakt werd en weldra den Heiland in alle eenvoudigheid leerde liefhebben. In de stad aan de Maas kwam hij ook in aanraking met den Amerikaanschen Neger Henoch, die ook den Heer vreesde en met wien hij, hoewel jonger, vriendschap sloot. 't Was mij altijd een treffend gezicht, die beiden samen te zien, en ik achtte het een voorrecht ze bij mij in huis te ontvangen. Laat ik er aan mogen toevoegen, dat zij ook gaarne bij mij kwamen en bij ons meer dan eens den maaltijd gebruikten.

In Rotterdam werd Bam spoedig ter school gezonden. Daar viel natuurlijk heel wat te leeren, want hij was in alles achterlijk, of beter gezegd, Bam had nog nooit een school bezocht. Maar hij werd een uitnemende scholier. Hij ging graag ter school en deed zijn best om anderen in te halen, zoodat zijn onderwijzer kon verklaren, dat Bam een van zijn beste leerlingen was

(Slot volgt.)

Uit de Gemeenten.

EM. ERFSCHEIDENVEEN. Ofschoon het nog slechts kort geleden is sedert wij uit ons midden van deze plaats iets vermeldden, kunnen we thans toch weer een en ander berichten, betreffende lief en leed, dat zich in ons midden deed gelden.

Onze broeder en Ouderling der gemeente, die ons gedurende vele jaren des Zondags met het woord diende, br. Klaas Kruit, een der oude garde onder de Baptisten of gedoopte Christenen, is naar hooger geroepen, om straks de kroon des levens te ontvangen. en eeuwig onmiddellijk bij onzen Jezus te zijn.

Hoewel het scheiden zwaar viel en wij hem met leedwezen zagen heengaan met het oog op den arbeid, waar in we hem zullen missen, was het ons toch een ware vertroosting, dat hij tot zijn laatste ure toe, de bij hem aanwezige br. en zr. nog vermaande, om getrouw te blijven tot den dood, en andere vrienden nog aanspoorde, om toch haast te maken met het aanvaarden van hun eeuwig heil, dat bij Jezus te verkrijgen is. Ook zijn schoonzoon, die sedert een paar jaar van den goeden weg was afgeweken, vermaande hij ernstig tot terugkeer van zijn dwaalweg. En deze kwam er toe om als de verloren zoon tot den Vader weer te keeren.

Den 17 Febr. droegen wij het ontzielde lichaam van onzen broeder grafwaarts. Vele broeders en zusters en vrienden waren er bij tegenwoordig om van hunne deelneming blijk te geven. Ook de leerlingen der Zondagschool, die steeds door br. Kruit geleid werd, waren verzocht en aanwezig. Deze kinderen zongen bij het graf, geheel in den geest des overledenen:

„'k Ben reizend naar de stad
Waar Christus het licht zal zijn" enz.

Moge ook op deze handeling een eeuwigheidszegen voor velen volgen!

18—20 Februari mochten we Evangelische samenkomsten houden. Op uitnoodiging waren de broeders Jeronimus van Groningen en Huizinga van Nieuw Weerdinge in ons midden om het woord te voeren. 't Waren gezegende uren, bijzonder toen we den 2den avond 2 zusters voor Jezus zagen knielen met overgave van zich zelven aan hun Redder.

De Heer geve die zielen genade om op den gekozen weg te volharden.

Een broeder en een zuster, die reeds langen tijd met ons uit en ingingen, maar zich nu tot be geheele gehoorzaamheid overgaven, mochten we op Zondag 10 Maart j.l. met nog twee zusters, en een broeder hunne onderworpenheid aan 's Heeren wil en weg zien betuigen toen zij in het watergraf afdaalden om zich zoo ook met ons in gemeenschap te vereenigen. Den

volgenden Zondag werd weer de Echtgenoot van een der zusters gedoopt. Onze bede voor hen allen is, dat ze mogen volharden in het geloovig volgen van den Heiland, en er meer tot de gemeente moge toegedaan worden.

G. VEENSTRA, Secret.

GRONINGEN. Vele lezers van de Christen zullen zeker reeds meer dan eens hunne verbazing hebben te kennen gegeven, dat er de laatste tijden zoo weinig nieuws uit de Gemeente Groningen vermeld wordt.

Zoo nu en dan leest men nog eens iets over de Gemeente zelf, doch over de verschillende takken van arbeid, van haar uitgaande, hoort men totaal niets. Wat is hier van de oorzaak? Is er geen leven meer aanwezig?

Degene, die deze vragen opperen, zal ik maar direct volkomen gerust stellen. De Gemeente Groningen mag zich, Gode zij dank, nog verheugen in het bestaan van verschillende vereenigingen, die zoowel inwendig als uitwendig bloeien.

Over den arbeid door hen in den laatsten tijd verricht, wensch ik U thans echter eenige bijzonderheden mede te deelen.

Reeds geruimen tijd werd het onder ons wenschelijk geoordeeld, dat de verschillende vereenigingen, welke alle zelfstandig arbeiden, meer voeling met elkaar moesten houden. Dit zou in verschillende opzichten zeer gunstig werken. Dit was dan ook de oorzaak, dat op 17 September 1916, 7 dezer vereenigingen zich gingen verbinden tot een ring, die zich ten doel stelt, meer gezamelijk te arbeiden tot uitbreiding van het Koninkrijk Gods, in de eerste plaats binnen den kring der Gemeente doch ook daar buiten.

Teneinde dit doel te bereiken, zijn dezen winter de werkzamheden begonnen, met het beleggen van verschillende openbare vergaderingen, bestaande uit lezingen, Muziek en Zangavonden etc. Over 't geheel vielen deze vergaderingen wel in den smaak, daar dezelve steeds door een talrijk publiek werden bezocht, niet alleen door de Gemeente, doch ook door velen daar buiten, die wij in gewone omstandigheden niet onder ons bereik krijgen. Wij hadden alzoo een schoone gelegenheid om velen met de blijde boodschap des Heils in kennis te stellen, doch ook, om velen uit te noodigen eens nader kennis te maken met *de Baptisten, wie zij zijn en wat zij willen.* Onder biddend opzien tot God wenschen wij dan ook dezen arbeid voor te zetten en onze bede is, dat zij nog voor velen tot een blijvenden zegen worde.

Namens de Commissie van Uitvoering,
A. VAN DEEMTER, Secretaris.

CORRESPONDENTIE.

Wegens plaatsgebrek moest het stuk „Ingezonden" en andere copie deze week blijven liggen.

RED.

Officiëele Mededeelingen.

Liefdemaal te 's-Gravenhage 2e Paaschdag 's nam. 3 uur — o.m. bespreking van het onderwerp: „Kracht in zwakheid."

LIEFDEGAVEN.

Voor het bouwfonds te Apeldoorn.

In hart. dank ontvangen van N. N. te Haarlem f 1.—. We werden door deze eerste gave zeer verblijd. Mochten velen zich opgewekt gevoelen om onze pogingen te steunen om 's Heeren wil.

J. VISSER,
Administrateur v. h. Bouwfonds.
Chr. Geurtsweg 135.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van W. de V., Workum f 14.44, van J. W. te N.-Weerdinge f 11.93, van H. B. te Sneek f 7.90.

N. VAN BEEK.

AGENDA

der 8ste „Friesche Bondsdag" der gemeenten van gedoopte Christenen, zoo de Heere wil, op den 2den Paaschdag a.s. te Leeuwarden.

1. Opening 1 uur 15 min. door den Voorzitter, br. Visser van Sneek.
2. Zangvereeniging 2 num. zingen.
3. 2—3 Bespreking bijbelsch onderwerp: „Onze verlossing" (1 Petrus 18—25).
4. 3—$3\frac{1}{2}$ Theepauze met eten.
5. $3\frac{1}{2}$—$3\frac{3}{4}$ Zangvereeniging zingen.
6. $3\frac{3}{4}$—$5\frac{1}{4}$ Voortzetting Liefdemaal.
7. $5\frac{1}{4}$—$5\frac{1}{2}$ Pauze, verkiezing bestuursleden en koffie. en wat nog meer aangeboden zal worden.
8. $5\frac{1}{2}$—$6\frac{1}{2}$ H. Avondmaal.

Alle bezoekers(sters) zij er aan herinnerd, dat ze zelf voor proviand zorgen. Van de gemeenten Stavoren, Workum, Heeg en Sneek kunnen allen met dezelfde trein, 12.30 in Leeuwarden zijn. Van Harlingen 12.49. Makkum misschien met de Sneekers? Van Drachten en Bergumerheide 12.22. Aan het station in Leeuwarden zorgt de gem. voor gidsen.

De vergadering zal worden gehouden in de bovenzaal van de Zuivelbank naast de Beurs, ingang Beursplein.

Namens het Bondsbestuur,
Secr. S. v. d. WERF,
Eenheid, Sneek

Advertentiën.

No. 1563. VRIJDAG 13 April 1917. 36ste Jaargang.

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTE CHRISTENEN (BAPTISTEN) IN NEDERLAND.

Verschijnt wekelijks.

Adres voor de Redactie:
Vaillantlaan 415, den Haag.
Voor administratie te Stadskanaal.

ABONNEMENTSPRIJS :
Per kwartaal, franco p. post ƒ 0.50.
Voor 't Buitenland per jaar - 2.50.
Advertenties 1—5 regels 30 ct.
Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement lager.

Volharden.

Als het ploegen is op rotsen,
is de bodem hard als staal,
Dan schijne al ons pogen ijdel,
vrucht'loos een en andermaal.

't Schijnt zoo, maar wil dit bedenken,
dat de hardste rots verweerd,
Als gestadig op 't gesteente
zon en regen wederkeert.

Ploeger op de harde rotsen,
werk met warmen liefdegloed.
Laat uw tranen 't veld bedrupp'len,
houd maar vol met mannenmoed.
Zeker maakt de Heer des oogstes
't zóó, dat g' u verwond'ren moet.

W. v. D.

Het ledige graf.

Enkele dagen geleden was het ons vergund, weer eenige oogenblikken bij het geopende graf van den grooten Lijder van Golgotha te vertoeven, en ait de donkere ruimte der spelonk de blijde tijding te vernemen: „Hij wien gij zoekt is hier niet meer, Hij is opgestaan." De dood is verslonden tot overwinning. Dood waar is uw prikkel, hel waar is uwe overwinning?

Heerlijke tijding. Juist toen satan, dood en hel meenden dat de overwinning hunner was, toen Jezus op Golgotha stierf, was hun ondergang een voldongen feit geworden, want Hij, die schijnbaar machteloos in den dood zonk, daalde in datzelfde oogenblik in den afgrond neder, om den vijand Gods en der menschen zijn prooi te ontrukken en door Zijne opstanding heeft Hij het bewijs geleverd den grooten kamp tot een beslissend en zegenvol einde gebracht te hebben. Dat is de blijde tijding die de Paaschmorgen ons gebracht heeft.

Helaas! er zijn nog zoovelen die den Levenden bij de dooden zoeken en òf met een ongeloovig schouder ophalen, òf met een angstig vragenden blik in dat ledige graf turen.

De oorzaak daarvan is er bij de eersten in gelegen, dat zij de kracht en waardij van een levenden Christus voor hun eigen hart nog niet ervaren hebben. Voor hen heeft het Paasch-Evangelie dan ook geen beteekenis noch waarde. Voor hen is een voor de zonden stervenden Heiland en een opgestanen Christus een dwaasheid, omdat zij zich nog niet als schuldigen voor God hebben leeren kennen en dus ook geen behoefte aan een Verlosser gevoelen. Zij mogen Jezus van Nazareth roemen als een groot profeet, een edel mensch, wiens leven en voorbeeld navolging verdient, maar *zij* hebben Hem niet noodig, omdat zij bezig zijn zichzelf te volmaken.

Wat de tweeden betreft, zij gelooven en belijden wel dat Jezus gestorven is tot behoudenis der menschheid en in haar plaats de zonden gedragen heeft, dat Hij opgestaan is uit de dooden, opgevaren ten hemel en thans ter rechterhand Gods zit om voor haar te bidden, dat Hij wederkomen zal om te oordeelen de levenden en de dooden, met één woord: zij zijn „rechtzinnig in de leer", maar durven (of willen) dit voor hun eigen persoon niet te aanvaarden. Ook hun komt uit het ledige graf slechts de kille adem des doods tegen.

Voor hen die door Gods genade de verzekering, ons in Zijn Woord gegeven, dat Hij in Christus de wereld met Zichzelven verzoend heeft, en dien Christus nu door 't geloof als hun Losser aanvaard hebben, is de opstanding van Jezus van geheel eenige waarde.

1e. Is zij het bewijs, dat het offer op Golgotha gebracht, door God als voldoende tot verlossing der

menschheid aangenomen is, daar Hij Hem uit de dooden opgewekt en aan Zijn rechterhand in den hemel verhoogd heeft.

2e. Weten ze dat Hij thans als hun Middelaar en Hoogepriester in den hemel is om voor hen bij den Vader in te treden, over hen te waken, hen te beschamen en voor hun dagelijksche overtredingen verzoening te doen.

3e. Omdat Hij hen niet als weezen op deze aarde achtergelaten heeft, maar hen als Zijn plaatsvervanger den H. Geest gezonden heeft, om hen als Leidsman te strekken, en hen in al de waarheid te leiden.

4e. Omdat Hij, heengaande, aan Zijne jongeren de verzekering gegeven heeft, dat Hij hen in het huis des Vaders ook een plaats bereiden en ter Zijner tijd wederkomen zal om hen tot Zich te nemen, omdat Hij wil dat zij ook zijn zullen waar Hij is.

5e. Omdat krachtens die belofte Zijne opstanding dus den zekeren waarborg van hunne opstanding en verhooging in den hemel is, waar zij Hem van aangezicht tot aangezicht zullen zien en Hem gelijk zullen zijn.

Staren we zoo op het ledige graf, dan staan we er niet bij als Maria Magdalena, al weenende, maar juichen:

Triomph, de Heer is opgestaan,
Wij kunnen vroolijk grafwaarts gaan,
Zijn liefde zal ons wekken;
Hij, d'eersteling in Zijnen stand,
Kan ons ten zeekren onderpand
Van ons verrijzen strekken.
Triomph! triomph, wat hier bezwijk',
Eens zullen wij, aan Hem gelijk,
Verklaard, onsterflijk wezen.
Ja, opstaan, opstaan uit ons stof;
Zingt, stervelingen! Jezus lof!
Zijn naam blijft onvolprezen.

Laat ons dan ook, waar wij den goeden strijd des geloofs begonnen zijn, daarin tot den einde toe volharden, trots alle aanvechtingen van buiten en van binnen, trots alle nederlagen die wij mochten lijden, alle moeielijkheden des levens, al het rumoer der volken dat ons wel eens angstig zou kunnen doen vragen: waar moet dat alles heen? Wij weten dat wij door Christus Jezus een almachtigen Vader in den hemel hebben, die alle dingen bestuurt naar den raad van Zijn wil, en een Heiland, die gezegd heeft: Mij is gegeven alle macht in den hemel en op aarde, en Ik ben met u al de dagen, tot de voleinding der wereld.

N. Z. Jzn.

Bijbel-onkunde.

IV

In verband met 's Heilands vraag: „Wat is in de wet gescheven, hoe leest gij?" hebben we naast het huiselijk gebruik der Schrift ook nog te wijzen op het persoonlijk gebruik. 't Is niet genoeg dat ge deel neemt aan de lezing in 't gezin, ge moet bovendien voor u zelven Gods woord lezen. *Daartoe hebbe ieder z'n eigen bijbel.*

Er ligt groot voordeel in, zoo ge uw eigen bijbel hebt, en daarin, als 't kan, op vaste tijden leest. De Heere God heeft u ook onder vier oogen wel eens wat te zeggen en de Geest des Heeren, wiens voedsterling gij zijt, zoo ge althans een geloovige zijt, de Geest des Heeren wil u leeren, leiden, troosten, vermanen en bemoedigen door het Woord. Vooral dat persoonlijk bijbellezen zal uw bijbelkennis zeer bevorderen.

Me dunkt, 't verdient aanbeveling dat 'n kind reeds vroeg z'n eigen bijbel hebbe. Zondagsschool-roosters en vragenboekjes mogen veel gemak opleveren en een nuttige strekking hebben, ze hebben deze schaduwzijde, dat ze het kind uit en over den bijbel leeren, *buiten den Bijbel om*. De samenstellers van vragenboekjes hebben dit gevoeld, van daar dat ze met blinde vragen en verwijzingen den bijbel er bij halen. Zelfs van Chr. lectuur zouden we kunnen zeggen dat ze het bijbellezen in den weg staat. 't Valt den menschen veel gemakkelijker een preek of christelijk boek, dan den bijbel te lezen. Bracht men hier maar in toepassing: 't eene doen en 't andere niet nalaten.

Hebt ge uw eigen bijbel, leest ge dien voor u zelf, ge wordt er langzamerhand zóó in thuis, dat ge met de oogen dicht wel kunt zeggen op wat hoogte van het boek, en op welke zijde van het blad, onder of boven, wat ge zoekt te vinden is.

Ja, 't moet uw eigen bijbel zijn, niet slechts omdat ge hem gekocht en betaald hebt, maar omdat ge hem U geëigend hebt, omdat ge er bij leeft, in den zin van den 119en psalm.

En dit kan niet te innig, 't is 't Testament uws Vaders; de brief uit den Hemel; het waarachtige getuigenis uws Gods. Op Zijn *beloften* moogt ge hopen, „zou Hij het zeggen en niet doen, belooven en niet bestendig maken?" Zijn *waarschuwingen, vermaningen en bedreigingen* mogen U ernst zijn want Uw God is even waarachtig in Z'n bedreigingen als in Z'n beloften. Zijn *onderwijzingen* zijn U onontbeerlijk, opdat ge bij uw geloof „kennis" voegt, in de „kennis opwast" en alzoo „het woord van Christus rijkelijk in U wone". Uw bijbel verruimd Uw geestelijke blik, hij leert u het heerlijk, goddelijk Wezen, den Vader, den Zoon en den H. Geest beter kennen; „die" n.l. de Schriften „die zijn 't die van Mij getuigen" zeide de Heiland. Gods Woord leert u Gods „gedachten" kennen, „machtig velen", zeide de Psalmdichter, waren „hare sommen."

Is Gods Woord niet een goudmijn, rijk aan 't edelste goud? Een Diamantveld nooit uitgeput? Maar 't wacht op naarstige zoekers, gelijk aan die man die schoone paarlen zocht.

De Heere God schiep de edele metalen en diamanten en verborg ze, toch schiep Hij ze opdat de mensch ze zou vinden, maar daartoe moest hij *zoeken*. Zoo is het ook met de schatten van Gods Woord; wel is ons Evangelie niet bedekt, dan in degenen die verloren gaan, maar de Heilige Schrift bestaat voor een groot deel uit heilige raadselen, voor de wijzen en verstandigen verborgen, maar den kinderkens geopenbaard. Die heilige kinderzin doet trachten naar de heilgoederen, naar het van God geopenbaarde.

De Schrift spreekt van mannen die „machtig" waren in de Schriften, geen kinderen meer in 't verstand, neen „de lendenen des verstands hadden ze „*opgeschort*", doch dit wordt alleen in den weg van oefening verkregen, onderzoek en gebed zijn de onmisbare factoren in de betrachting der vermaning „oefen u zelve tot godzaligheid".

De geloovige en z'n bijbel behooren samen; zijn roem is:

'k Ben eeuwiglijk gedachtig aan Uw Woord,
Want ik ontving door Uw bevelen 't leven.

Daar ligt 't geheim. 't Woord werd hem een zaad der wedergeboorte, een reuke des levens ten leven, een kracht Gods tot zaligheid door het geloof. Gelijk de zuigeling instinctmatig tracht naar de moederborst, alzoo vermaant ook de Apostel: „als nieuw-geboren kinderkens zijt zeer begeerig naar de redelijke onvervalschte melk der waarheid, *opdat ge door dezelve moogt opwassen.*"

De melk der waarheid is den kinderkens *redelijk*, d.i. passend, ze wassen er door op, doch zonder voedsel geen opwassen. Daartoe zijn U in en door Christus „de groote en dierbare beloften geschonken, *opdat gij door dezelven der goddelijke natuur zoudt deelachtig worden*" (2 Petr. 1.)

Bij een naarstig en biddend onderzoek der Schrift zullen de nevelen opgeklaard worden en zal Uw wandel een wandel in het licht zijn. Ge komt van de eene verrassing tot de andere; de stroom van het levend water zal U rijzen van de enkelen tot de knieën, tot de lendenen, totdat ge geen grond meer voelt, maar opgetild wordt en „van de beenen komt" en alleen maar kunt zwemmen in den vollen bruischenden stroom van Gods heil.

Ach, er zijn zooveel geloovigen, die als „klein geloof" er armelijk langs moeten, zelfs geen zakgeld hebben, zooals Bunyan zegt, en ze weten en vermoeden zelfs niet, welk een volheid van heil hen bereid is, door Hem die zeide: Ik wil dat Mijn schapen 't leven en den *overvloed* hebben.

Dat we dan afleggen de arme eerste beginselen en tot de volmaaktheid voortvaren.

Nog dient er aan herinnert hoe zeer de Christen in het woord des Heeren ervaren dient te zijn met 't oog op den strijd. „Heeft niet de mensch een strijd op aarde?" vroeg Job. Ja, en de Christen in 't bijzonder. Zijn vijanden zijn machtig en vele; van hoe groot belang is het dat hij tegenover dien strijd niet ongewapend sta. Immers dan moet hij 't onderspit delven, en de nederlaag lijden.

Welnu, het goddelijk arsenaal, het wapenhuis des Christens, is Gods Woord. 't Heet 't zwaard des Geestes; 't is tweesnijdend scherp. Dat zwaard mag niet roestig in de schede gedragen worden, maar vast in de vuist geklemd, moet hij 't weten te hanteeren; dit gaat niet zonder oefening. Hoe vaardig was onze Heiland in het gebruiken van dit zwaard, hoe juist wist Hij Satan te treffen, met dat machtige; „*daar staat geschreven.*"

Ach, de nederlagen door Gods kinderen geleden zijn talloos vele, maar 't komt dat ze in de hanteering der wapenrusting Gods zoo onbedreven zijn.

Zulks zij hen tot diepe verootmoediging want hun nederlagen zijn Gode tot oneer, Satan en wereld tot verlustiging en hun zielen tot schade. Daarom neem de vermaning des Geestes ter harte: „Voorts, mijne broeders! wordt krachtig in den Heere, en in de sterkte Zijner macht. Doet aan de geheele wapenrusting Gods, opdat ge kunt staan tegen de listige omleidingen des Duivels, opdat ge kunt wederstaan in den boozen dag, en alles verricht hebbende staande blijven." (Efeze 6: 10, 11, 13.)

HORN.

Voor de jeugd.

EEN ZWARTE KONINGSZOON,

door W. JONKER Jr.

(Slot.)

Denk nu niet, dat Bam alleen aan leeren dacht. Volstrekt niet. Hij hield ook van spelen en beoefende daarbij de sport. In dat opzicht was hij een echte jongen, precies een Hollandsche jongen. Zijn schoolmakkers hielden van hem en 't was alsof zij in 't geheel niet merkten, dat hij een zwarte huid had. Zij speelden, stoeiden en wandelden met hem, zoodat men hem bijna nooit alleen zag. Er waren maar weinig jongens — en dat zegt wat in Nederland! die Bam najouwden of 't hem lastig maakten. Maar als men hem kende of ook maar zag, dan kon men dat eenvoudig niet. Wat had Bam een vriendelijke uitdrukking in de oogen.

Zoo bezocht Bam de school en leerde hij met lust en ijver Maar waarvoor leerde hij? Wat moest hij worden? Met die vraag hield zich ook zijn pleegvader bezig. Ten slotte kwam hij tot het besluit om Bam na volbrachten leertijd, te doen opleiden voor zendeling, ten einde later naar zijn volk terug te keeren om het bekend te maken met den Verlosser van zondaren. En ik geloof, dat Bam dit ook wel wilde.

Maar — dit plan is niet uitgevoerd kunnen worden Gods gedachten waren anders.

Onverwachts moest Bam's pleegvader Rotterdam verlaten en hij kon Bam niet medenemen. Gelukkig behoefde hij nu niet, zooals in Mozambique, op straat te blijven staan. God zorgde voor hem en neigde het hart van een edel man, de heer V., om Bam in huis te nemen en voor zijn verdere opleiding te zorgen. Dus weer een andere omgeving voor dezen zwarten koningszoon. Hij had het heel goed ten huize van den heer V., die, evenals diens echtgenoote alles voor hem wilde zijn, en hem uitstekend onderwijs liet geven.

Voor de toekomst van den knaap ging alles naar wensch. Men kon niet meer verlangen, en zijn vrienden waren met dankbaarheid vervuld.

Maar — zooals we zeiden — de Heer had andere, betere gedachten.

Bam werd ziek. De gevolgen van de Noorsche reis werden duidelijk zichtbaar bij hem. De ziekte hield aan, werd ernstiger, en eindelijk bereikte mij het bericht, dat hij een hevige bloedspuwing had gehad. Hij kon niet langer ten huize van den heer en mevr. V. verpleegd worden, en moest in het Diaconessenhuis worden

opgenomen.

Daar werd hij enkele weken met groote liefde en trouw verpleegd door de zusters, die in Bam een dankbare patiënt hadden. Zij hadden hoegenaamd geen moeite met hem en verzorgden hem als ware hij een eigen broer.

En als dan de docter den jongen patiënt bezocht, schudde hij meer dan eens bedenkelijk het hoofd. Alle zorgen besteedde hij aan hem, maar met den dag werd het duidelijker, dat het met den armen jongen ten einde liep. En eindelijk ontsliep onze Bam, na nog vooraf beleden te hebben, dat hij den Heere Jezus liefhad.

Velen, zeer velen hebben in waarheid getreurd om het heengaan van dezen armen jongen, maar waren toch ook dankbaar, dat zij hem hadden leeren kennen, dankbaar omdat zij wisten, dat hij vergaderd zou worden tot die groote kudde lammeren van welke de Heere Jezus de Goede Herder is.

't Was op een heerlijken eersten Lentedag, dat Bam in alle eenvoudigheid begraven werd op het kerkhof te Crooswijk. Zijn vriendelijke pleegouders zorgden voor zijn uitvaart.

Enkele vrienden in volgrijtuigen volgden den lijkwagen met het kostelijk overschot van Bam. Op het kerkhof werd de stoet opgewacht door andere vrienden en door schoolmakkers van Bam. En toen de kist in de groeve was neergelaten en de zon haar vriendelijke stralen in het versch gedolven graf liet vallen, werden er door enkele menschen, ook door Bam's pleegouders en door zijn onderwijzer, hartelijke woorden gesproken ter gedachtenis aan Bam, die zoo verre van zijn vaderland moest sterven, zonder dat een moederhand zijn oogen had kunnen sluiten.

Menige begrafenis had ik bijgewoond, doch zelden een, die mij zoo aangreep als die van dezen mijnen jongen vriend, wiens graf gedekt wordt door een steen, die ons zegt, dat daar begraven ligt B a m b o l i n i e K o e r o e b a m b o r o m a, den zwarten Koningszoon.

Bam is thuis. De Heer zij geprezen!

Op den Wachtpost.

In verband met 's Heeren vermaning tot achtgeven op de teekenen der tijden, trof ons de inhoud van het hiervolgende leerzame stukje, dat we uit het geïllustreerd weekblad „Timothiüs" overnemen:

„**Het Beeld.** — Het is een opmerkelijk — en gelukkig — verschijnsel, dat ten gevolge van den grooten wereldoorlog door velen gevraagd wordt naar het profetische woord. De omstandigheden, waarin wij leven, zijn zoo vreemd, zoo raadselachtig; de toekomst, die wij tegemoet zien, is zóó donker, dat onwillekeurig de vraag zich voordoet: Is er ook een woord des Heeren? Heeft de Bijbel ook voor deze dingen iets voorzegd? Getuigen, die tot dusver zich niet veel bezighielden met het woord der profetie, zijn begonnen nu te denken en te lezen, en geen geschriften worden méér gevraagd, dan die voorlichting trachten te geven over de voorzeggingen der Schrift. En dikwijls gebeurt het, dat ongeloovigen en onverschilligen aan een geloovige vragen: „Staat er over dezen toestand niets in den Bijbel? Wordt daar niet gesproken over een Beeld met een gouden hoofd of zoo iets?" En dan verwijst deze de vragers naar het boek van Daniël.

Zeker, God heeft gesproken door den mond van Zijn profeten. En al willen we nu volstrekt niet beweren, dat de tegenwoordige oorlog in den Bijbel te vinden is wat zijn duur en zijn uitslag betreft, toch is het goed, dat we achtgeven op wat de profetieën zeggen, en dat we verstaan, hoe de afloop der wereldgeschiedenis zal zijn.

En daartoe hebben we in de allereerste plaats ons te wenden tot het boek van Daniël. De andere profeten van het Oude Testament houden zich vooral bezig met de toekomst van Israël; de Brieven van het Nieuwe spreken over het standpunt en de toekomst der Gemeente; maar wat de toekomst der wereld betreft — en daarop zal de tegenwoordige oorlog voorzeker van invloed zijn — hebben we in de eerste plaats licht te zoeken bij Daniël en wel in het bijzonder bij de openbaring, door God gegeven aan Nebukadnezar.

Want deze openbaring houdt zich bezig met het w e r e l d r i j k.

Nebukadnezar ziet één beeld; het is één rijk.

Maar hij ziet verschillende grondstoffen, waarvan het beeld is gemaakt; het rijk komt voor in verschillende gedaanten, die elkander opvolgen.

Met Nebukadnezar begint het rijk; vóór hem is er geen wereldrijk geweest. Wanneer Israël, Gods volk, uit zijn land wordt verwijderd wegens zijn afval, dan komt het wereldrijk.

Eerst dat van goud, het Babylonische, dat met Nebukadnezar begint.

Dan een rijk van zilver, het Medo-Perzische van Cyrus.

Ten derde een rijk van koper, het Grieksch-Macedonische van Alexander.

Vervolgens een rijk van ijzer, het Romeinsche.

Doch de voeten van het beeld, van ijzer en leem, stellen een verdeeld koninkrijk voor, ten deele hard als ijzer, ten deele broos als leem. *In tien teenen ten slotte,* steeds nog van ijzer en leem, die wel trachten zich te vermengen, en toch niet aan elkander hechten.

In dien tijd van ijzer en leem zijn wij. Het Romeinsche rijk werd in 395 verdeeld in tweeën; het Westersche werd in 476 vernietigd door de Germanen en het Oostersche in 1453 door de Turken. Maar het Westersche, dat van Rome zelf, werd in 800 hersteld door den paus, die Karel den Groote kroonde. Toen werd het een Germaansch en een Christelijk Romeinsch rijk, dat duizend jaar heeft bestaan, tot 1805.

Daarna stond Napoleon voor korten tijd aan 't hoofd van het voormalige Romeinsche rijk, doch sedert zijn val in 1813-15 bestaat er niet meer een eenheid; is er geen vorst meer, die zich keizer noemt van het Romeinsche rijk.

En toch ontbreekt het ijzer niet. Het oude Rome was in zijn staatsvorm een republiek met een vorst aan het hoofd; tegenwoordig kennen we ook enkel republieken, en constitutioneele monarchieën, waarin de re-

geering er is om de res publica, de publieke zaak. De rechtspraak van het oude Rome beheerscht nog de rechtspraak van onzen tijd. Onze kalender, de namen van onze maanden en dagen, ze zijn Romeinsch, en de pogingen der Fransche Revolutie om andere in te voeren, zijn mislukt. We kennen zelfs nog voor ambtelijke personen de Romeinsche toga.

Maar het ijzer is vermengd met leem. 't Is een gedeeld rijk. Ze vermengen zich door menschelijk zaad en hechten toch niet aan elkander. Eigenaardig is dat in de vorstelijke familiën. De Engelsche koning is een neef van den Duitschen keizer, dien hij bestrijdt, en tevens een neef van den Russischen tsaar, die zijn bondgenoot was, en die nu, naar men zegt onder Engelschen invloed, afgezet is. De Grieksche koning is een zwager van den Duitschen keizer en tegelijk een neef van den Engelschen koning en van den tsaar. Vermengd door menschelijk zaad en toch niet aan elkander gehecht.

En nu zegt de profetie tot Nebukadnezar, dat in de dagen van die koningen, de koningen van het verdeelde rijk, de God des hemels een koninkrijk zal verwekken, dat in eeuwigheid niet zal verstoord worden; dat al die koninkrijken zal vermalen en te niet doen, maar zelf in alle eeuwigheid zal bestaan.

Dat heeft de wereld dus te wachten: de oprichting van het koninkrijk Gods. In de dagen van die koningen.

Of dat over tien jaar of over honderd jaar zal zijn, dat zegt de Bijbel niet. Want God noemt ons geen *jaartallen*, maar gebeurtenissen, opdat wij zouden achtgeven. De „teekenen der tijden" moeten we leeren verstaan.

De droom is gewis, en zijn uitlegging is zeker; de uitlegging namelijk, die God Zelf er van gaf aan den profeet Daniël."

Van de boekentafel.

Weder ligt een boek ter recensie voor ons, dat reeds door zijn uiterlijke verschijning tot lezen uitlokt, althans Bijbelliefhebbers. De inhoud wordt geheel juist door den titel: „Bijbelstudiën" te kennen gegeven. „Bijbelstudiën over den 1sten brief aan de Thessalonicensen, door JOH. DE HEER, zoo luidt de volledige titel.

Velen onzer lezers, die den schrijver bij zijne orgeneele bijbellezingen een enkele maal of meermalen beluisterden, zullen 't begrijpen als we zeggen, dat dit werk zich zelven genoegzaam aanbeveelt.

„Goede wijn behoeft geen krans."

Trots den titel „Bijbelstudiën", is het toch niet voor „geleerden" geschreven. Getrouwe en vaardige bijbelonderzoekers zullen kunnen opmerken: bijzonder nieuwe dingen vinden wij er niet in. Zij hebben dan wellicht wel gelijk. Maar oude heerlijke waarheden, die in den behandelden brief verkondigd worden, zijn zoo eenvoudig en zoo glashelder naar voren gebracht en voor verstand en hart aangeprezen door br. de Heer, dat de eenvoudigste lezer ze vatten kan, en de gestudeerde er uit leeren kan hoe men duidelijk en practisch voor zich zelven en voor anderen bijbellezing kan houden, Schrift met Schrift vergelijkende.

God geve den bewerker genade en kracht om nog meer zulk werk te leveren!

Over uitgave en prijs zie men de advertentie.

N. v. B.

Ingezonden.

Zondag den 18den Maart vierde onze Jongedochtersvereeniging „Lydia", haar 22ste Jaarfeest. Ons kerkgebouw was daartoe feestelijk ingericht. Onze geachte Voorganger, tevens leider der vergaderingen, opende ons samenzijn door te laten zingen Lied 376, en las Ps. 150 en een gedeelte van Hand. 16. Na gebed en dankzegging werden we er kort, maar treffend op gewezen, hoe we in dezen tijd van jammer en ellende toch feest kunnen vieren, als we maar een open oog hebben voor de zegeningen, die Hij ons dagelijksch schenkt. Hoe we dan stof te over hebben, om Hem te loven. Uit het verslag bleek dat de vereeniging zoowel geestelijk als maatschappelijk ten zegen heeft kunnen zijn. Op prettige wijze brachten de afgevaardigden van den Haag en Rotterdam hunne beste wenschen en groeten over, bij wijze van samenspraak.

Een paar nummers door de J.I.-vereeniging gezongen en eenige samenspraken vulden het behandelde in 't verdere van den avond. Moge het van al onze leden gezegd kunnen worden: de Heere opende hun hart, opdat we daardoor zelve gezegend, anderen ten zegen kunnen zijn.

Amsterdam. De Secretaresse L. H.

Geachte Redactie.

Laat 't me vergund zijn, bescheiden te antwoorden op: ZAL MEN OOK van x, (no. 1561 van dit blad).

Wie x is weet ik niet; maar zeer zeker weet hij 't antwoord op vraag 74 in de Catechismus. In het licht daarvan, zeg **ik** ronduit. neen, wij! Die vraag: zal men ook....? heb ik altijd beschouwd als buiten het cader van den leergang van den Catechismus. Het is er mede als met een lastigen steen, geworpen in een effen baan n.l. door hen, die dit in vele opzichten troostelijke leerboek opstelden.

1. Wat heeft de gemeente te antwoorden en te doen?

Wel niets anders, niets meer, maar ook niets minder dan zich stiptelijk te houden aan des Heilands opdracht. Matth. 28 : 19. Deze opdracht geldt voor alle zich welbewuste geloovigen, zonder bepaling van ouderdom.

2. X. gelooft in de bekeering van kinderen; wij ook van ganscher harte. Doch wat heeft die vraag: zal men ook....? met een jongen van 11 jaar te maken? Mij dunkt, de Apostelen hebben zich noch in Lydia's huis, noch in dat van den stokbewaarder in de war laten brengen (Hand. 16). Zijn er ook kinderen in het huisgezin van Stefanus geweest? 1 Kor. 1 : 16.

3. Wij ook weten bij ervaring in onze Zondagsschool-

arbeid, hoe jonge kinderen de handen opstaken, als hun gevraagd werd naar hun liefde voor Jezus of hunne begeerte naar den hemel. Doch dat is ons volstrekt geen bijbelsche zekerheid van bekeering of wedergeboorte, zooals de Heiland die leert in Joh. 3. Daarbij zijn er ook dien het is gegaan als Timoth. (3 : 15), maar dan toch zeker ook in de bewustheid van hun beleden geloof — wat Timoth. zeker ook is gebeurd — aanvaard zijn.

4. Zeker is de Doop een handeling waar God en de doopeling iets doen. Het hoogste en eerste van wat gedaan is, is door God geschied, n.l. bekeering ten leven. Hierin maakt de Heere geen onderscheid tusschen oud en jong. Als God iemand bevoegd acht bekeerd te zijn en daarvan te vertellen, is hij ook bevoegd den Doop te **begeeren en te ontvangen.** De wet des koninkrijks onzes Heeren Jezus Christus is Zijne gerechtigheid, waarvan den Doop een onderdeel is. Matth. 3 : 15. Aan deze gerechtigheid heeft zoowel de jonge als de oude zich te onderwerpen. Jezus' koninkrijk is niet van deze wereld, maar van veel hooger orde dan ons staatsrechterlijke organisatie. In Christus rijk heerscht de wet der liefde en niet het juridische. Als een 11-jarige getuigenis van zijn bekeering aflegt en daarvoor verantwoordelijk is, omdat hij beseft, wat hij zegt, waarom zou hij zijn Doop niet beseffen? Om de wille van Christus moet den Doop aan jonge menschen bevorderd worden, zelfs dezulken, die in de kinderleeftijd zijn.

5. Het kind kan van zijn Doop evenzeer vrucht hebben als van zijn bekeering. God bekeerde ze, dus behooren ze gedoopt.

Grootdoenerij komt zoomin door den doop als door ware bekeering, want beide zijn zuiver Goddelijk (Hand 2 : 47b).

Wie een kind voor den Doop o v e r het paard tilt mag zichzelven wel eerst afvragen: zit ik er op en rijd ik tusschen de verlosten, het Lam volgende, waar het henen leidt? Als de WEZENLIJKE bekeering door den **Doop verhinderd wordt, is dit niet aan den Doop maar** óf aan den bekeerde(?) óf aan de gemeente te wijten.

6. Het gemeentelijke mandaat is: d o o p t d e g e l o o v i g e n u i t a l l e v o l k e n. Hare verantwoordelijkheid heeft ze tegenover God in acht te nemen jegens de zielen, d i e d e H e e r e t o t Z i j n e g e m e e n t e v o e g t.

Er is in de H. Schrift nergens sprake van l e e f t i j d s d o o p. God geve, dat het eind er nog niet is dat zeer jeugdigen gedoopt konden worden, waar ze misschien vele oude halstarrigen tot een beschamend voorbeeld zijn mogen. Als der kinderen „bekeering" een nadoen van anderen is, is dit niet echt Goddelijk; waar dit laatste wèl het geval is, mag de bekeering geen „nadoen" genaamd worden. Weigeren mogen we niemand, die met den mond ter zaligheid belijdt. Ouders, die waarlijk bekeerd zijn, zullen niet onbehoorlijk dringen noch hun kind, noch de gem. Zij zullen — en dat terecht — op Gods Woord wijzen.

Voor bekeerde kinderen is de H. Doop en ook het H. Avondmaal. De eene zaak bindt de andere. Dat is de door Christus bedoelde orde in Zijn huis.

7. Ja de Doop is van God en daarom behoort hij aan Gods kinderen bediend. Nooit zal het heilige gemeen gemaakt worden, wanneer de gem. haar gegeven order volgt; het zal dan tot voordeel worden voor zielen door God bekeerd; want die gelooft zal hebben en gedoopt zal zijn zal zalig worden. Nog eens, de Bijbel leert nergens: d o o p d e r b e j a a r d e n en geeft ook geen antwoord op de vraag: hoe oud een kind zijn moet om in onze gemeenschap gedoopt te mogen worden.

In de doopsgezinde martelaarsgeschiedenis van den geleerden T. J. v. Bracht lezen we hoe S i c k e S n i j d e r in 1533 te Leeuwarden met het zwaard is gedood, omdat hij zich heeft laten doopen, tot een teeken van een wedergeboren kind Gods. Deze martelaar was een **jeugdig held, want hij had slechts den knapenleeftijd be**reikt. Mij voor onderwijs of terechtwijzing, wanneer ik dwaal, aanbevelende. Er zullen zeker meerderen zijn die het zwijgen verbreken.

Sneek. H. V.

Het wil ons voorkomen, dat beide inzenders niet zoo bijzonder ver van elkander staan met hunne beschouwingen. Beide gelooven in de mogelijkheid van kinderbekeeringen. Beide wijken wellicht wat te veel naar eene zijde uit. X. schijnt in een moeielijke quaestie geraakt te zijn betreffende het onderwerp, dat hij behandelde. En inderdaad is het zeer onvoorzichtig en dwaas, om niet te zeggen zondig, hunne kinderen, gedurende hun kinderjaren den Doop op te dringen of sterk aan te prijzen.

H. V. legt veel nadruk op de bekeering, die God in een kind werkt. En die bekeerd zijn, op welken leeftijd ook, moeten gedoopt worden. Tegen die logische opvatting valt niet veel te zeggen. Maar juist die b e k e e r i n g, daar loopt het boven alles om. Er moet toch bedacht worden, dat bij de bekeering, evenals bij den Doop „èn God èn de mensch iets doen."

Uiterste voorzichtigheid, zoo bij het aannemen als bij het afwijzen van kinderen, die teekenen van bekeering geven, is o.i.z. zeer noodig in acht te nemen.

RED.

Uit de Gemeenten.

STADSKANAAL. 't Is reeds een geruimen tijd geleden sedert we iets door middel van ons orgaan van hier lieten hooren. We stonden toen nog vóór den winter en thans reeds heeft het voorjaar reeds zijn intrede gedaan. Zijn de wintermaanden tijden, waarin buitenshuis weinig in den landbouw gedaan kan worden, in den arbeid der Gemeente is zulks juist omgekeerd. Daar is het juist de geschikte tijd voor jaarfeesten, bidstonden en samenkomsten. Onze Voorganger, die natuurlijk het leeuwenaandeel in den arbeid heeft mag zich steeds in veel belangstelling verblijden. In de eerste maand des jaars werden Evangelische samenkomsten gehouden, 2 avonden in 't lokaal te Musselkanaal en 2 avonden in de kerk te Stadskanaal.

Br. K. Reiling was juist met vacantie in ons midden, en werd bereid gevonden om de beide avonden te Musselkanaal met den Voorganger de boodschap des heils te verkondigen, terwijl de brs. J. Louw en J. Hekhuis met den Voorganger te Stadskanaal voor ons optraden. Met stille aandacht werd telkens geluisterd en hoewel we geen zichtbare resultaten aanschouwden, gelooven we toch, dat de ernstige roepstemmen tot bekeering een gezegende nawerking zullen hebben.

Zondag j.l. was het voor de Gemeente een dag van blijdschap, om dat op dien dag een jeugdige zuster door den doop in haar midden werd opgenomen. Onze geachte Voorganger bepaalde zijne hoorders bij de medelijdende vrouwen en de met medelijden vervulde Heiland op weg naar Golgotha. Luk. 23 : 28.

Voor de bediening des Doops plaats had bepaalde de Voorg. de hoorders bij de diepe beteekenis des Doops zoowel voor gedoopten als ongedoopten. Der zonde gestorven met Christus begraven *en opgestaan, om in nieuwigheid* des levens met Hem te wandelen, ziedaar voortaan onze roeping. Brs. en zrs. mocht ons leven steeds meer gelijken op Zijn god'dlijk voorbeeld.

Daarna verzamelden we ons rondom de tafel des Nieuwen Verbonds, waar de pas gedoopte hartelijk welkom werd geheeten. Onze bede is dat er op deez eerstelinge in 1917 nog velen mogen volgen. Met blijdschap kunnen we nog mededeelen, dat Zondagavond twee zielen vrede vonden bij Jezus.

Zij zal ons niet berouwen,
De keus van 't smalle pad.

God zegene verder den arbeid der gemeente, opdat nog menige ziel getrokken moge worden uit de duisternis tot Zijn god'dlijk licht.

R. R.

GRONINGEN. Het Paaschfeest is weer voorbij, doch laat vele blijvende herinneringen bij ons achter.

De blijde mare dat Jezus uit het graf verrees, heeft zijn weerklank in onze harten gevonden.

Het woord van den opgestane tot Maria: Vreest niet, heeft ook ons opgewekt om blijmoedig den weg ten leven voort te zetten, wetende dat Jezus als de eersteling uit de dooden, ook eenmaal ons graf zal ontsluiten om ons, Zijn broederen, in heerlijkheid op te nemen.

Is er heerlijker boodschap denkbaar?

Als we in gedachtenis houden dat Jezus is verrezen, zal de dood ons geen verschrikking baren, maar zal het voor ons zijn een overgang in heerlijkheid.

De Paaschfeestviering is verder opgewekt gevierd. Het was een dubbele feestviering. Tegelijk met het Paaschfeest werd door de gemeente de geboortedag van onzen br. Voorganger herdacht. Elk op zijne wijze, bracht iets bij tot blijdschap.

Onzen br. Voorganger mag zich Gode zij dank verheugen in de liefde der gemeente en der verschillende vereenigingen, welke als om strijd zich beijverden hiervan door woord en daad blijken te geven.

Het zal onzen br. Voorganger zeer zeker goed doen en hem bemoedigen in zijn arbeid, waar hij weet dat daar een schare achter hem staat, hem gedenkende in den gebede.

God geve dat gemeente en Voorganger nog een reeks van jaren saam verbonden, den weg des levens mogen bewandelen en van jaar tot jaar nader komen tot God.

De Secr. A. B.

Officiëele Mededeelingen.

LIEFDEGAVEN.

Voor het bouwfonds te Apeldoorn.

Ontvangen van N. N. te Rotterdam f 1,—; van Q. Q. te 's-Gr. f 2,50 (bij de Red.); van de gemeente te Valthermond f 15,—; gecollecteerd bij een huisgodsdienstoefening te Koudum f 6,52½; van broeder F. Veenema te Koudum f 10,—.

J. VISSER,
Chr. Geurtsweg 135.

De Heere bewaart alle degenen, die Hem liefhebben.

PSALM 145 : 20.

Advertentiën.

No. 1564. VRIJDAG 20 April 1917. 36ste Jaargang.

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTE CHRISTENEN (BAPTISTEN) IN NEDERLAND.

Verschijnt wekelijks.

Adres voor de Redactie:
Vaillantlaan 415, den Haag.
Voor administratie te Stadskanaal.

ABONNEMENTSPRIJS:
Per kwartaal, franco p. post ƒ 0.50.
Voor 't Buitenland per jaar - 2.50.
Advertenties 1—5 regels 30 ct.
Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement lager.

Niet versagen.

—o—

Gaat uw ploeg door zwaren kleigrond,
stijf en stug, hard als metaal.
Is de bodem niet te scheuren,
hoe g'u inspant menigmaal.

Denk dan dat de malsche regen,
na het helder vriezend weer
Zware klei maakt mul en kruim'lig,
ieder voorjaar, keer op keer.

Doet g' uw werk dus zwoegend, hijgend,
faalt het u aan moed en kracht,
Wil dan opzien tot Uw Vader.
Zalig, die 't van Hem verwacht.
Wat uw ploegschaar niet kan splijten
wordt vergruizeld door Zijn macht.

W. v. D.

Onvoorwaardelijke Gehoorzaamheid.

Men moet Gode meer gehoorzaam zijn dan den menschen Hand. 5 : 29.

Wat Gode in ons niet bevalt, valle weg. In ons tekstwoord wordt ons gezegd: de Heere staat bovenaan. De Joodsche raad eischte onvoorwaardelijke gehoorzaamheid ten aanzien van de prediking des Woords. De Heere had gezegd: gij zult Mijne getuigen zijn. Nu stonden Zijne gezanten voor de keus: hunne tegenstanders te gehoorzamen en dit den Heere te ontzeggen; zij gehoorzaamden God. Ja, Gode meer gehoorzaam dan den menschen, zoo behoort het. Niet in alles den menschen ongehoorzaam zijn, want dat zou strijden met 's Heeren Woord: „Geeft den keizer, wat des keizers, en Gode, dat Gods is." De Heere heeft het allereerste recht op ons leven en onzen wil, als we Hem door 't geloof leerden kennen. Hij had ons lief met een eeuwige liefde en daarom hebben de Zijnen Hem lief, Hem dienende met goedwilligheid. Hun levensregel is: Gode méér gehoorzamen. Steeds méér en beter nog onderworpener met de bede: wat wilt Gij, dat ik doen zal? Meer gehoorzamen in de heilige eischen van het christelijk en practisch leven Meer gehoorzaam in den innigen omgang met God. Meer gehoorzaam in het bestrijden van alle kwaad, zoo in- als uitwendig. Meer gehoorzaam met steeds toenemende genade en kracht bij God en menschen. Ja, gehoorzaamheid aan God is bij den vooruitstrevende op geestelijk gebied eene vanzelfsheid, naarmate het vleesch gekruisigd wordt met deszelfs begeerlijkheden. Het is de heilige oefening van kinderlijke liefde en ootmoedige bereidwilligheid. O, indien God Zijn kinderen dusdanig aanschouwt, hebben zij een welgevallen in Zijne werken; want als gehoorzame kinderen hebben ze een afschuw van de werken hunner eigene verdorvenheid. Welaan, ziet de Heere ons zoó? Is er een heilig streven naar die meerdere gehoorzaamheid aan Hem, zoo zullen we Satan en zijne belagers nooit tevoet vallen, noch ontvallen aan de handen onzes Gods. Dat ons toenemen in gehoorzaamheid in alles openbaar worde, daartoe helpe ons de Heere.

S. V.

Bijbel-onkunde.

V.

Hebben we reeds meer dan eene reden genoemd die den Christen moeten nopen tot vaardig Schriftonderzoek, we hebben er nog eene aan toe te voegen

P. S. In de vorige opgave was foutief vermeldt J. van Du'nen, Penningmeester.

Helpman, 20—3—'17.

De Secr.,
A. BOS.

PAASCH-COLLECTE.

De Gemeenten worden herinnerd aan het besluit genomen op de laatstgehouden Algemeene Vergadering, dat op het Paaschfeest collecten zullen gehouden worden voor het Studiefonds.

F. J. VAN MEERLOO, Penningm.

LIEFDEGAVEN.

Voor het Studiefonds.

Ontvangen van de Gemeente te Hengelo (O.) f 23,32½

F. J. VAN MEERLOO, Penningm.

Voor de zending

Ontvangen van de Gem. Valthermond f 10,—; van de Gemeente Sneek f 15,—; van de Gem. Hengelo (O.) f 33,53; van de Gem. te Franeker f 21,75; van Zr. Wed. A. Loots, f 7.—.

N. Pekela. E. H. DE GROOT.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van N. Z. Jzn., f 37,02; van J. S. te Valthermond f 7,50.

N. VAN BEEK.

Advertentiën.

No. 1561. VRIJDAG 30 Maart 1917. 36ste Jaargang.

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTE CHRISTENEN (BAPTISTEN) IN NEDERLAND.

Verschijnt wekelijks.

Adres voor de Redactie:
Vaillantlaan 415, den Haag.
Voor administratie te Stadskanaal.

ABONNEMENTSPRIJS:
Per kwartaal, franco p. post *f* 0.50.
Voor 't Buitenland per jaar - 2.50.
Advertenties 1—5 regels 30 ct.
Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement lager.

Het is volbracht.

Ter slachting werd het offerlam
Naar Golgotha nu weggeleid;
En 't dierbre lichaam van den Heer
Werd aan het kruishout uitgespreid.

Het bloedig moordwerk is volbracht,
Voor zulk een smaadheid vliedt het licht
De dag verzinkt in zwarten nacht,
De duisternis spreekt van 't gericht.

Nu zinkt 't gepijnde hoofd Hem op de borst,
Nu is het eind nabij, de zondelast getorst;
En Jezus roept met groote kracht:
Het is volbracht!

't Verlossingswerk: het is volbracht!
Mijn ziele hoort
Des Konings woord
En in den Goeden-Vrijdagnacht
Kniel ik aanbiddend neer
Voor Jezus, ook mijn Heer!

G. VOET.

Des Helands Kruisgebed.

En Jezus zeide: Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen.
Luk. 23:36a.

Het ontzettend uur had geslagen, het uur, dat het midden-tijdpunt der eeuwen is, het uur binnen hetwelk een kruis op den heuvel Golgotha werd opgericht, op hetwelk het reine, heilige lichaam des Heeren Jezus genageld werd.

Romeinsche krijgsknechten, men zegt vier, hadden bevel gekregen, vanwegen den Stadhouder Pontius Pilatus om die executie te gaan voltrekken. Op al de martelingen en schanddaden, den Heiland aangedaan, volgde, dat Hem het ruwe houten kruis op den doorploegden rug gebonden werd, en wel zoo, dat de dwarsbalk Hem voor de borst zat en aan welke zijne handen waren vastgebonden. Geen wonder, dat de verbeelding van dichters en teekenaars den Heer onder dien last op den weg laten bezwijken, waarbij dan Symon van Ciréne ter hulpe zou opgeroepen zijn. En zoo ging het naar Golgotha Een vrij lange tocht daarheen, van het rechthuis, eerst de heele stad door, straat in straat uit tot aan de poort, en naar buiten naar de „Hoofdschedelplaats". De soldaten dragen spade en spijkers, touw en kannen, een met gemirreden wijn en een met edik, en zoo komen ze op Golgotha aan. En de Schrift zegt dan, kort en aangrijpend: „En toen zij kwamen op de plaats, genaamd Hoofdschedelplaats, kruisigden zij Hem aldaar."

En wij in den geest daarbij vertoevende en dat ontzettend tafereel aanstarende, zeggen — zij het met diep gevoel en bewustzijn:

Mijn Verlosser hangt aan 't kruis,
En Hij hangt er mijnentwegen,
Mij ten zegen.
Van den vloek maakt Hij mij vrij,
En zijn sterven zaligt mij.

Maar nu leggen we ook ons oor te luisteren, en vragen onszelven af: wat zal er verder gebeuren? Zal de mond des Lijders nog open gaan tot spreken, of zullen 't alleen vreeselijke jammerkreten zijn, die zijn smartgevoel zullen vertolken? Deze vermoedens liggen voor de hand.

Maar, neen, de eerste klank, die we van het kruis vernemen, is een dringend gebed. En dat geen gebed om verzachting van eigen smart of om ontheffing uit Zijn lijden, maar een: Vader vergeef!

Dat bidden is zoo ontroerend; het laat ons een blik slaan in het liefdehart van onzen Heiland, en hoe Hij

en wel deze: het recht verstand der profetie.

Is Bijbelkennis onder de geloovigen over 't geheel genomen gebrekkig, op 't punt der profetie gaat ze bij de meesten schier mank. En wat het ergst is, bijna niemand schaamt zich zulks. Men vergeeft het zich zelven en anderen, door de profetiën maar eenvoudig bij de verborgenheden te rekenen, en immers deze zijn „voor den Heere onze God en de geopenbaarde dingen voor ons menschenkinderen." Met zulk een tekst als dood-doener acht men zich ontslagen 't profetische Woord naarstig en biddend te onderzoeken. Behalve dat, weet men u nog te zeggen dat allerlei secten en uitwassen der Chr. Kerk, die zich bizonder werk geven van de profetiën, zich daarmede steeds hebben vergaloppeerd en tot uitleggingen en berekeningen zijn gekomen, die ten slotte toch bleken foutief te zijn.

Ge vraagt ons of het dan geen verborgenheden zijn? We antwoorden: zeer zeker, doch die verborgenheden behooren nu eenmaal tot wat God ons heeft believen te openbaren en zulks deed Hij niet, opdat wij ze verbergen, veronachtzamen, verwaarloozen zouden, doch dat we er acht op zouden nemen. En als wij nu zeggen dat de profetie zoo duister is, dan zegt de Schrift precies het tegenovergestelde. Heet niet het eenigste profetische boek des N. Testaments „ de Openbaring?" Reeds in vers 3 van Hoofdstuk I heet het: „Zalig is hij die leest en zijn zij die hooren de woorden dezer profetie, en die bewaren 't geen in dezelve geschreven is; want de tijd is nabij." Is 't niet beschamend deze zaligsprekingen van hen die lezen, hooren en bewaren?

Sla de Brieven van Petrus eens op: daar heet het 2 Petr. 1 : 19 Wij hebben het profetische woord dat zeer vast is, en ge doet wel dat ge daarop acht hebt, als op een licht schijnende in een duistere plaats, totdat de dag aanlichte, en de morgenster opga in uwe harten.

En voeg hier dan nog aan toe 1 Thess. 5 : 20 waar de H. Geest vermaant: Veracht de profetiën niet!

Let op de tegenstelling: men zegt de profetie is een verborgenheid, ze is duister, we doen 't best ons er maar niet in te geven, 't zou tot ketterij kunnen leiden, en de Schrift zegt: de Profetie is de „Openbaring" van Jezus Christus, ze is „een licht, schijnende in een duistere plaats; heb er acht op, en veracht ze niet.

En weet, dat zulks nu niet alleen geldt van de profetiën des N. Verbonds, neen, ook van die des Oude Verbonds, want in het O. Testament ligt nog een schat van profetiën opgetast, die allen hun vervulling erlangen zullen, en ons gegeven zijn, niet opdat we ze verwaarloozen zouden, maar ze naarstig en biddend zouden onderzoeken en er geestelijk profijt van zouden hebben.

Ook waar ge al het bovenstaande toestemd blijft ge toch zeggen: maar ik versta van die profetiën toch zoo weinig.

Hoe komt dat?

Denk eens dat u per testament een aanzienlijke erfenis was vermaakt, zoudt ge niet het Testament, nadat de Notaris het u voorgelezen had, met eigen oogen willen lezen? Neem nu eens aan dat een bladzijde of een gedeelte van een bladzijde zóó onduidelijk geschreven was dat gij, noch de Notaris, het lezen kondt, zoudt gij er u terstond bij neerleggen om dat dan maar over te staan? — Ge weet beter.

Neen, ik zeg u, ge zoudt tijd noch moeite sparen, er missch en halve nachten bij opzitten, elke tittel en jota met elkaar vergelijken, tot dat.... tot dat ge wist wat er stond, wat uw erflater u toegedacht had, boven hetgeen ge reeds uit het Testament had verstaan.

In 't Britsch Museum te Londen vindt ge onder al het merkwaardige, die reusachtige zalen waar ge boven den eene „Babilon", boven den andere „Ninevé" leest. Met ontroering staart ge op die kolossale gesteenten, die uit de diepten der aarde opgegraven zijn, om naar Gods bestel te spreken, in tijden dat het gesnater der ongeloovigen het zwak getuigen der geloovigen verre onverstemden. Heeft de Heiland het den tergenden Farizeën niet verkondigd dat de steenen zouden spreken?

Helaas, toen ze opgedolven werden, waren ze wel niet stemmeloos, maar hun taal werd niet verstaan. Dat wil zeggen: die steenen droegen allerlei inscripties maar het waren geen letters, geen woorden, 't waren schijnbaar onbestemde figuren, afbeeldingen van vogels, visschen en ander gedierte, wel in zekere orde gerangschikt, maar wie kon verband en samenhang bevroeden, wie kon dat hiërogliefen schrift ontcijferen?

Had men maar niet best gedaan ze maar weer toe te dekken en ze den schoot der aarde te laten behouden?

Dat deed men niet. Wat dan? Geleerde mannen zetten zich aan den arbeid, ze vergeleken figuur met figuur en o wonder, na ongeloofelijke inspanning, taai geduld en volhardenden arbeid, werd het onleesbare leesbaar, 't onverklaarbare verklaard, en ging er van die steenbrokken een sprake uit, die de hel op hare fundamenten deed sidderen. En als ge nu door die zalen wandelt vindt ge bij elken steen op een wit blad papier de inscriptie in leesbaar Engelsch.

Wat willen we met deze dingen zeggen; dit: Zoo de Gemeente des Heeren haar roeping had verstaan en betracht, zoo ze de vermaning haars Heilands „onderzoek de Schriften" naarstig had opgevolgd, veel, zoo niet alles, wat zij nu duister noemt zou haar licht zijn veel, wat ze nu als „verborgen" terzijde legt zou haar een heerlijke openbaring wezen.

Had de gemeente meer geleefd bij 't Woord, ze zou meer doorgedrongen zijn in de gedachten Gods; derhalve zou ze de sprake haars Gods beter hebben kunnen verstaan en het schrift haars Vaders beter kunnen hebben lezen. Ze zou niet onwetend en verschrikt midden der groote wereldgebeurtenissen staan, en zou met brandende lampen en omgorde lendenen haar hemelsche bruidegom verwachten en te gemoet gaan.

Bij 's Heilands eerste komst hebben de Zijnen, heel Israël Hem niet verwacht. Israël had, voorgelicht door de profetie, te Bethlehem klaar moeten zitten met de wieg, voor het Kind dat geboren, voor de Zoon die gegeven zou worden. Maar Israël had 't veel te druk met haar „raak niet en smaak niet, en roer niet aan"

veel te druk met den heidenen als honden te schelden en zichzelven 's Heeren uitverkorenen te prijzen. Zoo kwam Hij tot het Zijne, maar de Zijnen namen Hem niet aan.

Br. en Zr. hoort wat de Apostel zegt: 1 Thess. 5 : 4: „Maar gij, broeders, gij zijt niet in de duisternis dat U die dag (de dag van Jezus tweede komst) als een dief zoude bevangen, gij zijt allen kinderen des lichts en kinderen des daags; wij zijn niet des nachts noch der duisternis; zoo laat ons dan niet slapen gelijk de anderen, maar laat ons waken en nuchteren zijn."

En elders, Rom. 13 : 11—14: „Dit zeg ik te meer, dewijl wij de gelegenheid des tijds weten, dat het de ure is dat wij nu uit den slaap op waken.... De nacht is voorbijgegaan en de dag is nabij gekomen; laat ons dan afleggen de werken der duisternis en aandoen de wapenen des lichts; laat ons als in den dag eerbaar wandelen, niet in brasserijen en dronkenschappen, niet in slaapkameren en ontuchtigheden, niet in twist en nijdigheid, maar doet aan den Heere Jezus Christus, en verzorgt het vleesch niet tot begeerlijkheden."

HORN.

Iets over de organisatie der Duitsche Baptisten.

Waar wij in een vorig no. van „De Christen" den lezers onze Bapt. beginselen naar een artikel in „der Wahrheitszeuge" in herinnering hebben gebracht, daar willen we niet nalaten hen ook met de Duitsche organisatie in kennis te stellen, zooals we die vinden in „der Wahrheitszeuge" van 18 Maart. Het artikel luidt:

„In het vorig no. hebben wij ons bezig gehouden met de beginselen die wij voorstaan, nu zullen wij onze organisatie eens beschouwen. Het onderscheid tusschen deze twee is groot. Beginselen zijn eeuwige ordinantiën en rechten Gods; de organisatie heeft een menschelijk karakter. Als het beginselen geldt, kan men niet weifelen; zij laten geen schipperen toe, maar menschelijke verordeningen zijn altijd voor verbetering vatbaar. Als er een verstandig man kwam, die ons duidelijk maakte, dat wij in menig opzicht veel verstandiger konden handelen en met meer zegen werken, als wij anders deden, zou er niets in den weg zijn als wij hem gelijk gaven en zijn voorstellen aanvaardden. Onze organisatie draagt het karakter van groei. Dat moet ieder toestemmen, die eenige tientallen van jaren terug kan zien. Wij zijn steeds aan 't uitbreiden en verbeteren. Denkt maar eens aan onze Bondsvergaderingen. Wat ging het er een vijfentwintig jaren geleden nog aartsvaderlijk gemoedelijk toe, en hoe stijf en geregeld is onze organisatie nu geworden! Als de conferentie begint, is het meeste werk reeds gedaan.

Het is belangrijk, dit groeiende karakter eens nauwkeuriger te beschouwen. Onze organisatie is niet in één slag tot stand gekomen; zij is ook niet scherpzinnig achter de groene tafel uitgedacht, maar zij is gegroeid. Allengskens werd er weer iets bijgevoegd, totdat zij de uitbreiding gekregen heeft, die zij nu bezit.

Tot in het jaar 1848 was er zoo goed als geene organisatie. In Berlijn vormde Vader G. W. Lehmann een middelpunt, maar in hoofdzaak draaide alles om Broeder J. G. Oncken. Hij was de beginner van het werk; hij verdeelde de geldelijke ondersteuningen onder de arbeiders voor Gods Koninkrijk; hij bezocht de eenzame groepjes in het land; hij zond de beschikbare mannen naar hun arbeidsveld; tot hem wendde men zich met allerlei nooden en bezwaren.

Onze gemeenten hadden in dien tijd nog veel te lijden van vervolgingen, maar toen het jaar 1848 wat meer vrijheid bracht, dacht men dadelijk aan nauwere aaneensluiting. Het begin maakte Vader G. W. Lehmann door de stichting van de Pruisische Vereeniging (1 to 8 Juli 1848), waarop den 17den Januari 1849 de eerste Bondsconferentie te Hamburg volgde. Toen was 't waarlijk „hoogtij" in onze geschiedenis; sedert dien tijd zijn de Bondsconferentiën altijd in hoog aanzien geweest, en ieder achtte zich gelukkig, die er aan deelnemen mocht.

Reeds op de eerste Bondsconferentie werd vastgesteld, dat deze Bondsconferentiën alle drie jaren, maar de Vereenigingsconferentiën elk jaar zouden gehouden worden. Er werden toen nog drie Vereenigingen tegelijk gesticht: de Noord-Westelijke, de Midden- en Zuidduitsche en de Deensche. Met de Pruisische, die reeds bestond, was dus het groote gebied van den Bond in vier Vereenigingen verdeeld. Als zetel van den Bond werd Hamburg gekozen; als zetel van de Pruisische Vereeniging Berlijn, van Midden- en Zuidduitschland Einbeck, van de Deensche Vereeniging Kopenhagen, en van de Noordwestelijke Hamburg.

* * *

Bij dezen éénen Bond is het gebleven. Er is voor twee Bonden geen plaats. Zij zouden geen vooruitgang zijn. Het zou dan niet zijn: 1 en 1 is 2, maar 1 en 1 is $1/2$. Wat eene één geheel vormende organisatie betreft, behoeven wij slechts naar den tegenwoordigen oorlog te zien, om te weten hoe sterk zij maakt. Zij geeft stuwkracht. Twee Bonden naast elkaar zouden op onaangename wijze gaan concurreeren en de krachten verspillen. De Heer beware ons deze vrijheid!

Anders is het met de Vereenigingen, waarvan wij er nu twaalf hebben, welk getal naar wij hopen nog grooter zal worden. Men denkt bijv. er reeds lang ernstig over om aan de Oostpruisische Vereeniging den raad te geven zich te splitsen, dewijl zij met haar 12.000 leden zoo groot is als drie andere Vereenigingen samen. Tot nog toe hielden de goede Oostpruisen het echter raadzaam bij elkander te blijven.

Wat wil dan de Vereeniging? Zij heeft geheel andere bedoelingen dan de Bond. Zij is niet een Bond in 't klein, maar eene inrichting, die bovenal de geestelijke verzorging der leden op het oog heeft. Voor zwakke gemeenten heeft ook zij eene kas. Haar conferentiën houden zich echter veel minder bezig met het behandelen van „zaken", maar zijn meer gewijd aan godsdienstige belangen. Belangrijk bevonden godsdienstige vragen van den dag worden in referaten behandeld,

en er wordt veel tijd gegeven tot opbouwing en gebed. Het zoo dikwijls gehoorde woord „gemeenschap" staat bovenaan op het program der Vereeniging. Wij hebben zelfs eenige Vereenigingen die eene voor- en najaarsconferentie hebben.

(Wordt vervolgd.)

Op den Wachtpost.

De Israëlieten aangaande.

Met de ontzettende beroeringen onder de volken dezer wereld, en bijzonder in verband met de staatsomwenteling in Rusland, komt ook het Jodenvraagstuk sterk naar voren. De toekomstige en zeker nabijzijnde vervulling der profetiën, die betrekking hebben op het einde dezer bedeeling, staat met Israëls geschiedenis in 't nauwst verband.

Eeuwen lang is dat volk verstrooid geweest onder de volken en is een teeken van de waarachtigheid der profetiën der H. Schrift geweest, en is zulks nog. Het groote meerendeel der profetiën in het nieuwe zoowel als in het Oude Testament, hebben rechtstreeks betrekking op 't Israëlietische volk. Een der meest wijd verspreide dwalingen onder het Christendom is, vooral binnen de officiëele kerken, dat men in den regel de profetiën, aangaande Israël, op de „christelijke kerk" toepast; ja zelfs zoo, dat men de Gemeente des Nieuwen Verbonds maar als vanzelfsprekend als een wat vergeestelijkte voortzetting van Israël beschouwt. Dat de Gemeente een geheel andere bestemming en mitsdien een geheel andere toekomst heeft dan Israël, ziet men geheel voorbij. De haat tegen de Joden, menigmaal ook onder de christelijke natiën openbaar geworden, staat ook met die dwaling in verband.

Intusschen vervult God Zijn eigen profetisch woord letterlijk, evenals dat plaatsgevonden heeft met de profetiën, die op de komst van Christus in deze wereld betrekking hadden.

In het weekblad „Pniël" onder Redactie van Dr. J. H. Gunning J.Hz. no. 1280, lazen we onder „correspondentie" van de Redactie onder meer dit: „Zeker het einde dezer bedeeling nadert, maar alle cijferij in deze is uit den booze, en daar zoeken deze Engelsch-Amerikaansche theologen (hij heeft bijzonder het oog op Russel Red. Chr.) juist vaak hun kracht in. Tot dusver zijn alle berekeningen van dien aard faliekant uitgekomen. Ik hecht er even weinig aan als aan alle fraaie verklaringen onder 't getal 144000. Wat de Joden betreft, alle Joden op aarde zijn afkomstig van $1\frac{1}{2}$ stam; (Juda en Benjamin worden bedoeld. Red. Chr.) de overige stammen zijn uitgestorven. Laat ze toch rusten in vrede!"

Dit mag ook wel een fraai stukje heeten. Als het laatste, wat van de Joden er in gezegd wordt, waar was, dan zouden vele profetiën onvervuld moeten blijven. Althans zou o.a. Jes. 11 : 13 niet vervuld worden. Daar heet het toch: „En de nijd Efraïms (der tien stammen) zal wegwijken, en de tegenpartijders van Juda zullen uitgeroeid worden. Efraïm zal Juda niet benijden en Juda zal Efraïm niet benauwen."

Overigens zijn er nog een groot aantal profetiën, die aan Israël moeten vervuld worden.

Nog geen 20 jaar geleden noemde men in de statistieken steeds als het aantal Joden op aarde in ronde cijfers 9 millioen, en nog zal men het getal niet juist weten. En denk dan aan de duizende Joden, die nog in de laatste jaren omgebracht zijn. Nog in de jaren 1881 en in 1905 werden door de Grieksche kerk, toen die haar Paaschfeest vierde, meer dan 100.000 Joden vermoord!

„Na de kruisiging van onzen geloofden Heiland", zegt Rev. E. L. Langston, M. A.[1]) trok uit Rome dat groote leger op tegen Jeruzalem, en gedurende het vreeselijk beleg van 't jaar 70 stierven meer dan een millioen zielen en wat er van het volk overbleef, werd verstrooid onder de volken; gelijk er eenige honderde jaren te voren na het beleg der Babyloniërs een eerste verstrooiïng was geweest, zoo volgde na het Romeinsche beleg van Jeruzalem de tweede. En thans vindt men Joden in Indië, Afrika, China, Europa, Azië en in alle landen der aarde, verspreid onder de natiën als geplunderd en weggeworpen, beroofd en verdorven; veracht en gehaat door schier alle volken."

Een merkwaardig verschijnsel in dezen tijd is het Zionisme. Het zal in de staatkundige beroeringen en in de gevolgen van den tegenwoordigen wereld-oorlog met betrekking tot Israëls toekomst ongetwijfeld een groote belangrijke rol spelen.

„Wat is het voornaamste doel van het Zionisme?" vraagt Rev. Langston, en zijn antwoord luidt: „Palestina voor de Joden. Dit nationaal doel is meer van politieken dan van godsdienstigen aard. Op het eerste Zionisten-congres waren allerlei mannen van naam op rechtsgeleerd, politiek en financieel gebied bijeen. Bewogen door de ellende hunner broederen over de geheele wereld, wenschten zij hun lot te verbeteren en stelden het Zionistisch program samen: „Palestina voor de Joden." Dit program werd eerst door alle aanzienlijke Israëlieten bespot. Ze zeiden: „Turkije zal den Joden nimmer toestaan in Palestina terug te keeren. Het geheele denkbeeld is een utopie en klare onzin." Een groot aantal Christenen nam dezelfde houding aan ten opzichte van het Zionisme. Maar God heeft het Zionisme niet verworpen, doch in Zijn raad opgenomen. En wat heeft het uitgewerkt?

„Zien we Jeruzalem een veertig jaar geleden. Er waren toen 24000 inwoners, van welke 4000 Joden. Thans zijn er minstens 80000 inwoners. Sommigen zeggen 100000. Het is moeielijk ze te tellen, maar in elk geval zijn er 80000. En wij blijven zeker beneden het juiste getal, wanneer wij zeggen, dat van die 65000 Joden zijn. Dit beteekent: voor het eerst sinds 19 eeuwen en tijdens dit nu levend geslacht, is Jeruzalem opnieuw een Joodsche stad geworden. Dit kleine land Palestina was tot voor eenige jaren kaal en verlaten, vertrapt onder den ijzeren voet van den Turk, die geen verbetering gedoogde. De boomen zelfs waren nauwelijks eenige stuivers waard. Het was een land nagenoeg zonder boomen en met zeer weinig regen.

En wat zien we thans? — Niet minder dan 40 land-

bouwkolonies uitsluitend beheerd door Joden. De eenmaal doode taal, het Hebreeuwsch, is er nu de taal der bevolking. In een dezer koloniën, niet eens de grootste, de kolonie van Rishonle Zion, zijn eenige millioenen wingerdloten en duizenden boomen geplant. Gedurende de laatste tien of vijftien jaar is de neerslag meer dan verdubbeld. Thans is de gemiddelde neerslag dagelijks 652 m.M. In Londen is zij 529 m.M. De Zionistische onderneming beschikt over eenige millioenen. En op het elfde congres, niet lang geleden gehouden, werd besloten een universiteit in Jeruzalem te stichten. Het congres stelde er ongeveer f 200000 voor beschikbaar en men zegt dat particulieren er nog duizenden aan toevoegden."

Waarlijk, broeders, de tijd der vervulling nadert ras. De toekomst des Heeren genaakt!

N. v B.

[1]) In zijn geschrift: „Israël en de teekenen der tijden", vertaald uitgegeven door J. Zalman, Zendeling onder Israël, Rotterdam.

Ingezonden.

Oproep aan alle Jongeliedenvereenigingen in de Noordelijke Provinciën.

„Gaat heen en verkondigt het Evangelie aan alle creaturen!" Zoo sprak Christus, even voor Zijn heengaan van deze aarde tot Zijn jongeren. Maar niet alleen tot hen: die zending heeft door alle eeuwen heen gegolden en geldt ook nu nog, voor alle Christenen, dus ook voor ons, jonge Christenen.

Gehoorzamen we aan dat bevel? Ja, tenminste eenigszins. We trachten door onze Jongeliedenvereeniging ook iets te doen voor den grooten Meester, die zooveel voor ons heeft gedaan. Maar ach, hoe weinig brengen we tot stand. Hoe pover is het resultaat.

En wanneer we dan zien naar andere vereenigingen, die in werkwijze wel iets van de onze verschillen, maar toch denzelfden weg bewandelen, dan valt ons nog meer de nietigheid van ons resultaat op. Zij bereikten zooveel meer dan wij. En waaraan ligt dat?

Omdat zij het spreekwoord: „Eendracht maakt macht", hetwelk door ons nog niet voldoende werd begrepen, in toepassing brachten. Omdat zij de handen ineen sloegen en tezamen tot stand brachten wat voor elk afzonderlijk onmogelijk was.

En dien weg moeten ook wij op, willen wij tot betere resultaten komen, willen wij tot meerdere gehoorzaamheid geraken. Wij moeten ons aaneensluiten, we moeten ons organiseeren, tot één geheel.

Jongeliedenvereenigingen in Noord-Nederland! laten we tezamen werken en door samenwerking de naam van onzen trouwen Heiland trachten groot te maken.

Hoe kunnen we meer doen? Wel, we moeten in de eerste plaats de vijandelijke en geestelijke ontwikkeling onzer leden trachten te verhoogen, en onzen arbeid in meerdere banen leiden. We mogen niet langer stilzitten, maar moeten krachtig aanpakken. Geen enkele Jongeliedenvereeniging in het Noorden mag achterblijven. Allen schouder aan schouder. Ik ben er van overtuigd dat zoo'n organisatie veel nut en zegen kan stichten en een eisch is voor ons en onzen arbeid. Eén voor allen, maar ook, allen voor Eén.

En nu, hoe moeten we dat klaar krijgen. Wel, zend een schrijven aan onderstaand adres, met uwe meening. Vóór of tegenstanders, er blijve er geen terug. Het geldt een groote en moeilijke maar heilige taak en daarom moeten zoowel de voor- als nadeelen, goed onder het oog worden gezien.

Ook de ouderen, in 't bijzonder de Voorgangers en leiders, moeten meewerken. Het geldt hier tevens het vormen van een kern voor de gemeente! Allen, ouden en jongen, kunnen en moeten medewerken.

Van verschillende Voorgangers mocht ik reeds toezegging van medewerking ontvangen en van de andere zie ik het nu gaarne tegemoet.

Laten dus allen, Jongeliedenvereenigingen, Voorgangers en anderen hun blijken van sympathie zenden aan onderstaand adres. Ik zal dan in een volgend no. het resultaat bekend maken.

Dat er spoedig, onder 's Heeren zegen, een Noord-Ned. Bond van Bapt. Jongelingsvereenigingen tot stand kome!

Komt, voorwaarts in den heil'gen strijd,
Komt, broeders, niet versagen;
Met Jezus kunnen wij altijd
De felste worst'ling wagen.
Steeds het oog op Hem gericht,
Dan zullen wij altijd overwinnen.

JAN DE JONGE Pzn.
Wildervank (Gr.), Postbus 4.

De 8e Friesche provinciale Vergadering.

Met blijdschap kunnen we terugdenken aan de heerlijke oogenblikken, die we als Friesche broeders en zusters in de hoofdstad der provincie mochten doorbrengen.

Reeds het binnentreden van de prettig uitziende en zeer doelmatige ingerichte vergaderzaal, stemde aangenaam, meer echter nog het zien van zoovele bekende en nog onbekende broeders en zusters, uit alle oorden van Friesland. Zoo zal het ook eens in de volmaakte zaligheid zijn; de Hemel zal prettig, schoon, doelmatig . . . zijn, doch het zien van die groote schare, die niemand tellen kan, zal onze harten vervullen tot verrukking. Maar toch het schoonste zal zijn Jezus te zien, en ook dit kunnen we van onze prov. vergadering getuigen: we mochten onzen Heiland in den Geest, in het midden ontwaren, die ons te midden van de geweldige catastrophen, die de volkeren beroeren, zegenend toesprak met het „Vrede zij ulieden".

Prompt op tijd, kwartier over één, werd de vergadering aangevangen met het zingen van Psalm 68 : 2 en 10, en ging de president, Br. H. Visser, predikant der gemeente Sneek, voor in het lezen van Philp. 2 en vroeg br. Bandstra eenen zegen over ons samenzijn.

Ondertusschen kwamen nog meerdere broeders en

zusters binnen, zoodat om half twee getuigd kon worden van onze vergadering: „daar waren er nu omtrent 120 personen bijeen.”

Den tijd voor de pauze werd gewijd aan eene algemeene bespreking over: „Onze Verlossing,” naar aanleiding van 1 Petrus 1 : 18—25. Vooral het eerste vers: „Wetende dat gij niet verlost zijt door vergankelijke dingen, zilver of goud, maar door het dierbaar bloed van Christus,” zooals dit voor onze dagen bijzonder van krachtige beteekenis blijkt, en we meenen de tolk van allen te zijn, wanneer we zeggen: deze bespreking heeft ons meer dan ooit er bij bepaald, af te zien van alle steun of stoffelijke dingen, maar alleen het oog te hebben op onzen Verlosser Jezus Christus.

In de pauze zorgde onze vriendelijke gastvrouwe, de gemeente van Leeuwarden, voor thee, waarbij elk zijne meegebrachte proviant nuttigde, en alzoo de vergadering aan de liefdemaaltijden der eerste Christenen herinnerde.

Na de pauze kwamen vele tongen los om getuigenis te geven van de hoop, die in hen was, van den strijd, die gestreden werd, en van de zegeningen, die genoten werden in 's Heeren dienst. De Zangvereeniging uit Sneek vergastte ons zoo nu en dan op een heerlijk lied. In één woord, de Lof van onzen opgestanen Heiland werd luide verkondigd. Na het liefdemaal schaarden allen zich om de tafel des Nieuwen Verbonds. Wat een heerlijk gezicht zoovele broeders en zusters, jeugdigen, ouderen, zelfs op hoogen leeftijd, allen tezamen getuigenis gevende: „Zijn dood was ons behoud.”

Elk is weder naar zijn eigen plaats teruggekeerd, dankbaar voor de vele zegeningen op de provinciale vergadering ontvangen. Om echter met deze vergadering het eigenlijke doel te bereiken, is 't noodig het gehoorde in toepassing te brengen in ons leven, om vooral in dezen tijd zich kinderen Gods te toonen, en te doen zien dat we niet verlost ons weten door zilver of goud, maar door het dierbaar bloed van Christus.

De Secretaris,
S. v. d. WERF.

Op verzoek van het Comité van den „Bond van Gemeenten van Gedoopte Christenen in de Veenkoloniën” wil ik den lezers van „De Christen” het een en ander mededeelen van den op Paaschmaandag te Stadskanaal gehouden bondsdagen.

Het gure weer stemde weliswaar niet bijzonder feestelijk en was voor hen, die van verre moesten komen, inderdaad niet aanlokkelijk. Ik vermoed dan ook, dan dit de oorzaak is, waardoor de bondsdag niet door zoovelen was bezocht, als andere jaren wel eens het geval is geweest. De meesten hebben zich echter niet door een buitje laten afschrikken, maar hebben, trots regen en wind, den tocht gewaagd, zoodat tenslotte volgens schatting ongeveer 300 aanwezigen onze kerk tot de laatste zitplaats toe vulden. Alleen het lokaal, dat andere jaren ook in gebruik werd genomen, bleef ledig.

Broeder J. de Jong Sr. opende de bidstond met een kort woord naar aanleiding van 2 Petr. 3. Br. de Jong wees er vooral op, dat deze wereld zal vergaan, doch dat zij, die de belofte Gods in het geloof aannemen, een blijde toekomst hebben. Zij mogen volgens Gods beloften *nieuwe hemelen en een nieuwe aarde* verwachten, in dewelke gerechtigheid woont.

Na de bidstond sprak broeder Weenink, voorzitter van den bond, een inleidend woord, naar aanleiding van Joh. 20 : 22. „En als Hij dit gezegd had, blies hij op hen en zeide tot hen: Ontvangt den Heiligen Geest.” Hoe meer de discipelen den Heer leerden kennen, des te grooter plaats kreeg Hij in hun hart, en des te meer konden zij van Zijn Geest ontvangen. Dat zij thans den Heiligen Geest ontvingen, maakte dan ook den Pinksterzegen niet overbodig, maar deed hen sterk en blijmoedig zijn in den wachttijd. Welk een verschil tusschen deze tien discipelen en Thomas, die zich in de eenzaamheid terugtrok. Laat ons in gemeenschap met elkander en met den Heer leven, opdat Hij een groote ruimte in ons hart krijge, die Hij dan met Zijn Geest kan vervullen. Want aan dien Geest des levens hebben we het allermeest behoefte.

Broeder J. Louw refereerde over „Den omvang des heils.” Het heil omvat verleden, heden en toekomst en bestaat uit rechtvaardigmaking, d.i. verzoening en uitdelging der schuld en hereeniging met God, heiligmaking, d.i. bevrijding van de macht der zonde voor hen, die de kracht Gods willen *gebruiken*, om tegen de zonde te strijden en heerlijkmaking, d.i. opheffing van de gevolgen der zonde in de toekomst.

's Namiddags hield br. van der Schors zijn referaat over „Onze Godsdienstoefeningen”. Het doel onzer godsdienstoefeningen is niet, om door veel plechtigheid de menschen voor eenigen tijd te bekoren, zoodat men ze o zoo mooi en plechtig en stichtelijk vindt, maar tenslotte toch evenzoo heengaat als men gekomen is, maar om hen, die in strijd en moeite, in zorg en druk zijn, met den troost en de draagkracht van den Heer bekend te maken, en hen, die naar vrede voor de ziel smachten, heen te leiden naar Hem, die alleen vrede geeft. Om dit doel te bereiken moeten alle middelen gebruikt worden, die dienstbaar kunnen zijn. Niet alleen de Voorganger moet werken, maar ook de gemeente. Door geregeld de samenkomsten te bezoeken en op tijd aanwezig te zijn, kan zij den Voorganger bemoedigen en andere menschen opwekken om haar voorbeeld te volgen. Door alles te vermijden, wat ontsticht en door stille gemeenschap met den Heer te zoeken, kan zij zich innerlijk voorbereiden. Dan mag echter ook de Voorganger zijnerzijds *niet achterblijven*. De middelen, die onder zijn bereik liggen, mag hij niet ongebruikt laten. Dan alleen kunnen onze godsdienstoefeningen aan hun doel beantwoorden, den Heer tot eer en der gemeente ten zegen zijn.

Twee keer gaf het zangkoor van de gemeente te Muntendam eenige liederen ten beste, die, naar het mij voor kwam, een zeer goeden indruk maakten. 't Is Paaschmaandag opnieuw gebleken, dat niet alleen Voorgangers iets kunnen doen tot bereiking van het doel onzer godsdienstoefeningen, maar dat een geoefend zangkoor ook uitstekende diensten kan verrichten. Weliswaar heeft men den bondsdag niet direct als een *godsdienstoefening willen* beschouwen, maar mij dunkt, dat hij toch ook niet heelemaal buiten deze categorie staat.

In de koffiepauze werden enkele vragen beantwoord en in de theepauze spraken verschillende broeders en zusters naar dat in hun hart was. De viering van het Heilig Avondmaal was een gewijd slot aan dezen gezegenden bondsdag, die als een hooge feestdag staat onder de feestdagen van mijn vacantie.

Met broedergroeten,
K. R.

Uit de Gemeenten.

NIEUW-WEERDINGE. Zondag 1 April werden we door onzen br. Voorganger bepaald bij het lijden van onzen Heiland, naar aanleiding van Jesaja 53 : 1—7. Dien morgen hadden we ook weer het voorrecht een br. door den doop tot de gemeente te zien toetreden.

Het Paaschfeest is voor ons een gezegende tijd geweest. Den eersten morgen had onze Voorganger tot tekst Ps. 118 : 23, 24. We werden allen ernstig vermaand, om niet als de bouwlieden (de leiders des volks in die dagen) dien steen te verwerpen, maar ons geloof op dien steen (den Heiland) te bouwen, zoodat het bij de stormen des levens, en eenmaal bij het

sterven nog zou mogen blijken het ware fondament te zijn.

's Avonds aan 't einde van onze openbare samenkomst, bleven vier meisjes achter, die gaarne volgelingen van Jezus wilden worden. Onze Voorganger mocht ze daar toe voorlichten, zoodat zij konden heengaan met het geloof en de zekerheid in het hart dat haar zonden waren vergeven. Moge de Heer haar helpen goede en getrouwe dienstmaagden van Hem te worden.

Den tweeden Paaschdag werden we, na het lezen van 1 Kor. 15 : 1—22, bepaald bij den afgewentelden steen. We werden aan verschillende gedenksteenen uit den Bijbel herinnerd, waarvan deze de voornaamste, daar we daar bij denken hoe de Heer voor ons dood en graf heeft overwonnen.

's Middags te 2 ure kwamen we met enkele br. en zr. van Emmer-Erfscheidenveen en Valthermond samen, om met elkander „Liefdemaal" te vieren. Verschillende br. en zr. namen van de gelegenheid, een kort woord te mogen spreken, gebruik. Bijna allen getuigden er van hoe gelukkig het is, waar we zooveel ellende, haat en onvrede om ons heen zien, te weten, dat Hij onze Vrede is, en dat niets van deze dingen ons zal kunnen scheiden van Hem.

Aan het einde restte ons nog het Avondmaal, waarbij we met vele br. en zr. aan zaten, en we nog eens bepaald werden bij het lijden van onzen Heiland.

Moge de Heer ons allen zegenen, en ons helpen voor elkander, en voor anderen een zegen te zijn. H. K.

DEN HAAG. Het Hoofd der gemeente gaf ons op den 2den Paaschdag eenige verkwikkende uren, terwijl we met de meeste leden onzer gemeente en een paar broeders en zusters uit Amsterdam samen waren om een „liefdemaal" te houden. Het was een recht gezellig samenzijn, We prezen God met Psalmen, Lofzangen en Geestelijke liederen.

Uit Rotterdam en Spijkenisse zagen we, tot ons leedwezen, niemand in ons midden.

Na een kort openings- en welkomswoord door den Voorganger, werd door Z.Eerw. als onderwerp ter bespreking ingeleid: „Kracht in zwakheid". Uitgangspunt was 2 Cor. 13 : 14a. Hierop volgde een interessante behandeling, waaraan enkele broeders op voortreffelijke wijze, geheel in verband en in den Geest van het onderwerp, deelnamen.

Een broeder leidde de vraag in: welke houding behoort de Christen in te nemen tegenover de militaire-dienstweigering? Waarop eenige discussie volgde. Nog een broeder handelde over de uitredding der gemeente te Jeruzalem, tijdens het beleg en de verwoesting dier stad in het jaar 70.

Tusschenbeide werd er gezongen, ook solo's door zusters, en gepauzeerd, en terwijl thee met het noodige er bij genoten. Ook ontbraken niet hartelijke getuigenissen van onze Amsterdamsche broeders.

Het was ons goed zoo samen te zijn.

EEN DEELGENOOT.

GRONINGEN. Het Kerkconcert, op den 2den Paaschdag door de Gem. Zangver. „De Lofstem", kerkelijk koor dezer Gemeente, gegeven in de Fransche kerk, mag in alles geslaagd heeten. Het kerkgebouw was geheel bezet, zelfs moesten nog ruim vijftig stoelen worden bijgehuurd.

Tot opening werd door de aanwezigen Psalm 118 : 11 gezongen, waarna door onzen president, broeder P. H. C. Deursen, om Gods leiding en Zijn tegenwoordigheid voor dezen avond werd gebeden. Daarna voerde het zangkoor onder leiding van onzen geachten dirigent, Ds. A. Hof, een drietal nummers uit, afgewisseld door een lied van ons mannenkoor met sopraansolo door Mevr. Hof. Vervolgens kwam aan het woord de Weleerwaarde Heer Ds. M. ten Broek, Hervormd predikant te dezer stede, met het onderwerp: „Wonende onder de lofzangen Israëls".

Spreker begon zijn rede met te wijzen op het feit dat wij Nederlandsche Christenen te weinig en ook te slecht zingen en nam als voorbeeld de kermis, dan wordt n.l. veel en tot ver over middernacht geschreeuwd en gezongen, en wij, wanneer wij willen zingen, thuis of in de kerk, denken we eerst, wat zal mijn buurman of degene, die naast mij zit wel denken, en het resultaat van onze gedachten is, dat we ons stilhouden. Wij die weten dat onze God een God is die troont op de lofzangen Israëls, moeten zingen, maar mogen ook niet opgaan onder zuiver kunstgenot, maar moeten blijven zingen met het hart, niettegenstaande dat mogen we wel trachten zoo zuiver mogelijk te zingen.

Spreker wees ons er verder nog op, dat wij, die weten dat Christus voor ons is gestorven en opgestaan op het Paaschfeest, dubbele reden hebben Hem te danken door een lied, dat Hij voor ons dood en graf overwon, waardoor wij ons niet angstig behoeven te maken voor den dood, maar hem onverschroken in de oogen kunnen kijken en met den gezangdichter mogen zingen:

„Blijmoedig aan het graf te denken,
„Is ook een vrucht die 't kruis ons gaf."

Dit alleen is al een groote reden te zingen tot Hem, Die woont en troont onder de lofzangen Israëls, aldus spreker.

Het zangkoor werkte daarna het programma, waartusschen nog een solo door Mevr. Hof, en eenige nummers van het mannenkoor, verder af, waarna dit kerkconcert met een slotzang, Gez. 180 : 1 en dankzegging door den Weleerw. Heer Ds. M. ten Broek werd gesloten.

Jac. A. Heynen, Secretaris.

Officiëele Mededeelingen.

LIEFDEGAVEN.

Voor het bouwfonds te Apeldoorn.

Ontvangen van Broeder W. Zandvoort Militair, Amsterdam f 2.50; van zuster T. Zwolsman de Boer, Bolsward f 1,—.

J. VISSER,
Chr. Geurtsweg 135.

Voor den Unie-cent.

Ontvangen van de Gemeente te Vriescheloo f 3,— Kerstfeest collecte.

Voor het Studiefons.

Ontvangen van de Gemeente te Vriescheloo, Paaschcollecte f 3,25; van de Gemeente te Hoorn Paasch collecte f 2,42½; van de kring te Bergummerheide Paasch collecte f 10,—.

F. J. van Meerloo, Penningm.
Amsterdam, Jacob Obrechtstr. 43 huis.

Van de Administratie.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van H. L. te Rotterdam f 3.50; van Miss. A. E., Weston Ontario, Canada f 2,50; van G. H. te Groningen f 27,72; van G. H. t. B., Haarlem f 14,13; van H. M. te N.-Pekela f 7,39.

N. van Beek.

ERRATA.

In het voorstuk „Het ledige graf" in no. 1563 zijn de volgende zinstorende fouten blijven staan. Op pag. 114, 6e en 7e regel van boven staat: „hen te beschamen", moet zijn: hen te beschermen. In het gezangvers, 3e regel van onderen staat: „uit ons stof", moet zijn: zal ons stof.

Advertentiën.

No. 1565. VRIJDAG 27 April 1917. 36ste Jaargang.

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTE CHRISTENEN (BAPTISTEN) IN NEDERLAND.

Verschijnt wekelijks.

Adres voor de Redactie:
Vaillantlaan 415, den Haag.
Voor administratie te Stadskanaal.

ABONNEMENTSPRIJS:
Per kwartaal, franco p. post *f* 0.50.
Voor 't Buitenland per jaar - 2.50.
Advertenties 1—5 regels 30 ct.
Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement lager.

't Stof afschudden?

Maar als achter 't snijdend kouter
't droge zand weer samenvloeit,
Of bij regen zich weer vastzuigt,
hoe de ploeger zich vermoeit.

Als geen vore is te trekken
in het mulle, dorre zand,
Zou 't dan tijd zijn om te staken
't werk in 't dood, onvruchtbaar land?

Werker op dien dorren bodem,
voor gij 't stof schudt van uw voet,
Denk eerst dat uw Heer en Heiland
dorre plaatsen juichen doet,
Wildernissen zal doen bloeien
als de rozen, mild en goed.

W. v. D.

Vorst en Zaligmaker.

Dezen heeft God door [illegible] rechterhand verhoogd tot een Vorst en Zaligmaker.
Hand. 5 : 31a.

Dit getuigenis van Jezus is door Petrus gegeven voor den raad der Joden, die hun verboden had in den naam van Jezus te leeren. Hierdoor hebben de Apostelen beslist geweigerd den Joden te gehoorzamen. Zij stelden zich aan de zijde Gods, en Hem wilden zij meer gehoorzaam zijn dan de menschen. God had Jezus verhoogd, en zij wilden van Zijne hoogheid getuigen en Hem op het hoogst verheerlijken voor de menschen, Hem aanprijzende als een oorzaak van zaligheid voor alle menschen, zelfs voor de wederspannige Israëlieten, als zij maar Jezus in zijn opstandingsheerlijkheid willen erkennen en eeren.

Ach zoovelen der zich noemende Christenen zijn steeds bezig om Jezus van die heerlijkheid te berooven, sommigen door het feit der opstanding te ontkennen, anderen door op zalvenden toon het feit weg te symboliseeren, terwijl niet weinigen zeggen er wel aan te gelooven, doch het in den grond der zaak meest als bloot rechtzinnig leerstuk vasthouden, zonder echter persoonlijk de kracht en beteekenis der opstanding des Heeren te kennen of te ervaren.

God handhaaft de heerlijkheid Zijns Zoons; heeft Hem verhoogd, opdat nu in den naam van Jezus zich zou buigen alle knie van die in den hemel en die op de aarde en die onder de aarde zijn, en alle tong belijden zoude, dat Jezus Christus de Heere is, tot heerlijkheid Gods des Vaders (Filip. 2 : 10, 11).

Christus niet aannemen of weigeren te gehoorzamen, is God tegenstaan, onteeren. In Christus zien wij de hoogste en heerlijkste openbaring van God. Hij werkte het werk Zijns Vaders, ook toen Hij zich ten offer gaf en gehoorzaam werd tot den dood, ja tot den kruisdood. Dat werk des Zoons wordt door den Vader geëerd en door Zijne opstanding en verhooging heeft de Vader op Zijn volbracht werk een eeuwig zegel gezet.

Nu heeft God Hem verhoogd tot een *Vorst en Zaligmaker*. Deze zijn Zijn hoogste titels.

Gedurende Zijne vernedering heeft Jezus Zijn profetisch ambt bediend; Vorst en Zaligmaker is Hij in Zijne verhooging. Wie Hem als Vorst niet erkent kan ook Zijne zaligmakende genade niet ontvangen en ervaren, Zoo is het Israël als volk gegaan; zij hebben Hem als Vorst-Messias niet erkend en aangenomen, en mitsdien moesten zij ook Zijne zaligheid derven.

Zoo is 't nu nog. Jezus is Vorst en Gebieder der volken (Jes. 65 : 4). Zijn koninkrijk is echter niet van deze wereld. 't Is nog geen zichtbaar koninkrijk. Zijn vorstelijke heerschappij kan alleen door 't geloof gezien

en erkend worden. Dat die arme, vervolgde Apostelen zóó over Hem spraken teekende hun geloof en geestelijk inzicht. Gij hebt den Vorst des levens gedood, zeiden zij tot de Joden, maar God heeft alzóó vervuld hetgeen Hij door den mond van alle zijne Profeten te voren verkondigd had. (3 : 15 en 18).

Israëls oudsten en Pontius Pilatius wisten het niet, toen zij al hun haat en bitterheid over den onschuldigen Jezus uitstortten, en Hem den smadelijksten dood aandeden, dat zij zoo bezig waren met Gods raad te vervullen en 's Heeren vorstelijke macht en heerschappij te bevorderen. Onze Vorst heeft door het kruis getriumfeerd, en de machten en de overheden uitgetogen. (Col. 2 : 15).

De machten en overheden dezer wereld, die thans de wereld in vlam zetten en een stortvloed van jammer en ellende, van bloed en tranen over de volken doen komen, weten het niet, dat zij bezig zijn Gods raad uit te werken en het koninkrijk van onzen Vorst naderbij te brengen. Zoo heeft het zich ook vertoond in den loop der eeuwen in de geschiedenis der Gemeente. Het bloed der martelaren is een krachtig middel geweest om het Christendom dieper te doen wortelen in den bodem der menschheid. De meeste zendingsvelden zijn eerst met het bloed van Evangelie-boden gedrenkt, eer het zaad des Woords kon opschieten. Wat menschen ten kwade dachten, heeft God ten goede gedacht.

Onze Vorst zal in de wereldgeschiedenis het laatste woord spreken, hetzij Hij zich als het overwinnende Lam tot zaligheid der zijnen, of tenzij hij als het vertoornde Lam Gods oordeelen over de aarde doet komen

Er zijn Christenen, die zeggen: Jezus is wel Vorst of Koning over Israël, maar niet de Vorst der Gemeente. Dat zijn leerstellige bespiegelingen. Zeker staat Jezus in eene andere verhouding tot Israël als tot de Gemeente, toch is Hij beider Vorst. Neem aan dat Hij Israëls Koning is, bestemd voor Davids troon en om een eeuwig koninkrijk te hebben, gelijk de engel Gabriël aankondigde, zoo is de Gemeente de Bruid des Lams en eindelijk de vrouw. Maar de Vorstin erkent en eert toch ook de Vorstelijke Majesteit van haren Gemaal. Zij is Hem het naast en gehoorzaamt Hem het eerst en het meest. Zoo is Hij ook haar *Zaligmaker*. Wie zich aan Hem onderwerpt in hart en leven, ondervindt, dat Hij *Zaligmaker* is. Zijne heerschappij is tot zaligheid. Vaak begrijpen wij Hem niet en schijnt ons Zijne regeering wat tegenstrijdig. Zijne gedachten en Zijne wegen zijn zoo geheel anders dan de onze. Zijne regeering en staatkunde is hemelsch. Alleen met wedergeboren, hemelsche oogen zien we het koninkrijk van Christus. Als de Vorst ons zalig maakt verstaan we iets van Zijn Vorstelijke besturing. Zoo weet de aan Hem onderworpene of in Hem geloovige, dat alles, wat Hij doet, welgedaan en liefdeleiding is. Hij is de Koning des vredes en als Hij zalig maakt en de zonden vergeeft, werkt Hij vrede in het hart van Zijne onderdanen.

Ongehoorzaamheid is opstand tegen den wettigen Vorst, dat geldt ook voor den Christen.

Wij mogen niet meenen het beter te weten dan Hij, of beter te kunnen besturen dan Hij.

Laat Hem besturen, waken!
'tIs wijsheid wat Hij doet.
Zoo zal Hij alles maken,
Dat g'u verwonderen moet.
Als Hij, die alle macht heeft,
Met wonderbaar beleid
Geheel het werk volbracht heeft
Waarom gij thans nog schreit.

Nu is het koninkrijk van onzen Vorst nog niet openbaar geworden. Wij zien er nog maar enkele verschijnselen van. Wij zien intusschen den Vorst, die krachtiglijk bewezen is de Zoon van God te zijn door de opstanding uit de dooden. Hem willen we volkomen vertrouwen. Hij houdt de draden van het wereldbestuur in Zijne hand. Alles wordt voorbereid voor Zijn heerlijk koninkrijk — het koninkrijk Gods in volle krachtsopenbaring!

N. v. B.

Bijbel-onkunde.

VI (Slot.)

Leest ge uw Bijbel in den huiselijken kring; leest ge hem voor u zelf; dan dient nog betracht 's Heilands vraag: *„hoe leest gij?"* 't Wil mij voorkomen dat de Heiland toen Hij tot de wetgeleerde zei: „Wat staat in de wet geschreven, hoe leest gij?" platweg wilde zeggen: Vriend, lees je wel goed, wat staat er eigenlijk?

't Is nog volstrekt niet zeker, dat iemand die in de kunst van lezen volleerd is, z'n Bijbel *goed* leest. 't Komt er immers vóór alle dingen op aan *dat ik lees wat er staat*, en derhalve den Bijbel niet iets laat zeggen wat hij niet zegt en met z'n inhoud vierkant in strijd is. En toch dit ontmoet ge. Men leest uit den Bijbel wat men wil, en men bewijst uit den Bijbel wat men wil; ge kent wel de spreuk „elke ketter heeft zijn letter". De een leest er precies het tegenovergestelde uit als de ander en men gooit elkander met teksten blind en slaat elkander met teksten dood. Maar de spreuk zegt: elke *ketter* heeft z'n letter, maar de christen is geen ketter, hij is een kind Gods en heeft 't Testament zijns vaders met groote eerbied te bejegenen. Als de Heere God zegt: op dien zal ik zien die voor mijn Woord beeft, dan beteekent dat *beven voor het Woord*, een diep en heilig ontzag hebben voor 't Getuigenis Gods, en een kinderlijke vreeze om zich aan dat Woord niet te bezondigen door het te verdraaien of te verminken.

Hier geldt ook de vermaning: *zijt nuchteren!* Nuchteren wil zeggen *normaal, onbevangen*. Ach, dat geestelijk nuchteren zijn hoe schaars wordt 't gevonden, wat is er een beneveling en bedwelming; hoe talloos velen zijn bestendig in een geestelijken roes. Ja, er is nog een andere dronkenschap dan van wijn en sterke

drank, nog een andere bedwelming dan van alcohol; de Galatiërs waren zelfs „betooverd".

Ach, hoe menig Bijbellezer is onder vreemden invloed; z'n vooropgezette denkbeelden, z'n vastgeroeste meeningen en ideeën, z'n overgeërfde vooroordeelen hebben z'n geest alle helderheid en klaarheid benomen, en als hij nu zoo z'n Bijbel leest, dan dansen als 't ware de letters voor z'n oogen, 't loopt alles door elkaar en de zin en meening des Woords gaat voor hem verloren en hij vindt slechts het karikatuur zijner eigen meeningen. Velen gebruiken dan ook hun Bijbel nergens voor dan om daaruit grond voor hun vooropgezette denkbeelden te zoeken; op de klank af kiezen ze hun teksten en wat hun niet past laten ze liggen. Zoo ziet men door z'n eigen bril en 't spreekt van zelf dat alles wat ge door uw bril ziet, voor u de kleur aanneemt van die bril; zet een blauwe bril op en de heele wereld is blauw, zelfs de sneeuw.

„Doe toch uw wijn van u", zeide Eli tot Hanna ten onrechte, maar wij mogen het ons aantrekken en begeeren *nuchteren* te zijn, ten einde Gods Woord onbevangen te lezen en te verstaan.

O. hoe zouden we wenschen dat we ons van al dat voorgepraatte, ingepompte, opgedrongene konden ontdoen en we ons voor onzen Bijbel konden plaatsen als de zulken die nooit een Bijbel hadden gezien, nog van z'n inhoud iets hadden vernomen; dan kon het Woord des Heeren onbelemmerd z'n reine, zuivere, levenswekkende en verlichtende invloed op onze geest uitoefenen en dan konden we de sprake van onzen Hemelschen Vader verstaan.

Een predikant zeide tot een christenman met wien hij sprak: „Wil ik je eens zeggen hoe ik het stel?", de aangesprokene antwoorde: ,k Heb er geen belang bij hoe u het stelt, *maar wat zegt God?*

Spurgeon verhaalt van een zekere Michiel die tot zijn vijftigste jaar Roomsch was en door het lezen des Bijbels tot bekeering kwam. Sedert was hij wars van alle menschenleer en klemde hij zich met heel z'n ziel aan Gods Woord. Z'n Bijbel droeg hij altijd bij zich en als van daag de een met dit en morgen de ander met wat anders hem aan boord kwam, dan had hij voor allen maar één bescheid, n.l. *„waar staat dat, in het boek?* en fluks legde hij z'n Bijbel voor, en wee hunner, zoo ze 't hem niet uit 't boek konden voorlezen.

Een man die tegelijk met den predikant het kerkpad opliep zeide: „Ik wil van morgen eens hooren Dominè wat u er van maakt", de predikant antwoorde: „ga dan maar weer terug, want ik heb geen plan *er wat van te maken*".

Nietwaar, 't is zoo'n echte kerkgangersterm: „wat heeft de Dominé 't mooi gemaakt" of „hij kan er wat van maken!"

Wat is er in de prediking gezondigd. Tal van predikatiën zijn motto-preken ternauwernood goed genoeg voor Nutslezingen, maar de *„bediening des Woords"* is wat anders.

„Predik het Woord" vermaant Paulus Timothius. Daar hebben we behoeften aan. Breng ons dichter bij onzen Bijbel en onzen Bijbel bij ons. Doe als Ezra en Nehemia van wie gescheven staat: *Ze onderwezen het volk in de wet, zij lazen het boek, in de wet Gods duidelijk, den zin verklarende, zoo maakten ze dat men het verstond in het lezen. Neh. 8 : 8 en 9.*

Wat staat er in de Wet geschreven *hoe* leest gij. Lees wat er staat, of 't in uw stelsel past of niet past. God meent 't precies zooals Hij 't zegt.

Over het zondig *vergeestelijken* van de Schrift spraken we nog niet; geen beter manier om uw Bijbel kwijt te raken en dan nog wel op een heel vrome manier. Merkwaardig hoe de beide uitersten hier elkander raken. De modernen, die niet zoo voetstoots de Bijbel een leugenboek willen noemen, gaan op hún manier aan 't vergeestelijken: b.v. „Jona was niet werkelijk in een groote visch, maar hij logeerde in een logement waar de walvisch uithing;" „de wonder-verhalen der Evangeliën vermelden geen feiten, maar dichterlijke beeldspraak aan het Oosten zoo eigen." Zoo ontfutselen ze de schare haar Bijbel en geven er holle phrazen voor in de plaats. Maar de niet moderne, de zoogenaamde vrome die de Schrift vergeestelijkt, doet precies 't zelfde. Er is onderscheid te maken tusschen de symboliek in de Schrift en het vergeestelijken; de symbolen en typen laten de feiten onaangetast, maar wie vergeestelijkt negeert en verliest het feit en houdt een drogbeeld over. Met andere woorden, als iemand zegt Jozef, David, Salomo zijn typen d.i. afschaduwingen van de Christus, dan blijven de historische personen en hun geschiedenis onaangetast: maar als iemand uit de teekening van het vrijgemaakt schepsel in de openbaring van Jezus en de Zijnen, in Jes. 11 zegt: „de wolf zal met het Lam verkeeren" moet opgevat dat de wolf de goddelooze beteekent en het Lam de vrome, dan raakt ge daar dat stuk van uw Bijbel kwijt. 'k Hoorde nimmer wat de vergeestelijkers maakten van de koe en de beerin en 't Luipaard in dat zelfde hoofdstuk, moeten we daar ook denken aan geestelijken koeien, beerinnen en luipaarden?

Erger wordt het nog als men zoo maar klakkeloos Israël van z'n profetiën beroofd; allijd, voor zoo ver het de zegeningen betreft, door te leeren dat daar het geestelijke Israël bedoeld is, om dan, zoodra de profetie vloeken doet hooren van rollen te verwisselen en te zeggen, dat die vloeken het vleeschelijk Israël gelden.

Een staaltje van vergeestelijken ontmoette wijlen Prof. van Velzen eens, toen een vrouw in een christelijk gezelschap zei: „Dominè, wat zou daar wel in gezeten hebben, in die mantel van Troas?, zeer lakoniek antwoorde van Velzen: „ik denk watten en voering." Zij bedoelde natuurlijk wat geestelijke beteekekenis daar in lag en ze zeide het ook nog toen ze antwoordde: „ik dacht dat 't de mantel van de gerechtigheid van Christus was." Dit is op 't kantje af spotten; nota bene, Paulus zou de gerechtigheid van Christus bij Carpus gelaten hebben, met de boeken en perkamenten, en Timotheus moesten ze voor hem mee brengen. Was die vrouw *nuchteren* geweest, ze had hier Paulus' redelijke zorg voor z'n lichaam gemerkt, als hij, misschien bij toenemende koude, behoefte had

aan z'n mantel. We zouden dit niet vermeld hebben als het niet was om aan te toonen waartoe een ziekelijke vroomheid leidt, die het Woord Gods schromelijk misbruikt.

Dat we dan met 's Heilands woord: „Wat staat in de wet geschreven, hoe leest gij?" winst doen. Dat we het woord Gods recht laten wedervaren door het te lezen zoo als het er staat en het te aanvaarden 't zij tot onze bestraffing, vermaning, leering of vertroosting, opdat de mensch Gods versta wat God hem tot zijn heil openbaarde en hij opwasse in de kennis en in de genade van onzen Heere Jezus Christus.

HORN.

Iets over de organisatie der Duitsche Baptisten.

(Vervolg.)

Op de conferentieën der Vereenigingen geeft men ook tijd aan den arbeid onder de jeugd. Men heeft een „verzorger" (Pfleger) voor de zondagsschool, voor de jongelingsvereenigingen, de jongedochtersvereenigingen en de zangvereenigingen. In den laatsten tijd vraagt iedere conferentie ook bericht over den toestand van de tijdschriften.

In de meeste vereenigingen bestaat ook eene predikanten-conferentie, waar de met het woord dienende broeders opwekking en verdieping zoeken.

Maar nu terug tot den Bond en zijne organisatie. Onze uitgeverszaak was oorspronkelijk privaat-eigendom van br. J. G. Oncken. Toen br. Phil. Bickel in het jaar 1878 te Hamburg kwam wonen, bood br. Oncken hem de zaak aan. Hij had ze voor een gering bedrag kunnen koopen. Maar hem zweefde een groote Bondszaak voor den geest, die het dan ook onder zijn veeljarige leiding geworden is. Daarom was het noodig, dat de Bond zijn vertegenwoordigers in het bestuur van de uitgeverszaak had en werden hem zeven mannen toegevoegd, die de „uitgevers-commissie" vormden.

Deze commissie verdeelde zich sedert ongeveer twintig jaren in twee comité's (tegenwoordig zegt men: besturen), het zakenbestuur en het drukwerkenbestuur. In het zakenbestuur hebben kooplieden zitting, in het drukwerkenbestuur predikanten. De laatste vormen ook het bestuur tot onderzoek van de manuscripten, die aan de uitgeverszaak worden aangeboden om te drukken.

* * *

Een even belangrijk bestuur is de „Kassen-commissie". Zij zorgt voor de finantiën van den Bond, n.l. de gelden voor kerkbouw, voor ondersteuning van weduwen en weezen, en van predikanten, die niet meer in staat zijn te dienen. Ook dit bestuur bestaat uit zeven leden.

* * *

Naast deze beide staat als derde bestuur de „School-commissie", d.i. het bestuur van onze predikersschool. Wij zij te doen heeft, drukt haar naam uit, en iedereen weet, dat zij een groot en gewichtig werk doet. Ook dit bestuur bestaat uit zeven leden.

* * *

In het begin kwam het wel eens voor, dat een broeder zitting had in alle drie commissiën. 't Kan zijn, dat er gebrek was aan geschikte personen. Toen werd echter als beginsel aangenomen, en tot nu toe heeft men zich er trouw aan gehouden, dat dezelfde persoon slechts lid van één commissie mocht zijn, en dat personen in dienst van den Bond voor deze commissiën niet verkiesbaar zijn, omdat hun invloed zich toch reeds zeer sterk in den Bond laat gelden.

* * *

Deze verschillende besturen zijn volstrekt onafhankelijk van elkander. Zij hebben geen hoogere macht boven zich dan de Bondsfonferentie. Zij leiden de zaken van den Bond, terwijl deze niet vergaderd is. Alle drie jaren geven zij aan de Bondsconferentie een uitvoerig schriftelijk verslag. De Bondsconferentie heeft hare commissiën van onderzoek, die vóór de vergadering de drie verslagen zeer nauwkeurig bestudeeren en eveneens aan de Bondsconferentie daarvan schriftelijk bericht geven.

* * *

Eenmaal in het jaar echter komen de 21 leden van deze drie besturen voor eene gemeenschappelijke vergadering samen. Dan worden zij „Vereenigd Bondsbestuur" genoemd en behandelen de loopende zaken van den Bond, alsook de statistiek, de voorbereidselen van de Bondsconferentie, verdeeling van ondersteuningsgelden en de vertegenwoordiging van den Bond naar buiten.

* * *

Deze organisatie is gebleken zeer praktisch te zijn. Zij vormt een machinerie, die zonder gedruisch werkt en toch een massa werk doet. Het lidmaatschap van deze commissiën is een eerepost; de broeders arbeiden dus zonder salaris. Hoeveel vrijen tijd, hoevele uren bij dag en bij nacht vele dezer broeders jaar in jaar uit voor het algemeene werk en welzijn opofferen, dat kunnen de meeste broeders en zusters zich niet voorstellen.

* * *

Wij weten nu, dat onze Bond drie belangrijke inrichtingen heeft: de uitgeverszaak, de kassen en de predikersschool. Deze inrichtingen zouden wij *niet* hebben, als wij geen Bond hadden. Iedere afzonderlijke gemeente, hoe zelfstandig en onafhankelijk zij ook moge zijn, zou onmogelijk zulke inrichtingen voor eigen rekening kunnen hebben. Zij zou er veel te zwak voor zijn, zoowel wat de geestelijke als de geldelijke krachten aangaat. Hiermede hebben wij de vraag beantwoord, of de Bond recht van bestaan heeft. Wij zijn overtuigd, dat hij rijken zegen verspreidt. De Bond neemt het gevoel van eenzaamheid weg, en geeft ons den steun van een groote, welgegronde organisatie. Hij vormt eene inrichting, waarbij ieder die er deel aan heeft slechts winnen kan. Verliezen kan niemand er bij. Bovendien is de uiterlijke band zoo licht mogelijk, maar de innerlijke aaneensluiting zoo vast mogelijk. Of heeft iemand reeds van „Bondsvermoeidheid" gehoord? Ons is nog nooit een woord ter oore gekomen als bijv.: „Wij zijn het moe, we stappen er uit!" Neen, nog nooit! Het zou ook dwaas zijn, zich los te maken van eene gemeenschap, waarvan men niets dan goeds ontvangt. De gemeenten ontvangen haar predikanten van de gemeenschappelijke school, is het raadzaam eens te verwisselen, dan staat de eene gemeente van den Bond haren prediker aan een andere af. Heeft eene gemeente haren predikant onder oplegging der handen tot den dienst laten ordenen, d.w.z. afzonderen, dan wordt dat door alle gemeenten erkend. De predikant wordt niet door iedere gemeente, waar hij komt, opnieuw georddend. Als de predikant van eene gemeente niet meer in staat is om te arbeiden, dan krijgt hij eene ouderdomsrente van den Bond, die hem met eene bijdrage van zijn laatste gemeente, een onbezorgden levensavond verzekert. Het geheel, de Bond, heeft de kapitalen verzameld, waarvan deze renten betaald worden.

(Slot volgt.)

Op den Wachtpost.

Van het oorlogsveld.

Bij al de jammerlijke, vaak hartverscheurende berichten, die men van dag tot dag van de tooneelen op het oorlogsveld moet lezen, is het een ware verkwikking, ook eens iets te lezen van de vele liefdearbeid, die midden in de verwoestingen en stapelplaatsen van lijden en smart geschiedt. Daar wordt niet alleen lichamelijke verzachting en heeling aangebracht, maar ook geestelijke.

In „De Boodschapper" lezen we daarover o.m.: „Een ijverig Fransch prediker, aan wien de *Scripture Gift Mission* iedere maand 3000 Fransche testamenten en 20.000 Evangeliën zendt om ze te verspreiden, schrijft, dat de soldaten zoo gretig met uitgestrekte handen om hem heen dringen, dat hij af en toe genoodzaakt is ze tot kalmte aan te manen, omdat het anders wel eens kon gebeuren, dat de verspreiding verboden zou kunnen worden."

En verder: Dat de ziel van Frankrijk ontwaakt uit den doodslaap van onverschilligheid en ongeloof, daarvan is overvloedig bewijs voorhanden. Eenige jaren geleden zei iemand in de Fransche volksvertegenwoordiging: „We hebben de sterren van den godsdienst in Frankrijk zoo krachtdadig gebluscht, dat niemand ze ooit meer zal kunnen aansteken." Maar wat geen mensch doen kan, doet God. Heden ten dage wordt Gods Woord gelezen uit drang des harten en met den meesten ernst. Opnieuw wordt de tekst vervuld: Zooals het hert dorst naar de waterbeken, zoo dorst mijne ziel naar U, o Heer.

Een Protestant zei, terwijl hij zijn klein gehavend N. Testament toonde: „Ofschoon mij een leger belegerde, mijn hart zou niet vreezen, want Hij versteekt mij in Zijne hut, ten dage des kwaads; Hij verbergt mij in het verborgene Zijner tent; Hij verhoogt mij op eenen rotssteen. De allerhoogste is machtiger dan het geruisch van vele wateren, ja, dan de geweldige wateren van de zee."

Een ander zei: „Sedert ik het Evangelie hoorde en las, sedert ik dat N. Testament kreeg, voel ik mij een gelukkig, gezegend mensch. Mijn ziel leeft, sedert ik den Heere Jezus leerde kennen en liefhebben". Het godsdienstig ontwaken openbaart zich door het geheele land. Een oude man zei: „Ik bekommerde mij in het verleden heel weinig om zulke dingen. We hadden zooveel te doen, maar sedert den oorlog, heeft het leven een geheel andere beteekenis voor mij verkregen. Deze twee jaren heb ik leeren bidden. Het boekje, dat U mij gaf is mijn troost. Zeg aan Uw vrienden in Engeland, dat ik ze voor altijd dankbaar ben, dat ze op deze manier aan ons gedacht hebben."

Een arbeider in Frankrijk schrijft: „Ik had het voorrecht, naar ik meen, het grootste Fransche hospitaal in Frankrijk te bezoeken, dat meer dan 5000 bedden bevat en ik mocht daar Evangeliën uitreiken aan velen der patiënten. Een jonge Fransche soldaat vertelde mij, terwijl ik naast zijn bed zat, dat hij in een loopgraaf bedolven was en dat hij, toen hij werd uitgegraven, gewond bleek in zijn rechter dij. Hij verloor zijn ransel en alles, wat hij in zijn zak had, behalve een Engelsch Testament en toen hij het mij overhandigde om het in te kijken, zei hij: „O, hoe dikwijls heb ik gebeden en dit testament gelezen!" Hij verlangt er naar Christus te kennen. Bidt voor hem. Zijn moeder is een Engelsche." In deze dagen, nu het Belgische volk in ballingschap is, worden deuren, die tot hiertoe voor het Evangelie gesloten waren, wonderlijk geopend en komen velen tot ontwaking.

Een hospitaalsoldaat van het Belgische leger aan het front schrijft: „Ik heb de eer mij tot U te richten met het vriendelijk verzoek om een mooien Bijbel, die U zoo mild aan de soldaten zendt, die er om vragen. Ik schrijf U in mijn loopgraaf, die slechts op korten afstand van de Duitschers is. Hoe dikwijls heb ik niet gewenscht tot metgezel en steun te hebben de heilige boeken, die den mensch de zedelijke kracht geven om de zwaarste beproeving het hoofd te bieden."

Raak!

In het blad „Ons Orgaan" lezen wij:

Unie-vergadering der Baptisten.

De jaarvergadering der Geuniëerde Baptisten-Gemeenten zou dezen zomer te Deventer worden gehouden.

De Gemeente daar heeft echter onoverkomelijke bezwaren erin gezien, zoovele gasten te ontvangen en te voeden.

De Unie-commissie stelt daarom voor, dit jaar geen jaarvergadering te houden.

Dit voorstel bevreemdt ons niet weinig.

De S. D. A. P. weet de tijdsbezwaren te overwinnen en durft een Congres uit te schrijven.

Zouden Christenen, waar het de zaak van Gemeenten van Christus betreft, haar niet minstens vooruit moeten zijn?

A. W.
N. v B.

Hebt gij Mij lief?

Op een van de koude avonden der laatste week begaven wij ons met ons geheele gezin en nog eenige andere vrienden naar eene lezing van Jonkvrouwe H. Hartsen in de Weteringkerk te Amsterdam.

Jonkvr. Hartsen is, zooals ge misschien reeds weet, de presidente der Ned. Chr. Vrouwen Geheel-Onthouders Unie en staat aan 't hoofd van het huis voor drankzuchtige vrouwen te Beekbergen. Van dezen arbeid nu heeft ze ons op indrukwekkende wijze gesproken en wat ik van de toespraak onthouden heb, wil ik U weder vertellen.

Spreekster begon met het lezen van de woorden, die de Heer tot Petrus richt: „Simon, zoon van Jona, hebt gij mij lief? Hebt gij mij liever dan deze? Zoo weid dan mijne schapen," en zij bracht dat over op ieder onzer. Indien ge Hem liefhebt, dan moet ge meevoelen en meestrijden met die arme drankzuchtigen. Toen de Unie het huis wilde oprichten, werd het van alle kanten afgeraden. Vrouwelijke alcoholisten zijn niet te helpen, zeide men, en een rechter had spreekster eens toegevoegd: „Voor de maatschappij is het maar het best dat ze zich dooddrinken." Maar Gode zij dank, geen schepsel is zoo diep gezonken of met Gods hulp is er redding mogelijk. Dat heeft ook freule Hartsen de zestien jaren, dat ze dit werk doet, ondervonden.

Vrouwen van alle rangen en standen worden in het Uniehuis opgenomen. Van de armste tot de rijkste. Ze zijn in drie klassen verdeeld. De 1e klasse van f 600.— per jaar; de 2e van f 400.— en de 3e van f 250.—; doch nooit is iemand afgewezen, omdat ze niet betalen kon. Ook alle leeftijden vindt men er. Er is geweest een meisje van 16 jaar en een oude vrouw van 75. Gewoonlijk blijven de patiënten er één jaar. Dat het heel moeilijk is om al die verschillende personen bezig te houden en van werk te voorzien, kunt ge begrijpen, vooral daar vrouwen, die eenmaal aan den drank verslaafd zijn geraakt, nergens meer lust toe gevoelen. Hun eenige begeerte is drank, drank!

Ook is het karakter dier menschen geheel bedorven. Op allerlei slinksche manieren hebben ze zich drank moeten verschaffen, ze zijn volleerd in het liegen en bedriegen. Er moet dus een geheele ommekeer in hun hart plaats grijpen, zullen ze van de drankzonde worden verlost. Ge kunt hier met redeneeren niets uitrichten. Zeg toch niet: „O, dan moeten ze het maar laten," want dat bewijst, dat ge van hun grooten strijd niets begrijpt. Kunt gij met redeneeren Uw hoofdzonden

uitroeien? Hoevelen zijn erfelijk belast, die ter wereld
komende de zucht tot drinken reeds met zich brengen.
Zonder goddelijke hulp is die strijd hopeloos. E
verlangen bezielt hen slechts, om altijd door maar h
onleschbaren dorst te stillen en terwijl ze U ond
eeden beloven het vocht niet meer over hun lippen
zullen laten komen, zoekt zich in hun hersens alwe
een plan te vormen, hoe zich drank te verschaffen.
En dan de kinderen van zulke moeders. Denk ee
aan! Als gij 's avonds, voordat ge zelf naar bed gaa
Uw kleine nog eens lekker toestopt, zijn er misschie
op hetzelfde oogenblik duizenden kinderen die in ang
en beven afwachten tot vader of moeder uit den kro
zal terugkeeren om dan wreed mishandeld te worde
Een dronken vader is vreeselijk, maar een dronk
moeder is nog veel vreeselijker. Moederliefde besta
voor zulk eene niet meer. Om maar aan drank te k
men, kan ze haar eigen kind met messen steken. H
dikwijls merkte freule Hartsen niet op, dat de kleine
wanneer ze hun moeder kwamen bezoeken, bang w
ren en was het haar een voorrecht moeder en ki
weer tot elkaar te brengen.
Zooals ik U zeide, met blijdschap mag freule Har
sen terugzien op de vrouwen en meisjes, die zij m
Gods hulp uit de macht van den drankduivel moc
redden, maar toch zijn er ook velen, die zij weer
haar vorige ellende terugvallen zag.
Een vrouw, die altijd vol vrome praatjes was ma
innerlijk onveranderd was gebleven, wenschte na
haar oude omgeving terug te gaan. Men waarschuw
de haar, maar tevergeefs en ze ging. Eenigen tijd
ter ontving freule het bericht, dat ze in de jenever g
stikt was.
Een ander wist op heel slimme wijze uit het huis
ontsnappen en ging ook weer naar huis terug. Ze h
al een grooten zoon. Deze werd op een morgen v
zijn werk geroepen. Hij moest oogenblikkelijk thuisk
men. Hij kwam en vond zijn moeder — — verkoo
Onder invloed van sterken drank was ze gaan zitt
met haar voeten op een warmen stoof. Haar kleer
hadden vlam gevat en zoo was ze gestorven. Hoe vre
selijk voor een kind om te denken aan den ellendig
dood van zijn moeder door haar eigen schuld!
Een ander, moeder van een alleraardigst stelletje ki
deren, zou ook weer naar huis vertrekken. Het w
wat men noemt een lief zieltje. Toch schijnt ze n
begrepen te zijn. Aanvankelijk ging het goed. Op e
morgen zal ze echter voor zichzelf en de kinderen e
kopje chocola klaar maken. Ze loopt nog even uit o
zooals ze tegen het oudste meisje zegt, die nogal e
oogje op moeder hield, wat suiker te halen. In pla
daarvan haalt ze zuringzout, war ze in haar eigen ko
ledigt.
De strijd was te zwaar voor haar geweest en n
meer in haar oude zonde terug willende vallen, maak
ze een einde aan de lange worsteling.
„O, „matige drinkers," die voor dat kleine weinig
„genot", dat U uw glaasje biedt, den drankhandel
stand houdt, wat neemt ge veel, ontzettend veel
Uw geweten!
Als iemand aan den drank is geweest en hij is er

an mag hij nooit meer een druppel drank proeven, , is het zelfs zeer gevaarlijk hem drank te laten ruiken. Nu vraag ik U, kan dat in onze tegenwoordige maatschappij? Kan men op straat loopen zonder dat uit verscheiden kroegen den drankstank je tegenkomt? Kan men als dienstbode een diner bereiden zonder rum of andere alcohol? Vindt men niet zelfs tusschen onze onschuldige bruidsuikers, rumboonen? Zoudt gij om die kleine genotmiddelen ook maar één geredde willen terugstooten in den poel van drankellende? Immers neen!

(Slot volgt).

Ingezonden.

Haarlem den 23 April

Aan de Jongedochtersvereenigingen!

Den tweeden Paaschdag (9April) herdacht onze Ver. haar 22 jarig bestaan.

Afgevaardigden en gasten uit Amsterdam en den Haag waren voor 10 uur reeds aanwezig. Te half twee maakte men zich klaar voor een wandeltocht in onze schoone omstreken. 't Weer was niet zoo heel gunstig, maar wie niet waagt, wie niet wint, en de meesten besloten toch de wandeling te aanvaarden. Weldra kwam een vriendelijk zonnetje door de wolken breken. Te zes uur waren allen, de J.d.Ver. en hare genoodigden, in het gebouw „Het blauwe kruis" vereenigd. Onze br. Voorganger opende ons feestelijk samenzijn door te laten zingen Psalm 150 : 1 en vroeg daarna een zegen van den Heer. Verder las de Feestleider Psalm 148 en hield een korte inleiding over vers 12 van dien Psalm De bewoners van hemel en aarde worden door den Psalmist opgevorderd, den Heer te loven en ook de jeugd.

De Presidente, Zr. v. d. Steur, richtte een woord van hartelijk welkom tot de aanwezigen. Onze zustervereenigingen „Lydia" en „Wees een zegen" te Amsterdam en den Haag, brachten ons door hare vertegenwoordigsters hare gelukwenschen. 't Verblijdde ons de welgemeende woorden uit 't hart van de zusters te hooren. De vrouwenver. „Bidt en Werkt" schonk door hare afgevaardigden der J.d.V. kostbare paarlen uit het Woord van God. Onze Voorganger bracht haar allen een woord van dank voor de goede wijze, waarop zij haar taak volbrachten.

De zangver. „Looft den Heer" liet zich onder leiding van br. Timmer uit Amsterdam hooren.

De Jonged. Ver. zelve had al hare krachten voor den feestavond ingespannen. Voordracht, zang en twee samenspraken „Een goede les" en „de drie naaimeisjes", met nuttige strekking, wisselden elkander op aangename wijze af. En waar wij door het Woord van God opgewekt waren den Heer te loven, weerklonken vele liederen tot Zijne eer.

Br. Vrugt sprak nu een woord over de liefde en goedheid des Heeren, Wien wij alles verschuldigd zijn.

Weldra was het 10 uur, de tijd van eindigen. Onze Voorganger, bracht, na een slotwoord gesproken te hebben, den Heer dank voor al den zegen, ons geschonken.

Moge onze Ver. onder de hoede des Heerer nog lang haren arbeid, die zij in 't afgeloopen jaar mocht doen onder jonge meisjes, voortzetten. Moge de zegen en nabijheid van den Heer, waaraan wij allen zoo'n behoefte hebben, ons aller deel zijn. Met vriendelijke groeten van de Jongedochtersver. „Kom tot Jezus" te Haarlem, gaarne namens haar

Uw Zuster in den Heer
E. M. J. van Honschooten,
Secretaresse.

Officiëele Mededeelingen.

BOND VAN BAPTISTEN GEMEENTEN
IN DE VEENKOLONIËN

op 30 April 's namiddags halftwee in de leerzaal te Stadskanaal.

Agenda:

1. Opening.
2. Voorlezen der Notulen.
3. Bespreking a.s. Bondsdag.
4. Bespreking Jongeliedenbond.
5. Bespreking driemaandelijks bondsblad.
6. Rondvraag.
7. Sluiting.

De Secretaris,
J. v. d. Schors.

LIEFDEGAVEN.

voor het Studiefonds.

Ontvangen van de Gemeente te Leeuwarden „Paaschcollecte" f 8,26½; van de Gemeente te Foxhol f 2,—.

Voor den Unie-cent.

Ontvangen van br. Klickmann te Londen f 172,10.

F. J. van Meerloo, Penningm.

Amsterdam, Jacob Obrechtstr. 43 huis.

Voor het bouwfonds te Apeldoorn.

In dank ontvangen van de Gemeente te Foxhol f 6,—; van „N. N. te U. f 5,—; van W. H. f 2,50; van de Gemeente Emmer-Erfscheidenveen f 22,—; van C. Brandt, Deventer f 10,—.

J. Visser.

P. S. Mijn adres is niet meer Chr. Geurtsweg maar **PIET JOUBERTSTRAAT 46**, Apeldoorn.

Van de Administratie.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van K. L. te Ter Apel f 7,50; van J. G. Th. te Hellevoetsluis f 1,-- tot Oct. '17 (benevens voor de kas „Voorzorg" 50 cent en voor de Zending 50 cent).

N. van Beek.

ERRATA.

In het stuk „Op den Wachtpost", bladz. 124, 2e kolom, regel 6 v.b., in ons vorig no., is een gedeelte uitgevallen. De zin moet aldus luiden:

Nog geen 20 jaar geleden noemde men in de statistieken steeds als het aantal Joden op aarde in ronde cijfers 9 millioen, thans telt men er reeds 13—14 millioen, en nog enz.

Advertentiën.

No. 1566. VRIJDAG 4 Mei 1917. 36ste Jaargang.

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTE CHRISTENEN (BAPTISTEN) IN NEDERLAND.

Verschijnt wekelijks.

Adres voor de Redactie:
Vaillantlaan 415, den Haag.
Voor administratie te Stadskanaal.

ABONNEMENTSPRIJS:
Per kwartaal, franco p. post ƒ 0.50.
Voor 't Buitenland per jaar - 2.50.
Adverfenties 1—5 regels 30 ct.
Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement lager.

Laat u leiden.

Ga niet in eigen kracht
op 't werk des Heeren in.
Doch laat u zenden
Verlaat op eigen hand
uw arbeid evenmin,
Hij zal uw schreden wenden.

Uw komen en uw gaan
zij naar des Heeren wil.
En weet gij niet waarheen,
wel zet uw ziel dan stil.
En wacht op Hem, die nieuwe kracht
Geeft aan Zijn kind, dat Hem verwacht.

W. D.

De Emmaüsgangers.

Aan de hand van den Evangelist Lucas volgen wij de beide discipelen van Jezus op hun wandeling van Jeruzalem naar Emmaüs, tegen den avond van den opstandingsdag.

Wie zij waren is ons niet bekend. Slechts één hunner wordt met name genoemd: Kleopas. Misschien niet ten onrechte wordt verondersteld dat hij dezelfde is, die door Johannes, hoofdst. 19 : 25 Klopas genoemd wordt, wiens vrouw ook bij het Kruis stond. In elk geval behoorden zij niet tot het elftal, maar misschien tot de zeventigen, die in der tijd door den Heer uitgezonden waren.

Uit hunne gesprekken blijkt echter, dat zij niet minder als de elven innig aan den Meester verknocht en zeer onder den indruk van de gebeurtenissen der laatste dagen waren. Dit was wellicht de oorzaak dat zij het gezelschap der andere discipelen verlaten hadden, en behoefte gevoelden om op de eenzame wandeling hun hart voor elkander uit te storten en daarom maar naar huis gingen.

Er zijn vele menschen, ook vele Christenen die, even als de Emmaüsgangers, wanneer zij onder druk of smart verkeeren, zich aan alle gezelschap ontrukken en de eenzaamheid zoeken. Dit is niet goed te keuren, daar de eenzaamheid schadelijk op een bedrukt gemoed werkt, terwijl onderlinge gesprekken aan het bezwaarde hart dikwijls lucht geven.

Waar hun gesprekken over liepen, behoeven wij niet te vragen. Zij geven daar zelf het antwoord op aan den vreemdeling, die zich onderweg bij hen voegde en zoo belangstellend naar de reden van hun droefheid, die zich op hun gelaat afspiegelde en naar het onderwerp van hun discours informeerde.

Wie die vreemdeling was? Zij kenden hem niet, of liever, laat ons de uitdrukking der Schrift gebruiken: „hunne oogen werden gehouden dat zij hem niet kenden.". Waar wij weten wie Hij was, de uit het graf opgestane Jezus zelf, die juist de oorzaak van hun droefheid was, omdat zij Hem dood waanden, vragen wij allicht: hoe kon dat mogelijk zijn dat zij Hem niet kenden, dat Zijn stem Hem niet verried, daar het nog slechts een paar dagen waren sedert Hij aan het kruis gestorven was? Wij lezen hetzelfde van Maria Magdalena, toen zij aan het geopende graf stond en de Heer haar aansprak. Men heeft daarvoor wel eens een natuurlijke reden willen zoeken en beweren, dat de tranen hare oogen dermate beneveld hadden, dat zij Zijn gelaat niet onderscheiden kon. Deze bewering komt ons echter al te ongerijmd voor en kon ook bij deze discipelen het geval niet zijn, daar er bij hen van weenen geen sprake is. Bovendien was het niet alleen Zijn gelaat en houding, maar ook Zijn stem die zij niet herkenden. De oorzaak moet dus ergens

anders in gezocht worden. Meer aannemelijk komt het ons voor, dat het een der eigenschappen van het nieuwe, geestelijke, hemelsche lichaam is, dat het voor de natuurlijke, vleeschelijke organen niet waarneembaar noch herkenbaar is, tenzij die daarvoor op bijzondere wijze, en dus door God zelf instaat gesteld worden. Wij zien hetzelfde bij verschijningen van Engelen; hoewel zij om ons heen zijn, zien wij hen niet, ofschoon zij toch ook belichaamd zijn, maar weten dat zij door verschillende personen gezien zijn, die ook met hen gesproken hebben.

Waarom de Heer zich nu niet onmiddellijk door hen doet herkennen? hun droefheid ware dan ineens in blijdschap verkeerd, Onze Heiland is een wijs opvoeder, die met elk zijner kinderen handelt naardat Hij weet wat zij noodig hebben. Wij zien dit zoo duidelijk met Zijne verschijningen op den opstandingsdag. Maria Magdalena, eene door diepgaande smart hopelooze vrouw, die van de grafspelonk niet scheiden kan, moet allereerst uit die smart opgebeurd worden; Petrus, die onder den last zijner zonde gebukt gaat, moet de verzekering ontvangen dat hij vergeving ontvangen heeft; de Emmaüsgangers, die in hun verwachting op wreede wijze teleurgesteld waren, en zeker wel meenden dat het met den Meester, aan Wien zij zoo innig verknocht waren voor goed gedaan was en daarom het gezelschap der discipelen maar ontvloden waren, misschien met de gedachte zich nu maar aan hunne vroegere bezigheden te wijden, zij moesten teruggebracht en van hun dwaalbegrippen genezen worden, opdat ze straks, in den kring der elven teruggekeerd, de volle blijdschap des wederziens zouden kunnen smaken.

Zoo handelt de Heer nog altijd. De weg waarlangs Hij den eenen tot Zijne gemeenschap leidt, is vaak geheel tegenover gesteld aan dien des anderen. Daarom dwalen zoovelen die meenen dat allen op dezelfde wijze en langs denzelfden weg tot het geloof moeten komen. Laten wij de keuze van de middelen en wegen gerust aan den Heer overlaten. Ook daarin vergist Hij zich niet.

De Emmaügansgers geven aan de vriendelijke uitnoodiging van den vreemdeling gehoor en ontlasten hun hart, verhalen Hem over Wien hunne gesprekken liepen, een Man, krachtig in woorden en werken voor God en al het volk, en welke verwachtingen zij van Hem hadden, maar hoe zij daarin teleurgesteld waren, doordat Hij door de Oversten des volks op wreede wijze aan het kruis ter dood gebracht was, zoodat nu al hun hoop en verwachting met Hem in het graf lag. Wat hun toestand echter niet beter maakte was, dat zij ontsteld waren geworden door een gerucht dat Hij niet meer in het graf was maar leefde.

Hoe ongekunsteld was hun verhaal dat door den vreemdeling met blijkbare belangstelling aangehoord werd. Nu was het echter zijn beurt tot spreken en begint Hij met hen te berispen over hun ongeloof en traagheid van hart; terwijl Hij hen op liefderijk onderwijzenden toon uit de Schriften bewijst dat dit alles naar Gods raad zoo moest geschieden en de Christus alleen langs den weg van kruis en dood tot heerlijkheid geraken kon.

Waar de Heer het ongeloof bestraft, komt Hij het tevens door Zijn onderwijs te hulp. Bestraffing hadden ze verdiend, omdat ze uit de Schriften hadden k u n n e n weten wat het doel van Zijn komst op aarde was geweest: de Satan te overwinnen, de eere Gods te herstellen en de gevallen menschheid te redden.

Door ongeloof in het hart des menschen te zaaien en hem daarom onkundig te houden van de waarheden der Schrift, zijn de middelen die Satan aanwendt om hem van God vervreemd te houden. Er is echter een moedwillig ongeloof dat voortkomt uit haat tegen God en eigen wijsheid boven de dwaasheid Gods stelt. Wee den mensch, die aan dat ongeloof lijdt. Zoo hij zich niet bekeert, zal hij eenmaal tot zijn eeuwige schade moeten ervaren dat God zich niet laat bespotten, noch verachten.

Waar ongeloof echter uit onkunde door gebrek aan licht voortspruit, maar een waarachtige behoefte en uitgaan naar Jezus in de ziel aanwezig is, daar zal Hij ook door Zijn onderwijs het rechte licht schenken om Hem te leeren kennen als haar Verlosser en Zaligmaker.

Dan zal, evenals bij de Emmausgangers, alle ongeloof en twijfel uit de ziel gebannen zijn en door vrede en blijdschap vervangen worden. En gelijk zij heengingen naar Jeruzalem om aan de elven de blijde tijding te brengen dat de Heer waarlijk leeft en te vertellen hoe hij hun in het breken des broods bekend geworden was, zal het ook met haar zijn:

Komt! luistert toe gij Godgezinden,
Gij, die den Heer van harte vreest,
Hoort wat mij God deed ondervinden,
Wat Hij gedaan heeft aan mijn geest.

Dat dit bij aanvang of bij voortgang de vrucht zij van ons gevierde Paaschfeest, dan zal het ons niet ledig of onvruchtbaar laten.

N. Z. Jzn.

De oorsprong des Doops.

Wanneer, waar, hoe is de Doop ontstaan? Ziedaar een vragende zin, die misschien menigen lezer zal bevreemden. Immers het staat bij de meeste Christenen, welke opvatting over den doop men er ook op nahoudt, vast, dat hij een verordening, instelling of gebod des Heeren Jezus Christus is. Daarmede zou dan ook de bovenstaande drievoudige vraag beantwoord zijn.

Toch is dat, naar onze meening, nog maar niet zoo voetstoots bewezen. Om een bewijs te leveren verwijst men in den regel naar Matth. 28 : 19. Daar vindt men — zoo meent men — de bepaalde verordening of instelling des Doops door den opgewekten Heiland, vlak vóór zijn opvaart naar den hemel, uitgevaardigd. Dat de Apostelen zelf toen reeds voor lang gedoopt waren en reeds vele andere discipelen doopten (Joh. 4 : 1, 2) wordt dan licht voorbij gezien.

In Matth. 28 : 19 wordt de Doop als zoodanig *niet* verordend, als nieuw ontstaande, en zulks evenmin in Markus 16 : 16.

Eerstgenoemde plaats bevat in hoofdgedachte de

Zendingsverordening des Heeren: „Gaat heen tot alle volken", zoo heet het. Hoe moesten de gezanten hunne taak vervullen? Zij moeten alle (in den zin van allerlei) volken onderwijzen, of met het Woord bewerken, en ze tot leerlingen des Heeren maken, deze leerlingen doopende enz.

Het verrassend nieuwe in die opdracht des Heeren is niet de Doop of de toediening van den Doop, maar het heengaan tot alle volken en die tot leerlingen (discipelen) maken en doopen. De Apostelen kenden nog geen anderen arbeid dan onder Israël en ze hadden nog maar alleen discipelen huns Meesters geworden Joden gedoopt. Nu stelt de Heer hun voor hun grootsche taak, nu ligt de geheele wereld daar voor hen open en voor hunne rekening. Dat overigens allen, die leerlingen en volgelingen van Jezus werden, gedoopt moesten worden, dat stond bij de jongeren des Heeren wel vast.

Doch waar moeten we dan den oorsprong des Doops ons denken?

In het optreden van Johannes den dooper, die groote scharen doopte in de rivier de Jordaan, zegt men gemeenlijk. Maar het doopen van Johannes was toch klaarblijkelijk ook niets nieuws voor het volk Israëls. Men beschouwde die handeling als iets gewoons, doch als een verheven godsdienstige handeling, die veler aandacht trok.

Het nieuwe echter in Johannes' doen was, dat hij van Joden, zelfs van vertegenwoordigers van de farizeërs en sadduceërs beslist bekeering vorderde om gedoopt te worden en Israëlieten doopte. Dat was het vreemde. Ja, het maakte zoo'n indruk op het denkend deel der natie, dat de farizeërs zelfs lieten vragen, in verband met zijn doopen, of hij, Johannes, wellicht de Christus was (Joh. 1 : 25).

Uit het een en ander blijkt wel, dat de doop van Johannes op zichzelf niet zoo veel verwondering wekte. Sommige bijbellezers brengen dat in verband met de wasschingen der Joden volgens de wet der reiniging en zoeken dan daarin den oorsprong des Doops. Men komt daar te geredelijker toe als men, zooals op kerkelijk gebied geschiedt, den doop als een symbool van de afwassching der zonde door Jezus bloed beschouwt. De doop van Johannes wordt intusschen in de Schrift nergens met die wettische gebruiken in verband gebracht. Ook was de doop in zijn aard geheel iets anders. Johannes doopte de bekeerlingen slechts éénmaal, de wasschingen waren dagelijksche ceremoniën. Ze waren een aflegging van de vuiligheid des lichaams; dat is de doop niet, zegt Petrus (1 Petr. 3 : 21), maar staat in verband met het inwendige, met het geweten des menschen. Dat was voor Johannes optreden nooit verstaan. De doop had als beteekenis bekeering, de ware boetvaardige gaf blijk van zijne bekeering door zich te laten doopen; hij erkende nederig Gods rechtvaardig doodvonnis over den zondaar uitgesproken en dat maakte hem geschikt om ook Johannes' prediking van het Lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt, met vertroosting des geloofs aan te hooren en te genieten.

Eenigszins in een geheim verleden ligt voor ons de proselytendoop onder de Joden. Als Goddelijke instelling kennen wij dien Doop uit de H. Schrift niet. Toch schijnt hij wel onder Goddelijk bestuur, de voorbereiding geweest te zijn van den doop van Johannes. Proselyten waren heidenen, die tot de aanbidding van Israëls God gebracht waren en als zoodanig tot Jodengenooten aan Israël werden toegevoegd en dat geschiedde door een doop. Dit schijnt eerst na de Babylonische ballingschap onder de Joden ingevoerd te zijn, zooal niet op bevel, dan toch onder toelating of goedkeuring Gods.

De doop van Johannes was dus geen proselytendoop, alleen de behandeling was er aan gelijk, zoo kunnen wij begrijpen, dat de doop als zoodanig aan het volk niet zoo vreemd opviel.

Nochtans was er veel nieuws in hetgeen Johannes aangaande den Doop verkondigde en de eischen, die hij er voor stelde aan de doopelingen. Zijn doop was een voorbereiding van den doop, dien Jezus toedienen zou — de doop in den Heiligen Geest en in vuur — alzoo de toeleiding tot een geheel nieuwe openbaring van het werk Gods op aarde, wegens alles, wat Christus op aarde tot zaligheid van de in den dood verzonken zondaren volbrengen zou, en de ware verheffing, door den vuurproef heen, die hij voor Israël teweeg zou brengen. Johannes' arbeid — ook zijn doopen — was profetisch en hij bereidde het volk op de vervulling der, bijzonder zijn, profetie voor. En als dan Jezus zelf tot hem komt om gedoopt te worden, dan wordt daardoor de eeuwige band gelegd tusschen profetie en vervulling. De Profeet en de Vervuller der profetie treden daarbij in de innigste verbinding bij het „vervullen van alle gerechtigheid". Vandaar het: „Ons betaamt".

Laat ons — zoo God wil — een volgende maal zien in welk verband de Christelijke Doop met den Johannesdoop gedacht kan en mag worden.

N. v. B.

Iets over de organisatie der Duitsche Baptisten.

(Slot).

Als eene gemeente eene kapel wil bouwen, dan wendt zij zich om raad tot eene commissie, die veel ervaring heeft. Moet zij geld hebben, dan kan haar een bijna renteloos voorschot verstrekt worden en eene collecte in den Bond worden aanbevolen. Al weder eene inrichting, die in den loop der jaren bewezen heeft veel zegen te verspreiden. Als eene gemeente in haar midden een jonge man heeft, die door vroomheid en gaven uitmunt, dan zendt zij hem naar onze predikerschool, waar hij op kosten van den Bond opgeleid wordt. Welke gemeente zou in staat zijn op eigene kosten een jonge man vier jaren lang onder den invloed van geloovige, in het werk des Heeren beproefde leeraars te stellen! Ook deze inrichting heeft in den loop van tientallen van jaren bewezen een rijke zegen te zijn!

***

Nu zijn er ook gemeenten, die onze beginselen voorstaan, maar zich niet bij onzen Bond aansluiten. Wat zal men daarvan zeggen? Wat vroomheid en overgave aan den Heer betreft, zijn vele dezer gemeenten onberispelijk. Het zou kwaadspreken zijn ze iets ten laste te leggen. En toch is onze hoogachting voor hen met een druppel medelijden vermengd. Zij laten te veel kracht als 't ware vervliegen. Ze konden sterker zijn en meer invloedrijk, als zij zich aansloten bij een grootere organisatie. Het ergste is echter, dat hun toekomst aan twee, vier of zes oogen hangt. Dat zijn trouwe vaders in Christus, mannen zonder smet, en toch — als zij hun trouwe oogen sluiten, dan is het ook met de gemeente gedaan. De mannen, wier krachtige persoonlijkheid haar steun en staf waren, zijn weg, bij eene andere, onpersoonlijke corporatie hadden zij zich niet aangesloten, en zoo verbrokkelt langzamerhand de eens zoo schoone arbeid. Hoe jammer! De fout was, dat alles een veel te persoonlijk karakter droeg, daarom viel het met de personen, naar wie het gevormd was.

***

Wat dit betreft, heeft onze Bond de proef goed doorstaan. Ook wij vereerden onze vaders: Oncken, Köbner, Lehmann, Braun, Berneike, Pielstick, Wiehler, Bickel en vele anderen, maar toen zij den pelgrimsstaf moesten neerleggen, stond het werk zelfs geene seconde stil. Anderen namen hun plaats in, en de arbeid breidde zich van jaar tot jaar uit.

Dit onpersoonlijke element in onze gemeenschappelijken arbeid is van groote beteekenis. Als Baptisten hebben wij krachtens ons beginsel geen plaats voor overdreven menschenvereering of zelfs vergoding.

***

Nu zijn er echter behalve de drie inrichtingen van den Bond nog verscheidene andere gemeenschappelijke takken van arbeid: het diakonessenwerk, de heidenzending, een tehuis voor ouden van dagen, rusthuizen en hulpkassen. Deze staan in nauw verband met onzen arbeid, zonder direct onder toezicht van den Bond gesteld te zijn. Zou men deze niet den raad geven dit toch zoo spoedig mogelijk te doen? Waarom? Men moet ook hier plaats geven voor de vrijheid, en het ontkiemende leven niet door te veel organisatie verstikken. Het toestel zou veel te stijf worden als wij nog veertig of vijftig mannen meer in het Bondsbestuur hadden. Het is ons voldoende te weten, dat de leidende mannen onze beginselen van harte voorstaan. Wij verblijden ons aan deze goed georganiseerde lichamen middelen en krachten uit de gemeenten van den Bond te kunnen doen toekomen en als antwoord en dank een rijken stroom van zegen in de gemeenten te zien vloeien. Wij trekken toch allen in 't zelfde gareel, al komen bij onze drie Bondscommissiën niet nog een vierde, vijfde, zesde, zevende en achtste.

De hoofdzaak is, dat wij ook heidenzending hebben; dat wij ook diaconessenarbeid doen en in vier inrichtingen beoefenen; dat wij ook aan eenzame ouden van dagen denken; dat wij ook rusthuizen hebben voor vermoeide predikanten en zendelingen, en dat wij nog een aantal hulpkassen hebben, die hun zegenstroomen in de gemeenten van onzen Bond leiden.

***

Hier moeten we ook nog melding maken van een zeer bescheiden muurbloempje: onze Weezenverzorging. Zij maakt weinig ophef en doet toch een zeer gezegend werk. Wij hebben uit beginsel geen weeshuis opgericht, dewijl wij er te diep van overtuigd zijn, dat wij den kinderen, die vader of moeder of beide verloren hebben, zoo mogelijk weder een tehuis moeten geven. Dat kan echter in het best bestuurde weeshuis niet zoo goed bereikt worden als in een christelijk gezin. Zijn er niet vele godzalige echtparen, die geen kinderen hebben, en die toch zeer goed een kind — om Jezus wil — kunnen opnemen? Wij gelooven van wel en hebben in dit opzicht goede ervaringen opgedaan. Voor één kind meldden zich dikwijls twintig echtparen aan, zoodat de moeilijkheid slechts daarin bestond uit deze twintig het geschikste te vinden. Moge deze geest onder ons bewaard blijven!

***

Tot slot nog iets over het jongste kind van onze Bondsorganisatie: De Bondszendingscommissie. Zij bestaat uit zeven leden van het Vereenigd Bondsbestuur, is dus eene subcommissie daarvan en daaraan verantwoordelijk. Haar arbeid bestaat in de ondersteuning van zwakke gemeenten, die voor de Vereenigingen te moeilijk zouden zijn, (gedeeltelijk, maar niet voldoende, door deze ook ondersteund worden) en in het aanvatten van nieuwen arbeid. Hoezeer wij ook overtuigd zijn van het belang van de werkzaamheid der gemeenten in dorpen en kleine steden, toch ligt er ons veel aan gelegen in de groote steden vasten voet te krijgen. Zij zijn de centrale punten van het land. Het leven is daar echter zeer duur en een vergaderlokaal is slechts met groote offers te verkrijgen. Wie zal daar dan ingrijpen? En verder, wie trekt zich de grootere stations aan, die veel beloven en toch de middelen niet hebben om een predikant te beroepen en meer in 't openbaar op te treden? Voor dit doel hebben wij ongeveer tien jaren geleden de „B o n d s z e n d i n g s c o m m i s s i e" gevormd, die ook zeer met zegen werkzaam is. Zij is voor haar doel jaarlijks f 12.000 noodig, die door Bondscollecten en vrije giften opgebracht worden. Sedert eenige jaren heeft de Bondszendingscommissie zelfs haar eigen secretaris aangesteld; ieder kent zijn naam, hij heet Kuss en doet van Leipzig uit vele reizen in het uitgebreide gebied van den Bond. Men ziet uit deze benoeming hoe ernstig de Bondszendingscommissie haar taak opvat; inderdaad, men kan haar belang niet gemakkelijk overschatten.

***

Dit is een klein overzicht van onze organisatie. Wij zijn eene republiek met dikwijls afwisselend opperhoofd. Wij houden vast aan het beginsel, dat ieder lid een

stem heeft. Wij beschouwen het als doel van onzen gemeenschappelijken arbeid, allen naar krachten tot medewerken op te wekken. Wij zouden zoo gaarne zien, dat ook de kleinste in het Koninkrijk Gods een ruimen blik kreeg. De wereld ons arbeidsveld! En het is steeds onze bede, dat al ons doen en laten sta onder het oppertoezicht van onzen hemelschen Heer en Meester, aan Wiens voeten wij gewillig ons leven en al onze gaven en bekwaamheden wenschen neer te leggen.

A.

Voor de jeugd.

SOLIMAN DE BETHLEHEMIET.

door W. JONKER Jr.

Wie van mijn jonge lezers heeft wel niet eens van het Heilige Land, het land Kanaän gehoord? Het is het land, waar onze Heere Jezus Christus is geboren en gestorven, heeft gewoond en gewerkt. Hoewel dit land in den loop der eeuwen veel verandering heeft ondergaan, blijft het toch voor den Jood zoowel als voor den Christen altijd een belangrijk land. Vele steden en dorpen, wier namen wij in den Bijbel lezen, zijn reeds lang verdwenen, maar vele bestaan nog en onder deze behoort ook Jeruzalem, waaromtrent wij zooveel in de Heilige Schrift lezen.

Omstreeks de zeventiende eeuw telde men te Jeruzalem, dat zeer sterk ommuurd was, een achttal poorten, welk getal tegenwoordig tot op vier verminderd is, namelijk: de Damascus-, de Stefanus-, de Zions- en de Bethlehem- of Jaffapoort, welke laatste in de zevende eeuw bekend was onder den naam van Porta-David of Davidspoort. Zij is een van de schoonste poorten der stad en aan de Westzijde gelegen. Wanneer men nu van Jeruzalem uit een bezoek wil brengen aan Bethlehem, dan gaat men de Jaffapoort uit, en na een wandeling van twee uren Zuidwaarts bereikt men het plekje, waar onze Heiland is geboren. Die wandeling is wel de moeite waard, daar men nu eens langs heerlijke korenvelden gaat en dan weer door een rotsachtige streek. Bovendien kan men van af een zeker punt de bergen van Juda waarnemen, waar tusschen men heel in de verte de Doode Zee ziet. De zendeling Fisk, die in 1823 een reis naar Bethlehem maakte, schreef o.a. het volgende:

„Wij reden tusschen de rotsen door, herdenkende hoe David hier zijns vaders kudden hoedde en psalmen ter eere van Jehovah gedicht had, en hoe de profeet Samuël hierheen was gekomen om hem tot Koning te zalven, en hoe Davids groote Zoon en nazaat hier in het vleesch was verschenen; toen plotseling een lief, groen dal zich aan onze oogen vertoonde, welks schoonheid door het contrast met de omliggende dorre en kale rotsen nog verhoogd werd. Toen we het dal binnenreden, was het ons, als zagen we de menigte des hemelschen heirlegers neerdalen op deze grasrijke plek, waar de herders bij hunne slapende kudden de wacht hielden en als hoorden we hun lofzang: „Eere zij God in de hoogste hemelen, en vrede op aarde, in de menschen een welbehagen!"

Reizigers, die het Heilige Land bezoeken, zijn meestal van gidsen voorzien, dat zijn mannen, die, behalve dat zij tegen een goede belooning den weg wijzen, al het merkwaardige laten zien, dat er te zien is. Vooral op den weg van Jeruzalem naar Bethlehem weten zij den reizigers veel aan te wijzen, dat, volgens hun zeggen, aan de eene of andere geschiedenis of persoon uit den Bijbel herinnert. Als men b.v. Jeruzalem in gezelschap van zulk een gids verlaat, dan wordt men al aanstonds gewezen op het huis waar, zooals de man zegt, de grijze Simeon gewoond heeft; iets verder heeft men een olijfboom, waaronder Maria met het kindeke Jezus zou gezeten hebben; vervolgens de put, waar de Wijzen uit het Oosten de ster wedervonden, die zij uit het gezicht verloren hadden, en dan het graf van Rachel (Gen. 35 : 19), waarboven de Turken een kapel gebouwd hebben. Op de wit gepleisterde binnenwand schrijven de Joden nog, evenals vroeger, hun namen, wanneer zij deze grafplaats bezoeken, en er valt geen oogenblik aan te twijfelen of dit is wel degelijk de plaats waar Rachel is begraven geworden.

Ongeveer een kwartier buiten Bethlehem vindt men de overblijfselen van een kerk, die in het jaar 326 door Keizerin Helena gebouwd is op de plaats waar de engelen aan de herders verschenen zijn. Deze Keizerin was de moeder van Constantijn de Groote, de eerste Christen-Keizer, in het jaar 375 overleden. (Deze vrouw heeft, hoewel niet altijd uit zuivere beginselen en onder veel bijgeloof, niet weinig bijgedragen tot de uitbreiding van het Christendom en maakte zelf een reis naar 't Heilige Land, waar zij zich door domme en dweepzieke monniken alle plaatsen liet aanwijzen, waaraan de eene of andere herinnering verbonden zou zijn en liet dan gewoonlijk op zulk een plek een kerk bouwen). Niet ver van de kerk op het graf van Rachel ligt het dorp, waar de herders zouden gewoond hebben en ziet men in de nabijheid de bornput waaruit de drie helden aan David water schepten (2 Sam. 23 : 14, 16). (Wordt vervolgd).

Hebt gij Mij lief?

(Slot.)

Ontzeg u dan geheel elken druppel alcohol, want „wij, die sterk zijn, *zijn schuldig* de zwakheden van anderen te dragen.

Een dienstbode te 's-Gravenhage schreef aan freule Hartsen, dat haar strijd zoo zwaar, zoo zwaar was. In haar betrekking werd af en toe wel eens wat gebruikt en als ze de dranklucht weer rook, dan kwam die vreeselijke drang tot drinken weer boven. O, maak uw huis voor dezulken een plaats, waar ze vrij kunnen ademhalen en geef hun geen aanstoot.

't Is zoo heerlijk de dankbaarheid te zien van hen, die, weer in hun oude omgeving terug, waar nu alle alcohol verre van hen wordt gehouden, zich weer voelen teruggekeerd tot een nieuw leven. Eén der vroegere patiënten, de moeder van een groot huisgezin, weet

maar niet wat ze doen zal om het Uniehuis dankbaar te gedenken. Om haar huishouden niet te kort te doen, bewaart ze alle bonnetjes, die ze in de winkels krijgt en daar koopt ze allerlei huishoudelijke verrassingen voor, waarvan ze weet, dat ze in een groote inrichting noodig zijn.

Freule Hartsen verhaalde ons ook nog van twee sterfbedden, waar ze, al was het dan ook weenende, met dank aan God op mocht terugzien.

Het eene was van een doktersvrouw. Deze had heel erg gedronken, bovendien had ze slechts een klein verstand.

Voordat ze in het Uniehuis kwam, was ze al in een krankzinnigengesticht geweest. Haar man verklaarde, dat ze toch wel niet beter kon worden, maar hij wilde het met het Uniehuis nog wel eens probeeren. En zie . . . . net als een klein kind begon ze zich onder de vriendelijke behandeling en troostrijke woorden van het Evangelie te ontplooien. Freule schreef aan haar man, dat zijn vrouw zooveel beter werd en of hij haar eens wilde bezoeken. Het antwoordt was, dat hij wel eens komen wilde, maar dat hij als dokter wel wist, dat ze nooit beter kon worden.

Doch dit gebeurde wel.

Ze schreef aan haar man, dat ze zich nu weer sterk genoeg gevoelde om met Gods hulp haar levenstaak te aanvaarden en dat ze dus weer thuiskomen wilde.

Hij antwoorde, dat ze indien ze dat wenschte, weer thuis komen kon; maar toch nooit meer als zijn vrouw. Als zijn huishoudster zou hij haar dulden, Toch ging ze, want haar twee lieve jongens hadden al zoo lang de moederzorgen moeten missen: Den eersten Zondag, dat zij thuis was, vroeg haar man de dokter — die dus zoo goed als u en ik wist wat hij deed — vroeg hij haar Madeira te schenken. Daarna advocaat. En zoo was het geregeld. Als er bezoek was, moest zij schenken. Ze merkte ook spoedig op, dat haar man ontrouw was. De strijd, dien zij streed was bovenmensche'ijk, doch ze heeft volhard tot het einde toe. Een van haar kinderen, een alleraardigste lieve jongen, kreeg longontsteking en stierf. Toen werd ook zij ernstig ziek en de Herder droeg het arme moêgestreden lam in Zijn armen naar huis.

Er was een andere vrouw, moeder van een huisgezin van groote kinderen. Haar man, die zelf dronk, had haar tot drinken gebracht. Ze was niet lang in het Uniehuis of er openbaarde zich bij haar een hartkwaal, verooraakt door het drinken. Haar lichaam werd blauw en zwol sterk op. Ze kon in het Uniehuis niet langer blijven, maar werd op raad van den dokter naar het Diaconessenhuis overgebracht. Lang kon haar lijden niet duren, dat wist ze ze zelf ook. Freule schreef daarom naar haar man en kinderen of ze afscheid van moeder wilden nemen. Ze kreeg echter tot antwoord, dat geen van hen zou komen. Toen kwam in het hart dier moeder een groote bitterheid. Niemand van al haar kinderen, die haar nog eenmaal wilde zien! Zelfs haar man niet, die haar toch tot drinken gebracht had! Eenige dagen daarna, toen de freule haar weer bezocht, lag er een groote vrede over haar wezen uitgespreid,

„Freule," zei ze, „ik heb ze vergeven om Jezus wille. Hij heeft mij zoo oneindig veel te vergeven, da dit niets is in de vergelijking bij mijn groote schuld. Den dag daarop nam God haar weg. Het scheen we of de groote Kenner der harten gewacht had tot all bitterheid uit haar hart weggenomen was, voor Hij haa tot zich nam. Aan haar groeve stonden slechts enkel vreemden. Niemand van haar familie was overgekomen,

O, de zonde is zoo vreeselijk! Ze scheidt niet alleen God en menschen, maar ook mensch van mensh.

Indien gij evenals Petrus op de vraag van Jezus „Hebt gij Mij lief?" kunt antwoorden „Heer, gij weet dat ik U liefheb," dan komt tot u ook het bevel: Zoo *hoedt* dan mijne schapen!

S. L. V.
(De Boodschapper)

Ingezonden.

Oproep aan alle Jongeliedenvereenigingen in de Noordelijke Provinciën. — — — — —

Met belangstelling heeft ondergeteekende het „Ingezondene", onder bovenstaanden titel, in ons weekbla „De Christen" gelezen. 't Was onderteekend door Br Jan de Jonge te Wildervank. Ik vind ook dat er veel ja zelfs zeer veel voor is te zeggen, temeer daar door mij zelf ten vorige jare dit idee al eens naar voren geschoven is. Dat er Voorgangers in onze Gemeenten waren, die er veel voor voelden, weet ik bij ondervinding en meer dan één heeft zich dienaangaande tegen mij wel uitgesproken. Ook onze Vereen. heeft gevoeld, da het van groot belang is, dat er een band gelegd word tusschen Zuster Ver. van elders, wat ze dan ook bewezen heeft, door het uitnoodigen van afgevaardigden zoowel uit Groningen als Friesland, en als gevolg daarvan lieten ook wij ons vertegenwoordigen op Jaar- of Propoganda-Vergaderingen elders. Gaarne stemmen we Br. de Jonge toe, dat wij om tot betere resultaten te komen, ons moeten organiseeren, en aaneensluiten. Zulk een aaneensluiting kan veel vruchten afwerpen, da valt niet tegen te spreken. Maar toch mogen we de zaak wel eens goed onder de oogen zien; want is er een lichtzijde, toch zeer zeker is er ook een schaduwzijde aan.

Ik denk in de eerste plaats aan den naam: „N o o r d N e d. B o n d v a n B a p t. J o n g e l i e d e n v e r e e n i g i n g e n."

Onze Leeuwarder Jongeliedenver. (die een 50-tal leden telt) bestaat voor een flink deel uit leden, die uit een ander Kerkgenootschap komen en dus nooit met onze gemeente opgaan. Wij zelf als Vereen. staan betrekkelijk los van de gemeente, en hebben onze Vereen. nooit Baptistisch genoemd. Nu zijn we wel eenigszins bang, dat als we ons dien Naam zouden geven, we eenige leden zouden moeten missen. En waar toch ons hoofddoel is, door middel van onzen arbeid zielen te winnen voor den Heere Jezus, zouden we ze niet gaarne missen. Dit neemt niet weg dat we ons ook ten zeerste verblijden als ze als openbaring van bekeering

aan de gemeente worden toegevoegd. Zie dit is iets, waarvoor we komen te staan, en is een bezwaar dat we niet licht moeten achten.

Ten tweede onze Vereenigingen werken plaatselijk, en dus iedere Ver. heeft ook rekening te houden met de plaatselijke toestanden, waaronder zij verkeert, en waar dit op ieder plaats wellicht verschillend is, moet daar rekening mee gehouden worden, en moet de bijzondere arbeid volstrekt niet daaronder lijden.

Ten derde spreekt de geachte inzender over een „Noord Ned. Bond van Bapt. Jongelings Ver."; dit moet zeker Jongelieden-Ver zijn, anders zou onze Ver. er buiten staan, daar ze voor het meerendeel uit Damesleden bestaat.

Vervolgens dienen we ook nog op te merken, dat we een Bond zouden stichten deze niet alleen de Noordelijke Provinciën zou moeten omvatten, maar het geheele land.

Ook houde men rekening met de tijdsomstandigheden, die van dien aard zijn, dat het bij elkander komen van verschillende plaatsen verbazend veel moeilijkheden oplevert, denk maar aan onze Unie-vergadering dit jaar.

Tenslotte eenige vragen aan den geachten inzender: Gaat dit schrijven van U persoonlijk uit, of namens een Jongeliedenvereen.?

Wat bedoelt U met het vormen van een kern voor de Gemeenten?

Met den wensch dat het voor en tegen wel overwogen worde, opdat er onder 's Heeren zegen nog iets goeds door tot stand moge komen is de wensch en bede van

ULBE DE VRIES,
Secretaris Chr. Jongeliedenvereeniging
„Eben-Haëzer" te Leeuwarden.

Uit de Gemeenten.

APELDOORN. Zondag 29 April was voor de Gem. een ware feestdag. Wat we lang gehoopt en van God gesmeekt hadden, was een feit geworden: Br. K. A. v. Beek woont in ons midden. 's Morgens trad onze br. op voor een goed gevuld lokaal met een ernstige prediking naar aanleiding van Ps. 73 : 24. Leiding door of naar den Goddelijken Raad, was het onderwerp; welke beschouwd werd in verband met het heden en met de eeuwigheid. Zeker een gepaste tekst in verband met de stap door onzen br. gedaan. Met stille aandacht werd deze prediking beluisterd en een goede voorbereiding gemaakt voor de feestelijke samenkomst van 's namiddags. We waren overtuigd, dat God het was, die alles op zoo ongedachte wijze geleid had.

's Middags was er in ons lokaal een thee-samenkomst belegd, waar de Gem. met brs. en zr. van Beek kennis kon maken en hun een welkom werd toegeroepen. Vele br. en zrs. en belangstellenden zetten zich neder aan de met palmen getooide tafel. Ook brs. en zrs. uit Deventer, Zutphen en Arnhem waren met ons. Na het zingen van „Prijs den Heer met blijde galmen", ging br. Brandt te Deventer voor in gebed. Br. v. Beek las daarna 1 Cor. 3 en sprak naar aanleiding van een woord uit het O. Testament: „Ik woon in het midden mijns volks" een inleidend woord. 't Was een woord, dat onzen br. telkens in deze dagen voor den geest trad. Het aangename van dit samenwonen werd ons geteekend, de liefde, hartelijkheid en hulp dezer dagen ondervonden, werden hierbij genoemd.

„Maar daar is ook een andere zijde", vervolgde spr., „we zullen elkander ook leeren kennen anders dan in ons Zondagsch kleed; ik ben geen heilige, wel strevende naar heiliging des levens, maar 't doel heb ik nog niet bereikt en ik weet, ook gij zult allen 't zelfde betuigen. Laten we elkander ook in de zwakheden en gebreken verdragen en elkaar voorthelpen naar het doel. Bidt voor mij dagelijks. Spaar mij bittere kritiek en scherpe woorden. Ik ben niet tot u gekomen om het uwe te zoeken, maar u. 'k Wensch niet als heerscher onder u te verkeeren, maar als dienstknecht van Jezus Chr., dienende in Zijn kracht en in Zijn geest. We wenschen te zijn medewerkers uwer blijdschap en met u opgebouwd te worden in 't gemeenschappelijk geloof. Ik heb niet de gewoonte te twisten over opvattingen en dergelijke. Ook bij verschil van inzicht, zal ik verdragen. Verdraagt ook mij. Voor allen, die het standpunt der Unie-gem. huldigen, n.m. dat J. Chr. een algenoegzame Zaligmaker van zondaren is, is er plaats in onze Gem. Elke andere grondslag achten we verderflijk. Schenk mij uw volkomen vertrouwen. Laat mij uw vriend en deelgenoot zijn in uw vreugd en smart. Gaarne wil ik mijn gaven en krachten der Gem. wijden, voor zooveel mijn tijd dit toelaat. Maar voor vruchtdragende arbeid is samenwerking dringende eisch. Daarom zij onzer aller leuze: Getrouw in den dienst van onzen getrouwen Meester. Hij zal dan zegenen." Dit zijn enkele gedachten, die in de toespraak van onzen br. naar voren kwamen.

Na het zingen van Gez. 19 : 4, door een der zrs. opgegeven, wisselden toespraak en zang elkander af. Er was geen stilstand en geen wanklank werd vernomen. 't Was ons aangenaam ook de bij vele lezers van „de Christen" bekende br. A. Bakker in ons midden te zien met zijne echtgenoote.

In een hartelijke toespraak sprak genoemde br. zijn instemming uit met het door br. van Beek ontvouwde standpunt en zijn goede wenschen voor den arbeid. In woord en lied brachten velen hunne goede wenschen naar voren voor den arbeid der Gemeente. Br. Hovestrijdt uit Zutphen vroeg: Sta uw prediker ook eens aan ons af.

Er heerschte een gezellige geest en de liefde werd geproefd. Ofschoon het spreekwoord ook thans bewaarheid werd: „Gezelligheid kent geen tijd", moest ten slotte toch ook aan eindigen gedacht worden. Deze feestdag was rijk gezegend geweest. De Heere was in ons midden. Uit den grond des harten konden we den Heere danken voor de weldaden ons bewezen. In prettige stemming keerden we welgemoed huiswaarts, biddende: „Heere, doe ons uw heil aanschouwen."

R. Zwaal, Secr.

Officiëele Mededeelingen.

Het adres van den Secretaris der Gemeente Vr.esschelo is vanaf heden E. Kuilman, Wedderbergen (Gem. Wedde).

LIEFDEGAVEN.

Voor de Zending.

Ontvangen van de Zendingsver. te N.-Pekela f 13.—, van de Gemeente te N.-Pekela f 12.52, van de Zendingsver. te Stadskanaal f 50.—, van Zr. F. B. f 8.—, van de Gemeente te 2e Exloërmond f 42.80.

N.-Pekela. E. H. DE GROOT.

Voor den Unie-cent.

Ontvangen van de Gemeente te Sneek, Kerstfeestcoll. f 4.20.

voor het Studiefonds.

Ontvangen van de Gemeente te Sneek, Paaschcollecte f 7.90; van de Gemeente te 2e Exloërmond, Paaschcoll. f 8.48.

F. J. van Meerloo, Penningm.
Amsterdam, Jacob Obrechtstr. 43 huis.

Voor het bouwfonds der Haagsche gemeente.

Onder veel dank ontvangen van N. N. (Poststempel Nieuwe-Pekela) f 10, van Rev. J. J. L. te Sherwood, Oregon, U. S. A. f 25. God zegene deze gaven en de gevers.

J. STREEDER.
Den Haag, v. Musschenbr.str. 16.

Advertentiën.

Zoo de Heer wil en zij leven hopen den 5en Mei onze geliefde Ouders

Crisstiaan Tesink

Secretaris der Baptisten Gemeente

en

Berendina Timmerije

den dag te herdenken dat zij voor **25 jaar** in den Echt werden verbonden. Dat de Heer hen nog lang voor ons moge sparen is de wensch van hunne dankbare Kinderen

CHRISSTIAAN.
JOHANNA
en Verloofde.
WILLEMINA.
GERRIT.

Zutphen, 28 April 1917.

SOLI DEO GLORIA.

Zoo de Heer wil en zij leven, hopen onze geliefde Ouders

Sijbren F. de Jong

en

Willemke H. v. d. Meulen

den 12en Mei hunne

40-jarige Echtvereeniging

te herdenken,

Hunne dankbare Kinderen, Behuwd- en Kleinkinderen.

SNEEK, Mei 1917.

Nog steeds blijft aanbevolen voor alle geloovigen, van welken kerkelijken naam of richting ook, het boekje,

De Gemeente Gods -: - en hare beginselen,

volgens den Bijbel, door

N. v. BEEK.

Prijs 25 ct. per ex. franco, bij getallen lager.

Uitgave van Beek's Boekhandel Stadskanaal.

Voor het bouwfonds te Apeldoorn.

Ontvangen van N. N., Nieuwe-Pekela f 10, van Br. H. W. v. Beek, Neerbosch f 1, van N. N., den Haag f 2.50, van de Broederschap te Bergummerheide f 19.75, gecollecteerd bij de theemieting op Zondag 29 April te Apeldoorn f 10.52½. J. Visser.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van Mr. E. S., Patersan N. J. f 24.07, van Rev. J. J. L. te Sherwood, Oregon f 2.62, van E. G. te Exloërmond f 14.40. N. van Beek.

CORRESPONDENTIE.

Br. J. J. L., Sherwood, Oregon. Zeer dankbaar voor uwen brief èn postwissel, welke we beide in orde hebben ontvangen. De gelden zullen volgens uwe orders worden bezorgd. RED.

No. 1567. VRIJDAG 11 Mei 1917. 36ste Jaargang.

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTE CHRISTENEN (BAPTISTEN) IN NEDERLAND.

Verschijnt wekelijks.

Adres voor de Redactie:
Vaillantlaan 415, den Haag.
Voor administratie te Stadskanaal.

ABONNEMENTSPRIJS:
Per kwartaal, franco p. post *f* 0.50.
Voor 't Buitenland per jaar - 2.50.
Advertenties 1—5 regels 30 ct.
Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement lager.

Het zonnetje schijnt.

Het zonnetje schijnt, na dagen
Van storm en regenvlagen,
Op de bloemekens in mijn tuin.
Ze hadden gebeefd en geleden,
Met de zwiepende winden gestreden,
En de blaadjes — ze werden al bruin!

Het zonnetje schijnt zoo lustig,
De bloemekens lachen zoo rustig
De koestrende stralen toe;
't Papavertje wiegelt en dommelt,
Het bijtjen in 't kelkje zich schommelt,
Het arbeiden nimmer toch moe!

Het zonnetje schijnt, na dagen
Van storm en regenvlagen
Op bloemekens groot en klein....
Hoe zal het eens zijn in dàt leven,
Waar de wolken voor goed zijn verdreven
Door Gods eeuwigen zonneschijn!

J. v. d. M.

De weg des oprechten.

Ps. 101 : 6b.

Schijn verdwijnt voor het heilige wezen Gods. Hij is het die den mensch doorziet in al zijn doen en handelen. Wandelen in den oprechten weg is de heilige plicht en het voorrecht van alle Godzaligen. In hun wandel zijn ze voortdurend in tegenstelling met hen, die naar het land der duisternis wandelen. Hun gang is een gang in het licht der liefde. De tekst zegt het ons duidelijk, wie God dienen. Dus behoeft dit geen duistere zaak te wezen voor wie dan ook. De Heere heeft zich ten opzichte van onze allernoodigste en allerheiligste taak nergens onduidelijk uitgedrukt. Hoe dankbaar behooren we toch te zijn voor wat Hij leert. Wie daar niet naar hoort, kan er geen staat op maken door God met zegen en welgevallen gekroond te worden. En ofschoon we zulks niet leeren om daardoor eenig loon of verdienste te bekomen, zoo weten we toch bij ervaring, hoe waar het is wat God zegt: *die zijn weg wèl aanstelt, zal Ik Mijn heil doen zien.* Maak u dus nooit iets wijs noch vlei uzelf of anderen, als ge onoprecht zijt, dat ge desondanks het goede des Heeren zult zien, noch dat uw dienst, hoe schoon ook voor 't oog, de goedkeuring van God zal hebben. God te dienen lijkt het onmogelijkste en hoogste begrip, iedere andere zaak te boven gaande; maar in waarheid is het de gemakkelijkste zaak, die ooit gezien werd; want door Christus kracht vermogen we alles. Hij, die het goede in de geloovigen werkt, zal het ook volbrengen. Hierdoor worden zij in staat gesteld, om aan de heilige eischen en het recht Gods te voldoen. (Rom. 8 : 4). Hun dienst des Heeren is de uiting des harten, dat bereid is Gode te eeren. In zulk hart zetelt het leven des onzienlijken door den Geest des levenden Gods, die het Abba-Vader doet uitspreken, zijnde de weerklank van die liefde, die nooit vergaat. Wàt en wáár is uw wandel? Zeg nooit God te dienen, zoo uwe voeten niet staan in *„het oprechte pad"*; want uw eigen mond zal u dan oordeelen in overeenstemming met den regel van Gods gerechtigheid.

S. V.

BLADVULLING.

Als een zondenslaaf voortholt op den weg des verderfs, dan treuren de engelen Gods; maar als Gods kinderen op het enge hemelpad struikelen, dan gr ijnst de Satan van blijdschap.

De doop van Johannes en de Christelijke doop.

Dikwijls wordt er een groot onderscheid tusschen die beide doopen gedacht en voorgesteld. Ook Warns in zijn beroemd boek „Die Taufe", laat dat nog al sterk uitkomen. Toch meenen wij dat het onderscheid niet zoo groot is als het schijnt. We merken in het Nieuwe Testament ook niet op, dat de discipelen des Heeren, die door Johannes gedoopt waren, met den Christelijken Doop herdoopt zijn.

Als bij uitzondering wordt er op eene plaats, Hand. 19 : 3—5, melding gemaakt van een herdoop. Die twaalf mannen daar te Epheze verklaarden in den doop van Johannes gedoopt te zijn. Zij hadden nog niet gehoord van den Heiligen Geest en waren dus blijkbaar niet door Johannes onderwezen geworden. Dit doet vermoeden, dat zij niet door Johannes zelf gedoopt waren, maar door volgelingen van Johannes, die na Johannes' dood een secte vormden en hun leeraar Johannes vereerden, maar niet den Meerdere dan hun meester, Jezus de Christus. Zij zouden dan op den naam van Johannes, maar niet tot den naam des Heeren Jezus gedoopt geweest zijn.

Alzoo, naar behoorlijke onderwijzing, doopte Paulus of liet hen doopen tot den naam des Heeren Jezus. Zoo werden zij in de sfeer des Heiligen Geestes ingeleid, zooals vers 6 doet blijken.

Nochtans er mag en moet verschil gedacht worden in de *openbaring* van Johannes doop en in die van den Christelijken doop. Johannes kon door zijn doop nog niet de vervulling of verwezenlijking van hetgeen die doop afspiegelde, ten volle te verstaan geven. Zijn doop wees *vooruit* naar Hem, die geestelijk verwezenlijken zou, dat, wat de waterdoop uitdrukte. Jezus zou de bekeerde verlossen van de twee elementen der zonde : dood en graf en hun een nieuw leven des Geestes geven en ze door den doop in den Geest in een nieuwe levenssfeer inleiden.

De Christelijke doop wijst terug naar hetgeen door Jezus Christus volbracht en aan het licht gebracht is. Toch wijzen beide doopen — vooruit en achteruit — naar hetzelfde goddelijk feit heen : het werk van Christus op deze aarde en op de voltooiing daarvan in Zijne opstanding. Beide doopen verhouden zich als profetie en vervulling, maar die onmiddelijk aan elkander sluiten.

Johannes prediking en doop droeg reeds een Nieuw-Testament. karakter, maar welks heerlijkheid eerst in de Apostolische bediening na den Pinksterdag gezien werd.

Men heeft het verschil willen laten uitkomen door er alle nadruk op te leggen, dat Johannes „tot bekeering" doopte, en dus boetvaardigen doopte. Dit is toch niet zoo, alsof de lieden bekeerd werden door zich te laten doopen! Dat hebben de Farrizeërs en Sadduceërs wel anders ondervonden (zie Matth. 3 : 7 en 8). Neen, de bekeering geschiedde alleen door de prediking, waarbij ook geloof vereischte was en de doop was de bevestiging der bekeering voor hen, die van bekeering blijken gaven. Deze kwamen uit ware behoefte tot den doop. Markus en Lukas spreken dan ook van den „doop der bekeering", dat wil zeggen : die met de bekeering verband hield.

Maar was dit wel anders met den lateren Christelijken doop door de Apostelen en hun mededienaren der gemeenten?

Reeds op den Pinksterdag te Jeruzalem vermaant Petrus zijn hoorders : „Bekeert u en een iegelijk van u worde gedoopt". (Hand. 2 : 38). Slaat voorts op Hand. 3 : 19, 8 : 22, 9 : 35, 11 : 21, 14 : 15, 17 : 30, 26 : 18 en 20; voorts verschillende plaatsen in de Apostolische brieven, bijzonder 1 Thess. 1 : 9, en ge zult overal bemerken, dat bekeering met geloof en geloof met bekeering altijd samen ging en dat dit voorwaarde was om gedoopt te mogen worden. Zoo was het ook bij Johannes den dooper.

In bepaalden zin sloten de leerlingen van Johannes, door zich te laten doopen, zich ook bij den komenden Christus aan. En dat was ook Johannes bedoeling. Immers hij maakte nimmer propaganda voor zichzelf of voor eigen kring van leerlingen. Hij bewoog zich geheel in dienst van den Messias, als dienstknecht en gezant van God. Ook hierdoor had zijn doop dezelfde waarde en bedoeling als de Christelijke doop, die tot heden nog bediend wordt.

Intusschen moeten wij, om duidelijk te zijn, nog op een verschilpunt wijzen, in verband met den doop van Johannes en den lateren doop der Apostelen.

Noch Johannes, noch Jezus hebben zich ooit los gemaakt van Israël en diens eeredienst of Godsvereering. Zoo de een als de ander, alsook de discipelen des Heeren bewogen zich absoluut op Israëlietisch gebied, zoolang het verlossingswerk nog niet volbracht was. Eerst bij 's Heeren sterven aan het kruis, zette God zelf de afsluiting van het aardsche heiligdom voor aller oog wijd open en daarmede was het wezenlijk met den tempel- en priesterdienst afgeloopen.

En Johannes èn Jezus prediking en doop strekte om de verlorene schapen des huizes Israëls tot den waren stal der schapen terug te brengen en de afgevallen zonen Israëls weer op den leveswortel Abrahams te vestigen, en zoo tot *ware* zonen Abrahams te maken, niet naar vleeschelijke geboorte, maar door bekeering tot Abrahams God.

Dat zuiver Israëlietisch standpunt verklaart het ook, dat noch Johannes, noch de discipelen van Jezus, naar wij weten, ooit vrouwen gedoopt hebben, en dat we eerst in Hand. 8 : 12, bij den doop der Samaritanen, van een doop van vrouwen lezen.

Er is in al Gods werken en openbaringen een geregelde ontwikkeling. Hij heeft de menschheid in 't algemeen en Zijn volk in 't bijzonder voorbereid op Zijn werk en gaven. De Heiland sprak ook van zaken, die Zijne jongeren nog niet konden dragen, en van geheimen, die zij later zouden verstaan.

Wij hebben nu reeds de volle openbaring van het eeuwig heilsplan Gods, zoo voor het heden als voor de toekomst, maar hoeveel hebben de geloovigen er nog van te leeren kennen! Hoe vele Christenen treffen we helaas nog aan, die nog o zoo weinig van Gods

geopenbaarde heilsgedachten verstaan!

God wil ons door Zijn Heiligen Geest onderwijzen en doen toenemen in genade en kennis.

Het vleeschelijk gezind zijn, is daaraan het meest hinderlijke, ja, kan de voortgang onmogelijk maken, als zijnde in strijd met den Geest Gods (1 Cor. 3 : 3).

N. v. B.

Voor de jeugd.

(Vervolg.)

Op een van die heerlijke dagen, die men zoovelen in het Oosten heeft, verliet een knaap van ongeveer vijftien jaren in gezelschap van een vrouw van middelbaren leeftijd de Jaffapoort van Jeruzalem en sloeg den hierboven beschreven weg naar Jeruzalem in, nadat hij een oogenblik had uitgerust in een van de Arabische koffiehuizen, die men vlak buiten de poort aantreft. Hij was gekleed in een heel lange rok van geitehaar, zonder mouwen, kaftân geheeten, en had een lederen gordel om het lijf geslagen, die bij den Oosterling dient tot berging van tabak, pijp, geld, wapens enz. De knaap ging barrevoets en droeg over zijn tulband nog een doek, die met een koord om den hals was vastgeknoopt. Uit de beschrijving van deze weinige kleedingstukken kan men afleiden, dat de jongen geen rijke ouders had, want anders zou hij veelkleurige zijden kleederen dragen en en niet blootvoets gaan, maar gele zijden pantoffels aan de voeten hebben.

Nadat beiden ongeveer een kwartier hun weg vervolgd hadden, brak de jongen het stilzwijgen af en zeide hij tot de vrouw: „Ik geloof, Nääma, dat wij ons nog zullen moeten haasten om op den bepaalden tijd in Bethlehem te komen, want het is nu al twee uur en ik heb beloofd, dat ik om vier uur weêr in Bethlehem zou zijn."

„Dan weet ik niet beter," antwoordde de aangesprokene, „dan dat wij ons onderweg nergens ophouden, maar regelrecht op huis afgaan. Maar vertel mij eens, Soliman, wat moest ge vandaag weêr in Jeruzalem doen? Ik meen toch, dat het nog maar een paar dagen geleden is sedert ge in de stad geweest zijt en verleden week zag ik u ook den weg afkomen, ik was toen juist bij het klooster van Elia, waar ik mijn geiten hoedde en ik kon duidelijk zien, dat ge een boek in uw handen hadt, waarin ge zoo verdiept waart, dat ge niet eens merktet, dat ik u met mijn hand wenkte."

Soliman kreeg een kleur, toen hij dit hoorde, maar was toch openhartig genoeg om op de vragen van Nääma te antwoorden."

„Toen ik drie jaar geleden", aldus begon Soliman, „zoo ernstig ziek was, besloot mijn vader met mij naar Jeruzalem te gaan, waar een Engelsche dokter woonde, die Mac Gowan heette. Die mijnheer zeide, dat hij mij wel genezen kon, maar dat ik dan eenige weken in zijn hospitaal moest blijven. Hierin had mijn vader wel zin, doch hij was bevreesd, dat dit te veel zou kosten; maar toen hij van den vriendelijken dokter vernam, dat mijn verpleging niets kostte, liet hij mij daar achter en na verloop van zes weken was ik geheel en al hersteld. Sedert dien tijd gevoel ik mij altijd tot Jeruzalem en tot dokter Gowan aangetrokken, in wiens hospitaal ik enkele menschen leerde kennen, die veel met mij over den godsdienst der Christenen spraken, en toen ik eergisteren in de stad was, kreeg ik van een zekeren mijnheer Gobat een boekje, dat de Christenen Bijbel noemen."

„Maar Soliman," riep Nääma vol verbazing uit, „ge wilt dan toch geen Christen worden?"

„Hoe vraagt u dat zoo?" vroeg Soloman.

„Wel, omdat ge daardoor uw familie de grootste schande zoudt aandoen," zeide Nääma; „ge weet, dat de Christenen algemeen veracht zijn, zoowel bij uw volk, de Mohammedanen, als bij mijn volk, de Joden."

„Maar als de Christelijke godsdienst nu eens beter was dan de uwe of de mijne?"

„Dan zou ik er toch niet toe over willen gaan, want ik weet vooruit, dat dan geen mensch meer van mij zou houden."

„Dat kan wel zijn," zeide Soliman: „maar 't is toch beter, dat wij vrienden met God zijn dan met de menschen, en ik weet zeker Nääma, dat als ge den Christelijken godsdienst goed kendet en gij alles wist van den Heere Jezus Christus, die bij ons in Bethlehem geboren is, dat gij er dan heel anders over zoudt denken."

„Maar, Soliman", vroeg Nääma, „zijt gij dan een Christen geworden?"

„Wel neen", antwoordde de knaap, „maar wat goed is, mag ik toch niet kwaad noemen, en nu heb ik van de Engelsche en Duitsche zendelingen, die in Jeruzalem wonen, al zooveel heerlijks van den Heer Jezus gehoord, dat ik u gaarne een en ander van Hem zou willen vertellen, en ik geloof, dat gij dan evenveel van Hem zou houden als ik. We hebben toch nog een heel eind te loopen eer we te Bethlehem zijn, en nu moest ik maar dadelijk beginnen met u van Hem te verhalen, wat ik zelf weet."

Nääma keek eens rond of ze ook iemand zag, die hen beluisteren kon en niemand ziende antwoordde zij:

„Nu, Soliman, ik wil wel eens naar u hooren, maar ik word toch nooit een volgeling van dien Jezus, want mijn volk zegt, dat Hij een bedrieger was."

De knaap deed alsof hij dit laatste niet hoorde en begon dadelijk alles te vertellen, wat hij zelf van den Heiland wist en deed dit op eenvoudige wijze, terwijl Nääma met aandacht luisterde. Zij had van dit alles nog nooit gehoord en had ook nooit iets gelezen, dat op den Heiland betrekking had want evenals de meeste Jodinnen in het Heilige Land, had zij geen Hebreeuwsch geleerd, maar sprak zij altijd Arabisch, waardoor zij van het lezen en onderzoeken van de schriften des Ouden Testaments verstooten was.

Hoe meer Soliman vertelde, des te oplettender luisterde Nääma en zoo kwamen beiden ongemerkt aan het einde der reis. Het laatste gedeelte van den weg van Jeruzalem naar Bethlehem is aan weerszijden van hooge rotsblokken omgeven, waardoor men verhinderd wordt om zelfs op korten afstand iets van Bethlehem te zien. Zoodra men die rotsen achter zich heeft en

rechts afslaat staat men vlak voor Bethlehem, dat op een tamelijk hoogen bergrug, die van het Oosten naar het Westen loopt, gelegen is. Als men het stadje binnenkomt, ziet het er niet aantrekkelijk uit. Het bestaat uit een driehonderd meest armoedige woningen, die voor een gedeelte in rotsen zijn uitgehouwen, terwijl de andere woningen in Oostersche stijl zijn opgetrokken. Van de verwoestingen, die op 1 Januari 1837 aldaar door een hevige aardbeving ontstonden zijn zoo goed als geen sporen meer te vinden. De bouwvallen, die men in den omtrek vindt, bewijzen, dat het vroeger veel grooter moet geweest zijn. De bewoners zijn deels Turken, deels Christenen; deze laatste werden verdeeld in Grieksche, Latijnsche en Armenische Christenen. Dan vindt men er ook nog behalve de Mohammedaansche Turken, weinige Joden; in 't geheel ruim 4000 inwoners. Toen de stad in 1834 aan den opstand tegen Isbrahim-pacha had deelgenomen, heeft deze het Mohammedanenkwartier geheel laten verwoesten en sedert vindt men er slechts weinig volgelingen van den valschen profeet, zoodat er bijna niet anders dan Christenen wonen, die evenwel een flauw begrip hebben van Hem, die daar in een stal werd geboren.

Er heerscht een groote bedrijvigheid in Bethlehem en de stad werd van lieverlede weer uitgebreid. Steenhouwers, timmerlieden enz zijn ijverig bezig met het bouwen van huizen, terwijl men bijna geen straat kan doorloopen, of men ziet werklieden bezig met het vervaardigen van allerlei voorwerpen, daar de inwoners hun grootste middel van bestaan vinden in het maken van kruisjes, rozekranzen, kleine modellen van de kerk van het Heilige Graf en van de kerk der geboorte van Jezus en meer andere dergelijke voorwerpen, die de pelgrims tot een aandenken aan het Heilige Land medenemen. Deze voorwerpen worden vervaardigd uit olijvenhout uit den omtrek, paarlemoer van de Roode Zee, het roode en witte marmer van de Jeruzalemsche bergen, grauwe asphalt uit de Doode Zee, dadelpitten enz. Enkele inwoners houden zich bezig met het brouwen van een koppig soort wijn.

Niet altijd was Bethlehem zoo bloeiend als thans. Nog in het laatst van de zestiende eeuw was de bevolking, niettegenstaande de vruchtbaarheid van den bodem, van haar vele wijngaarden en olijfboomen, door de knevelarijen van de Turken en de strooptochten der Arabieren er zoo ongelukkig aan toe, dat de stad dikwijls geheel door de bevolking ontruimd werd en alleen maar enkele Franciscaner-monniken in haar versterkt klooster achterbleven.

Doch keeren wij tot Soliman en Nääma terug. Gelijk ik u hierboven vertelde, waren beiden tot aan Bethlehem genaderd, waar zij de poort binnen traden om weldra van elkander te scheiden. Na een paar straten doorgewandeld te hebben, had Soliman de ouderlijke woning bereikt. Zijn vader, die in merg en been een volgeling van den valschen profeet was, zat voor zijn woning op een matje op den grond en rookte een pijp tabak. Naast hem lag eenig fijn olijvenhout en een paar scherpe mesjes, benevens enkele kruisjes, die hij gesneden had.

„Waar komt ge zoo laat vandaan, Soliman? was de vraag van den Muzelman.

„Ik ben naar Jeruzalem geweest, vader", antwoordde de knaap.

„Naar Jeruzalem? Wat hadt ge daar te doen?"

„Ik ging van morgen vroeg met Menjanîm den weg op, om te zien of wij ook nog wat kruisjes en roze-kranzen konden verkoopen aan de pelgrims, die naar onze stad gingen."

„En hebt ge nog wat verkocht?" vroeg Soliman's vader.

„Ja; was het antwoord van den knaap; „ik heb alles verkocht wat ik meêgenomen had: drie kruisjes en vijf rozekranzen."

„Maar wat moest ge nu in Jeruzalem doen?"

„Wel, vader, ik was al vlak bij de Jaffapoort eer ik alles verkocht had en toen wilde ik nog wel eens een kijkje in de stad nemen."

„O, dan hebt ge zeker den tijd staan verkijken bij Caro Goz" (een soort van poppenkast).

„Neen, vader, ik ben eens in hospitaal van dokter Gowan geweest."

Bij het hooren van deze woorden betrok het gelaat van den Muzelman. Na een oogenblik van stilzwijgen zeide hij:

„Soliman, ik waarschuw u, dat ge daar niet weer komt, want ik verzeker u, dat ge dan het ergste hebt te vreezen. En nu gaat ge terstond aan het werk; van morgen hebben we een mand dadelpitten ontvangen, die ge kunt slijpen voor rozekranzen."

Soliman verwijderde zich, maar nauwelijks was hij de woning binnengetreden, of zijn vader riep hem terug en zeide:

„Hoeveel geld hebt ge voor de kruisjes en roze-kranzen ontvangen?"

De knaap begon te blozen, want hij zag zich in geen geringe moeielijkheid gebracht. Immers, hij had te Jeruzalem in den winkel van de St. Chrischona-zending een boekje gekocht, dat een Christen hem aanbevolen had te lezen. Hij begreep wel, dat zijn vader hierover boos zou worden, vooral omdat hij dit van het ontvangen geld gedaan had. Vroeger zag hij er geen bezwaar in om er stilletjes wat van terug te houden, maar nu was het anders. Wat moest hij doen? Zeggen dat hij het boekje gekocht had? Maar dan zou zijn vader boos worden. Zou hij dan zeggen, dat hij minder ontvangen had, dan werkelijk het geval was? Maar dan sprak hij de waarheid niet. Het mocht kosten wat het wilde, maar de waarheid zou spreken.

„Dertien piasters", (ongeveer een daalder), was het antwoord.

„Geef het geld dan hier", zei Soliman's vader.

De knaap haalde een beursje uit zijn gordel en telde zijn vader elf piasters in de hand zeggende:

„Vader, ik heb in Jeruzalem een boekje gekocht waarvoor ik twee piasters betaald heb."

„Wat is dat voor boekje?" vroeg zijn vader.

Soliman haalde het te voorschijn en gaf het aan zijn vader. Het gelaat van den man betrok, en zonder een woord te spreken, scheurde hij het boekje in stukken, stond op en gaf den knaap een geweldige slag in het gezicht, dat hem het bloed uit neus en mond sprong.

„Dat is de laatste maal, dat gij in Jeruzalem geweest zijt", zeide de ontaarde vader. „In het vervolg zult ge alleen in Bethlehem met de kruisjes en rozekranzen te koop loopen."

Ge kunt u voorstellen hoe Soliman onder dit alles te moede was. Bedroefd begaf hij zich naar de binnenplaats der woning en ging met een bedrukt hart aan het werk.

Even buiten Bethlehem ligt op den rand eener steile witte rots, ongeveer 2500 voeten boven de oppervlakte der zee, een groot en zwaar versterkt klooster, waarin behalve Franciscanen, ook nog Grieksche en Armenische monniken wonen Dit klooster heeft in 1834 veel geleden, toen de Arabieren er zich in verdedigden tegen de troepen van Ibrahim-pacha. Als men op het platte dak van dit klooster staat, heeft men naar alle zijden een heerlijk uitzicht; in het Oosten ziet men den Jordaan en de Doode Zee; meer Zuidelijk den heuvel van Tekoa, de geboorteplaats van den profeet Amos, de woestijn en den Frankenberg.

(Slot volgt)

Op den Wachtpost.

Theologische X-stralen.

Het spreekwoord: „Hij ziet door een plank waar geen gat in is", is ongetwijfeld al zeer oud, doch de duizende malen dat men het bezigde, zal men niet eenmaal vermoed hebben dat zulks nog eens letterlijk geschieden zou. Hoeden en petten af heeren voor het genie van Adam's nakroost.

Nu behooren X-stralen bijna uitsluitend tot Doktersmateriaal en komen bij zieken te pas, daarom wekt het opschrift misschien bevreemding; dat woord Theologie beteekent immers Godgeleerdheid.? Stel u gerust lezer, in dit kader is 't ook Doktersgereedschap, zelfs van een Doktor die zoo pas tot Professor benoemd werd; en zieken, of die er ook bij te pas komen? Inderdaad vroeg eens een onnoozele vrouw bij 't vernemen van zoo'n Doktors-titel: „of de Godgeleerdheid dan ziek was?" (Sic!)

Doch ter zake: In den jare 1917, dato 23 April (zie Nederlander van 26 April), gaf op de vergadering der Ned. Herv. Pred. Vereen. Prof. Dr. Slotemaker de Bruijne schitterende proeven met Theologische X-stralen, zóó sterk, dat Z.H.gel. niet als gewoonlijk het bestaande, maar verborgene zichtbaar maakte, maar dat wat heelemaal naar zijn eigen zeggen niet bewezen kon worden te bestaan, stelde hij aan de verbaasde menigte ten toon. Hoewel hij deze wijze van doen een „zuivere visie" noemde, gaf hij voetstoots toe „dat het groote gevaren meebrengt". Dit laatste gelooven wij met hem.

Maar de lezer die 't bij deze X-stralen gaat schemeren, wacht op licht en klaarheid. Goed, hij neme dan nota van het volgende:

Op bewuste 23 April dan vond in Utrecht bovengenoemde vergadering plaats en hield genoemde Prof. een referaat. 't Stond in het teeken der Hervorming; de naderende 400e gedenkdag daarvan gaf er aanleiding toe. In verband hiermede bracht spreker veel en velerlei te berde, wat hij kwesties noemde en de derde kwestie door hem behandeld noemde hij die van „Christendom en Schrift". Dat de geleerde heeren dit een kwestie kunnen noemen, wat voor ons leeken de heiligste harmonie is, riekt verdacht. Ja, ja, de oude Bijbel moet het altijd ontgelden en is nog niet veilig in gezelschap van Hervorming en ethische orthodoxie.

Komt herwaarts tot Mij

allen die vermoeid en belast zijt,

en Ik zal u rust geven.

Matth. XI : 28.

Terwijl we dit neerschrijven is het ons als verrijst voor onzen geest de schim van den grooten Hervormer Maarten Luther, die wij met fonkelende oogen de hand op den Bijbel zien leggen en zeggende: „Daar zullen ze afblijven!"

„De algemeene overtuiging is", zoo zegt de prof., „dat de reformatie ons tot de Schrift heeft teruggebracht en met dit wapen Rome heeft geslagen." Wij zeggen precies! dit was en is de overtuiging aller eeuwen. De prof. weet het in 1917 beter. Hij heeft er belang bij, want deze vier-eeuwen-oude-overtuiging, die het wezen der Hervorming teekend, brengt Z.H.gel. in de knel. In twee dingen vooral bemoeielijkt ze hem en velen met hem, n.l.: in z'n Bijbel-kretiek en in zijn vasthouden aan den Kinderdoop. Hoe die knel dan ontstaat? Wel, Rome zegt: gij Protestanten zegt dat uw goed recht zich tegenover onze dwaling hierin kenmerkt dat g ij alleen de Schrift en w ij de kerkleer (traditio) tot basis hebben, maar waar blijft ge dan met uw kinderdoop, die vindt ge immers toch niet in de Schrift, bijgevolg ook gij houdt naast de Schrift nog vast aan de „kerkleer".

De prof. weet van logica wel zooveel om te voelen dat Rome hem hier in de knel heeft. Maar hij is niet voor niet H o o g-geleerd, hij kan ook hoog springen; hij berekend met twee zijsprongen komt hij uit 't gedrang.

Hij redeneert: de Schrift, ja wat versta je daaronder? Ons dunkt „h e t g e s c h r e v e n e". Neen, neen, dit moge de opvatting van Jezus en zijn Apostelen zijn, waarom ze dan ook letterlijk altijd maar weer wijzen op wat g e s c h r e v e n is, neen hiermee gaat de Prof. niet accoord. Dat heeft immers zooveel van een mechanische (letterlijke) ingeving, daarmede moet gebroken, laat de letters los en handhaaf „dat er buiten het geweten wel een „bijzondere openbaring" bestaat, maar om die te onderkennen gaat niet op uitwendige maar op inwendige wijze"... Ziedaar een Professor in de theologie.... zonder Bijbel. „Wij staan", zegt de prof. „tegenover Gods gave (de bijzondere openbaring) en worstelen om deze ons toe te eigenen". Is dit niet à la Pilatus!

Rome make zich over de Bijbelvastheid van protestanten als de prof. c. s. niet langer zoo druk, zij doen 't zelf niet en . . . . immers „de Hervormers deden het ook niet, zie maar hun vasthouden aan den traditioneele kinderdoop."

Deze smaad over de Hervormers is fataal. *)

Op eenmaal voelt de prof. dat hij Rome te veel concessie deed en hij met zijn kinderdoop op die manier in 't papendom terecht komt; dan stond hij tegenover louter kerkleer, toch nog liever aan den kant der Schrift maar . . . , de Schrift laat hem op dit punt in den steek, ze biedt hem geen droppeltje troost en geeft hem geen enkel *bewijs*. . . . Hoe moet dat? En nu neemt hij een ethische zwaai en zegt: kort en goed, „de Schrift is geen verzameling van bewijsplaatsen, men moet zich in haar geheel inleven en men bemerkt „dat de kinderdoop... g o e d S c h r i f t u u r l ij k is."

Hebt ge het gemerkt lezer, dat inleven zijn de X stralen en dan komt waarlijk de kinderdoop uit de Schrift te voorschijn.... i n w e e r w i l d a t z e e r g e e n e n k e l e b e w ij s p l a a t s v o o r h e e f t, ra ra, wat is dat.

De Genestet wist het wel toen hij zeide:

Mijn Wetenschap en mijn Geloof,
Die leven saam en . . . stoeien! —
Het is je een lust om aan te zien,
Zoo'n recht geloovig knoeien.

H.

---

*) Fataal noemen wij, de Hervormers aan te wrijven da[t] hun for n i e t was ons te brengen van de Kerkleer tot de Schrif[t] omdat ze met het over boord werpen van de Roomsche Inven- taris „niet klaar gekomen zijn", billijk verwachtende dat w a a r- a c h t i g „Hervormden" hun werk „in hun geest" (niet „i[n] geest en hoofdzaak") zouden voortzetten en voltooien.

Een gelijkenis.

Er was eens een koning, die over twee rijken regeer- de. In het eene woonde hij, en het andere bestuurde hij van daar uit. Daar werd den koning bericht: „Uwe on- derdanen in het andere koninkrijk eerbiedigen u niet, zij bespotten uw naam en met uwe bevelen houden zij geen rekening; zij zeggen: „wij hebben geen koning!" Nu vaardigde de koning zijn zoon af met de opdracht het afvallige volk weer te doen keeren tot hunnen wet- tigen vorst; maar ook daarbij nauwlettend acht er op te geven wie nog aan mij getrouw is en wie zijn hart ver- hard heeft in ongehoorzaamheid en eigenwilligheid.

Nu trok de zoon een armoedig kleed aan, nam een staf in de hand en toog heen naar het andere rijk, geheel alleen. Wie nu op dat armoedige gewaad zag en op zijn nederige verschijning zonder leger en gevolg, die ver- achtten hem en wilden hem niet eeren als des konings zoon. Wie hem echter in het gelaat zag, die zag daarin de trekken zijns vaders. En wie dan die trekken her- kende en zijn knie voor hem boog, dien openbaarde hij zich nader om hem te kennen; ja, hij gaf den zoodanigen bericht en oorkonde over de genade zijns vaders. Hij drukte zijns vaders zegel er op, want hij was de zoon.

Toen hij dit alles voleindigd had ging hij weer naar 's vaders huis. Zijnen getrouwen droeg hij op: Verza- mel mij uit de volken alle trouwe onderdanen, want er zal een tijd komen, waarop ik weerkeeren zal met mijn vaders heir en de rebellen zal straffen met mijn zwaard. Er zal echter niet in deelen, die ons getrouw aanhangt of zich getrouw betoond heeft. Zoo heeft de Vader in den hemel den Zoon aan het koninkrijk gegeven. Deze is ook arm en nederig verschenen. Hij heeft ook de koningsmantel afgelegd, hoe heerlijk die ook was. Wie Hem echter aanschouwde in 't geloof, die herkende in Hem de eeniggeboren Zoon van God. Wie zich geloovig aan hem overgaf, dien gaf hij genade en de goederen Zijns Vaders. Zoovelen Hem aannamen, die gaf Hij macht kinderen Gods te worden, allen, die in Zijn naam geloofden. Hij drukt het zegel Zijns Vaders op hun hart. Eens zal Hij wederkomen, dan zal God alles in allen worden. Die zich niet gegeven hebben in de ar- men Zijner barmhartigheid, zullen zich moeten buigen onder Zijn oordeel. Wie Hem op den drang Zijner liefde in 't geloof niet aangrijpt, dien grijpt Hij met geweld.

(Naar Ahlfeld.) N. v. B.

Ingezonden.

Aan alle Jongelieden-, Jongelings- en Meisjesvereenigingen in de Noordelijke provinciën. (Gron., Friesland, Drente en Overijsel.

Tot op heden ontving ik nog slechts van Sneek, Groningen, Leeuwarden, Nieuwe-Pekela en Muntendam bewijzen van sympathie. Waar blijven toch de andere? Ik weet dat er nog vele vereenigingen zijn, die gaarne mee willen doen en toch nog geen bericht zonden.

Broeders en zusters, met het lange wachten houdt ge ook het werk van Koning Jezus op, en dat mag toch niet.

Nieuwe-Pekela benoemde direct reeds een lid tot medewerking in daad n.l. br. G. J. Olijslager, vice voorz. der Jongelieden Ver. en deze stelde voor om niet te wachten tot ze allen bericht zonden, doch om maar direct een vergadering van afgevaardigden uit te schrijven op 2den Pinksterdag.

Deze week nu zal ik alle vereenigingen in de vier Noordelijke provinciën, zoowel Jongelings- en Meisjes- als Jongeliedenvereen. een verzoek zenden om 2 afgevaardigden te zenden op de vergadering op den 2den Pinksterdag met een beschrijvingsbrief betreffende die vergadering, zoodat deze dan reeds vooraf op de vergadering der vereenigingen kan worden besproken en de afgevaardigden daarnaar mandaat kan worden verstrekt.

Voor die vereeniging van welke mij den naam van den secretaris of voorz. niet bekend is, zal ik het schrijven zenden aan den secretaris der gemeente. Voor iedere plaats zend ik één schrijven en één begeleidingsbrief, tenzij het mij nog tijdig worde bericht welke vereenigingen er zijn en wie er van secr. is.

Toe br. of zr. schrijf nu even een briefkaart, en ge spaart veel moeïte en bespoedigt het werk.

Waar velen er op aandringen een Bond te vormen voor geheel Nederland zullen we dit op die vergadering bespreken en noodig ik vereenigingen uit de andere gedeelten van ons land bij deze uit, kenbaar te willen maken of zij mee willen werken en 2 afgevaardigden te zenden op de vergadering van afgevaardigden.

We zullen trachten in Groningen een vergaderplaats te bekomen en zal ik dit dan in het schrijven aan de vereenigingen bekend maken alsmede het uur van aanvang. Er zal rekening worden gehouden met aankomst en vertrek der treinen.

Br. en Zr. bespoedig nu allen het werk en bericht spoedigst mogelijk hoeveel afgevaardigden ge zendt enz. Liefst van alle vereenigingen twee.

Laat de tweede Pinksterdag een dag van vreugde mogen zijn, maar bovenal een dag des gebeds.

Bidt allen, dat God de afgevaardigden wijsheid en leiding moge schenken opdat alles naar Zijn wil geschiedde en het werk, hetwelk Hij van ons wil, onder Zijn Goddelijke leiding, velen tot zegen mag zijn.

J a n d e J o n g e Pzn.

Wildevank, Postbus 4.

ERRATA.

In de oproep zult ge zeker allen een fout hebben bemerkt. Het moest niet zijn „vijandelijke en geestelijke" maar „verstandelijke en geestelijke."

Lectuur.

Bij den uitgever H. Melder te Utrecht verschijnt een serie tractaten. Ze houden in gesprekken over de tegenwoordige oorlogstoestanden. Twee nos verschenen, een onder den titel: „Een praatje over oorlog" en een ander: „Op huisbezoek in oorlogstijd" (in 1917).

Er worden practische wenken in gegeven.

De uitgever en schrijver, E. R. Boas, Wattstr. 5, Den Haag, zond een tractaat de wereld in onder den titel: „D e n d o o d e n h e t E v a n g e l i e v e r k o n d i g d."

Men begrijpt bij 't noemen van dit opschrift terstond, dat het gaat over den wel wat ingewikkelden tekst 1 Petr. 4:6, in verband ook met hoofdst. 3:19 en 20.

Er worden in dit tractaat vele algemeene schoone waarheden naar voren gebracht; maar wie er een exegése of verklaring van Petrus' woorden in zoekt, zal o.i. niet bevredigd worden, ofschoon de schrijver wel een origineele oplossing meent gevonden te hebben, waardoor alle geheimzinnigheid uit den tekst is verdwenen.

N. v B.

Officiëele Mededeelingen.

LIEFDEGAVEN.

Voor den Unie-cent.

Ontvangen van Br. J. J. Lukas, Sherwood Oregon U. S. A. f 14.—.

***

voor het S t u d i e f o n d s.

Ontvangen van Br. Th. te Hellevoetsluis f 0.50; van de Gemeente te Groningen Paaschcollecte f 20.79.

F. J. van Meerloo, Penningm.
Amsterdam, Jacob Obrechtstr. 43 huis.

***

Voor het bouwfonds te Apeldoorn.

Ontvangen van de Gemeente Stavoren f 15, van de Gemeente Hoorn f 5.

Piet Joubertstraat 46. Jan Visser.

***

De Gemeenten worden er aan herinnerd, dat op de laatste Algemeene Vergadering besloten is, dat op het Pinksterfeest collecten zullen worden gehouden voor de Uniekas.

Advertentiën.

Heden werden wij door Gods goedheid verblijd met de voorspoedige geboorte van een dochter,
Fennechiena Cecilia Petronella.
Stadskanaal, 3 Mei 1917.
J. REINHOLTD.
J. REINHOLTD-Groeneveld,

Heden verblijdde de Heere ons door de geboorte van een welgeschapen dochter, die we
HERMINA
noemen.
Nw. Amsterdam 8 Mei 1917
W. VEENSTRA,
W. VEENSTRA-de Vries.

Door 's Heeren goedheid werden we verblijd met de voorspoedige geboorte van een welgeschapen zoon, die we NIESKO noemen.
2e Exloërmand 2 Mei '17
P. H. de RAAF,
W. de RAAF-Steenkamp.

Abonneert U op dit blad.

No. 1568. VRIJDAG 18 Mei 1917. 36ste Jaargang.

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTE CHRISTENEN (BAPTISTEN) IN NEDERLAND.

Verschijnt wekelijks.

Adres voor de Redactie:
Vaillantlaan 415, den Haag.
Voor administratie te Stadskanaal.

ABONNEMENTSPRIJS :
Per kwartaal, franco p. post ƒ 0.50.
Voor 't Buitenland per jaar - 2.50.
Advertenties 1—5 regels 30 ct.
Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement lager.

Hemelvaartsgedachten.

'tGroote Godswerk is volkomen,
'sMenschen Zoon nu triumfeert,
Heeft den dood zijn macht ontnomen;
'sLevensvorst op 't hoogst geëerd!
Ja, de Godmensch eens op aarde
Keert tot Zijn bestemming weer;
Hij hergeeft der menschheid waarde,
Glorie, majesteit en eer! *)

's Hemels poorten gaan nu open,
's Hemels heiligdom, omhoog;
't Aardsche huis liet Jezus sloopen,
't Hemelsche blinkt nu in 't oog
Voor zijn trouwe volgelingen,
Die hun Heer daar heen zien gaan,
Hem aanbiddend 't loflied zingen,
Schoon zij zeer verslagen staan.

Doch in die verslagen harten
Werd een zaal'ge hoop gestort —
Zij hun toekomst hier vaak smarten —
Hoe hun vleesch gefolterd wordt —
's Meesters weg ligt voor hen open,
Weg van smart tot heerlijkheid;
Dát zóó ook hun voetspoor loope,
Boven wordt hun plaats bereid!

En hun grootsche taak in 't leven,
Door hun Meester reeds bepaald,
Kan hun nu geen zorg meer geven,
Want de zege is reeds behaald!
's Heeren dierbre levenswoorden,
Stortten moed en kracht hen in,
Zijn beloften, die zij hoorden,
Overweld'gen hart en zin.

Want de Trooster komt reeds nader —
Plaatsvervanger van hun Heer;
Hij komt tot hen van den Vader,
En hun Heiland komt eens weer!
Sterkte zal Gods geest hun geven,
Tot verwinnen in den strijd;
Boven 't stof zijn zij verheven
Door des hemels heerlijkheid.

Zalig wie hier Jezus kennen
En Hem eeren als hun Heer,
Zich hier aan Zijn dienst gewennen,
Hem beminnen, altijd meer!
Zij zien zich den weg ontsloten,
Tot het eeuwig vaderhuis,
Waar miljoenen reeds genoten
's Hemels rust na strijd en Kruis.

N. v. B.

*) Hebr. 2:9.

Jezus Hemelvaart.

Veertig dagen waren verloopen sedert de discipelen uit hun diepgaande smart en doffe moedeloosheid door de opstanding huns Meesters gewekt waren geworden en hun droefheid in blijdschap veranderd was.

Onderscheidene malen was Hij aan hen verschenen; dàn aan een enkele, dàn aan meerderen, op andere tijden aan hen allen, en eens zelfs aan 500 tegelijk. Zij hadden met Hem gegeten en gedronken, Zijne wonden gezien, zoodat zij zich in de waarachtigheid Zijner opstanding niet konden vergissen. Neen, zij waren er nu ten volle van overtuigd, dat Hij waarlijk de Christus Gods was.

Zij hadden ook ondervonden dat er in Zijne verhouding tot hen geene verandering gekomen was. Hij was voor hen dezelfde gebleven in liefde, in zorg, in toewijding, en toch.... en toch gevoelden zij dat zij in eene andere verhouding tot Hem stonden. Zij konden geen vat aan Hem krijgen. Die geheimzinnige verschijningen waren voor hen het bewijs dat er eene verandering met Hem plaats gegrepen had. Daardoor kwam hun toestand hen onhoudbaar voor. Wat moest er van hen

worden? Moesten zij tot hun oude handwerk terugkeeren, of wat was de bedoeling des Meesters met hen? Er moest iets bijzonders plaats grijpen dat aan dezen toestand een einde zou maken. Zou Hij zich nu als Israëls Koning openbaren; zoo ja, hoe en wanneer zou dat dan geschieden? Niemand echter durfde Hem dat vragen.

Maar nu, op den veertigsten dag waren zij weer met Hem op den Olijfberg samen, en, als gevoelden ze dat er thans iets bijzonders, iets groots plaats zou vinden, waagden zij het Hem die vraag voor te leggen. Die brandende vraag moest hen nu van 't hart. Het antwoord was echter niet geschikt om hunne nieuwsgierigheid te bevredigen; maar wel ontvingen zij een heerlijke toezegging en een gewichtige opdracht, waardoor aan de vraag van hun hart: wat er van hen zou worden, een einde gemaakt werd. En als Hij dit gezegd had, lezen we, nadat Hij hen gezegend had, „werd Hij opgenomen daar zij het zagen en een wolk nam Hem weg van hunne oogen."

Nieuwe teleurstelling, waar zij maar altewel gevoelden, dat zij Hem nu niet weder zouden zien. Vol verbazing staarden zij Hem na, totdat de boodschap, die hun door de engelen gebracht werd, dat Hij weder komen zou, hen weder tot hunzelven bracht, zoodat zij „met groote blijdschap" (Luc. 24 : 25) naar Jeruzalem konden wederkeeren, om op de vervulling der belofte, dat zij den H. Geest ontvangen zouden, te wachten.

Ook wij herdenken het feit der hemelvaart van onzen Heere Jezus Christus en kunnen dit doen „met groote blijdschap". Immers dit feit is voor ons van de grootste beteekenis. In menschelijk lichaam is Hij op aarde gekomen en aan het kruis gestorven om ons met God te verzoenen. Als mensch is Hij weder naar den hemel gegaan, om het menschelijk geslacht bij den Vader te vertegenwoordigen en als Middelaar en Hoogepriester voor ons werkzaam te zijn. En nu wekt het feit van Jezus' hemelvaart ook groote en heerlijke verwachtingen bij ons op. Wel niet als die der discipelen. Zeker, de herstelling van Israël als volk, onder den Koninklijken scepter van hun Messias, is ook voor ons van groote beteekenis, maar niet in de eerste plaats. Onze verwachtingen gaan hooger. Als de Eersteling uit de dooden is Jezus ons voorgegaan naar den hemel, om voor allen die in Hem gelooven daar ook in de vele woningen des Vaders plaats te bereiden; en naar Zijne belofte verwachten we Hem weder om ons tot zich te nemen. Wij zullen Hem volgen. Of dit spoedig geschieden zal, weten wij niet. Hij, bij wien duizend jaren als één dag en één dag als duizend jaren is, heeft geen haast. Letten wij echter op de teekenen der tijden, dan bemerken we dat God bezig is groote dingen voor te bereiden. De zich meer en meer openbarende afval van God, het steeds driester zich stellen tegen God en tegen Zijn gezalfde, duidt aan dat de tijd voor de openbaring van den antichrist rijpt. Voegen we daarbij de ontzettende tooneelen, die in deze dagen op de wereld plaats grijpen en de beweging van het Zionisme om Palestina voor het Joodsche volk te herwinnen, dan gevoelen we dat de tijd van de voleindiging der dingen naderbij komt. Vóór dat dit echter plaats zal vinden, verwachten wij onzen Heiland op de wolken des hemels, om de in Hem ontslapen geloovigen op te wekken, en die levend overgebleven zijn te veranderene, om te zamen tot Hem opgenomen te worden en dan eeuwig met Hem te zijn. (I Thess. 4 : 16 en 17). Waar deze verwachting in ons leeft, laat ons dan waken, opdat wij niet, van Hem beschaamd gemaakt worden in Zijne toekomst.

Tot die waakzaamheid wekke ons dit Hemelvaartsfeest bij vernieuwing krachtig op. Wij weten niet wanneer Hij komen zal.

A. N. Z. Jzn.

Hij komt eerlang, de Vrede,
Halleluja, Hij komt!
Al 't schepsel juicht dan mede,
En rouw en smart verstomt!
En berg en stroom en dalen
En mensch en englen zaam,
Zij zullen Heer! verhalen
De grootheid van Uw Naam.

d. L.

De Doop en de openbaring der Gemeente.

Het is onder de geloovigen een vrijwel bekende zaak dat er in de laatste jaren meer dan ooit, sedert de dagen der hervorming, gedacht en gesproken is over den bijbelschen Doop der geloovigen, vooral onder kerkelijkvrije christenen. Dat dit geschiedde door dusgenaamde Baptisten, spreekt wel vanzelf — waarheden, die men liefheeft en gewichtig acht, spreekt men onwillekeurig uit — maar ook onder niet tot de organisatie der Baptisten behoorenden hebben velen zich, vooral buiten Nederland, kras en duidelijk voor den Doop uitgesproken. We denken hierbij aan de bekende broeders Joh. Warns, de leider der Zeltmission, Evangelist Vetter, Bernard Kühn, Prediger H. Grossmann, die te Berlijn met zijn geheele Vrije Gemeente met 500 leden in 1916 tot de gemeenschap der gedoopte christenen (Baptisten) overkwam, en meer anderen.

Ook in ons land vertoonde zich eenige beweging, toen ten vorigen jare ongeveer 90 belijders van den Christus uit vrije kringen in Den Haag gedoopt werden.

Ook wordt er beweerd, dat er meerderen den Doop der geloovigen in 't geheim voorstaan en sommigen gedoopt zijn.

Doch hoe het zij, nu velen wel inzien wat er van de zoogenaamde gedoopte naties terecht komt en het hopelooze van het kerkendom al meer aan 't licht treedt, voor hen, die naar werkelijk christendom uitzien, keeren deze zich ook meer tot de H. Schrift, om daaruit te leeren, wat er van kinderdoop (besprenging), verbondsleer enz. waar is, en worden dan beter ingelicht, dan door allerlei kerkleer.

Nu doet zich echter weer een andere quaestie gelden (misschien een list van den Satan om de christenen, die aanvankelijk verlicht, zijn niet verder te doen komen) n.l. het verband tusschen den Doop en 't gemeenschappelijk samenleven, of de gemeente-orde, dat door niet weinigen onder de z.g.n. „vrije christenen" geloochend wordt. Men heeft op den Doop niets tegen, acht dien zelfs wel noodig, maar als men al gedoopt wordt, moet het zijn buiten alle gemeentelijk verband om. Men wil, zooals het heet, „vrij" blijven. Alsof het ordelijk medeleven in de huishouding der gemeente volgens Nieuw-Testamentische orde, en het gebonden zijn door den Heiligen Geest, het leven in eendracht met elkander voor één belang en tot één doel, en het aan elkander onderdanig zijn (Ef. 5 : 21) niet behoorde bij de vreeze Gods of van Christus, en alsof onze Zaligmaker niet uitdrukkelijk als Zijne priesterlijke begeerte had uitgesproken, dat de Zijnen hunne éénheid in Hem zouden openbaren, zichtbaar voor de wereld, opdat de kennis van Hem onder de menschen dezer wereld er het gevolg van zoude worden (Joh. 17 : 21). De Gemeente is niet op aarde om een „onzichtbare kerk" te zijn, maar moet een levende brief van Christus zijn, „bekend en gelezen door alle menschen" (2 Cor. 3 : 2).

De Doop is het duidelijkste beeld van al de symbolen der Schrift, en teekent den grooten overgang van een bekeerde ziel: voor het graf, door het graf, over het graf. Laat ook zien de nieuwe verhouding des menschen tot God en Christus: vroeger eigenlievend en vijandig tegenover God en Christus, nu met God verzoend door den dood van Zijn Zoon en overgebracht uit den dood en uit het geweld van den hades tot de levende gemeenschap met God, Christus aangedaan hebbende, en wedergeboren tot een levende hoop, door de opstanding van Jezus Christus uit de dooden. Vroeger ook afkeerig en hatelijk tegenover Gods kinderen, nu ééne familie met hen, kinderen van één Vader, behoorende tot één gezin, het huisgezin Gods, waarin Christus de eerstgeborene, de oudste broeder is, de erfgenaam van des Vaders rijkdommen, maar die vrijwillig met al Zijne broeders en zusters de erfenis deelt.

Naar dat alles wijst de Doop heen. Hij omvat in beeld het verleden, het heden en de toekomst van ieder kind Gods en van de gansche Gemeente. In 't verleden dood, begraven en opgestaan, nu levend gemaakt, verlost van en verheven uit den dood van zonden en misdaden (Ef. 2 : 1), met Christus één geworden, om straks lichamelijk op te staan uit het graf en met Hem eeuwig verheerlijkt mensch te zijn, aan Hem gelijk!

Welk een prediking des Doops! En deze behoeft er niet ingelegd of bijgevoegd te worden, de handeling zelf wijst naar al dat heerlijke heen, en de H. Schrift zelf licht ons dienaangaande in.

De geloovige doopeling zegt door zich te laten doopen: ik aanvaard, ofschoon ik alles nog niet kan bevatten, geloovig de geheele openbaring van Gods genade, die Hij mij door den Doop wil geven en als een goede discipel of leerling wensch ik op de school van Jezus met al Gods kinderen onderwezen te worden in al datgene, wat ik in den Doop aanvaard heb. De Doop geschiedt slechts éénmaal in het leven eens christens, maar het voortdurend te houden Avondmaal des Heeren wordt hij steeds tegemoet gekomen in verbinding met het Woord, om te leeren verstaan, niet bloot verstandelijk, maar naar de innerlijke bewustheid, dat, wat uit kracht van Christus zoendood, de Doop voor hem beteekende en beteekent, tot de vervulling van alles bij de wederkomst des Heeren.

Zoo is de Doop maar niet een bloote plechtigheid, en maar niet een persoonlijke daad van gehoorzaamheid, waarover men voor zich zelf tevreden kan zijn; maar hij behoort tot het geheele Nieuw Testamentische geloofsleven en tot het beginsel en 't ingenomen levensstandpunt der geheele Gemeente van Jezus Christus.

Na alles wat we opgemerkt hebben, kan het ons spoedig duidelijk worden, dat het zich laten doopen ook is een zich in verbinding stellen met de Gemeente Gods beteekent, zooals zij zich op aarde vertoont en vertoonen moet, terwijl men de verplichting aanvaardt om in gehoorzaamheid de ambten en ordinantiën des Heeren in de gemeente te eerbiedigen en de gemeente te helpen stichten, of zooals Paulus het beveelt: „Sticht de een den ander."

Zoo verklaarden de Joden, die zich door Johannes den Dooper lieten doopen: wij wenschen leerlingen van Johannes te zijn. Zoo betuigden ook de doopelingen, die namens Jezus door de discipelen gedoopt werden, dat ze discipelen des Heeren wilden zijn. En op den Pinksterdag te Jeruzalem, waren er, na de prediking van Petrus, 3000 zielen, die zijn woord gaarne aannamen en gedoopt werden, en van hen lezen we terstond daarna: „En zij waren volhardende in de leer (de onderwijzing) der Apostelen, en in de gemeenschap, en in de breking des broods, en in de gebeden."

Als het doopen door de Apostelen niet was geweest een opnemen der doopelingen in de gemeente en in de nieuwe orde der dingen in de N. Testamentische bedeeling, maar alleen een persoonlijke daad van den doopeling, dan had er niet zulk een spanning en strijd over het doopen van heidenen plaatsgevonden, als waarvan wij o.a. lezen in Hand. 15. Wie zich geloovig liet doopen betuigde daarmede de prediking en het daarin uitgedrukte beginsel der christenen aan te nemen en zich bij hen te willen voegen, met hen één Heer, één geloof en één doop te willen hebben, ja het een voorrecht te achten er toe te mogen komen. Dezulken zijn dan ook bereid zich te geven aan de gemeenschap en al de ordeningen der N. Testamentische gemeente te helpen handhaven. Zij gevoelen behoefte aan gemeenschap en aan den steun der gemeente, om in geloof, kennis en liefde opgebouwd en gesterkt te worden. En bij wie dat zoo bevonden wordt, openbaart zich een oprecht nederig gemoed, en de zoodanige ontvangt gestelijken zegen, en in hen werkt en woont de H. Geest, terwijl dezulken samengevoegd eendrachtiglijk volharden in gebed en arbeid, voor éénen Heer.

N. v. B.

Op den Wachtpost.

Uit Zwitserland kwam voor eenige dagen de tijding van het ontslapen van den onder bijna alle christenen bekend geworden Evangelieprediker en philantroop, Pastor OTTO STOCKMEIJER te Rämismühle.

Een der Duitsche Voorgangers onzer gemeenten, br. Matthias te St. Gallen, bericht daarover in „Der Wahrheitszeuge" als volgt:

Op 12 April j.l. is de ook in onze kringen welbekende en gewaardeerde Predikant Otto Stockmeijer op het slot „Hauptwil", Zwitserland, in den ouderdom van 79 levensjaren ingegaan tot de rust, die overblijft voor het volk van God.

Zijn jeugd doorleefde hij tot aan het einde zijner theologische studiën in zijn geboorteland Wurtenberg. Toen aanvaardde hij de bediening van huisonderwijzer in Fransch Zwitserland. Reeds in zijn jeugd werd hij hartgrondelijk tot God bekeerd. Van 1862 tot 1875 was hij op verschillende plaatsen predikant en diende met zegen. Daarna kwam hij naar Neuenburg, waar de Heer hem bijzonder den nood (zoo lichamelijk als geestelijke Red.) der lijdende menschheid op het hart bond, en het werd hem een onafwijsbare zekerheid, dat de Heer de beste Arts voor ziels- en lichaamskranke menschen is. In 1879 werd hem door den heer Brunschwiler het schoone Hauptwiler Slot ter beschikking gesteld, en daar opende en leidde hij tot aan zijn einde des aardschen levens een bijzondere zending als in Mannedorf en in Ramismühle. Vele duizenden die in het Slot herstelling en sterkte zochten, zijn naar lichaam en geest geheeld en gesterkt, dankbaar jegens God naar huis teruggekeerd. Br. Stockmeijer verstond het de menschen met den grooten Arts in levensverbintenis te brengen en ze uit de levens- en heilsbron, die in Jezus is en uit Hem vliet, te leeren scheppen. Wie met hem in aanraking kwam, werd overtuigd, dat hij een man was machtig in de liefde en ootmoed.

Sedert ik te St. Gallen ben, mocht ik dezen edelen dienstknecht Gods van nabij leeren kennen. Geregeld iederen eersten Maandag der maand zag men „Pfarrer Stockmeijer" in den Alliantie-kring te St. Gallen, ter behandeling van Gods Woord met ons zamen. Hoe werden we dan in de nabijheid des Heeren gevoerd, wanneer de eerwaardige Patriarch slechts eenige woorden tot ons sprak, of ons in 't gebed leidde! Diep bewogen hebben we hem van ons zien heengaan, biddend om den zin des Lams, welke die vader in Christus als kenmerk van zijn leven bezat. Dat de overledene ook in betrekking tot den Doop der geloovigen het bevel van Christus gehoorzaamde is van algemeene bekendheid.

Op Maandag 16 April verzamelde zich in de slotzaal een groote menigte van arbeiders in 't Koninkrijk Gods, uit verschillende gezindten en Zendings-Corporaties, geheel in den geest van den overledene, die zich in 't algemeen echtte te behooren tot de geheele Gemeenté Gods. Zooals het leven van den ontslapene was, zoo was ook de begrafenisplechtigheid: nuchter en eenvoudig, maar degelijk. In de zaal der Vrije Evangelische gemeente, bij welke de overledene als lid ingeschreven stond, vond de begrafenisdienst plaats. Prediker Dorsch leidde den dienst en sprak over de woorden: „Hij heeft op God vertrouwt!" Bedienaren uit verschillende kerken en kringen voerden nog het woord totdat door Prediger Härle met gebed en dankzegging besloten werd.

Op den terugweg kwam mij telkens in gedachte wat we lezen in Jes. 57 : 1, 2: „De rechtvaardige komt om, en er is niemand, die het ter harte neemt, en de weldadige lieden worden weggeraapt, zonder dat er iemand op let, dat de rechtvaardige weggeraapt wordt voor het kwaad.

Hij zal ingaan in vrede; zij zullen rusten op hunne slaapsteden, een iegelijk, die in Zijne oprechtheid gewandeld heeft."

N. v. B.

Uit de Gemeenten.

Uit Paramaribo, Suriname.

Het jaarverslag der „Gemeente van gedoopte Christenen (Baptisten)" te Paramaribo werd ons gedrukt toegezonden. Wij nemen er een en ander uit over, omdat het opnemen van het geheel, zooals gewenscht werd wat te veel plaats vereischt.

Het verslag staat in het teeken van gewijd optimisme en geloofsmoed. Het jaar 1916 was voor de gemeente en haar breed arbeidsveld niet ongezegend. Was er droefheid dewijl de tucht ***moest toegepast worden op een paar broeders en eene zuster*** **die in hun wandel afweken van de rechte wegen des Heeren en moesten zij een zuster zien heengaan, gelukkig in „het voorportaal der eeuwige rust," — de vreugde hun door den** ***Heere menigmaal bereid, die de gemeente deed juichen:*** **„Looft den Heere, mijne ziel", overtrof verre alle droefheid.**

Waren de brs. en zrs. goedsmoeds en biddend het jaar ingetreden, de uitkomst heeft hen niet beschaamd. Niet alleen mocht van tijd tot tijd de Doop bediend worden, zoodat een tiental brs. en zrs. gedoopt en der gemeente toegevoegd werden, ook brs. en zrs. die jaren lang buiten de gemeente omgedoold hadden (deserteurs), een zelfs 20 jaar, keerden tot de kudde weer.

Aan 't einde des jaars waren er 49 leden, t.w. 16 brs. en 33 zrs.

De arbeid naar buiten, als: Straatprediking, Zondagschool, Tractaaten geschriften verspreiding, Chr. school, onderwijs etc. geschiedt vereenigd met de vereeniging. „Vrije Evangelisatie" die daar sedert 1888 bestaat en die, naar we meenen ook nog de kerk en andere gebouwen, ook door de gemeente in gebruik op haar naam heeft. Ook heeft deze vereeniging haar eigen kas en administratie. Volgens het finantieel verslag leende de gemeente aan die kas f 384.

De kas der gemeente, ***met inbegrip van den vereenigden*** **arbeid met V. E. sloot in ontvangst en uitgaaf met een bedrag f** $1349,67^5$.

In verband met deze financiëele vermelding volgt dan:

„Onze Vader in den hemel heeft getoond te zijn de Verhoorder des gebeds en een Uithelper, Dies heeft het beroep in ons vorig verslag gedaan op Zusters, Broeders en vrienden van den Christus der Schriften weerklank gevonden zoowel in het eigen- als buitenland. Voor verscheidene giften mocht de Gemeentekas gedebiteerd worden.

De „Scripture Gift Mission" komt toe de dank der Gemeente voor de zending van twee honderd deelen van het Nieuwe-Testement in vier verschillende talen.

Verblijdend is het te mogen constateeren dat de belangstelling in Nederland toeneemt. Onze Zustes en Broeders aldaar willen meer gaan meeleven en meevoelen met ons. Met dank aan onzen barmhartigen Vader en onzen Verlosser, nemen wij hier over eene passage uit het jaarverslag der „Unie van Gemeenten van Gedoopte Christenen" in Nederland;

„De vraag der Gemeente 's Gravenhage of de Algemeene vergadering wenschelijk achtte, dat den Zendingsarbeid onzer Gemeente te Paramaribo (Suriname) eenige steun werd verleend uit de zendingskas der Unie, werd door de meerderheid toestemmend beantwoord.

Door Br. Weenik werd betoogd dat ter betere controle der steun dan worde verleend door tusschenkomst eener erkende

Amerikaansche zendingsvereeniging, waar de meesten onzer mee accoord gingen."

Moet Br. Weenink mogelijk het instrument in 's Meesters handen zijn om het werk te dezer stede meerdere bekendheid te geven? Heere, Gij weet het!

Controle nu zal ons niet anders dan ten goede komen. Prijs den Heere!"

AMSTERDAM. Op Zondag 6 dezer werd ons door den Heer weder een feestdag bereid. Een Duitsch meisje, reeds eenigen tijd met de Gemeente verkeerende, had haar verlangen om gedoopt te worden kenbaar gemaakt. Op genoemden datum zag zij haar wensch vervuld.

Onze br. Voorganger behandelde in zijne prediking de schoone geschiedenis van den melaatschen Naäman en koos tot tekst 2 Koningen 5 vers 13. „Wasch U en Gij zult rein zijn." De toestand van den onreinen mensch, telkens in vergelijking brengende met den treurigen staat van den grooten Syriër, behandelde spreker de onreinheid, de mogelijkheid en het beeld der reiniging.

De melaatschheid van het lichaam is het beeld der zonde, de besmetting der ziel. Geen redding is mogelijk door den mensch. Doch Naäman werd gewezen op den God Israëls, zoo ook de zondaar. God sprak in onze duisternis tot ons, dat er licht zou zijn en schonk ons Zijnen Zoon, die in onzen dood inging, onze schuld betaalde en de mogelijkheid der redding voor ons, arme verloornen, schiep. Niet naar den Koning moet Naäman. doch naar den profeet Gods. Zoo baten ook ons niet andere wegen, alleen in den weg door Jezus bereid, is reiniging te vinden. Alleen het bloed van Jezus reinigt van zonden.

Welk een vernedering voor den rijken, gezienen man zich in gehoorzaamheid te onderwerpen aan het bevel van Elia, zich zevenmaal in den Jordaan te doopen.

Hoe stelde hij zich ten toon in al de afschuwelijkheid zijner vreeselijke ziekte.

Zoo verklaart ook degeen, die zich laat doopen op 's Heeren bevel, dat hij niets is dan een doemwaardige, verloren zondaar, geheel onrein en des doods schuldig. De doopelingen beschouwen zich als gestorven, worden begraven en staan op uit het watergraf om in nieuwigheid des levens hun weg voort te zetten. Die rechtvaardig is in eigen oog, behoeft niet te worden gedoopt. Eigengerechtige farizeën worden teruggewezen, boetvaardige tollenaren en zondaren aangenomen.

Hoe duidelijk is dit alles in den doop weergegeven. Misverstand is dan ook volstrekt niet te wijten aan onduidelijkheid in het bevel.

En toch welk een eigen opiniën hebben de menschen. Evenals Naäman meent men dat het evengoed anders kan.

De doop is immers gekomen in de plaats der besnijdenis, zegt men. Van deze verandering is den Apostelen niets bekend. Vaak toch was in de eerste Gemeenten de besnijdenis een zaak van onderlinge kwestie. De Christenen uit de Joden wilden de toegetredenen uit de Heidenen besnijden, doch men was daarover in tweestrijd. Vanwaar dan toch deze moeielijkheid, indien de besnijdenis vervallen en de doop daarvoor in de plaats was getreden? Voor kwestie was dan geene aanleiding geweest. Neen, eerst veel later voerde de Kerk deze leering, die zich niet op de Schrift kan gronden, in. De besnijdenis, een nationaal verbondsteeken, zou kunnen worden vergeleken met de geestelijke besnijdenis, die zonder handen geschiedt. De doop, die een vraag is van een goed geweten voor God, wijst niet hierop heen, doch hierop terug.

Men is reeds kerkelijk gedoopt als zuigeling. Zijn er dan twee doopen, een Kerkelijke en een Bijbelsche doop? Zoo ja, aan welken hebben wij dan de voorkeur te geven?

Een derde meent gedoopt te zijn in den Heiligen Geest en gelooft den waterdoop wel te kunnen ontberen. Waarom gaf de Heer dan dit bevel? Waarom roept Petrus uit: „Wie kan het water weren van hen, die den Heiligen Geest hebben ontvangen?"

Doch zegt een ander: ik heb er volstrekt geen behoefte aan, hoewel ik het schriftuurlijke er wel van inzie.

Dezulken zouden wij toeroepen: „Is gehoorzaamheid in deze dan een zaak van gevoel of van onderwerping?"

De Heer Jezus prijst hen zalig, die zijne woorden hooren en doen.

In gehoorzaamheid ging ten slotte Naäman in den Jordaan en werd gereinigd en loofde Israëls God.

Zoo zal ook ons ingaan in 's Heeren bevelen voor ons een oorzaak worden van heerlijken vrede en gelukzaligheid.

De Heer zegene deze duidelijke, ernstige prediking aan de harten van hen, die haar hoorden.

Een rijk gezegend aanzitten aan 's Heeren disch besloot deze blijde bijeenkomst. G.

FOKSHOL. 't Is ons waarlijk tot blijdschap, eens weer gelegenheid te hebben iets mede te deelen uit onze Gemeente. Aanleiding daartoe is voornamelijk, dat er eenigen zijn onder ons, die de knieën voor Jezus hadden gebogen, maar vervolgens nog van verre stonden, aangaande den Doop. Gode zij dank, dat we ze mochten zien komen, en dat ze hun wensch te kennen gaven, om gedoopt te worden. Het was den 25 April dat 1 Br. en 1 Zuster werden gedoopt en der Gemeente werden toegevoegd. Bij deze gelegenheid sprak onze br. Jeronumus naar aanleiding van Handelingen 4 : 13: „Zij nu ziende de vrijmoedigheid van Petrus en Johannes en vernemende dat zij ongeleerde en eenvoudige menschen waren, verwonderden zich en kenden hen, dat zij met Jezus geweest waren." Spreker gebruikte deze woorden tot aanmaning voor ons, dat ook wij ongeleerde en eenvoudige menschen zijnde, hetzelfde zouden openbaren in ons leven en ons niet zouden schamen voor de wereld, om te verkondigen de deugden des Heeren en te vertellen, wat Jezus voor ons geworden is en van wat Hij nog doet, om zondaren zalig te maken. Onze bede is dat het gesprokene menigeen moge trekken, aangezien er velen bij deze gelegenheid waren, die men er anders niet ziet. Zoo blijkt dat de Heere Zijn Gemeente bouwt, in weerwil van al de woelingen onder de volken van Europa, en de ontzettende oorlog, hongersnood, aardbevingen, enz. enz. Laten we 't oog op onzen Heiland gericht houden, Brs. en Zrs., want bij al de teekenen der tijden kunnen we zien, dat de dag nadert, wanneer de Heere ons zal opnemen om eeuwig bij Hem te zijn, daar waar geen moeite, kommer of verdriet meer zijn zal.

Niet lang zal 't lijden duren,
Draagt nog een poos uw kruis.
Wellicht slechts weinig uren,
Dan zijn wij eeuwig thuis;
Verlost van zond' en pijn.
Als wij met alle vromen,
In 't huis des Vaders komen,
Wat zal dat zalig zijn.

Namens de Gemeente,
JOH. SIEKMAN.

NIEUW-WEERDINGE. Donderdag 26 April had onze Voorganger, br. Huizinga, het voorrecht zijn verjaardag te vieren. Bij deze gelegenheid werd hem door de gemeente, en de jongeliedenvereeniging gezamelijk een prachtig cadeau aangeboden, wat hij dankbaar aanvaardde. Op Zondag 29 April wilden Br. en Zr. Huizinga nog eens weer hun dankbaarheid toonen door ons een feestelijke samenkomst te bereiden. Verschillende leden der gemeente, en de penningmeesterres der jongeliedenvereeniging, vertelden van de zegeningen door onzen broeder ontvangen, en spraken den wensch uit, dat wij nog vaak zijn verjaardag op deze wijze mochten vieren. De Heer geeft hier kennelijk zegen op het werk, er zijn mannen en vrouwen jongens en meisjes, wier leven toont, dat de Heer Zijn intrek in hunne harten genomen heeft. Zondag 6 Mei werden drie br. en drie Zrs. die beleden hadden den Heere Jezus als hun Zaligmaker te kennen en Hem te willen volgen, gedoopt en der gemeente toegedaan. Naar aanleiding hiervan had onze Voorganger tot tekst gekozen Matth. 28: 18-20. We werden er bij bepaald: Wat de Heiland is vers 18. Wat hij beveelt vers 19. Wat hij belooft vers 20.

Nadat onze Voorganger met de doopelingen neergeknield en hen in een ernstig gebed Gode opgedragen had, mocht hij hun den Doop toedienen, zooals dit ons in den Bijbel bevolen wordt.

Aan het Avondmaal werden de nieuwe leden hartelijk welkom geheeten, en werden we allen, aan de hand Openb. 3; 11b ernstig vermaand vooral trouw te blijven aan hetgeen we in den Doop hebben beleden. Dit zal ons misschien heel wat strijd

en moeite kosten, maar we mogen dan rekenen op de belofte van den Heiland: Ziet Ik ben met ulieden al de dagen, tot aan de voleinding der wereld!

Moge de liefde Gods onze harten vervullen en ons aller leven meer vruchtbaar maken!

HENDRIK.

SNEEK. Na geruimen tijd niets van de gemeente en haren arbeid hier vermeld te hebben in ons blad, worden we thans weer in de gelegenheid gesteld en gedrongen iets uit onzen kring mede te deelen.

Eerst dat we Zondag 6 Mei een ons door den Heere gezegenden dag met de gemeente hadden. Twee jonge broeders hadden hunne begeerte te kennen gegeven om gedoopt te mogen worden, en zoo werden ze na eene verblijde belijdenis uitgesproken te hebben op genoemden Zondag gedoopt en der gemeente binnen geleid. Een der dooplingen was de jongste zoon van onzen Voorganger en de andere ook een zoon van leden der gemeente. De samenkomst was bij die gelegenheid talrijk en de aanzittenden aan 's Heeren disch getuigden van een rijken zegen.

Den 10den Mei kwamen de broeders en zusters, zooveel de gelegenheid het hun toeliet ten huize van onzen Voorganger om hem geluk te wenschen met het voorrecht hem geschonken, zich weer een jaar tot zijn levensjaren te zien toegevoegd. Vele goede woorden waaruit belangstelling en liefde sprak, werden er gesproken, en den Naam des Heeren, zijn trouw en genade werd geprezen. Ook een stoffelijk bewijs van waardeering werd den Voorganger door onzen Ouderling ter hand gesteld, en uit dit alles bleek de goede verstandhouding tusschen den Voorganger en de gemeente.

Eindelijk rest ons nog iets te vermelden van het 40 jarige huwelijksfeest van broeder en zuster S. de Jong. Ook bij die gelegenheid was, behalve de talrijke familie een groot deel der gemeente aanwezig, om met hen de daden des Heeren te roemen. Daartoe was temeer reden, dewijl onze broeder sedert vele jaren een zwak lichaam omdroeg en toch zoo lang voor zijne Echtgenoote en familie, als ook voor de gemeente gespaard was gebleven.

Wij hadden dus minstens drieërlei oorzaak om ons te verheugen over hetgeen de Heere ons geschonken heeft. En uit den grond onzes harten mochten we aanheffen: „Loof, loof den Heer mijn ziel met alle krachten."

W. J. Wielenga, Secr.

Officiëele Mededeelingen.

ONZE UNIE-VERGADERING.

Eindelijk ben ik dan in staat iets bepaalds omtrent onze Unie-Vergadering mee te kunnen deelen.

Op onze mededeeling en oproeping in no. 1561 van ons orgaan, boodt de Gem. te Stadskanaal aan, ook dit jaar de Unie-Vergadering te ontvangen. Met het oog echter op de duurte der levensmiddelen, zag zij zich genoodzaakt de prijs der vergoeding op f3 per persoon per dag te stellen. Was er echter een andere Gem., die tegen deze voorwaarden de Verg. wenschte te ontvangen, dan gaf zij daaraan de voorkeur.

Dat gaf aanleiding, dat we ons — na overleg met de Comm. — met andere Gemeenten in correspondentie stelden, met het gevolg, dat de Gem. te Deventer op haar besluit terug kwam. Deze Gem. verklaart zich nu bereid de afgevaardigden der Algem. Verg. te ontvangen tegen een vergoeding van f2 per dag per persoon.

Met het oog op de veranderde omstandigheden, achten we deze voorwaarde alleszins billijk.

Terwijl we nu bezig zijn dit te schrijven, vernamen we, dat de Spoorwegmaatschappijen besloten, de prijs der reisbilletten, voor de maanden Juli—Sept. met 50 pct. te verhoogen. In verband hiermede komt er juist een voorstel in, om de Unie-Vergadering — met het oog op de enorme kosten etc., dit jaar **niet** te laten doorgaan.

De Gemeenten of hare afgevaardigden moeten nu beslissen, en natuurlijk ook zoo spoedig mogelijk.

Vóór den **23 dezer** verwacht ik nu van **al de geuniëerde Gemeenten** bericht, of zij **voor** of **tegen** het doorgaan der Algem. Vergadering zijn, onder bovengenoemde voorwaarden en omstandigheden.

In het volgende no. van ons orgaan hoop ik dan telegrafisch het resultaat mede te deelen.

Ingeval dat de Verg. doorgaat moet alles wat tot de Agenda behoort **uiterst vóór 1 Juni** in mijn bezit zijn.

Met br. groeten,

B. PLANTING, Secr. d. Unie.

A'dam, Tolstr. 117.

LIEFDEGAVEN.

voor het **Studiefonds**.

Ontvangen van de Gemeente te Muntendam, Paaschcollecte f8.02; van de Gemeente te Haulerwijk, Paaschcollecte f8.68½; van de Gemeente te 's-Gravenhage, Paaschcollecte f16.30.

F. J. van Meerloo, Penningm.

Amsterdam, Jacob Obrechtstr. 43 huis.

Bouwfonds der Gemeente te Haarlem.

Zeer aangenaam werden wij verrast door br. J. J. L. te Sherwood, Oregon U. S. A., die ons (door vriendelijke tusschenkomst van br. v. Beek te 's-Gravenhage) f20.— zond. Wij zijn hem daar zeer dankbaar voor. Neige de Heer nog meerdere harten tot het zenden van (**zulke**) ruime gaven dan zullen wij ons spoedig kunnen verblijden in het bezit van een frisscher en doelmatiger lokaal. Het is zéker noodig, maar God zal helpen op Zijn tijd.

De Secretaris der Bouwcommissie,

Groote Houtstraat 2rood. G. H. TER BRAAK.

Voor het bouwfonds te Apeldoorn.

Ontvangen van T. Kleinhuis, Braamberg f2.50, van L. W. Bloemhof, Bergumerheide f1.—, gecollecteerd in de openbare Godsdienstoefening te Deventer f15.62.

Piet Joubertstraat 46. Jan Visser.

De Gemeenten worden er aan herinnerd, dat op de laatste Algemeene Vergadering besloten is, dat op het Pinksterfeest collecten zullen worden gehouden voor de Uniekas.

CORRESPONDENTIE.

Wegens Hemelvaartsdag en een defect aan de Snelpers kon dit blad eerst heden verschijnen.

Abonné M. Kuilema, Wirdum. — Van uwe opzegging zal tegen het einde van dit kwartaal (einde Juni) nota genomen worden. ADM.

Administratie.

ABONNEMENTSGELDEN.
Ontvangen van T. A. N., Zeeland Mich, Am. f 2.49, van J. P. de V. te Joure f 2.

N. VAN BEEK.

Advertentiën.

Op Zondag 27 Mei a.s. hopen onze geliefde Ouders

RINZE MIEDEMA

en

WIEBIGJE v. d. WERF

hunne **30-jarige** Echtvereeniging te herdenken.

Dat ze nog lang voor elkander en voor ons gespaard mogen blijven.

Hunne dankbare Zonen en Behuwddochter.

HARLINGEN, 1917.

Op Zondag 27 Mei hopen onze Br. en Zr. in Jezus onzen Heiland

RINZE MIEDEMA

en

WIEBIGJE v. d. WERF

hunne **30-jarige Echtvereeniging** te herdenken.

Dat zij nog vele jaren voor de Gem. gespaard mogen blijven is onze wensch en bede.

H. J. DE VRIES,

en Echtgenoote.

HARLINGEN, 1917.

Nog steeds blijft aanbevolen voor alle geloovigen, van welken kerkelijken naam of richting ook, het boekje,

De Gemeente Gods -: - en hare beginselen,

volgens den Bijbel, door

N. v. BEEK.

Prijs 25 ct. per ex. franco, bij getallen lager.

Uitgave van Beek's Boekhandel Stadskanaal.

No. 1569. VRIJDAG 25 Mei 1917. 36ste Jaargang.

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTE CHRISTENEN (BAPTISTEN) IN NEDERLAND.

Verschijnt wekelijks.

Adres voor de Redactie:
Vaillantlaan 415, den Haag.
Voor administratie te Stadskanaal.

ABONNEMENTSPRIJS:
Per kwartaal, franco p. post ƒ 0.50.
Voor 't Buitenland per jaar - 2.50.
Advertenties 1—5 regels 30 ct.
Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement lager.

Pinksterlied.

Geest des levens, heilge gave,
Gij der zielen licht en troost,
Oogstes zegen, die Uw wording
Uit des Heilands opstaan koos,
Uit den hemelstroom gezonden,
Aan den Menschenzoon verbonden,
Geest der kracht en heerlijkheid,
Maak voor U mijn hart bereid!

Als een stormwind uit de hoogte
Kwaamt Gij eenmaal ruischend neer,
Heerlijk in de wondre vuurtong
Spiegeldet G' Uw wegen weer.
Maar nu wilt Ge in stilte suizen, —
Zonder ophef, zonder bruischen
Waait G' op aarde, heind en veer,
Als een aâmtocht van den Heer.

O, van 't Nieuw Verbond Gij 't pand ook,
Geest des Vaders, rein en zacht,
Heilige aâmtocht van Zijn lippen
Houdt toch in ons hart de wacht!
Lijf en ziele, hoofd en leden,
Doet G' uit dood in 't leven treden,
Waar Uw Goddelijke kracht
Nieuwe tempelzetels bracht.

O, wiens harte, innig dorstend,
Ten Genadetroon mocht gaan,
Hij riep dra den Vorst des levens,
Om u, hoogste heilgoed, aan!
Zalig, wie door U geleid wordt,
En voor Christus dag bereid wordt,
Wien Gij, als zijn ure slaat,
Helder voor den geest dan staat.

naar A. Knapp.

De Pinkstergave.

Wanneer op het wereldtooneel gebeurtenissen plaats grijpen, die nog al van beteekenis zijn, dan worden er in de Nieuwsbladen vaak kolommen vol, of dikwijls zelfs geheele boekdeelen over geschreven.

De Heilige Schrift echter vermeldt de grootste, de belangrijkste zaken meestal met enkele woorden. Dit is het beste bewijs dat zij geen voortbrengsel van het vernuft van menschen, geen fantasie is, maar door God zelf ingegeven werd.

In de Pinkstergeschiedenis hebben wij daarvan ook een sterksprekend voorbeeld. Dit feit is zoo wonderbaar en in de heilsgeschiedenis van zoo heerlijke en verstrekkende beteekenis, dat zij na 19 eeuwen nog niets van haar waarde verloren heeft; en toch wordt zij ons in slechts acht woorden medegedeeld: „Zij werden allen vervuld met den Heiligen Geest."

Wie die „zij" waren is ons allen bekend. Lucas vermeldt het ons. Het waren de discipelen van Jezus; hoevelen op den dag van het Pinksterfeest allen eendrachtelijk in den Tempel bijeen waren, schrijft hij niet.

Vervuld worden wil zeggen: vol worden, en iets wat vol is, daar is geen ruimte meer voor iets anders of iets meer. Wanneer dus van de discipelen gezegd wordt, dat zij vervuld werden met den H. Geest, wil dat zeggen dat zij dien Geest in zulk eene mate ontvingen, dat zij er geheel vol van werden.

De Heere schenkt ons het voorrecht dit, voor alle eeuwen heugelijk feit weer te mogen herdenken en voelen wij ons daarbij niet droevig gestemd? Het is waar, voor zoovelen wij ons onder de geloovigen mogen rekenen, weten we, ook den H. Geest ontvangen te hebben, daar Hij met onzen geest getuigt, dat wij kin-

deren Gods zijn. Maar, vragen wij ons zelven af of wij er vol van zijn, dan moeten we de oogen beschaamd neerslaan, want in ons hart is vaak nog zooveel ledige ruimte, als het al niet met andere dingen vervuld is. Toch zou het kunnen, zou het moeten, want de gave ligt voor al Gods kinderen in overvloed gereed. Wat mag dan wel de oorzaak zijn dat er zoo weinig van gezien en ondervonden wordt? Zou die voor een groot deel niet daarin gezocht moeten worden, dat er zoo weinig behoefte aan gevoeld, zoo weinig begeerte naar geopenbaard wordt? Van de discipelen lezen we, dat zij, nadat ze den Meester naar den Hemel hadden zien heengaan, „allen eendrachtig met de vrouwen en Maria, de moeder van Jezus, en Zijne broeders, volhardende waren in het bidden en smeeken."

God wil om Zijn gave gebeden zijn als bewijs dat er bij ons waarachtige begeerte is die te ontvangen. Ik geloof daarom zeker dat, als er van de geloovigen meer eendrachtige gebeden en smeeking naar Gods troon uitgingen, er van die volheid des Geestes ook meer ervaren zou worden. Moge dit de vrucht van onze Pinksterfeestviering zijn!

Maar, zegt misschien deze of gene, er is toch een zeker deel der christenheid, dat bijzonder naar die volheid des Geestes uitgaat; sommigen beweren zelfs haar te bezitten, maar van de vruchten er van wordt zoo weinig gezien. De groote vraag is waar het die christenen eigenlijk om te doen is, om de eer des Heeren of om voor hen zelven een naam te maken; om de uiterlijke teekenen, of om de innerlijke kracht er van voor eigen leven en tot heil der menschheid te ervaren. Van de discipelen lezen we dat zij, nadat ze den H. Geest ontvangen hadden, „met andere talen, of tongen, begonnen te spreken, z o o a l s d e G e e s t h u n g a f u i t t e s p r e k e n"; en de zich in den Tempel bevindende menigte, die zich bij het hooren en zien der buitengewone verschijnselen rondom de discipelen verzameld had getuigde: „Wij hooren hen in onze eigen taal, in welke wij geboren zijn, d e g r o o t e w e r k e n G o d s s p r e k e n." Door dit onverdacht getuigenis wordt al het gedoe van de zoogenaamde tongenbeweging onzer dagen veroordeeld, want wat zij laat hooren wordt door niemand verstaan, niemand kan dus getuigen of het de groote werken Gods zijn die zij verkondigen en dat is toch het groote doel van den H. Geest, van Wien Jezus zelve zegt: (Joh. 16 : 14) „die zal Mij verheerlijken; want hij zal het uit het Mijne nemen, en zal het u verkondigen." Gode te verheerlijken en zondaren tot Jezus te leiden, daartoe is de H. Geest geopenbaard.

Het kan ons niet verwonderen dat door de teekenen, die de schare waarnam en de woorden die zij hoorde, groote ontroering onder haar teweeggebracht werd, zoodat de menigte met ontzetting vroeg: „Wat wil toch dit zijn?" Dat onder haar ook spotters waren bevreemdt ons niet. Menschen, die met de heilige dingen den spot drijven, worden er overal en altijd gevonden, en ofschoon Petrus uit naam van al de discipelen hen met enkele woorden op het ongerijmde van hun spotternijen opmerkzaam maakt, gaat hij meer bepaald in op de belangstellende vraag der meerderheid: „Wat wil toch dit zijn, waar hij heenwijst naar de belofte, die God door den mond van zijn profeet aan zijn volk Israël gedaan had, en hen vervolgens Jezus den Nazarener, door hen wel gekruisigd, maar door God uit de dooden opgewekt, als den door Hem beloofden Messias en Zaligmaker verkondigt.

Met welk zegenrijk gevolg is ons bekend. Drie duizend zielen worden den Heere en der kleine gemeente op dien dag toegedaan, hunne zonden belijdende.

Brs. en Zrs.! Zouden wij niet begeeren dat ons Pinksterfeest van 1917, wat wij, Gode zij dank, te midden van de beroering der volken rondom ons, in rust en vrede mogen vieren, op gelijke wijze gekroond werd? Bij den Heere zijn alle dingen mogelijk. Laat ons ook eendrachtig volharden in het bidden en smeeken om een vernieuwde openbaring van de krachtige werking des H. Geestes, dan kunnen we er zeker van zijn dat daar meer op volgen zal, want God is een hoorder en verhoorder der gebeden.

A. N. Z. Jzn.

De vroege en de spade regen

En Hij zal u den regen doen nederdalen, den vroegen regen en den spaden regen in de eerste maand. Joël 2 : 23b.

Dit profetisch beeld is ontleend aan de natuur, aan den mildelijk neerdalenden en vruchtbaar makenden regen, in de lente en in den herfst.

Zonder die regens geen groei en geen oogst op de akker. Het terughouden van die regens is het oordeel Gods over Palestina geweest sedert eeuwen (Jes. 5 : 6). God geeft door Joël de belofte aan de kinderen Zions dat hun land weer uit de verwoesting opgeheven en overvloedig vruchtbaar zoude worden. Dit zal letterlijk vervuld worden. Wellicht zien wij in onze dagen in Palestina er reeds een begin van. Berichten en geruchten uit dat land zeggen het ons althans, dat de regen weer meer geregeld den bodem bevochtigt, en de vruchtbaarheid sterk doet toenemen. En dat moet volgens Gods profetisch woord zoo geschieden en zal zoo geschieden ondanks alle vergeestelijking, ontkenning en misvatting der profetie in christelijke of kerkelijke leer en beschouwingen.

Onze lezers kennen wellicht iets van de verschillende verklaringen van de profetiën, die op Gods oude volk betrekking hebben, beloften voor de toekomst van Israël, maar die eenvoudig op de Christelijke kerk worden toegepast. Voor de verzekeringen Gods aangaande de bijzondere zegeningen voor en de wederherstelling van Israël als volk, in hun eigen als herboren land, is in de gereformeerde dogmatiek en in de verschillende kerkelijke leersystemen geen plaats. Israël is de kerk en de kerk is Israël. Op deze veronderstelling heeft men eeuwen lang voortgebouwd en bouwt men nog voort.

Zoo wordt de hierbovenstaande tekst dan ook maar vrij geregeld toegepast op de uitstorting des Heiligen Geestes. De vroege regen zou dan gezien zijn op den Pinksterdag te Jeruzalem, de spade of late regen zou

dan der Gemeente geschonken worden in den laatsten tijd voor de toekomst des Heeren. Lied 428 in de Heer's bundel baseert op diezelfde gedachte. Er bestaat zelfs een blad in ons land dat „Spade regen" heet; dat blad draagt dus de misvatting aan het voorhoofd!

Zij, die zich aan die soort verklaring houden, schijnen er geheel niet op te achten, dat er in den tekst bij gezegd wordt: „Vroegen regen en spaden regen i n d e e e r s t e," of eerste maand. Dus niet, wat den tijd betreft, zooals het in de natuur geschiedt.

Petrus sprekende op het Pinksterfeest, om het wonder van de mededeeling des Geestes te verklaren, haalt daarbij wel Joëls woorden aan, maar rept niet over vroegen en spaden regen. Hij begint zijn aanhaling eerst met Joël 2 : 28 en dat vers begint dan met „daarna" — d.i. na den vroegen en spaden regen en na het vruchtbaar worden des lands. De belofte is dus zuiver voor Israël en staat geheel niet met de Gemeente van Christus in verband. Als er werkelijk den Heiligen Geest betreffende van een vroegen en laten regen sprake zoude zijn, zou dat misschien als vervulling tot de uitstorting op de geloovigen te Jeruzalem en later op de geloovigen uit de heidenen ten huize van Cornelius te Cesarea teruggebracht kunnen worden. Doch dat is ook te abstract, te veel veronderstellend. Ook zouden we kunnen en wellicht ook mogen denken aan den tijd wanneer gansch Israël tot zijn God bekeerd zal zijn en dan een nieuwe uitstorting des Heiligen Geestes ontvangen zal. Dit laat zich, al staat het in Joël 2 niet, toch gedelijk denken op grond van Ezech. 39 : 29 en Ezech. 37 : 14.

Op den Pinksterdag te Jeruzalem is voor de Gemeente de belofte des Geestes, volgens Joël's profetie b e g o n n e n vervuld te worden. In dienzelfden zin van b e g o n n e n, spreekt ook de Heere Jezus in de Synagoge te Nazareth over vervulling der profetie (Luk. 4 : 21).

De discipelen z i j n op den Pinksterdag vervuld geworden met den Heiligen Geest, maar later nog wel eens weer — zie o.m. Hand. 4 : 31, ofschoon we niet moeten denken aan eene n i e u w e u i t s t o r t i n g van den Heiligen Geest, maar aan een steeds d o o r w e r k e n van dien Geest en het vervullen van alle geloovigen, die in de rechte gemeenschapsverhouding tot Christus leven. Christus toch, die door Gods hand verhoogd is, heeft de belofte des Heiligen Geestes ontvangen (Hand. 2 : 33) en aan Hem zelf is die belofte vervuld zonder mate, maar nu stort Hij ook den Geest uit in allen, die in volle gemeenschap, door het geloof met en in Hem leven. In dat verband mag er sprake zijn van een vroegen en een spaden regen; want in den zaaitijd en in den oogsttijd, zorgt de Heilige Geest voor groei en voor rijpen van de vrucht — vruchten des Geestes.

Geliefde lezers, ook wij, nietwaar? wenschen weer het heerlijk Pinksterfeest feestelijk te herdenken, en Pinksterfeest te vieren, naar we hopen. Voor hen, die in den Heere Jezus gelooven, Hem liefhebben, dus in Zijne gemeenschap en liefde blijven, blijft het ook altijd door Paschen en Pinksteren!

Christus, voor ons gestorven en opgestaan, deelt door den Heiligen Geest ons Zichzelven mede. 't Is één leven: Vader, Zoon en Heilige Geest — al de volheid Gods, tot welken drievuldigen naam wij ook zijn gedoopt, en welke volheid Gods, volgens Ef. 1 : 23 het gansche lichaam de Gemeente van Jezus vervult. Zijn we met Jezus één, leven wij in gemeenschap met den levenden Christus, dan ook met Zijn lichaam, de Gemeente. Is die gemeenschap werkelijkheid, is zij zuiver, dan ook is er eendrachtig samenzijn en eendrachtig volhardend gebed; maar dan ook een v e r v u l d worden met den Heiligen Geest. God geve ons zulk een Pinksterfeest, Pinkstervreugde, Pinksterkracht!

N. v. B.

Voor de jeugd

SOLIMAN DE BETHLEHEMIET

door

W. JONKER Jz.

(Slot.)

Het klooster is door een zwaren ringmuur omgeven, waar binnen zich een kerk bevindt, die gebouwd is naar men vermoedt boven de grot of stal, waarin de Heere Jezus geboren is. Dit is de oude kerk van het Heilige Land; zij heeft den vorm van een kruis. Het schip van de kerk wordt door vier rijen marmeren zuilen gedragen, twaalf zuilen op een rij; het boveneinde van het kruis is door een muur van het schip der kerk afgescheiden. In dat afgescheiden gedeelte is het koor en het altaar der drie Wijzen; in de onmiddellijke nabijheid van dit altaar is in den vloer een ster van marmer aangebracht, die, zooals de monniken beweren, recht tegenover het punt aan den hemel is, waar de ster gestaan heeft, die de Wijzen uit het Oosten volgden. Aan weerszijden van het altaar is een trap van vijftien treden, waarlangs men afdaalt naar de plek waar de Zaligmaker zou geboren zijn. 't Is een grot van 39 voet lang, 11 voet breed en 9 voet hoog, en bevat den stal en de kribbe. De wanden en de bodem zijn met marmer belegd. De grot wordt door 32 lampen verlicht. Een wit-marmeren steen met een stralenkrans wijst de plaats aan der geboorte; op dien steen staan de volgende woorden: „Hier werd Jezus Christus uit de maagd Maria geboren." Op eenige steenen afstands van dien steen is de zoogenaamde kribbe, van wit marmer, en op de plaats waar de Wijzen het Kindeke hebben aangebeden, bevindt zich een altaar. De grot, waarin ook een orgel is ter begeleiding van den zang, is versierd met een menigte schilderstukken.

Naast deze grot der geboorte bevindt zich een tweede en grootere, waarin, volgens een overlevering, de kinderen begraven liggen, die op bevel van Koning Herodes te Bethlehem vermoord werden, terwijl bovendien nog enkele mannen en vrouwen uit de eerste eeuwen der Christelijke Kerk daar zouden begraven liggen.

Alle deze en nog meer herinneringsplekken zijn oorzaak, dat Bethlehem jaarlijks door een menigte reizigers en pelgrims bezocht wordt, die dan bij hun vertrek eenige aldaar gemaakte voorwerpen, die wij reeds

noemden, medenemen. Deze worden door grooten en kleinen te koop aangeboden. Mijn jonge lezers zullen zeker al begrepen hebben, dat ook Soliman ze verkocht. Door zijn groote bescheidenheid, gepaard aan schranderheid, kon hijn hij meer verkoopen dan andere knapen, die zich gewoonlijk zoo brutaal mogelijk aan de vreemdelingen opdringen, zoodat deze veel last van die kooplui hebben.

Wordt Bethlehem het gansche jaar door bezocht, bij enkele groote feestdagen, waarmede het in betrekking staat, is dit vooral het geval; dan gaan de bedevaartgangers en andere reizigers bij stroomen daar heen, om de diensten in de kerk der geboorte bij te wonen.

Zoo was ook wederom het Kerstfeest aangebroken en breede scharen zag men op den weg naar Bethlehem; het waren verschillende menschen: rijken en armen, ouden en jongen, mannen en vrouwen; ze kwamen uit het Westen en het Oosten, maar hadden allen dit gemeen, dat zij wilden nederknielen op de plek, waar zij geloofden, dat eens de kribbe had gestaan, waarin de Zaligmaker der wereld had gelegen. De inwoners van Bethlehem verblijdden zich over het groote aantal vreemdelingen, dat hun stadje kwamen bezoeken en waren niet weinig in hun schik, dat het zulk mooi weer was, hoewel het juist de maand Thebeth (bij ons December) was, en men derhalve in den vroegen regentijd verkeerde. Maar in plaats dat het regende, had de zon den geheelen morgen recht vriendelijk aan den hemel geschenen, wat de kooplui goed aanstond; men hoopte nu veel te kunnen verkoopen.

Ook Soliman moest heden trachten zijn waar aan den man te brengen en daarom had zijn vader zijn mars goed voorzien van allerlei voorwerpen, en hem gelast, dat hij zich bij de poort van het klooster der Franciscanen moest plaatsen, waarlangs de meeste vreemdelingen moesten komen. En Soliman had ook geen berouw daar te staan, want hij bleef er voor alle concurrentie bewaard, zoodat zijn voorraad spoedig was uitverkocht. Zijn vader was hierover zóó tevreden, dat hij hem het overige gedeelte van den dag vrijaf gaf. Dit stemde den knaap tot blijdschap, want hoogst zelden gebeurde het, dat hem zulks werd toegestaan. Spoedig was het beste kleed aangetrokken en stapte Soliman de ouderlijke woning uit, niet bepaald wetende waarheen te gaan, totdat hij eindelijk besloot eens een bezoek te brengen aan Naäma, die zeker toch wel thuis zou zijn. Op zijn weg naar Naäma die aan het andere einde der stad woonde, ging Soliman langs een woning, waaruit het gezang van eenige menschen hem tegenklonk. Onwillekeurig bleef hij staan en luisterde hij, en toen een oogenblik later het zingen geëindigd was en hij duidelijk hoorde, dat een man begon te spreken, werd zijn nieuwsgierigheid opgewekt. De stem was helder en krachtig, en hoe meer Soliman luisterde, des te meer scheen het hem, alsof hij deze stem meer had gehoord.

„Was ik maar binnen," dacht hij: „dan kon ik alles hooren en tevens zien, wie de spreker is."

En nauwelijks is deze gedachte bij hem opgekomen of een hem bekend persoon blijft bij de deur stilstaan en gereed om deze te openen, ziet hij Soliman. De man blijft staan en zegt: „Wel, Soliman hebt ge lust om eens met mij naar binnen te gaan?"

„Heel graag, Mesza," was zijn antwoord en beiden stapten de woning in.

Maar wie schetst de verbazing van Soliman, toen hij op de binnenplaats der woning een kleine schare van mannen en vrouwen op den grond ziet zitten, in wier midden een van de zendelingen staat, die hij zoo dikwijls in het hospitaal te Jeruzalem heeft gehoord en gesproken? Hij was blijde zich hier te bevinden en het deed hem goed dien vriendelijken man met evenveel kracht en warmte te hooren spreken van den Heere Jezus, wiens geboortedag heden door de Christenheid herdacht werd. De wensch om ook een Christen te zijn, werd weder levendig bij hem, en zonder te bedenken welke de gevolgen zouden zijn, besloot hij zijn begeerte na afloop van de godsdienstoefening aan den zendeling kenbaar te maken. Dit gebeurde ook en de zendeling dankte den Heer toen hij bemerkte, dat Soliman een jongen was, die veel van den Heiland hield en dat de woorden, vóór drie jaren tot hem in het hospitaal gesproken, zulke rijke vruchten hadden gedragen. Evenwel hield hij het voor zijn roeping om den knaap op de bezwaren te wijzen, die er aan zijn overgang tot het Christendom verbonden waren, vooral op de bittere vijandschap en haat van zijn vader. Een oogenblik, doch ook maar een oogenblik scheen het alsof Soliman in zijn besluit wankelde, maar toch, hij bleef er bij om den Heiland te belijden.

Toen hij thuis kwam, vertelde hij zonder omwegen aan zijn vader zijn genomen besluit. Deze hield zich echter schijnbaar kalm en het was alsof de Muzelman er zich reeds op had voorbereid, want zijn antwoord luidde:

„Als gij Christen wilt worden en alzoo aan Allah ontrouw wordt, kan ik u niet langer als mijn zoon erkennen, Soliman."

„Maar, vader...."

„Ik wil er niet meer over spreken," viel de Muzelman hem in de rede: „ik blijf bij mijn besluit en gij weet dat wat ik eenmaal zeg, ook gebeurt, als gij Christen wordt, kan ik u niet langer als mijn zoon erkennen en moet gij de deur uit. Gij kunt dus kiezen of deelen."

Soliman had grooten lust zijn vader te zeggen, dat de Heere Jezus toch zoo goed was en hij het Christendom maar eens moest onderzoeken, maar hij wist dat dit slechts zijn toorn kon opwekken. Daarom zweeg hij en besloot tegen den avond nog eens naar den zendeling te gaan, ten einde hem over een en ander te spreken. Dit gebeurde ook en het werd den knaap hoe langer hoe duidelijker, dat als hij werkelijk den Heer liefhad en wilde dienen, Hij dan ook wel voor hem zorgen zou. Vol moed ging hij huiswaarts en maakte zich gereed om met zijn ouders op de binnenplaats het avondeten te gebruiken.

„Blijft ge bij uw voornemen, Soliman, om een Christen te worden?" vroeg zijn vader hem.

„Ja, vader," was het besliste antwoord.

„Dan kunt ge ook niet met ons aanzitten en langer bij ons blijven, maar moet gij op staanden voet ver-

trekken en beschouw ik u niet langer als mijn zoon."

Hierop zette de Muzelman zich neder en begon hij het avondeten te nuttigen. En Soliman? De tranen stonden hem in de oogen, want voor altijd uit het ouderlijk huis verbannen te worden, dat viel hem zoo hard. Hij was besluiteloos wat te doen en waagde het om nog een middel tot verzoening aan te grijpen.

„Vader," zeide hij, „ik beloof u altijd een gehoorzame zoon te zullen wezen en voor u en moeder zoolang te werken en den kost te verdienen als u leeft."

„Dat beteekent niets," antwoordde de vader; „gij kunt doen wat gij wilt, maar zoo gij Christen wordt, verlaat gij dadelijk de woning."

Het lot was dus beslist en zonder een woord te spreken, verliet Soliman het ouderlijk huis. Maar waar zou hij heengaan? Dat wist hij zelf niet; wel wilde hij nog eens met den zendeling spreken, maar deze was reeds vertrokken. Zijn hart uitstorten voor Näàma ging ook niet, want zij was als Jodin ook vijandin van het Christendom.

De Oostersche nachten zijn koud en daarom kwam het Soliman niet wenschelijk voor om den nacht onder den blooten hemel door te brengen. Over alles nadenkende, was hij intusschen Bethlehem al uit en op den weg naar Jeruzalem. Hij liep voort, steeds verder en verder, totdat hij ten laatste niet ver van de Jaffapoort verwijderd was. Daar, in de nabijheid van deze poort, bevindt zich een eenvoudig maar net gebouw, dat door de St. Chrischona-zending is tot stand gebracht en ingericht tot opname van arme Syrische weesjongens, waarvoor geen geld gevraagd wordt. De jongens, die daar opgenomen worden, leeren er een handwerk, zooals schoen- of kleermaken, horlogemaken, timmeren enz. Zij mogen zelf het vak kiezen. Op de stoep van dit weeshuis zette Soliman zich neder om wat uit te rusten, niet wetende waarheen hij zou gaan. Hij weende bitterlijk toen hij over zijn toestand dacht; hij vouwde de handen en bad om uitkomst tot Hem, om wiens Naam hij de ouderlijke woning had moeten verlaten. En zijn gebed werd verhoord, want het duurde niet lang of een van de broeders der St. Chrischona-zending kwam uit Jeruzalem en zag, toen hij bij het weeshuis kwam, onzen armen Soliman zitten.

„Wel, kereltje, wat scheelt er aan?" vroeg de man op vriendelijken toon.

„Och, mijnheer, ik ben zoo bedroefd, omdat ik niet meer bij mijn vader en moeder mag komen," antwoordde Soliman.

„Dan zijt gij zeker ook ongehoorzaam geweest," zeide de man.

„Dat weet ik nog niet recht," was het antwoord.

„Wel, dan moet ge mij eens vertellen wat gij hebt gedaan," vervolgde de broeder. „Maar het is te koud om buiten te blijven; volg mij daarom naar binnen, dan kunnen we eens nader met elkander kennis maken."

Dit zeggende, traden beiden de woning binnen en namen plaats aan een tafel in een eenvoudig gemeubileerde kamer. Nu begon Soliman zijn levensgeschiedenis te verhalen en vertelde in levendige kleuren wat er zoo al met hem gebeurd was van af het oogenblik, dat hij met Christenen had omgegaan, en hoeveel leed het hem deed, dat hij niet meer mocht thuiskomen, vooral daar het hem niet duidelijk was of hij nu ook ongehoorzaam was aan zijn ouders. De vriendelijke broeder, die met de meeste belangstelling zat te luisteren, stelde hem op dit punt gerust en voegde er bij:

„Vannacht en morgen kunt gij hier wel blijven en dan zullen we eens zien wat wij verder kunnen doen."

Wat was Soliman nu blijde; hij greep de beide handen van den hem onbekenden heer en zeide hem hartelijk dank voor zijn liefde. Wie die vriendelijke heer was? Het was de heer Schneller, die aan het hoofd van dit weeshuis stond en den volgenden dag de vrijheid vond om Soliman in het weeshuis op te nemen. Hier werd hij nader onderwezen in den weg der zaligheid, en na verloop van korten tijd werd Soliman als een geloovige jongeman door den doop in de Gemeente opgenomen.

IJverig legde hij zich toe op het door hem gekozen vak, het horlogemaken, zoodat hij spoedig een degelijk handwerksman werd, die ruimschoots zijn brood verdiende en door een zuiveren levenswandel der Gemeente alle eer aandeed.

Alle moeite, eerst door den heer Schneller en later door Soliman zelf aangewend, om een verzoening tusschen vader en zoon te weeg te brengen, bleef vruchteloos. Soliman zag zijn ouders niet weer, die beiden zonder het geloof in den Christus Gods gestorven zijn.

Maar van Näàma kan ik u vertellen, dat het eenvoudige woord eens door Soliman tot haar gesproken, deze uitwerking had, dat ook zij later tot het geloof in haren Messias kwam en in vrede ontslapen is.

Zooveel kracht ligt er dikwijls in het eenvoudige woord uit den mond van jonge menschen!

Ingezonden.

Oproep aan alle Jongelieden-Vereenigingen in de Noordelijke Provinciën.

Als nawerking van mijn ingezonden stukje in het No. van 27 April, merkte ik, tot mijn grooten spijt, dat velen, zoowel in als buiten onze Vereeniging, tot de meening gekomen zijn, dat ik het namens onze Vereeniging geplaatst had. Dit kwam vooral doordat ik het onderteekend had, in mijn hoedanigheid als Secretaris onzer Jongelieden-Ver. Ook werd dit nog versterkt door het laatste ingezonden stuk van Br. de Jonge, waar hij schrijft van bewijzen van sympathie, die hij ook uit Leeuwarden had ontvangen. Dit is volstrekt niet het geval, integendeel, heb ik in mijn correspondentie met Br. de J. te kennen gegeven, dat het ingezonden stuk geheel een persoonlijke gedachte van mij bevatte, en dus niet uiting was van onze Ver. Ik kan dan nu ook mededeelen, dat ons Bestuur geadviseerd heeft, er niet aan deel te nemen, en er voorloopig niet op in te gaan. Wij zien niet in, dat we daarmee het werk van Koning Jezus ophouden, en tevens kunnen we ons allerminst vereenigen, met het overhaastig besluit, waar nog lang alle vereenigingen niet eens hun toezegging van medewerking gedaan hebben, om Pink-

ster Maandag reeds in Groningen een vergadering uit te schrijven. Ook de tijdsomstandigheden achten we allerminst geschikt, om zoo iets groots als dit, op touw te zetten.

Leeuwarden, Mei '17. ULBE DE VRIES.

Donderdag 3 Mei j.l. was voor onze Jongedochters-Ver. en Kleine Meisjes-Ver. een ware feestdag. Onze feestleider, de Weleerw. Heer v. Beek, opende dit samenzijn door te laten zingen Ps. 150 : 1 en 2. Verder las Z.Ew. een gedeelte uit Luk. 10 vanaf vers 30 voor. Is deze ernstige tijd, zoo kan men vragen, bestemd om te treuren of om feest te vieren? Spreker wil dit voorloopig onbeantwoord laten. Hij beweert, dat een Jonged.-Ver., die aan haar naam „Wees een Zegen" beantwoordt, en zich dus met de hoogere dingen van Gods Koninkrijk bezig houdt, wel niet blind is voor de droevige toestanden der wereld, nochtans feest mag vieren, en rede heeft om verblijd te zijn. De aangenomen zinspreuk als naam der vereen. gold eerst, we weten het, voor Abraham. „Wees een Zegen". Mag ook de Jonged.-Ver. dit voor zich aannemen? Zeker. Dat zij aan haar naam maar getrouw zij door gehoorzaam te zijn aan Gods Woord. Een eeuwigheidszegen zal zij dan ontvangen en kracht tot hare eeuwigheidsroeping. Werken van barmhartigheid zijn er vele enz. Na het zingen van lied 52 verwelkomde de presidente de gasten en afgevaardigden met een hartelijk woord.

Voorts vertelde ze voor diegenen, die het nog niet wisten, dat zij een klein zusje hadden; dat zusje zal ons vanavond amuseeren, en om u niet al te nieuwsgierig te maken, willen we haar aan u voorstellen en zal zij u direct maar eens op iets vergasten. Daarop ging de Kleine Meisjes-Ver. naar het podium en zongen met hun lieve kinderstemmetjes „Hossanna!" Zij bleven na het zingen verlegen staan, zoodat de presidente maar voorstelde het laatste couplet nog eens te zingen. Ze verwierven een daverend applaus.

Nu volgden de bemoedigende verslagen van secretaresses der beide vereenigingen en penningmeesteressen. Uit beide verslagen bleek, dat de Ver. alle reden hadden om dankbaar te zijn en feest te vieren.

En nu volgde, zooals gewoonlijk gezegd wordt, het werkelijke feestvieren. Solo's en kwartet, voordracht en samenspraken wisselden elkaar af.

De vier jaargetijden door 8 meisjes voorgedragen vond groot succes. Het was ook grappig te zien hoe de Lente met bloemen, de Zomer den veldarbeid, de Herfst met vruchten en de Winter met sneeuw voorkwam.

Ook de kleine Ver. hield zich dapper, zij benutte dien avond zelfs om geld voor de zending bijeen te brengen, door lucifers te verkoopen, zooals dat in hun samenspraak voorkwam. f 4,17 heeft zij mogen inzamelen.

Ons programma was te lang om alles af te werken, zoodat enkele nummers van wege den tijd moesten vervallen. Onze feestleider sloot dit feestelijk samenzijn met den wensch, dat wij met vernieuwden moed en krachten mogen voortgaan, en voor velen tot een zegen mogen zijn. Bedankte ons voor den goeden en aangenamen avond en hoopte nog eens spoedig met ons te kunnen feestvieren.

Nu onze feestavond mag wel goed geslaagd heeten. Wij hielden den 10 Mei weer onze gewone vereenigingsavond en hielden een dank en bidstond. En nu werd uitgesproken hoe een ieder zich gevoeld had; hoe God ons den feestavond wel heeft doen gelukken en wij herhalen hier de laatste woorden uit het verslag der secretaresse: Hulpe van God verkregen hebbende, staan wij tot op dezen dag, met de vurige begeerte, dat Hij ons verder voorthelpen mag, gaan wij voorwaarts. God onze God, zal het ons doen gelukken.

De secretaresse, H. Louw.

Uit de Gemeenten.

N. PEKELA. *Zondag 6 Mei hadden we het voorrecht een broeder door den Doop in de Gemeente op te nemen. Aan den Disch des Heeren heette onze 2e Ouderling hem hartelijk welkom. Moge de Heer hem genade schenken om in zijn levenswandel te openbaren, wat hij onder ons heeft beleden.*

H. Bonnes

Officiëele Mededeelingen.

De Gemeenten worden er aan herinnerd, dat op de laatste Algemeene Vergadering besloten is, dat op het Pinksterfeest collecten zullen worden gehouden voor de Uniekas.

Op den 2en Pinksterdag hoopt de gemeente te Groningen Liefdemaal te vieren, waartoe zij vriendelijk uitnoodigt tot deelname.

De Secr. A. B.

Bond van Gemeenten van Gedoopte Christenen in de Veenkoloniën.

Op den 2den Pinksterdag weet een ieder waarheen hij zich keeren of wenden moet: naar den Bondsdag, die bij goed weer in den tuin en bij slecht weer in de zaal van Hotel „de Boer" te Musselkanaal gehouden zal worden. Aanvang $10^1/_2$ uur.

De muziekver. „De Bazuin" van Groningen en de kerkel. zangver. „Polyphonie" van Stadskanaal hebben hare medewerking toegezegd. Om twee uur wordt de vergadering voor het publiek opengesteld tegen betaling van f 0.25. Alsdan zullen verschillende broeders het woord voeren, o.a. Ds. J. W. Weenink over het onderwerp: „De oorsprong van den kinderdoop."

Extra trams zullen van het station Stadskanaal loopen. De deelnemende gemeenten, die via Stadskanaal reizen, worden nog nader in kennis gesteld met het uur van vertrek.

Een ieder bezoeke dezen Bondsdag, en niemand verzuime om een blij hart mede te nemen, alsmede een bundeltje met mondvoorraad!

Tot mijn niet geringe spijt zijn door het te laat verschijnen van „De Christen", de Gemeenten niet in staat geweest vóór den 23sten dezer hun antwoord in te zenden op het voorstel betreffende de a.s. Unie-Vergadering.

Ik verwacht nu dat antwoord vóór 30 Mei e.k.

Ofschoon met de meeste spoed gearbeid zal worden, kan ik nu, bij 't eventueel doorgaan der Algem. Verg., er niet meer voor instaan, dat alles bijtijds naar behooren geregeld zal worden.

Eerst in 't no. van de volgende week kan ik dus mededeelen, of de A. Verg. door gaat of niet. Gaat de Verg. wel door, dan moet onmiddellijk alles voor de Agenda en 't jaarverslag worden ingezonden.

B. PLANTING, Secr. d. Unie.

A'dam, Tolstr. 117.

LIEFDEGAVEN.

Fonds voor rustende Predikanten.

Ontvangen van de Gem. den Haag f 54.50. Gaarne zag ik dat de respectievelijke Gem. Art. 1 van het Huishoudelijk Regl. wilden nazien.

U. ZWOLSMAN Wzn.,

Workum. Penningmeester.

Voor den arbeid der Militaire Tehuizen ontving ik met grooten dank: van de Gem. te Valthermond f 12.81, van de Jong.-Vereen. te Valthermond f 10.—, van de Gem. te Sneek f 1.—, van de Gem. te Hoorn f 10.— en van de Jongel.- en Jonged.-Vereen. te Haulerwijk f 5.—.

Onder vriendelijke aanbeveling,

met br.groete en heilbede,

Uw dw., dn.,

G. DE WAL,

Vertegenw. Ned. Mil. Bond.

Harderwijk, Mei 1917.

Bouwfonds der Gemeente te Haarlem.

Na de vorige opgave nog met hartelijken dank ontvangen van Mej. N. te H. f 4.05, zijnde de opbrengst van een spaarpotje. Misschien zijn er meerdere brs. en zrs. die ons ook de opbrengst van een spaarpotje toegedacht hebben? Wij houden ons minzaam aanbevolen!

De Secretaris der Bouwcommissie,

Groote Houtstraat 2rood. G. H. TER BRAAK.

Voor het bouwfonds te Apeldoorn.

Ontvangen van br. Groenhuis door het verzamelen van zilverpapier f 2.50, van zr. Prost te Zutphen f 1.—.

Piet Joubertstraat 46. Jan Visser.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van K. K. te Musselkanaal f 7.50.

N. VAN BEEK.

Ons Depot.

Voorhanden:

1. **Nieuw Hollandsch Tractaten met fraaie plaatjes.** Prijs per 100 f 0.30, per 500 f 1.25, per 1000 f 2.00,
3. **Een viermaal gegrepene (nieuw geill.)** Prijs per 100 f 0.35.
4. **Ziet voor u wat gij doen zult en Feest in Babel** (Kermistractaten). Prijs per 100 f 0.30, 500 en meer, f 0.25 per 100.
5. **Sabbats- of Zondagsviering, een Bijbelsch onderzoek** door B. PLANTING. Prijs 10 cent.
6. **De Pinkster- of Tongenbeweging door F. J. van Meerloo,** prijs 5 cent. 25 Ex. en meer à 3 cent.
7. **De wonderlijke gebeurtenis.** (3e druk) prijs 5 cent. (Een leerzaam gesprek tusschen vader en zoon over den doop.)
8. **Niet om te twisten, maar uit gewetensdwang** DE KINDERDOOP, beschouwd in het licht van de H. Schrift en de Kerkgeschiedenis, door wijlen J. SCHOEMAKER. Prijs f 0.20. (Een uitnemend boekje voor ieder, die de bijbelleer aangaande den Doop op alle punten wenscht te onderzoeken.)
9. **De oorsprong van den Kinderdoop.** Prijs 5 cent, 25 ex. en meer 3 cent. (Dit is een uittreksel uit bovengenoemd boekje van SCHOEMAKER.)
10. **De doop volgens de H. Schrift,** (tractaat) per 100 ex. 80 cent.
11. **De Generaliteit van het beginsel der Gedoopte Christenen, door N. van Beek,** prijs per stuk 3 cent, per 25 ex. 60 cent.
12. **Doe iets voor Jezus!** Prijs $7^1/_2$ cent, 25 ex. à 1.25. Dit boekje moet elk Christen lezen; 't bepaalt hem bij zijn roeping).
13. **Het Mormonisme ontmaskerd,** eene lezing door C. Mensink. Prijs 1 ex. 5 ct., 25 ex. en meer 3 ct.
14. **Bewijs van Lidmaatschap,** 100 stuks f 1.50. Af te geven aan reizende of tijdelijk verhuizende gemeenleden.)

Attestaties worden op aanvraag kosteloos geleverd.

15. **Statuten der Unie,** prijs 5 cent.
16. **Besluiten en moties der Algem. Verg.,** behoorende bij ieder lid der Unie bekend te zijn. Prijs per ex. 3 ct., 25 ex. 60 cent.
17. **Waarom zou ik mij laten doopen?**
18. **De wezenlijke kenteekenen, waardoor zich het Baptisme onderscheidt van de Volks- of Staatskerk door Prof. A. Hes,** prijs $7^1/_2$ ct., 25 ex. à 5 ct.
19. **Heidendom, Kerkendom, Christendom. Een vrij woord in een ernstigen tijd.** Prijs 5 ct., 25 ex. à 3 ct.

Onze Gemeenten krijgen op alles 20 procent korting Porto's voor verzending worden in rekening gebracht. Bestellingen moeten geschieden bij:

K. KUIPERS, Haulerwijk.

Heden ontsliep zacht en kalm in haren Heer en Heiland na een langdurig doch smartelijk lijden onze innig geliefde Echtgenoote, Moeder, Behuwd- en Grootmoeder

ELIZABETH DE REU,

in den ouderdom van 55 jaren.

De Heer heeft gegeven, de Heer heeft genomen, de Naam des Heeren zij geloofd.

Namens allen,

H. BLENKERS
en Kinderen.

Hengeloo, 14 Mei 1917,

zij recht op hebben, toegezegd.

Dit gedeelte van Petrus' rede wordt door vele Christenen verkeerd opgevat. Zij meenen dat met hen „die verre zijn" de heidenen bedoeld worden, die tot het geloof in Jezus Christus zouden komen, en die gave nu ook als een erfgoed, op grond van een veronderstelde wedergeboorte, op de kinderen overging. Vandaar dat men er zulk een haast mee maakt om de kinderen door den doop (zegge besprenging) tot christenen te stempelen.

Petrus was er op dat oogenblik nog zeer verre af om den heidenen de gave des H. G. toe te zeggen. Immers, door een bijzondere openbaring des Heeren moest hij er later nog toe gebracht worden om dit te leeren verstaan (Han. 10).

Wie kan Petrus dan met „allen die verre zijn" bedoeld hebben? Uit het geschiedverhaal in Hand. 2 weten wij dat de menigte die zich in den Tempel rondom de discipelen vereenigd had, bestond uit Joden die uit alle deelen der toen bekende wereld naar Jeruzalem tot het feest gekomen waren, maar zeker waren de meesten, hetzij om den grooten afstand of om andere redenen thuis gebleven. Niettemin behoorden zij tot het volk aan hetwelk de belofte gegeven was. De bedoeling van Petrus kan dan ook niet anders geweest zijn, dat niet alleen zij die thans te Jeruzalem, maar ook allen die verre waren, voor zooverre zij tot Abrahams zaad gerekend konden worden en van het Evangelie dat Petrus thans verkondigde kennis zouden krijgen, en dat aannamen, recht op de belofte hadden.

Ieder die met aandacht, zonder voorop gezette meening het profetisch boek van Joël, waar Petrus zich op beroept leest, zal dan ook duidelijk zien dat de belofte uitsluitend het Joodsche volk geldt.

Tot de dwaling waarin zoovele christenen vervallen zijn, om onder hen „die verre zijn" de heidenen, die met het Evangelie in aanraking gebracht worden te rangschikken, moet men echter wel vervallen als men voor de toekomst van Israël geen oog heeft, want men moet met de profetie die Petrus aanhaalde, toch ergens heen.

Wij weten echter uit de H. Schrift dat Israël als volk nog een heerlijke toekomst heeft. Nu werd de profetie van Joël op den Pinksterdag wel aanvankelijk en ten deele vervuld; en die vervulling zouden we den vroegen regen, waarvan de profeet spreekt, kunnen noemen de spade regen zal eerst in de toekomst aanschouwd worden, als het overblijfsel van dat volk door God zelf uit alle oorden der wereld weer in het land der vaderen samengebracht zal zijn, en Hij het den „Leeraar ter gerechtigheid", zijn Messias en Koning (Joël 2 : 23b) gegeven heeft. Dan zullen de profetiën van Joël en zoovele anderen, die op het Israëlitische volk betrekking hebben, in al hun volheid vervuld worden.

Johannes wijst ons in de Openbaringen (Hoofdst. 7 : 3—8) weder op „de overgeblevenen die de Heere zal roepen", waarvan Joël spreekt (Hoofdst. 2 : 32), als hij de honderd vier en veertig duizend verzegelden uit alle geslachten van Israël, uit elk geslacht twaalf duizend, beschrijft, zooals zij (Hoofdst. 14 : 1) met het Lam op den berg Sion gezien worden.

Waar de profetie van Joël, door Petrus aangehaald dus voor ons, geloovigen uit de heidenen, als zoodanig geen waarde heeft, ligt de vraag voor de hand: hebben wij dan geen deel aan den H. Geest? Gode zij dank ja; maar niet als een recht waarop wij en onze kinderen als Israël door vleeschelijke geboorte aanspraak kunnen maken.

Toen de Heere Jezus op aarde was, zeide Hij dat Hij nog andere schapen had, die niet tot den Joodschen stal behoorden en die Hij ook toebrengen moest. Daarmede bedoelde hij de heidenen die voor de prediking des Evangelies tot het geloof in Hem als hun Verlosser en Zaligmaker zouden komen; en wat Joël niet zag en Petrus toen nog niet wist, dat leerde hij ten huize van Cornelius verstaan, dat de H. G. door Gods genade ook den heidenen ten deel kon worden, door eene nieuwe geestelijke geboorte.

Het is echter gemakkelijk te verstaan dat dit recht niet als een erfenis van de ouders op de kinderen overgaat, maar alleen door een persoonlijke toeëigening van Jezus Christus verkregen wordt. „Zoovelen Hem aangenomen hebben, die heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden, namelijk die in Zijn Naam (Persoon) gelooven."

Wij hebben het Pinksterfeest, het feest van de uitstorting des H. Geestes herdacht. Hebben wij den H. G. ontvangen? Getuigt Hij met onzen geest dat wij kinderen Gods zijn? Het is noodig dat wij Hem bezitten, dat Hij *in ons woont*; want.... wie den Geest van Christus niet heeft, komt Hem, Christus, niet toe; die staat nog buiten Christus; die is nog verloren. Alleen door oprechte belijdenis van zonden, door aan zichzelven te sterven, en Christus als zijn leven aan te nemen wordt de H. G. ons deel. Heeft Hij woning bij ons gemaakt, dat we dan ook de *vruchten* des Geestes mogen dragen, opdat we Hem niet bedroeven en Hij van ons wijke, maar dat we veeleer bidden om met Hem vervuld te worden.

A. N. Z. Jzn.

In zwaren Tijd.

Kastijdt mij Heere! doch met mate, niet in Uwen toorn, opdat Gij mij niet te niete maakt. Jeremia X : 24.

Voor eenige weken verscheen in de bladen een oproep, die bij ons weerklank gevonden heeft. De oorlog, zoo werd daarin gezegd, is God- èn mensch- èn christendom onteerend. Welnu, die waarheid moet zich als een last op onze ziel leggen. Zwaarder dan de ongemakken en moeiten, die voor ons uit dezen oorlog voortvloeien, moet ons het Godonteerend, het onheilige en heillooze karakter van dezen oorlog drukken. Zulk een druk wekt geen ontevredenheid en onbillijken klaagtoon, maar brengt op de knieën en kweekt een nederig smeektoon tot God. En waarmede kunnen we in de gegeven omstandigheden beter voor God komen dan met de bede van Jeremia, die we hier boven afschreven.

Jeremia sprak die bede uit in omstandigheden aan de onze niet mogelijk. Toen was het ook krijg en beroering. *Een zeer bewogen stuk van Israëls bewogen geschiede*nis speelde zich toen af. De goddeloosheid ging de frontieren over. Daarom trok de ploeg der verdrukking diepe voren in Israëls volksleven. Maar de zwaarste bezoeking zag de profeet nog komen: de wegvoering naar Babel. De profeet vreest dat d i e straf aan Israël als volk het leven zal kosten. Hij huivert als hij dat gevolg zich indenkt en over zijn bevende lippen ruischt de bede: „Kastijdt mij Heere, doch met mate."

***

Die bede past nu op o n z e lippen. Wat Jeremia voor Israël vreesde, dreigt nu voor ons werelddeel. De slagen vallen zóó hard, zóó aanhoudend en reeds zóo langen tijd aaneén, dat twijfel aan de mogelijkheid van herstel hier en daar reeds gevoeld wordt. Langen tijd zou zeker noodig zijn, wanneer de vrede n u kwam. Dat geven allen toe. Maar nog is het einde niet. Zal er nog *meer worden geleden en verloren; zal men strijden* totdat de toestand van volslagen uitputting zal zijn ingetreden? *En zouden wij dat dan roerloos moeten* aanzien? Dat kunnen en mogen we niet, omdat we Hem kennen die verandering kan brengen, maar gebeden wil zijn.

Kastijding is n o o d i g. Die erkenning moet vooropgaan. Zoo moet het hart gestemd zijn dat tot God wil naderen om Hem een gunst af te smeeken. Dat erkent de vrome, dat onderscheid den christen van het kind dezer wereld: bij hem is schuldbesef. Daarom draagt de christen het leed anders. Hij is er stil onder. Hij buigt zijn hals onder de algemeene schuld. De schuld van zijn volk wijst hij niet van zich af; aan de schuld van alle volken, die in oorlog zijn, wil hij dragen. Hij erkent in die ellende kastijding, goddelijke kastijding. Hij is niet blind *voor de menschelijke factoren; maar boven* allen ziet Hij God staan die het kwaad niet ongewroken laat. Hij erkent het recht Gods daartoe, ja voelt dat het noodzakelijk is en bidt: „Kastijdt mij, Heere!"

***

Zoo bad Jeremia. Hij vereenigde zich met z'n volk. Volkomen onschuldig was hij aan den grooten afval, want hij had ononderbroken daartegen geprotesteerd en voor de gevolgen gewaarschuwd. Maar Israël had den leugenprofeet geprezen en hem bespot. En nu? — De kastijding komt, maar Jeremia bidt niet: verschoon mij. Neen, hij plaatst zich onder z'n schuldig volk en zegt: „Kastijdt *mij*." Dat zei Israël niet. Dat wilde van geen kastijding weten, omdat het geen schuldbesef had. Waar geen verootmoediging is, is geen vrede met de kastijding. Daar is veeleer morren, opstand, lasteren het antwoord op de plagen des hemels.

Verootmoediging bewijst ons christen-zijn. De slagen, die nu vallen zijn verdiend:

om de verwerping van den Christus naar de Schriften. *Heidensche leeringen werden ingevoerd en de openbaring Gods werd verworpen.* De mensch kwam in de plaats van Christus;

om de verwerping van de beginselen van het Evangelie in het staatkundig leven. Heerschzucht en hebzucht regeerden inplaats van gerechtigheid. Nog verhindert landhonger den vrede. De Staat was oppermachtig. Wat in Staatsbelang was werd zonder meer goed geheeten en daarmede werd het Evangelie verstooten;

om de wereld gelijkvormigheid in handel en wandel der geloovigen zelf.

Drie redenen voor één tot kastijding; drie redenen *voor één om te bidden in 't besef bij* z u l k *een leven* onder de volken den vrede te hebben verbeurd: „Kastijdt *mij, Heere!*" De kastijding komt *niet ontijdig, niet te*

Wij dan, gerechtvaardigd zijnde uit het geloof,

hebben vrede bij God,

door onzen Heere Jezus Christus.

ROM. V : 1.

vroeg. God slaat niet zonder reden; ons geweten zegt ja en amen, want we hebben gezondigd en ontvangen waardig hetgeen we gedaan hebben.

***

Staan we zóó onder de kastijding dan mogen we bidden om matiging. De tijd daartoe is gekomen. Er is een toorn tot het einde toe; er is een gericht dat tot vernietiging leidt. Denk aan den zondvloed; denk aan Sodom en Gomorra. Ze hebben gedragen de straf des eeuwigen vuurs. Denk aan 't geslacht der Israëlieten, dat in de woestijn is gestorven. — Zulke slagen mocht Jeremia van Israël afwenden. Straf — maar zóó hard niet. Werp uw volk Israël in 't stof — maar niet zóó, dat het nimmer meer opstaat: „maak mij niet te niet." Dat *moeten we zoo voor onzen tijd vragen.* We moeten bidden dat God genade menge in het oordeel en onder het straffen des ontfermens gedenke.

***

„Met mate" d.w.z. niet zonder genade. Niet vernietigen zij uw doel, maar behouden. God geve ons werelddeel een nieuwen kans. Misschien zullen ze nu hooren; misschien zullen ze niet weer tot dwaasheid overvallen; misschien zullen ze zeggen: „we zullen wederkeeren tot den Heer." Zoo spreke de liefde, die alle dingen hoopt. Jona had niet gedacht, dat Nineve zich tot God zou bekeeren. Welnu: „wie weet". De oordeelen vervullen ons met medelijden en vrees. Heer „met mate stamelt bij 't gezicht van zooveel smarten" onwillekeurig ons verbaasd hart. Gelijk Abraham voor Sodom zoo moeten wij voor deze wereld pleiten. Een vernietiging te aanschouwen is zoo vreeselijk. „Zoo het mogelijk is, laat die drinkbeker aan ons voorbijgaan!"

***

We zien omhoog en ons hart beeft niet meer. „Barmhartig en genadig is de Heer, lankmoedig en groot van goedertierenheid en waarheid." God leeft; Hij is het kloppend hart der wereld. Geen doove onverschilligheid, geen doffe vertwijfeling, geen morrend ongeloof verlicht den last van zwaren tijd. God weet wat van Zijn maaksel is te wachten. Anderen moge het hart bezwijken van verwachtingen der dingen, die komen zullen, ons hart verheugt zich met beving: Onze Heer komt. De toekomst behoort Hem. Vóór Hem heen gaat het onweder; wolken en donkerheid zijn om Zijn troon. Maar die donkerheid zal verdwenen zijn, wanneer de wolken des oordeels zich zullen hebben ontladen. Wie bidt „kastijdt mij Heer!" komt door 't oordeel heen en verkrijgt de zaligheid met eeuwige heerlijkheid. Eens vat hij de ervaringen, opgedaan in 't leven hier beneden, saam in 't danklied:

Hoe de wereldzee ook bruischt' en woedde,
In Zijn Vaderarm was rust en hoede!

N.-P. J. L.

Getrouw tot den dood.

Openb. 2 : 10.

Zoo beveelt onze levende Heere, die dood is geweest, *maar nu leeft. Hij was in alles getrouw, tot het laatste* van Zijn vlekkeloos menschelijk leven. Laat ons op Hem, die den dood verwon, zien en leven. Slechts door Hem kunnen we leven en getrouw zijn. Hij zegt ergens: die getrouw is in het kleine, is ook in het groote getrouw.

Er wordt veel geklaagd tegenwoordig over verregaande trouweloosheid. Ja, dat is een niet te loochenen bedenkelijk teeken des tijds. De handelsman vertrouwt zijn compagnon niet; de werkgever zijn arbeider niet en omgekeerd; de overheden hunne onderdanen niet. Zoo mag het onder de ware christenen niet zijn. O, dat het verre van ons zij, ons aan wantrouwen schuldig te *maken. Christen, denk om uw naam, die beter is* dan goede olie. Als ge uw vertrouwen mist, mist ge uw handelskapitaal. Maak u echter niet bezorgd, als uw vertrouwen en getrouwheid in discrediet gebracht is door laster en zwadder, want ook daarvan hebben alle oprechten dikwijls rijkelijk hun deel gehad. Weest getrouw in uwe heilige van God geleerde beginselen. Zeer droevig is het, als belijdende christenen hunne getrouwheid met een groot debet bezwaren. Geen Heere, Heere roepers zullen het rijk Gods beërven, maar het doen van den wil des Vaders, is het zegel van getrouwheid. Weest getrouw jegens hen, die u omringen. Weest getrouw in de wereld, door nooit van hare aanlokselen te profiteeren. Weest getrouw jegens uwe huisgenooten, uwe kinderen, uwe familiebetrekkingen, die nauwkeurig op uw leven en uwe daden letten. Laten man en vrouw jegens elkander getrouw zijn. Dat de Leeraren getrouw zijn in het volbrengen van hunne heilige taak in en voor de gemeente des Heeren, waarover ze opzieners en herders zijn. Getrouw tot den dood om zelfs de laatste vijand niet te schroomen, niet uit onverschilligheid jegens hem, maar omdat Christus de prikkel des doods de zonde heeft vergeven door ze te dragen op op het hout, waaraan Hij Zijn dierbaar leven liet. Komt, volgen we dit ernstige woord onzes Heeren getrouw op.

S. V.

Voor de jeugd.

door
W. JONKER Jz.

EEN BETERE RAAD.

De oude Aaltje was weduwe en woonde in een slop in een groote stad. Haar man was al heel lang geleden overleden en kinderen had zij niet meer. Zij stond dus geheel alleen in de wereld. En toch niet alleen, want de Heer was haar deel. Hij zorgde voor haar en al had de oude Aaltje geen overvloed, toch had het noodige haar nooit ontbroken. De Heer, die de man der weduwen is, gaf haar elken dag haar dagelijksch brood, zooals

Hij heeft beloofd: „Uw brood en water is gewis." Zij wist, dat het waarachtige geluk niet is gelegen in overvloed, maar in gemeenschap met haar Heer en Heiland.

Weet ge, wat haar het leven wel eens moeilijk maakte? Het waren de plagerijen der jongens uit de buurt, zooals dit zoo dikwijls met straatjongens het geval is. Als zij het Schriftwoord kenden: „Gij zult voor de grauwe haren opstaan," dan zouden zij zulks niet doen. Hartelijk hoop ik, dat mijn jonge lezers dit Schriftwoord zullen onthouden.

Het was op een Zaterdagmiddag, toen er dus geen school was, dat de jongens in het slop met elkander speelden, of eigenlijk spelen was het niet. Het was een schreeuwen en schelden, loopen en draven, zonder eigenlijk doel, zoodat hooren en zien verging.

Op eens riep een hunner:

„Jongens, willen we eens een grap uithalen met de oude Aaltje?"

Dat vonden de jongens mooi, en de een voor den ander riep:

„Maar hoe zullen we dat dan doen?"

„O", riep de eerste jongen, „dat weet ik wel. We zullen een grooten steen op het dak gooien; dan verschrikt ze en denkt, dat het onweert of dat de wereld vergaat."

Dat voorstel vonden de jongens heel mooi, en een paar keken al rond of ze ook een grooten steen konden vinden. Maar op eens zeide een van de jongens, die een weinigje beter was dan de andere:

„Neen, jongens, ik weet wat beters; „laten we samen een brood koopen, en als wij het hebben, dan klim ik van achteren op het dak en gooi het brood door den schoorsteen. Hoe vindt ge dat?"

En waarlijk, de jongens vonden dit nog mooier. Zij kochten het brood; de jongen die het voorgesteld had, klauterde op het dak en naar den schoorsteen en — poef! daar gleed en rolde het brood er door heen.

De andere jongens bleven bij het huisje staan en tuurden door het venster, om getuigen te zijn van Aaltje's schrik. Maar toen deze het gestommel in de schoorsteen hoorde en het brood midden in het vertrek zag rollen, stond zij op, ging voor het raam staan, waar zij eventjes den hemel kon zien, en zeide, terwijl zij haar handen vouwde:

„O God, Gij weet het, dat ik geen brood had en nu krijg ik het. Gij hebt mijn geloof niet beschaamd! Heer, ik dank U!"

En daarop strompelde Aaltje naar het brood, en zonder te vragen hoe het daar kwam, at zij met smaak het deel, haar door God beschikt.

Op den Wachtpost.

De broeders en zusters zijn zeker diep getroffen geworden toen zij de berichten van den verwoestenden brand in de Veenkoloniën vernamen. En het spreekt van zelf, dat men dan allereerst aan de vele medegenooten in Christus dacht, die zich daar bevinden. Tot heden waren wij aangaande hun wedervaren nog in het onzekere. Thans weten we uit één der Monden, Valthermond, wat meer, door het hier volgende, dat br. de Haan ons toezond en dat we gaarne ter kennis onzer lezers brengen. Het bericht luid:

De vreeselijke ramp te Valthermond.

Toen de nieuwsbladen de vreeselijke brand van huizen, turf en menschen vermeldden, zullen zeker al onze gemeenten gevraagd hebben: en hoe zal het met onze Gemeente en haar kerk aldaar gegaan zijn?

Hoewel ik zelf door mijn eigen maagoperatie (die G.z.d. gelukkig is geslaagd) nog niet te Valthermond kan komen, heb ik toch zeer nauwkeurige inlichtingen verkregen en wil die door ons blad den brs. en zrs. mededeelen.

Onze kerk staat op No. 76 Noorderdiep en op No. 77 *) is de brand begonnen en onze br. Ouderling J. Smit woont naast de kerk, zoodat ook zijn huis is gespaard gebleven.

De meesten onzer brs. en zrs. wonen van No. 77—96 en minstens $^3/_4$ der leden zijn geruïneerd, daar hun huis en inboedel en hun turf verbrand is.

Onze Gemeente bestaat uit 52 brs. en zrs., en ziehier hoe het er thans met hunne gezinnen uitziet:

De broeders W. v. d. Veen, J. Scheepstra, A. Huizing, A. Grooten, F. Smit, Wed. O. Grooten, Johs. Smit, v. d. Veen Sr., Wed. Koelman, Gerbrand Koelman, J. Pinkster en H. Blank hebben meest al hun bezitting, huis, inboedel en geld verloren door het vuur.

En zelfs de rogge en aardappelen op 't veld van H. Blank, die boer is, zoowel als van br. Kosmeier, een schipper van Muntendam, tijdelijk te Valthermond, wiens schip, meubels en geld, in één woord alles is verbrand.

De brs. Eberhard en Beekman hebben hunne meubels kunnen redden, maar hunne huizen zijn verbrand.

Een zr., moeder en kindje van 6 dagen, is G.z.d., hoewel met de uiterste moeite toch gered, alsook onze oude zr. v. d. Veen—Pinkster en onze uiterst zwakke zr. Scheepstra.

Wij hebben geen enkel leven te betreuren; de schade is materiëel.

Waar onze brs. en zrs. betrekkelijk welvarend waren en slechts *enkelen tegen brandschade verzekerd zijn*, is de schade enorm, zelfs een gezin is er onder dat door vlijt en zuinig zijn pl.m. f 4000 verzameld had, en heeft nu letterlijk niets meer.

Vreeselijk hebben ook de brs. en zrs. geleden.

Het vuur had zulk een snelheid, dat er niet tegen te fietsen was. Sommigen sprongen te water, waarin zij uren bleven, en telkens onder doken om niet te verbranden, terwijl zij niets van hunne familie wisten.

Het lijden dat er geleden is, gaat dan ook alle beschrijving te boven.

Toch gelooven wij, dat deze ramp aan de zaak van het Godsrijk bevorderlijk zal zijn.

Al onze Gemeenten ontvangen eene circulaire, waarin wij eenige voorstellen in 't belang onzer brs. en zrs. u hopen voor te leggen.

Dit berichtje is echter als antwoord op de vele vra-

gen der brs. en zrs., die wij onmogelijk allen persoonlijk kunnen schrijven.

Met br. groete,

Musselkanaal. J. G. DE HAAN.

N.B. Mocht deze of gene lezer iets willen zenden dan verplicht ondergeteekende zich dat daar te bezorgen waar het eerst en het meest behoefte is.

*) Een afstand van 200 Meter. (Red.)

Uit de Gemeenten.

GRONINGEN. Ofschoon de tegenwoordige tijdsomstandigheden niet van dien aard zijn om feest te vieren, toch kunnen en mogen wij als Christenen, van de gelegenheden die de Heer ons schenkt een dankbaar gebruik maken, om feest te vieren in den volsten zin des woords. Met dankbaarheid aan God mogen wij dan ook thans gewag maken van onze j.l. Hemelvaartsfeestviering. Evenals het vorige jaar had dit ook nu weer plaats in de open lucht en wel in het bosch van het prachtige landgoed „Nienoord" te de Leek.

Des v.m. 9½ uur had vanaf hier de afvaart plaats van 2 booten met 350 passagiers aan boord. Begunstigd door het schoone weder en onder de aangename klanken van „De Bazuin" was dit een ware pleiziertocht. Spoedig echter waren we op de plaats onzer bestemming.

Tegen 1 uur n.m. het uur van aanvang spoedde een ieder zich naar het feestterrein.

Als sprekers traden op: de Heeren Ds. M. ten Broek, Ds. A. Hof en Jac. Jeronimus.

Op zeer voortreffelijke wijze werd door genoemde sprekers het wezen van het Christendom in den tegenwoordigen tijd naar voren gebracht en een ernstige vermaning en opwekking voor alle kinderen Gods, om zich niet door de tegenwoordige tijdsomstandigheden te laten terneerdrukken, doch blijmoedig zich te verheffen boven het stof der aarde, onzen God lovende en dankende voor het groote werk zijner genade voor ons tot stand gebracht. Dat wij als kinderen Gods mogen beseffen, het groote voorrecht wat ons deel is, te weten, dat wij thans een Heiland hebben, gezeten aan de Rechterhand der kracht Gods, die ons leidt met Zijn sterke hand door alle moeilijkheden dezes levens. Dat wij ons kindschap Gods dan ook zoo mogen uitleven, dat de wereld bekenne, dat wij haar niet meer toebehooren, doch reizende zijn naar het Hemelsch Jeruzalem daarboven. Dat onze wandel meer en meer zij als in den Hemel en alzoo nog tot zegen moge zijn voor menig zondaar. Ook degenen, die zich nog niet het eigendom van Jezus wisten, werd een ernstig woord toegesproken om zich te bekeeren tot den Heiland der zondaren. Onze Muziekvereeniging „De Bazuin" en de Zangvereeniging „De Lofstem" werkten op verdienstelijke wijze mede, tot welslagen van dit feest. Ofschoon het aantal bezoekers niet zoo groot was als men verwacht had, toch mag dit feest volgens onze meening welgeslaagd heeten, en zullen velen onzer moeten getuigen: Het was ons goed op deze wijze in Gods vrije natuur den Hemelvaart onzes Heilands te herdenken, en zal dezen dag in aangename herinnering blijven.

Namens de Commissie van Uitvoering,
A. van Deemter, Secretaris.

VRIESCHELOO. Het is reeds een geruimen tijd geleden, sedert een mededeeling uit onze gem in „De Christen" voorkwam. Thans echter voelen we ons weer gedrongen den br. en zr. een en ander te melden. Op Hemelvaartsdag hebben we een liefdemaal mogen houden. waartoe ook zustergemeenten, als: Muntendam, Nieuwe-Pekela, Stadskanaal, Nieuw-Weerdinge en Bellingwolde waren uitgenoodigd. Genoemde gemeenten namen hieraan ook alle deel, zoodat ons kerkje aardig wel bezet was. We hadden het genoegen br. Wijnsema van Ter Apel in ons midden te hebben als feestleider. Na een paar liederen te hebben gezongen, heette genoemde br. allen hartelijk welkom, waarna door hem Luk. 24 werd gelezen en hij voorging in gebed. Vervolgens werd een openingswoord gesproken, naar de laatste vier verzen van het gelezen gedeelte, sprekende over den zegenden Heiland, die zegenend opvoer ten hemel, om voor ons, zijne verlosten plaats te bereiden.

Indrukwekkend werd hier over gesproken, waarna door verschillende brs. en zrs blijmoedig getuigenis werd gegeven, vermaningen werden uitgesproken en door allen den naam des Heeren Jezus werd verheerlijkt Ondertusschen waren eenige zusters druk bezig ons van een en andere verversching te voorzien. Ook hadden we het genoegen de WelEerw. broeders Van der Schors van Muntendam en J. Louw van Nieuwe-Pekela in ons midden te hebben. Door beide brs werd deze Gem. vermanende en opbeurende woorden toegesproken en gewezen op den duren plicht der geloovigen. In een woord, we kunnen constateeren dat het „liefdemaal" alleszins geslaagd mag heeten. Ten slotte nog dit: „Onze Gem, begint meer en meer de behoefte te gevoelen aan een vasten Voorganger, en zoo heeft zij besloten er zich eens voor te spannen, en te doen wat in ons vermogen is om dat doel te bereiken, daarom bidt met ons brs. en zrs. dat de Heere arbeiders in zijnen oogst uitstoote. Recht dankbaar zijn we gestemd jegens br. Wijnsema voor de moeiten, die hij zich getroost, om ons zooveel mogelijk te dienen. Maar zoovele menschen wonen nog rond om ons, wel niet onverschillig voor de waarheid, maar er onbekend mede. En hoe zullen ze gelooven, indien het hun niet verkondigd wordt? Tot onze blijdschap hadden we br. Reiling Sr. ook in ons midden. Ook hij heeft reeds veel voor Vriescheloo gedaan. Moge onze God het hem vergelden. Hopende spoedig te kunnen melden van zegeningen in onze Gem., eindigen we met dank aan den Heer. E. K.

Officiëele Mededeelingen.

Vereeniging tot ondersteuning van rustende Voorgangers, gevestigd te 's-Gravenhage.

De bij de vereeniging aangesloten Gemeenten, worden bij dezen herinnerd aan Art. 2 van het huishoudelijk reglement, in verband met Art. 7 van het statuut.

De zittingsduur (3 jaar) van de Comitéleden eindigt 30 Juni a.s., doch zij zijn terstond herkiesbaar.

In het zooeven genoemde art. 7 is bepaald, dat een Gemeente van 50 leden of minder één, van 50 tot 100 twee en van Gemeenten van meer dan 100 leden drie afgevaardigden in het Comité zitting doen nemen. Voor de goede orde kan het gewenscht zijn dat de secretaris der Gemeente aan onze secretaris tijdig mededeelt, wie zij voor het Comité hebben benoemd.

De jaarvergadering zal des voornemens gelijk met de Uniedagen gehouden worden. Voorstellen voor de jaarvergadering worden spoedig ingewacht; evenzoo worden aanvragen tot het lidmaatschap gaarne ingewacht. 't Behoeft zeker geen betoog, dat het fonds de steun van allen behoeft, wil het ook voor allen iets beteekenen.

Met Broedergroete,
C. J. LOUW, Secretaris.,
Scheveningen, Kanaalweg 5.

DE A.S. ALGEMEENE VERGADERING DER UNIE.

Uit de antwoorden, die reeds inkwamen, is het gebleken, dat de meeste Gemeenten voor het doorgaan der Algem. Vergadering zijn onder de in ons vorig no. genoemde condities. Van drie Gemeenten ontving ik echter het voorstel, om, zoo mogelijk, de vergadering in de laatste week van Juni te doen plaats vinden met het oog op t. k. verhoogde tarieven der Spoorw. Maatschapp. Twee dier Gemeenten zijn anders voor uitstel.

Wat ons betreft, wij willen gaarne ons best doen —

voor zoover het nog mogelijk is — een en ander bijtijds te regelen. Gemeenten, die tegen bovengenoemd voorstel bezwaar hebben moeten daarvan p.o.g. kennis geven.

In de vooronderstelling echter, dat vrijwel alle Gemeenten zich daarmee kunnen vereenigen, stellen we voorloopig de tijd der Vergadering vast op 27 en 28 JUNI e.k.

Vragen of voorstellen voor de Agenda kunnen thans niet meer worden ingediend.

Gemeenten, die de namen hunner afgevaardigden nog niet hebben opgegeven, moeten zulks ten spoedigste doen.

Indien mogelijk, zal de Agenda in het no. van 15 Juni, op zijn laatst in dat van 22 Juni verschijnen.

De voorstellen tot wijziging van het concept Statuut en huish. reglement hoop ik zoo spoedig mogelijk ter kennis te brengen.

't Spreekt wel van zelf, dat men ook zoo spoedig mogelijk opgave moet doen van het aantal te komen afgevaardigden aan de Gem. Deventer, tenzij men geheel voor eigen rekening gaat.

'k Vertrouw dat de Gemeente en hare afgevaardigden bizonder van een en ander behoorlijk nota zullen nemen.

B. PLANTING, Secr. d. Unie.

A'dam, Tolstr. 117.

LIEFDEGAVEN.

Voor het bouwfonds te Apeldoorn.

Ontvangen van W. de Vries en B. de Vries, Deventer samen f25,—; van de Gem. Muntendam f5,—; van K. Brongers, Garrelsweer f5,—; van de Gem. Frieschelo f11,75; van H. Groenhuijzen, Apeldoorn, vóor verkocht zilverpapier f3,50 en niet f2,50 zooals in het vorig nummer abusievelijk was vermeld.

Piet Joubertstraat 46. JAN VISSER.

GOEDE WERKEN.

Het geloof is een goddelijk werk in ons, dat ons veredelt, ons opnieuw uit God doet geboren worden, den ouden mensch doodt, ons een geheel ander hart, nieuwen moed, een anderen zin en nieuwe krachten geeft en den Heiligen Geest met zich voert. Het geloof is een levende, werkzame, machtige kracht, waardoor al het goede wordt gewerkt. De geloovige vraagt niet of er goede werken verricht kunnen worden, maar heeft die reeds verricht vóór het te vragen en is dus altijd bezig die te verrichten. Hij, die deze werken niet doet, bezit geen geloof, en weet niet wat geloof en goede werken zijn. Het geloof is een levendig vertrouwen op Gods genade, hetwelk zóó zeker is, dat de mensch duizendmaal er voor zou sterven.

En zulk een vertrouwen en zulk een kennis stemt ons blijmoedig voor God en alle schepselen. Vandaar dat de mensch ongedwongen bereidvaardig wordt en lust krijgt om iedereen goed te doen, ter verheerlijking van God, Die hem zoo groote genade heeft bewezen, zoodat het even onmogelijk wordt de werken van het geloof te scheiden, als dat men de eigenschappen van branden en verlichten van het vuur scheiden kan.

De geloovige is een nieuw schepsel. Daarom is het woord moet, dat zoo dikwijls in de wet wordt gebezigd, op hem niet van toepassing. Het is niet: een geloovige moet goede werken doen, evenmin als men ooit zegt: de zon moet schijnen, een goede boom moet goede vruchten voortbrengen, drie en zeven moet tien zijn. Want de zon moet niet schijnen, maar dat doet zij uit haar natuur, zonder dat het haar bevolen is, dewijl zij daartoe is geschapen.

Zoo ook brengt een goede boom goede vruchten voort, zonder dat het hem wordt bevolen. Drie en zeven is altijd tien geweest en moet dit maar niet worden. Zoo ook wordt hier niet gezegd, wat zal of moet geschieden, maar wat reeds geschied is.

Luther.

Advertentiën.

No. 1571. VRIJDAG 8 Juni 1917. 36ste Jaargang.

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTE CHRISTENEN (BAPTISTEN) IN NEDERLAND.

Verschijnt wekelijks.

Adres voor de Redactie:
Vaillantlaan 415, den Haag.
Voor administratie te Stadskanaal.

ABONNEMENTSPRIJS:
Per kwartaal, franco p. post ƒ 0.50.
Voor 't Buitenland per jaar - 2.50.
Advertenties 1—5 regels 30 ct.
Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement lager.

In mijn heil verblijd.

Eens in duisternis verdwaald,
En in nood, in doodsgevaren,
Werd door 't licht ik achterhaald,
Deed mijn Herder mij ontwaren
Zijn ontferming voor mijn ziel
Tot ik aan zijn voeten viel.

Door Hem vriendlijk opgericht,
Zag ik mij den weg gewezen,
Stond ik door 't geloof in 't licht,
Om te wandelen zonder vreezen
Naar het land van vreugd en vree,
Badend in Gods liefdezee.

Door mijn Heiland zoo bemind,
Zal Hij mij altijd verzorgen,
Ben ik in Hem 's Vaders kind,
En door zijn trouw geborgen;
Eens verheven boven 't stof,
Zing ik eeuwig rein Zijn lof!

Wie zou dan niet zijn verblijd,
Die, naar 't eeuwig welbehagen,
Hier door 's Herders trouw geleid,
Weldra wordt naar huis gedragen,
Daar met Hem in 's Vaders schoot.
Amen, ja, dat heil is groot!

De Gemeente in haren oorsprong.

Hand. II : 41—47.

'tIs steeds verheffend de Gemeente te aanschouwen, zooals ze zich in hare eerste openbaring, als eene schepping des Heiligen Geestes, een hemelsche, bloeiende en geurende plant vertoonde.

Aan haar alle aandacht te wijden is roeping der geloovigen. Zij toch is de uitkomst, de vrucht, het loon op den arbeid, strijd en lijden van haar Verlosser en Hoofd. Zij is de vervulling desgenen, die alles in allen vervult (Ef. 1 : 23).

Gelijk van Gods volk, Israël, gezegd wordt, dat hun de woorden Gods zijn toebetrouwd in het verleden, zoo is nu de Gemeente de draagster van het Woord Gods, als openbaring des Heiligen Geestes — en is pilaar en vastigheid der waarheid.

Die Gemeente te zien in haren oorsprong en hare wording, is van onbeschrijfelijk veel belang, ook nu bij zooveel verwarring onder het christendom.

De Pinkstergeschiedenis, die wij in de laatste dagen weer bijzonder hebben overwogen, en vooral dat, wat we in het laatste gedeelte van Hand. 2 lezen, biedt daartoe goede gelegenheid en aanleiding.

Wel was de kring van discipelen en discipelinnen, die Jezus om Zich heen verzamelde, en van andere Israëlieten afzonderde, het begin der Nieuw-Testamentische Gemeente, maar zoolang het Pinksterfeest niet was aangebroken, nadat onze Heiland persoonlijk Zijn werk op aarde had voltooid, droeg alles nog een meer Israëlitisch karakter, en was de scheiding nog niet volkomen. Op den Pinksterdag riep Petrus den verootmoedigden Israëlieten toe: „Wordt behouden van dit verkeerd geslacht" (n.l. van hen, die Jezus verwierpen en kruisigden). Bij den aanvang der wereldschepping begon God met scheiding te maken tusschen licht en duisternis, en zulks wel door de kracht en werking des lichts tegenover de duisternis. In geestelijken zin zien we hetzelfde gebeuren bij de schepping der Gemeente. En gelijk God eens alles, wat Hij schiep — ook het licht (in de Zon) belichaamde, zoo ook doet onze Heiland en doet de Heilige Geest bij de schepping en opbouw der Gemeente. En om nog eene vergelijking in

beide scheppingen te maken, zij opgemerkt, dat door het Woord des Heeren de aarde en alles wat er op is, en de hemelen gemaakt zijn, en door den Geest zijns monds al hun heir (Ps. 33 : 6). Zoo is de Gemeente door het Woord Gods ontstaan, terwijl de Heilige Geest sprak door den mond der Apostelen. In dit laatste geval werd geen doode of onbezielde stof bearbeid, maar Petrus riep zijne hoorders toe: bekeert u, enz. En die zijn woord gaarne, d.i. bereidwillig aannamen, werden gedoopt, tot 3000 toe. Ziedaar dan de Gemeente, een Gemeente van bekeerden of geloovigen in Jezus Christus, tot één lichaam gedoopt.

Deze Gemeente mag toch wel — ja moet — als zuivere gemeentelijke openbaring naar gedachte des Heilands en als eenig model voor de openbaring der Gemeente door alle eeuwen, beschouwd worden. Veel is er ook op 't gebied van 't gemeentelijk leven veranderd, verdorven, verwoest, verbeterd boven het Jeruzalemsche voorbeeld nog niets. Er is tot heden nog geen ander middel en geen andere kracht tot samenbrengen en stichten der Gemeente gegeven dan het Woord Gods, verkondigd door den Heiligen Geest. Die verkondiging is niet een kunstige, letterkundige of rhethorische voorstelling van eenige waarheden, maar een uitvloeiing des Heiligen Geestes uit het hart en den mond van den met den Heiligen bezielden en door God bekwaam gemaakten mensch, die predikt. Dit sluit niet uit dat de prediking ook verstandiglijk en met waardigheid behoort te geschieden (zie Tit. 2 : 7).

Er volgde op de prediking van Petrus op den Pinksterdag een overvloedige inzameling, want omtrent 3000 werden toegedaan of toegevoegd. Uit vers 47 leeren wij, dat dat toegedaan worden beteekent der Gemeente toegevoegd worden. En dat alles op één dag. Veel te snelle bekeering zouden nu nog vele geloovigen zeggen. En dàn ook direct den Doop aan hen voltrokken!

Intusschen is dat voegen bij de Gemeente geen werk van menschen, maar van den Heer zelf, dit blijkt uit vers 47. Alle kunstbewerking en propaganda om maar vele leden tot een kerk of gemeenschap te brengen, zooals dat helaas in zoo verschillende kerken plaats vindt, is sectarisch, onheilig, uit den booze. 't Is misleiding van vele eenvoudige en vooral van eigengerechtige zielen.

God is het, Die menschen door Zijn Woord tot bekeering en geloof leidt, en Die hen, die gelooven en dus de kracht der waarheid in hunne ziel ervaren, dus zalig worden, toedoet of, letterlijk naar 't Grieksch, vergadert tot de Gemeente. Degenen, die God haar geeft, heeft de Gemeente dankbaar te aanvaarden en hare roeping jegens de zoodanigen te vervullen, en de minst sierlijke leden de meeste attentie en verzorging te verleenen (1 Cor. 12 : 24).

Zoo zien we de oorspronkelijke Gemeente nog jaren lang opgroeien, sterker en uitgebreider worden, terwijl we haar leeren kennen als een Gemeente van gedoopte geloovigen, die

a. volhardden in de leer (het onderwijs) der Apostelen;
b. in de gemeenschap (gemeenschapsbeoefening);
c. in de breking des broods (het Avondmaal);
d. in de gebeden;
e. milddadigheid beoefenden en hetgeen zij bezaten niet als hun eigendom, maar als des Heeren zijnde beheerden;
f. volhardden in den lof van God, een goeden heilzamen indruk makende onder het volk in 't algemeen en genietende den bijzonderen zegen des Heeren.

Lezer, zou dat geen zalig leven zijn? Hebt gij er deel aan?

N. v. B.

Weest dankbaar.

Wat zal ik den Heere vergelden voor al zijne weldaden aan mij bewezen?
Ps. 116 : 12.

Dankbaarheid past den Christen, en is een sierraad van zijn leven. Wie niet dankbaar is, wordt een last voor zichzelven en voor anderen. In onze dagen van ernst en groote gebeurtenissen is het wel noodig ook elkaar op te wekken tot dankbaarheid. Lichtelijk toch zijn we geneigd om het goede te vergeten en het kwade te onthouden. Job zegt: zouden wij het goede van God ontvangen en het kwade niet? Daarom laat ons dankbaar zijn. Laat ons God bidden, dat Hij onze oogen steeds gericht houde op de weldaden ons betoond. Let op ons tekstwoord: hoe persoonlijk er in gesproken wordt. God bewees den psalmist weldaden, daarom vraagt hij: wat zal i k den Heere vergelden? waarmede zal i k Hem *tegemoet komen? Een beweldadigd menschenkind* kan zich zoo verteederd en zoo gering voelen onder de weldaden Gods. Hierin wordt het ook weer waar: het is zaliger te geven dan te ontvangen.

Welnu, hoe vele weldaden bewees ons de Heere. Zouden we ze kunnen tellen? Ja, er is veel moeite en veel verdriet. O, er is veel ellende en veel kommer. Er zijn honderde bezwaren, dat is waar; maar daartegenover staan de weldaden Gods. Er zijn altijd lichtzijden in de wereld vol schaduwen en donkerheid. Laat ons daarop achtgeven. Merken we de weldaden op, dan zijn we dankbaar. Weldaden van vergiffenis van zonden, weldaden van goddelijke voorlichting en wijsheid, weldaden van opening des woords onzes Gods, weldaden om opgevoed te worden voor de heerlijkheid in vreugde. Weldaden van huiselijken, gemeentelijken en maatschappelijken aard. Laat ons Gode dankbaar zijn, om Zijn Naam te verheerlijken.

S. V.

Wederkomst des Heeren.

Hebben de Apostelen zich vergist toen zij de komst van den Heere Jezus als zéér nabij voorstelden? Paulus spreekt in 1 Thess. 4 : 15—17 van „w ij". Hij leefde dus in de verwachting, dat de Heere Jezus zou wederkomen tijdens zijn leven.

Hetzelfde vinden we ook in 1 Cor. 15 : 51. En zelfs in zijn laatste brieven spreekt hij er nog van (Filipp. 3 : 11).

Had Paulus geen grond voor die gedachte? Hij heeft wel eens dingen geschreven, die hij later anders leerde inzien, maar dan voegde hij het er ook bij: „dit zeg ik, niet de Heer".

Maar wat hij schrijft over de wederkomst, is hem ingegeven door den H. Geest.

Lezen we de woorden, die de Heere Jezus zelf gesproken heeft over Zijne wederkomst, dan vinden we altijd, dat Hij spreekt van een onverwachte, haastige komst (Luk. 12 : 35—40). Het best komt dat uit in de afscheidsgesprekken in de Paaschzaal. Hij heeft Zijne discipelen duidelijk gezegd, wáár Hij heen ging, wanneer, wat Hij zou doen, wanneer Hij zou wederkomen. Joh. 14 : 2: „Hij gaat henen." Joh. 14 : 28: „Tot den Vader." Joh. 16 : 16: „Voor een kleinen tijd." Wanneer is nu die „kleine tijd" begonnen? De menschen zeggen bij Zijn sterven. Zien we wat Hij zelf hiervan zegt (Joh. 20 : 17). Tot Maria zegt Hij: „Ik ben n o g n i e t opgevaren," eigenlijk staat er: „Ik ben opvarende." Nog niet opgevaren dus. De „kleine tijd" begint dus niet bij Zijn sterven, maar bij Zijn hemelvaart.

Hand. 1 : 10—11: Jezus zond onmiddellijk bij Zijn hemelvaart uit den engelenstoet, die Hem waarschijnlijk omringde, twee gezanten uit om aan Zijne discipelen te zeggen, dat ze Hem terug moesten v e r w a c h t e n. Zooals Hij is heengegaan, z i c h t b a a r, alzóó zal Hij wederkomen.

De Apostelen vergisten zich dus niet, maar na alles wat de Heer gesproken had, k o n d e n ze niet anders denken, dan dat Hij spoedig, nog tijdens hun leven zou wederkomen.

Later, als Hij reeds *i s henengegaan tot* den Vader, zegt Hij het nogmaals. Zie (merk op) Ik kom h a a s t e l ij k (Openb. 3 : 11). Datzelfde wordt weer herhaald in vs. 7, 12, 20. Als dit niet zoo bedoeld was, dan heeft de H. Geest zich ook vergist.

Zie Dan. 12 : 4. Daniël moet de woorden van zijn boek verzegelen, o m d a t de tijd nóg n i e t n a b i j is, omdat het nog zoo lang zal duren eer deze profetie in vervulling gaat. Johannes krijgt het bevel, de woorden n i e t te verzegelen, omdat de tijd n a b ij is (Openb. 22 : 10).

Wat Daniël profeteerde ging 600 jaren later in vervulling. En wat Johannes heeft voorzegd is nog niet vervuld en dat is al 1900 jaren. We staan hier voor een raadsel. 600 jaren wordt een lange tijd genoemd, driemaal zoolang een „kleinen tijd." Waarom? De Heere Jezus wilde op aarde een gemeente van „w a c h t e n d e n" hebben.

Hoe komt het dat de Heere Jezus nu nog niet is wedergekomen? Een der oorzaken, misschien wel de hoofdoorzaak, is deze: „de gemeente was niet bereid haren Heer te ontmoeten."

Wij zien telkens uit de geschiedenis, ook van Gods volk, dat de dingen, die God van plan was te doen v e r s c h o v e n worden, u i t g e s t e l d worden.

Zie hoe het ging met de Israelieten toen ze verlost werden uit Egypte. Dat had een kwestie van enkele d a g e n KUNNEN *zijn.* Die reis van Egypte naar Kanaän was zoo groot niet. Niet langer dan drie of vier dagreizen. En toch God k o n zijn volk niet langs den grooten weg leiden. Het m o e s t langs een omweg. Waarom? God zag dat Zijn volk Hem n i e t v e r t r o u w d e. Het volk had g e e n c r e d i e t in Zijn God. De groote koninklijke heirweg, waarlangs eenmaal een Abraham trok, de weg der g e l o o f s h e l d e n, dien kon Zijn volk niet gaan. Want dan zouden ze, als ze de sterke Filistijnen hadden gezien, meer vrees gehad hebben voor hen, dan vertrouwen op de kracht van hun God. Het was wel smartelijk voor God, maar het was zoo. Exodus 13 : 17, 18. Nog eenmaal werd de de intocht het beloofde land v e r s c h o v e n. Het was ongeveer anderhalf jaar later. Weer staan ze voor de grenzen om binnen te gaan. Verspieders worden uitgezonden. Als ze terugkomen, raden tien van de twaalf verspieders het af, om zoo'n w a a g s t u k te ondernemen, daar er reuzen in dat land zijn. De twee anderen vertellen dat het een heerlijk vruchtbaar land is. Ze hebben de Enakskinderen ook wel gezien, maar ze weten ook dat ze een Machtigen God hebben. Num. 14 : 26, 27.

Voor we verder gaan laat ik u een raad geven. Wacht u dat ge geen kwade verspieders wordt van het beloofde land. Dan krijgt ge ook het loon des verspieders. Num. 14 : 37. En ze zijn er onder Gods kinderen die zeggen: „Het land der belofte is wel heerlijk. Een leven van overwinning en overvloed, h i e r op a a r d e al, dat zou zalig zijn. Maar — ziet u, dat is o n m o g e l ij k. Want daar wonen reuzen in dat land, zondereuzen, en vleeschreuzen en humeurreuzen, en die zijn zoo sterk, daar kunnen we niet tegen op. Zorgt dat ge geen kwade verspieders wordt.

W a a r o m hebben ze dus niet k u n n e n ingaan? Door hun o n g e l o o f Hebr. 3 : 19. Omdat nu de gemeente zich niet geloovig bereid heeft, voor de komst van haar Heiland d a a r o m vertoeft Hij te komen. Matth. 23 : 39.

Waarom wacht God nog om Zijnen Zoon te zenden? 2 Petr. 3 : 9 „omdat Hij langmoedig is over........ de goddeloozen, die Hem maar niet willen aannemen?..., neen, maar omdat Hij langmoedig is over ONS, over *Zijne gemeente. Mede door onze schuld moet God Zijn* Zoon terug houden in den hemel, Rom. 2 : 4, Jes. 30 vs 18, 1 Thess. 5 : 2.

Wanneer de Heere Jezus komen zal, zal Hij komen als een dief in den nacht; voor hen, die Hem v e r w a c h t e n echter als een begeerden Bruidegom, voor hen, die niet bereid zijn als een gevreesde dief, Openb. 3 : 3.

De tijd dus, de kleine tijd had, wat God aangaat, een korte zomernacht kunnen zijn, maar het is geworden, ook door onze schuld, een lange, bange, stormachtige winternacht.

(Wordt vervolgd.)

Voor de jeugd.

TER NAVOLGING,

door

W. JONKER Jz.

Een vrouw, die den Heer liefhad, ging eens op zeke-

ren avond zuchtend naar huis. Zij was naar een vergadering geweest, waar een zendeling gesproken en verteld had van den nood der heidenen. Hij had zijn hoorders dringend vermaand, toch iets voor de heidenen te doen: geld te verzamelen, om zendelingen te kunnen uitzenden, en te bidden dat de Heer het werk zou zegenen. Ook was hij er bij blijven stilstaan wat er reeds gedaan was en hoe enkele heidenen den Heer hadden leeren kennen, zoodat er rede tot dankbaarheid was. Nu echter moest men niet stilzitten, maar ijverig arbeiden. Ieder mensch moest op zijn wijze iets doen, en zoo dit in het geloof geschiedde, zou God het zegenen, hoe zwak van krachten men ook mocht zijn.

Ik zeide, dat de vrouw zuchtend naar huis ging. Zij had een langen weg af te leggen, want zij woonde buiten de stad.

„Ach," sprak zij tot zichzelve, „wat zal, wat kan ik voor de heidenen doen? Ik ben zoo arm, dat ik niet eens brood voor mij kan koopen, en moet vanavond zonder eten te bed gaan."

Zuchtende ging zij naar bed en bad den Heer om haar toch hulp en wijsheid te geven. En zie, den volgenden morgen wist zij wat zij doen moest. Het was als in den slaap ingegeven. Zij pootte een aardappel en den volgenden herfst waren er dertien aardappelen van geworden. In het volgende voorjaar sneed zij deze in vier stukjes en pootte ze. Zij had geplant, — en de Heer wasdom gegeven. En toen de tijd van oogsten daar was, rooide zij twee groote manden met aardappelen, die zij verkocht. De opbrengst was voor de Zending.

Behalve eigen voldoening, genoot zij nog een bijzonderen zegen, daar de Heer haar liet bekend worden met menschen, die haar voortaan voor armoede bewaarden.

* * *

Ik heb nog een geschiedenis van een arme vrouw.

Er was op een avond een bidstond gehouden voor de Zending. Na afloop der vergadering kwam bij den predikant een vrouw, die er zeer armoedig uitzag. Zij zeide, dat zij verhinderd was geweest de vergadering bij te wonen, doch gaarne haar gift bij de collecte voor de arme heidenen wilde voegen. En daarop haalde zij uit een klein linnen zakje drie honderd en dertig halve centen, die zij aan den predikant ter hand stelde. Deze was verwonderd over die massa halve centen en vroeg van waar zij kwamen. En toen vernam hij het volgende: Die arme vrouw was een weduwe, moeder van vier kinderen, die zij met hard werken groot had gebracht; maar zij had de Zending lief, en hoe arm ze ook was, zij had zich tot taak gesteld, om elken dag één halve cent voor dat doel op zijde te leggen. Deze spaarpenningen, sedert geruimen tijd verzameld, kwam de nederige Christin nu aan den predikant brengen.

Mijn jeugdige lezers en lezeressen, wat doet gij voor de Zending? 't Is maar een vraag, doch een vraag, waarop toch een antwoord aan den Heer der Zending dient gegeven te worden.

Op den Wachtpost.

Ondanks den druk des tijds arbeiden vele christenen op onzen vaderlandschen bodem nog maar moedig voort aan de verbreiding der evangelische waarheden, met al de hun ten dienste staande middelen. Zoo vernemen wij, dat vanwegen de Vrij Evang. gemeenten te Veendam, Oude-Pekela en Winschoten 2den Pinksterdag een welgeslaagden „Kampdag" ter laatstgenoemder plaatse gehouden werd, waar men gedeeltelijk in het kerkgebouw der gemeente en overigens in het Winschoter wandelbosch gezegende samenkomsten hield. In 't bosch luisterden wèl duizend menschen naar de blijde boodschap die gebracht werd door verscheiden broeders.

Ook uit Nieuw-Weerdinge vernemen we dat de gemeenten van gedoopte christenen te Valthermond, Nieuw Weerdinge en Em. Erfscheidenveen, als door vuur en zware rookwolken heen, het besluit opvolgden om op den 2den Pinksterdag in de Emmer Dennen een Zendingssamenkomst te organiseeren.

Niettegenstaande er vele van onze broeders en zusters wegens de veenbrand-ellende waren teruggehouden en niet konden opgaan om deel te nemen, waren er toch nog 'n 1000-tal Drentenaren samen gekomen om aandachtig te luisteren naar de boodschap, die er van Gods wege gebracht werd.

Het is goed en noodig, dat de kinderen Gods alom den tijd uitkoopen terwijl de dagen boos zijn. Hun arbeid zal niet ijdel zijn in den Heere verricht!

De Tent der Nederlandsche Tentzending zal dezen zomer geen dienst kunnen doen, omdat ze ongeveer dakloos is, en er op verre na niet genoegzaam geld inkomt om ze van een nieuw dak te voorzien. Het Tent-comité besloot om nu in zalen en kerken samenkomsten in den zin en geest van het Tentwerk te houden, daar, waar 't begeerd wordt.

Ook Rotterdam's Jeruël staat er evenzoo voor met haar Tent. Men schiet nog f 1000 te kort om de Tent in bruikbaren staat te brengen.

De Tent der Utrechtsche Stadszending zal nu dienen om op verschillende plaatsen te evangeliseeren; naar we vernemen van 10—20 Juni te Veendam, daarna van 24 Juni—4 Juli te Stadskanaal, vervolgens nog te Oude Pekela en wellicht in Aug. nog te Winschoten.

Jammer dat zulk een arbeid niet meer ondernomen wordt op plaatsen, waar het Evangelie weinig of in 't geheel niet verkondigd wordt. Dat ware toch zeker meer doeltreffend. Maar dat schijnt niet te kunnen, en er zijn ongetwijfeld vele bezwaren aan verbonden omdat op laatstbedoelde plaatsen geen plaatselijke medewerking te verwachten is. Toch meenen wij, dat de arbeid in die richting dient gestuurd te worden.

Meermalen noemden we in ons blad „Jeruël's Moeder- en Kinderhuis" te Rotterdam. Deze belangrijke stichting heeft nu een verlengstuk gekregen te Ermelo en daarnevens nog een rusthuis. Van een en ander deelt het Maandblad Jeruël het volgende mee:

„Zooals het vorige blad u mededeelde, heeft „Jeruël" eindelijk ook voet aan wal te Ermelo. Behalve een Kinderhuis zullen wij daar ook een Rusthuis openen. Wanneer dit blad in uw handen komt, zal er reeds een begin gemaakt zijn met de noodige vertimmeringen en veranderingen.

Het kinderhuis wordt een verlengstuk van het kinderhuis te Rotterdam. De afdeeling zuigelingen kan in Rotterdam blijven, doch wanneer die kleintjes boven het jaar komen, dan zal de vrije natuur in Ermelo hen zeer zegenen en kunnen zij als los loopende kippen hun hart ophalen in de ruimte van bosschen en velden.

Het Rusthuis zal meer een gelegenheid zijn voor pension waarin zij, die des zomers een paar weken vacantie hebben, een rustoord vinden en niet alleen lichamelijk, maar ook geestelijk gezegend kunnen worden. Het laatste laat dikwijls veel te wenschen over, vooral in ons lieve vaderland. Ja wel, men kan gelegenheden te over vinden waar uitstekende zorg besteed wordt aan lichamelijke rust en genot, doch waar de ziel gedurende dien tijd als in een dorre woestijn moet wonen.

In deze inrichting zullen wij trachten, aan beide voldoening te geven en indien het naar wensch gaat, zal er zoodoende in een groote behoefte voorzien worden.

Moge de zegen des Heeren dit alles stempelen en maken tot middelen, die de komst van het koninkrijk Gods bevorderen!"

N. v B.

Ingezonden.

De brand te Valthermond.

Nu de eerste ontsteltenis voorbij is, is men beter in staat de geheele schade, door den brand veroorzaakt, te overzien, en kan men ook beter oordeelen, hoe het best in de behoeften kan worden voorzien.

Het Roode Kruis en Steuncomité heeft al voorloopige hulp geboden en de verwachting leeft dat genoemde corporaties alles afdoende zullen regelen. Waar ook wij als Baptisten die corporaties steunen, meenen wij in overleg met andere brs. de zaken niet vooruit te moeten loopen en af te wachten hoe de hulp verleend wordt.

Mocht later blijken dat onze brs. en zrs. niet voldoende geholpen waren, dan zullen wij zoo vrij zijn dat onze Gemeenten te melden in de verwachting dat Gal. 6 : 10 dan vervuld zal worden.

Er zouden boekdeelen over te vullen zijn, hoe onze brs. en zrs. zich gered hebben en wat zij hebben geleden; hoe mannen en vrouwen en ouders hun kinderen kwijtraakten en hoe groot de blijdschap was toen zij van elkaars redding hoorden, of elkaar weervonden.

Voorwaar er is gebeden als nooit te voren.

Berichtten wij in 't vorige verslagje eenige namen van die gelukkig gered waren, dit zouden wij nu kunnen uitbreiden met veel meer namen, maar waartoe zulks? Brs. en zrs., dankt met ons den Heer, dat ze allen bewaard zijn gebleven.

Onze penningmeester, die meende dat de gemeentekas ook verbrand was, heeft het geld terug gevonden in een kist met spek, waar het zonder het te weten in was geworpen, en die kist was in den grond gegraven en is alzoo bewaard gebleven.

Er worden nu in der haast houten schuurtjes gebouwd tot voorloopige woningen.

De doopkamertjes in onze kerk dienen ook tot logeerkamers omdat alle ruimte overbezet is.

In ons vorig verslagje staan een paar fouten, die wij gaarne veranderd zagen. De kerk staat niet Noorder maar op 't Zuiderdiep 76, en de Wed. O. Grooten moet zijn: Wed. J. Grooten.

Met br.groete,

J. G. DE HAAN.

Geachte Redactie.

Mag ik U verzoeken het volgende onder de aandacht uwer lezers te brengen?

In de Nederlander verscheen voor eenige weken een oproep tot gemeenschappelijk gebed voor den vrede. Verscheidene vooraanstaande mannen op christelijk terrein hadden dien oproep onderteekend. Zij hebben gevormd een „Comité voor den Oproep tot Gebedsgemeenschap in de neutrale Staten voor den Vrede", en vragen van kerken en personen sympathiebetuiging met hun streven.

Het Bestuur der Gemeente N.-Pekela heeft dezen oproep besproken en besloten zijn instemming te betuigen. Het wekt langs dezen weg de andere Gemeenten in ons Vaderland op hetzelfde te doen en daarmede de vredespogingen, die voornoemd Comité aan zal wenden, te steunen.

Het adres van den Voorzitter is:

Dr. M. Balt, Ede.

Met broedergroet,

Namens het Bestuur der Gem. N.-Pekela,

J. LOUW.

Verslag van de Veenkoloniale Zendingsdag, gehouden op Pinkstermaandag j.l. in het bosch te Emmen.

De gemeenten N.-Weerdinge, Emmererfscheidenveen en Valthermond hadden tezamen een Zendingsdag georganiseerd, die voor velen ten zegen was en zoo wij hopen voor velen tot zegen mag gedijen. Ruim 1000 toehoorders waren in het bosch aanwezig om in de open lucht de blijde boodschap van heil en verlossing te beluisteren. Indien de Veenkoloniën niet waren geteisterd door de vernielende veenbranden, zouden wij nog veel meer volk hebben kunnen bereiken. Ruim 1 uur nam het fijne muziekkorps „Oranje", voor deze gelegenheid besproken, plaats op de tribune en werden eenige stukken ten beste gegeven, die blijk gaven van de goede conditiën, waarin zich dit muziekkorps mag bevinden.

Als sprekers traden op: br. J. Wiersema, br. J. Huizinga, br. J. Jeronimus en br. W. de Vries Hzn. De opgegeven onderwerpen, respectievelijk: „Een gave des Hemels", „Rom. 1 : 16", „De Hemel op aarde" en „De Roeping van den Christenjongeling in onzen tijd". Met klimmende aandacht werden de sprekers aangehoord.

In een aanwezige cantine kon men zich in de pauze

Advertentiën.

Heden verblijdde ons de Heere met de voorspoedige geboorte van een welgeschapen zoon SIEBREN.

W. DIKKENS,
J. DIKKENS—Dijkstra.

Haulerwijk, 21 Mei 1917.

Ondertrouwd:

J. HEKHUIS
(Bapt. Pred.)
en
M. A. DE HART.

2e Exloërmond, 12 Mei 1917.
Huwelijksvoltrekking D.V. 31 Mei.
Huwelijksinzegening om 12 uur door Ds. J. Weenink.

Zoo de Heer wil en zij leven hopen onze geliefde Ouders en Grootouders

JOHANNES VAN DUINEN
en
JANTJE NIENHUIS

op Woensdag 30 Mei 1917 hunne

50-jarige Echtvereeniging

te herdenken.
„Soli Deo Gloria".

Hunne dankbare Kinderen, Behuwd- en Kleinkinderen.

Groningen, Mei 1917.

Den 30 Mei e.k. hopen onze geliefde Broeder en Zuster

J. VAN DUINEN
en
J. NIENHUIS

hunne **Vijftig-jarige Echtvereeniging** te herdenken.
Met dank aan God geven we daarvan kennis, want wij zijn met hen verblijd en wij bidden den Heere, dat ook hun levensavond helder dag zij.

De Baptisten-Gemeente te Groningen.

Ondertrouwd:

JAC. VAN DER SCHORS
(Bapt. Pred.)
en
WILLEMINA JANTINA KOOPMANS.

Muntendam, } 15 Mei 1917.
Amsterdam,
1ste Jan Steenstr 96.

Huwelijksvoltrekking D.V. 31 Mei a.s.
Huwelijksinzegening in de Bapt. Kerk, Kerkstr. Amsterdam, nam. 2 uur.

(Receptie te Amsterdam op Dinsdag 29 Mei, 's avonds van 8—10 uur.)

Adverteert in dit Blad.

LUTHERFEEST.
(Hervormingsdag).

Aan den vooravond van het 4e Eeuwfeest der hervorming vestip ik Uwe aandacht op de schoone, door mij uitgegeven cantate
— Hervormingsdag —
door R. Gerretson, voor Orgel, Piano of Gemengd Koor. Zangvereenigingen, die iets bijzonders ten gehoore willen brengen op dezen gedenkwaardigen feestdag, vinden hier een geschikte gelegenheid. Prijs f 0,40. Bij 25 ex. à f 0,25. Franco toezending geschiedt na ontvangst van postwissel voor het bedrag.

JOH. DE HEER, Schiekade 210, R'dam

H.H. Landbouwers en Tuinders!

Verzekert Uw land- of tuinbouwgewassen tegen HAGELSCHADE tegen **lage, vaste** premiën, bij het

Algemeen Assurantiekantoor,

Dir. Jan de Jonge Pzn., Wildervank, Postbus 4

of de VERTEGENWOORDIGERS.

Volledige schadevergoeding. Vraagt inlichtingen.

Joh. de Heer

Als ge dezen naam leest,
denkt ge natuurlijk ook aan

ORGELS en Piano's

Degelijke en prompte bediening
ROTTERDAM, Schiekade 210

No. 1570. VRIJDAG 1 Juni 1917. 36ste Jaargang.

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTE CHRISTENEN (BAPTISTEN) IN NEDERLAND.

Verschijnt wekelijks.

Adres voor de Redactie:
Vaillantlaan 415, den Haag.
Voor administratie te Stadskanaal.

ABONNEMENTSPRIJS:
Per kwartaal, franco p. post ƒ 0.50.
Voor 't Buitenland per jaar - 2.50.
Advertenties 1—5 regels 30 ct.
Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement lager.

ONRUST.

Mijn hart, hoe zijt ge dus ontrust.
Geslingerd tusschen lief en leed?
Waarvoor ge zelf nauw oorzaak weet,
't Is of een vuurgloed u verteert,
Die onder alles voedsel vindt;
Gij zijt een spel van elken wind,
Een plant, die 't minste tochtje deert.
Ach! dus is 't lot van iedren mensch!
Dus vlieden onze dagen heen,
Dus vormen wij ons wensch op wensch,
En niets voldoet ons hier beneen!
Ons leven is een traan, een lach,
Een mengeling van vreugd en smart;
En altoos smachten blijft ons hart
En jagen tot den laatsten slag.
Een stemme roept: „Komt herwaarts, gij,
Die u vermoeid voelt naar den geest!
Werp uw bekommernis op Mij,
En grijpt de hand, die u geneest!„
Wiens is die stem, die rust belooft
En alle vrees voor straf verwint?
O, zalig wie dien Heiland vindt,
O, zalig wie in Hem gelooft!

Des Amorie v. d. Hoeven.

De belofte.

Want U komt de belofte toe en uwen kinderen, en allen die daar verre zijn, zoovelen als er de Heere onze God toe roepen zal. Hand. 2 : 39.

Als Petrus op den eersten Pinksterdag aan de verzamelde menigte Jezus den Nazarener, door hen verworpen en ter dood gebracht, als den aan de vaderen beloofden Messias verkondigd heeft, en zij in verslagenheid des harten uitroepen: „Wat zullen wij doen, mannen broeders!" dan acht hij den tijd gekomen om hen te vermanen zich te bekeeren, d.w.z. hunne zonden te belijden, opdat zij vergeving mochten verkrijgen en, evenals hij, den Heiligen Geest ontvangen zouden. Hij zegt haar die gave met bepaalde zekerheid toe, want hij zegt: „U komt de belofte toe." Hij wil daarmede zeggen: gij hebt recht op die gave, want God heeft u die, als kinderen Abrahams, door den Profeet Joël toegezegd. Welk een troost en bemoediging moet dat voor de Joden, wier oogen voor de ontzettende misdaad die zij begaan hadden geopend werden, geweest zijn; hoe zal die verzekering als een genezende balsem voor hun ziel geweest zijn.

Maar dat niet alleen. Petrus gaat voort en betuigt hen dat die belofte niet alleen aan hen, maar ook hunnen kinderen toekwam. Toen de Joden den dood van Jezus eischten, hadden ze geroepen: „Zijn bloed kome over ons en over onze kinderen." Zij hadden dus zelf het oordeel, den vloek over hunne kinderen uitgeroepen; want God had gezegd: „Wie eens menschen bloed vergiet, diens bloed zal door de menschen vergoten worden." Wat moet er in het hart van die vertwijfelde en van zonden overtuigde menigte niet omgegaan zijn, toen zij tot het inzicht kwamen, dat zij niet alleen over zichzelf, maar ook over hunne kinderen het oordeel des doods uitgeroepen hadden.

Waar God genade voor recht doet gelden, daar is Hij, als overal en altijd, ook groot in Zijn genade en mocht Petrus dat oordeel dan ook door hen die hun schuld leerden belijden, niet alleen voor henzelven maar ook voor hunne kinderen opheffen, en ook aan die kinderen, ingevolge Joël's profetie (Joël 2 : 28) de belofte toezeggen.

Petrus gaat echter nog verder. Niet alleen zij en hunne kinderen, maar ook „allen die verre zijn, zoovelen als er door den Heere toegeroepen zouden worden," wordt die gave op gezag der profetie door hem, als iets waar

van een en ander voorzien. Het zou te veel plaatsruimte vrager zoo wij in den breede over deze welgeslaagde openlucht-meeting zouden uitweiden, en daarom zeer beknopt. Circa 6 uur werd een woord van dank gebracht aan al diegenen, die aan deze samenkomst hadden meegewerkt, in 't bijzonder aan het muziekkorps „Oranje" en de sprekers, die zich allen flink van hunne taak hadden gekweten. Na het zingen van een lied, werd door br. Wiersema dank gebracht aan Hem, die van alles de lof, eer, dank en aanbidding toekomt, en spoedden allen zich huiswaarts per voet of per fiets. Wij willen hopen en verwachten, dat ook deze arbeid mag worden gezegend en vruchten mogen gezien worden voor de eeuwigheid.

Met dank voor de afgestane plaatsruimte, noem ik mij,
Uw broeder,
WILFRIDUS.

Aan alle Jongelings-, Meisjes- en Jongelieden Vereenigingen!

Alle hebt ge zeker de circulaire en beschrijvingsbrief der vergadering van afgevaardigden op 10 Juni in het Chr. Burgerhotel „Philadelphia" te Groningen, Odeweg 6, ontvangen.

Ik hoop dan ook dat nu alle Vereenigingen vertegenwoordigd zullen zijn. Vele brieven ontving ik van welke het mij niet mogelijk was deze persoonlijk te beantwoorden. Het antwoord er op kunt ge nu krijgen in Groningen. Laat Leeuwarden ook afgevaardigden zenden.

Breek nu eens met de sleur die de Nederlanders eigen is. Niet „eerst de kat uit den boom kijken," maar aanpakken.

Het werk voor Koning Jezus laat niet toe, vrienden en vriendinnen, dat we eerst eens kalm afwachten en denken, we kunnen het altijd nog doen. Neen, nu. Ge kent het toch: „Grijp toch de kansen, door God u gegeven," enz.?

Schrijf nu allen direct aan onderstaand adres met hoevelen ge komt op die vergadering, waar we zullen trachten een groot werk te beginnen voor Koning Jezus.

Allen zijn welkom, leden en belangstellenden, mits ze zich per omgaande opgeven, daar we vooruit met thee enz. rekening dienen te houden. Van iedere Vereeniging hebben ook slechts twee stemrecht.

Zooals ik reeds in mijn circulaire schreef was het onmogelijk een anderen dag dan Zondag 10 Juni hiervoor te reserveeren, en ik hoop dat niemand zich hierdoor zal laten weerhouden. Er wordt voor gezorgd dat niemand den Zondag behoeft te ontheiligen.

Precies half twee zijt ge er dus?

JAN DE JONGE Pzn.

Wildervank, Postbus 4.

Uit de Gemeenten.

GRONINGEN. De gemeente alhier vierde feest. Gold het toch met ons gouden echtpaar, broeder en zuster van Duinen, mede te jubelen, en met hen den Heere te danken, voor de vele zegeningen die zij op hun gemeenschappelijken pelgrimstocht uit de handen van hnn getrouwen God ontvangen mochten.

In de lange jaren, die zij in de Gemeente leefden, hebben zij meegeworsteld en meegestreden; hun huis was een geopend huis, waar menig vermoeid pelgrim uitgerust heeft en menig bekommerd hart een troost ontvangen heeft; voor de belangen van het Koninkrijk Gods hadden zij een warm hart en een open hand. Is het een wonder, dat wij allen onzen ouden ouderling en zijne waardige echtgenoote hartelijk liefhebben, en dat de Gemeente dankbaar de gelegenheid aanvaardde, deze veteranen te eeren?

Daarom waren we den eersten Zondag van Zomermaand saamgekomen om met hen en hunne kinderen, van wie de meesten eene plaats in de Gemeente hebben, een „Loof, loof den Heer, mijn ziel" aan te heffen, hun eens hartelijk de hand te drukken en hun door woord en daad te zeggen, — al wisten zij 't ook reeds lang — dat wij hen liefhebben.

Zuster van Duinen heeft nog een jeugdig hart en frissche gezondheid, maar broeder van Duinen heeft zwaar te worstelen met de plagen, die soms den ouderdom vergezellen.

Wij dragen hen biddend aan God op, en wij wenschen hun toe, dat een gulden avondrood hunne laatste dagen in dit Mesechsland verlichte en een onvertroebelde hope des eeuwige levens hunne harten verblijde!

A. H.

's GRAVENHAGE. Het Pinksterfeest gaf ons veel te genieten van de tegenwoordigheid des Heiligen Geestes, bij de herinnering aan de groote gebeurtenis te Jeruzalem, toen die Geest neerdaalde om in de verlosten des Heeren woning te nemen en zijn Goddelijk werk in en door hen te verrichten. 's Avonds van den eersten dag in onze maandvergadering gaven twee zusters, die begeerden gedoopt te worden rekenschap van haar bekeering en geloof in den Heere Jezus en van haar voornemen om voortaan in gehoorzaamheid met de gemeente te leven en te volharden, zoodat zij tot den Doop konden toegelaten worden. Deze werd nu Zondag j.l. aan haar voltrokken in tegenwoordigheid eener schare van blijkbaar belangstellenden, die ons lokaal tot in alle hoeken vulde.

Er werd met veel aandacht geluisterd naar het woord van onzen Voorganger, handelende over Hand. 2: 41 en 42.

De Avondmaalsviering, die er op volgde, was ons zeer gezegend, een en ander naar wij hopen ook voor de aanwezigen, die er nog geen deel aan namen.

Lectuur.

De firma D. van Sijn en Zonen te Rotterdam deed eene brochure het licht zien getiteld: „Een pleidooi voor gewetensvrijheid", van welke nu de 2e oplage verscheen. Deze lectuur staat in verband met de wel eenigszins brandende quaestie van onzen tijd: al of niet militaire dienstweigering. Ze bevat hoofdzakelijk fragmenten van in ons land door op den voorgrond tredende christelijke mannen, als Dr. Kuyper, Dr. J. H. Gerretsen, Dr. J. Th. de Visser en anderen in verschillende bladen geschreven artikelen over het punt in quaestie.

De idée en het beginsel in deze brochure naar voren gebracht bevalt mij meer dan alles, wat ik van dien aard gelezen heb. Er wordt in gepoogd een rechtvaardige tegemoetkoming te vinden voor hen, die werkelijk gewetensbezwaar hebben om deel te nemen aan militaire dienst.

De schrijver J. A. van Sijn, schreef een artikel in de N. Rotterd. Ct., welk stuk ook in deze brochure is overgenomen, en de richting aangeeft, welke in 't hier besproken geschrift gevolgd wordt. Men leze en oordeele.

„VREDESSOLDATEN.

In deze dagen van geweldige beroering komt meer en meer het moeielijk vraagstuk naar voren van de gewetensvrijheid, of wil men -gebondenheid, inzake oorlogsdienstplicht, en het is dan ook wel een van de verschrikkelijkste gevolgen van den oorlog, dat mannen met ideëele opvattingen van Christelijke naastenliefde gedwongen worden tegen hun geweten, tegen hun heilige overtuiging, mee te doen aan de slachting hunner medemenschen en elkander te verdelgen.

Ieder weldenkende voelt dit als een onrecht, als gewetensdwang.

Zeker is ook onze Regeering niet blind voor dit vraagstuk, waar uit zoo vele harer daden blijkt, dat gewetensvrijheid, waar mogelijk, op hare bescherming kan rekenen.

Maar schuilt de groote moeielijkheid niet vooral hierin, dat de gewetensbezwaarden moeielijk van de lafaards, van de slechts-op-eigen-belang-bedachten zullen te onderscheiden zijn?

Toch, eene goede oplossing lijkt mij, bij goeden wil, niet onmogelijk, waar wij het ideaal van ontwapening en opheffing van dienstplicht voorloopig als eene utopie moeten beschouwen. De booze wereld is nog niet rijp voor de Christelijke moraal der naastenliefde over alle grenzen.

Als naast het oorlogsleger eens een vredesleger werd gesticht, waarbij den jongen mannen de vrije keuze keuze werd gelaten in welk leger zij dienen wilden?

Ik zou het dienen in zoo'n vredesleger zeer zwaar willen maken, en ook uitsluitend willen doen strekken ten bate van het vaderland en der menschheid in het algemeen; b.v. kustwachten tot redding van schipbreukelingen, — geen noodweer weerhoude hen van reddingspogingen; — brandweersoldaten en reddingbrigades; soldaten voor allerlei dienstbetoon, gevaarlijk of niet gevaarlijk, in vredestijd of oorlogstijd, overal waar menschen hulp behoeven; werksoldaten voor groote werken van algemeen nut, als b.v. Zuiderzeedrooglegging, heide-ontginning, wegen-aanleg, enz. Dit alles onder degelijke opleiding en disciplinaire tucht, waar mogelijk, rekening houdend met persoonlijken aanleg.

Een onafzienbaar arbeidsveld ligt hier open.

Dan zou ik die vredessoldaten ten minste een jaar langer laten dienen dan de oorlogssoldaten, met opkomst, ook bij mobilisatie; hen willen kleeden in sobere werkkleeding, minder sierlijk dan de uniform der vechtsoldaten. Bij luiheid, wederspannigheid en werkelijke overtredingen tegen de meerderen zou ik hen zwaarder willen straffen, dan in soortgelijke gevallen in het oorlogsleger.

Of ik deze oplossing dan ideaal vind, strikt rechtvaardig?

Neen niet ideaal, doch zulks is in de niet-ideale menschengemeenschap, waarin wij leven, nu eenmaal, helaas! onmogelijk.

Maar zoo ware er een aannemelijke uitweg voor hen, die om des gewetens wille den oorlog verfoeien, terwijl zoo'n vredesleger alle aantrekking zou missen voor lafaards en gemakzuchtigen.

Mocht ons kleine land in dezen vóórgaan, gedachtig aan de spreuk van onze Koningin-Moeder: „Laat ons volk groot zijn in alles, waarin een klein volk groot kan zijn."

Hoog de gewetensvrijheid in het vrije Nederland!

Rotterdam, 5 Januari 1916. J. A. VAN SIJN."

N. v. B.

ERRATA.

In het stuk „In zware tijden" in ons vorig no., 2de alinea, 2e regel staat: „niet mogelijk", moet zijn: niet ongelijk.

Officiëele Mededeelingen.

De Gem. Deventer berichtte, dat zij de Algem. Verg. ONMOGELIJK op 27 en 28 Juni e.k. kan ontvangen. Onze correspondentie daarover met haar bleef zonder resultaat. Mitsdien blijft de voorheen vastgestelde d.d. 18 en 19 JULI gehandhaafd.

Voorstellen tot wijziging van het Conc. Statuten en Huish. Reg. kunnen nu nog vóór 13 Juni e.k. ingediend worden, alsook dringend noodzakelijke voorstellen etc. voor de Agenda.

Mededeelingen voor het jaarverslag en de namen der Afgevaardigden eveneens vóór 13 Juni.

Van het een en ander gaf ik in 't begin per briefkaart reeds kennis aan de Secretarissen der Gemeenten.

Concept-Statuten en daarna Conc. Huish. Reg. verschijnen over 14 dagen D. V. nogmaals in „De Christen" met de voorgestelde wijzigingen etc. en in het daarop volgende no. hopen we dan de Agenda te kunnen plaatsen.

B. PLANTING, Secr. d. Unie.

A'dam, Tolstr. 117.

LIEFDEGAVEN.

Ontvangen voor de slachtoffers van den brand te Valthermond van br. Tj. v. d. W. te S. f 10.

Vereen. „Voorzorg".

Ontvangen contributie van de gemeente te Workum f 25.—.

U. ZWOLSMAN Wzn.,

Workum. Penningmeester.

Voor den Unie-cent.

Ontvangen van de Gemeente te Deventer, Kerstfeestcollecte f 4.72.

voor het Studiefonds.

Ontvangen van de Gemeente te Deventer, Paaschcollecte f 2.75½.

Voor de Unie.

Ontvangen van de Gemeente te Deventer, Pinkstercollecte f 4.55½.

Voor de Inlandsche Zending.

Ontvangen van de Gemeente te Stavoren f 9.02.

F. J. van Meerloo, Penningm.

Amsterdam, Jacob Obrechtstr. 43 huis.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van K. K. te Bergumerheide f 4.50.

N. VAN BEEK.

No. 1572. VRIJDAG 15 Juni 1917. 36ste Jaargang.

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTE CHRISTENEN (BAPTISTEN) IN NEDERLAND.

Verschijnt wekelijks.

Adres voor de Redactie:
Vaillantlaan 415, den Haag.
Voor administratie te Stadskanaal.

ABONNEMENTSPRIJS:
Per kwartaal, franco p. post ƒ 0.50.
Voor 't Buitenland per jaar - 2.50.
Advertenties 1—5 regels 30 ct.
Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement lager.

Elken dag genoeg aan zijn eigen kwaad.

Het is voldoende, voor één dag
Te bidden en te zorgen;
Wat heden u ontmoeten moog,
Denk daarbij niet aan morgen.

Het is genoeg, dat elken dag
Zijn last is toegemeten:
Die heden zorgt, zal stellig u
Ook morgen niet vergeten.

Hij geeft voor dezen dag u brood,
En kracht en licht en leven;
Zou Hij niet morgen evenzeer
U, wat u goed is, geven?

Zie daarom niet zoo ver vooruit
Met zuchten en met zorgen;
Wie heden op zijn God vertrouwt,
Ziet 's Heeren hulp ook morgen.

Zijn trouw is elken morgen nieuw;
't Was gisteren zoo en heden;
Wie op deez' trouw zich gansch verlaat,
Kan moedig voorwaarts treden.

En is de laatste stap gedaan,
De laatste band verbroken,
Dan roepen wij met blijdschap uit:
Heer, niets heeft ons ontbroken.

Geeft Jezus eer.

Opdat zij allen den Zoon eeren gelijk zij den Vader eeren. Die den Zoon niet eert, eert den Vader niet die hem gezonden heeft. Joh. 5 : 23.

Ziedaar de eisch des Evangelies, aan alle menschen gesteld. Hij is besliste voorwaarde van zaligheid. Wie God niet eert, kan in Zijn gemeenschap niet zijn; moet dus de zaligheid derven. En die den Zoon niet eert, eert ook den Vader niet.

Wat doen er zich vele menschen als godsdienstig voor, ja verbeelden zich wel christelijk godsdienstig te zijn, terwijl zij den Zoon niet eeren. Men moge Hem met allerlei mooie namen betitelen, men moge zelfs veel gevoelen voor Zijn edele, eerwaardige persoonlijkheid en voorbeeldigen wandel, toch geeft men Hem niet werkelijk eer. Dit doet men althans zeker niet als men zich, evenals de Joden, als zeer godsdienstig stempelt! Maar al doet men dit laatste al niet, toch kan het zijn, dat men al evenmin Jezus Christus eert, die als Gods Zoon behoort geëerd te worden.

Men kan 't zich zelfs wel verbeelden Hem te eeren door Hem alle schoone namen en eigenschappen toe te kennen, die de rechtzinnige leer Hem toeschrijft, zonder Hem waarlijk te eeren, als Hij geëerd wil en kan worden. Doch wat baat zulks?

Dit verdient wel een ernstig zelfonderzoek in verband met een onderzoek der waarheid. Want die den Zoon niet eert, eert ook den Vader niet, al noemt men God al Vader. De Vader heeft den Zoon gezonden, gegeven aan de wereld. Die Hem niet eert onteert God, door onteering van Zijne alomvattende genadegave, de hoogste openbaring Zijner liefde en ook van Zijne heiligheid.

En waardoor wordt de Zoon geëerd? — Niet door datgene waarvoor wij Hem houden, niet door veel weten van Hem en door veel van Hem te kunnen zeggen; Hem voor een goed, ja ideaal mensch of voor Gods Zoon te houden; maar bepaaldelijk door wat wij aan Hem hebben en wat wij voor Hem zijn. Hij wil voor menschen alles zijn, opdat menschen voor Hem alles zouden worden. 's Heeren heerlijkste eere-panden zijn

geredde zondaars, die Hij met den Vader verzoende, en daarmede ook zijn Vader eerde. Jezus zocht eigen eer niet, maar die des Vaders, maar dat eeren des Vaders bereikt Hij alleen door menschen, die Hij redt en die Hem dan eeren.

Het doel van 's Heeren zending was de wereld, de zondaren te behouden en zalig te maken. Wie zich in ootmoed en onder schuldbesef door Hem laat redden, laat verzoenen — eert Hem. Met de zoodanigen bereikt Hij Zijn doel, en bereikt ook de Vader Zijn doel. De Zoon kwam op aarde om 's Vaders genaderaad uit te werken. Zoo zal Hij ook eens aan het einde der tijden 's Vaders recht uitwerken, wanneer God door Hem den aardbodem rechtvaardiglijk oordeelen zal (Hand. 17 : 31).

Alle godsdienstigheid, hoe christelijk gekleurd ook, maar die den Zoon niet eert, is in den wortel heidensche afgoderij en bijgeloof.

Maar het christendom dan van hen, die belijden als zondaar tot Christus geleid en door Hem gered te zijn, eert dat Jezus, den Zoon Gods? Ook die vraag is zeker niet misplaatst. Door Gods Zoon verlost te zijn wil toch zeggen van zichzelven, van eigen wil en lust verlost te worden, zoowel als van Satan, dood en oordeel. Die volle verlossing moet toch in den geredden zondaar steeds duidelijker openbaar worden! Ja, dan wordt de Zoon in Zijn werk geëerd, en wordt de Vader geëerd in dat genadewerk Zijns Zoons. Immers de Vader wordt verheerlijkt in het veel vrucht dragen der ranken in den waren wijnstok.

Christen, eert gij Gods Zoon door den diepsten eerbied voor Zijn Woorden te toonen, door stipte gehoorzaamheid, door toewijding, door een wandel naar Zijn Geest? Als de Heiland u vraagt: hebt ge MIJ lief, wat moet uw antwoord zijn? Blijkt het, dat ge God liefhebt, door uwe liefde voor de broeders? Een bevestigend antwoord op die vragen, niet slechts met woorden, maar in het practische leven, dat is Godsdienst, dat is de eere Gods zoeken.

In die groote practische waarheid wil de Heilige Geest ons leiden, sterken, bewaren. Ook van dien zegen moet een biddend en dankend gebruik gemaakt worden. Dit te weten en te mogen is voor den zich in zichzelven zwak gevoelenden en in Christus geloovenden mensch een ware vertroosting. Zij zullen niet beschaamd uitkomen.

N. v B.

Wederkomst des Heeren.

(Vervolg.)

Wat zullen wij doen? Den Heer verwachten uit de hemelen. Dat is het doel van onze bekeering. 1 Thess. 1 :8, 9, 10 en Tit. 2 :13 is niet geschreven aan heidenen, maar aan menschen, die verlost waren van den toekomenden toorn (1 Thess. 1 :1). Met dien toekomenden toorn bedoelt de Apostel de toorn van God die los zal branden in de groote verdrukking (Openb. 14 : 1).

De Apostelen hebben de Gemeente steeds voor dien toorn gewaarschuwd.

Als we den Heere Jezus niet verwachten dan hebb[en] we maar een helf leven. Gehoorzaamheid moet [...] zijn een plicht, maar bewijs van wederliefde [...] Hem, den Bruidegom.

Hoe kunnen we getrouw zijn? Hem verwachten (L[uk.] 12 : 35, 36). Zijn we vervuld met den Heiligen Gee[st] dan is het eene vanzelfsheid. Het is Zijn werk o[ns] voor te bereiden. De H. G. heeft tot hartstocht slec[hts] de verheerlijking van Jezus Christus, in de gemeen[te] en in de wereld.

Hoe moeten we verwachten? Niet door bescho[u]wingen te maken.

Verwacht Hem altijd, in het dagelijksch lev[en] in het werk van Zijn Koninkrijk — overal.

Verwacht Hem, heel eenvoudig en hoogst ernst[ig].

Verwacht Hem voor alles, voor onmogelijke d[in]gen, voor moeilijke dingen, maar ook voor de gem[ak]kelijke dingen.

Zonder Mij kunt gij niets doen.

Wacht u voor alles, wat u onbereid zou maken.

Luk. 21 : 34—36. De Heer stelt hier zorgvuldighe[id] op ééne lijn met brasserij en dronkenschap. Bezorg[d]heid is zelfzucht.

Wacht u dat ge geen gedachten voedt, of dat er ee[n] gezindheid binnendringt, waarbij ge den Heer ni[et] kunt verwachten. De H. G. is bereid die alle te verdr[ij]ven uit ons zieleleven.

Wachten we ons ook hiervoor, om betere mensch[en] te schijnen dan we zijn (Efeze 4 :25, 31). Ove[r]drijven is liegen. Hoe bedroeven we den H. G. als w[e] handelen tegen beter weten in, handelen tegen o[ns] licht (Efeze 5 :3—5; Coll. 3 :5—9). Zorgt dat ge in d[e] van God gewilde verhouding staat tegenover elkande[r] zorgt dat er „vlakke velden" zijn.

Hoe kan dat? Efeze 4 :32. Barmhartig zijn, elka[n]der verzorgen, groeien in het goeddoen, elkander m[et] het hart vergeven, denkende aan wat God ons ve[r]geven heeft (Efeze 5 :15—21; Coll. 3 :12—17; 2 Pe[tr.] 3 :14). Bovenal hebt elkander lief uit een rein ha[rt]. Wacht u ook dat ge in het werk des Heeren niet tra[ag] of slordig, niet half zijt, wees trouw (Matth. 2[5 :] 23, 24). Groote zegen is aan deze verwachting ve[r]bonden (Jes. 40 :30—31). Zij die Hem verwachten, o[nt]vangen aldoor nieuwe kracht. Wij mogen gro[ot] van God denken. Verwacht kracht voor den [el]lendigen mensch, en door den mensch heen na[ar] buiten. Dan krijgt ge volle toestrooming. De Apo[s]telen hadden deze wonderbare kracht. Zij ontving[en] van God getuigenis dat zij Hem behaagden. Zij we[r]den gezegend door die verwachting.

1 Petr. 1 :2—6. Zij werden aangemoedigd do[or] vergelding.

2 Tim. 2 :12. Zij werden bewaard voor zon[de] en wereld, om rein te blijven (1 Joh. 3 :3).

De verwachting van den Heere Jezus is voor Go[ds] kinderen een bron van vreugde (2 Petr. 1 :3—4).

Onze zaligheid hangt samen met de toekomst d[es] Heeren, nu nog verborgen in Christus (Col. 3 :3).

Houdt de belofte vast voor hart en leven. Laten w[e] het wachten na met hart of hoofd, dan hebben we ee[n] bron van ellende (Habakuk 2 :3; Jes. 30 :18).

[...]Jes. 1 :3. De Christenwereld heeft opgehouden in [d]ezen tijd om de Heere Jezus te verwachten.

Wat staat er nu eerst te gebeuren?

Jezus komt uit den hemel in het lucht- en wolken[g]ebied om Zijne gemeente van eerstelingen op te nemen.

De Goddelijke Bruidegom daalt neer, de geestelijke [b]ruid vaart op om voor altijd vereenigd te zijn (1 Cor. 15 :5—52).

Zullen er voorteekenen zijn? Geen enkele. Evenmin [a]ls de bliksem voorteekenen zendt. Plotseling, onver[w]acht zal Hij komen. Het teeken „de stem des geroeps, [e]n het geluid der bazuin" (1 Thess. 4 :16) zal alleen [g]worden waargenomen door hen, wie het aangaat. Blik[s]emsnel zal alles geschieden. Zóó het teeken, zóó de [o]pname.

Luk. 17 :34—36. Twee zullen op een bed zijn, de [e]en zal meegenomen worden, de ander zal achtergelaten worden (nieuwe vertaling).

Zijne gemeente heeft met Hem haar Gethsemané gehad, „onbegrepen heeft ze het lijden aanvaard," ze [h]eeft haar Golgotha gehad, ze is met Christus [n]iet in Christus) gekruist, en nu viert ze ook haar [h]emelvaartsfeest.

Zij die verwachtende zijn ontslapen staan eerst [o]p, het ander deel der gemeente, die leven in deze [v]erwachting wordt veranderd en allen varen met hun [o]pstandingslichamen op, den Heer tegemoet in de lucht. Het zal een feit zijn geheel eenig in de wereldhistorie. Het gebeurt maar ééns.

Wanneer zal dat zijn? Onbekend. Welk uur, des morgens, 's middags of 's avonds? Onbekend. Zondag of weekdag? Onbekend. Geheel onverwacht zullen de bruidszielen worden opgenomen, om vereenigd te worden met den Goddelijken Bruidegom. Welk een ontmoeting zal dat zijn!

Hoe zal het op aarde zijn?

Daar kunnen we ons geen denkbeeld van vormen. Wij kunnen ons daar slechts een zeer zwakke matte voorstelling van maken. Enkele voorbeelden.

Daar zal een fabriek stilstaan, omdat de machinist, die anders altijd trouw op tijd is, zich nu laat wachten. Weg, opgenomen door den Heere Jezus.

Daar in een aanzienlijk huis komt mevrouw 's morgens beneden. Geen kamer gedaan, geen kachel aangemaakt, geen ontbijt klaargezet. En ze begint al te denken dat de dienstbode met de noorderzon vertrokken is. Maar de deur is nog op slot. En ze kan zich niet voorstellen wat er gebeurd is, maar het meisje is spoorloos verdwenen.

Mede den Heer tegemoet in de lucht.

Daar gaan 's avonds man en vrouw ter ruste. Als de man 's morgens wakker wordt, wèg is de vrouw, mede opgenomen door den Heer. Overal zullen er vermisten zijn. Wèg zullen ze zijn de werklieden, huismoeders, waschvrouwen, onderwijzeressen, dienstmeisjes. Want zulk soort zal het meestal wel zijn. Een enkele klinkende naam zal er wel onder zijn, maar die zullen wel te tellen zijn. Meerendeels burgerstand. De couranten zullen heele kolommen vol hebben met namen der vermisten. Tot zelfs in de kroegen en sociëteits zal het een onderwerp van gesprek zijn. Bij Gods kinderen die achtergelaten worden, zal er groote droefheid zijn. De kerken zullen vol zijn zooals ze bijna nooit waren. Onder de kerkgangers zal diepe ontroering zijn, aan alle kanten zal er geween zijn.

Daar komt de prediker op met rood beschreide oogen. Hij heeft niet geslapen, gegeten of gedronken. Misschien wel voor het eerst van zijn leven heeft hij op zijn aangezicht voor God gelegen. Wat zal zijn tekst zijn? „Gij hebt deze dingen voor de wijzen en verstandigen verborgen, en den kinderkens geopenbaard." Hij zal openlijk schuld belijden dat hij zijne gemeente niet heeft gewaarschuwd. De eenigste verontschuldiging (als die er nog is) zal deze zijn: „ik ben een kind van mijn moeder. Mijn moeder is de kerk en zij heeft haar kinderen uitbesteed bij een voedster die niet veel beter is dan zij zelf, de hoogeschool."

Ook daar zal verslagenheid zijn. De professor zal diep geroerd achter zijn katheter komen. Hij spreekt zijn studenten niet aan als gewoonlijk: „mijne heeren," maar voor ditmaal: „mannen broeders". Ook hij zal schuld belijden. Hij zal vergeving vragen, dewijl hij zijn leerlingen niet heeft opgeleid tot bidders, tot ware getuigen van Jezus Christus, en dat hij hen niet leerde den Bijbel te lezen en te bestudeeren, maar wel het Woord van God uit te rafelen.

Wanneer die dag komt weet niemand. Waakt dan en bidt (Openb. 20 :4—6).

(Wordt vervolgd.)

Iets over George Müller.

Welk christen kent niet, althans bij name, George Müller, de groote weesvader van Bristol, de man des geloofs, die den moed had eene inrichting voor ouderlooze kinderen te openen, omdat hij geloofde daartoe door God geroepen te worden en in dat geloof Hem ook voor al de behoeften dier stichting liet zorgen, zoodat hij noch persoonlijk, noch door geschrift bij de menschen om geldelijke hulp aanklopte, maar met al zijn behoeften en die der kinderen die aan zijne zorg werden toevertrouwd in de binnenkamer ging.

Van Hiskia lezen wij, dat hij de hoon- en smaadbrieven van Rabsake, de krijgsoverste van den koning van Assyrië, voor den Heere uitbreidde. Zoo legde ook Müller al de nooden en behoeften der inrichting in het gebed voor den Heere zijn God neder, in het vaste vertrouwen, dat Hij daarin voorzien zou. In dat geloof is hij nimmer beschaamd geworden; maar ondervond, menigmaal op treffende wijze, dat juist ter rechter tijd op de meest onverwachte en ongedachte wijze uitkomst kwam, zoodat het hem nimmer aan iets ontbroken heeft. Wie gelijke ervaringen heeft, en die kunnen wij allen hebben, als wij er maar oogen voor hebben, weet dan ook wat het zeggen wil als de dichter zingt:

God is een toevlucht voor de Zijnen;
Hun sterkt' als zij door droefheid kwijnen;
Zij werden steeds Zijn hulp gewaar,
In zielsbenauwdheid, in gevaar.

Psalm 46 : 1.

Müller was, zooals zijn naam reeds aanduidt, geen Engelschman, maar een Duitscher. Hij werd den 27sten September 1805 te Kroppenstedt bij Halberstadt geboren; studeerde te Halle in de theologie. In 1829 ging hij naar Engeland en arbeidde daar aanvankelijk onder de Joden; later ging hij naar Bristol. In 1834 richtte hij de vereeniging op tot verbreiding van het Evangelie in de stad en daarbuiten (Stadszending) en stichtte in 1836 het beroemd geworden Weeshuis te Bristol. In latere jaren deed hij ook nog grootere Evangelisatiereizen. Hij stierf den 9en Mei 1898 in den hoogen ouderdom van 91 jaar.

Wat misschien niet zoo algemeen bekend is, Müller was Baptist. Was dat, tenminste in ons land, meer bekend, dan zou hij wellicht minder bewonderaars hebben.

Datzelfde is ook het geval geweest met wijlen C. H. Spurgeon Zeker weinig christenen in ons land die de preeken en de werken van Spurgeon niet kenden en op hoogen prijs stelden; maar weinigen ook die wisten dat hij Baptist was. Naarmate dit meer bekend werd, raakten ook zijne geschriften, en daarmede ook zijn persoon bij velen meer op den achtergrond.

Het zou inderdaad om te lachen zijn, als het niet zulk een treurigen kijk gaf op den aard en het wezen van het kerkelijk christendom van ons Vaderland, dat zoo schoon over christelijke verdraagzaamheid, gemeenschap der heiligen en de eenheid der kinderen Gods weet te oreeren, maar van de beoefening er van zoo bedroevend ver afstaat.

Maar wij moeten naar George Müller terug. Zooals gezegd, hij was Baptist, maar niet van huis uit. Hoe hij er toe gekomen is, las ik eenigen tijd geleden in het werk van Johs. Warns, getiteld „Die Taufe", en vond het belangrijk genoeg om er de lezers van „De Christen", voor zooverre zij dit werk niet kennen, ook mede in kennis te stellen; wat ik in een volgend nummer hoop te doen.

Als die weet, dat uw arbeid niet ijdel is in den Heere.

Geloovige, dit behoort gij te weten. Wat is uw arbeid of wat zijn uwe werken? Doet gij werken der barmhartigheid, waarin de vrucht van Christus' lijden en sterven, van Zijne gansche vernedering en van Zijne hemelvaart, van Zijn zitten ter rechterhand Gods, ja ook van Zijn wederkomen zichtbaar wordt? Indien gij met Hem eene plant geworden zijt in gelijkmaking Zijns doods, dan zult gij het ook zijn in Zijn verheerlijkt leven. Zijn kracht wordt in uwe zwakheid volbracht. En weet dan wel, wat ge doet, hoe gering en onaanzienlijk voor menschen ook, doende het in den Heere, is uw arbeid niet ijdel. Vele werken en veel arbeid valt straks weg, waardeloos voor den Heere en Zijn heerlijk koninkrijk. Daarover bedroeft ge u? Ja, daarover zijt ge misschien voor uzelven bekommerd? vraagt ge bezorgd: wat heb ik nog voor en met den Heere gedaan? Weet het, één beker koud water in den naam eens discipels uitgereikt, die zal niet door den Heere worden vergeten. Daarbij komt, dat alles, wat gedaan is in den Heere, blijft. Goud, zilver en edelgesteente, gebouwd op het eenigst fundament, zal blijven bestaan. Laten we echter nooit welbehagen hebben in ons zelven. De juiste maat weet God aan te leggen. Verre zij het van ons, dat onze eigen mond ons zoude prijzen. Dat uw arbeid des gebeds in den Heere niet ijdel is, is gewis. Dat uw arbeid in den strijd tegen zonde, wereld en Satan niet ijdel is, bemoedigt den worstelaar. Dat uw arbeid in uwe leeringen in en aangaande den Heere niet ijdel is, daarvan smaakt ge nu reeds de vruchten. Uw arbeid om een ziel van den dood te redden en eene menigte van zonden te bedekken, in den Heere gedaan, zal nooit vervluchtigen. IJdel is de wereld en al hare begeerlijkheden. IJdel de mensch wiens hart gezet is op de ongestadigheid des rijkdoms. IJdelheid der ijdelheden al de schoonheid en pracht dezes levens; maar eeuwigdurend en vol hemelschen luister het werk in den Heere gedaan.

V.

Voor de jeugd.

DOOR EEN VERGISSING TERECHT

door

W. JONKER Jr.

Op een boerenhofstede, niet ver van Osnabrück, diende, met andere knechts en meiden, ook een knaap van zestien jaren, en hoewel ook zijn meester het leven Gods niet kende, zoo had deze niettemin aan de goddeloosheid van den jongen niet alleen geen welgevallen, maar zij deed hem zelfs leed aan het hart, en hij zou den knaap reeds lang, gelijk men in Duitschland gewoon is te zeggen, „over alle bergen" gezonden hebben. Dit kon hij echter slecht doen, niet alleen omdat daar in de nabijheid geene bergen zijn, maar bovenal, omdat de jongen van zijn vleesch en bloed was als zijnde de eenig overgebleven wees van zijn verstorven broeder. Het werd echter hoe langer hoe erger met zijn neef; hij was een vloeker van de eerste soort, had altijd twist met het overige personeel, was een rechte dierenterger tegenover het vee, dat hij verzorgen moest, en leugen en bedrog jegens zijn meester waren bij hem gewone dingen. Want het gaat met de zonde als met een vallend voorwerp; het valt steeds sneller en sneller, naarmate het vallende is; of, zooals Luther gezegd heeft: „Zij gelijkt op een sneeuwbal, die van de bergen afrolt en aanvankelijk zeer klein is, al vallende dikker wordt, en eindelijk zulk een omvang krijgt, dat boomen en huizen, ja zelfs een geheel dorp er onder bedolven wordt." De waarheid hiervan werd in dien boerenjongen bevestigd. Zijn ondeugden bereikten een vroeger ongekende hoogte, en niets, ook zijns meesters dikke stok van beukenhout niet, scheen in staat te zijn hem terecht te stellen.

En toch kwam hij terecht, en niet alleen hij, maar zelfs zijn meester ook, en vele van zijn mede-dienstper-

soneel; en dat waardoor? Door een vergissing, en wel aldus:

Het beste paard van den boer was op zekeren dag ziek geworden, en Peter, zoo heette de jongen, werd naar de stad gezonden om den veearts te halen.

„Loop wat gij loopen kunt," riep de boer hem na, „anders zal ik u met den stok beenen maken."

Peter gaat en haast zich. Het was vroeg in den morgen; warm begint de zon te schijnen, terwijl aan iederen halm de dauwdruppel hangt, en hoe nader hij bij de stad komt, des te meer leven en beweging begint zich rondom hem te vertoonen. Voor al het schoone der natuur, die de heerlijkheid Gods verkondigt, heeft Peter echter geen oog; des te meer treft het daarentegen zijn aandacht, dat hij zooveel boeren en boerinnen ziet, die netjes gekleed, te voet of op een wagen, mede stadwaarts gaan. Ook hoort hij weldra de kerkklokken in de stad luiden, en het is hem of zij aanhoudend „kom dan, kom dan!" roepen.

„Wat is er toch in de stad te doen?" vraagt hij nieuwsgierig aan een landman, die hem haastig vooruit liep. „Waarom luiden de klokken, en wat....?"

„Wel, het is feest," was het antwoord; „weet ge dat niet?"

„Feest?" vroeg Peter.

„Ja, 't is feest, heidenzendingsfeest. Ik dacht, dat gij er ook heengingt," antwoordde de boer en versnelde zijn pas.

Heidenzendingsfeest! Dat woord heeft een machtigen indruk op Peter. Van de Zending wist hij niets, doch van Heidenen had hij wel meer gehoord. Gerrit, de oudste knecht, was op de laatste jaarmarkt naar de stad geweest en had zooveel verteld van de wonderen, die hij er gezien had, zooals van de koorddansers, van de wilde dieren en van de kunstrijders, maar het merkwaardigst van allen waren de Heidenen geweest, die hij daar ook met eigen oogen gezien had. O, dat was iets buitengewoons, dat ieder had moeten zien. Wilde menschen, die half naakt waren; hun huid was blinkend zwart; hun haar was als de wol der schapen; hun tanden sneeuwwit; zij waren met pijlen en boog gewapend. Hun spijs was levende vogels, die zij met veeren en ingewanden, voor de oogen van de verbaasde aanschouwers verslonden. Een gansche avond had Gerrit van deze wondermenschen verteld, en zijn aandachtig gehoor, waaronder niet het minst onze Peter verlangde, ook eens iets dergelijks te kunnen zien.

Heidenfeest is het dus heden, en Peter verhaast zijn schreden, om ijlings zijn boodschap bij den veearts te verrichten, en nog tijdig genoeg gereed te zijn, om ook die zwarten aan hun vogelmaal, benevens hun kinderen, te kunnen zien. Weldra was de stad bereikt, de veearts gesproken, en deze liet zijn paard zadelen om dadelijk naar de boerderij te gaan. De jongen is verblijd, dat alles zoo goed afloopt. Maar waar zijn nu de Heidenen? Hij loopt de stad door en vindt weldra een troepje landlieden, bij wie hij zich aansluit, wijl zij zeiden ook naar het feest te gaan. Weldra naderen zij de kerk en treden binnen. Daar zit Peter midden in het gedrang der groote menigte, en slaat verwonderd zijn oogen rondom zich. Het orgel speelt, en weldra klinkt een duizendstemmig lied door de ruime wanden van het kerkgebouw. Het komt Peter vreemd voor, dat men de kerk gebruikt voor een heidenvertooning, doch.... Daar zwijgt het orgel, het gezang is geëindigd. „Ha, thans zal het komen!" denkt Peter, en spalkt zijn oogen wijd open en wendt zijn hoofd naar den kant, waarheen aller oog zich op dat oogenblik richtte, en — waarlijk, daar verschijnt een zwarte man en bestijgt den kansel. Het is echter alleen zijn kleed maar, dat zwart is; zijn gelaat is blank en liefelijk. Het is de vrome predikant, die de feestrede houden zal, en hij spreekt weldra zoo krachtig, dat zijn woord in veler harten weertrilt.

De arme Peter wist niet hoe hij het had. Hij was wel eens meer in een kerk geweest, doch zoo had hij nog nooit hooren preeken. De ellende der arme Heidenen, gelijk de prediker dit schilderde, werd hem zijn eigen ellende. De liefde van den Heiland, die het verlorene zoekt en zalig maakt, vond weerklank in zijn hart. Zijn verwachting was teleurgesteld geworden, en toch ook niet; hij had wilde heidenen willen zien en vond er ten minste toch één, namelijk zich zelven.

(Slot volgt.)

Ingezonden.

Geachte Redactie,

Ik ben verzekerd de tolk te zijn van alle Baptisten in Nederland, wanneer ik een driewerf Hoera! uitbreng voor onze geliefde Koningin, voor al het geen zij deed voor land en volk. Wij herinneren ons nog, hoe zij in Noord-Holland de door het zeewater overstroomde oorden bezocht, in navolging van wijlen haar vader bij de overstrooming in de Bommelerwaard. Hoe zij kort geleden bij den veenbrand van hare diepgevoelde belangstelling deed blijken voor al den jammer door dien brand veroorzaakt. En dat zij dat niet doet op een afstand of in een gereserveerde houding, kan u de schippersvrouw wel vertellen, die, toen zij aan het „pannekoeken" bakken was in het ruim van haar schip, op eens de Koningin voor haar zag. Ook zal men wel gelezen hebben in de dagbladen van het spoorwegongeval, dat H. M. mee maakte de vorige week, waarbij zij zich als een heldin gedragen heeft in kalmte en tegenwoordigheid van geest en in het verbinden der gewonden, hetgeen een flegmatiek Engelschman deed uitroepen: Zoo'n Koningin zouden wij in Engeland op onze handen dragen. Wij danken onzen God, dat Hij onze geliefde Vorstin en hare medereizigers op eene zoo zichtbare wijze bewaard heeft. En wat zij doet om land en volk te vrijwaren voor de gruwelen des oorlogs, is niet op te sommen. Waarlijk, dit alles overdenkende roept men uit zoo als eens tot Daniël werd gezegd: Gij zijt een zeer gewenscht man: — Geliefde Vorstin, Gij zijt een zeer gewenschte Vrouwe. Leef nog lang tot heil van het Nederlandsche volk. O Koningin, leef in eeuwigheid door Jezus Christus onzen Heer.

's-Gravenhage Een Oranjeklant.

P.S. Het bevreemd mij eenigszins dat in „De Christen" nog geen waardeerend woord is gesproken over het

bezoek van H. M. in de veenstreken. Reeds is tweemaal melding gemaakt van den jammer door den brand veroorzaakt. Er is gesproken over „Roode Kruis" en „Steun-Comité" en waar die hulp niet toereikend zoude zijn, gewezen op Gal. 6 : 10, alles goed en mooi, maar waar H. M. de eerste was in deelneming, moreel zoowel als financieel, had ik van de Drentsche Baptisten een spontaan: „Leve de Koningin, Hoezee!" verwacht. Misschien komt het nog.

Uit de Gemeenten.

GRONINGEN. Zooals elk jaar, was ook nu ons liefdemaal druk bezocht. Vele brs. en zrs. uit andere gemeenten konden we onder de aanwezigen opmerken; o.a. Delfzijl, Foxhol, Garrelsweer, Muntendam en zelfs Harlingen waren vertegenwoordigd.

Om 2 uur werd een aanvang gemaakt met het zingen van:

Ai ziet, hoe goed, hoe lieflijk is 't, dat zonen
Van 't zelfde huis als broeders samen wonen"

Na een korte, hartelijke inleiding van onzen br. Voorganger, waarin Z.Eerw. den nadruk legde op de aanvangswoorden van de Pinkstergeschiedenis: „.... en ze waren allen eendrachttiglijk bijeen", volgde een ongedwongen samenzijn, waarin gebeden en gezongen werd en velen getuigenis aflegden van het gelukkige leven, dat het geloof in Jezus hun had meegebracht.

Na een korte pauze werd nog het H-Avondmaal gevierd. We werden er opmerkzaam opgemaakt, dat het sterven van onzen Heiland een oorzaak van voortdurende dankbaarheid moet zijn en dat we aan het einde van de Pinksterdagen daarom een goede gelegenheid vinden het lijden des Heeren te gedenken.

Na het slotgebed zongen we den scheidenden gasten staande toe: „God zij steeds met U tot wederzien". Met genoegen zullen ook dit jaar allen aan ons Liefdemaal terug denken.

NIEUWE-PEKELA. Woensdag den 30 Mei j.l. vierde de de kleine meisjesvereeniging in gemeenschap met de catechisanten haar jaarfeest.

Onder leiding van Mevr. Louw werden eenige spelen in de openlucht gedaan en vervolgens onder gebruik van eenige versnaperingen het feest voortgezet in de kerk.

Muziek, zang, voordrachten en samenspraken werden op keurige wijze ten beste gegeven.

Als eene belooning werd ten slotte aan allen een prachtige wandtekst uitgereikt en keerden de kinderen met hunne ouders en belangstellenden welvoldaan huiswaarts.

Zondag 3 Juni hadden we weer het genoegen een jongen man door den doop in de gemeente op te nemen. Bij het avondmaal sprak br. de Groot in naam der gemeente een woord van hartelijk welkom. Wij zijn dankbaar maar nog niet voldaan en hopen dat ook anderen hunne ongehoorzaamheid, inzake den doop, vaarwel mogen zeggen.

H. B.

APELDOORN. Alhoewel wij nog geen groote dingen uit onze Gemeente kunnen mededeelen, mogen wij toch met blijdschap en dank aan God melden, dat sinds onze br. K. A. van Beek in ons midden woont, wij geregeld elken Zondag, naar wij gelooven niet ongezegend, met het Woord gediend worden. De opkomst is bemoedigend, alle werkzaamheden hebben geregeld voortgang.

Den 10den Juni is door ons een Zendingsvereeniging „Uw Koninkrijk kome" opgericht. De Gem. wenscht ook in die richting mede te werken tot uitbreiding van Gods Koninkrijk.

In de morgenprediking werden wij door onzen br. Voorganger naar aanleiding van Joh. 1 : 41—43a opgewekt tot zendingsarbeid. Onze br. hoopte, dat wij allen Andreassen mochten zijn en gelijk deze veel met Jezus mogen *verkeeren*, om daardoor in staat te worden gesteld met gloed van onzen Heiland te *getuigen* en vele zielen tot Hem te *leiden*. Moge de Heer deze pogingen zegenen tot eer van Zijnen Naam, tot heil der Gem. en tot redding van zondaren.

Namens de Gem.
R. ZWAAL, Secr.

2e EXLOËRMOND. Het wordt ons weder vergund een en ander uit ons gemeentelijk leven en streven mede te deelen. Mochten we voor korten tijd melding maken van 9 doopelingen, na dien werd nog twee keer ons doopvont geopend n.l. op den eersten Zondag in April om den Doop te bedienen aan een jonge vrouw, dochter van leden der gemeente, en op 27 Mei om een jeugdig echtpaar te doopen en de gemeente binnen te leiden. Beide malen was ons kerkgebouw overvol van toehoorders, zoodat onze geliefde Voorganger goede gelegenheid vond om aan velen het Woord Gods te verkondigen en ook de beteekenis des Doops toe te lichten.

Donderdag 31 Mei was voor de gemeente wel een eenige feestdag, zooals ze nooit beleefde. De reeds verwachte gebeurtenis vond plaats, de echtverbintenis van onzen Predikant met Zuster M. A. de Hart, dochter van den onder ons welbekenden Voorganger wijlen J. de Hart.

Nadat des namiddags, de burgelijke plechtigheid ten gemeentehuize in Exloo had plaats gevonden volgens de wet, verzamelde de gemeente zich 's avonds te 7 ure in haar kerkgebouw om deel te nemen aan de huwelijksinzegening, welke bediend werd door den Voorganger van Stadskanaal, Br. Ds. Weenink. Deze sprak ons eerst toe naar aanleiding van een woord uit Joz. 3: 3: „verreist", en daarna werd het jeugdig echtpaar toegesproken en hun verbintenis plechtig onder gebed der gemeente gewijd. Moge op die echtverbintenis voortdurend 's Heeren zegen blijven rusten, ten zegen ook voor de gemeente en haren arbeid!

Na afloop van dezen openbaren dienst bleven we nog eenigen tijd bijeen, en het bleek, dat de broeders en zusters, ondanks de heerschende drukte in het veen, er wel een paar uur vermindering van slaap voor over hadden ter eere van onzen „Dominee en Domineeske" en om aan de bruiloft deel te nemen. Ook hier werd den jonggehuwden nog menig hartelijk woord of zegewensch toegesproken en terwijl 't aan lichamelijke verkwikking niet ontbrak, werden we ook nog vergast op schoone muziek en solozang door den heer de Hart en diens verloofde, Mej. van der Linde. God geve dat zij eeuwig door mogen zingen tot verheerlijking van onzen God en Zaligmaker, dat is onze bede.

Laat mij nog mogen mededeelen, dat bij de vreeselijke veenbrand geen van de onzen hier leed geleden heeft, uitgenomen de broeders Struik en Kalsbeek, die op de 2e Boermastreek wonen, die wel hunne huizen hebben moeten ontvluchten, maar ze toch weer konden betrekken. Ook heeft br. Struik zijn veldvruchten, rogge en aardappels, door het vuur zien vernield worden.

De Heere sterke onze br. en zr. in deze beproeving. Tot later.

Namens de Gemeente
P. H. de Raaf. Secr.

Officiëele Mededeelingen.

Algem. Verg. der Unie.

Het Bestuur der gemeente te Deventer verzoekt de gemeenten vriendelijk, doch ook dringend, de namen en 't getal harer te zenden afgevaardigden ter a.s. Unie-Vergadering zoo spoedig mogelijk op te geven aan haren Voorganger

P. v. d. WENDE, Kr. Kerkstr. 35.

De Gemeente te Apeldoorn heeft (met overlegging harer Statuten) aanvraag gedaan om in de Unie te worden opgenomen. Eventueele bezwaren tegen hare opname moeten zoo spoedig mogelijk bij ondergeteekende worden ingediend.

In het volgend no. van ons orgaan hopen we 't concept-Statuut der Unie met voorgestelde wijzigingen te plaatsen. In het daarop volgend no. het Huish. Regl. met dito. Daar deze concepten etc. niet in de Agenda opgenomen worden, zullen de afgevaardigden wel doen deze no.'s van „De Christen" ter Algem. Verg. mee te nemen.

B. PLANTING, Secr. d. Unie.
A'dam, Tolstr. 117.

LIEFDEGAVEN.

Voor de Zending.

Ontvangen van de Gemeente te Muntendam f 20.—.
N.-Pekela. E. H. DE GROOT.

Voor het Studiefonds.

Ontvangen van de Gemeente te N.-Pekela, Paaschcollecte f 11.54.

Voor de Unie.

Ontvangen van de Gemeente te N.-Pekela, Pinkstercollecte f 14.—.

F. J. van Meerloo, Penningm.
Amsterdam, Jacob Obrechtstr. 43 huis.

Vereen. „Voorzorg".

Ontvangen van de Gemeente te Hengelo f 88.50.

U. ZWOLSMAN Wzn.,
Workum. Penningmeester.

Voor de Broeders die brandschade leden te Valthermond.

Bij de Red. ontvangen f 19, zijnde opbrengst eener speciaal voor dat doel gehouden collecte in de Gem. der Z. D. Baptisten te Arnhem. We zijn die Broeders zeer dankbaar.

Van S. B. te Haarlem f 10.

REDACTIE.

Van Zr. B. R. te N. f 25, van M. J. V. te V. f 2,50, van de J. D. Vereeniging te Stadskanaal een pak kleeren, van Zr. R. te A. f 25, van J. M. te M. f 1, van de Fam. T. B. te H. f 29, van A. K. te S. f 2,50, van F. J. v. M. te A. f 50, van Zr. v. M. te A, f 50,
Allen dankbaar.
Musselkanaal I. J. G. DE HAAN.

Voor het bouwfonds te Apeldoorn.

In hart. dank ontvangen van de Gem. te Makkum door gehouden collecte f 10.40, van de Gem. N.-Weerdinge f 40, van T. Bouma te Nijega Smallingerland f 1, toezegging van de Gem. te Hengeloo (O.) wanneer met den bouw begonnen is f 25.

Piet Joubertstraat 46. JAN VISSER.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van K. B. te Garrelsweer f 3.50, van J. P. te Gass.nijv.mond f 3.50, van B. H. K. te Vriescheloo f 6.

N. VAN BEEK.

Advertentiën.

Heden behaagde het den vrijmachtigen God van ons weg te nemen onze teerbeminde, onvergetelijke eenigste Zoon en Broeder

SIPKE,

na een vreeselijk lijden van 15 maanden, in den bloeienden leeftijd van 27 jaar en 9 maanden.
Job 1 : 21b.

Uw diepbedroefde
Jelle P. de Vries,
Sjoukje de Vries-Visser,
Kinderen en Behuwdzoon.

Kennisgeving aan alle medeverbondenen in onzen Heere Jezus Christus in en buiten ons Vaderland.

Voor de zeer vele blijken van belangstelling voor en bij ons huwelijk ondervonden, betuigen wij ook namens wederzijdsche familie onzen **hartelijken dank.**

J. Boiten Joh.zn.
C. G. Boiten-Slik.
Muntendam, Juni 1917.

Voor de vele blijken van belangstelling, ter gelegenheid van onze 50-jarige Echtvereeniging ondervonden, zeggen wij mede namens onze Kinderen, Behuwd- en Kleinkinderen **hartelijk dank.**

J. v. Duinen,
J. v. Duinen-Nienhuis.
Groningen, Juni 1917.
Codewijkstraat 43.

Voor de afd. N.-Pekela van het „Groene Kruis" wordt gevraagd een

Wijkverpleegster,

in bezit van diploma's voor kranken- en kraamverpleging. Salaris f 850, plus f 50 voor 't onderhoud van een fiets. Voor diploma t. b. c. f 75.

Sollicitaties te richten aan den Secr. J. MEESTER, N.-Pekela.

PREMIE

voor alle lezers en lezeressen van „DE CHRISTEN"

De opkomst en vestiging van het Baptisme in Nederland.

De rijke inhoud van dit kostbaar werk is als volgt: Johannes Elias Feisser — De worsteling te Zutphen — De Amsterdamsche Broederschap — Een vruchtbaar Isolement — Aan het Stadskanaal — De opkomst der Franeker gemeente — Unie pogingen — Predikstations onder Duitsche belijdenis — De School van Holleman — Opwekking en terugslag — Unie en Bond — Bijlagen — Register van Persoonsnamen — Register van voornaamste zaken — Register van Gemeenten enz.

375 blz. door Dr. G. A. WUMKES.

Ieder lezer vind in dit werk een stuk geschiedenis 't welk zijn geslacht meê door gemaakt heeft. Ieder vind in dit prachtwerk persoonsnamen die hij heeft gekend. Velen hebben dit werk begeerd om het te bezitten, edoch, de prijs was zoo hoog — doch nu geven wij het als premie, voor slechts **80** cts. franco thuis. Wil men dit werk in prachtband dan is de prijs **f 1.25**. Zending na ontvangst van postwissel ad 80 cts. of f 1.25 waar bijstaat: „Baptisme in Nederland" ingenaaid of gebonden. Deze aanbieding is slechts **15 dagen** van kracht, adres

Fa. C. de Boer Szn. Uitgevers Sneek.

Adverteert in dit Blad.

Zomeropruiming Orgels.

Daar mijn voorraad voor zomerseizoen te groot is, bied ik gedurende korten tijd en zoolang de voorraad strekt, aan:

50 4 octaafs ORGELS (oorspr. prijs f 80.—)
100 5 „ „ 6 reg. met kopp. (oorspr. prijs f 160.—)
65 5 „ „ 3 spel met harp („ „ f 265.—)

tegen belangrijk verminderde prijzen.

Zonder eenige verbinding vrij te bezichtigen en op aanvrage franco toezending van teekening en nadere bijzonderheden.

Joh. de Heer, Rotterdam, Schiekade 210.

No. 1573. VRIJDAG 22 Juni 1917. 36ste Jaargang.

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTE CHRISTENEN (BAPTISTEN) IN NEDERLAND.

Verschijnt wekelijks.

Adres voor de Redactie:
Vaillantlaan 415, den Haag.
Voor administratie te Stadskanaal.

ABONNEMENTSPRIJS:
Per kwartaal, franco p. post ƒ 0.50.
Voor 't Buitenland per jaar - 2.50.
Advertenties 1—5 regels 30 ct.
Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement lager.

Blijf bij mij.

En zij dwongen hem, zeggende, blijf bij ons, want het is bij den avond, en de dag is gedaald. Luk. 24: 29.

Blijf, o Heer, want de avondscheemring
Zegt ons, dat de dag reeds vliedt.
Zoo roept, Heiland! nog uw volg'ling,
Die geloovig op U ziet.
Blijf, in plaats van duizend zonnen,
Want uw Geest en levenswoord
Heeft mijn hart voor U verwonnen:
Daarom, trek niet van mij voort!

Blijf Heer, Gij zijt mijn vertrouwen,
Slechts met U voel ik mij vrij,
Daar, waar 'k U niet kan aanschouwen,
Dreigen dood en helle mij.
Zonder U waar ik verloren,
Maar door uw verlossingsdood,
Werd ik weer op nieuw geboren:
't Wonderwerk, zoo godd'lijk groot

Blijf mij bij, Gij zijt mijn leven,
Buiten U is alles dood;
Gij slechts kunt mij vrede geven,
Dragen m' in Uws Vaders schoot.
Met mijn zwakheid, met mijn zonden
Wend ik mij tot U alleen;
Bleeft Gij niet met mij verbonden,
Waar, waar wend' ik mij dan heen!

Blijf, al moest Ge mij doen hooren:
„Onverstandig', traag' van hart!"
'k Weet Gij spraakt zoo niet in toorn,
Maar Gij vondt mij zoo verward.
Schuldig wil ik mij verklaren,
Want ik ben't, maar blijf, hoe 't zij,
Aan mijn hart U openbaren;
Dat de liefde brand' in mij!

Blijf, nu nog voor mijne oogen
's Hemels glans verborgen ligt,
En zij nog niet schouwen mogen
Uw verheerlijkt aangezicht.
Leer mij slechts, wat staat geschreven,
Wat Gij voor mij hebt gedaan,
Opdat ik geloof ten leven;
Dan vangt dra 't aanschouwen aan.

Blijf, beziel steeds mijn gedachten,
Bind mijn Geest aan uwen Geest;
Maak mij lijdzaam, leer mij wachten,
Houd mij need'rig 't allermeest.
Blijf mij bij in al mijn wegen,
In mijn arbeid, wat die zij;
'k Laat niet los, maar smeek uw zegen:
Alles wijke, *maar blijf Gij!*

Gr. N. v. B.

Uit het jaarboekje onzer Unie van 1883.

Op den dag des Heeren.

Ik was in den Geest op den dag des Heeren. Openb. 1 : 10a.

Dit is een getuigenis, komende van de sombere, barre klip of rotsig eiland in de Egeïsche zee, Patmos of zooals het thans bekend is onder den naam van Palino of Palmosa, en werd uitgesproken door den geliefden Apostel des Heeren, Johannes. Deze Apostel staat daar op dat woeste eiland, waarheen hij, om het getuigenis van Jezus Christus, door den Romeinschen keizer Domitianus was verbannen. Doch hij stond daar als een honderdjarige eik, die onder stormgeloei en zware verdrukking groot geworden was, en nu stond hij daar nog sterk in zijn God en verblijd in de hoop en in de verwachting van zijn Heere en Christus. Ja, daar dacht hij aan en dat deed zijn oude hart trillen van kinderlijke

vreugde; geen wonder dus, dat hij, als hij in geestvervoering komt zich „op den dag des Heeren" ziet. Die dag was toch de dag van 's Heeren wederkomst, van welken zoo menigmaal in 't Nieuwe Testament geschreven is, waarvan o.m. Paulus in 1 Cor. 1 : 8, en in II Tim 4 : 8 melding maakt.

Verreweg het meerendeel van hen, die den hier bovenstaanden tekst behandelen, maken er iets anders van. De broeders, die meenen, dat de Oud Testamentische Sabbath naar de wet nog moet gevierd en geheiligd worden, zeggen, er is mede bedoeld de zevendedag-sabbath; zij die voor den Zondag-Sabbath ijveren verklaren: het was de Zondag of eerste dag der week.

Naar onze bescheiden meening tasten beide mis in hunne verklaring.

Ten eerste om verband en zin van den tekst, ten tweede uit psychologisch of zielkundig oogpunt.

De vertaling van den tekst, zooals we die in onze Statenvertaling hebben, blijkt wel juist te zijn, aangezien, voor zooveel we weten, alle andere oude en nieuwe vertalingen den zelfden Hollandschen tekst geven (alleen de Leidsche en de Roomsche uit de vulgata hebben ze iets anders). Wanneer de gewone verklaring zou mogen gelden, zouden we moeten lezen: Ik was op den dag des Heeren — den Sabbath of Zondag — in den geest. Maar dat staat er n i e t. Het subject in den zin is niet „dag des Heeren", maar het „in den geest zijn." Wij hebben dus niet aan een bepaalden dag te denken, waarop die geestvervoering bij Johannes plaats vond; maar moeten merken naar welken dag de Apostel in den geest werd verplaatst, en wat hem geheel vervulde. We zien hier de toebereide Profeet om de groote en treffende profetische openbaringen te ontvangen en die voor de navolgende geslachten der geloovigen te boek te stellen. En al die openbaringen zullen heenwijzen naar den dag des Heeren en naar hetgeen daarmede in den loop der geschiedenis van de Gemeente, van Israël en van de wereldstaten verband zoude houden.

En uit zielkundig oogpunt begrijpen wij 't toch al licht, dat Johannes, daar eenzaam op dat onherbergzame eiland, geheel aan eigen overpeinzing overgelaten, niets hoorende dan het suisen van den wind in de rotsspleten en het ruischen der zee, en zoo onder den druk der vijandige wereld, eigenlijk aan niets anders dacht dan aan den heerlijken dag van 's Heeren toekomst in heerlijkheid, op welken aan alle druk en ellende der getrouwe geloovigen een beslist einde zoude komen. Johannes was toch immers een der eersten van hen, die verwachtende waren de zalige verschijning der heerlijkheid van den grooten God en onzen Zaligmaker Jezus Christus.

Daar kwam over hem een geestvervoering, zoo iets als waarvan Paulus vermeldt in 2 Cor. 12, en zijn geest verdiepte zich in de heerlijkheid des Heeren en de groote beteekenis van Zijne toekomst. (In 't Grieksch staat niet „op" maar i n den dag.) Hij kwam er geheel in, zooals men wel zegt. Wat is het heerlijk zich zoo geheel in te laten zinken in de heerlijkheden van 's Heeren komst. Het ging Johannes eenigszins als wanneer we droomen en onze geest zich bezig houdt met de zaken of dingen, die men daags heeft overdacht. Zoo bezien wij het van onze menschelijke zijde, en valt het alzoo onder ons begrip. Doch God was met Johannes bezig om hem de groote Profeet des N. Verbonds te maken en de Gemeente verborgenheden te openbaren, openbaringen, die we voor geen duizend werelden zouden willen missen.

Patmos is voor Johannes in den hoogst reëelen zin een B e t h - E l geworden, en zoo voor de Gemeente geworden een T h a b o r van heerlijkheid.

En hoe weinig wordt nog, zelfs midden van de ontzettendste wereld-ellende, op die openbaring van Patmos af acht geslagen!

God ontferme zich over al Zijne kinderen, opdat zij 't weder mogen inzien, dat de hoogste bemoediging en diepste vertroosting in allen druk des levens alleen vermag te zijn de toekomst onzes Heeren en Zaligmakers. Vaak verwacht men gunstiger tijden en betere omstandigheden voor dit leven, in deze wereld. Groote verbeteringen en wereldcultuur. Die verwachtingen stellen te leur, zijn als een spinneweb, als men er aanraakt breken ze.

Als Jakobus zijne verongelijkte en verdrukte broeders vermaant en troost, dan roept hij hun toe: „De toekomst des Heeren genaakt" (Jak. 5 : 8). Zoo moeten wij ook doen.

Geliefde lezer, wat is uwe verwachting voor de toekomst? Dit heden gaat ras voorbij, met al zijn vreugd en smart. Jezus verzekert ons eeuwige dingen, die we hier nog slechts door 't geloof kennen en ten deele genieten. Jezus komt ze ons in volle mate en heerlijkheid brengen, met Zijn wederkomst. Johannes heeft den dag des Heeren door den sluier der duisternis van vervolging en over Patmos heen in den geest aanschouwd. En steeds meerdere en grootere dingen heeft God hem ook voor ons geopenbaard, opdat ook onze verwachting zou worden als die van dien ziener, en ons lied eindelijk zong: de samensmelting met diens zwanenzang: „Kom, Heere Jezus, ja kom haastelijk!"

Wanneer klinkt de bazuine, —
Die Uwe komst vermeldt, —
De dooden in hun graven
Ontrukt aan 't doodsgeweld; —
Als die in U ontsliepen,
Ontwaken op Uw stem,
En als Uw volgers ingaan
In 't nieuw Jeruzalem?

O blijde, zaalge ure,
Als Jezus' stem ons wekt,
En Hij aan Zijn gemeente
Zijn heerlijkheid ontdekt;
Als zij, het Lam ter eere,
Mag zingen 't nieuwe lied,
Dat Hem in blijde kooren
Voor eeuwig hulde biedt.

(Lied 638.) N. v. B.

Hoe George Müller tot klaarheid over den doop kwam.

(Slot.)

Wij zullen dat wedergeven, zooals hij dat in zijn, door hem zelf geschreven levensgeschiedenis, meegedeeld heeft.

In het begin van April 1830 ging ik naar Sidmouth om te prediken. Tijdens mijn verblijf daar hadden drie zusters in den Heere in mijn tegenwoordigheid een gesprek over den doop. Eene van hen was gedoopt nadat zij tot het geloof gekomen was. Nadat zij een tijdlang daarover gesproken hadden, werd ik uitgenoodigd, mijne gedachten daarover te kennen te geven. Ik zeide niet te gelooven, dat ik mij nog eens moest laten doopen. De zuster die gedoopt was, vroeg mij: „Zijt u dan gedoopt?" Ik antwoordde: ja als kind. Zij ontwoordde daarop: „hebt u bepaald in betrekking tot deze zaak de Schrift biddend gelezen?" Ik antwoordde neen. Toen zeide zij: „dan verzoek ik u, daar niet weder over te spreken, vóór u dat gedaan hebt." Het behaagde den Heere mij aan te toonen hoe gewichtig deze opmerking was, want ik had juist toen ieder vermaande, niets aan te nemen wat door het Woord Gods niet bewezen kon worden, meermalen tegen den doop der geloovigen getuigd, zonder daarover de Schrift onderzocht, of ernstig gebeden te hebben en nu besloot ik, om met Gods hulp, ook deze zaak te onderzoeken, en ingeval de kinderdoop in overeenstemming met de Schrift was, dien met ernst te verdedigen, maar wanneer de doop der geloovigen de ware doop was, dan zou ik dien evenzoo ijverig verdedigen en mij laten doopen. Zoo spoedig ik tijd had, begon ik met mijn onderzoek; en wel op de volgende wijze. Ik bad God herhaaldelijk mij over deze belangrijke zaak te onderrichten en las het Nieuwe Testament van het begin af, uitsluitend met het oog op dit punt. Maar, toen ik mij nu ernstig met deze zaak bezighield, kwamen een aantal vragen in mij op: 1e. „Daar vele heilige en verlichte mannen een verschillend inzicht in deze zaak hebben, is dat dan niet een bewijs, dat wij in den huidigen onvolmaakten toestand der kerk niet te verwachten hebben tot een voldoende oplossing over deze zaak te komen?" Deze vraag werd als volgt opgelost: „Wanneer het in den Bijbel geopenbaard is, welke de ware, schriftuurlijke doop is, waarom zou ik dan niet tot kennis dezer waarheid kunnen komen, daar de Geest nu, evenals vroeger, de Leeraar der gemeente is?" Ten opzichte van deze eerste vraag kan ik nu als mijne volle overtuiging uitspreken, dat van alle geopenbaarde waarheden er geen enkele in de Schrift zóó duidelijk is, als juist die omtrent den doop; en dat zij alleen door de menschen zoo verduisterd is geworden, omdat zij niet enkel de Schrift over dit punt wilden laten beslissen.

2e. „Slechts weinigen mijner vrienden zijn gedoopt geworden, en de meesten hunner zijn tegen den doop der geloovigen; en dezen zullen mij den rug toekeeren." Antwoord: Mochten ook alle menschen mij verlaten, als Jezus slechts gemeenschap met mij heeft, dan zal ik gelukkig zijn." Niet één mijner ware vrienden in den Heere heeft mij, zooals ik dacht, den rug toegekeerd, maar de meesten hunner hebben zich sedert dien tijd zelf laten doopen.

3e. „Als gij u laat doopen, zult gij zeker de helft van uw inkomen verliezen." Antwoord: „Zoolang ik tracht den Heere getrouw te zijn, zal Hij mij geen gebrek laten lijden." Ofschoon ik aan de eene zijde van mijn inkomen verloor, omdat ik mij liet doopen, heeft de Heere het toch niet toegelaten, dat ik zelfs in tijdelijke dingen schade leed; want wat ik aan de eene zijde verloor, vergoedde Hij mij ruimschoots aan de andere zijde. Ten slotte heeft mijn voorbeeld velen bewogen, de vraag over den doop in het licht van Gods Woord te overwegen, en in de overtuiging dat de doop der geloovigen de ware is, zich ook laten doopen; en daar ik deze waarheid erkend heb, voelde ik mij ook gedrongen over haar, evenals over andere te spreken, en alleen, sedert ik in Bristol ben, ongeveer 12 jaren, zijn meer dan 700 geloovigen in ons midden gedoopt geworden.

4e. „De menschen zullen u een Baptist noemen en gij zult als een lid dier secte beschouwd worden, maar gij kunt toch niet alles goedvinden wat bij hen plaats vindt." Antwoord: „Als ik mij laat doopen, dan volgt daaruit niet, dat ik met hen, die den doop der geloovigen als de waarheid beschouwen, op alle overige punten overeenstemmen moet."

5e. „Gij hebt nu reeds eenige jaren gepredikt, en nu zult gij openlijk moeten bekennen dat gij gedwaald hebt, als het u duidelijk zal worden, dat de doop der geloovigen de ware is." Antwoord: „Het is veel beter te bekennen, dat gij in dit opzicht gedwaald hebt, dan in die dwaling te volharden."

6e. „Zelfs wanneer de doop der geloovigen de ware zou zijn, is het nu toch te laat, om u te laten doopen, omdat gij, nadat gij geloovig geworden zijt, dadelijk gedoopt had moeten worden." Antwoord: „Het is beter een gebod van Jezus te vervullen, al is het ook nog zoo laat, dan in nalatigheid daarvan voort te leven." Het heeft God in Zijn overvloedige genade behaagd, mijn hart in zulk een toestand te brengen, dat ik bereid was datgene te volvoeren, wat ik in betrekking tot deze waarheid in de Schrift zou vinden, onverschillig of het de zoogenaamde kinderdoop of de doop der geloovigen zou zijn. Ik kon zeggen: ik wil Zijn wil doen; en om die reden geloof ik, en werd het ook spoedig gewaar, „welke leer uit God is," of de kinderdoop, of de doop der geloovigen. Laat mij hier in 't voorbijgaan opmerken, dat de Schriftuurplaats, die ik daar juist aangehaald heb (Joh. 7 : 17) mij menige leer en voorschrift van ons allerheiligst geloof op een buitengewoon gemakkelijke wijze, zeer klaar en duidelijk gemaakt heeft. Zoo b.v. „Maar Ik zeg u, dat gij den booze niet wederstaat; maar zoo wie u op de rechterwang slaat, keer hem ook de andere toe, en zoo iemand met u rechten wil, en uwen rok nemen, laat hem ook den mantel; en zoo wie u zal dwingen ééne mijl te gaan, ga met hem twee mijlen. Geef dengene die iets van u bidt, en keer u niet af van dengene, die van u leenen wil. Hebt uwe vijanden lief, zegent ze die u vervloeken, doet wèl dengenen die u haten, en bidt voor degenen die u geweld doen en die u vervolgen" (Matth. 5 : 39—44). „Verkoopt

wat gij hebt, en geeft aalmoes" (Luc. 12 : 33). „Zijt niemand iets schuldig, dan elkander lief te hebben" (Rom. 13 : 8). Velen zullen weliswaar zeggen: deze plaatsen kunnen niet letterlijk opgevat worden, want hoe zouden de kinderen Gods dan door de wereld kunnen komen; maar Joh. 7 : 17 verklaart hunne beteekenis. Ieder, die gewillig is, om deze bevelen des Heeren practisch uit te voeren, die zal verstaan, dat het Gods wil is ze letterlijk op te vatten.

Zoodra ik in dezen zielstoestand gebracht was geworden, leerde ik uit de Schrift, dat alleen geloovigen gedoopt moesten worden, en dat de onderdompeling de eenige schriftuurlijke wijze van doopen is, die derhalve ook alleen nageleefd moet worden. De plaats die mij hoofdzakelijk van het eerste overtuigde, is Hand. 8 : 36—38, en van het laatste, Rom. 6 : 3—5. Eenigen tijd daarna werd ik gedoopt. Ik genoot daarbij zeer grooten vrede, en het heeft mij geen oogenblik berouwd, dat ik het bevel des Heeren in dit opzicht gehoorzaam geweest ben.

A. N. Z. Jzn.

Voor de jeugd

door
W. JONKER Jr.

(Slot).

De prediking is geëindigd, doch gelijk elke goede preek eerst recht aanvangt, nadat zij geëindigd is, zoo ging het ook hier. „Gij zijt zulk een wilde heiden," klonk het in Peters binnenste. „Maar ook gij kunt zalig worden," fluisterde die stem in hem. Jezus wil uw Zaligmaker zijn, geef u slechts aan Hem over, Hij neemt u gaarne aan." De vergaderden verlieten de kerk, de schalen aan de deuren werden met gaven gevuld, — de arme Peter had niets, dat hij geven kon! Hij had evenwel alles gegeven, want hij gaf zichzelven aan den Heiland.

Bij het verlaten der stad sprak hij met de andere terugkeerenden. Zij bespeurden zijn honger en deelden hem gaarne mede wat zij van de geestelijke spijze bezaten. Hij vond in hen warme vrienden en bekwam meer en meer licht en troost, en nam gaarne de uitnoodiging aan, om des Zondags in hun vergadering te komen.

Eindelijk kwam Peter thuis. De veearts was reeds lang weer vertrokken en de boer maakte zich ongerust over het lang uitblijven van zijn neef, doch was over het volbrengen van zijn boodschap tevreden. Peter at en dronk, en ging aan zijn werk, evenals voorheen, en toch zoo geheel anders! Hij was van dezen dag af een vlijtige knaap, deed wat hij doen moest en nog meer dan dat, met ijver en nauwgezetheid. Des avonds nam hij den Bijbel van de plank boven de deur, die daar, met stof bedekt, tot hiertoe rustige dagen had gehad. Peter las en hielp de kinderen spreuken en gezangen van buiten leeren, en was overal bij de hand, waar hij de boerin in de huishouding door eenig werk verlichting kon aanbrengen. Aan het kibbelen en twisten met de anderen was een einde gekomen, en Peter had rust en vrede in het hart, en was vriendelijk en goed jegens iedereen. In den beginne was het den boer een raadsel, hoe zijn vroeger zoo onhandelbaar pleegkind in eens zoo goed, trouw en gezeggelijk geworden was. Toen hij Peter hier echter eens zelven naar vroeg, werd hij gewaar, hoe dit gekomen was. De landbouwer schudde het hoofd vanwege de Heidenen en den jongen, want ook hem was de Heer nog een onbekend God. Ontevreden was hij er echter niet over; mocht de jongen zich ook dwaze grillen van vroomheid en godsdienstigheid in het hoofd gehaald hebben, hij had er niettemin een goeden knecht door bekomen, dacht hij, gelijk zoovelen doen, die wel de vruchten des levenden geloofs willen genieten, doch dat geloof zelf veracnten.

Zoo verliep er bijna een jaar. Peter werd ouder en was in het Koninkrijk Gods veel vooruit gekomen. Zijn meester niet alzoo. Evenwel kon hij toch niet loochenen, dat zijn vrome knecht ook meer en meer zijn beste knecht bleek te zijn.

„Dat gaat zoo niet langer," riep hij op zekeren avond, toen hij weer vernam, hoe de andere dienstboden in twist elkander verwenschten en in vloeken en schelden hun boosheid lucht gaven; „dat gaat zoo niet langer. Maar wacht slechts: over vier dagen is het weer heidenfeest, en zoo waar ik uw meester ben, gij gaat er allen heen. Ik laat den grooten wagen aanspannen en pak er u allen op, want dat is het eenige middel om huis met u te kunnen houden. Dat zal helpen; wij hebben het aan Peter gezien." „Hoor Peter," vervolgde hij „gij zult thans geen herdersjongen meer zijn; ik maak u tot bouwknecht en zal uw loon verdubbelen."

En het is geschied gelijk de baas zeide: hij is met al de zijnen naar het Zendingsfeest gereden, en het heeft bij sommigen hunner volkomen geholpen. Het meest was dit echter bij hem zelven het geval, en het is na dien dag geheel anders in zijn huis geworden, en meer dan één Bijbel heeft nog van de plank boven de deur zijn weg gevonden naar de hand van een heilbegeerigen bewoner der boerderij en — uit de hand in het hart.

Op den Wachtpost.

Onze trouwe Broeder en ijverige vertegenwoordiger onzer Unie in Groot-Brittanje, Mr. R. Klickmann, zond zijn keurig bewerkt rapport en balansopgave over de jaren 1915 en 1916. Ondanks de oorlogsellende waren de inkomsten in 1916 toch nog iets hooger dan in 1915. Het ligt waarlijk aan Mr. K. niet, dat hij niet meer voor onzen arbeid kan doen.

Maar wat wij meer bepaaldelijk willen vermelden is, dat Br. Klickmann nu reeds vijf-en-twintig jaren onze Unie in Engeland vertegenwoordigde.

Ongetwijfeld zal er door de Unie-Commissie nota van genomen en op gewezen worden. Onze reeds bejaarde broeder, maar nog steeds met dezelfde liefde in gloedvollen ijver voor zijn Nederlandsche broeders bezield, verdient onzen dank en vereering ten volle.

Broeders, die hem particulier een brief of kaart moch-

ten wenschen te zenden, zij hier het adres opgegeven: Mr. R. Klickmann, 85 Marney Road, Claphom Common, London S. W. II.

CHRISTUS STAAT VOOR DE DEUR.

Christus staat voor de deur en blijft daar staan;
Daar moet hij wachten — zoo is 's hemels wet.
Geen macht van buiten kan doen opengaan
De deur, die gij met grendels hebt bezet.

Hij klopt en klopt en houdt geduldig wacht;
Hij moet daar staan, de drager van 't licht
Waarnaar uw ziel in duisternis versmacht
Maar dat gij uitsluit, want uw deur is dicht.

Gods groote Zoon kan meer niet dan hij doet;
Hij klopt en wacht, totdat gij opensluit;
Schuif weg de grendels van uw star gemoed
En noodig hem tot binnentreden uit.

Tenzij uw hart wijd voor hem openviel,
Kan hij zijn licht niet brengen in uw ziel.
(Uit 't Engelsch.) Jacoba N. D. Mossel.

Ingezonden.

Verslag der Vergadering van opgeroepen jongelieden en vereenigingen, gehouden te Groningen op Zondag 10 Juni j.l.

Ruim een 50-tal afgevaardigden en belangstellenden hadden gehoor gegeven aan de oproep van br. de Jonge uit Wildervank, om bovengenoemde vergadering bij te wonen. In dit zoo doelmatig en gezellig ingerichte lokaal zou het voor of tegen overwogen worden inzake het oprichten van een bond van die vereenigingen. Om ongeveer 2 uur opende br. de Jonge deze vergadering met gebed, nadat we vooraf gezamenlijk gezongen hadden: „Rijst op, rijst op voor Jezus", enz. Hierna las br. G. J. Olijslager uit N.-Pekela ons een gedeelte uit Gods Woord voor uit Joh. 1 :37—43. Voordat hij over dit Schriftgedeelte een inleidend woord sprak, werd dit samenzijn eerst gewijd door gebed, waarvan door enkele broeders gebruik werd gemaakt, en waarvan grondtoon was, dat de Heer zelf in ons midden wilde zijn, en ons voorlichten door Zijnen Heiligen Geest, opdat die ons mocht leiden in den gang der besprekingen, opdat Gods doel met ons bereikt mocht worden. Hierna bepaalde br. Olijslager ons in hoofdzaak bij het volgen van Jezus, en wees er op hoe dat ook voor ons boven alles moest gaan, en dat reeds ons samenkomen aan die plaats een vrucht was van de nabijheid des Heilands. Het volgen van Christus, dat is wel een leven vol zelfverloochening, maar de uitkomst daarvan zal dan ook werkelijk heerlijk en loonend zijn.

Br. de Jonge gaf hierna een uiteenzetting over doel en grondslag der eventueel op te richten bond. Zijns inziens moest de grondslag van den bond zijn Gods Heilig Woord, vervat in Oud- en Nieuw Testament, en onder den naam van „Algemeen Christelijk". Het werk van den Bond zou dan o.m. moeten zijn, het vormen van districten en ringen, het houden van lezingen, zooals door de jongelieden te N.-Pekela in den afgeloopen winter, het uitschrijven van reciteer-wedstrijden, het houden van bioscoopavonden, het vervaardigen van kleeding voor de zending, het jaarlijksch bijelkander komen op een bondsdag, en alzoo alles doende, wat bevorderlijk kon zijn aan uitbreiding van het Koninkrijk Gods, en de verheerlijking van den Naam des Heeren.

Verschillende broeders namen hierop het woord; br. Olijslager meende dat men door deze dingen te doen, de ver. die toch plaatselijk werkten in hun doen greep, daar ze toch naar gelang van hun plaatselijke toestanden in dien geest werkten. Wanneer de Bond geen ander doel zou hebben dan dit, en niet dieper ging, zag hij er weinig licht in. Vooral behoorde ze te denken aan de zwakkere ver., die veel steun noodig hadden. Ondergeteekende, die als belangstellende in het midden was, vond dat men veel te overhaastig gehandeld had, dat br. de Jonge veel te veel op zijn agenda gezet had, en dat hij hem teleurgesteld had in zijn uiteenzetting, waarvan hij meer had verwacht. Ook br. A. Hof, voorganger der Groninger Gemeente, die onderwijl ter vergadering gekomen was, vond dat br. de Jonge te haastig was geweest, en wees vooral op den grondslag door hem voorgesteld. Als men (anders niets noemde dan Oud- en Nieuw Testament, dan kon men ook wel bij een andere Bond zich aansluiten. Eén van tweeën, een goed omschreven grondslag of heelemaal niet één, en dan gaf hij den raad om geen overhaastig besluit te nemen, maar zulk een zaak goed voor te bereiden. De afgev. van Joëzer zeide, dat hun Ver., ziende hun werkwijze, absoluut geen bond noodig had, maar waar het gold een zegen te zijn voor andere Ver., gaarne bereid was mede te werken. Een Duitsche broeder dankte vooral br. de Jonge, dat hij het had aangedurfd deze zaak eens aan te pakken, en hij hoopte van harte dat hij er vanmiddag de vruchten van mocht zien. Br. de Jonge beantwoordde de verschillende sprekers; hij gaf toe, dat de bond meer kon doen, dan wat hij had gezegd, en verontschuldigde zich, dat hij geen duidelijker uiteenzetting van alles gegeven had. Gaarne wilde hij erkennen, dat het maar in zwakheid gedaan was, maar als het dan deze vruchten maar had, dat er iets tot stand kwam, dan was hij blij dat hij zijn doel bereikt had, en blijde dat hij er de stoot aan gegeven had. Ten slotte ging er een stem op, om een commissie te benoemen, die de zaak eens nader onder de oogen zou nemen, en concept statuten zou opmaken. Dit werd door allen goedgevonden. De Voorz. werd machtiging gegeven er een 5-tal te benoemen, die later nog met een 2-tal werden vermeerderd. In de commissie werden benoemd: Ds. A. Hof, Voorzitter; Ds. Louw; Br. G. J. Olijslagers uit N.-Pekela; Zusters Bruns uit N.-Weerdinge; een lid van de Jonged. Ver. „Lydia" uit Groningen, welker naam mij nog onbekend is, en Br. H. Fennema en ondergeteekende voor Friesland. Ieder voor zich zal trachten zich zooveel mogelijk in verbinding te stellen met de naburige vereenigingen. Er gingen nog

stemmen op om ook Br. de Jonge in de commissie te benoemen; deze vond het echter beter, met het oog op zijn drukke werkzaamheden, er buiten te blijven. Ook las de Voorz. een schrijven van de Jonged. Ver. uit 's-Gravenhage voor, die met het oog op den afstand niet tegenwoordig kon zijn, en dientengevolge zich ook niet konden aansluiten, maar die, naar ze schreven, in den geest met ons vereenigd waren, en ons 's Heeren zegen op onze pogingen toewenschten. Hierna waren we aan het einde onzer vergadering. Een woord van hartelijken dank aan br. de Jonge is hier zeker wel op zijn plaats, vooral voor zijn moeite en opoffering, die hij aan den dag gelegd heeft, om het zoover te brengen. En al kon de vergadering zich niet in alles met hem vereenigen, toch hopen we van harte, dat het werk, dat hij in 's Heeren kracht begonnen is, heerlijk volvoerd moge worden, opdat het vooral onze leden en vereenigingen tot een rijken zegen moge zijn. En daarom is het ook onze hartelijke wensch, dat elke Jongelieden-, Jongelings- en Meisjes Ver. in de Noordelijke Provinciën er toe moge medewerken, en ook vooral Friesland niet achterwege moge blijven. We zongen ten slotte nog staande Lied 166: „Grijp toch de kansen, door God u gegeven," waarna onze Duitsche broeder dit samenzijn met dankzegging sloot. Voordat we uiteengingen zongen we staande nog: Dat 's Heeren zegen op u daal, waarna velen met haast zich verwijderden uit dit vriendelijk lokaal, waar we allen zoo hartelijk ontvangen werden, om zich nog op tijd huiswaarts te begeven. Het was een gezegenden middag, waarvan we gelooven, dat de vruchten gezien zullen worden.

Leeuwarden. ULBE DE VRIES.

N.B. Het adres van den Secretaris der Commissie is: G. J. Olijslager te Nieuwe-Pekela.

Geachte Redactie!

Een weinig ruimte in ons blad zij mij vergund naar aanleiding van een ingezonden stukje in No. 1572, geteekend „een Oranjeklant". De schrijver laat zich uit als zouden wij, Drentsche Baptisten, niet Oranjegezind zijn, omdat in de twee ingezonden stukjes uit Valthermond zulks niet was gebleken.

Wat toch was 't geval. Meest alle bladen hebben over onze geëerbiedigde Koningin en haar bezoek aan de Veenkoloniën geschreven, tot zelfs in de kleinste bizonderheden.

Toen de brand uitbrak was schrijver dezes te Groningen in 't ziekenhuis pas voor 12 dagen aan de maag geopereerd. Daar hoorde ik van mond en ooggetuigen hoe vreeselijk onze brs. en zrs. geleden hadden, en, helaas, ik kon er niet komen. Toen ik zelf zekerheid had, gevoelde ik de verplichting op mij, om al onze Gemeenten in kennis te stellen, hoe het met onze Gemeente te Valthermond was, mij voorstellende, hoe onze brs. en zrs. alom zouden vragen: hoe zou het met de Gemeente te V. zijn; zijn er ook van haar leden verbrand? enz. enz. (getuigen ook de brieven die ik ontving).

Het schrijven viel mij toen moeilijk, en dat is dan ook oorzaak, dat ik niet over onze Koningin schreef; immers dat alles was bekend.

Had ik zelf in V. kunnen zijn, toen onze geëerbiedigde Koningin er was, zekerlijk had ik daar in mijn verslagje melding van gemaakt, en geloof mij, „Oranjeklant", wij, Drentsche Baptisten, zullen geen Engelschman dulden om onze geliefde Koningin op zijn handen te dragen, „dat zouden wij een beleediging achten"; wij allen zijn daartoe volgaarne bereid, want wij hebben onze geliefde Koningin hartelijk lief, en roepen spontaan, als uit eenen mond:

Leve de Koningin, Hoezee!

Musselkanaal, 18 Juni 1917. J. G. DE HAAN.

Uit de Gemeenten.

NIEUW-WEERDINGE. „Wat zullen we doen mannen broeders?"

Dit vroegen de mannen, die geluisterd hadden naar de rede van Petrus op den eersten Pinksterdag.

Onze Voorganger legde Zondag 3 Juni, zijnen hoorders deze vraag, en ook het antwoord van Petrus daarop voor, als onderwerp zijner prediking. Velen waren dien morgen opgekomen om te luisteren.

Spr. trachte ons te doen inzien, dat dit eigenlijk toch ook onze eerste, onze grootste levensvraag moest zijn.

Er zijn heel wat ernstige en dringende vragen in onzen tijd, merkte hij op. We vragen ons af, hoe komt het met de broodvoorziening, hoe met al het andere dat we dagelijks noodig hebben, en we vergeten daarbij dikwijls het eene noodige Math. 6 : 33.

De jongeling denkt, dat als hij het meisje zijnen keuze eenmaal zal bezitten, en het meisje denkt als ik eerst maar met hem gehuwd zal zijn, dan zal ik gelukkig zijn. Iemand anders denkt, als ik eerst deze of die betrekking zal hebben, dan zal mijn hart bevredigd zijn. Maar hoe bedrogen komen zij dikwijls uit, omdat zij geen rekening houden met de vraag, die we thans behandelen en het daarop door Petrus gegeven antwoord: „Bekeert u, en een iegelijk van u worde gedoopt in den naam van Jezus Christus tot vergeving der zonden; en gij zult de gave des Heiligen Geestes ontvangen.

Een Br., die reeds voor een paar jaar zijn hart aan den Heiland had gegeven, die dus aan het eerste bevel: Bekeert u, gehoorzaam was geweest, wilde nu ook den Heiland gehoorzaam zijn in dat volgende bevel.

Onze Voorganger mocht hem dezen morgen op zijn belijdenis, den doop toedienen. God zegene onzen br. en helpe hem, en ook ons allen om hetgeen we in den doop hebben beleden, door ons leven, onze woorden, en daden te openbaren.

En gij onbekeerde, die dien morgen ook naar dat alles hebt geluisterd, tracht uw arm onrustig hart niet langern te bevredigen met voorbijgaande dingen, maar zoek vrede en geluk bij Jezus.

Hij geeft vrede die alle verstand te bovengaat.
Jezus geeft vrede! Jezus alleen!
Wilt gij 't ervaren, spoedt naar Hem heen.

Hendrik.

HENGELO. Na lang stilzwijgen willen wij thans den lezers van „De Christen" iets van onze Gem. en haar arbeid vertellen. Met een terugblik op de achterliggende geschiedenis kunnen wij met dank aan God melden, dat in 1915 de opkomst onder de prediking zoo groot was, dat de gemeente zich genoodzaakt zag ons kerkgebouw te vergrooten, waarvan wij dan ook tot heden goede diensten hebben. En hoewel de ervaring heeft geleerd, dat daar, waar de inhoud der prediking steeds is, dat de Heere het geheele hart van den mensch wil hebben of anders geheel niet, daar de grootste meerderheid zich afkeert, kunnen wij toch met blijdschap melden, dat er gedurende de laatste twee jaar 32 belijders door den Doop tot de Gem. zijn toegevoegd. Wij hebben een traktaat-vereeniging, die aan Blijde Boodschap, Zaaier en Tractaat-verspreiding doet en ook nog met een Bijbelwagen op de markt staat, voorzien van Bijbels, Kerkboeken en verschillende christelijke boekwerken meer. Zoo trachten wij de menschen het Evangelie te brengen door woord en geschrift. Maar het is hier niet altijd zonneschijn en rozengeur. Ook komen er storm- en regenvlagen, dat ondervonden we ook, wanneer er zich toestanden in de Gem. voordeden ongeveer, zooals wij die in 1 Cor. 11 : 17—19 geteekend vinden. Zulks doet ons dan zeer onaangenaam aan. Toch mag het een ieder onzer wel nopen de hand in eigen boezem te steken, zich afvragende: is het vlak tusschen mijn ziel en den Heiland. Dan kan ook storm nuttig werken. Maar de Heer gaat voort toe te doen tot de Gem., die zalig wordt. In dit jaar werden 3 personen op de belijdenis hun geloofs gedoopt, en drie hebben er zich voor den Doop aangemeld.

Dat de Heer al Zijn kinderen heilige, en ons bereide voor Zijn komst, is onze wensch en bede.

H. H. t. B.

Officiëele Mededeelingen.

De Concept-Statuten etc. der Unie zullen de volgende week in „De Christen" opgenomen worden.

B. PLANTING, Secr. d. Unie.
A'dam, Tolstr. 117.

LIEFDEGAVEN.

Voor de Zending.

Ontvangen van br. Bouma te Nijega (Smal.) f 10.—; van N. N. te Winschoten f 10.—; van de Gemeente Hoorn f 40.—.

N.-Pekela. E. H. DE GROOT.

Voor de Uniekas.

Ontvangen van de Gemeente te Foxhol Pinkstercollecte f 3.05; van de Gemeente te Groningen, Pinkstercollecte f 21.81; van de Gemeente te Hoorn, Pinkstercollecte f 2.21.

Voor den Unie-cent.

Ontvangen van de Gemeente te Hoorn, uit het busje van br. Broertjes f 10.03½.

F. J. van Meerloo, Penningm.
Amsterdam, Jacob Obrechtstr. 43 huis.

Voor 't Bouwfonds der gem. te Den Haag.

Ontvangen van G. P. te 's-Gravenhage f 2.50; van L. A. D. te D. f 2.50; van Mr. B., Vineland, N. J, Am. f 5.—. Vriendelijk dank!

J. STREEDER.
Den Haag, v. Musschenbr.str. 16.

Voor het bouwfonds te Apeldoorn.

In hart. dank ontvangen van J. R. te Drouwenermond f 40.—; van R. R. te id. f 100.—; van R. S. te Harlingen f 1.25; van de Gemeente te Haulerwijk f 19.

Gode zij dank, wij vorderen!

Piet Joubertstraat 46. JAN VISSER.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van J. Z. te Muntendam f 8.—; van G. H. t. B., Haarlem f 12.39; van Mr. S. B., Vineland, New Jersey, Am. f 2.50.

Mogen we onze buitenlandsche abonné's nog eens vriendelijk verzoeken ons het verschuldigde te zenden? — 't Duurt nu wel wat langer dan in normale tijden eer 't geld over is, maar 't komt toch goed terecht.

N. VAN BEEK.

Verloofd:
HENDRIK KOMDUUR
en
AAFKE ENGELSMAN.
Stadskanaal (O.)) Juni 1917.
Gasselternijveen)

Dankbetuiging!

Daar het ons onmogelijk is alle brs. en zrs. persoonlijk onzen dank te betuigen, brengen wij langs dezen weg onzen **hartelijken dank** voor alle blijken van warme liefde onze ouders bewezen op den 9den Juni.

Uit aller naam
Jakob Munniksma.
Musselkanaal,

Voor de zeer vele gelukwenschen en blijken van liefde bij ons huwelijk ondervonden, zeggen **hartelijk dank**

J. Hekhuis (Bapt. Pred.) en
M. A. Hekhuis-de Hart.
Exloërmond, Juni 1917.

Heden behaagde het den vrijmachtigen God van ons weg te nemen onze teerbeminde, onvergetelijke eenigste Zoon en Broeder

SIPKE,

na een vreeselijk lijden van 15 maanden, in den bloeienden leeftijd van 27 jaar en 9 maanden.

Job 1 : 21b.

Uw diepbedroefde
Jelle P. de Vries,
Sjoukje de Vries-Visser,
Kinderen en Behuwdzoon.

Kennisgeving aan alle medeverbondenen in onzen Heere Jezus Christus in en buiten ons Vaderland.

Joure, 8 Juni 1917.

No. 1574. VRIJDAG 29 Juni 1917. 36ste Jaargang.

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTE CHRISTENEN (BAPTISTEN) IN NEDERLAND.

Verschijnt wekelijks.

Adres voor de Redactie:
Vaillantlaan 415, den Haag.
Voor administratie te Stadskanaal.

ABONNEMENTSPRIJS:
Per kwartaal, franco p. post ƒ 0.50.
Voor 't Buitenland per jaar - 2.50.
Advertenties 1—5 regels 30 ct.
Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement lager.

Bij u is vergeving.

Met zware zondenschuld beladen
Klaagde ik, o Heer! aan U mijn leed;
De veelheid mijner euveldaden
Bedekte me als een schandekleed;
Niets kon mijn angst, mijn klachten smoren,
Mijn aangezicht verviel van smart;
'k Had mijn mijn geboorterecht verloren
En las mijn vloek in eigen hart.

Maar nauw had ik één blik geslagen
Op Uw verzoenend kruis, o Heer,
Of zie, reeds stildet Gij mijn klagen,
En ik bezat mijzelven weer!
Uw stem sprak zeegnend van vergeven,
En 't wonderwerk was reeds vervuld;
'k Aanbad en vond mijn ware Leven!
'k Geloofde, en was bevrijd van schuld!

Niets zal mij voortaan van U scheiden!
O, Gij, die mij verlosser zijt,
Gij zult mij boven plaats bereiden,
En sterk mij in mijn aardschen strijd,
Leer mij hier daaglijks meer te sterven
Vooral al wat mij nog boeit aan 't stof,
En eens de zaligheid verwerven
Van U te *zien* in 't Hemelhof!

C. des Amorie van der Hoeven.

Scheiding onmogelijk.

Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus? Rom 8 : 35.

Paulus' vraag stelt het onmogelijke voor. De liefde van Christus tegenover verdrukking, benauwdheid, vervolging, honger, naaktheid, gevaar of zwaard.

Deze dingen merken wij ook dagelijks rondom ons op, vooral in onze dagen, waarin de toestanden ernstiger worden. Zullen deze dingen ons nu los maken van hetgeen ons dierbaar, hetgeen ons boven alles gaat? Hoe hebben wij de liefde van Christus leeren kennen? Is die liefde ons deel geworden door zelfovergave en door op te geven hetgeen niet van Christus was? De liefde van Christus maakt onscheidbaar en ondeelbaar aan Hem verbonden, die het voorwerp van onze liefde is. Maar bedenk wel, dat Hij ons deze liefde l e e r d e. Het is niet de natuurlijke, maar het is de e e u w i g e, hemelsche liefde, waardoor Gods volk getrokken is met koorden van goedertierenheid. S c h e i d i n g o n m o g e l i j k, wijl de Heere eeuwig de liefde blijft, dezelfde in Zijn voornemen, Zijn genadegaven, Zijn hemelsche roeping, Zijn begeeren om ons rondom Hem te hebben in het hemelsch huis. O, Hij slaat de worstelingen gade, die er zich in ons leven voordoen. Hij kent onze tranen en hoort onze zuchtingen. Hij weet de uitgangen van ons hart; waarlijk Hij kent de belijdenis van onze ziel, die deze vraag ons op de lippen legt. Neen, neen, Heere, van U kunnen wij nooit scheiden, want Uwe liefde is ons Uw dierbare persoon in al Uwe beminnelijkheid. S c h e i d i n g o n m o g e l i j k omdat het bij Gods volk vaststaat, gelijk het vooraf bij God vaststond om ons langs Zijn gemaakt bestek als levende steenen tot een geestelijk huis op te bouwen. Gij hebt de woorden des eeuwigen levens, zoo zeide Petrus, tot wien zullen we heengaan? In de liefde van Christus is onze verlustiging. Laat de ziel er zich in verdiepen. Pogen wij te bekennen de h o o g t e en de d i e p t e en de b r e e d t e der liefde van Christus. Geven we ons dus ook nu weer goed rekenschap als antwoord op deze liefderijke vraag. Zeggen we van ganscher harte wat ons de verzen 38 en 39 betuigen: I k b e n v e r z e k e r d, enz.

S. V.

Consept-Statuten

der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland met voorgestelde wijzigingen.

Art. 1.

Naam, duur en plaats van vestiging.

De officiëele naam der Unie is „Unie van Baptisten Gemeenten" in Nederland. Zij wordt opgericht voor den tijd van negen en twintig jaren en elf maanden, dadelijk ingaande na de Koninklijke goedkeuring van hare Statuten. Zij is gevestigd te Amsterdam.

De Gemeenten Stadskanaal en N. Weerdinge stellen voor te lezen voor „Baptisten Gemeenten", „Gemeenten van Gedoopte Christenen".

Art. 2.

Grondslag.

Onder Baptisten Gemeenten worden verstaan Gemeenten, die belijden en beleven, dat Jezus Christus de eengeboren Zoon van God en een algenoegzame Zaligmaker voor zondaren is; die den doop der geloovigen, in onderscheiding van besprenging, handhaven.

De Gemeente N. Weerdinge stelt voor dit Art. aldus vast te stellen: „Onder Gemeenten van gedoopte Christenen wordt verstaan, Gemeenten die de H. Schrift of Bijbel erkennen als het woord van God, die mitsdien gelooven en belijden:
1. a. Dat het gansche menschelijk geslacht door de zondeval verdoemelijk is voor God.
b. Dat Jezus Christus de eeniggeboren Zoon van God en een algenoegzame Zaligmaker van zondaren is.
2. Den doop der geloovigen in onderscheiding van besprenging, handhaven".
De Gem. N. Pekela stelt voor de slotalinea te lezen als volgt: „die den Doop (onderdompeling) uitsluitend aan geloovigen bedienen."

Art. 3.

Lidmaatschap.

De Unie omvat Baptisten Gemeenten of Gemeenten van gedoopte Christenen, die rechtspersoonlijkheid verkregen hebben of volgens de wet op de kerkgenootschappen van 10 Sept. 1853 (Staatsbl. 102) bij de regeering erkend zijn en die tot het lidmaatschap der Unie zijn toegelaten. Verliest eene Gemeente het lidmaatschap dan vervalt daarmede alle recht op de eigendommen der Unie.

De Gem. N. Pekela stelt voor tusschen de beide volzinnen van dit artikel het volgende in te voegen: „De Gemeenten behouden zelfbestuur."
De Gem. den Haag „verzoekt bijvoeging, waardoor eene Gemeente lid wordt, en waardoor het lidmaatschap vervalt".

Art. 4.

Doel der Unie.

Het doel der Unie is:

a. Onder hare leden liefde, achting en samenwerking te bevorderen.

b. Gelegenheden te verschaffen de beginselen der Gemeenten bekend te maken en het Evangelie te verbreiden, zoowel in als buiten Nederland.

De Gem. Stadskanaal wenscht hieraan toe te voegen sub c „Om mede te werken tot heil des Vaderlands en der wereld."

Art. 5.

Organisatie.

De Unie zal handelend optreden door middel van eene Algemeene Vergadering en hare Commissie.

Art. 6.

Algemeene Vergadering.

De Algemeene Vergadering bestaat uit:

a. De erkende Predikanten der geüniëerde Gemeenten;

b. Afgevaardigden der Gemeenten. Deze afgevaardigden zullen jaarlijks door de Gemeenten worden gekozen en hebben het geheele Unie-jaar zitting.

De Gem. N. Weerdinge stelt voor onder sub a in plaats van „Predikanten" te lezen „Voorgangers".

Art. 7.

Commissie.

a. De Commissie der Unie zal uit minstens vijf leden bestaan;

b. Zij wordt door de Algemeene Vergadering uit haar midden gekozen;

c. Zij vertegenwoordigt de Unie zoowel in als buiten rechten. Haar adres is tevens het centraal adres in regeeringszaken voor al de aangesloten Gemeenten.

De Gem. den Haag stelt voor bij sub b. bij te voegen: „Volgens regel bij het Huish. Reglement bepaald."

Art. 8.

Financiën.

Om de uitgaven der Unie te bestrijden zal eene jaarlijksche bijdrage van elke geüniëerde Gemeente worden gevraagd.

De Gem. den Haag stelt voor, voor bijdrage het woord „verplichte" in te voegen.

Art. 9.

Huishoudelijk Reglement.

Al hetgeen verder betrekking heeft op de regeling der werkzaamheden en de belangen der Unie, wordt nader bepaald in een huishoudelijk Reglement in overeenstemming met deze Statuten vast te stellen.

Art. 10.

Verandering der Statuten.

In deze Statuten mogen geen veranderingen gemaakt worden, zonder dat op eene voorafgaande Algemeene Vergadering van zoodanig voorstel tot verandering eene schriftelijke kennisgeving is ingediend, en door twee derde der tegenwoordig zijnde of schriftelijk vertegenwoordigd zijnde leden aangenomen en die daarna koninklijk goedgekeurd zijn.

Aldus vastgesteld op de Algemeene Vergadering te
den

De Commissie:

De Gemeenten Stadskanaal en den Haag stellen voor het volgende door te halen: „of schriftelijk vertegenwoordigd zijnde"
De Gem. N. Pekela stelt voor Art. 10 aldus te lezen:
„In deze Statuten mogen geen veranderingen gemaakt worden, zonder dat op een voorafgaande Algemeene Vergadering een daartoe strekkend voorstel schriftelijk is ingediend, dat door twee derde der tegenwoordig zijnde of schriftelijk vertegenwoordigd zijnde leden aangenomen en daarna koninklijk goedgekeurd is."

Concept Huishoudelijk Reglement

met voorgestelde wijzigingen.

Art. 1.

Voorwaarden tot het lidmaatschap.

a. Eene Gemeente, die tot het lidmaatschap der Unie wenscht toegelaten te worden, moet zich met overlegging harer Statuten bij den Secretaris der Unie opgeven, door de Commissie der Unie aan de Algemeene Vergadering tot opname voorgesteld, en door deze Vergadering opgenomen worden.

b. Elke Gemeente verplicht zich hare Statuten, die bij de opname in de Unie van kracht waren, te handhaven, en zoo zij daarin te eeniger tijd veranderingen wenscht aan te brengen, eerst de goedkeuring der Commissie te vragen. In deze Statuten moet eene bepaling voorkomen, dat de baten der Gemeente bij of na eventueele ontbinding aan de Unie vervallen.

De Gem. Stadskanaal stelt voor Art. 1 sub b als volgt te lezen: „Elke Gemeente verplicht zich hare Statuten, die bij opname in de Unie van kracht waren te handhaven, voor zoover het de overeenkomst betreft met Art. 2 der Unie-Statuten."

De Gem. N.-Pekela stelt voor de laatste volzin van sub. b aldus te wijzigen:

In deze Statuten moet de bepaling voorkomen, dat bij eventueele ontbinding der Gemeente haar baten aan de Unie vervallen of onmiddellijk onder haar beheer komen, met dien verstande dat, wanneer binnen den tijd van 10 jaar in dezelfde plaats weer een Baptisten gemeente verrijst, die òf rechtspersoonlijkheid heeft óf bij de Regeering bekend is als kerkgenootschap en in de Unie is opgenomen, de Unie verplicht is genoemde baten aan deze nieuwe gemeente af te dragen.

Art. 2.

De Algemeene Vergadering.

a. De Algemeene Vergadering zal gehouden worden eenmaal 's jaars op een tijd en plaats, die minstens drie maanden te voren door de Commissie bepaald zijn. Op goedvinden der Commissie, of op verzoek in schrift van 3/5 der leden der Algemeene Vergadering zal zij in buitengewone zitting moeten worden saamgeroepen.

b. Vacante Gemeenten en Gemeenten wier Predikant verhinderd is de Algemeene Vergadering bij te wonen of tot lid der Commissie benoemd is, hebben het recht hem door een ander lid te doen vervangen.

c. Gemeenten mogen voor elke 50 leden of gedeelte daarvan, benevens haren Predikant of diens plaatsvervanger, één afgevaardigde zenden.

d. Van hunne benoeming zal behoorlijk kennis worden gegeven aan den secretaris der Unie, minstens één maand vóórdat de Algemeene Vergadering plaats vinden zal. Elke gemeente heeft het recht om voor den afgevaardigde, die verhinderd is zijne opdracht te vervullen, een plaatsvervanger aan te wijzen, mits daarvan aan den Secretaris der Unie ten spoedigste kennis gegeven wordt.

e. Alle besluiten met volstrekte meerderheid der tegenwoordig zijnde of schriftelijk vertegenwoordigd zijnde stemmen opgenomen, zullen van kracht zijn. Wanneer het personen betreft moet de stemming schriftelijk plaats hebben, maar zaken betreffende kan ze bij acclamatie geschieden. Uitgesloten hiervan zijn voorstellen tot wijziging der Statuten.

f. De zittingen der Algemeene Vergadering zullen behoorlijk door den Secr. der Unie namens de Commissie worden afgekondigd.

g. Ten einde in de Agenda te kunnen worden opgenomen zullen alle voorstellen in schrift behoorlijk toegelicht en geteekend aan den Secretaris der Unie moeten worden toegezonden, minstens zes weken vóór dat de Algemeene Vergadering gehouden wordt. Later ingekomen voorstellen kunnen met goedvinden der Commissie op de Agenda geplaatst, doch zullen het laatst behandeld worden. De Commissie is bevoegd, desgewenscht met verantwoording aan de Algemeene Vergadering, een voorstel ter zijde te leggen.

h. De Algemeene Vergadering kiest jaarlijks voor hare bijeenkomsten uit de leden der Commissie zelve haren leider.

De Gemeenten den Haag en Stadskanaal stellen voor in sub e door te halen „of schriftelijk vertegenwoordigd zijnde".

De Gem. Groningen stelt voor het volgende aan sub e toe te voegen: „De op de Vergadering tegenwoordig zijnde afgevaardigden brengen het aantal stemmen uit der Gemeente, die zij vertegenwoordigen, waarop deze Gemeente recht heeft. Alle besluiten met volstrekte meerderheid genomen zullen van kracht zijn" enz.

De Gem. Stadskanaal stelt voor de laatste volzin onder sub g aldus te lezen: „Voorstellen kunnen alleen gedaan worden door de Commissie en door de Gemeenten".

In sub h door te halen: „uit de leden der Commissie" en als volgt te lezen: „uit haar midden".

Art. 3.

De Commissie.

a. De leden der Commissie regelen onderling de functies.

b. De Commissie moet voor minstens een derde uit niet-Predikanten bestaan.

c. De leden der Commissie worden gekozen voor den tijd van drie jaren. Zij treden volgens rooster af en zijn in 't jaar van 't aftreden niet herkiesbaar.

d. Elke Gemeente heeft het recht voor iedere vacature een dubbeltal candidaten te stellen, indien dit verzuimd wordt, voorziet de Commissie der Unie daarin.

e. De Commissie zal niet minder dan tweemaal in het jaar — éèns in het vóór- en éèns in het najaar — bijeenkomen, en behoorlijk door den Secr. der Unie tot die bijeenkomsten worden opgeroepen.

Buitengewone bijeenkomsten der Commissie zullen op verzoek van de meerderheid harer leden met opgave van reden, eveneens door den Secretaris worden saamgeroepen.

f. Een Commissie-lid kan geen afgevaardigde van eene Gemeente zijn. Wordt een afgevaardigde tot Commissielid gekozen, dan heeft hij 't recht zijn mandaat aan een ander over te dragen, die zoo lang zitting heeft, totdat de Gemeente die hij vertegenwoordigde een ander in zijne plaats aanwijst.

g. De Algemeene Vergadering heeft het recht eereleden te benoemen. Zij mogen met vergoeding van reiskosten alle Vergaderingen der Unie bijwonen en hebben een adviseerende stem.

h. De Commissie zal de Algemeene Vergadering een jaarverslag aanbieden. Gemeenten wier Secretaris twee

maanden voor de Algemeene Vergadering niets voor het jaarverslag hebben ingezonden, zullen in het verslag niet besproken worden.

i. Om de zaken te vergemakkelijken kunnen Sub-Commissies benoemd worden, zoowel door de Commissie als door de Algemeene Vergadering.

j. De Commissie heeft het recht om bij moeilijkheden in de Gemeenten, op de kwestie in te gaan. De partijen zijn verplicht haar de vereischte inlichtingen te geven.

k. De Voorzitter en Secretaris zijn aangewezen als Comm. van dagelijksch bestuur, en kunnen onder verantwoording aan de Commissie, handelend optreden.

l. De Commissie benoemd tijdig eene Commissie van rapport, die de boeken der Penningmeesters nazien en op de Algemeene Vergadering verslag uitbrengen.

Gem. Stadskanaal: Art. 3 sub d door te halen „dubbeltal candidaten" en daarvoor te lezen: „candidaat".

Gem. den Haag, Art. 3 sub g bij te voegen: „in de Commissie", sub h in den laatsten volzin het woordje „zullen" in „behoeven" te veranderen,

sub k tusschen te voegen: „in spoedeischende zaken".

Gem. Stadskanaal, Art. 3 sub l achter „tijdig" tusschen te voegen: „uit de Gemeente, die de Algem. Verg. ontvangen zal".

Nog toe te voegen sub m: „De Commissie zorgt tijdig voor de publicatie van eene door haar in bijzonderheden geregelde Agenda voor de Alg. Verg."

De Gemeente N. Weerdinge stelt voor het volgende Artikel in het Huishoudelijk Reglement op te nemen:

Voorgangers.

„Onder erkende Voorgangers der geunieerde Gemeenten worden verstaan Voorgangers, die door eene Gemeente op wettige wijze tot hunne bediening zijn verkoren, met oplegging der handen volgens de praktijk der Apostelen zijn ingeleid tot den arbeid, en op voorstel der Gemeente door de Algemeene Vergadering zijn erkend."

Art. 4.

Van de opleiding tot den dienst des Woords.

Broeders, die wenschen opgeleid te worden voor het ambt van dienaar des Woords, moeten door hun Gemeenten aan de Commissie der Unie worden voorgedragen. De Unie Commissie laat een onderzoek instellen naar hun roeping en ontwikkeling. Wanneer de uitslag van dat onderzoek bevredigend is, wordt de candidaat-kweekeling zooveel mogelijk door de Unie Commissie in de gelegenheid gesteld een behoorlijke opleiding te ontvangen. Plaats en duur der opleiding zal door de Unie Commissie in overleg met den candidaat-kweekeling worden bepaald.

De Gem. den Haag stelt voor de woorden „De Unie-Commissie laat een onderzoek instellen" als volgt te veranderen: „De Unie-Commissie stelt een onderzoek in."

Op een na de laatste volzin de woorden „Unie-Commissie" te veranderen in „de Unie".

De Gem. Stadskanaal stelt voor aan dit Art. nog het volgende toe te voegen: „Hij heeft vrije toegang tot de Unie-Verg. op kosten der Unie."

Art. 5.

Financiën.

Van de geüniëerde Gemeenten zal een bijdrage van vijf gulden voor elke vijftig leden of gedeelte daarvan gevraagd worden. Het ledental wordt aangewezen door de laatste statistiek. Indien deze bijdrage onvoldoende is, zal zij met goedvinden der Algemeene Vergadering verhoogd worden. Het financiëele jaar loopt van 1 Juni tot 31 Mei. Gemeenten, die aan hare verplichtingen niet voldaan hebben, zullen geenerlei rechten tot de Algemeene Vergadering hebben.

Art. 6.

Notulenboek.

De verhandelingen der Algemeene Vergadering en der Commissie worden behoorlijk door den Secretaris opgeteekend en na goedgekeurd te zijn mede door den Voorzitter onderteekend. Alle besluiten, zoo niet uitdrukkelijk anders bepaald wordt, en niet in strijd zijnde met de Statuten der Unie, zullen onmiddellijk van kracht zijn, totdat zij door andere worden vervangen. De besluiten en moties zullen afzonderlijk geboekt en naar mogelijkheid gedrukt worden.

Art. 7.

Geschriften.

De Unie geeft een blad uit met name „De Christen", dat zij als haar officiëel Orgaan erkent. Het wordt geredigeerd door een Commissie van Redactie, bestaande uit minstens vier leden, jaarlijks gekozen of herkozen door de Algemeene Vergadering, aan wie zij van alles en te allen tijde verantwoording schuldig is, ook wat betreft de administratie, die door haar beheerd wordt.

De Commissie der Redactie regelt de werkzaamheden onderling, en zorgt, dat de inhoud niet in strijd is met de beginselen der Gemeenten. Ieder Redacteur is verantwoordelijk voor het door hem verzorgde gedeelte.

b. Wanneer er eenig verschil bij de Commissie van Redactie mocht ontstaan over het wel of niet plaatsen van stukken enz., dan kan zij zich beroepen op de Commissie, en naar ingewonnen advies zal overeenkomstig het besluit der Commissie moeten worden gehandeld.

c. Andere geschriften, die door de Unie worden uitgegeven of verspreid, als: tractaten, boekjes, enz., worden door de Commissie beoordeeld en deze staat daarvoor verantwoordelijk.

Aldus opgemaakt en vastgesteld op de Algemeene Vergadering te

den

De Commissie:

Gem. den Haag bij Art. 7 sub b 't laatste gedeelte en sub c achter „commissie" te lezen „der Unie".

Gem. Groningen Art. 7 sub. a „bestaande uit minstens vier leden" bij te voegen: „waarvan een eindredacteur, en aan 't slot van sub a te lezen:

„Zij bekleeden hun functie van 1 Jan. tot 31 Dec."

De Gem. Stadskanaal: sub. a tweede alinea achter „de Com. van Redactie regelt de werkzaamheden onderling" bij te voegen; „Ze kiest uit haar midden een eindredacteur en zorgt, enz.

De Gem. N-Pekela bij Art. 7. Dit artikel te verdeelen in twee afdeelingen.

1. „De Unie geeft enz."
2. „Andere geschriften enz."

Eerste afdeeling te splitsen in a. b. c.

a. „De Commissie der Redactie enz."

b. „Wanneer er eenig verschil enz."

en een nieuwe onderafdeeling.

c. De Unie Com. benoemt telkens voor een jaar een Administrateur, die haar te allen tijde verantwoording schuldig is van zijn beheer en op de Algem. Verg. verslag uitbrengt.

Zending.

Een en ander over de Zenana-Zending van onze Engelsche zusters.

Op den 22sten Mei van dit jaar (1917) was het vijftig jaar geleden, dat de Baptisten Zenana-Zending gesticht werd in het Bapt. Zendingshuis te Londen, met het doel om „den arbeid van het Baptisten Zendingsgenootschap te ondersteunen onder de vrouwelijke bevolking van het Oosten," door het uitzenden en onderhouden van vrouwelijke zendelingen en inlandsche bijbelvrouwen op de stations waar Bapt. zendelingen arbeidden. In 1914, toen de band met het Bapt. Zend. Gen. nauwer werd, kreeg de Zenana-Zending een nieuwen naam, en heet nu: „Vrouwen-Zendingsvereeniging van het Bapt. Zend. Genootschap."

Maar het was niet in 1867 dat er voor 't eerst iets gedaan werd voor Indië's millioenen vrouwen, want reeds in 1800 schrijft William Carey, de baanbreker der nieuwere zending, *) over den onvermoeiden arbeid van de Echtgenoote van zijn collega Marshman, en in 1805 wordt er bepaald melding gemaakt van de beteekenis van „de vrouwelijke hulp van de zusters uit Europa." En steeds sedert dien tijd lezen wij in de verslagen van toegewijde vrouwen, die ondanks huiselijke zorgen zich gegeven hebben voor de heidenen om haar heen.

In de eerste jaren der zending was het door de vooroordeelen van het Indische volk onmogelijk om ongehuwde vrouwen uit te zenden, en eerst in 1867 was de tijd gekomen tot vorming van de „Zenana-Zending", die tot stand kwam door de telkens herhaalde roepstem van Mevr. Lewis en Mevr. Sale, die als zendelingsvrouwen in Indië werkzaam, gevoelden dat het land rijp was voor bepaalden vrouwenarbeid.

Zooals gewoonlijk in het Koninkrijk Gods, was het een zeer klein begin, dat later tot zulk een groot werk ontwikkelde. Men zou kunnen zeggen: de deur. van de Zenana (d.i. het verblijf der vrouwen in Indië, waar geen man toegelaten wordt) is opengedaan met een naald, opengedaan om nooit weer gesloten te worden. En het was de reeds genoemde Mevr. Sale, die de eerste was, die door middel van een handwerkje, toegang kreeg tot een Zenana, en zoo het middel werd, dat de deuren der vrouwenverblijven steeds wijder opengingen, en Gods Woord er binnen kwam, en deze droeve, donkere woningen vervulde met het licht van Gods liefde.

Mevr. E. S. Summers, vroeger te Serampore, vertelt daarvan: „Ik herinner mij heel goed het huis, dat mij aangewezen werd als het eerste, waar Mevr. Sale toegang gekregen had. En toen zij na eenigen tijd van vruchtbaren arbeid, Indië voor een poos moest verlaten, werd haar werk voortgezet door Mevr. Mullens, van het Londensche zendinggenootschap. Eer er een jaar verstreken was, hadden acht van die vrouwenverblijven hun deuren voor haar geopend, en had zij drie scholen gesticht, waar tachtig vrouwen en zeventig meisjes onderwezen werden. Indische heeren verzochten haar schriftelijk om hun vrouwen en familiën te bezoeken, en zoo breidde het werk zich snel uit.

In het jaar 1869 begon ik persoonlijk kennis te krijgen aan den arbeid. Mevr. Lewis trachtte toen de zaak te organiseeren, en te stichten de later zoo bekende Bapt. Zenana-zending.

In de eerste dagen was ik gewoon op uitnoodiging van Mevr. Lewis eens of tweemaal per week naar een huis te gaan, dat haar door mijn moeder geleend was, om haar te helpen patronen te maken voor pantoffels in heldere, vroolijke kleuren wol, die de vrouwen in de zenana's dan na konden maken. Mevr. Sale was hier eerst mee begonnen, en nu wilden alle vrouwen volstrekt haar heer en meester een paar pantoffels geven, die zij zelve gemaakt hadden.

Ik heb heel wat pantoffelpatronen voor haar gemaakt in rood en geel en groen en blauw, en overtrekjes voor kussens van borduurlinnen, waarop onmogelijke bouquetten gewerkt werden, voorts lampekapjes, en fluweelen mutsjes met zijden bloemen, die de algemeene bewondering wekken. En terwijl die onhandige vingers bezig waren het voor hen ongewone werk te leeren, hoe heerlijk was het dan haar te spreken van vreemde en wonderbare dingen van Eén, die ook haar liefhad, en — dat was het wonderbaarste van alles, — die zoo gaarne haar liefde wilde winnen! Arme vertrapte harten — was het een wonder, dat zij de dagen en uren telden voor het volgende bezoek van de zendingszuster?

Ik heb later wel eens geglimlacht als ik dacht aan die pantoffelpatronen, waaraan ik zoo ijverig werkte, maar in mijn binnenste genoot ik een stille vreugde, omdat het mij vergund was geweest, deel te hebben, al was 't een zeer nederig deel, aan het begin van dat heerlijke werk.

Tegenwoordig, nu de Zenana-zending haar groot en belangrijk werk doet, glimlachen de zendingszusters wel eens en begrijpen niet, hoe de eerste arbeiders zooveel tijd konden verspillen met onnoodige handwerkjes. Maar was het werkelijk tijdverlies en onnoodige arbeid? Ik geloof, dat de kleine naald, die de zoo vast gesloten deur der vrouwenverblijven opende, Gods eigen instrument was, waardoor toegang werd verkregen voor het Woord, dat licht heeft gebracht in zoovele duistere harten. Het was de dag der kleine dingen, en wij mogen nu God danken, voor de gretigheid, waarmede Zijn Evangelie in de Zenana's wordt ontvangen, ook zonder de naald."

Behalve het bezoeken van de vrouwenverblijven, doen de zusters der zenana-zending ook een zeer belangrijk werk op het gebied van het onderwijs. En waar jaren geleden een zendelingsvrouw de eerste zes meisjes op de veranda van hun huis begon te onderwijzen, daar zijn nu tal van zusters en grootere en kleinere scholen bezig de Indische meisjes te leeren en ze tevens bekend te maken met den Heiland der wereld.

Behalve de talrijke „dagscholen," heeft de zenanazending twee groote, in alle opzichten naar de eischen des tijds ingerichte kostscholen in de keizerstad Delhi, en in Calcutta, de voormalige residentie van den Onderkoning, beide met plaats voor 120 kostleerlingen. Daar studeeren meisjes uit Mohammedaansche, Hindoeen uit christelijke gezinnen, waar de ouders reeds vroeger uit de duisternis van het heidendom tot het licht

van Gods koninkrijk gekomen zijn. En dikwijls kunnen de zusters met blijdschap van een leerling getuigen: „zij is een oprechte kleine christin," al weten zij ook, dat dit meisje misschien haar vrijheid en zelfs haar leven zal moeten wagen als zij haar geloof in haar eigen omgeving zal willen uitleven. Maar ook in dat opzicht is er reeds een groote verandering gekomen, en nog niet lang geleden kon men jonge Hindoe meisjes uit eigen verkiezing, en in overleg met haar vaders en broeders, vergaderingen zien bezoeken tot verdieping van het geestelijk leven, vergaderingen, die bestemd waren voor christenen.

Sedert het begin van de Bapt. Zenana-Zending werden door haar 207 zendingszusters naar Indië gezonden. In 1893 werden de werkzaamheden in China begonnen, waar reeds 40 zusters heengegaan zijn; op Ceylon arbeiden er 13, in 't Congoland 17, in Europa (Italië en Noord-Frankrijk) 4, en voorts zond deze zending 35 medische zusters (vrouwelijke dokters en verpleegsters) naar de verschillende arbeidsvelden, zoodat er sedert de oprichting van deze Vrouwenzendingsvereeniging reeds een totaal van 316 zendingszusters door haar zijn uitgezonden.

Het eerste jaar had de vereeniging een inkomen van f 3720. Het laatste jaar werd f 164.196 ontvangen, behalve f 10.944 aan bijzondere giften. Een groote vooruitgang? De toename van het ledental onzer gemeenten en de vooruitgang in geldzaken in aanmerking genomen in de laatste vijftig jaren, zouden we misschien moeten zeggen, dat terwijl de „levensstandaard" vooruitgegaan is, de „gevensstandaard" gedaald is. Wijst dit niet aan dat vele andere dingen den troon onzer harten deelen, waar onze Zaligmaker en de belangen van Zijn rijk de eerste plaats moesten innemen?

Zoo vraagt de „Herald", waaraan we deze bijzonderheden ontleenen. En wij eindigen met den wensch, dat, waar wij ons mogen verblijden in den arbeid van anderen, de Heer ook ons, met onze kleine kracht, getrouw moge bevinden aan onze hemelsche roeping.

A.

*) Het Zendingsgenootschap der Engelsche Baptisten werd opgericht in 1792.

Ingezonden.

Geliefde broeders en zusters, vrienden en vriendinnen, in Nederland!

Bij mijn afreis naar N.-Amerika roep ik u allen een hartelijk vaarwel toe. De Heere zegene u en mij met de zegeningen, welke voor ons nuttig en noodig zijn.

Broeders en zusters, op deze aarde zullen we elkander niet weer ontmoeten, maar straks — wie weet hoe spoedig — bij Jezus, dan zien we elkander weer.

Mij, reizende op mijn ouden dag, in uw aller voorbede aanbevelende, hoop ik ook u te blijven gedenken in mijne gebeden tot God.

Wij gaan gemoedigd voort, met het oog op 's Heeren belofte in Matth. 28 : 20.

Nogmaals allen hartelijk groetende,

Uw U liefh. Br. in Christus,

Stavoren, 22 Juni 1917. A. KARSSIENS.

Afreizende met de „Noordam."

Uit de Gemeenten.

LEEUWARDEN. Toen dezen winter de gemeenschap tusschen Holland en Friesland over zee verbroken was en br Planting zijn reis naar Workum daardoor over Leeuwarden moest nemen, namen wij deze gelegenheid te baat hem te verzoeken op zijne terugreis, ons eens weer te dienen aan welk verzoek bereidwillig werd voldaan.

Deze prediking werd voor twee jongelingen ten zegen en toen deze kort daarop den wensch te kennen gaven om in de gemeente te worden opgenomen werd br Planting nogmaals uitgenoodigd tot ons te komen om den doop aan die twee jonge broeders te voltrekken, en had deze plechtigheid op den avond van den 22en Mei j.l. plaats, in tegenwoordigheid van velen, die wij in onze gewone samenkomsten nimmer zien.

De prediking naar aanleiding van de woorden „zoo wat Hij U zeggen zal, doe dat" was eene ernstige vermaning tot allen om te gehoorzamen aan de bevelen des Heeren vooral om den zegen die daaruit voor ieder voortvloeit.

Den 31 Mei daarop, werd opnieuw het doopvond geopend om br Koopmans van Bergumerheide de gelegenheid te geven, den doop te voltrekken aan een broeder, die onder den arbeid aldaar toegebracht was.

Bij deze gelegenheid werd door ZEerw. een kort woord gesproken naar aanleiding van Jesaja 60: 2: want zie, de duisternis zal de aarde bedekken en donkerheid de volkeren; doch over U zal de Heer opgaan en Zijne heerlijkheid zal over U gezien worden.

Verder kunnen wij mededeelen, dat eene zuster, in der tijd door de Pinksterbeweging afgetrokken en die daarna uitgesloten werd, tot de gemeente is teruggekeerd.

Het spreekt van zelf, dat wij dankbaar zijn voor dezen aanwas maar wij zijn daardoor niet voldaan. Wij hopen dat nog velen leeren te gehoorzamen aan al hetgeen de Heer wil, dat we doen zullen, tot bevestiging en uitbreiding van Zijn Koninkrijk. en dat de heerlijkheid des Heeren daardoor over velen, in zonderheid over de gemeente, moge worden gezien, waaraan, vooral in dezen hoogst ernstigen tijd, groote behoefte is.

de. V.

ERRATA.

In het vorig no. is, door welke oorzaak dan ook, een onduidelijke zin geslopen. Op pag. 195, 1e kolom, 19e regel van boven, gelieve men te lezen: „Want, daar ik juist te dier tijd ieder vermaande, niets aan te nemen wat door het Woord Gods niet bewezen kon worden, had ik toch herhaaldelijk tegen den doop der geloovigen getuigd, zonder daarover de Schrift onderzocht of ernstig gebeden te hebben." Z.

Officiëele Mededeelingen.

In dit no. van ons orgaan komen de Concept Statuten en Huishoudelijk Reglement voor met de voorgestelde wijzigingen etc.

Vanwege de plaatsruimte hebben we de toelichtingen die ons niet absoluut noodzakelijk voorkwamen, maar achterwege gelaten.

De afgevaardigden worden er nogmaals aan herinnerd dat dit concept, ofschoon het tot de Agenda behoort niet afzonderlijk meer op de Agenda voorkomt. 't Is dus noodig, dat men dit no. van „De Christen" ter vergadering meebrenge.

De Agenda hopen we in het no. van de volgende week te kunnen plaatsen.

Enkele Gemeenten schijnen geen plan te hebben, met het oog op de kosten, afgevaardigden te zenden; wat wij ten zeerste betreuren. Elke Gemeente behoort toch MINSTENS door één afgevaardigde vertegenwoordigd te zijn. Vooral nu, nu de vergadering grootendeels gewijd is aan de behandeling en vaststelling der Statuten en 't Huish. Reglement.

In elk geval dient men toch de namen der afgevaardigden op te geven, ook al komen ze niet ter Algem. Verg. De afgevaardigden hebben n.l. het geheele jaar zitting. Ik schreef dit reeds aan de betreffende Gemeenten, doch men schijnt dit niet te kunnen begrijpen.

Ook bleven meerdere Secretarissen nalatig in het zenden van een kort overzicht hunner Gemeente.

Van het al of niet komen ter vergadering behoeft men niet den Secr. der Unie maar in dit geval den Voorg. der Gemeente te Deventer, br. P. v. d. Wende, Kr. Kerkstr. 35, kennis te geven, tenzij men geheel voor eigen rekening komt.

Met vr. groeten,

Uw br. in Chr.,

B. PLANTING, Secr. d. Unie.

A'dam, Tolstr. 117.

Blijkens een ingezonden stukje in dit nom., is onze oude broeder Karssiens, de vroegere Voorganger onzer Gemeente te Stavoren, reeds op reis naar Amerika. Wij zenden hem nog onze hartelijke groeten na, en bidden van God, dat hij veilig over den Oceaan moge komen, en 't hem vergund worde in Amerika het genot van bij zijn eenig overgebleven kind te vertoeven, nog enkele jaren te mogen ervaren!

REDACTIE.

DRINGEND VERZOEK.

De namen der afgevaardigden U. V. a.u.b. **VOOR 5 JULI** op te geven aan P. van der Wende, Kr. Kerkstraat 35, Deventer.

Wordt hieraan niet voldaan, dan kan NIET MEER voor logies enz. gezorgd worden.

Deventer is niet groot en de tijdsomstandigheden zijn zeer moeilijk.

Men gelieve daarmede te rekenen.

Voor ev. gasten kunnen wij ONMOGELIJK zorgen.

HET BESTUUR.

LIEFDEGAVEN.

Voor de Broeders die brandschade leden te Valthermond.

Ontvangen van G. M. te A. f 2; van F. W. H. te A. f 1; van D. A. te H. f 20; van T. B. te H. f 10.

De gezondene gaven waren als regen op de dorstige aarde.

Het was een uitredding des Heeren. Allen hartelijk dank.

Musselkanaal I. J. G. DE HAAN.

Voor het bouwfonds te Apeldoorn.

In hart. dank ontvangen van de Gemeente Groningen f 21.50.

Piet Joubertstraat 46. JAN VISSER.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van H. ter B., Hengelo (O.) f 9.70.

N. VAN BEEK.

Verloofd:

W. K. SCHOLTENS

en

J. DE JONGE Pzn.

Veendam (middenweg) / Wildervank — 27 Juni '17.

Algemeene kennisgeving.

Heden werden wij verblijd door de geboorte van een ZOON.

J. Allewijn,

J. Allewijn-Attema.

Doesburg, 21 Juni 1917.

No. 1575. VRIJDAG 6 Juli 1917. 36ste Jaargang.

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTE CHRISTENEN (BAPTISTEN) IN NEDERLAND.

Verschijnt wekelijks.

Adres voor de Redactie:
Vaillantlaan 415, den Haag.
Voor administratie te Stadskanaal.

ABONNEMENTSPRIJS:
Per kwartaal, franco p. post ƒ 0.50.
Voor 't Buitenland per jaar - 2.50.
Advertenties 1—5 regels 30 ct.
Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement lager.

Gemeenschap der Heiligen.

Hij bezocht het museum, d' eenvoudige man,
Van het land naar de hoofdstad gekomen.
't Schilderijen-museum, waar véél was, maar niets
Waarmee hij was ingenomen.

Ten laatste bereikt hij een stil pavilloen,
Waar 'n een heerlijk groot doek is gespannen
Van Jezus aan 't kruis — en daar stond hij nu voor,
Geheel door den aanblik bevangen. —

Zijn liefde ging uit tot zijn dierbaren Heer,
Die heeling hem bracht door Zijn wonden —
En met handen gevouwen zag hij óp naar dat beeld,
Met oogen, waar tranen in stonden.

„Gezegende Heiland — wat heb ik U lief,"
Spreekt hij luide, geheel nu vergeten
Waar hij is -- wat hij doet — „Wat heb ik U lief —
Wat voor mij toch uw sterven beteekent!"

„Ook ik heb Hem lief,' zegt een heer die dat hoort,
En reikt hem de hand vol ontroering —
„En ik óók," spreekt een tweede, en een derde: „Ik óók" —
„En ik óók," roept een vierd' in vervoering.

Bij den voet van het Kruis staat dat groepje daar saam!
Als vreemden — in God toch verbonden —
Zij kwamen van Oost en van Noord en van Zuid,
Maar — hadden in God zich „gevonden."

Wij hebben Hem lief! En die liefde verbindt,
Hoe verschillend ook „inzicht en wegen."
Wij hebben Hem lief — ach dáárin is 't geheim
Der gemeenschap der heil'gen gelegen!

Célestine Oliphant—Schoch.

De verdorde vijgeboom.

Matth. 21 : 17—20.

Deze geschiedenis vermeldt een wonder en tegelijk ook een gelijkenis. Wij zien hier een wonder, omdat de vijgeboom op 's Heeren bevel terstond verdorde. Het geval is echter ook een gelijkenis, als een handeling voorgesteld, waarmede de Heere ons iets bepaalds heeft te leeren. Hij stelt de menschen de waarheid voor oogen, opdat de leering, gelijk hier bij deze gelegenheid, een blijvenden indruk zal maken op het gemoed.

Laat ons deze geschiedenis dan in het licht van een gelijkenis beschouwen. Er zijn menschen, die op een verkeerde manier over deze vermelding der Schrift hebben gesproken. Zij hebben ze voorgesteld, alsof de Heere, toen Hem aldaar hongerde, aan niets anders dan aan Zijn eigen behoefte heeft gedacht, en hopende zich met een paar groene vijgen te kunnen verkwikken, in vergissing naar dien boom ging. Geen vruchten aan dien boom vindende, daar Hij er in dit jaargetijde ook geene aan had kunnen verwachten, ergerde Hem dit en zoo heeft Hij er een vervloeking over uitgesproken, alsof die boom een verantwoordelijk wezen was. Deze beschouwing is echter niet naar waarheid. De Heere zag een vijgeboom, die door een grillige speling der natuur, bedekt was met bladeren op een tijd, wanneer dit in den gewonen loop der dingen niet zoo wezen moest. De Heere zag dat dit Hem tot aanschouwelijk onderwijs kon dienen en daarom ging Hij er met de discipelen heen om te zien, of er vijgen aan waren, zoowel als bladeren. Toen Hij er geen aan vond, gebood Hij den boom voor altijd onvruchtbaar te blijven en terstond begon hij te verdorren. Hierin heeft de Heer eene diepe leering gegeven voor alle tijden. Ten eerste was het een bijzonder treffend beeld van den Jood-

schen staat. Israël had aan God groote dingen beloofd. Terwijl alle andere volken als boomen waren zonder bladeren, die geene belijdenis van trouw aan den waren God uitspraken, was het joodsche volk bedekt met den bladertooi eener schoone godsdienstige belijdenis. Er was echter geen vrucht aan dien boom. Het volk was heilig en rechtvaardig in eigen schatting, doch zonder getrouwheid aan God of liefderijk jegens hun naaste. Zij verwelkten dan ook als 't ware op hunnen wortel totdat de Romein kwam en met den bijl zijner legioenen den onvruchtbaren stam heeft uitgehouwen. Welk een les is dit ook voor de natiën. Natiën kunnen versierd zijn met den ganschen bladertooi der beschaving, kunst en wetenschappen, vooruitgang en godsdienst, maar zoo er geen innerlijk leven van godsvrucht is en geen vrucht tot gerechtigheid, zoo mogen zij voor een wijle bestaan, maar zullen daarna toch verdorren.

Welk een leering ook voor de kerken. Er zijn kerken, die vanwege het aantal harer leden, hare financiën en de kracht van haren invloed bovenaan staan; maar geloof, liefde en heiligheid worden niet gehandhaafd en haar overkomt hetzelfde lot. Maar welk een leering bevat ze ook voor een ieder persoonlijk. Onze eerste opmerking is dat er vele menschen zijn, die een vurige maar onvruchtbaren belijdenis doen. Zij zien er uit als vruchtdragende boomen, en gij verwacht er de beste vijgen van; maar het is slechts schijn en in werkelijkheid niets anders dan huichelarij. Het Evangelie is niet anders dan in woorden tot hen gekomen. Het werk des Heiligen Geestes kennen zij niet. Zijn er niet zulke menschen wier leven loochent, wat hunne lippen belijden? Zij schijnen de jaargetijden te tarten. Het was toen den tijd der vijgen niet en toch was de boom vol van den bladerendos, die gewoonlijk rijpe vijgen aanduiden. Aan den vijgeboom komen n.l. eerst de vruchten en dan de bladeren. Vroeg in het voorjaar komen groene knobbels aan het einde en aan de punten der takken en, als die knobbels zich uitzetten, dan blijken zij groene vijgen te zijn. Daarna komen de bladeren uit en als de boom er gansch mede bedekt is, zijn de vijgen rijp en kunnen gegeten worden. Er konden dus van dezen boom vruchten verwacht worden, ofschoon het de tijd niet was. Dat het niet zoo was is een gril der natuur, maar geen gezond resultaat van echten groei. De regel is: Eerst de vrucht en dan de bladeren. Zoo zijn er ook menschen die godsvrucht belijden eer zij nog de geringste vrucht vertoonen. Jonge menschen, die in Christus gelooven behooren hun geloof te toonen door hunne heiligheid te huis en door hunne godsvrucht daar buiten, om dan voorwaarts te treden en hun geloof in den Heere te belijden. Het is de sobere en normale wijze van doen, dat men eerst is en dan belijdt te zijn; dat men eerst zelf verlicht is en dan zijn licht laat schijnen; dat men eerst zich bekeert en gelooft en dan op de schriftuurlijke wijze bekeering en geloof belijdt. Wij moeten vijgen hebben, eer wij bladeren hebben. Menschen wier godsdienst geveinsd is, zullen gewoonlijk vooraan staan, omdat zij geen genade genoeg hebben om zich bescheiden op den achtergrond te houden. Zij hebben geen verborgen wandel in God; zij bekommeren zich niet om persoonlijke godsvrucht en zijn des te meer begeerig om van de menschen gezien te worden. Zulke menschen trekken gewoonlijk ieders aandacht. Onze Heiland en Zijne discipelen gingen naar den bladrijken boom toe, hij heeft niet slechts hun oog, maar hen zelven tot zich getrokken.

Als wij iemand zien, die eene vrijmoedige belijdenis uitspreekt, dan kunnen wij niet anders aan hem denken dan aan een vruchtdragenden vijgeboom. Laat ons echter bij deze ernstige waarheid stilstaan en merken dat Jezus den boom in oogenschouw neemt. Hij zal zoo tot hen naderen die belijden en naar vrucht bij hen uitzien. De eerste Adam kwam tot den vijgeboom om bladeren, de tweede Adam komt om vijgen. Hij doorzoekt ons karakter om te zien of er eerlijkheid en waar geloof is alsmede liefde en levende hope en blijdschap, die de vrucht is van den Heiligen Geest, geduld en zelfverloochening en vurigheid in het gebed, en een wandel met God en inwoning van den Heiligen Geest. En als Hij deze dingen niet ziet, dan is Hij niet tevreden met het kerkgaan, of het bijwonen van samenkomsten of bidstonden, want al deze dingen kunnen wel niets dan bladeren zijn en Zijne inspectie zal tot strenge maatregelen leiden.

Merk op, dat hetgeen, waarnaar Jezus bij u uitziet niet is uwe woorden, niet uwe besluiten, niet uwe bekentenissen, maar uwe oprechtheid, uw innerlijk geloof, het feit dat de Geest Gods waarlijk in u werkt, zoodat gij vruchten voortbrengt der bekeering waardig. Als Christenen belijden wij gekocht te zijn uit de menschen en verlost te zijn van dit verkeerd geslacht. Christus kan geen vrucht verwachten van menschen, die de wereld met hare veranderlijke tijden als hun leidsvrouw erkennen, maar wel kan Hij haar van den geloovige in Zijn eigen Woord verwachten. Gelijk Hij het recht heeft vrucht te verwachten van een in vol blad staanden vijgeboom, zoo heeft Hij ook het recht vruchten te verwachten van hen, die zich Zijne trouwe volgelingen noemen. Hij wenscht liefde in ons te zien voor Hem, liefde voor onze medemenschen, een krachtig geloof in de openbaring, een ernstig strijden voor de waarheid, een dringend aanhouden in het gebed en in de practijk een nauwgezetten levenswandel. Hij verwacht daden van ons, die overeenkomstig den wil Gods en naar de gezindheid van den Geest Gods zijn. Zoo Hij die niet ziet, dan ontvangt Hij niet wat Hem toekomt. Is Hij wel voor iets anders gestorven dan om Zijn volk heilig en zalig te maken? Waar heeft Hij zich voor overgegeven? Was het niet, opdat Hij zich een volk zou afzonderen, ijverig in goede werken? Wij berooven Hem van Zijn loon, zoo wij Hem niet verheerlijken, en daarmede wordt den Geest Gods smart aangedaan.

En nu ten slotte. De zoeker vindt aan den boom niets dan bladeren. Niets dan bladeren beteekent: niets dan leugen. Is dat een te hard woord? Indien ik geloof belijdt en ik heb geen geloof, is dat dan geen leugen? Indien ik berouw over de zonden belijdt en ik heb geen berouw, is dat dan geen leugen? Voor Christus is het groen der bladeren zonder vruchten slechts even zooveel als bedrog. Eene belijdenis zonder genade is de begrafenispraal eener doode ziel. Indien wij den naam hebben van te leven en wij zijn dood, in welken toe-

stand bevinden wij ons dan! Onze Heere ontdekte dat er geen vrucht was en dat was schrikkelijk en daarom veroordeelde Hij den boom. Was dit niet recht? Heeft Hij hem niet gevloekt? De boom was reeds een vloek. Hij was tot niets nut; hij bezorgde niemand eenige verkwikking. Zoo neemt ook de onvruchtbare belijder een positie in, waarin hij een zegen behoorde te zijn, maar waar inderdaad een booze invloed van hem uitgaat. De genade van God is niet in hem, hij is volstrekt onnut, hij is een vloek. De Heere heeft echter den boom tot een goed doeleinde gebruikt toen Hij hem deed verdorren, want van nu voortaan werd hij als een baken in zee, een waarschuwing voor allen, die voorgeven te zijn dat, wat zij niet zijn. Zoo zal ook, door den ongodvruchtige, die slechts een schoone belijdenis aflegt, maar wegkwijnt op zijn weg, een indruk op anderen teweeggebracht worden, want zij zien dan het gevaar van een onware belijdenis, en zoo zij wijs zijn, zullen zij er zich niet aan schuldig maken. God geve dat zulks 't geval moge wezen, telkenmale als een onoprechte belijder van den godsdienst verdort. Na de veroordeeling van den boom, velde de Heiland ook het vonnis. Hoe luidde dit? Eenvoudig: Blijf wat gij waart! Het was niets meer dan een bevestiging van zijn staat en toestand. Deze boom heeft geen vrucht gedragen; hij zal nimmer vrucht dragen. Indien iemand verkiest zonder de genade Gods te zijn en toch belijdt haar te hebben, dan is het niets meer of minder recht wanneer de groote Rechter zegt: „Die vuil is, dat hij nog vuil worde." Moge de Heere niemand onzer, waarde lezers, aldus hebben te vonnissen, maar mocht Hij ons bekeeren, opdat wij bekeerd zijn en het eeuwige leven in ons werken, tot lof en prijs van Zijn naam.

Hn. D. B.

De wederkomst des Heeren

(Vervolg.)

De opname der Gemeente is voor de wereld een onberekenbaar verlies.

God rekent met de Zijnen in het wereldbestuur.

Omdat Zijne gemeente nog op aarde is, worden er tal van rampen afgeweerd of verschoven. Van de zegeningen, die God aan de gemeente geeft, genieten ook de wereldlingen. Is de gemeente weg, dan worden er verschillende plagen uitgestort, die God om der wille der Gemeente nu nog inhoudt. Er bestaat dan geen enkele reden meer voor God de rampen tegen te houden. De machten der duisternis zijn nu nog begrensd en gebonden. God Zelf trekt de grenslijn: „tot hiertoe en niet verder," want — „Mijn kinderen beërven het beloofde heil." En nooit krijgen de machten der duisternis meer vrijheid, dan om over Zijne gemeente te brengen een „lichte verdrukking." Verder mogen ze niet en kunnen dus ook niet.

Ook de wereldmacht is gebonden door Zijn kinderen. Groote revolutie's zijn op doorbreken maar — ze moeten wachten, totdat de Heere Jezus Zijne gemeente in veiligheid heeft gebracht.

Als we de oogen open hebben dan zien we gevaren overal.

We noemen slechts enkele. Daar is het „gele gevaar", en dat is lang niet denkbeeldig.

Denk aan de landen, die alleen om oorlog te kunnen voeren, telkens weer millioenen leenen. Als de luchtscheepvaart doorgaat (en die gaat reeds door), dan zijn er weer millioenen noodig, om luchtschepen voor den oorlog te kunnen bouwen.

De geldmannen en staatslieden zijn in groote spanning. Volgens de mannen, die het weten kunnen, staan de rijken, die den toon aangeven voor staatsbankroeten. Reeds is de groote wereldoorlog uitgebroken. Het sein is gegeven. Naar alle kanten slaan de vlammen uit, naar Europa, Amerika, Afrika, Azië. Wanneer zal de voltooiïng komen? Die is geen menschenwerk; ze komt van boven alleen. Daar wacht alles op. Eerst zal de opname der gemeente plaats hebben.

De algeheele omkeer in de natuur wordt eveneens opgehouden en vastgehouden door de tegenwoordigheid der Gemeente. Het is waar, ook nu hebben we op verscheidene plaatsen natuurrampen. Maar ze mogen en kunnen toch weer niet verder, dan over de gemeente brengen een „lichte verdrukking."

Maar wordt zoo straks de gemeente opgenomen, dan zullen deze rampen niet meer te achten zijn, bij de vreeselijk geweldige omkeer in de natuur, die dan zal plaats hebben.

Is de Gemeente weg dan worden alle zegeningen ingetrokken, die God nu nog geeft aan de wereld, door de aanwezigheid der Gemeente.

In het verleden was het ook zoo, dat God Zijn zegen geeft terwille van Zijn kinderen.

Gen. 39 : 5, 23; Gen. 41. Daar zien we hoe alles gezegend wordt om Jozefs wil. Jozef is type van Christus.

Potifars huis wordt gezegend om Jozefs wil (vs. 5).

In de gevangenis is de zegen om Jozefs wil (vs. 23).

Gansch Egypte wordt gezegend om Jozefs wil.

2 Sam. 6 : 11; 1 Kron. 13 : 14. Obed Edom's huis wordt gezegend omdat de ark des Heeren daar staat. En de ark was toch maar een zinnebeeldig heiligdom.

Hoeveel te meer dan waar het het werkelijke heiligdom geldt. DE gemeente in haar geheel is het lichaam van Christus. Hebr. 3 : 6. „Wiens huis wij zijn." 2 Petr. 2 : 5; Ef. 2 : 19—21. Wij zien dus dat wij door onze verbondenheid met Christus een enorm hoogen stand innemen in de wereld, en tevens een hooge verantwoordelijkheid hebben! Wij zijn een volk van priesterkoningen. Dat is maar geen vroom praatje, het is heerlijke werkelijkheid.

Niemand kan zich indenken wat dat beteekent voor de wereld, dat de Gemeente van Jezus Christus er nog is. Zij treedt voortdurend in als vóórbiddende. Vanaf den Pinksterdag tot nu toe, doet de Gemeente, als één geheel voorbidding, boven in den hemel en beneden op de aarde. De gemeenteleden sterven, de gemeente sterft niet. En God houdt rekening met de voorbede Zijner kinderen. In antwoord op hun gebed grijpt Hij in, in de natuur, in de duivelenwereld, in de hemelsche wereld als het moet.

(Wordt vervolgd.)

AGENDA
voor de
37ste Algemeene Vergadering

der Unie van Gemeenten van gedoopte Christenen in Nederland.

Te houden 18 en 19 Juli 1917 te Deventer.

18 Juli. 's Morgens 8½ uur bidstond in het lokaal der Gemeente (Binnen Singel).

Te 9 uur vinden de afgevaardigden gelegenheid om de verschuldigde contributie hunner Gemeenten en ook andere gelden aan den Penningmeester af te dragen (zie art. 12b der Statuten). Gemeenten, die hun contributie niet op de Vergadering afdragen, dienen het voor den 18 Juli aan den Penningmeester te zenden.

De Presentielijst

zal direct bij aankomst in de Kerk ter teekening worden aangeboden; elk schrijve zijn naam ter aangeduider plaatse. Afgevaardigden, wier namen niet voorkomen op deze lijst, hebben niet het recht om te stemmen.

De gasten teekenen op een andere lijst, daarvoor ingericht.

Openingswoord

door den President Br. A. Hof om 10 uur.

I. HUISHOUDELIJK GEDEELTE.

a. Het kiezen van een Voorzitter voor de Vergadering. Deze moet uit de leden der Unie-Comm. worden gekozen.

b. Het voorlezen door den Secretaris van de Notulen der laatst gehouden vergadering.

c. Opname der Presentielijst en vaststellen van de Algemeene Vergadering 1917—1918.

d. Waar de Algemeene Vergadering 't volgend jaar zal zijn? Iedere Gemeente heeft het recht om haar uit te noodigen (zie moties en besluiten 1b).

e. Benoemingen.

de Voorzitter wijst aan:

1. Comm. van rapport, om de rekeningen na te zien (2 leden).
2. Comm. van stemopneming (3 leden).

II. JAARREKENINGEN.

1. door den Penningmeester:
   1. Unie-kas.
   2. Kas voor inwendige Zending. (Deze kas bestaat uit de drie gecombineerde kassen: Unie-centkas, Fonds v. Unie-Evangelist en Fonds v. hulpbeh. Gemeenten).
   3. Engelsche collecte.
   4. Weezenfonds.
   5. Studiefonds.
   6. Fonds „Schoemaker".
   7. Reservefonds.
2. Zendingspenningm.: Zendingskas.
3. Administrateur: „de Christen".

Daar de uitgave van „De Christen" in de naaste toekomst meer dan 100 % duurder wordt, stelt de Commissie als noodmaatregel voor ons orgaan te halveeren.

4. Administrateur: „De Zaaier".

Zal de uitgave van „De Zaaier" bestendigd worden, dan moet óf de prijs verhoogd óf het te kort op een andere wijze gedekt worden.

5. Depôthouder: „Ons Depôt".

Na elk verslag kunnen inlichtingen worden gevraagd, mededeelingen worden gedaan en wenken worden gegeven.

III. JAARVERSLAG

door de Comm. der Unie de Algemeene Vergadering aangeboden.

IV. PERIODIEKE AFTREDING.

1. Commissie-leden: Aftredend J. Louw, F. J. v. Meerloo en B. Planting.
   Candidaten: De aftredenden en J. Huizinga, W. Panjer, J. W. Weenink en P. v. d. Wende.
2. Redactie „De Christen": Afredend N. van Beek en N. Zerbst Jzn. Candidaten: De aftredenden en K. Kuipers en P. v. d. Wende.
3. Zendings-Penningmeester: Aftredend E. H. de Groot. Candidaten: De aftredende en J. W. Weenink.

V. COMMISSIE-VOORSTELLEN.

1. Behandeling en vaststelling der Statuten en Huishoudelijk Reglement en de voorgestelde wijzigingen. (Zie „De Christen" van 29 Juni, no. 1574).
2. Het z.g.n. reis-predik-plan in te voeren.

Toelichting: Het reis-predik-plan bestaat hierin, dat de Voorgangers der verschillende Gemeenten eenmaal in 't jaar elkander afwisselen en vacante Gemeenten bezoeken, bij welke gelegenheid dan een bizondere collecte voor de kas der inwendige zending gehouden wordt. Hoofddoel is op deze wijze de arbeid der inwendige zending krachtiger te steunen.

3. De Gemeente Apeldoorn op haar verzoek (zie „De Christen" van 15 Juni, no. 1572) in de Unie op te nemen.

VI. REFERATEN.

„De hervorming en wij" door br. N. v. Beek.
„Van beek tot stroom" door br. P. v. d. Wende.

VII. VOORSTELLEN EN VRAGEN VAN GEMEENTEN.

1. Muntendam verzoekt br. J. v. d. Schors als Unie-Voorganger te erkennen.
2. 2e Exloërmond verzoekt br. J. Hekhuis als Unie-Voorganger te erkennen.
3. Foxhol verzoekt br. J. Jeronimus als Unie-Voorganger te erkennen.

4. Leeuwarden wenscht, dat alle Gemeenten dezelfde Statuten hebben.

Toelichting: 't Is de Gem. L. gebleken, dat de Statuten der Gemeenten hier en daar nog al verschillen. Zij achten dat belemmerend voor een goede harmonische samenleving en werking.

Voor de jeugd.

HET HOOFD IN DEN KETEL.

Een kleine jongen, die aan 't zoeken was naar nieuw speelgoed, vond een grooten ouden ketel, schreeuwde er in, en vond 't zoo'n leuk geluid, dat hij ten slotte het geheele hoofd er in stak. Nu kwam hij geheel in het donker te zitten. Toen hij het hoofd er weer uit wilde halen, kon hij 't niet. Hij mopperde en schreeuwde, maar hij kon die ketel maar niet weer kwijt worden. Daar moesten andere, vereenigde krachten van moeder, broeders en zusters, zelfs van den dokter bij te pas komen! 't Ging niet gemakkelijk; er gingen wel 8 uren mee heen eer de knaap van zijn lastig hoofddeksel bevrijd was. Daarna keek hij er enkele oogenblikken naar, en zei toen heel verstandig: 'k speel nooit weer met jou.

Toen ik dit leuke verhaal las, dacht ik, dat onderlinge twist ook wel op zulk een ketel gelijkt. Wie er zich in mengt steekt zijn hoofd in een ketel en geraakt in het donker, en komt er niet zoo gemakkelijk weer uit. Daarom pas op en steek uw hoofd niet in zulk een ketel. Daarmee wil ik niet zeggen, dat gij hen, die in zulk een ketel zitten, maar aan hun lot moet overlaten! Dat zij verre. Haast u liever om zulke patiënten uit hun donkeren toestand te verlossen, al zoudt gij er ook 8 uur werk mee hebben. Maar wacht u, steek er zelf uw hoofd niet in. Jammer dat er maar weinig menschen zijn, die uit dergelijke ketels, als zij er in gekomen zijn, zoo gaarne verlost willen worden als die kleine jongen, en dan ook niet tot het vaste besluit komen: ik speel nooit weer met jou!

Nochtans geeft de Heere een ernstige raad in Matth. 5:23—26. Was het in dien tijd reeds noodig haastelijk welgezind te zijn jegens uwe wederpartij, hoeveel te meer is het nu noodig, nu ons alles toeroept: de toekomst des Heeren genaakt. En wat zal het vreeselijk zijn voor hen, die niet gereed zijn als Jezus komt!

H. H. t. B.

Op den Wachtpost.

In no. 1567 van „De Christen" behandelden wij het onderwerp: „De doop van Johannes en de christelijke doop," en gaven daarbij ook eenige toelichting aan de zoo weinig begrepen en zoo verschillend opgevatte vermelding van de 12 Johannes-discipelen in Hand. 19:3—5.

In het blad der Vrije Chr. Gem. „Ons Orgaan" schreef Ds. A. W.(inckel) iets over „Volgelingen van Johannes den Dooper," dat wij niet in bijzonderheden kenden, maar een aardige illustratie is van wat wij over bovenvermelden tekst schreven.

Het volge hier:

Volgelingen van Johannes den Dooper. Te Efeze vond Paulus eenmaal 12 discipelen, die alleen den doop van Johannes kenden. Een bewijs ervan, hoe uitgebreid de invloed van den Dooper geweest is. Ja, tot op den huidigen dag vindt men in het Oosten groepen van menschen, die wel den doop hebben, maar Christus niet kennen. In Mesopotamië kwam een Engelsche veldprediker, Ds. F. Humphrey, weer met dit merkwaardige volkje in aanraking. In de „Baptist Times" beschrijft hij ze als menschen, die over het algemeen met de aanduiding in Hand. 19 overeenkomen. Zij erkennen Johannes den Dooper als hun leeraar en heer en kennen alzoo alleen zijn doop. Zij worden „Sabaeën", „Baptisten" genoemd, maar zijn geen Christenen. In den loop der eeuwen is bovendien hun leer met tal van gnostische elementen vermengd.

In de 17de eeuw waren er nog 20.000 gezinnen van deze Sabaeën; thans zijn zij nog maar 3000 zielen sterk. De meesten verdienen hun brood als zilversmeden.

„HOOG BOUWEN."

Psalm 91.

Een merelen-paartje, dat pas was gehuwd —
En dus ook nog wat onervaren —
Het bouwde zijn nestje vlak tegen den muur,
In een perzike-boom zonder blâren.

Een meter of twee van den grond slechts — o wee!
Maar zonnig en stil was het hoekje;
En héél ons gezin was verrukt van hun keus
En bracht hun ook vaak een bezoekje.

En plannetjes maakten wij voor hun geluk —
Straks zouden wij helpen met 't voeden —
Zij waanden zich veilig bij ons in den gaard,
Wij zouden voor kwaad hen behoeden.

Maar vaak toch bekroop mij een angst — een angst,
Dat ze 't nest nog niet hoog genoeg bouwden....
't Was d' eerste keer voor hen — de keus was niet licht —
Ze werkten zoo blij — ze vertrouwden.

En straks zat het moedertje, weelderig stil,
Van achter de bloesems te turen....
En 't vadertje zong op een twijg in de buurt,
En zat zijn geluk te begluren.

Maar ach! op een heerlijken lente-dag, vroeg —
Zoo juublend en zonnig de morgen —
Daar trad ik naar buiten, en zag reeds van ver,
Wat 't hart mij vervulde met zorgen:

Daar lag me dat lieflijke merelen-nest
Te bodem — al d'eitjes gebroken!
De kat van den buurman, die 't kwaad had gedaan,
Is vlug onder 't tuinhek gedoken.

En 't merelen-paartje fladderde maar
Vol angst en geschrei om mij henen;
En 'k gaarde de rest van dat vooglengeluk
Bijeen — en kon enkel maar weenen....

Toen legd' ik het nest op de oude plaats neer,
Een graf nu van lieflijke droomen....
Want 'k wist wel, die mereltjes zouden nooit meer
Op die plek in ons tuintje komen.

— — — — — —

O, mereltjes! 'k heb ook met tranen geleerd:
Hóóg bouwen, en vast in Gods hoven!
Zóó hoog, dat geen menschen — of katten der aard —
Mijn levensgeluk kunnen rooven!

Célestine Oliphant.

Lectuur

„Opdat ze allen één zijn," een referaat van den bij vele christenen gunstig bekenden Duitschen Prediger G. Nagel te Siegen, Westfalen, en in goed Nederlandsch vertaald door K. Klein.

'tIs een warm, degelijk pleidooi, naar aanleiding van Joh. 17 : 21a, voor de erkenning van de eenheid, niet der kerken, maar der geloovigen in Christus, niet in den geest der z.g.n. Darbisten broeders, maar in dien der vrije gemeenten en van de Evang. Alliantie. Christus wordt als centrum der wezenlijke éénheid krachtig in deze brochure verkondigd. Een gezond gemeentelijk leven tot opvoeding der geloovigen en tot gemeenschappelijke verheerlijking des Heeren wordt er in aangeprezen. Tegen menschverheerlijking of „personencultus" in de gemeente wordt ernstig gewaarschuwd, evenals tegen miskenning en onteering van trouwe dienaren der gemeenten. De instellingen des Heeren, Doop en Avondmaal, zijn er in verzwegen.

Men moge precies elken volzin niet onderschrijven, het geheel bevelen wij van harte ter lezing aan. Men trachte het onder de aandacht vooral van vele geloovigen in de verstrooiing te brengen.

Zie advertentie.

N. v B.

Ingezonden.

WEEZENZORG.

Met de Vereeniging „Weezenzorg", gevestigd te Stadskanaal, is eene instelling tot stand gekomen, welke, naarmate het Baptistisch beginsel in uitbreiding wint, van zeer groot belang, ja, op den duur onmisbaar mag heeten onder ons Baptisten.

Ten einde de vermoedelijke onbekendheid met den oorsprong dezer stichting weg te nemen, en tegelijkertijd de belangstelling te wekken welke de zaak verdient, volgt hier een kort verslag van het ontstaan der Vereeniging.

In 1883 werd door wijlen den Heer Bergh, lid van de Gemeente te Amsterdam, aan wijlen den Heer Kloekers, toenmaals predikant bij de Gemeente te Nieuwe-Pekela, ter hand gesteld een geldswaardig stuk, zijnde een effect gecons. Russ. sporen groot 625 Roebels, met de bepaalde opdracht dat dit fonds te beschouwen was als eerste steen voor een weeshuis voor kinderen van Baptisten, en waarin zoo noodig en zoo mogelijk ook anderen mochten worden opgenomen.

Bij het overlijden van den Heer Kloekers, in 1893, was dit tot f 1800.— gestegen. Met goedkeuring van den Heer Bergh, toen nog in leven, stelde alsnu de familie van den Heer Kloekers eene commissie tezamen aan welke het beheer van bedoeld fonds werd opgedragen — welke commissie den 2en December 1893 te Nieuwe-Pekela werd gevormd en uit vijf leden bestond.

In den loop der jaren onderging deze commissie door overlijden en uittreden eenige wijziging, maar steeds bleef 't beheer van het fonds aan vijf leden toevertrouwd.

Ten einde het bestuur van het weezengeld op een meer hechten grondslag gevestigd te krijgen, heeft de commissie meermalen beproefd om als rechtspersoon bij de Regeering te worden erkend. Dit is haar echter niet mogen gelukken, daar eene commissie als zoodanig, volgens onze wetgeving blijkbaar niet in de termen valt voor de rechtspersoonlijkheid.

Met het oog evenwel op het belang en op de toekomst van het fonds heeft de commissie gemeend den eenigen weg te moeten inslaan, om genoemd doel te bereiken, n.l. er eene vereeniging van te maken.

Daarin nu is zij geslaagd, en sedert Juni 1916 is de vereeniging bij Koninkl. goedkeuring als zoodanig erkend, aanvankelijk met twintig leden.

Het fonds, dat de commissie aan de Vereeniging „Weezenzorg" heeft overgedragen, bedraagt f 3500.—.

Bij het streven naar uitbreiding onzer beginselen, mogen we den tijd tegemoet zien, dat ook de gemeenten zich zullen uitbreiden, en dientengevolge dat het weezenvraagstuk ook zal worden een belang dat alle gemeenten, dus alle leden raakt. Daarom is vergrooting van het Weezenfonds noodzakelijk, zoodat deze „eerste steen" eenmaal de hoeksteen van een Weeshuis worden zal, 't welk de bedoeling immers van den grooten gever was. Het lidmaatschap bedraagt f 1.— per jaar, het donateurschap f 2.50 per jaar. Beiden genieten het recht de vergaderingen te bezoeken. Donateurs hebben een adviseerenden stem.

Voorzitter is Ds. J. W. Weenink; Penningmeester H. Dethmers, beiden te Stadskanaal.

Mogen zich velen aangetrokken gevoelen om lid te worden.

De Secr., J. W. BRAT.

Ter Apel, Juni 1917.

Aan de Jeugdvereenigingen.

De concept-statuten circuleeren onder de leden der voorloopige commissie. Binnen enkele dagen verwacht ik ze bij mij terug en zal ik er de Vereenigingen kennis van doen nemen. Misschien zal ik de geachte Redactie van dit blad verzoeken er plaatsruimte voor af te staan. Dan kunnen ze in de vereenigingen worden besproken en eventueele op- en aanmerkingen te mijnen kennisse worden gebracht.

God zij met u in den arbeid en strijd voor Zijn heerlijk Koninkrijk!

G. J. OLIJSLAGER,
Secr. der Commissie.

Uit de Gemeenten.

GRAND RAPIDS, MICH. U. S. A. In de gemeente van gedoopte Christenen hier wisselde in de laatste maanden droefheid en vreugde elkander steeds af.

Naar de gewoonte, die wij reeds jaren volgden, hebben we 1 Jan. ons jaarlijksch liefdemaal gehouden. Dat is voor ons altijd een tijd van vreugde.

Doch spoedig werd de gemeente in rouw gedompeld, doordat het den Heere behaagde om een oude zuster, met name Van der Ploeg, uit ons midden weg te nemen door den dood.

Maar de Heere troostte. Reeds verleden jaar was er onder onze jongelieden geestelijke werking en twee zusters, Tina en Minnie de Jong werden tegelijk gedoopt. Vervolgens meldde zich in de maand Januari weer een man aan Br. S. Frank, die 4 Februari gedoopt werd.

Verder moeten we weer melden, dat de zusters Sterrema en Korthuis uit ons midden werden weggenomen door overlijden; de eerste 30 Maart en de andere 27 April en werden door broeders der gemeente grafwaarts gedragen.

Dan mogen we ook melden, dat we behalve de eerstgenoemden zes anderen mochten zien afdalen in het watergraf, waaronder twee paar echtelieden waren en twee meisjes. Een paar waren jonge echtelieden de andere van middelbaren leeftijd. Ze konden allen met blijdschap en vreugde die stap doen, prijzende de naam des Heeren en Hem roemende, die hen kocht met Zijn dierbaar bloed. Zoo stemde dit ons ook tot lof van den naam des Heeren.

Hoewel we een lid moesten uitsluiten kwam er daarentegen weder een afgesneden lid, na schuldbelijdenis en verzoening met de tegenpartij terug en werd opgenomen. Er gaat dagelijks veel gebed in de gemeente op, dat de Heere vele van onze jongelieden moge trekken, en overbrengen in het Koninkrijk van den Zoon Zijner liefde.

Namens de Gemeente
Egbert Boukma, Correspondent-Secr.

LEEUWARDEN. Werd in ons vorig gemeente-bericht alleen medegedeeld dat Br. Koopmans den doop voltrok aan een br. uit Bergumerheide, er had bij moeten worden vermeld, dat tevens een jonge zuster (jongste dochter van Br. en Zr. Beuneker) des avonds door den doop in de gemeente werd opgenomen.

de V.

Officiëele Mededeelingen.

Omdat een deel der Afgevaardigden ter U. V. te Zutphen en te Apeldoorn logeeren zal, verzoeken wij ieder en Afgevaardigde te willen melden of hij DINSDAG OF WOENSDAG komt.

Wil dit VOOR 13 Juli berichten aan P. VAN DER WENDE, Kr. Kerkstr. 35, Deventer.

HET BESTUUR.

LIEFDEGAVEN.

Ontvangen van de Gem. Stavoren f 35.— ten behoeve van „Voorzorg", fonds voor rustende Predikanten.

U. ZWOLSMAN Wzn.,
Workum. Penningmeester.

Voor de Uniekas.

Ontvangen van de Gemeente te Haulerwijk, Pinkstercollecte f 6.92, van de Gemeente te Sneek, Pinkstercollecte f 5.16.

F. J. van Meerloo, Penningm.
Amsterdam, Jacob Obrechtstr. 43 huis.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van S. R., N.-Buinen f 5.—; van P. B. te Harlingen f 12.15; van Jac. E. te Ned. O.-Indië f 7.50; van K. K. te Musselkanaal f 7.25; van J. S. te Valthermond f 7.—; van H. M. te N.-Pekela f 7.—; van G. v. D. te Apeldoorn f 2.72½; van C. P., Deventer f 12.50.

N. VAN BEEK.

P.S. Onze abonné's, die per halfjaar betalen, kunnen der Administratie heel wat moeite en kosten besparen, als zij zoo goed willen zijn spoedig betaling te zenden, vóór nog de post-quitanties verzonden worden. 't Is ook voordeeliger voor u zelf, want een postwissel beneden f 5 kan nog met 2½ ct. gefrankeerd worden.

N. v. B.

OPGELEZEN KORENAREN.

Slechts in den dienst van Jezus heeft het leven wezenlijke waarde voor tijd en eeuwigheid.

Ed. W. Scheve.

DE BIJBEL.

Het historisch gedeelte des Bijbels, zoowel verhaal als profetie, vormt als het ware het geraamte der Schrift, terwijl het leerstellig gedeelte spieren, bloedvaten en zenuwen uitmaakt.

Wie den historischen grondslag des Bijbels in zijne verklaring veronachtzaamt, om overal te vergeestelijken, bederft alle goede uitlegging.

Nooit zondt Gij ledig henen
Wie ledig tot U vlood:
Nooit gaaft Gij harde steenen
Aan wie U vroeg om brood.

P. Huet.

OOTMOED.

„Wanneer de hemel geeft den zegen
Van eenen schoonen zomerregen,
Dan vloeit die gaaf wel overal,
Maar al wat hoog is en verheven
Daar komt het water afgedreven,
En vloeit in 't allerlaagste dal.
Dat is wat schoons, om mij te leeren
Zoo vloeit de milde Geest des Heeren,
In 't nederig en ootmoedig hart.
O nederigheid zoo hoog te roemen
Wat draagt uw grond toch schoone bloemen,
Och, dat mijn berg een diepte werd."

Jan Luyken.

Dankbetuiging!

Door dezen betuigen wij onzen hartelijken dank voor de bewijzen van deelneming ontvangen bij de ziekte en het overlijden van onzen geliefden Vader.

Familie Mulder.

Amsterdam.

No. 1576. VRIJDAG 13 Juli 1917. 36ste Jaargang.

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTE CHRISTENEN (BAPTISTEN) IN NEDERLAND.

Verschijnt wekelijks.

Adres voor de Redactie: Vaillantlaan 415, den Haag.

Voor administratie te Stadskanaal.

ABONNEMENTSPRIJS:
Per kwartaal, franco p. post ƒ 0.50.
Voor 't Buitenland per jaar - 2.50.
Advertenties 1—5 regels 30 ct.
Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement lager.

De Unie in Bethel.

18 en 19 Juli 1917.

Wees welkom! broeders, in ons midden!
Wees welkom in de IJselstad.
Wij willen God, den Vader, bidden
Dat Hij u hoede op uw pad.
Dat Hij u onderweg beware,
U leed en ongeval bespare,
En gij bij aankomst ons verklare
„Ik heb een goede reis gehad."

Wij willen, broeders, u ontvangen
Zoo goed als 't ons maar moog'lijk is.
Wil echter niet van ons verlangen
Dat alles in de puntjes is.
't Is tegenwoordig passen, meten.
En daarom laten wij u weten,
Wil toch uw broodkaart niet vergeten!
Wij zorgen dan voor vleesch of visch.

Doch laat onz' eerste bede wezen,
Dat Jezus in ons midden zij.
Dan hebben wij geen nood te vreezen,
Want waar Hij is, daar zegent Hij.
Ja,, laten wij zóó samenkomen,
Dat 's Heeren stemme wordt vernomen,
En Goddelijke zegenstroomen
Het deel van ieder onzer zij.

W. van Deventer.

De Algemeene Vergadering onzer Unie.

Onze Unie-vergadering is ditmaal wel zoowat te rgelijken met een „kind der smarte", want in de orbereiding was er inderdaad reeds iets smartelijks, meer daar ze vrijwel een afspiegeling scheen te zijn van den pijnlijken tijd en de angstaanjagende omstandigheden. 't Is zelfs wel zoo verre met haar geweest, dat ze een arme wees gelijk was, die nergens onderdak zou kunnen bekomen! Maar wellicht is zij door dat alles ook wel meer een kind des gebeds geworden, en dan zal 't nog wel een gezond kind worden, dat van levenslust jubelt, en vreugde bereid over ons geheele arbeidsveld!

Broeders, geen vertragen, al moeten wij er voor het uitwendige wat zuiniger langs dan vroeger. Gebrek zullen we nog niet behoeven te lijden. En voor onzen inwendigen mensch, broeders, zijn Gods voorraadschuren vol, de perskuipen vloeien over, en Zijn rivieren zijn nog vol waters! Daarvan wenschen we te genieten!

Alzoo naar Deventer, dat oude, antieke stedeke, maar dat er als geheel verjongd uitziet, waar zoo tal van jaren het domicilie onzer Unie was, en waar thans nog een springlevende, actieve gemeente gevonden wordt, van welker gastvrijheid we, zoo God wil, de eer zullen hebben te genieten. Wel heeft ze eerst geaarzeld om hare poort voor ons te openen, maar dat was geen onhartelijkheid, maar vrees, dat ze de vergadering niet zoo gul en waardig zou kunnen ontvangen, als zij 't wel wenschte.

En nu.... onze komst wordt dichterlijk afgewacht, en het is alsof we reeds de eerste tonen van het welkomstlied in Deventers „Beth-El" hooren ruischen!

We hopen dan ook dat niet één onzer gemeenten nalatig zal blijven in het zenden van een of meer afgevaardigden. Broeders, u wordt verwacht, en — wat boven alles heerlijk is, de Heiland, onze Verlosser, ons alles, wordt verwacht om door den Heiligen Geest in onze vergadering Zijne genade en kracht te openbaren. Zie, dan moet er een zegen zijn, voor de samenkomenden, maar ook een liefelijken zegen voor de gastvrouw, en die zal nablijven en nawerken, als de ver-

gadering weer uit elkander zal gegaan zijn!

Zie, daar moet het allen, die ter vergadering zullen optrekken, om te doen zijn. Laten zij zich plechtig en biddend voornemen, om te Deventer tot een zegen te zijn en gezegend te worden, dan zal het ook geschieden.

Heel menigvuldig is de Agenda niet, maar wat er op gekomen is, zal nog heel wat overwegingsstof leveren. Wij hebben wijsheid noodig, en die wil God geven op 't geloovig gebed (Jak. 1 : 5).

Voorts komen we er als vertegenwoordigers onzer locale gemeenten. Welk een eervolle, maar ook gewichtige taak! Wordt door ons samenzijn de gemeenschapsband versterkt, wordt het liefdevuur in onze harten weer gevoed en tot nieuw ontvlammen gebracht, dan zal dat al onzen gemeenten ten goede komen, en nieuwe krachten zullen er ontwikkeld kunnen worden, tot haren opbouw en hare uitbreiding.

In deze verwachting roepen we vele van onze broeders een „tot-ziens" in Deventer toe.

DE REDACTIE.

Kastijd mij Heere, doch met mate.

Jeremia 10 : 24.

Aandoenlijke begeerte. De profeet wil de kastijding, die God noodig acht voor hem en zijn volk, ondergaan, doch met mate. Dat er een matige grens gesteld wordt aan deze kastijding, is zijne voorwaarde. Maar hoe onderworpen, hoe voorbeeldig gewillig is hij! Ja, het zachte, gewillige gemoed is geschikt voor Gods vaderlijke kastijdingen. Kastijdingen zijn noodig tot tevoorschijnbrenging van het ware karakter des goddelijken levens. Verre zij het van ons, den Almachtige in dezen van iets ongerijmds te betichten, alsof Hij lust en vermaak zoude scheppen in de kastijding Zijner geliefde kinderen. Neen, deze kastijdingen dienen om hen meer en meer afkeerig te maken van de zondigheid en verdorvenheid der oude natuur.

Het nieuwe, goddelijke leven moet zijne kracht openbaren en ontvouwen, hetwelk geen verhindering hebben kan noch wil van het onvereenigbare, van het niet goddelijke, van het niet hemelsche, van het verderfelijke, dat door het onverderfelijke verdrongen wordt.

Doch met mate, is dat niet menschelijk, is dat niet tegen de bedoelingen van God? Zij, die zoo vragen, weten niet wat kastijding is. Ze moeten eerst nog ondervinding opdoen van de pijnlijke en scherpe prikkingen der Goddelijke toelatingen, soms door het vlijmende mes van een scherpe tong; soms door het storende geweld van brutaliteit; soms door het mislukken van de pogingen voor welvaart, blijdschap en geluk; soms ook het lasterlijk sarcasme van den duivel en zijne handlangers verduren. Zijt ge 'n waar kind Gods, houd u dan maar gerust er op voorbereid, dat ge de een of andere keer kennis zult leeren maken met dingen die u minder aangenaam zijn, en die u zullen doen bidden: Heere, met mate; zoodat ge niet meer als verwonderd zult zeggen: maar dat is toch menschelijk, dat is toch eigenlijk de kastijding te willen ontgaan! Zalig, wie de bede verstaan. Zalig, wie Gode onderworpen zijn. O, als er een Goddelijk welgevallen in zijn heilig wezen is — en dàt is er gewis — dan is het ook hier in, dat Zijne uitverkorenen gewilliglijk in alles zich voegen op de aarde in de leer- en heiligingschaal, totdat ze ook in den hemel Hem nog zullen danken voor de wederwaardigheden zonder eigen toedoen, maar onder zijn toelating.

S. V.

De wederkomst des Heeren.

(Vervolg.)

De heiligen hebben aandeel in de wereldregeering. Een straatveger, die met Christus verbonden is, heeft grooter invloed op de wereldregeering dan de Keizer van Duitschland, althans als deze niet waarlijk bidt. Een waschvrouw, die achter haar dampende tobbe priesterlijke voorbidding doet, heeft grooter aandeel in het wereldbestuur dan de ex-keizer van Rusland. Petrus zegt dat wij zijn een koninklijk priesterdom. „Daar staat voor de voorbede van Gods kinderen niets."

In Gen. 18 : 17—32 zien we iets van de macht der voorbede. Op de vóórbede van één man, zou God twee steden sparen, als er vijf rechtvaardigen waren, hoewel de ongerechtigheid ten top was gestegen.

Exodus 32 : 7. God wil Israël niet meer erkennen als Zijn volk. Hij zegt tot Mozes: „uw volk". Mozes heeft den koninklijken moed den Heer dat woord terug te geven: „het is mijn volk niet, het is Uw volk. Zie wat God verder tot Mozes zegt (vs. 10): „Laat Mij toe." En het gevolg van deze voorbede? (vs. 34).

Mozes heeft veertig dagen en veertig nachten op den berg doorgebracht met God, zonder brood te eten of water te drinken. Veertig dagen en veertig nachten in gebed, en dat voor zoo'n zondig en weerspannig volk. Het was geen lang gebed, het was kort genoeg (vs. 31, 32).

Zóó droeg Mozes de zonden en de belangen van zijn medebroeders op het hart. Zijn ook onze harten zoo vervuld met voorbidding voor anderen?

Wij hebben geen denkbeeld van de macht der voorbede. God houdt rekening in het wereldbestuur met de voorbede van Zijn kinderen. Daarom kunnen wij ons er geen denkbeeld van vormen, hoe groot de zegenrijke macht is, die de gemeente uitoefent. Zoodra de Heere Jezus Zijn gemeente zal hebben opgenomen, houdt de bediening der voorbidding op. Het gevolg daarvan zal zijn een stortvloed van onheilen en rampen. Dan barsten de donderstormen van het gericht los. Maar de Gemeente is in veiligheid bij den Heer.

Wat blijft er over na de opname der gemeente?

Halve christenen en heele wereldlingen.

Alle kinderen van God, die met een volkomen hart voor God leefden, weg. Er is nog wel christendom, maar Laodiceesch, zelfgenoegzaam, en dus in Gods oogen verwerpelijk. Christenen die hun „eerste liefde"

hebben verlaten.

Als er zijn die hun „eerste liefde" hebben verlaten, zoek dan niet, dat met iets anders goed te maken. Met geen Zondagsschoolwerk, met geen armen of ziekenbezoek, of welke arbeid ook. Met niets ANDERS is God tevreden. Alleen dit „terugkeeren waarvan men uitgevallen is."

Willen wij dit niet dan is het onvermijdelijk gevolg, de kandelaar wordt weggenomen en het licht uitgebluscht (vs. 5).

In Openb. 3 : 1—3 vinden we de soorten christenen, die dan nog op de aarde zullen zijn. Menschen wier werken niet vol bevonden zullen worden door God (Openb. 3 : 14—16).

Dan zijn er enkel dwaze maagden op de aarde, die hun lampen hebben laten uitgaan, en geen olie hebben in hunne vaten, en die geen ander antwoord krijgen van den Bruidegom (let wel, geen rechter) dan: „Ik ken u niet, gij behoort niet bij Mijn bruiloft."

Er zal nog wel fijn goud zijn maar verdonkerd.

Dan gaat in vervulling wat Jesaja profeteerde: „dat er te Sion zondaren zijn inplaats van heiligen.

Niets over dan halfslachtige christenen, uitgebluschte kandelaren. Alle waren christenen — weg.

Het zout der aarde — weg.

Gods uitverkoren volk — weg.

Wat nog meer weg? Gansche engelenscharen.

Zoolang de gemeente nog op aarde toeft, zijn er talooze engelen op aarde. Overal engelen. Er zijn engelen in de samenkomsten der gemeente. Toen ge op weg waart naar die samenkomst was er een engel aan uw zijde. Waar de gemeente is zijn engelen (Hebr. 1 : 14). Rondom ons „legeren" zich engelen (Ps. 34 : 8). Niet „zweven", wat we wel eens zingen. Dat is zooiets onbestemds. Legeren dat is vastigheid.

Over de geheele aarde dus, waar ook de gemeente van Jezus Christus zich bevindt, is een wijdvertakte engelenwacht. Dat houdt dan op. De prinsen en prinsessen vertrekken en het gevolg gaat natuurlijk mee.

Er is nog meer weg. De Heilige Geest is ook weg als inwonende. Waar woont de H. G.? In de gemeente. De gemeente in haar geheel is de tempel des Geestes. En ieder lid is weer een tempeltje in het klein.

De tempel wordt verplaatst van de aarde naar den hemel, en de Inwoner gaat mede.

Rondom de aarde golft een stroom van hemeltergende boosheid.

Hoe komt het dat we nog niet zijn ondergegaan?

Er ligt een dijk. De dijk, die de vloedgolf van ongerechtigheid nog tegenhoudt, is de gemeente. Is die weg dan in de laatste belemmering weg voor het doorbreken van den antichrist (2 Thess. 2 : 1—7). Wat wederhoudt hem; dat is een zaak. Wie wederhoudt hem; dat is een persoon. En de gemeente dus, en de H. G. weerhouden dus de volle machtsontplooiing van den antichrist. Zijn die beide weg, dan zal de goddeloosheid ten top stijgen, en dan zal de persoon van den antichrist zich vertoonen, eerst om bewonderd, daarna aangebeden te worden.

Als we rondzien, dan kunnen we overal te midden van de christelijke wereld een naakt heidendom den kop zien opsteken. Dat is een ontroerend teeken des tijds. De duisternis wordt al dichter. De booze macht wordt al machtiger. En dan zal de afval algemeen worden.

Nu leven de wereldlingen zonder Christus, maar dan tegen Christus.

Nu zijn ze over het geheel nog tamelijk onverschillig: „laat maar gelooven wie gelooven wil, en wat men gelooven wil."

Dat is nu de taal, maar dat blijft zoo niet.

Dan zal de onverschilligheid toenemen tot haat.

Er is nooit een tijd geweest, waarin men het zich zoo druk maakte over Jezus, dan in deze eeuw. Al wat schrijven kan of niet, heeft het over Hem, maar alles met het doel Hem af te takelen en Hem net zoo'n klein mannetje te maken als we zelf zijn. Lees maar de boeken van Renan, Tolstoi, Corelli en anderen.

En als ge goed oplet, dan zijn de menschen heelemaal niet boos op God. Och neen, die „goede God" die willen ze nog wel. Maar de haat is tegen den Heere Jezus.

Een van de grootste godloochenaars heeft het wel durven uitspreken, dat de Heere Jezus de grootste ellendeling was, die er ooit leefde, omdat Hij de menschen leert het lijden te aanvaarden, en te dragen, inplaats van het van zich af te trappen.

Christus krijgt overal de schuld van. En dan zullen ze genoeg hebben van dien Christus. Zij zullen hun eigen Zaligmaker wel zijn. Zij zullen een anderen Jezus begeeren dan zoo'n Jezus van Bethlehem en Golgotha.

En de duivel zal die bede verhooren en een ander geven „den mensch der zonde," den antichrist.

Dien zullen zij aannemen (Joh. 5 : 43).

De verharding zal het toppunt bereiken. Harten als diamanten. Dan zullen het kinderen des duivels zijn.

Dat zijn wij niet geboren, dat kunnen we worden. Dan zijn er, God weet hoeveel, wezens uit den vader den duivel.

Niet tegen de hoeren, niet tegen de zondaars heeft Jezus gezegd: „gij zijt uit den vader, den duivel en doet de begeerte uws vaders," maar tegen de Farizeën en de Schriftgeleerden, menschen dus die met het boek van Mozes solden.

Het waren de vrome Farizeën die Hem uitscholden met de ruwste woorden. „Kinderen des duivels," zooiets heeft Jezus gezegd tot een Judas. En eenmaal sprak Petrus het ook tegen Elymas.

Maar gelukkig, er zijn ook halve christenen, die heele christenen worden, door de verdrukking die dan zal zijn.

Dan is het uit met te vragen: „wat kan bestaan met de genade," maar dan zal het worden: „waartoe maakt de genade bekwaam?" En zij zullen zich nu ter beschikking gaan stellen van den Heiligen Geest, waarvoor ze vroeger de schouders hebben opgetrokken. Zij worden dan opgeschrikt en zullen getuigen worden van Christus in een antichristelijke wereld. En dat brengt lijden mee.

Benaarstigen wij ons om onze roeping en verkiezing vast te maken, om onbevlekt en onbestraffelijk van Hem bevonden te worden. Kan dat? — Ja, dat is

mogelijk! Dat is de Kroonzegen van het Nieuwe Verbond. Menschen, die vol zijn van God. Wij hebben dat Nieuwe Verbond niet bedacht; God heeft het gedaan. Wij hebben de beloften in den Bijbel niet uitgevonden; dat heeft God gedaan.

Laat de Heilige Geest ruimte vinden in uw hart om u te maken zooals ge zijn moet voor God.

(Wordt vervolgd.)

Zending.

JAARVERSLAG

der Zendingsvereeniging van de Duitsche Baptisten over 1916.

Van het buitenlandsch arbeidsveld kwamen de berichten in het afgeloopen jaar uit den aard der zaak slechts zeer karig binnen. Uit brieven van de in gevangenschap zijnde brs. Hofmeister en Herwig, kregen wij er allereerst de zekerheid van dat bij het begin van 1916 ook onze laatste stations in het Achterland van onze broeders en zusters ontbloot waren geworden. De brs. Schüttel, Sieber en Herwig, alsook zr. Hofmeister, die tot ongeveer het Kerstfeest 1915 op hun arbeidsveld gebleven waren, werden door het gestadig voortrukken der Engelsche troepen genoodzaakt de vlucht te nemen en zich op Spaansch gebied terug te trekken. Br. en zr. Herwig werden op dien langen en moeielijken tocht daarheen door omstandigheden genoodzaakt halverwege achter te blijven, en zich spoedig daarop aan de oprukkende Engelschen over te geven. Daardoor raakten zij in gevangenschap en werden allereerst naar Duala gebracht, waar zij, ten gevolge van de verdeeling der kolonie onder de vijandelijke machten, in de handen der Franschen kwamen, en later naar Frankrijk overgebracht werden. In Duala troffen zij br. Hofmeister nog aan, die daar reeds sedert 15 October 1915 krijgsgevangen gehouden werd, maar later, nog juist vóór de verdeeling, naar Engeland vervoerd werd. Uit verschillende mededeelingen van dezen br. kregen wij echter ook verblijdende berichten over de ijverige en onbaatzuchtige voortzetting van den arbeid van een deel onzer inlandsche helpers, wat ons temeer met blijdschap vervulde, omdat daarin, menschelijker wijze gesproken, de eenige mogelijkheid bestaat dat ons oude Zendingsgebied voor algeheele ondergang bewaard blijft, en waarvoor wij derhalve den Heer van ganscher harte dankbaar zijn.

Deze blijmoedige toewijding tot den arbeid is, gelijk wij uit latere brieven die we van daar mochten ontvangen, tot dusverre gebleven, en den zegen dien de Heer aan den getrouwen arbeid toegezegd heeft, bleef daarom dan ook niet uit. Niettegenstaande de afwezigheid der Zendelingen konden toch in het Duala en Nijamtanggebied, in den loop van het jaar 208 personen gedoopt en der gemeente toegedaan worden. Wij prijzen God voor dezen heerlijken uitslag.

Ook over den arbeid in het Soppo gebied, kregen we door br. en zr. Bender eenige malen zeer verblijdende berichten. Deze kon niet alleen op alle stations voortgezet worden, maar er werden ook nog meerdere buitenstations geopend, zoodat in dit gebied alleen hun getal reeds 27 bedraagt. Het schijnt dat zich onder de Bakeriris, die vroeger zoo onverschillig tegenover het Evangelie stonden, in den laatsten tijd een machtige trekking naar Christus openbaart, wat overigens ook door br. Rohde, de eenigste Bazeler-Zendeling die tegenwoordig nog in Kameroen werkzaam is, bevestigd wordt. De samenkomsten worden dan ook dooreen genomen goed bezocht, en de vruchten blijven niet uit. Alleen in de gemeente Soppo met hare buitenstations werden gedurende het jaar 249 personen door den doop opgenomen. Hier komen nog 15 in Bonjongo en 69 in Victoria bij, wat alleen in het Soppogebied een toename van 333 leden geeft. Wat wij hier in het Vaderland, tot onze groote droefheid zoo zeer missen, schijnt op ons Afrikaansch arbeidveld bewaarheid te worden, dat namelijk de verschrikelijke oorlog de menschen nader tot den Heer brengt. Welke gevolgen dit geeft zouden we eerst kunnen aangeven wanneer alle stations nu door zendelingen bezet waren, en met volle kracht gearbeid kon worden.

Daar onze Kameroen zending in het afgeloopen jaar op een 25 jarig bestaan mocht terugzien, had men in Soppo regeling gemaakt om een soort jubileum te vieren, waarbij, zooals br. Bender daarover schrijft, al onze oude zendingsstations uit het gebied van Duala, Wuri, Nijamtang en Ndogongi door afgevaardigden vertegenwoordigd waren. Het bericht eindigt met de woorden: „De Heer gaf ons een recht gezegenden tijd." Helaas zullen br. en zr. Bender, zooals zij in een van hun laatste berichten meedeelen, wel genoodzaakt zijn, Kameroen in den loop van den zomer, om gezondheidsredenen te verlaten. Onder de tegenwoordige omstandigheden kunnen wij die plaats niet vervullen, zoodat wij op het geheele arbeidsveld geen enkelen Duitschen Zendeling meer zullen hebben. Hoe pijnlijk dit feit ook is, wij kunnen het toch niet verhinderen, maar moet het ons temeer aandringen om voor Kameroen af te smeeken, wat de Heer door Jesaja van Juda deed voorzeggen: „het ontkomene, dat overgebleven is van den huize Juda, zal wederom nederwaarts wortelen, en zal opwaarts vrucht dragen" (2 Kon. 19 : 30).

Over het Banengebied hebben wij tot dusverre geen bericht. Daar wij echter weten dat ook daar nog een paar getrouwe inlandsche helpers zijn die het werk voortzetten, hebben wij goed vertrouwen, dat ook dezen, betrekkelijk nog jeugdigen arbeid. niet te gronde gegaan is, maar onder den zegen des Heeren voortgezet zal worden. Br. Bender had ongeveer tegen het einde des jaars aan een onderwijzer uit Duala opgedragen, dat gebied te bereizen en den toestand daar eens op te nemen, maar met het verzenden van den laatsten brief, had hij er nog geen verslag over uitgebracht.

Over de financiëele deelneming der inboorlingen hebben wij ook reden tot dankbaarheid. De afzonderlijke gemeenten brachten in het jaar 1916 de volgende bedragen voor het onderhoud van den arbeid op: Soppo 1025.20, Victoria 898.45, Bonjongo 456.60, Duala 529 Mark, tezamen dus 2909.25 Mark, met een ledental van 951 personen, of dooreen genomen per lid 3 Mark. De tegenwoordige toestanden in aanmerking nemende, is dat in ieder geval een verblijdend teeken van de offervaardigheid onzer inlanders. In dezelfde gemeenten

waren op 31 December 311 nieuw bekeerden in doop onderricht.

(Wordt vervolgd.)

Onze Statistiek.

Elk jaar verschijnt in dit blad de statistiek onzer gemeenten. We volgen daarmee ongetwijfeld een goede gewoonte, omdat we op die manier een beeld ontvangen van den stand van ons werk op den eersten Januari van elk jaar. Door vergelijking met de cijfers van 't voorafgaande jaar, krijgt men dan ook een indruk van de ontwikkeling onzer gemeenten. Nu wordt in elke statistiek uit haar voorgangster niet meer overgenomen dan het ledental. Wie dus vergelijken wil (en om vooruit- of achteruitgang te kunnen constateeren, moet men dat toch doen) — welnu, wie vergelijken wil, moet de statistiek van 't vorige jaar telkens naast de nieuwste leggen. Nog beter doet men, wanneer men een grooter tijdvak neemt en dus de cijfers van eenige opeenvolgende jaren vergelijkt. Dan gaan ze spreken; beter, duidelijker en méér zeggende dan wanneer men ze afzonderlijk voor zich heeft.

Welnu, we willen de cijfers over 1914, 1915 en 1916 eens vergelijken. Waarom ik maar drie jaren terug ga? Een veelzeggende reden heb ik daarvoor niet; maar als ik m'n keus dan toch verdedigen moet, dan doe ik dat op twee gronden:

1e. De statistiek over die drie jaren is door dezelfde hand bewerkt, en

2e. wat meer zegt: In geen gemeente is in die periode iets voorgevallen, wat een bizonderen invloed op haar ontwikkeling gehad heeft. De gemeente Groningen ontving begin 1914 haar tegenwoordigen predikant, en ds. v. d. Schors werkte met een onderbreking van 9 maanden in Muntendam. Eerst sedert einde 1916 dient ds. Hekhuis de gem. 2e Exloërmond. Een uitzondering vormen hier de gem. Deventer, die in 1915 een voorg. ontving en de gem. Stavoren, die in 1916 vacant werd.

Nog een opmerking voordat ik cijfers geef: Men moet de waarde van statistische gegevens niet overschatten. Geestelijke waarde is moeilijk onder cijfers te brengen. De bodem is niet overal even loonend; dezelfde inspanning en trouw draagt niet overal dezelfde vrucht.

Behalve deze opmerking nog een van meer formeelen aard. Ik mis in de statistiek iets, n.l. de catechisatiën. Weerspiegelt zich in de afwezigheid van cijfers hierover misschien de geringe, althans te geringe waardeering voor dit werk in menige gemeente? Op de vragenlijsten komen wel desbetreffende vragen voor. Worden ze door zoo weinig gemeenten beantwoord, dat de Secr. der Unie het niet de ruimte waard acht om over het godsdienstonderwijs in de statistiek iets te zeggen? Wie kan, wie wil hier verborgen dingen openbaar maken? Jongelieden- en jongelingsvereenigingen gescheiden te houden acht ik ook gewenscht. Gedoogt de plaatsruimte dat niet, dan kon m.i. zonder bezwaar de rubriek „muziek" wegvallen. Twee gemeenten zijn zoo „rijk". Maar een muziekvereeniging — hoe nuttig ook — staat toch slechts in een los verband met het geestelijk werk eener gemeente.

Nu cijfers. Laat ik eerst iets geven over het ledental. Hiervoor komen vier rubrieken in aanmerking. 1. gedoopt, 2. wederopgenomen, 3. uitgesloten en 4. zich onttrokken. De eerste twee verminderd met de beide laatsten geven de zuivere toename of afname aan en leggen dus getuigenis af van de groeikracht eener gemeente. Uitbreiding of verlies door attestatie gaat buiten het geestelijk leven der gemeenten om. Die verschuivingen hebben haast altijd oorzaken van maatschappelijken aard. Ook het sterftecijfer staat in geen verband met de geestelijke levenskracht eener gemeente. 1 Cor. 11 vers 30 is een duistere plaats.

De zuivere toename bedroeg in de laatste drie jaren gemiddeld 6 $^0/_0$. (Ik geef de cijfers tot op een $1/_2$ $^0/_0$ nauwkeurig). Boven dit gemiddelde staan de gemeenten Muntendam met 23 $^0/_0$; N. Weerdinge met 12 $^0/_0$; Groningen, Foxhol en Haulerwijk met elk 10 pCt.; Deventer met 9 pCt.; Stadskanaal met 8 pCt. N. Pekela en Harlingen met elk $7^1/_2$ pCt. Op 't gemiddelde staat Valthermond met 6 pCt. De andere gemeenten blijven er beneden. Achteruitgang is in slechts enkele gemeenten te constateeren.

Mag een zuivere toename van 6 pCt. voldoende heeten? Dat is moeilijk te zeggen. Hoe staat het in andere landen? In zijn referaat over de geografische verdeeling van de Baptisten in Europa noemt Mr. Marshall 5 landen die in de laatste jaren achteruit zijn gegaan n.l. België, Frankrijk, Ierland en Groot-Brittanie. Met deze landen valt de vergelijking voor ons in elk geval gunstig uit. In Bulgarije, Portugal, Roemenie en Spanje is de toename twijfelachtig. Dan geeft Dr. M. cijfers over 8 landen, — waaronder ook 't onze — maar waarvan mij niet duidelijk is of ze over één of over 5 jaar loopen. Ik vermoed het laatste, want Nederland staat in dat rijtje bovenaan met een toename van 17 pCt.! Dat hooge cijfer is waarschijnlijk te danken aan de opname van gemeenten in de Unie, en wijst niet aan den groei van het Baptisme ten onzent.

Met de Duitsche Statistiek komen we wat verder. Een uittreksel van de laatste (over 1916) is in mijn bezit. Die geeft aan een zuivere toename van ruim 2 pct. waarbij echter in aanmerking genomen moet worden, dat het cijfer „gedoopt" in de oorlogsjaren bijna de helft kleiner is, dan voor dien tijd. In gewone omstandigheden mogen we de toename dus rekenen op bijna 5 pct. Dus ook met het Duitsche werk kunnen we de vergelijking goed doorstaan. Ik wijs daar alleen op om tot dankbaarheid aan te sporen. Inderdaad, de statistiek is bemoedigend. De cijfers getuigen van zegen. Ons werk heeft groeikracht.

Een eigenaardigheid van ons werk is (Ds. Winckel wees daarop in „Ons Orgaan") dat het op het land beter „wil" dan in de groote steden. Waaraan ligt dat? M.i. omdat in de groote steden veel hooger eischen aan de middelen gesteld worden. Daar is de concurrentie

(vergeef mij 't woord) veel zwaarder. We zijn over 't geheel genomen te klein om het werk in de bevolkingscentra met vrucht ter hand te kunnen nemen. Slechts krachtige hulp uit het buitenland zou in de eerstvolgende jaren hierin verandering kunnen brengen.

De offervaardigheid onzer gemeenten is een stichtelijke afdeeling onzer statistiek. Maar laat ik eerst nog iets zeggen over een aan het boven besprokene meer verwante zaak. Uitgesloten zijn in het tijdvak 1914—1916 ruim 1 pct. Ook *dit* cijfer geeft reden tot dankbaarheid, want het is in 't Buitenland grooter. Terwijl in Amerika en Duitschland tegenover 3 gedoopten 1 uitgeslotene staat, is die verhouding bij ons 6—1, dus tweemaal zoo gunstig. We mogen immers aannemen dat dit verschil niet voortkomt uit een slappere tuchtoefening ten onzent?

Maar nu nog iets over de offervaardigheid. Die steeg de laatste jaren. In 1914 was de opbrengst f 15.75 per lid per jaar; in 1915 f 15.90 en in 1916 steeg het tot f 16.50 — en dat in deze moeilijke jaren! De gemiddelde opbrengst was dus f 16 per lid per jaar. Boven dit gemiddelde staan de gemeenten N.-Pekela met f 50, waarin begrepen zijn de giften voor verbouw en nieuwbouw. Worden die weggelaten, dan wordt het gemiddelde voor N.-Pekela f 36; Haarlem met f 30; Amsterdam met f 24; Haulerwijk met f 20; den Haag met f 18.50; Hoorn met f 18; Sneek, Workum, Deventer en Stadskanaal elk met f 17. Op 't gemiddelde staat Apeldoorn met f 16. De andere gemeenten blijven er beneden, — een enkele wel wat heel ver.

Laat mij van het jeugdwerk slechts dit zeggen, dat het waard is beter georganiseerd te worden. We zijn zoo gelukkig meer Zondagsscholieren dan leden te tellen. Dat blijve zoo! Maar of de organisatie en de methode van onderwijs niet dringend herziening behoeft? Hebben we misschien niet te veel op bekeering gewerkt en te weinig aan de opvoeding onzer jeugd gedaan? Wanneer krijgen we „een commissie voor het jeugdwerk?" *) Toch niet als het te laat is?

„Laat uwe lendenen omgord zijn en de kaarsen brandende."

AHI.

---

*) Een commissie voor het jeugdwerk, die ons o.a. geeft:

1. een Jongeliedenbond met leiddraden voor bijbelsche en andere onderwerpen;
2. een Zondagsschoolrooster met toelichtingen;
3. een dito voor de Vervolg- of Bijbelklasse;
4. een stel catechisatieboekjes voor alle vakken en leeftijden? A.

Op den Wachtpost.

In het christel. dagblad „de Amsterdammer" lezen we 't volgende:

Vredesactie.

„Zooals bekend zal zijn, werd in de voorjaarsvergadering van de Algemeene Synodale Commissie der Ned. Herv. Kerk, welke 22 Mei j.l. gehouden werd, een commissie uit de vergadering benoemd, welke tot taak zou hebben zich te richten tot alle Protestantsche Kerkgenootschappen in ons land en deze uit te noodigen tot het zenden van hun afgevaardigden naar een vergadering, om daar een gemeenschappelijk getuigenis op te stellen, waarmede men zich zal wenden tot de Protestantsche Kerkgenootschappen in de neutrale landen en om te behandelen de vraag, en zoo ja, op welke wijze men voeling zou kunnen zoeken met de Protestantsche Kerken in oorlogvoerende landen.

In deze commissie hadden zitting de heeren prof. dr. S. D. van Veen, K. Timmers en A. A. Cremer.

Aan het slot van de aan de verschillende Kerkgenootschappen gezonden uitnoodiging luidt het: „Wij houden ons overtuigd, dat gij met ons zult willen samenwerken tot een *krachtig getuigenis* tegen het onchristelijke en het de menschheid onteerende en verlagende van den oorlog. God doe ons allen onze verantwoordelijkheid gevoelen!"

Bedoelde vergadering had gisteren — d.i. 3 Juli — onder voorzitterschap van Prof. Dr. Van Veen, te Utrecht plaats. Vertegenwoordigd waren Hervormde, Gereformeerde, Luthersche, Doopsgezinde, Remonstrantsche Kerkgenootschappen, enz.

Besloten werd aan de besprekingen in deze vergadering nog geen publiciteit te geven. Door de vergadering werd een commissie benoemd, die een concept-manifest zal samenstellen om op een algemeene vergadering — 16 Juli e.k. — te worden behandeld."

In opdracht van de Unie-Commissie heeft onze Secr. de Unie op bovengen. Verg. vertegenwoordigd en hoopt ook als zoodanig op de e.k. Verg. — 16 Juli — tegenwoordig te zijn.

Op onze a.s. Unie-Verg. zal er zeker wel iets nader daaromtrent worden medegedeeld.

Uit de Gemeenten.

DEVENTER. Was er voor de gemeente in den laatsten tijd al geen zegen in uitbreiding te bespeuren, zoo werd zij des te meer verblijd doordat een jonggehuwde, wier echtgenoot lid der gemeente is, op het onverwachts verscheen met verzoek om gedoopt te mogen worden. Op hare hartelijke belijdenis des geloofs in Jezus Christus als haren persoonlijken zaligmaker, kon het haar met blijdschap toegestaan worden. Dewijl zij niet hier maar in Tiel woont, bracht de bijzondere gelegenheid zoo mee, dat zij zich alleen voor het Bestuur der gemeente kon uitspreken.

Zondag j.l. had de Doop plaats. Ons kerkgebouw was geheel gevuld, en onze Voorganger sprak met diepen ernst over de woorden uit 1 Joh. 4 : 19: „Wij hebben Hem lief omdat Hij ons eerst heeft lief gehad." Dit gaf ook aanleiding om tot onbeslisten in ons midden het woord te richten.

Na de prediking bad onze Voorganger met de zuster, die daarna op gebruikelijke wijze door een onzer Ouderlingen werd gedoopt.

Eindelijk vereenigden we ons om des Heeren disch om bij de breking des broods den dood van onzen Heiland te verkondigen.

Wij konden betuigen: God gaf ons weer een gezegenden dag, en de begeerte werd in ons gewekt, weer spoedig zulk een genot te mogen hebben. De gemeente zij gezegend en geve in haar midden een gezegende Unie-Vergadering!

Worde onze jonge zuster met haren Echtgenoot ook ten zegen gesteld in hare woonplaats.

E. v. d. B., Secr.

STAVOREN. Het is reeds lang geleden sedert wij iets van ons lieten hooren, en menigeen kan gedacht hebben, hoe is het toch met die gemeente? Wij mogen nu dan dankbaar melden dat wat het gemeentelijke leven betreft het normaal blijft. Wij zijn in een zaaitijd en hopen, dat de Heere ons ook spoedig eenen oogstijd moge geven. Van den tijd af dat onze Voorganger zijn ambt wegens ouderdom en lichaamsgesteldheid heeft moeten neerleggen is er iedere maand een Voorganger der zustergemeenten bij ons geweest om ons het Evangelie van Christus te verkondigen. Wij zijn deze broeders hartelijk dankbaar Ook worden wij langs dezen weg met elkander nauwer bekend en dat verbindt.

Ook dank aan de gemeenten, die zoo bereidwillig haren Voorganger afstonden.

Wij hopen dat het spoedig gezien moge worden, dat die opofferingen rijke vruchten dragen en de Heere ook hier Zijne Gemeente moge uitbreiden en dat er maar steeds nieuw leven en frischheid in de gemeente moge gezien worden, dit is onze innigste begeerte. Zondag 24 Juni was voor ons een gewichtige dag. Onze broeder Voorganger A. Karssiens was voor het laatst in ons midden. Na met gebed en psalmgezang deze vergadering geopend te hebben las onze broeder ouderling ons voor uit Hand 20 het afscheid nemen van Paulus van de gemeente wijzende er op hoe zwaar het afscheid nemen viel, te meer daar er groote behoefte werd gevoeld aan zijne raadgeving en onderwijzingen en bracht in gedachtenis hoe er door zijn woord tot God bekeerd waren. Wij staan thans voor het zelfde geval onze geliefde Voorganger, die ons steeds met raad en daad had bij gestaan en ons in zoo menig moeilijk oogenblik den rechten weg had gewezen, stond op het punt om heen te gaan en nooit meer in ons midden gezien te worden om ons met raad en daad bij te staan.

Dit gaf aanleiding de gemeente er op te wijzen, hoe noodzakelijk het is om als leden eener gemeente de handen in elkander te slaan, steeds in liefde voor elkander te waken en te bidden Br. Smits sprak een moedgevend woord tot onzen vertrekkenden broeder en wees hem op de beloften Gods voor de ouden van dagen, die op God vertrouwen. Nog een andere broeder op al hetgeen wij als gemeente en hij als Voorganger met elkander hadden doorgemaakt, hoe menig genotvol oogenblik wij doorleefd hebben, als de Heere zoo met zijne vertroostingen ons kwam verkwikken; maar ook hoe we onder de kastijdende hand Gods elkanders steun en troost hadden ondervonden.

Nog vele stichtelijke woorden werden er gesproken en menig gebed ging op tot Hem die het geroep Zijner kinderen hoort. Ook werd menigmaal een psalm of lied opgegeven en gezongen.

Br. Karssiens zeide: Ik ben zeer nauw aan de gemeente Stavoren verbonden, ik heb gevoeld en gevoel nu vooral de liefde, die zij tot mij heeft.

Niet het minst bij al de beproevingen die ik heb doorgemaakt, heb ik steeds gezien en gevoeld het medegevoel der gemeente. Ik verlaat u niet omdat ik los van u ben, maar omdat mijn eenigste overgeblevene dochter mij zoo dringend verlangt, en nu reis ik op den weg Godes. En of ik nu mijne kinderen zal wederzien of dat mijn graf zal zijn in de golven der zee? Ik reken maar niet, ik ga eenswillends den weg welken God mij zal leiden. Z.Ew wees de gemeente nog op hare roeping tegenover elkander en sloot daarna deze vergadering met gebed en dankzegging.

Nogmaals uit deze plaats roepen wij onzen geliefden onvergetelijken Broeder toe: vaarwel, God geve dat gij nog veel met uwe geliefden in elkanders tegenwoordigheid U moogt verblijden.

Namens de gemeente,
S. Visser.

Officiëele Mededeelingen.

HET ADRES

van de Redactie is van 16 Juli tot 5 Augustus te APELDOORN, Spadelaan 14.

De Comm.-Vergadering zal D. V. gehouden worden ten huize van C. Brandt, Smyrnastraat 50 te Deventer, des Dinsdags, 17 Juli e.k., des voorm. 10 uur.

's Avonds om 8 uur wordt de Welkomstsamenkomst in 't lokaal der Gemeente (Binnen Singel) gehouden. De afgevaardigden worden alsdan verwacht.

Woensdagavond 8 uur Avondmaalsviering.

De afgevaardigden worden er nogmaals aan herinnerd, dat ze „De Christen" van 29 Juni (no. 1574) ter vergadering mede moeten nemen, omdat de daarin voorkomende Concepten tot de Agenda behooren, doch daarop niet apart voorkomen.

Laat ons ten slotte niet vergeten onze a.s. Algem. Verg. in den gebede te gedenken.

Hartel. groetend,
B. PLANTING, Secr. d. Unie.
A'dam, Tolstr. 117.

De Afgevaardigden der Unie-Vergadering worden dringend verzocht zoo spoedig mogelijk aan P. v. d. WENDE, KROMME KERKSTRAAT, DEVENTER op te geven: of zij Dinsdag of Woensdag komen; voor hoeveel nachten logies verlangd wordt en of aan één, aan beide, of aan geen der maaltijden wordt deelgenomen.

Eveneens worden de Afgevaardigden er op attent gemaakt, dat zij hun

BROODKAART

moeten **MEDEBRENGEN** en dat zij zorgen voor iederen dag hun **MIDDAG BOTERHAM** bij zich te hebben. Wij zorgen **ALLEEN VOOR KOFFIE** en voor den maaltijd te 5 uur.

HET BESTUUR.

LIJST VAN AFGEVAARDIGDEN.

1. De Commissieleden: A. Hof, Voorz., B. Planting, Secr., F. J. v. Meerloo, Penningm., N. v. Beek, J. Louw, G. de Vries, Eerelid, K. Kuipers, H. Dethmers, C. Brandt en H. Leenstra.

2. Uit de Gemeenten:

Amsterdam: W. Panjer, N. Zerbst en K. de Boer.

Emmererfscheidenveen: ? ?

Deventer: P. v. d. Wende, Voorg., G. Hulleman Gz. en H. Steenbergen.

2e Exloërmond: J. Hekhuis, Voorg., J. de Jonge Sr. en E. Grooten.

Foxhol: J. Jeronimus, T. Blauw en Joh. Siekman.

's-Gravenhage: J. H. Streeder, C. J. Louw, F. de Ruiter Sr. en P. J. L. de Wit.

Groningen: D. Klooster, T. Hof, R. Hof, J. Terpstra, P. Deursen, J. v. Duinen Jr., A. v. Deemster en A. Bos.

Haarlem: C. Vrugt en G. de Boer.

Harlingen: ? ?

Haulerwijk: S. Houkes, E. de Vries en A. v. d. Mei.

Heeg: P. v. Netten en J. Zoethout.

Hoorn: S. Prost en D. Osinga.

Leeuwarden: H. v. d. Heide, S. Hof, K. Koopmans en P. Venema.

Muntendam: Joh. Boiten, R. Bolman en J. Boiten Jzn.

Nieuwe-Pekela: J. Olieslager, J. Potjewijd en H. Bonnes.

Sneek: H. Visser, Voorg., H. de Jong en C. Gorter.

Stadskanaal: J. W. Weenink, Voorg., W. H. van Beek, R. Reiling, R. Engelsman, R. Komduur en K. Kosmeijer.

Stavoren: S. Visser en L. Bandstra.

Valthermond: J. G. de Haan, Voorg., A. Huizing en A. Grooten.

Vriescheloo: M. Hesseling en A. Jacobs.

N.-Weerdinge: J. Huizinga, Voorg., J. de Jong, K. Dokter en K. Lindeman.

Workum: J. de Jong en W. de Vries.

Zutphen: Hovenstrijdt en C. Tesink.

LIEFDEGAVEN.

Voor de Uniekas.

Ontvangen van de Gemeente te 's-Gravenhage, Pinkstercollecte f 8.65.

F. J. van Meerloo, Penningm.
Amsterdam, Jacob Obrechtstr. 43 huis.

Voor de Zending.

Ontvangen van de Gemeente te Hengelo (O.) f 15.—, van N. N. f 120.—.

N.-Pekela. E. H. DE GROOT.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van E. H. te Nijmegen f 2.25, van J. S., Den Haag f 19.23, van N. Z., Amsterdam f 22.10, van H. B. te Sneek f 8.50.

N. VAN BEEK.

Geboren:

HARM JOHANNES,
Zoon van
G. Pots en
I. Pots—Kwakkellaar.
De Heer maakte alles wel!
Beerzerveld, 7 Juli 1917.

Heden verblijdde ons de Heere door de geboorte van een welgeschapen Dochter SIETSCHE.
K. A. Frieswijk.
B. H. Frieswijk-Beijert.
Drachten, 25 Juni 1917.

Typ. Neerlandia-Drukkerij, Apeldoorn

No. 1577. VRIJDAG 20 Juli 1917. 36ste Jaargang.

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTE CHRISTENEN (BAPTISTEN) IN NEDERLAND.

Verschijnt wekelijks.

Adres voor de Redactie:
Vaillantlaan 415, den Haag.
Voor administratie te Stadskanaal.

ABONNEMENTSPRIJS:
Per kwartaal, franco p. post ƒ 0.50.
Voor 't Buitenland per jaar - 2.50.
Advertenties 1—5 regels 30 ct.
Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement lager.

Den Heer nabij.

Gij gaat niet tot een onbekende,
Hij ziet u reeds van verre staan,
En komt gij met uw zielsellende,
Dan ziet Hij u met liefde aan.
O, ga tot Hem, schrei aan Zijn harte
Uw heete, bittre tranen uit,
Dan klinkt Zijn woord, Zijn troost in smarte,
Als lieflijk, hemelsch zoet geluid.

Waar zoudt ge trouwer Leidsman vinden?
Bij wien een reiner vriendenhart?
Wie kan Uw wonden zoo verbinden,
Met zooveel medelij in smart?
Wie geeft in 't net der Kronkelpaden,
U zulk een raad, die nimmer mist?
En wie als Hij ontwart de draden,
Gespannen door des Satans list?

O, stel niet uit tot Hem te vluchten,
Doe in Uw nood als David deed,
Hij bleef met 't volk niet klagen, zuchten,
Maar riep zijn God aan in zijn leed.
Hij sterkte zich in stil vertrouwen,
Hij vond in Jakobs God zijn kracht:
Wie op die Rots hun hope bouwen
Zijn veilig in des levens nacht.

Het gezag van 't geschreven Woord Gods.

Zij hebben Mozes en de profeten, dat ze die hooren. Luk. 16 : 29.

De Heer heeft door de gelijkenis van den rijken man en den armen Lazarus, het volk, vooral de oudsten en leiders der Joden, in hun eigen gedachtenkring, wat de toekomst betrof, in het geweten willen treffen. Groot dacht men van Abraham, en verheven was hun denkbeeld van bij het sterven „tot de vaderen verzameld te worden." Een eerste, een eereplaats te hebben, b.v. in „Abraham's schoot", was een ideaal, en de eigengerechtige Farizeër, hoe liefdeloos en zelfzuchtig ook — evenals de geteekende rijke — kenden zich zelve die plaats wel waardig toe.

Nu heeft de Heer hun laten zien voor wien die plaats niet en voor wien zij wel bestemd is. Het ontzettend wee voor hen, die buiten die heerlijke plaats gesloten blijven, liet de Heer sterk uitkomen.

Uit de plaats des eeuwigen jammers wordt door den schuldigen lijder nog een bede gericht tot vader Abraham, om toch een bode, b.v. de geest van Lazarus, naar de aarde te zenden, om zijne daar achtergebleven familie te waarschuwen. De Heer laat echter Abraham antwoorden: Niet noodig, „zij hebben Mozes en de Profeten, dat ze die hooren!"

God autoriseert Zijn Woord door Zijne dienaren gesproken en verklaart het voldoende om de noodige kennis tot zaligheid te bekomen.

Thans voegt de Heere daarenboven nog bij voor ons en onze tijdgenooten: Voortijds tot de vaderen gesproken hebbende door de Profeten heb Ik in deze laatste dagen tot u gesproken door mijn Zoon!

Wij hebben nu het volle licht der openbaring Gods, ons bestralende, opdat wij zouden komen tot kennis van onzen eigen levensaard, onze schuld tegenover God en onzen Zaligmaker. De Heilige Schrift teekent overal den mensch als diep bedorven van aard, immer verder wegzinkende, tenzij hij gered wordt door de genade Gods. De vreeze des doods sluit den mensch in slavenboeien, laat hem geen rust, en de gedachte aan het rechtvaardig oordeel Gods, jaagt hem angst en schrik aan, al is het ook, dat vele ongeloovigen de „Struisvogel-politiek" aanwenden. Die vogel, zooals wel

bekend is, volgt bij instinct de vreemde gewoonte om, als er gevaar dreigt, zijn kop in riet of struiken of zond te steken, meenende, dat als hij 't gevaar niet ziet, het ook niet bestaat. Deze vogel doet zulks omdat God, gelijk Job zegt, (Job 39 : 20) „hem van haar wijsheid heeft ontbloot en hem des verstands niets heeft medegedeeld."

Vele zich zeer verstandig en verlicht achtende menschen, doen precies met betrekking tot de eeuwige dingen: zegeningen en gevaren, en komen er zoo toe om het bestaan dier dingen te ontkennen. Geen wonder dat zij dan ook den Bijbel een vervelend, verachtelijk boek noemen, alleen maar goed voor domme dweepers.

Zoo stonden intusschen de Joden in die dagen niet tegenover de schriften van Mozes en de Profeten; contrarie ze ijverden voor elken letter en jota der heilige rollen, en voor zoover het hun eigen godsdienst-eer betrof, waren ze ook zeer ijverig in het onderhouden van de geboden, in die geschriften vervat — precies als vele godsdienstige menschen nog in onzen tijd.

Hoorden dan de Joden naar Mozes en de Profeten niet? Volgens het oordeel van onzen Heer niet, daarom laat Hij Abraham den rampzaligen verzoeker zeggen: „Dat ze die hooren." Ze kenden, wegens de trotschheid huns harten en de hoogschatting van zich zelven, Gods bedoelingen met de woorden dier heilige menschen Gods niet; ze raakten hunne harten niet.

Mitsdien leerden zij noch zichzelven, noch God en Zijne bedoelingen door Mozes en de Profeten kennen. Er was bij hen geen schuldbesef, geen verootmoediging, geen kennis hunner ellende, en daarom ook geen behoefte aan redding uit nood, en daarom ook geen behoefte aan- of oog voor de goddelijke aanwijzing van den weg ter ontkoming aan nood, verderf en oordeel. Diensvolgens zagen zij in de Heilige Schriften wel voorschriften en bevelen van God, die zij naar hun inzicht gehoorzaamden, maar geen openbaring van genade Gods. Zij dienden God, maar de gedachte dat God h e n diende, kwam niet bij hen op. God waarlijk eeren deden zij dus niet, en voor een oordeel, het oordeel van den in de gelijkenis geschetsten rijke, vreesden zij niet.

Welk een rampzalige toestand van den godsdienstigen mensch, weerstand biedende aan den Heiligen Geest!

De Heer stelt het door Zijn heilige mannen gesproken en geschreven Woord ons voor als h e t middel om voldoende te waarschuwen en terecht te wijzen. Dat Woord te hooren en te gehoorzamen door het zich onderwerpen er aan, is de eenige eisch, om gered en van het eeuwig oordeel verlost te worden. De reden daarvan is, dat de Schriften van Jezus getuigen (Joh. 5 : 39). Daarom heeft de Schrift zulk een gezag. Zij getuigt van Gods geopenbaard genadewerk in Christus, van Wien Mozes en de Profeten gesproken hebben. Zij lost de diepste levensraadselen op, en openbaart den eenvoudig geloovigen — den kinderkens — de onzichtbare eeuwige dingen, alsmede de heerlijkheid van Christus, als een kostbare diamant in een onaanzienlijke schelp. De H. Schrift is Godsopenbaring, welks heerlijkheid niet gezien wordt door menschelijk gekleurd glas, maar bij het licht des Heiligen Geestes. Wie voor het Woord buigt ervaart de verlichting en de kracht van het woord der Waarheid in zich. Die openbaring is onmetelijk hooger en sterker dan een boodschap van een Engel uit den hemel of van een uit het doodenrijk teruggekeerden mensch!

Zie hier dan ook de verantwoordelijkheid des menschen in verband met het gegevene Woord, en nu we niet slechts de woorden van Mozes en de Profeten bezitten, maar die van den Zoon van God zelf! Aangrijpend vraagt de schrijver van den Hebreërbrief: „Hoe zullen wij ontvlieden, indien wij op zóó groote zaligheid geen acht nemen?"

Wie kan een antwoord geven op die vraag?

Dat ieder zich plaatse in het licht van Gods Woord, zich late belichten om op onbedriegelijke wijze zich zelven, zijne verhouding tot God en het hem aangeboden heil te zien. Het Woord moet ons oordeelen, en het zal ons oordeelen ten laatsten dage — zoo sprak de mond des Heeren.

Dat Woord veroordeelt wel is waar ieder mensch, maar het spreekt ook vrij, allen, die het geloovig aannemen en door de genade van Jezus Christus behouden worden. Dezen openbaart het de hoogste zaligheid en heerlijkheid, als een Lazarus genoot — ja nog veel meer — overeenkomstig de „dierbare beloften" Gods.

God, Uw Woord heeft eeuwig waarde,
O, bewaar mij steeds dien schat!
Och wat waar' m'al 't goed der aarde,
Zoo ik niet dien rijkdom had?
Moest dat kostlijk woord bezwijken,
Mijn geloof, mijn rust verdween;
Wat zijn duizend koninkrijken?
'k Vraag Uw Woord — Uw Woord alleen.

'sGr. N. v. B.

Iets over Bijbelverspreiding.

„The Bible in the world," het orgaan van het Britsch en Buitenlandsch Bijbelgenootschap, deelt dikwijls zeer interessante bijzonderheden mede van den arbeid der meer dan duizend colporteurs, die het Genootschap in dienst heeft, en die, bijna over den ganschen aardbol verspreid, het Woord des Levens brengen aan blank en bruin, aan geel en zwart.

Dewijl het Genootschap de Bijbels, Nieuwe Testamenten, Evangeliën en andere Schriftgedeelten alleen v e r k o o p t, al is het voor nog zoo weinig; moeten de colporteurs in vele landen hun boeken verruilen, omdat de menschen er óf geen munten kennen, óf dat ze zoo schaars zijn, dat er onder het volk algemeen slechts ruilhandel is.

In vele Japansche dorpen kan de colporteur zijn Bijbeltasch wel lichter krijgen van boeken, maar — hij moet er eieren voor in de plaats nemen. In Korea moet de colporteur al heel moeilijk te voldoen zijn, als hij geen rijst of boonen, erwten of gort, tarwe of eieren, zout of peper, gember of rapen, aardappelen of stroo-sandalen wil aannemen voor een Bijbel of gedeelte er van. De colporteur neemt alles aan; hij kan het op de naaste

marktplaats weer verkoopen, maar stel u eens voor dat een colporteur op één enkele reis 4370 bijbelboeken op deze manier heeft moeten verhandelen!

Het Ulawa Nieuwe Testament wordt soms verkocht voor hondetanden, de Bugotu Evangeliën voor bruinvischtanden of voor arm- of enkelbanden van schelpen!

Ga eens naar Port Said, met zijn Chineesche, Indische en Japansche zeelieden. De colporteur verschijnt; geld hebben zij weinig, maar waaiers, eetstokjes, *) sigaren, pijpen, muziekinstrumenten worden verruild voor Evangeliën, N. Testamenten en Bijbels. En een Abyssiniër gespte zijn zwaard los en bood het den colporteur aan voor het Woord van God, en matrozen aan boord van een Fransch oorlogsschip te Beiroet gaven negen medailles van de Maagd Maria voor negen evangeliën!

De Bijbel heeft verschillende prijzen: in Transsylvanië kost hij tien eieren en een stuk spek; in Bukowina vier el eigengemaakt linnen of een kip; in de boomgaarden op de heuvels van Stiermarken tweeëndertig pond appelen of een zak noten, terwijl in Croatië, Dalmatië en veel andere plaatsen de zoo lastige eieren den colporteur worden aangeboden.

Naar gelang van de landstreek verschillen de voorwerpen van den ruilhandel; soms ontvangt de colporteur konijnen, vijgen, erwten, tomaten, sardientjes, chocolade, aardewerk, een speenvarkentje, brood, koffie, of een smid wil zijn paard beslaan voor een Nieuw Testament.

Bij de goudwasscherijen in Peru verschijnt de colporteur, laat zijn boeken zien: „La Biblia, senores, la Biblia!" (de Bijbel, heeren, de Bijbel!) De goudwasschers wilden wel koopen, maar zij hadden, helaas! geen geld. Ze gaven echter kleine stukjes goud in ruil voor het boek, dat zuiver goud is.

De ruilhandel is voor het Bijbelgenootschap dikwijls zeer schadelijk; het zou soms voordeeliger zijn de boeken weg te geven. Maar de ervaring heeft geleerd, dat de menschen zelden waardeeren, wat hun niets kost, en dat zij niets betalen willen voor hetgeen geen waarde heeft. Behalve zeer enkele uitzonderingen beantwoordt het Bijbelgenootschap dus alleen door verkoopen of verruilen den kreet der wereld om het Woord van God.

En die kreet komt van alle kanten. „Hoe lang is het al geleden," vroeg een oude Mohammedaansche vrouw in Bengalen, „sedert Jezus stierf voor zondige menschen? Ziet mij eens aan; ik ben oud, ik heb gebeden, ik heb aalmoezen gegeven, ik heb naar de heilige plaatsen geloopen, ik ben haast vergaan door mijn vasten, en het helpt alles niets. Waar zijt gij al dien tijd geweest?"

Die kreet kwam ook uit de landen der eeuwige sneeuw. „Gij zijt al vele maanden in dit land geweest," zeide een oude Eskimo tot een zendeling, „wist gij het goede nieuws toen reeds? Wist gij het al toen gij nog een jongen waart? En uwe vaders wisten het ook al? Waarom kwaamt gij dan niet eerder?"

Zij klonk eveneens van de hemelhooge bergtoppen van de Andes. „Hoe komt het toch," vroeg een Peruaan, „dat ik in mijn heele leven niet eerder gehoord heb van de heerlijke woorden, die Jezus Christus gesproken heeft?"

En in de witte straten van Casablanco voegde een Moor een bijbelcolporteur toe: „Waarom zijt gij niet overal heengeloopen met dat boek? Waarom weten zoovelen van mijn volk niets van den Jezus, daar het van spreekt? Waarom hebt gij het voor uzelf gehouden? Schande over u!"

Stellen wij dien schat wel op den rechten prijs?

A.

*) De Chineezen gebruiken bij hun eten geen vorken en lepels, maar stokjes.

Zending.

JAARVERSLAG

der Zendingsvereeniging van de Duitsche Baptisten, over 1916.

(Vervolg.)

Wat nu de toestand in het vaderland betreft, zoo stond natuurlijk ook hier alles onder de schaduw van den verschrikkelijken oorlog. De reislust was zeer beperkt, evenals het aantal der Zendingsfeesten en andere grootere samenkomsten. Waar er zich een geschikte gelegenheid voor aanbood, hebben wij natuurlijk gepoogd de Kameroenzending te vertegenwoordigen, en voor vermeerdering van de belangstelling in de Zending te werken. Dat dit laatste nog aanwezig is, toont ons het overzicht der kas. De offervaardigheid is, niettegenstaande de moeilijkheden der tijden verblijdend gebleven, en onze medeverbondenen in Duitschland hebben ook in het afgeloopen jaar rijkelijk bijgedragen. Hoewel het aantal der bijdragen tegenover het vorige met eenige honderden achteruitgegaan was, zoo is toch het ontvangen bedrag van 51.653.84 tot 59.175.34 Mark gestegen. De gevers hebben dus ieder voor zich hunne bijdragen met ongeveer 20 pct. verhoogd, waarvoor wij den Heer en onze lieve zendingsvrienden zeer dankbaar zijn, daar dit de zekerheid aanduidt van een normale toename. Door den Engelschen postroof werden wij helaas in het afgeloopen jaar geheel van Amerika afgesneden, zoodat wij in het begin van het jaar alleen nog maar een klein bedrag vandaar ontvingen. Gedurende het vorige verslagjaar ontvingen we van de overzijde nog rond 40.000 Mark; en wanneer de giften in 1916 zoo ongeveer op dezelfde hoogte gebleven waren, dan zouden wij nog een mooi bedrag voor latere tijden overgehouden hebben, terwijl wij nu genoodzaakt waren, het reservekapitaal der keizersgift aan te spreken en daaruit het tekort tot een bedrag van 16,437,27 Mark te dekken. Welk een vriendelijke beschikking Gods was het toch, dat Hij ons, kort voor het uitbreken van den oorlog met deze gift bedacht. De gedachte daaraan is ons steeds een aansporing om er vast op te vertrouwen, dat Hij ook verder voor de behoeften van het werk zal zorgen. Ook voor 1917 zijn onze verplichtingen, niettegenstaande de grootste spaarzaamheid, weder aanzienlijk. Voor de instandhouding van het bedrijf in het Vaderland, de voorziening van ons Tehuis, van de

gezinnen der broeders die in het veld zijn en voor de kinderen der zendelingen, hebben wij dit jaar 70000 Mark noodig, die wij van den Heer door bemiddeling Zijner kinderen afbidden.

Gedurende het afgeloopen jaar deed zich telkens een bijzonder geval voor door den terugkeer in ons zendingshuis van brs. en zrs. die krijgsgevangen of geïnterneerd waren geweest. Zoo kwam den 1sten Juni br. Hofmeister bij ons aan. Zijne vrijlating uit de Engelsche krijgsgevangenschap was een bijzonder wonder; verscheidene weken toch na zijn aankomst in Duitschland ontvingen wij van het Engelsche Ministerie van Oorlog het bericht, dat aan Zijne vrijlating niet te denken viel. Hij schijnt dus bij vergissing uitgeleverd te zijn. De blijdschap over zijn terugkeer werd nog verhoogd, toen ook zijne vrouw in Augustus uit Spanje aankwam, en die br. en zr. na tien maanden van elkander gescheiden te zijn geweest, en vele, tendeele verschrikkelijke ervaringen te hebben doorgemaakt, in het Vaderland weer samen konden zijn. Den 27sten October mochten we zr. Schüttel met hare beide jongste kinderen, alsook zuster Sieber hier begroeten en einde November volgden ook de brs. Schüttel en Sieber. Langs wondere wegen heeft God deze brs. en zrs. geleid en hen in velerlei gevaren te water en te land, genadig bewaard. Thans bevinden zich nog br. en zr. Herwig in Fransche gevangenschap. Onze bemoeiïngen om ook hunne vrijlating te bewerken, waren tot dus verre allen te vergeefs, en tot hiertoe zien wij daarvoor nog geen uitweg, ofschoon die br en zr. zeer naar hunne bevrijding verlangen.

Den 8sten December was het 25 jaar geleden, dat br. en zr. Steffens als het eerste Duitsch Baptisten zendingspaar den grond van Kameroen betraden. Sedert dien tijd konden 67 andere brs. en zrs. uitgezonden worden en op eene of andere wijze daar werkzaam zijn. Van deze 69 brs. en zrs. zijn in dien tijd 14 naar huis gegaan; 11 hunner hebben na korten of langer arbeidstijd in Kameroen zelf den wandelstaf moeten neerleggen, terwijl de 3 anderen in het Vaderland gestorven zijn. Alle anderen zijn nog in leven en op de verschillende plaatsen werkzaam. In de voorziening der middelen heeft ook trouw gezorgd. 2½ millioen Mark werden in deze 25 jaren vereischt om de verschillende, ons door Hem opgegeven vraagstukken, op te lossen. Hoe grooter de behoeften werden, hoe meer de Heer op wonderbare wijze nieuwe bronnen opende, zoodat wij altijd in alle behoeften konden voorzien. Ook aan vruchten op den arbeid heeft God het niet laten ontbreken. We hebben dikwijls verbaasd gestaan en de reddende en hervormende genade Gods bewonderd. Al deze overwegingen gaven ons aanleiding, trots den ernst der tijden, om maatregelen te nemen, om op Zondag 10 December 1916, in Berlijn, Gubenerstraat 10, een dank- en jubileum-samenkomst te houden, omdat van uit die plaats de uitzending van het eertse zendingspaar plaats vond. De deelname aan de samenkomst was goed en den gang van het feest beantwoordde volkomen aan het doel. Het was algemeen een oorzaak van blijdschap dat de eenige, nog in leven zijnde stichter van de Kameroenzending, onze vader Weisz, niettegenstaande zijn langdurige, zware ziekte en zwakte aan het feest deel kon nemen. 25 jaren lang heeft hij onafgebroken in het Zendingsbestuur zitting gehad en in dien tijd de blijdschap en de smart van het werk medegedragen; altijd gereed om te raden, te helpen en te offeren. (Aangezien br. Weisz door zijn zwakte een herbenoeming in het Bestuur niet kon aannemen, werd hij tot eerelid daarvan benoemd, en hopen wij met vertrouwen dat hij nog langen tijd het werk met raad en daad ter zijde moge staan.)

Het is onze vurigste wensch, dat dit jaarverslag het laatste moge zijn, dat wij tijdens den oorlog uitbrengen. Moge het den Heer behagen dat de vrede de volgende jaren op ons vaderland en deszelfs koloniën moge rusten. Met vast vertrouwen op Zijne hulp, blikken wij in die, nu nog donkere, toekomst. Wij wenschen getrouw verder te arbeiden, ijverig en ernstig voor de uitbreiding van Zijn Rijk te bidden en het overige aan Hem over te laten. Hij zal voor de verheerlijking van Zijn Naam zorgen.

A. N. Z. Jzn.

Een School voor alle gezindten saam.

door wijlen Ds. J. DE LIEFDE.

De schoolopziener treedt met den pastoor, den predikant en den rabbijn de school binnen.

De schoolopziener. Goeden dag, meester; goeden dag kinderen! Wel meester, wij zijn gekomen om het onderwijs in uwe school eens bij te wonen. Wij wenschen te weten, of gij u houdt aan het artikel der wet, waarbij bevolen is dat het onderwijs zóó gegeven zal worden dat het geene godsdienstige gezindheid kwetst. Zoudt ge wel zoo goed willen zijn, ons hiertoe in staat te stellen?

De meester. Goeden dag mijne heeren. Zeer gaarne mijnheer de schoolopziener; wij zijn juist bezig met de bijbelsche geschiedenis.

De schoolopziener. Zoo, dat is goed. Artikel 4 van de schoolwet zegt, dat de openbare school bestemd is voor kinderen van verschillende godsdienstige gezindheden. Is dat hier het geval?

De meester. O ja, mijnheer. Ik heb hier kinderen van de Protestantsche, Roomsche en Joodsche gezindheid (tegen den ondermeester), niet waar, mijnheer Regtuit?

De ondermeester. O ja, mijnheer. En dan hebben wij nog vele ongodsdienstige gezindheden buitendien, als speelgezindheid, praatgezindheid, vechtgezindheid, lieggezindheid, steelgezindheid, enz.

De predikant (ter zijde tot den schoolopziener). Dat mag ook wel op zijn nommer gebracht worden.

De schoolopziener (strijkt zich met de hand over het gelaat). Hm! zoo. En wordt men hier ook onderwezen in de gezindheid, om niet meer te antwoorden dan gevraagd wordt?

De ondermeester. Vraag excuus, dat is hier niet noodig; want de tegenwoordige staat der schoolwetenschap brengt mede de kinderen meer te vragen dan zij beantwoorden kunnen.

De predikant. Mag ik weten, met welk gedeelte der bijbelsche geschiedenis gij juist bezig waart, mijnheer?
De meester. Ik zal het u door de kinderen laten zeggen, dominé. Wel kinderen, waar hadden wij het over?
De kinderen. Over de bruiloft te Kana.
De meester. En wie was op die bruiloft, Piet Gomaar?
Piet Gomaar. De Heere Jezus, meester.
De rabbijn. Met uw welnemen, meester, over dien persoon behoort hier niet gesproken te worden; dat strijdt tegen mijne gezindheid.
De schoolopziener. Nu, nu, mijnheer Levenson, dat is toch wat erg. Jezus is toch een historisch persoon even zoo wel als Mozes. Hij behoort toch ook tot de geschiedenis.
De rabbijn. Nu ja, maar dan moet er dat „Heere" afblijven. Laat de kinderen dan spreken over den timmerman Jezus.
De ondermeester. Kinderen wat deed de timmerman Jezus op de bruiloft?
Mozes Cohen. Hij heeft er de gasten bedrogen.
De predikant en de pastoor beiden tegelijk. Hoor dien kwaden bengel eens! Meester, dat is tegen onze gezindheid.
Willem van Trente. Neen, meester, Hij heeft er een mirakel gedaan.
De predikant. Een mirakel! Alsof de Heer roomsch geweest was! Wie weet het beter?
Piet Gomaar. Hij heeft een wonder gedaan.
De rabbijn. Dat is een leugen. Mijne gezindheid noemt het een leugen.
Mozes Cohen. Meester, wil u Jan van Dordt eens verbieden! Hij zegt gedurig tegen mij: „lust je wel spek."
Jan van Dordt (driftig). Ja maar, meester, hij scheldt mij ook voor een onbesneden gooi.
De meester. Teeken Mozes en Jan op; zij blijven school.
De schoolopziener (ter zijde tot den meester). Laat dat wonder maar blijven; vraag, wie of er alzoo meer op de bruiloft waren.
De ondermeester. Kinderen, wie was er nog meer op de bruiloft behalve de timmerman Jezus?
Jan van Dordt. De man, die de bruiloft dirigeerde.
De ondermeester. Goed. Hoe noemt men zulk een man?
Eenige kinderen. Een opziener.
De schoolopziener. Zoo? En wat is dat voor een man?
Piet Schalk. Dat is iemand, daar de meester tegen opziet.
De predikant (ter zijde tegen den schoolopziener). Dat is tegen uwe gezindheid.
De schoolopziener (fluisterend). Ja, 't is ondeugend goed.
De meester. Wie was er nog meer.
Willem van Trente. De heilige Maria, de moeder van onzen lieven Heer.
De rabbijn. Meester, hoort gij dat? Welk een lastering!
De ondermeester. En wat zeide de timmerman Jezus tot zijne moeder?
Piet Gomaar. Hij bestrafte haar; want zij bemoeide zich met hetgeen haar niet aanging. Vrouw, zeide hij, wat heb ik met u te doen.
De predikant. Was dat wel eerbiedig, mijn vriend?
Piet Gomaar. Jawel, dominé; want Maria was eene zondares evenals alle andere vrouwen.
De pastoor. Dat is een leugen. Dat strijdt tegen mijne gezindheid.
De schoolopziener. Meester, laat ons liever wat hooren over de geschiedenis.
Willem van Trente. Meester, Piet Schalk plaagt me. Hij vraagt of die bruiloft plaats had, omdat de pastoor van het dorp trouwde.
De meester. Teeken Piet op; schoolblijven.
Piet Schalk. Hei, meester! Hij heeft eerst tegen mij gezegd, dat ik een vermaledijde ketter was.
De meester. Willem ook schoolblijven. Kinderen, wat hebben we den laatsten keer van de geschiedenis behandeld?
Piet Gomaar. De Hervorming meester.
De meester. Goed. Wat was dat voor eene gebeurtenis?
Willem van Trente. Toen zijn de ketters afvallig geworden van de kerk.
De meester. Ei? wie heeft u dat gezegd? Dat heb ik u toch niet geleerd?
Willem van Trente. Neen, dat heeft mij mijn vader en moeder gezegd en de pastoor ook.
De meester. Nu dat zeg je op eenen anderen keer niet meer hoor je.
De pastoor. Zoo, meester? Dit te verbieden is tegen mijne gezindheid.

(Wordt vervolgd.)

Op den Wachtpost.

Onze jonge, studeerende broeder Reiling gaat nog steeds door met zijn zorgvollen arbeid in 't belang van onze jonge broeders in militairen dienst. Hij ontvangt van alle, die er deel aan nemen, brieven en briefkaarten, voegt die gecorrigeerd en gehectografeerd bij elkaar en zendt ze aan alle deelnemers rond. Dat is een tamelijk omslachtig werk. Doch naar we meenen een practisch liefdewerk. Jammer dat niet al onze soldaatjes er geregeld deel aan nemen. 't Moet toch wel aangenaam zijn voor onze jonge mannen, ver van huis en haard en in een minder aangename positie, zoo van tijd tot tijd van hunne broeders, lotgenooten, en van hun wel- of kwalijkvaren iets te vernemen. En vooral is het zoo uitnemend goed voor elkander, in verband met de verschillende ervaringen en ontmoetingen, van tijd tot tijd, al is het dan maar door middel van correspondentie, van hart tot hart met elkander te kunnen spreken, en zoo ook de gedachte aan en het gebed voor elkander te mogen opwekken. Dit wordt, zooals uit de brieven, van welke we juist een stelletje voor ons hebben liggen, door sommige schrijvers wel begrepen. Anderen zullen 't zeker nog wel beter leeren.
De inhoud van alle brieven en briefkaarten is natuurlijk niet even belangrijk, maar als ieder 't werk doet naar de mate der verkregen gave en met belangstelling

en ernst, dan gaat het goed, en mag er ook een goede vrucht van verwacht worden.

De liefde is vindingrijk en zegenrijk.

Door middel van andere bladen vernemen we, dat de Utrechtsche tentzending om en in de Groninger- en Drentsche Veenkoloniën met goed gelukken en naar verwacht mag worden ook met gezegende gevolgen gewerkt heeft gedurende de laatste weken. Vooral te Stadskanaal moet de toevloed van menschen overweldigend geweest zijn.

N. v. B.

De kinderkens.

Matth. 19 : 13, 14.
Lukas 18 : 15—17.

De kinderkens — o laat ze tot *Mij* komen,
want hunner is Gods eeuwig koninkrijk;
en wordt gij niet den kinderkens gelijk,
nooit kan door uwe ziel *Mijn* leven stroomen.

Weerhoudt hen niet te schuilen aan *Mijn* borst,
vertrouwlijk zich te nest'len in *Mijn* armen:
met hen, met hèn toch is *Mijn* groot erbarmen,
och, dat een kindeke gij wezen dorst!

Onnoozel is het kind in zijn gelooven,
het bergt geen list of argwaan in zijn ziel,
het lieft den lichtstraal die daarinne viel
en ziet vertrouwend om méér licht naar boven.

Ik zegge u: wordt den kinderkens gelijk,
gelijk in stil gelooven, vast vertrouwen,
zoo gij ooit wilt in zaligheid aanschouwen —
want hùnner is Gods eeuwig Koninkrijk.

Nellie.

Voor de jeugd.

Als 't's avonds donker wordt, steken we de lamp aan, 't zij een electrische, een gas- of petroleumlamp. Maar in 't Congoland hebben ze die niet, en dus maken de jongens een vuurtje aan, gaan er om heen zitten, en geven elkaar raadsels op of vertellen elkaar wat. Zoo vertelde eens een Congojongen: „Eens op een dag ging een kip naar een naburig dorp. Toen zij terugkwam, trok zij haar eenen poot hoog op onder haar vleugel, en vertelde, dat zij die poot voor duizend stuivers verkocht had. Toen een nijlpaard dat hoorde, ging hij met zijn vrienden in een bootje en roeide ook naar dat dorp, want hij zei: „Als die kip voor haar kleine pootje duizend stuivers kreeg, wat kan ik dan een hoop geld krijgen voor mijn dikken poot!" Hij sneed zijn poot af en stuurde zijn vrienden er mee heen om hem te verkoopen, 't geen zij ook deden en zij kregen er twintigduizend stuivers voor. Maar toen zij met het geld weer bij het bootje kwamen, lag het nijlpaard er dood in, want hij was dood gebloed. Zijn vrienden waren vreeselijk boos, en toen zij begrepen, dat de kip hen bedrogen had, riepen zij de haviken om de kippen aan te vallen. Maar de kippen riepen de krokodillen, om de nijlpaarden aan te vallen, en al de dieren begonnen met elkaar te vechten en elkaar kwaad te doen, en er was veel haat en verbittering onder hen.

Toen bestraften de nijlpaarden de kip en zeiden: „Al deze vijandschap en moeite komt van uw gemeene leugen." En de Congojongen voegde er bij: „Dus ziet gij hoe noodig het is dat wij allemaal de waarheid zeggen, als wij elkaar geen leed en moeite willen veroorzaken." (Bapt. Times). A.

Ingezonden.

De Jongeliedenvereeniging „Excelsior" te Nieuw-Weerdinge hield Zondag 8 Juli een propagandavergadering. Van alle vereenigingen uit den omtrek waren bij deze gelegenheid afgevaardigden en belangstellenden in ons midden, zelfs uit Nieuwe-Pekela, dat hier zeker 6 à 7 uur ver af is.

Nadat de vergadering met gebed was geopend door onzen Voorzitter br. Huizinga, werd door deze tot inleiding een kort woord gesproken. Naar aanleiding van een gedeelte uit 1 Sam. 20 had hij tot onderwerp gekozen: „Ware vriendschap".

Ofschoon Jonathan eigenlijk recht had op de kroon, die David ontving, was hij toch zijn trouwste vriend, en beschermde hem voor de aanslagen van zijn vader, die David trachtte te dooden. Wij allen hebben behoefte aan vriendschap; zij is eene gave Gods. Laat ons als jongelieden vrienden voor elkander zijn, elkaar trachten te helpen, en voor elkander een zegen te zijn. Maar boven alles laat ons Jezus kiezen als onze beste vriend. Hij biedt ons Zijn vriendschap aan, wil onze grootste en onze ware vriend zijn. Maar willen we Jezus als onze vriend hebben, Hij vraagt ook iets van ons. Hij zegt: „Gij zijt Mijne vrienden, zoo gij doet, wat Ik u gebied." Aldus Spreker.

Hierna werden door de afgevaardigden en leden onzer vereeniging voordrachten en samenspraken ten beste gegeven, en mochten we voor afwisseling luisteren naar een paar solo's en muziekstukjes van br. Huizinga van Wildervank, die in ons midden was, en de zang met orgelspel begeleidde. Ook br. de Haan kreeg gelegenheid een enkel woord te spreken.

Hij zeide hoe gelukkig het is vroeg den Heer te kennen, en dan iets voor Hem te doen. Het gaat misschien eerst wat moeilijk, maar wij zelf en anderen worden er door gezegend. Laat dat een aanmoediging voor ons zijn. Onze Voorzitter sprak er over, hoe nuttig het in sommige opzichten kon zijn, als de vereenigingen onderling meer samenwerkten. De afgevaardigden beloofden hierover in hun vergadering te zullen spreken. Het plan bestaat uit elke vereeniging twee leden te benoemen, die dan te Exloërmond bij elkaar zullen komen, om over deze dingen te spreken. Hierna werd deze vergadering door br. Smit met dankzegging gesloten.

Namens de Jongeliedenvereeniging te N.-Weerdinge,
HENDRIK KNIGGE, Secr.

Uit de Gemeenten.

STADSKANAAL. Na eenigen tijd van stilzwijgen, willen we thans eens weer een en ander mededeelen van de zegeningen, die we gedurende de laatste maanden mochten ervaren.

De eerste Zondag in Mei werden 3 jonge broeders door den Doop in de gemeente opgenomen. Het waren alle drie kinderen van leden der gemeente. De eerste Zondag van Zomermaand mocht de gemeente weder aan de wensch van een br. en zr. (echtgenooten) voldoen door hen op 's Heeren bevel te doopen. Onze geachte Voorganger had beide malen gelegenheid voor een aandachtige schare toehoorders het Evangelie te verkondigen en tevens te wijzen op de beteekenis des doops.

Den 7den Juni was voor Voorg. en Gemeente weder een dag van beteekenis. Wat de oorzaak daarvan was? De Voorg. herdacht op dien dag zijne geboorte.

's Avonds vergaderden velen zich met den jubelaris in 't kerkgebouw om 's Heeren naam te verheerlijken. Bij vernieuwing bleek weer uit menig hartelijk woord hoe ingenomen de Gemeente is met haren Voorg. Onze bede is dat de arbeid der Gemeente verder een gezegenden voortgang moge hebben.

R. R.

STERREN EN BLOEMEN.

De sterren zijn bloemen des hemels
Door God in de ruimte gestrooid;
De bloemen zijn sterren der aarde,
Met schitt'rende kleuren getooid.

Wen, 's avonds, de bloemen zich sluiten,
Dan sieren de sterren den trans;
Wen, 's morgens, de sterren verdwijnen,
Ontplooien de bloemen haar glans.

En bloeien niet immer hier bloemen,
Ze zijn toch niet henen voorgoed;
En zien wij niet immer de sterren,
Toch zijn ze er, en houden haar gloed.

Zoo zijn ook voor wie het wil merken,
Bij wiss'len van tijd en van lot,
Gedurig weer blijken t' ontdekken
Der grootheid en goedheid van God.

Alzoo, hoeveel heerlijks er tane
En ook hoeveel lief'lijks er zwicht',
Ik blijf, U, mijn Vader! te prijze.
Gelooven aan bloemen en licht.

Laurillard.

LEVENSREGEL.

Bezoek dikwijls de kranken; onttrek u aan geen lijdenden; schaam u voor geen arme; veracht geen verschoppeling der wereld; behandel den stugge met zachtheid, en wacht u er voor, den zwakke te ontmoedigen, en de kleine te ergeren!

Lavater.

Officiëele Mededeelingen.

HET ADRES

van de Redactie is tot 5 Augustus te APELDOORN, Spadelaan 14.

DE REDACTIE.

LIEFDEGAVEN.

Voor de Broeders die brandschade leden te Valthermond.

Ontvangen van E. H. d. G. te N.-P. f 20, van de Gem. te Apeldoorn f 10.50, van V. te N. A. f 4, van N. N. te 's-Gravenhage f 2.

Allen hartelijk dankbaar.

Musselkanaal I. J. G. DE HAAN.

Voor de Unie.

Ontvangen van br. Klickmann te Londen f 137.90.

Voor de Zending.

Ontvangen van C. B. te Midland, Ter Schelling f 2.

F. J. VAN MEERLOO

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van G. H., Groningen f 28.14, van K. v. d. Weide, Meppel f 1, van Mr. F. P. te Rensselaerny, Am. 1 Dollar, van E. V. te N.-Amsterdam f 1, van H. v. d. B. te Appingedam f 1, van H. L. te Rotterdam f 3.50, van C. B. te Midland, Ter Schelling f 2, van J. R. te Oude Schutting f 0,50 (opbrengst van 't laten lezen van „De Christen" (dat is voorbeeldig); van F. J. de V. te Leeuwarden f 8.70.

N. VAN BEEK.

Door 's Heeren goedheid werden wij heden verblijd met de geboorte van een welgeschapen Zoon

CHRISTIAAN.

L. H. Jansen.
T. Jansen-Kuipers.

Arnhem, 14 Juli '17.

LUTHERFEEST.
(Hervormingsdag).

Aan den vooravond van het 4e Eeuwfeest der hervorming vestig ik Uwe aandacht op de schoone, door mij uitgegeven cantate

— Hervormingsdag —

door R. Gerretson, voor Orgel, Piano of Gemengd Koor. Zangvereenigingen, die iets bijzonders ten gehoore willen brengen op dezen gedenkwaardigen feestdag, vinden hier een geschikte gelegenheid. Prijs f 0,40. Bij 25 ex. à f 0,25. Franco toezending geschiedt na ontvangst van postwissel voor het bedrag.

JOH. DE HEER, Schiekade 210, R'dam

Dit blad wordt - - gedrukt ter Neerlandia-Drukkerij Apeldoorn.

SLUIT UWE VERZEKERING TEGEN

BRAND

op tevelde staande

TURF of BAGGER

op Amsterdamsche Beurspolis

bij het

Algemeen Assurantiekantoor,

Dir. Jan de Jonge Pzn., Wildervank, Postbus 4

of de VERTEGENWOORDIGERS:

K. LINDEMAN, Ter-Apel.
S. ELSINGA, Emmererfscheidenveen.
S. VUUREGGE, Bargercompascuum.
S. F. W. ROSENBAUM, Nieuw-Buinen.
H. VOULON, 2e Exloërmond No. 32,

N.B. We raden aan spoedig te sluiten, aangezien de premiën nog steeds stijgen.

VERTEGENWOORDIGERS gevraagd.

No. 1578. VRIJDAG 27 Juli 1917. 36ste Jaargang.

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTEN-GEMEENTEN IN NEDERLAND.

Verschijnt om de andere week.

Adres voor de Redactie:
Vaillantlaan 415, den Haag.
Voor administratie: te Stadskanaal.

ABONNEMENTSPRIJS:
Per kwartaal, franco p. post ƒ 0.40.
Voor 't Buitenland per jaar - 2.50.
Advertenties 1—5 regels 30 ct.
Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement lager.

Stille worden.

God nam haar weg — de vreugde van zijn leven,
Zijn troost, zijn steun, en ach! zijn zonneschijn!
„O God! hoe ondoorgrondelijk zijn Uw wegen!
„Waar?" kermde hij — „wáár kan Uw liefde zijn?"

Een lief vierjarig kind was hem gebleven,
Van al den rijkdom van hun liefd' en trouw;
Nu moest hij weer aan 't werk, zijn taak verrichten,
En vroeg zich af, wat 't kind beginnen zou.

Dus nam hij naar zijn school haar elken morgen,
En op een stoeltje zat de kleine meid
Naast den katheder, stil met blokjes spelend,
Aan een klein tafeltje, voor haar bereid.

En nu en dan buigt hij zich tot haar neder:
„Geen leven maken liefje — voor de rest!"
Zij kijkt hem aan, ach, met heur moeders oogen
En speelt dan verder, stil, en doet haar best.

De schoolopziener komt, ook hij heeft zorgen,
Maar doet zijn plicht; de jeugd heeft hem verblijd.
Bij 't heengaan vraagt hij vriend'lijk aan de kleine:
„Wat moet jij leeren hier, mijn lieve meid?"

En 't moederlooze kind in 't kleed der rouwe
Ziet naar hem op met eng'lenblik, zoo rein:
„Ik," zegt ze, „ik?" en vouwt de kleine handen —
„Ik leer om in de school héél stil te zijn."

Een tranenfloers kwam voor dier mannen oogen.
„O God, leer ons in 't donker en in pijn
En waar men niets meer ziet, Uw liefde te vertrouwen
En in des levens school „héél stil te zijn."

Want eerst als 't harte stil, héél stille is geworden —
Hoort het des Heeren stem: „Ik ben 't; heb goeden moed!
Wat nu gij niet verstaat, zal eens u duid'lijk worden:
God — „eeuwig Vader"*) is en wat God doet is goed."

*) „Eeuwig Vader" is Luther's vertaling van: Vader der Eeuwigheid.

C. Oliphant—Schoch.

Vreest niet, Abram.

Gen 15: 1.

Hier hebben we het troostrijke Woord Gods tot den persoonlijken vriend van God. Er was iets bijzonders gebeurd in Abram's leven door de verlossing van zijn neef Lot uit de hand van 4 vijandelijke koningen. Misschien vreesde Abram daarna, gelijk het wel meer gebeurt als men 'n kloeke daad verricht heeft, voor kwade gevolgen. Abram, hoewel de kloeke geloovige en die in des Heeren vreeze wandelt, heeft 's Heeren woord van vertroosting noodig, om niet, nadat hij zulk een verlossing had verricht in Gods kracht, door dwaze vrees beklemd op de vlucht te gaan. Niemand onzer verwondere zich over den godsman, den vader der geloovigen, want we vinden in ons zelf die menschelijke zwakheid wellicht nog meer. Daarom hebben ook wij zulk een woord wèl noodig. Laten we het ons door den Heere met nadruk laten zeggen, want als Hij ons op het oog heeft, dan wil Hij ons de verzekering van Zijne hulpe schenken. Hoe aangenaam is deze heerlijke gedachte, niet bloot als denkbeeld, maar als werkelijk bestaande zaak. Vreest niet voor uwe machtige vijanden rondom u. Vreest niet voor het dreigende gevaar. Vreest niet voor het naderende oordeel, dat in aanvang gekomen is over de volkeren der wereld en zich nog meer en meer zal openbaren. Vreest niet, zegt Christus onzen Heere, voor hen, die het lichaam dooden en daarna niets meer kunnen doen.

Vreest niet beangste ziele, die met vreeze des doods voor een komend verderf siddert, bij de gedachte aan rechtvaardig vonnis en straf. Vreest niet, gij die uw betrouwen op de barmhartigheden Gods gevestigd hebt en de verwachtingen van de genadige tusschenkomst van God hoopt. Vreest niet, als ge uwe gedachten weet ver-

menigvuldigd over allerlei zaken en toestanden, die u het gezicht op God en Chr. zouden benevelen. Vreest niet, want de Heere zegt u het, en wat Hij belooft is beter dan beloften van duizende, duizende menschen.

S. V.

Na 's Heeren toekomst.

Wat zal de uitwerking van 's Heeren wederkomst zijn op de wereld?

De middelijke uitwerking zal niet zijn bekeering, maar de menschen zullen nog meer rijpen in het kwaad. Eerst zal de opname de wereld in opschudding brengen. Dan zal het ook met dit feit gaan zooals het met alles gaat. Men zal het met de wijsheid dezer wereld trachten te verklaren. Men zal doen, wat men deed toen Elia was opgenomen (2 Kon. 2 : 16). Men zal er vol van zijn, men gist, men zoekt, zal er misschien over filosofeeren daarna zal het weer vergeten worden. Wij kunnen ons dat best voorstellen in onzen tijd. Wij leven snel. De gebeurtenissen verdringen elkander. Waar vroeger jaren voor noodig waren, gebeurt nu in enkele maanden. Gaat de groote rampen maar na, die de laatste tijden de heele wereld in opschudding brachten. Het eene doet ons het andere weer vergeten.

Er is geen tijd meer om te denken. Weldra zal de opname weer vergeten zijn. En de verstgevorderde wereldlingen zullen toch eigenlijk maar blij zijn dat die vromen weg zijn: „gelukkig maar dat die dompers verdwenen zijn." Ze stonden de vooruitgang maar in den weg. Ze rekenden altijd met den wil van God, ze hadden het altijd over dien Bijbel. Overal waren ze in den weg."

De wereld zal zich door de opname niet laten bekeeren, maar zal blijven doorgaan in den weg der verharding.

Hoe dat mogelijk is? Zoo is het altijd geweest.

Zie maar wat er gebeurde bij de opwekking van Lazarus. Dat was het grootste wonder, dat Jezus ooit op aarde deed. Een lichaam dat al tot ontbinding was overgegaan, weer in het leven te roepen. Wij zouden zeggen: „zoo iets moet de menschen nu wel op de knieën brengen." En ja, er waren er, die „aanschouwd hadden hetgeen Jezus gedaan had en die geloofden" (Joh. 11 : 45, 46; Joh. 12 : 9, 10). Maar de meerderheid ging naar de Farizeën, en zeiden hun wat Jezus gedaan had. En datzelfde wonder, dat de menschen tot bekeering had moeten brengen, was de naaste oorzaak tot de gevangenneming van de Heere Jezus.

Nu was het genoeg. Nu was het uit. En dan ook Lazarus maar uit den weg geruimd. Loochenen kunnen ze het feit niet, maar van gelooven geen sprake, evenmin als van bekeering.

Met de opstanding des Heeren evenzoo. Dat de Heere Jezus was opgestaan kunnen ze evenmin loochenen.

Gelooven zij nu? (Matth. 28 : 14).

Ook in het Oude Verbond was het zoo. Denk aan de verdwijning van Henoch. Zijn tijdgenooten bekeerden zich niet.

In de dagen van Noach weer hetzelfde (Gen. 6 : 5, 11; Gen. 18 : 20).

Goddeloozer konden de menschen niet worden, ze hadden het uiterste gedaan.

Ook dan zal de goddeloosheid ten top stijgen, en overal zal de revolutie uitbreken.

In 2 Tim. 3 : 2—4 vinden we eene sorteering van alle goddeloosheid. Zulk soort menschen zal er dan alleen maar op de aarde zijn. Het zal hun niets kunnen schelen wat God er van zegt, of de menschen.

1 Tim. 4 : 1, 2. 2 Petr. 2 : 1—3a, 10, 12, 14, 17, 18. In 2 Petr. 2 : 3b vinden we het gericht. 2 Petr. 2 : 4—7; Jud. 8 : 10—13.

Na de wegneming zal het kwade dus steeds voortgaan van erger tot erger, tot het allerergste. De stroom blijft wassen tot het hoogtepunt bereikt is. En dan zal de antichrist komen en heerschen, en zal zijn haat tegen God en zijn lastering tegen Christus over de aarde uitspuwen.

Dan pas zal ten volle in het licht treden, hoe slecht en verdorven het zondaarshart is. Niets zal hen dan meer tot inkeer kunnen brengen. Geen vloek der wet. Geen evangelie. En dan zal het worden gezien dat de ontzettendste gerichten niet bij machte zijn, de harten te verbreken.

De toorn Gods zal dan zoo vreeselijk branden op de aarde, dat de menschen den dood zullen zoeken. Al is een mensch nu nog zoo arm en ellendig, hij zal alles doen wat hij kan om zijn leven te behouden.

En dan zal men dit zien gebeuren dat de menschen ondanks alles, zich niet aan God zullen gewonnen geven, maar voortgaan de duivelen te aanbidden. Zij zullen zich niet bekeeren.

Openb. 16 : 10, 11. Zoo vreeselijk zal het dan op de aarde zijn, dat de menschen zullen doen, wat in de hel thuis behoort; ze zullen hun tongen kauwen, en toch God blijven lasteren.

Dan zal God zielkundig noodwendig moeten volvoeren een vreeselijk doodsgericht. Hij zal doen, wat de dokter wel eens genoodzaakt is te doen, als niets meer helpt: „opereeren". En God zal plagen zenden waarbij millioenen sterven.

Het begin van dezen verhardingstoestand is er. De afval is reeds in vollen gang. Aan alle kanten on- en bij- en wangeloof. Het rumoer der volkeren wordt al grooter onder het bouwen van vredespaleizen door. De tronen waggelen.

En dan geen gemeente meer die getuigt en het bederf tegenhoudt.

Dan heerscht de duivel en komt het kwaad tot volle rijpheid.

Waartoe moeten al deze toekomende dingen ons brengen?

Tot waken en bidden. Wees nuchter.

Het is nu de tijd dat wij ernstig onderzoeken wat op ons inwerkt, en wat ons aangeboden wordt als „Gods werk".

Het is nu meer dan ooit de tijd de geesten te beproeven of zij uit God zijn. Wat is de ware toetssteen?

Gods Woord alleen, Gods Woord geheel.

„Gaat niet uit en volgt niet," als men u zegt:

„hier is de Christus, alleen in onze partij, in onze secte."

Christus is veel te groot om het Hoofd te zijn van een enkele partij of de een of andere secte.

Hij is het Hoofd der gemeente in haar geheel. Een man, hoe uitstekend ook, kan toch maar de functie van één lid vervullen. Een man vertegenwoordigt toch maar één kleur van den regenboog. En om de regenboog tot regenboog te maken zijn er zeven kleuren noodig (2 Petr. 3 : 11—14). Laten ook wij zorgen dat Hij in ons geen enkele vlek ziet en Hij niets in ons vindt om ons te bestraffen. Dat kan. Hij maakt ons zooals wij zijn moeten voor God.

Als wij den H. G. maar toelaten dat Hij Zijn werk in ons volbrengt, zooals het op Golgotha voor ons volbracht werd (Openb. 22 : 11).

Matth. 24 : 12. Als de ongerechtigheden zich vermenigvuldigen, zal de liefde verkoelen.

Waken in de gebeden, dus dat wij niet verkoelen in de liefde, allereerst tot de heiligen, maar dan ook voor hen, die buiten zijn.

Wij moeten vervuld zijn met vruchten der gerechtigheid.

Wij hebben noodig overvloed van liefde voor elkander.

Dat bestaat niet in praten. Die tijd is voorbij. Er is lang genoeg gepraat over liefhebben. Wij moeten dat toonen in daden. Wij moeten leven voor elkander, ons leven voor elkander stellen en dat niet als een gunst, *maar als een* schuld. Blijven *in* de liefde, onberispelijk worden in de liefde.

Onze Unie-vergadering.

De Algem. Verg. onzer Unie voor dit jaar behoort weer tot het verleden. Alle bezwaren zijn overwonnen. De hartelijke ontvangst door de Gemeente te Deventer, die we verwachtten en voorspelden, heeft als het ware onze, en zeker veler verwachting overtroffen. Het nette kerkgebouw, dat bij deze gelegenheid nog prettiger uitkwam door bloemen en planten, die er in aangebracht waren, leent zich uitnemend voor zulk eene vergadering.

Van de vergadering kunnen we maar zoo terloops een weinig mededeelen. De gemeenten zullen door onzen Secretaris wel nadere mededeelingen ontvangen. Bovendien de gemeenten, die hunne afgevaardigden zonden, vernemen alles wel van die broeders.

Er heerschte een goede geest in de vergadering, ofschoon het aan gedachtewisselingen, die scherp hadden kunnen worden, niet ontbrak. Doch onder leiding van den vastberaden leider der vergadering, liep alles ordelijk en vlug van stapel.

De nieuwe statuten en huishoudelijk reglement vormde de hoofdarbeid en is gelukkig ten einde gebracht, terwijl overigens de Agenda geregeld kon afgewerkt worden.

Voor de eerste maal, sedert de oprichting der Unie, kon onze geliefde broeder de Vries, wegens ouderdom in verband met de moeielijkheden der reis de Verg. niet bijwonen. Van zijne hartelijke deelneming getuigde een telegram aan de vergadering.

Ook br. van Meerloo, die jaren lang de vergaderingen bijwoonde, en de Unie accuraat als Penningmeester diende, kon niet aanwezig zijn, en moest er medegedeeld worden, dat hij zijn functie niet langer kon bedienen en mitsdien zijn zaken in handen der Commissie had gesteld. De vergadering benoemde hem met algemeene stemmen tot eere-lid der Unie.

Overigens waren de uren meer bepaald aan geestelijke belangen gewijd — als Avondmaal en Evang. Samenkomst — gezegend en zielsverkwikkend, evenals dat ook de ontmoeting van zoovele broeders uit verschillende oorden des lands was.

Was het getal afgevaardigden wel iets minder dan andere jaren, toch is het nog meegevallen, en die er aan deelgenomen hebben, zullen zich zeker niet beklagen.

Voor eene degelijke samenwerking en goede orde van zaken kunnen we onze Unie-Vergaderingen niet missen. De volgende Vergadering zal, zoo God wil, te Haarlem gehouden worden.

Worde dit Unie-jaar een rijk-gezegend! X.

Een School voor alle gezindten saam.

door wijlen Ds. J. DE LIEFDE.

(Vervolg.)

Piet Gomaar. Neen, meester; toen zijn ze uit de afgodendienaars uitgegaan.

De meester. Wat zeg je daar? Hoe kom je daaraan? Heb je dat hier geleerd?

Piet Gomaar. Neen, maar dat heb ik thuis gehoord en op de catechisatie.

De meester. Nu op eenen anderen tijd niet weer, hoor je.

Jan van Dordt. Maar, meester, zijn de roomschen dan geen afgodendienaars?

De meester. Wel neen, jongen.

De predikant. Niet? Is de mis niet volgens onze gezindheid eene vervloekte afgoderij?

Willem van Trente. En zijn de protestanten dan geen ketters?

De meester. Neen zeker niet.

De pastoor. Ja, dat zijn ze wel. Dat leert onze gezindheid wel degelijk.

De meester (tot den schoolopziener). Ik bid u, mijnheer, wat moet ik hierop den kinderen antwoorden?

De schoolopziener haalt de schouders op.

De ondermeester. Kinderen wij weten het niet.

Piet Schalk (half luid tegen Jan van Dordt). Nou, ze zouden het niet weten!

De meester. Mozes Cohen, vertel gij de geschiedenis der hervorming eens.

Mozes. Er was een monnik, Luther genaamd, die uit de roomsche kerk ging.

De meester. Nu? verder?
Mozes zwijgt.
De ondermeester. Waarom ging hij er uit?
De schoolopziener (fluisterend). Stil, meester, dat moet gij niet vragen, dan komt gij in moeilijkheid met de gezindheden.
De meester (tot den schoolopziener). Ja, maar, wat moeten we dan vragen?
De schoolopziener. Alleen wat hij gedaan heeft. Zuiver geschiedenis.
De ondermeester. Nu Mozes, wat deed Luther nog meer?
Mozes (zich bedenkend). O ja, hij heeft een koe verbrand.
De predikant. Wat? Een koe?
Mozes. O neen, het was een bul.
De schoolopziener. Hoe, meester, hebt gij de kinderen in den waan gelaten, dat die bul een dier was?
De meester (kleurend). Ja, mijnheer! ik ben daar maar niet dieper ingetreden, omdat ik bang was dat ik gezindheden kwetsen zou.
De predikant. Kinderen, was die bul een dier?
Eenige kinderen. Neen het was een blad papier, dat Luther van den paus gekregen had.
De predikant. Juist! tegen den meester (fluisterend). Vraag nu eens wat daar op stond.
De meester (fluisterend tot den predikant). Dat durf ik niet, want dan kom ik in moeilijkheden met de gezindheden.
Willem van Trente. Daar stond op, dat Luther vervloekt was.
Jan van Dordt. Ja, maar daarom was hij het nog niet. De paus kan ook liegen.
De meester. Teeken Willem en Jan nog eens op. Zal jullui zwijgen!
De schoolopziener. Vraag nog wat feiten.
De meester. Nu, en wat is er toen meer gebeurd?
Willem van Trente. Toen is hij te Worms voor den Rijksdag gekomen.
De ondermeester. En wat hebben ze daar met hem gedaan?
De pastoor (ter zijde). Ze! Hoe verachtelijk van zijne Katholieke en Allerheiligste Majesteit Keizer Karel en de hooge vergadering!
Mozes Cohen. Ze hebben hem gestreng bestraft.
Willem van Trente (half luid). Hadden ze hem maar opgehangen.
Jan van Dordt. Zoo? en jou er bij.
De meester. St! Geen gepraat! En wat is er toen met Luther gebeurd!
De schoolopziener. Genoeg, meester; het komt mij voor, dat het beter is, dat ge al zulke gedeelten der geschiedenis vermijdt.
De meester. Maar mijnheer, dan kan ik de geschiedenis, althans de nieuwe in het geheel niet onderwijzen.
De pastoor. Ja, dat was ook maar beter. Wat ze van de geschiedenis weten moeten, zal ik hun op mijn catechisatie wel vertellen.
De schoolopziener. Met uw verlof, mijnheer de pastoor; dat behoort op de catechisatie niet thuis. Geschiedenis is wel degelijk een vak van schoolonderwijs.
De ondermeester. Zeker, mijnheer, maar wat wordt er van de geschiedenis, als wij ze zoo behandelen moeten? Dat Luther uit de roomsche kerk gegaan is, een papier verbrand heeft dat hij van den paus gekregen had, en op den Rijksdag gestreng bestraft is. Maar waarom dat geschied is en wat dat alles beteekende, daarvan weten zij niets. Mag dat heeten de geschiedenis te kennen?
De schoolopziener (zuchtend). Goeden dag meester. Dag, kinderen!
De meester. Goeden dag, heeren! (ter zijde tegen den ondermeester). Het best zal zijn dat wij de school sluiten. Dan kwetsen wij ten minste geene gezindheid.

X.

Op den Wachtpost.

Het komt niet vaak voor, dat men oude authentieke liturgie der kerk aan kritiek durft onderwerpen, of tot eenige wijziging kan besluiten.

Op het Agendum der Generale Synode der Gereformeerde kerken in Nederland, die op Maandag 27 Augustus zal gehouden worden, komt ook voor, van niemand minder dan prof. L. Lindeboom, een gravamen tegen de zinsnede in het gebed bij den kinderdoop: „met hem in zijnen dood begraven."

We wachten met belangstelling af welke motieven prof. L. voor zijn gravamen zal aanvoeren. Werd de gewraakte zinsnede uit het gebed verwijderd, dan was er toch zeker een o n w a a r h e i d minder in de liturgische stukken der kerk.

N. v B.

Ingezonden.

NEDERLANDSCH JONGELINGS-VERBOND.

't Is een mooi en gezegend werk geweest, dat in den Zuid-Oosthoek der provincie Groningen is verricht in tal van jaren in de christelijke jongelingsvereenigingen. Zij, die dit werk kennen, weten, dat omstreeks het jaar 1900 tot 1905 de eerste ring „Pekela en omstreken", waarvan ongeveer 20 afdeelingen deel uitmaakten, het doel en streven van het Nederlandsch Jongelingsverbond hier in deze omgeving bekend maakte.

Hoe zijn een zeer groot aantal jongemannen in dit heerlijke werk voor eigen hart gezegend geworden en was er bij hen een brandend verlangen het rijk Gods onder jongelingen te helpen bevorderen en steeds meerderen met dit van God gezegend werk in aanraking te brengen.

Er werd niet aan de afdeelingen, die tot den ring wenschten toe te treden, gevraagd, dat ze alle van ééne kerkelijke kleur moesten zijn, welneen, iedere vereeniging van jongelingen, die zich ten doel stelde aan jonge mannen den weg te wijzen door dit leven naar den hemel, en beleed daartoe den eenigen Gids, Jezus Christus, noodig te hebben als Verlosser en Leidsman, kon na overlegging van haar statuten deel van den ring

uitmaken.

Deze ring dan, waarvan het meerendeel der afd. bij het Ned. Jong. Verbond waren aangesloten, noemde men een bondsring.

Steller dezes, die ontstaan en opbloei meemaakte, en onder dat alles ook de goede hand Gods over dit ringwerk opmerkte, herinnert zich ook nog dat men genoodzaakt werd tot het nemen van een besluit dezen ring te ontbinden. De afstanden werden te groot om elkander geregeld in vergaderingen te kunnen ontmoeten, en hoe moeilijk het ook viel, een scheiding was onvermijdelijk.

Voor dezen éénen bondsring werden vier nieuwe opgericht, waardoor het vergaderen gemakkelijker werd gemaakt.

En zouden nu voortaan die vrienden elkander niet meer ontmoeten, die met en in elkander zoo veel hadden genoten, zou die geestelijke band, die zoo echte liefde en vriendschap gelegd had, op eenmaal worden doorgesneden? Men was het er over eens, dat mocht en zou niet gebeuren.

Een provinciale arbeid, zoo zei men, zou ons allen weer samenbrengen en ook nog met nu onbekende vrienden in aanraking brengen, en vanuit onzen ouden ring werd een groote actie begonnen voor provinciaal werk.

Het resultaat hiervan is zeer gunstig geweest, want men vindt nu in het Ned. Jongel. Verbond allerwegen provinciale commissiën.

Oude liefde roest niet. De vrienden van den vroegeren bondsring „Pekela en omstreken" vonden het prachtig elkaar in de provinciale vergaderingen te ontmoeten, doch er bleef een verlangen om elkander nog eens gedurig te zien en te hooren, en na overleg kwam men tot het besluit een districtsorganisatie te stichten.

Deze organisatie omvat nu dezelfde vier ringen die vroeger samen den ring „P. en O." vormden.

Twee à driemaal per jaar komt men in openbare vergadering samen. Telkens vergadert men in een andere plaats.

De laatstgehouden vergadering had plaats Zondag 15 Juli te Winschoten in het kerkgebouw der Vrije Evangelische Gemeente. Een schare belangstellende jonge mannen was opgekomen en tevens vele jonge dames.

Te ruim 3 uur werd de vergadering door den voorzitter J. Enter van Stadskanaal geopend. Na het zingen van Psalm 103 : 1 en 2, ging Z.Ed. voor in gebed. Een gemengd koor (directeur de heer J. H. Timmer) zong eenige nummers.

Als eerste spreker trad nu op Ds. Louw van N.-Pekela met het onderwerp: „De oogen des wijzen zijn in zijn hoofd", waarna Ds. Stegenga van Deventer sprak over: „Karakter en karicatuur". Met bijzonderen aandacht werden beide sprekers gevolgd. De vergadering had een gezegend verloop en een opbouwend en evangeliseerend karakter.

Na gemeenschappelijke zang en slotwoord door den voorzitter werd deze vergadering te ruim 6 uur met dankgebed door Ds. Stegenga gesloten.

Dankbaar en in het bewustzijn dat hier werk voor de eeuwigheid gedaan is keerden we huiswaarts.

EEN BEZOEKER.

Lectuur

We ontvingen een proefexemplaar van een bij de „Neerlandia-Drukkerij" verschijnend tractaat. Het verschijnt in verband met de 400-jarige herdenking der Hervorming, en draagt als opschrift: „Manifest aan allen, die zich gaarne kinderen der Hervorming noemen."

'tBevat een kloek pleidooi voor het grondbeginsel der Hervorming: terug van de pauselijke kerk, hare traditiën en leer tot den Bijbel. Het spoort er krachtig toe aan den ouden roomschen zuurdeeg geheel onder het Protestantisme uit te zuiveren. Er zullen zeker aantallen door onze gemeenten van verspreid worden, vooral bij gelegenheid van het hervormingsfeest.

N. v. B.

Z. V. V. Z.

Uit de Gemeenten.

DEVENTER. Zondag 15 Juli j.l. was voor de gemeente weer een verblijdende dag. Werd de gemeente 's morgens verkwikt en gesterkt door de prediking des Woords, 's avonds verzamelde zij zich volgens uitnoodiging, om onzen geliefden Voorganger, die zijn geboortedag dankbaar mocht herdenken. Daartoe hadden we eene bijzondere samenkomst. Bij het binnenkomen van den jubilaris met zijn echtgenoote zong de gemeente hun spontaan toe: „Dat 's Heeren zegen op u daal".

Die zelfde zegenbede werd naar de behoefte des harten wederkeerig door den jubilaris den samengekomenen toegewenscht. Vervolgens werd dit feestelijk samenzijn geleid door onzen broeder ouderling. die Ps. 90 voorlas en daarna een hartelijk openings woord sprak. Ook vele broeders volgden nog met menig goed woord, terwijl de naam des Heeren werd verheerlijkt. Zeer verblijdend was het, vooral voor onzen Voorganger dat bij deze gelegenheid een jongedochter kon getuigenis geven. dat ze aan de voeten des Heilands had gebogen en vrede had gevonden. Dat was het beste verjaringsgeschenk, zeide de Voorganger.

We hadden een goeden avond, en met „Zijn naam moet eeuwig eer ontvangen" konden we besluiten.

Tot ons genot der laatste dagen behoort ook de pas in ons midden gehouden Algem. Verg. der Unie, en de gemeente is ook voor dat genot van harte dankbaar. Het was ons een groot voorrecht vele broeders van elders voor het eerst of bij herhaling te mogen zien, de hand te mogen drukken en de band der gemeenschap te versterken, waardoor Psalm 133 bevestigd werd.

Moge eene dankbare herinnering aan die dagen in onze harten blijven voortleven. Zeer vele heerlijke getuigenissen werden gehoord, bijzonder in de slotsamenkomst aan evangelisatie gewijd. God zegene de broeders, die op zoo treffende wijze ons een riem onder het hart wisten te steken. Vele van de andere broeders waren, helaas, toen reeds weer vertrokken, om tot hun huis en arbeid terug te keeren. God zegene allen en al de gemeenten in ons vaderland, en Gods koninkrijk kome!

E. v. d. B. Secr.

Officiëele Mededeelingen.

Verandering.

Tot ons diep leedwezen staan we thans voor eene verandering met ons blad, zooals er gedurende den tijd van zijn bestaan niet heeft plaatsgevonden.

Steeds stonden we in het teeken van vooruitgang en nu moeten we retoureeren en terugwijken voor den nood des tijds.

Wegens de enorme prijsverhoogingen en het stijgen der werkloonen, is de drukprijs van ons blad ook zóó verhoogd moeten worden, dat we onmogelijk op den ouden voet kunnen voortgaan.

De Commissie onzer Unie besloot nu om voorloopig ons Unie-Orgaan **OM DE ANDERE WEEK** onveranderd te doen verschijnen.

De prijs is nu gebracht op Veertig cent per kwartaal.

Wij hopen van harte, dat deze minder aangename verandering geenerlei invloed zal hebben tot vermindering van de belangstelling in — en ijver voor ons geliefd orgaan.

Correspondenten onzer gemeenten zullen weldoen met hun in te zenden berichten zoo kort mogelijk te stellen.

De arbeid voor en door ons blad zij voorts dringend in de voorbede der gemeenten aanbevolen.

Echter nog iets: Voortaan behoort alles wat de administratie betreft, als: opgaven van nieuwe abonne's (liefst zooveel mogelijk!), opzeggingen (liefst zoo weinig mogelijk!) adresveranderingen enz. enz. — en ook geldzending — te geschieden **NIET** meer naar Vaillantlaan 415, **DEN HAAG**, maar aan de **ADMINISTRATIE TE STADSKANAL**, W. H. van Beek, Boekhandelaar.

Copie voor 't blad blijve gezonden aan 't gewone adres van **DE REDACTIE**.

Door dezen deelen we aan de Gemeenten en belanghebbenden mede, dat in de plaats van F. J. van Meerloo, als PENNINGMEESTER DER UNIE gekozen is C. BRANDT, Smyrnastraat 50 te DEVENTER.

Alle geldzendingen de Unie betreffende behooren dus voortaan aan dit adres te geschieden.

Tevens verdient het aanbeveling, dat de Contributies, welke enkele gemeenten nog verschuldigd zijn, aan genoemd adres worden opgezonden. We kunnen daardoor merkelijk onkosten besparen.

't Adres van ondergeteekende is D.V. van 30 Juli tot 12 Augustus te Haulerwijk.

B. PLANTING, Secr. d. Unie.
A'dam, Tolstraat 117.

LIEFDEGAVEN.
Voor de Zending.

Ontvangen van W. Veenstra, N. Amsterdam f 5.—, van de Gem. te Haarlem f 47,90, van de Gem. te Stavoren f 25.—, van C. Bos, Midsland (Terschell.) f 3.—, van de Gem. te Apeldoorn f 17.75, van de Gem. te Deventer f 60.88½, van de Meisjesvereen. te Harlingen f 1.75½, van de Zondagsschool Gem. Harlingen f 4.—.

N.-Pekela. E. H. DE GROOT.

Voor het bouwfonds te Apeldoorn.

In hart. dank ontvangen van de brs.: J. S. te Drouwenermond f 1.—, van J. W. W. te Stadskanaal f 2.50, van J. de V. te Stadskanaal f 3.—, van E. H. te Nijmegen f 1.—, van N. N. te 's-Gravenhage f 5.—.

Piet Joubertstraat 46. JAN VISSER.
Adm. van het bouwfonds.

Inwendige Zending.

Ontvangen van den Zendingspenningm. f 329,00½.

Voor de Uniecent.

Ontvangen van de Gem. Amsterdam f 25,—; van de Gem. Apeldoorn f 6,82; van de Gem. Deventer door zr. Kedde f 22,82; van de Gem. Haulerwijk door S. Kuipers en J. Betten f 27,—; van de Gem. N. Pekela f 10,63½; van de Gem. Sneek door zr. J. Gorter f 26,17½; van zr. Prost, Zutphen f 0,50.

Voor het Studiefonds.

Ontvangen van de Gem. Haarlem f 9,60.

Voor de Noodlijdende Gem.

Ontvangen van de Gem. Haulerwijk f 33,25.
Ontvangen van de Gem. 2e Exloërmond f 6,28, Pinkstercollecte 1917.

C. BRANDT, Penningm. d. U.
Smyrnastraat 50, Deventer.

CORRESPONDENTIE.

Het volgende no. verschijnt 3 Aug.

VERBETERING.

In 't vorig no. staat vermeld als bijdrage door Br. Klickman f 137.90, dit moet zijn f 237.60.

C. BRANDT,
Penningmeester.

LIEFDEGAVEN.
Voor de Zending.

In ons vorig no. stond onder deze rubriek: Ontvangen van C. B. enz. f 2

F. J. VAN MEERLOO

Moet heeten: ...... f 3.

E. H. DE GROOT,
Zend. Penningm.

Ons Depot.

Voorhanden:

1. Nieuw Hollandsch Tractaten met fraaie plaatjes.
Prijs per 100 f 0.30, per 500 f 1.25, per 1000 f 2.00
3. Een viermaal gegrepene (nieuw geill.)
Prijs per 100 f 0.35.

4. **Ziet voor u wat gij doen zult en Feest in Babel** (Kermistractaten). Prijs per 100 f 0.30, 500 en meer, f 0.25 per 100.

5. **Sabbats- of Zondagsviering, een Bijbelsch onderzoek** door B. PLANTING. Prijs 10 cent.

6. **De Pinkster- of Tongenbeweging door F. J. van Meerloo**, prijs 5 cent. 25 Ex. en meer à 3 cent.

7. **De wonderlijke gebeurtenis.** (3e druk) prijs 5 cent. (Een leerzaam gesprek tusschen vader en zoon over den doop.)

8. **Niet om te twisten, maar uit gewetensdwang** DE KINDERDOOP, beschouwd in het licht van de H. Schrift en de Kerkgeschiedenis, door wijlen J. SCHOEMAKER. Prijs f 0.20.

(Een uitnemend boekje voor ieder, die de bijbelleer aangaande den Doop op alle punten wenscht te onderzoeken.)

9. **De oorsprong van den Kinderdoop.** Prijs 5 cent, 25 ex. en meer 3 cent.

(Dit is een uittreksel uit bovengenoemd boekje van SCHOEMAKER.)

10 **De doop volgens de H. Schrift**, (tractaat) per 100 ex. 80 cent.

11 **De Generaliteit van het beginsel der Gedoopte Christenen, door N. van Beek**, prijs per stuk 3 cent, per 25 ex. 60 cent.

12. **Doe iets voor Jezus!** Prijs $7\frac{1}{2}$ cent, 25 ex. à 1.25.

Dit boekje moet elk Christen lezen; 't bepaalt hem bij zijn roeing).

13. **Het Mormonisme ontmaskerd**, eene lezing door C. Mensink. Prijs 1 ex. 5 ct., 25 ex. en meer 3 ct.

14. **Bewijs van Lidmaatschap**, 100 stuks f 1.50.

Af te geven aan reizende of tijdelijk verhuizende gemeenleden.)

Attestaties worden op aanvraag kosteloos geleverd.

15. **Statuten der Unie**, prijs 5 cent.

16. **Besluiten en moties der Algem. Verg.**, behoorende bij ieder lid der Unie bekend te zijn. Prijs per ex. 3 ct., 25 ex. 60 cent.

17. **Waarom zou ik mij laten doopen?**

18. **De wezenlijke kenteekenen, waardoor zich het Baptisme onderscheidt van de Volks- of Staatskerk door Prof. A. Hes**, prijs $7\frac{1}{2}$ ct., 25 ex. à 5 ct.

19. **Heidendom, Kerkendom, Christendom.** Een vrij woord in een ernstigen tijd. Prijs 5 ct., 25 ex. à 3 ct.

Onze Gemeenten krijgen op alles 20 procent korting

Porto's voor verzending worden in rekening gebracht. Bestellingen moeten geschieden bij:

K. KUIPERS, Haulerwijk.

Advertentiën.

Dit althans verstaan wij onder hervorming.

Ware hervorming is Gods werk. En God vangt steeds aan met personen-hervorming, en iederen man, die Hij in den loop der eeuwen tot hervorming heeft willen verkiezen en gebruiken, heeft Hij eerst tot zijn taak bereid.

Om dit met enkele voorbeelden uit de H. Schrift aan te toonen, wijzen wij het eerst op Jakob's zoon Jozef, die tot zijn grootsche taak, langs een voor hem vernederenden en pijnlijken weg voorbereid, tot roeping had, om een zwervend herdersvolk, zijn eigene geslachtsgenooten, tot een plaatselijk en georganiseerd volk te hervormen, een volk, dat onder den pijnlijksten druk en schandelijke vernedering tot een machtigen stam, die eenige staatkundige beteekenis begon te verkrijgen, opgroeide en zelfs de Farao's schrik aanjoeg.

We denken aan Mozes, wonderbaar tot zijne grootsche hervormingstaak opgeleid — eerst aan Farao's hof, daarna achter de kudde in de woestijn, maar om te zijn de dienaar Gods in de groote hervorming van het Israëlitische volk, dat onder Mozes' leiding van een verdrukt en verscheurd slavenvolk tot een machtig, welgeordende natie, en, zoowel op godsdienstig als op staatkundig gebied, werd hervormd tot een theocratisch koninkrijk, dat een beteekenisvolle plaats in de wereldgeschiedenis zoude innemen en — waarin zelfs de grondslagen gelegd werden voor het eens openbaar te worden eeuwig Koninkrijk Gods op aarde.

Als mede-hervormer kan genoemd worden Jozua, die Israël van een reizend volk tot een ordelijk, eigen vaderland bewonende natie vormde.

Den draad dier hervorming hebben vervolgens de Richteren weer opgevat en vastgehouden totdat het koningschap onder Israël regel werd. Dan doet zich weer eene nieuwe hervorming onder Israël voor, waartoe bijzonder David, ook op wonderbare wijze door God gevormd, als koninklijke hervormer mag genoemd worden. Later hebben godvreezende koningen, bijgestaan door priesters en profeten, telkens dien draad van hervorming weer aangegrepen en vastgehouden. Niet godvreezende en afgodische koningen verbraken voor zich en het volk gedurig dien draad en maakten dien voor het volk onkenbaar.

Eindelijk werd de koninklijke draad geheel afgebroken en Israël kwam onder de heerschappij van heidensche mogendheden wat Juda betreft zelfs in hun eigen land. Wij denken aan de overheerschappij der Macedoniers, der Syriërs en der Romeinen.

Alleen den godsdienstigen draad der goddelijke hervorming werd nog door — van menschelijke zijde bezien — zwakke handen vastgehouden (denk aan de geschiedenis der Makkabeërs) totdat in de volheid des tijds, de groote verandering onder Israël gezien werd, toen de groote hervormer, Johannes de dooper, optrad, om geheel vrij van wereldlijke regeering en politiek, een ware geestelijke hervorming tot stand te brengen, en het volk voor te bereiden op de onmiddellijke verschijning van den „grooten koning", die niet met wereldsche macht, maar met hemelsche majesteit verschijnen zou, niet slechts voor Israël, maar ten behoeve van alle volken der wereld.

En nu treden we op het gebied der nieuwe bedeeling. Nu schept God door Zijn Zoon geheel wat nieuws. Het oude gaat voorbij, en alle dingen worden nieuw. Nochthans wordt de naar Gods raad gelegde draad der hervorming, die door de gansche geschiedenis der Godsopenbaring heen loopt, niet losgelaten, maar daarentegen in volle kracht en beteekenis opgenomen en aangehaald.

De gansche geschiedenis van Gods genadebewijzen teekent hervormingswerk. Wij mogen op dat breede veld thans niet verder ons begeven.

Met de nieuwe Bedeeling ving ook een nieuwe hervormingsbeweging aan. Onder Israël werd die hervorming eerst door den Heer Jezus Christus voorbereid en den grondslag er van gelegd door Zijn verzoenend en herscheppend lijden en sterven, terwijl Hij de hervormingskracht door den Heiligen Geest werkte in het binnenste van Zijne volgelingen. Die kracht werd later duidelijk openbaar, denk maar aan de Pinkstergeschiedenis. De draad der hervorming door den Heere Jezus zelf den Apostelen in handen gegeven, hebben zij vastgehouden, zoolang de Meester hen in het strijdperk en op het arbeidsveld liet blijven, en zij hebben ook voor de volgende eeuwen tot den dag van 's Heeren toekomst dien draad bloodgelegd en aangewezen.

Met den ondergang van het Joodsche volk is ook dien draad onder hen afgebroken. Het „beginnende van Jeruzalem" verloor nu voor hen alle wezenlijke beteekenis.

Laat mij nu nog kortelijk mogen verwijzen naar den grootsten der Apostolische hervormers — wij bedoelen Paulus Hij trad als Apostolische zendeling weldra op met grootsche hervormingsgedachten, nieuwe ideeën, voor welke wellicht sommige — zoo niet alle Apostelen, — eerst nog schuchter terugweken, en waaraan, zooals we weten, grootendeels de gemeenten uit Israël ontstaan, zich ergerden. Doch Paulus wist, dat hij volgens bijzondere openbaring van den verheerlijkten Christus, dacht, sprak en handelde. Het door alle eeuwen heen verborgen gebleven oogmerk Gods, om uit de volken, zoowel als uit Israël, allen, die geloofden en gelooven zouden erfgenamen te doen zijn van het volle heil in Christus, was dien Apostel geopenbaard, en werd door hem alom verkondigd als zijnde Gods eeuwig raadsbesluit — Gods verkiezing. Hiermede had hij weer den draad van Gods hervormingswerk in handen.

Op dezen grondslag werd ook de vorming en stichting der gemeenten geheel gebaseerd, en daarop was de leer der Apostelen gegrond. Het nieuwe gemeenschapslichaam — de Gemeente — ook in hare locale deelen, werd nu op een nieuwen grondslag — niet meer den Sinaïtischen — en niet op een afzonderlijke Israëlitisch volksbestaan — gebouwd, maar op een nieuw, levend fundament, naar den regel des H. Geestes. En die regel is eeuwig, onveranderlijk, gelijk de Gemeente ook eeuwig is. Die Gemeente als een schepping des Heiligen Geestes, is het laatste zichtbaar teeken van Gods tegenwoordigheid onder de volken dezer wereld, en ze zal dat zijn tot de verschijning van onzen God en Zaligmaker in Zijne toekomst.

Wij weten echter hoe spoedig na het verscheiden der Apostelen en der Apostolische vaderen, van wie dui-

zenden den marteldood ondergingen, ook de Apostolische draad der hervorming Gods werd losgelaten, en eigenwillige vorm-godsdienst, geleid door ijdele verleiding en heidensche philosophie, tegen welke Paulus reeds waarschuwde, regel en allesbeheerschend werd. Dwaling en priestermisleiding en gruwelijke misdaden zelfs, onder een christelijk cachet, verduisterden weldra het geheele christendom. Slechts zeer sporadisch bleef er hier en daar nog een klein lichtje *naglimmen*. *Van* tijd tot tijd trachtten sommige, nog eenigszins verlichte christenen, den draad van levende hervorming wel eens aan te vatten, en verhieven wel hunne stem tegen de dwalingen en ongerechtigheden in de officieele kerk, maar deze werden als sectaristen en ketters gesmaad en vervolgd en konden slechts in zeer beperkten kring en met weinig middelen hun invloed laten gelden, en werden velen hunner dan nog door de kerk in vereeniging met de wereldstaten tot den wreedsten marteldood verwezen.

Tot hen behoorden ook o.a., kort voor Luthers optreden, mannen als Joh. Hus en Hieronimus van Praag in Boheme, Wickleff in Engeland, alsook Gerard Groote hier in Deventer, die de broederschap des gemeenzamen levens stichtte, tot welke ook de bekende Thomas à Kempis te Zwolle behoorde, en meer anderen. Velen zijn met deze mannen geworden de baanbrekers der hervorming, die in 1517 door Luther zoo krachtig aangevat en voortgezet is geworden.

De meeste van die christenen wilden wel den draad der ware hervorming aangrijpen en zagen er wel iets van, maar zochten die als liggende in de officiëele kerk. Zij wilden — als vele christenen thans nog — de kerk in de kerk hervormen. Dit deed Luther eerst ook, maar werd teleurgesteld. Hij moest Paus en kerk loslaten om op vrijen bodem, alleen bij het licht van Gods Woord te handelen. En hoe meer hij dat deed, des te krachtiger brak het licht der waarheid zich baan en maakte leugen en bedrog van Pausen en kerk openbaar.[2]) Luthers stout en beslist optreden op den 31 October 1517, heeft een knoop doorgehakt, en veler oogen zijn sedert opengegaan voor den goddelijken draad van hervorming. Luther ontstak een vuur welks vlammen hoog oplaaiden, en welks vonken over geheel Europa en zelfs tot de einden der aarde zouden spatten. Hierdoor zijn dan meerdere *smeulende vuren* tot ontbranding gekomen, zoo zelfs, dat geen wereld- en kerkmachten, en geen stroomen van martelaarsbloed ze konden uitblusschen.

Dat werk heeft God gedaan en wij willen er dankbaar voor zijn, en de mannen, die God er voor heeft willen gebruiken, willen we dubbele eer waardig achten....

Maar in welk verband staan wij, Baptisten dan nu met die hervorming? — zoo hoor ik den beslisten en doordenkenden Baptist reeds vragen. Immers hebben vele van onze broeders voorheen vervolging en smart te lijden gehad van de zijde der Lutherschen vooral in Duitschland en andere hervormde kerken. En worden wij, die toch alleen naar Gods Woord wenschen te leven en de gemeente trachten te stichten, niet door de kerken in een hoek geduwd en als sectaristen gebrandmerkt? Wat zien we heden nog terecht gekomen van zoo verschillende Protestantsche kerken — zoo kan men vragen. Zeker, broeders, er is bij het licht, dat wij door Gods genade hebben, wel veel critiek te plegen op den arbeid en het optreden van Luther en andere hervormers en op de kerken, die naar hen genoemd zijn. Maar of we daar recht op hebben en of er nut in steekt, is een andere vraag. Wij zijn voorzeker geroepen om onze mede-Christenen te waarschuwen tegen dwalingen, en onwaarheden, die door verschillende kerken nog gehuldigd en voortgeplant worden, en alles te ontwijken wat niet op de lijn der ware hervorming ligt; maar dat is iets anders dan critiek oefenen op het werk van anderen.

We hebben zelve ook mede te arbeiden aan ware hervorming, en doen we dat dan sluiten we ons in beginsel aan bij Luther en andere hervormers. En wat was het beginsel, dat b.v. Luther wilde handhaven? dit: hij wilde alles wat geleerd en gedaan werd op christelijk terrein, toetsen aan Gods heilig woord.

„Gods Woord houdt stand in eeuwigheid
En zal geen duimbreed wijken.
Beef, satan! Hij, die ons geleidt
Zal u de vaan doen strijken!"

Dat was Luthers parool, en ook het onze. Wij gelooven toch in Luthers oprechtheid. Hij verklaarde alles te willen verwerpen, wat niet in overeenstemming bleek te zijn met Gods Woord, dat is ook de leuze van ons Baptisten.

Een Gereformeerde Predikant zeide kort geleden: „God is geen willekeur. Luther en Calvijn onderwierpen zich aan Gods openbaring." Met zulk doen zijn wij 't eens.

Verder zeide genoemde Predikant: „*In plaats van de* kerk kwam bij de reformatie het Woord. Predikanten, werden dienaren des Woords." Bravo! roepen wij... en: ware het zoo gebleven en steeds practisch toegepast!

Wij laten echter onbesproken de vraag of de stelling van dien Predikant wel onvoorwaardelijk kan en mag aangenomen worden.

Doch laat mij ook nog mogen verwijzen naar de verklaring der Duitsche vorsten, die de Hervorming voorstonden, op den Rijksdag te Spiers in het jaar 1529 uitgesproken, waarin het beginsel der Hervorming of der Protestanten, duidelijk weerspiegelt. Die verklaring luidde:

„Wij voor ons weten, dat geen uitlegging bestaan kan die niet berust op G o d s W o o r d en dat elke andere leering in tegenspraak is met een geopenbaarden wil des Heeren. Wij gelooven, dat de Schrift uit de Schrift verklaard moet worden; dat de Bijbel duidelijk en verstaanbaar is in alle dingen, die den Christen noodig zijn te weten; en wij hebben ons daarom voorgenomen, om, met Gods hulp, de hand te houden aan de zuivere en onvervalschte prediking van het Woord van God, zooals dat ons geopenbaard en te vinden is in de boeken des Ouden en des Nieuwen Testaments, en zonder daarbij eenige bijvoeging of afwijking te gedoogen.

Dàt Woord alleen is waarheid, en slechts dáárin kunnen wij leering, bestuur en troost vinden, onder alle

omstandigheden des levens. Dàt Woord is een leidsman, die ons nooit verlaten of op een verkeerden weg voeren zal. Dàt Woord is het eenige vaste en onwankelbare fundament; die daarop bouwen, zullen niet beschaamd gemaakt worden en de machten der hel zullen tegen hen niets vermogen. In vergelijking met dit Woord is alle menschelijke woord en leering ijdel, dwaas en verwerpelijk, enz."

Met zulk eene verklaring vereenigen wij ons van harte. 't Is als uit ons hart geschreven. De Schrift uit de Schrift verklaren met woorden, die de Heilige Geest leert, geestelijke dingen met geestelijke dingen samenvoegende — dat wilde ook Luther en andere hervormers en is toch ook onze wijze van doen.

En waar Luther de leer der genade en des zondaars rechtvaardiging alleen door het geloof in Jezus Christus en Zijn verzoenend bloed als middenpunt en brandpunt zijner Evangelieprediking stelt, sluiten wij ons daar geheel bij aan.

Zeker, wij hebben bezwaren, en wij zijn 't geenszins met Luther eens als hij zijn heerlijk opgezet werk laat vervloeien in de richting en macht der wereldstaten en een kerk laat ontstaan, die wel in een eenigszins andere richting en leer dan de Roomsche gesticht wordt, maar toch al te veel van Rome behoudt en weldra in een zeer vermengde Staatskerk uitkomt, ook protesteeren wij als Luther, tegen zijn eigen leer in, besprenging als doop en de toepassing van den doop aan onzelfbewuste kinderkens, volgens Roomschen trant is blijven handhaven; dat hij door eenzijdige opvatting van een punt in de geloofsleer zelfs den brief van Jakobus een brief van stroo noemde, en dat hij in verband met zijn opvatting omtrent het Avondmaal zijn „hoc est corpus meus" (dat is mijn lichaam) zoo streng doordreef, dat er een wijde breuk door ontstond onder de kerken der hervorming — nochtans mag dat door ons niet aangewend worden als een wapen om Luther te slaan of te verachten. Luther is gebleken een zwak mensch te zijn, evenals wij dat ook zijn.

De geschiedenis der Hervorming, die tot heden nog doorloopt — zoo de Luthersche, Zwingliaansche, Calvinistische, alsmede ook Mennonitische hervormingsbeweging, laat ons, tot onze ernstige waarschuwing, zien, dat goede voornemens en de practische uitvoering er van, gelijk leer en leven, zoo noodlottig ver uit elkander kunnen loopen. En is dat eenmaal begonnen, dan gaat het verder, zooals de protestantsche kerken ons leeren kunnen.

Een degelijke dat is bijbelsche theologie en leer is gewichtig en onmisbaar, maar wat baten zij als de practische uitwerking en toepassing in het persoonlijk en gemeentelijk leven niet volgt??

Wij, gedoopte christenen of Baptisten, zijn echte Protestanten — ons geheele optreden is een protest. Wij protesteeren sterker tegen de Roomsche kerkbeginselen dan eenige zich noemende protestantsche kerk. Wij moeten — helaas — ook protesteeren tegen menige leervoorstelling en menige practijk in Protestantsche kerken. Wij zoeken dat liever niet, maar, waar wij eerlijk der waarheid getuigenis geven in woord en wandel, daar protesteeren wij toch.

Laat ons toezien voor ons zelf. We staan nog, wat Nederland betreft, aan 't begin onzer geschiedenis. Dat we dan rechte voren trekken en onze bijbelsche beginselen handhaven in onze gemeentelijke openbaring, zonder ter eeniger zijde af te wijken. Nemen wij dat ons thans als bij vernieuwing voor, dan zullen wij ook in de eerstvolgende maanden, bij de herinnering aan Luthers optreden, 400 jaren geleden, dankbaar zijn voor al het goede, dat God ons door de Hervorming der 16de eeuw gebracht heeft, en vooral wegens de ruime mededeeling van onzen dierbaren Bijbel, waaraan Luther zoo'n krachtigen stoot gegeven heeft.

Ik heb gezegd.

---

[1]) Referaat, gehouden op de laatste Unie-Verg. te Deventer door N. van Beek.

[2]) Denk aan den gruwelijken aflaathandel.

Zending.

ONS VERBLIJF IN SPANJE

door Zendeling J. SIEBER.

Toen wij op den morgen van den 4en Mei (1916) dit land betraden, verplaatste ik mij onwillekeurig in den geest in de eerste eeuw na Christus. De gedachte dat op deze zelfde plaats wellicht de groote heiden apostel Paulus stond en den heidenen het woord des Kruizes predikte, bewoog mij diep en deed mij iets ondervinden van de groote goddelijke heilsgeschiedenis. Als geïnterneerden hadden wij helaas niet de vrijheid de stad nader in oogenschouw te nemen. Er stonden reeds twee sneltreinen gereed om ons naar het binnenland te brengen. Eer de trein vertrok, moesten wij nog schriftelijk ons eerewoord geven, dat wij in de eerste plaats binnen de eerste veertien dagen de ons aan te wijzen verblijfplaats niet zouden verlaten.

Een tocht door Zuid-Spanje in de lente biedt zooveel grootsche natuurschoonheden aan, dat men het spreekwoord verstaat: „Ver in het Zuiden in het schoone Spanje." Wij gingen allereerst langs een aantal Zoutziederijen. Daar waren zoovele hooge witte zoutheuvelen, dat men het van verre wel voor gips kon gehouden hebben. Vervolgens wisselden olijven en wijngaarden elkander in bonte rijen af. Hoe weelderig sproten de jonge, groene, sappige ranken uit de oude knoestige wijnstokken te voorschijn. Langs den spoordijk bloeiden de roode papavers en de witte madeliefjes in schitterende pracht. Tijdens het oponthoud aan een der stations kon ik niet nalaten een bouquet van voorjaarsbloemen te plukken. Het was het eerste sedert vier jaren.

Den geheelen nacht stoomden we door het schoone Andalusië. Na een reis van twintig uren waren we aan den morgen van den volgenden dag aan het doel: in Aranjuez. Behalve aan ons, was aan nog ongeveer 25 Kameroeners deze plaats als verblijf aangewezen, terwijl de andere geïnterneerden verder naar Noordelijk

Spanje door moesten reizen. Wij werden samen met twee Catholieke priesters, twee broeders en twee zusters in een hotel ingekwartierd.

Aranjuez is het Spaansche Potsdam, ongeveer 50 kilometer van de hoofdstad, aan de Praag gelegen, en is de zomer residentie van den Spaanschen Koning Alfonso XIII. De stad is beroemd door haar beide koninklijke lusthoven en de ongemeen kostbare kunstschatten in het koninklijk slot en het Labrador huis. Wij werden onder militair toezicht van kolonel Figueroa, van het daar liggend cavalerie regiment geplaatst. Deze mijnheer toonde beslist Duitschgezind te zijn; hij behandelde ons zeer voorkomend en trachtte ons onzen toestand zoo dragelijk mogelijk te maken. Op ons verzoek wist hij voor ons vergunning te krijgen om een reisje naar Madrid te doen, ten einde ons daar van warmere kleeding te voorzien. Onze lichte tropische kleeding was, vooral op koudere dagen, geheel niet toereikend en ook zoo in 't oog loopend, dat wij ons daarmede nauwelijks op straat konden vertoonen.

Tijdens ons bezoek aan Madrid, namen wij de gelegenheid waar om met de Evangelische Zending van Fliedner kennis te maken. Deze Zending werd in 1872, door den bekenden pastor Frits Friedner gesticht en heeft zich tot een zeer gezegenden arbeid ontwikkeld. Behalve eene gemeente in Madrid en op meerdere plaatsen in de provincie, bestaan er een gymnasium, verscheidene volksscholen en een jongens en meisjes weeshuis. Het is een Evangelisch Spaanschen arbeid die door Duitschland ondersteund en onder Duitsche leiding staat. Thans wordt het werk in Spanje door twee zoons van Pastor Fliedner bestuurd. Wij bleven met deze zending in verbinding, en toen wij na verloop van eenige weken van de militaire autoriteit vergunning kregen om ons in Madrid te vestigen, was de Heer pastor Hans Fliedner zoo vriendelijk, ons in zijn huis een woonplaats ter beschikking te stellen. Tusschen de beide zijvleugels van het huis bevindt zich de „Jezus-kerk"; een gebouw dat ongeveer 300 personen kan bevatten. De Spaansche Regeering heeft het echter niet toegestaan, dat de kerk van de straat af als zoodanig te herkennen is, en dus een kruis, een toren met klok, en kerkramen niet aangebracht mochten worden. Maar ook zonder dat vinden zij die naar vrede verlangen, den weg daarheen; de gemeente telt ongeveer 200 leden. De eerste verdieping van het huis biedt ruimte aan voor de verschillende klassen der evangelische volksschool. In de school ziet de Zending hier ook een van haar belangrijkste werkzaamheden in hare toekomst.

(Wordt vervolgd.)

Op den Wachtpost.

Voor ons geheel onverwachts moesten we uit nieuwsbladen vernemen het overlijden van Ds. C. P. van Eeghen Jr. op zijn zomerverblijf te Oosterbeek.

„De Nederlander" berichtte het als volgt:

Ds. C. P. van Eeghen Jr. †

„Onze A'damsche correspondent schrijft:

Te Oosterbeek, waar hij de zomermaanden doorbracht, is Donderdag overleden in den ouderdom van 64 jaar, ds. C. P. van Eeghen Jr., emeritus predikant.

Na van 1881—1890 de Doopsgezinde Gemeente van Aardenburg te hebben gediend, vestigde ds. Van Eeghen zich te Amsterdam.

Hier heeft hij veel gedaan om de orthodoxe groep Doopsgezinden geregeld iederen Zondag te brengen onder de zuivere prediking des Woords. Wanneer in eigen kerk een vrijzinnige dominee optrad, belegde de „Vereeniging tot handhaving van Gods onfeilbaar Woord in de Doopsgezinde Gemeente", waarvan ds. Van Eeghen de ziel was, 'n samenkomst voor de orthodoxen, veelal in „Eensgezindheid" en later in „Salvatori". Ds. van E. ging dan meestal in dezen dienst voor.

Later, toen de Doopsgezinde Gemeente in de hoofdstad twee orthodoxe leeraren kreeg, werden bovengenoemde samenkomsten langzamerhand overbodig.

Ook het werk der inwendige zending en philantropie schonk de nu ontslapene veel van zijn geld en krachten.

De Nederlandsche vereeniging voor Israël verliest in hem een uitnemenden Voorzitter. Hoe veel heeft hij gedaan om er voor te zorgen, dat de „Schotsche Zendingskerk" — nu gebouw „Salvatori" — het eigendom dezer vereeniging werd en niet in handen van schouwburgexploitanten viel. De Ned. Ver. voor Israël zal deze daad dankbaar blijven gedenken.

Ds. van E. diende vele jaren het Doorgangshuis Hoenderloo als Penningmeester."

De overledene betoonde sedert vele jaren zijn sympathie met onzen arbeid. Sedert de oprichting van „De Christen" nam hij eenige exempl. voor zijne rekening en liet ze zenden aan zijn vrienden en aan belangstellende behoeftigen. We herdenken den overleden broeder met dankbaarheid.

Worde ons weder zulk een deelnemende vriend uit de Doopsgezinde broeders weer gegeven.

N. v B.

Omhoog.

De zwaluw scheert langs 't watervlak
En zoekt haar spijs langs de aard';
Maar, als ze die heeft opgegaard,
Dan vliegt zij haastig hemelwaart:
Omhoog, omhoog, naar 't wolkendak!
Alsof zij in de blauwe luchten
Aan de aard' en 't aardsche wou ontvluchten:
Omhoog, omhoog!

Och! hief zoo ieder mensch zijn oog —
Wanneer hij, moede en mat,
Zijn daaglijksch brood op 't levenspad
Met moeizaam werk verkregen had,
Omhoog, omhoog, naar 's hemels boog:
Dan vloog zijn ziel op vleugels mede
Naar 't eeuwig rijk van licht en vrede,
Omhoog, omhoog!

J. P. Heye.

Opgelezen korenaren.

Voor de praktijk.

Wanneer ons Christendom ons niet getrouwer maakt in ons beroep en onze dagelijksche taak, niet onbaatzuchtiger in geldzaken, niet onverschilliger voor rijkdom en eer, niet blijder in ons gemoed, niet hoopvoller voor de toekomst, dan is het misschien een vorm- of een kerkgeloof, maar niet het ware Christendom van Christus. Prof. Hilty.

Het leven des gebeds alleen stelt in staat om aan de eischen van het christelijk leven te beantwoorden; want de kracht daartoe moet van boven komen.

Het „Amen" des gebeds is eene geloofsbelijdenis. Zooveel geloof als er in ons Amen is, zooveel geloof is er in ons gebed.

Den appel kent men aan den smaak, het viooltje aan den geur, den Christen aan de liefde.

Beproevingen leeren ons, wie wij zijn; zij spitten den grond om, en toonen ons, waaruit wij gemaakt zijn; zij brengen soms het onkruid te voorschijn.

Zoek uw geloof terug, waar gij het verloren hebt: waarschijnlijk dáár, waar uw hartstocht bevrediging zocht, of de zonde lokte. Verdring nu, wat uw geloof verdrongen heeft! Vinet.

Geef Vader, geef aan Uw onwetend kroost,
Hetgeen het zelf niet weet, niet durft te vragen!
Ik buig mij neer; ik smeek noch kruis noch troost.
Gij, doe naar Uw ontfermend welbehagen.

Liefde bedroefde
Liefde beproefde
Liefde zal redden, God heiligt de smart.

Ik kom, Heer — maar mag ik?
Met schulden belaân?
Voorzeker — wie me uitwerpt,
De Heer neemt mij aan.
Wie toorne, Hij doet het niet,
(Hij had zooveel reên),
Vergeven, vergeten,
Bij Hem is het één.

Middelen om weerstand te bieden aan het werk Gods en aan den welstand der Gemeente.

1. Begeef u niet geregeld naar de samenkomsten der gemeente. Ga niet henen onder de schare en treed met hen niet naar Gods huis met een stem van vreugdezang en lof onder de feesthoudende menigte.

2. Indien ge opgaat, zorg dat ge te laat komt. Zoodoende kunt ge zeker zijn den leeraar en de gemeente in den dienst te storen.

3. Ga met het doel om te keuren en te vitten, als 'n speurhond en inquisiteur.

4. Denk er niet aan om voor uw leeraar en gemeente te bidden. Lees 2 Thess. 3 : 1 aldus: „Voorts broeders, bidt niet voor ons, opdat het Woord des Heeren zijn loop hebbe en verheerlijkt worde."

5. Geef in de collecte uw afgepasten kerkcent, meer niet.

6. Bemoedig uwen leeraar niet, maar maak anderen opmerkzaam op zijn gebreken.

7. Tracht niet iemand met u te brengen naar Gods huis. Zeg tot niemand: „Kom en zie."

8. Tracht nooit een zondaar te bekeeren van de dwaling zijns wegs. Zeg: dat is dominee's werk.

9. Zaai twist en tweedracht.

10. Word geen lid van eenige vereeniging in uwe gemeente, want zij mochten u vragen om wat te doen of te geven.

Wilt gij evenwel zien dat de gemeente leeft en bloeit, keer dan deze regelen om en dan zal niet alleen uwe gemeente leven, maar „wel zult gij varen, die haar bemint."

Officiëele Mededeelingen.

VAN DE ADMINISTRATIE.

Vanaf heden gelieve men alles wat tot de Administratie van dit blad behoort, d.i. abonnementsgelden, nieuwe abonné's, adresveranderingen uitsluitend te zenden aan: Bureau van „De Christen" te Stadskanaal, zonder bijvoeging van nader adres of familienaam.

Men zende dus geen gelden of adm. zaken meer naar Den Haag.

Het eerstvolgende no. verschijnt nu 17 Augustus.

DE ADMINISTRATEUR.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van G. v. d. M. te Oude-Schans f 1,—.
Administrateur.

LIEFDEGAVEN.

Voor het bouwfonds te Apeldoorn.

In hart. dank ontvangen van de Gemeente Rotterdam f 1.—.

Piet Joubertstraat 46. JAN VISSER.
Adm. van het bouwfonds.

Varia.

EEN ZELDZAAM EXAMEN.

Een jonkman wenschte zendeling te worden. De Engelsche predikant Matthew Wilks had de opdracht ge-

kregen, hem te onderzoeken, of hij er wel geschikt toe was.

De leeraar schreef dus een brief aan den jonkman, die drie uur gaans van hem woonde, en noodigde hem uit, den volgenden morgen vroeg te zes uur bij hem te komen.

En zie! te zes uur was hij ter plaatse.

Men liet hem in de spreekkamer. Hij wachtte een uur, twee uren, drie uren, maar de leeraar kwam niet. De jonkman verwonderde zich hier wel over, maar bleef toch bedaard en geduldig wachten.

Eindelijk trad ds. Wilks binnen, en sprak hij den candidaat op zijn eigenaardigen vorschenden toon aan: „Dus gij wilt zendeling worden, jonkman?"

„Ja, dominé!"

„Hebt gij den Heere Jezus lief?"

„Dat hoop ik waarlijk!"

„Hebt gij reeds eenig onderwijs genoten?"

„Ja een weinig."

„Dan zal ik u nu eens examineeren! Zoudt gij het woord paard kunnen spellen?"

De jonkman keek verbaasd op, en wist eigenlijk niet recht, of hij zulk een wonderlijke vraag al dan niet beantwoorden zou.

Maar hij trachtte zich onmiddellijk te bedwingen, en antwoordde op kalmen toon: „P-a-a-r-d!"

„Heel goed!" riep de leeraar; „en spel nu eens het woord hond."

De jonkman aarzelde.

De predikant merkte evenwel met den meest mogelijken ernst en bedaardheid op: „Schep moed! wees niet verlegen! Gij hebt het den eersten keer zóó goed afgebracht, dat gij, denk ik, ook de tweede vraag wel zult kunnen beantwoorden. 't Is wel is waar een zware eisch, maar toch niet zóó zwaar, dat gij het niet zonder blozen zoudt kunnen doen."

En werkelijk onze jonkman gaf ten antwoord: „H-o-n-d".

„Juist. Ik zie, met het spellen zal 't wel gaan. Nu zullen wij 't eens met rekenen beproeven — hoeveel is

tweemaal twee?"

Waarlijk, ook dáárop gaf de jongeling antwoord.

„Voortreffelijk! voortreffelijk!" riep de predikant nu uit; „Gij hebt uw examen uitstekend afgelegd. Gij hebt minstens vanochtend om drie uur moeten opstaan, om den verren weg af te leggen; ik zie dus, dat gij vastberaden en doortastend zijt. Ik had u te zes uur bescheiden, en op de minuut af waart gij er: ik zie, gij zijt stipt. Ik kwam pas ruim drie uren later in mijn spreekkamer, en gij hebt rustig en bedaard gewacht: ik zie, gij zijt geduldig. Ik vroeg u, of gij den Heere Jezus liefhadt, en gij antwoordet: „Ik hoop het waarlijk."

„Ik zie, dat gij niet verwaand en hoovaardig zijt. Ik liet u twee woorden spellen, en ik zag wel, hoezeer gij verbaasd en innerlijk in tweestrijd waart, maar gij wist u te beheerschen: ik zie, gij kunt u zelven verloochenen. Ik vroeg u, hoeveel tweemaal twee is, — dat was werkelijk héél veel geëischt, maar gij zijt ook tegen deze proef bestand gebleken: ik zie, gij zijt dapper en standvastig! Zulke menschen kunnen wij gebruiken, en de Heere zal iets degelijks van u maken. Uw verzoek is toegestaan!"

No. 1580. VRIJDAG 17 Augustus 1917. 36ste Jaargang.

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTEN-GEMEENTEN IN NEDERLAND.

Verschijnt om de andere week.

Adres voor de Redactie:
Vaillantlaan 415, den Haag.
Voor administratie: te Stadskanaal.

ABONNEMENTSPRIJS:
Per kwartaal, franco p. post ƒ 0.40.
Voor 't Buitenland per jaar - 2.50.
Advertenties 1—5 regels 30 ct.
Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement lager.

Troostlied.

De tijd komt stil maar zeker aan,
Dat ik mijn grafplaats in zal gaan.
Bereid u voor dien stond, mijn geest!
Opdat gij dan niet ijdel vreest.

Maar ach! hoe houd ik mij gereed!
'k Heb halssierraad noch statiekleed;
Hoe ga ik Jezus in 't gemoet,
En val Hem waardiglijk te voet?

In Zijnen mantel ingehuld,
Heb ik bedekking van mijn schuld;
En 't kleed van Zijn gerechtigheid
Is mij tot sierraad toebereid.

Ach, niets van ons, maar 't al van Hem,
Zóó komt men te Jeruzalem;
Zoo treed men needrig, onbevreesd
Gods tempel in, bij 't eeuwig feest.

Hier. van Alphen.

De hope der heerlijkheid.

Welke is Christus onder u, de hope der heerlijkheid. Col. 1 : 27b.

De hope der heerlijkheid is ons Christus. Is Christus onder ons? Ja, indien we in Hem leven, met Hem wandelen, Hem raadplegen. Zonder Hem is 's menschen leven zwaar, somber en troosteloos. De hope der heerlijkheid wil zeggen: het toekomende, het zoo grootelijk onderscheidene van wat hier onvolmaakt, onsierlijk, glansloos is. Het is de gerechtigheid, deftigheid, verhevenheid en vroolijkheid van den Heere. Daarop is de hoop der rechtvaardigen gericht. Die hoop is onze Heere zelf. Zouden we Hem derven, dan missen we elke oorzaak van geluk en heerlijkheid. Welk een bemoediging en troost ligt er in dit woord, nu alles rondom ons zoo somber en onaantrekkelijk is. Doch wij willen in de verdrukkingen roemen door de genade onzes Gods. Die hope der heerlijkheid houde onze gedachtengang levendig. Hij verrijke onze genoegens van ware en gezonde hemelvreugde, hoewel nog maar slechts aanvankelijk. Het kind Gods zal heerlijk gemaakt worden. Hier is het in vernedering in het dal van jammer, maar dáár stellen ze Hem — hun Heere — tot een fontein. De regen van verkwikkingen zal daar hunne matte ziel volmaakt verfrisschen. De hope der heerlijkheid geeft hier reeds kracht onder de zwaarste lasten des levens. In den hemel zullen Gods kinderen den Heere danken voor alles wat hun wedervoer.

Christus de hope der heerlijkheid! Hoe heeft nog iemand geen oog en hart voor Hem? Waar is het volk dat in heilige aanbidding hier en hiernamaals nedervalt om Hem eeuwig eere te geven? O, de Heere kent de Zijnen. Ze mogen verzocht, gering geacht, vergeten en versmaad zijn, Hij ziet en kent de Zijnen. Hunne vermakingen hebben ze in Hem. In den hemel der heerlijkheid, de woningen des lichts zullen de gereinigden aan hun Heere gelijk zijn. Daar wandelen ze in het eeuwig licht, nooit of te nimmer door duisternis vervangen (Gez. 190 : 3). Daar wordt het Engelenlied gehoord en het lied der zaligen smelt er mede samen tot een overweldigend accoord. Hoe verrukkelijk! O, nog een korte wijle. Spoedig zien we de blinkende stad en begroeten we de hemellingen om nimmer te scheiden, en dan zeggen we: mijn hope vervuld in Christus, want nu zie ik Hem gelijk Hij is.

S. V.

Hoe de predikant Otto Stockmayer een Christen werd.

(Aanteekeningen van den Evangelist Jakob Vetter.)

Het was op een heerlijk schoonen dag in Mei 1911, dat ik mijn ouden, eerwaardigen vriend, den predikant Stockmayer, in het Schwarzwald aantrof. Wij gingen samen wandelen, en het waren zalige oogenblikken. Stockmayer was een profeet, en met een profeet te mogen wandelen, is een groot voorrecht. Zijn hart was met het mijne als het hart van David met Jonathan was. Het was hem tot groote blijdschap, dat wij elkaar eens alleen konden spreken. Blij als een kind vertelde hij mij veel uit zijn rijke ervaring.

Ik dacht: nu is het oogenblik gekomen om mijn eerwaardigen vriend een verzoek te doen, en zei: „Broeder Stockmayer, uw leven is door de genade zoo rijk geworden. Uwe ervaring is zoo kostbaar en goddelijk, waard om tot heil der gemeente van Christus opgeteekend te worden. Zie, gij zijt oud, en zult misschien spoedig door den Heer opgeroepen worden, en dan zou het goed zijn als gij ons eenige levensherinneringen naliet. Wees nu zoo vriendelijk, en schrijf ons iets op van uw gezegend leven...."

Stockmayer bleef staan en keek met zijn fonkelende grijze oogen diep in de mijne en in mijn ziel. Ik zweeg. Stom stond hij voor mij. Ik waagde het nauwelijks te ademen. Plotseling begon hij: „Gij wilt, dat ik herinneringen uit mijn leven schrijf? Die zijn reeds geschreven, niet met inkt op papier, maar in de harten van duizenden, die mijn leven gezien en mijne getuigenissen gehoord hebben. Daarom is het niet noodig, dat ik met pen en inkt mijn leven beschrijf. Wat God gebruiken kan, moge Hij dat levend maken in de harten, en al het andere mag vergeten worden...." Ik wilde wat tegenspreken, maar kon er tegenover dezen ootmoedigen dienstknecht Gods weinig tegen inbrengen. Hij bemerkte mijne verlegenheid en antwoordde: „Iets zal ik doen; ik zal u vertellen hoe ik een christen werd." En toen vernam ik, hoe de genade Gods dit uitverkoren werktuig in Zijne school nam en toebereidde voor den bijzonderen dienst, dien hij der Gemeente Gods doen mocht.

Hoort nu, wat Stockmayer mij in het Schwarzwald meedeelde, en wat ik op denzelfden dag aan mijn dagboek toevertrouwde.

„Ik had een hoogstrevenden geest," ging hij voort. „Alle hoogten en diepten van het menschelijk weten en kunnen wilde ik doorzoeken. Mijne ziel was vervuld met reusachtige droomen en met een verterenden dorst naar wetenschap. Te Stuttgart vond ik een ouden vriend; hij was professor en schilder. Hij was een zeer scherpzinnig man, en had grooten invloed op mij. Hij behoorde tot de vrijmetselaars. Deze man zou mijn dorst helpen stillen. Hij maakte mij bekend met de geheime kunsten en wetenschappen der vrijmetselaars. Ik werd ingeleid in de orde, en hij bewerkte bij de zeven meesters der Orde mijne opname. Mijn geluk was groot! Men verklaarde mij de geheimen en gaf mij onderwijs in de geheime teekenen der Orde. Ik werd een echte vrijmetselaar.

In het jaar 1859 werd het leger in Wurtemberg gemobiliseerd. Ik was student in de theologie aan de hoogeschool te Tubingen. De mobilisatie kwam juist van pas. Ik had als student de keus om mij bij de landweer of bij een officierskorps aan te sluiten. Mijn vader gaf mij verlof om officier te worden. Ik was blij, zoo spoedig en zoo gemakkelijk van mijn theologie af te komen. Het kwam echter niet tot een rechten oorlog. De vrede werd maar al te spoedig gesloten, en nu wenschte mijn vader, dat ik tot de theologie zou terugkeeren.

Dat was een harde noot om te kraken. Ik bezocht mijn vriend, prof. M., en deze zei: „Maar mijnheer Stockmayer, gij wilt toch niet uw leven lang een sabel meesleepen! Volg den wensch van uw ouden vader, en schenk hem de vreugde, uw studie in de theologie te voleindigen. Gij kunt dan later altijd doen, wat gij wilt...." Ik antwoordde: „goed, ik zal het doen." Ik nam mij bovendien voor, grondig Fransch en Engelsch te leeren. Ik was van plan om dan na mijn examen naar Egypte te gaan, en daar bij de heilige plaatsen der pyramiden de geheimen der oude vrijmetselaars te bestudeeren. Ik ging dus naar Tubingen, studeerde in de theologie en deed mijn examen. Nu was ik aan het doel van mijn wenschen. Daar kwam echter iets anders op mijn weg. De repetitor *) Kapf ontving van zijn vader, den prelaat, **) een brief, waarin hij om een jong, vroom kandidaat vroeg om huisonderwijzer te worden in Fransch Zwitserland. Hij kwam bij mij en verzocht mij om deze betrekking aan te nemen. Toen ik de woorden las: „vroom kandidaat," zei ik tot mijzelf: „ik ben geen vroom kandidaat, en ik kan dus deze betrekking niet aannemen." Ik reisde naar Stuttgart naar mijn vriend M., voor wien ik geen geheimen had. Spottend deelde ik hem mee, dat mij eene betrekking als hofmeester aangeboden was, maar dat ik ze niet kon aannemen, omdat ik geen vroom kandidaat was. Daar barstte M. los: „Meent gij dan, dat men alle dagen met zulk een betrekking op het presenteerblad bij u zal komen? Wees maar dankbaar en blij, dat men u onder alle studenten de voorkeur gaf." „Ja, maar ik ben toch niet vroom!" „Wat, gij niet vroom? Gij zijt vromer dan de heele schare in Tubingen." Ik was vroom, maar hoe? 's Morgens studeerde ik theologie, en 's avonds zat ik in de komedie. Bovendien was ik, zooals men dat noemt, ernstig, en leefde in zekeren zin eerbaar. Dat was toen mijn vroomheid.

Ik liet mij overhalen en nam de betrekking in Fransch Zwitserland aan. Toen ik nu naar mijn eerste arbeidsveld reisde, bezocht ik een bloedverwant te R. Hij was superintendent, en de leider der toenmalige modernen. Ik bleef veertien dagen bij hem. Onbevredigd verliet ik zijn gastvrije woning. Vandaar reisde ik naar Männedorf naar juffrouw Truitje. Ik had van deze oude, vrome vrouw met haar leelijk gezicht veel gehoord.

Nu wilde ik haar leeren kennen. Ik trof nog een student te Männedorf aan. De lieve juffrouw Truitje met haar hart brandende van liefde tot Jezus, deed veel moeite om mij tot Christus te leiden. Een heelen nacht

bad zij met mij. Ik liet het mij welgevallen, maar mijn hart bleef onbekeerd. Toen ik Männedorf verliet, bracht de lieve Truitje mij in haar kamer en legde mij de handen op en zegende mij voor den dienst van God. Dat maakte een diepen indruk op mij. Het was de eerste lichtstraal, die in mijn hart viel.

Toen ik in Fransch Zwitserland aankwam, vond ik in de dame des huizes een lief, geloovig kind van God. Haar kinderen waren tot nog toe onder de leiding van eene gouvernante geweest. Professor Clemens was de broeder van deze dame. Ik was en bleef haar een raadsel. De kinderen waren al spoedig onder strenge tucht en gewenden zich aan orde en regel. Dat had mijn vader mij geleerd. Als burgemeester verstond hij de kunst anderen gehoorzaamheid in te scherpen. Als hij thuis kwam, verliet de kat haar plaatsje onder de kachel. Had zij het niet gedaan, dan had hij haar wel respect geleerd met de pantoffel, die zij op haar kop gekregen had.

In het huis van mijne Mevrouw schonk God mij tweemaal een blik: een in den hemel en een in de hel. Den blik in den hemel ontving ik door professor Clemens. Hij was een man van hoogen geestelijken adel. Ik zag aan hem dingen, die ik anders nergens opmerkte en zelf niet bezat. Hij was een ernstig Christen. Hij leefde niet voor zich zelf. Wat hij leefde, dat leefde hij Gode en zijn medemenschen. O, wat scheen mij mijn eigen leven toen walgelijk, ledig en onzinnig. Ik moest bekennen, dat mijn hoogdravende plannen en al mijn vurig verlangen naar kennis eigenlijk voortkwamen uit zelfzucht. Bij den professor zag ik onzelfzuchtigheid en zelfopoffering, en dat deed mij voor het eerst mij schamen voor mij zelf. Dat was mijn tweede lichtstraal. Ik sloeg een blik in den hemel.

In dien tijd las mijne Mevrouw een boek over de sferen der hel. Het boek was door eene vrouw geschreven. Bij het luisteren er naar kwamen eigenaardigedachten in mij op. Alles in mij kwam tegen het gelezene in opstand. Wat, een hel? Die is er niet. Alles verbeelding en niets dan verzinsel. Weg met die vrouwenfilosofie! Maar toen vloog de gedachte door mijn ziel: „Als die vrouw echter eens gelijk had, en als er eens een hel is, wat dan?" Ja, wat dan? Dan ben ik een kind der hel. Toen sloeg ik een blik in den afgrond, op welks rand ik lichzinnig wandelde. Dat was mijn derde lichtstraal. Ik kreeg een blik in de hel.

Na twee jaren was mijn arbeid daar afgeloopen. De kinderen waren zoover gebracht als men wenschte. Ik moest van mijne Mevrouw afscheid nemen. Bij die gelegenheid was ik erg sentimenteel en zei beleefd tot haar: „Het doet mij van harte leed uw huis te moeten verlaten. Mevrouw zag mij liefdevol maar ook met droefheid aan en antwoordde: „Mijnheer Stockmayer, het doet mij nog meer leed, als ik er aan denk, wat er nog van u worden zal."

Dat antwoord had ik niet verwacht. Ik stond als door een beroerte getroffen. Ik kon geen woord uitbrengen, en ging spoedig naar mijn kamer. Bij mijn bed stond ik langen tijd stil en staarde in den hoek. Daar klonk het in mijn binnenste: „Geef uw leven aan God. Doe het nu; anders doet gij het nooit."

Toen nam ik mijn leven, en toen bukte mijn vriend Stockmayer en nam een dorren stok van den grond, legde hem over de knie, brak hem en ging voort: „zie zóó nam ik mijn leven," en terwijl hij den gebroken tak weggooide, zei hij: „Als een stoute jongen wierp ik God mijn leven voor de voeten met de woorden: „Daar hebt Gij mijn leven; doe met mij wat Gij wilt." Dat was mijn bekeering. Zoo werd ik een Christen."

Mijn vriend Stockmayer zweeg, en ik kon ook geen woord uitbrengen. Zwijgend namen wij afscheid van elkander. Ik aanbad de genade Gods, die trotschaards verbreken, begenadigen en vernieuwen kan, zoodat zij werktuigen worden in Zijne hand.

„Wahrheitszeuge".

---

*) Iemand die de lessen van een professor herhaalt.
**) Een geestelijke van hoogen rang.

Zending.

ONS VERBLIJF IN SPANJE
door Zendeling J. SIEBER.
(Slot).

Zendeling Fliedner nam ons op zekeren dag eens mede naar Escorial. Dit plaatsje ligt ongeveer 50 kilometer van Madrid, 1000 Meter hoog, aan de bergketen Guadaramma. Zoo onbeduidend deze plaats op zich zelf is, zoo interessant is zij toch door haar wereldberoemd kloosterslot „Escorial". Dit prachtig gebouw is na de overwinning die de Spanjaarden bij St. Quentin op Coligny behaald hadden, door Philips II gebouwd. De grondslag heeft den vorm van een rooster, ter herinnering aan den heiligen Lorenzo. Thans is dit prachtige slot door koning Alphonsus XIII, aan den Paus als woonplaats aangeboden, ingeval hij, ten gevolge van den oorlog, genoodzaakt zou worden Rome te verlaten. Behalve dit gebouw heeft het dorp nog een andere, verreweg grootere bezienswaardigheid, een gedenkteeken van de wonderbare bestiering Gods. Uitwendig is het een onbeduidend gebouw, maar toch van zeer groote beteekenis. Volgens authentieke geschriften heeft Koning Philips II in dit gebouw langer dan negen jaar gewoond. Hier leidde en sloeg hij den voortgang van den bouw van het klooster gade; van hier gingen ook zijn bloededicten uit tot vernietiging der Evangelischen in Spanje en de Nederlanden, en thans is het gebouw het eigendom en een kolonie der Evangelische Zending. Er is hier nu een evangelische school en het Evangelie wordt er geregeld verkondigd. Is dat niet een zeer wonderbare wending door de bestiering Gods?

Behalve de Fliednersche zending zijn er nog drie Evangelische gemeenten in de hoofdstad van Spanje. Onder deze is er ook een van de Plymouth broeders. Deze bezochten wij geregeld elken Zondag. Daar toch vonden wij lieve broeders en zusters, met wie wij ons spoedig zeer verbonden gevoelden in éénen Heer en één geloof. Van het hoofd der gemeente, de eerwaarde Th. Rhodes en zijn vrouw, ondervonden we in het bijzonder veel oprechte deelneming en liefde. Hij gaf daarmede het bewijs dat er ook nog Engelschen zijn die den band, die Gods kinderen vereenigd, niet door

het onderscheid in nationaliteit verbreken. Tot het volk van God te behooren achtte hij hooger dan zijn nationaliteit. En er behoort in Madrid voor een Engelschman vrij wat moed toe, om zich openlijk tegen een Duitscher vriendelijk te gedragen. Wij kwamen ook nog met een andere Evangelische Zending in aanraking. Twee jaar geleden was een Zweedsch Baptist uit Amerika, Dr. Vickmann, te Madrid gekomen en had onmiddellijk met alle geestdrift en kracht het werk aangepakt en de Heer gaf ook daaraan getuigenis. Binnen een jaar kon Vickmann in verschillende wijken der hoofdstad zeven of acht lokalen openen tot het houden van samenkomsten, en overal werden menschen voor de waarheid des Evangelies gewonnen. In deze kringen heerschte een opgewekt leven uit God en de eerste liefde tot Hem en voor elkander. Wij gevoelden ons daarom ook daar zoo recht tehuis. Jammer dat Dr. Vickmann door een tijding die hij uit Amerika ontving, onverhoeds weder daarheen moest vertrekken, waardoor deze zoo hoopvolle arbeid zonder geschikte leider bleef.

Begin November ontvingen wij eindelijk van de Spaansche Regeering onze verbanningsdocumenten, zoodat wij het met Gods hulp durfden wagen, de terugreis naar Duitschland te aanvaarden. Toen wij in April van Fernando Po vertrokken, dachten wij, dat ons verblijf in Spanje slechts enkele dagen zou duren; en het waren nu volle zes maanden geworden. Zoo onaangenaam ons ook eenerzijds dit onvrijwillig verblijf was, erkennen wij daarin toch ook de goede hand onzes Gods, en zijn Hem dankbaar voor alles, wat wij in dezen tijd mochten ondervinden en leeren, maar inzonderheid voor den blik dien wij in den arbeid der evangelische zending in Spanje hadden verkregen.

A. N. Z. Izn.

Op den Wachtpost.

Zooals de meesten onzer lezers wel zullen weten, is er in het Pruisische parlement belangrijke verandering ontstaan. De Rijkskanselier Von Bethmann Hollweg, die gedurende 8 jaar die hooge bediening waarnam, is afgetreden. Op 14 Juli l.l. benoemde de Keizer in zijne plaats Dr. Michaelis tot Rijkskanselier en President van het Pruisische Staats-ministerie. Dit feit werd volgens het orgaan onzer Duitsche gemeenten, „Der Wahrheitszeuge", overal in onze gemeente met groote blijdschap begroet. Dit besluit, zegt dat blad verder, was voor allen, die Dr. Michaelis als geloovig man kennen, gemakkelijk als een genadiglijke besturing Gods op te merken, aangezien God nu voor den eerstvolgenden tijd aan ons Duitsche volk een leider beschikken wilde, die den alleen onfeilbaren weg tot heil van ons vaderland kent en weet te bewandelen, den weg in het heiligdom tot God, den Almachtige. Van deze gedachte uitgaande heeft terstond na de opening der Parlementszittingen de Voorzitter van ons bondsbestuur, namens den Bond een adres van gelukwensch aan den Rijkskanselier gezonden, en daarin te kennen gegeven, dat de rond 50000 leden onzer Baptistengemeenten in Duitschland van God voor Zijn Excellentie zouden bidden, dat hem dezelfde genade geschonken moge worden, welke eens Jozeph, den eersten geheim-raad aan het koninklijk hof in Egypte, verleend werd, namelijk, dat van hem bericht kon worden: „En wat hij deed, dat deed de Heere wel gedijen." In antwoord daarop zond de Rijkskanselier terstond telegrafisch het volgende: „Aan het Bondsbestuur der Baptistengemeenten in Duitschland te Cassel, besten dank voor de vriendelijke heilwenschen. Michaelis." Wij geven, zegt de Redactie van genoemd blad, deze mededeeling door tot al onze medeverbondenen met de even hartelijke als dringende bede: Gedenkt in het openbaar en in 't verborgen onzen Rijkskanselier in den gebede! Aan deze gebedsarbeid kan ieder geloovige deelnemen; het is onze roeping, aan welke zich niemand mag onttrekken. Het welvaren van ons vaderland staat op spel.

We merken er is geloofs-optimisme bij onze Duitsche broeders. We willen ons zooveel we kunnen met hen verblijden.

N. v B.

In het 14-daags blad der Vrije Chr. Gemeenten, „Ons Orgaan" vinden we het volgende bericht, overgenomen uit het Engelsch blad „The Christian", dat we overnemen om er eenige opmerkingen bij te voegen:

„Holland in het Buitenland.

Als een vreemdeling in ons land komt, staat hij er vaak verbaasd over, niet overal klompen, Markerbroeken en verdere nationale kleeding te aanschouwen.

Ten aanzien van ons goede landje heerschen over de grenzen menigmaal de dwaaste en meest komische gedachten.

Hoe het er op geestelijk gebied ten onzent uitziet, weet men er nog minder.

Vandaar dat somtijds vermakelijke berichten in de pers de ronde doen.

Zoo staat in de laatste „Christian", het meest algemeene Christelijke Engelsche weekblad het volgende te lezen:

„Gelijk men weet, maakt Holland een moeilijken en zwaren tijd door; maar desondanks ging het ledental der Hollandsche Baptisten Gemeenten, die feitelijk geheel uit armen naar de wereld bestaan, gedurende de drie oorlogsjaren met 400 vooruit. Er zijn 25 gemeenten, die door 8 predikanten geleid worden. Deze kleine groep van geestelijke boodschappers, in een land waar het Rationalisme (modernisme) de macht in handen heeft, trekt van plaats tot plaats om het Evangelie te verkondigen. Slechts vier der gemeenten bedruipen zichzelf; daarom heeft de Hollandsche Baptisten Zending in Engeland, waarvan de heer Klickmann penningmeester is, gedurende een lange reeks van jaren deze hulpbehoevende gemeenten ondersteund."

Lezer, zijt ge wel eens dankbaar geweest voor het voorrecht, dat in ons rationalistisch vaderland deze 8 getrouwe Baptisten dominé's van plaats tot plaats trekken, om alom het onbekend geworden Evangelie te prediken?

Zonder hen was het heelemaal niets gedaan bij ons! We vragen: zouden zulke berichten verspreid worden, (natuurlijk zonder toedoen der Nederl. Unie), om de offervaardigheid voor het heidensch Nederland te verhoogen?"

Wie ons die kool in Engeland gestoofd heeft, zal moeielijk uit te vinden zijn. Smakelijke spijze is het intusschen niet. Wij krijgen het blad „The Christian" niet onder de oogen, en kunnen het medegedeelde niet controleeren. 't Zal, dit vertrouwen wij, wel juist weergegeven zijn. De voorstelling van Hollandsche toestanden op christelijk gebied, hoe jammerlijk die in menig opzicht ook nog zijn, is helaas erg overdreven, mitsdien onwaar. Ook de opgaven, de Baptistengemeenten betreffende, zijn onjuist. Het getal gemeenten in- en buiten de Unie is niet 25, maar 27, behalve enige stations. Het ledental nam gedurende de mobilisatiejaren niet met 400, maar met 228 toe. Niet 4 der gemeenten, maar eigenlijk al de gemeenten bedruipen ongeveer zich zelf. Slechts een paar gemeenten ontvangen eenige steun, niet uit een Engelsche, maar uit een Hollandsche kas. Wij zijn dankbaar voor het weinige, dat Engelsche broeders voor hulpbehoevende predikanten onzer gemeenten hebben bijgedragen en wat in enkele bijzondere gevallen, als bij kerk- en lokaalbouw ons uit Engeland ten goede kwam; maar van een ondersteuning als in bovenstaande vermeld wordt, is geen sprake geweest, ondanks de zorg en den ijver van wijlen br. Engall en nog van br. Klickmann.

Voorts kunnen we wel verzekeren, dat de Hollandsche Baptisten niet verantwoordelijk te achten zijn voor wat in „The Christian", dat geen Baptistisch blad is, geschreven werd.

En wat voorts door A. W. in O. O., eenigszins satirisch, wordt opgemerkt over „deze 8 getrouwe Baptisten-Dominé's", willen we liever laten voor 't geen het is. Er zijn veel meer broeders, die arbeid en leiding hebben in de gemeenten, al zijn 't niet allen „Dominé's". En wij danken God, dat ondanks het geringe van den arbeid der Baptisten, toch door Gods genade vele honderden zielen, in verschillende deelen des lands, zoowel buiten als binnen de gemeenten der Baptisten, God eeuwig zullen danken voor de redding hunner zielen door middel van den eenvoudigen, maar trouw verrichten arbeid van Baptisten broeders, dominé's en nietdominé's.

N. v. B.

Ingezonden.

Ofschoon het niet onze gewoonte is, anders dan over de Jaarvergaderingen van onze Leeuwarder Jongelieden-arbeid iets aan de lezers van „De Christen" mede te deelen, meenen we nu eens een uitzondering te moeten maken, aangezien we met den Psalmist mogen uitroepen: „De Heer heeft groote dingen aan ons gedaan, dies zijn wij verblijd." Welke groote dingen dat dan zijn? 'k Zal het met het oog op de beperkte plaatsruimte in ons nu 14-daagsch Unie-Orgaan zoo kort mogelijk meedeelen. Van 16 tot 24 Juli dan was het kermis in onze stad. Onze Ver. had besloten in samenwerking met andere Chr. Ver. hier Anti-Kermisvergaderingen te houden, waarin verschillende sprekers van onderscheidene richtingen het woord zouden voeren. Zoo geschiedde het en werd voor velen tot een zegen, niet het minst ook voor onze leden. Met kracht werden we er bij bepaald, dat deze wereld met al zijn begeerlijkheid voorbijgaat, maar dat Jezus Christus, die gisteren en heden en tot in der eeuwigheid dezelfde blijft, kan ons eeuwig gelukkig en zalig maken. Gods Geest werkte op een kennelijke wijze in veler harten, en het zaad dat gestrooid werd, droeg zichtbare vruchten, want in die week gaven 2 jongelingen en 2 jongedochters hun hart aan den Heiland. Een dezer meisjes was een dochter van een broeder en zuster der Gemeente. Zie, dat was het dat ons hart met zulk een groote blijdschap vervulde. Dit geeft ons moed en kracht om met de hulp des Heeren onzen heerlijken arbeid voort te zetten, opdat ook het woord van den wijzen Prediker bij ons vervuld moge worden: „Werpt uw brood uit op het water, en gij zult het vinden na vele dagen." Dat deze jonge menschen, temidden van een verlokkende en verleidende wereld maar steeds dichter bij Jezus mogen schuilen, en dit vooral andere onbekeerden een spoorslag moge zijn, om in het heden der genade te zoeken hetgeen tot hun eeuwige vrede dient, dat is onze bede.

Namens het Bestuur der Chr. Jongelieden Ver.
„Eben-Haëzer",
UBBE DE VRIES, Secr.

Vereeniging tot Ondersteuning van rustende Voorgangers — — — — — —
„VOORZORG".

Den 17en dezer, daags voor de Algemeene Verg. der Unie hield bovengenoemde Vereeniging haar 3e Jaarvergadering in „Bethel" te Deventer.

Aanwezig waren de afgevaardigden van de navolgende aangesloten Gemeenten: Deventer, den Haag, Haulerwijk, Hengelo, N. Pekela, Stavoren en Workum. De gem. Heeg was niet vertegenwoordigd. Slechts één belangstellende woonde de vergadering bij, die, gelijk elke Jaarvergadering van Voorzorg, dit zij nog eens in herinnering gebracht — toegankelijk was voor alle leden onzer gemeenten.

Daar de Voorzitter den trein gemist had, werd de Vergadering door br. Assink geopend. Zijn toespraak getuigende van warme liefde voor het werk van Voorzorg, werkte bezielend op de aanwezigen. Na lezing en vaststelling der Notulen van de vorige jaarvergadering werd de agenda, behelzende 7 punten, afgehandeld.

Een mededeeling, ook in het jaarverslag opgenomen, werd met bizondere voldoening ontvangen. Het comité is n.l. in de gelegenheid geweest om een gemeente financieel bij te staan in de ondersteuning van haar rustend Voorganger. Zij het ons gegeven door het toetreden van alle gemeenten, zulken steun in de toekomst op nog veel ruimer schaal, ja, in voldoende mate te kunnen verleenen!

Beiden, 't jaarverslag van den Secr. en dat van den penn. werden onder dank door de vergadering aanvaard.

De aftredende bestuursleden werden met overgroote meerderheid herkozen, behalve br. Zwolsman, die niet meer voor een benoeming in aanmerking wenschte te komen. In zijn plaats trad br. Hulleman.

Hierna werd de leiding der vergadering overgegeven aan den Voorzitter, br. Olijslager, die, nadat nog eenige wenken waren gegeven in 't belang van het fonds, de bijeenkomst sloot.

Een tweede vergadering werd gehouden Donderdagmorgen, ten huize van br. Hulleman. De functies werden verdeeld als volgt: br. Olijslager, 1e Voorz.; br. Hulleman, 2e Voorz.; br. Houkes, Penningm.; br. Blinke, 2e Penningm.; br. C. J. Louw, Secr. Een paar broeders werden aangewezen om in de verschillende gemeenten de belangen van Voorzorg te bepleiten. Bij voorbaat verzoeken we de Gemeenten wèl naar die brs. te willen hooren.

Bij een enkele Gemeente geloofden we voorteekenen te hebben gezien, die op spoedige aansluiting wijzen.

Een der broederen sloot de vergadering met dankzegging.

De Secr., C. J. LOUW.

Scheveningen, Kanaalweg 5.

Van de Boekentafel.

De Uitgeversfirma D. van Sijn en Zonen te Rotterdam biedt aan een brochure van 51 bladz., getiteld:

„Proeve tot een Wet voor Burgelijken dienstplicht voor mannen, met toelichting, door Mr. N. G. Teding van Berkhout."

We kunnen de deugdelijkheid of niet-deugdelijkheid dier wets-„proeve" niet beoordeelen. Ze is ingericht naar het voorbeeld der in Denemarken geldende wet van denzelfden aard. Het beginsel, waarvan ze uitgaat, komt ons goed voor, en we achten het wel waard van dit werk van een rechtsgeleerde kennis te nemen.

De uitgevers zeggen er o.a. van bij de aanbieding: „Nu in Denemarken onlangs de Burgerdienstplicht bij de wet is geregeld, om tot een oplossing te komen van het steeds dringender wordend vraagstuk der gewetensvrijheid in zake oorlogsdienstplicht, en dit vraagstuk ten onzent nog steeds niet wettelijk geregeld is, niettegenstaande de oorlogsdienstweigering in ons land veel grooter omvang verkreeg dan in Denemarken, heeft Mr. N. G. Teding van Berkhout, van Zwolle, gemeend een „Proeve tot een Wet voor Burgerlijken Dienstplicht voor Mannen" te moeten ontwerpen, voorzien van eene uitvoerige Toelichting, gebaseerd op Nederlandsche toestanden."

Officiëele Mededeelingen.

Zondag a.s. 19 dezer hoopt br. Visser, Voorg. te Sneek, de Gemeente Stavoren in het woord te dienen.

LIEFDEGAVEN.

Voor het Studiefonds.

Ontvangen van de Gem. te Deventer f 21.25½.

C. BRANDT, Penningm.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van C. B. te Deventer f 11.94½, van L. W. te Stadskanaal f 2.—, van J. H. B. te Paramaribo f 10.80 (benevens f 4.— voor „de Zaaier").

Administrateur.

Ons Depot.

Voorhanden:

1. **Nieuwe Hollandsche Tractaten met fraaie plaatjes.** Prijs per 100 f 0.35, per 500 f 1.50, per 1000 f 2.25.

2. **Sabbats- of Zondagsviering, een Bijbelsch onderzoek** door B. PLANTING. Prijs 12 cent.

3. **De Pinkster- of Tongenbeweging door F. J. van Meerloo,** prijs 5 cent. 25 Ex. en meer à 4 cent.

4. **De wonderlijke gebeurtenis.** (3e druk) prijs 6 cent. Een leerzaam gesprek tusschen vader en zoon over den doop.)

5. **Niet om te twisten, maar uit gewetensdwang** DE KINDERDOOP, beschouwd in het licht van de H. Schrift en de Kerkgeschiedenis, door wijlen J. SCHOEMAKER. Prijs f 0.25.

(Een uitnemend boekje voor ieder, die de bijbelleer aangaande den Doop op alle punten wenscht te onderzoeken.)

6. **De oorsprong van den Kinderdoop.** Prijs 6 cent, 25 ex. en meer 4 cent.

(Dit is een uittreksel uit bovengenoemd boekje van SCHOEMAKER.)

7 **De doop volgens de H. Schrift,** (tractaat) per 100 ex. 100 cent.

8 **De Generaliteit van het beginsel der Gedoopte Christenen, door N. van Beek,** prijs per stuk 4 cent, per 25 ex. 100 cent.

9. **Doe iets voor Jezus!** Prijs 10 cent, 25 ex. à 1.50.

Dit boekje moet elk Christen lezen; 't bepaalt hem bij zijn roeing).

10. **Het Mormonisme ontmaskerd,** eene lezing door C. Mensink. Prijs 1 ex. 6 ct., 25 ex. en meer 4 ct.

11. **Bewijs van Lidmaatschap,** 100 stuks f 2.00.

Af te geven aan reizende of tijdelijk verhuizende gemeenleden.)

12. **Besluiten en moties der Algem. Verg.,** behoorende bij ieder lid der Unie bekend te zijn. Prijs per ex. 5 ct.

13. **Waarom zou ik mij laten doopen?** Tractaat door F. B. Meijer. Prijs per 100 f 1.50.

14. **De wezenlijke kenteekenen, waardoor zich het Baptisme onderscheidt van de Volks- of Staatskerk door Prof. A. Hes,** prijs 10 ct., 25 ex. à 7½ ct.

15. **Attestatie—formulieren. Prijs per stuk 1 cent.**

Onze Gemeenten krijgen op alles 20 procent korting

Porto's voor verzending worden in rekening gebracht. Bestellingen moeten geschieden bij:

K. KUIPERS, Haulerwijk.

Varia.

WAT NOOIT TERUGKOMT.

Een Perzisch verhaal vertelt van een man, die aan het strand wandelende, een zakje vol kleine steentjes vond. Zonder er op te letten, liet hij de steentjes door zijn vingers glijden en keek naar de meeuwen, die op de golven schommelden. Als tijdverdrijf wierp hij de steenen naar de vogels en de eene steen na den anderen zonk in de golven weg. Het laatste steentje echter hield hij in zijn hand en nam het mee naar huis. Hoe groot was zijn schrik, toen hij bij het haardvuur een prachtig schitterende diamant gewaar werd en hij begreep, welk een schat hij weggeworpen had. Hij rende naar het strand terug, om de verloren steenen te zoeken. Echter te vergeefs; zij waren in het diepe zand weggezonken. Geen zelfverwijt, geen bittere tranen konden hem den achteloos weggeworpen schat terugbrengen.

Spelen wij niet even achteloos met de ons geschonken levensjaren, die wij gelijk waardelooze steentjes aan ons voorbij laten glijden, totdat wij — vaak te laat — erkennen, welk een kostelijk goed ons daardoor voor altijd ontglipte? Wederom is een jaar voorbijgegaan, wij zijn wederom een schrede nader tot de eeuwigheid gekomen. Hebben wij ook dit deel van ons leven achteloos verdaan, of hebben wij in den zachten zin van het woord den tijd uitgekocht, zoodat ons dit jaar niet te vergeefs geschonken werd?

„Edelweiss."

WAT ZOU TOCH DE REDEN ZIJN

waarom het Christendom geen snelleren voortgang heeft gemaakt? Zou 't niet deze kunnen wezen, dat men van de menschen vaak geëischt heeft, te veel dingen te gelooven? De helft van de dingen die een mensch verwacht wordt te gelooven om in den hemel te komen, heeft met zijn zaligheid niet meer te doen dan het vraagstuk, hoeveel vuurspuwende bergen er op de maan zijn, of hoever de ringen van Saturnus van elkaar zijn verwijderd. Ik geloof 10.000 dingen, maar niet één van die 10.000 heeft iets te doen met mijn zaligheid, behalve deze twee: 1e dat ik een arm zondaar ben, en 2e dat Christus een rijk Heiland is.

Toonkunstenaars zeggen ons, dat een octaaf bestaat uit slechts 5 heele en 2 halve tonen, en al de Händel's en Haydn's en Mozart's en Wagner's en Schumann's van alle eeuwen, moeten hun werk doen met deze 5 heele en 2 halve tonen. Welnu, zoo bestaat de gansche theologie voor practisch gebruik in deze wereld uit slechts twee feiten: de ellende van den mensch door de zonde en de goddelijke genade door Jezus Christus (Hand. 15:11).

„Ons Orgaan."

OOTMOED.

Ware ootmoed zoekt zichzelven niet, kent zichzelven niet meer. De ootmoedige heeft zich verloren in God, Die hem alles geworden is. Hij klaagt en weent niet over zichzelven, hij roemt slechts Hem, in Wien hij alles heeft.

Voor hen, die den ootmoed niet kennen nog bezitten, heeft de ootmoedige soms wel een reuk van hoogmoed: want hij heeft een goddelijke gestalte en draagt in zich goddelijke waarde, nademaal hij aan zichzelven gestorven is en in Christus verborgen leeft.

Daarom laat hij zich rustig door onverstandigen aanklagen, daar hij weet, dat God zijns harten grond doorzoekt en beoordeelt; aan Hem laat Hij volkomen over, dien grond te openbaren naar Zijn wil en welgevallen. Hij draagt gaarne en gewillig den smaad van Jezus.

H. W. Witteveen.

EENVOUDIGHEID VAN ZEDEN.

Men verhaalt, dat Attilius Regulus, die het Romeinsche leger in Afrika aanvoerde, te midden van zijn glorierijke overwinningen een brief aan den Senaat schreef, meldende, dat de bouwknecht, die het bestuur had over de zeven morgen lands, welke hij bezat, en die al zijn rijkdom uitmaakten, was weggeloopen, al het bouwgereedschap met zich nemende, en dat hij nu verlof verzocht, om huiswaarts te keeren, en orde op zijn zaken te stellen, eer zijn vrouw en kinderen grootere schade leden.

De Senaat weigerde het verlof, doch stelde iemand aan, om den bouwknecht te vervangen, liet nieuw bouwgereedschap op het landgoed brengen ter vervanging van het vermiste, en gelastte, dat de vrouw en kinderen van Regulus uit de openbare kas zouden onderhouden worden.

Heden verblijdde de Heer ons met de geboorte van een dochtertje,
FREDERIKA MARGARETHA.
C. S. Rosenbaum,
A. Rosenbaum-Boer.
N.-Buinen, 12 Aug. '17.

Ondertrouwd:
ROELOF JOHANNES MATERS
en
OKJEN DE VRIES.
Workum, 9 Aug. '17.
Huwelijksvoltrekking D.V. 25 Aug. 1917.

Heden ontsliep in zijnen Heer en Heiland, zacht en kalm, na een langdurig, smartelijk lijden, mijne geliefde Echtgenoot en der Kinderen zorgvolle Vader

JACOB VAN DER SPOEL,

in den ouderdom van 46 jaar.
Ps. 42 : 5, berijmd.

Wed. J. v. d. Spoel,
en kinderen.
Sneek 22 Juli 1917.

P.S. Deze advertentie was bestemd voor ons no. van 27 Juli, maar doordat ze niet aan het goede adres gezonden werd, kan ze, op verzoek der Wed., eerst thans opgenomen worden. Red.

Den 30sten Juli overleed ten haren huize te Nieuw-Buinen, na een langdurig, doch zeer geduldig lijden en in de zekerheid dat haar Boven een plaats was bereid, onze geliefde Zuster en Tante

JANTJE BARKMAN,

Weduwe van Jan Folkerts,
in den ouderdom van bijna 61 jaar.
Opënde, Aug. 1917.

H. Folkerts,
G. Folkerts-Barkman
en Kinderen.

Abonneert U op dit - - Blad. - -

Nog steeds blijft aanbevolen voor alle geloovigen, van welken kerkelijken naam of richting ook, het boekje,

De Gemeente Gods en hare beginselen,

volgens den Bijbel, door

N. v. BEEK.

Prijs 25 ct. per ex. franco, bij getallen lager.
Uitgave van Beek's Boekhandel Stadskanaal.

LUTHERFEEST.
(Hervormingsdag).

Aan den vooravond van het 4e Eeuwfeest der hervorming vestig ik Uwe aandacht op de schoone, door mij uitgegeven cantate
— Hervormingsdag — door R. Gerretson, voor Orgel, Piano of Gemengd Koor. Zangvereenigingen, die iets bijzonders ten gehoore willen brengen op dezen gedenkwaardigen feestdag, vinden hier een geschikte gelegenheid. Prijs f 0,40. Bij 25 ex. à f 0,25. Franco toezending geschiedt na ontvangst van postwissel voor het bedrag.
JOH. DE HEER, Schiekade 210, R'dam

SLUIT UWE VERZEKERING TEGEN

BRAND

van tevelde staande

TURF of BAGGER

op Amsterdamsche Beurspolis

bij het

Algemeen Assurantiekantoor,

Dir. Jan de Jonge Pzn., Wildervank, Postbus 4

of de VERTEGENWOORDIGERS:

K. LINDEMAN, Ter-Apel.
S. ELSINGA, Emmererfscheidenveen.
S. VUUREGGE, Bargercompascuum.
S. F. W. ROSENBAUM, Nieuw-Buinen.
H. VOULON, 2e Exloërmond No. 32,

N.B. We raden aan spoedig te sluiten, aangezien de premiën nog steeds stijgen.

VERTEGENWOORDIGERS gevraagd.

No. 1581. VRIJDAG 31 Augustus 1917. 36ste Jaargang.

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTEN-GEMEENTEN IN NEDERLAND.

Verschijnt om de andere week.

Adres voor de Redactie: Vaillantlaan 415, den Haag.

Voor administratie: te Stadskanaal.

ABONNEMENTSPRIJS :
Per kwartaal, franco p. post *f* 0.40.
Voor 't Buitenland per jaar - 2.50.
Advertenties 1—5 regels 30 ct.
Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement lager.

31 Augustus.

Heil U, Nederlands Vorstin,
Hoog geëerd door onderdanen,
Die in echte burgerzin
Leven onder Neerlands vanen,
Dankbaar voor d' Oranjestam,
Die zoo hooge plaats innam.

Heil U, jarige Vorstin!
Wij, Uw onderdanen prijzen —
Uw beminnelijken zin —
Huld'gen U met eer bewijzen —
Wie God vreezen danken blij
Hem, die spaard' U, moedig, vrij!

Heil U, die met moederzorg
Voor Uw volk zoo trouw bleef leven.
Gods genade staat U borg,
Dat Hij U de kracht zal geven,
Om, hoe zwaar de tijd ook zij,
Te trotseeren 't noodgetij.

God weerd' elke oorlogsvlam,
Schoon die vaak Uw land bedreigde, —
U vaak rust en vreugd benam,
Maar U nooit ten bodem neigde.
God bewaard' U en Uw volk,
Ondanks meen'ge onheilswolk.

Heil dan zij ons Vorstenhuis —
Orde en rust blijve ons behoeden;
Rust, de vrucht van 's Heilands Kruis,
Zij ook 't rustpunt voor de moeden,
In 't paleis als in de kluis,
Ja, in aller hart en huis!

N. v. B.

Over het bidden.

En wanneer gij bidt, zoo zult gij niet zijn gelijk de huichelaars .....
Matth. 6: 5 —

Hoe hoog staat toch de Heiland boven alle leeraars, die voor en na Hem geweest zijn, verheven! In zeer weinige woorden vat Hij samen, wat Hij over het gebed te zeggen heeft. Deze woorden zijn afgeronde spreuken, die gemakkelijk in de gedachten bewaard worden. En in deze weinige woorden geeft Hij de hoofdtrekken van het ware bidden aan.

En wie is de echte bidder? Hij, die tot God, gelijk de Zoon doet tot zijnen Vader, spreekt. Het gebed tot God is de onwillekeurige openbaring van de verhouding, in welke de ziel tot God staat. Waar het de uitting is van hetgeen het hart beweegt, dat God als Vader kent, daar heeft het de hoogste levensvorm bereikt.

De mensch kan het niet verder brengen, dan dat hij zich bewust is een zoon des hemelschen Vader te zijn; en zoo kan men niets hoogers van het gebed zeggen, dan dat het de sprake is, in welke de zoon zich tegenover zijn hemelschen Vader uitspreekt.

Maar in het leven van het kind Gods vindt eene ontwikkeling plaats; en zoo is er ook een ontwikkeling in de teedere sprake des gebeds.

In het kind vertoonen zich reeds de trekken van den toekomstigen man. Zoo ook herkennen wij de trekken van het kinderlijk gebed in het eerste begin des levens, dat uit den Heiligen Geest in de ziel geboren wordt.

Wie pas begonnen is met God te verkeeren als een zoon met zijn vader, die bemerkt in Jezus woorden de beschrijving zijner eigene gebeden. Doch hoe veel dieper zijn de trekken van het wezenlijke gebed na vele jaren van strijd en van ervaringen in zijn innerlijk le-

ven ingegrifd, dan toen hij voor 't eerst het „Abba Vader!" begon te stamelen.

De Heiland sprak zijne eigen ervaring uit, in wat Hij aangaande het gebed leerde. Onwillekeurig beschrijft Hij Zich zelf, terwijl Hij het gebed beschrijft. Zijn gansche onderwijs, en geheel bijzonder Zijn onderricht betreffende het gebed was uitdrukking van Zijn innerlijke levenservaring.

De tegenstelling tusschen het bidden der farizeën en Zijn eigen bidden is een hoofdtrek geweest om ons den aard van Zijn bidden met volkomen helderheid te leeren kennen.

Zijn onderwijs aangaande het gebed, is uit Zijn onbenevelde zelfkennis geboren.

Hij heeft het van geen menschen, maar van den Vader geleerd, hoe een zoon des Vaders in den hemel bidt. Zonder deze onderwijzing des Vaders blijven Jezus woorden over het gebed, hoe duidelijk zij ook mogen zijn voor het verstand, onverstaanbare klanken voor het hart.

Op deze onderwijzing des Vaders door den Geest rekende Jezus, toen Hij Zijne woorden over het gebed als zaadkorrels in de ontvankelijke gemoederen zijner leerlingen uitstrooide.

Hij sprak als de oudste broeder tot zijne jonge broeders, dewijl Hij wist, dat zij in dezelfde school des Heiligen Geestes op genomen waren, waarin Hij van kindsbeen aan de Waarheid, gelijk zij is, had leeren beoefenen.

Het is niet het gemeenschappelijke, maar het individueele (persoonlijke) gebed, waarover de Heer hier spreekt. Alles op zijn tijd. De discipelen waren nog niet rijp voor een onderwijs aangaande het gemeenschappelijk bidden. De behoefte, om samen hunne harten voor den hemelschen Vader uit te storten, zou eerst later gewekt worden. Eerst na Jezus hemelvaart bracht deze gemeenschappelijke behoefte hen tot gemeenschappelijk gebed tezamen.

Het kind des hemelschen Vaders heeft behoefte aan eenzaamheid, om daar zijn hart in des Vaders hart uit te storten.

Hij wil alleen zijn met zijn Vader in den hemel. Het is zelfs dan mogelijk, terwijl hij door zijn medemenschen omgeven is. Hij leeft in een verhouding tot den Vader, welke inniger is dan ieder andere verhouding. Geen schepsel kan daar tusschen dringen.

Bij al het gemeenschappelijke in de verhouding, waarin alle verlosten tot den Vader staan, is er iets, wat voor ieder afzonderlijk eigenaardig is en wat een geheim tusschen den Vader en ieder zijner kinderen persoonlijk blijft. In dezen zin leeft ieder kind alleen met zijn hemelschen Vader, en het is dat, wat in zijn verband geschiedt, wat het in zijn roeping beteekent, door dat, wat de Vader op bijzondere wijze voor dit Kind en niet voor een ander is.

De persoonlijke ervaring des innerlijken levens van ieder kind van God is de afzonderlijke geschiedenis der bijzondere openbaring en mededeeling des Vaders voor ieder kind afzonderlijk.

Dit persoonlijk (individueel) bijzondere is een heilige begrenzing, binnen welke de op zich zelf staande ziel tot in alle eeuwigheid met haren God alleen is. Geen derde kan daar tusschen dringen, om deel te nemen aan wat in dezen geheiligden cirkel tusschen den Vader en Zijn kind plaats vindt.

Is alzoo Gods kind ook al van anderen omgeven, hij is zich toch bewust, in hoogeren zin met zijn God alleen te zijn.

En terwijl alles om het kind Gods enkel beweging en onrust vertoont, steigen menigmaal uit dien afgesloten kring, in welke hij met zijn God alleen is, gedachten, verzuchtingen en gebeden omhoog, waarvan niemand iets weet dan de Vader in den hemel alleen.

Maar terwijl alzoo geen derde zich in de geheimen mengen kan, die het kind en zijn Vader onder elkander hebben, ontstaat daaruit ook de behoefte, om zich van tijd tot tijd van zijn medemenschen los te maken en een eenzame plaats te zoeken, waar hij ongestoord naar hartelust tot den Vader kan spreken.

Jezus schudde somwijlen zijn gansche hart luide voor den Vader uit in tegenwoordigheid van anderen; maar zóó sterk was bij Hem de drang om zich bij het bidden aan alle menschelijk gezelschap te onttrekken, dat hij vaak geheel alleen den nacht buiten op den berg biddend doorgebracht heeft.

Het innerlijk leven moet verkwijnen, wanneer men geen plaatsje in de eenzaamheid heeft, waarin men zich tot gebed terug kon trekken, of wanneer men zulk een plaatsje hoogst zelden bezoekt.

Van welk een ontaarding des religieuzen levens getuigde het leven der farizeën, die gaarne den menschen wilden laten zien, dat zij baden! Hun bidden was niet de vervulling eener levensbehoefte, maar het spelen eener rol, die zij zich wegens lagere bedoelingen zelf hadden voorgeschreven.

Zij zetten het heilige zich als een masker voor het gezicht, om zoo wat te schijnen, wat zij inderdaad niet waren, en door de onwetenden als zeer heilig bewonderd te worden.

Met welk een zekerheid spreekt de Heer over de tegenwoordigheid des Vaders bij Zijn kind! God is de Alomtegenwoordige. Van Zijn alomtegentegenwoordigheid hangt het voortbestaan der wereld af. Zijn alomtegenwoordigheid is dezelfde als de levende band, welke de schepping met Hem verbindt.

Maar God is niet aan al Zijne schepselen gelijk nabij. Hoe meer Hij van Zich zelven aan een schepsel medegedeelt, des te nader staat dat schepsel tot Hem. Hij kan geen *wezen zoo na zijn als den mensch*, die als *zoon* met Hem, als met zijn Vader, verbonden is. Wat u tot des Vaders zoon maakt, is dat, wat de Vader u medegedeelt buiten hetgeen, dat gij reeds krachtens de natuur bezit. Paulus noemt dit „de Geest der aanneming tot zoon."

Door dien Geest is de Vader dichter bij u, dan bij degenen, die den Geest niet hebben. Zijne alomtegenwoordigheid beteekent meer voor u dan voor die anderen.

Gij voelt u niet slechts door de kracht Gods gedragen, gelijk Hij alle schepselen draagt, maar ook — en vooral — door de liefde des hemelschen Vaders.

Zoomin gij als schepsel van de kracht Gods losgela-

ten gedacht kunt worden, zoomin kunt gij als des Vaders kind door de liefde Gods losgelaten gedacht worden, — terwijl ook eerstgenoemde kracht het uitvloeisel der goddelijke liefde is.

Door het gebed daalt gij in de diepten Zijner Vaderliefde af, ademt gij in Hem, voedt gij u uit Hem; en zoo is het gebed het hoofdmiddel voor uwen wasdom in de kennis en de genade van uwen hemelschen Vader.

En hoe beter gij Hem leert kennen, d e s t e e e n v o u d i g e r e n k i n d e r l i j k e r w o r d t h e t g e b e d. De heidenen kennen God niet, hunne gebeden worden niet uit de levende gemeenschap met God geboren. Zij beeldden zich in, dat in de woorden des gebeds — hetzelfde wie ze uitspreekt — kracht ligt, en zij meenen te eerder verhoord te zullen worden, naar dat zij veel woorden gebruiken.

„Wordt hun niet gelijk!" Wanneer het kind van den Vader, op Wiens liefde het staat maakt, iets bidt, verwacht hij het verkrijgen niet van zijne vele of schoone woorden, maar van de liefde des Vaders.

Het zoude uwe onbekendheid met den Vader in den hemel en met den aard des gebeds verraden, wanneer gij geloofdet door het aantal of den vorm uwer woorden, de verhooring uwer gebeden te kunnen verlangen of verwachten.

Het gebed is geen zelfzuchtig streven, om hoe eer hoe liever uit dezen of genen nood gered te worden. Het is de zelfovergave aan den Vader in alle aangelegenheden des levens, om zich door Hem in alles te laten leiden en helpen.

En zoo moet alles, wat u tot een bijzonder gebed dringt, tot deze zelfovergave bijdragen. Daarom ook neemt de Vader niet altijd terstond de nood weg, die tot bidden uitdreef. Die nood dient er dan toe, om de ziel dieper in de gemeenschap des Vaders in te voeren.

Onder zulke omstandigheden wordt het kind dikwijls gedwongen, lang en aanhoudend om dezelfde zaak te bidden. Dit geschiedt dan door een innerlijken drang en niet met berekening, om door vele gebeden de gunst des Vaders te winnen.

De toegenegenheid des Vaders tot zijn kind is nooit werkzamer, dan wanneer Zijne wijsheid Hem verhindert de bede, welke Zijn kind met altijd toenemenden ernst opzendt, ten deele of geheel te schenken.

Denk aan het herhaald gebed des Heilands in Gethsemané en van Paulus toen hij door een doorn in het vleesch gepijnigd werd.

Hoe meer het gebed wordt, wat het behoort te zijn, destemeer wordt het eene werkelijkheid tusschen God en de ziel, en des te duidelijker wordt alles, wat de ziel in 't gebed voor God uitspreekt.

Inzonderheid verstaat hij, die door den Geest Gods leerde bidden, d a t h ij t o t d e n V a d e r s p r e e k t, d i e w e e t, w a t h ij b e h o e f t.

Hij zegt den Vader niet iets, wat Deze niet weet, of om zijn opmerkzaamheid tot zich te trekken of zijn medelijden gaande te maken gelijk de heidenen doen. De Vader weet, wat zijn kind behoeft, en voelt voor Zijn kind en moedigt zelfs door Zijn Geest zijn kind aan, om met al zijne nooden tot Hem toevlucht te nemen.

Waar men den waren aard des biddens verstaat, daar is geen plaats voor de dwaze vraag: waarom is het gebed nog noodig, als toch de Vader den nood Zijns kinds kent? Door het gebed moet het kind zich in de handen des Vaders leggen, zooals de kranke zich in de handen van den Arts legt. Door het gebed wordt het kind Gods in de oogmerken ingeleid, die de Vader met hem bij iederen nood en iedere behoefte heeft, en leert het dan verstaan, dat de Vader n i e t z o n d e r Z ij n k i n d, niet zonder de gemoedsstemming, die Hij zelf in Zijn kind verwekt, hem verhooren wil.

Dat geeft ook aan het leven van het kind Gods zijn verheven beteekenis. Een ander kan onder dezelfde omstandigheid leven als het kind van God, zonder deze in gebedsverkeer met God op te nemen en alzoo ook zonder den zegen te ontvangen, die alleen door het gebed verkregen wordt.

(Vert. naar Prof. Hofmeijer.) N. v. B.

De wijsheid Gods.

1 Cort. 1 : 24.

Weg, wereldwijsheid voor mijn oogen!
Verblindt ze niet. Mijn God en Heer,
'k Schouw tot U op daar in den hoogen,
Want Gij, Gij gaaft mij wijsheid weer.

Eens was 'k verdwaasd in zondebanden,
Geknecht aan Satan en het vleesch;
Maar God verbrak met zijne handen
Die kluisters, toen mijn heildag rees.

O hemel-wijsheid! hoe zal 'k U eeren
Voor zóóveel liefde en gena?
Hoe zou 'k mij ooit van U afkeeren?
Waar Gij mij liefhebt vroeg en spa!

Ja, 'k wil U dienen, eeuwige Koning;
Gij, Gods wijsheid en Gods kracht,
Zijt ons geschonken tot belooning,
Voor wat Gij voor ons hebt volbracht!

V.

Op den Wachtpost.

Een niet te overschatten gelukkig teeken des tijds, dat als een lieflijke lichtstraal is, die in het nachtelijk duister van onzen tijd schittert, is de vele en belangrijke arbeid, die er op taalkundig gebied door voorop staande kenners van oude talen, voor den zooveel gesmaden ouden Bijbel geschiedt. Er is onder vele geleerden als het ware een wedstrijd, om den Bijbel zoo zuiver mogelijk vertaald ons volk in handen te geven. Vele woorden en woordjes worden gewikt en gewogen en met de oudste handschriften, bijzonder des N. Testaments, vergeleken, om ze duidelijker en meer in volle kracht en beteekenis in onze taal uit te drukken, dan zulks in andere vertalingen geschiedde.

Pas is bij den Uitgever J. N. Voorhoeve te 's Gravenhage een tweede herziene druk van een nieuwe vertaling des Nieuwen Testaments verschenen en Prof. van Veldhuizen prijst de vertaling, behoudens weinige aanmerkingen en noemt de „herziening" er van een verbetering van de eerste uitgaaf.

De verschijning van zulk een „tweeden druk", benevens verschillende andere uitgaven, bewijst ook wel, dat er door bijbellezers acht op geslagen en gebruik van gemaakt wordt.

Ook verschijnen er nieuwe vertalingen van het Oude Testament, maar meer toch — 't ligt in den aard des Christendoms — van het Nieuwe. Dan valt ook de aandacht van geloovig-geleerden bijzonder op sommige zoo hoogst belangrijke gedeelten der Schrift, als de brieven van Paulus, met name dien aan de Romeinen. Dienaangaande nemen we hier nog iets over uit „De Schatkamer". Daarin schrijft Ds. H. A. Leenmans o.m.:

„Terwijl de vierhonderdste Gedenkdag der Kerkhervorming zachtjes aan al dichter bij komt, verschijnt — welkom samentreffen! — deze nieuwe Vertaling van den brief, van welken Luther geschreven heeft: „hij is het voornaamste stuk van het N. T. en het allerzuiverste Evangelie. Hij is waard, niet slechts, dat een christenmensch hem woordelijk van buiten leert, maar ook, dat hij er zich dagelijks meê bezig houdt, als met het dagelijksch brood der ziel. Hij kan nooit te veel en te goed gelezen en overdacht worden, en hoe meer men hem gebruikt, des te kostelijker wordt hij." Zoo schreef de man, die ook van vertalen van O. en N. T. nog al verstand had; en op dezen brief vooral geducht heeft zitten blokken, maar ook aan zijn recht verstand, en dientengevolge ook de Hervorming, zoo onberekenbaar veel heeft te danken gehad.

De Commissie, die deze nieuwe Vertaling bezorgd heeft, had, zooals zij in een voorafgaand woord, onderteekend door de Proff. van Veldhuizen en Grosheide, den eerste als voorzitter, den andere als secretaris, bericht, reeds uitgegeven eene vertaling van Fil. en van 1 Kor. (zie Theol. Studiën 1914, Aflev. III, bl. 174 en vlgde). De brief aan de Romeinen is evenwel het eerste boek van het N. T., dat door haar is vertaald. Toen leefden nog Prof. van Rhijn en Ds. van Lingen, die er dus aan hebben meegewerkt; evenals de taalrevisoren Ds. Bakhuizen van den Brink en Prof. van Dijk, die later zich aan de Commissie moesten onttrekken. De laatste hand is er aan gelegd door de Comissie, zooals zij thans is samengesteld."

't Moet elk Bijbel-geloovige verblijden, dat onder 't wijs en liefderijk bestuur van God zoo veel voor de kennis der H. Schrift gedaan wordt, ondanks zoo enorm veel on- en bijgeloof en vervalsching van de Bijbelsche leer.

Daar acht op te geven leidt ook tot waardeering der wetenschap en om er God voor te danken.

N. v. B.

Wees een zegen.

Zacht stierven de laatste orgeltoonen weg. Langzamerhand was de kerk leeggestroomd. De plechtige stilte, die het bedehuis eigen is, werd door niets meer gestoord.

De dominé had mooi gepreekt over „wees een zegen." Deze weinige, maar gewichtige woorden had hij tot zijn tekst gekozen, en met gloed en innigheid had hij getracht om in de harten der hoorders het verlangen te wekken, om een zegen te zijn of te worden.

Terwijl hij sprak hadden velen hem bewonderd om zijn redenaarstalent, anderen hadden meer hun aandacht gewijd aan zijn gesticulaties; en nog anderen waren bang, dat hij vandaag een preek zonder einde had. Zij, die met hun gansche hart bij de preek waren geweest, vormden slechts een kleine schaar. Maar zij hadden het woord in zich opgenomen en toen de predikant het „Amen" uitsprak, zeiden zij uit het diepst van hun hart met hem „Amen."

„Wees een zegen." Een jong meisje, dat ongeveer het laatst de kerk verliet, sprak deze woorden zacht tot zich zelf. Haar groote blauwe oogen staarden droomerig in de verte, alsof zij iets zochten, en toch zagen ze niets.

Langzaam en doelloos ging ze voort. Een luw windje gleed over haar handen en speelde met haar blonde lokken, die onbeschaamd onder haar florentijner hoed weggluurden. Dat bracht haar weer tot bezinning. Ze richtte fier het hoofd op, streek het haar terecht en liep met vaste schreden op haar doel aan. De zon stond lachend aan den helder blauwen hemel. Ruth haalde diep adem. O, wat is het toch een heerlijke Meidag! Zoo echt als geschapen om te jubelen en te danken. Ruth was ook vroolijk en gelukkig: Onder de preek was het haar duidelijk geworden, dat ze nog geen zegen was, maar van nu aan zou ze trachten er een te worden. Zoo'n zegenend wezen, waar de arme, gewonde wereld zoo zeer naar verlangt. Ach, haar leven, zooals het tot heden was, kwam haar zoo nietig voor, zoo onbeteekenend. Altijd slechts bij haar reeds bejaarde ouders te zijn: in dat enge gebied had ze toch eigenlijk geen gelegenheid, om een zegen te wezen. Haar brandend hart begeerde iets te wezen voor de groote, arme wereld. Haar eenigste zuster, ja, die was volkomen gelukkig. Die had ook maar een kleine kring; haar man en twee allerliefste jongens. Al lang had Ruth naar iets verlangd, maar nu in de kerk was haar duidelijk geworden, wat dat iets was. Neen, neen, ze wilde haar leven niet langer op de gewone wijze voortzetten. Dat altijd durende „eenerlei!" 's Morgens opstaan, ontbijten, in huis helpen, de plichten vervullen van een dochter des huizes, en voor de rest niet weten, waar en hoe den tijd door te brengen. Dat zou anders worden. Ze had haar plannen klaar. Ze wou in betrekking gaan in een groot gezin. Immers zij had wel de noodige bekwaamheid voor het huishouden, en dan in zoo'n groot gedoe als een stille, zegenende engel te verkeeren, dat zou eerst waar geluk zijn.

Zij vouwde de handen, en tot haar hemelschen Vader, die haar teer beminde, fluisterde biddend haar ziel: „Heer, ik wil een zegen wezen."

Vader en moeder zagen hun kind met groote oogen aan, toen zij zoo onverwachts haar plan vertelde. Va

der schudde het hoofd en zeide halfluid tot zich zelf: „Wij oude menschen, en dat geheel alleen." Maar moeder zei — ofschoon haar de tranen in de oogen stonden — „Ruth, ga dan met God en wees daar een zegen." Zij had al menigmaal het hoofd geschud en gezucht, als ze merkte, hoe ontevreden en brommig Ruth haar werk verrichte, of als zij hoorde, dat Ruth zei: „Och, als ik toch maar een mensch van nut kon wezen." Dan was het haar wee om 't hart geworden, als ze merkte dat Ruth de meest voor de hand liggende dingen niet zag. Ach, hoe vaak had zij dan gebeden: „Heere, zij is niet alleen mijn kind; zij is ook Uw kind; help Gij haar weer terecht." Nu had zij in Ruths besluit een antwoord op haar gebeden, ofschoon anders dan zij gedacht had.

Weldra was Ruth op een nieuwe, zelf gekozen post, precies zoo als ze het zich voorgesteld had: Een groot gezin, een ruime villa in een prachtigen tuin. Vol moed en vertrouwen nam zij haar ambt op.

't Viel haar niet moeilijk zich aan de nieuwe omgeving en de nieuwe omstandigheden te gewennen. De menschen waren beminnenswaardige lieden, maar.... werk was er ondenkbaar veel. Onophoudelijk moesten haar gedachten bezig zijn, opdat ze niets vergat, of niet op tijd klaar had. Op de minuut af moest het eten op tafel staan, want mijnheer de Majoor wist van geen wachten. Wat zich echter van te voren in de keuken afspeelde, daar had niemand een voorstelling van. Zat Ruth dan moede en afgejaagd aan tafel, en zag zij, hoe allen smakelijk aten en het zoo natuurlijk mogelijk vonden, dat alles op tijd klaar was en goed smaakte, dan verging haar de eetlust, en stond het schreien haar nader dan 't lachen.

Op eenig woord van erkentelijkheid hoefde zij hier niet te rekenen, dat werd haar al heel gauw duidelijk. Die vier wilde jongens en dat jonge meisje — dat evengoed een jongen had kunnen zijn — lieten een mensch geen oogenblik tot zichzelf komen. Altijd hadden ze weer wat nieuws. „Juffrouw Ruth, kijk U toch eens naar mijn konijntjes." „Juffrouw Ruth, naait U mij toch eens een vaandel." „Juffrouw Ruth, speelt U straks „Indianer" met ons?" Zoo ging het dag uit dag in. En als Ruth dan eens heftig werd, dan stieten de jongens elkander aan, lachten en zeiden tot elkaar: „Zeg, jij, ze heeft weer een slechte luim," en daarmee gingen ze weg.

Dan kwamen de diné's en soupé's, die gegeven werden; neen, neen, Ruth was dikwijls totaal troosteloos, en het eigenlijke doel van haar komen was geheel en al op den achtergrond geraakt. Als ze 's avonds moe en overspannen in haar bed lag, weende ze dikwijls en en zuchtte: „Heer, Gij weet, ik wil zoo graag een zegen wezen, maar hier, hier is het niet mogelijk." Ze werd steeds ongelukkiger. Ze kwam zich zelf voor als een orgel dat valsch gestemd is, dat, als er iemand op spelen wil, steeds disharmoniën laat hooren en daarom spoedig weer gesloten en in 't vervolg niet meer aangeroerd wordt.

De brieven, die Ruth naar huis schreef, waren kort, maar moeder merkte er heel goed uit, hoe het met haar dochter stond. Zij bad steeds ernstiger en aanhoudender voor haar.

Op zekeren dag heerschte er groote vreugde in het geheele huis, want tante Brigitta zou op bezoek komen. Ruth nam weinig notitie van de blijdschap. Zij zorgde, dat voor de dame — de eenigste zuster van den Majoor — de logeerkamers in orde waren en wachtte met zekere onverschilligheid haar aankomst af.

De dag, waarop het bezoek verwacht werd, was kil en regenachtig. Ruth beschouwde dit reeds als een ongunstig voorteeken.

Op eens hoorde ze zilverhelder lachen, dan het gepraat der kinderen, de stem van mevrouw, het dipe lachen van den majoor, en dan weer de heldere, zuivere stem, die zeide: „Nu ben ik toch eens weer een keer thuis."

Dadelijk daarop ging de deur naar de eetkamer open, waar Ruth juist bezig was de laatste hand te leggen aan de voorbereidingen voor den maaltijd. Ze stond geheel verbaasd, toen ze aan den arm van den majoor een jong meisje zag binnenkomen, slechts weinige jaren ouder als zij zelf, maar in het gewaad van een zuster, en wel niet in het kleed van de eene of andere vrije orde, maar in heel gewone diakonessendracht.

Bij dezen aanblik vlogen Ruth bliksemsnel allerlei gedachten door 't hoofd. „Wees een zegen." Ja, nu was het haar duidelijk; alleen in dat gewaad kan men een zegen zijn. En toen zij verder zuster Brigitta gadesloeg gedurende haar bezoek, hoe zij voor ieder een lieve vriendin was en zelfs haar steeds de behulpzame hand bood en haar allerlei kleine, maar toch tijdroovende dingen uit de handen nam, toen werd het haar nog steeds duidelijker. Nu wist ze, wat ook voor haar het rechte was. Diakones wou ze worden.

Moeder zuchtte weer, en vader schudde weer het hoofd en bromde zooiets als „ten slotte nog vreemde lui in huis te moeten nemen, die ons verzorgen." Moeder kalmeerde hem echter; zij geloofde vast, dat God haar gebed ter zijner tijd verhooren zou.

(Slot volgt)

Ingezonden.

„WEEZENZORG".

Den 30 Juli j l. hield de Vereeniging tot verzorging van Weezen, „Weezenzorg", haar jaarvergadering in de Baptistenkerk te Stadskanaal.

Uit de verslagen van Secretaris en Penningmeester bleek, dat het jonge plantje zich gunstig gaat ontwikkelen.

Bij de verkiezing van twee bestuursleden, wegens periodieke aftreding van de broeders Reiling en Brat, werd eerstgenoemde als zoodanig herkozen, terwijl in de plaats van br. Brat, die zich niet weer herkiesbaar stelde, gekozen werd br. Bonnes van Nieuwe Pekela, aan wien tevens het Secretariaat werd opgedragen.

Wij hopen dat vele brs. en zrs. zich gedrongen mogen gevoelen om deze belangrijke en nuttige instelling krachtig te steunen, hetzij door lid te worden of zich op te geven als donateur. (Zie „De Christen" van 8 Juli j.l.)

Heden werden wij verblijd door de geboorte van een welgeschapen Zoon, HENDRIK genoemd.
De Heere maakte alles wel!
Ter Apel, 15 Juli 1917.
J. Duursma,
B. Duursma-van Komen.

Ondertrouwd: DIRK BROERTJES
en
CORNELISKE ZOETHOUT.
Hoorn, 20 Juli 1917.
Huwelijksvoltrekking D.V. 3 Augustus a.s.
Inzegening 's nam. half een in het lokaal der Baptisten-Gemeente.

Heden overleed zeer onverwacht onze lieve man en vader

L. A. DRIJFHAMER,

in den ouderdom van ruim 61 jaar.
Delfzijl, 18 Juli 1917.
Wed. L. A. Drijfhamer-Engelsman
en Kinderen.

Door deze vervullen wij den droevigen plicht, kennis te geven van het overlijden van ons geliefd dochtertje

MARTHA,

in den aanvalligen leeftijd van 5 jaar.
Hoe pijnlijk dit verlies ook zij, is toch de wetenschap, dat de Heer alles doet met wijze bedoelingen. ons tot troost.
2e Exloërmond, 19 Juli 1917.
J. de Jonge,
L. de Jonge-Tent
en Kinderen.

No. 1579. VRIJDAG 3 Augustus 1917. 36ste Jaargang.

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTEN-GEMEENTEN IN NEDERLAND.

Verschijnt om de andere week.

Adres voor de Redactie:
Vaillantlaan 415, den Haag.
Voor administratie: te Stadskanaal.

ABONNEMENTSPRIJS:
Per kwartaal, franco p. post ƒ 0.40.
Voor 't Buitenland per jaar - 2.50.
Advertenties 1—5 regels 30 ct.
Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement lager.

Een oud gebed.

Gelijk het hert
schreeuwt naar de waterstroomen,
zoo schreewt mijn ziel
om Heer, tot U te komen,
tot U, Dien bovenal zij mint.

Zij dorst, mijn ziel,
naar U, heur Licht en Leven;
zij dorst naar U,
Wien zij zich heeft gegeven
en Dien zij aanhangt als een kind.

Wanneer zal ik
Uw aangezicht aanschouwen?
wanneer U zien,
o God van mijn betrouwen,
God mijns geloofs, mijn sterke God?

Mijn tranen zijn
Mij iedren dag tot spijze;
Met wreeden spot
tart mij de wereldwijze:
Ei zeg, ei zeg, waar is uw God?

En tóch, mijn ziel,
moet ge u niet nederbuigen;
en tóch mijn ziel,
moet gij van Hem getuigen,
moet ge in mij niet onrustig zijn.

's Daags zal de Heer
u al Zijn goedheid toonen;
des nachts zal Hij
met liedren bij u wonen,
u heel de eeuwigheid goedgunstig zijn!

Nellie.

De Hervorming en wij.[1)]

Dat het 4de eeuwfeest der Hervorming, welke men vrij algemeen acht in de 16de eeuw begonnen te zijn, en welke in dit jaar zal herdacht worden, aanleiding gegeven heeft tot het opstellen van dit referaat, zullen de meesten uwer, zoo niet allen, wel begrepen of vermoed hebben.

We achtten zulks wenschelijk, ten einde wij een meer gezond begrip zouden verkrijgen van den aard der groote gebeurtenis in 't begin der 16de eeuw, vooroordeelen, zoo die er mochten zijn, opgeruimd, en meer dankbaarheid en waardeering aangaande dit feit in de geschiedenis als een zegenrijk, goddelijk werk, tot heil van de menschheid, er voor in de plaats zoude treden in ons denken en streven.

Eerst moeten we eenige aanduiding geven betreffende de beteekenis van Hervorming in 't algemeen. Wij wenden ons ten dien einde eerst tot de geschiedenis der Godsopenbaring, die we hebben in de H. Schrift. Deze geschiedenis kan ook heeten: de geschiedenis van het Koninkrijk Gods op deze aarde, en staat in het teeken van verschillende hervormingen in den loop der eeuwen. Ja ook de geheele openbaring van het persoonlijke leven der rechtvaardigen voor God, zoo onder de oude als onder de nieuwe bedeeling, staat onder hetzelfde teeken.

Zoo terloops richten wij dus onze blikken op de verschillende groote hervormingen in verband met het Koninkrijk Gods, aan de hand der H. Schrift.

Hervormen, zoo zij intusschen opgemerkt, is niet iets nieuws scheppen, maar beteekent veranderen of vervormen van het bestaande, dat onder de leidende hand Gods ontwikkelen of tot hooger beteekenis en heerlijkheid moet verheven worden.

Volgens bepaling van wijlen den heer Berg, mogen de renten van het door hem geschonken stuk, reeds dadelijk gebruikt worden tot ondersteuning van weezen, en zoo is er reeds in een tweetal gevallen de helpende hand uitgestoken.

H. BONNES,
Secretaris „Weezenzorg".

Officiëele Mededeelingen.

LIEFDEGAVEN.
Voor de Zending.

Ontvangen van de Zondagsschool, gem. Harlingen f 4,—; van C. Bos, Midl. Terschelling f 1,—; van de Gem. te Zutphen f 5,—; van de Gem. N. Pekela f 13,07; van de Zendingsver. N. Pekela 18,16.

N. Pekela. E. H. de Groot.

Voor het Studiefonds.
Ontvangen van de Gem. Amsterdam f 18.60.

C. BRANDT,
Penningmeester.

Vereen. „Voorzorg".
Ontvangen van de Gem. Haulerwijk f 35.—, van de Gem. Deventer f 33.76, van Mej. N. N. te Apeldoorn f 1.

De Penningmeester,
Haulerwijk (Fr.). S. HOUKES.

ABONNEMENTSGELDEN.
Ontvangen van J. P. te Gass.nijv.mond. f 4.25, van D. B. te Hoorn f 9.02, van Wed. Z. G. te Hoorn f 0.80 (2e h.j.).

Administrateur.

VAN DE ADMINISTRATIE.
Abonnementsgelden, opgaven van nieuwe abonné's, of adresveranderingen, adresseere men voortaan aan: Administratie „De Christen", Stadskanaal.

Varia.

NAPOLEONS GETUIGENIS VAN JEZUS.

Deze beroemde en beruchte man (1769-1821) zeide tot Graaf Montholon op St. Helena:

„Ik ken de menschen, en ik zeg U, dat Jezus geen (gewoon) mensch is! Zijn godsdienst is een mysterie (geheimnis), geheel op zichzelf staande, en dat een oogmerk kenmerkt, dat geen menschelijk oogmerk is. Men ontdekt daarin een diepte en eigenaardigheid, welke een reeks van vroeger onbekende woorden en onderwijzingen geschapen hebben. Jezus ontleent volstrekt niets aan onze wetenschappelijke bronnen. Men vindt alleen in Hem zelf het voorbeeld of de uiting van Zijn eigen leven. Hij is ook geen philosoof, want zijne bewijsgronden zijn wonderen en van den aanvang af hebben zijne leerlingen Hem aangebeden. Hij is uitsluitend in de wereld gekomen, om de geheimnissen des hemels en de wetten des Geestes te openbaren. Alexander, Caesar, Carel de Groote en ik hebben groote rijken gesticht, maar waarop hebben wij die scheppingen onzes genies gevestigd? Op geweld. Jezus alleen heeft Zijn Koninkrijk op de liefde gegrondvest; en heden nog zouden millioenen menschen bereid zijn voor Hem te sterven. Het is noch een dag, noch een veldslag geweest, die aan de Christelijke religie in de wereld de zege bereid hebben. Neen, een strijd is het geweest, een lange strijd veler eeuwen, begonnen door de Apostelen en voortgezet door hunne volgelingen en de stroom van opvolgende Christelijke geslachten. In dezen strijd staan alle koningen en alle machten der aarde ter eener zijde; ter anderer zijde zie ik geen leger, maar een geheime kracht eeniger menschen, die hier en daar in alle deelen der wereld verspreid zijn en geen ander bondsteeken hebben, dan het gemeenzaam geloof aan de geheimnis des kruises.

Ik sterf voor den tijd, en mijn lichaam wordt aan de aarde weergegeven, om daarin een spijze der wormen te worden. Dat is het voorland van den grooten Napoleon.

Welk een machtigen afstand tusschen mijne ellende en het eeuwig Koninkrijk van Christus, dat gepredikt, bemind, geprezen wordt en zich over de gansche aarde uitstrekt."

Welk een getuigenis van den grooten menschen-kenner Napoleon over Jezus. Wie en wat is Jezus voor U, lezer?

N. v. B.

Uit „Wegweiser zur Wahrheit" van H. Grossmann.

Ons Depot.

8 **De Generaliteit van het beginsel der Gedoopte Christenen, door N. van Beek,** prijs per stuk 4 cent, per 25 ex. 100 cent.

9. **Doe iets voor Jezus!** Prijs 10 cent, 25 ex. à 1.50.

Dit boekje moet elk Christen lezen; 't bepaalt hem bij zijn roeing).

10. **Het Mormonisme ontmaskerd,** eene lezing door C. Mensink. Prijs 1 ex. 6 ct., 25 ex. en meer 4 ct.

11. **Bewijs van Lidmaatschap,** 100 stuks f 2.00.

Af te geven aan reizende of tijdelijk verhuizende gemeenleden.)

12. **Besluiten en moties der Algem. Verg.,** behoorende bij ieder lid der Unie bekend te zijn. Prijs per ex. 5 ct.

13. **Waarom zou ik mij laten doopen?** Tractaat door F. B. Meijer. Prijs per 100 f 1.50.

14. **De wezenlijke kenteekenen, waardoor zich het Baptisme onderscheidt van de Volks- of Staatskerk door Prof. A. Hes,** prijs 10 ct., 25 ex. à $7^1/_2$ ct.

15. **Attestatie—formulieren.** Prijs per stuk 1 cent.

Onze Gemeenten krijgen op alles 20 procent korting

Porto's voor verzending worden in rekening gebracht. Bestellingen moeten geschieden bij:

K. KUIPERS, Haulerwijk.

Getrouwd:

D. BROERTJES

en

C. ZOETHOUT,

die mede namens wederzijdsche Ouders hunnen hartelijken dank betuigen voor de vele blijken van belangstelling en liefde, voor en bij hun huwelijk ondervonden.

Hoorn, 3 Aug. 1917.

Op 20 Aug. ontsliep, na een langdurig lijden, onze geliefde Vader, Behuwd- en Grootvader

Maarten Raadsveld,

Wedn. van Jantje Zoetevent,

in den ouderdom van ruim 78 jaren. Zijn belijdenis was, te vertrouwen op Jezus Christus en Zijn verzoeningswerk.

A. Raadsveld,
K. Raadsveld-Groenland
en Kinderen.
A. Raadsveld.
F. Raadsveld.
W. Raadsveld.

Ps. 34 : 7.
Joh. 6 : 37.

Sneek, Aug. 1917.

Zoo de Heer wil en zij leven, hopen onze geliefde Ouders, Behuwd- en Grootouders

Keimpe Kuipers

en

Sjoukje v. d. Meer

op Maandag 17 September den dag te gedenken, dat zij voor 25 jaren door den band des huwelijks verbonden zijn.

Hunne dankbare Kinderen
T. Jansen-Kuipers,
L. H. Jansen.
P. Kuipers.
S. Kuipers.

Haulerwijk, Sept. 1917.

Geboren:
JOHAN RIENKO,
Zoon van
J. van Duinen Jzn.
A. van Duinen-Hof.
Groningen, 21 Aug. 1917.

Den 22 Juli l.l. overleed, in zijn Heer en Heiland, na een zeer ernstige krankheid, onze geliefde Broeder

Jelle Dokter,

in den ouderdom van 48 jaar en 6 maanden.

Sedert 1898 was de overledene een getrouw lid en tot kort voor zijn overlijden medebestuurder der gemeente. De gemeente, maar ook bijzonder zijne Echtgenoote en Kinderen werden door dit sterven diep getroffen. Doch niet treurende als degenen, die geene hoop hebben, is er voor hen,, die hij hier achterliet, een zalige vertroosting.

De Heere ondersteune onze Zuster, de Weduwe met hare jeugdige Kinderen.

Openb. 14 : 13b.

Namens de gemeente
P. H. DE RAAF, Secr.
2e EXLOËRMOND.

(P.S. Deze advertentie was reeds voor vroegere plaatsing opgezonden, maar is op onverklaarbare wijze niet terecht gekomen.)

LUTHERFEEST.
(Hervormingsdag).

Aan den vooravond van het 4e Eeuwfeest der hervorming vestig ik Uwe aandacht op de schoone, door mij uitgegeven cantate — Hervormingsdag — door R. Gerretson, voor Orgel, Piano of Gemengd Koor. Zangvereenigingen, die iets bijzonders ten gehoore willen brengen op dezen gedenkwaardigen feestdag, vinden hier een geschikte gelegenheid. Prijs f 0,40. Bij 25 ex. à f 0,25. Franco toezending geschiedt na ontvangst van postwissel voor het bedrag.

JOH. DE HEER, Schiekade 210, R'dam

No. 1582. VRIJDAG 14 September 1917. 36ste Jaargang.

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTEN-GEMEENTEN IN NEDERLAND.

Verschijnt om de andere week.

Adres voor de Redactie:
Vaillantlaan 415, den Haag.
Voor administratie: te Stadskanaal.

ABONNEMENTSPRIJS:
Per kwartaal, franco p. post ƒ 0.40.
Voor 't Buitenland per jaar - 2.50.
Advertenties 1—5 regels 30 ct.
Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement lager.

Een Psalm in den nacht.

Als het avondt aan den hemel
Vangt een heilig feestuur aan,
Dat in 't woelig daggewemel,
Voor de harten niet kan slaan.
Liefelijke nachtegalen
Fluistren hun bezielde klacht,
En de hooge hemelzalen,
Tintlen in juweelenpracht.

Moog' de mist haar sluier weven
Voor den klaren starrenglans,
Mogen schrikgestalten zweven,
In een wilden schimmendans;
O, de vreeze zal niet duren,
Kalm en kalmer wordt natuur,
En na weinig donkre uren
Bloost de morgen aan 't azuur.

Stroomen tranen langs uw wangen,
Biedt uw cel geen ruste meer,
Straks ontwaakt een zoet verlangen,
En een Engel Gods daalt neer.
Hij verzamelt uw gebeden,
Biddend heiligt zich uw smart,
En uit 's hemels heerlijkheden
Dauwt een amen in uw hart!

Moog opnieuw uw kruis u wekken,
Klemt u 's werelds lust en leed,
Durft de twijfel weer bedekken,
Wat de hoop verrijzen deed, —
O 't geloof zal zegevieren,
God verlaat de Zijnen niet,
Onder Christus heilbanieren,
Schalt het eeuwig jubellied.

———

Onze levende voorbidder.

Alzoo Hij altijd leeft om voor hen te bidden. Hebr. 7 : 25.

Wat maakt het hart der geloovigen zoo gerust? Dit, dat ze weten, de Heere Jezus Christus, onze Hoogepriester bidt altijd voor ons. Zijn gebed is onbesmet. Zijn gebed is zakelijk, vol van liefdegeur, goedheid en trouw. Wie is zoo een trouwe vriend als Hij? Wie heeft zich meer opgeofferd dan Hij die Zijn dierbaar leven gaf in onze plaats? Wie heeft meerder en doeltreffender verhooring te verwachten dan Hij? Welk een verheven gedachte: een voorbidder te hebben, niemand minder dan de persoon van onzen hooggeloofden Heiland, Verlosser en Middelaar! Hoe moet ons deze zaak tot innig, dankbaar leven stemmen en leiden. Hoe behoorden we Hem altijd en altijd weer die eerbiedige hulde te brengen, terwijl we nog op aarde zijn en eens bij Hem in het huis met vele woningen wenschen te komen. Hij bidt altijd voor ons, wat het beste, het degelijkste, het meest bevorderlijke is voor onze geestelijke vorming. Zeker, Hij bidt voor ons, dat ons geloof niet zal ophouden; Hij bidt voor ons, dat we in beproevingen geduldig, lijdzaam, dat we in voorspoed niet prat, niet met stijven hals, niet met verachtelijke verwaandheid op minder bevoorrechten zullen nederzien. Hij bidt voor ons om te volharden tot den einde toe, opdat de wereld bekenne, dat we beslist standvastige Christenen zijn. Hij bidt: dat de leeraren in de leer Zijne leer zullen handhaven. Hij bidt: dat de dienaren in Gods huis geen geweldhebbers maar zachtmoedige voorbeelden zullen wezen. Hij bidt: dat de liefdeloosheid wijke, dat krenkingen in het gemoed zullen geweerd blijven. Hij bidt: dat we Zijne wet zullen vervullen in het dragen van elkanders las-

ten. Hij bidt heden, heden, terwijl we gereed zijn, om Gods aangezicht te zoeken. O neen, Hij staakt het bidden nooit, Hij wordt het nooit moede. Het is Zijn lust, Zijn leven. Hij bidt zoolang, totdat we rondom Hem zijn beveiligd tegen alle kwaad. Hij bidt dat het woord zijn loop hebben moge en de wederoprichting aller dingen volgen moge en wij Hem, Dien we verwachten uit den hemel, zullen zien gelijk Hij is. Dan zijn al Zijne gebeden voor ons vervuld.

S. V.

Van Beek tot Stroom.

Dichters hebben ze bezongen de klaterende beekjes, die daar tusschen de steenrotsen doorhuppelen als een dartele hinde, al maar voort in vroolijk gestoei en lachend gebruis

In krachtige strophen zijn ze herdacht de machtige stroomen, die met forsch geweld hunne machtige wateren voortstuwen, de hardste rotsen scheurend en doorborend, de zwaarste dijken, de hechtste dammen beukend, brekend, wegspoelend.

Maar . . . laat ik zóó niet doorgaan.

Ik ga mij niet vergrijpen aan poëtische ontboezemingen, want het gevaar is lang niet denkbeeldig dat dan een noodlottige stranding volgt, waardoor dit opstel een hopeloos wrak en de schrijver een arme schipbreukeling zou worden.

Doch, hoewel ik niet in dichterlijke vlucht opstijgen durf, kunnen wij toch niet laagjes bij den grond blijven. Ik heb mij voorgesteld met U na te gaan den oorsprong der beekjes, de wording van beek tot stroom en het einddoel, waar, in letterlijken zin, alles in uitloopt.

Daartoe noodig ik U uit met mij het hooggebergte te bestijgen, waarvoor ik dan mijzelven aanbied als gids-bergbeklimmer.

Dit evenwel niet in letterlijken zin.

Vanwaar komen ze die kristalheldere zilverlinten, die zich door niets laten tegenhouden, die altoos een uitweg vinden, die, als ze niet over de rotsblokken kunnen, er omheen gaan en, zoo ook dat niet mogelijk is, er onderdoor kruipen?

Waarheen gaan ze, die in dolle vaart of in kalm voortvloeien, doch nooit in rust, nimmer in stilstand verkeerende bergbeekjes?

Ze hebben een gemeenschappelijke afkomst en eveneens een gemeenschappelijk reisdoel.

Hun oorsprong is de bron, die in donkere rotsspleet, in verborgen schuilhoek ontspringt, opborrelt en zoo het aanzijn geeft aan het beekje, dat haar water bevat.

Hun reisdoel is de zee, de groote Oceaan, die den inhoud van alle stroomen, rivieren en beken in zich opneemt, en die met zijn machtige wateren de wereldeen scheidt en toch ook weer vereenigt.

Overal vlieten, kruipen, slingeren zij zich heen, die pasgeboren beekjes, in verschillende richtingen huppelen ze voort en 't schijnt of ze met den vluggen reebok wedijveren in gewaagde sprongen en wilden overmoed.

Als ze nog heel klein zijn lijkt het wel alsof ze doelloos daarheen dartelen, of ze niet recht weten waarheen zich te wenden, maar wie ze opmerkzaam gadeslaat ontwaart weldra dat ze, in weerwil van hunne grillige bochten, wel degelijk een doel, een vast doel hebben.

Zij willen alle naar beneden.

Dat komt doordat de wet der zwaartekracht op hen inwerkt, die het kleinste straaltje onverbiddelijk naar beneden trekt. Aan dien invloed is het ook toe te schrijven dat ze in dartelen overmoed niet al te hoog springen en ook dat ze altijd weer in de bedding terecht komen.

Dikwijls ontmoet een beekje een ander op zijn weg. Dan ontspint zich wel eens een heel gesprek.

„Willen wij samen reizen?

Dat is te zeggen; waar kom jij vandaan?

Ik kom uit de bron; jij toch ook?

Ja, dat wel... maar, waar ga je heen?

Ik ga naar beneden, naar de zee; jij toch ook?

Ja...., maar mijn water is helderder dan het uwe; vereenigen zal niet gaan.

Kom, dat denk je maar.

Neen, neen...., ook zijn mijn oevers dichter begroeid en mijn loop is meer bestendig. Ik ben niet zoo'n wildeman als jij.

Wildeman, wildeman; dat komt zeker doordat ik zoo blij, zoo gelukkig ben.

Dat kan wel wezen, doch van samenvloeien kan toch niets komen. Dank je wel."

De eene wendt zich af en zoekt een ander broertje of zusje om mee samen te werken; de andere vervolgt alleen zijn weg en moet maar zien hoe het zich redt, hoe het den weg vindt vanaf dien hoogen berg naar die diepe zee.

Niet zelden rolt een groote steen in zoo'n eenzaam klein beekje en vormt er een dam, die bijna alle toevoer uit de bron tegenhoudt. Dan gaat het arme, verstopte beekje uitdrogen en er blijft niets over dan een waterlooze bedding, waarin een weinig drabbig bezinksel alleen nog herinnert aan de oorspronkelijke bestemming. Ook gebeurt het dat zoo'n beekje vervloeit in het zand en dientengevolge heelemaal verdwijnt, of dat het wegzinkt in den drassigen bodem, en zoo ontstaat uit het eertijds zoo vroolijk klaterend, frissche beekje een somber, zwijgend, stinkend moeras.

Komt zoo'n kluizenaarsbeekje aan een steil afloopenden rotswand dan laat het zich in dunne straaltjes, al sijpelend, druppelsgewijs, bijna geruischloos naar beneden zakken, terwijl een niet onbelangrijk deel van zijn water verdampt of wegzinkt, en beneden gekomen, vervolgt het aanmerkelijk verzwakte beekje dan zijn moeizamen loop.

Zulk een droevig lot is echter niet elk beekje beschoren. Neen, lang niet. Vele vereenigen zich, wij menschen zouden zeggen: „zij leggen de handen in elkaar"; zij vloeien samen en zij storten hunne wateren in één gemeenschappelijke bedding, waardoor twee, drie beekjes tot ééne beek worden. Door de vereeniging van meerdere beken ontstaan rivieren, die van links en rechts versterkt worden door samenvloeiïng met andere, waardoor zij aanwast tot een stroom, die

vallende bergsteenen in zijn vaart meesleurt, die door het hardste graniet heenbreekt, die dammen en dijken met onwederstaanbare kracht rammeit dat ze bezwijken, waardoor het land uren ver in het rond overstroomd wordt door zijne geweldige wateren.

Bereikt zulk een reus een bergrand dan stort zijn water met donderend geraas naar beneden, wolken van schuim wijd en zijd rondspattend. De vernuftige mensch weet de in zulk een majestueuzen waterval sluimerende elementen op te sporen en aan te wenden tot het verkrijgen van kracht en licht; machtige electrische stroomen worden door de kracht van het neerstortende water opgewekt.

Nu komt het ook voor dat er onoverkomenlijke bezwaren zijn tegen het samenvloeien. In dat geval blijft elk zijn eigen bedding volgen; zij stroomen evenwel naast elkander voort, in dezelfde richting, tot dat hunne wateren in de zee toch elkander weder ontmoeten.

Men spreekt dan van een tweeling rivier.

(Slot volgt)

Wees een zegen.

(Slot.)

Zoo was dan Ruth in het diakonessenhuis. Het deed haar werkelijk goed, in deze omgeving te vertoeven. Al kwam het werk, dat ze in haar proeftijd doen moest haar voor háár beroep ook minder passend voor, zij troostte zich met de gedachte, dat anderen het ook doen moesten, en bovendien die tijd was immers gauw voorbij, en dan wilde ze een zegen wezen.

En de tijd ging voorbij. Ruth was in 't ziekenhuis voor opleiding. O, wat was daar veel te doen, te helpen en te werken. In den eersten tijd werd het Ruth wel eens zwart voor de oogen, als ze bij operaties helpen moest, als ze de wonden, het leed en de ellende zag. Dit alles nam haar zoo in beslag, dat ze geloofde geen tijd te hebben, om een zegen te zijn. Maar dan na dezen tijd toch beslist zeker, als je niet meer het proefkleed draagt.

Ook die tijd kwam. Ruth was een bekwame diakones. Zij verstond de kunst, om met gewonde en zieke lichamen om te gaan, en ze wilde o zoo graag ook gewonde, zieke zielen kunnen bedienen, maar zij vond den sleutel tot de harten niet. Dat maakte haar ongelukkig en treurig. Zij verlangde toch zoo zeer om werkelijk iets voor een ander te wezen. Daarnaar alleen streefde zij. Dan dacht ze ook weer aan zuster Brigatta, hoe deze in korten tijd met haar zonnig wezen zonder veel inspanning zooveel zegen had verspreid, dat allen bedroefd waren toen ze vertrok. „Zou wel iemand je hier missen, als je wegging," vroeg ze zichzelf af, en zij antwoordde zichzelf met „Neen." Zij kwam zichzelf voor als een machine, die dag aan dag haar werk verricht. Dan sloot ze zich dikwijls op in haar kamertje, lag op haar knieën voor God en worstelde met haar hemelschen Vader, dien zij als kind reeds beminde en dien zij dienen wilde. „Heer, ik wensch een zegen te zijn. Ach, waarom gaat het nu alles zoo?"

Lang hield Ruth het in dezen toestand niet uit. Om haar onbevredigde ziel overeind te houden had zij de uiterste krachtsinspanning ontwikkeld. Nu kwam de overspanning. Een zenuwkoorts greep haar aan, en toen ze na vele weken weer langzaam genas, waren haar krachten zoo uitgeput, dat ze haar moeilijk beroep niet meer uitoefenen kon. Zij zag zich genoodzaakt om het zusterkleed af te leggen en naar huis te gaan, naar huis tot de geliefde ouders. Ze deed het, zonder dat ze er droevig om wezen kon. De spanning harer ziel was geweken en had plaats gemaakt voor een zekere kalmte.

Nu was ze weer thuis. 't Was lang geleden, sedert zij ging. Vader en moeder waren in die drie jaren heel wat ouder en hulpbehoevender geworden, maar toch waren ze blij hun kind weer thuis te hebben, en ze vertrouwden op God, dat Hij alles wel maken zou.

Ruth was een ander meisje geworden. Een andere Ruth was er in het vaderhuis gekomen als die het eens verliet. Moeder weende in stilte heete tranen als zij zag, dat haar dochter innerlijk met iets worstelde, dat ze niet overwinnen kon. Zij wist al te goed wat het was. De teleurstelling, buiten in de groote wereld geen zegen te zijn geweest; en nu weer in 't ouderlijk huis teruggekeerd, scheen de gedachte om een zegen te wezen, voorgoed begraven. Arm, geliefd, verdwaald kind.

Weer was het een zonnige Meidag. Ruth kon het in huis, niet langer uithouden; zij zette haar hoed op en ging langzaam, met loome schreden in 't veld. Doelloos ging zij heen en weer en dacht aan haar groote misgrepen en teleurstellingen. Daar klonk eerst heel zacht, dan sterker, eindelijk machtig iets in haar oor. De klokken van het dorpskerkje uit de nabijheid riepen den menschen toe: „Komt en verzamelt u in Gods heiligdom." Gold dat ook haar? Zou zij ook derwaarts gaan met de stille dorpsbewoners. Ze was nog nooit in dit kerkje geweest, maar ze kon niet langer weerstaan. Met alle macht werd ze er heen getrokken — voor de eerste keer sedert haar thuiskomst.

Het kerkje was vol. Lieflijk klonken de tonen van het kleine orgel, de menschen meeslepende om God te loven. Ruth kon niet meezingen. 't Was of alles wat gezongen en gelezen werd van af een grooten afstand in haar oor ruischte. Eindelijk ging de predikant de kansel op, en toen hij zijn tekst voorlas, had zij het wel uit kunnen gillen. Haar hart kromp tezamen. Waarom toch in deze diepe wonden gevroed, waarom de wond, die begon te genezen weer open gescheurd? „Ik zal u zegenen — en tot een groot volk maken — en wees een zegen," las de predikant met ernstige stem. Ruth legde de hand op haar woest kloppend hart, en wat ze nu hoorde was bittere artsenij voor haar.

„Alleen, wien de Heer zegent," zei de predikant, „kan een zegen zijn. In stille stonden zegt gij misschien dikwijls tot uzelf, dat ge eigenlijk nog geen zegen om u heen verspreid hebt. Is het zoo, blik dan in uw binnenste en zie, waar het aan ligt. Hebt gij u aan den Heer overgegeven, dat Hij u zegenen kan? Daartoe is het noodig, stil te worden. Gejaagde, onrustige menschen kan God zijn zegen en de handen

niet opleggen. Tracht ook niet om een zegen te wezen in de groote wereld, waarmee ge toch niets weet aan te vangen. Maar daar, waar gij staat, waar gij hoort, verkeer daar, zegen verspreidend, al is de kring ook nog zoo klein en onaanzienlijk. God ziet niet op het groote van uw werk, maar wel let Hij op, hoe gij het doet. Slaat gij het meest voor de hand liggende over, en grijpt gij in de verte, dan kunt ge niets uitrichten. Blik achterwaarts in uw leven. Hebt gij op de plaats, die God u aangewezen had, getrouw volgehouden, of hebt gij den weg, dien God u wees, veracht, en zijt ge eigen wegen gegaan?"

Ruth wist maar nauwelijks, of ze waakte of droomde. Ieder woord trof haar diep in haar binnenste. Aanstonds ging zij met de andere toehoorders naar buiten. Het kleine kerkhof, dat het kerkje omgaf, was weer stil en verlaten. Tegen de kerkmuur aan zonk Ruth op de knieën. De hoed viel haar van 't hoofd, in 't gras. De zonnestralen verguldden haar blonde haren; tranen blonken in haar blauwe oogen; zij blikte ten hemel en was stil, geheel stil. Dan liet zij haar hoofd leunen tegen den kerkmuur, die, gekoesterd door de zon, warm was geworden. Die warmte deed haar goed. De tranen kwamen los. Ruth weende, weende over zichzelf, omdat zij niet op den haar van God gegeven weg gebleven, maar een eigen weg gegaan was. En toen bad zij uit het diepst van haar hart: „O God, ik ben verdwaald, maar ik dank U dat Gij mij gezocht en teruggebracht hebt op den rechten weg. Vergeef mij mijn verkeerdheid, laat mij Uw gehoorzaam kind zijn en blijven, en zegen mij, opdat ik voor mijn lieve, oude vader en moeder een zegen wezen kan."

Doodelijke stilte heerschte alom. Geen geluid verstoorde dit plechtig zwijgen. Daar was heilig land, want een dwalende ziel kwam terug.

Twaalf dreunende slagen verbraken de stilte. Ruth sprong op; wat — al twaalf uur!? Gauw naar huis! Ze voelde zich nu met alle macht tot die menschen getrokken, die haar op aarde het naaste waren. Haar oogen schitterden, en haar hart jubelde: „Ik zal u zegenen .... en wees een zegen."

Naar 't Duitsch van Gertrud Radde.

In het Nederlandsch naverteld door K. R.

Maarten Luther

door

W. JONKER Jr.

Reeds lang vóór de Hervorming waren over den treurigen toestand der Christelijke Kerk van vele denkende mannen en zelfs van geheele volken luide klachten aangeheven. Vooral was het de onkunde en zedeloosheid van vele geestelijken en monniken, die reden tot klagen gaf en den geestelijken stand in verachting had gebracht. Er waren talrijke priesters, die van de geschiedenis der Christelijke Kerk en van de talen, waarin de Heilige Schrift geschreven was, niet het geringste begrip hadden, en die den Bijbel in de oorspronkelijke taal dus niet konden lezen. Nog treuriger zag het er uit met den levenswandel dezer mannen, die geroepen waren om voor anderen het voorbeeld van een Christelijken levenswandel te zijn. Dit een en ander was niet alleen waar te nemen bij de lagere geestelijkheid, maar ook bij bisschoppen en aartsbisschoppen; er waren zelfs pausen wier leven ontzaglijk veel te wenschen overliet. Hoe dikwijls ook de wensch naar een verbetering van den toestand der kerk aan hoofd en leden openbaar was gemaakt, steeds had de geestelijkheid de wettige doorvoering daarvan weten tegen te houden.

Toen echter bij de vele gebreken nog een nieuw, een erger misbruik was binnengeslopen, toen werd de stem der menigte luider, met het gevolg van een groote scheuring in de kerk en een reeks van bloedige vervolgingen. Het was n.l. een oude gewoonte, dat de kerk aan boetvaardige zondaren, die voor een of ander vroom werk, bijv. voor kerk- of schoolbouw, een geschenk in geld gaven, kwijtschelding van kerkelijke straffen schonk. Daardoor was van lieverlede onder de lagere volksklassen de verderfelijke meening ontstaan, dat de zonden door geld verzoend konden worden en in deze dwaling werd het volk nog versterkt door menigen geestelijke, die uit den handel in aflaatbrieven voordeel trok. Vele geestelijken dreven dezen schandelijken handel met zulk een onbeschaamdheid, dat zij voor de ergste misdaden, zelfs voor kerkroof, meineed en moord, aflaten verkochten; er werden zelfs aflaten verkocht voor toekomstige zonden.

Vooral verwekte een Dominicaner monnik, Johan Tetzel, die in Saksen en Brandenburg aflaten verkocht, die paus Leo X uitgeschreven had om den aangevangen bouw van de St. Pieterskerk te Rome door zijn voorganger, te kunnen voltooien, door zijn schaamteloos optreden, algemeen weerzin. Hij vergenoegde er zich niet alleen mede, den aflaat van den kansel te koop aan te bieden, maar hij ging er mede op markten en in herbergen, als ware het een gewoon handelsartikel; daarbij beroemde hij zich in het openbaar, dat hij met zijn aflaten meer zielen verlost had dan Petrus met zijn Evangelie. Hij beweerde, door zijne aflaten de poorten des hemels te kunnen openen; op de kist, waarin het voor een aflaat betaalde geld gestort werd, stonden deze woorden: „Het geld hier op den bodem klinkt, de ziel dan in den hemel springt."

Van alle zijden kwamen dwaze en onkundige menschen, om door betaling van kleinere of groote bedragen vergeving van zonden te verkrijgen of gestorven bloedverwanten uit het vagevuur te verlossen.

Tegen dit misbruik verhief een der mannen van de Universiteit te Wittenberg zijn stem; het was de Augustijner monnik Maarten Luther, een man, die door zijn geleerdheid en zijn voortreffelijk karakter van allen, die hem kenden, hoog geacht werd. Hij was de zoon van een armen mijnwerker en den 10en Nov. 1483 te Eisleben geboren. Nadat hij een jaar lang de Latijnsche school te Maagdenburg bezocht had, bracht zijn vader hem naar Eisenach. waar hij zijn brood moest verdienen door voor de huizen te zingen, totdat een rijke, weldadige vrouw hem in haar huis opnam en voor zijn onderhoud zorgde. Toen hij 18 jaar was ging hij naar de Universiteit te Erfurt, om zich naar den wensch

zijner ouders aan de studie in de rechtswetenschappen te wijden. Een onweerstaanbare neiging bracht er hem toe in de philosophie te gaan studeeren. Een Latijnsche schrijver en de Bijbel en bovendien twee voorvallen in zijn leven, welke zijn ontvankelijk gemoed in beweging brachten, brachten hem tot het besluit om zijn leven alleen aan God te wijden. Toen hij van plan was, zijn ouders te Mansfeld te bezoeken en van zijn besten vriend Alexis afscheid wilde nemen, vond hij dezen door roovers vermoord in zijn bloed badende. In het diepst van zijn ziel aangegrepen en bekommerd over zijn zonden ging hij op reis. Na eenige dagen kwam hij te Erfurt terug. Onderweg werd hij door een hevig onweder overvallen en een bliksemstraal viel dicht naast hem met zulk een geweld in de aarde, dat hij bewusteloos op den grond viel. Toen hij in Erfurt kwam, gaf hij, zonder een woord over zijn voornemen te spreken, aan zijn vrienden een afscheidsmaal en ging hij in den daarop volgenden nacht in het Augustijner Klooster.

Hier moest Luther geruimen tijd het geringste werk verrichtten, zooals de kamers vegen, de kerk open- en dichtsluiten en met de bedelzak door de stad loopen, om voor het klooster brood, eieren en vleesch bij de burgers in te zamelen. Twee jaar later ontving hij de priesterwijding, maar de zielevrede, die hij als monnik gehoopt had te zullen vinden, zocht hij nog steeds tevergeefs. Hij was in het klooster gegaan, om zijn zondige neigingen door een strenge levenswijze en door vasten en kastijdingen te dooden, en daar hem dit niet volkomen gelukte, werd hij bij de gedachte aan God, in wien hij alleen den strengen, onverzoenlijken Rechter zag, met angst vervuld Eindelijk ontsloot hij zijn hart voor den vicarus-generaal zijner orde, Johan von Staupitz, een even geleerde als welwillende man, die hem trachtte te troosten en te bemoedigen, en een voor hem geschikten werkkring verkreeg, n.l. professor in de theologie aan de pas opgerichte universiteit te Wittenberg. Hij was door von Staupitz bij den Keurvorst van Saksen aanbevolen. Met blijdschap aanvaardde hij zijn ambt, maar hij bleef aan zijn orde getrouw en nam in zijn nieuwe woonplaats intrek in een cel van het Augustijner klooster. Zijn prediking vond zulk een bijval, dat hij reeds in het volgend jaar door de gemeente tot prediker gekozen werd. Een en ander had een weldadigen invloed op zijn gemoedsstemming; een blijde moed vervulde hem en een ongeschokt vertrouwen op den Heer was in alles merkbaar. Zijn vroegere beschroomdheid verliet hem en uit den zwaarmoedigsten man, werd een hartelijke, begeerde huisvriend geboren, dien men gaarne ontving.

In 1510 werd Luther met een anderen monnik voor een aangelegenheid zijner orde naar Rome gezonden. Met volle toewijding ging hij op reis naar den „stedehouder van Christus"; maar hoe meer hij de „heilige" stad naderde, des te grooter vond hij de zedeloosheid der geestelijken en de lichtzinnigheid, waarmede zij alle godsdienstige aangelegenheden behandelden. Vooral ergerde hij zich aan het gedachtelooze en lichtvaardige opzeggen der gebeden. In latere jaren was hij gewoon te zeggen, dat hij dankbaar was deze reis naar Rome gemaakt te hebben.

Na zijn terugkeer verkreeg hij op aanbeveling van zijn voorspraak Staupitz den titel van doctor in de theologie, terwijl de Keurvorst Frederik de Wijze van Saksen, die hem als uitnemend prediker waardeerde, zijn belastingen betaalde. Sedert hield hij zich, teneinde den Bijbel beter te kunnen verstaan, in het bijzonder bezig met de studie van de Hebreeuwsche en de Grieksche taal. Hoe dieper hij echter in den geest van het Evangelie indrong, des te meer leerde hij de spitsvondigheden kennen, welke de schoolwijsheid der geestelijken in de eenvoudige Christelijke leer binnengedragen had, alsmede de tallooze misbruiken, naar wier afschaffing zeer velen met verlangen uitzagen.

(Wordt vervolgd.)

Van de Boekentafel.

Vele schrijvers en uitgevers maken nu, in verband met de 400-jarige herinnering van de Hervorming, van de gelegenheid gebruik, om eenige Luther-lectuur in 't licht te geven. De christelijke pers gaat natuurlijk daarin voor.

We maakten kennis o.a. met uitgaven van den uitgever J. N. Voorhoeve te 's Gravenhage, drie boekjes onder deze titels:

1. Ik kan niet anders, door A. Lukkien.
2. De wereld in beroering gebracht, door H. C. Voorhoeve Jzn.
3. De Monnik van Wittenberg, door J. Tiesema.

Het eerste is een lijvig boekje, 128 bladzijden; het tweede een brochure van 32 bladzijden, en houd een pakkende vertelling aangaande Luther en zijn hervormingswerk in, en is ingericht om ook *Evangelisatie-lectuur* te zijn, waartoe ze uitstekend kan dienen; het derde is eveneens een boeiend verhaal, met 4 mooie illustraties en zeer geschikt voor zondagsschoolleerlingen, en in 't algemeen voor de jeugd.

Zoo door het een als het ander kan het opkomend geslacht niet alleen een goed overzicht, maar ook een goeden indruk van de hervormingsgeschiedenis bekomen.

De Uitgever J. Waltman, Maasluis, biedt ook een voortreffelijke gedenkplaat aan, waarvan ook kleine reproducties verkrijgbaar zijn, en stelt voor Luther terwijl hij zijne 95 stellingen aan de deur der slotkerk te Wittenberg hecht. De voorstelling is zeer interessant; Luthers gelaat drukt uit dat, wat bij die handeling in de ziel des Hervormers moet omgegaan hebben. Voorts stelt deze uitgever ook verkrijgbaar in briefkaartformaat portretten van Luther en illustraties van verschillende tafereelen uit Luthers geschiedenis. Ook zijn daarbij gevoegd op kartonnetjes in hetzelfde formaat 6 verschillende hervormingsliederen, met muziek, zeer geschikt om uit te deelen in verschillende samenkomsten. Een aardige vinding, en waardige herinnering aan wat God door Luther en zijn werk der menschheid genadiglijk geschonken heeft.

Ingezonden.

Aan de Jongelieden-, Jongedochters- en Jongelingsvereenigingen!

Waarde Vrienden!

De afgevaardigden van jeugdvereenigingen, die in dezen zomer te Groningen vergaderden, benoemden een comm. om ontwerp-statuten op te stellen. Deze comm. is nu met haar arbeid klaar gekomen en biedt hiermede alle vereenigingen, die werken onder de rijpere jeugd, de vrucht van haar arbeid aan. Daar ons de adressen der resp. secretarissen onbekend zijn, verzoeken wij de vereenigingen dezen open brief als officiëel schrijven der Comm. te willen beschouwen.

Wat wij nu wenschen is dit:

Iedere Vereeniging bespreke deze ontwerp-statuten en verklare:

1. of zij zich in hoofdzaak met deze statuten kan vereenigen;

2. of zij genegen is op dezen grondslag deel te nemen aan de oprichting van een Bond van Chr. Jongeliedenvereenigingen.

Over wijzigingen op ondergeschikte punten kan en zal dan later gesproken worden. De eindelijke vaststelling der Statuten geschiedt op een later te bepalen Algem, Vergadering.

Gaarne ontving ik zoo spoedig mogelijk van elke Vereeniging (met opgave van correspondentie-adres) een antwoord. Ook d.e vereenigingen, die meenen, niet mede te kunnen doen, verzoek ik vriendelijk mij dat te willen mededeelen, 't liefst met opgaaf van redenen.

Met vriendsch. groet, namens de Comm.,

N.-Pekela, Aug. 1917. G. J. OLIJSLAGER.

Sta uten van den Bond van Christel Jongeliedenvereenigingen in Nederland (Noord-Nederland?)

NAAM.

Art. 1.

De Bond draagt den naam: Bond van Christel. Jongeliedenvereenigingen in Nederland (Noord-Nederland?) Zij is gevestigd te ..... en is opgericht voor den tijd van 29 jaar en elf-maanden, te rekenen van den dag van oprichting, zijnde .....

GRONDSLAG.

Art. 2.

De Bond omvat Jongeliedenvereenigingen, die de schriften van het Oude eu het Nieuwe Testament als het Woord van God en Jezus Christus als den eenigen en algenoegzamen Zaligmaker belijden.

DOEL.

Art. 3.

De Bond beoogt:

a). Te werken tot stichting en instandhouding van Jongeliedenvereenigingen;

b). Onder hare leden saamhoorigheidsgevoel en samenwerking aan te kweeken.

c). Gelegenheid te verschaffen:

1. tot het houden van vergaderingen,

2. tot verbreiding van het Evangelie onder de rijpere jeugd

LIDMAATSCHAP.

Art. 4.

a).Leden van den Bond kunnen worden:

1. Vereenigingen die worden gevormd door en werken onder de rijpere jeugd;

2. Wier statuten in overeenstemming zijn met de statuten van den Bond.

3. Die geen leden aannemen beneden den leeftijd van 15 jaar.

b). Elke Vereeniging verplcht zich hare statuten of reglement, die bij opname in den Bond van kracht waren te handhaven en bij eventueele wijzigingen eerst de goedkeuring van het Bondsbestuur te vragen.

c. De Vereeniging, die lid van den Bond wenscht te worden, moet zich met overlegging van statuten of reglement opgeven aan den Bondssecretaris. Het Bondsbestuur (Jaarvergadering?) beslist over de opname.

d). Elke Vereeniging is verplicht een jaarlijksche bijdrage te storten, vast te stellen door de Jaarvergadering. Zoolang aan deze verplichting niet is voldaan heeft zij geenerlei recht tot den Bond.

e). Een Vereeniging houdt op lid te zijn:

1. door bedanken;

2. door uitsluiting wegens handelingen in strijd met de beginselen van den Bond.

f). Een vereeniging, die ophoudt lid te zijn van den Bond, verliest alle rechten op zijn bezittingen.

JAARVERSLAG.

Art. 5.

a). De Bond houdt zijn jaarvergadering op plaats en tijd, telken jare door het Bondsbestuur (Bondsvergadering?) vast te stellen.

b). Elke Vereeniging heeft het recht twee leden aan te wijzen om haar op deze vergadering te vertegenwoordigen. Elke Vereeniging heeft een stem. De Bondsvergadering is toegankelijk voor alle leden van aangesloten Vereenigingen.

N.B. Ook dit punt is natuurlijk voor wijziging vatbaar.

BESTUUR.

Art. 6.

Het Bestuur bestaat uit tenminste drie leden, die op de Jaarvergadering door de afgevaardigden gekozen worden. Om lid van het Bestuur te kunnen worden moet men den leeftijd van 21 jaar bereikt hebben en weten het eigendom te zijn van den Zaligmaker, (of bereikt hebben en geloovig gedoopt zijn?).

ONTBINDING.

Art. 7.

Bij eventueele ontbinding vervallen de bezittingen van den Bond aan de Unie van Baptisten Gemeenten gevestigd te Amsterdam, echter met inachtneming van Art. 1702 Burg. Wetboek.

HUISHOUDELIJK REGLEMENT.

Art. 8.

In zaken waarin deze statuten niet voorzien, beslist een huishoudelijk Reglement, op te stellen in overeenstemming met deze statuten.

SLOTBEPALING.

Art. 9.

Wijzigingen in deze statuten kunnen alleen aangebracht worden met $^2/_3$ der uitgebrachte stemmen.

Art. 2. en deze alinea van Art. 9. zijn onveranderlijk.

Aldus vastgesteld enz.

Het Bestuur.

Algemeene bekendmaking aan alle broeders en zusters, vrienden en bekenden in het vaderland.

Geliefden!

Thans kan ik u — met dank aan God — van mijne behouden en voorspoedige reis, en tevens van mijne goede aankomst hier den 16en Juli bij mijne gel. kinderen en kleinkinderen, berichten. Wij mochten elkander in gezondheid ontmoeten, na eene scheiding van bijna 15 jaren. De Heere heeft mij ook op deze reis de kracht en troost der voorbede bijzonder doen ondervinden. De boot, ruim 17.000 ton groot, was dicht bezet met passagiers. Alleen de 2e klasse, waarin ik mij bevond, bevatte 331 personen; en hoewel de wereld en goddeloosheid zich bijna in allen openbaarde, werd toch het woord, dat ik tot velen richtte, met ernst aangehoord. Moge God het met Zijn zegen bebekronen!

Wij hadden op reis zeer kalm weer, en niet eenige stoornis. Van Rotterdam uit werden wij vergezeld van een kleinere stoomboot tot assistentie, indien ons eenige ramp zou overkomen door drijvende mijnen of een U-boot; daarom stoomden wij langs de gevaarlijke zone met halve kracht tot de Shetlandsche eilanden, waar de kleine assistentie-boot ons verliet en terugkeerde, terwijl onze boot — de N.-Amsterdam — met een 14 mijls voortgang zijne reis voortzette. Kort daarop werden wij nog aangehouben door een Engelsche kruiser. Twee heeren kwamen bij ons aan boord om de papieren na te zien, en na een paar uur konden wij onze reis voortzetten. Reeds den 10den dag kwamen wij in Halifax-Canada, aan waar het schip onderzocht moest worden, en na 2 dagen konden wij weer vertrekken, tot wij eindelijk Vrijdag aankwamen. Denzelfden avond stapte ik in den sneltrein, en kwam eindelijk Maandag den 16den Juli, zonder eenige stoornis ondervonden te hebben, in goede gezondheid te St. Charles aan. Maakt den Heere met mij groot en laat ons Zijnen Naam te zamen verhoogen Ps. 34 : 4. God zegene u allen, en den arbeid in Zijn Naam verricht, u in Nederland, ons in Amerika.

Mijn adres is; Mr. J. Katuin,
St. Charles — Madison Co.,
Iowa, U. S. of N. Amerika.

Weest allen den Heere bevolen en hartelijk gegroet van uw u lieth. in Chr. Jezus A. KARSSIENS.

Uit de Gemeenten.

HENGELO. Onze Tractaat-vereeniging „Zaait aan alle wateren" is voornemens het bij den drukker van dit blad, br. H. Roeles te Apeldoorn uitgegeven „Manifest aan allen die zich gaarne Kinderen der Hervorming noemen", in drie duizend ex. te verspreiden.

Zij denkt zulks te doen en in de plaats onzer inwoning en in de plaatsen rondom, aan de uitgangen van kerken en zalen waar samenkomsten ter herdenking van het vierde eeuwfeest der Hervorming zijn georganiseerd.

MUNTENDAM. Wij willen en mogen het lang stilzwijgen afbreken en den lezers van „De Christen" een en ander uit den laatsten tijd aangaande onze gemeente hier vermelden.

Zoo mogen we dan in 't algemeen meedeelen, dat de gemeente welvarende is, en rijkelijk door den Heer wordt gezegend.

Den 8sten April l.l. mochten we 4 geloovig geworden broeders en eene zuster in het watergraf zien afdalen en de gemeente binnengeleid worden. Onder deze doopelingen waren een vader en moeder met hun zoon, voorts nog 2 jongelingen.

Eveneens werden we den 3 September verblijd door den doop van een jonge broeder. Bij deze gelegenheid handelde onze Leeraar over de eerste verzen van Rom. 6. Daarna werd de Doop in gewone orde voltrokken. Bij het opkomen uit het water werd onzen nieuwen broeder door de gemeente staande toegezongen: „Dat 's Heeren zegen op u daal" enz.

Verder volgde de viering van het H. Avondmaal. Zoo gaat de Heer steeds voort ons te zegenen en ook zielen der gemeente toe te doen.

D. SEIP. Secr.

Officieele Mededeelingen

LIEFDEGAVEN.

Voor de Broeders die brandschade leden te Valthermond.

Ontvangen van de Gem. te Grand Rapids door br. D. Laansma 100 Dollar; van br. B. K. A. te T. f 1,50 Hartelijk dank. Matth. 25 : 40.

Daar de Commissie tot leniging der brandschade nog niets heeft uitgekeerd, is het ons niet mogelijk de werkelijk geleden schade te bepalen en daarom zijn wij de brs. en zrs. recht dankbaar, dat wij instaat waren directe hulp te kunnen verleenen aan hen die dit behoefden. Met br. groeten,

Musselkanaal, 10 Sept. 1917. J. G. de Haan.

Voor de Zending,

Ontvangen van de Gemeente te 's Gravenhage f 50,—, gecollecteerd op een feestje te Deventer f 1,10.

N.-Pekela. E. H. DE GROOT.

ERRATA.

In het jaarverslag van de zending over 1916/17 staat als ontvangst vermeld, van de Gemeente Den Haag f 8,27, dit moet zijn: van de Gem. te Heeg.

E. H. DE GROOT,

Van de Administratie.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van H. M. te N.-Pekela f 12.15; van H. ter B. te Hengelo (O.) f 10.65; van G. de V. te Haulerwijk f 15.29; van G. W. te Emmer-Erfscheidenveen f 15.00; van K. K. te Bergumerheide f 4.50; van B. H. K. te Vriesschelo f 7.20; van J. S. te Valthermond f 9.20.

Stadskanaal. W. H. VAN BEEK.

Varia.

MATTH. 8 : 17.

Heer, Gij hebt U niet geërgerd aan de zwakheden van anderen, maar hebt ze gedragen. Gij hebt U niet verheugd over de zwakheden van anderen, maar Gij zaagt ze vol medelijden aan. Gij werdt niet ongeduldig over de zwakheden van anderen, maar hebt volhard in de liefde tot het einde. O, hoe vaak heb ik, die zelf

zoo zwak ben, een oordeel uitgesproken over de zwakheden van anderen, en partij van getrokken, om mijn hoogmoed te streelen! Hoe dikwijls was ik gaarne onder kleinen en geringen om de grootste onder hen te kunnen zijn!

Heer, waar zijn Uwe navolgers?

Steinberger.

Nagekomen Advertentiën.

No. 1583. VRIJDAG 28 September 1917. 36ste Jaargang.

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTEN-GEMEENTEN IN NEDERLAND.

Verschijnt om de andere week.

Adres voor de Redactie:
Vaillantlaan 415, den Haag.
Voor administratie: te Stadskanaal.

ABONNEMENTSPRIJS:
Per kwartaal, franco p. post ƒ 0.40.
Voor 't Buitenland per jaar - 2.50.
Advertenties 1—5 regels 30 ct.
Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement lager.

De ware kracht.

Op eigen levenskracht steunt d' ijdelheid.
Gods ademtocht is sterker dan uw krachten.
Zijn adem blaast, de dood gaat u omnachten,
En heden nog staat hier uw graf bereid.

Van d' Almachts kracht, die dood en levend maakt,
Op aarde heerscht en in den hoogen Hemel!
Hoe zalig hij, die in dit stofgewemel,
Eer hij hier sterft, naar Uw vermogen haakt.

Wie op des levens korten pelgrimstocht
In Uwen Zoon in ootmoed U mocht vinden,
En zich erkent als een van Gods beminden,
Voor wien de Heer de kracht zijns levens wrocht.

Wie daag'lijks, zelven arm, bij 't kruis verwijlt
En rijk zich toch in Gods genâ mag voelen,
Niet met de zonde en vleesch en bloed blijft boelen
En onverdeeld in 't hart naar Christus ijlt.

Diens ziel zal klimmen steeds van kracht tot kracht,
Ook als het lichaam in het stof moet zinken,
Hij zal, o Heer! in Uw genade blinken,
Terwijl bij U een eereplaats hem wacht!

Naar A. KNAPP.

Ontrouwe discipelen.

Van toen af gingen velen zijner discipelen terug en wandelden niet meer met Hem. Joh. 6 : 66.

Tijdens zijne omwandeling op aarde zag de Heer zich voortdurend omringd door een groote schare. Wellicht is er wel nooit een profeet, een apostel of leeraar geweest, die zooveel duizenden menschen rondom zich wist te vereenigen. Meermalen toch lezen wij in de Schrift, dat een groote schare hem volgde uit alle deelen des lands. Eenmaal immers van 5000 mannen, buiten de vrouwen en kinderen, die hem te voet naar een woeste plaats gevolgd waren (Matth. 15 : 21). Een andermaal van 4000 mannen buiten de vrouwen en kinderen (Matth. 15 : 38).

Dit kan ons niet verwonderen. Zijn persoonlijkheid was zeer aantrekkelijk. Zoo geheel anders dan de menschen van hun oversten en leeraars, die altijd van uit de hoogte op het mindere volk neerzagen, gewoon waren. Hij boog zich tot hen neder, was vriendelijk en bescheiden, altijd tot helpen gereed. Wat hij sprak en leerde, was zoo geheel naar het hart des volks; het sloeg zoo in; wat blijkt uit hetgeen wij in Matth. 7 : 28 en 29 lezen: „het is geschied als Jezus deze woorden geëindigd had, dat de scharen zich ontzetten over zijne leer; want Hij leerde hen als mächthebbende en niet als de Schriftgeleerden." Daar lag het geheim. En als de dienaars, die door de Overpriesters en Farizeërs uitgezonden waren om hem gevangen te nemen, maar onverrichterzake terugkeerden, verontschuldigden zij zich met de woorden: „Nooit heeft een mensch alzoo gesproken gelijk deze mensch" (Joh. 7 : 46).

Daarenboven werden zij aangetrokken door de wonderen die Hij deed. Hoevelen genas Hij van hunne ziekten en kwalen van allerlei aard: blinden gaf Hij het gezicht; dooven het gehoor; kreupelen en lammen deed Hij wandelen: stommen spreken; duivelen wierp Hij uit; dooden zelfs maakte Hij levend. Is het wonder dat Lucas ons meldt: „al het volk hing hem aan en hoorde hem." (Luc. 19 : 48).

Maar niet alleen het volk, ook velen van de Oversten, de Schriftgeleerden en Farizeën volgden hem. Johannes zegt ons zelfs dat velen der Oversten in Hem geloofden. (Joh. 12 : 42).

Men rekende het zich dus een voorrecht, een eer,

een volgeling, een discipel van dien grooten Profeet uit Nazareth te zijn.

Wisten wij niet meer, dan zouden we het een verblijdend teeken mogen noemen, een bewijs van den rechten godsdienstzin van het Joodsche volk, maar helaas, dat is zoo niet. De motieven, waarom die duizenden discipelen van Jezus werden, waren niet altijd van den rechten, van zuiveren aard. Bij verreweg de meesten hunner waren die van stoffelijken aard, en de Heer wist dat wel; vandaar dat Johannes ook zegt, dat „velen op het Paaschfeest te Jeruzalem in Hem geloofden, maar dat Jezus zelf hun zichzelven niet betrouwde, omdat Hij ze allen kende en wist wat in den mensch was." (Joh. 2 : 24 en 25).

O zeker, er waren velen, die Hem uit ware dankbaarheid volgden, voor genoten weldaden, voor verlossing van lichamelijke krankheden; anderen, die de vergiffenis hunner zonden ontvangen hadden; maar bij de meesten waren het redenen van minder edelen aard, zooals ons uit Jezus eigen woorden blijkt, waar Hij tot de Joden die Hem zochten zeide: „gij zoekt mij, niet omdat gij teekenen gezien hebt, maar omdat gij van de brooden gegeten hebt en verzadigd zijt." (Joh. 6 : 26).

Er was ook nog een andere, zeer belangrijke aantrekkingskracht: de algemeen heerschende verwachting, dat Hij zich den een of anderen dag als de Messias, de Koning Israëls zou openbaren, en zij dan wel kans zouden hebben, een eereplaats in Zijn Koninkrijk te ontvangen, en dat was wel wat waard. Daarvoor hadden zij wel wat over, zelfs om zoo nu en dan een hard woord, een verwijt te ontvangen, een beleediging te ondergaan. Maar toen Hij nu onomwonden zeide, dat Hij uit den hemel nedergedaald, en God Zijn eigen Vader was, dat Hij het levende brood is en Zijn vleesch voor het leven der wereld geven zal; dat zij Zijn vleesch moeten eten en Zijn bloed drinken, om het eeuwige leven deelachtig te kunnen worden; en Hij weder op zal varen ter plaatse waar Hij vroeger was, dan wordt hen dat te erg. Was Hij dan niet de zoon van Jozef, wiens vader en moeder zij kenden, hoe kan Hij dan uit den hemel nedergedaald zijn en hoe kan Hij Zijn vleesch te eten geven? Neen, dat gaat te ver, m.a.w. dat is onzin; die rede is te hard en zij keeren hem den rug toe, en wenden zich van Hem af.

Nog altijd telt Jezus Zijn discipelen, niet bij duizenden, maar bij millioenen. Het Christendom is nu eenmaal de godsdienst der mode in de beschaafde wereld en daar moet men rekening meê houden. Wij willen nu niet spreken over hen die beweren met God en godsdienst afgerekend te hebben, maar over het zich noemend godsdienstig deel der menschen. Bij hoevelen hunner heeft de leer der Schrift aangaande Jezus en Zijn werk geen ergernis gewekt. Jezus te erkennen als den Zoon van God, die uit den hemel gekomen is, om Zijn leven te geven voor het leven der wereld, die uit den dood opgestaan en weder naar den hemel gevaren is, en eenmaal wederkomen zal om te oordeelen, neen dat is te gek om van te spreken. Zulk een Jezus begeeren zij niet; daaraan ergeren zij zich; met zulk eenen willen ze niet wandelen; dien willen ze niet volgen. Zij hebben een anderen Jezus: een groot profeet; een man die zijn tijd verre vooruit was, die, even als zoovele grieksche en andere wijsgeeren uit den ouden tijd vele uitnemende lessen nagelaten heeft, maar door zijn tijdgenooten niet begrepen werd, en als martelaar voor zijn beginselen gestorven is. Zulk een Jezus te volgen, dat is het ware Christendom.

Er is echter ook een groote menigte, die zich openlijk aan de zijde van Jezus schaart; trouwe kerkgangers en waarnemers hunner zoogenaamde godsdienstplichten, die het zich een eer rekenen discipelen van Jezus te heeten; een voorname plaats te bekleeden in de kerk en in alle Christelijken arbeid, maar wie het niet om Jezus, maar om de eer der menschen of eenig ander voordeel te doen is. Zij wandelen niet met Jezus en zullen van Hem heengaan, zoodra er vervolging of smaad aan Zijn dienst verbonden is.

Er zijn nog anderen van wie wij niet gaarne zouden beweren, dat zij geen discipelen van Jezus zijn en die dat ook in oprechtheid van zichzelf gelooven, zich daarop zelfs laten voorstaan en van wie toch niet getuigd kan worden, dat zij met Jezus wandelen. Met Hem w a n d e l e n wil toch zeggen: Hem in a l l e s te volgen; Hem niet gedeeltelijk maar g e h e e l g e h o o r z a m e n; Hem ons geheele vertrouwen te schenken, ook daar, waar Hij met zijne eischen komt, ook al zijn die met onze meeningen in strijd, maar deze op te geven omdat we overtuigd zijn, dat Hij het beter weet dan wij, en we ons daarom door Hem laten leiden.

Zeker, dit kost strijd; dit vereischt afstand doen van alle eigenwijsheid. Wij zullen menigmaal ervaren dat we daarin te kort komen, dat we struikelen, maar dan zullen we ook even zooveel doen wat Petrus deed, toen hij op de zee wilde wandelen, maar bemerkte dat hij begon te zinken en uitroepen: „Heere, behoud mij, want ik verga!"

Wandelen wij met Jezus? Het is noodig, dat wij daaromtrent onszelven nauwkeurig onderzoeken, ook al noemen, wij ons discipelen van Jezus. Het gevaar bestaat dat wij Hem verlaten, ons van Hem afkeeren en dat zou vreeselijk zijn, want dan zouden we ons voor de eeuwigheid bedriegen. Hoe wij daarvoor bewaard kunnen blijven? We hopen gelegenheid te hebben, daarop later terug te komen.

A. N. Z.

Van Beek tot Stroom.

(Slot.)

Op Golgotha ontsprong de bron van levend water, ruimschoots toereikend om aller dorst te lesschen. Tallooze dooden gaf zij nieuw leven, h e t leven; tallooze zielen, vermoeid, amechtig, werden en worden door haar verkwikt en gesterkt.

Beekjes, grillig in hun loop, dartel in hun voortgang, ontsprongen aan haar, maar hetzij Calvinist of Methodist, zij werden door éénen Geest ten leven gewekt, zij zijn door één bloed gekocht, zij ontsprongen uit dezelfde Levensbron, Jezus Chrittus, en zij beoogen één reisdoel, d.i. het Vaderhuis met zijn vele woningen.

Zij reizen allen opwaarts want zij worden van boven uit vastgehouden en aangetrokken.

In blijden dank huppelen de jonge christenen rond, als jonge lammeren op een zonnigen Meidag, zingend, jubelend. Met vroolijke, lichte sopraanstemmen heffen de jeugdige recruten aan:

Mijn zonden zijn vergeven,
Ik ben nu vrij en blij!
Ik kreeg het zalig leven
En overvloed daarbij!
En zou ik dan niet zingen
Voor alles mij geschied,
Niet danken, hupp'len, springen,
'k Ontving het al om niet!
Mijn God, wat is Uw liefde groot,
Mijn Heiland, Gij zijt mijn.
Ik wil U volgen tot den dood,
'k Wil gansch de Uwe zijn.

Zoo klatert en schatert het kleine beekje en waar het anderen ontmoet, even gelukkig, even blij, daar reiken zij elkander de hand, de broeder-, de zusterhand, en zoo reizen zij met elkander, steunend, dragend, helpend elkander, het oog naar boven, getuigend van Hem, dien zij liefhebben, en met vreugde ontwaren zij, dat twee kleine beekjes door samenvloeien ééne groote beek vormen.

En nieuwe tonen, andere accoorden weergalmen. Het is de staande armee, de kern van het leger, die met forsche tenorstem aanheft:

Mijn broeder, zuster, ga toch mee,
Komt, laat ons samen strijden.
Laat geen verschil ons scheiden,
Al zijn wij als Gemeente twee,
Wij dienen toch één God en Heer,
Wij willen leven tot Zijn eer,
In samenwerking meer en meer!

Dan trilt, ernstig waarschuwend, de zware basstem der grijze veteranen:

De wereld spot en lastert graag,
Doch laten wij geen oorzaak zijn,
Dat zij kan komen met de vraag:
Is dan uw vrede ook maar schijn!?
Dat zij ons niet zal kunnen vragen:
Hoe durft gij toch van liefde gewagen?
Gij kunt elkander niet eens verdragen!

Toch zijn er, die in Farizeeïschen eigendunk of in Sectarische bekrompenheid verkiezen hun eigen loop te vervolgen; die zich niet met anderen inlaten en die waarlijk meenen dat in hun isolement hunne kracht ligt.

Zij loopen groot gevaar dat het hen zal gaan als de zelfgenoegzame beekjes: hun geloofs —, hun gebedskracht is te klein om de inrollende steenen voort te duwen en, waar de toevoer uit de Bron door dammen van critiek en bekrompenheid belemmerd wordt, ontstaat uitdroging, terwijl slechts een drabbig bezinksel van „de inzettingen der ouden" of van vorm zonder leven het gevolg is. Niet zelden zinkt van zoo'n enghartig christen het levenswater in den zanderigen bodem weg, het vloeit niet meer, het staat stil, en i.p.v. een geurend en fleurend fonteinchristendom ontstaat een stinkend, afkeerwekkend modderslootkerkendom.

Tot stroomen komt het bij dezulken nimmer het blijft een zuchten en klagen, of een murmureeren en critiseeren en — waar zij geroepen zijn een reuke des levens ten leven te verspreiden, daar wasemen ze een reuke des doods ten doode uit.

Wie and'ren noodt tot binnengaan,
Moet zelf niet buiten blijven staan.
Wie liefde predikt betrachte haar,
Of anders is hij een leugenaar.

Door samenwerking worden beekjes tot beken, deze tot rivieren en stroomen en onze Heiland sprak niet van druppels en straaltjes, doch van stroomen des levenden waters.

Het naar beneden zakkend eenzame beekje ondervindt slechts verarming op den weg van tegenspoeden en moeite, terwijl de bruischende waterval een regen van zegen rond zich verspreide.

Zullen wij van beken tot stroomen worden, zullen dijken en dammen scheuren en bezwijken, zal ons vaderland, ja de wereld overstroomd worden met de Evangelie-wateren van Gods liefde en genade, in Christus geopenbaard, dan moeten wij hand in hand gaan, dan moet het komen meer en meer tot samenbidden, samenstreven, samenstrijden.

Ik denk hier aan het aangrijpend lieve versje van Mevr. Oliphant—Schoch, waarvan het slotcouplet aldus luidt:

„Wij hebben Hem lief! En die liefde verbindt,
Hoe verschillend ook „inzicht en wegen".
Wij hebben Hem lief! — ach dáárin is 't geheim
Der gemeenschap der heil'gen gelegen!"

En kunnen wij niet samenvloeien; moet ieder om des beginsels wille in eigen bedding blijven, laten wij dan ten minste dáár samenwerken waar dit maar immer mogelijk is, laten wij dan naast elkander voortgaan in dezelfde richting evenals de tweeling-rivier.

Een der voorwaarden voor geestelijken wasdom is arbeid.

Een der voorwaarden voor den bloei der gemeente is, dat zij evangeliseerend optreedt, zoo eenigszins mogelijk in samenwerking met andere Christenen.

Dat kweekt meteen waardeering van andersdenkenden. De leugenaar van den beginne maakt ons zoo graag wijs dat wij de eenigen of althans de besten zijn.

Er valt voor ons ook nog wel wat te leeren van onze broeders en zusters in andere gemeenschap.

Dit samenwerken met anderen kan zeer goed geschieden met handhaving van eigen beginsel, ja, er ontstaat daardoor vaak gelegenheid dit ter sprake te brengen.

Dat eendrachtig samenwerken tot een heerlijke krachtsopenbaring leidt, leert ons de Amazonen-stroom. Mijlen ver stuwt hij zijn zoete water de zoute zee in, zoodat men op grooten afstand van zijn monding nog drinkbaar water aantreft.

Moest het zoo met ons ook niet zijn, waar wij in de groote, zoute wereldzee uitmonden?

Als wij in vereeniging met onze medegenooten in het andere schip het net ophalen, wordt dit door de wereld zeer goed opgemerkt en... gewaardeerd. Dit is ons ook noodig: niet alleen genade bij God, maar ook genade bij de menschen.

't Is niet moeilijk zich gehaat te maken en alle deuren voor zich te doen sluiten, maar God wil dat wij de Blijde Boodschap aan alle schepselen zullen brengen en daarvoor hebben wij open deuren noodig.

Niet wat ons scheidt, doch wat ons vereenigt trede op den voorgrond en dan zal er, evenals op den Pinksterdag, een vreeze komen over alle ziel.

Hoe meer wij gaan verstaan en inleven dat wij met Christus gestorven — met Christus opgewekt zijn, hoe meer wij het „niet meer ik, maar Christus leeft in mij" gaan toepassen, hoe minder wij met onszelven bezig zijn, hoe minder wij in bekrompen zelfzucht vreezen zullen zelf te kort te komen, en hoe meer wij gaan gevoelen voor den nood van anderen, hoe meer wij gaan mede lijden met de wegzinkende wereld om ons heen, waardoor wij ons laten uitdrijven van tusschen de enge kerkmuren, die wereld in, om ons brood te werpen aan alle wateren.

Er staat niet: de akker is die kerk, of die gemeente, of die kring, maar: de akker is de wereld.

De baron wil niet anders dan een éénkleurig span voor zijn luxe-rijtuig; hij gaat uit rijden.

De arbeider zet een zwart en een schimmel naast elkaar voor den ploeg; hij gaat uit werken.

Den eerste is het om de kleur te doen; hij zegt: wat samen kleurt is een span.

Den laatste is het om de kracht te doen; hij zegt: wat samen trekt is een span.

Ook zijn christenen geen geestelijke renteniers, die samen komen om te dineeren en die hun voorganger beschouwen als een kok, wiens taak het is voor een smakelijk maal te zorgen. Integendeel, christenen zijn mede-arbeiders Gods, die in den morgenstond hunne tenten hebben te verlaten om het manna te verzamelen en die daarna hebben uit te gaan in de wegen en heggen om ze te dwingen in te komen.

Zoolang de hand nog meent den voet niet van noode te hebben, heeft de liefde Gods Zijn doel nog lang niet met ons bereikt; zoo de nood van den mensch zonder God ons nog geen hartepijn veroorzaakt, hebben wij al bitter weinig verstand van de innerlijke ontferming, waarmede Jezus bewogen werd.

Zoolang wij nog met droge oogen over de zonden van anderen kunnen praten heeft de liefde van Christus nog bedroefd weinig invloed op ons gemaakt.

Zoolang Paulus, of Apollos, of Céfas nog de eereplaats in ons hart bezetten, kan Christus niet onze Koning zijn.

Legt de handen inéén, o gij kind'ren des Heeren!
Hoort gij het buld'ren der stormen dan niet,
Voelt gij den weedom der zuchtende schepping,
Ziet gij het dreigend gevaar in 't verschiet?
Wie kan hier helpen, wie hier vertroosten,
Wie biedt hier uitkomst en redding in nood,
Wie kan bewaren, wie kan beschermen,
Wie kan verlossen van hel en van dood?

Legt de handen ineen, o gij kind'ren des Heeren!
Toeft toch niet langer, ziet niet op elkaar;
Wijst op uw Heiland, weest vurig en waar,
Mocht, waar de nood stijgt, uw liefde vermeeren,
En uwe lauwheid in ijver verkeeren.
Predikt hun Jezus, gij kind'ren des Heeren!
Hij kan verlossen uit 't grootste gevaar.

Legt de handen inéén, o gij kind'ren des Heeren!
Laat geen verdeeldheid u machteloos slaan.
Wilt toch elkander in Christus verstaan.
En leert uw broeder, uw zuster waardeeren.
Dat is uws Meesters zoo vurig begeeren!
't Is ook een kenmerk van kind'ren des Heeren:
Liefhebbend, schouder aan schouder te staan.

Deventer. Van der Wende.

Referaat op de laatste Unie-Verg.

Tot 's Heeren Kruis.

Arm en schuldig als 'k me ken, —
Vlied 'k tot 't Kruis, zooals ik ben:
Bloot, Heer, o bekleed Gij mij!
Zwak — dat 'k in U krachtig zij,
Zwart — maak in Uw bloed mij rein,
Dat ik zonder vlek moog zijn!

Maarten Luther.

door

W. JONKER Jr.

(Vervolg.)

Het was den 31en October van het jaar 1517, dus thans vierhonderd jaar geleden toen Luther 95 leerstellingen, waarin hij vooral den aflaathandel aanviel, aan de deur van de slotkapel te Wittenberg sloeg en om een openbaar twistgesprek over den inhoud dier stellingen verzocht. Deze stellingen werden snel in talrijke afdrukken over geheel Duitschland verspreid; overal vonden zij den levendigsten bijval van alle weldenkenden. Het volk werd zoo machtig aangegrepen, dat de aflaatkramers in vele streken bespot werden. Tetzel zelf ondervond spoedig, hoezeer de openbare meening veranderd was. Toen hij Jüterbock verliet, reed hem een

edelman met meedere knechten na, haalde hem in het bosch in en kocht een aflaatbrief voor een zonde, die hij begaan wilde; toen hij den brief in handen had, ontnam hij den aflaatkramer diens geldkist, verklaarde, dat dit de zonde was, voor welke hij een aflaat bekomen had en bracht de kist naar Jüterbock, waar zij nog in een kerk bewaard wordt.

De strijd over de rechtmatigheid van den aflaathandel was inmiddels zoo algemeen geworden, dat Luther door den paus naar Rome ontboden werd, ten einde zich wegens zijn stellingen te verantwoorden. Tot zijn geluk bewerkte de Keurvorst Friedrich, die door Luthers afwezigheid vreesde voor den bloei der universiteit van Wittenberg, dat de zaak in Duitschland behandeld zou worden, en zoo ontving Luther een tweede bevel om te Augsburg voor den kardinaal Cajetan te verschijnen. Daar een tweedaagsch gesprek geen resultaat had, werd Luther heengezonden met de woorden: „Zoo ga dan heen en kom niet weder, tenzij dat gij herroepen wilt."

Een twistgesprek, dat hij het volgende jaar met den geleerden dokter Eck had, verwijderde hem nog meer van zijn tegenstanders, die wisten te bewerken, dat er een pauselijke bul verscheen, door welke veertig van Luthers stellingen als kettersch veroordeeld werden. Toch was Luther nog altijd tot den vrede geneigd, en hij beloofde in een brief aan den paus, dat hij den strijd wilde laten rusten, wanneer aan zijn tegenstanders het zwijgen werd opgelegd. Maar het lag niet meer in zijn macht, de zaak te doen eindigen, want reeds verhieven zich van alle zijden stemmen tegen de aanmatigingen van de pausen. Een deel van den Duitschen adel trad aan zijn zijde en bood hem hulp en bescherming aan. Onder dezen is bijzonder Frans van Sickingen te noemen, een koen en ondernemend ridder, op wiens burcht vele van de door de geestelijkheid vervolgde aanhangers van Luthers beginselen een toevlucht vonden; ook de wakkere Heinrich von Hutten, een krachtig voorstander van verlichting en geestesvrijheid, sprong voor Luther in de bres, terwijl hij in tal van geschriften de geestelijkheid wegens haar aanmatiging en haar onkunde aanviel; de ijverigste hulp vond Luther echter in Philip Melanchton, een man van groote geleerdheid en met een zacht gemoed, wiens voorlezingen zulk een bijval vonden, dat zij dikwijls door 2000 personen beluisterd werden.

Luther had intusschen, in plaats van stellingen te herroepen, in een geschrift aan den Duitschen adel vele in de Roomsche kerk geldende leerstukken aangevallen en het volk aangespoord het pauselijke juk af te schudden. Zijn tegenstanders maakten thans den pauselijken bul bekend, waarbij hij in den kerkelijken ban gelegd werd, en bewerkten, dat zijn geschriften in verschillende steden verbrand werden. Deze bul werd echter in de meeste streken, waar hij aangeplakt was, door het volk afgescheurd. (Slot volgt.)

Zending.

Groote dingen op zendingsgebied.

Hoewel de wereldoorlog ook op zendingsgebied veel heeft tegengehouden en verwoest, heeft het zendingswerk toch niet stil gestaan. We konden nog van groote dingen vernemen, die in de laatste jaren plaatsgrepen.

Op de Fidsji-eilanden o.a., waar slechts kanibalen leefden en het eten van menschenvleesch en het drinken van het bloed der vijanden tot de dagelijksche gebruiken behoorde, heeft het Evangelie wonderbare kracht bewezen. Jezus heeft daar door Zijn Woord de satanische duisternis doen wijken als de nacht voor de zon. Er is licht en leven gekomen; geluk en zegen uitgestort. Op een dier eilandengroepen werden 1300 plaatsen voor christelijke samenkomsten gebouwd, die geregeld met opmerkzame toehoorders gevuld zijn. Op een Zondag werden er 1705 zielen op belijdenis gedoopt en 2400 vierden het H. Avondmaal. Zendeling Coan alleen heeft 12000 personen gedoopt. Ook heeft het gedurende dezen oorlogstijd in de heidenwereld aan treffende opwekkingen niet ontbroken, zooals b.v, op Nias, waar gansche dorpen in beweging kwamen en niet maar honderden, maar duizenden geloovig werden en Jezus in den doop navolgden. Christus is Triumphator!

Naar „Der Wahrheitszeuge". N. v. B.

Op den Wachtpost.

De diep droevige inwerking van den oorlogs-geest.

Einde Mei dezes jaars vond in Edinburgh (Schotland) de jaarlijksche algemeene vergadering der beide groote kerklichamen, de Staatskerk en de Schotsche Vrije kerk plaats. In de vergadering der Staatskerk bracht Dr. Ogilvie bericht uit over de Zending en kwam daarbij ook op Duitsche Zending in Afrika neer. Hij merkte op, dat volgens zijn overtuiging het wel als uitgemaakt te beschouwen was, dat na den oorlog in lange, lange jaren geen Duitsche zendeling meer Britsch gebied betreden en daar zou mogen arbeiden. De berichtgever teekent daarbij aan: „Bijval!" Daar liet Dr. Ogilvie het echter niet bij. Hij voer voort te verklaren, dat de groote Duitsche zendelingen uit den voorgaanden tijd in de herinnering voortleven. Maar — zoo wordt opgemerkt, thans werkt de „grootheidswaan", die Duitschland in beroering gebracht heeft, tot in de verste deelen der aarde door en heeft bewerkt, dat de Duitsche Zending, die tot voor weinige jaren een roemrijke bladzijde vulde, thans een „smaadheid" en een voorwerp van „beschimping" geworden is. Andermaal merkt de berichtgever op: „Bijval!"

Dit nu werd uitgesproken in eene Zendingsvergadering! De man, die zoo sprak, is een zendingsvriend, een medelid der Edinburgsche uitvoerings-commissie van het zoogenaamde continuaton-comite! (= voortzettings-comité). En de plaats, waar het gezegd werd, is Edinburg, dat zelfde Edinburg, waar in 1910 de algemeene verbroedering plaats vond en waar zooveel gesproken werd over éénheid, broederlijkheid, verdraagzaamheid op zendingsgebied, samenwerken enz.

Dr. O. voer voort met te zeggen: de 900 Duitsche

zendelingen in de Britsche en Duitsche koloniën in Afrika hadden 400.000 gedoopten te verplegen. Deze arbeid moet nu overgenomen worden. De vereenigde vrije kerken hebben reeds een deel van den arbeid op zich genomen: hij, Dr. O., hoopte, dat wanneer een dergelijk verzoek tot de staatskerk gericht werd, ook zij zich niet ongenegen zou betoonen. (Natuurlijk niet! Red.)

In de groote vergadering der vrije kerken kwam eveneens de Duitsche Zending ter sprake. Een staatsbeambte de vice-secretaris voor de koloniën, sprak zich uit over de Bazeler Zending aan de goudkust. Wij herinneren ons, dat reeds Schotsche Zendelingen aan de goudkust opgemerkt zijn, om daar de aangelegenheden te onderzoeken. Hij stelde in 't licht, dat het hoogst gewichtig zoude zijn, dat het werk der Bazeler Zending aan de goudkust in de jaren na den oorlog daadkrachtig voortgezet werd. Ingeval de zendingsarbeid terug zoude gaan, zouden de inboorlingen weder in het Fetischme terugzinken. Na zorgvuldige overweging heb ik het echter ongeraden gevonden, de Duitsche zending in dat gebied verder te laten voortgaan. Daarom moeten hier de Schotsche vrije kerken het werk opzetten enz.

Alzoo ook hier dezelfde eisch: Verwijdering van de Duitsche Zending! Tot dusver heeft de Bazeler Zending aan de goudkust nog kunnen voortarbeiden. Er moet echter opgemerkt worden. dat volgens dit bericht de staatsbeambte veel matiger en milder in zijn oordeel over de Duitsche Zending was dan de zendingsvertegenwoordiger Dr Ogilvie. Het Bazeler Zendingsblad, dat nog Engelschen bereiken kon, heeft bovenstaande genomen uit de „Glasgow Herald."

„Wahrheitszeuge". N. v. B.

Ingezonden.

E. V.

Neen, lezer, 't gaat niet over evenredige vertegenwoordiging. 'k Begrijp heel goed, dat u die onmiddellijk achter die beide hoofdletters gezocht hebt, want „Evenredige Vertegenwoordiging" is langen tijd niet van de lucht geweest. En op het terrein van de Ned. Herv. Kerk houdt dit onderwerp nog altijd de geesten bezig. Daarover wil ik echter niets zeggen.

E. V. is ditmaal de afkorting van Eerlijke Verdeeling. Ook daarvoor voelt ge veel, ik weet het, en daarom reken ik op uw belangstelling voor het volgende. Er is n.l. een terrein waarop gij u ook beweegt, ook invloed en verantwoording hebt en daar laat de Eerlijke Verdeeling nog een en ander te wenschen over.

Wat toch is het geval?

Noch steeds missen we het voorrecht de grootste gemeenten van ons vaderland onder de leden van „Voorzorg" te mogen tellen. Waarom? Zijn ze tegen het beginsel, dat aan onze vereeniging ten grondslag ligt? Volstrekt niet, principieel bezwaar houdt hen niet op een afstand. Wat dan? Sympatiseeren ze niet met het doel, dat Voorzorg zich heeft gesteld of zijn ze niet overtuigd van de noodzakelijkheid om op deze wijze te zorgen voor emeriti predikanten?

Nog het een nog het ander is het geval. Integendeel, zijn we wel ingelicht, dan zijn ze overtuigd dat op de gemeenten de verplichting rust om te zorgen voor hun rustende Voorgangers en derzelver weduwen en weezen. Maar ze hebben één bezwaar. En dat is? Laat het me u mogen noemen. Het is financieel bezwaar. Zoоals men weet moet iedere aangesloten gemeente jaarlijksch zooveel maal 50 ct. betalen als ze leden telt. Dat wordt voor de groote gemeenten natuurlijk een grooter bedrag dan voor de kleinen. Daarin zien ze iets onbillijks. Het zou rechtvaardiger zijn, meenen ze, als elk lid (gemeente) evenveel contributie moest betalen. Nu worden, naar hun gevoelens, de grootere gemeenten te veel bezwaard. Dat is het bezwaar.

Laat het mij nu mogen ontzenuwen ook. Bij eenig nadenken blijkt het onhoudbaar. Immers de kleinere gemeenten verkeeren in financieel moeilijker omstandigheden dan de grootere. Verschillende uitgaven zijn voor elke gemeente met een Voorganger ongeveer even groot, n.l. huur of onderhoud van lokaal of kerk, salaris van den predikant etc.

Daar de kosten in kleine gemeenten over weinig leden moeten verdeeld worden, zijn deze zwaarder belast dan de leden van groote gemeenten.

Zou 't dan niet hoogst onbillijk zijn om van elke gemeente een gelijke contributie voor „Voorzorg" te heffen, zoodat de leden van kleine gemeenten ook hiervoor weer veel meer zouden moeten opbrengen dan leden van de groote zustergemeenten? Laat mij dit door een voorbeeld mogen toelichten: Stel een gemeente heeft tot dekking van de bovengenoemde vaste jaarlijksche terugkeerende uitgaven noodig f 2025. Dat bedraagt voor een gemeente van 225 leden f 9.— per lid per jaar; Volgens de nu geldende bepaling betaalt iedere gemeente f 0.50 per lid per jaar voor „Voorzorg". Is dat niet veel billijker dan wanneer b.v. iedere gemeente f 100.— per jaar moest betalen. Immers dan behoefde het lid der grootste gemeente, die voor de gemeentelijke huishouding f 9.— betaalt, slechts 44 cts. voor „Voorzorg" te storten, terwijl het lid der kleinste gemeente die reeds f 27.— per jaar betaalt, voor „Voorzorg" f 1.33 moest bijdragen. Nogmaals: ware dat billijk?

Ik geloof dat onze grootere gemeenten te veel op het totaalcijfer der door hen te betalen som hebben gezien en te weinig op hun ledental.*) Bovenstaande becijfering moge hen daarop attent maken. „Voorzorg" vraagt niet welke gemeenten de Voorganger gediend heeft voor wien haar hulp gevraagd wordt. Ze helpt ook „Voorgangers", die o.a. ook groote gemeenten gediend hebben. Is het dan recht, daarvoor nog langer alleen te laten zorgen door de (toch reeds zwaar belaste) leden der kleine gemeenten? Immers neen.

Vriendelijke lezer, niet bestuurslid eener nog niet aangesloten gemeente! Misschien aarzelde uw bestuur de gemeente een voorstel tot aansluiting te doen, omdat het er tegen opzag nieuwe offers te vragen. Misschien wacht het totdat een daartoe strekkend voorstel door een gemeentelid wordt ingediend. Maak gij deze zaak dan in uw gemeente aanhangig.

Broeders! heerlijk kome in deze schoone zaak ons saamhoorigheidsgevoel tot uiting.

Met broedergroete,
de Secretaris van „Voorzorg",
Scheveningen, Sept. 1917. C. J. LOUW.

*) Er wordt toch slechts één cent per lid en per week gevraagd. Kan dat zooveel bezwaar opleveren, als de inzameling planmatig en geregeld geschied? Vroeger geschiedde dit in vele gemeenten zoo voor den Unie-cent en leverde geen bezwaar op.

Sneek. Op 13 Sept. stonden we met een diep geschokt gemoed aan de groeve der vertering van een onzer gel. leden: Gerrit v. d. Werf, van de Jongelieden vereeniging „Hazaja". Hij beleefde slechts ruim 14 keeren zijn geboortedag, waarvan de laatste op 30 Augustus herdacht werd in ernstige krankheid. Hoe hoopten we in stilheid in onze gebeden, dat de Heere hem zoude oprichten, een gunstige wending gevende, om hem weer gezond en frisch onder ons te zien, doch Hij heeft het anders gewild. Zondagnacht 9 Sept. verwisselde hij 't tijdelijke met 't eeuwige en ging den eeuwigen Sabbat in. Wat greep ons deze gebeurtenis aan! In den laatsten tijd merkten we bij hem een eigenaardige stilheid op, misschien als voorbode van de in aantocht zijnde ernstige krankheid. Nu is hij niet meer hier, maar zijn stof rust in 't donkere graf en — wat het voornaamste is — zijn ziel is bij Jezus. Op 10 Sept. 1916 — opmerkelijk een jaar geleden — gebeurde het heerlijke feit, dat hij met nog twee leden onzer vereeniging vrede vond in Jezus' heil en genade. Dien Zondagavond was een liefelijke en aandoenlijke ure in die achter ons liggende vergadering. Want daardoor bewees ons God Zijn goedheid door 't zegel Zijner gunst op de pogingen onzer vereeniging en gaf ons moed om voort te gaan. Twee van genoemde drie werden op 6 Mei j.l. leden der gemeente door belijdenis en H. Doop. Gerrit scheen deze stap te ernstig, en liet zich of door eigen vrees, of door wat anders weerhouden; niettemin gelooven we van harte in zijn belijdenis, ook nog kort voor zijn sterven zijnen geliefden ouders gedaan: dat hij den Heiland liefhad en naar Hem heenging. Dit geeft troost in droefheid en heelt de geslagen wonde van de zijnen en van ons. De begrafenisdienst was plechtig, ook om de stilheid in de natuur. De knapenvereeniging Timotheus — waarvan hij bestuurslid was — met de familie en vrienden, zoomede een groote schare brs. en zrs. der gemeente volgde 't stof grafwaarts. Aan de groeve zongen we het lied: Veilig in Jezus armen. De Voorganger sprak een kort en toepasselijk woord; daarna nog 'n andere br. der gemeente. De chef, zijn patroon van zijn kantoor, waarop ook onze br. Militair J. Visser bediende is, eerde hem in den dood met een krans. En bij het graf lei een der knapen van de vereeniging Timotheus haar krans op zijn kist met het woord in zwart op wit: Rust zacht Gerrit.

HAZAJA.

Officieele Mededeelingen

Aan de Gemeenten.

ZONDAG 7 OCTOBER 1917.

De vertegenwoordigers der verschillende protestantsche kerken in Nederland zijn 4 maal te Utrecht samen geweest, ten einde de algemeene actie voor den vrede te bevorderen. In verband met de t.g.w. Europ. oorlog hebben ze met algemeene instemming een krachtig getuigenis opgesteld.

Eerstdaags zal dit getuigenis aan alle prot. kerkbesturen en aan verschillende overheidspersonen in ons land worden toegezonden.

Bij dit getuigenis zal tevens een begeleidend schrijven worden gevoegd, waarin aan alle kerken zal worden verzocht op een en denzelfden Zondag dat getuigenis in de voormiddaggodsdienstoefening voor te willen lezen en in verband daarmede een ure van verootmoediging en gebed te willen houden. De daartoe bepaalde datum is vastgesteld op ZONDAG 7 OCTOBER e.k.

Daar de j.l. Algem. Verg. onzer Unie reeds haar onverdeelde instemming met dit streven heeft uitgesproken, vertrouwen we, dat ook door al onze Gemeenten aan bovenvermeld verzoek gaarne zal worden voldaan.

Voorts bestaat het plan, deze actie verder uit te breiden tot alle Prot. kerken en overheden in de neutrale en vervolgens ook in de oorlogvoerende landen.

Van harte hopen wij, dat God, „die de oorlogen doet ophouden tot aan het einde der aarde," ook deze poging zegene tot bevordering van den vrede onder de volkeren.

Amsterdam. B. PLANTING.

Gemeenten, die de Herfst-Com. Vergadering in haar midden wenschen, worden vriendelijk verzocht daarvan zoo spoedig mogelijk aan ondergeteekende kennis te geven. Deze Verg. zal D.V. in 't laatst van Oct. of begin Nov. worden gehouden.

B. PLANTING,
A'dam, Tolstr. 117. Secr. der Unie.

Gemeenten,

aangesloten bij den Bond van Baptistengemeenten in de Veenkolonie, worden door dezen er aan herinnerd, dat, voorzoover dit nog niet geschied is, op de e.k. gemeentevergadering (Zondag 30 Sept.) gekozen of herkozen moeten worden 2 afgevaardigden. De gekozenen nemen voor één jaar zitting in het Bondscomité en vertegenwoordigen daar hunne gemeenten.

Bond van Baptisten Gemeenten in de Veenkoloniën.

Comitévergadering

op Maandag 1 October nam. precies half twee in de leerkamer achter de kerk te Stadskanaal.

Agenda:

1. Notulen.
2. Bestuursverkiezing.
3. Bespreking gehouden Bondsdag.

4. Bespreking Jongeliedenbond.
5. Bespreking a.s. Wintercampagne.
6. Ingekomen stukken.
7. Rondvraag.
8. Sluiting.

De Secretaris, J. v. d. SCHORS.

LIEFDEGAVEN.

Voor het Studiefonds.

Ontvangen van de Gem. Heeg f 5.70.

Voor de Uniecent.

Ontvangen van de Gem. Heeg f 7.30.

C. BRANDT, Penningm.

Vereen. „Voorzorg".

Ontvangen van br. J. Zoethout te Heeg f 9.50.

De Penningm.,
Haulerwijk (Fr.). S. HOUKES.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van J. Z. te Muntendam f 13.69, van G. v. D. te Apeldoorn f 2.70, van K. B. te Garrelsweer f 3.50, van K. L. te Ter Apel f 14.—, van C. S. R. te N.-Buinen f 4.50.

Stadskanaal W. H. VAN BEEK.

Verloofd:

E. CORPORAAL.
en
F. MANRHO.

Odoornerveen, 24 Sept. 1917.

Met dank aan God deelen wij U mede, dat onze geliefde Ouders, Behuwd- en Grootouders

Gerrit Hovestreijdt
en
Alberdina ten Harkel

D.V. den 11 Oct. a.s. hunne **vijf-en-dertig-jarige Echtvereeniging** hopen te herdenken.

Hunne dankbare kinderen, behuwd- en kleinkinderen.

Zutphen Sept. 1917.

Getroffen door de vele blijken van liefde en belangstelling op ons **Zilveren Huwelijksfeest,** 17 Sept. j.l. ondervonden, betuigen wij allen daarvoor onzen oprechten hartelijken dank.

K. Kuipers en Echtgenoote
Haulerwijk. Sept. 1917.

Verschenen:

Paulus

in zijn leven en werken voor de Gemeente geteekend door
Ds. G. WIELENGA

Met vele oorspronkelijke platen en een nauwkeurig bewerkte kaart.
Groot formaat 590 pagina's,
Prijs gebonden f 6.50.
Voorhanden in den boekhandel van W. H. van Beek, Stadskanaal.

Den 31en September overleed, na een langdurig lijden naar lichaam en geest, onze geliefde Echtgenoot, Vader, Behuwd- en Grootvader, de heer

Jan Alberts,

in den ouderdom van 63 jaar.

Daar hij in zijn leven ten allen tijde getuigde van de hoop die in hem was, zoo kunnen wij hem met blijdschap nastaren, hoewel wij hem zeer missen.

Uit aller naam:
A. Alberts.
W. Alberts-Grüne.

Amsterdam, Lijnbaansgr. 177.

No. 1584. VRIJDAG 12 October 1917. 36ste Jaargang.

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTEN-GEMEENTEN IN NEDERLAND.

Verschijnt om de andere week.

Adres voor de Redactie:
Vaillantlaan 415, den Haag.
Voor administratie: te Stadskanaal.

ABONNEMENTSPRIJS:
Per kwartaal, franco p. post f 0.40.
Voor 't Buitenland per jaar - 2.50.
Advertenties 1—5 regels 30 ct.
Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement lager.

Bede.

Heer! blijf bij mij als 't avondrood verdwijnt,
De schaduw donkert en geen licht meer schijnt,
Geen hulp meer daagt of troost in mijn verdriet,
Troost der verlaat'nen! o begeef mij niet!

Als in zijn eb vloeit 's levens snel getij,
De kracht en 't schoon der jonkheid gaan voorbij.
Verwelking en verval is, wat men ziet,
Gij, die Dezelfde blijft, verlaat mij niet.

Ik vrees geen kwaad, zoo mij Uw hand geleidt,
Dan kwelt geen last, geen traan heeft bitterheid.
Het graf zelfs of de dood verschrikt mij niet.
Ik zegevier, als Gij me Uw bijstand biedt.

Houdt Gij mijn brekend oog op 't kruis gericht.
Dan glimlacht door het duister nog Uw licht,
Des levens ijd'le schaduw wijkt ter zij
Voor 's hemels licht, blijft Gij mij slechts nabij.

Amen.

„'s Gravenh. Kerkbode".

Vooruit door teruggaan.

Gedenk dan waarvan gij uitgevallen zijt en bekeer u Openb. 2 : 5a.

Dat opschrift hierboven lijkt wel paradoxaal of wonderspreukig. Maar 't is toch de doorgaande taal des Heiligen Geestes, zooals die door het N. Testament tot ons spreekt: Achteruit en zóó vooruit; zwak zijn en zóó machtig; arm zijn en zóó rijk zijn; blind zijn en zóó zien; dwaas zijn en zóó wijs; dood zijn en zóó leven.

Dit zijn echter geen tegenstrijdigheden, ook geen raadselen, *ook geen onoplosbare problemen;* althans niet voor hen, die de logica des Heiligen Geestes bij ervaring kennen, en zich aan die uitspraken willen onderwerpen.

In bovenstaanden tekst hebben we letterlijk de taal des Geestes. 't Is een ernstige vermaning aan eene gemeente, van welke nog veel goeds op te sommen was. Maar dat vele goede lag helaas in het verleden. In het heden was het minder goed met haar gesteld. Zij h a d h a a r e e r s t e l i e f d e v e r l a t e n!

Dat was een geval meer dan droevig, ja vreeslijk. 't Was maar geen afzakking, geen afdwaling slechts, maar een inwendige, diep invretende krankheid, die als er geen verandering kwam, doodelijk voor die gemeente zou worden. Doch de Heer wil haar nog helpen, maar dan moet zij zijn bevel opvolgen. Eerst moet zij in gedachten terug, en dan weer m e t h e t b e g i n b e g i n n e n.

Het begin was zoo schoon en goed geweest, zie maar de verzen 2 en 3; ook Hand. 19 : 18—20. Nu was al dat werk en al die waakzaamheid, al dien moed en het streven naar onderscheiden en naar reinheid nog niet geheel opgehouden in haar midden en onder hare leden, maar de ware kracht, ijver en gloed miste er. De goede dingen verliepen in machinaal, werktuigelijk, vormelijk dit en dat doen. Niet meer zoo uitsluitend uit kracht, die God verleent; maar — zooals het meer gegaan is — g o d s d i e n s t kwam in de plaats van God, Christendom in plaats van Christus, de geest der wereldwijsheid in de plaats van Gods Geest.

Dat ging dus geheel verkeerd en als de gemeente van Efeze zich niet bekeerde, zoo werd haar gezegd, dan wachtte haar een vreeslijk oordeel

Dat was een harde stoot, nochtans een stoot der liefde, tot behoud. Terug, terug, om weer in de goede richting te komen, en dan voorwaarts om te komen tot het Paradijs Gods, waar de boom des levens groeit en zijne vruchten geeft!

Zoo stonden de zaken, waarschijnlijk in meest alle gemeenten, tegen het einde der eerste eeuw des christendoms toen Johannes zijns Meesters woorden op het eiland Patmos voor de gemeenten vertolkte.

En hoe is het nu met de gemeente in 't algemeen en de gemeenten in de 20ste eeuw? Is het beter met haar dan in Johannes dagen? We wenschten deze vraag bevestigend te kunnen beantwoorden. Maar we gevoelen het niet te kunnen, niet te mogen.

„De eerste liefde verlaten," daar was de afval of afzinking begonnen bij de Ephezische christenen. Dat moeten zij bedenken. Dat kwaad wordt gemeenlijk niet als zoo een erg kwaad aangezien, tenminste niet door hen, die er in vervallen zijn. En toch dat kwaad is zoo 'n ontzettend kwaad. Het is doodelijk voor het leven en de levensroeping. 't Is de geestelijke h a r t k w a a l. In 't lichamelijk leven kunnen menschen met zulk een kwaal er uiterlijk nog wel vrij goed uitzien, maar toch knaagt er innerlijk voortdurend een worm aan hun levensader, en 't voortdurend levensgevaar is niet denkbeeldig. Zoo is het met een christen persoonlijk, zoo ook met eene gemeente.

Wie de liefde verlaat, verlaat God, want „God is liefde." Wie God verlaat, verliest alle heil, alle kracht, zelfs het leven.

Zijt ge uitgevallen van de liefde, keert in ootmoed tot God terug! Keer terug tot de Springader des levenden waters. Het liefhebben moet zich eerst uitstrekken tot God en Zijnen Zoon, Jezus Christus, voorts tot Gods kinderen, eindelijk tot alle menschen.

Die liefde vindt toepassing in liefhebben van Gods Woord — de Waarheid — Gods werk — de dienst van Christus. De liefde werkt getrouwheid. Daarop volgt dan de liefde tot de broederschap (1 Petr. 2 : 17) en het heil der gansche wereld zoeken. De liefde vraagt zelfverloochening en offers. Daar heet het: „Doe de eerste werken."

Elk christen heeft de ervaring, hoe in de eerste, hoogst gelukkige dagen, na tot bekeering en geloof gekomen te zijn, het vuur van liefde-ijver en heilige beslistheid en toewijding, de ziel verhief en hart en mond deed juichen. Nader mijn God tot U, zoo dorstte en schreeuwde de ziel naar Gods openbaring en gemeenschap.

Welk een ijver en opoffering hadden de leden der gemeente betoond toen zij pas onder de bearbeiding van Paulus tot het geloof in Jezus waren gekomen! (Zie Hand. 19).

Waarde lezers, wij hebben toe te zien, dat er geen verflauwing, afzinken en afwijken van het geloof, dat eenmaal den heiligen overgeleverd is, in ons leven gezien worde. Volgt getrouw het licht, dat God u deed opgaan. Keert terug als ge afgeweken zijt. De Heer wil u nog terug ontvangen.

N. v. B.

Voor denkende menschen.

W i e v a n d e h e l d e r d e n k e n d e n *) schrijft o n s h e t b o e k, w a a r m i l l i o e n e n m e n s c h e n o p w a c h t e n?

„Wat!" zegt gij, „op een boek wachten millioenen menschen? Hebben we dan geen boeken genoeg?!" Ja, wij hebben boeken te kust en te keur, goede en slechte, wetenschappelijke en onwetenschappelijke, vuile en christelijke literatuur. Stapels, bergen hoog, van boeken vindt men in de wereld. Reeds zeide Salomo, dat aan het boeken maken geen einde is. Wat zou hij nu zeggen, wanneer hij onze boekenmarkt zag!?

Wellicht merkt ge op, lezer: „Gij geeft toe, dat een stroom van boeken als het ware over de breedte der aarde vloeit, en spreekt dan nog van een boek, waar millioenen menschen op wachten?" Ja, geachte lezer, beangst u niet, en meen maar niet, dat ik dat boek ga schrijven; dat kan ik niet, want ik ben geen „verlichte", maar een der (volgens menschelijke berekening) van de „achterblijvers", die trots alle „verlichting" nog aan God gelooven en zich voor Hem en Zijnen Zoon Jezus Christus buigen. Het door mij bedoelde boek moet ons een „hoog verlichte" schrijven. Zijt gij zulk een „verlichte"? schrijf ons dan dat boek! H e t z o u d e w e r k e l i j k a a n e e n d i e p g e v o e l d e b e h o e f t e v o l d o e n e n e e n r e u s a c h t i g e a f z e t h e b b e n. M i l l i o e n e n e x e m p l a r e n zouden er van verkocht worden en de schrijver kon er schatten aan verdienen. Waarom schrijft niet een der „verlichten" dat boek? Hij zou toch een groote leemte op onze boekenmarkt aanvullen.

Thans wil ik u kort en bondig gaan zeggen, welk boek bedoeld wordt. Gij weet, dat in onze dagen veel tegen het geloof aan een persoonlijken God en tegen het geloof aan Christus en aan de waarheid des Bijbels gesproken en geschreven wordt. In alle gezelschappen van ongeloovigen ageert men tegen dat geloof. Overal worden de geloovigen bespot en bestreden. Kortom, het is er om te doen dat geloof uit te roeien en men beweert eenvoudig, dat de wetenschap reeds lang bewezen heeft, dat het onzinnig is, te gelooven. Echter is tot nu toe alles, wat men tegen het gelooven heeft kunnen inbrengen, nog niet in staat geweest, de menschen in 't algemeen de vrijdenkerij of het modern ongeloof op te dringen. 't Eenvoudigste zoude zijn, wanneer een der zich achtende „verlichten" ons een boek schreef, i n h e t w e l k h i j m e t r o t s v a s t e e n k l a r e o v e r t u i g i n g e n o n b e w i m p e l d w e t e n s c h a p p e l i j k a a n t o o n d e, d a t e r g e e n G o d, g e e n o o r d e e l, g e e n h e m e l, g e e n h e l b e s t a a n b a a r i s.

In dat boek moest dan het ontstaan des levens zonder God verklaard worden, iets wat tot heden nog niemand heeft knunen doen. Zelfs Darwin geloofde, dat de oervorm (of cel) voor alle levende wezens door den Schepper des levens ingeblazen is („Het leven", door Spiller, blz. 72). Het leven kan de wetenschap nog maar niet verklaren. Prof. Dr. Seubert zeide voor eenige jaren: „De chemie (scheikunde) heeft wel duizende organische stoffen te voorschijn gebracht, maar nog niet een, die den adem des levens in zich draagt, nog altijd is de levenskracht ons een geheim."

Verder moet de dood verklaard worden, die tot heden

nog een raadsel is, zelfs voor den vernuftigsten medicus. Van wetenschappelijk standpunt uit is de dood niet te verklaren, ja, volgens de wetenschap iets geheel overbodigs. Wij weten nu, dat de mensch in zeven jaar een geheele verandering of vernieuwing ondergaat, volgens dien regel moest de mensch eigenlijk eeuwig kunnen voortleven, want ieder, zelfs de oudste mensch, heeft zenuwen en spieren etc. die niet ouder dan zeven jaar zijn. Streng wetenschappelijk gedacht sterft er ook geen mensch aan ouderdomszwakte, dat is slechts een spreekwijze, evenals wij b.v. van zonsopgang en zonsondergang, niettegenstaande we weten, dat de zon noch op- noch onder gaat. Kortom, de dood is van wetenschappelijk standpunt onverklaarbaar, slechts oppervlakkige menschen meenen er een verklaring van te kunnen geven. Dit echter kan men niet ernstig opnemen, dewijl de dood onverklaarbaar is, hebben ook hier en daar artsen beproefd een middel tegen den dood te vinden, want zij beweerden met recht, dat er, wetenschappelijk gezien, eigenlijk geen gegronde reden voor het sterven aanwezig is.

De Bijbel lost ons het raadsel des doods wel op en verklaart ons, dat de dood de bezoldiging der zonde is. De dood bewijst den zondeval des menschen. In Rom. 5 wordt ons dat duidelijk gezegd.

In dat nieuwe boek zou ook het booze verklaard moeten worden. De vraag: „hoe is het booze ontstaan?" moest onomwonden beantwoord worden. Eerst wanneer dat is geschied, mag men den zondenval een sprookje noemen. Doet men dat eerder, dan is men een lichtzinnig mensch, die iets beweert zonder het te kunnen bewijzen. Dat het booze er is, is openbaar; of men het voorts zonde noemt of wel boos beginsel, verklaren kan men het niet. De Bijbel geeft ons een eenvoudige, verstandelijke en logische verklaring. Hij zegt ons, dat Satan „in den beginne" zondigde (1 Joh. 3 : 7) en zoo de zonde te voorschijn bracht.

Diensvolgens moeten dan in dat boek de beste, wetenschappelijkste, onomstootelijkste en ontwijfelbare bewijzen aangevoerd worden, om te verzekeren, dat er geen God, geen oordeel, geen hemel en geen hel bestaat.

Wanneer men het geloof aan God, den Bijbel enz. in naam der wetenschap bestrijden en ter zijde zetten wil, dan ware zulk een boek het eenvoudigste, meest practische en krachtigste middel om doel te treffen. Alles, wat men tot heden tegen het gelooven aangevoerd heeft is eigenlijk onhoudbaar, dat zien eerlijke ongeloovigen wel in. Meestal brengt men tegen het gelooven slechts als argument in, dat men dit en dat in den Bijbel voorkomende, toch niet gelooven, begrijpen of verklaren kan. Wij kunnen hun op verschillend gebied der wetenschap dingen noemen, die men algemeen gelooft en toch niet begrijpen of verklaren kan. De ruimte veroorlooft ons niet, hier die dingen te noemen. Wij willen de „verlichten" den raad geven, zulk een boek te schrijven en onomwonden, wetenschappelijk bewijzen te leveren dat er geen God is. Niet wij, geloovigen, moeten bewijzen aanbrengen, maar de ongeloovigen, die zich voor te „verlicht" houden om te gelooven en ons voor „achterblijvers" houden. Alzoo: Geef ons het boek met steekhoudende bewijzen en zwetst maar niet alleen! Uw ongeloof is immers ook slechts een „geloof", bewijzen hebt gij niet en ervaring van uw geloof opdoen kunt ge niet. Wij hebben onzen God in het leven ervaren en in Christus leeren kennen, daarom weten wij op grond van ons geloof, dat wij de waarheid hebben en niet verdwaald zijn.

Wij willen 't u, waarde lezer, zeggen, waarom het door ons gevraagde boek tot heden niet geschreven is geworden: De ongeloovigen „gelooven" slechts, dat er geen God is, bewijzen hebben zij niet. Er laat zich zelfs op het standpunt der wetenschap absoluut niets tegen het bestaan van God inbrengen. God, als God, bevindt Zich boven en buiten onzen denksfeer en kan door de wetenschap noch ontkend, noch bewezen worden. Maar men kan Hem ervaren en kennen bij Zijn eigen licht. Het ongeloof is gelijk aan struisvogelpolitiek. De Struis, zooals ge wel weet, steekt zijn kop in struiken of zand, als hem gevaar nadert. Hij vermeent, dat het gevaar geweken is, als hij het niet meer ziet. Dit doet de struisvogel, dewijl, gelijk Job zegt, hem het verstand onthouden is (Job 39 : 11). Men kan zich in den waan brengen, dat er geen God is, maar nooit, dat men 't goed voor heeft en daarbij alles verliezen, wanneer men dwaas genoeg is, om zonder stellige bewijzen in het ongeloof te volharden. Door leugen kan het feit, dat er een God is, niet uit de wereld verbannen worden. Of men gelooft of niet, eenmaal zal eén iegelijk voor Hem moeten verschijnen. Of gij wendt u thans als een zondaar door Christus tot God, óf gij zult op den dag des gerichts voor Hem moeten verschijnen en — veroordeeld worden, dewijl ge Zijn Zoon Christus smadelijk hebt afgewezen. Of hebt gij bewijzen, dat het zoo niet is? — Dan schrijft gij zeker het boek op hetwelk millioenen zielen wachten. Zij zullen daarmede zeer verrijkt worden!

Wat de menschen gedurende zes duizend jaren niet konden, dat kunt gij ook niet, daarom buigt u voor God neer, kom persoonlijk als zondaar door Christus, die voor goddeloozen stierf, tot God, en gij zult Hem in uw leven ervaren. Uit den Bijbel zult gij een ontwijfelbare, logische, u ten volle bevredigende wereldbeschouwing bekomen. Gij zult dan ook tusschen een dood „kerkendom" en het ware „christendom" leeren onderscheiden en gelukkig worden in de navolging van Jezus.

Wilt gij heden de stap tot Jezus, den zoon van God, ondernemen? Hij neemt u aan en openbaart zich aan u, wanneer gij uit de waarheid zijt en ernstig wilt hooren.

---

*) Dit is eene vertaling van het eerste no. eener serie blaadjes, geheeten: „Flugblätter für denkende Menschen", geschreven en uitgegeven door Pred. H. Grossmann, Leeraar van een onzer Berliner gemeenten, die ons de vertaling van zijn werk gaarne toestond.
Red.

Maarten Luther.

door

W. JONKER Jr.

(Slot.)

Luther zelf riep den 10en November 1520 de geheele universiteit voor de Eisterpoort te Wittenberg bijeen en wierp den bul, zoomede het kanonieke recht in het vuur, onder het uitspreken van de woorden der schrift: „Wijl gij den Heilige des Heeren bedroefd hebt, zoo verteere u het eeuwige vuur!"

In het volgende jaar ontving hij het bevel om naar Worms te komen, waar de pas gekozen Keizer Karel V zijn eersten Rijksdag bijeengeroepen had. Ofschoon door een ziekte erg verzwakt, ging Luther terstond op reis en predikte in verschillende steden en dorpen door welke hij trok; overal werd hij geestdriftig door het volk ontvangen. Toen hij in de nabijheid van Worms kwam, herinnerde hem een zijner vrienden aan wat Johannes Huss overkomen was, die niettegenstaande het keizerlijke vrijgeleide te Kostnitz den dood gevonden had. Luther antwoordde echter: „Al waren er zooveel duivels te Worms, als pannen op de daken, dan zal ik er toch heengaan." Bij zijn intocht kon de voor den wagen rijdende rijksheraut zich slechts met moeite een weg naar de aangewezen herberg banen; zoo groot was de volksmenigte, die van alle zijden was samen gekomen om den merkwaardigen man te zien. Den geheelen nacht bewogen zich menschen in de nabijheid van de herberg, en toen Luther den volgenden morgen door den rijksmaarschalk naar het raadhuis geleid werd, waar de Rijksdag vergaderd was, moesten beiden hun weg door tuinen nemen, daar de straten door de volksmenigte versperd waren. Voor de deur der zaal stond de oude, dappere veldheer Georg von Frundsberg, die Luther trouwhartig op de schouders klopte en zeide: „Monnikje, monnikje, gij maakt thans een moeilijker tocht, dan ik en menige andere veldheer in den grootsten slag gedaan hebben; zijt gij echter in den rechten weg en zeker van uw zaak, ga dan in Gods naam en wees getroost, want de Heer zal u niet verlaten."

Het was den 17den April 1521, toen Luther in zijn monnikskleed voor de schitterende Rijksdagvergadering verscheen. De Keizer zat op den troon, omgeven door zijn broeder, den Aartshertog Ferdinand, zes Keurvorsten, vier en twintig Hertogen, acht Markgraven, zes Bisschoppen en vele Vorsten, Graven en Rijksgrooten. Aller oogen waren op den binnenkomenden monnik gericht, die eerbiedig den troon naderde. Toen hem de vraag gedaan werd, of hij de boeken, die men hem voorlegde, als door hem geschreven erkende en hun inhoud herroepen wilde, verzocht hij een bedenktijd. Den volgenden dag verdedigde hij zijn grondstellingen met zulk een rust en tegenwoordigheid van geest en in zulke waardige bewoordingen, dat hij veler harten gewon. Den eisch om te herroepen wees hij af met de verklaring, dat hij niet eerder herroepen zou, dan wanneer hij met getuigenissen uit de Heilige Schrift of op onbetwistbare gronden wederlegd was, wijl het niet geraden is, iets tegen het geweten te doen. Hij besloot met de woorden: „Hier sta ik, ik kan niet anders, God helpe mij. Amen!" Daar ook alle verdere pogingen, om hem tot andere gedachten te brengen, vergeefs waren, werd hem bevolen, weer af te reizen. De Keizer vernieuwde het hem verstrekte vrijgeleide voor de terugreis op een-en-twintig dagen en sprak daarna over hem en zijn aanhangers en beschermers den rijksban uit.

Keurvorst Frederik de Wijze had inmiddels reeds voor de veiligheid van zijn beschermeling gezorgd. Toen deze op zijn terugreis door het Thuringer Woud kwam, werd hij in de nabijheid van Altenstein door vijf gemaskerde ruiters overvallen, met schijnbaar geweld uit den reiswagen gerukt en op den Wartburg bij Eisenach gebracht. Hier leefde hij, voor vriend en vijand verborgen, bijna een jaar lang; hij heette jonker Georg, droeg een baard en ridder-kleeding, en niemand wist, wie hij was. Van uit deze vrijstad zette hij het aangevangen werk voort door het schrijven van belangrijke geschriften; ook maakte hij hier een begin met de vertaling van den Bijbel, onder hevige aanvechtingen van den duivel. Eindelijk maakten de berichten, die hij over onlusten te Wittenberg ontving, hem duidelijk, dat hij zijn toevluchtsoord verlaten moest. Er waren n.l. verschillende van zijn aanhangers, aan wier hoofd een zekere Karlstads stond, die in hun ijver zoo ver waren gegaan, dat zij alles, wat aan den vroegeren godsdienst herinnerde, zooals altaren, biechtstoelen en heiligenbeelden, verwoestten en uit de kerken wierpen. Met hem verbonden zich weer andere heethoofden, die tegen de burgerlijke overheden in verzet kwamen. Toen Luther dit een en ander vernam, verliet hij, niettegenstaande de waarschuwingen van den Keurvorst, den Wartburg en keerde naar Wittenberg terug. Hier predikte hij acht dagen achter elkander met zulk een kracht tegen de geweldenarijen, dat de rust in korten tijd weer geheel hersteld was. Maar nu kwam de opstand in andere streken van Duitschland tot uitbarsting en wel onder verdrukte boeren, die zich tegen hun landheeren verzetten. Luther vermaande tot den vrede en wees ieder der beide partijen op hun onrecht. Aan de vorsten en landheeren schreef hij: „Gij alleen zijt de oorzaak van dit oproer, daar gij ter wille van uw hoogmoed uw onderdanen knevelt en uitzuigt, zoodat de armen het niet langer dragen kunnen. Gij moet anders worden, zal uw trotsche vermetelheid u niet den hals breken. Wat de boeren verlangen is voor het grootste deel billijk en rechtvaardig; doet dus wat zij begeeren, opdat niet verachting en verderf over u kome." En toen hij van de gewelddadigheden van de in opstand gekomen boeren hoorde, schreef hij deze: „Ook wanneer de overheid hard en onbillijk is, dan verontschuldigt dit 't oproer niet, want wie het zwaard neemt, zal door het zwaard vergaan. Wanneer gij echter handelt, zooals gij thans doet, zijt gij erger dan roovers."

Bij het vernemen van de gruwelijke tooneelen in Zwaben liet hij een geschrift drukken onder den titel: „Tegen de roofzuchtige en moorddadige Boeren." Daarin zegt hij o.a.: „Het is bij u slaan, worgen en steken, in het geheim en het openbaar; men bedenke, dat er niets giftigers, schadelijker en duivelachtiger is dan

een oproerling; een dolle hond wordt doodgeslagen, opdat hij u en anderen geen doodelijke beet geeft. Hoe moet men tegenover u handelen?"

Niettegenstaande deze treurige gebeurtenissen ging het werk der kerkhervorming in vele streken van Duitschland ongestoord voort; de mis werd afgeschaft, in de godsdienstoefeningen werd de Duitsche taal gesproken, de monniken werden van hun geloften ontslagen, de kloosters opgeheven en aan de geestelijken werd toegestaan in het huwelijk te treden. Luther zelf trouwde in 1525 met een voormalige non, Catharina van Bora. Zijn werkzaamheden en ijver hebben door zijn huwelijk niet geleden; integendeel, onafgebroken ging hij voort met het uitgeven van theologische geschriften en predikaties, en tegelijkertijd werkte hij aan de verbetering en voortzetting van zijn Bijbelvertaling; ook stelde hij zijn beroemden Catechismus tezamen. Melanchton schreef een leerboek van het Christelijk geloof en een toelichting hoe in kerken en scholen geleerd moest worden.

Daar de snelle voortgang der Kerkhervorming aan de Katholieke Rijksstanden ernstige bezorgdheid inboezemde, zoo namen deze in 1529 op den Rijksdag te Spiers het besluit, dat zij, die de nieuwe leer waren toegedaan, zich onthouden zouden van alle veranderingen in de kerk en om zich tot een afzonderlijke kerk te vereenigen. Tegen dit besluit zonden de Evangelischen een protest in, en sedert werden zij Protestanten genoemd. Het volgende jaar overhandigden zij den Keizer op den Rijksdag te Augsburg hun door Melanchton opgestelde geloofsbelijdenis, welke later de Augsburgsche Confessie is genoemd geworden. Alle pogingen om tot een vereeniging te komen, welke op deze en volgende Rijksdagen beproefd werden, bleven vruchteloos; veel meer werd de vijandschap tusschen de beide partijen met den dag grooter en leidde zij eindelijk tot een reeks van bloedige gevechten.

Voor het echter zoover gekomen was, stierf Luther den 18en Februari 1546 in zijn geboortestad Eisleben. Hij was, ofschoon ziek, daarheen gereisd om een geschil tusschen de Graven van Mansfeld bij te leggen. Niettegenstaande zijn toenemende zwakte, preekte hij er nog viermaal en woonde hij alle zittingen bij, welke tot bijlegging van genoemd geschil gehouden werden. Eindelijk moest hij zijn kamer houden; hier liep hij dan van tijd tot tijd op en neêr, om dan weer in een leuningstoel uit te rusten. Hij bad veel en onderhield zich met zijn vrienden. Daar de benauwdheden toenamen, boden zich onderscheidene vrienden, vooral doctor Jonas uit Halle, aan om des nachts te waken.

Nadat hij, kort voor zijn dood, naar bed gebracht was, sliep hij, zwaar ademend, in; om één uur 's morgens stond hij echter weer op en ging hij eenige keeren zijn kamer op en neer; daar hij voortdurend ernstiger over beklemming op de borst klaagde, werd hij weder naar bed gebracht en met warme doeken gewreven. Intusschen was Graaf Albrecht van Mansfeld met zijn gemalin gekomen, die medicijnen had medegenomen, waarmede de pols van den patiënt gewreven werd. Maar de zwakte en benauwdheid namen toe, waarom Doctor Jonas hem eindelijk vroeg: „Eerwaarde vader, kunt gij op de leer van Christus, zooals gij deze gepredikt hebt, sterven?" Met duidelijke stem antwoordde Luther: „Ja!" waarna hij op zijn zijde ging liggen; hij ontsliep zoo zacht, dat de omstanders langen tijd geloofden, dat hij sluimerde.

Twee dagen later werd het stoffelijk overschot, in een tinnen kist, begeleid door alle aanwezige graven, vele edelen en geestelijken en de geheele burgerij van Eisleben, naar Halle overgebracht. In alle plaatsen, door welke de lijkstoet trok, werden de klokken geluid, en weenend sloten zich mannen, vrouwen en kinderen bij den stoet aan. Te Halle werd de stoet door den magistraat, de geestelijkheid en de burgerij ontvangen. Nog treffender echter was de ontvangst te Wittenberg, waar de kist in de keurvorstelijke slotkapel werd bijgezet.

Daar rust aan Luther's zijde zijn trouwen vriend Melanchton, die, nadat hij nog veertien jaren door geschriften en prediking voor de Kerkhervorming gewerkt had, in het jaar 1560 te Wittenberg stierf.

Op den Wachtpost.

Dezer dagen werden ons eenige exemplaren van een blaadje toegezonden, inhoudende een kras en edel pleidooi voor verootmoediging, vereeniging en gebed en christelijke liefde onderling en in 't algemeen. Een kerk of vergadering wordt er niet in vermeld. Dus neemt men er ten dien opzichte een neutraal standpunt in aan.

Op aangrijpende wijze tracht men er den jammer en verwoesting der zonde, die in onze dagen op zedelijk en mitsdien ook op huiselijk en familie-gebied, alsook op kerkelijk en staats-terrein en waar voorts het bederf door de zonde zich vertoont, te schetsen. In dat verband wordt ook naar den tegenwoordigen wereldoorlog, met al den jammer en ellende er mede gepaard gaande, verwezen.

Doel van het blaadje is om alle christenen in alle landen op te wekken en aan te sporen tot belijdenis van eigen zonde en schuld en tot vereenigd bidden en smeeken, ja zelfs tot gemeenschappelijk Avondmaalvieren!

Wie echter als christenen al of niet te beschouwen zijn, komt er minder goed in uit. Wel is er ten laatste nog sprake van „geloovige leden der onzichtbare kerk", maar die omschrijving is al even vaag als de benaming „onzichtbare kerk" onschriftuurlijk is.

De opsteller van het blaadje schijnt dus wel de vrij algemeene kerkelijke opvatting te deelen, dat alle zoogenaamde gedoopten, of menschen ook wel voorgesteld met „gedoopte hoofden", als christenen te beschouwen zijn.

Vandaar waarschijnlijk ook dat er herhaald gesproken wordt over het „H. Avondmaal", maar met geen enkel woord over den H. Doop. Dat is opvallend. Nu was het niet strikt noodig in dat blaadje over den doop te spreken, en ook niet over het Avondmaal. Maar nu er nog over den doop van geloovigen, noch over de zuigelingen besprenging gesproken, en de Doop

dus uitgeschakeld wordt, terwijl het Avondmaal aangeprezen en een plan besproken wordt om een algemeen Avondmaal aan te richten, doet zulks vermoeden, dat men ook de „gedoopte naties" op het oog heeft.

En als dat zoo is, dan mag dat wel een eerste reden van verootmoediging, schuldbelijdenis en bekeering geacht worden, waartoe men in deze dagen zoo menigmaal een oproep verneemt, vooral in verband met de zware tijdsomstandigheden.

Er is zeker wel niets te noemen, waardoor het ware christendom of de Gemeente des Heeren zoo zeer ondermijnd en duizenden zielen misleid zijn en nog worden, als het christianiseeren van alle menschen, die men er maar toe onder zijn bereik kon krijgen, door middel van valschelijk genaamden doop van onbewuste kinderkens. Christenen en Predikers, die nog evangelisch denken en gelooven, prediken dan later wel den gedoopten dat ze gelooven moeten in Christus, dat ze bekeerd en wedergeboren moeten worden; maar ze richten zich toch tot gedoopten, en doen juist 't omgekeerde van wat de Schrift ons leert. Deze leert ons toch dat wij het Evangelie zullen verkondigen aan alle schepselen en alle volken; ze tot leerlingen van Jezus maken en ze doopen. „Die gelooft zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden."

Ook behooren Doop en Avondmaal onafscheidelijk aan elkander, gelijk het sterven van onzen Heiland aan het kruis en Zijne begrafenis en opstanding onafscheidelijk tot elkander behooren en tezamen het groote werk en de oorzaak onzer verlossing door Jezus uitmaken.

De willekeurige verandering en de droevige verwaarloozing dezer heilige dingen, die tot zoo ontzettend nadeel en tot verwoesting van 's Heeren gemeente zijn geworden, moet ook als schuld beleden worden door de christenen, en daarmede moet bekeering gepaard gaan.

Voorts vereenigen wij ons gaarne met de geheele christenheid in verootmoediging en schuldbelijdenis voor God, die alle dingen weet, tot in de kleinste bijzonderheden. Er is behalve hetgeen wij noemden nog zooveel, waarover wij christenen, alle, ons hebben te schamen voor God, en bij Hem is vergeving, maar dan moet er ook waarachtige bekeering met de belijdenis samengaan. Anders baat het niet, en is ons belijden huichelarij. Laat er met iedere bewuste zonde gebroken worden, en laten de kinderen Gods elkander helpen in het naderen tot God. Bidt voor elkander!

Zie, dan zal er een terugkeeren gezien worden tot de oude paden, waarop we de voetstappen der Apostelen en der eerste christenen ontdekken. Dan zal de gloed der liefde weer oplaaien als een hemelsche gloed het geheele gebied der Gemeente, die Jezus Christus kocht door Zijn heilig bloed, in vlam zetten.

Geen halve maatregelen baten iets.

Eindelijk moeten we opmerken, dat al die bijzondere overeenkomsten en gebedsbonden, teekenen zijn van het abnormale en het droevig verval der gemeente. 's Heeren Gemeente IS een gebedsbond; is zij dat niet, dan is dat reeds bewijs dat zij van haar verheven standpunt afgeweken is, en staat op een grond van drijfzand.

Laat mij, ter kennismaking met bovenbedoeld blaadje, er een klein gedeelte, waaruit de aard van het geheel blijkt, letterlijk uit overnemen:

„Zoo is meer dan ooit tevoren deze geheele wereld verdoemelijk voor God en zijn het de goedertierenheden des Heeren, dat wij niet vernield zijn. En nu komen wij u vragen „Komt en laat ons wederkeeren tot den Heere, want Hij heeft verscheurd en Hij zal ons genezen, Hij heeft geslagen en Hij zal verbinden. Laat ons komen tot verootmoediging voor onzen God en met belijdenis van zonden elkander ontmoeten. Wij allen staan schuldig voor Zijn aangezicht. O laat ons opgaan, niet pleitende op onze gerechtigheid, alsof de eene natie meer schuld aan dezen gruwel zou hebben dan de andere, maar laat ons gaan pleiten op Zijne barmhartigheden, die vele zijn en Hem om uitkomst smeeken. Op den bodem van het schuldbelijden moeten wij één worden; één voor Zijn aangezicht; en dan zal Hij ons ook één doen zijn in Zijne vergeving en verheffing, in de betooning van Zijne genade en barmhartigheid. En daarom komen wij u vragen als Christenen uit een neutraal land, als Christenen uit dat land, waar de grooten dezer wereld hun vredestempel te vergeefs hebben opgericht: „komt en laat ons door algemeene schuldbelijdenis en verootmoediging voor God, den grondslag leggen van een geestelijken tempel des vredes. Laten Engelschen en Duitschers, Franschen en Oostenrijkers, alle strijdenden er elkander komen begroeten als kinderen van één huisgezin, als broeders en zusters van Christus, gekocht tot den duren prijs van Zijn bloed, en laat ons in Den Haag bij teekenen van brood en wijn elkander aannemen, zooals Christus ons aanneemt en laten wij door onze verootmoediging en gebed, door onze avondmaalsviering en dankzegging, het de wereld toonen, dat de Gemeente van Christus één is in haar taak van voorbidding voor de geheele wereld. Zoo zal de eenheid van de Gemeente als lichaam van Christus, weer geopenbaard worden en zal zij zich hare koninklijke en priesterlijke roeping bewust, weer het kanaal worden, waardoor God Zijne zegeningen aan deze arme wereld schenken kan en, zal God op de gebeden van Zijn volk, de wereld door al dit bittere lijden heen een onvergankelijken zegen bereiden."

Als correspondentie-adres wordt alleen aangegeven: „De gebedsbond", Den Haag, Frankenslag 333.

N. v. B.

Ingezonden.

Op Zondag 16 September mocht onze Chr. Reciteer-Ver. haar eerste jaarvergadering houden, in het lokaal der gemeente. Hierbij waren uitgenoodigd de Chr. Jongeliedenvereeniging „Eben-Haëzer," (onze Moeder-Ver) de Gemeente en de ouders der leden. Om ongeveer half zes opende de Voorzitter, Br. Ulbe de Vries, dit samenzijn met gebed, nadat hij vooraf had laten zingen Ps. 138 : 1 en 3. Hierna las hij ons voor 1 Cor. 13. In zijn inleidend woord wees hij er ons op, dat wij feestelijk

bijeen waren, naar aanleiding van ons vereenigingsstreven, om in schoone vormen, en met liefst ernstige bedoelingen onze Nederlandsche taal te leeren gebruiken. Nadat hij onze taal nog vergeleken had bij die van het buitenland, wees hij er ons op, dat wij als Christenen onze vrije taal behoorden te gebruiken, om met Gods hulp de wereldschgezinde harten te bereiken. Paulus liet ook nooit het verband los tusschen de gave en den Gever. En daar het wezen van den Vader liefde is, behoorden ook wij de liefde te bezitten en te betrachten. Wij kunnen wel alles hebben of meenen te hebben, maar zonder liefde is het een klinkend metaal en luidende schel schel gelijk. Als de Liefde er in ontbreekt, dan is de bedoeling van al ons werk, zelfzuchtig, ongeestelijk, onheilig en zelfs onrechtvaardig. Bij dit licht staan we voor het alziend oog van God. In iederen levenskring, bij ieder levensdoel, bij iedere levensdaad. En dan klinkt vaak het vonnis over onze daden en woorden: „een klinkend metaal en luidende schel." Maar zoo behoeft het niet te zijn. Wij willen niet uitblinken boven anderen, maar wel ijveren naar de beste gaven, niet om ons zelven, maar om God te verheerlijken. Dan is door de liefde, Gods zegen aan onze niet ongeestelijken arbeid verbonden. Na deze inleiding, riep spr. allen een welkom toe, en gaf het woord aan den Secretaris, Br. H. Fennema, om zijn jaarverslag uit te brengen, waaruit we mochten vernemen, dat we met 23 leden begonnen zijnde, nu 28 telden. Onze Oud-Voorzitter, Br. Krottje, die vertrokken was, was Eere-Voorz. geworden. De critiek op onze voordrachten is over het algemeen nog al gematigd; ze luidde: nog wat te eentonig, wat meer klemtoon en te vlug.

Hierna gaf onze Penningm., Br. H. v. d. Heide, verslag van de financiën. Hij vertelde ons dat er ruim f 23,— in kas was. Hierna volgde de verdere afwerking van ons program, dat uit niet minder dan 26 nummers bestond. Meest voordrachten, verder samenspraken, opstellen en een Friesche voordracht. Ook werden we vergast op zang van enkele dames, en een kort woord van Br. Kalsbeek. Eer we er aan dachten was het meer dan tijd om te scheiden. Nadat Br. v. d. Heide aan onzen Voorzitter namens de leden een mooi boekwerk ten geschenke had aangeboden, en wel een dagboek van Ds. Knap, getiteld: „De lendenen omgord," sprak hij ook nog een kort slotwoord. Hij bepaalde ons nog eens bij het door den Voorz. gelezene hoofdstuk, en bij het opstel van den Secretaris. Als de Heiland ook ons vraagt: „Hebt gij Mij lief?" of wij dan ook kunnen zeggen: „Heer, Gij weet alle dingen, Gij weet dat ik U lief heb." Tenslotte liet de Voorz. nog zingen de Avondzang, Gezang 180 vers 1, waarna Br. v. d. Heide dit feestelijk samenzijn met dankzegging sloot.

Welvoldaan gingen allen huiswaarts, overtuigd, dat de arbeid der Reciteer-Ver. deze vrucht had gedragen, dat men nu betere voordragers had, flinkere opstellen hoorde, en men vrijmoediger was, om in 't openbaar iets ten beste te geven.

Namens het Bestuur der Chr. Reciteer-Ver.

H. FENNEMA, Secretaris.

Leeuwarden, Oct. 1917.

Uit de Gemeenten.

's GRAVENHAGE. Een kort overzicht betreffende ons gemeentelijk leven en werken hier, moge een plaatsje in onze Gemeente-bode vinden.

Ons voorgaande bericht dateert uit Juni l.l. Toen werd o.a. bericht van twee jonge zusters, die op hare belijdenis werden gedoopt en der gemeente toegevoegd. Sedert werd weer tweemaal ons doopfont geopend om telken male een jonge broeder te doopen naar 's Heeren Woord. Ook deze jonge broeders gaven elk voor zich een welbewust getuigenis van hun deelhebben aan de verlossing, die in Jezus Christus is. Hunne namen staan nu ook op de lijst der voorbeden der gemeente. Moge hun voorbeeld nog door velen, die óók den Heere Jezus belijden, weldra gevolgd worden!

Voorts gaat het de gemeente wel; zij leeft in vrede en vloeit zoo als een stille beek tusschen de klippen van on- en bijgeloof door, uitziende naar den tijd, wanneer zij een breeden stroom zal worden binnen haar eigen door den Heer gevormde bedding.

De opkomst onder de gewone prediking is bevredigend en de *bidstonden worden vrij goed bezocht. De arbeid op straat* en in de „hofjes" geschiedde dezen zomer op eenigszins gewijzigde wijze. Niet meer werden er openbare toespraken gehouden, maar jonge broeders en zusters gingen met tractaten uit en bij de hofjes huizen langs en trachtten persoonlijke gesprekken met de menschen aan te knoopen, dat hun dikwijls wel gelukte. Die arbeid is zeer practisch en verdient steun en voorbede.

HOORN. Den 23 Sept. j.l. was voor de gemeente alhier een feestdag. Het was n.l. 34 jaar geleden, dat een kleine groep van 11 Christenen gehoorzaam wenschten te zijn aan des Heeren Woord en de belofte wenschten te ontvangen: „Die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden". Aldus werd hier de Baptisten gemeente gesticht. De herinnering daaraan wenschte zij nu op feestelijke wijze te vieren, door des middags te half vier bijeen te komen, om in een onderling „liefdemaal", waaraan ook een paar broeders van elders deelnamen, den Heer lof en dank toe te brengen voor Zijne groote genade, die de gemeente tot op dit oogenblik staande hield. Na afloop hiervan mochten wij ons nog scharen rondom den disch des Heeren en konden wij bij het einde zeggen: Het was ons goed daar te zijn geweest. Looft den Heer!

D. BROERTJES, Correspondent.

CORRESPONDENTIE.

Br. D. D. te H. In dank de bladen ontvangen. We denken zoo spoedig mogelijk op de bedoelde artikels terug te komen.

ERRATA.

In de overlijdingsadvertentie van de fam. Alberts, in 't vorig nummer geplaatst, was door den zetter ter drukkerij de datum 31 Sept. gezet; dit moest zijn 13 September.

Officieele Mededeelingen

DE A.S. HERFST-COMM.-VERGADERING.

Nog heeft geen enkele Gemeente bovengen. Vergadering uitgenoodigd. Laat ik nog even op het volgende opmerkzaam mogen maken:

De Gem. die de Comm.-Verg. ontvangt, kan bij die gelegenheid 2 à 3 avonden samenkomsten etc. laten houden. Al de brs. Comm.-leden zijn gaarne bereid daarin mede te helpen.

Die Gem. ontvangt daarvoor de brs. Comm.-leden en zorgt voor logies en een behoorlijke vergaderplaats. Voor 't middagmaal (liefst gemeenschappelijk) wordt f 1 per persoon en per dag vergoed.

Verzoeken tot ontvangst gelieve men liefst zoo spoe-

dig mogelijk bij ondergeteekende in te zenden.

Voorstellen of vragen voor deze Herfst-Comm.-Vergadering moeten eveneens met bekwamen spoed ingediend worden bij

B. PLANTING, Secr. d. Unie.

A'dam, Tolstr. 117.

LIEFDEGAVEN.

Vereen. „Voorzorg".

Ontvangen van Zuster Prost te Zutphen f 1.—, van de Gemeente Nieuwe-Pekela f 29.—.

De Penningm.,
S. HOUKES.

Haulerwijk (Fr.).

Voor het bouwfonds te Apeldoorn.

In dank ontvangen van een zuster te Apeldoorn door het verkoopen van verzameld theelood f 1,92.

Broeders en zusters, mag ik er nog eens aan herinneren. Wij hebben nog veel noodig.

Piet Joubertstraat 46. JAN VISSER.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van D. de H. te Hoogezand f 1.40, va[n] C. B. te Deventer f 13.09½, van J. W. te N.-Weerding f 18.50, van H. B. te Sneek f 10.70, van K. P. te Alte[veer] f 1.07, van B. de N. te Zevenbergen f 2.—, va[n] Zr. H. te Delft f 0.50, van S. v. d. L. te Den Haag f 0.40, van J. S. te Den Haag f 18.90, van F. J. de V[.] te Leeuwarden f 10.85, van W. de V. te Workum f 15.—, van H. ter B. te Haarlem f 16.80, van G. H[.] te Groningen f 37.30.

Stadskanaal. Administrateur.

Heden behaagde het den Heere, na een geduldig lijden van eenige weken uit ons midden weg te nemen onze geliefde Zuster

Grietje de Vries,

Wed. van I. de Roos,

in den ouderdom van 76 jaar en 6 maanden. Zij ging heen in de hope des eeuwigen levens. Wij staren haar na in de blijde verwachting straks met haar hereend te zullen worden.

De Gem. van gedoopte Christenen te Stavoren.

Stavoren, 7 Oct. 1917.

Verloofd:

K. REILING
en
G. KOOPMANS.

Duzartstraat 58²) Amsterdam
Jac. v. Lennepkade 245³) 2 Oct. 1917.

No. 1585. VRIJDAG 26 October 1917. 36ste Jaargang.

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTEN-GEMEENTEN IN NEDERLAND.

Verschijnt om de andere week.

Adres voor de Redactie:
Vaillantlaan 415, den Haag.
Voor administratie: te Stadskanaal.

ABONNEMENTSPRIJS:
Per kwartaal, franco p. post ƒ 0.40.
Voor 't Buitenland per jaar - 2.50.
Advertenties 1—5 regels 30 ct.
Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement lager.

GELOOF.

Geef m' een geloof, zoo vast en sterk,
Heer! dat ik ook het moeilijkst werk,
Met U begonnen, kan voleñden,
En dat ik 't al van U, o Heer!
Verwacht, en slechts Uw wil begeer.

Geef mij geloof om kalm en stil,
Te doen ál wat mijn Vader wil,
Niet steunend op mijn eigen kracht,
Maar slechts op Uwe liefde en macht.
Dan is 't geloof mijn al en al,
Hoe ook mijn toekomst wezen zal.

Geef mij geloof, dat ook in strijd
Mijn hart is aan mijn God gewijd,
En dat ik ook in zorg en leed
Mij veilig in Zijn hoede weet.
Dan is geloof ook troost en kracht,
Dan zie ik licht, zelfs in den nacht!

(Uit „Pniël") J. v. O.

Een gewetensvraag.

Jezus dan zeide tot de twaalven: Wilt gijlieden ook niet weggaan?
Joh. 6 : 67.

In onze voorgaande beschouwing zagen wij dat velen van zijn discipelen Jezus verlieten. Waarom? Omdat Hij niet beantwoordde aan hunne verwachtingen. Zij hadden slechts aardsche heerlijkheid en glorie op het oog en die verwachtingen waren hun door zijn rede ontnomen. In de plaats daarvan vorderde Hij van hen geloof in zijn persoon als den van God gezonden en uit den hemel gedaalden om hemelsche en eeuwige schatten voor hen te verwerven. Dat wilde er echter bij hen niet in, omdat zij alleen op zijn aardsche afkomst zagen. De wonderen die Hij deed waren voor hen geen teekenen die op zijn Goddelijken oorsprong wezen. Hunne oogen waren daarvoor gesloten. Zijne woorden moesten hun daarom als heiligschennis en Godslastering in de ooren klinken. Zij waren te eigengerechtig om hun verloren toestand voor God te erkennen en gevoelden daarom ook geen behoefte aan verlossing en vrede. Hun Messias-begrip werd door zijne rede den bodem ingeslagen; die klonk hun te hard, te ongerijmd in de ooren, en daarom gingen zij maar weer hun eigen weg.

Zoo gaat het nog altijd. Wie in eigen oog geen zondaar is, wie niet erkent schuldenaar voor God en daardoor des eeuwigen doods deelachtig te zijn, gevoelt ook geen behoefte aan verlossing en moet zich in den grond der zaak aan Jezus en aan zijn woorden ergeren, al prijst men Hem als voorbeeld ter navolging aan. Dit is echter ijdel geklap. Een van beiden: Jezus is die Hij gezegd en bewezen heeft te zijn, de Zoon van God, van den Vader gezonden om het offer te zijn, dat noodig was tot verzoening onzer zonden, of Hij is een misleider en bedrieger, een Godslasteraar, die naar recht en wet Zijn schuld aan het Kruis geboet heeft. Al die mooie redeneeringen over en voorstellingen van den persoon van Jezus zijn waardeloos! Er moet een keuze gedaan worden: vóór of tegen Hem. Nemen wij Hem niet aan als het Lam Gods, dat onze zonden heeft weggenomen, dan is Hij niets voor ons.

Met een kleine schare bleef Jezus, in het midden der twaalven, die de weggaanden zeker met droefheid nazagen, alleen; en nu richt Hij het woord tot hen: wilt gijlieden ook niet heengaan?

Oogenschijnlijk was deze vraag zeer vreemd. Was Jezus er dan zoo onverschillig onder, dat zoovelen Hem verlieten! Zonder twijfel niet. Was één hart er met droefheid over vervuld, dan zeker wel het Zijne; niet

om Zijnent maar om hunnentwil. hoewel Hij wist dat het geschieden zou (Joh. 2 : 24 en 25).

Voor hen die gebleven waren en in het bijzonder voor de twaalve was die vraag noodzakelijk. Het was een gewetensvraag die hen dwong een welberaden stap te doen. Alvorens de vraag te beantwoorden moesten zij er zich rekenschap van geven wat hen bewoog met de anderen niet mee te gaan, welken grond zij er voor hadden bij den Meester te blijven. Bovendien moest het ook tot een getuigenis dienen voor hen die met de anderen niet heengegaan waren, maar wellicht nog in twijfel stonden welken weg zij zouden kiezen.

Uit deze vraag zien wij ook dat de Heer geen dwang over hen wil uitoefenen. Hij heeft zijn afkomst en het doel van Zijn komst duidelijk uiteen gezet, nu moeten zij zelf weten of zij Hem zoo als hun Meester willen blijven volgen, of dat zij andere idealen hebben.

Met het oog op de velen, die ook nog heden Jezus den rug toekeeren, is de vraag: „Wilt gij ook niet heengaan", die de Heer nog altijd tot het geweten richt van een ieder, die zich een volgeling, een discipel van Jezus noemt, van het hoogste gewicht. Het moet tot een vrijwillige maar bepaalde keuze komen. In de gansche H. Schrift vinden wij niet één voorbeeld dat God ook maar den geringsten drang op het geweten des menschen wil uitoefenen. Overal, zelfs waar Hij met bepaalde eischen komt, wij hebben slechts te herinneren aan het bevel aan Noach, de roeping van Abraham en het bevel om zijn zoon te offeren, aan Mozes, aan den eisch van Jozua aan het Israëlitische volk, aan Saulus en vele andere voorbeelden, die wij in de Schrift vinden, blijft de weg tot weigeren open.

Er zijn menschen, die van onwederstandelijke genade spreken. Dit is een dwaling. De Schrift geeft ons daar geen grond voor. De Heer noodigt met aandrang en liefde. Hij laat zelfs bidden (2 Cor. 5 : 20) ja, waar Jezus in de gelijkenis zegt: „dwingt ze om in te komen", blijkt uit het geheele verband dat dit meer een dringende noodiging, een sterken drang is, waarop een weigering volstrekt niet uitgesloten is,

Dit wil nu echter niet zeggen dat de Heer het nu maar lijdelijk blijft aanzien, of wij al dan niet aan Zijn uitnoodigingen gevolg geven. Op verschillende tijden en wijzen herhaalt Hij ze. Door Zijn Woord en Geest, door zegeningen en beproevingen tracht Hij invloed op ons hart uit te oefenen om ons te bewegen Hem te volgen, Zijne discipelen te worden, Maar even waar is het, dat, waar zoovelen Hem verlaten, Hij hen voortdurend de vraag voorlegt: „Wilt gij ook niet heengaan"? Opdat wij onszelven rekenschap zouden geven waarom wij Hem volgen, en voor zelfbedrog bewaard zouden blijven. Wanneer onze keuze wèlgegrond is, dan kan onze belijdenis daarvan ook anderen ten zegen zijn.

Hebt ge reeds antwoord gegeven op de vraag van Jezus: Wilt gij ook niet heengaan? Zoo niet, doe het dan nog heden. Voor uzelven is het noodig, dat gij overtuigd zijt of gij Hem, dan wel den duivel toebehoort, en uw twijfel daaromtrent kan voor andere, zwakke, nog op twee gedachten hinkenden en ongeloovigen een struikelblok zijn, om een discipel van Jezus te worden.

N. Z. Jzn.

Getuigenis.

Den 7den Oct. l.l. werd in kerken en lokalen van verschillende Protestantsche gezindten 's morgens op den gewonen tijd van samenkomst, zeker ook in al onze gemeenten, in vereeniging met duizende christenen, in verband met den nood des tijds, eene gebedsure gehouden, en daarbij het hier volgende voorgelezen:

„Getuigenis der gezamelijke Protestantsche Kerken in Nederland uitgaande tot Overheden en Volken.

Onder den diepen indruk van den al feller woedenden krijg, die de wereld tot één slagveld dreigt te maken, hebben de Protestantsche Kerken in Nederland zich vereenigd om tegen de voortzetting daarvan een ernstig en dringend getuigenis te doen hooren.

Wetende, dat de tallooze uitingen, die reeds afzonderlijk uit het midden der Christenheid daartoe zijn opgegaan, tot heden door het oorlogsrumoer werden overstemd, verwachten zij, eenparig optredende en uitiing gevende aan de stem der christelijke conscientie, eerder te zullen worden gehoord.

Zij vertrouwen daarbij, dat ook de zusterkerken in de andere neutrale landen, ja zelfs die der oorlogvoerende natiën, overtuigd van den ernst en de waarheid van dit getuigenis zich hierbij zullen aansluiten.

Wij beginnen vóór alles met de erkenning van eigen schuld en spreken het uit, dat de zonden der volkeren ook de onze zijn.

Met name belijden wij — al heeft het aan de prediking der gerechtigheid en liefde onder ons niet ontbroken — in de duidelijke aanwijzing van het kwaad niet genoeg getrouw te zijn geweest. Zelve waren wij te dikwijls betrokken in een strijd om stoffelijk, althans weinig geestelijke belangen, onder elkander en ieder in eigen kring, waarbij meermalen wapenen en middelen werden gebruikt, die voor God niet konden bestaan. Ook waar wij opkwamen voor het recht en de eer Gods onder de menschen deden wij dit niet zelden op een wijze, die met dat verheven doel niet in overstemming was.

Dit alles in verootmoediging belijdende, smeeken wij om Gods Genade tot vergeving onzer zonden.

Wij zouden echter vreezen onze ontrouw te vermeerderen, als wij nalieten gezamelijk tegen de ontzettende gebeurtenissen van dezen tijd de stem te verheffen.

Daarom gevoelen wij ons geroepen in den naam de[s] Heeren te vermanen, dat aan het ruw geweld, hetwel[k] Europa met een volslagen ondergang bedreigt, een ein[de] worde gemaakt.

Op de ontzaglijke schade, die over de volken ee[n] diepgaande verarming brengt, willen wij hier niet t[e] grooten nadruk leggen.

Anders is het met het verlies van millioenen kost[b]are menschenlevens, dat al somberder stemt en alge[m]eene verslagenheid wekt.

Ernstiger nog is de ontwrichting van de zedelijke [g]rondslagen van het leven der volkeren. De zekerheid [e]n het vertrouwen, die daarvoor onmisbaar zijn, wan[k]elen; orde en en regel worden aan kant gezet en het [g]evolg daarvan, een onderste boven keeren van staat [e]n maatschappij, zal niet kunnen uitblijven.

Maar bovenal wijzen we op de geestelijke schade, [w]elke allerwege wordt aangericht.

Het recht Gods, dat naast erkenning van Zijne hoog[h]eid de eerbiediging eischt van het recht der volken [o]nderling, der groote en der kleine, wordt vertreden.

Schande wordt gebracht over den naam van Christus, [d]ie niet wil, dat er vijandschap en haat, maar verzoe[n]ing en dienende liefde onder de menschen wonen.

Er is geen juiste mededeeling meer, maar verberging [d]er feiten; niet de waarheid, maar de schijnvoorstelling [b]eheerscht de gedachten en oordeelvellingen.

Men zoekt steun in de verheerlijking van het eigen [e]n de verachting van het andere volk, zonder eenige [r]uimte te laten voor onderlinge waardeering.

Over en weer wordt Gods wraak over de tegenpar[t]ij ingeroepen, alsof men zelf zonder zonde was en on[d]oordacht wordt de leuze opgenomen: geen vrede zon[d]er overwinning; een gedachte, die met den geest des [E]vangelies van Jezus Christus ten eenenmale in strijd [i]s.

Zoo worden de gewetens verkracht.

Onberekenbare schade aan den Christelijken geest [d]reigt bij toeneming het gevolg te worden van de [v]oortzetting van den oorlog; de geestelijke goederen, [w]aarvoor de Kerken moeten waken, gaan verloren en [h]et werk der Zending, de heilige roeping der Chris[t]en-natiën tegenover de wereld, wordt met onvrucht[b]aarheid geslagen. Welken indruk toch moeten de [n]iet-christelijke volken, voor een deel mede in den oor[lo]g betrokken, ontvangen van een Evangelie, dat zij [d]oor zijn eigen belijders zien te schande gemaakt?

De Kerken kunnen onder dit alles niet langer zwij[g]en. Zij mogen geen oogenblik de gedachte toelaten, [d]at op grond van welke overweging ook voortzetting [v]an den krijg gewettigd zou zijn, maar achten het veel[me]er den plicht der natiën met alle kracht te streven [n]aar een vrede door overleg.

Hoe zou overwinningsroem kunnen wegnemen al [h]et leed, de smart en ellende, waarin de volken al die[n] [tijd?] worden gestort?

Welke overwinningsbuit zou kunnen opwegen tegen [de]n blijvenden wrok en smeulenden haat, die bij over[w]onnenen worden gewekt?

Daarom richt zich de dringende bede der kerken tot [R]egeeringen en volken om eindelijk tot bezinning te ko[m]en en zich de hooge roeping bewust te worden, waar[t]oe God de Christen-natiën heeft gesteld.

Bij de ootmoedige erkenning, de verdere voortzet[t]ing van die taak te hebben verbeurd, zij de innige [b]ede, dat Hij nog genadig moge zijn.

Voor wie naar Zijn woord luisteren wil, is het niet twijfelachtig, wat te doen staat; want voor volken en personen geldt de eisch: Zoo wie den naam van Christus noemt, sta af van ongerechtigheid.

Daarom roepen wij in Zijnen Naam terug van de macht der wapenen tot de erkenning en toepassing van het recht.

Dan zal de vrede, waarnaar het vurig verlangen uitgaat, niet op kunstmatige wijze behoeven te worden gezocht, maar zekerlijk gevonden worden.

De Protestantsche Kerken in Nederland:

De Nederlandsche Hervormde Kerk.
De Gereformeerde Kerken.
De Doopsgezinde Societeit.
Het Evangelisch Luthersch Kerkgenootschap.
De Christelijke Gereformeerde Kerk.
De Remonstrantsche Broederschap.
De Unie van Baptisten Gemeenten.
De Bond van Vrije Christelijke Gemeenten in Nederland.
Het Hersteld Evang. Luthersch Kerkgenootschap,

Op den Wachtpost.

De Herdenking van de Kerkhervorming is deze week reeds plechtig begonnen door een grootsch congres te 's Gravenhage. De herinnering aan het historisch feit, dat nu voor 400 jaar plaats vond, verdient wel met dankbaarheid herdacht te worden — ook wel door hen, die juist op de benaming *Kerk*hervorming minder nadruk leggen. De hervorming is een gebeurtenis van wereldwijde beteekenis. God heeft dat middel willen gebruiken om den stroom van ongerechtigheid die uit de officieele kerk ontsprong, te stuiten, de zon der vrijheid voor Gods getrouwen te doen rijzen en Zijn Woord onder het bereik der Gemeente en der wereld zelfs te brengen.

Voorzoover er dus een hervorming gekomen is *naar God en Zijn Woord* toe, is die een groote genadegift Gods aan de gemeente en aan de wereld. Er is op onze laatst gehouden Unie-vergadering terecht op gewezen, dat *zulke* hervorming steeds moet doorgaan en doorwerken, ook heden nog. Ze leidt van Rome's kerk en hare leeringen af.

Er zijn ook hervormingen geweest — en ze zijn er nog — van God en Zijn Woord af. Zulke hervormingen moeten we vreezen, hoe schoon ze zich soms voordoen.

Dat de geest der zich noemende Katholieke Kerk nog steeds dezelfde blijft als sedert eeuwen, viel ons weer eens op toen we voor enkele weken iets in „De Nederlander" lazen over het protestantsche zendingswerk in Spanje. Dit blad ontleende het hiervolgende aan de berichten „Evangelie in Spanje":

„De evangelische gemeente van San Sebastian is het slachtoffer geworden van een schandelijken aanval van onverdraagzaamheid en geweld van de zijde der roomsche geestelijkheid. Ik vertrouw, dat de Evangelische Alliantie haar protest bij de regeering zal indienen,

maar reeds nu wil ik, als herder en leeraar van genoemde gemeente in uw blad de feiten bekend maken en daardoor protesteeren tegen het besluit van den gouverneur der provincie.

Die feiten dan zijn de volgende: Eergisteren, 28 Januari, stierf een meisje, dochter van leden onzer gemeente en leerling van onze protestantsche school. Zij was twaalf jaren oud en had van haar zesde jaar af onze school bezocht. Ik had haar in haar ziekte bijgestaan en was bij haar laatste oogenblikken tegenwoordig geweest. De begrafenis werd voor den volgenden dag en natuurlijk op de burgerlijke begraafplaats vastgesteld.

Gisteren dan, begaf zich de stoet op weg, maar verbeeld u onze verwondering en verontwaardiging? Toen wij met het lijkje aan de burgerlijke begraafplaats waren aangekomen, werd ons daar door den portier en een politieagent aangezegd, dat de overheid geen toestemming tot de begrafenis in dit kerkhof verleende, maar dat het meisje op het roomsche kerkhof moest worden ter aarde besteld. Ik protesteerde natuurlijk tegen deze uitspraak en begaf mij terstond naar den burgemeester, die mij zeide geen bevel hoegenaamd gegeven te hebben en in mijn tegenwoordigheid per telefoon den portier last gaf het hek te ontsluiten en de begrafenis, volgens den wil der ouders, te doen doorgaan. Deze antwoordde, dat hij dat niet kon doen, daar hij order had van den aartspriester om het lijkje in beslag te nemen en op het roomsche kerkhof te doen bijzetten. Daarop zeide de burgemeester, dat hij er niets meer aan kon doen en dat ik mij wenden moest tot den gouverneur. Dit deed ik en wat antwoordde deze overheidspersoon? Dat hij den priester gelijk moest geven: immers het meisje was als kind in de roomsche kerk gedoopt en behoorde dus haar nog toe. Al onze argumenten waren vruchteloos: dat de ouders beiden tot de evangelische kerk behoorden; dat het meisje altijd in de evangelische leer was opgevoed en van haar zesde jaar af op onze school was geweest; dat de pastoor nooit naar het gezin had omgezien; dat ik het meisje tot in haar laatste oogenblikken had bijgestaan; dat de ouders het alzoo begeerden en het kind zelf het ook natuurlijk zou begeerd hebben; niets hielp. Hij bleef bij zijn redeneering: het meisje is roomsch gedoopt en moet dus volgens den roomschen ritus begraven worden.

Niets bleef ons over, dan heen te gaan en ons voorloopig te buigen voor het gezag van den gouverneur, behoudens protest en beroep op den minister."

Hoe jammer dat we er bij moeten voegen, dat het dikwijls onder de z.g.n. Hervormden al niet veel anders gegaan is. Wat hebben onze broeders, vooral in Duitschland, dikwijls bittere vervolging en plagerij van de zijde der Luthersche pastoren moeten verduren, alleen omdat zij tegen de valsche leeringen der kerk en vooral tegen den kinderdoop protesteerden en hun eigen hervormingsweg gingen. Dewijl de begraafplaatsen toen in de macht van de kerk waren konden zij menigmaal maar nauwelijks hun lijken begraven, en terwijl de kerkdienaars toen nog de huwelijken moesten sluiten, konden ze vaak niet dan met groote moeite en kosten hunne huwelijken wettelijk gesloten krijgen, omdat de broeders en zusters uit beginsel weigerden eene kerkelijke doopacte te toonen en te laten gelden. En onze Voorgangers werden niet erkend en werden niet toegelaten op een kerkhof aan de graven hunner overledenen te spreken. Sloten zij huwelijken dan beliepen zij boeten en werd zulk een huwelijk niet als wettig erkend. Van tijd tot tijd waren er dan nog goedgunstige pastoren, die den dienst op persoonlijk initiatief waarnamen.

Ook in ons goede land hebben de Baptisten al heel wat moeten verduren, maar toch zijn ze steeds veel zachter behandeld dan onze Duitsche baanbrekers. Waarschijnlijk was de tegenstand hier in den regel wat fijner gespannen, en waren de landswetten minder scherp.

Doch de tijden zijn veranderd. Ook voor ons Baptisten heeft de hervormingsvrijheid zich baan kunnen breken. Daarvoor willen we God danken.

Wel hebben wij tegen het zoogenaamde „doopleden"-stelsel nog heel veel te kampen en kunnen kerksche menschen en christenen, en de voorstanders van den kinderdoop in 't algemeen, zich nooit met de Baptisten en hunne beginselen verzoenen; maar dat wenschen wij ook niet. Wij verzoenen ons ook nooit met hunne begrippen en practijken betreffende het Nieuw Testamentisch gemeenteleven en den doop. En al valt zulks zwaar voor liefhebbende harten, we zeggen met Luther: Hier staan wij, wij kunnen niet anders. God helpe ons!

N. v. B.

Zending

Eenige jaren geleden stelden we onze lezers in kennis met den eigenaardigen, zegenrijken arbeid van den Duitschen Kapitein-Missionar, br. L. Bickel, met zijn zendingsboot aan de kusten van Japan.

„Der Wahrheitszeuge" bericht nu het volgende:

Als bij toeval werden we dezer dagen opmerkzaam gemaakt op een Amerikaansch blad, „Christian Herald" van 4 Juli l.l., waarin het overleden zijn van den hooggeëerden broeder Lukas Bickel vermeld werd. Intusschen moet hij reeds in Mei overleden zijn. Br. Bickel was, zooals velen weten, bestemd om de kleine eilanden, die zich ten Zuiden bij Japan aansluiten, met het Evangelie te bearbeiden. Daartoe had men hem, die jaren lang scheepskapitein geweest was, een bijzonder schip gebouwd, de „Fukuïn Maru" (het Blijdeboodschapschip). Hij zag groote gevolgen op zijn werk. In den loop der jaren had hij 60 stations gevestigd, en van een onderwijzer of evangelist voorzien. Zijn arbeidsveld had een uitgestrektheid van 100 mijlen. In het geheel bereikte hij in de 19 jaar zijner zendingsarbeid 420 steden en dorpen met tezamen $1\frac{1}{2}$ millioen zielen. Wie kende hem niet, den „boomlangen" kapitein! Ook wanneer hij in 't holle van den nacht met de lantaarn in de hand tusschen 't gebergte door naar zijn schip terugkeerde, heeft hem nooit iemand eenig leed gedaan; ofschoon zich daar destijds vele roovers ophielden. Zij allen wisten, dat hij uit zuivere, voor hen onver-

staanbare beweegredenen, tot hen gekomen was.

Iets naders over zijn sterven weten we niet. Ook zijn zuster, Mevrouw Dr. Gaüs-Bickel te Berlijn, had tot heden nog niets er van vernomen. Dit tengevolge van de oorlogstoestanden.

Thans nog slechts dit: Lukas Bickel was de jongste zoon van wijlen Br. Bickel (oud-redacteur van „Der Wahrheitszeuge"). Zijne moeder was als een „vorstin Gods", die haar zoon met sterke geloofshanden vasthield, zoodat hij dikwijls heeft gezegd, dat de eigenlijke zendelinge zijne moeder was en hij slechts hare gebeden uitwerkte. Tusschen moeder en zoon bestond dan ook de teederste verhouding, die zich laat denken. Hij bereikte den leeftijd van 48 jaar, zou alzoo naar den gewonen levensloop der menschen nog minstens **een paar tientallen jaren hebben kunnen dienen, wanneer het** maar mogelijk geweest ware zich wat meer te ontzien. Dat echter kon hij niet. Hij spande steeds al zijn kracht in. De liefde en dankbaarheid van vele gelukkig geworden Japaneezen vuurden hem gedurig aan.

Zijn nagedachtenis blijve op het zendingsveld in zegening. Moge God ook ons trouw doen blijven tot het einde!

N. v B.

Ingezonden.

Op uitnoodiging van ondergeteekende en nog een tweetal broeders, kwamen op Zondagavond 2 Sept. j.l. een negental broeders en zusters ten huize van broeder F. Beuneker bijeen, om de wenschelijkheid te bespreken van het oprichten eener Tractaat-Ver. in onze stad. Reeds dadelijk verklaarden allen zich bereid om als lid van zulk eene Ver. toe te treden, en om als jongelingen en jongedochters, die zich verlost weten door het bloed van Christus, aan dezen heerlijken arbeid, met al hun gaven en krachten, mede te werken. Een Bestuur werd gevormd, en met algemeene stemmen werd Br. F. Beuneker, benoemd als Voorz. De ver. kreeg den naam „Het Mosterdzaadje". We besloten om geregeld 's Donderdagsavonds ten huize van den Voorz. samen te komen, om over onzen arbeid te spreken, en **deze te regelen en daarop een bidstond te laten volgen.** Dat deze samenkomsten voor ons allen tot een zegen mogen zijn, en ons vrijmoedigheid geven om ons hart voor den Heer uit te storten, was onze begeerte. De vervulling daarvan mogen we elken Donderdagavond dankbaar opmerken. Ons tractaat-verspreiden geschiedt geregeld des Zondags; er worden door vrijwillige bijdragen van ons negental gelden bijeen gebracht om tractaten aan te schaffen. Een uur voor den aanvang der prediking gaan een tweetal bij de schippers langs, om hun reeds tijdig de blijde boodschap des Evangelie's door middel van de tractaatjes te brengen. Inderdaad een goed begin van den Zondag. 's Middags gaan we allen de verschillende buurten door, (we hebben onze stad in wijken verdeeld), om huis aan huis, onze blaadjes te verspreiden. Ook mochten we onlangs ter gelegenheid van wereldsche feesten, onze blaadjes daar brengen, en onze stem ter waarschuwwing laten hooren. Ten slotte werden we deze week nog bijzonder verblijd met een toestemmend antwoord op ons verzoek, om ook in het Diaconessenhuis aan de lijdenden en kranken, de *troost des Evangelies te mogen brengen.* Voegen we hierbij dat we ook alreeds met vrucht werkzaam zijn in het Militaire Hospitaal, en we tevens toegang verzocht hebben in het Stads-Ziekenhuis, dan kan men zich indenken hoe grootelijks we verblijd zijn, over de weldaden en zegeningen, die de Heer ons bij voortduring bewijst. Onze tractaten betrekken wij uit het Depôt onzer Unie.

Waarom we dit in „De Christen" vermelden? Wel om twee redenen. In de eerste plaats, opdat de verschillende lezers van „De Christen" zouden weten hoe we hier in Leeuwarden ons in den arbeid bewegen. En in de tweede plaats, om ook andere Jongelieden-Ver. op te wekken, de kern uit hun ledental, te weten degenen, die zich het eigendom van Christus weten, op te wekken, om ook zulk een arbeid aan te vangen. 't Zal hun zelf ten goede komen en anderen ten zegen zijn. Als het ooit toch noodig geweest is, dan zeker wel in deze donkere en bezwarende tijden. Zijn de velden niet wit om te oogsten, en bidden we niet dagelijks den Heer des oogstes, dat *Hij arbeiders in Zijnen oogst moge uitstooten?* Laat iedere bekeerde jonge man en jonge vrouw dan zeggen: „Zie Heer, hier ben ik, zend mij.

Met de bede dat de Heer onzen arbeid moge zegenen, en er vele zielen door behouden en al onze leden er door versterkt en bevestigd worden in het geloof, eindig ik.

Namens het Bestuur der Chr. Tractaat-Ver. „Het Mosterdzaadje" te Leeuwarden,

J. POSTHUMA, Secretaris.

HET HAARLEMSCH BOUWFONDS.

Wie heeft nog niet gezien, dat klein en need'rig kerkje?
Of kerkje is het niet, het is slechts een lokaal,
Waar ied'ren Zondag steeds het Heilswoord wordt ge- (predikt
Voor 't klein Baptistenvolk — dat het Zijn licht omstraal!

Ja, need'rig is het wel; zóó klein en onaanzienlijk,
Dat als een Woord-dienaar ons Gods spijs voor komt (zetten,
Hij vraagt, zoo ongedwongen maar: „Dit de Baptisten (kerk?
't Lijkt wel een berglokaal, voor turven en briquetten!"

Kunt gij dat dulden? gij, zoo rijk van God gezegend
Met spijs en drank, daarboven geld en goed!
Och, geeft ons toch gehoor, en wilt een gift ons schenken;
Dat eens een nieuw gebouw het oog weer tint'len doet!

't Adres is welbekend, en waarlijk wel vertrouwd.
Of weet gij 't niet? Bedenk U toch eens goed;
Het is een groote straat, zij leidt U naar „den Hout": —
Dat nu naar nummer 2 zich menig wissel spoed'!

X. IJ. Z.

Uit de Gemeenten.

SNEEK. Door welwillende toestemming van de broeders en zusters der Gemeente Haarlem was Zondag 7 October voor de Gemeente Sneek eene rijk door den Heer gezegende dag. Hoe kan zulks, vraagt wellicht menig lezer.

Wij willen dit gaarne toelichten. Een jonge dochter niet tot de Gemeente behoorende, doch in Haarlem van vroeger wel bekend, was eenigen tijd in Sneek gelogeerd bij haar vriendin. Daar deze vriendin en hare Ouders leden onzer Gemeente zijn, lag het voor de hand, dat ook zij met hen opging onder de prediking en in aanverwante vereenigingen. Al zeer spoedig kenden wij haar als een lieve Christin. Bij gelegenheid van het Heilig Avondmaal der Gemeente werd het haar te eng, dat ze alleen naar huis ging en de anderen zich aan den disch des Heeren plaatsten waartoe zij toch het recht van aanzitten had kunnen hebben, zoo ze gedoopt was geweest. Dientengevolge besloot zij den doop aan te vragen. Om de goede orde schreven wij zulks aan de Gemeente Haarlem en vroegen haar dan bij terugkeer, met attestatie te willen aanvaarden, wij ontvingen een toestemmend antwoord waarvoor wij genoemde broeders en zusters onzen dank toebrengen. Zoo werd dan genoemde zuster in ons midden, na gedane belijdenis, gedoopt. Ons kerkgebouw was dien namiddag overvol, hoewel het weer stormachtig was. Met ademlooze stilte werd de prediking van onzen broeder Voorganger aangehoord. Onze broeder sprak een ernstig woord naar aanleiding van Jer. 3: 4 b waarna de doop plaats vond in algeheele overgegevenheid en kalmte. Nadat de schare vertrokken was, zat de Gemeente in grooten getale rondom den tafel des Heeren Gode prijzende voor één dag van rijken zegen en de jeugdige zuster deelde ons later nog mede, hoe gezegend deze dag voor haar was, zoodat zij met blijdschap haren weg kon vervolgen.

Onze bede is van den Heer haar staande te houden en dat zij tot een sieraad Zijns naams mag wandelen waar de Heer hare weg ook moge heen leiden.

W. J. WIELENGA Secretaris.

HAULERWIJK. Op den 17 Sept. j.l. werd de gemeenten en de jongelieden vereenigingen uitgenoodigd in ons Kerkgebouw, om daar de Voorganger, Ds. Kuipers en Echtgenoote te feliciteeren met hun 25-jarige huwelijksfeest. De Kerk was bij deze gelegenheid, geheel als bruiloftzaal ingericht, zoodat de aanblik al direct gezellig was.

Om 7 uur des avonds betrad Ds de Haan van Musselkanaal het podium, en verzocht een paar verzen te zingen van Ps. 146.

Daarna las deze Ds. Ps. 128, waarover ZEerw. enkele woorden sprak tot inleiding, geheel toepasselijk en in verband met de tegenwoordige tijdsomstandigheden. Ook het verdere v. d. avond had br. de H. de leiding. Nu kwam aan het woord br. Bouma van Dragten. Het verheugde dezen br. dat de afdeeling Dragten bijne geheel tegenwoordig was.

Het was ook bij monde van dezen br. dat Ds. K. en Echtgen. een prachtige schemerlamp en een waterstel aangeboden werden, namens de brs. en zrs. aldaar.

Nu stond onze br. de Vries op, en sprak een ernstig en toepasselijk woord, waarbij hij namens de gemeente den Voorganger en echtgen. 6 eikenhouten stoelen aanbood de wensch hierbij uitsprekende, dat deze stoelen maar veel gebruikt mochten worden, door menschen die bekommerd waren over het heil hunner ziel. Nauwelijks was deze br. uitgesproken of de voorzitter der jongelieden vereeniging stond klaar om de jubelarissen een eikenhouten tafel aan te bieden, namens deze vereeniging.

Uit de woorden van deze sprekers bleek, dat er hartelijke liefde en toegenegenhied was tot Ds. K. K.

Ook spraken nog vele broeders ernstig en toepasselijk woorden.

Onderwijl waren de dienende Martha's druk bezig om te zorgen dat bij dit alles de honger ons niet kwelde, en dat de keelen nat gehouden werden. Dit was echter ook noodig want er werd dapper gezongen.

Ook enkele keeren lieten koperen muziekinstrumenten zich hooren, dit verhoogde de feestvreugde, zoodat er een goede feeststemming verbleef. Ook werden door enkele leden der vroegere Zangvereeniging nog een paar prachtige nummers gezongen. Maar al te spoedig was dan ook het uur weer daar, dat er geeindigd moest worden.

Ds. K. dankte geroerd, voor de liefde en de groote belangstelde hem en zijn vrouw ten deel was gevallen.

Br. de Vries werd verzocht met dank aan God, deze avond te eindigen.

v. d. H.

FOXHOL. We zijn gehouden om eens weer iets uit onze Gemeente te vertellen. Onze geschiedenis, hier in de oude buurtschap van visschers en vogelvangers, is eene geschiedenis van worstelen geweest.

Wat al stormen hebben onze Gemeente geschud en ontrust. Maar ook; welke wonderen van reddende genade zijn hier aanschouwd.

't Is heden 50 jaar geleden dat br. de Vrieze hier het evangelie kwam verkondigen, en voor 't eerst de doop naar de Schriften werd bediend.

En sinds is het werk Gods alhier, zij het ook onder veel moeite en druk, steeds voortgezet. Tot 1890 ging de arbeid gezegend voort, tot dat spoedig daarna de scheuring kwam, doordat de toenmalige Voorganger met een groot deel der Gemeente overging tot het Darbisme.

De weinige leden die overbleven waren geheel ontmoedigd. Straks stond het kerkgebouw eenzaam en verlaten.

Op verzoek der Unie trok br. Planting, toentertijd Voorganger der Gem. Groningen, zich 't lot der Foxholster Gem. aan. Een aanvrage om hulp in „De Christen" bracht de middelen bijeen tot herstel van 't kerkgebouw, en van toen af stond Foxhol onder leiding van br. Planting.

De arbeid in Goningen liet echter niet toe, dat ZEw. des Zondags naar Foxhol ging en daardoor bepaalde zich het evangeliesatiewerk tot avonddiensten tijdens de wintermaanden. Wijl daarvoor geen geschikte brs. in de Gem. waren, werden voorloopig geen ouderlingen en diakenen gesteld, maar een bestuur gekozen.

De arbeid vroeg echter geregelde bediening en daarom droeg br. Planting met algemeene instemming der Gemeente in 1910 de leiding over aan br. J. Jeronimus, die de Gem. nu elken Zondag kwam dienen in de prediking des Woords. De opkomst onder de prediking, eerst gering, nam spoedig toe, orde en rust keerden weer, zondaren werden bekeerd, 't aantal leden der Gem. verdubbelde.

Zeven jaren diende br. Jeronimus de Gem., deelend in al haar liefde en leed. Meer dan eens werd gevraagd, waarom inplaats van bestuursleden, geen ouderlingen en diakenen werden gekozen. Hiertoe is, na ernstig overwegen, voor eenige maanden besloten Na een diensttijd van zeven jaren als leider koos de Gem. met algemeene stemmen br. J. Jeronimus tot haren Voorganger, en voorts werden br. T Blaauw tot ouderling en de brs. H. v. Komen en J. Klunder tot diakenen gekozen, terwijl br. J. Siekman in zijn functie als secretaris werd herkozen.

Zondag 21 October had de bevestiging der ambtsdragers plaats. In den morgendienst trad hiertoe voor de Gem. op. br. J. Huizinga, Voorganger der Gem. te N.-Weerdinge, die naar aanleiding van 1 Kor. 15: 58. de brs. bepaalde bij hun hooge roeping, hun heerlijken arbeid en deszelfs gezegende uitkomst, waarna ambtdragers en Gem. nogeens hun verkiezing bevestigden, en op de gebruikelijke wijze de inzegening plaats had.

's Nam. 2 uur deed br. J. Jeronimus, nu officieel onze Voorganger, zijn intrede in de Gemeente, met een prediking naar aanleiding van Ps. 72: 16.

De Kerk was meer dan vol.

't Feestelijk samenzijn daarna bood aan de verschillende gasten van verre en nabij, alsook aan de leden der Gem, gelegenheid om hunne heilwenschen uit te spreken. Vele goede woorden zijn daar gesproken.

't Was voor onze Gem. een onvergetelijke dag.

Met vast vertrouwen op Gods beloften gaan we ook nu weer de toekomst tegen. Mocht de toekomst door genade een heerlijke zijn.

Met heilbede voor alle brs. en zrs.

J. SIEKMAN, Secretaris.

Lectuur

E. B. deze letters beteekenen samen Evangelisatie-bibliotheek. Wij ontvingen de derde of voor dit jaar laatste bezending van wat voor dit jaar in deze bibliotheek verscheen. Ze bestond uit de volgende geschriften: 1. „Ik kan niet anders!" 2. De Zwarte Lelie. 3. Acht kleine tekstkaarten. 4. Veertig nieuwe traktaten van de 50 cts. serie.

De vorige zendingen waren niet minder. De inteekenaren op deze Bibliotheek ontvangen inderdaad voor f 2,50 een mooie collectie gezonde lectuur ter verspreiding. Zeer aan te bevelen allen, die door middel van geschriften willen helpen evangeliseeren.

De uitgave van E. B. is een goede onderneming van de firma Voorhoeve te 's Gravenhage. Er kan zegen door verspreid worden. N. v. B.

Officieele Mededeelingen

Naar we vernemen is sedert den eersten dezer maand onze studeerende jonge Br. Reiling als Theologisch student bij de Vrije Universiteit ingeschreven. Deze broeder zal dus de eerste onder ons zijn, die zijne studiën aan eene Nederlandsche Universiteit zal voltooien. Hij zij in de voorbede der gemeenten aanbevolen.

. Ook een broeder uit de Z. D. Baptisten studeerde aan deze Universiteit. RED.

De Gemeente te N.-Weerdinge hoopt D.V. 31 Oct. a.s. het vierde eeuwfeest der Hervorming feestelijk te herdenken.

Zij noodigt brs. en zrs. uit de omgeving vriendelijk uit.

Als Sprekers hopen op te treden:

Br. Jac. Jeronimus. Onderwerp: „Luther en zijn hervormingswerk."

Br. J. G. de Haan: „De invloed der hervorming in latere eeuwen."

Br. J. Huizinga: „De hervorming en wij."

Aanvang voorm. 10 uur.

Des nam. voortzetting 2 uur.

Zij die 's voormiddags denken te komen worden verzocht hiervan kennis te geven aan den Secret. der Gem.

J. DE JONG.

Voor de Broeders die brandschade leden te Valthermond.

Ontvangen van br. U. Kingma te Chicago 92 dollar. Hartelijk dank voor zooveel medeleven. Wij waren G. z. d. weer in staat vele zorgen weg te nemen.

Met br. groeten,

Musselkanaal I. J. G. DE HAAN.

LIEFDEGAVEN.

Voor de Unie.

Ontvangen door Br. R. Klickmann van Edwin C. Curtis f 60.—, van J. G. Priestley f 36.—, van Mr. en Mrs. H. Ernest Wood f 6.—, van T. S. Penny f 6.30, van Rev. R. S. Latimer f 1.50, van Ernest S. Warren f 3.—, van Sir G. W. Macalpine f 12.60, van Rev. W. R. Bowman f 3.—, van Samuel M. Jervis f 2.—, van Mrs. Juchcombe f 1.55, van Mrs. Waterer f 0.60, van Rev. en Mrs. H. M. Greenwood f 60.—, van H. Brand f 2.—, van William Rouse f 3.—.

C. BRANDT, Penningm.

Van de Administratie.

Ontvangen van N. Z. te Amsterdam f 31.11½, van J. de B. te Apeldoorn f 0.77, van J. R. te Oude Schutting f 0.80 (voor het laten lezen van „De Christen").

ADMINISTRATEUR.

Varia.

VOLHARD IN HET GEBED.

De fabrikant Karl Metz te Freiburg, die voor zijn meer dan 1200 werklieden als een vader zorgde en wiens huis- en zaak-orde christelijk was, deed eenen vriend met wien hij een klooster-ruïne voorbij ging, de vraag, waarom dat klooster zoo vervallen was. De aangesprokene gaf verschillende reden op. Metz echter hernam: „In dit klooster werd eindelijk niet meer gebeden en niet meer gewerkt, daarom is het vervallen." Hetzelfde gevaar dreigt de gemeenten! Laat ons dus bidden en werken!

HET STERKE GELOOF REGEL!

Het ontga onze aandacht niet, dat de Schrift veeltijds het geloof als in zijne sterkte voorstelt, en niet de zwakken, maar de sterken tot voorbeelden geeft, en zwakheid des geloofs steeds berispt.

Zij doet zulks voorzeker om te voorkomen, dat wij de zwakheid des geloofs als iets regelmatigs zouden aanmerken, in het sterke geloof daarentegen iets buitengewoons zouden zien, waarnaar te jagen haast hopeloos is, wijl het slechts enkelen gegeven wordt.

Met dezen wenk doe de prediker zijn winste; zonder het zwak geloof te verwerpen, late hij uitkomen, dat het sterke regel behoort te zijn.

J. VAN ANDEL.

Manifest aan de Baptisten Gemeenten in Nederland.

Geliefden in onzen Heere Jezus Christus!

Den 31sten October a.s. zal het 400 jaar geleden zijn dat Luther aan de deur van de slotkerk te Wittenberg zijn stellingen tegen den aflaat bevestigde.

Die datum wordt algemeen aangenomen als het begin der eigenlijke kerkhervorming, en vandaar ook dat in de meeste, zoo niet alle protestantsche kerken der wereld, op dien dag of omstreeks dien dag zal worden stilge-

staan bij den zegen, dien de hervorming den volken der wereld gebracht heeft.

Het juk der Roomsche hierarchie werd afgeschud; de Heilige Schrift weer tot eer en aanzien gebracht en de leer der rechtvaardigmaking door het geloof alleen weer op de kandelaar geplaatst.

Echter niet op alle punten zijn de groote hervormers teruggekeerd tot de Heilige Schrift. Het bijbelsche ideaal van Gemeenten van geloovigen hebben zij òf niet gezien òf niet aangedurfd. Daarom hebben ze ook den onschriftuurlijken kinderdoop — ofschoon ten deele anders gemotiveerd — van Rome's kerk overgenomen.

Stemmen, die zich toen reeds tegen de handhaving van dit misbruik binnen de gezuiverde kerken verzetten en aandrongen op de vorming van Gemeenten naar bijbelsch voorbeeld, zijn onverhoord of met geweld tot zwijgen gebracht. De overgroote meerderheid der protestantsche kerken heeft tot op heden deze dwaling gehandhaafd.

Wij wekken mitsdien de Gemeenten op om:

1. God te danken voor den zegen, dien de hervorming der 16e eeuw over de wereld gebracht heeft;

2. Hem te bidden allerwege de oogen te openen voor het onbijbelsche van den kinderdoop en de harten te neigen om in gehoorzaamheid aan Zijn Woord terug te keeren tot de apostolische leer en praktijk van Doop en Gemeentevorming;

3. Hem te smeeken om den Geest der genade en der gebeden opdat zij overeenkomstig hun hooge roeping in deze wereld heilig en godzalig leven mogen.

Het Dag. Bestuur van de Commissie der Unie,
J. LOUW, Voorz.
B. PLANTING, Secr.

Ondertrouwd:
CATARINA FöLKNER
en
HENDRIK KRUITHOF.
Hengelo (O.)
1ste Berflo Esweg 17.
Huwelijksvoltrekking Zaterdag 27 October.

Op Woensdag 31 Oct. hopen onze geliefde Ouders, Behuwd en Grootouders,
PIETER DRENTH
en
JANTJE BERGHUIS
den dag te herdenken dat zij voor
veertig jaren
in den echt zijn verbonden
Hunne dankbare Kinderen, Behuwd- en Kleinkinderen.
Groningen, Oct. 1917.
Cubastraat 101.

Heden overleed in de volle verzekering des geloofs in onzen H. J. Chr. na een langdurige ziekte, onze geliefde Echtgenoote, Moeder, Behuwd- en Grootmoeder
Sibbeltje Buma
Echtgenoote van Jacob de Jong, in den ouderdom van ruim 74 jaren.
Mede namens de familie,
JACOB DE JONG.
Sneek, 17 Oct. 1917.

No. 1586. VRIJDAG 9 November 1917. 36ste Jaargang.

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTEN-GEMEENTEN IN NEDERLAND.

Verschijnt om de andere week.

Adres voor de Redactie:
Vaillantlaan 415, den Haag.
Voor administratie: te Stadskanaal.

ABONNEMENTSPRIJS:
Per kwartaal, franco p. post ƒ 0.40.
Voor 't Buitenland per jaar - 2.50.
Advertenties 1—5 regels 30 ct.
Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement lager.

HERVORMING.

Uit de donkre kloostercellen
Straald' een glansrijk hemelsch licht;
God deed levenskracht opwellen
In een doodsnacht, in 't gericht —
God gebood, het licht was daar,
God maakt Zijn beloften waar.

Op den kandelaar ontstoken,
't Licht, de levenstoorts van 't Woord —
Boom des levens weer ontloken
Werpt nu vrucht van oord tot oord.
't Woord des kruises toont zich waar
Roerend 's harten levenssnaar.

Logenburchten nu bezwijken,
Satans doelwit kwam aan 't licht,
Ja, zijn list en haat moest wijken
Voor het werk door God verricht;
God sticht door Zijn Geest en Woord
Zijn Gemeente heerlijk voort.

Zalig, die Hem dat vertrouwen,
Zij toch worden niet beschaamd;
Zij, zij zullen 't eens aanschouwen,
Hoe het werk door God beraamd
Naar Zijn wijsheid wordt voltooid,
Eeuwig schoon Zijn raad ontplooit!

N. v. B.

Alleen door het geloof.

Maar de rechtvaardige zal door zijn geloof leven. Hab. 2 : 4b, Joh. 3 : 36, Gal. 3 : 11, Hebr. 9 : 17.

Dat woord is het brandpunt en de wortel der Hervorming der 16e eeuw geworden en gebleven. 't Is ook het sterkste argument tegen de Roomsche kerkleer, alsmede tegen alle eigengerechtige werken en bloot uitwendige godsdienstvormen, vast en hooggehouden om er de behoudenis der ziel door te verwerven. Het was ook de kracht van Luthers innerlijke ervaring, welke hem op den hervormingsweg geleid heeft. Over deze dingen, als over den persoon van Luther en over zijn arbeid en strijd voor de Hervorming, is in deze laatste dagen dikwijls en veel gesproken. En dat terecht, nu het 400-jarig bestaan der Hervorming herdacht werd.

Den grooten tijdgenoot van Luther, slechts 13 jaar later dan L. geboren, den eigenlijken *Nederlandschen* Hervormer, den zoo merkwaardigen, godvreezenden *Menno Symons*, hoorden we geheel niet noemen. De oorzaak daarvan is zeker niet ver te zoeken. Doch daarop gaan we thans niet verder in.

Opvallend is de gelijke zielservaring, die beide Hervormers gehad hebben. Beide hebben diep schuldgevoel tegenover God doorleefd en zijn beide verlicht en verkwikt geworden toen zij met het woord van God, dat is de H. Schrift eenigszins in kennis en aanraking kwamen. Hun wegen liepen voorts wijd uit elkander en hunne ervaringen op den Christelijken weg en in hun hervormingswerk waren zeer verschillend. Is Luther door wereldgrootheden weldra op 't schild genomen en hoog verheven, Menno heeft voortdurend onder lijden en vervolging, in druk en armoede, verachting en verbanning zijn werk moeten uitvoeren, zijn weg moeten vervolgen en zijn aardsche loopbaan moeten eindigen. In de groote hoofdzaak: rechtvaardig alleen voor God door het geloof in Jezus Christus, stemden beide Hervormers samen en getuigden van de kracht der verlossing door Christus' zoenbloed.

Laat ons hier iets uit Menno's getuigenis over de gerechtigheid des geloofs overnemen uit zijn „Fundament en Klare aenwijsinge van de zaligmakende leere Jesu Christi" (uitgave 1681).

We geven het in de tegenwoordige spelling, overi-

gens ongeveer letterlijk:

OVER HET GELOOF.

„Wij vereenigen ons met de leer van Christus en zeggen: Geloof het Evangelie (Mark. 1 : 15). Dat Evangelie is de vreugdewekkende boodschap van Gods wege, betreffende Gods gunst en genade jegens ons en van de vergeving onzer zonden door Jezus Christus. Dit wordt door het geloof aangenomen onder de werking des Heiligen Geestes, afgezien van alles wat in 't verleden ligt, hetzij gerechtigheid of ongerechtigheid, maar hopende op de dingen, die niet te hopen zijn, om zich met het geheele hart te werpen op 's Heeren genade, Zijn Woord en belofte en op de waarachtigheid Gods. Zijne beloften feilen niet, en daardoor wordt het hart vernieuwd, omgekeerd, vroom, tevreden en verblijd. Zoo wordt een kind Gods geboren, en gaat in vol vertrouwen tot den troon der genade; wordt een medegenoot van Christus en deelgenoot des eeuwigen levens.

Zoo den tijd in acht nemende, hooren en gelooven zij 's Heeren Woord, beweenen hun verleden onnutte leven en wandelen, en zoeken medicijnen en raad voor hunne kranke zielen. Tot zoodanigen spreekt Christus tot troost aller bedroefden wegens de beschuldiging van hun geweten: geloof het Evangelie, d.i. vreest niet, zijt gerust en getroost, Ik wil u niet straffen en slaan, maar genezen, vertroosten en leven geven. Het gekrookte riet wil ik niet verbreken, het rookende vlaswiek niet uitblusschen; het gebrokene wil ik heelen, het gewonde verbinden, de kranken genezen en het verlorene zoeken. Ik ben niet gekomen om rechtvaardigen te zoeken, maar om zondaren tot bekeering te roepen. Volgens den wil mijns hemelschen Vaders ben Ik in de wereld gekomen en ben door de kracht des Heiligen Geestes een zienelijk, tastbaar, sterfelijk mensch geworden, u in alles gelijk uitgenomen de zonde. Ik ben de Eerstgeborene aller creaturen, de Zoon des Almachtigen Gods, gezalfd met den Heiligen Geest, om den armen het Evangelie te prediken, en om te genezen de gebrokenen van harte, de gevangenen loslating te prediken, de blinden het gezicht te geven, de verslagenen henen te zenden in vrijheid, om te prediken het aangename jaar des Heeren.

Verder: gelooft het Evangelie, want Ik ben het Lam, dat voor ulieden geslacht is. Ik neem de zonden der wereld weg. Ik ben u van mijn Vader geworden tot wijsheid, gerechtigheid, heiligmaking en verlossing. Ieder, die in Mij gelooft, zal niet beschaamd worden. Ja, ieder, die gelooft dat Ik die ben, heeft het eeuwige leven.

Ziet, geliefden, allen, die aldus gelooven, ontvangen de verzekering gelijk geschreven staat: Hij heeft hun macht gegeven kinderen Gods te worden, die niet uit den bloede, noch uit den wil des vleesches, noch uit den wil des mans, maar uit God geboren zijn. Het zijn degenen, die door het geloof gerechtvaardigd zijn en vrede met God hebben, door onzen Heer Jezus Christus, door Wien wij deze genade verkregen hebben en roemen in de hope der heerlijkheid Gods (Rom. 5 : 11).

Dit alles is uit genade. Paulus leert: „Zij hebben alle gezondigd, en zijn beroofd van de eer, die God aan hen hebben zou; maar worden om niet gerechtvaardigd uit Zijne genade, door de verlossing, die in Christus Jezus is. Welken God voorgesteld heeft tot een verzoening of genadetroon, door het geloof in Zijn bloed enz. Er is niemand op aarde, die zich om des geloofs wille beroemen kan. De zaligheid is Gods gave. Allen, die deze van God ontvangen, verkrijgen een boom, vol van allerlei kostelijke vruchten. Wel hem, die met dit geschenk Gods begiftigd wordt. Zij toch is uitnemender dan alle goud, zilver en edelgesteente der wereld. Niets is met haar te vergelijken. Wie ze ontvangt, ontvangt Christus Jezus zelf, heeft vergeving van zonden, een nieuw gemoed en het eeuwige leven.

Het waarachtig geloof dat voor God geldt, kan niet ledig of onvruchtbaar zijn, moet zich naar zijn aard openbaren en werkt steeds in de liefde; het doet vrijwillig in den weg der gerechtigheid treden en vleesch en bloed afsterven, lusten en begeerlijkheden kruisigen om zich te verblijden onder Christus kruis; het vernieuwt, wederbaart, maakt levend, vrijmoedig en vredevol in Christus Jezus.

Ziet, zulk een geloof (ik betuig het) is Gods gave, uit welke, naar luid der Schrift, de rechtvaardige leven moet. Abel, Henoch, Noach, Abraham, Mozes en Rachab hebben er uit geleefd, even als alle heiligen.

Iedere boom, die geen goede vruchten voortbrengt (al zou hij ook met veel bladeren prijken) wordt vervloekt en moet door vuur verteerd worden. Zoo ook is een onvruchtbaar, krachteloos geloof, dat den wereldlingen eigen is, en dat, hoe het zich met veel geleerdheid en welsprekendheid vertoont, ja zelfs wonderdadig kan zijn, maar toch niet door de liefde werkzaam is, voor God onrein, dood en onder den vloek.

Hierom vermanen wij u in Christus Jezus, gelooft het Evangelie, d.w.z. gelooft de blijde tijding van Goddelijke genade door Jezus Christus. Sta af van ongerechtigheid, betoont waar berouw over uw verleden kwaad, schik u onderdanig naar des Heeren Woord en wil, zoo zijt gij medegenooten, burgers, kinderen en erfgenamen van het nieuwe Jeruzalem. Daar zult ge allen vrij zijn van vijanden, van zonde, dood en graf, en de duivel nadert u niet meer.

Wandelt dus niet naar het vleesch, maar naar den Geest."

Tot zoover de Hervormer Menno Symons.

Het is opvallend, dat Menno zooveel nadruk legt op de practische openbaring en toepassing van het beleden geloof. Hij is de Jakobus des Nieuwen Testaments, en roept zijn tijdgenooten met diepen ernst toe: „spreekt alzoo en doet alzoo."

Hij moest het reeds in zijn dagen zien en ervaren hoevelen wel hervormd heetten te zijn, maar 't niet waren.

Mag en moet zijne vermaning in onzen tijd nog niet met kracht herhaald worden?

N. v. B.

Zending.

Onder het opschrift „Mahuta" deelt Rev. W. I. Fallerton, de binnenlandsche secretaris van het Engelsche

Bapt. Zendinggenootschap en dit jaar president van de Bapt.-Unie in Engeland, eenige treffende bijzonderheden mede van dit zendingsstation. Hij verhaalt hoe veertig jaren geleden de beroemde Afrika-reiziger H. M. Stanley na een reis van negenhonderdnegenennegentig dagen dwars door Afrika aan de westkust aankwam, en hoe tien jaren later Thomas Comber na negen jaren arbeids voor Christus in het Congoland stierf. In dien tusschentijd begon de verandering in Mahuta.

De eerste Congo-zendelingen vestigden zich te San Salvador, op Portugeesch gebied, op vrij grooten afstand van de rivier. Maar de machtige stroom wenkte hem als 't ware steeds om hem te volgen naar het binnenland, hoewel de inlandsche bevolking hen altijd verhinderde. Eens kwamen zij tot Mahuta, maar daar was het volk zoo vijandig, dat zij Comber en Hartland aanvielen. Deze vluchtten, achtervolgd door de woedende wilden. Comber werd door een kogel in den rug getroffen. Hij viel neêr, en zei tot Hartland, : „Het geeft niets, John. Ik ben getroffen, maak dat je voortkomt." Maar al spoedig merkte hij, dat hij kon opstaan, en samen liepen zij toen zoo hard zij konden, steeds vervolgd, beschoten en met steenen gegooid door de inlanders. Gelukkig trof hen verder geen kogel, maar Hartland was reeds in het begin door een grooten steen aan het hoofd gewond en had verscheidene slagen gehad, zoodat het wel een wonder mocht heeten, dat zij meer dan een uur lang hun vlucht konden volhouden. Eindelijk zagen zij het woedende volk terugkeeren, en konden toen kalmer voortloopen. Maar zij waren geheel uitgeput en toen zij eene vrouw zagen, die op het land bezig was, vroegen zij haar om wat water. Zij haalde een kalebas met water, die zij voor zich zelve meêgebracht had en gaf hun die. Hoe gretig dronken zij en toen de vrouw dat zag, zeide zij : „Neemt ook wat cassava, gij zult ook wel honger hebben." En toen zij haar een paar strengen kralen *) aanboden, antwoordde zij : „Ik verkoop geen water." Maar naar de cassava gebruikt te hebben, lieten zij de kralen in haar mandje glijden, en gingen verder. En deze arme vrouw werd een der eersten, in wiens hart het licht des Heeren de duisternis van het heidendom verdreef.

Eerst na drie dagen, toen zij weer behouden te San Salvador waren, kon de zendeling Crudgington den kogel, een zwaar stuk ijzererts, dat ruim drie centimeter diep in Comber's rug zat, verwijderen, en hoewel de wonde niet ontstoken was, kreeg hij toch zulke zware koortsen, dat zijn leven veertien dagen achtereen als aan een draad hing. Onder Gods zegen herstelde hij echter en kon nog veel doen voor dat donkere land eer de Heer hem opriep tot hooger dienst.

Later werd de arbeid daar zeer gehinderd door de tegenwerking der Roomsch-Catholieken, en de toestand werd zoo moeilijk, dat de Christenen gevoelden dat de eenige weg om in vrede te wonen was de plaats te verlaten. Zij verhuisden dus allen naar den anderen kant van het dal en bouwden daar een nieuw dorp, waaraan zij den naam gaven van Luzizila, dat volharding, lijdzaamheid, moed beteekent. Wel een bewijs van het geheiligd verstand van deze inlandsche Christenen.

Bij dezen uittocht werden zij geleid door Bulu Kati, die nu onlangs nog een geruimen tijd gevangen gezeten heeft ten gevolge van een valsche beschuldiging op aanstoken van de priesters, maar de liefde van Christus woont in zijn hart en hij heeft getoond den waren martelaarsgeest te bezitten, die lijden kan zonder te klagen. De zendeling Stephens had hem eens stereoscoopplaten laten zien met eenige voorstellingen uit het leven van Christus, waarvan een den Heer voorstelde, dragende zijn kruis. Kort daarna vond men hem hartstochtelijk snikkende, en toen Mr. Stephens hem trachtte te troosten zei hij slechts : „O Heer, mijn Heer, ik kan het niet verdragen !" Hij had die geschiedenis dikwijls gehoord, en tevoren was het slechts een plaatje voor hem geweest, maar de stereoscoop maakte het voor hem als levend. En er was nog een andere reden voor zijn tranen ; hij kon wel van het lijden van andere hooren zonder er zoo door aangedaan te worden, maar dit was de smart van den levenden Christus. Daarom treft het woord des kruises de menschen van alle landen en in alle eeuwen zoo diep ; het is een levend woord.

Mahuta is een van de verste buitenposten van het station Wathen, en reeds eenige jaren was het duidelijk dat dit dorp eigenlijk weêr een nieuw zendingsstation moest worden. Na bijne eindlooze onderhandelingen met de autoriteiten is een stuk grond voor het nieuwe station aangekocht, en de zendeling W. B. Frame is er gevestigd. Deze zendeling heeft reeds jaren te Wathen gearbeid, en in den tijd, toen de bij velen onzer bekende zendeling John Bell met zijne echtgenoote, geb. Feisser daar was, dewijl hij toen nog ongehuwd was, woonde hij bij hen in. Het nieuwe station zal nu niet meer Mahuta heeten, maar Kibentele, want het oude is voorbijgegaan.

Kibentele ! Een vreemd woord, maar laat de eerste lettergreep eens weg, en bedenk dan, dat elke lettergreep in de Congotaal met een klinkletter moet eindigen, en dan vindt ge Bentley — de eerste die met Crudgington tot Stanley Pool doordrong, de stichter van het station Wathen, een van de groote zendingstations der wereld. Twaalf jaren geleden, op 't Kerstfeest, ging hij naar het Vaderhuis. Mahuta zal zijn gedenkteeken zijn, en al de gemeenten zullen zich verblijden, dat zijn naam altijd zal voortleven in het land dat hij zoo liefhad.

---

*) een Congoosch ruilmiddel.

Luther's Gemeentebegrip.

door W. Wiswedel.

Een van de nieuwste theologische historische onderzoekers der Hervormingsgeschiedenis, H. Hermelink, besluit zijn onderzoekingen over Luther's Gemeentebegrip met de woorden: „Mochten wij Protestantsche Theologen toch eenigszins tot een goed inzicht komen over Luther's kerkbegrip en over den arbeid van den Reformator, om tot een nieuwe organisatie der kerk te geraken.

Wij zien hieruit hoe moeilijk de behandeling van ons onderwerp is. En toch is het voor ons, die tot de vorige kerken behooren en vertegenwoordigers zijn van het beginsel der Gemeenten van geloovigen van niet gering belang, het desbetreffend standpunt van Luther te leeren kennen. Was de bedoeling van den hervormer werkelijk gemeenten van geloovigen te stichten, dan hebben wij recht om ons op hem te beroepen. In het tegenover gestelde geval, d.w.z. was de Volks- of bepaald de Staatskerk zijn kerk-ideaal, dan doen wij beter, bij de verdediging van ons gemeentebegrip, ons niet op Luther te beroepen.

Om nu onze vraag naar het juiste standpunt van Luther, zooal niet te verontschuldigen, dan wel te verstaan, doen wij goed, allereerst kortelijk een blik op de historische ontwikkeling der groote kerk voor de reformatie der zestiende eeuw te slaan.

De eerste eeuwen doen ons de Christengemeenten zien onder den druk van de Staten. Het Jodendom sloot de secte des Nazareners uit en het heidendom trachtte haar te onderdrukken, zoodra het ophield haar bestaan stilzwijgend en moedwillig over het hoofd te zien.

Maar de Gemeente groeide tegen de verdrukking in en de staat zag in den wasdom dezer secte een nationaal gevaar. Toen het aantal der geloovigen dan ook vermeerderde, hun organisatie verbeterd werd, en hun invloed op de massa des volks toenam, brak de vervolging uit; en kwam de tijd dat de Staatslieden slechts de keuze hadden om, óf de Gemeente uitteroeien, of zich aan haar leer gewonnen te geven. Constantijn de Groote koos het laatste. De Kerk ging den ongelukkigen echt met den Staat aan! Zij ging geheel in den Staat op, en de Staat in de kerk. De kerk opende door dit verbond de deur voor de wereld, en kwam daardoor aan de dwalingen en alle heidensche gebruiken tegemoet.

De leidende gedachte van dit verbond tusschen den Staat en de kerk was deze dat de Staat door de kerk en de kerk door den Staat zijn heerschappij over de volken zochten te versterken en te vermeerderen.

De Keizers trachtten de machtige kerk aan den Staat dienstbaar te maken. Zij riepen de Synoden samen, bekrachtigden hun besluiten, en èischten maar al te dikwijls dat de Synoden hun inzichten eenvoudig voor de ware zouden verklaren.

De overheden verleenden natuurlijk voor dergelijke tegemoetkomingen der kerk ook menige liefdedienst. Zij die vroeger de Christenen vervolgd hadden, namen nu de verplichting op zich, om de heidenen en de ketters te vervolgen. Inzonderheid was bij leerkwesties de verleiding te groot om met behulp van de keizerlijke macht de leerstelling algemeene goedkeuring te verschaffen. Derhalve deden grooten en kleinen hun best om de gunst van het Hof te verwerven.

Bij vervulling van kerkelijke ambtsbetrekkingen zocht de Staat vooral zijn invloed te doen gelden. Hij verschafte aan de hoogere geestelijken, voornamelijk in het Westen, regeeringsambten, of zelfs vorstelijk gezag over afzonderlijke landschappen, en verschafte hun geld en grondbezit. Een met zulk een wereldlijk ambt bekleed geestelijke was daardoor ook meteen een gedwee werktuig van den Staat geworden. De kerk was in den Staat en de Staat in de kerk, en deze wederzijdsche gemeenschap heeft langer dan duizend jaar de geschiedenis der belijdende christelijke volken beheerscht.

Natuurlijk waren er ten allen tijde dezulken die verlangend terugzagen naar den Apostolischen tijd des christendoms, en met den heiligen Bernhard zuchtten: „wie geeft mij de kerk weder, zooals zij was in de dagen van ouds." Om daar echter nader op integaan, is hier de plaats niet.

De kerk- en de wereldgeschiedenis doet ons verder zien, dat de Keizers in het Oost-Romeinsche Rijk hoe langer hoe meer, niet slechts de beschermheer, maar ook de hoogste dragers der kerkelijke wetgeving werden. Er wordt gemeld, dat, nadat reeds Constantijn zich „den titel van „Bisschop in uitwendige aangelegenheden" toegeeigend had, de op de kerkvergadering te Constantinopel (448) vergaderde Bisschoppen, Theodosius II uitriepen tot koninklijke Hoogepriester voor vele jaren."

In het Westen wist de kerk hare zelfstandigheid beter te bewaren. Reeds vroeg matigde zich de Romeinsche Bisschop bijzondere voorrechten aan boven de andere Bisschoppen. Door de zwerftocht der volken stortte de vermolmde troon des Caesars ineen, maar de volkeren, ja zelfs de trotsche Attila, bogen zich voor de door den Bisschop vertegenwoordigde kerk. Door de aan de kerk gemaakte aanzienlijke schenkingen, was de Romeinsche Bisschop meester over een afgebakend grondbezit, en hieruit ontwikkelde zich allengs een grondbezittelijk souverein recht, dat den grond tot den lateren kerkstaat legde.

Uit den titel van Romeinsch Bisschop, ontwikkelde zich al zeer spoedig dien van Paus, die, inplaats van den Keizer, het hoogste goddelijk gezag over de kerk vertegenwoordigde.

Voortaan stonden de zaken zoo, dat de Paus den steun van den keizer, en de keizer dien van den Paus noodig had, om hun gezag te handhaven. Wie van beiden bij geschillen de overhand behield hing grootendeels van de kracht en energie des persoons af. Hendrik III b.v. heeft drie Pausen benoemd en weder afgezet, Hendrik IV daarentegen boog voor Paus Gregorius VII. De laatste vergeleek de pauselijke macht met de Zon, de keizerlijke met de maan. Bonifacius stelde het leerstuk van de twee zwaarden op. God heeft aan Petrus twee zwaarden gegeven, het geestelijk en het wereldlijk. De keizer heeft het wereldlijk zwaard te dragen. Het is onvoorwaardelijk noodzakelijk den paus onderdanig te zijn.

Men verzette zich met alle geweld tegen deze aanmatiging. Maar de macht van Rome was niet zoo gemakkelijk te breken. Deze uitspraak had eene uitwerking, dat zelfs machtige koningen verschrikte. De kerkban maakte iemand staatkundig vogelvrij en onbeschermd.

Deze toestand duurde tot aan de veertiende eeuw. Toen vertoonden zich voorteekenen van een nieuwen tijd. Het pausdom verloor allengs aan macht. Dat had zijn naasten grond in de buitensporigheid der priesterlijke aanmatigingen; het recht over de vorsten, de volkeren en de gewetens werd ontkend; de verkregen macht gebruikte men om zich in alle politieke geschillen te

engen, met het doel geld af te persen. De heerschzucht, e hebzucht, de schraapzucht, de losbandigheid waaran juist de hoogere geestelijkheid zich dikwijls overaf moesten er toe bijdragen, de macht der priesterheerchappij te ondermijnen.

Ook de toenemende beschaving der volkeren was veneens een niet te miskennen factor. Het kon niet anders; de tegenstrijdigheid tusschen de geestelijke stranikrans, en de wereldlijke, vleeschelijke middelen die ebruikt werden, moesten de oogen van het volk openen. En dat is geschied. Overal verhieven zich stemmen aar eene grondige hervorming der kerk. De hervorming er zestiende eeuw is geenszins als een plotselinge storm ver Duitschland en Europa losgebroken, maar is lang oorbereid geworden. (Wordt vervolgd.)

H
es
ande
nschi
len, z
ltijd g
e mind
verp h
egrippe
egd zijn

Thans ... het weekblad „Ou ... ..rin de Redacteur, Ds. J. J. ... ..ngen, eenige artikelen schreef ov ... ..atmatigheid van den Kinderdoop". Als die Redacteur zijn pennevruchten levert — en die zijn niet weinige! — dan verdienen die wel eerbiedige aandacht.

We schreven hierboven „zacht" verweer, omdat het niet is uit strijdlust, dat we een en ander tegen het beweren van Ds. K. gaan opmerken.

Tal van zwakke, onderzoekende zielen, worden door de schijn-waarheden, die door wetenschappelijk hoogstaande mannen aangaande den H. Doop betoogd worden, misleid of verschrikt.

Daar tegen zullen we zoolang we kunnen, in den naam des Heeren, die ons Zijn Woord duidelijk genoeg gegeven heeft, onze stem verheffen en onze pen gebruiken.

Maar de Redacteur van „Oude Paden" treft men ook wel eens aan op nieuwe paden — althans wat betreft de behandeling der onderwerpen, die hij onder behandeling neemt. 't Was ons dan ook tot genoegen eens te zien, dat niemand minder dan die Redacteur over den Doop en op vriendelijken toon tegen het Baptistisch doopbeginsel schreef. Er wordt door herinnerd dat wij, Baptisten, er zijn, en de lezers worden aangespoord eens over den H. Doop na te denken en wellicht de H. Schrift er eens bij op te slaan.

De beginselen der Baptisten kunnen het licht verdragen! Deze Christenen wenschen toch niets anders dan de algemeene onderwijzingen in de H. Schrift, of de beginselen des Nieuwen Verbonds geloovig te belijden, te prediken en toe te passen.

Veronderstellende dat vele van onze lezers de „Oude Paden" niet lezen, zien we ons genoodzaakt eenige volzinnen uit de artikelen van Ds. K. over te nemen.

Na een klacht over de weinge waardeering, welke de Doop in zijne (de Herv.) kerk ondervindt, heet het dan:

„Naast deze uitwendige oorzaak van de mindere achting, die de Doop geniet, staat echter ook een diepere oorzaak. Wij meenen ons niet te vergissen, indien wij haar zoeken in de gangbare eenzijdige voorstelling van de betrekking, die er tusschen God en ons bestaat. Vrij algemeen is de meening, dat deze verhouding louter persoonlijk is. Elk mensch afzonderlijk staat voor zijn God, heeft met Hem te doen, ontvangt in Christus, zoo hij namelijk gelooft, deel aan zijn vaderlijke gunst, ... zich, zoodra hij tot bekeering komt, aan bij ...j, die gelijkelijk beweldadigd werd, — iets, ...noodwendig volgt, dat men eerst door den ... dien kring toegelaten kan worden, wanneer ...erd is en er van een kinderdoop hoegenaamd ...ke kan zijn. De gemeente of de kerk bestaat ... louter bekeerden, met uitzondering natuurlijk ... schijnheiligen, die ingeslopen zijn zonder het ...leed aan te hebben, maar voor 't overige zijn ...n volwassen geloovigen.

... is dit op zich zelf een gedachte van wegslepende ...koring. En volmondig moet erkend, dat er een groote waarheid in dit stelsel schuilt, voor zoover het den nadruk op het persoonlijke in onze verhouding tot den Heere onzen God legt. Inderdaad bereikt Gods genadewerk eerst het volle doel, wanneer een iegelijk zich oprecht rekenschap geeft van de positie, waarin hij tot God staat, en er kan geen te schel licht geworpen worden op de waarheid, dat wie den Geest van Christus niet heeft, Hem niet toebehoort. Alle gemeenteleden moeten komen tot de vraag: „Wat moet *ik* doen om zalig te worden?" *) Zij mogen niet rusten, voordat zij tot de streng persoonlijke belijdenis komen: „o, God, wees *mij*, zondaar, genadig." En alwie denkt eenmaal langs de klaterende fonteinen des levens te zullen wandelen, omdat hij met de groote menigte medegeloopen heeft, — het moet hem rusteloos voorgehouden worden, dat dit *geen* waarborg voor de eeuwigheid geeft. Er zijn in het boek des levens *namen* geschreven, zoodat het op het persoonlijke geloof aankomt. Wie in de groote school medezwom, kan wel met de echt geloovigen saâm in het net des Evangelies gevangen worden, maar op het strand der eeuwigheid vindt de schifting plaats, en wat den toets niet kan doorstaan, wordt onherroepelijk buiten geworpen.

Zoo hebben wij, naar wij meenen, volle recht aan het persoonlijk karakter des geloofs laten wedervaren. Blijft men hierbij nu staan, dan is de zaak van den kinderdoop natuurlijk beslist, — hij mag niet bediend! Maar wij noemden deze opvatting eenzijdig, omdat zij geen rekening houdt met een tweede, niet-persoonlijke, maar velen saâmvattende betrekking, waarin God tot ons staat. De Heilige Schrift spreekt telkens van het *volk* des Heeren. Zij bedoelt daarmede onder de Oude bedeeling het gansche Israël zooals het door de wildernis

Wij zien hieruit hoe moeilijk de behandeling van ons onderwerp is. En toch is het voor ons, die tot de vorige kerken behooren en vertegenwoordigers zijn van het beginsel der Gemeenten van geloovigen van niet gering belang, het desbetreffend standpunt van Luther te leeren kennen. Was de bedoeling van den hervormer werkelijk gemeenten van geloovigen te stichten, dan hebben wij recht om ons op hem te beroepen. In het tegenover gestelde geval, d.w.z. was de Volks- of bepaald de Staatskerk zijn kerk-ideaal, dan doen wij beter, bij de verdediging van ons gemeentebegrip, ons niet op Luther te beroepen.

Om nu onze vraag naar het juiste standpunt van Luther, zooal niet te verontschuldigen, dan wel te verstaan, doen wij goed, allereerst kortelijk een blik op de historische ontwikkeling der groote kerk voor de reformatie der zestiende eeuw te slaan.

De eerste eeuwen doen ons de Christengemeenten zien onder den druk van de Staten. Het Jodendom sloot de secte des Nazareners uit en het heidendom trachtte haar te onderdrukken, zoodra het ophield haar bestaan stilzwijgend en moedwillig over het hoofd te zien.

Maar de Gemeente groeide tegen de verdrukking in en de staat zag in den wasdom dezer secte een nationaal gevaar. Toen het aantal der geloovigen dan ook vermeerderde, hun organisatie verbeterd werd, en hun invloed op de massa des volks toenam, brak de vervolging uit; en kwam de tijd dat de Staatslieden slechts de keuze hadden om, óf de Gemeente uitteroeien, of zich aan haar leer gewonnen te geven. Constantijn de Groote koos het laatste. De Kerk ging den ongelukkigen echt met den Staat aan! Zij ging geheel in den Staat op, en de Staat in de kerk. De kerk opende door dit verbond de deur voor de wereld, en kwam daardoor aan de dwalingen en alle heidensche gebruiken tegemoet.

De leidende gedachte van dit verbond tusschen den Staat en de kerk was deze dat de Staat door de kerk en de kerk door den Staat zijn heerschappij over de volken zochten te versterken en te vermeerderen.

De Keizers trachtten de machtige kerk aan den Staat dienstbaar te maken. Zij riepen de Synoden samen, bekrachtigden hun besluiten, en èischten maar al te dikwijls dat de Synoden hun inzichten eenvoudig voor de ware zouden verklaren.

De overheden verleenden natuurlijk voor dergelijke tegemoetkomingen der kerk ook menige liefdedienst. Zij die vroeger de Christenen vervolgd hadden, namen nu de verplichting op zich, om de heidenen en de ketters te vervolgen. Inzonderheid was bij leerkwesties de verleiding te groot om met behulp van de keizerlijke macht de leerstelling algemeene goedkeuring te verschaffen. Derhalve deden grooten en kleinen hun best om de gunst van het Hof te verwerven.

Bij vervulling van kerkelijke ambtsbetrekkingen zocht de Staat vooral zijn invloed te doen gelden. Hij verschafte aan de hoogere geestelijken, voornamelijk in het Westen, regeeringsambten, of zelfs vorstelijk gezag over afzonderlijke landschappen, en verschafte hun geld en grondbezit. Een met zulk een wereldlijk ambt bekleed geestelijke was daardoor ook meteen een gedwee werktuig van den Staat geworden. De kerk was in den Staat en de Staat in de kerk, en deze wederzijdsche gemeenschap heeft langer dan duizend jaar de geschiedenis der belijdende christelijke volken beheerscht.

Natuurlijk waren er ten allen tijde dezulken die verlangend terugzagen naar den Apostolischen tijd des christendoms, en met den heiligen Bernhard zuchtten: „wie geeft mij de kerk weder, zooals zij was in de dagen van ouds." Om daar echter nader op in te gaan, is hier de plaats niet.

De kerk- en de wereldgeschiedenis doet ons verder zien, dat de Keizers in het Oost-Romeinsche Rijk hoe langer hoe meer, niet slechts de beschermheer, maar ook de hoogste dragers der kerkelijke wetgeving werden. Er wordt gemeld, dat, nadat reeds Constantijn zich „den titel van „Bisschop in uitwendige aangelegenheden" toegeeigend had, de op de kerkvergadering te Constantinopel (448) vergaderde Bisschoppen, Theodosius II uitr... tot koninklijke Hoogepriester voor vele ja-

... hare zelfstandigheid
... zich de Ro-
... aan boven de
...ht der volken
... ineen, maar de
...ogen zich voor
...igde kerk. Door
... schenkingen, was
...r een afgebakend
... zich allengs een
... den grond tot den

...isschop, ontwikkelde
...aus, die, inplaats van
...k gezag over de kerk

... zoo, dat de Paus den
...eizer dien van den Paus
... handhaven. Wie van bei-
...d behield hing grootendeels
...es persoons af. Hendrik III
...emd en weder afgezet. Hen-
... voor Paus Gregorius VII. De
...selijke macht met de Zon, de
...n. Bonifacius stelde het leerstuk van de twee zwaarden op. God heeft aan Petrus twee zwaarden gegeven, het geestelijk en het wereldlijk. De keizer heeft het wereldlijk zwaard te dragen. Het is onvoorwaardelijk noodzakelijk den paus onderdanig te zijn.

Men verzette zich met alle geweld tegen deze aanmatiging. Maar de macht van Rome was niet zoo gemakkelijk te breken. Deze uitspraak had eene uitwerking, dat zelfs machtige koningen verschrikte. De kerkban maakte iemand staatkundig vogelvrij en onbeschermd.

Deze toestand duurde tot aan de veertiende eeuw. Toen vertoonden zich voorteekenen van een nieuwen tijd. Het pausdom verloor allengs aan macht. Dat had zijn naasten grond in de buitensporigheid der priesterlijke aanmatigingen; het recht over de vorsten, de volkeren en de gewetens werd ontkend; de verkregen macht gebruikte men om zich in alle politieke geschillen te

720
280
100
1100-

mengen, met het doel geld af te persen. De heerschzucht, de hebzucht, de schraapzucht, de losbandigheid waaraan juist de hoogere geestelijkheid zich dikwijls overgaf moesten er toe bijdragen, de macht der priesterheerschappij te ondermijnen.

Ook de toenemende beschaving der volkeren was eveneens een niet te miskennen factor. Het kon niet anders; de tegenstrijdigheid tusschen de geestelijke stralenkrans, en de wereldlijke, vleeschelijke middelen die gebruikt werden, moesten de oogen van het volk openen. En dat is geschied. Overal verhieven zich stemmen naar eene grondige hervorming der kerk. De hervorming der zestiende eeuw is geenszins als een plotselinge storm over Duitschland en Europa losgebroken, maar is lang voorbereid geworden. (Wordt vervolgd.)

Een zacht verweer.

Het gebeurt nog al eens, dat broeders ons brochures of bladen toezenden, waarin de doopkwestie behandeld wordt, met de bedoeling, dat we tegen de onschriftuurlijke beweringen, die er in gedebiteerd worden, zouden schrijven. Wij kunnen onmogelijk daar altijd gevolg aan geven. We achten 't ook niet noodig; te minder omdat meest alle schrijvers over dat onderwerp hetzelfde zeggen en hetzelfde rijtje dogmatische begrippen opsommen, die reeds honderde malen weerlegd zijn.

Thans echter werden ons eenige nos. van het weekblad „Oude Paden" toegezonden, waarin de Redacteur, Ds. J. J. Knap Czn. te Groningen, eenige artikelen schreef over: „De rechtmatigheid van den Kinderdoop". Als die Redacteur zijn pennevruchten levert — en die zijn niet weinige! — dan verdienen die wel eerbiedige aandacht.

We schreven hierboven „zacht" verweer, omdat het niet is uit strijdlust, dat we een en ander tegen het beweren van Ds. K. gaan opmerken.

Tal van zwakke, onderzoekende zielen, worden door de schijn-waarheden, die door wetenschappelijk hoogstaande mannen aangaande den H. Doop betoogd worden, misleid of verschrikt.

Daar tegen zullen we zoolang we kunnen, in den naam des Heeren, die ons Zijn Woord duidelijk genoeg gegeven heeft, onze stem verheffen en onze pen gebruiken.

Maar de Redacteur van „Oude Paden" treft men ook wel eens aan op nieuwe paden — althans wat betreft de behandeling der onderwerpen, die hij onder behandeling neemt. 't Was ons dan ook tot genoegen eens te zien, dat niemand minder dan die Redacteur over den Doop en op vriendelijken toon tegen het Baptistisch doopbeginsel schreef. Er wordt door herinnerd dat wij, Baptisten, er zijn, en de lezers worden aangespoord eens over den H. Doop na te denken en wellicht de H. Schrift er eens bij op te slaan.

De beginselen der Baptisten kunnen het licht verdragen! Deze Christenen wenschen toch niets anders dan de algemeene onderwijzingen in de H. Schrift, of de beginselen des Nieuwen Verbonds geloovig te belijden, te prediken en toe te passen.

Veronderstellende dat vele van onze lezers de „Oude Paden" niet lezen, zien we ons genoodzaakt eenige volzinnen uit de artikelen van Ds. K. over te nemen.

Na een klacht over de weinge waardeering, welke de Doop in zijne (de Herv.) kerk ondervindt, heet het dan:

„Naast deze uitwendige oorzaak van de mindere achting, die de Doop geniet, staat echter ook een diepere oorzaak. Wij meenen ons niet te vergissen, indien wij haar zoeken in de gangbare eenzijdige voorstelling van de betrekking, die er tusschen God en ons bestaat. Vrij algemeen is de meening, dat deze verhouding louter persoonlijk is. Elk mensch afzonderlijk staat voor zijn God, heeft met Hem te doen, ontvangt in Christus, zoo hij namelijk gelooft, deel aan zijn vaderlijke gunst, en sluit zich, zoodra hij tot bekeering komt, aan bij den kring, die gelijkelijk beweldadigd werd, — iets, waaruit noodwendig volgt, dat men eerst door den doop tot dien kring toegelaten kan worden, wanneer men bekeerd is en er van een kinderdoop hoegenaamd geen sprake kan zijn. De gemeente of de kerk bestaat dan uit louter bekeerden, met uitzondering natuurlijk van de schijnheiligen, die ingeslopen zijn zonder het bruiloftskleed aan te hebben, maar voor 't overige zijn het alleen volwassen geloovigen.

Nu is dit op zich zelf een gedachte van wegslepende bekoring. En volmondig moet erkend, dat er een groote waarheid in dit stelsel schuilt, voor zoover het den nadruk op het persoonlijke in onze verhouding tot den Heere onzen God legt. Inderdaad bereikt Gods genadewerk eerst het volle doel, wanneer een iegelijk zich oprecht rekenschap geeft van de positie, waarin hij tot God staat, en er kan geen te schel licht geworpen worden op de waarheid, dat wie den Geest van Christus niet heeft, Hem niet toebehoort. Alle gemeenteleden moeten komen tot de vraag: „Wat moet *ik* doen om zalig te worden?" *) Zij mogen niet rusten, voordat zij tot de streng persoonlijke belijdenis komen: „o, God, wees *mij*, zondaar, genadig." En alwie denkt eenmaal langs de klaterende fonteinen des levens te zullen wandelen, omdat hij met de groote menigte medegeloopen heeft, — het moet hem rusteloos voorgehouden worden, dat dit *geen* waarborg voor de eeuwigheid geeft. Er zijn in het boek des levens *namen* geschreven, zoodat het op het persoonlijke geloof aankomt. Wie in de groote school medezwom, kan wel met de echt geloovigen saâm in het net des Evangelies gevangen worden, maar op het strand der eeuwigheid vindt de schifting plaats, en wat den toets niet kan doorstaan, wordt onherroepelijk buiten geworpen.

Zoo hebben wij, naar wij meenen, volle recht aan het persoonlijk karakter des geloofs laten wedervaren. Blijft men hierbij nu staan, dan is de zaak van den kinderdoop natuurlijk beslist, — hij mag niet bediend! Maar wij noemden deze opvatting eenzijdig, omdat zij geen rekening houdt met een tweede, niet-persoonlijke, maar velen saâmvattende betrekking, waarin God tot ons staat. De Heilige Schrift spreekt telkens van het *volk* des Heeren. Zij bedoelt daarmede onder de Oude bedeeling het gansche Israël zooals het door de wildernis

zwierf en later in Kanaän een woonplaats vond. Menigeen heeft in onze dagen een kwalijk verholen afkeer van dit woord en zoekt reeds spoedig geestelijken hoogmoed achter het gebruik van dezen naam. Vermoedelijk vindt dit zijn oorzaak in het afslijten van het taalgevoel. In het woord *volk* schuilt naar de Schrift een rijkdom van gedachten. Allereerst ligt er in, dat men saâmhoort, dat het één bloed is, dat door de aderen van millioenen klopt, dat het één hart is, dat allen in den boezem dragen, dat het één liefde is, die allen als een machtig en levend geheel omstrengeld.

Een *volk* is, naar het woord van den dichter, niet een hoop zielen op een stuk grond, maar een levend, organisch geheel, een onverbreekbare eenheid, een lichaam. Ten tweede komt daarbij, dat men eerst van een *volk* kan spreken, wanneer er een koning of een ander staatshoofd is, onder wiens gezag allen hebben te buigen, en die dat heele volk als een herder zijn schapen leidt, — gelijk dan ook inderdaad de koningen herders der volken heeten. Deze naam volk wordt nu onder de Oude bedeeling aan Israël geschonken. Koning van dat land was God zelf. Hij leidde hen in de wildernis met een wolke des daags en een vuurzuil des nachts, en de latere Davidische koningen waren eenvoudig de organen, waardoor Hij zelf Zijn volk regeerde. Het is ons niet onbekend, dat velen deze spreekwijze nog wel voor Israël willen aanvaarden, maar zij wordt dan toch Oud-Testamentisch geacht, en om de gemeente nu nog het volk des Heerente noemen, vindt menigeen in strijd met den geest des Nieuwen Testaments. Wij kunnen deze dwaling niet beter weerleggen dan door te wijzen op het woord van den Kerstengel tot Jozef: „Gij zult Zijnen naam heeten Jezus, want Hij zal Zijn *volk* zalig maken van hunne zonden," op het woord van den Hebreër-brief, dat er een rust overblijft voor het *volk* van God; en op het woord van Petrus, dat wij zijn een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterdom, een heilig *volk*, opdat wij zouden verkondigen de deugden desgenen, die ons uit de duisternis geroepen heeft tot Zijn wonderbaar licht. Trouwens, de koningsnaam, dien Jezus draagt, brengt dezelfde gedachte met zich mede, want een koning in den volsten zin des woords is ondenkbaar zonder een volk,

Hier ligt nu de niet-persoonlijke betrekking, waarin de Heere onze God eveneens tot ons staat. Deze mag niemand over het hoofd zien, als zou zij, waardeloos zijn. Wij helderen er de rijke beteekenis door een eenvoudig voorbeeld van op. Een aardsch koning heeft gedachten des vredes over zijn gansche volk. Allen erkennen hem echter geenszins met hun *hart* als hun vorst, er zijn er velen die niet slechts in naam, maar in werkelijkheid tot zijn volk behooren, doch geen persoonlijken band van liefde en vertrouwen met hun koning hebben. De koning gaat echter rustig voort zijn volk te beheeren, rechtmatig, wijs en zacht, en *in dien weg* wint hij de harten, doet ze in liefde ontvlammen, en leert ze nu ook gewillig buigen voor zijn troon.

Zoo verstaan wij de wegen Gods. Hij is — in Christus — Koning over Zijn volk, en onder dat volk, verstaan wij dan de gemeente, die zijn Naam belijdt, zich onder de banier des kruises schaart, en met Gods Woord als haar eenige wijsheid in de hand in 't midden der wereld optreedt om haar zoo mogelijk voor den Christus te winnen. Die gemeente bevat nu niet alleen hen, die met volle bewustheid vast staan in het geloof. Er behooren er ook toe, die nog niet tot een persoonlijk geloof doorgebroken zijn, geheel afgezien van de vraag of er reeds een kiem des geloofs in hun hart is geplant, dan wel of zij daarmede eerst door de bediening des Woords begiftigd worden."

(Wordt vervolgd.)

---

*) Klinkt het niet zonderling, dat „gemeenteleden" tot zulk een uitroep moeten komen!

N. v. B.

Verspreiding der H. Schrift.

In Engeland bestaat eene vereeniging „The Scripture Gift Mission," die nieuwe Testamenten enz. verspreidt onder de militairen aan het front en in Engeland, en nu ook 100.000 N. Test. heeft laten drukken voor arbeiders en arbeidster in de munitiefabrieken. Vóór in de boekjes staat met toestemming des Konings een brief afgedrukt van den adjudant van Z. M. van den volgenden inhoud:

Windsor Castle,
18 November 1912.

Waarde Heer,

Ik had de eer uw schrijven van den 15den dezer aan den Koning voor te leggen, en mij is opgedragen u te anrwoorden, dat het volkomen waar is, dat hij Koningin Alexandra *) reeds in 1881 beloofd heeft om dagelijks een hoofdstuk uit den Bijbel te lezen, en dat hij deze belofte sedert dien tijd steeds gehouden heeft.

Uw dienstw.
Knollys.

*) De Moeder des Konings.

Uit de Gemeenten.

2e EXLOËRMOND. Het is weer geruimen tijd geleden sedert we aangaande de Gemeente hier iets berichtten Wij hebben in de laatste maanden ervaren, dat vreugde en droefheid elkander steeds afwisselen, ook in het gemeentelijk leven. Zoo werden wij in de laatste week van Juli tweemaal geroepen den akker der dooden te betreden. 's Maandags droegen wij het 5-jarig dochtertje van br. en zr. de Jonge en des Donderdags moesten we ter zelfder plaatse het stoffelijk overschot van br. Jelle Dokter aan den schoot der aarde toevertrouwen. Een liefelijke vertroosting hadden wij in de wetenschap, dat onze broeder in helderheid des geestes en zijne verlossing zich bewust, als kind van God dit aardsche huis kon verlaten, om te gaan naar het land van 's Heeren verlosten, waar we eeuwig zonder rouw of smart samen den Heiland volmaakt zullen prijzen.

Den 2den September mochten we getuige zijn van eene andere, meer figuurlijke begrafenis. Een broeder werd n.l. op zijne belijdenis gedoopt en in ons midden opgenomen. Bij die gelegenheid kon onze Voorganger aan een groote schare hoorders

de waarheden, die we belijden op grond van Gods Woord, bloot leggen.

Den 31en October hadden we ook onze Luther-avond. Wel hebben we ook hier te kampen met schaarschte van verlichtingsmiddelen, maar we wisten ons te behelpen. Eenige broeders brachten wat petroleum mee, anderen hun carbidlampen, zoodat we toch niet in de duisternis behoefden te vergaderen. Wij werden bij de herinnering aan wat God door de Hervorming heeft willen doen en geven, rijk gezegend in ons samenzijn. Ook mochten we nog zien, dat een jongedochter tot den Heiland kwam, om zich geheel aan Hem toe te vertrouwen.

De Heer doet groote dingen onder ons, dies zijn wij verblijd.

Op 2 Nov. hadden we andermaal het voorrecht, aan 2 broeders en eene zuster den Doop toe te dienen. Ook toen hadden we een gezegend samenzijn, dat als gewoonlijk werd besloten met de breking des broods.

Onze br. Voorganger, die eenigen tijd ongesteld was geweest, werd weder in staat gesteld zijn dienst te vervullen. De Heere ondersteune hem verder.

De opkomst onder de prediking is in den regel zeer goed.

Kom moedig voortgetreden,
Wij wandelen hand aan hand,
d'Een zij tot troost den ander
Op reis naar 't Vaderland.

Namens de gemeente
P. H. de R., Secretaris.

Lectuur.

Bij de firma Joh. de Heer te Rotterdam verschijnt een hoogst belangrijk boekje getiteld: Anti-Christelijke stroomingen. Het is een tweede, vermeerderde druk van: „Een anti-christelijke drieëenheid", en is belangrijk uitgebreid met belangrijke wetenswaardige zaken.

De nu gekozen titel klinkt beter dan die der eerste uitgaaf.

Het verblijdt ons dat deze tweede druk is noodig geworden, omdat er uit blijkt, dat het eerste goede aftrek gevonden heeft, en ongetwijfeld in breeden kring gelezen is. Is het lezen er van dan zoo gewenscht? Naar onze meening wel, ook door christenen. Zij komen met die bovenbedoelde stroomingen in aanraking en — vooral jonge christenen — kunnen er door vervoerd of in verwarring gebracht worden. Door onkunde kunnen zij zich niet verweren tegen zoo verschillende propagandisten, die voor een of andere strooming ijveren, en vooral christenen met schoone voorspiegelingen trachten te verlokken om hun zijde te kiezen.

Wat weten de meeste geloovigen van „Theosophie, Spiritisme, Christian Science, De Apostolischen, De Mormonen, De ster van het Oosten, De orde van Zeven.". Duizenden ook in ons Vaderland zijn reeds onder de bekoring van een of ander dier godsdienstig-wijsgeerige secten geraakt. Wegens onwetendheid laat men zich door den schoonen klank der gepredikte, veelal geheimzinnige voorspiegelingen wegvoeren.

Welnu br. de Heer heeft die verschillende verschijnselen nauwkeurig nagespeurd, en deelt zijne bevinding, tot onze leering, in dit boekske mede.

God zegene deze poging.

'tBoekje vinde zijn weg tot vele bestellenden en belanghebbenden!

N. v. B.

Officieele Mededeelingen

De Herfst-vergadering der Unie-Commissie zal D.V. gehouden worden den **27** en **28 Nov.** e.k. te **Haulerwijk**.

In verband daarmede zullen dan des Dinsdags- en Woensdagsavonds in het kerkje der Gemeente Evangelische Volkssamenkomsten worden gehouden.

Namens de Com.
B. PLANTING, Secr. d. Unie.
A'dam, Tolstr. 117.

LIEFDEGAVEN.

Voor 't bouwfonds der Haagsche Gemeente.

Van Zr. M. M. uit het busje der Meisjesvereeniging, alhier, f 3.70½.

Met dank en aanbeveling.
J. STREEDER.
Den Haag, v. Musschenbr.str. 16.

Voor de Zending.

Ontvangen van de Gemeente Heeg f 12.— ; van S. de Vries te 't Waar, f 2.50; van de Zendingsver. „Zaai aan alle wateren" te Stadskanaal f 65.—.

N.-Pekela. E. H. DE GROOT.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van K. K. te Musselkanaal f 6.50; van J. Z. te Heeg f 13.47.

DE ADMINISTRATEUR.

CORRESPONDENTIE.

Br. V. te S. en anderen, die copie zonden moeten weten dat, nu „De Christen" slechts om de 14 dagen kan verschijnen, er menig stuk moet blijven liggen tot latere gelegenheid. Men zal dit wel begrijpen.

REDACTIE.

Ons Depot.

Voorhanden:

1. **Nieuwe Hollandsche Tractaten met fraaie plaatjes.** Prijs per 100 f 0.35, per 500 f 1.50, per 1000 f 2.53.

2. **Sabbats- of Zondagsviering, een Bijbelsch onderzoek** door B. PLANTING. Prijs 12 cent.

3. **De Pinkster- of Tongenbeweging door F. J. van Meerloo**, prijs 5 cent. 25 Ex. en meer à 4 cent.

4. **De wonderlijke gebeurtenis.** (3e druk) prijs 6 cent. Een leerzaam gesprek tusschen vader en zoon over den doop.)

5. **Niet om te twisten, maar uit gewetensdwang** DE KINDERDOOP, beschouwd in het licht van de H. Schrift en de Kerkgeschiedenis, door wijlen J. SCHOEMAKER. Prijs f 0.25.

(Een uitnemend boekje voor ieder, die de bijbelleer aangaande den Doop op alle punten wenscht te onderzoeken.)

6. **De oorsprong van den Kinderdoop.** Prijs 6 cent, 25 ex. en meer 4 cent.

(Dit is een uittreksel uit bovengenoemd boekje van SCHOEMAKER.)

7. **De doop volgens de H. Schrift,** (tractaat) per 100 ex. 100 cent.

8. **De Generaliteit van het beginsel der Gedoopte Christenen,** door N. van Beek, prijs per stuk 4 cent, per 25 ex. 100 cent.

9. **Doe iets voor Jezus!** Prijs 10 cent, 25 ex. à 1.50.

Dit boekje moet elk Christen lezen; 't bepaalt hem bij zijn roeping).

10. **Het Mormonisme ontmaskerd,** eene lezing door C. Mensink. Prijs 1 ex. 6 ct., 25 ex. en meer 4 ct.

11. **Bewijs van Lidmaatschap,** 100 stuks f 2.00.

Af te geven aan reizende of tijdelijk verhuizende gemeenleden.)

2. **Besluiten en moties der Algem. Verg.,** behoorende bij ieder lid der Unie bekend te zijn. Prijs per ex. 5 ct.

13. **Waarom zou ik mij laten doopen?** Tractaat door F. B. Meijer. Prijs per 100 f 1.50.

14. **De wezenlijke kenteekenen, waardoor zich het Baptisme onderscheidt van de Volks- of Staatskerk door Prof A. Hes,** prijs 10 ct., 25 ex. à $7^1/_2$ ct.

15. **Attestatie—formulieren.** **Prijs per stuk 1 cent.**

Onze Gemeenten krijgen op alles 20 procent korting

Porto's voor verzending worden in rekening gebracht. Bestellingen moeten geschieden bij:

K. KUIPERS, Haulerwijk.

Door 's Heeren goedheid werden wij verblijd met de geboorte van een welgeschapen **Zoon,** wiens naam wij noemden: TONJES.

M. Zuidema,
A. Zuidema-Veenstra.
Em. Erfscheidenveen, 1 Nov. '17.

Heden werden wij verblijd met de geboorte van een gezond, welgeschapen **Meisje.**

De Heere maakte alles wel.

F. H. DE RUIJTER
en Echtgenoote,
Den Haag, 3 Nov. '17.
1e v. d. Boschstr. 109.

No. 1587. VRIJDAG 23 November 1917. 36ste Jaargang.

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTEN-GEMEENTEN IN NEDERLAND.

Verschijnt om de andere week.

Adres voor de Redactie:
Vaillantlaan 415, den Haag.

Voor administratie: te Stadskanaal.

ABONNEMENTSPRIJS:
Per kwartaal, franco p. post ƒ 0.40.
Voor 't Buitenland per jaar - 2.50.
Advertenties 1—5 regels 30 ct.
Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement lager.

Een lied des vertrouwens.

Bij U, o God, is rust;
En daarom is 't Uw lust,
Dat, hoe hij strijde of lijde,
Uw kind aan U zich wijde!
Gaan w' in Uw vleug'len schuil,
Geen stroom zal ons genaken,
Geen vuurvlam zal ons blaken,
Gij sluit der leeuwen muil!

Gij zijt zoo groot als goed,
Een God, die wond'ren doet!
Straks springen al Uw bronnen,
En schijnen al Uw zonnen
Waar 't dor en duister was!
Moog d' adem ons begeven,
Gij spreekt — en wij herleven
Als fenix uit zijn asch!

En waarom dan geducht,
Gesidderd en gezucht?
Men hoort van blijde psalmen
Der vromen tent weergalmen!
Mijn ziel, zing ook uw lied!
In 's Heeren heil'ge hoede
Werkt alles u ten goede,
En Hij verlaat u niet.

(De Boodsch.) C. MALAN.

Gods vrededragers.

De bergen zullen de volke vrede dragen. Ps. 72 : 3.

Hier worden „de bergen" tot Gods vrededragers aangewezen; maar 't zal niet voor hen, maar den volke zijn. In de H. Schrift wordt dikwijls van de bergen gewag gemaakt, inzonderheid in de psalmen. Doch ook Jezus spreekt van een geloof dat bergen verzet. Koninkrijken en koningen worden bij bergen vergeleken. De geest van den tekst is dat er vrede zal zijn, gedragen door de bergen in letterlijken en figuurlijken zin. Hoe lieflijk zijn de voeten op de bergen dergenen, die vrede verkondigt; die tot Zion zegt: uw God is koning. Wij wonen in een vlak land zonder bergen en toch hebben we bergen van Gods goedgunstigheid. Bergen van Gods trouwe, die ons Gods verbond verkondigen. Dat is het verbond des vredes, dat van geen wankelen noch bezwijken weet. Den volke betreft dat. Ja, het is het volk des eigendoms van God dat vrede kent, dat vrede zoekt, dat vrede afbidt. Het is de vrede die eens de gansche aarde zal bedekken. Die vrede is door onzen Heere Jezus Christus, want Hij zelf is die vrede. Vrede dragen, evenals de bergen van zoeten wijn zullen vloeien om de overvloedige vrucht der wijngaarden, olijven, cederen, palmen en al wat heerlijk en schoon is in Gods schepping, zoo zullende bergen vrede dragen. Ja de gansche schepping en Gods doorluchtige bergen zullen vrede dragen den volke. Daarom zingt onzen Da Costa:

In zijne dagen douwt het vrede,
In zijne dagen lofzingt de aard.

O, zijn wij dat bevoorrechte volk? Hebben wij belang bij dezen vrede? Is ons uitzien en verlangen daarnaar? Duizenden bij duizenden zuchten onder het juk van onvrede en van twist. Er is een ontroering en beroering gaande omdat de vrede als van de aarde lijkt weggenomen. Zal die gruwel nog hooger stijgen en de nood prangender worden? Volk des Heeren! let op het woord en troost uw hart daarmede. Maar zijn ook wij „vrededragers Gods?" Onze taak is zwaar en toch zeer schoon. Gods kinderen zijn de vredesapostelen, niet in den zin van valsche gerustheid en bedriegelijke zorgeloosheid, maar in den zin van vereeniging met God door onzen Heere Jezus Christus. Wie Christus-

niet heeft, heeft geen vrede bij God. Wie Christus heeft is ingegaan in de overeenkomst van het Goddelijk, eeuwig contract en heeft niets meer daartoe te doen noch te zeggen. Hij zwijge en aanbidde, wiens ziel de zoete en zalige vrucht smaakt van wat op de bergen gerooid is door den almachtigen God, waardoor langzamerhand de twist en de wrok moet plaats maken voor den vrede die alle verstand te boven gaat.

S. V.

Luthers Gemeentebegrip.

(Vervolg.)

Welk standpunt nam Luther nu tot de verbasterde kerk in? Was het de bedoeling van den hervormer ook de toenmalige kerkformatie omver te stooten, en eene nieuwe kerk te stichten? Wilde hij gemeenten van geloovigen, zooals de vrij-kerkelijken dat zoo gaarne uit zijn geschriften zouden lezen? Of was de Staats- of ook Volkskerk, zooals anderen beweren, zijn kerkideaal?

Dat de Luthersche kerk zich in Luther's tijd niet eenvoudig met de Katholieke vereenigde, is duidelijk. Maar vereenigt zich de historisch geworden kerk der Luthersche hervorming werkelijk met Luther's kerk- of gemeentebegrip? De historisch geworden kerk der Luthersche hervorming was Lands-Staatskerk.

Was nu deze organisatie het oorspronkelijk doel van Luther?

Galli, die zich ook met het onderzoek naar Luther's kerkideaal bezig houdt, schrijft kort en bondig: „Luther wilde geen nieuwe kerk stichten, maar de oude hervormen. Hij wilde slechts leervrijheid, maar daarbij de oude toestand behouden; zelfs het Bisschoppelijk en Pauselijk gezag erkennen, wanneer slechts de pauselijke dwalingen en misbruiken uit den weg geruimd werden. Aan de stichting eener nieuwe kerk dacht hij in het geheel niet; niet eens aan het opstellen eener nieuwe geloofsbelijdenis. De belijdenisschriften zijner kerk zijn *niet uit een beginsel, maar in aansluiting* aan den toevalligen gang der gebeurtenissen, in zeker opzicht als verdedigingsschriften ontstaan; en Luther zelf heeft aan de opstelling daarvan slechts weinig gedaan."

Wat wij hier kort en duidelijk gezegd hebben, gelooven wij uit de geschriften van Luther ook te kunnen bewijzen. Galli gaat daarin echter zeker te ver, als hij schrijft: „het denkbeeld aan een hereeniging met de Katholieke kerk, zweefde Luther tot aan het einde zijns levens voor den geest." Neen, het werd Luther in latere jaren altijd duidelijker, dat voor hem en zijn geestverwanten een samengaan met de oude kerk totaal uitgesloten was.

Conrad Ferdinand Meijer zegt van Luther: „Zijn geest werd van twee zijden geslingerd." En inderdaad, het middeleeuwsche en de nieuwe tijd streden in zijn binnenste voortdurend om den voorrang, en in betrekking tot het kerkbegrip heeft hij zich nooit geheel van het juk der oudere denkwijze kunnen losmaken.

Luther's kerkbegrip is uit de „los van Rome" idee naar buiten getreden. Hij strijdt tegen de gelijkstelling van de kerk met de Roomsche priester heerschappij. Beiden kunnen zich naar zijn inzicht noch geschiedkundig noch leerstellig met elkander vereenigen. De geschiedenis bewijst dit in de Grieksche kerk, zoowel als bij de middeleeuwsche secten, b.v. bij de Boheemsche broeders, die Luther zeer goed kenden. Deze stonden niet onder Rome, en toch werden zij als leden van de kerk van Christus tot haar gerekend, en daarmede begint het leerstellig bewijs, dat het geloof aan Christus tot een lid van het lichaam van Christus maakt. Dit geloof is echter onafhankelijk *van aardrijkskundige of priesterlijke* slagboomen; het kan door de Goddelijke genade even zoo goed in Turkije als in Duitschland geboren worden. Rome dwaalt dus, wanneer hij beweert: alleen hij is een waar christen en een lid van het lichaam van Christus, die tevens lid der Roomsche kerk is.

Hier hield Luther in zijn strijd tegen de Roomsche kerkformatie aan vast. In zijn geschriften uit hij zich dan verder over dit onderwerp.

De gemeente of de christenheid is volgens Luther een gemeenschap van geloovigen. Ecclesia wil zeggen „vergadering" of „algemeene verzameling"; zij is eene „gemeente van heiligen," zoo verklaart Luther in zijn grooten catechismus. Het te Wittenberg opgestelde artikel bevat Luther's uitspraak: „een kind van zeven jaar weet het Godlof, wat de kerk is, namelijk de heilige geloovigen, en de lammeren, die de stem van hun Herder hooren."

Reeds in 1515 zegt hij: „De gemeenschap der geloovigen is tweevoudig, er is een innerlijke en geestelijke en daarna een uiterlijke en aardsche.

De geestelijke is een *geloof in, een liefde, tot, een* hoop op God. De aardsche is de deelname aan haar sacramenten, dat wil zeggen aan de bewijzen des geloofs, der hoop en der liefde."

In zijne werken van het jaar 1523: „Over het beroepen van leeraren of kerkelijke ambtsdragers," en: „De noodzakelijkheid dat eene christelijke vergadering of gemeente, op grond en gezag van de Schrift, het recht en de macht hebbe tot bevordering van de leer, leeraren te beroepen, aan te stellen en af te zetten," spreekt Luther als zijn overtuiging uit, dat de gemeenten, ieder afzonderlijk, door het Woord gewonnen moeten worden, en dat, wanneer hun Bisschop hen een gelijk gezind dienaar des Woords weigert, zij die zelf moeten verkiezen.

Luther ruimde ook het valsche begrip van Rome over een zichtbaren priesterstand grondig uit den weg. Zoo schrijft hij in een zijner werken: „Rome misbruikt de mis, daarom stellen wij, op grond van de Heilige Schrift vast, dat Gods Woord te prediken, niet meer is dan een buitengewoon ambt, waartoe ieder Christen gerechtigd is, dat ieder spreken, prediken en beoordeelen mag, en de anderen slechts verplicht zijn, om te luisteren. In beginsel heeft hij dus den geloovigen het priesterlijk recht toegekend en de uitoefening daarvan, binnen den kring der gemeenschap, derhalve van hen die waarlijk christen willen zijn, voor mogelijk houden.

Op grond dezer woorden kan men aannemen, dat Luther werkelijk gemeenten van geloovigen heeft wil-

len stichten. En dit staat ook vast, dat hij, toen de Zwickauwer profeten (de wederdoopers) een genootschap der heiligen wilden stichten, de waarheid die aan deze beweging ten grondslag lag, niet loochenen kon. Tegen het Paaschfeest van 1523 zeide hij in een predikatie, dat men zoo mogelijk de ware geloovigen onder de Avondmaalsgasten kon afzonderen, en aan de andere ten voorbeeld stellen. Hij had dat wel gaarne zelf willen doen, maar men had dit niet toegestaan, omdat over deze zaak nog niet gesproken en beraadslaagd was.

In de eerstvolgende jaren kwam de doopbeweging ter sprake, en werd er ernst gemaakt met de oprichting van Gemeenten van geloovigen. Toen Luther van de toepassing van zijn denkbeeld afzag, namen de wederdoopers dat over, van hen Bucer, daarna Calvijn. Prof. W. Köhler schrijft: Langs dezen weg van persoonlijk onderzoek, die vaak zoo ingewikkeld is, is het kerkbegrip van Luther in de Calvinistische kerk ingevoerd geworden.

Wel verklaart Luther met het oog op de doopsgezinden in zijn werk: „De Duitsche mis en regel voor den Godsdienst". „Degenen derhalve die het christendom met ernst opvatten, en het Evangelie van harte belijden, moeten zich laten inschrijven, en van tijd tot tijd ten huize van den een of ander samenkomen om te bidden, te lezen, te doopen, het avondmaal te vieren en andere christelijke werken te beoefenen. Op deze wijze kan men hun die zich niet naar den geest van Christus gedragen, leeren kennen, hen bestraffen, trachten tot verbetering te brengen, uitsluiten of in den ban doen naar het bevel van Christus, volgens Matth. 18 : 15 en verv."

Wij zien hieruit, dat Luther in zijn beschouwing het bijbelsch gemeente ideaal nabij kwam. Geheel begrepen heeft hij het echter niet. Dat wijst ook zijn beschouwing over den doop uit. En geen enkele maal heeft hij van zijn bovenvermelde uitspraak gebruik gemaakt. En wanneer de doopsgezinden het bijbelsch gemeentebegrip sterk op den voorgrond brachten, heeft Luther dit altijd op den achtergrond gedrongen, want uit beginsel wilde hij van de anderen toch niet leeren.

Volgens zijn eigen uitspraak begeerde hij zoodanige gemeenten werkelijk niet, „omdat hij daarvoor nog geen personen had en ook niet velen kende die daarop aandrongen."

Dat de voorstelling van gemeenten van ware christenen nog langen tijd in den geest van Luther bleef voortleven, niettegenstaande de nieuwe volkskerk reeds bestond, toont ons een brief van hem van 26 Juni 1533 aan Schnabel en de andere Hessische geestelijken, die in dat jaar te Hamburg vergaderd waren. Men had Luther een wetsvoorstel voor de kerkelijke tucht ter goedkeuring aangeboden. In hoofdzaak is hij het wel met de Hessische predikanten eens, maar om praktische redenen keurt hij die voorstellen als te vergaand en ondoelmatig af. Volgens hem is de tijd nog niet geschikt genoeg, om tucht uit te oefenen. „Men moet de boeren maar eerst wat laten begaan.... het zal vanzelf wel terecht komen." De Hessische predikanten moeten maar met den „kleinen ban" die in Wittenberg uitgeoefend wordt beginnen, d.w.z. de onwaardigen van het avondmaal uitsluiten en uit hun betrekking ontslaan, „omdat het ons niet geoorloofd is den grooten ban uit te oefenen, daar dit slechts aan hen toekomt, die ware christenen willen zijn; wij zullen ook in deze tijden in het geheel niet in staat zijn ons den grooten ban toe te eigenen, en wij zouden ons belachelijk maken die uit te oefenen, vóór wij er sterk genoeg voor zijn.

(Wordt vervolgd.)

Een zacht verweer.

II.

Uit wat wij in ons vorig artikel uit „Oude paden" overnemen, is het den lezers wel duidelijk geworden, dat de schrijver in dat blad wel zeer goed een omschrijving weet te geven van het beginsel en doel der niet-kinderdoopers en van al die chritsenen, die de gemeente volgens de leer des Heeren en Zijner Apostelen wenschen te bouwen en in te richten; alsmede in de prediking des geloofs en der bekeering, zich bij het individueele of persoonlijke karakter dier zaken bepalen. Dat dat persoonlijke volgens de leer der Apostelen is komt — om maar iets te noemen — duidelijk in Petrus' prediking op den Pinksterdag (Hand. 2) uit, waar het o.a. heet: „Bekeert u en een iegelijk van u worde gedoopt" enz. Verder: „Die dan zijn woord gaarne aannamen werden gedoopt." Die persoonlijke onderscheiding komt overal uit in de prediking der Apostelen. Om nog een schriftuurplaats te noemen zij verwezen naar Joh. 1 : 11, 12: „Hij is gekomen tot het zijne, en de zijnen hebben Hem niet aangenomen: maar zoo velen (persoonlijk) Hem aangenomen hebben, dien heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden, namelijk die in Zijnen naam gelooven."

Tot op zekere hoogte stemt de Redacteur van „Oude paden" dit toe. En onzes inziens is hij tot zoover in de „oude paden." „Blijft men daarbij," d.i. bij het persoonlijk geloof, het persoonlijk zijn, „dan is de zaak van den kinderdoop natuurlijk beslist, — hij mag niet bediend!" Kras gezegd. Onze vrije broeders en alle geloovigen in de kerken, die juist op het persoonlijk geloof alle nadruk leggen, mogen het zich voor gezegd houden!

Doch de Red. van O. P. komt — evenals we dat van meerdere zijden wel eens opmerkten — met een „maar" aan. En achter dat „maar" worden velerlei beschouwingen, bespiegelingen en hypothesen geplaatst, om, zooals de Red. het meent een andere zijde van de zaak of dezelfde waarheid te laten zien.

Wij willen geenszins ontkennen, dat er een eenzijdige opvatting van de Schrift kan zijn, en dat veelal de noodzakelijkheid blijkt, om tot de volle waarheid te komen, dat een waarheid tweezijdig bezien worde, — maar als die twee zijden als tegenstellingen worden voorgesteld, dan wordt zulk een wijze van behandelen bedenkelijk.

Nu bleek het ons uit hetgeen we uit „Oude paden" citeerden, dat Ds. K. zijn kracht voor zijn betoog meent te vinden in het begrip „volk", en tracht dit begrip steun bij te zetten door een paar teksten uit het N. Testament, die, naar we meenen, nuchter bezien, niet het minste bewijs leveren of steun bieden aan Ds. K.'s betoog. Eerst dan verwijst hij naar de engelenboodschap aan Jozef (Matth. 1 : 21), waar toch met het daar genoemde „volk" niet anders dan het volk Israël kan bedoeld zijn. Hetzelfde komt voor in de boodschap des Engels aan de herders (Luk. 2) waar gezegd wordt, dat de daar verkondigde blijdschap „al den volke" — Israël — wezen zou. En de oude Simeon met het kindeke Jezus op de armen, maakt duidelijk onderscheid tusschen het „volk" Israël en de volken of de heidenen, door te zeggen, dat het kindeken zou zijn „een licht tot verlichting der heidenen en tot heerlijkheid van uw volk Israël.

Vervolgens noemt Ds. K., op den klank af, Hebr. 4 : 21 — waar in zuiver verband van den tekst genomen weer bepaald op het „volk" Israël gezinspeeld wordt. Eindelijk wordt dan nog Petrus' woord (Petr. 2 : 9) bijgebracht, waar inderdaad over „volk" in N. Testamentisch verband gesproken wordt. Maar wie worden met die GIJ, die dat volk uitmaken, bedoeld. Dat was toch geen onzichtbare of denkbeeldige massa, zooals men over een „onzichtbare kerk" spreekt. Neen, dat waren de geloovigen, dat was de gemeente, aan welke Petrus schreef. Zooals de Apostelen en hunne medearbeiders meermalen uitdrukkingen aan het Oude Testament ontleenden, zoo doet het ook Petrus (vergel. Ex. 19 : 5). Hier in 1 Petr. 2 : 9, 10 zijn dan ook de eenige plaatsen, waar het begrip „volk" voor de gemeente wordt aangewend.

De bewijzen, die Ds. K. aanvoerde, zijn zeer weinig afdoende, of zeggen eigenlijk niets voor wat hij betogen wil. Doch we nemen nog een gedeelte uit Z.Ew.'s artikel over:

„Ook in het Nieuw-Testamentische volk zijn het niet allen Israël, die Israël heeten, maar er vallen er, — ontzaggelijk denkbeeld — op den jongsten dag velen af, die tot het volk behoorden.

Het verschilpunt tusschen de voorstanders van den Doop der volwassenen en dien der kinderkens is dus saam te vatten in deze vraag: „In welken weg vergadert Christus Zijn ware geloovigen, die Hem van harte aanbidden?" De verdedigers van den Doop der volwassenen antwoordden: „Alzoo, dat Hij bij de losse personen begint, hen bekeert en tot het geloof brengt, en dezen voegt Hij vervolgens saam in een kring van geloovigen, die Zijn Lichaam zijn."

Wij antwoordden echter: „Alzoo, dat Hij eerst een breed volk, eene gemeente schept, waarmede Hij in verbondsbetrekking treedt, zonder daarmede te zeggen, dat elk lid een waar-geloovige is. Onder dat volk verricht Hij Zijn genade-arbeid, en als vrucht van dien arbeid bloeit er in de eeuwigheid uit op het lichaam van Christus, de reine Bruid des Heeren."

De Baptist zegt: „Het gaat in de genade van persoon tot volk."

Wij zeggen: „Het gaat van volk tot persoon."

Om alle misverstand te voorkomen, voegen wij er bij, dat hiermede enkel de groote heirweg aangegeven is, dien God gemeenlijk volgt. Ook wie buiten de Christelijke gemeente geboren werd, kan deel verkrijgen aan en lidmaat worden van het mystieke Lichaam van Christus. Men kan geboren Nederlander zijn, maar men kan zich ook als zoodanig laten naturaliseeren, wanneer men tot de jaren des onderscheids gekomen is. Juist zoo treden buitenstaanders en ook de Heidenen toe tot de gemeente des Heeren, wanneer zij tot het geloof gekomen zijn, en dezulken worden natuurlijk volwassen gedoopt.

Nu staan wij echter voor de vraag, welke opvatting in de Schrift gehuldigd wordt: Van volk tot persoon, — of van persoon tot volk. Maar hiermede raken wij aan de quaestie van het Genade-verbond, die een afzonderlijke bespreking vereischt, waarom wij haar tot een volgend maal bewaren, onze lezers al vast in de gelegenheid stellend bovenstaande inleidende beschouwing in zich op te nemen."

Nu weten we dus, dat Ds. K. met „volk" bedoelt „het Nieuw Testamentische volk". Waar moet dat nu gezocht? Wordt bedoeld de Hervormde of z.g.n. „volkskerk", welke, volgens Dr. Kromsigt de ware kerk is en de kerk van Christus in een bepaald land, of wordt een andere kerk bedoeld, of moeten we aan het Nederlandsche of aan een andere natie denken? — Het verdere schrijven van Ds. K. doet vermoeden, dat de gemeente des N. Verbonds bedoeld wordt, welke bestaat uit „ware geloovigen." — Doch dan verdringt weer de eene vraag de andere. Want volgens Z.Ew. bestaat eerst het „volk" en daarna treden te voorschijn degenen, die het volk moeten uitmaken! Immers het gaat „v a n v o l k t o t p e r s o o n." Denk u een volk zonder personen!

Dat er in den raad en het voornemen Gods eene gemeente, een voor de grondlegging der wereld in Christus uitverkoren geslacht bestond, dus voor zij op aarde gezien werd, nemen we volgens Eph. 1 onvoorwaardelijk aan; maar als wij over een aanwezig zijnd volk spreken, dan denken we toch aan een volk als collectief van personen.

Het zal er dus onder ons Baptisten nog wel bij blijven om: — van persoon tot volk — en niet omgekeerd te spreken. En we meenen daarmede op bijbelschen bodem te staan. Dat willen we, zoo God wil, een volgende maal nog bewijzen.

N. v. B.

(Wordt vervolgd.)

Zending.

OPWEKKING OP NIAS.

Het Rijnsche Zend. Genootschap verhaalt van de opwekking op N i a s, die doet denken aan den tijd der Apostelen. Duizenden van Niassers zijn in het geweten ontwaakt. Met oprecht berouw en boete zoeken zij vergeving bij God en worstelen in het gebed, totdat zij door het geloof in Christus vrede vinden en tot volle zekerheid der verlossing komen. Deze beweging

vijkt voor niets. Zij grijpt allen aan: gemeenteleden, doopcandidaten, hen, die in den ban zijn gedaan, ja zelfs verstokte heidenen.

In Febr. 1916 is deze beweging begonnen te Hoemene. Zij heeft zich nu over 't geheele eiland uitgebreid en begint zelfs tot de Nakoeëilanden door te dringen. De gemeenten zijn in aantal ook zeer toegenomen. Het aantal gedoopten is van 20.000 tot 23.527 gestegen, terwijl het aantal doopcandidaten 241.000 bedraagt.

In Zuid en Noord Nias valt 't heidendom ineen en zelfs de trotsche, gesloten bewoners van Zuid-Nias keeren zich in grooten getale tot 't Evangelie.

In Januari j.l. werd 't opperhoofd Barani met zijne vrouw gedoopt en tegelijkertijd werd 't eerste kerkgebouw op Zuid-Nias ingewijd. De eerste 4 Niassische pandita schijnen zich zeer goed in hun arbeid ingeleefd te hebben, en ook de evangelisten werken met grooten ijver en trouw en bereiken een gedeelte der bevolking dat anders niet met het Evangelie in aanraking zou komen.

Zendeling Finke te Padang heeft twee Niassische onderwijzers kunnen krijgen, en daardoor twee bijgemeenten kunnen stichten, allereerst voor de Niassers, die naar Sumatra trekken. Ned.

Ingezonden.

Propaganda vergadering v. d. Jongelieden-verg.

Op Dinsdag den 13 Nov. j.l. 's avonds 7 uur hield bovengenoemde vereeniging hare eerste propagandavergadering voor dit seisoen. Na een kort openingswoord door den voorzitter, Ds. Louw, werd het rijk voorziene programma op keurige wijze afgewerkt. Een paar zangstukken, gezongen door Gez. Stuut en door Ds. v. d. Schors en echtgenoote, vielen bijzonder in den smaak, terwijl een schitterend tableau vivant, voorstellende „de tijd" een waardig slot maakte aan deze welgeslaagde vergadering.

Br. Enter sprak geheel in den geest van het talrijk publiek, door een woord van hartelijken dank te spreken tot de vereeniging met haren bekwamen leider, voor het goede en schoone wat zij ons had doen hooren en zien. God zegene het werk dezer vereeniging tot heil en zegen van de Pekelder jeugd.

Nieuw-Pekela, Nov. 1917. B.

Op den Wachtpost.

Indien er ooit een tijd geweest is om elkander toe te roepen: geef acht op de teekenen der tijden, dan moeten toch zeker de tijd waarin en de tijdsomstandigheden waaronder we thans leven, wel als zoodanig inachtgenomen worden. Daartoe is dan wel allereerst noodig kennis uit de H. Schrift te putten aangaande toekomstige gebeurtenissen, die naar Gods raad moeten plaatsvinden. Drie onderscheiden afdeelingen der profetie moeten daarbij voor oogen gehouden worden:

1. Gods toekomstplannen met de wereld.
2. *Gods toekomstplannen met de gemeente.*
3. Gods toekomstplannen met Israël.

Verliest men een dier drie momenten uit het oog, dan wordt men gewis in zijn gedachten verward en verduisterd.

Dit is reeds het geval met de meeste kerkelijke dogmatici, die Israëls toekomst als natie of volk Gods zoo ongeveer of geheel hebben uitgeschakeld. Beloften en profetiën met betrekking tot Israël, worden dan maar alleen op de z.g.n. Chr. kerk toegepast. Immers die kerk is de voortzetting van Israël als volk.

Het Israëlitische volk heeft intusschen een groote, heerlijke toekomst als beminden om der vaderen wil, waarover we nu niet in 't breede kunnen handelen.

Waar we nu vooral het oog op hebben is, dat naar luid der profetie, Israël het aan Abraham en zijn geslacht toegewezen land Kanaän, terug ontvangen en daarin als in eigen land weer wonen zal (zie o.a. Ez. 36 : 24 en 25, Zach. 12 en 13, en 13 : 1, 2).

En nu is zeker een teeken des tijds, dat er in dezen veelbewogen tijd door de Regeeringen en sommige machtigen der aarde veel aandacht aan de Joden en daarmede in verband aan Palestina verleend wordt. De profetie zegt dat koningen Israël naar zijn land zullen dragen. De tegenwoordige oorlogen hebben zich ook tot Palestina en als tot de poorten van Jeruzalem uitgebreid. Waarschijnlijk wordt de Turk er weldra uit verdreven, en als Ismaël valt, zal dat Izaäk's recht doen voortschieten.

Merkwaardig is in dat opzicht, wat we in „De Zionsvriend en Elim-bode" dienaangaande vonden. Een gedeelte daaruit luidt:

„Wij hebben in Palestina de drie groote monotheïstische godsdiensten der wereld, het Christendom, het Jodendom en het Mohammedanisme. De Samaritanen, een klein overblijfsel van 200 menschen, tellen hoogstens mede als merkwaardigheid. Maar deze drie zijn machtig en trotsch in hun kennis van den eenen en waren God en onverdraagzaam jegens andersdenkenden. Christen of Jood, dit staat bij den Mohammedaan gelijk. Hij is een ongeloovige. Voor de Joden zijn de Christenen aanbidders van afgoden en de Mohammedanen.

De Joden. Het zooeven verschenen Joodsche jaarboek schat het aantal Joden in het Heilige Land bij het begin der 19e eeuw op 3000. De tegenwoordige Joodsche bevolking van Palestina berekent het ongeveer op 100.000. Naar mijne persoonlijke schatting waren er vóór den oorlog minstens 125.000 Joden in Palestina. Zoo is dan volgens het Joodsche jaarboek de bevolking in de laatste eeuw van 3000 tot 100.000 gestegen. Dat wil zeggen, dat 20 à 25 pct. van de bevolking des lands Joden zijn. Maar in Jeruzalem zelf was, toen de oorlog uitbrak, $^3/_4$ der bevolking Joden. 35 jaar geleden werden de poorten van Jeruzalem bij zonsondergang gesloten, en de omroeper riep allen, ver en nabij, toe, dat zij zich moesten haasten, of anders 's nachts moesten buiten blijven. Destijds was er nauwelijks één huis buiten den stadsmuur. Tegenwoordig is een nieuwe stad buiten den muur van Jeruzalem gebouwd, bijna even volkrijk en de oppervlakte ten naaste bij grooter dan van de oude stad. Zij ligt ten Noorden en Noord-

hebben we genoemd. Er blijkt uit, dat de eenheidsgedachte zich niet bij een tijdpunt bepaalt. Zij komt naar voren in de schepping, in het menschelijk geslacht — allen uit één, in het huwelijk, in Abraham en zijn geslacht, in de Gemeente des Nieuwen Verbonds, in de verordeningen van Doop en Avondmaal en ten hoogste in Christus Jezus.

Ook het einddoel der verlossing door Jezus Christus was tot eeuwige eenheid. Zoo lezen wij in Eph. 1 : 10 „om in de bedeeling van de volheid der tijden weder alles tot één te vergaderen in Christus, beide dat in den hemel is en dat op de aarde is."

Uit al deze gegevens kan genoegzaam blijken Gods volstrekte eenheidsbedoeling. En de geheele openbaring daarvan strekt zich uit naar Hem zelf door Christus, Zijn Zoon. Alles wat bestaat is uit Hem, door Hem en ook tot Hem. Dat doel zal ten volle bereikt zijn als eens „God alles en in allen" zal zijn.

De ware eenheid is uit God en wordt door God gewerkt. Hieruit volgt dat de eenheid in de hoogste mate rein en heilig is. Geen eigenwillig menschenwerk kan er iets aan toebrengen, of bevorderen.

Wel heeft de mensch het noodlottig vermogen die eenheid niet „te behouden," ze te verstoren en te verbreken.

De zonde der ongehoorzaamheid, de zonde heeft van Eden uit alles uit z'n verband gerukt. Adam en Eva zijn door hun ongehoorzaamheid tot overtreding, tot den val en tot verwijdering van God en tot gehoorzaamheid aan Gods tegenstander, Satan, gekomen. De eenheid met God werd verstoord — om niet te zeggen verbroken; de mensch blijft van Gods geslacht — en met Satan werd de mensch evenmin één. Zoo ontstond het rusteloos zweven, jagen en zoeken naar een rustpunt van hetwelk de geschiedenis des menschelijken geslachts een doorgaande beschrijving is. Niemand kan tot rust komen, anders dan door tot het eenige middenpunt der eenheid — tot God — terug te keeren.

Tot dat einde zond God Zijnen Zoon op aarde, deed Hem één worden met ons geslacht, deed de zonden der wereld op Hem aankomen, liet Hem voor de zonden lijden en sterven, Hij rechtvaardig voor de onrechtvaardigen, opdat Hij ons tot God zou brengen. In onze verzoening met God, door den dood Zijns Zoons, zien wij den grondslag en wortel van alle wezenlijke eenheid. Een andere eenheid bestaat niet, noch op aarde, noch in den hemel. De bede des Heilands in den lijdensnacht voor alle geloovigen van vroeger en later luidde: „Opdat zij allen één zijn, gelijkerwijs Gij, Vader in mij, en Ik in U, dat ook zij in ons één zijn."

Welk een wonderbaar verhevene gedachte! Te groot voor ons menschelijk denken; echter niet te groot voor God.

Merken wij maar op hoe al Gods werk in één bedoelen samenloopt: God schiep één mensch en in dien mensch de beginselen en den grondslag van een talloos menschengeslacht, om den ganschen aardbodem te bewonen. Allen uit één, dat was de bedoeling des Scheppers. In de schepping heerscht de regel van ontwikkeling. Deze ontwikkeling heeft, wat Gods hoofdgedachte betreft, haar toppunt in den God-mensch, Christus Jezus. De natuurlijke ontwikkeling en uitbreiding van het menschelijk geslacht is nevenzaak.

In Christus — de tweede Adam — is weer het leven, de oorsprong en het wezen van een geheel nieuw menschengeslacht, ja eene nieuwe schepping. Alle dingen bestaan tezamen door Hem, en worden door Hem lichamelijk en geestelijk gevoed en in stand gehouden. Wie Christus loslaat of van Hem los blijft, blijft van het leven verstoken, verliest zijn eigen wezenlijk zijn, en is een prooi des doods. Daarentegen zoo iemand in Christus is, die is eene nieuwe schepping (2 Cor. 5 : 17). Dat is het zalig voorrecht van allen, die in Jezus Christus met het hart gelooven. Zij hebben het eeuwige leven. Allen groeien op één wortel; zij zijn ranken van den éénen Wijnstok. Zij bewandelen allen een weg met één doelwit voor oogen. Volgens 's Heeren bedoelen en bede hebben zij „één Heer, één geloof, één doop," terwijl ze weten één Vader te hebben. Daarom spreken zij het ook in hun gebed uit: „Onze Vader in de hemelen." Eén erfenis wacht hen Eén roeping hebben zij te vervullen — de roeping der liefde, welke de band der volmaaktheid is. Lief te hebben is reeds zaligheid, stelt tot alle goed werk in staat en maakt onvermoeid in den dienst des Heeren. Dien we in de eerste plaats liefhebben, omdat Hij ons eerst heeft liefgehad.

Veel wordt er, in tegenstelling met alles wat in de wereld gezien wordt, onder de Christenen over eenheid en eendrachtigheid gesproken en geschreven. Wij mogen gelooven, dat er ook wel veel naar verlangd, om gebeden en voor gewerkt wordt. Maar komt men over 't algemeen onder de geloovigen tot de ware éénheid? Blijkbaar nog al te weinig. Daarvoor waren gewis wel vele oorzaken op te sporen; doch onze ruimte laat niet toe er ditmaal op in te gaan. Dit eene hebben we onverbiddelijk vast te houden: de eenheid, zooals God die gewerkt heeft en door den Heiligen Geest nog werkt — is er. Zij is een feit. De vraag is maar: Welk gebruik maken wij er van, hoe stellen wij er ons tegenover. Staan wij die eenheid in hare doorwerking tegen? Dat is een onderzoek waard.

N. v. B.

Christus en anti-christus.

(Vervolg.)

Dat de antichristelijke geest in dezen tijd vreeselijk doorwerkt, blijkt uit de verschillende stroomingen in de wereld, vooral ook op christelijk of godsdienstig gebied. Denk maar alleen aan de theosofie en spiritisme. Zij hebben Mijn Woord verworpen, zegt de Heere, wat wijsheid zouden zij dan hebben. Evenals er van Christus typen zijn geweest, zijn ze er ook van den anti-Christus geweest en zijn ze er nog.

Zulk een type was reeds de geweldige Nimrod, die met zijn aanhang in openlijk verzet kwam tegen Gods wereldbestuur en Babel met den beruchten toren begon te bouwen (Gen. 10 : 9, 10). Ook Farao was een antichristelijk type. Zijn dolzinnige trots en formeele vijandschap tegen Gods volk, doet ze uitkomen. Dezelfde

vijandige verhoudingen, maar dan in volle mate, zal eens teruggevonden worden in de openbaring van den anti-Christus. Zijn haat tegen God en Zijn volk zal grenzenloos zijn.

Ten allen tijde zijn er martelaren terwille van de Waarheid in den dienst van God. 't Begin zien we reeds in Abels dood. Hij was de eerste martelaar, en is door millioenen gevolgd. De geest van Kaïn (zie 1 Joh. 3 : 12) was de anti-christelijke. Maar al het martelaars lijden, dat sedert geleden is, zal als kleinigheid te achter zijn in vergelijking met de gruwelijke folteringen, die aan de Godgetrouwen zullen voltrokken worden wanneer „de mensch der zonde" verschenen zal zijn en heerschen zal. Dan is het de groote verdrukking, aan welke alleen zij ontkomen zullen, die het woord van 's Heeren volharding hebben bewaard (Openb. 3 : 10). Paulus heeft heel wat geleden voor den Heer en Zijn Evangelie: maar in vergelijking met die verdrukking noemt de Apostel de zijne een „zeer lichte." Dan zal het absoluut onmogelijk zijn te leven voor God zonder martelaarschap.

De heerschappij van den anti-Christus zal cosmopolitisch, dat is het geheele menschdom op aarde omvattend zijn, een eindelijke wereldheerschappij in menschenhanden overgelaten. Zoo is ook alle jagen naar de wereldheerschappij, waarnaar vele machtigen der aarde in den loop der eeuwen hartstochtelijk hebben gestreefd, naar den geest van den anti-Christus. Ja, iedere wereldmonarchie en alle heerschappij van menschen, die zich verheft tegen God en Zijn Woord, en wil heerschen over de gewetens der menschen, is anti-christelijk. Al zulke machthebbers stellen zich in de plaats van God. 't Is het toppunt van zelfverheffing, als we b.v. in Nebucadnezar, en Nero enz. en in het Pausdom zien.

Toch waren al die verschijningen van anti-christendom, nog minder gevaarlijk dan die zich op christelijke erve hebben vertoond en nog vertoonen.

Na Christus' komst in het vleesch begint satan zich meer geweldig en met al de arglistigheid der leugen op te maken, en zijne macht te ontplooien. De eerste werktuigen, die den anti-Christus volkomen dienden, zich geheel aan hem overgaven waren eerst belijders van Christus. 't Begint reeds met een der 12 Apostelen — Judas. De gemeente van Jezus Christus wordt het uitgangspunt van de meer doordringende en aangrijpende bedrijven van den geest van den anti-Christus. De eerste dienaars, die met handvollen het onkruid zaad, onder bedekking der nachtelijke duisternis, midden onder de tarwe (Matth. 13 : 25) uitstrooiden, waren degenen, die geroepen waren goed zaad te zaaien. De opstandelingen tegen den Koning waren Zijn eigen dienaren.

De eerste Gemeente was een Paradijs, heerlijker dan in Edens hof; maar gelijk ook daar de slang zich binnen kronkelde, drong de geest van den anti-Christus ook de gemeente binnen (zie 1 Joh. 2 : 18—19). Johannes bedoelde in zijn brief met wie hij anti-christussen noemde, dezulken, die er zich voor uitgaven dienaren van den Christus te zijn en zich openlijk tegen Hem verzetten. De geheele brief van Johannes is hoofdzakelijk gericht tegen den geest van den anti-Christus, en om de geloovigen te vermanen en tegen dien geest te waarschuwen.

Dewijl dan Johannes zoo bijzonder over den anti-Christus handelt, willen we, in verband met wat we schreven, onze aandacht bepaaldelijk aan Johannes' brief wijden.

Hoofddoel van Johannes' schrijven, zoowel in zijn Evangelie als in zijn 1en brief was, de Goddelijke heerlijkheid of wezenlijke Godheid van Jezus Christus te handhaven en voor de gemeenten in het licht te stellen door zijn onderwijs.

Om zijn brief wel te verstaan — zegt Neander zoo juist — moeten we ons een voorstelling vormen van de werkzaamheid en de positie des Apostels en van den tijd, in welken hij zijn brief schreef, alsmede van den toestand der gemeenten, tot welke hij zijn schrijven richtte. Dit historisch begrip zal ook de noodzakelijkheid en de strekking van den brief voor dien tijd, voor navolgende tijden, alsmede voor onzen tijd bijzonder, naar voren brengen; voor onzen tijd des te meer, naarmate het blijkt, hoe thans de geest der oplossing en verstoring, maar ook van veel ontwikkeling op 't gebied des christendoms zich vertoont, waardoor deze tijd met dien van Johannes overeenkomst heeft. Wanneer wij de tegenstellingen, met welke Johannes als Evangelieprediker te kampen had, wel opmerken, zullen wij de bestrijdingen, met welke de evangelische waarheid thans te kampen heeft, daarin voorgebeeld vinden.

(Wordt vervolgd.)

STATUTEN

der Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland

Art. 1.

Naam, duur en plaats van vestiging.

De officiëele naam der Unie is „Unie van Baptisten Gemeenten" in Nederland. Zij wordt opgericht voor den tijd van negen en twintig jaren en elf maanden, dadelijk ingaande na de Koninklijke goedkeuring van hare Statuten. Zij is gevestigd te Amsterdam.

Art. 2.

Grondslag.

Onder Baptisten Gemeenten wordt verstaan Gemeenten, die belijden en beleven, dat Jezus Christus de eengeboren Zoon van God en een algenoegzame Zaligmaker voor zondaren is; die den doop der geloovigen, in onderscheiding van besprenging, handhaven.

Art. 3.

Lidmaatschap.

De Unie omvat Baptisten Gemeenten of Gemeenten van gedoopte Christenen, die rechtspersoonlijkheid verkregen hebben of volgens de wet op de kerkgenootschappen van 10 Sept. 1853 (Staatsbl. 102) bij de regeering erkend zijn en die tot het lidmaatschap der Unie zijn toegelaten. Verliest eene Gemeente het lidmaatschap dan vervalt daarmede alle recht op de eigendommen der Unie.

Art. 4.

Doel der Unie.

Het doel der Unie is:

a. Onder hare leden liefde, achting en samenwerking te bevorderen.

b. Gelegenheden te verschaffen de beginselen der Gemeenten bekend te maken en het Evangelie te verbreiden, zoowel in als buiten Nederland.

Art. 5.
Organisatie.

De Unie zal handelend optreden door middel van eene Algemeene Vergadering en hare Commissie.

Art. 6.
Algemeene Vergadering.

De Algemeene Vergadering bestaat uit:

a. De erkende Predikanten der geüniëerde Gemeenten;

b. Afgevaardigden der Gemeenten. Deze afgevaardigden zullen jaarlijksch door de Gemeenten worden gekozen en hebben het geheele Unie-jaar zitting.

Art. 7.
Commissie.

a. De Commissie der Unie zal uit minstens vijf leden bestaan:

b. Zij wordt door de Algemeene Vergadering uit haar midden gekozen;

c. Zij vertegenwoordigt de Unie zoowel in als buiten rechten. Haar adres is tevens het centraal adres in regeeringszaken voor al de aangesloten Gemeenten.

Art 8.
Finantiën.

Om de uitgaven der Unie te bestrijden zal eene jaarlijksche bijdrage van elke geüniëerde Gemeente worden gevraagd

Art. 9.
Huishoudelijk Reglement.

Al hetgeen verder betrekking heeft op de regeling der werkzaamheden en de belangen der Unie, wordt nader bepaald in een huishoudelijk Reglement in overeenstemming met deze Statuten vast te stellen.

Art. 10.
Verandering der Statuten.

In deze Statuten mogen geen veranderingen gemaakt worden, zonder dat op eene voorafgaande Algemeene Vergadering van zoodanig voorstel tot verandering schriftelijke kennisgeving is ingediend, en door twee derde der tegenwoordig zijnde of schriftelijk vertegenwoordigd zijnde leden aangenomen en daarna koninklijk goedgekeurd zijn.

Aldus vastgesteld op de Algemeene Vergadering te den
De Commissie:

Huishoudelijk Reglement

Art. 1.
Voorwaarden tot het lidmaatschap.

a. Eene Gemeente, die tot het lidmaatschap der Unie wenscht toegelaten te worden, moet zich met overlegging harer Statuten bij den Secretaris der Unie opgeven, door de Commissie der Unie aan de Algemeene Vergadering tot opname voorgesteld, en door deze Vergadering opgenomen worden.

b. Elke Gemeente verplicht zich hare Statuten, die bij de opname in de Unie van kracht waren, te handhaven, en zoo zij daarin te eeniger tijd veranderingen wenscht aan te brengen, eerst de goedkeuring der Commissie te vragen. In deze Statuten moet eene bepaling voorkomen, dat de baten der Gemeente bij of na eventueele ontbinding aan de Unie vervallen.

Art. 2.
De Algemeene Vergadering.

a. De Algemeene Vergadering zal gehouden worden eenmaal 's jaars op een tijd en plaats, die minstens drie maanden te voren door de Commissie bepaald zijn. Op goedvinden der Commissie, of op verzoek in schrift van 3/5 der leden der Algemeene Vergadering zal zij in buitengewone zitting moeten worden saamgeroepen.

b. Vacante Gemeenten en Gemeenten wier Predikant verhinderd is de Algemeene Vergadering bij te wonen of tot lid der Commissie benoemd is, hebben het recht hem door een ander lid te doen vervangen.

c. Gemeenten mogen voor elke 50 leden of gedeelte daarvan, benevens haren Predikant of diens plaatsvervanger, één afgevaardigde zenden.

d. Van hunne benoeming zal behoorlijk kennis worden gegeven aan den secretaris der Unie, minstens ééne maand vóórdat de Algemeene Vergadering plaats vinden zal. Elke gemeente heeft het recht om voor den afgevaardigde, die verhinderd is zijne opdracht te vervullen, een plaatsvervanger aan te wijzen, mits daarvan aan den Secretaris der Unie ten spoedigste kennis gegeven wordt.

e. Alle besluiten met volstrekte meerderheid der tegenwoordig zijnde of schriftelijk vertegenwoordigd zijnde stemmen genomen, zullen van kracht zijn. Wanneer het personen betreft moet de stemming schriftelijk plaats hebben, maar zaken betreffende kan ze bij acclamatie geschieden. Uitgesloten hiervan zijn voorstellen tot wijziging der Statuten.

f. De zittingen der Algemeene Vergadering zullen behoorlijk door den Secr. der Unie namens de Commissie worden afgekondigd.

g. Ten einde in de Agenda te kunnen worden opgenomen zullen alle voorstellen in schrift behoorlijk toegelicht en geteekend aan den Secretaris der Unie moeten worden toegezonden, minstens zes weken vóór dat de Algemeene Vergadering gehouden wordt. Later ingekomen voorstellen kunnen met goedvinden der Commissie op de Agenda geplaatst, doch zullen het laatst behandeld worden. De Commissie is bevoegd, desgewenscht met verantwoording aan de Algemeene Vergadering, een voorstel ter zijde te leggen.

h. De Algemeene Vergadering kiest jaarlijksch voor hare bijeenkomsten uit de leden der Commissie zelve haren leider.

Art. 3.

De Commissie

a. De leden der Commissie regelen onderling de functies.

b. De Commissie moet voor minstens een derde uit niet-Predikanten bestaan.

c. De leden der Commissie worden gekozen voor den tijd van drie jaren. Zij treden volgens rooster af en zijn in 't jaar van 't aftreden niet herkiesbaar.

d. Elke Gemeente heeft het recht voor iedere vacature een dubbeltal candidaten te stellen, indien dit verzuimd wordt, voorziet de Commissie der Unie daarin.

e. De Commissie zal niet minder dan tweemaal in het jaar — éens in het vóór- en éens in het najaar — bijeenkomen, en behoorlijk door den Secr. der Unie tot die bijeenkomsten worden opgeroepen.

Buitengewone bijeenkomsten der Commissie zullen op verzoek van de meerderheid harer leden met opgave van reden, eveneens door den Secretaris worden saamgeroepen.

f. Een Commissie-lid kan geen afgevaardigde van eene Gemeente zijn. Wordt een afgevaardigde tot Commissielid gekozen, dan heeft hij 't recht zijn mandaat aan een ander over te dragen, die zoo lang zitting heeft, totdat de Gemeente die hij vertegenwoordigde een ander in zijne plaats aanwijst.

g. De Algemeene Vergadering heeft het recht eereleden te benoemen. Zij mogen met vergoeding van reiskosten alle Vergaderingen der Unie bijwonen en hebben een adviseerende stem.

h. De Commissie zal de Algemeene Vergadering een jaarverslag aanbieden. Gemeenten wier Secretaris twee maanden voor de Algemeene Vergadering niets voor het jaarverslag hebben ingezonden, zullen in het verslag niet besproken worden.

i. Om de zaken te vergemakkelijken kunnen Sub-Commissies benoemd worden, zoowel door de Commissie als door de Algemeene Vergadering.

j. De Commissie heeft het recht om bij moeilijkheden in de Gemeenten, op de kwestie in te gaan. De partijen zijn verplicht haar de vereischte inlichtingen te geven.

k. De Voorzitter en Secretaris zijn aangewezen als Comm. van dagelijksch bestuur, en kunnen onder verantwoording aan de Commissie, handelend optreden.

l. De Commissie benoemd tijdig eene Commissie van rapport, die de boeken der Penningmeesters nazien en op de Algemeene Vergadering verslag uitbrengen.

Art. 4.

Van de opleiding tot den dienst des Woords.

Broeders, die wenschen opgeleid te worden voor het ambt van dienaar des Woords, moeten door eene Gemeenten aan de Commissie der Unie worden voorgedragen. De Unie Commissie laat een onderzoek instellen naar hun roeping en ontwikkeling. Wanneer de uitslag van dat onderzoek bevredigend is, wordt de candidaat-kweekeling zooveel mogelijk door de Unie Commissie in de gelegenheid gesteld een behoorlijke opleiding te ontvangen. Plaats en duur der opleiding zal door de Unie Commissie in overleg met den candidaat-kweekeling worden bepaald.

Art. 5.

Financiën.

Van de geünieerde Gemeenten zal eene bijdrage van vijf gulden voor elke vijftig leden of gedeelte daarvan gevraagd worden. Het ledental wordt aangewezen door de laatste statistiek. Indien deze bijdrage onvoldoende is, zal zij met goedvinden der Algemeene Vergadering verhoogd worden. Het finantieele jaar loopt van 1 Juni tot 31 Mei. Gemeenten, die aan hare verplichtingen niet voldaan hebben, zullen geenerlei rechten tot de Algemeene Vergadering hebben.

Art 6.

Notulenboek.

De verhandelingen der Algemeene Vergadering en der Commissie worden behoorlijk door den Secretaris opgeteekend en na goedgekeurd te zijn mede door den Voorzitter onderteekend. Alle besluiten, zoo niet uitdrukkelijk anders bepaald wordt, en niet in strijd zijnde met de Statuten der Unie, zullen onmiddellijk van kracht zijn, totdat zij door andere worden vervangen. De besluiten en moties zullen afzonderlijk geboekt en naar mogelijkheid gedrukt worden.

Art. 7.

Geschriften

De Unie geeft een blad uit met name „De Christen", dat zij als haar officiëel Orgaan erkent. Het wordt geredigeerd door een Commissie van Redactie, bestaande uit minstens vier leden, jaarlijks gekozen of herkozen door de Algemeene Vergadering, aan wie zij van alles en te allen tijde verantwoording schuldig is, ook wat betreft de administratie, die door haar beheerd wordt.

De Commissie der Redactie regelt de werkzaamheden onderling, en zorgt, dat de inhoud niet in strijd is met de beginselen der Gemeenten. Ieder Redacteur is verantwoordelijk voor het door hem verzorgde gedeelte.

b. Wanneer er eenig verschil bij de Commissie van Redactie mocht ontstaan over het wel of niet plaatsen van stukken enz., dan kan zij zich beroepen op de Commissie, en haar ingewonnen advies zal overeenkomstig het besluit der Commissie moeten worden gehandeld.

c. Andere geschriften, die door de Unie worden uitgegeven of verspreid, als: tractaten, boekjes, enz., worden door de Commissie beoordeeld en deze staat daarvoor verantwoordelijk.

Aldus opgemaakt en vastgesteld op de Algemeene Vergadering te

den

De Commissie:

Ingezonden.

HUISVLIJT-WEDSTRIJD.

Onze tijd staat in het teeken der huisvlijt. Was reeds voor de oorlogsjaren een opleving van deze nuttige kunst te bespeuren, de mobilisatie heeft haar bekend doen worden in breede lagen van ons volk, die er zich

vroeger niet mede bezig hielden. De behoefte en het verlangen zich nuttig te maken instrueerde de gemobiliseerde huisvlijtmannen hun kennis aan te wenden ten behoeve van hun kameraden, die dikwijls vrijen tijd in overvloed hadden en vormden op deze wijze tal van huisvlijt-beoefenaren, die bij hun terugkomst in hun civiele omgeving het geleerde toepassen en op hun beurt weer anderen opwekken de huisvlijt te beoefenen. In het algemeen wordt thans, èn door het legerbestuur èn door allen, die zich op maatschappelijk terrein bewegen, het groote maatschappelijke nut ingezien van de beoefening der huisvlijt. Een gevolg daarvan is wel, dat tegenwoordig op huisvlijtgebied zooveel tentoonstellingen worden gehouden.

Het halfmaandblad „De Huisvlijt", dat geredigeerd wordt door de bekende huisvlijtmannen, de heeren J. Stam te Amsterdam en F. W. Drijver te Naarden en wordt uitgegeven door de firma Johs. J. C. van der Burgh te Deventer, deelde onlangs mede, dat zij voor de abonnés huisvlijt-wedstrijden zal organiseeren. Op deze wijze hoopt het blad bij hen, die daartoe in staat zijn, de lust op te wekken om modellen van voorwerpen van huisvlijt te ontwerpen. De eerste wedstrijd is reeds uitgeschreven: een ontwerp-teekening van een doelmatig versierd theeblad. Het best beoordeelde wordt beloond met f 2.50; er wordt een cliché van gemaakt, waarvan de afdruk als bijlage bij het blad wordt gevoegd.

Hoogachtend,
Uw dw.,
Firma JOHS. J. C. VAN DER BURGH.
Deventer, Januari 1917.

Opgelezen korenaren

Zou Hij, die kan scheppen naar zijn beeld niet kunnen vernieuwen naar zijn beeld? Zou zijne macht hier beperkt wezen, zijne liefde niet voldoende? Houd op u te verwonderen; deze laatste verwondering zou de ongerijmdste van allen zijn. Maar niet slechts is het ongerijmd, zich over de prediking der wedergeboorte te verbazen. Het geschiedt niet zonder zonde en niet zonder gevaar.

Een zondige wereld zal zoolang zij zelve weigeren blijft zich te veranderen, den Christen altijd anders willen dan hij is of immermeer wezen kan.

Het geluk van den waren discipel is daar te zijn, waar zijn Heer hem roept, waar zijn Heer Hem plaatst.

Kennis is macht, wordt gezegd; maar zij is het niet zonder wijsheid. Wetenschap veredelt; maar niet waar wijsheid ontbreekt. Geleerdheid zonder wijsheid, maakt breed, niet groot.

In spijt van zoo menige verbittering, scheiding, scheuring, verdeeldheid als haar ontsieren, staat Zijne Gemeente tot op dezen dag; omdat zij niet staat op Paulus of Barnabas, op Luther of Zwinglius, maar op de rots der eeuwen, omdat zij niet gegrondvest is in de uitnemendheden der belijders en der dienaars, maar in het bloed van den Zoon van God. Zijn evangelie blijft een kracht Gods tot zaligheid voor een iegelijk, die gelooft. Het is het eeuwig evangelie.

O, Gij gemeente Gods, die dit hoort en verstaat, die door uwen Zaligmaker op den Olijfberg geleid, den hemel, die hem moest ontvangen, vroolijk inziet, en uitroept: „Wij volgen!" Ja, die betuigt: „Wij zijn mede gezet in den hemel in Christus Jezus! Zijn hemelvaart, zijn hemeltroon, zijn hemel is de onze, die wij zijne medeerfgenamen zijn!"

Gelukkig de vorst, gelukkig de mensch tusschen wiens willen en doen, daar de hartstochten in 't spel zijn, tijd is voor den raad eens goeden en wijzen, plaats is voor het Woord van God.

Rijkdom is geen ongeluk; het is een zegen, maar een zegen die, wanneer hij het hart voor een hoogeren zegen onverschillig maakt, in vloek verandert. Dit gevaar van den overvloed is een algemeen gevaar; dit gevaar, waar het bestaat, neemt steeds toe.

Een woord van Thomas à Kempis.
Houd het daarvoor, dat gij en God alleen op de wereld zijt, en gij zult grooten vrede hebben!

Uit de Gemeenten.

MUNTENDAM. Geliefde Theofilus, ik heb u beloofd, u later nog iets te vertellen van den arbeid onder leiding van onzen Voorganger. te N. Scheemda, in de buurtschap 't Waar.

Laat mij u dan mogen zeggen, dat de menschen daar jaren achtereen, eigenlijk veel te lang, zijn bezig gehouden met een valsche leer, waardoor hun den goeden weg niet gewezen, en waarbij een mensch niet leven kan. Zij wandelden in droevig duister en het levende brood uit den hemel was niet onder hun bereik.

Nu zij echter het eenvoudig Evangelie aangaande Jezus Christus hebben zijn eenigen tot het licht en tot ontwaken gekomen.

De arbeid daar is zeer eenvoudig begonnen. Br. de V. te Siddeburen, met een paar andere broeders meer, maakten lange tochten naar onze plaats, gelijk ze nu nog doen, en hun getal is, Gode zij dank heel wat vermeerderd.

Deze broeders zijn eerst in 't Waar begonnen met lectuur te verspreiden, en deden zulks in biddend opzien tot God, en het zaad viel in goede aarde en bracht vrucht voort.

Er werd nu behoefte gevoeld aan de prediking des Woords. Dat was de gemeente tot blijdschap en de gelegenheid werd aangegrepen. Een eerste samenkomst werd gehouden in een hotel. Die arbeid werd zoo gezegend, dat zielen werden gered. De velden waren daar, evenals in Samaria, wit om te oogsten.

Nog steeds doet de Heer groote dingen onder de bewoners dier buurt. 't Is verwonderlijk hoe de menschen daar met blijdschap en beslistheid het Woord aannemen, en na geloofd te hebben ook spoedig komen met de vraag: wat verhindert mij gedoopt te worden.

Zoo werd dan op Zondag 14 dezer weder eene zuster naar 's Heeren bevel gedoopt en met vreugde in de gemeente opgenomen.

Onze Voorganger sprak bij die gelegenheid over de woorden: „Wat ontbreekt mij nog?" Het is verblijdend te merken dat op laatstgenoemden evangeliesatiepost, degenen, die buiten zijn er ook opgaan letten; ze schreven er in een courant over als een nieuwe secte, die ontstaan was. De menschen geven blijk van diepe onkunde op evangelisch gebied.

Nu nog een en ander over het beleefde in onze plaats zelf. Aangaande het gevierde Kerstfeest mogen we wel betuigen, dat we blijde en gezegende dagen hadden.

Onze twee Zondagsscholen werden in ons kerkgebouw verzameld, om feest te vieren rondom een draaienden kerstboom. Vele belangstellenden en nieuwsgierigen waren verschenen, en er was ruimte om velen het evangelie van Gods Kerstgave te doen hooren. Zoowel de ouders als de kinderen waren verblijd.

Op Nieuwjaarsdag kwamen we weer talrijk samen om vele ernstige woorden te spreken en te hooren. De harten der geloovigen jubelden, en harten van ongeloovigen werden getroffen en verbroken, zoodat er drie zielen tot Jezus riepen om redding van hunne zielen.

Prijst den Heer met blijde galmen, klonk het door ons kerkgebouw. Dat was een goed begin in 't nieuwejaar.

Doch ik moet nog van iets anders melding maken, waaruit het weer blijkt, dat we nog in onze aardsche toestand zijn. De oudste zuster der gemeente werd plotseling opgeroepen en bevorderd tot heerlijkheid. Van haar kon gezegd worden, ofschoon ze bijna 86 jaar oud was, wat Lukas van de 84 jarige Anna schreef: „Ze week niet uit den tempel". Haar plaats in de samenkomsten en bidstonden der gemeenten zag men nooit ledig. Haar heengaan was in vrede. Ruim 25 jaar was zij lid onzer gemeente.

Laat mij het hierbij laten Theofilus en ontvang in liefde groeten van uw br. in Jezus

D. SEIP, Secr.

HAULERWIJK. Hoewel wij een geruimen tijd niet van ons lieten hooren, heeft toch de Heer zich in onze kleine gemeente niet onbetuigd gelaten, en meenen wij, tot Zijn eer, daarvan melding te moeten maken.

De laatste maand des ouden jaars bracht als altijd heel wat variatie.

Den 14en December verjaarde onze Ouderling, br. G. de Vries, die, wonder boven wonder, van eene ernstige krankheid genezen, in zeer goeden welstand gedenken mocht te midden van zijn familie en vele aanwezige broeders en zusters in den Heer, hoe hij nu 82 jaren lang door God beweldadigd was op menigerlei wijze. Allen, die den ouden veteraan kennen, zal het zeker aangenaam zijn te vernemen, dat hij nog steeds opgewekt en blijmoedig den Heer dient; geen enkele vergadering verzuimt en een voorbeeld is voor de kudde. Het is onze wensch, dat hij nog een tijd lang gespaard moge blijven.

Twee dagen daarna vierden wij feest met onzen geachten Voorganger, die op zijn 56en verjaardag met de zijnen in goeden welstand zich verheugde. In ons Bethel waar de gemeente en vereenigingen genoodigd waren, werd hem menig woord van bemoediging toegesproken, en in passende geschenken liefde en waardeering betoond, zoodat wij in blijmoedige en dankbare stemming samen onzen God groot maakten; vooral ook bij de gedachte, dat de Heere den arbeid der gemeente in 't laatste jaar gezegend had, en we een tiental nieuwe leden der gemeente zagen toegevoegd worden, terwijl slechts één lid door den dood uit ons midden werd weggenomen. Tevens werden niet minder dan vier jonge paren uit de gemeente door den huwelijksband vereenigd, en door onzen Voorganger ingezegend, waaronder ook zijne eigene oudste dochter.

Al spoedig volgde nu het heuglijk geboortefeest van onzen Heiland, waarop onze voorganger ons des Zondags voorbereidde met de woorden van Ps. 23:7 „Heft uwe hoofden op, gij poorten en verheft u gij eeuwige deren, opdat de Koning der eere inga," om dan op het Kerstfeest bij de kribbe stil te staan, met de vraag van Johannes de Dooper: Zijt gij degene, die komen zou, of verwachten wij eenen anderen? en daarna op den 2en feestdag, de belijdenis van den ouden Anna te hooren. die door den lofzang van den grijzen Simeon in Jeruzalems tempel op het Kind, ons geboren opmerkzaam werd gemaakt.

Met onze beide Zondagsscholen, die samen plusm. 150 kinderen bevatten, werd achtereenvolgens vroolijk feest gevierd, zoodat ook dat heerlijke feest in dankbare stemming werd geëindigd, te meer omdat wij hoorden, dat eene jongedochter, lid onzer vereeniging, de goede keuze had gedaan om den Heer Jezus te volgen.

Nauwelijks was 't Kerstfeest achter den rug, of wij stonden aan 't einde des jaars, dat ons bij de zegeningen in het verleden en bij den ernst van het heden bepaalden, als onze Voorganger sprak over de woorden van Ezechiël 7 : 2: „Het einde is er!"

Op den Nieuwjaarsmorgen luisterden wij naar het Klaaglied van den profeet Jeremia op de puinhoopen van Jeruzalem: niet om mee te gaan klagen, maar om een woord van bemoediging te hooren uit het midden van dat Klaaglied hoofdst. 3:24: „De Heere is mijn deel, zegt mijne ziel, daarom zal ik op Hem hopen."

Met zulk een heelijk onschatbaar deel kan ook de kleine gemeente Haulerwijk het jaar 1917 wel blijmoedig intreden te midden van de drukkende en dreigende omstandigheden van onzen tegenwoordigen tijd.

En nu zijn wij weer met onze kleine krachten werkzaam en onze bidstonden worden goed bezocht, en wij hopen, dat de Heer ook dit jaar zijne beloften aan ons zal vervullen, dat wij goeddoende niet vertragende, te Zijner tijd de vruchten zullen zien, zoo wij niet verslappen, immers: Gods woord keert niet ledig weer."

Moge dat in alle onze zustergemeenten de onderving zijn in 1917.

H. K.

Officiëele Mededeelingen.

In dit no. van ons orgaan komt het CONCEPT STATUUT EN HUISH. REGLEMENT DER UNIE voor.

Vooral de afgevaardigden worden vriendelijk verzocht daarvan goed nota te nemen, daar dit concept D.V. op de e.k. Algem. Verg. te Deventer besproken moet worden.

Voorstellen tot radeering, wijziging of aanvulling gelieve men zoo spoedig mogelijk, behoorlijk omschreven of toegelicht, aan ondergeteekende op te geven.

Mag ik de Secretarissen der Gemeenten er nog even opmerkzaam op maken, dat de vragenlijst voor de Statistiek 1916 vóór 1 Febr. ingewacht wordt?

Met br. groeten,
Tolstr. 117, Amsterdam. B. PLANTING.

LIEFDEGAVEN.
Voor den Uniecent.

Ontvangen van de Gemeente te 's-Gravenhage, nagekomen Kerstfeestgave f 2.47.

F. J. VAN MEERLOO, Penningm.
Jac. Obrechtstr. 43huis.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van B. K. A. te Tjerkwerd f 2.—, van Joh. Hemmes te Franeker f 2.28 (voor adv.), van H. v. d. B. thans te Hoogezand f 1.—.

N. v. B.

Varia.

DE SCHULDBRIEF VERNIETIGD.

Een Antwerpsch koopman had aan Karel den vijfde zeer aanzienlijke sommen geleend en de vorst had hem daarvoor schuldbrieven gegeven. Op zekeren dag noodde de koopman zijn hoogen schuldenaar ter maaltijd. In het midden der tafel was een zilveren schotel, waarin geestrijk reukwater, dat door den gastheer ontstoken werd, waarna hij den door den keizer geteekenden schuldbrief nam en dien in den vlam hield, totdat het perkament geheel verteerd was. Van de schuld bleef geen spoor meer over.

Op ons rust nog veel zwaardere schuld tegenover den Heiligen God, eene schuld voor wier afdoening aan onze zijde geene onmogelijkheid bestaat daar de wet Gods volmaakte trouw aan al' hare eischen en daarom het evangelie de wedergeboorte des zondaars eischt.

En welk is nu het offer van Gods zijde gebracht?

Voor ons heeft Hij zijn eeniggeboren Zoon niet gespaard, maar Hem overgegeven tot den dood des kruises. In de vlammen van dit liefdealtaar is niet alleen de schuldbrief vernietigd, maar boven die reeds onvergeldbare weldaad ons, als nieuwgeborenen, deel in het eeuwige leven des Zoons van God geschonken.

DE MAN VAN SMARTEN.

Een beroemd schilderstuk geeft ons een zinnebeeldige voorstelling van het huwelijk van Franciscus van Assisi, den bekenden vriend der armen, met de armoede. Maar geen schilderspenseel zal ooit kunnen weergeven dat wonderbare feit, waarop hemel en aarde in aanbidding en verrukking mogen staren, dat de Heere des hemels, in zijn onmetelijke ontferming, zich verbindt, één wordt met een verloren wereld, om ze, door zijn aanraking, van hare melaatschheid te genezen, om ze uit hare ballingschap in het vreemde land naar het verloren paradijs terug te brengen.

CLAUDIUS AAN ZIJN ZOON JOHANNES.

De mensch is hier niet te huis. Alle dingen met en naast ons gaan voorbij, onderworpen aan eene macht, die wij niet kunnen beperken. De mensch moet over zijn leven waken, en draagt het in zijne hand.

Het is voor hem niet onverschillig, of hij rechts of links gaat.

Laat u niet wijs maken, dat men zijn eigen raadgever is, en eigen weg kan gaan.

Houd u zelf te goed, kwaad te doen!

Hang u aan geen vergankelijk ding!

De waarheid richt zich niet naar ons; wij moeten ons naar haar richten.

Wat gij zien kunt, zie dat; gebruik uwe oogen voor het onzichtbare, en eeuwige; houd u geheel aan Gods Woord!

HEEFT HIJ U OOK DEN HEMEL ONTZEGD?

Toen Karel V in 1548 de Evangelische predikers van hun ambt deed ontzetten, kwamen zij tot den gevangen Keurvorst Johannes Friederich van Sachsen en berichten hem, dat de keizer hen ontzet en uit het Duitsche rijk had gebannen.

Daarop begon de Keurvorst te weenen. Toen echter rees hij op, stelde zich voor het raam en zag naar boven.

Toen keerde hij zich om en vroeg: „Heeft de Keizer u ook den Hemel ontzegd?"

„Neen!" antwoordden zij.

„Dan geen nood," zeide hij: „het Rijk Gods blijft toch ons deel, en God zal u een land doen vinden, waar gij Zijn Woord kunt prediken."

Advertentiën.

Heden verblijdde ons de Heere door de geboorte van een welgeschapen dochter die wij noemden

Wietske.

W. Balsters.
Th. Balsters—Vos.

Groningen, 4 Januari 1917.

No. 1553 VRIJDAG 2 Februari 1917. 36ste Jaargang

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTE CHRISTENEN (BAPTISTEN) IN NEDERLAND.

Verschijnt wekelijks.

Adres voor de Redactie:
Vaillantlaan 415, den Haag.
Voor administratie te Stadskanaal.

ABONNEMENTSPRIJS :
Per kwartaal, franco p. post ƒ 0.50.
Voor 't Buitenland per jaar - 2.50.
Advertenties 1—5 regels 30 ct.
Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement lager.

O Vader!

O Vader, als ik niet en wist,
Dat nooit Uw wijsheid zich vergist,
Zij nooit haar heilig oogmerk mist —
Mijn kracht waar' lange reeds gebroken;
'k Zat lange reeds — ineengedoken —
In 't slijtend reiskleed diep verstoken,
Onmachtig neer bij juk en kruis
Op 't hobb'lig slingerpad naar Huis.

Maar nu — ik weet maar al te goed
Hoe stap voor stap, hoe voet voor voet
Ik zachkens aan U volgen moet.
Gij gaat mij voor, Uw mededoogen
Omringt me steeds met wakende oogen.
Uw sterke arm zal nooit gedoogen
Dat mij op weg iets kwaads geschiedt,
En — Vader! dwalen kan ik niet.

J. J. DEETMAN.

Gods eenheidsgedachte.

II.

De gedachte van Gods tegenstander, den duivel, is: verdeel en heersch. God wil eenheid in het menigvuldige. Alles wat uit God is groeit op één wortel: waarheid, gerechtigheid, liefde. De wortel, waaruit alles, wat uit den booze is, zich ontwikkelt is leugen, ongerechtigheid en haat. Die twee breede in tegenovergestelde richting voerende stroomingen, die over de aarde vloeien, laten zich overal bemerken. Dit laat zich ontdekken in de wereldgeschiedenis, op staatkundig en maatschappelijk gebied, en in 't familieleven zoowel als op gemeentelijk of kerkelijk terrein.

Intusschen doet satan in den regel zijn eigen maaksel uit elkander springen en hopeloos in onderlinge verdeeldheid, verwijdering en verscheuring geraken. Als we tot heden nog het satanisch gebied der zonde overzien, moet het nog wel, evenals in Noach's dagen heeten: De aarde is vol van wrevel. Wantrouwen en verdenking heerscht overal en verscheurt de natiën. God verhindert nog de satanische éénheid en verbreekt haar macht, en redt zielen.

De eenheid, die God gewerkt heeft en nog werkt is eeuwig, gelijk Hij zelf eeuwig is, en heilig gelijk Hij heilig is. God is het middenpunt en de kracht der ware eenheid, en kan niets en niemand met Zich vereenigen, waar de zonde nog aan kleeft en evenmin iemand in wien de zonde — die een element des satans is — nog heerschappij voert. God trekt aan wat aan Zijn natuur gelijk is, d.i. heilig.

Vandaar dat de Goddelijke éénheid zooveel bestrijding vindt in deze wereld, zelfs onder het geloovig deel des christendoms.

Hoe en waardoor wordt die eenheid, bijzonder door christenen afgewezen en bestreden?

1. Door ongehoorzaamheid en ontevredenheid met Gods bestelling of Zijn woord. Dat was ook de oorzaak, dat de eerste mensch uit Gods gemeenschap verviel en de eenheid werd verbroken. God had het niet goed gedaan en niet goed gezegd, zeide satan, en de mensch stemde toe, en overtrad Gods gebod. Dat was zijne zonde.

Dit blijft nog hetzelfde, ook in 's Heeren Gemeente: wie zich niet wil onderwerpen aan 's Heeren bestellling, het zelf beter meent te weten, of menschelijke beschikkingen hooger of beter schat dan die God gemaakt heeft en door het woord Gods worden aangewezen, die werkt verdeeldheid, dewijl hij van het middenpunt der ware éénheid verwijderd raakt. Wie het in alles met God eens wordt, ervaart ten volle Zijne gemeenschap en

Advertentiën.

Heden verblijdde ons de Heere door de geboorte van een welgeschapen dochter die wij noemden

Wietske.

W. Balstert.
Th. Balstert—Vos.

Groningen, 12 Januari 1917.

Heden overleed zacht in haar Heer en Heiland, onze geliefde Moeder, Groot- en Overgrootmoeder,

Wed. C. Corporaal-Bellinga

in den ouderdom van ruim 83 jaar en 9 maanden.

H. Corporaal.
T. Corporaal—Voordewind.
Gast. Nijv. mond.
Wed. E. Corporaal—J. Kruit.
Stadskanaal.
K. Corporaal—Wed. B. Bügel.
Nieuw-Buinen.
G. Corporaal—Wed. P. Metz.
Z. Manrho—Corporaal.
P. Manrho.
Stadskanaal.
G. Corporaal.
C. Corporaal—Douwes.
En Kleinkinderen.

Odoornerveen, 8 Jan. '17.

Zeer ter verspreiding zij aanbevolen de brochure

„Heidendom? - Kerkendom? Christendom?"

Een vrij woord in een ernstigen tijd.

Voor billijken prijs te bekomen aan bovengenoemd adres. Ook in „Ons depot" der Unie.

PREMIE

voor alle lezers en lezeressen van „DE CHRISTEN"

De opkomst en vestiging van het Baptisme in Nederland.

De rijke inhoud van dit kostbaar werk is als volgt: Johannes Elias Feisser — De worsteling te Zutphen — De Amsterdamsche Broederschap — Een vruchtbaar Isolement — Aan het Stadskanaal — De opkomst der Franeker gemeente — Unie pogingen — Predikstations onder Duitsche belijdenis — De School van Holleman — Opweking en terugslag — Unie en Bond — Bijlagen — Register van Persoonsnamen — Register van voornaamste zaken — Register van Gemeenten enz.

375 blz. door Dr. G. A. WUMKES.

Ieder lezer vind in dit werk een stuk geschiedeneis 't welk zijn geslacht meê door gemaakt heeft. Ieder vind in dit prachtwerk persoonsnamen die hij heeft gekend. Velen hebben dit werk begeerd om het te bezitten, edoch, de prijs was zoo hoog — doch nu geven wij het als premie, voor slechts **60** cts. franco thuis. Wil men dit werk in prachtband dan is de prijs **f 1.—**. Zending na ontvangst van postwissel ad 60 cts. of f 1.— waar bijstaat: „Baptisme in Nederland" ingenaaid of gebonden. Deze aanbeiding is slechts **15 dagen** van kracht adres:

Fa. C. de Boer & Zn. Uitgevers, Sneek.

H.H. VERVENERS, verzekert Uw tevelde staande turf

alleen op **Amsterdamsche Beurspolis**

bij het

Algemeen Assurantiekantoor

Dir. JAN DE JONGE Pzn. WILDERVANK, Postbus 4.

Correcte behandeling en coulante schadeuitkeering.

Vertegenwoordigers:

S. F. W. ROSENBAUM	Nieuw-Buinen.
S. EIZINGA	Emmer-Erfscheidenveen.
K. LINDEMAN	Ter-Apel.
S. VUURFGGE	Bargercompascuum.

Vraagt premiën en voorwaarden.

Dit blad wordt gedrukt ter NEERLANDIA-DRUKKERIJ Apeldoorn

No. 1552 VRIJDAG 26 Januari 1917. 36ste Jaargang

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTE CHRISTENEN (BAPTISTEN) IN NEDERLAND.

Verschijnt wekelijks.

Adres voor de Redactie:
Vaillantlaan 415, den Haag.
Voor administratie te Stadskanaal.

ABONNEMENTSPRIJS:
Per kwartaal, franco p. post ƒ 0.50.
Voor 't Buitenland per jaar - 2.50.
Advertenties 1—5 regels 30 ct.
Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement lager.

De Blinde.

Al is het duister om mij henen,
 Al dekken neev'len mij 't gezicht,
Toch ben 'k van heldren gloed omschenen,
 Want JEZUS CHRISTUS is mijn Licht.
Al zie ik nimmer stargeflonker,
 Hij is de Star, die mij bestraalt,
Al is de morgenstond mij donker,
 Hij is mijn Zon, die nimmer daalt.

Mij draagt de bloem geen frissche verven,
 Mij bloeit geen Lente in pronkgewaad,
Maar ook geen bloemen, die versterven,
 Maar ook geen Lente, die vergaat.
Ik voel den doorn, maar 'k zie geen rozen;
 Ik hoor de voog'len, 'k zie er geen,
Maar 'k zie ook niet het werk der boozen
 En niet des werelds ijdelheen!

Ach, luttel is der oogen wonde,
 En luttel is der blindheid smart,
De ware blindheid is de zonde,
 Zij is de blindheid van het hart.
Wat baten mij des kunst'naars gaven,
 Zoo hij mij 't licht al wedergaf,
Wen neev'len mij de ziel omgaven,
 En ik geen licht zie in het graf!

Maar éénmaal daaldet Ge uit den Hoogen,
 En gaaft aan alle blinden 't licht,
Ook mij; ook mij, ontsloot Gij de oogen,
 Ook mij hergaaft Gij het gezicht.
Ik mocht in U, o Heer! gelooven,
 Gij naamt mijn ziel de blindheid af,
Een nevel is mij weggeschoven,
 En 't is mij helder in het graf.

Ach, ziet gij ook in blijde kleuren,
 Der wereld streelend zingenot,
Toch zijt gij, ziende, te betreuren,
 Wanneer gij blind zijt voor uw God.
Waar 's Heeren Geest het harte heiligt,
 Daar is 't Geloof des blinden oog,
Dat hier voor struik'len beveiligt,
 En 't reinste licht hem toont Omhoog.

Welzalig zijn de reine harten,
 Ze aanschouwen Hem, Dien niemand ziet;
Hun wacht een Lente zonder smarten,
 Die onverwelkbre rozen biedt.
En wie U kent, is niet verduisterd,
 En wie U ziet, hij is niet blind,
De blinde, die naar CHRISTUS luistert,
 Is hier des grooten Zieners kind!

JOH. DE LIEFDE.

Gods eenheidsgedachte.

Heeft Hij niet maar éénen gemaakt, hoewel Hij des geestes overig had? en waarom dien éénen? Mal. 2 : 15.

En zij zullen één vleesch zijn. Gen. 2 : 14.

En heeft uit éénen bloede het gansche geslacht der menschen gemaakt. Hand. 17 : 26.

Opdat zij allen één zijn. Joh. 17 : 21.

Eén lichaam is het en één Geest, gelijkerwijs gij ook geroepen zijt tot éne hoop uwer roeping; één Heer, één geloof, één doop; één God en Vader. Eph. 4 : 4—6.

Want één brood is het, zoo zijn wij velen één lichaam. 1 Cor. 10 : 17.

Want gij allen zijt één in Christus Jezus Gal. 3 : 28.

Wij schreven bovenstaande teksten alle over, om de doorgaande gedachte Gods, door de gansche Schrift heen, te laten uitkomen. Deze teksten zouden met vele meerderen kunnen aangevuld worden. De sterkst sprekende aangaande Gods éénheidsgedachte en bedoelen

ook die van Zijne kinderen.

De Zoon van God is geopenbaard, opdat Hij onze zonden zoude wegnemen, en geene zonde is in Hem. Dat is oorzaak van het allen één zijn in Christus Jezus en ons gemeenschap hebben met den Vader.

2. Door het zich willen blijven vereenigen, met wat niet vereenigbaar is, tobt men zich af, merkt al minder van de ware Goddelijke eenheid, wijkt al verder van het standpunt des geestelijken levens en het ware karakter des geestelijken levens af. Alles wat God werkt in den zondaar en ook in Zijn kinderen, is van geestelijken aard en is in het persoonlijke leven onvereenigbaar met de vleeschelijke gezindheid, die elk mensch volgens zijn eigen aard en natuur eigen is. Het vleesch begeert tegen den Geest, zegt de Apostel Paulus (Gal. 5 : 11).

Ditzelfde moet ook gelden in het gemeenschapsleven der Christenen. Water en vuur, licht en duisternis, dood en leven vereenigen zich in eeuwigheid niet en kunnen geen gemeenschap met elkander hebben, kunnen dus nooit vereenigd worden. Nochtans poogt men het in vele afdeelingen van het kerkelijk leven nog te doen. Men kweekt kunstmatig leven voor een of andere kerk, laat hen op zekeren leeftijd een voorgezegde belijdenis uitspreken, noemt hen daarop Christenen en leden der christelijke kerk, spreekt hen aan den Avondmaalsdisch als broeders en zusters in Christus toe enz. (ik denk hier alleen aan rechtzinnige dienaren der kerk) terwijl toch de ervaring leert, dat de meesten van die zoogenaamde belijders nog onbekeerd zijn, en van het geestelijk karakter des christendoms niets hebben of verstaan.

Hierdoor wordt wel het allermeeste de eenheid, die God werkt, tegengestaan, ja, smaadheid aangedaan. Wij schrijven dit met smartgevoel neer.

Over de misleiding en mishandeling der zielen, door die zeer oppervlakkige en onware handeling, spreken we thans niet. Ieder die met geestelijke onderscheiding over deze dingen doordenkt, zal het ontzettend droevige er van in het hart gevoelen.

3. Er is nog iets, dat we moeten noemen, als tegenstelling van de eenheidsgedachte Gods. Dit iets vinden we minder nog op kerkelijk gebied, dan onder de zich vrij noemende christenen. Hier tracht men door vereenigingen, kringen, vergaderingen en gezelschappen veelal eenheid te maken. Zeker veel met goede bedoelingen, maar toch in strijd met de eenheidsgedachte Gods.

De eenheid der kinderen Gods laat zich niet kunstmatig maken of vormen. God zij geloofd, 't behoeft ook niet, zij is er reeds volkomen en door God gewerkt. We legden reeds hierop eenige nadruk in ons vorig artikel. Maar 't mag nog eens gezegd worden, en 't zal nog wel eens moeten herhaald worden: de éénheid der geloovigen is er; ze is door God gewerkt in Christus Jezus; ze wordt door den Heiligen Geest toegepast in de zielen der geloovigen, die nederig en nuchter aan haar gelooven, gelijk wij in Christus gelooven tot zaligheid. Wij worden geroepen de Gemeente Gods, zooals ze te Jeruzalem eerst en vervolgens door den Heiligen Geest over de gansche aarde gebaard is, met alles wat God haar gegeven heeft en volgens haren waren aard, te aanvaarden, in volkomene onderwerping aan het eenig Hoofd der Gemeente, Christus Jezus.

Dat er zich in 't practisch-gemeenschapsleven der geloovigen dikwijls moeielijkheden en tal van bezwaren voordoen, is ons wel bekend; maar die doen zich voor niet wegens, maar ondanks hunne éénheid. Hoe verder een geloovige gevorderd is in heiligmaking des Geestes, zal hij ook stipter de éénheid betrachten, zijn medegeloovigen broederlijk liefhebben en zich verlustigen in de eenheid, die God werkte, en aan welke hij door de genade deel mag hebben.

Deze waardeering van de eenheid van Gods Gemeente, maakt ons losser van de wereld, van vleesch en bloed en van al de voordeelen, die satan en wereld voorspiegelen.

Het eene met het ander vraagt eenvoudig geloof en volkomen vertrouwen op God, en het berusten in Zijn werk — het werk Zijner genade!

N. v. B.

Christus en anti-christus.

(Vervolg.)

Van de personen, die met den geest van den anti-christus bezield zijn, en zoo anti-christussen zijn, schrijft Johannes: „Zij zijn van ons uitgegaan, maar zij waren van ons niet; want waren zij van ons geweest, zij zouden bij ons gebleven zijn; maar (dit is geschied) opdat openbaar zou worden, dat niet allen van ons zijn." De duivel is een indringer; hij doet dat ook door zijn trawanten.

Laten wij ons dat voor gezegd houden.

Als wij in aanraking komen met God of met Zijnen Zoon, dan rijpen we voor het een of voor het ander: of we worden werktuigen van den Heiligen Geest, óf instrumenten van den satan. Dit heeft plaats naar de verhouding, die men tegenover God inneemt. Wie in aanraking komt met de kracht Gods, wordt of een Goddelijk mensch óf een duivelsch creatuur. Het Woord doet altijd wat. Paulus noemt het Evangelie voor dezen eene reuk des levens ten leven, voor genen eene reuk des doods ten doode. Als wij niets met het Woord doen, doet het Woord wat met ons.

Niet uit de schare, zelfs niet uit de zeventig, maar uit den engsten discipelen kring, kwam een anti-Christus voort. Juist in het Apostolisch tijdvak, toen de Gemeente leefde als onder den open hemel, toen de krachten des Heiligen Geestes werkten, werden er vele discipelen werktuigen van den satan. Wat toen mogelijk was, is ook nu mogelijk. Wanneer bestaat er gevaar, dat discipelen anti-Christussen worden? Bijzonder als zij met zich zelven ingenomen worden, en hoogmoed hen tot zelfverheffing drijft.

Nog op twee gevaren willen we wijzen: onware vleierij, onoprechtheid en hatelijkheid in het hart vastgelegd, waardoor „een wortel van bitterheid" ontstaat en aangekweekt wordt. Waar de Heilige Geest geen plaats gegund wordt, komt de geest van den anti-

Christus. Onze tijd roept bijzonder tot waakzaamheid en gebed.

In Paulus' tijd was de macht van den anti-christus reeds in erge mate aanwezig. Hij schrijft er meermalen over en bijzonder in de brieven aan de Thess. In Hfdst. 2 van den 2den brief heet het: „Wat hem weerhoudt weet gij, opdat hij geopenbaard worde ter zijner tijd." De Heilige Geest in de Gemeente staat hem als Goddelijke kracht tegen.

De Heiland waarschuwde er ook tegen (Matth. 24). In Hand. 20 : 28—31 spoort de Apostel de Ouderlingen der Gemeente te Epheze aan tot waakzaamheid en om te gedenken, de gevaren, waarop hij hen had gewezen. Hij spreekt hen over „zware wolven," die uit hun midden zouden voortkomen. Niet minder nadrukkelijk waarschuwt de Apostel Johannes tegen de verleiders. (1 Joh. 2 : 18). Wat is het kenmerkende van den anti-christelijken geest? Er zijn verschillende kenmerken, doch het overwegende, doorloopende is, in welke vormen en onder welke bedekselen het zich ook voordoet, de loochening, dat Jezus Christus, de Zoon van God is. In de eerste Gemeenten kwam men nog niet zoo rechtstreeks tot die loochening; eerst ging men allerlei filosofische, afwijkende begrippen aangaande den persoon van Jezus Christus bedektelijk inveeren en verkondigen.

Johannes noemt hen, die het deden, geen dwalenden, maar rondweg leugenaars (1 Joh. 2 : 21—31 en 4 : 1—6). Aldus geen dwaling maar leugen. Leugen is grooter zonde dan dwaling. Men kan een onwaarheid zeggen zonder te liegen. Liegen is opzettelijk, met voorbedachten rade iets zeggen, waarvan men weet, dat het onwaarheid is.

Zoo deden het de Joden tegenover Jezus Christus. En Hij noemde hen kinderen van den vader der leugen, en den duivel noemt Hij een leugenaar van den beginne, die in de Waarheid niet is staande gebleven. Als hij de leugen spreekt, spreekt hij uit zich zelven. Hij tracht ook zijn leugen, door twijfelzaad en ongeloofskiemen, in den bodem van het menschelijk hart, evenals reeds bij Eva, in te werken, en dat gelukte en gelukt hem maar al te veel. Vandaar ook, dat vaak mannen uit den boezem der gemeenten zijne werktuigen werden.

Ten tijde van Johannes laatste levensjaren waren er verschillende dwaalleeraars die zich in de gemeenten lieten gelden.

Na den marteldood van Paulus, werden de Klein Aziatische gemeenten bijzonder bedreigd, en nu de machtige persoonlijkheid van Paulus gemist werd, meende de vijand meer vrij spel te hebben. Nu was het de hoogbejaarde Apostel Johannes, die in de kracht der liefde en des Heiligen Geestes, de verweesde en bedreigde gemeenten met een wakend oog overzag en waarschuwend zijne stem verhief. Hiervan draagt vooral zijn eerste brief de duidelijkste teekenen, evenals ook de *zeven brieven van hem, die we in de „Openbaring"* vinden.

(Wordt vervolgd.)

Want hun ontfermer zal ze leiden.

Jes. 49 : 10.

Dit wordt van het volk van God gezegd. De Heere draagt zorg voor hen, Hij leidt, Hij regeert en bewaakt hen. Zij zijn de voorwerpen van Zijne teedere, altoos durende zorg. Hij zal ze niet vergeten in wat omstandigheid des levens, of in wat zielsbehoeften ze ook zijn. Hoe gelukzalig in dit leven de bemoeingen des Heeren te ontwaren en geloovig te verwachten. Och, wat zal een mensch ons doen, of wat vijand ook, zoo de Heere onze raad, sterke God en verwachting is? Daarom zegt ook de tekst wie de Heere is. Hij is Zijns volks ontfermer. Zij waren niet ontfermd, maar zijn het nu. Niemand dacht aan hen, maar toch één en dat was hun ontfermer. Meer dan een aardsch vader ontfermde Hij zich. Hij is met hun droevig lot bewogen geworden. Hij schouwde uit den hemel hun nood en lijden. Hij merkte op en bekende hunne smarten. Hij ontfermde Zich in den bangsten strijd en lijden. Hij ontfermde zich in hunne bitterheden, die ze moesten dragen en smaken.

Maar daar is nog meer dan dit leven! Er breekt een hemelsch leven, een ongestoorde zaligheid aan. Wat in den tekst *samenhangt met* de gelukzaligen hierboven, ontdaan van alle aardsche leed en kruis, is de heerlijke hope der rechtvaardigen beneden. Zij zullen niet meer hongeren noch dorsten en de hitte en de zon zal ze niet steken. Hier moesten ze de hitte der zon verdragen. Ze worden daardoor met verbrande gelaatstrekken en vereelte handen gehard in den strijd en des te meer gevormd voor de onuitsprekelijke heerlijkheid. En wat een aanblik zal dat wezen! zulk een schare geleid door den grooten Ontfermer. Ja, duizenden bij duizendtallen, kleinen en grooten, zich scharende rondom Hem, die zich eindeloos verheugen zal in Zijn volk en Zijn volk in Hem. O, geliefden, zijn we ons bewust door Hem ontfermd te zijn?

S. V.

Zending.

Voor gevangenschap op de vlucht van Ndumba naar Duitschland
door Mevr. de Zendelinge HOFMEISTER.

Den 15en October 1915 ving mijn geliefde echtgenoot zijn noodlottige kustreis aan. Dat was voor mij het begin van een zwaren tijd. Sedert eenige maanden was in Ndumba een telefoon post gevestigd, die door een blanke bediend werd, en waar ook een proviand regeerings bureau van de westelijke afdeeling onder dak gebracht was, waar ook nog twee beambten aan verbonden waren, zoodat wij dagelijks gelegenheid hadden, de nieuwste oorlogsberichten uit de kolonie te verkrijgen. Deze werden helaas van dag tot dag onrustbarender. Toen dan ook ongeveer acht dagen later Br. en Zr. Herwig uit Ngambe terugkwamen en bij ons in Ndumba hun verblijf namen, hielden we met ons vijfen (Brs. en Zrs. Sieber, Herwig en ik) angstvolle beraadslagingen er

over, wat wij zouden doen, ingeval de vijanden nader zouden komen. Ik moest mij daarbij ook met het denkbeeld vertrouwd maken, dat, indien mijn man niet spoedig terugkwam, wij beslist nog vooruit op de vlucht moesten gaan, wilden wij niet gevangen genomen worden. Zoo gingen ongeveer vier lange, bange weken van wachten voorbij, tot de dragers, die mijn man meegenomen hadden, eindelijk alleen terugkwamen. Hoe het mij temoede was, toen ik hen zag, kan ik niet beschrijven. Natuurlijk verwachtte ik van hen iets naders over den welstand en de verblijfplaats van mijn man te vernemen, maar alles wat zij konden zeggen, was, dat hij onder begeleiding van drie personen met weinig bagage zijn reis verder voortgezet had en hen last gegeven had alleen terug te keeren, ingeval hij binnen acht dagen niet teruggekomen was. Daar het laatste nu niet het geval was geweest, hadden zij zijn bevel opgevolgd en alleen de thuisreis aanvaard.

Met een bezwaard hart pakte ik nu de teruggebrachte koffers uit, en vond daar een brief en zijn dagboek in, dat tot den 25sten October, den dag van zijn afreis van Nyamtang, bijgehouden was. Nu gevoelde ik eerst recht, welk een zware taak het geweest was, die hem tot die reis gedreven had, en mij ontzonk bijna den moed, daar ik tot hiertoe nog altijd de hoop gehad had, dat mijn man terug zou komen. De broeders en zusters trachtten mij wel tet roosten met de opmerking, dat hij misschien toch nog komen, of anders wanneer hij in Engelsche gevangenschap geraakt was, het daar toch niet slecht zou hebben. Hoe verschrikkelijk die onzekerheid ook voor mij was, als ik geweten had, welke behandeling hij van de inlanders te verduren had, zou het onverdragelijk voor mij geweest zijn.

Ondertusschen moesten onze troepen steeds meer terugtrekken, en werd het voor ons in Ndumba dagelijks onveiliger. De beambten die er zich nog bevonden, dreven ons aan, om ons te haasten, als wij ten slotte nog weg wilden komen. Ik moest dus de zware taak vervullen, de zaken van mijn lieven man, benevens onze huishoudelijke aangelegenheden te verkoopen, voor zoover de inlanders die gebruiken konden, om tenminste eenig geld voor de lange reis in handen te hebben. Al het andere, met uitzondering van het schriftelijk werk van mijn man, dat groote waarde bezat, moest eenvoudig achtergelaten worden. Maar uit het schriftelijk werk van mijn man, in 't bijzonder uit zijn dagboek, moest ik alles weg doen wat hem bij onze mogelijke gevangenneming had kunnen bezwaren, of ook nadeelig voor mij had kunnen zijn, als het in handen der vijanden gekomen was. Hoezeer ik ook onder deze omstandigheden te lijden had, ook gedurende langen tijd niet kon slapen, was dit werk en de overige bemoeiingen een middel om mij den tijd te korten, en de broeders Sieber en Herwig hielpen mij ook zooveel zij konden, niettegenstaande zij datzelfde werk voor hun eigen gezinnen ook moesten doen. Zulk een vlucht, in zoo korten tijd voor te bereiden, was geen kleinigheid, daar zij wisten dat wij honderden kilometers moesten afleggen en er onderweg niets geen eten te krijgen zou zijn, zoodat er proviand voor de geheele reis naar Ndumba uit meegenomen moest worden. Daar buitendien nog het noodige eet- en kookgerei, veldbedden, stoelen en tafel meegenomen moest worden, zwol het aantal der noodzakelijkste lasten op ontzettende wijze aan, terwijl het aantal dragers maar zeer gering was.

Toen wij met onze voorbereidingen voor ons opbreken bijna gereed waren, kwamen ook br. en zr. Schuttel uit Ngambe met hunne beide kinderen. Hun plan was geweest bij ons in Ndumba te blijven en daar gemeenschappelijk den vijand af te wachten. Maar toen zij nu zagen, dat wij reeds voor de afreis gereed waren, maakten zij zich eveneens reisvaardig. Daar het nu echter onmogelijk was, ook zelfs het allernoodzakelijkste aantal dragers te krijgen, verdeelden wij ons in verschillende reisgezelschappen en sloot ik mij bij br. en zr. Herwig aan, om allereerst naar Jaunde, den toenmaligen zetel der Regeering, te gaan.

Zoo was dan de dag aangebroken, waarop wij van de plaats onzer werkzaamheid afscheid nemen, en alles wat ons lief en dierbaar geworden was, achter zouden laten. Om te kunnen verstaan hoe iemand daarbij temoede is, moet men zelf iets dergelijks beleefd hebben. Zulk een afscheid van de ons lief geworden menschen en scholieren, op het onzekere, valt zeer zwaar. Daarbij was de toekomst ook zoo donker. Niemand kende den weg dien wij af te leggen hadden, noch wisten of wij ten slotte doorkomen of onderweg gevangen genomen zouden worden. In zulke oogenblikken vermag alleen het Woord Gods en het gebed de noodige kracht te geven. De Heere heeft ons dan ook op onze lange zwerftocht niet verlaten.

Den 120 kilometer langen weg van Ndumba naar Jaunde legden we, zonder moeielijkheden te ondervinden, af. Dit was toch ook een bekenden weg, en daarbij hadden wij betrouwbare geleiders. Eén dag na onze aankomst kwamen ook de andere brs. en zrs. in Jaunde aan. Wij moesten hier eenige dagen wachten, omdat de Regeering ons eerst nieuwe dragers bezorgen wilde. Ons naaste doel was vervolgens Metret, een station van de Amerikaansch Presbyteriaansche Zending. Br. en zr. Herwig en ik waren de eersten die weder afreisden, daar br. en zr. Schüttel nog op dragers moesten wachten. De Regeering gaf ons een inlandschen politiedienaar mede, die ons niet alleen den weg moest wijzen, maar er ook voor moest zorgen dat de dragers niet weg liepen en de opperhoofden voor de noodige verzorging zorgden. Ongelukkig was deze man noch voor het een noch voor het andere bekwaam, waarvan o.a. het gevolg was, dat wij eenige dagen in het bosch aan het dwalen raakten, en telaat en zeer vermoeid in Metet aankwamen, waar br. en zr. Herwig bij familie van den Zendeling Schwab, en ik bij den Stations-arts, Dr. Johnson, opname vonden.

(Wordt vervolgd).

Onlangs ontvingen wij het jaarverslag van het Zendingsgenootschap der Engelsche Baptisten, een boek van bijna 500 bladzijden druks, dat ons een nauwkeurig overzicht geeft van den arbeid in 1915—1916 verricht. Honderd en negentig zendelingen, waarvan 168 ge-

huwd, en honderd en negentien ongehuwde zendingszusters hebben in het afgeloopen jaar, d.i. van 1 April 1915 tot 31 Maart 1916, het Evangelie gebracht in de donkere plaatsen der aarde, op 1283 stations en buiten posten; 2321 voor Christus gewonnen heidenen werden door den doop der gemeente toegevoegd en op 649 Zondagsscholen werd aan 18.284 kinderen verteld van den Heiland der wereld, die ook voor hen op aarde kwam. Zesentwintig mannelijke en vrouwelijke Europeesche en zes Chineesche dokters hebben de zieke heidenen, die door verwaarloozing of door een verkeerde behandeling dikwijls zoo ontzettend lijden, behandeld en onder 's Heeren zegen genezing of verlichting aangebracht, waarbij zij ze dan tevens bekend maakten met den grooten Heelmeester der ziel, en dikwijls een open oor en een ontvankelijk hart vonden. Aan strijd en moeite ontbreekt het niet, maar evenmin aan de vertroosting Gods door zegen op den arbeid in en voor Zijnen Naam.

Gelijk altijd en overal, zijn het ook op het zendingsveld niet vele rijken en niet vele edelen, die tot Christus komen, maar toch enkele. Zoo schrijft de zendeling G. Anstie Smith uit Simlo (Britsch-Indië):

„De doop verleden jaar Mei van Mirza Emir Hussain, een afstammeling in rechte lijn van den beroemden inlandschen vorst Mir Jafir, uit de achttiende eeuw, en een zwager van den tegenwoordigen Nabob *) van Murshidabad, is een verblijdend feit, en vooral nu de jonge man getrouw bleef ondanks zware verzoekingen. Zijn vader, die de gast was van den onderkoning te Simla, zond brief op brief aan den jongen man, die in een klein huisje bij de zendingsschool woonde, waarin hij hem smeekte om tot hem terug te keeren, maar er bij voegde, dat hij terug moest komen van den stap, dien hij om des gewetens wil gedaan had. Mirza weigerde beslist om op die voorwaarde naar zijn vader te gaan, hoewel de woorden van zijn vader om „den put der schande" te verlaten hem zeer pijnlijk aandeden, en de bode, die het toegangsbewijs voor het paleis van den onderkoning bij zich had, moest zonder Mirza terugkeeren. Hij zal terstond onterfd worden, en zoekt nu eene rijksbetrekking om zijn brood te kunnen verdienen. Moge hij trouw blijven, maar in den eersten tijd zal zijn leven ver van gemakkelijk zijn."

In China werken de zendelingen, behalve in het eigenlijke zendingswerk door prediking, medische arbeid enz., ook veel door middel van scholen voor lager, middelbaar en hooger onderwijs, een theologische school en een normaalschool te Tsingchowfu. Op de theologische school waren 31 studenten, waarvan de meesten een diploma hadden van eene inrichting voor middelbaar onderwijs. Twee leeraren van laatstgenoemde school hadden zich nu laten inschrijven als studenten aan de theol. school.

Te Sianfu, de hoofdstad der provincie Shensi, waar reeds veel en gezegend gearbeid is, werden in het afgeloopen jaar 71 bekeerde heidenen gedoopt, niet alleen uit de stad zelve, maar ook van de buitenposten. Er wordt daar ook veel onder de studenten gearbeid door den Christelijken Jongelingsbond, terwijl de Bapt. zendelingen leden zijn van het Bestuur.

Te Weinan verblijdt de gemeente zich in nieuwe lokalen, of liever een gebouw, waarin de verschillende lokalen zijn. Er is een kerk in met 300 à 400 zitplaatsen, een schoollokaal voor 150 leerlingen, een lokaal voor vrouwen, (in China mogen vrouwen niet met mannen vergaderen), twee zalen, waar de zendelingen medische hulp bieden, en andere lokalen en kamers. Bij de opening werden acht personen door den doop in de gemeente opgenomen. Sedert de opening heeft de echtgenoote van een der zendelingen vergaderingen met vrouwen georganiseerd, die goed bezocht worden.

Te San Yuan en omstreken, waar br. J. Bell arbeidt, was het een moeilijk, maar toch een gelukkig jaar. Er heerschte veepest, en verschillende ziekten onder de kinderen, rooverbenden trokken door het land, waardoor de inwoners in een gestadigen angst leefden, en het werk zeer bemoeilijkt werd. Toch ging de gemeente vooruit, en werden er 95 geloovigen gedoopt. Er zijn nu 1241 leden. Br. Bell schrijft:

„Verl. voorjaar heb ik met vrouw en kinderen een rondreisje gedaan in de verschillende plaatsen, waar gemeenteleden woonden, om vergaderingen voor kinderen te houden. Wij hebben zevenentwintig dorpen bezocht, en telkens was de kapel vol kinderen. Dan leerden wij hun een nieuw versje zingen, en vertelden ze eene geschiedenis uit den Bijbel. Wij gevoelen overal, dat de arbeid onder kinderen de meest hoopgevende is, en daarom hebben wij besloten om vooral in die richting te werken.

De scholen, die wij in de verschillende dorpen waar wij arbeiden, hebben opgericht, worden goed bezocht. Wij hebben een prijs uitgeloofd voor de beste school, en we hopen, dat dit gunstig zal werken.

Wij hebben de verschillende gemeenten in eene Bapt. Unie vereenigd en gevoelen, dat dit een groote steun zal zijn in ons werk. Sedert de revolutie waren de bijdragen voor gemeentelijken arbeid zeer klein, maar voor evangelisatie en scholen werd mild gegeven. In elk district zijn wij begonnen met fondsen te verzamelen om kerken te bouwen; we hebben contributiën ontvangen om evangelisten uit te zenden gedurende eenige maanden van het jaar; oude schoollokalen moesten gerepareerd worden en op eene plaats is een nieuwe school gebouwd. Dit alles is voor ons zeer bemoedigend."

In het Congo-gebied, waar in 1879 de eerste zendelingen heentrokken om er het licht des Evangelies te brengen, arbeiden onze Engelsche broeders nu op 15 hoofdstations en 666 buitenposten. Er zijn nu 91 zendelingen en 483 inlandsche helpers. In het afgeloopen jaar werden 772 personen gedoopt, en het getal gemeenteleden bedraagt 5165. Wanneer we denken aan den tijd, toen in de dikke heidensche duisternis geen enkele lichtstraal scheen, dan staan wij verbaasd over de groote daden Gods in nog geen veertig jaar.

Van het ons meer bekende station Wathen luiden de berichten eveneens gunstig. Zooals we reeds vroeger meedeelden, is het station in drie deelen verdeeld, omdat het arbeidsveld te uitgebreid was geworden. Er

*) Indisch vorst.

zijn nu dus drie stations in plaats van één, van waar uit de zendelingen in de omgeving arbeiden. Van het oude station schrijft de zendeling Exel:

„Hoewel wij door de splitsing van het station bijna de helft der leden hadden verloren, staan onze vergaderingen niets ten achter bij vroegere jaren. Ons oogstfeest in Juli bracht meer op dan vroeger. De Kerstvergaderingen begonnen met het vooruitzicht van een aanzienlijk tekort, maar wij mochten het jaar eindigen met een saldo van ongeveer honderd gulden.

In het geheel bracht de gemeente ongeveer f 1600 op, welk bedrag goed besteed is voor evangelisatie- en schoolwerk door onze inlandsche helpers.

In het afgeloopen jaar konden we 175 bekeerde heidenen door den doop in de gemeente opnemen, die nu 1046 leden telt.

De arbeid in de dorpen gaat geregeld voort; in 98 dorpen komen elken Zondag meer dan 2000 onder het gehoor, terwijl ruim 1000 in de week de scholen bezoeken, om de eerste beginselen van onderwijs te leeren. De school op het station heeft weinig verandering ondergaan, maar doordat we tengevolge van den oorlog geen kleeren voor de leerlingen ontvangen uit het vaderland, hebben we drie van de jongens aan 't werk gezet om katoenen jasjes te maken, 't geen een goede oefening voor hen is. We hebben buitengewoon weinig moeite gehad met de kinderen; ze doen hun best in al hun werk."

De zendeling eindigt zijn verslag met den wensch, dat „onze blijdschap eene bemoediging moge zijn voor onze collega's op andere stations, die even getrouw hebben gearbeid, maar zich niet over zulke vruchten konden verheugen."

Moge dat ook bij ons het geval zijn. Het Koninkrijk Gods komt, want „Hij moet als Koning heerschen," „van zee tot zee, en van de rivier tot aan de einden der aarde," en het geloof daaraan make ons meer getrouw aan onze roeping, om een ieder naar de mate zijner gaven en in zijn kring ons licht te laten schijnen en den arbeid onder de heidenen niet te vergeten.

A.

Een Jongske.

Hier is een jongske, dat vijf gerstebrooden heeft en twee vischjes. Joh. VI : 9.

Vijf duizend mannen en dan nog de vrouwen en de kinderen! Het was een groote schare, die daar in die eenzame plaats, aan de overzijde van de Galileesche zee, zich rondom Jezus verzameld had, en zij waren zonder spijze.

Discipelen vragen: „Van waar zullen wij brooden koopen, opdat deze eten mogen?" Discipelen raden: „Laat de scharen van U, opdat zij heengaan in de vlekken en zichzelven brooden koopen." Dan spreekt de Heere Jezus dat wonderbare woord: „Geeft gij hun te eten." Is het wonder, dat de discipelen de schouders ophalen, als wilden zij zeggen: meent Gij dan, dat wij spijze hebben achtergehouden; weet Gij dan niet, dat wij zelf hongerig zijn? „Geeft gij hun te eten," maar hoe? „Heer," zegt Filippus, „als wij ze elk een weinig zullen geven, dan is voor tweehonderd penningen brood niet genoeg"; en tweehonderd penningen, hoe brengen we die bij elkaar?

Is het een redelooze eisch, dien de Heer hier doet?

Wat gaat het ons menigwerf als die discipelen! Wij leven in een wereld waar wij keer op keer verschrikt worden door de groote getallen! Rondom ons welk een nooden! Stoffelijke en geestelijke, en de gemeente van Christus staat er tegenover als de discipelen, schouderophalend vragend waar dan toch die tweehonderd penningen, die nog maar nauwelijks genoeg zijn, vandaan moeten komen; min of meer verontwaardigd over dien zonderlingen eisch: „geeft gij hun te eten."

Dan komt de wijsheid, die ook onder de discipelen van Jezus gevonden wordt, die wijsheid, waaraan wij in onze dagen zoo rijk en waarmede wij zoo arm zijn, die zegt: „Komt, laat ze toch gaan naar de vlekken rondom en laat hen daar brooden voor zich koopen. Wat bemoeit ge u toch veel met die menschen, laat hen maar gaan, trek u terug, dan vindt ieder wel wat hem voldoen kan op zijne wijze." Zeker, dat vinden zij wel, dat vinden zij wel buiten Christus, ver van Hem. Ja, dat is verschrikkelijk, maar hoe kan het anders? De nooden, ook de geestelijke nooden, zijn zoo groot en veel, de arbeiders zijn zoo weinige, hunne kracht is zoo klein, hunne middelen zijn zoo gering; 't is hard hen te laten gaan, maar hoe kan het anders? Zoo wordt gevraagd heden, als in de dagen toen de Heer rondwandelde op aarde, en de discipelen ook zeiden: „Hoe kan het anders?"

Daar kwam aan die overzijde van het meer Tiberias, uit die hongerige menschen, op den Heere Jezus en Zijne discipelen een jongske aangehuppeld. Hij heeft gehoord van de behoeften. Er wordt gevraagd naar spijze? Hij heeft wel! Zie maar eens hier, een heelen schat, vijf brooden en twee visschen, en met stralende oogjes laat hij zien wat hij heeft.

Glimlachend om die kinderlijke onnoozelheid, die meent met vijf brooden en twee vischjes 5000 menschen te kunnen verzadigen, brengt Andreas dat jongske tot Jezus: „Ziehier een jongske met zijne brooden en visschen, maar wat zijn deze onder zoovelen?" Doch het kind geeft ze, geeft ze aan den Heere Jezus, opdat de menigte er mede verzadigd mocht worden.

Dat heeft natuurlijk een jongske gedaan, waarmede ik niet zeggen wil, dat een meiske het ook niet had kunnen doen; maar wèl, dat het niet had kunnen geschieden door een groot mensch, door een groot, verstandig mensch.

Een verstandig mensch zou gezegd hebben: vijf brooden en twee visschen, wat beteekenen die voor zoovelen? Weet gij wat ik doen zal? Ik zal mijn naaste familie en vrienden wenken om ginds met mij te komen op een eenzame plaats, om daar, waar de anderen het niet zien, van deze spijze te eten. En zoo de vraag bij hem ware gerezen, of dat nu wel was naar de meening des Heeren, zou zijn verstand hem wel hebben verzekerd, dat hij nu juist echt Christelijk handelde. Van zulk een groepje, goed versterkt, kon ten minste nog kracht uitgaan, maar zoo die spijze verdeeld werd onder allen, zou immers niemand er eenige kracht uit verkrijgen! —

En geloof maar vrij, de wijze mensch, die zoo redeneerde, had wel een tekst gevonden ook, om zijn doen vromelijk goed te praten, daar stond immers geschreven: „Zoo iemand de zijnen niet verzorgt, die is erger dan een ongeloovige"? Welnu, wilt gij meer?

Zoo had een verstandig mensch, zoo hadden tal van verstandige Christenen geredeneerd en gehandeld, maar een jongske brengt tot Jezus wat hij heeft, rekent niet uit voor hoe weinigen het maar strekken kan; 't is dan ook maar een onverstandig kind. En dan zegent de Heer het en dan strekt het tot verzadiging van allen.

Indien gij niet wordt als de kinderkens, gij zult het Koninkrijk Gods geenszins ingaan.

Bovenstaande overdenking vonden we in „Voor stille uren" van Dr. J. R. Callenbach, uitgever G. F. Callenbach te Nijkerk. Juist door de eenvoudige waarheden, welke er in verkondigd worden, trok het ons aan.

Ons Baptisten heeft het in 't bijzonder iets te zeggen. Onze krachten zijn klein, onze middelen weinige, terwijl we staan tegenover een schreiende nood.

Echter we mogen niet versagen.

Tot Jezus ook met onze „vijf brooden en twee visschen!"

Onder Zijne zegenende handen zal ook ons weinige worden ten uitgebreiden zegen.

N. v. B.

Uit de Gemeenten.

EM. ERFSCHEIDENVEEN. Eindelijk, na lang wachten op iets van hier als een levensteeken in „De Christen". Men zou kunnen gaan denken de gemeente in Emmererfscheidenveen is niet meer, want zij laat niets meer van zich hooren.

Zij is er Gode zij dank nog, en wil daarvan ook blijk geven.

Met dank aan God mogen we melden van vele zegeningen, die ons deel geweest zijn in het afgeloopen jaar. Toen in October 1915 ons nieuw lokaal of kerkje klaar was met een doopvont er in, was ook al weer de bede van de gemeente dat het veel gebruikt zou mogen worden, en wij werden daarin ook niet teleurgesteld. Wij mochten in 1916 zeventien belijders in het watergraf zien nederdalen En nu zien wij er weer naar uit, dat de Heer het ons vergunnen moge in 1917 dat aantal ver te mogen zien overtreffen. Aangaande de kerstfeestviering kunnen wij ook betuigen, dat wij een heerlijk feest mochten vieren.

Op den 1en dag met 150 kinderen onzer Zondagsschool. En er rees daarbij onwillekeuring dankbaarheid ins ons hart op, omdat we dat feest nog mochten vieren in ons vaderland, nog verschoont van den oorlogsfakkel, die elders zoo vreeslijk oplaait.

Om een sierlijken kerstboom werden de kinderen ook in gedachten naar de kribbe geleid, waarin de Zaligmaker werd neergelegd. Zij konden dan ook, na het lichamelijke niet vergeten en gemist te hebben, allen hoogst voldaan huiswaarts keeren. Den 2en Kerstdag hadden wij des avonds met de gemeente en hare vrienden een feestelijke samenkomst.

Br. J. Wiersema uit N. Weerdinge, die om de 14 dagen onze gemeente voorgaat in den dienst des evangelies, was ook uitgenoodigd, om de leiding van dit feest op zich te nemen. Wij werden nog eens weer bij het Kerst-evangelie bepaald.

Mochten wij dien avond al dadelijk geen vruchten zien, toch blijft onze bede en verwachting dat het werk nog vruchten voortbrengen zal.

Vertrouwende op de beloften van den Heer hopen, wij het nieuwe jaar weer in te gaan. Moge de Heer nog velen aan de gemeente toedoen, die zalig worden, dat is onze dringende bede.

G. VEENSTRA, Secr.

FOXHOL. De gebeurtenissen in de Gem. laten het niet toe den secr. met rust te laten, aangezien we kunnen mededeelen van zegeningen gedurende dezen wintertijd. We beginnen allereerst, met einde van het vorige jaar. Het was al eenigen tijd merkbaar in de Gem., dat er brs. en zrs. waren, die niet rustig waren aangaande den Doop, zoodat een gedurig gebed uitging van de Gem. dat de Heer hen in het hart mocht geven, gehoorzaam te zijn, wat betreft den Doop.

En Gode zij dank dat we met een God van Elia te doen hebben, die bad dat het niet zou regenen en het regende niet op de aarde in drie jaren en zes maanden. Ja brs. en zrs. een gebed der rechtvaardigen vermag veel. We zijn dan ook niet beschaamd geworden in dezen, daar er 1 br. en 1 zrs. te kennen gaven, dat ze wenschten gedoopt te worden. Hunne belijdenis werd dan ook met vreugde aangenomen, zoodat ze gedoopt zijn den 24sten December. Bij deze gelegenheid was ons kerkgebouw vol belangstellenden, die luisterden naar de ernstige rede van br. Jeronimus. Voorts hebben we een gezegend kerstfeest gehad. Den 1sten Kerstdag hadden we naar gewoonte feest met ongeveer 100 kinderen. Om een prachtig versierden kerstboom verzameld bracht een blijde stemming onder de kinderen, te meer nog dat de kinderen getracteerd werden op koek en chocolade en eindelijk ten geschenke een mooi boek of de kleinsten speelgoed. Br. Jeronimus vertelde in 't kort de Kerstgeschiedenis, en deed hun wederzijdsche vragen, welke goed werden beantwoord. Och, dat ook het gestrooide zaad in de kinderharten vruchten moge voortbrengen ter bekeering. Des avonds hadden we feest met de ouderen, ook dit feest kan als gezegend beschouwd worden, er heerschte een opgewekte stemming onder de brs. en zrs. die getuigenis gaven van de hoop die niet beschaamd, en het slot van dit feest was, dat er zondaren kwamen tot Jezus. En waar we nu het nieuwe jaar zijn ingetreden, hebben we goeden moed voor de Gem. om met Hem voort te gaan, wetende, dat we niet beschaamd zullen worden.

Namens de Gem.
J. S. Secr.

Officiëele Mededeelingen.

LIEFDEGAVEN.

Voor 't bouwfonds der gem. te s-Gravenhage.

Ontvangen van br. V. Sr. te Koudum f 25, van br. S. V. idem f 20, van Zr. wed. V. f 2.50. We zijn door deze milde bijdragen zeer verblijd geworden, en helpt ons belangrijk om tot ons doel te komen. Misschien worden er anderen nog door opgewekt om verder te helpen! Met dankbetuiging.

J. STREEDER.

Den Haag, v. Musschenbroekstr. 16.

Voor den Uniecent.

Ontvangen van de Gemeente te Foxhol, Kerstfeestcollecte f 2.80.

Voor het Studiefonds.

Ontvangen van de Gemeente te Stadskanaal f 78.45.

F. J. VAN MEERLOO, Penningm.
Jac. Obrechtstr. 43huis.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van H. G. ter B. te Haarlem f 10.45, van

A. Geene, Passaic, Am. f 3.70, van Mr. Nienhuis, Muscatine, Am. f 2.52.

N. v B.

Correcttie.

Onder het frontversje „De blinde” in ons vorig no. stond de naam „Joh. de Liefde” — moest echter zijn: Ds. J. DE LIEFDE.

Varia.

MOED.

Moed is geloof, blijmoedig God betrouwen,
Vertrouwen op de zaak, waarvoor gij strijdt en waagt,
Geen roekloos er op in te houwen,
Geen praalziek krachtbetoon, dat om bewondering vraagt.

Treed onbekommerd op, het oog omhoog geslagen,
Wel zeker van uw plicht, uw roeping en het recht;
Om 't even of ge een lof- of distelkrans zult dragen,
En wat, die 't aanziet, denkt of zegt.

Ons Depot.

Voorhanden:

1. **Nieuw Hollandsch Tractaten met fraaie plaatjes.** Prijs per 100 f 0.30, per 500 f 1.25, per 1000 f 2.00
3. **Een viermaal gegrepene** (nieuw geill.) Prijs per 100 f 0.35.
4. **Ziet voor u wat gij doen zult en Feest in Babel** (Kermistractaten). Prijs per 100 f 0.30, 500 en meer, f 0.25 per 100.
5. **Sabbats- of Zondagsviering, een Bijbelsch onderzoek** door B. PLANTING. Prijs 10 cent.
6. **De Pinkster- of Tongenbeweging door F. J. van Meerloo,** prijs 5 cent. 25 Ex. en meer à 3 cent.
7. **De wonderlijke gebeurtenis.** (3e druk) prijs 5 cent. (Een leerzaam gesprek tusschen vader en zoon over den doop.)
8. **Niet om te twisten, maar uit gewetensdwang** DE KINDERDOOP, beschouwd in het licht van de H. Schrift en de Kerkgeschiedenis, door wijlen J. SCHOEMAKER. Prijs f 0.20. (Een uitnemend boekje voor ieder, die de bijbelleer aangaande den Doop op alle punten wenscht te onderzoeken.)
9. **De oorsprong van den Kinderdoop.** Prijs 5 cent, 25 ex. en meer 3 cent. (Dit is een uittreksel uit bovengenoemd boekje van SCHOEMAKER.)
10. **De doop volgens de H. Schrift,** (tractaat) per 100 ex. 80 cent.
11. **De Generaliteit van het beginsel der Gedoopte Christenen, door N. van Beek,** prijs per stuk 3 cent, per 25 ex. 60 cent.
12. **Doe iets voor Jezus!** Prijs 7½ cent, 25 ex. à 1 25. Dit boekje moet elk Christen lezen; 't bepaalt hem bij zijn roeing).
13. **Het Mormonisme ontmaskerd,** eene lezing door C. Mensink. Prijs 1 ex. 5 ct., 25 ex. en meer 3 ct.
14. **Bewijs van Lidmaatschap,** 100 stuks f 1.50. Af te geven aan reizende of tijdelijk verhuizende gemeenleden.) Attestaties worden op aanvraag kosteloos geleverd.
15. **Statuten der Unie,** prijs 5 cent.
16. **Besluiten en moties der Algem. Verg.,** behoorende bij ieder lid der Unie bekend te zijn. Prijs per ex. 3 ct., 25 ex. 60 cent.
17. **Waarom zou ik mij laten doopen?**
18. **De wezenlijke kenteekenen, waardoor zich het Baptisme onderscheidt van de Volks- of Staatskerk door Prof. A Hes,** prijs 7½ ct., 25 ex. à 5 ct.
19. **Heidendom, Kerkendom, Christendom.** Een vrij woord in een ernstigen tijd. Prijs 5 ct., 25 ex. à 3 ct.

Onze Gemeenten krijgen op alles 20 procent korting Porto's voor verzending worden in rekening gebracht. Bestellingen moeten geschieden bij:

K. KUIPERS, Haulerwijk.

Advertentiën.

No. 1554. VRIJDAG 9 Februari 1917. 36ste Jaargang.

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTE CHRISTENEN (BAPTISTEN) IN NEDERLAND.

Verschijnt wekelijks.

Adres voor de Redactie:
Vaillantlaan 415, den Haag.
Voor administratie te Stadskanaal.

ABONNEMENTSPRIJS :
Per kwartaal, franco p. post ƒ 0.50.
Voor 't Buitenland per jaar - 2.50.
Advertenties 1—5 regels 30 ct.
Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement lager.

Morgenlied.

Hoe zoet weerklinkt in d' ochtenstond
Uw dierbre stem door 's hartengrond,
O Jezus, Heer en Herder!
Zij zegt mij, dat Gij mij bemint,
Voor 't licht steeds nieuwe brandstof vindt
Opdat het blinke al verder.
Voedt Gij,
Hoedt Gij
Steeds de lichtvlam
Die van U kwam.
Wil bewaren
Steeds mijn hart bij uw altaren,

Met U sta ik van 't rustbed op,
Ontsluit zich der loopbaan knop.
U wil ik steeds gedenken.
Mijn Heiland, laat mij nooit alleen,
Gij wilt mijn schreden zwak en kleen,
Toch steeds Uw bijstand schenken
Mijn deel
Gij heel.
Gij, mijn vrede!
Klank der bede,
Troost in 't lijden
Bron van vreugd in alle lijden.

ALBERT KNAPP.

Persoonlijke evangelisatie.

„Werk want de nacht zal dalen."

Vóór onze Heiland van de aarde heenging, gaf Hij bevel aan Zijne discipelen, om in de geheele wereld het evangelie te prediken. Dat is nu al lang geleden. Bijna negentien eeuwen zijn er over heengegaan, en toch gevoelen wij allen, dat dit bevel des Heeren nog altijd van kracht is. Ieder Christen weet, dat het thans zijn taak is, dit bevel uit te voeren, zoo goed als dat eens de taak der discipelen en der overige volgelingen des Heeren was. „Predikt het Evangelie!" Dat is thans het goddelijk bevel aan ons.

En, mij dunkt, we mogen wel zeggen, dat men in onzen tijd het dringende van dit bevel gevoelt. Overal worden evangelisaties opgericht. Ja, zelfs acht men het van 't grootste belang om op plaatsen, waar elken Zondag het evangelie verkondigd wordt, zoo nu en dan — eens in 't jaar b.v. — ook nog bijzondere evangelische samenkomsten te houden. Onze tijd staat in het teeken der evangelisatie, dat is een verblijdende werkelijkheid.

Hoe mooi dit echter ook is, wij loopen met dat al toch gevaar, een belangrijk onderdeel van den arbeid te vergeten. Wanneer men van evangelisatie hoort, dan denkt men dadelijk aan een lokaal, door een kerkgenootschap of door een gemeente gebouwd, en waarin een evangelist geregeld in 't openbaar het evangelie verkondigt. Of men denkt aan samenkomsten, waar sprekers van andere plaatsen komen om buitengewone evangelische toespraken te houden. M.a.w. men denkt dadelijk aan openbare evangelisatie en vergeet maar al te licht, wat door ieder christen in stilte kan en moet worden gedaan. Het officiëele werk is van groot belang, doch niet minder van beteekenis is het, dat ieder christen persoonlijk tracht te evangeliseeren, en dat wordt helaas maar al te veel vergeten, ja, door sommigen zelfs niet noodig geacht.

Toen ik dit een paar jaar geleden eens met iemand besprak, kreeg ik ten antwoord: „Daar heb je toch immers Predikanten voor." Ik vrees, dat deze broeder in woorden heeft uitgesproken, wat velen — bewust of onbewust — reeds lang door hun daden hebben gezegd.

Dit is echter een stelling, die noodlottige gevolgen moet hebben, allereerst voor hem, die er naar leeft en

ook voor den gemeenschappelijken arbeid in 't openbaar.

Persoonlijke evangelisatie:

I. Dat moet des christens ideaal zijn.

Goed doorgedacht ligt dat geheel voor de hand. Indien ieder christen niet persoonlijk evangeliseert, kan het moeilijk tot een groote, officiëele onderneming komen, want daarvoor is een officiëele organisatie noodig, zooals b.v. een gemeente. Doch voor er in een plaats een gemeente is, zijn er enkele christenen. En eerst dóór dezen kan er een gemeente ontstaan.

Hebben deze enkele christenen zich echter aaneen gesloten, hebben zij een vereeniging of een gemeente gevormd, zoodat ze ook in 't openbaar kunnen optreden, misschien wel met een Evangelist of Voorganger aan 't hoofd, ook dan moet persoonlijke evangelisatie nog steeds het ideaal van allen blijven. Anders kan er van de openbare arbeid geen kracht uitgaan. Alleen waar deze arbeid voorbereid is door hen, die in het maatschappelijk leven staan en met de menschen verkeeren, kan de zegen waarlijk g r o o t worden.

Wanneer zij, die naar de openbare prediking luisteren, gevoelen, dat hun daar hetzelfde verkondigd wordt, wat hun ook reeds gezegd en voorgeleefd is door christenen, met wie zij omgaan, dan zullen zij het des te eerder aannemen. Als zij dan hooren, dat de boodschap des kruises, een kracht Gods tot zaligheid is, zullen zij het moeten toestemmen, omdat zij het reeds bewaarheid gezien hebben aan hen, die het Evangelie gelooven. Wanneer de christenen in hun persoonlijk leven niet op de een of andere wijze als Evangelisten optreden, mist de openbare arbeid voor een groot deel den noodigen ondergrond. Dat men zoo vaak het tegendeel vindt; dat zoovelen, die zich christenen noemen, zich zoo weinig als zoodanig openbaren, dat is een van de grootste hindernissen voor het evangelisatiewerk. De invloed, die er uitgaat van het persoonlijk leven der geloovigen, is onberekenbaar groot — of ten goede, of ten kwade. En daarom mogen we nooit slenterende leven, maar moet steeds gestreefd worden naar het doel: De wereld bekend te maken met den levenden God. Dat moeten wij steeds voor oogen hebben, als een ideaal, dat ons geen rust laat, naar hetwelk wij streven met alle kracht

Persoonlijke evangelisatie is de noodige voorbereiding voor de openbare arbeid en daarom voor den zegen op het werk van zoo groot belang. Doch dat is nog niet alles: Zij is ook steun en bemoediging voor hen, die den openbaren arbeid leiden. Denkt u eens een Voorganger, die weet, dat de leden der gemeente hem als hun knecht beschouwen, aangesteld om te doen, wat hun te moeilijk is, of waartoe zij geen lust hebben. Moet zoo'n man zich niet eenzaam gevoelen en moedeloos worden? Inplaats van steun bij hen te vinden, moet hij ook de leden der gemeente nog meesleepen. En vergelijkt daarmede dan eens een voorganger, die weet, dat alle leden der gemeente branden, om ook iets te doen voor den Heer Deze broeder kan overal op de toewijding en hulp der gemeente rekenen. Hij wordt bemoedigd en.... gedacht in de gebeden.

II. Misschien zijn er onder onze lezers wel velen, die ook wel iets gevoelen van de groote beteekenis der persoonlijke evangelisatie, maar zich toch weer tevreden stellen met de bewering, dat ze er zelf niet aan mee kunnen doen, omdat ze er niet toe in staat zijn. Dat is ook werkelijk zoo, zoolang men er voor staat, er tegen opziet. Wie het echter waagt, die ondervindt, dat het meevalt, en dat ieder christen er wel toe in staat is.

Ieder christen kan persoonlijk evangeliseeren, indien hij het maar niet ver van huis zoekt. Begin in uw allernaaste omgeving, in uw huis en in de werkplaats. Dit heeft natuurlijk zijn bijzondere moeilijkheden. Thuis kent men u, en in de werkplaats weet men, of uw leven wel waarlijk harmonieert met uw belijdenis. Als ge zoo even over nietige dingen hebt getwist, zult ge daarna geen vrijmoedigheid vinden, om van de groote liefde en zelfverloochening des Heeren te spreken. Velen zouden in eigen kring gemakkelijker van den Heiland kunnen getuigen, indien ze door hun gedrag niet zoo dikwijls zich zelf den mond toesnoerden. Maar, mijn waarde broeder, indien ge zoo leeft, dat ge thuis of onder uw collega's niet spreken kunt, dan ben ik er verzekerd van, dat ge ook onder andere menschen niet veel uit zult richten. Daarom, begin thuis, want.... daar kunt ge het zelfs zonder veel te zeggen. Dat is ook iets, wat behoort opgemerkt te worden. Tracht niet enkel naar groote dingen

Evangeliseeren wil heusch niet altijd zeggen, een rede te houden; zelfs niet altijd een gesprek te voeren. Een vriendelijk woord, hulpvaardigheid, en vooral liefde bewijzen zijn dikwijls veel evangelischer dan menig geleerd dispuut over geloofszaken. Ja zelfs is het niet altijd hetgeen gij voor een a n d e r d o e t, maar ook hoe gij uw eigen levenslot draagt, zegt veel. Als gij uw leven dankbaar uit de hand van uwen hemelschen Vader aanneemt, ook wanneer uw wenschen doorkruist worden, dan kan ook dat reeds evangeliseerend werken. Zoodoende wordt openbaar, dat het evangelie waarde heeft voor het leven, omdat het een kracht Gods tot zaligheid is voor allen, die het geloovig hebben aangenomen. En daaraan is in onzen tijd behoefte.

Ieder christen is in staat, om persoonlijk te evangeliseeren, als hij maar in eigen omgeving blijft, en niet naar groote dingen streeft, en.... als hij maar gedrongen wordt door de liefde van Christus. Is dat niet het geval, dan is het onmogelijk. Dan bestaan er geen gelegenheden in de nabijheid en ook niet in de verte. Dan kan hij niet evangeliseeren door zijn daden en ook niet door zijn woorden. Dan heeft hij geen behoefte, ja zelfs geen lust. Dan zal het zelfs een opoffering voor hem wezen, dat hij zich verschillende dingen ontzegt, waarvan ieder weet, dat ze antichristelijk zijn. Dan is het als zeker oud kerkganger zeide: „Alle godsdienst valt zwaar." Zoo iemand kan de „blijde boodschap" niet verkondigen, want hij is er zelf niet waarlijk gelukkig door geworden.

Ik vrees, dat dit de diepste oorzaak is, waardoor zoo menig christelijk leven absoluut onvruchtbaar blijft. Om in staat te zijn, persoonlijk aan het evangelisatiewerk deel te nemen, is het noodig, dat de liefde van den Verlosser onze harten vervult, ons dringt bij alles wat we zeggen en doen. Dan is het geen „moeten" als wij in den geest der liefde met andere menschen verkeeren; dan is het geen dwang, als wij anderen vertellen van het

heil in Christus, dan gaat het gemakkelijk en met lust, en dan zal het ook tot zegen zijn.

(Slot volgt.)

Een doop aan het front.

door A. B. KINSEY.

Weinig vermoedde ik, toen de gemeente te Clayton, Bradford, mij edelmoedig en vaderlandslievend, vrij liet om een poos in Frankrijk voor de Chr. J. V. te werken, dat ik daar een ondervinding zou opdoen als de volgende. In een van de lokalen waarin ik werkte — in de gemengde bezigheden van predikant, winkelier, en algemeen helper van de „jongens" — kwam ik in aanraking met een mooie, flinke groep ernstige, christelijke makkers. Er is misschien geen zwaarder proef voor de echtheid en diepte van eens menschen overtuiging dan het leven in het leger.

Op Zaterdag den 2den Sept. kwam een van mijn vrienden van dit kleine christelijke gezelschap tot mij om mij te vertellen hoe hij in den afgeloopen nacht er toe gedrongen was om tot het besluit te komen, dat de doop (onderdompeling) als volgeling van Jezus een plicht voor hem was. Het spreekt van zelf dat ik in mijn arbeid voor de Chr. J. V. geen woord met hem gesproken had over onze bijzondere beginselen. Zijn Testament vóór den dag halend liet hij mij zien, dat er op het schutblad geschreven stond: „Rom. VI : 3, 4. De noodzakelijkheid van den doop werd mij geopenbaard door den H. Geest toen ik stalwacht had om 11 uur 's avonds 1 Sept. 1916, door het lezen van Rom. 6." Tezamen namen mijn vriend en ik de eerste gelegenheid waar om den veldprediker van de United Board voor die Divisie er mee in kennis te stellen, die niemand anders was dan mijn vroegere studiegenoot Kapitein Tattersall. Vervolgens schreef hij er over aan zijn vrienden tehuis, want hij was als kinderdooper groot geworden en al spoedig ontving hij ten antwoord, dat „die en die" en „die en die" toch goede christenen waren zonder gedoopt te zijn. Maar dit deed hem niet wankelen in zijne overtuiging. Onderdompeling was goed genoeg voor den Heer en het was ook goed genoeg voor hem — „met Hem begraven te worden in den doop."

Eindelijk, na eenig oponthoud, dat veroorzaakt werd door de afwezigheid van Mr. Tattersall, werd zijne begeerte een voldongen feit. De militaire autoriteiten toonden zich gunstig gezind en bespraken met elkander waar de geschikste gelegenheid was voor de uitvoering van de plechtigheid. Het bad van de officieren werd voorgesteld, maar daartegen was een dubbel bezwaar. Ten eerste dat het te klein was en — hetgeen voor den candidaat het grootste bezwaar was — dat zulk een half geheime voltrekking den schijn had van zich te schamen voor Jezus.

Er werd een korte dienst gehouden in het lokaal. Het lied „O liefde, die mij niet laat gaan," werd gezongen, gevolgd door een gebed, waarin de soldaat van den koning en van den Koning der koningen werd opgedragen in de handen van den grooten Bevelhebber, bij het doen van de goede belijdenis. Toen las Mr. Tattersall het gedeelte van Gods Woord waardoor de Geest gesproken had. Daarna gaf de soldaat Robinson — want zoo is zijn naam — een kort getuigenis. Hij was, zeide hij, reeds dertien jaar christen geweest, maar eerst onlangs was hij bepaald bij de verplichting tot den doop der geloovigen. Hoewel hij volkomen toestemde, dat de doop geen zaligmakende kracht bezit, liet onderdanigheid aan den Heer hem geen andere keus; zijn plicht gebood hem te gehoorzamen. De samenkomst eindigde met het vers: „Wanneer ik, Heer, Uw kruis aanschouw" en het uitspreken van den zegen, en er was iets in de mondelinge overgave „Mijn ziel, mijn leven, Heer, mijn al" —dat diep ontroerde.

De vergadering ging toen op weg naar een van de weinige stroompjes in de buurt. De eigenlijke plaats waar de plechtigheid zou plaats vinden, was een drenkplaats voor paarden, terwijl alle bijkomende omstandigheden deden denken aan het leven aan het front, want de omheining bestond uit zandzakken, terwijl men, om bij de drenkplaats te komen, over eene sterke palissade van prikkeldraad moest klimmen, die haar afsloot. De weinige Fransche burgers, die er op toekwamen, aanschouwden het éénig schouwspel van een Baptisten Doop en een Britschen soldaat, en een andere Baptisten dominé, die het water ingang. De veldprediker deed een gebed en onder het uitspreken van de bekende woorden werd de candidaat onder het water gedompeld.

Dit is een gedeelte van eene belangrijke ervaring en het verhaal van een gewichtige belijdenis.

(Baptist Times.) F.

Christus en anti-christus.

(Slot.)

Zooals gezegd is waren de eerste werktuigen van satan om zijn antichristelijk streven te doen doorwerken belijders van den Heer Jezus geweest. In dien tijd waren zij bekend onder den naam van Gnostiëken (= wijzen). Deze gingen weer uiteen in verschillende groepen, maar allen waren vereenigd in de loochening, dat Jezus Christus werkelijk in het vleesch gekomen was als Gods Zoon.

Menschelijke wijsheid of filosofie, van welke Paulus spreekt in Col. 2 : 8, stelde zich tegen de wijsheid Gods in 't groote verlossingswerk door Christus. Hierdoor ontstonden allerlei afdwalingen en partijschappen in de gemeenten, die weldra bitter scherp tegenover elkander stonden.

Die dwalingen en ketterijen golden bijzonder den persoon van Christus; want de anti-christus verzet zich, dat ligt in den aard der zaak, tegen Christus, trachtende Hem in een valsch licht te stellen.

In rechtstreeksch verband hiermede begint Johannes zijn Evangelie en zijn eersten brief met „het Woord , het

eeuwige, dat vleesch geworden is en in de sfeer van het menschelijke is ingekomen. Wie dit loochent, zegt Johannes, is de antichristus.

Zooals nu van de opvatting dezer vereeniging van het goddelijke en het menschelijke in den persoon van Christus het juiste verstaan van dat, wat Christus was, afhangt, zoo ontstonden dienovolgens ook de beide tegenovergestelde richtingen of dwalingen. In plaats van geheele, volkomene eenheid zijner Goddelijk-menschelijke persoonlijkheid vast te houden, hield men zich slechts aan een dier beide zijden, die bij de verdere doorwerking der denkbeelden met elkander in botsing moesten komen. Eenerzijds werkte de voorstelling van het zuiver-menschelijke in Zijn verschijning zoo door, dat zij slechts die zijde, zij het ook met erkenning van buitengewone goddelijke krachten ter vervulling van Zijne menschelijke roeping, met welke Hij begaafd was, naar voren brachten, om die weldra alleen door hun leerlingen te doen erkennen. Anderen, deze eenzijdige opvatting willende bestrijden, vervielen tot een tegenovergestelde extreem: De goddelijke heerlijkheid straalde hen in de verschijning van Christus zoo machtig tegen, dat voor hen al het menschelijke tot niets verdween, en voor hen slechts nog een zinnelijke schijnvorm werd, in welke zich de verschijning van een Goddelijk wezen had gehuld, om voorwerp der menschelijke onderzoeking te kunnen worden. Tusschen deze beide tegengestelde opvattingen, de ebionitische en docetische tegen welke Johannes strijd voerde, verhief zich nog een andere, schijnbaar een bemiddelende geestesrichting, maar die toch geenszins bemiddelde en in den grond aan beide genoemde grondbegrippen vasthield en er in deelde, zonder echter het menschelijke, noch het Goddelijke in Christus tot het volle recht te doen komen. Dit was de beschouwing van Cerinthus, volgens welke Jezus slechts een mensch als alle andere menschen zou geweest zijn, maar bij Zijn doop in den Jordaan de hemelsche vrijmakende Geest, als iets bijzonders op Hem nedergedaald zou zijn om op Hem te blijven en zich met Hem te vereenzelvigen, zoodat wel het zuiver menschelijke en het Goddelijke erkend bleef, maar niet in zijn eenheid, maar als een eigenaardigheid, die doorgaans van elkander gescheiden kon gedacht worden, en alleen op toevallige, uitwendige wijze verbonden waren geworden. Zoo kon noch het goddelijke in Zijne vermenschelijking, noch het menschelijke in Zijne verheerlijking herkend worden. De beteekenis van den persoon Christus en de nieuwe schepping, die in Hem, de Godmensch, als den Verlosser der menschheid haren oorsprong had, moest ook bij deze opvatting, als bij de beide anderen, verduisterd worden. In tegenstelling met al deze verwarring van denkbeelden aangaande den persoon en het werk van Christus, voelde zich de Apostel Johannes gedrongen, om te getuigen op grond van eigene ervaring van het waarachtige leven in den persoon van Christus, in Wien hem geopenbaard was geworden de heerlijkheid des eeniggeborenen des Vaders, uitstralende leven, genade en waarheid in Zijne geheele verschijning, als het vleesch geworden Woord.

Tegenover alle menschelijke of anti-christelijke berekening en spitsvondige onderscheidingen van het wezen van Christus, stelde Johannes h e t g e l o o f, dat de wereld overwint.

Gelooven is eenvoudig overgave van e i g e n w i l, en onderwerpen van eigen denken en weten aan de hoogere openbaring, die God gegeven heeft. Ongeloof is eigen wil, denken en berekenen volgen.

Het ware karakter des geloofs is G o d e e r e n als de waarachtige en de eenig rechthebbende op geheel ons leven en bestaan; het karakter des ongeloofs is — God tot een leugenaar maken, Hem smaden en verwerpen.

De tegenstelling tusschen Christus en anti-christus, spiegelt zich mitsdien af in den strijd tusschen geloof en ongeloof.

Aan welke zijde staat gij, lezer? *)

X X X

---

*) De hoofdinhoud van deze artikelenreeks, is gegeven naar een ons door een zuster ter hand gesteld manuscript, aanteekeningen van het gesprokene door een reeds overleden leeraar. Wij verwerkten enkele gedeelten en voegden er bij, wat we er bij noodig achtten. N. v. B.

Een afgeluisterd gesprek.

„Geloof me nu toch eens, moeder, Hendrik is geen slechte jongen."

„Och, kind, dat heb ik niet gezegd; maar is hij bekeerd?"

„Bekeerd, ja, dat weet ik zoo niet, maar hij is lid van de Jongelings- en van de Zangvereeniging en hij slaat geen Zondag over in de kerk. Ook komt hij nooit in de herberg en hij past goed op. U weet hij is tuinknecht bij mevrouw W. en U moest eens weten hoe zij hem prijst. Ze zou hem niet graag missen."

„Ik weet dat alles ook wel, mijn kind, maar is dat voldoende voor God?"

„Neen, dat wel niet, maar wat niet is kan komen."

„Ja, en ik hoop voor Hendrik dat het ook komt, maar thans heeft de jongen geen vrede met God."

„Dat zegt U, moeder, maar hoe weet u dat?"

„Wees eens eerlijk, Mientje, heb je het hem ooit gevraagd?"

„Eerlijk, moe, ben ik dan wel eens oneerlijk tegenover u geweest?"

„Dat geloof ik niet, maar ik twijfel of je in deze zaak wel zóó handelt als je voor God verantwoorden kunt. Zeg eens, heb je met Hendrik hierover wel eens gepraat?"

„O, ja wel."

„En wat zegt hij dan?"

„Ja, hij hoopt het wel, hij zegt: „ik ben in die dingen nog wel niet zoo ver als jij, maar dat komt wel terecht, hoop ik.""

„Daar heb je 't al. Hendrik is een onbesliste jongen. Ik heb niets tegen hem, dat weet je wel, maar Gods Woord zegt: „t r e k t n i e t a a n e e n a n d e r j u k m e t d e o n g e l o o v i g e n.""

„Och moeder, Hendrik is geen ongeloovige."

„Nu, wat gelooft hij dan?"

„Wat hij gelooft; ja, dat heb ik al gezegd. Hij wil

dien kant wel uit, maar iedereen is nu maar niet even vrijmoedig in het belijden."

„Aan vrijmoedigheid ontbreekt het Hendrik waarlijk niet, dat heb ik op het laatste jaarfeest van de Jongedochtersvereeniging wel gemerkt. Hij droeg voor en hij zong zoo vrij en gemakkelijk als 't maar kon."

„Daar is hij een jongen voor."

„Maar dan moet je niet zeggen dat Hendrik niet vrijmoedig is."

„Ik wou er nu maar over ophouden. U doet net alsof ik al met hem verloofd ben."

„Hoe ver het met jullie is weet ik niet, maar je hebt nu al verscheidene middagen en avonden met hem schaatsengereden en ik weet wel dat je elkaar vaak ontmoet, ook wel 's avonds, is 't zoo niet?"

„*Zóó dikwijls zie ik hem niet, en dat is toch geen zonde!*"

„Mijn lieve kind, als het nog geen zonde is, kan het dat heel gemakkelijk worden, maar je bent 22 jaar en als je naar mijn waarschuwing niet wilt luisteren, dan moet je het zelf weten. Ik kan je niet naloopen, maar wat ik voor je doen kan dat zal ik doen."

„En wat zal u dan doen, moeder?"

„Ik zal voor je bidden, mijn kind."

Moeder heeft gebeden — — — — doch Mientje heeft doorgezet.

't Werd de oude geschiedenis.

Mientje bleef hopen en hopen, doch Hendrik bleef de oude „brave" Hendrik.

Twee jaar later vinden we ze als een jong gehuwd paar terug.

't Ziet er netjes uit in hun huisje. Mooie meubeltjes, blinkend en fonkelnieuw alles, en Hendrik van tuinknecht tot tuinbaas bevorderd.

't Leek wel of moeder de zaak wat al te donker had ingezien.

Ja, zoo leek het, maar toen het vernis van hun huwelijksgemeenschap zijn glans verloor en hier en daar ging afslijten, doordat er nog al eens wrijving was en een enkele maal zelfs een botsing, toen werd het helaas anders.

Hendrik was wel een Christelijke jongen, maar hij was geen Christen.

„'t Gaat dooien," zeggen de menschen als er wolkjes zichtbaar worden aan den helderen, strakken hemel, maar de wolken aan dezen huwelijkshemel waren geen teekenen van dooi.

Hendriks hart ontdooide niet.

Donker werd het wel daar in huis, maar 't bleef vriezen, 't bleef er wintersche koude.

Hun huwelijk was zonder God gesloten, al waren ze in de kerk „overgetrouwd" en nu was God ook niet in hun huwelijksleven en daardoor werd het zoo koud tusschen die christelijke man en die christenvrouw.

En de arme Mien kwijnde weg. Eenzaam en verlaten voelde zij zich. Ze stond alleen, het jonge vrouwtje. Ze kwijnde weg door gebrek aan liefde en gemeenschap.

Ze meende een levensgezel te huwen en ze trouwde slechts een lichaam.

Een lichaam van vleesch en bloed, meer niet. En daar kan een kind des Heeren op den duur niet mee leven.

Hendrik begreep zijn vrouw niet, en Mientje kon haar mans hart niet vinden.

„Kinderkens! bewaart uzelven van de afgoden. Amen.'

Op den Wachtpost.

In het 14-daagsch blad, „Ons Orgaan", uitgave van den Bond van Vrije Christelijke gemeenten in Nederland, werd in eenige achtereenvolgende nos een door Ds. A. Winckel gehouden referaat opgenomen, getiteld „Vrije Kring of Gemeente", welk stuk, dat van veel diep nadenken en practischen zin getuigt, door ons met veel belangstelling gelezen werd.

Wij nemen het laatste, niet het minst belangrijke gedeelte, hier over, met een opmerking, die we niet mogen terug laten.

WAT HEEFT DE VRIJE KRING TEGEN?

Ons laatste bezwaar tegen de vrije kringen luidt aldus: het ambt wordt er miskend en de sacramenten worden er niet, of niet voldoende, geacht.

Het ambt wordt miskend.

Voor den eenvoudigen, onbevooroordeelden Bijbellezer is het een zaak welke aan geen twijfel onderhevig is, dat in de eerste geschiedenis der Gemeente van Christus, bijzondere bedieningen zijn opgekomen. Buiten de Gemeenten om, werden door den Heiligen Geest Apostelen, profeten en evangelisten geroepen en gezalfd. Maar elders werden door de Gemeenten zelve, bij stemming, onder de leiding des Geestes aangewezen, zij die haar als ouderlingen en diakenen, als herders en leeraars zouden mogen dienen. Hetzij de dragers dezer ambten onmiddellijk of door middel van de gemeente werden aangewezen, Christus is het, die alles bestuurt. Ef. 4 : 11: „Christus heeft gegeven, sommigen tot evangelisten, en sommigen tot herders en leeraars."

Het komt dan ook als gebiedende eisch tot iederen kring van geloovigen, dat het ouderlingen-ambt er in eere is; dat, van den herder en leeraar komt zeker daaruit op. Aan iemand, door den Heiligen Geest aangewezen, dient deze bediening te worden toevertrouwd. Zonder dat, heeft men niet de geestelijke leiding, die men behoeft en ontvangt men niet dat geestelijk onderricht, dat men bij voortduring van noode heeft. Dat men nu dit ambt in den vrijen kring niet kent, niet zoekt, valt te betreuren; deze fout in de organisatie heeft zich gewroken en wreekt zich zeker nog in de toekomst.

Hebt ge iets tegen den zwaarwichtigen naam van „dominé"? Goed! Noem uw voorganger „meneer" of „broeder". Hebt ge veel tegen elders waargenomen dominocratie (heerschappij der voorgangers), verval

daarom niet in het andere uiterste: de dominophobie (vrees voor dominés). Gooi toch met het badwater het kind niet weg!

Leiders van vrije kringen — gij die ook gaarne die gezegende eerste Christen-gemeenten u voor den geest stelt — gij wilt daarvan toch niet een verbeterde editie gaan uitgeven?

Hoe vaak leest ge ook niet in het N. T. van de ouderlingen, de oudsten? En waar vind ik ze in uw midden? Gij zegt, wij hebben ook een bestuur; dat zijn onze ouderlingen. Welnu, erken dan, dat uw bestuursleden een ambt vervullen, eigenlijk ouderlingen zijn. Vergis ik mij, of wordt in uwe kringen soms min of meer spottend over ouderlingen en voorgangers gesproken? Maar misschien hebben dezen het er soms wel wat naar gemaakt.

Ge hebt gelijk, in de ambten zit het hem niet. Zonder deze kan het soms goed gaan; met deze kan het de dood in den pot zijn. Maar waak er dan voor, dat uw voorgangers en ouderlingen en wie verder er dienen, beantwoorden aan de eischen, die Petrus en Paulus stellen.

Worden de ambten dus niet erkend, ook aan de sacramenten wordt niet die beteekenis en plaats gegeven, die daaraan toekomt.

Het staat u vrij, over den doop anders te denken dan de meeste Christenen. Ik kan het mij begrijpen, dat de doopspraktijk der groote kerken u afkeerig maakte van den kinderdoop. Ik kan het vatten, dat daar zijn, die op een gegeven oogenblik geen doop erkennen, dan den dompeldoop *) en min of meer schamper kunnen spreken over zuigelingenbesprenging, wanneer ze aanduiden, wat wij kinderdoop noemen. Maar dit vat ik niet, dat gij den Doop in het geheel niet doet toedienen: niet aan de kindertjes en niet aan de volwassenen; niet door besprenging *) en niet door onderdompeling. *)

Ge zegt: we laten ieder hierin vrij. Wie zich wil laten doopen, of zijn kinderen gedoopt wil zien, ga naar de kerken. De doopvonten zijn daar geopend. Maar juist dat ge er geheel en al over zwijgt, toont toch reeds, dat ge er anders over oordeelt dan de Heiland, die het uitriep: gaat heen, onderwijst de volken, hen doopende. Ge toont het aan, dat ge, al verdedigt ge u met Paulus' woorden: „ik ben niet gezonden om te doopen, maar om het Evangelie te verkondigen," niet doet als Paulus, die zelf menigmaal doopte en verder anderen liet doopen. Werd niet de stokbewaarder met zijn huis in zijn bekeeringsnacht gedoopt? Ge wilt treden in het voetspoor van Filippus en den menschen prediken Christus en Jezus, maar ge kweekt geen bekeerlingen, die ook begeeren als de kamerling, gedoopt te worden.

En, zijn er wel die den doop begeeren, voor zichzelf of voor hunne kinderen, in welk een vreemde positie brengt gij dan dezulken! Gebeurde het niet onlangs dat een 80-tal vrienden uit vrije kringen begeerden als volwassenen gedoopt te worden? De kringen zelf, hoewel dit verlangen niet tegenstaande, konden er niet aan voldoen. Een Baptistisch voorganger werd aangezocht den doop te bedienen; deze wilde het wel doen, maar... dan waren deze broeders en zusters leden zijner gemeente. Voor deze consequentie deinsden zij terug, zij gevoelden geen behoefte eraan, zich bij de Baptistengemeente aan te sluiten. Eindelijk doopte hen een broeder, die in de kringen, welke hij leidt, ook den volwassenendoop als regel heeft. Zij zijn nu *gedoopt*; hun geweten zegt, dat zij een daad van gehoorzaamheid hebben gedaan. Maar, broeders, toont een geval als dit niet weer duidelijk de scheeve positie van den vrijen kring? Zij gedraagt zich als te groot voor servet (evangelisatie) en te klein voor tafellaken (gemeente). Wanneer ge geloovigen om u heen vergadert en niet sterk en welbewust heenwerkt naar bestaande kerken, dan is het verkeerd, uw geestelijken kinderen niet ook den doop te schenken. Ge bindt met sterke touwen; maar dan weer snijdt ge ze door. Uw heerlijke samenkomsten roepen zielen toe: „hier, hier is de beste weide," maar dan weer zegt ge: ge kunt bij ons niet terecht.

Dat men den doop niet bedient, kunnen we begrijpen, hoewel niet goedkeuren. Om de doopquaestie wil men niet uiteenjagen, wat innerlijk samenhoort. Nu eenmaal in de Christenheid de onderscheiding tusschen kinderdoopers en baptisten gevonden wordt, heeft dit zoo licht verdeeldheid en minder eendrachtig samenwerken en samenleven tengevolge. We gevoelen nog iets voor de redeneering: de een in den kring wil kinderdoop: de ander grootendoop; een derde alleen geestesdoop. Daarom weg met den heelen doop uit onzen kring. Zóó zeilen we de gevaarlijke klip voorbij. Ook het Leger des Heils argumenteert zoo, wanneer het verdedigt het stellen van een „opdragen" van kinderen in de plaats van den doop.

Maar, mijn broeders, een dergelijke reden bestaat er nog niet voor uw willekeurig onderlaten van de Avondmaalsviering. Daarover bestaat geen praktisch verschil. Ge erkent allen, dat Christus tot Zijn discipelen sprak: „doet dat tot Mijn gedachtenis." Ge stemt allen toe, dat Paulus leerde: „doet dat tot dat Hij komt." Maar toch — sommigen uwer schijnen daar te lezen: „laat dat...."

Waarom komt gij niet geregeld tezamen om het brood te breken? Niet maar te hooi en te gras. Niet maar, als een bijzondere drang daartoe openbaar wordt.

O gij, broeders en zusters, die den Heiland lief hebt, en wilt leven naar Zijn wil en gebod — zoudt ge niet op bepaalde tijden den avondmaalsdisch aanrichten en daaraan Zijn dood verkondigen? Zoo Zijn vleesch eten, Zijn dierbaar bloed drinken?

Christus, die deze heilige ordeningen gaf, zorgt er voor dat een geestelijke zegen daarin ligt.

Verrijk u daar dan mede.

Maak u niet schuldig aan minachting van de zegeningen die Jezus u schenken wil.

Uw en ons aller bede zij: „Heer, wat wilt Gij?"

A. W.

*) Het verwondert ons, dat een eerlijk Theoloog en taalkenner nog spreken kan van „dompeldoop", die uitdrukking is toch op des schrijvers standpunt gedacht een pleonasme. Bovendien weet Ds. W. toch dat in onze Nederlandsche, zoomin als in andere talen geenerlei verband of synonimiek tusschen doopen en besprengen bestaat, en ook dat de Grieksche woorden „Baptistzei" en „Rantismòn" niet de minste verwandschap met elkander hebben. Doopen is „ondergang" of dompelen in het water. Besprenging is geen doopen.

Waarheid is wat Ds. Mense in zijne brochure „Waarom uitgetreden" blz. 26 schreef: „dat men den Doop door besprenging hebhe te verwerpen als onschriftuurlijk, onsymbolisch en onhistorisch."

En als de Apostelen Paulus en Petrus in hun heiligings-leer en vermaning voor de Gemeenten verwijzen naar of zinspelen op den Doop, kunnen hunne woorden alleen zin hebben, als we aan „onderdompelen" d. i. begraven denken.

Er is waarheid in de taal.

Men kan met de taal ook bedrog plegen en misleiden.

N. v. B.

Uit de Gemeenten.

DEN HAAG. Aan den avond van Zaterdag 28 Jan. hield de gemeente hare jaarvergadering. Ze was heel gezellig en stichtelijk. „Eben-Haëzer" was de zinspreuk voor het openingswoord van den Voorganger. Opgewekt klonk het gezang der gemeente. De secretaris leverde een kort, zakelijk en keurig gestyleerd verslag. Groote, buitengewone veranderingen hadden er niet plaats gevonden. Een jonge broeder was uit deze wereld, zoo vol jammer, tot heerlijkheid opgeroepen. De gemeente vervolgde in vrede haren weg, en voerde hare verschillende werkzaamheden uit onder leiding van haren geëerden Voorganger, die gedurende het gansche jaar om gezondheidsredenen geen enkelen dag op zijn post miste. Ook de feestelijke herdenking van Z.Ew.'s 40-jarige ambtsbediening werd nog eens herdacht. Het ledental nam iets toe door meer van elders inkomenden dan naar elders vertrekkenden, terwijl twee broeders werden gedoopt en in de gemeente opgenomen. Ook in hare afdeeling te Rotterdam kwam weinig verandering. Een paar leden, elders gedoopt, traden toe en bieden hun hulp in den dienst der gemeente. Hoe klein de kring daar nog zij, hebben broeders en zusters toch nog goeden moed tot volharden in den arbeid, waartoe zij in staat zijn en om de heilige beginselen van des Heeren gemeente hoog te houden. Voorts heeft de gemeente nog hare medeleden te Spijkenisse, te Nijmegen en te Helmond die van tijd tot tijd van hun medeleven in de gemeenschap blijken geven.

De Penningmeester kon goedsmoeds zijn finantieel verslag geven en ons van zijn en zijns collega diakens veelomvattenden arbeid overtuigen. Hoe veelbewogen tijden wij ook beleven had het der gemeente financiëel toch aan niets ontbroken, en kon de rekening zelfs nog met eenig batig saldo afsluiten. Gode zij dank voor Zijne genadige hulp den ook op stoffelijk gebied trouw mededragende leden der gemeente, die toch niet tot de rijken der aarde behooren. Deze gunstige aangelegenheid stelde in staat om met blijmoedigheid den Voorganger ongevraagd met eenige „duurte-toeslag" te gemoet te komen.

De verschillende takken van arbeid, als: Zondagsschool, jongelieden- en jongedochtersvereeniging, vereeniging voor in- en uitwendige zending, waar tractaatverspreiding en hofjesarbeid in begrepen is, hadden gezegend mogen werken. Bijzonder de Zondagsschool- en jongeliedenarbeid zijn bloeiend.

Onze jaarvergadering kon mitsdien den Heere hartelijk dankzeggend door een der oudste broeders gesloten worden.

Officiëele Mededeelingen.

LIEFDEGAVEN.

Voor den Unie-Evangelist.

Ontvangen van de Gemeente te Haulerwijk f 17.44.

Voor den Uniecent.

Ontvangen van de Gemeente te Nieuwe-Pekela, Kerstfeest Collecte f 13.16, en van de Gemeente te 2e Exloërmond, Kerstfeest Collecte f 10.—.

Voor de zending.

Ontvangen van Br. de Groot, van de Gemeente te Haulerwijk f 25.60.

F. J. VAN MEERLOO, Penningm.
Jac. Obrechtstr. 43huis.

Het Bestuur der gemeente te Groningen is als volgt samengesteld: Ouderlingen: D. Klooster, J. Huberts, R. Hof, T. Hof en C. Postma.

Diakenen: C. Mostert, J. Terpstra, J. v. Duinen, pen. A. Bos.

Bevestiging in hun ambt heeft plaats D.V. op Zondag 11 Februari.

A. Bos, Secret.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van E. G. te Exloërmond f 14.50, van J. W. te N.-Weerdinge f 12.42, van G. P. te Beerzerveld (O.) f 2.—.

N. v. B.

Varia.

DE BIJBEL ZIJN METGEZEL.

In het midden der vorige eeuw stierf een wakker zeeman der Engelsche marine.

Onder anderen liet hij als erfstuk ook een Bijbel na, die door zijn familie hoog in eere werd gehouden. Wat er vooral waarde aan gaf, waren de eenvoudige en toch zoo veelzeggende woorden, die de zeeman er met eigen hand had bijgeschreven.

Deze waren o.a.: „Deze Bijbel werd mij in den jare 1781 door den heer Raikes geschonken, als belooning voor mijn geregeld bezoek der Herfordsche Zondagsscholen, en voor mijn goed gedrag gedurende dien tijd

Dit boek is 53 jaren lang, waarvan ik er 41 op zee doorbracht, mijn trouwe leidsman geweest. Gedurende die jaren van zeedienst was ik in 45 zeeslagen en gevechten, bekwam 13 wonden en leed driemaal schipbreuk. Tweemaal sloeg onze boot om; eenmaal verbrandde ons schip, en steeds was deze Bijbel mijn troost.

Toen ik 26 October 1834 mijn zestigste jaar voleindde, liet ik hem bij James Bishop in Edinburg opnieuw binden. Dit alles zet ik hier met eigen hand neder, en onderteeken het met mijnen naam."

Voorwaar een veel gebruikte Bijbel!

Maar wat een getuigenis, die eenvoudige woorden. Men hoort den woedenden storm, de bruisende golven, het krakende schip, het gedonder der kanonnen, het gesteun der gewonden, maar boven al dat hooren wij: „Steeds was deze Bijbel mijn troost."

Advertentiën.

Nog steeds blijft aanbevolen voor alle geloovigen, van welken kerkelijken naam of richting ook, het boekje,

De Gemeente Gods - en hare beginselen,

volgens den Bijbel, door

N. v. BEEK.

Prijs 25 ct. per ex. franco, bij getallen lager.

Uitgave van Beek's Boekhandel Stadskanaal.

H.H. VERVENERS, verzekert Uw tevelde staande turf

alleen op **Amsterdamsche Beurspolis**

bij het

Algemeen Assurantiekantoor

Dir. JAN DE JONGE Pzn. WILDERVANK, Postbus 4.

Correcte behandeling en coulante schadeuitkeering.

Vertegenwoordigers:

S. F. W. ROSENBAUM Nieuw-Buinen.
S. EIZINGA Emmer-Erfscheidenveen.
K. LINDEMAN Ter-Apel.
S. VUUREGGE Bargercompascuum.

Vraagt premiën en voorwaarden.

Meer dan goud voor jong- en oud-gehuwden.

GEEN PRACHTIGER HUWELIJKSGESCHENK, GEEN MOOIER CADEAU DENKBAAR.
BLIJFT VAN GESLACHTEN TOT GESLACHTEN!

PRACHT-PIATEN-BijBEl

De gansche Heilige Schriftuur. Onverkort en onvervalscht. Korte inhoud boven elk Kapittel en gelijkluidende teksten.

Bevat ± 500 prachtplaten, waarvan 4 in kleurendruk, en fraai familie-register. Bewerkt door Prof. Dr. S. D. VEEN. Gedrukt op houtvrij papier met een bijzonder heldere, duidelijke letter. Groot kwarto formaat. Sterk en degelijk gebonden in een kostbaren prachtband. Alleen de benoodigde Cliché's hiervoor hebben f 500.— gekost. Gouden titel. H. M. de Koningin en H. M. de Koningin Moeder hebben zich dezen Pracht-Platen-Bijbel aangeschaft. De eerste druk kostte in losse afleveringen, zonder band, f 12.50. **NU** sterk gebonden in een fijnen band, wit op sneê, slechts

HALF GELD.

f 6,25 franco door geheel Nederland.

Uitsluitend bij vooruitbetaling. Onder rembours met 15 cts. verhooging. Ook is deze Pracht-Platen-Bijbel verkrijgbaar met geel of marmer op sneê, dan is de prijs f 6.75; met goud op sneê f 7.10 franco.

LET WEL!! Om nu eens flink reclame te maken voor dezen Pracht-Platen-Bijbel zijn we besloten tijdelijk aan alle bestellers er bij cadeau te geven voor f 6,50 (tweetal) keurige boeken zoowel wat de uitvoering betreft, als zoowel de inhoud — In kostbare prachtbanden — geheel gratis. — 1e. Het overbekende en beroemde werk van Charles Reade: „DE PASTOOR VAN TERGOUW". Een aangrijpend verhaal uit de Middeleeuwen, 2 deelen, 702 blz. met platen en gebonden. — 2e. Het interessante werk van L. Penning: Broeders van St. Jan. Zeer boeiend verhaal uit **het laatst der 15de en het begin der 16de eeuw,** rijk geïllustreerd en met platen, 269 bladzijden, op zwaar papier gedrukt, ook in een fijn kunst-prachtband. Zeg me, lezer en lezeres, is dit nu niet 'n wonder boven wonder?

Wij behoeven het zeker niet te herhalen. Ieder die deze advertentie met aandacht leest weet wat men ontvangt en wat er moet worden betaald per postwissel waarbij staat: Pracht Platen-Bijbel, wit, geel, marmer of goud." — De verzending geschiedt zoo flink mogelijk franco in volgorde, want het spreekt van zelf dat zoo niet duizenden, toch vrij zeker honderden lezers en lezeressen van dit zeer vertrouwbaar aanbod zullen gebruik maken. Het goud ligt voor uwe voeten, men zou dwaas doen het niet met een gretige hand op te rapen.

Ook kan men dezen Pracht-Platen-Bijbel met de premiën ontvangen op maandelijksche afbetaling — men vrage hiervoor onze extra conditiën met geïllustreerden prospectus. — Let op het adres:

Fa. C. de Boer Szoon, Uitgever, Sneek

No. 1555. VRIJDAG 16 Februari 1917. 36ste Jaargang.

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTE CHRISTENEN (BAPTISTEN) IN NEDERLAND.

Verschijnt wekelijks.

Adres voor de Redactie:
Vaillantlaan 415, den Haag.
Voor administratie te Stadskanaal.

ABONNEMENTSPRIJS:
Per kwartaal, franco p. post ƒ 0.50.
Voor 't Buitenland per jaar - 2.50.
Advertenties 1—5 regels 30 ct.
Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement lager.

„Jesu Dulcis Memoria."

Aan U te denken is reeds zoet,
O, Heiland! voor 't ontroerd gemoed.
Wie zegt wat heil ons dan verbeidt,
Heer! in Uw tegenwoordigheid?

Gij geeft een hoop die eeuwig leeft,
Als ons alle aardsche hoop begeeft;
U zoeken reeds is lafenis;
Wie zegt dan wat U vinden is?

Ik zoek U in den morgenstonn,
Of ik U, als Maria, vond!
Of ik U met mijn hart mocht zien,
Als mijn Rabbouni hulde biên!

Och, of ik op den grooten dag,
O Heiland, U het eerste zag!
Wat eer, maar vreugde bovenal,
Als U mijn oog ontdekken zal.

Uw liefde is meer dan alle goed.
O wanneer buig ik aan Uw voet,
En staar ik in het volle licht
Van Uw verheerlijkt aangezicht?

Zoo kom dan, groote Levensvorst!
Stort leven in mijn dorre borst;
Breng me in des hemels zonnepracht
Tot U, alreeds zoo lang verwacht.

(1091—1153) Bernard v. Clairvaux.

Het donkere Heden.

Men wacht naar vrede, maar daar is niets goeds, naar een tijd van genezing maar zie, daar is verschrikking. Jeremia 1 : 13.

De wereld sprèèkt; ze spreekt in haar onrust. Ze vergelijkt, leidt af, maakt gevolgtrekkingen en velt dan haar oordeel. Ze tracht tot klaarheid te komen en tot klaarheid te brengen, want ze heeft geen licht. Dat is haar groot gebrek. Haar taal is niet die der verzekerden, maar der zoekenden en als ze zich tot oordeelen zet, legt ze een maatstaf aan, die niet geijkt is in het Heiligdom.

De wereld sprèèkt; de gemeente mag niet zwijgen. Ze is ten nauwste betrokken in het lot der volken. Haar toekomst is met de hunne saamgeweven; ze komt niet eer tot het doel. Met hunne ontwikkeling gaat de hare hand in hand. Daarom zou het een groot verzuim zijn, zoo ze geen acht gaf op de teekenen der tijden. In het wereldgebeuren spreekt God, ook van dit spreken geldt het: „wie ooren heeft om te hooren, die hoore."

***

Wanneer wij den huidigen toestand overzien, den blik verwijdend tot aan de einden der aarde, dan gelooven we dat het lied, dat opklinkt uit de volkrenzee, de uitlegging verdraagt, ja vraagt, die gegeven wordt in het Schriftwoord, dat we hierboven plaatsten: men wacht naar vrede maar daar is niets goeds, naar een tijd van genezing maar zie, daar is verschrikking.

Inderdaad een teekenend woord. Wie zou met zooveel woorden den toestand scherper en treffender kunnen karakteriseeren?

Men wacht naar vrede.

Dat wachten, dat verlangen is niet nieuw, maar 't is nu sterker dan 't vroeger was. 't Is zoo oud als ons schriftwoord zelf en nog ouder. Lees de oudste documenten, beluister de gezangen uit het vèr verleden: overal speurt ge iets van het heimwee van het menschelijk hart naar een toestand van duurzamen vrede. Dat heimwee heeft zijn schoonste vertolking gevonden in Jesaja's schildering van het vrederijk onder Israëls groo-

ten Koning.

Oorlogen zijn altijd gevoerd, maar ook altijd gevoeld als een vloek. Vrede was steeds het doel van den krijg. Men begon den strijd wachtend naar vrede. Vredevorsten waren gevierd; onder hun heerschappij schatten zich de volken gelukkig. Salomo's tijd leefde in Israëls herinnering voort als de schoonste uit het verleden. Met de namen van „Redder" en „Heiland" eerden de volken die eens onder Rome's schepter vereenigd waren, de keizers onder wier heerschappij zij een betrekkelijken vrede genoten.

't Was steeds hetzelfde: wachten naar vrede.

In 't laatst van de vorige eeuw uitte dit wachten zich op een krachtige wijze. Alsof een donker voorgevoel van 't vreeselijke, dat nu over de wereld gekomen is, zich gelden liet, werden pogingen van afweer in 't werk gesteld.

Vredesconferentie, vredespaleis — die woorden zeggen hier alles. Dat paleis is een stille getuige van wat leeft in 't hart der volken.

Het doet getuigendienst.

Zijn bestaan spreekt.

Daardoor zegt het: de menschheid wacht naar vrede. Dat wachten deed mij ontstaan.

De eerste verwachtingen aan zijn bestaan verbonden zijn verijdeld. Maar men wacht nog; ja men wacht met nog sterker verlangen dan bij zijn stichting.

***

Ja, men wacht naar vrede.

Overal.

Ook, ja vooràl in de oorlogvoerende landen. Aanvankelijk werd het onderdrukt, maar 't is zoo sterk geworden, dat het tot over de grenzen drong. Men begint allerwege naar vrede te vragen. De stemmen worden luider en talrijker. De nood dringt, ja dwingt tot spreken. Met verlangen en bang gevoel ziet men het onzekere einde tegemoet. Reeds is het eerste woord gesproken; het eerste teeken van zwakheid en uitputting — zooals velen dit verklaren — gesproken. Men heeft milliarden verspeeld; een schuld gemaakt, waarvoor de twee volgende geslachten zullen moeten werken. Honderdduizenden zijn reeds gebleven op „het veld van eer".

Door zulke slagen getroffen wacht men naar vrede — wacht men naar vrede, maar zie er is niets goeds, naar een tijd van genezing, maar zie, daar is verschrikking.

***

Een tijd van vrede is een tijd van genezing.

Blijft die tijd lang uit dan kon er wel eens geen genezen meer aan zijn.

Het heden is donker.

De menschheid voelt hare wonden, voelt hare levenskracht minderen: ze wacht naar vrede, naar een tijd van genezing.

En 't vooruitzicht? Niets goeds.

Zoo is de toestand.

Zeker, God kan onverwacht een wending ten goede geven; Hij kan het donker wolkengordijn scheuren en een nieuwen dag doen lichten. Maar de voorteekenen ontbreken nog. Vreeselijk zitten de volken tusschen hun zonden ingeklemd. Ze wachten naar vrede, maar weigeren tegelijkertijd hem te ontvangen. De verbittering neemt met den duur van den oorlog toe. Men verwijdert zich hoe langer hoe meer van elkander. Men wil de vijandschap nog doen voortduren, wanneer de vijandelijkheden reeds gestaakt zullen zijn.

Maakt men zoo den vrede haast niet onmogelijk?

Men spreekt van een duurzamen vrede en verstaat daaronder een vrede, dien de eene partij de andere oplegt. Een anderen vrede gelooft men op grond der reeds gebrachte offers niet te kunnen aanvaarden. Maar is dat niet hetzelfde als geen vrede willen?

Men wacht naar vrede, naar een duurzamen vrede, maar bewandelt een weg waarop „niets goeds" is te verwachten.

Vroeger zeide men: wie den vrede wil, ruste zich tot den oorlog. De volken hadden 't voor den vrede over. Zij rustten zich. Ontgoocheling volgde. Nu heet het: wie een duurzamen vrede wil, toone dat hij de sterkste is.

De eene leus is zoo valsch als de andere: ze huldigen immers beiden het recht van den sterkste. Daarom zijn ze ook onchristelijk. Zoolang men op geweld zijn hope bouwt zal het Schriftwoord zich bevestigen: „er is niets goeds."

***

Hoe komen we tot vrede, tot een duurzamen vrede? Die vraag moet beantwoordt worden.

Velen zoeken het antwoord nog.

Wij niet meer.

Sommigen zeggen door macht; anderen door recht. Wij zeggen door Christus. Hij maakt vrede. Hij doet dat grondig. Hij gaat van hart tot hart: Hij schept nieuwe wenschen.

Dat is de weg; wel een lange weg, maar de eenige. Langs dien weg komen we tot den wereldvrede, de vrede waarnaar men wacht, met ongeduld wacht.

Christus komt tot ons, toont ons Zijne handen en Zijn zijde en zegt: „Vrede zij ulieden!"

En eerst wanneer alle geslachten des aardrijks den blik zullen vestigen op Hem, Dien zij doorstoken hebben en over die zonde rouw bedrijven, is het uur der volkenvrede geslagen.

Luister, o volken, naar het oude Evangelie en buigt u voor den Christus Gods!

Plaats uw leven in het teeken van het kruis, van de zelfopofferende liefde! —

Zoo zij niet hooren naar dit woord, zij zullen geen dageraad zien. Het vrederijk zal dan eerst boven hun graven aanlichten!

N. P. J. L.

Persoonlijke evangelisatie.

(Slot).

III. Echter niet alleen voor anderen zijn wij zoodoende ten zegen, maar ook voor ons zelf, want wat wij voor

anderen doen, werkt op ons zelf terug. Voor ons eigen geestelijk leven is persoonlijke evangelisatie van groot belang, ja, onmisbaar.

Vele christenen waren pas na hun bekeering levendige getuigen van Jezus. Zij waren gelukkig en hun geheele openbaring was anders geworden. Later werd dat echter minder; men merkte niets meer aan hen. Hun geestelijk leven ging achteruit. Zij werden steeds meer der wereld gelijkvormig. Gemeentelijke tucht paste men noode toe, doch eindelijk moest men er toe overgaan. Deze achteruitgang heeft in vele gevallen zijn oorzaak in werkeloosheid. „Rust roest," dat geldt ook hier. Wie er niet op uit is, om anderen deelgenoot te maken van de zaligheid, die hij zelf in Christus heeft, gaat als christen ledig door de wereld. Hij heeft niets te doen en moet de vreeselijke werkelijkheid ondervinden van het spreekwoord: „Ledigheid is des duivels oorkussen." Hij zal beginnen met dingen te doen, die op zich zelf niet slecht zijn, maar waardoor hij zijn eigenlijke roeping verzuimd. Langzamerhand zal hij er zijn hart aan hechten; hij zal ze liefkrijgen; ze worden hem een hartstocht, zoodat hij er geheel door in beslag wordt genomen. Velen blijven in dien toestand voortsukkelen, omdat verschillende dingen hen terug houden van een openlijke breuk met het christendom, waarvan zij innerlijk reeds lang gescheiden zijn. Sommigen gaat het ook als Demas, die Paulus verliet, „hebbende de tegenwoordige wereld liefgekregen."

Doch zoo droevig-ernstig dit is, zoo heerlijk-waar is ook het tegendeel. De christen, die met hart en ziel leeft voor den Heer, is voor vele verzoekingen bewaard. Ook voor hem bestaan er gevaren, daar zal Satan wel voor zorgen, maar niet zooveel, en ook zal hij ze gemakkelijker overwinnen. Evenals de knechten uit de gelijkenis, die met hun talenten woekerden, zal ook hij vooruit gaan, want waarlijk: „Wie heeft — doordat hij zijn talent heeft gebruikt — dien zal gegeven worden, maar wie niet heeft, omdat hij met zijn talent niet gewoekerd heeft, van dien zal genomen worden, ook wat hij heeft.

Dit is echter nog niet het eenigste. De christen, die anderen tot den Heer tracht te brengen, heeft behoefte tot gebed. Wie niet voor anderen leeft, kan alleen voor zich zelf bidden, en wordt ten slotte de grootste egoïst, die zelfs God in *zijn* dienst *zou willen stellen*. Wie evangeliseert wil anderen gelukkig maken, en daartoe heeft hij de hulp des Heeren noodig. Het spreekt van zelf, dat hij veel bidt en daardoor in enge gemeenschap met den Heer leeft. O mochten toch allen, de ouden en vooral de jongen, diep gevoelen, welk een zegen er aan persoonlijke evangelisatie verbonden is. Och, dat ze het allen gingen beproeven, voor zij geestelijk verroest zijn. Hier is van toepassing: „rust roest."

Persoonlijke evangelisatie moet des christens ideaal zijn. Anders is de openbare evangelisatie een gebouw zonder grondslag. Anders is de evangelist of predikant een martelaar.

Tot persoonlijke evangelisatie is ook ieder Christen in staat, indien hij maar in eigen omgeving en met kleinigheden wil beginnen, en indien hij slechts gedrongen wordt door de liefde van Christus.

Persoonlijke evangelisatie is onmisbaar voor de ontwikkeling van des christens geestelijk leven, want indien hij niet tracht iets voor anderen te zijn, dan zal hij in zelfzucht verarmen, de wereld liefkrijgen en Christus verlaten. Maar indien hij voor anderen wil leven, hen ook gered wenscht te zien, dan zal hij rijk worden aan geestelijke goederen en veel in gemeenschap met God leven.

OPENBARE evangelisatie is van groot belang. Wij moeten in 't openbaar zooveel evangeliseeren als we maar kunnen. Wanneer het werk echter recht goed zal gaan, dan moeten wij allen persoonlijk evangeliseeren terwille van ons zelf en terwille van de eer en de heerlijkheid van onzen eeuwigen Koning.

De Heere helpe ons daartoe. K. R.

Een conferentie, een overeenkomst, en een besluit.

door G. H. RUFFELL Laslett. C. F.

„Mijn goeie man, het idee is onuitvoerbaar, de mannen willen eenvoudig niet op een godsdienstoefening komen in de week. Ik heb dit werk al langer gedaan dan gij en weet er alles af. Gij krijgt een mooie parade en daar moet gij meê tevrêe wezen."

„Dat stem ik niet toe. Ik gevoel, dat wij op een of andere wijze meer moeten doen, want als dit alles is wat wij dezen winter zullen doen, dan zal ik moeten verzoeken om overplaatsing. Ik voel dan niet, dat ik mijn salaris verdien."

„Wat ben jij een aanhouder! Kon je de mannen op de winteravonden in de samenkomsten krijgen, toen je te huis waart?"

„Neen, maar dat is ook heel iets anders."

„Ja, in zeker opzicht is dat zoo; het is moeilijker."

„Dat stem ik niet toe."

„Dat heb je zooeven ook al gezegd."

„Wel, ik stem het *niet* toe. Ik geloof zij zouden wel komen, als wij de zaak maar op de rechte wijze aanpakken, en ik ben van plan om het zoolang te probeeren tot ik de goeie manier gevonden heb."

De veldprediker was niet geheel voldaan met zijne wijze van werken. Hij had wel een goede bidstond en een goede paradedienst, maar hij verlangde naar een groote godsdienstoefening in de week, op een of ander centraal punt van het kamp. In de hoop zijn wensch vervuld te krijgen, had hij zijn Wesleyaanschen collega op de thee verzocht.

Dit was de conferentie.

Denzelfden avond was hij voorzitter op een meeting in een van de grootste lokalen van de Chr. J. V., waar een toespraak gehouden werd door Kapt. Guy Thornton, die een Baptist is. Het gebouw was vol en de soldaten luisterden allen met gespannen aandacht naar een man, wien het aantezien was, dat hij meende wat hij zei.

Toen het uit was kreeg de veldprediker op eens een inval. Opspringend riep hij uit. „Heeren, dunkt u niet,

dat het een goed bestede tijd zou zijn, als wij een uurtje in de week bij elkaar kwamen om samen een of ander onderwerp te bespreken waarbij wij allen belang hebben, zooals God, zonde, geloof, redding? Laten zij, die de volgende week komen willen, de hand opsteken." Een menigte handen ging omhoog. „Mooi! Kiest nu een of ander onderwerp en ik zal mijn best doen met hetgeen gij opgeeft."

Maar om iets te zeggen is niet zoo gemakkelijk als om de hand op te steken. Er ontstond een onheilspellende pauze. Toen stond achter in de zaal een forsch gebouwd man op en zei: „Kijk eens hier, meneer — — maar ik vraag excuus, ik vergat dat u een officier is."

„In orde. Ik heb graag, dat gij 't vergeet."

„Welnu, mijnheer, wat ik en velen van ons niet kunnen begrijpen is: Waarom dat God den oorlog niet doet ophouden."

„Gij wenscht dus dat dit besproken zal worden? Gij hebt gelijk. Het is wel een moeielijk onderwerp, maar ik zal mijn best doen."

Toen de veldprediker van het platvorm afkwam, werd hij staande gehouden door den concierge van het lokaal, die zeide: „Het treft bijzonder; ik heb reeds sedert eenigen tijd een godsdienstige samenkomst in de week willen invoeren. Ik zal blij zijn als u dat wilt doen."

Dit was de overeenstemming..

In den loop van de week kwamen de concierge en de veldprediker bij elkander om te bespreken hoe zij de samenkomst tot een succes zouden maken. De grootste moeielijkheid was om er een geschikten en aantrekkelijken naam voor te vinden. „Preekavond" kwam hun niet goed voor en deed een gezicht voor hen opkomen van een half gevulde zaal, waar eenige vrome diakenen de overhand hebben. „Debatteerclub", deed hen vreezen voor rijen halfrijpe jongens, die te ruim bedeeld zijn met de zucht om te critiseeren. Dit kwam hun ook niet goed voor. Een oogenblik van ingeving deed den concierge uitroepen: „Noem het „Broederschap."

„Dat is Daniëls wijsheid", hernam de veldprediker, dat is juist wat we hebben moeten. „De broederschap" zal het heeten. Het bord werd gehaald en met vrij groote letters werd er opgeschreven: „Vergadering van de Broederschap op Woesdagavond 7.30. Onderwerp: Waarom doet God den oorlog niet ophouden? Debat gewenscht."

Woensdagavond kwam te zijner tijd en de veldprediker kwam ook. Hij stapt op het platform en vraagt of iemand de piano wil bespelen. Niemand komt. De vraag wordt herhaald. Er staat nu iemand op die vraagt of er ook een „handle" (draaikruk) aanzit.

„Neen, maar gij kunt er wel een Händel op spelen." Een schaterend gelach begroet dezen geestigen uitval en een man stapt naar voren.

„Laat nu iemand een versje opgeven." Een verward geroep gaat op. Een man met een krachtige stem wint het, en „Leid, vriendlijk licht" wordt met vuur gezongen.

Nu treedt de veldprediker naar voren en leest de laatste verzen van Rom. VIII. De mannen worden langzamerhand bedaarder en het geloofsvertrouwen dat Paulus uitdrukt. „Ik ben verzekerd, dat noch dood, noch leven, noch engelen, noch overheden, noch machten, noch tegenwoordige, noch toekomende dingen, noch hoogte, noch diepte, noch eenig ander schepsel ons zal kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus onzen Heere", wordt met stilheid aangehoord. Een kort gebed, nog een versje zingen en de veldprediker overziet zijn gehoor.

Het is een vreemd en lastig gezelschap. Komedianten zitten naast leekenpredikers, boeren zitten verspreid tusschen studenten in de godgeleerdheid, diakens naast kellners en jongens van negentien jaar naast mannen van veertig. Niet minder moeielijk is de taak. Aanteekeningen kunnen niet gebruikt worden, er moet man tegen man gesproken worden. Er mag ook niet op het gevoel gewerkt worden, de overtuiging moet door bewijsvoering teweeg gebracht worden. Met bevende knieën stelde hij zich voor de vraag: „Waarom maakt God geen einde aan dezen oorlog?" (Slot volgt.)

Zending.

Voor gevangenschap op de vlucht van Ndumba naar Duitschland.

door Mevr. de Zendelinge HOFMEISTER.

(Vervolg.)

Ongeveer acht dagen later kwamen ook br. en zr. Schüttel en zr. Sieber hier aan. Br. Sieber, die zijn vrouw tot Jaunde gebracht had, was vandaar onmiddellijk weder alleen naar Ndumba terug gekeerd, om daar zoolang als eenigszins mogelijk was, op den toestand acht te geven. Ons aantal was nu sterk vermeerderd, daarom wilden wij de Amerikaansche brs. en zrs. niet langer tot last zijn, en namen daarom allen in de door de Regeering voor Duitsche vluchtelingen ingerichte hutten plaats. Daar wij in Metet ook niet dadelijk dragers konden krijgen, en er daarom eenige weken moesten blijven, vierden wij hier gezamenlijk het Kerstfeest. Mijn hart was daarbij met zeer verschillende gewaarwordingen vervuld. Eenerzijds was wel de gedachte dat onze Heiland arm werd om ons rijk te maken verzachtende balsem voor het gewonde hart, maar anderzijds vorderde ook de menschelijke natuur haar recht en werd ik mij bij deze gelegenheid mijn toestand des te smartelijker bewust. In Metet kreeg ik door br. Sieber, die inmiddels ook aangekomen was, de eerste berichten over mijn man. Catholieke Zendelingen die in Duala met hem gevangen geweest, maar later vrijgelaten waren en naar Fernando Po gegaan waren, hadden het een en ander over zijn ervaringen naar Jaunde bericht, en daar ontving br. Sieber van de Catholieke Zending eenige mededeelingen daarover.

Ofschoon de zekerheid, dat mijn man nog in leven was en niet vermoord was geworden, mij nieuwen levensmoed gaf, drukte nu toch een nieuwe en bange zorg mijn gemoed zeer ter neder. Moest ik hier in Metet toch ook ons aangenomen kind, de zwarte Orene achterlaten en dat alleen op grond dat zij eene zwarte was. Hier in Duitschland weten maar weinigen hoe de blanken in Afrika over de inboorlingen denken. Menig Euro-

peër echt zich tegenover hen haast God te zijn, en deze geringschatting der zwarten is juist bij de Duitschers veel erger dan bij de andere Europeërs. Daar er onder zulke omstandigheden niet aan te denken viel om het kind naar Europa mede te nemen, en wij ook in 't geheel niet wisten of wij onderweg toch nog niet gevangen genomen zouden worden, in welk geval het verlies van het kind zeker verschrikkelijk geweest zou zijn, moest ik mij dezen pijnlijken stap getroosten en mij van haar scheiden. Wat mij eenigszins troostte was, dat de heer Dr. Johnson zich bereid verklaarde, om voor Irene eene inboorlingen vrouw te zoeken die voor haar zou zorgen, en beloofde te zorgen dat het kind niets overkomen zou, zoolang hij nog in Metet zou zijn.

Ik trachtte toen het kind duidelijk te maken, dat slechts de oorlog deze scheiding veroorzaakte, maar dat kon het niet begrijpen en het was aangrijpend haar vóór mij te zien staan en met smeekend uitgestrekte handen te hooren uitroepen: Waarom wilt gij mij dan toch niet meenemen, ben ik dan nu uw kind niet meer? Mijn eenigen troost is, dat de Heer haar bewaren kan, waarom ik Hem dagelijks bid.

Br. en zr. Schüttel kregen eerst na het Kerstfeest dragers, en daar hunne kinderen zich niet wel gevoelden, vingen zij het eerst hun winterreis aan. Daar br. en zr. Herwig er daarom van moesten afzien, sloot ik mij van nu af bij br. en zr. Sieber aan. Den 6en Januari reisden wij af. Van hier uit was de reis zeer moeielijk. Wij kregen ook slechts dragers tot Holowa, alwaar we in het rechthuis van dat district weer nieuwe moesten vragen. In Holowa is ook een station van de Amerikaansche Zending, maar daar de Zendelingen op dien tijd niet daar waren, konden wij van niemand hulp krijgen. Toen we eindelijk voor het vervolg van onze reis dragers konden krijgen, bleek het dat er bij lange na niet voldoende waren, zoodat wij een gedeelte van onze bagage in Holowa moesten achterlaten.

Van hier af sloten we ons bij den laatsten grooten trek aan, die het Spaansche Munie gebied trachtte te bereiken om alzoo de gevangenschap te ontgaan. Nu eens marcheerden we tusschen de soldaten in, dan waren we hen vooruit en dan weder achter hen.

Als we des morgens verder trokken, wist natuurlijk niemand of ons gedurende den dag den weg door de vijanden niet versperd zou worden; de tocht ging maar steeds in het onzekere voort. Velen moesten des nachts onder den blooten hemel doorbrengen, daar het niet mogelijk was voor den nacht, de noodige hutten voor allen te vinden. Overigens waren deze niet alleen zeer vuil, maar bovendien nog in een ellendigen toestand, en we waren zeer dankbaar, dat het in dien tijd niet al te dikwijls regende. De voedselvoorziening baarde ons niet geringe zorg, daar we niet alleen voor onze dragers te zorgen hadden, maar van Ndumba waren er met br. Sieber ook nog zes onzer scholieren meegekomen, die ons op onze reis tot aan de kust behulpzaam zouden zijn. Deze jongelieden betoonden zich zeer trouw en aanhankelijk en hielden tot aan het einde van de reis dapper vol. Wij hopen dat zij allen weder gezond in hun woonplaats terug gekomen zijn. Moge de Heer hen voor de aan ons bewezen trouw rijkelijk zegenen en voor den arbeid bewaren. Eenigen hunner hadden reeds voor Jezus beslist en hun hart aan Hem gewijd. Ook onze kok Priso heeft ons gedurende de geheele reis niet verlaten, maar ging zelfs tot Fernando-Po met ons mede. In het algemeen hebben onze inlanders in ieder opzicht bewezen proefhoudend te zijn, wat hen, naar wij hopen, later van Regeeringswege de noodige goedkeuring zal verschaffen.

Op dit laatste en moeilijkste gedeelte van onze reis moesten we de ellende van den oorlog eerst recht leeren kennen. Meermalen zagen we de lijken van door den honger gestorven menschen aan den weg liggen, daar noch blanken, noch inboorlingen behoorlijk iets te eten hadden. Voor een enkelen aardappel werd soms 30 cent geboden, maar ze waren niet te verkrijgen. Paarden, die in den modder gezakt waren en er niet meer uitgetrokken konden worden, zagen we er ellendig in omkomen. Maar ik wil niet beproeven een beschrijving van de verschrikkingen van dezen weg te geven; slechts dit eene wilde ik voorop stellen en roemen: de Heer verleende ons dagelijks nieuwe kracht en hielp ons, met allen die met ons waren gelukkig door de troepen der ons omgevende vijanden heen, en bracht ons eindelijk over de grenzen tot aan de eerste Spaansche stad Ngoa, waar wij ons met br. en zr. Schüttel en de andere vooruit getrokken Duitschers weer vereenigden. Men had ons reeds verloren of ten minste gevangen genomen gewaand.

Wij reisden nu gezamenlijk met br. en zr. Schüttel naar de havenstad Bata. O, hoe sprong ons hart van blijdschap op, toen wij na zulk een lange en gevaarvolle reis de zee zagen. Nu eerst werden we ons recht bewust, dat wij werkelijk ontkomen waren en de vijanden ons niet meer schaden konden. Maar toch waren we met onze gedachten altijd in ons geliefd Kameroen, dat nu achter ons lag. Toen wij vier en een half jaar geleden onze laatste reis maakten, hadden wij onze terugkeer zoo geheel anders voorgesteld.

Maar de Heer, die ons op den moeielijken weg door alle gevaren en hinderpalen heen geleid had, richtte ook verder onzen blik op Hem, zoodat wij niet behoefden te wanhopen. (Wordt vervolgd.)

Op den Wachtpost.

Aan "De Zondagsbode" ontleenen we het volgende, dat ook wel teekenend is voor dezen tijd:

EEN ADRES AAN DEN RIJKSKANSELIER.

Uitgaande van het Bestuur der Vereinigung der Mennoniten-Gemeinden im Deutschen Reich, circuleert thans bij de Duitsche gemeenten, met verzoek om adhaesie, een adres aan den Rijkskanselier, waaraan wij onderstaande gedeelten ontleenen:

Excellentie,

De vertegenwoordigers van de Duitsche Doopsgezinden richten tot U het verzoek om op de belangen van de in vroeger tijd naar Rusland vertrokken en daar nog

wonende Doopsgezinden van Duitschen stam, die naar het Duitsche vaderland wenschen terug te keeren, het oog te willen richten, en ze bij den te verwachten vrede krachtdadig te willen voorstaan.

Het is Uwe Excellentie bekend, dat bij het einde van de 18de eeuw de voorvaderen van de thans voornamelijk in de gouvernementen Jekaterinoslaw en Taurie wonende Mennonieten uit West-Pruisen zich daar gevestigd hebben en zich zeer verdienstelijk hebben gemaakt door de ontginning van het land, dat hun door de Russische Regeering werd toegewezen. Tengevolge van den huidigen oorlog is een vijandelijke houding ontstaan zoowel bij de Russische Regeering als bij de Russische bevolking tegen alles wat van Duitschen oorsprong is.... Onder deze omstandigheden bestaat, gelijk bij alle Duitsche kolonisten zoo ook onder de kolonisten van Doopsgezinden huize het voornemen om zich door landverhuizing aan den druk te onttrekken.

.... De Duitsch-Russische Doopsgezinden, die reeds omstreeks 1874 bij de invoering van den dienstplicht in Rusland *) naar de Vereenigde Staten van Noord-Amerika uitweken, pogen den stroom der Doopsgezinde landverhuizing naar de Vereenigde Staten te leiden en hebben daartoe reeds den steun van President Wilson ingeroepen. Wij Duitsche Doopsgezinden zijn overtuigd, dat het niet tot voordeel van de Duitsch-Russische geloofsgenooten zou strekken, **) wanneer die pogingen om de geheele landverhuizing van ruim 70 duizend zielen voor Amerika te winnen, slaagden. Veeleer zijn wij overtuigd, dat de verhuizing naar Duitschland niet alleen beter zou zijn voor een aanmerkelijk deel dezer landverhuizers, maar ook voor ons Duitsche vaderland.

Het zou raadzaam zijn aan deze Doopsgezinden dezelfde privileges te verzekeren, als ons in de meeste Duitsche Staten, in de eerste plaats in het koninkrijk Pruisen, in verband met het afleggen van den eed en de vervulling van den algemeenen dienstplicht ten deel gevallen zijn.

De in het Duitsche Rijk overal wettelijk geregelde eedsvraag heeft zoover wij weten geenerlei moeilijkheden veroorzaakt en zoo zou niets aan de uitbreiding van deze voorschriften ten bate van de terugkeerende Doopsgezinden in den weg staan.

In het koninkrijk Pruisen en de tot den voormaligen Noordduitschen Bond behoorende staten is bij genadige beschikking van Zijne Majesteit keizer Wilhelm I de nog van kracht zijnde kabinetsorder van 3 Maart 1868 uitgevaardigd, volgens welke den nakomelingen van Doopsgezinde familiën de gunst wordt toegestaan, om, voor zoover zij het verlangen, niet tot den wapendienst gedwongen, maar bij de ambulance etc. geplaatst te worden. Wij Duitsche Doopsgezinden hebben ons in den loop der tijden steeds beter met het denkbeeld van volledig uitgeoefenden algemeenen dienstplicht verzoend, zooals de huidige oorlog ook bewijst. Nauwelijks een vierde deel van de opgeroepen manschappen heeft zich op die kabinetsorder beroepen. De overwegende meerderheid heeft zich gewillig en blijde opgegeven voor den dienst onder de wapenen; velen hunner zijn reeds met het ijzeren kruis 2de en ook 1ste klasse onderscheiden voor betoonde dapperheid; velen ook hebben hunne liefde voor het vaderland met hun bloed bezegeld. Wanneer wij nu voor onze terugkeerende Doopsgezinde broeders dezelfde gunst vragen, om namelijk aan hun dienstplicht te mogen voldoen overeenkomstig de kabinetsorder van 1868, dan geschiedt dit met het oog op hun gewetensbezwaren, die in Rusland tot het uitbreken van den oorlog werden ontzien.....

Zij zijn voor Rusland een zegen en een aanwinst geweest. De regeering heeft het vroeger openlijk erkend; ook in de geschriften van bevoegden, zooals b.v. van den staatsraad A. Klaus („Onze koloniën") is het duidelijk aangetoond. De Doopsgezinden zijn bijna overal, waar zij zich mochten vestigen, door hunne rustige, vlijtige, vrome levenswijze uitnemende bevorderaars der cultuur geweest; in de nederzettingen van den Weichsel als landbouwers en aan den Nederrijn als vertegenwoordigers der huisindustrie; zoowel in de steppen van Rusland als in de prairieën van Noordamerika. Ook in ons Duitsche vaderland zijn er genoeg landstreken, waarin onze geloofsbroeders ruimschoots de gelegenheid zouden vinden om zich door soortgelijke praestaties dankbaar te toonen voor de hun hier bewezen tegemoetkoming.

Sinds eeuwen is het de bijzondere roem van ons verheven keizershuis geweest, om de landen van de Pruisische kroon wijd open te stellen voor alle bruikbare, burgerlijke elementen, die elders om des geloofs wille werden verdreven. De Salsburgsche emigranten, zoowel als de nakomelingen der Fransche Hugenooten hebben in Pruisen een nieuw tehuis gevonden en aan hun nieuw vaderland krachten van waarde toegevoegd. Zoo zou het in overeenstemming zijn met de geheele overlevering van het geslacht der Hohenzollerns, wanneer thans een dergelijke vaderlijke voorzorg zich wendde tot de naar het oude Duitsche vaderland terugkeerende Doopsgezinden. Daarom vindt de nu met het vaderland zoo nauw verbonden Duitsche Doopsgezinden broederschap de vrijheid, in deze aangelegenheid den welwillenden steun van uwe Excellentie in te roepen....

Apeldoorn. E. M. t. C.

---

*) Dit is onjuist. 't Moet zijn bij de dreigende invoering van den dienstplicht. Het gevaar is toen afgewend. E. M. t. C.

**) Waarom niet? De Duitsch-Russische Doopsgezinden, die er reeds gevestigd zijn, denken er anders over. Zij kunnen zich op eigen ervaring beroepen. E. M. t. C

Van de Boekentafel,

Voor mij liggen twee boekjes van een serie, deze zijn getiteld: I „Op de Rozenhoeve" en II „Een weinig balsem." 't Uitwendige dier boekjes is keurig net. De prijs per deeltje is 50 cent. Uitgever is J. P. Honnef, Rotterdam.

Het eerste heeft als inhoud zeven „eenvoudige gesprekken over het leven na den dood." Schrijver is de in deze dagen nog al bekende Hilbrandt Boschma, Evangelist te Ruurloo. Er worden aardige en ernstige dingen in besproken in voortreffelijken stijl en aangename verhaaltrant. Er worden groote en diepe waarheden in behandeld, maar tot ons leedwezen ook Schriftwaarheden uitgelaten, betreffende de verlossing der zondaars, die wij er zoo gaarne in behandeld hadden gezien en die de grondslag behoorden te zijn van al het besprokene.

Het tweede deeltje „Een weinig balsem" houdt eigenlijk vier korte preeken of toespraken in over:

1. Bij 't sterven in 's levens morgen ('t sterven van kinderen.)
2. Bij 't sterven op 's levens middag ('t sterven op middelbaren leeftijd.)
3. Bij 't sterven aan 's levens avond.

Over 't geheel een schoone vorm, enkele bladzijden roerend schoon en diep aangrijpend. Maar ach, de schrijver schijnt zich geen ander sterven te kunnen voorstellen dan van zeer goede, deugdzame menschen, die de genadige en barmhartige God bij het sterven wel in Zijn hemel der zaligen opnemen moet. Dat duizende en nog eens duizende onzer medemenschen rampzalig leven en rampzalig sterven, omdat ze niet met de zonde hebben gebroken en zich niet met God verzoend weten, geloovende in het offer van Golgotha, dat schijnt gemakkelijk voorbij gegaan te kunnen worden.

Boschma's werk, hoe sierlijk ook, is weinig genietbaar voor hen, die nog ootmoedig geloovend Gez. 130 vers 6 zingen. N. v. B,

Uit de Gemeenten.

NIEUW-WEERDINGE. „Looft den Heere, want Hij is goed, want Zijne goedertierenheid is in der eeuwigheid." Ja, wel mogen wij dit zeggen, want wij hebben reden te over om Hem dankbaar te zijn.

Zondag j.l. werden we in 't bizonder verblijd, aangezien er weder een broeder en een zuster na een hartelijke belijdenis gedoopt werden. Onze br. Voorganger mocht voor een goed gevulde kerk het heerlijk woord verkondigen. We werden in het bizonder bepaald bij de geschiedenis van Filippus en den Moorschen Kamerling (Hand. 8 : 26—40) v.n. bij vers 36b en vervolgens, waar de moorman vraagt; „ziedaar water, wat verhindert mij gedoopt te worden? waarop Fillippus antwoordde: „Indien gij van ganscher harte geloofd zoo is het geoorloofd." Zeer duidelijk en eenvoudig werden de toehoorders er op gewezen, dat dit een éérste noodzakelijkheid is, „van ganscher harte gelooven," vooral ook in verband met de algemeen verkondigde leer van den zoogenaamden „kinderdoop". Hoe toch kunnen kleine kinderen gelooven? Dit is toch een onmogelijkheid.

Het geloof toch is geen erfgoed, neen, men moet persoonlijk van ganscher harte en met een heilig welbewust vertrouwen gelooven, dat Jezus Christus den Zoon van God, en Zijn persoonlijken Zaligmaker is.

En wat is dan het slot? Dat ook wij dan, evenals de Kamerling, onzen weg met blijdschap reizen, in het zalig bewustzijn, dat wij doen hetgeen Hem welbehagelijk is.

Na de doopsbediening mochten we onzen nieuwen broeber en zuster welkom heeten aan den disch des Heeren, waaraan door zeer veel brs. en zrs. werd deelgenomen. Moge de Heer hen sterken en bemoedigen om volgens hunne belijdenis, welke ze ook voor de wereld uitspraken, te leven. Want niet waar, in de praktijk van het leven moet het openbaar worden, dat de oude mensch, gestorven en begraven is en een nieuwen mensch weder opgewekt is geworden, om zoo in nieuwigheid des levens te wandelen.

Voor eenige weken mochten we ook onze gem. jaarvergadering houden. Uit de verslagen van secretaris en penningmeester mochten we bemerken, dat de gemeente steeds in bloei toeneemt.

Velen van onze oude leden zijn heengegaan naar het heerlijk Vaderland, waar we elkaar weder hopen te ontmoeten. Maar Gode zij dank, 24 nieuwe leden mochten we onze gemeente zien binnenleiden, zoodat toch ons aantal grooter is dan verleden jaar.

Ook op stoffelijk gebied zijn we vooruitgegaan, wat in 't bizonder uit het verslag van den penningmeester bleek. En als we, zooals door een broeder opgemerkt werd, de toestand in de gemeente weleens bij een thermometer mogen vergelijken dan kunnen we gelukkig niet anders zeggen, dan dat de temperatuur normaal is. Moge de Heer ons ook in het komende jaar rijkelijk zegenen en Zijne nabijheid doen ondervinden, onzen Voorganger kracht en wijsheid verleenen om de gemeente te leiden, en vele zondaren mogen komen aan de voeten van Jezus. M. B.

VALTHERVEEN. Met dank in het hart mag de Gem. terug zien, op de dagen, die pas achter liggen. De Gem. had, ouder gewoonte getrouw, hier weder Evang. Samenkomsten georganiseerd, welke den 30 en 31 jan. en 1 Febr. j.l. zijn gehouden. Tot dat doel waren eenige broeders, van elders, tot ons overgekomen, om er in mede te werken. Ook mochten we onzen gel. Voorganger, br. De Haan, die wegens ziekte eenigen tijd rust had moeten nemen, als verjongd in ons midden hebben, om mede het heil in Christus Jezus aan te prijzen.

Het waren gezegende uren, en aangenaam te mogen luisteren naar de verschillende broeders, die de groote zondaarsliefde van onzen gezegenden Héiland, op zoo een duidelijke wijze wisten te schilderen. Ook de middagsamenkomst, in welke de Geest des Heeren ons, door den mond van br. Jeronimus, op onze roeping wees als kinderen Gods, een roeping waarin wij, helaas, nog al te vaak ontrouw worden bevonden. Moge die vermaning ieder onzer, een spoorslag zijn geworden, om voortaan, getrouwer te zijn aan onze verheven roeping, en te belijden, in woord en daad, onzen gezegenden Heiland. Dat geve de Heer.

De laatste avond dezer samenkomsten, toen door de broeders ook weder op het eene noodige met alle ernst en toewijding werd gewezen, mochten we met de Engelen Gods juichen met een zondares, die in het Bloed des Lams vrede vond voor hare ziel. De Heer des Oogstes geve, dat door dit op eenvoudige wijze uitgestrooide zaad, moge opschieten tot een vollen oogst en vele schoven op den dag des oogstes mogen worden geborgen in de hemelsche schuren.

Op den avond van Woensdag 9 Febr. mocht de Gem. hare jaarvergadering houden. Bij de gedachte onzen gel. Voorganger dij deze gelegenheid weder in ons midden te hebben, stemde ons tot blijdschap en dank jegens God.

Nadat we een trooterijke inleiding van onzen broeder naar aanleiding van Ps. 23: „De Heere is mijn Herder, mij zal niets ontbreken;" hadden beluisterd, gaf de Secretaris ons een kort overzicht van het afgeloopen jaar; waarna de Penningmeester ons op de hoogte stelde, van de financieelen toestand der Gemeente, die geen achteruitgang aantoonde, doch in tegendeel gunstig genoemd mocht worden. Gode zij dank voor Zijne hulpe den getrouwen mededragende leden geschonken. die toch op stoffelijk gebied niet tot de rijken der aarde behooren.

Zoo heeft de gemeente velerlei redenen tot danbaarheid wegens de genadige hulpe Gods, die zij heeft ondervonden, en kon onze Br. Ouderling ook met hartelijke dankzegging deze jaarvergadering sluiten.

Namens de gem.
J. S.

Officieele Mededeelingen.

Eindelijk zijn de gegevens voor de Statistiek 1916 in mijn bezit. Ik hoop dat ze over veertien dagen in ons orgaan opgenomen kan worden. Bij enkele opgaven heb ik een opmerking moeten maken omdat het opgegeven getal leden van 1 Jan. 1915 niet in over-

eenstemming was met het eindcijfer van de opgave van het vorige jaar; in één geval was er zelfs een verschil van 13 leden. Aanbeveling verdient het, dat de Secretarissen een exempl. van de Statistiek zooals die in „De Christen" voorkomt, bewaren.

B. Planting, Secr. der Unie,
A'dam, Tolstraat 117.

Bond van Baptisten Gemeenten in de Veenkoloniën
op 26 Febr. 's namiddags halftwee in de leeszaal te Stadskanaal.

Agenda:

1 Opening.
2 Voorlezen der Notulen.
3 Verkiezing van een Voorzitter.
4 Bespreking a.s. bondsdag.
5 Rondvraag.
6 Sluiting.

De Secretaris,
J. v. d. Schors.

WIJ VERZOEKEN
den broederen, die berichten enz. als copie voor ons blad inzenden, het papier slechts op ééne zijde te beschrijven, en op hetzelfde stuk geen particuliere correspondentie te schrijven. Red.

Advertentiën.

Typ. Neerlandia-Drukkerij, Apeldoorn

No. 1556. VRIJDAG 23 Februari 1917. 36ste Jaargang.

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTE CHRISTENEN (BAPTISTEN) IN NEDERLAND.

Verschijnt wekelijks.

Adres voor de Redactie:
Vaillantlaan 415, den Haag.
Voor administratie te Stadskanaal.

ABONNEMENTSPRIJS:
Per kwartaal, franco p. post ƒ 0.50.
Voor 't Buitenland per jaar - 2.50.
Advertenties 1—5 regels 30 ct.
Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement lager.

Hoe zal ik zeggen.

O, Heer, hoe zal ik zeggen,
Wat Gij mij waart en zijt,
Gij redder mijner ziele
Voor tijd en eeuwigheid.

Gij Vriend vol teedre liefde,
Wie is aan U gelijk?
Gij maakt met uwe liefde
Mijn hart zoo hemelsch rijk.

Ik ken wel menig harte,
Dat vriendlijk voor mij was,
Maar geen hart, dat als 't Uwe,
Mijn kranke hart genas.

Ik ken wel vriendentrouwe,
Die willig mij vergaf,
En wie ik dank en liefde
Tot weervergelding gaf.

Maar toch ken ik geen trouwe,
Die zooals Gij vergeeft,
Ofschoon aan U mijn ziele
Zooveel misdreven heeft.

Ik werd bij 't dragen dikwijls
Door vriendenhand verrast,
Doch Uwe hand steunt trouwer
En houdt mij eeuwig vast.

En waar me Uw hand kastijdde
En diepe wonden sloeg,
Daar voelde ik, welk een liefde
Zij in haar strengheid droeg.

Ik ken wel vriendenwoorden,
Vol zoeten troost voor mij,
Maar niemand kan ooit troosten
Mijn Heiland, zooals Gij!

Daarom is mij ook niemand
Als Gij zoo lief en waard;
U wil ik immer leven
Daarboven — reeds op aard.

Leidsch Pred. Blad.

Jezus volgen.

En die twee discipelen hoorden hem dit spreken, en zij volgden Jezus. Joh 1 : 37.

Hier zijn de eerstelingen, de voortrekkers van Jezus' discipelenschaar, die in den loop der eeuwen zich onder de volken der aarde vertoond heeft.

Zij hebben laten zien hoe men er toe komt een volgeling van Jezus te worden en te blijven. Zij hoorden de prediking huns leeraars aangaande „het Lam Gods". Die prediking trof hen diep; honderde en duizende anderen hoorden ze, zonder er iets voor te gevoelen, zonder in de ziel getroffen te worden.

Hoe kwam dat zoo? Lezer, deze mannen waren echte en oprechte Israëlieten. Zij hadden ongetwijfeld menigmaal in het heiligdom te Jeruzalem mede aangebeden en het bloed der offerdieren zien vloeien. Zij hadden menig Paaschlam gezien en er van genoten, en hadden daarbij gedacht aan de geschiedenis en verlossing huns volks in Egypte; menig lam hadden ze als zond- en schuldoffer zien slachten; vele van de lammeren, die elken dag, des morgens en des avonds op het brandofferaltaar moesten gebracht worden, hadden ze zien behandelen, en zij hadden daarbij aan Gods bedoeling met dat alles en aan hunne eigene zonden, alsmede aan het lam uit Jesaja 53 gedacht.

Eindelijk verscheen de Profeet der woestijn, bij den Jordaan predikende en in die rivier doopende, aansporende tot bekeering. Die stem Gods hebben zij gehoord,

en zijn daardoor weer bijzonder aan hunne zonden herinnerd, hebben zich verootmoedigd en zijn gedoopt geworden in alle oprechtheid des harten. Zij hebben hun Leeraar Johannes goed begrepen: „Hij was het licht niet, maar was gezonden, opdat hij van het licht getuigen zoude." Zij leefden aldus in hoogere verwachting. Daar hooren zij van hun Leeraar: „Zie het Lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt!" En den volgenden dag weder: „Zie, het Lam Gods!" Nu *zien* zij het Lam, dat is voor hen genoeg, en zij volgen Jezus.

Dat volgen was voor hen een hoogst ernstige beslissing in 't leven. Zij verlaten hun gewonen leeraar als zoodanig en volgen Hem, die hun meer is dan een leeraar, n.l. het Lam. Een grootsche verwachting is in hen opgewekt aangaande Jezus. Zij zien nu in zich het doel van Johannes' prediking, welke zij geloofd hebben, bereikt. Zij hebben den meerdere dan Johannes gevonden, en zij hebben levensernst genoeg om zich aan dien Meerdere toe te vertrouwen en zich aan Zijn leiding over te geven. En Jezus, die hun begeeren, 't welk zij maar nauwelijks durven uit te spreken, kent, komt hen te gemoet met zijn: „wat zoekt gij?" Zij waren werkelijk „zoekende zielen", en vinden ook wat zij zoeken. Hoe zou 't ook anders kunnen; Jezus is toch steeds de eerst zoekende. Daarom is Hem het zoeken der menschen ook welbehagelijk.

Ziedaar dan een blijvend voorbeeld, gegeven aan allen, die Jezus in waarheid zoeken; die alles achterlaten en loslaten, teneinde Hem toe te behooren en aan te kleven, door zich door Hem te laten leeren en leiden.

Zoo Jezus te volgen is maar niet Hem naloopen of nadoen, is zijn volle *gemeenschap* zoeken en Zijn hemelsche hulp en genade als onmisbaar aanvaarden.

„Meester waar woont Gij?" Zij *willen zijn waar Jezus is!* Dat behoort ook tot het voorbeeld der eerstelingen.

Een stap doen als zij is op een geheel nieuw levensterrein treden, een nieuwe levensroeping en nieuwe arbeid aanvangen, gelijk dat uit het latere leven en werken van 's Heeren volgelingen gezien is. Hem volgen is achter Hem aankomen en wandelen in het licht der eeuwige zon. Volgen is gehoorzaamen en de richting volgen, die Jezus door Zijn leven, lijden en verheerlijkt worden aanwijst. 't Komt wel goed terecht met hen.

Lezer, zijt gij reeds zulk een volgeling van Jezus? Of houdt u nog veel of weinig terug van een zoo'n besliste stap? O, zie toe wat gij doet, ge wandelt naar een of ander einde, een eeuwig einde!

Is er nog iets, dat u meer aantrekt dan Jezus?

N. v. B.

Weet gij dat ??

„*Dewijl dan nu de doop inplaats der besnijdenis gekomen is, zoo zal men de jonge kinderen als erfgenamen van het rijk Gods en Zijns verbonds doopen*" enz. enz.

Formulier v. d. kinderdoop.

In deze gevolgtrekking wordt geleerd, dat èn doop èn besnijdenis zoo tamelijk hetzelfde zijn, alleen eenig verschil in vorm, maar het wezen des verbonds blijft hetzelfde en in de erfgenamen is volgens deze voorstelling in 't geheel geen verschil.

Met deze gevolgtrekking voor oogen, zouden de Joden niet buiten het verbond der genade staan; ja, nog vaster er in staan dan zoogenaamde christenen, want zij hebben de besnijdenis als eene Goddelijke instelling ontvangen *en die is en — blijft een teeken in hun vleesch.* Maar de kinderdoop ontleent haar kracht aan de besnijdenis, heeft mitsdien geen gebod des Heeren ten grondslag, en is ook geen blijvend teeken in het vleesch en laat ook geen bewustheid in de ziel na.

Wanneer wij echter aannemen, dat het formulier de zaak naar waarheid voorstelt, dan geldt voor den kinderdoop hetzelfde, wat voor de besnijdenis gold en moet daar eveneens op toegepast worden, wat met betrekking tot de besnijdenis gezegd is, n.l.: „Ziet, ik Paulus zeg u, zoo gij u laat besnijden, dat Christus u niet nut zal zijn."

„En ik betuig wederom aan een iegelijk mensch, die zich laat besnijden, dat hij een schuldenaar is de geheele wet te doen."

„Christus is u ijdel geworden, die door de wet gerechtvaardigd wilt worden, gij zijt van de genade vervallen."

„*Want in Christus Jezus heeft nóch besnijdenis (evenmin kinderdoop) eenige kracht, nóch voorhuid, maar het geloof door de liefde werkende.*"

„Want in Christus Jezus heeft nóch besnijdenis (evenmin kinderdoop) eenige kracht, nóch voorhuid, maar een nieuw schepsel." Gal. 5 : 2—6 en 6 : 15.

WEET GIJ DAT,

waarde lezer? Daar wij veronderstellen, dat gij zulks niet weet, en wij deze wetenschap tot recht begrip van de H. Schrift, of tot rechte kennis van het Evangelie van Jezus Christus onmisbaar weten, achten wij het onzen plicht u daarmee bekend te maken.

De consequentie van den kinderdoop is evenals die der besnijdenis, vandaar is het verklaarbaar, dat onder christenen van allerlei gezindheid zooveel misverstand aangaande deze zaak heerscht. Het misverstand komt vooral hieruit voort, dat men de gevolgtrekking van den kinderdoop niet tot haar recht durft te laten komen, dewijl men dan geheel tot de wet en hare werken terug moet, men alleen kan steunen op het verbond dat God met Abraham gemaakt heeft, en alzoo in den waren zin des woords Jodengenoot zou zijn, alleen met verandering van vorm. (en alzoo volgens de *wet* ook niet accoord!) Dit is de zuivere gevolgtrekking van den kinderdoop. Inplaats dus dat het Evangelie den kinderdoop rechtvaardigt, komt het even als tegen de besnijdenis, tegen denzelve te staan, en wordt, evenals de besnijdenis, door het Evangelie *veroordeeld*.

Het meest verwarrende in deze zaak is wel dit, dat er een betrekkelijke waarheid in ligt, waardoor het misleidende gemakkelijker ingang vindt. De waarheid is, dat de Doop in de plaats der besnijdenis gekomen is, zoodat de besnijdenis heeft opgehouden, en dat zij, die

eenmaal besneden waren, toen zij tot het geloof in Jezus kwamen zich ook lieten doopen, en daarmede erkenden, dat de besnijdenis ver achter stond bij den Doop. Jezus zelf, naar de wet besneden, zegt van den Doop, die Johannes aan Hem bediende: „Aldus betaamt ons alle gerechtigheid te vervullen." De discipelen, die besneden waren erkenden eveneens dezen Doop van Johannes als meerder dan de besnijdenis, want zij lieten zich ook doopen. Op den Pinksterdag toen de H. Geest werd uitgestort, en eene schare van 3000 zielen geloovig werden in Jezus, van welke ongetwijfeld de meesten besneden waren, werden gedoopt en aan hen werd de belofte des H. Geestes vervuld. Deze feiten bewijzen duidelijk, dat de Doop in de plaats der besnijdenis gekomen is, en de besnijdenis in het Koninkrijk der hemelen of in de Gemeente van Jezus geen waarde heeft. Dat dus de Doop voor de volgelingen van Jezus in de plaats der besnijdenis gekomen is, is de waarheid, en dat de besnijdenis heeft afgedaan, is eveneens waarheid.

Wat nu echter niet waar is, en waardoor de Doop tot besnijdenis wordt neergehaald, is de onwaardige bediening of toediening van den Doop. De Doop, waarvan wij in den Bijbel lezen werd toegediend aan hen, die zich bewust waren van wat zij deden. Dit was het geval met den Doop van Johannes; en ook vooral met den Doop, dien de Heere Jezus instelde. Wij kunnen zulks duidelijk zien uit de Pinkstergeschiedenis: Die dan zijn woord gaarne aannamen werden gedoopt (Hand. 2 : 41). Zoo ook lezen wij van de uitwerking der prediking van Filippus in Hand. 8 : 12: „Maar toen zij Filippus geloofden, die het Evangelie van het Koninkrijk Gods en van den naam van Jezus Christus verkondigde, werden zij gedoopt, beide mannen en vrouwen." Denk ook aan den Moorschen Kamerling. Na de merkwaardige bekeering van Paulus, waarbij zoo bijzonder de hand des Heeren merkbaar is, en nadat hem in dubbelen zin de schellen van de oogen vielen, werd hij gedoopt; en gedoopt zijnde predikte hij terstond Christus in de Synagogen, dat Hij de Zoon Gods is. Bij Cornelius, die waarschijnlijk niet besneden was omdat hij uit de heidenen was, maar die duidelijk bewees, dat hij God vreesde en Hem van harte diende, zorgde de Heere door de gave des Geestes eerst er voor, dat alle hindernissen opgeruimd werden, zoodat Petrus (de ernstige Jood) met alle vrijmoedigheid sprak: „Kan ook iemand het water weren, dat dezen niet gedoopt zouden worden, welke den H. Geest ontvangen hebben gelijk als ook wij? En hij beval dat zij zouden gedoopt worden in den naam des Heeren" (Hand. 10). De Stokbewaarder, eveneens een Heiden, en tevoren niet-godvreezende; nadat de Heere op krachtige wijze door eene aardbeving had ingegrepen en niet alleen de kerker, maar ook het hart van den Stokbewaarder had geschud, zoodat het wankelde; voor hem was het Evangelie een blijde boodschap, en niet alleen voor hem, maar ook voor allen, die in Zijn huis waren, zijn huisgenooten; want, zoo lezen wij: Zij spraken tot hem het woord des Heeren, en tot allen die in zijn huis waren, en daarna bleek de merkwaardige verandering, zoodat het huisgezin van den Stokbewaarder zich beijverde om goed te maken, wat den vorigen dag was misdaan. Zoo lezen wij dan: hij werd terstond gedoopt en alle de zijnen, en hij bracht ze in zijn huis en zette hun de tafel voor, en verheugde zich dat hij met al zijn huis aan God geloovig geworden was. Het bleek dus hier dat niet alleen de Stokbewaarder, maar ook allen, die in zijn huis waren, geloovig waren geworden, en als geloovigen werden zij gedoopt. Van Lydia lezen wij, dat de Heere haar harte opende, zoodat zij acht nam op hetgeen van Paulus gesproken werd. En zóó bleek hare verandering dat zij gedoopt werd en haar huis. Zeer duidelijk blijkt hare bekeering uit hetgeen zij zegt, n.l.: Indien gij hebt geoordeeld, dat ik den Heere getrouw ben, zoo komt in mijn huis en blijft er; en zij dwong ons. Het laatste vooral doet ons denken aan de Emmausgangers. Verder lezen wij van haar en haar huis in Hand. 16 : 40, dat Paulus en Silas, toen zij uit de gevangenis waren gegaan, naar Lydia gingen en de Broeders gezien hebbende, vertroostten zij hen, en gingen uit de stad. Er blijkt dus hieruit, dat haar huis of huisgezin bestond uit Broeders, die Paulus en Silas vertroosten en bemoedigen konden. Verder lezen wij dat Crispus de Overste der Synagoge, geloofde aan den Heere met geheel zijn huis en velen van de Corinthiërs hem hoorende, geloofden en gedoopt werden (Hand. 18 : 8). In 1 Cor. 1 : 16 lezen wij dat Paulus het huisgezin van Stefanus had gedoopt en hierbij hebben wij geen duidelijke aanwijzing, dat zij geloofden, maar in 1 Cor. 16 : 15 vinden wij over het huisgezin van Stefanus dat zij zich zelven ten dienste der heiligen hebben gesteld, of geschikt. Hierbij blijkt dus al zeer duidelijk dat er van geen kleine, onbewuste kinderen sprake is, maar van kinderen, die met bewustheid gedoopt waren en met blijdschap den Heere en Zijn volk dienden. Met een bepaald doel heb ik deze feiten, die ieder in de Handelingen der Apostelen kan nalezen, aangestipt om duidelijk te maken aan welke personen de Doop werd toegediend. De besnijdenis werd toegediend aan de kinderen van het mannelijk geslacht uit Israël volgens de instelling des Heeren voor Abraham, en moest op den achtsten levensdag geschieden. De Doop werd toegediend aan degenen van wie het bleek, dat zij tot het Nieuwe Verbond behoorden, en die in meer of mindere mate den Heere kenden en geloofden, overeenkomstig de belofte in Jer. 33 : 10—14, en dat wat de Apostel beoogt in Hebr. 8 : 7—13. De besnijdenis werd toegediend aan kinderen, die zelf onbewust waren, maar die in het Verbond, dat de Heere met Abraham had opgericht, geboren waren, en alzoo in hun vleesch een blijvend teeken daarvan verkregen. De Doop werd toegediend aan mannen, vrouwen en aan kinderen, die blijken gaven van wedergeboorte door den H. Geest, en voor hen was de Doop een blijvend teeken in hunne ziel. Zij wisten hoe en wat zij waren voor zij in Jezus geloofden. Zij wisten welk eene verandering in hunne zielen gekomen was door het geloof in Jezus, en in blijde gehoorzaamheid werden zij gedoopt, en alzoo tot Zijn dienst afgezonderd. Zij kwamen tot Jezus en Hij gaf hun rust. Zij namen Zijn juk op en vonden rust

voor hunne zielen naar het woord des Heeren.

De besnijdenis stelde ieder onder de wet, om die als Israëliet te onderhouden; de Doop is welbewuste keus om voor en in eenheid met den Heere te leven en te wandelen, alzoo bewijzende met de daad, dat zij Hem toebehooren. En nooit zullen zij dat oogenblik vergeten waarop zij tot 's Heeren dood gedoopt werden, om op te staan tot een nieuw leven, den Heere gewijd.

De besnijdenis, die tot dienst der wet noopte in al haar vormen, werd voor de eerste Christenen, evenals de koperen slang, waarmede Israël afgoderij pleegde, tot een struikelblok; en het bleek in de hand des vijands een machtig wapen om het Evangelie tegen te staan, waarom Paulus zich geroepen achtte om zich zoo kras uit te drukken dat hij zegt: Ziet, ik Paulus, zeg u, zoo gij u laat besnijden dat Christus u niet nut zal zijn.

Het is gemakkelijk te begrijpen, dat de vijand al het mogelijke deed om onkruid onder de tarwe te zaaien, en met een kleine verandering van vorm toch het wezen der besnijdenis aan de Gemeente zocht op te dringen, dat hem in den loop des tijds wonderwel gelukt is met den kinderdoop. De vermaning van den Apostel in Kol. 2 geldt bijzonder de besnijdenis met al den aankleve van dien. (Men leze dat hoofdstuk aandachtig).

In de eerste Gemeenten bleek het hoevelen er waren, die door de besnijdenis het Evangelie krachteloos trachten te maken. Grooter invloed heeft de vervormde besnijdenis in de kerk gehad, en heeft dien nog. Weet gij dat?

Door den kinderdoop is de Doop tot een besnijdenis neergehaald zeide ik in het eerst, en dat willen wij onder de oogen zien. Eerst zegt het Formulier zulks met ronde woorden, ten andere zoekt men argumenten voor den kinderdoop te ontleenen aan de besnijdenis, ten 3e meenen niet weinigen, door den ontvangen kinderdoop in het verbond, dat de Heere met Abraham gemaakt heeft, opgenomen te zijn. Ieder, die geen onverschillig toeschouwer is, weet wel hoezeer de kracht, het recht en de motieven voor den kinderdoop ontleend wordt aan de besnijdenis, zoodat waarlijk de kinderdoop een vervormde besnijdenis is, en van den Doop, zooals die in de Schrift wordt geleerd, waarvan wij eenige feiten noemden, geen sprake is. Ja, erger is nog dat de Doop, die in overeenstemming met Gods Woord is, wordt veracht, miskend en verwrongen. De kinderdoop echter wordt zeer algemeen geacht uit God te zijn, en wordt geëerd boven de instelling des Heeren. De filosophie om deze onwaarheid goed te praten, kent geen grenzen. Weet gij dat?

De kinderdoop staat het Evangelie tegen, en hij is een ander Evangelie; let er maar op! In het Formulier vinden wij: „Overmits in alle verbonden twee deelen begrepen zijn, zoo worden wij van God door den Doop vermaand tot eene nieuwe gehoorzaamheid, namelijk dat wij dezen eenigen God, Vader, Zoon en H. Geest aanhangen, betrouwen en liefhebben van ganscher harte, van ganscher ziele, van ganschen gemoede, en met alle krachten, de wereld verlaten, onze oude natuur dooden, en in een nieuw godzalig leven wandelen."

Waar haalt een mensch zonder wedergeboorte, die lust en die kracht vandaan, om den Heere alzoo te dienen? En dat is toch de andere zijde van het Verbond, volgens het Formulier. Volbrengt een mensch dat niet, wel dan is de Heere ook niet gehouden om voor hem of haar te zorgen. Hieruit blijkt het zeer duidelijk, dat de kinderdoop, evenals de besnijdenis, den mensch onder de wet plaatst en haar gebiedt als het andere deel van het Verbond, volkomen gehoorzaamheid en toewijding aan den Heere te bewijzen, welke de wet eischt. Doet de doopeling zulks niet van den eersten dag aan, dan heeft hij of zij het Verbond verbroken, en de Heere is niet gehouden aan dat zoogenaamde Verbond. Wanneer een mensch zulks te zien krijgt, wel dan is er nog kans om als een zondaar of zondares geholpen te worden; maar van dat Verbond heeft hij geen heil te wachten; hij of zij verbrak het en daarmee ligt het omver.

Weet gij dat?

Het geloof is uit het gehoor en het gehoor door het Woord Gods, zoo leert het Evangelie, en waar het Evangelie als het zaad der wedergeboorte in goede aarde valt, daar blijkt het eene kracht Gods tot zalig heid te zijn, daar is het een dienen uit kracht die God verleent; maar een zondaar behoeft daar niet een ander deel van het Verbond te volbrengen, neen het is alles genade.

Is dus de kinderdoop niet een ander Evangelie? En waar men den kinderdoop wil handhaven, en er eenig profijt van trekken, dan is daar voor Jezus geen plaats. Wat van de besnijdenis gezegd is, dat Christus hun niet nut zal zijn, dat geldt dan ook van den kinderdoop.

Meer ingewikkeld en voor eenvoudige menschen minder duidelijk is de leering van sommigen, „die de besnijdenis zoeken te ontwijken," dat de Doop wordt toegediend, omdat men bij kinderen de wedergeboorte en het geloof onderstelt. De voorstelling is aldus: Men onderstelt dat er bij 100 kinderen allicht één bij is, die uitverkoren is; en misschien van het begin af den Heere vreezende, zooals: Johannes, Timotheus, Samuël; een zoodanig kind zou dan volgens deze theorie voldoen aan de voorwaarde: „Indien gij van harte gelooft dan is het geoorloofd." Men leze Hand 8 : 37. Hierbij zou men dan de besnijdenis kunnen ontwijken; maar behalve dat het voor niemand duidelijk is, dat er onder die 100 kinderen zich één, zegge één kind zich alzoo bevindt! Gaat men verder, en veronderstelt men dat er evengoed 10 dergelijke kinderen onder die 100 zich kunnen bevinden, dan kan men nog verder gaan en veronderstellen en plaatsen er 20 op die lijst! Wanneer zulk eene onderstelling op werkelijkheid beruste, dan zou de wereld er al spoedig anders uit gaan zien, en als er 20 pct. godvreezende kinderen onder die lieve schooljeugd was, dan voorwaar zou de invloed wel merkbaar zijn. Maar de onderstelling neemt nog grooter vlucht! als men onderstelt dat 30 tot 50 kinderen als Samuël, Johannes en Timotheus zijn! Voorwaar, het ware wel te wenschen!! Maar eenmaal aan het veronderstellen, neemt men een grooten sprong, en plaatst ze alle 100 in dat kader!

Hoort vrienden, hoort! en let er wel op, dat gijlieden

goed weet dat de grond, waarop de kinderdoop rust, eene onderstelling is! niets wezenlijks! niets degenlijks! maar een schaduw, een filosofische onderstelling! Verbeeldt u, dat zulks geschiedt in den naam van een Drieëenig God! Is het wonder dat als de grond der kerk zoo door en door onvast; zoo geheel een schaduw, een luchtspiegeling is; dat er dan plaats is voor allerlei onderstellingen? Ja, dat eindelijk de Roomsche kerk gehuldigd kan worden met haar veelvuldige onderstellingen, die het licht der H. Schrift niet kunnen verdragen?

Het is verbazend hoe wijze menschen zoo iets kunnen uitdenken, en het is eveneens verbazend, hoe anderen, wijzen en eenvoudigen, zulk een opvallende leugen kunnen gelooven!

Weest toch op uw hoede, lezer, voor deze filosofie en ijdele verleiding!

De besnijdenis is nog iets om zich op te beroepen, maar dit is alles onderstelling zonder eenigen grond, zonder eenige houvast. Past zulk een onderstelling eens toe op iets dat dit leven aangaat, dan springt de onzin duidelijk in het oog.

De onderstelling om den kinderdoop te rechtvaardigen, is niet minder dan dwaas en onwaar.

Weet gij dat?

Wanneer wij de zaken goed bezien, dan kan het ons niet genoeg verwonderen, dat zooveel Predikanten en Leeraars deze vervormde besnijdenis of veronderstelde wedergeboorte leeren, huldigen en toepassen; en alzoo als ontrouwe herders de schapen misleiden. Hoe durven zij zulks te doen in den Naam van een Drieëenig God, terwijl zij geen letter bewijs hebben in de H. Schrift, dat de Heere hun zulks geboden heeft! Tevens verwondert het ons dat zoovele positieve Christenen, die menigmaal voor deze handeling (kinderdoop) zijn teruggeschrokken, omdat zij dit niet begrijpen, of omdat zij dat niet kunnen beamen in den kinderdoop, toch daarmee blijven voortgaan. Bij ervaring weet ik hoe het in mijne ziel klonk: De strik is gebroken en wij zijn vrijgemaakt! En tevens weet ik hoe veel duidelijker de H. Schrift voor mij werd, toen ik de kerkbril verloor. Ieder, die den Heere vreest, kan ik het gerust aanbevelen om zich aan Zijn Woord te houden, en deze menscheninzetting los te laten.

In Ef. 4 : 5 lezen wij: Eén Heer, één geloof, één doop. De Doop dien de Heere zelf onderging, waarvan Hij getuigde: „Aldus betaamt ons alle gerechtigheid te vervullen"; de Doop, die de Apostelen ondergingen, en de Doop waarvan men in de Schrift op vele plaatsen leest, is in vorm en wezen anders dan de kinderdoop. Weet gij dat??

Moge de H. Geest u allen, die Jezus Christus toebehoort, in al de waarheid leiden! Dit wenscht en bidt voor u uw br. in Chr.

Spijkenisse. C. BARENDRECHT.

Een conferentie, een overeenkomst, en een besluit.

door G. H. RUFFELL Laslett. C. F.

(Slot.)

Het is een zeer zwakke poging. Hij tracht zich in te denken in hetgeen er in het gemoed der mannen omgaat, die haar stelden, om de verkeerde voorstellingen te kunnen bestrijden waarvan zij het gevolg is. Hij vermoedt, dat zij van tweeërlei aard zijn. Ten 1sten dat zij denken dat er uit dezen oorlog blijkt, dat alles wat godsdienst heet, bedriegelijke voorstellingen zijn; dat de oorsprong van het Heelal eene blinde, onredelijke, ongevoelige kracht is. Er is geen God, die voor den mensch zorgt. Hij poogt aan te toonen, dat het opwerpen van de vraag blijk geeft van de verkeerde voorstelling, die dezulken hebben van de zaak. Want zij wordt geboren uit het gevoelen, dat er geen oorlog moet zijn; zij is het kind van het idealisme. Maar een blinde, onzedelijke, ongevoelige kracht kan niet het aanzijn geven aan een gevoelig, zedelijk, verlangend schepsel. Wanneer het materialisme waar was, dan zou de oorlog geen vraagstuk meer zijn; wij zouden ook niet gevoelen, dat het een vraagstuk is. Onze twijfel en onze droefheid zijn het gevolg van ons inzicht en van ons geloof, en leveren het bewijs, dat een blinde kracht niet de grondoorzaak der schepping kan zijn.

De andere voorstelling is, dat er aangenomen wordt dat God bestaat en dat Hij goed is, en dat Hij daarom den oorlog moet doen ophouden. Hij stelt in het licht dat dit eene andere verkeerde conclusie is — namelijk, dat Almacht zeggen wil: macht om alles te doen. Dit is zoo niet; het is veeleer de macht om te kiezen tusschen twee onvermijdelijke mogelijkheden. Almacht kan waarheid niet tot leugen maken of licht tot duisternis; ook kan zij geen mensch maken begaafd met een zedelijk karakter, zonder hem vrijheid te geven en met de vrijheid de mogelijkheid om er misbruik van te maken. Daarom kan God den oorlog niet doen ophouden, zonder den mensch van zijn vrijheid te berooven, 't welk een grootere ellende zou zijn dan de ergste oorlog. De oorlog zal ophouden als de menschen er mee ophouden; er zal vrede op aarde zijn als de menschen van goeden wille zijn. Vervolgens kwam de practische toepassing Wij moeten onzen wil in dezelfde richting brengen met Gods wil. De vijand van den vrede is niet de Pruis, maar de mensch met een verkeerden wil De crisis heeft niet plaats op het slagveld, maar in de menschelijke ziel. De richting van den wil is de levensvraag. Is onze wil naar Gods wil gericht?

Dit is alles zeer duidelijk en met een verzoek om verschooning, dat hij zulk een belangrijk onderwerp niet naar waarde heeft besproken, noodigt de veldprediker uit tot debat. Er is geen aarzeling; zij willen wel graag den dominee er eens tusschen hebben. Een heel getal, die volstrekt niet willen aannemen, dat God niet alles doen kan, en de tekst: „Bij God zijn alle dingen

„mogelijk," wordt voortdurend aangehaald. Zij worden tot zwijgen gebracht, toen hun gevraagd werd om dan eens te verklaren waarom God overal in het O. T. klaagt, dat Hij Israël er niet toe krijgen kan om Hem te gehoorzamen? en dat Christus klaagt over Jeruzalem: „Hoe menigmaal heb ik u willen bijeen vergaderen, gelijkerwijs eene hen hare kiekens onder hare vleugelen bijeen vergadert, maar gij hebt niet gewild."

Ernstige dingen worden te berde gebracht door anderen, die inbrengen dat dit wil zeggen dat Gods wil niet souverein is, en dat de psychologie het tegendeel bewijst van 's menschen vrijheid, daar zij geen breuk heeft ontdekt in de orde van oorzaak en gevolg. Hun wordt gezegd, dat God de vrijheid van den mensch wil, en omdat de psychologie de orde der wetenschap volgt, is zij niet in staat om de vrijheid te ontdekken; zulk een poging te doen met zulke middelen, gelijkt op het zoeken van de duisternis met een brandende kaars. Een stukje humor brengt de man, die verklaart, dat God den oorlog wel kon doen ophouden, als Hij dat verkoos, „Hij veranderde immers Lot's vrouw in een zoutpilaar, waarom doet Hij dat ook niet met de Duitschers?" Hem wordt gezegd, dat zulk een handelwijze nog verwoestender zou zijn dan de oorlog.

Wat ook de waarde der bewijsvoeringen mocht zijn, de belangstelling was zichtbaar en toen de veldprediker vroeg, of zij de volgende week een dergelijke samenkomst zouden hebben, stak bijna iedereen de hand op. Het uitspreken van den zegen besloot de merkwaardigste dienst, dien de veldprediker nog gehouden had. Toen hij het platform verliet werd hij omringd door een begeerige groep mannen, die hem bestormden met vragen, tot de concierge riep: „De tijd is om, heeren."

Het was een belangrijke ervaring voor den veldprediker, die meer geleerd had dan hij had onderwezen. Hij had geleerd, dat de menschen verzadigd waren van sentimenteele toespraken en verlangden naar verstandige verklaringen van het christelijk geloof en dat indien het Evangelie, dat verkondigd wordt, eenvoudig is, het toch grondig moet zijn.

Toen de veldprediker een paar dagen later zijn Wesleyaanschen collega ontmoette, zeide hij tot hem: „Wij hadden beiden gelijk en wij waren beiden mis. Gij hadt gelijk met uwe gedachte over hetgeen de mannen niet willen, en ik had gelijk met mijn idee van hetgeen zij wenschen."

„Maar mijn vriend, waar hebt gij het over?"

„Ik wil zeggen, dat zij wel belangstellen in den godsdienst, maar dat zij de gewone predikaties moe zijn."

„Dat is ketterij."

„Toch is het waar." — En dat is het besluit.

„Baptist Times."

F.

Zending.

Voor gevangenschap op de vlucht van Ndumba naar Duitschland

door Mevr. de Zendelinge HOFMEISTER.

(Vervolg.)

In Bata kreeg ik tot mijn groote blijdschap een brief van mijn lieven man, dien hij van Duala uit aan de Am rikaansche Zending in Benito gezonden had en die na hier doorgezonden was. Hoe lang onze reis tot a Bata geduurd heeft, en hoeveel dagen wij ons in moesten ophouden, kan ik niet precies opgeven, da ik mijn verschillende aanteekeningen in Spanje ach moest laten. Van Bata bracht een Spaansche stoomb ons naar het eiland Fernando Po, waar wij bij een tim merman, Schmid genaamd, die wij uit Duala kenden, e onderkomen vonden. Behalve wij woonden nog een brs. en zrs. van het Bazelsche genootschap bij hen zoodat zijn woning algemeen het Zendingshuis genoe werd. Hier richtten wij onze eigene huishouding in; leven was echter zeer duur. Het gold weder, gedul te wachten, tot eindelijk, na tien lange weken, tw Spaansche stoombooten ons en onze landgenooten n Spanje overbrachten. Wij werden door een Spaan oorlogschip begeleid. Den 3en Mei kwamen wij te C dix, waar reeds treinen gereed stonden om ons n verschillende plaatsen des lands te voeren.

Ik werd hier van de brs. en zrs. Sieber en Schü gescheiden en naar Saragossa gebracht, terwijl zij Aranjuëz en later in Madrid een onderkomen vond

De Spanjaarden verwelkomden ons hartelijk, wat zeer weldadig aandeed. Zij brachten gebakjes en c colade aan den trein en gaven ons bouquetten. In Sa gossa werden wij allen dadelijk geïnterneerd, d.w wij konden ons vrij bewegen, maar moesten ons da lijks melden. Tot mijn groote blijdschap kon ik mij de lieve Bazeler Zendingsfamilie Flogaus aansluiten, mij met veel hartelijkheid in haar familiekring opn Wij huurden nu samen een kleine woning en had gemeenschappelijke keuken. Het noodzakelijkste hu houdgoed werd aangeschaft, en de levensmiddelen ko ten we op de markt of in de winkels der stad, wat n tuurlijk door onze onbekendheid met de Spaansche t nogal moeilijkheden opleverde. Spanje is een mooi la maar de veelbezongen schaduwrijke kastanjeboomen a het Ebrosstrand in Saragossa, hebben wij te verge gezocht. De levensmiddelen waren hier ook duur, m men kon tenminste alles nog verkrijgen. Daar de ver genwoordiger der Amerikaansche Zending in Fernan Po ons aan Spaansch geld geholpen had, leden we zoo op reis als in Spanje geen gebrek.

Onze Gouverneur, die met zijn beambten en de ge dingstroepen ook in Spanje is, deed zijn best om v alle burger gevangenen een vrijgeleide naar Duitschla te verkrijgen, wat hem echter niet gelukte. Zoo moes we dan maar weer wachten, tot de Heer ons een ande weg zou wijzen. Voor mij kwam de gelegenheid sp dig, want op een gedaan verzoek of ik afreizen mo kreeg ik dadelijk een bevestigend antwoord. Natuu moest ik voor eigene kosten en risico reizen. Zoo sloot ik dan de eerstkomende gelegenheid waar te men, om de thuisreis te aanvaarden. Door een spo wegstaking kon ik de in Juli vertrekkende stoomb niet bereiken, omdat er geen spoorverbinding tussc Saragossa en de havenstad Vigo was. Ik wachtte tot den 8sten Augustus, en nam toen van de lieve vri den in Saragossa afscheid om naar Madrid te ga waar ik nog ongeveer acht dagen in den kring van

rs en zrs. Schüttel en Sieber vertoeven kon. De Zen eling Böhringer van de Bazelsche Zending schoot mij er het noodige reisgeld voor, en zoo kon ik dan, met llerlei opdrachten der achterblijvende brs. en zrs. voor en, in gezelschap van twee zusters van het Roode Kruis en eene juffrouw Kraus naar Vigo afreizen, waar k hoopte mij in te schepen. Nog vier dagen moesten wij hier nog op een van Amerika komende Hollandsche stoomboot wachten, eer wij eindelijk huiswaarts gingen. Van de zeevaart had ik helaas weinig genot, daar ik enigszins ongesteld aan boord kwam en veel moest liggen; daarbij kwam dat het weder erg ruw was, zoodat e reis weinig genot aanbood.

In de Engelsche haven Falmouth, waar wij het eerst anlegden, moesten wij twee dagen blijven liggen, tot e Engelsche „Heeren van de Zee" alles nauwkeurig nderzocht hadden. Eene visitatie aan den lijve, waaran de andere reizigers zich moesten onderwerpen, ntging ik, omdat de Engelsche dame die mij in ontangst nam, moede scheen te zijn. Om van hier naar Holland te komen, moest onze boot Engeland geheel omveren. Zoo kwamen we dan na een tiendaagsche reis in Amsterdam aan. Hier werd ons geduld voor de laatste maal op de proef gesteld, omdat we twee dagen op het gereed maken van onze passen moesten wachten. Toen ging het echter naar ons lief Duitsch Vaderland. Was de reis door Holland schoon, zoo werd het ons toch eerst bij het betreden van den Duitschen grond in de grensstad Goch werkelijk wee om het hart. Wij werden hier door leden van het Roode Kruis en Duitsche militaire ambtenaren allerhartelijkst begroet, en na een kort oponthoud kon ik mijn reis naar Zuid-Duitschland voortzetten.

Mijn reis van Ndumba naar Duitschland, die met haar verschillende onderbrekingen bijna tien maanden geduurd heeft, was hiermede ten einde. Met een gevoel van innige dankbaarheid aan den Heer voor Zijn genadige bewaring onder allerlei gevaren en Zijn vriendelijke hulp door alle moeielijkheden heen, mocht ik met mijn geliefden een vroolijk wederzien vieren.

N. Z. Jzn.

Officieele Mededeelingen.

LIEFDEGAVEN.

Voor den Uniecent.

Ontvangen van de Gemeente te Muntendam, Kerstfeest Collecte f 10.49½; van de Gemeente te Hoorn Kerstfeest Collecte f 2.63; van de gemeente te Rotterdam, Kerstfeest Collecte f 7.—.

VERBETERDE OPGAAF.

Van de Gemeente te Haulerwijk ontvangen inplaats van voor den Unie Evangelist, voor den Uniecent, Kerstfeest Collecte f 17.44 en voor de Unie f 25.60. Gelijk bedrag is door Br. de Groot voor de Zending ontvangen.

F. J. VAN MEERLOO, Penningm.
Jac. Obrechtstr. 43huis.

Voor de zending.

Ontvangen van de Gemeente te Amsterdam f 60.—; van de Gemeente te Haulerwijk f 25.60; van de Gemeente te Workum f 50.—; van de Gemeente te N.-Pekela f 35.84.

N. Pekela. E. H. DE GROOT.

BLADVULLING.

Wilt gij eeuwige vreugde smaken, zoo vertrouw u aan Hem toe, die de Eeuwige is.

Augustinus.

Een verdacht Teeken.

Gaat iemand, die den naam van Christen draagt gaarne met aardschgezinde menschen om, dan is zijn Christen-zijn verdacht.

Bond van Baptisten Gemeenten in de Veenkoloniën op 26 Febr. 's namiddags halftwee in de leeszaal te Stadskanaal.

Agenda:

1 Opening.
2 Voorlezen der Notulen.
3 Verkiezing van een Voorzitter.
4 Bespreking a.s. bondsdag.
5 Rondvraag.
6 Sluiting.

De Secretaris,
J. v. d. Schors.

Advertentiën.

No. 1557. VRIJDAG 2 Maart 1917. 36ste Jaargang.

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTE CHRISTENEN (BAPTISTEN) IN NEDERLAND.

Verschijnt wekelijks.

Adres voor de Redactie:
Vaillantlaan 415, den Haag.
Voor administratie te Stadskanaal.

ABONNEMENTSPRIJS:
Per kwartaal, franco p. post ƒ 0.50.
Voor 't Buitenland per jaar - 2.50.
Advertenties 1—5 regels 30 ct.
Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement lager.

Christus.

—o—

Hij is gekomen tot het Zijne,
en 't Zijne heeft Hem niet gekend;
Hij is gekomen om te zoeken —
't gezochte heeft zich afgewend.
Hij is gekomen om te redden —
't Verloorne wees Hem smaad'lijk af;
en wat Hij met Zijn bloed wou koopen,
verried, verloochende Hem laf.

En toch, o smadelijk Verguisde,
toch reikt Gij immer ons de hand;
en toch, Gegeeselde en Gekruiste,
wijst Ge ons den weg naar 't Vaderland;
en toch, hoe diep wij U ook griefden,
blijft Ge ons in liefde steeds nabij;
en waar wij aan het kruis U klinken
in blinden waan, — daar zegent Gij!

Nòg wilt Gij arme zondaars redden,
hen winnen voor Gods Koninkrijk;
nòg brengt Gij vreê aan moede zielen,
nòg maakt Gij geest'lijk armen rijk;
nòg wilt Gij helpen, nòg vertroosten,
nòg brengt verdwaalden Gij tehuis,
mits wij, aan eigen-ik verstervend,
ons need'rig klemmen aan Uw kruis!

Nellie.

Zeg het aan Jezus,

door Rev. G. ROBERTS-HERN.

Zij gingen en boodschapten het Jezus. Matth. 14:12.

Gij kunt een diamant in kleine stukjes slaan, maar elk stukje zal nog een diamant zijn en het licht weerkaatsen, en hoe klein ook, het zal schitterend zijn. Zoo is het ook met het Woord van God. Het is verbazend hoe een gedeelte van een vers een licht kan uitstralen, dat misschien niet opgemerkt zou worden als men het vers in zijn geheel las. Mijn onderwerp is slechts een gedeelte van een tekst, maar zoodra wij het afzonderlijk nemen, schittert het als een diamant, en wordt het levend door een heerlijke waarheid. Slechts het uitspreken van de woorden zal een reeks van gedachten we[illegible] bij iederen hoorder. De geschiedenis voor ons is het tragisch einde van den grooten profeet Johannes de Dooper. Wij lezen hier van zijne terdoodbrenging, en van de zoo aandoenlijke begrafenis door de liefhebbende harten van de weinige discipelen, die hij om zich vergaderd had. Gij kunt het u voorstellen, hoe zij het bericht ontvingen van zijn dood, en dan het moeilijke afdalen in den donkeren kerker van Herodes' paleis, waar het gebeurd was, daarna het langzame wegbrengen van het lichaam, en de droevige stoet op weg naar de begraafplaats. Wij zijn soms geneigd, als wij enkele gedeelten van het Evangelie lezen, dat er eenig verschil was tusschen de zending van Johannes en die van Jezus, alsof het twee afzonderlijke bewegingen waren onder twee verschillende leiders. Maar in den grond waren zij één. Er moet verschil zijn geweest in belangrijkheid, maar niet in geest en doel. De zending en de boodschap van het Grootere en van het kleinere licht waren dezelfde. Beider prediking was: „Bekeert u, want het koninkrijk der hemelen is nabij gekomen." Beide eischten geloof, openbare belijdenis door den doop, en bij beiden was dezelfde verontwaardiging over den onwaren, gemaakten godsdienst van de schriftgeleerden en farizeërs, die in uiterlijkheden bestond en ceremoniën en lichaamsoefeningen in de plaats stelde van ware toewijding des harten. Johannes de Dooper is een van de meest treffende figuren uit het Nieuwe Testament. Hij was schilderachtig van voorkomen; en is een ruwe grootheid in zijn vurig karakter en in zijn aan de kaak

stellen van de huichelarij en van het bederf van zijn tijd; en de zwijgende welsprekendheid van het feit, dat ons in het volgende vers meegedeeld wordt, is treffender dan een lijkrede, want we lezen daar dat toen Jezus het droevig einde van zijn groot en invloedrijk leven vernam: „Hij vertrok te scheep van daar naar een woeste plaats alleen." De liefde van Jezus voor Johannes blijkt duidelijk uit het feit, dat hij de eenzaamheid zocht om daar in de stille gemeenschap van gebed en dankzegging verlichting voor zijn droefheid te zoeken.

Nog eene enkele opmerking, eer wij tot ons eigenlijk onderwerp komen. De Schrift zegt ons nauwkeurig, dat zij het „lichaam" van den Dooper begroeven. Hém konden zij niet begraven. Hij was buiten het bereik van het graf. Zij bestelden slechts zijn stoffelijk overschot ter aarde. Het was slechts de bolster van het onvergankelijke zaad. Slechts het huis, waaruit de bewoner vertrokken was. Johannes had geroepen: „Bekeert u, want het koninkrijk der hemelen is nabij gekomen," maar voor hem was het waarlijk gekomen — de vrijmaking van zijne gekerkerde ziel.

Wij leeren onzen tekst het best verstaan als wij vragen: Wie zij waren die heengingen en het Jezus boodschapten.

Wij kennen de discipelen van Jezus, maar wie waren de discipelen van Johannes? Ik geloof niet, dat hun namen opgeteekend zijn. Jezus zal wel sommigen van hen gezien hebben, toen zij kwamen om te vragen waarom zij vasten moesten, en de discipelen van Jezus niet. Ook had Johannes sommigen van hen naar Jezus gezonden, toen bij den moedeloozen gevangene eenige zijner uitspraken over Jezus' Messiasschap. *Maar* wat de Heer ook van hen geweten heeft, wij mogen gerust aannemen, dat zij onaanzienlijke menschen waren. Misschien was hun eenige aanspraak op onderscheiding deze, dat zij discipelen waren van den profeet, dien Jezus onder de grootsten der aarde telde. Maar één ding kunnen wij van hen zeggen: zij waren eenvoudige, gewone menschen, maar zij behoorden tot het menschelijk geslacht. Zij deelden al de ervaringen, die andere mannen en vrouwen treffen. Zij konden allen zeggen: „Ik had een vriend." Zij waren ontvankelijke zielen, die geestdrift hadden voor een edele zaak. De laagste trap van menschelijk leven is, wanneer iemand niets meer voelt voor roepstemmen tot hooger. En die vriend was hun op wreede wijze ontnomen. Hij was door Herodes vermoord, en zij hadden die zwaarste beproeving, die loodzwaar neerdrukkende smart leeren kennen, dat zij van een graf weergekeerd waren in een wereld, waaruit hun vriend weggenomen was. Maar wat ons nu treft is, dat deze eenvoudige menschen — trouwe discipelen van Johannes — *heengingen en het Jezus* boodschapten. Zij deden het niet zoo kort mogelijk, zooals het in onze fijnbeschaafde maatschappij gedaan wordt, maar zij hebben in alle smartelijke bijzonderheden hun hart uitgestort in het hart van Jezus. En dat voorrecht hebben wij ook in deze droevige dagen. Wij mogen heengaan en het Jezus zeggen. Daar is een onfeilbare bron van troost. Daar is een hart, dat toegankelijk is voor onze smarten. Een Goddelijke ziel, die ons verstaat. Hij wil onze krankheden op zich nemen en onze smarten dragen, zooals Hij het vroeger deed.

II. Laat ons letten op den

Aard van het bericht, dat zij Jezus brachten.

Wij kennen de geschiedenis, maar zij is waard haar in bijzonderheden te beschouwen.

1. Zij hebben misschien gezegd, dat zij een groot onrecht geleden hadden, want zij hadden op wreede en onrechtvaardige wijze hun geliefden leider verloren. Zij waren met afschuw vervuld om het vreeselijke feit, dat Johannes ter dood gebracht was, dat een dienstknecht van God opgeofferd was om een duivelsche boosheid te bevredigen. Zij zullen geklaagd hebben, dat zij een leider verloren hadden, wiens eenige misdaad was zijn toewijding aan God en de zedelijke majesteit van zijn ijver; wiens naam vlekkeloos en heerlijk was. Behalve het verlies is er soms een zedelijke schok, een machtelooze verontwaardiging over het onrecht, dat lage en ontaarde menschen macht hebben om onschuldigen te dooden; dat de macht heerscht over het recht; dat het onrecht op den troon zit en het recht op het schavot komt. Maar de discipelen van Johannes gingen heen en boodschapten het Jezus. Dit is een troost voor ons. Ook wij kunnen heengaan en Jezus vertellen van het onrecht dat wij lijden, al het kwaad van dingen, die niet bestaanbaar zijn, de verkeerde uitleggingen, de opzettelijke onaangenaamheden, de booze zaken, die den vrede en het geluk des levens verstoren. Wij kunnen ze tot Christus brengen en Hem alles vertellen. En wij hebben den troost, dat Hij dieper uit den bitteren beker heeft gedronken dan wij. Hij heeft ze geproefd en daarom verstaat Hij ons. Hij kent de wonden des harten, toegebracht door scherpe of stomme instrumenten van boosheid en haat. Hij is in alle dingen verzocht geweest gelijk wij. Er is geene benauwdheid of moeilijkheid of inwendige strijd die Hij niet kent. Daarom mogen wij heengaan en Jezus alles zeggen.

2. Zij hebben Jezus ook hun droefheid verteld

Dit staat wel op den voorgrond; het was de hoofdzaak. Een beroemd schrijver heeft eens gezegd: „De dood is ons onverschillig, totdat hij bij ons binnen komt." Het is verbazend, hoe koel wij kunnen zijn, al komt de dood ook heel dicht bij ons. De smarten van anderen voelen wij niet diep. Als de dood in de naaste straat is, of zelfs bij onzen buurman, trekken wij er ons niet veel van aan. Maar als zijn schaduw op onzen eigen drempel valt, onze vensters donker maakt en onze stem fluisterend, en wij zachtjes gaan, dan wordt zijn bitterheid door het hart gevoeld, dan komen er tranen en zuchten, en met een enkelen fellen slag is alle licht en schoonheid voor ons uitgedoofd. Wij kunnen ons een flauwe voorstelling maken van wat het beteekende voor de discipelen van Johannes. Het verbrak hun gemeenschap, die nooit zoo liefelijk is dan op het oogenblik, dat zij verstoord wordt. Maar te midden van hun droefheid gingen zij heen en vertelden het aan Jezus. Het zou hun den bitteren beker zoet maken, te weten, al hadden zij ook hun geliefden vriend verloren, dat er een Ander was, aan Wien Johannes met eerbied ver-

bonden was, tot Wien hij zich wendde en bij Wien hij sympathie vond. Johannes was er mee tevreden de mindere van Christus te zijn, en steeds minder te worden als Jezus maar mocht wassen.

(Slot volgt.)

Zending.

Een terugblik op onze thuisreis van Kameroen, door DORA SIEBER.

Er is een jaar heengevloden, sedert wij onze zoo lief geworden en hoopvollen arbeid in Ndumba opgeven en een weg moesten inslaan, die donker vóór ons lag. Hoe heeft de oorlog, deze wreede geesel, dat schoone, bloeiende land toch verwoest. Het was alsof er een storm doorheen ging, die alles, wat bloeien wilde, verbrak. Den 3en December 1915 braken wij van Ndumba op, om Bata, de Spaansche Kuststad van West-Afrika, die ons voorloopig reisdoel was, te bereiken. De weg was vol gevaren en ontberingen. Wij trokken met een gedeelte der beschermingstroepen, altijd in een dicht gewoel van menschen. Kwamen we des avonds moede van den geforceerden marsch in een dorp aan, waar we zouden uitrusten, dan waren de hutten meesttijds reeds bezet, en er bleef ons niets anders over, dan voor ons en onze geleiders een ander plaatsje te zoeken. De levensmiddelen waren schaars en duur, en wij moesten van onze kleedingstukken verkoopen, om onze dragers tenminste eenigszins tevreden te kunnen stellen. Dat had toch ook zijn goede zijde, omdat daardoor onze bagage lichter werd. Zeer dikwijls moesten we ons des avonds ter ruste leggen met de bange vraag in het hart, of onze dragers des anderen morgens nog voltallig op hun post zouden zijn. Men kon zich toch in 't geheel niet op hen verlaten, daar zij alle mogelijke aanleidingen zochten om van ons weg te loopen. Wie kon het hun ook kwalijk nemen? Overal toch werden niet alleen mannen maar ook vrouwen opgepakt om als dragers dienst te doen, of ze wilden of niet. Hun lot was in geen enkel opzicht benijdenswaardig. Velen hunner, wier krachten door maandenlang dragen en karig voedsel gebroken waren, lagen hulpeloos aan den weg, en niemand bekommerde zich over deze armen, omdat ieder slechts over het behoud van zijn eigen leven bezorgd was. Het gezicht van deze deerniswekkende gedaanten drong ons diep in het hart.

Toen wij half Januari 1916 in het Spaansche Muni gebied kwamen, waren de wegen afgrijselijk. Daar dit gebied laag gelegen is, moesten we vele moerassige wegen passeeren, die inderdaad gevaarlijk waren. Ook de boschpaden waren bijna onbegaanbaar. Menigen dag moesten wij negen à tien uur marcheeren, eer we aan een dorp kwamen, waar we overnachten konden, daarbij kwam nog dat ons het onzichtbare gevaar bedreigde van de zijde der verraderlijke inlandsche bevolking. Zoo werd ook de legerafdeeling die ons voorging door de oproerige inboorlingen beschoten, en nog slechts enkele maanden voor wij dien weg gingen, waren er twee Duitschers op wreede wijze vermoord geworden. De Spaansche regeering had er daarom een strafexpeditie op uitgezonden, en troffen wij vele afgebrande dorpen en verwoeste akkers aan. Welk een blijdschap toen wij eindelijk de groote, vrije zee voor ons zagen liggen en den 26sten Januari het doel van onzen tocht bereikten.

meister een oude, half vervallen factory buiten de stad

In Bata werd ons met br. en zr. Schüttel en zr. Hofals woning aangewezen. Het dak was zoo slecht, dat wij om de vele regens onze bedden dikwijls moesten verdragen en er ten slotte de regenscherm nog over moesten houden. Dit plaatsje zal ons ook in goede, ofschoon niet aangename herinnering blijven, ter oorzake van de vele ratten, die zoo vertrouwelijk waren, dat zij iederen nacht hun gymnastische toeren zonder schroom bij onze bedden verrichten. Ons plan, om in Bata of in het Amerikaansch Zendingshuis te Benito te blijven, werd verijdeld doordat de Engelschen van de Spaansche regeering vorderden, dat al de Duitschers uit Kameroen naar Santa Isabel op het eiland Fernando Po verplaatst zouden worden. Wij wachtten daarom op een vaartgelegenheid daarheen. Intusschen verkeerden we in groote verlegenheid om levensmiddelen, maar de Heer in Zijn liefde zorgde er voor, dat wij van het Amerikaansche Zendingshuis altijd het noodigste ontvingen.

Op zekeren avond, toen we aan het strand zaten, kwam het bevel dat we ons den volgenden dag moesten inschepen. Des morgens om 10 uur waren we met onze bagage aan het strand. De zon brandde sterk op ons; uur aan uur verliep en nog altijd moesten we wachten. Eindelijk tegen 4 uur 's namiddags konden we een boot bestijgen die ons naar de stoomboot, die verweg op zee lag, zou brengen. Intusschen was de vloed ingetreden, de zee was zeer roerig en er trok juist een van die zoo gevreesde stormvlagen overheen. Onze boot danste als een notendop op het water; dan werden we door de golven hoog opgeheven, dan weder in de diepte neergeworpen. Maar ook ditmaal mochten we de trouwe hulp van onzen almachtigen Heer ondervinden en, zonder schade gekregen te hebben, bereikten we het schip, waarop ons een kleine hut met acht bedden aangewezen werd, die door zes vrouwen en drie kinderen bewoond moest worden. Daarnaast was de veestal, wat vooral in de tropen nu juist niet zoo aangenaam is. Wij moesten er twee dagen vertoeven. Hoe blijde en dankbaar waren we, toen we op Fernando Po aan land gingen.

(Wordt vervolgd.)

Op den Wachtpost.

Liefdewerk.

Een hoogst belangrijk werk der liefde geschiedt in het Reddingshuis „Bethanië" en Moeder- en Kinderhuis te Rotterdam. 't Is een tak van arbeid van „Jeruël" uitgaande.

De Zuster, die den arbeid in „Bethanië" leidt, deelt er o.m. uit mede:

STATISTIEK der Gemeenten van Gedoopte Christenen (ten) in Nederland tot de Unie behoorende 1 Januari 1917.

Plaatsnamen der Gemeenten.	Adres van Kerk of Lokaal.	Adres van den Voorganger of I. Ouderling.	Adres van den Secretaris.	Aanwinst: Getal leden 1 Jan. 1916.	Aanwinst: Gedoopt.	Afname: Uitgesloten.	Afname: Vertrokken.	Afname: Zich onttrokken.	Zuivere Afname.	Zuivere aanwinst.	Getal leden 1 Jan. 1917.	Opbrengsten der Gemeenten.	Aanverwante Vereenigingen: Knapen.	Aanverwante Vereenigingen: Jongelingen of Jongelieden.	Aanverwante Vereenigingen: Kleine Meisjes.	Aanverwante Vereenigingen: Jonge Dochters.	Aanverwante Vereenigingen: Zang.	Aanverwante Vereenigingen: Muziek.	Aanverwante Vereenigingen: Vrouwen.	Zondagsscholen: Aantal Scholen.	Zondagsscholen: Aantal Kinderen.	Zondagsscholen: Aantal onderwijzers(essen).	Opmerkingen.
Amsterdam	Kerkstraat 204	B. Planting, Tolstr. 117.	H. P. Groos, Fr. Halstr. 42	92	1		3			3	95	f 2147	13	31	40	21				1	25	3	
Bergumerheide	Afd.v.Leeuwarden	K. Koopmans	K. D. Veenstra		7					9	52	?				21				1	145	4	
Deventer	Singel	P. v. d. Wende, Kr. Kerkstr. 35	E. v. d. Burg, K. Zandstr. 4c	57*	16		2			16	76	„ 1547		?		?	?	?		1	58	5	* 3 te min.
Emmererfsch.veen		K. Kruit	G. Veenstra	48	17	1		2		19	67	„ 600		16			23	7		1	89	3	
2e Exloërmond	No. 65 Z.kant	J. Hekhuis	P. H. de Raaf, N. K. 67	73	4	3				4	77	„ 1067		38						2	130	4	
Foxhol		J. Jeronimus. Groningen	Joh. Siekman	60	12	6		3		10	60	„ 450		30			30			1	100	3	
's-Gravenhage	v. Dijkstr. 149	N. v. Beek, Vaillantlaan 415	P. J. L. de Wit, Fr. Valentijnstr. 4	106	2		3	2		3	109	„ 2000		28	24	20				1	140	8	
Groningen	Warmoesstr.	A. Hof, v. Spijkstr. 10a.	A. Bos, Helpman	360	13		10	1		11	371	„ 5104	17	22	30	43	53	25	36	3	300	18	
Haarlem	L. Wijngaardstr. 28	B. Planting, A'dam	G. H. t. Braak, Gr. Houtstr. 2r.	30	5		1			2	32	„ 939	15		70	35	29		21	2	100	8	
Harlingen	Anjelierstr.	H. Visser, Sneek	H. J. de Vries, Trekweg	39		2				1	40	„ 540	25		30	20				2	200	5	
Haulerwijk	„Bethel"	K. Kuipers	R. v. d. Mei	58*	10	4	1			9	72	„ 1150		12	40	18			15	2	140	7	* 5 te min.
Heeg		J. de Vries	J. Zoethout	23			3		4		19	„ 274								1	56	2	
Hoorn	Mosterdsteeg	D. Osinga	G. Broertjes	24			1	2	2		22	„ 608											
Leeuwarden	Noordvliet	F. J. de Vries, v. d. Kooistr. 16	H. v. d. Heide, Oldegalileën 37	44	1		4		3		41	„ 672		45	60					1	45	2	* Zie afd. Berg.heide
Muntendam	Kerkstr.	J. v. d. Schors	D. Seip, Veendam	90*	17		2	1		14	101	„ 1224		45			25			2	85	2	* 3 te veel.
Nieuwe-Pekela		J. Louw	H. Bonnes	59	4		4		1		58	„ 2200		25	26	15	20			1	68	6	
Sneek	Oppenh. weg	H. Visser, 2e Woudstr.	W. J. Wielinga, Tranendal	84	6	6	2	1		1	83	„ 1296	20	10	15	8			7	4	160	8	
Stadskanaal	b.d. Spoorbrug	J. W. Weenink	R. Reiling, Drouwenermond	236*	8	1	5	1	5		231	„ 3713		18		52	33			5	328	17	* 13 te veel.
Stavoren	Voorstr.	S. Visser, Klif	J. Smits	74					1		73	„ 1096			10	15				1	25	1	
Valtherveen	No. 76	J. G. de Haan	Joh. Smid, No. 92	58	2	4	4		6		52	„ 936											
Vriescheloo	Hoofdweg	C. Kuilman	E. Hesseling, Wedde	57		1			1		56	„ 331								1	93	2	
N.-Weerdinge		J. Huizinga	J. de Jong	124	24	1	1			15	139	„ 2037		50						5	250	9	
Workum	„Bethel"		P. Hornstra	47	2			1		2	49	„ 780				13	18			1	40	4	
Zutphen	Rijkenhagen	J. H. Hendriks	C. Tesink, Oudewand 61	19				2	2		17									2	65	2	
				1862	150	29	46	16	25	119	1982	f 30711	90	370	345	291	231	32	79	41	2652	123	

Gemeenten niet Unie behoorende.

Plaatsnamen der Gemeenten.	Adres van Kerk of Lokaal.	Adres van den Voorganger of I. Ouderling.	Adres van den Secretaris.	Getal leden 1 Jan. 1916.	Gedoopt.	Uitgesloten.	Vertrokken.	Zich onttrokken.	Zuivere Afname.	Zuivere aanwinst.	Getal leden 1 Jan. 1917.	Opbrengsten der Gemeenten.	Knapen.	Jongelingen of Jongelieden.	Kleine Meisjes.	Jonge Dochters.	Zang.	Muziek.	Vrouwen.	Aantal Scholen.	Aantal Kinderen.	Aantal onderwijzers(essen).	Opmerkingen.
Apeldoorn	Hofstr,	K. A. v. Beek, Spartalaan	R. Zwaal, Sprengenweg	18		1				8	26	f 356			35	9				2	80	4	
Hengelo (O.)	Schoolstr.	J. Horn, Weemenstr.	D. t. Braak, Bornschestr. 28	177	17	1	1	16			177	„ 2189	7	22	20	28	45	18		3	130	15	
Franeker				45*							45												* Volgens de laatste opgave die in ons bezit is.
Makkum	Pothuissteeg	J. Jeronimus, Groningen	R. Politiek	34							34	?								1	35	3	
				2136	167	31	47	32	25	127	2264	f 33256	97	392	390	328	276	50	79	47	2897	145	

„Wij zijn heel blijde weer te kunnen vertellen van groote zegeningen. De Heer maakt het zoo heerlijk goed met ons.

Onze beide tehuizen zijn vol, maar toch trachten wij nog zoo veel mogelijk plaats te maken. Wij hebben nu 24 meisjes en moeders en in het geheel 17 kinderen in verpleging.

Onlangs werd er op een avond bij ons gebeld en nog al heel hard. Een der zusters ging naar beneden en zag een klein kindje in een jongensjasje gespeld op den grond voor onze deur liggen. Het naar boven brengen en baden was haar eerste werk.

De politie, die al heel spoedig van de zaak hoorde, was weldra bij ons. Het kindje mocht blijven en wij waren, niettegenstaande ons gezin reeds uit 47 personen bestond, toch blijde het te mogen helpen.

Uit angst voor de gevolgen meldde de moeder zich den volgenden dag aan. Het kleintje ligt nu heerlijk in een bedje, dat ons door Mevr. S. werd gebracht, tusschen onze andere kleinen in. Waar kon het beter te vondeling gelegd worden dan in ons huis.

Dezer dagen vroeg iemand ons: „Waarvan leeft u toch in deze dure tijden met zulk een groot gezin?" Ik kon dankbaar zeggen: „De Heer zendt ons alles wat wij noodig hebben."

Wij bevelen in deze moeilijke dagen onze tehuizen aan in uw bijzondere voorbede en zorg. Moge de Heer het u in het hart geven ons in deze koude te helpen."

Zr. J. M. VAN SOLINGEN,
Directrice Reddingshuis „Bethanië" en
Moeder en Kinderhuis.

Onze student, br. Reiling te Amsterdam, gaat nog maar geregeld door met de correspondentie gaande te houden en te leiden tusschen onze broeders militairen, die in verschillende plaatsen en Provinciën des lands verspreid „liggen". Deze broeders zenden hun brieven aan elkander geschreven, aan br. R.; deze corrigeert ze, zooveel noodig, hectografeert ze en laat ze circuleeren of zendt ze aan de verschillende adressen der broeders. Wat zullen onze soldaatjes op hun eenzame posten of in hun ruwe, onstichtelijke omgevingen een genot hebben als ze die brieven ontvangen en mogen lezen!

Wat kan er toch al veel eenvoudig liefdewerk gedaan worden door Christenen, om elkander tot veraangenaming, tot zegen en stichting te dienen!

Het adres van br. Reiling is:
Den Heer K. Reiling,
Dusartstraat 58,
Amsterdam.

Laten broeders en vrienden „in dienst" zijnde hun adres, als ze 't nog niet deden, maar eens opzenden aan bovenstaand adres. Men schrijve maar eens een klein briefje, of een briefkaart, die portvrij is, en er zal notitie van genomen worden.

N. v. B.

Uit de Gemeenten.

DEN HAAG. Aan den avond van den 15den dezer vierde onze Jongeliedenvereeniging „Christus ons alles" haar jaarfeest, herdenkende tevens haar 5 jarig bestaan. Tot dit feest waren, behalve de leden der gemeente, ook genoodigd de ouders en familiën der leden, terwijl ook nog zustervereenigingen elders waren verzocht om hare afgevaardigden te zenden, alsmede ook onze eigen jonge dochterskrans. Eerstgenoemden hadden er een ruim en dankbaar gebruik van gemaakt; van de tweede rubriek waren slechts twee broeders uit Amsterdam aanwezig, die de in hunne stad nog in wording zijnde vereeniging vertegenwoordigde, terwijl de presidente van genoemde krans hare taak als afgevaardigde vervulde.

Wat nu de 5-jarige vereeniging aangaat, dat vernemen we het best uit het wel gedocumenteerde verslag, dat we van de waarnemende Secretaresse *) te hooren kregen. Deze zeide onder meer:

„Tel uw zegeningen, tel ze een voor een, en gij ziet Gods liefde dan door alles heen", zingen wij vaak met geestdrift. En hoewel we gevoelen, dat wij ze onmogelijk allen k u n n e n tellen, willen wij toch thans een blik terug werpen op het pad, waarlangs de Heer onze vereeniging geleid heeft, gedurende het nu verstreken jaar, maar ook reeds sedert 5 jaren.

Wij willen de daden des Heeren gedenken, en op dezen feestavond Zijn Naam verheerlijken, En als dan de verschillende ervaringen in ons vereenigingsleven ons voor den aandacht komen, dan zien wij waarlijk G o d s l i e f d e door ALLES heen. Zelfs dan ook wanneer er zich bedroevende gebeurtenissen voordeden, die wij eigenlijk met ons klein verstand niet konden begrijpen. Er werden soms banden verbroken, die zoo nauw aangehaald waren. 't Was echter God, die in Zijne ontferming alles leidde en onze vereeniging wilde opvoeden en verder brengen, ten einde het doel te bereiken, waartoe Hij ons zelf heeft geroepen.

Voor 5 jaar in zwakheid begonnen, is toch gebleken, dat er in deze teere plant toch leven en groei was.

Dit herinnert ons aan een geliefkoosd gezegde van een onzer leden, die ook van 't begin af alles mee doorleefde, en opmerkte: onze vereeniging is niet g e m a a k t, maar g e b o r e n. Ja, zoo is het gebleken, geboren, dat teekent l e v e n, en dat kan God alleen geven. Zij voldeedt aan eene werkelijke behoefte om als jonge menschen, die zich door Jezus verlost wisten, nauw aaneen te sluiten, en met de begeerte om anderen, die Jezus nog niet toebehoorden, en die onder ons bereik zouden komen terecht te helpen brengen. Vandaar in onze vaan geschreven: „Christus ons alles".

Ons ledental met 13 begonnen wisselde af, en was eens 28, eens 35 en thans is het 30.

Niet allen, die eens leden waren bleven met ons. Ook moesten sommige onzer leden wegens hun levensbedrijf naar elders vertrekken, o.a. naar Indië, naar Kampen en elders.

Zij leven naar den geest nog met ons mede en houden somwijlen voeling met onzen kring. Een broeder, die van 't begin af getrouw mede arbeidde is naar hooger opgeroepen, om dichter bij Jezus Christus te zijn. Voor ons was het een pijnlijk gemis, voor hem werd in volle werkelijkheid „C h r i s t u s m i j n a l l e s". Wij hebben dus één lid, een mede-oprichter onzer vereeniging in den hemel!

We verblijden ons gedurig jonge leden te zien toetreden, bijzonder over onze oud-leerlingen der Zondagsschool enz.

De vereeniging werd meermalen in staat gesteld om door hare bemiddeling aan nooddruftige personen en gezinnen buiten onze gemeente hulp en steun te verleenen.

Ook de welgeslaagde bazaar, ook een onderneming dezer vereeniging, door de leden en met behulp van verschillende zijden, geloovig en biddend werd tot stand gebracht en uitgevoerd, werd dankbaar herdacht en in eenige bijzonderheden vermeld.

De verslaggeefster eindigde haar animeerend verslag met de woorden van een heilige uit den ouden dag: „Niet ons, niet ons, o Heere, alleen Uw Naam hebbe eeuwig d'eere!

*) De Secretaresse, ofschoon herstellende, was wegens krankheid verhinderd aanwezig te zijn.

De feestavond was overigens zeer gezellig. De Voorganger der gemeente sprak, nadat de Voorzitter met een welkom en gebed begonnen was, een openingswoord gegroepeerd om de woorden van Paulus tot Thimotheus: „Niemand verachte uwe jonkheid". Voordrachten, samenspraken, gemeenschappelijke liederen en solo's, doorgaans goed en lieflijk voorgedragen, wisselden elkaar af. Het ruim voorziene programma was eerst te middernacht afgewerkt.

Dit samenzijn zal zeker niet ongezegend voor de feestvierende vereeniging, en naar we hopen bevordelijk geweest zijn aan de zaak en het wek des Heeren.

EEN FEESTGENOOT.

HAULERWIJK. „De liefde van Christus dringt ons," en „wetende den schrik des Heeren bewegen de menschen tot het geloof", dit stond ongetwijfeld den geachten sprekers, die met onzen Voorganger in de Evang. samenkomsten, welke van 6—8 Febr. j. l. in ons midden gehouden werden, het woord voerden, als doelwit voor den geest. 't Waren de B.B. Ds. Weenink van Stadskanaal en Ds. v. d. Schors van Muntendam, die zich in dien arbeid voor ons dienstbaar gesteld hadden. Ons gebouw was telkens overvol met belangstellende hoorders, en het scheen wel, dat er veel behoefte onder hen was om het woord des levens te beluisteren. Wellicht heeft ook het prachtig wtnterweer er toe medegewerkt. Reeds het zien van zooveel samengekomenen, heeft iets opwekkends. De sprekers hadden een ruim veld en een geopende deur voor hun arbeid. Krachtig werd dan ook 't Evangelie, dat tot zaligheid is, verkondigd, en werden de hoorders gewezen op het groot gevaar en de vreeselijke gevolgen van niet te hooren naar de vermaningen des Heiligen Geestes, die door het Woord tot hen kwamen.

Vele bij het woord aanpassende liederen werden gezongen. *Er was aangrijpenden ernst in het spreken, dat blijkbaar, even*als de gezongen liederen, met veel aandacht werd aangehoord.

Laat uw licht alzoo schijnen voor de menschen, dat zij uw goede werken mogen zien en, uw Vader, die in de hemelen is verheerlijken.

Matth. V : 16.

Al de sprekers stuurden op een brandpunt aan: de zielen te voeren tot den grooten Zieleredder, die het verlorene zoekt en het weggedrevene vergadert.

De eerste twee dagen echter scheen het een vruchteloos en hopeloos werk te zullen zijn. Geen zielen wendden zich tot Jezus.

Ook den laatsten avond was ons gebouw zeer vol en als met vernieuwde kracht werd der waarheid getuigenis gegeven, en Gods Geest werkte zichtbaar aan de harten der menschen Er was veel stille aandacht, en aan het einde kwamen twee personen met hunne zonden tot Jezus, om zich aan Hem over te geven; en vervolgens door en voor Hem alleen te leven.

God zij geloofd, onze arbeid is niet ijdel en niet tevergeefsch geweest. God bevestige en sterke die toegebrachte zielen, en stelle hen tot zegen, opdat er hen nog velen mogen volgen op den weg des geloofs.

Namens de gemeente
B. v. d. MEI, Secr.

Officieele Mededeelingen.

OPMERKING.

In ons vorig nommer is een, misschien in sommiger oog, wat heel lang stuk opgenomen. 't Geval is zoo: dat stuk moest in één no. opgenomen, dewijl de schrijver er een ruim aantal voor eigen rekening van verspreiden wilde, dat ons niet onpractisch voorkwam.

RED.

LIEFDEGAVEN.

Voor het fonds Hulpbehoevende Gemeenten.
Ontvangen van de Gemeente te Workum f 7.

Voor den Unie-Evangelist.
Ontvangen van de Gemeente te Workum f 5.

Voor het Studiefonds.
Ontvangen van de Gemeente te Workum f 5.

Voor den Uniecent.
Ontvangen van de Gemeente te Workum f 5.

F. J. VAN MEERLOO, Penning
Jac. Obrechtstr. 43huis.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van K. K. te Bergumerheide f 4.25, v P. B. te Harlingen f 6.—, van J. P. te Gass.nijv.mo f 3.50, van K. B. te Garrelsweer f 3.50.

N. VAN BEEK.

VARIA.

Te allen dage.

t' Allen dage, t' allen dage
Zonden, die 'k me moet beklagen,
Misslag volgt op misse slagen,
Smarten, die ik stil moest dragen,
Jaar na jaar gaat dat zoo voort,
En 'k verneem nu uwe vragen
Waarom 'k nog niet ga versagen?
Juichend kan 'k daarop gewagen:
t' Aller dage, t' aller dage,
Sterkt mij steeds Gods dierbaar Woord.

ONZE HARTELIJKE DANK aan zoovelen, nabij en verre, die op den 16den Februari in liefde aan ons hebben gedacht en ons van hunne belangstelling en waardeering blijken zonden. Ook hierdoor verkwikte de Heer onze harten.

N. v. Beek.

Den Haag, Maart 1917.

No. 1558. VRIJDAG 9 Maart 1917. 36ste Jaargang.

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTE CHRISTENEN (BAPTISTEN) IN NEDERLAND.

Verschijnt wekelijks.

Adres voor de Redactie:
Vaillantlaan 415, den Haag.
Voor administratie te Stadskanaal.

ABONNEMENTSPRIJS:
Per kwartaal, franco p. post ƒ 0.50.
Voor 't Buitenland per jaar - 2.50.
Advertenties 1—5 regels 30 ct.
Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement lager.

Het wisselt, wat wij aanschouwen.

Het wisselt wat we aanschouwen'
De dag wordt avondrood.
Genieten leidt tot rouwen'
Geboorte tot den dood.

In 't leven sluipt het lijden
Ons na gelijk een dief:
Wij allen moeten scheiden,
Ook van ons liefste lief'.

Wat werd er van ons zwerven,
Wie smoorde een jammerklacht,
Wie wou niet liever sterven,
Hield Gij, o God! geen wacht?

Maar — Gij sloopt wat wij bouwen,
Met zachte Vaderhand,
Opdat wij leeren schouwen
Naar gindschen Overkant.

J. J. v. OOSTERZEE.

Zeg het aan Jezus,

door Rev. G. ROBERTS-HERN.

(Slot.)

Dit is ook van toepassing op onze tegenwoordige omstandigheden. Wij kunnen al onze mooie theoriën en fijne filosofiën in het vuur van deze zware dagen beproeven. In het uur der smart hebben wij geen voorwendsels noodig tot zelfbedrog, om de treurige werkelijkheid te verbergen. Geef ons het voorrecht om heen te gaan en het Jezus te vertellen, en wij willen hooren wat Hij te zeggen heeft, want een woord van vertroosting en raad van Hem is meer waard dan een wereld vol mooie boeken van oude of nieuwe schrijvers. Het voorval van onzen tekst is lang geleden, maar het wordt herhaald in deze dagen. De weg tot Jezus is aan duizenden bekend, en hij wordt tegenwoordig veel betreden. Velen hebben hem gevonden, en geleerd hun harten voor Hem uit te storten, en in Zijn gehoorzaal kunnen wij het gegons van vele stemmen vernemen, als de verslagen harten tot Hem spreken van hun groot verlies en hun zwaar kruis.

3. Ik geloof ook, dat vóór hun gesprek eindigde, zij Jezus verteld hebben van hun succes, en Hij heeft met belangstelling geluisterd naar hetgeen zij meedeelden van de uitwerking van Johannes' zending. In de evangeliën vinden wij vele wenken, dat Johannes arbeid niet geheel te vergeefs is geweest. Hij genoot een groote populariteit, en werd door het volk met eerbied beschouwd. Zijn discipelen zullen daarom Jezus' hart verblijd hebben, als zij spraken van hun overwinningen voor de zaak der waarheid. Want zelfs de terdoodbrenging van Johannes was zijne overwinning en niet die van Herodes. Goed beschouwd zijn de martelaren de overwinnaars. Zij tartten de tirannen om het licht der waarheid in hun ziel te dooven. En de bijl van den beul en de knetterende vlammen van de brandstapels roepen den triomf der ziel uit. Maar waar ik nadruk op wensch te leggen is, dat wij ook moeten heengaan om Jezus van onze overwinningen te vertellen. „Er is blijdschap voor de engelen Gods over één zondaar, die zich bekeert." En als de engelen zich verblijden, hoeveel te meer God zelf. Uit deze woorden kunnen wij verstaan, dat God innerlijk en goddelijk bewogen wordt door te vernemen van onze overwinningen op aarde. Laat ons onszelven niet op een dwaalspoor brengen door de gedachte, dat wij God alleen ons verdriet mogen vertellen, en dat het gebed alleen bestaat

uit de sombere uitdrukkingen van onze droefheid, of het smartelijke klagen over onze zonden. Er is geene ervaring te pijnlijk om ze aan Jezus te zeggen, maar daar is ook plaats voor onze dankzegging. Vertel Hem van uw vreugde, van uw blijde verrassing, van uw liefelijke aandoeningen, van uw hemelsche gezichten, niet minder dierbaar omdat zij zoo kortstondig zijn in deze veranderlijke wereld. Gij hebt een strijd met den duivel gehad in de verledene week, en hij heeft u niet overwonnen. Gij hebt het vuur eener zware verzoeking kunnen blusschen. Het is den Heere meer welbehagelijk te hooren van onze overwinningen dan van onze nederlagen. Laat onze smeeking gemengd zijn met dankzegging. Breng vruchten der dankbaarheid op het altaar, en het zal aangenaam zijn en den Heer welbehagelijk. Zeg het aan Jezus. Maar zeg Hem alles. De overwinningen zoowel als de nederlagen, want Hij deelt in al onze ervaringen, evenals wij eenmaal zullen deelen in Zijne overwinning over allen tegenstand, en de palmtakken zullen zwaaien voor Hem, die ons liefgehad heeft en Zichzelven voor ons heeft overgegeven

III. Mijn laatste vraag is:

Waarom zij naar Jezus gingen.

Zij gingen om Hem het droevig feit mee te deelen, en om vertroost te worden. Moeilijkheden worden verlicht, wanneer zij verteld worden, en wel aan hen die medegevoel hebben. Een verlies als van de discipelen is smartelijk. Sterke mannen beven dan als boomen in een storm. Het schokt de diepste roerselen van het leven. Er is niets, zelfs de godsdienst niet, dat al onze smart wegneemt. En dat zou ook niet goed zijn. Wij zouden het zelfs niet wenschen. Wij willen de smart liever gevoelen dan er ongevoelig voor te zijn. Neen, wat wij menschen noodig hebben is niet wegneming van de droefheid, maar die instorting van goddelijke kracht, die ons helpt te dragen en ons in staat stelt ons er boven te verheffen en de dingen in hun ware afmeting te zien; te weten, dat geen toeval het volmaakte plan en doel van den Almachtige kan verstoren — tenzij dan ons opzettelijk verkeerd handelen. Zoo gingen dan de discipelen van Johannes heen en boodschapten het Jezus, vertrouwende op Zijne onfeilbare hulp. En ongetwijfeld, als Hij hun beproeving stelde in het licht der eeuwigheid, zou zij naar schrik en afgrijzen voor hen verliezen, en zou er in hun harten een kalme vrede komen, die de wereld niet verstoren kon.

Het is ook waarschijnlijk, dat zij naar Jezus gingen om hun discipelschap over te brengen. Zooals zij Johannes gevolgd hadden, zoo wenschten zij Jezus te volgen. Er was immers geen tegenstelling tusschen den heraut en den Koning. Johannes had slechts gewenscht een „stem des roependen in de woestijn" te zijn, en „den weg des Heeren te bereiden," en het hoogtepunt van zijn zending was te wijzen op „het Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt." Zoo zou hun belangstelling opgaan in het discipelschap van Jezus, evenals het licht van Johannes zich verloren had in het licht van de Zon der gerechtigheid. Wiens discipelen zijn wij? Wij zijn allen discipelen van den een of anderen meester. Wij kunnen in deze wereld niet neutraal zijn. Maar ons leven zal nooit zijn doel bereiken, als onze overgegevenheid en trouw niet gewijd worden aan den Goddelijken Held, den Meester en Heer, den Zaligmaker der wereld. En zoo mogen wij dan heengaan en het Jezus zeggen. Alles zeggen. Stort uw hart voor Hem uit, want Hij is altijd toegankelijk, de onfeilbare Toevlucht, de Al-drager van de zonden en smarten des levens.

A.

Zending.

Een terugblik op onze thuisreis van Kameroen, door DORA SIEBER.

Santa Isabel is eenigszins hoog gelegen en maakt met haar lichte, luchtige gebouwen en breede, stelselmatig aangelegde straten, een goeden, zindelijken indruk. Op den achtergrond der stad verheft zich zeer statig met haar afwateringen, de piek Santa Isabel, door de Engelschen ook de Clarence piek genaamd. Wij vinden in een nog niet geheel gereed huis een goed onderkomen, en moesten hier tien weken wachten, tot er eindelijk twee stoombooten uit Spanje kwamen, die de Duitschers voor het grootste deel naar Europa zouden brengen. Een Spaansch oorlogsschip begeleidde deze beide booten. Onze hut bevatte zes bedden, en daar deze door vier vrouwen en drie kinderen bezet werden, was elke hoek goed aangevuld. Gedurende de vaart werd het gemis aan drink- en waschwater erg gevoeld, en de Spaansche keuken liet veel te wenschen over, vooral wat zindelijkheid betreft. Daarenboven kookt en braadt de Spanjaard alles in olijfolie, waaraan een Duitscher zich eerst moet gewennen, daardoor kregen bijna alle passagiers het met de maag te kwaad.

Na een zeereis van zeventien dagen, kwamen we gelukkig te Cadix, waar ieder een verblijfplaats in Spanje aangewezen werd. Er gingen nog eenige uren mee heen, vóór de vele kisten en koffers ontladen waren, en toen ging het naar het station, waar de trein al gereed stond, die ons naar onze bestemmingsplaats zou brengen. Wij moesten nu van Zr. Hofmeister afscheid nemen, terwijl br. en zr. Schüttel en wij samen bleven. De Spaansche Regeering had goede voorzorgen genomen. Wij kregen eene afdeeling 1e klasse en hadden een ruime plaats. Des middags ten 12 uur vertrokken we van Cadix. Aan de grootere halteplaatsen werden de Kameroeners met luid gejuich begroet en aan allen liefdegaven uitgereikt. Den 5en Mei des morgens kwamen we te Aranjuez en werden hier naar een hotel gebracht. Aranjuez, een stil, droomerig stadje, met ongeveer 8000 inwoners, ligt ongeveer één uur van Madrid. De straten zijn niet geplaveid en in den zomer ongelooflijk stoffig; de huizen verweerd en gebrekkig. Het bezienswaardige in den geheelen omtrek zijn de beide koninklijke paleizen, met hun fraaie parken, die voor het publiek geopend zijn, en waar een breede, schaduwrijke allee van de stad uit heenleidt.

Daar het in Juni ongeloofelijk heet en stoffig wordt, en wij voor velerlei benoodigdheden dikwijls naar Madrid moesten, besloten wij, ons daar maar geheel te

vestigen, waarvoor wij ook vergunning kregen. Wij namen nu ons verblijf in Spanje's hoofdstad ten huize van den in Duitschland goed bekende pastor Fliedner. Wij kregen hier twee kleine kamers ter onzer beschikking, die wij met de aller noodzakelijkste dingen inrichtten, daar wij geen groote uitgaven konden maken. Daar de Regeering onderhandelingen voorbereid had om artsen en zendelingen een vrijgeleide naar Duitschland te verzekeren, verwachtten wij dagelijks de vergunning om naar het Vaderland te kunnen gaan, maar altijd braken die onderhandelingen weder af en zoo moesten we van maand tot maand wachten. Het levensonderhoud werd voortdurend duurder, daarenboven moesten we vele zaken voor kleeding en wasch aanschaffen, daar we als haveloozen in Europa aangekomen waren. Uit het vaderland kregen we noch berichten noch geld, zoodat het totaal onmogelijk was, hier den winter onder deze omstandigheden door te brengen. Daarom bleef ons niets anders over dan van elkander te scheiden. Zr. Schüttel sloot zich met hare beide kinderen bij mij aan, en braken we den 9den October van Madrid op, om de reis naar Duitschland te aanvaarden. Mijn lieve man bracht ons te Vigo aan boord.

Den 14en October gingen we op de Hollandsche stoomboot „Zeelandia" scheep. Met bezwaarde harten zagen we het land aan onze oogen verdwijnen, daar wij beiden onze mannen moesten achterlaten. De zekerheid dat de Heer alles wèl zou maken, troostte ons echter. Onze hut was ruim, maar boven de schroef gelegen. In de golf van Biscaye was het zeer onstuimig, zoodat wij blijde waren dat we op den derden dag te Falmouth kwamen. Hier kwamen de Engelschen aan boord, en alle reizigers moesten daar een nauwkeurig onderzoek ondergaan. De papieren werden nagezien, de koffers grondig onderzocht, ja, het kwam ten laatste nog tot een visitatie aan den lijve, wat niet aangenaam was, maar daar hielp natuurlijk geen tegenpruttelen aan. In dezen ongewonen tijd vonden ook ongewone dingen plaats. Wij moesten hier twee dagen wachten, eer uit Londen de vergunning kwam om verder te kunnen reizen. Wij voeren om Schotland heen, waar de zee zeer onrustig was, zoodat ons schip zeer met de golven te kampen had en wij den meesten tijd in bed moesten blijven. Maar de Heer, die wind en golven gebiedt, droeg ons ook ditmaal zeker door alle gevaren heen. De twee laatste dagen was het in de Noordzee mooi en stil weer, zoodat wij weder aan het dek konden uitrusten. Genadig bewaard, kwamen we den 23sten October te Amsterdam aan. Wat waren we dankbaar, weder vasten grond onder onze voeten te hebben, en in een hotel een gemakkelijk kwartier te kunnen betrekken. Door het in orde maken der passen moesten we hier drie dagen blijven.

Amsterdam is een mooie, zindelijke stad, met mooie pleinen en vele winkels. In vergelijking met Madrid, waar zooveel leegloopers of werkeloozen de straten vullen, kwam ons de stad naar verhouding leeg voor. Mannen en vrouwen zag men hier hun beroep uitoefenen, wat ook meer aan den ernst en de omstandigheden van onzen tijd beantwoordt en mij weldadig aandeed. Den 26sten October, 's middags, reisden we van Holland af en kwamen tegen den avond aan de grensplaats Bentheim. Hier werden we door de Duitsche militairen ontvangen, onze papieren werden nagezien en onze koffers nog eens nauwkeurig onderzocht. Het kwam mij zeer vreemd voor dat ik, door soldaten omringd, elk stuk uit den koffer moest nemen en laten nazien. Eindelijk was ook dit afgeloopen en konden we vertrekken. Den 27sten October, 's morgens om 6 uur, waren we te Berlijn. Wie beschrijft onze vreugde, toen we aan den trein door Zr. Simoleit begroet werden. Na een paar uur oponthoud ging het verder naar Neuruppin, het doel onzer reis. Wij zijn hier gelukkig aangekomen en met veel liefde ontvangen en omringd geworden. Ja, de Heer heeft alles welgemaakt en ons door alle moeilijkheden en gevaren heen geholpen. Ik zend hierbij mijn hartelijke groeten aan alle medebroeders en zusters en vrienden. Wilt verder ons en den arbeid in uwe voorbede gedenken, opdat de Heere Zijn zegen schenke en Zijn Naam verheerlijkt kan worden.

N. Z. Izn.

Bijbel-onkunde.

I.

Hoe groot de onkunde is met betrekking tot den Bijbel, en z'n inhoud, ook bij beschaafde en ontwikkelde lieden is kenmerkend. Zoo verhaalde bijv. de N. R. Ct. indertijd, dat ds. Karres bij 't graf van mr. De Marez Oyens 2 Cor. 5 had voorgelezen uit... het Oude Testament. Ons dunkt dit was kras. Aan een drukfout valt hier moeilijk te denken. Hoeveel oogen gingen er niet over, eer het de wereld inging en niemand scheen de fout te hebben ontdekt. Wel werd ontdekt, dat aan het oog des correctors ontsnapt was, dat de zetter „eenig" inplaats van „eeuwig" had gezet en werd zulks in het volgende no. gerectificeerd, doch Paulus' Brief aan de Corinthiërs bleef in 't Oude Testament. Wij twijfelen niet, als een 10-jarige leerling der Chr. school, die 't spreekt van zelf, de Registers der Bijbelboeken op z'n duimpje kende, zulks gelezen had, het hem had doen lachen of blozen.

Een week of wat vroeger vertelde hetzelfde blad ons, dat Methusalach, „ik meen 772 jaren was geworden". Tot verschooning van dit laatste dient opgemerkt, dat dit stukje Bijbelkunde overgenomen was uit de „Hervorming". En waar dit, naar ik meen, het lijfblad der moderne predikanten is, door moderne predikanten en professoren geredigeerd, kon de N. Rotterdammer, ook al twijfelde zij aan de juistheid van dat cijfer, moeilijk bevroeden, dat haar „voorgangers" haar zoo slecht zouden voorgaan, te meer als zij er onbekend mee was, dat de Bijbelkennis van de meeste dezer heeren ook maar povertjes is. (Wie er aan twijfelt, neme er maar eens proef van.)

Inderdaad is 't teekenend, hoe groot de onkunde is met betrekking tot den Bijbel. Zelfs bij mannen van het vak, — zelfs bij hen, die als bestrijders van den Bijbel optreden. Het gros van deze bracht het niet verder dan tot kennisname van een zeker boekje, dat tot

titel draagt: „Tegenstrijdige teksten in den Bijbel". Zelfs bij 't onderwijzen, hoewel in 't bezit van een diploma tot bevoegdheid daartoe, schijnt sommiger geheugen hen direct in den steek te laten, als b.v. de Algem. Geschiedenis hen een Bijbelsch moment doet ontmoeten. Zoo verhaalde o.a. een leeraar van een H. B. S. aan zijn leerlingen, dat Saul, de eerste koning van Israël, afgezet en door een schaapherder vervangen werd, omdat hij niet wilde dansen naar de pijpen der priesters. Toen een leerling, uit een Christelijk gezin, hem vroeg, welke geschiedschrijver zulks vermeldde, wilde de naam hem maar niet te binnen vallen; inmiddels kwam zijn geheugen wat bij en zeide hij; ja, ik weet wel, dat de gewijde geschiedenis er anders over spreekt. Toen zeide de leerling: „mijnheer, is er een gewijde en een ongewijde geschiedenis, wat beteekent dat?" — Z.Ed. kon het hier voorloopig mee doen.

Een aspirant onderwijzer maakte het op den dag van z'n examen niet beter, hij kon op de vraag van den examinator, die hem geschiedenis examineerde, of er tijdens de regeering van den Romeinschen Keizer Augustus niet een belangrijke gebeurtenis had plaats gevonden, zich maar volstrekt niet zulk een gebeurtenis herinneren. Of misschien de geboorte van Christus hem zoo onbeduidend voorkwam, hem, die op het punt stond geroepen te worden de jeugd te onderwijzen, in „alle maatschappelijke en christelijke deugden"?

Een zijner collega's doch reeds hoofd der school, en voorzanger en organist in een dorpskerk, bracht het er niet veel beter af. Gevraagd zijnde of hij het Lutherlied: „Een vaste burcht", wilde spelen, verontschuldigde hij zich met te zeggen: „ik heb er de muziek niet van"; en toen hem geantwoord werd: ge hebt die in uw koraalboek in het lied: „Houdt Christus Zijne kerk in stand", toen vroeg hij: „Is dat een Psalm of 'n Gezang?"....

Een heer bood een dame van hoogen stand een traktaat aan; ze weigerde het met gracie, zeggende: „Ik dank u, ik ben een ongeloovige"; — toen genoemde heer nog verder met haar sprak en eenige vragen tot haar richtte, bleek hem haar groote onkunde; derhalve, toen zij haar compliment herhaalde, zeggende: „Ik heb u immers gezegd, dat ik een ongeloovige ben," zeide hij: „u drukt u niet goed uit, mevrouw, u moet zeggen: Ik ben een onwetende".

't Is opvallend, hoe de ongeloovigen den Bijbel niet kennen en ook niet trachten hem te kennen.

Doch 't is tot eigen schade. In een stad in Oost-Friesland kwam de eenige dochter eener aanzienlijke familie tot een val; nu was Leiden in last, en dit gold voornamelijk de blaam, die het over de familie bracht, meer nog dan de zonde, die tegen God gepleegd was. — 't Meisje doorleefde bange dagen en haar trof van de zijde der haren menig bitter verwijt. Haar paste niets dan zwijgen en tranen; toch verbrak ze dat stilzwijgen eenmaal; met haar moeder alleen zijnde, zeide zij: U heeft aan mijn opvoeding alles ten koste gelegd, alleen u heeft mij de wapenen niet gewezen, die mij in de verzoeking konden staande houden. Arm kind, zonder God, zonder Bijbel, zonder gebed grootgebracht, werd ze ongewapend een wereld vol verzoeking en verleiding ingezonden.

De Bijbel wordt niet gelezen. In een der groote steden van ons land is een Luthersche Gemeente van moderne richting; hoewel ze nog al talrijk is, was uit het Bijbel-depôt daar ter stede in 13 jaren geen enkele Luthersche Bijbel betrokken. Ze kennen hem toch niet als de Waldenzen van buiten?

In tal van toongevende familiën, ieder weet het, 's de Bijbel contrabande; mannen en vrouwen, die van alles en nog wat nota nemen, hun tijdschriften en romans bij dozijnen verslinden, kennen den Bijbel niet, hoewel ze geboren zijn, en opgroeiden op een bodem, die doorweekt is van het bloed der martelaren, wier kinderen zij zijn, en die dat bloed willig lieten stroomen, ten einde aan hun nakomelingen 't vrij gebruik des Bijbels te verzekeren.

In een vergadering van wetenschappelijke maar ongeloovige mannen, schreeuwde een socialist of anarchist, zooals ge hem noemen wilt: „Ge hebt ons den hemel ontnomen, nu willen wij de aarde hebben; ge hebt ons afgeleerd de handen te vouwen, nu zullen wij de vuist ballen." Inderdaad, men heeft wind gezaaid en men oogst storm, — die gebalde vuisten, ge ziet ze reeds in de beroeringen allerwege en die vuisten zullen neerkomen, zoo niet op uw hoofd, dan toch op de hoofden uwer kinderen, tenzij God het verhoede.

Eindelijk, we vragen, is de onkunde met betrekking tot den Bijbel gewettigd?

Heeft een boek, dat de eeuwen trotseerende, den felsten tegenstand doorstond, naar aller erkentenis de hoogste zedeleer verkondigt, — heeft een boek, dat in meer dan 450 talen en tongvallen vertaald, tot op den huidigen dag bij millioenen exemplaren wordt verspreid, heeft dat boek geen aanspraak, dat het gekend, gelezen en onderzocht worde?

Wie daarin nalatig is, ontzeggen wij in elk geval het recht, het te bestrijden.

HORN.

Op den Wachtpost.

Matth. 24 : 6—8.

De gespannen tijdsomstandigheden roepen den christen en iederen mensch tot diepen ernst, en tot achtgeven op de teekenen der tijden. De ontzettende gebeurtenissen op het wereldtooneel zeggen ons, dat de profetiën der Heilige Schrift geheel duidelijk in vervulling treden. De wereld rijpt voor het cordeel. En de Gemeente des Heeren — gaat zij in die mate vooruit om haren Bruidegom uit de hemelen te verwachten?...

Wij twijfelen wel eens en vreezen, dat het niet zoo is. De Zoon des menschen, als Hij komt, zal Hij geloof vinden op aarde? Geloof vinden bij ons, lezer? — Geloof, niet alleen aan de verlossing van zonde en oordeel maar geloof in de profetie, en daarmede achtgeven op de teekenen der tijden, doet bereid zijn als Jezus komt. Immers geloof aan de profetie doet in verwachting leven, en op hare vervulling hopen. En die

verwachting weer verheft de zie! boven aardsche heerlijkheid en aardsche smart. Wie dit ervaart ziet ook het gebeuren onder volken en rijken in deze wereld bij hooger licht, bij 't licht van Gods Woord.

Oorlogen en geruchten van oorlogen zijn aan de orde van den dag, meer en vreeselijker dan ooit te voren in de wereldgeschiedenis.

De zee en de watergolven (figuurlijk de volken) geven groot geluid, en jagen schrik en ontsteltenis aan onder de natiën. Er is geen rustig plekje op aarde meer te denken; alleen in de binnenkamer, waar de christen met zijn God alleen is, daar kan het nog rustig zijn, maar ook nog stormen in de ziel. Lang heeft men kunnen verklaren, dat Nederland nog niet in den wereldoorlog betrokken was, en gehoopt, dat het er niet in betrokken zoude worden. — Nederland is er in betrokken — al is het nog niet tot een oorlogsverklaring of tot een uitbarsting gekomen.

Hoe lang dat nog zoo duren zal, weet God alleen. Er zijn vele teekenen, die reden geven om te vreezen. De gansche wereld is als in vlam gezet, en alle volken der aarde gevoelen dien vuurgloed. En dat in weerwil daarvan de volken der aarde nog voortdartelen en zich roekeloos van God en Zijn woord afwenden, teekent de roekeloosheid en verharding des harten bij hen. De wereld dartelt het verderf als naar een afgrond tegen.

Het verwondert ons niet, dat velen, die zoo grootsche verwachting voor deze wereld en hare kennis en beschaving koesterden, zich nu zeer teleurgesteld zien. Al hunne berekeningen en verwachtingen falen. En leidde dit hen maar tot verootmoediging en nederig buigen voor God, welk een zegen zou er uit al de beroeringen dezer wereld voortspruiten! Maar, neen, opstand, wrevel en verwijtingen zelfs tegen God zijn er het gevolg van. En terwijl verbreid de oorlogsvlam, met al hare verwoesting en verschrikking zich al wijder, en verheft zich al hooger. De verbittering der wereldmachten neemt hand over hand toe. Nijd, verbittering en strijd is er altijd op aarde geweest, sedert de zonde geheerscht heeft. Nu komt het tot het toppunt.

Christenen komt dit niet vreemd over, immers het is geprofeteerd, en ware christenen gelooven de profetie.

Dat we nog op beterschap en gunstiger tijden voor deze wereld mogen rekenen, is niet waarschijnlijk. Eerder is nog meer en zwarter duisternis over de volken dezer wereld te verwachten. Den christen echter wordt gezegd: als gij deze dingen ziet gebeuren, heft dan uwe hoofden op en zie, dat uwe verlossing nabij is! Geen opstand tegen de regeeringen der landen; geen poging tot eigenwillig zelfbehoud, betaamt den christen, maar wachten op zijn Redder en Heer, verblijd zijnde, dat een eeuwige, zalige rust hun bereid is, die den Heer tot zaligheid verwachten!

„Niet lang zal 't lijden duren;
Draag nog een poos uw kruis!
Wellicht slechts weinig uren,
Dan zijn wij eeuwig t'huis!
Verlost van zond' en pijn,
Als wij met alle vromen
In 't huis des Vaders komen:
Wat zal dat zalig zijn!"

N. v. B.

Van de leestafel.

Zooals onzen lezers uit de meermalen in dit blad opgenomen advertentie blijkt, geschiedt de uitgave van het belangrijke boek: „De opkomst en vestiging van het Baptisme in Nederland, door Dr. Wumkes, Herv. Pred. te Sneek," thans door de fa. C. de Boer Szn. te Sneek.

De oorspronkelijke prijs was f 2.50 en gebonden in fraaien band f 3. Die prijs was voor dat weluitgevoerde lijvige boek niet te hoog gesteld door den uitgever Osinga, maar toch voor vele in het werk belangstellenden wel te hoog om het zich aan te schaffen.

Thans wordt dat werk aangeboden voor **60** cent of gebonden f 1.25. Nu kan, nu moet eigenlijk elke Nederlandsche Baptist of gedoopte Christen het boek in bezit nemen. Het bevat toch een vrijwel volledige geschiedenis van onze gemeenten tot het jaar 1911.

Het is te bewonderen, dat een Herv. Predikant zich zoo veel zorg en arbeid heeft kunnen en willen getroosten, als waarvan dit boek getuigt. Evenals wijlen Lukas heeft Dr. Wumkes „alles van voren aan naarstiglijk onderzocht" (Luk. 1 : 3), en de nog levende getuigen der eerste werkzaamheden, zorgen en strijd, waaronder onze gemeenten tot stand kwamen, persoonlijk opgezocht, om hunne mededeelingen getrouw te boek te stellen.

Laten de Baptisten nu — nu het boek zoo billijk wordt aangeboden, hunne erkentelijkheid voor dien belangrijken arbeid, aan 't licht laten komen, door het te koopen en getrouw te lezen.

Het boek is ook waard, dat meer bemiddelde broeders of zusters er eenige voor hunne rekening nemen, om ze te geven aan hen voor wie de prijs van 60 cent nog te veel is, of ook aan anderen, die aangaande onze gemeenten behooren en wenschen ingelicht te worden. Zoo moge geschieden!

N. v. B.

Opgelezen Korenaren.

Het goede dat uit den mensch alleen voortkomt, is enkel gangbare munt op aarde, maar al wat uit God door den mensch voortkomt, is gangbare munt in den hemel.

Da Costa.

Onze schuldbekentenis is niet bestemd om God onze zonden bekend te maken, maar om er onszelven mede bekend te maken.

Spurgeon.

Wat is de gelukkigste mensch zonder geloof? Een schoone bloem in een glas water, die geene wortels heeft en weldra verwelkt.

Börne.

Het rijk van Christus bestaat uit zulken, die dragen en uit zulken, die gedragen worden.

Luther.

't Gevaarlijkste van alle wilde dieren is — de mensch, die u vleit.

Diogenes.

Als ge u terneergeslagen voelt, lees dan den zeven-en-twintigsten Psalm.

Indien ge in moeilijke omstandigheden verkeert, lees dan den zeven-en-dertigsten.

Als ge uw vertrouwen in de menschen begint te verliezen, lees dan het dertiende hoofdstuk van den eersten brief aan de Corinthiërs.

Als de menschen onvriendelijk voor u zijn, lees dan het vijftiende hoofdstuk van Johannes.

Als ge ontmoedigd zijt over uw werk, lees dan den honderd-zes-en-twintigsten Psalm.

Als ge begint te denken, dat de wereld klein wordt, en ge uzelf hoog begint te schatten, lees dan den negentienden Psalm.

Als ge niet in alles uw eigen wil kunt doen, mopper dan niet, maar lees het derde hoofdstuk van Jakobus.

Berouw zonder verbetering is als het pompen in een schip, waarvan het lek niet wordt gedicht.

De lasteraar heeft den duivel op de tong, en wie naar hem luistert, heeft den duivel in 't oor en dat is maar een gering onderscheid.

De beweerde voorkeur voor anderen arbeid dan ons werd opgedragen, is niet zelden afkeer van allen arbeid.

Officieele Mededeelingen.

DE e.k. ALGEMEENE VERGADERING
DER UNIE VAN GEMEENTEN
VAN GEDOOPTE CHRISTENEN.

Bovengenoemde vergadering zal D.V. gehouden worden op **18 en 19** JULI e. k. te DEVENTER.

De Gemeente Deventer is reeds bezig met de voorbereiding voor een waardige ontvangst. Voor de andere Gemeenten wordt het eveneens tijd in verband met deze Vergadering verschillende maatregelen te treffen.

Laat ik zoo vrij zijn, u op enkele dingen opmerkzaam te maken:

1. Het kiezen van afgevaardigden (zie art. 6b der Unie-Statuten). Men verzuime niet dit reeds op de huishoudelijke vergadering in deze maand (Maart) te doen.

2. Het stellen van candidaten voor 3 leden der Commissie (aftredende leden zijn de brs. F. J. van Meerloo, J. Louw en B. Planting); 2 leden der redaktie van „De Christen" (aftredende leden zijn de brs. N. van Beek en N. Zerbst J.zn.) en den Zendingspenningmeester (aftredende br. E. H. de Groot). Voor zoover het tegendeel niet wordt bekend gemaakt zijn al de aftredenden weer herkiesbaar.

Bij de opgave van candidaten dienen de Gemeenten zich vooraf te verzekeren of de betreffende br. de candidatuur aanvaardt.

3. Het indienen van vragen of voorstellen ter behandeling op de Vergadering.

Hierbij behooren ook de voorstellen tot radeering, wijziging of aanvulling van de artikelen in het concept-Statuut en huishoudelijk reglement, (zie „De Christen" van 26 Januari 1917, no. 1552).

4. Spoedige opgave van Referaten zal ons eveneens zeer aangenaam zijn.

5. Iedere Gemeente is verplicht — minstens 8 weken voor de Algem. Vergadering — een kort overzicht te geven over hare geschiedenis van 't verleden jaar aan den Secretaris der Unie. De Secretaris moet hieruit het jaarverslag samenstellen.

Hopende dat de Gemeenten van een en ander behoorlijk nota zullen nemen, verblijf ik met br. groete

Uw Dw. in Chr.
B. PLANTING, Secr. der Unie.
Tolstraat 117, Amsterdam.

ONZE ACHTSTE FRIESCHE BONDSDAG.

Laten we onze verbondenen in Chr. Jezus, allereerst in Friesland, mogen opwekken tot deze vergadering. Deze zal, zoo de Heere wil, plaats vinden in de Friesche hoofdstad op den 2den Paaschdag, des morgens te 9 ure misschien aanvangende. Tot regeling van den tijd en zaken desbetreffende zal er intijds een aangekondigde bestuursvergadering zijn in Sneek. Indien er gemeenten zijn die iets aan het bestuur hebben te vragen of voor te lichten over den provincialen arbeid, worden beleefd verzocht daarvan ten spoedigste kennis te geven aan den Secretaris S. v. d. WERF, Eenheid te Sneek.

Voor hen die den 3den bondsdag op 8 April in Leeuwarden bijwoonden, hoeft het zeker geen breede herinnering, hoe Goddelijk gezegend we toen samen geweest zijn. Wat een groote schare bezoekers(sters). Wat werden we des morgens voortreffelijk begroet in het zoogenaamde „aardappel kerkje" (dien dag door de gem. gehuurd) door de melodieuze tonen van het zich daarin bevindende pijporgel, bespeeld door onzen br. J. Hof, thans gemobiliseerd.

De gem. Leeuwarden zal ook het hare als vriendelijke gastvrouwe weten te doen, om hare gasten te ontvangen, wijl we dit bij ervaring weten. Laten de gemeenten en de brs. en zrs. met vereende krachten door de liefde van Christus gedrongen het goede voor elkaar zoeken, temeer waar we in dagen van spanning en als 't ware barensweeën der wereld leven.

In afwachting uwe verbondenen in Chr.

HET BESTUUR.

VOORLOOPIG BERICHT.

Mij dunkt ik hoor reeds vele Veenkoloniale broeders en zusters elkander vragen: zouden we den a.s. tweeden Paaschdag ook weer een bondsdag te Slads-

kanaal hebben?

Naar ik vertrouw wortelt deze vraag in den bodem der hartelijke belangstelling in de dingen van Gods Koninkrijk in 't algemeen en in die der Veenkoloniale Bapt. gemeenten in 't bizonder. En hoe zou 't ook anders kunnen? Hoe zouden wij, die krachtens ons beginsel — „Eén Heere, één geloof, één doop," echte „éénheidsmenschen" zijn, geen belang in elkander stellen? 't Is echter niet noodig uw vraag te rechtvaardigen, maar wel om die te beantwoorden en daarom roep ik u allen toe: „ja, broeders en zusters, ook dit jaar hopen we op den 2en Paaschdag een bondsdag te Stadskanaal te hebben! Nadere bizonderheden aangaande dezen dag zal ik u D.V. later door middel van „De Christen" nog wel mededeelen. Vooralsnog wil ik het er bij laten u slechts op enkele bijzonderheden te wijzen:

Daar het tegenwoordige broodkaartensysteem het ons onmogelijk maakt u van de gebruikelijke broodjes te voorzien, zult ge voor dien dag hoofdzakelijk voor eigen mondvoorraad zorg moeten dragen. De noodige gebakjes en de onontbeerlijke bakjes koffie en thee zullen niet ontbreken. Ook thans moeten dus de noodige voorzorgsmaatregelen genomen worden. En daar het inkoopen van de benoodigde artikelen nog al moeite oplevert, is het zeer gewenscht, dat de betrokken gemeenten vroegtijdig en nauwkeurig het aantal bezoekers uit haar midden opgeven. Adres voor aanmelding is R. Reiling Jzn., Drouwenermond.

U uitnoodigen is natuurlijk overbodig. Ik geloof, dat het drukkende van onzen tijd de behoefte aan gemeenschap in ons versterkt en ons steeds meer reikhalzend doet uitzien naar „onze toevergadering tot Hem."

Met br. groet en heilbede,

Muntendam. J. v. d. SCHORS, Secretaris.

VAN DE ADMINISTRATIE.

Aangenaam werden we deze week verrast, doordat ons niet minder dan een **10-TAL** nieuwe abonné's op ons blad werden opgegeven, van uit Exloërmond, Valthermond, N.-Weerdinge en Ter-Apel. De broeders, die in dezen zoo ijverig helpen zijn we recht dankbaar.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van D. B. te Hoorn f 4.76, van C. P. te Deventer f 10.90, van H. t. B. te Hengelo f 9.45

N. VAN BEEK.

VARIA.

Voor 1917.

De geest des Heeren vull' ons zeil
Van 's levens schip, daar wij in varen,
Door 's werelds zee, en woeste baren,
Naar 't eeuwig land van 't eindloos heil.

De Hoogste geev ons goeden moed;
Al komt er storm en donderslagen,
Dat wij niet onderweg vertzagen;
Die met ons vaart is wijs en goed.

Zoo vaart dan wel in Gods gelei;
Hij kent ze, en ziet in alle landen
Die zeilen naar des levens stranden,
En staat ze met Zijn goedheid bij.

(Overgenomen.)

Advertentiën.

Door Gods goedheid werden we verblijd met de voorspoedige geboorte van een welgeschapen ZOON.

JAC. BOITEN.
ALB. BOITEN—Attema.

's-Gravenhage, 4 Maart '17.
Hendr. v. Deventerstr. 4.

Getrouwd:

JAN DE JONGE
en
L. TENT.

Exloërmond, 23—2—'17.

Openb. 14 : 13.

Zalig zijn de dooden die in den Heere sterven.

Heden ontsliep zacht en kalm, in haren Heere en Heiland, onze geliefde Dochter, Zuster, Behuwdzuster en Tante

Lummechiena Mulder,

in den ouderdom van ruim 34 jaren.

J. L. MULDER.
H. MOLENAAR—
N.-Pekela Mulder.
H. MOLENAAR.
CATH. NIJDAM—
Mulder.
Tj. NIJDAM.
E. MULDER.
H. W. J. REINARTZ.

Amsterdam, 6 Maart 1917.
v. Ostadestraat 30II.

No. 1559. VRIJDAG 16 Maart 1917. 36ste Jaargang.

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTE CHRISTENEN (BAPTISTEN) IN NEDERLAND.

Verschijnt wekelijks.

Adres voor de Redactie:
Vaillantlaan 415, den Haag.
Voor administratie te Stadskanaal.

ABONNEMENTSPRIJS:
Per kwartaal, franco p. post ƒ 0.50.
Voor 't Buitenland per jaar - 2.50.
Advertenties 1—5 regels 30 ct.
Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement lager.

Met ontferming bewogen.

Met ontferming diep bewogen
Ziet Gij de arme schapen aan
Die, door herders wreed bedrogen,
Eenzaam in woestijnen gaan;
Zelf wilt Gij hun Herder wezen
En Gij leidt hen trouw en zacht,
Hebt hun weide uitgelezen
En behoudt hen in den nacht.

Met ontferming diep bewogen
Geeft Gij laafnis hun en spijs,
Leert hen en verlicht hun oogen
Door Uw Godlijk onderwijs;
Gij geneest en helpt hun kranken,
Geeft gezondheid hun en kracht,
En Gij leert hen blijde danken,
Voor Uw liefde en voor Uw macht.

Met ontferming diep bewogen
Ziet ge ook thans nog op ons neer,
Want, verheerlijkt in den hoogen,
Blijft Gij toch dezelfde, Heer!
Wij, wij willen U vertrouwen,
U voor eeuwigheid en tijd,
Op U onze hope bouwen,
Wijl Gij vol ontferming zijt.

Het zaligmakend geloof.

Maar Hij zeide tot de vrouw: Uw geloof heeft u behouden, ga henen in vrede.
Luk. 7 : 50.

En Jezus zeide tot hem: Word ziende! uw geloof heeft u behouden.
Luk. 18 : 42.

Uw geloof heeft u behouden! Ziedaar de heerlijke, veelomvattende woorden, die Jezus tot deze twee personen sprak. In de eerste plaats stellen wij de vraag: waarom was het, dat zij behouden werden? Ons antwoord kan kort zijn; het was hun geloof. Toch willen wij dit bij het licht dezer geschiedenissen, eens wat nader bezien. In de eerste plaats hebben wij het geval van de boetvaardige vrouw. Hare groote zonden waren haar vergeven en nu werd zij een vrouw met een buitengewone liefde. Deze liefhebbende vrouw trekt ook de aandacht tot zich door hare boetvaardigheid. Let op hare tranen. Het waren geen tranen, opwellende uit een aandoening van haar gevoel, maar een gezegende uiting, voortkomende uit een heilige droefheid, die haar hart vanwege de zonde vervulde. Zij was een zondares geweest en dat wist zij en zij gevoelde dat iedere zonde behoorde beweend te worden. Daarom lag zij daar weenende neer en in tranen wegsmeltende, omdat zij haar dierbaren Heer beleedigd had. En toch wordt er niet tot haar gezegd: Uw boetvaardigheid heeft u behouden. Dat zij behouden werd veroorzaakte in haar boetvaardigheid, maar de boetvaardigheid beheld haar niet. Smart vanwege de zonde is een van de eerste teekenen van genade in het hart en toch wordt er nergens gezegd: Uw smart heeft u behouden. Zij was een vrouw met diepen ootmoed. Zij begaf zich tot den Heer en wiesch Zijne voeten, daarmede te kennen gevende, dat zij zich slechts waardig achtte, als een zeer geringe dienstmaagd zoodanig werk te verrichten, en dat zij er behagen in schepte op zulk een wijze haar Heer te dienen. Haar toewijding en diepen eerbied bracht haar er toe de voeten van den Heer en Vriend haars harten te kussen, maar toch zegt Jezus niet tot haar: Uw ootmoed of liefde heeft u behouden, maar wel uitdrukkelijk: Uw geloof heeft u behouden. De tweede geschiedenis heeft betrekking op een blinde. Deze man onderscheidde zich door zijn ernst; hij riep, ja hij riep luide: Zone Davids! ontferm u mijner. Hij onderscheidde zich ook door zijn

aanhouden, want degenen die hem tot zwijgen wilden brengen, bestraften hem tevergeefs, hij riep zooveel te meer. Toch zegt Christus niet tot hem: uw roepen, uw gebeden hebben u behouden, maar: Uw geloof heeft u behouden. Hij moet wel een man geweest zijn met een duidelijk denkbeeld van het wezen en de waarachtigheid van Christus, want hij noemde Hem niet Jezus van Nazareth, zooals de menigte maar riep: Zone Davids! Toch wordt tot hem niet gezegd, dat hij zijn behoudenis te danken had aan zijn kennis of klare bewustheid, maar de Heer legde al den nadruk ten opzichte van zijn behoudenis op zijn geloof. Aangezien in beide gevallen de zaken zoodanig staan, vragen wij wat de reden daarvan is, dat bij ieder mensch, die behouden wordt het geloof het groote instrument der zaligheid is. Is het niet omdat God alleen daardoor den weg der zaligheid geopend heeft? En weet dat dit besluit des hemels onveranderlijk is, en dat het voor altijd vaststaat: „Die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden, maar die niet geloofd zal hebben zal verdoemd worden." Hierop zal geen uitzondering zijn. Zoo gij de zaligheid deelachtig wilt zijn: Geloof in den Heere Jezus Christus en gij zult zalig worden. Geen andere weg om de zaligheid te beërven is mogelijk. Het geloof is in het stuk der zaligheid echter niet de verdienende oorzaak en evenmin is het op eenigerlei wijze de zaligheid zelf. Het is de genade Gods, en de weg tot die genade leidt ons tot het kruis van Christus, om ook behouden te worden. Christus is ook de koperen slang, alle kracht ter genezing ligt in Hem, doch er komt geen kracht ter genezing voor iemand, die er niet naar ziet = er in gelooft. In beide voorbeelden bij de boetvaardige vrouw en bij den blinden bedelaar, was het geloof alleen gevestigd op Jezus. In hun geloof was niets waardoor het werd verontreinigd of besmet; het was een onvermengd geloof. Zoo ook behoort het tot het wezen van de zaak, dat ons geloof alleen op Jezus rust. Vermeng iets met Christus en het is geheel en al mis met u. Indien ons geloof met den eenen voet op de rots van Zijne verdiensten staat en met den anderen voet op het zand van onze plichten, zal het vallen en zijn val zal groot zijn. Uitsluitend op die Rots te bouwen is de zaak, want indien er ook maar het minste of geringste van het gebouw op iets daarnevens rust, zal zulks den ondergang van het geheel ten gevolge hebben. Al het ware geloof is in dit opzicht gelijk.

Het geloof van deze twee personen was gelijk ten opzichte van de belijdenis van onwaardigheid. Wat beteekende het dat de vrouw achter Jezus stond? Wat beteekenden haar tranen, wat anders dan dat zij zich onwaardig gevoelde om tot Jezus te naderen? En wat was de beteekenis van het geroep des blinden: Ontferm U mijner? Hij bidt om ontferming en niet dat hij eenige aanspraak heeft vanwege zijn verdiensten en daarvoor beloond wil worden.

Nu doet het er niet toe wiens geloof het is, hetzij het dat van een David is in zijn bittere kreten van den een en vijftigsten Psalm, of wel dat van een Paulus in zijn hoogste verrukking, omdat hij door Christus buiten de verdoemenis staat, altijd bestaat er in vereeniging met het ware geloof en innig en diep besef, dat het genade, niets dan genade is, welke ons redt van den toekomenden toorn.

Hun geloof was ook hierin gelijk, dat zij aan iederen **tegenstand het hoofd bood en dien overwon. Niet** tegenstaande de vrouw wist dat zij een onrein schepsel was ging zij toch in des Farizeërs huis, want haar Zaligmaker was daar en zij lette niet op den tegenstand, dien zij daar zou kunnen ontmoeten. Ook de blinde zweeg niet al werd hem het roepen verboden, maar riep zooveel te meer: „Zone Davids, ontferm U mijner!' Alle waar geloof ondervindt tegenstand en die moet overwonnen worden. En dit is de overwinning, die de wereld overwint, n.l. ons geloof; maar juist door die verklaring wordt aangewezen, dat er iets moet zijn, dat overwonnen moet worden, en dat het geloof voor zijn bestaan moet krijgvoeren.

Het geloof van deze twee personen was ook hierin gelijk, dat het openlijk beleden werd. Hun belijdenis droeg wel niet denzelfden vorm, maar den aard hunner belijdenis was dezelfde. De boetvaardige vrouw komt weenende tot haar Zaligmaker, want zij heeft Hem lief. Zij schaamt zich daarvoor niet en stoort er zich niet aan, dat er zooveel anderen bij tegenwoordig zijn, die haar in haar vroeger leven hebben gekend, maar gaat heen en bewijst haren Heer al de eer die zij Hem kan bewijzen. Ook de blinde schaamt zich niet. De menschen rondom Hem zeiden: Het is Jezus van Nazareth, maar hij schroomt niet om te roepen: Gij Zone Davids! Wat hij riep had de beteekenis: Gij zijt de Zone Davids, de Messias; als de Zoon Davids roep ik U aan, wie het ook moge tegenspreken. Het geloof van deze twee personen was dus gelijk in deze vier bijzondere punten: Het was gericht op Christus alleen; het ging gepaard met een besef van onwaardigheid; het overwon al worstelende allen tegenstand en het legde een openlijke verklaring af voor allen, die tegenwoordig waren.

Toch was er verschil in hun belijdenis. De vrouw gaf, zij bracht haar zalf; de man deed het tegenovergestelde: hij bedelde. Er zijn verschillende manieren om liefde tot Christus te toonen, welke toch even uitnemende teekenen van geloof zijn, Hem haar zalf te geven, haar tranen te wijden was goed, om haar geloof, dat door de liefde werkte, te doen blijken. Niets te geven, want de bedelaar had niets te geven, maar eenvoudig Christus te eeren door toevlucht te nemen tot Hem, was het beste voor den bedelaar. Toch behoeven wij niet te betwijfelen dat zij beiden Hem hun geheele hart gaven.

Verlangt Christus meer?

En nu, wat leert ons dit in betrekking tot het geloof? In de eerste plaats, dat het geloof van het hoogste belang is. Dat wij onszelve onderzoeken of wij dat kostelijke geloof, het geloof van Gods uitverkorenen bezitten. Er wordt in de Schrift niet veel gesproken over dingen die kostelijk en dierbaar zijn, er wordt echter wel gesproken van het „dierbaar bloed" en daarmede gepaard gaande van het „dierbaar geloof'. Zoo wij dat niet hebben, zijn wij verloren en evenmin geschikt om te leven als om te sterven; maar zoo wij geloof hebben, al is het dan ook zoo klein als een mosterdzaad, zullen toch deze woorden ons in de ooren klinken:

Uw geloof heeft u behouden. Ook moeten wij niet zeggen: Ik weet in wien ik geloofd heb, maar, in wien ik geloof, het geloof is Christus vertrouwen. Ons geloof moet Hem erkennen als een persoon, tot Hem komen als tot een persoon en niet bloot rusten in hetgeen Hij leert of alleen in Zijn werk, maar in Hem. De vastheid van een gebouw hangt voornamelijk van het fundament af en als het fundament niet deugt, kunt gij bouwen zooals gij wilt, maar gij brengt niets duurzaams tot stand. Op Christus alleen te bouwen is het eenige, waardoor wij een duurzaam gebouw verkrijgen. In het thans behandelde, kunnen wij ook opmerken dat de openbaring van het geloof niet altijd dezelfde is, maar de zaak, waarop ten slotte alles aankomt is het geloof in Jezus. Daardoor worden en zijn wij behouden.

Er zijn menschen, die telkens weer bidden: Heer, wees mij zondaar genadig; maar zij zijn geen zondaars meer als zij behouden zijn, en door zulke woorden te gebruiken, werpen zij een smet op de zaligheid, welke Christus hun heeft gegeven. Zoo zij geredde zondaars zijn, behooren zij ook juichende heiligen te wezen. Zij gaan heen en vragen God om de genade, die zij alreede verkregen hebben en hopen eenmaal te zullen verkrijgen wat reeds in hun bezit is. Zoo is het echter niet, want indien gij gelooft **zijt gij** behouden. Christus zegt het en aan Zijn beloften mogen wij niet twijfelen; want de hemel en de aarde zullen voorbijgaan, maar niet een tittel of jota van Zijn woord zal feilen. Koestert aangaande Hem en Zijn Woord niet de minste twijfel, en Hij zal tot u zeggen: „Uw geloof heeft u behouden, ga henen in vrede!"

H. D. B.

Zending.

(Vervolg.)

Over Duitsch Oost Afrika trekken de donderwolken zich steeds meer te samen. Hoewel de onzen in Mei bij *Irangi-Kondoa Generaal Deventer en later in het Zuiden* de Portugeeschen geslagen hebben, konden zij den overwinningstocht der veel machtiger vijanden, die van vijf zijden op hen aandrongen, toch ten slotte niet tegenhouden Het Kilimandscharo gebied is bezet, West Usambara met Wilhelmstal en Ruanda benevens Urundi eveneens. Tanga is door de Duitschers ontruimd; voor een groot gedeelte is de weg Tanga-Mosschi in handen der geunieerde troepen. Weliswaar moesten zij dit alles met zeer zware verliezen koopen. De stations der Leipziger *Zending zijn in handen der vijanden.* Een laatste bericht meldde dat in Madschumi tenminste alles rustig gebleven is en men de zendelingen niet lastig gevallen heeft. De Zending van Bethel heeft ongetwijfeld met het binnenrukken der Belgen in Ruanda een einde genomen. Waarschijnlijk zijn ook gedeelten der Berliner Zending in het Zuidwesten getroffen, evenals het Nyassagebied der Broedergemeente door het binnenrukken der vijanden van uit Rhodesia. Het station Ipiana ligt reeds in het krijgsgebied. Usambara, in het Noordoosten van het Tanganjikasees gebied is bezet en daardoor is de oorlog ook reeds tot in het Uniamwesi gebied der Hernhutters doorgedrongen.

Over de stemming der Duitschers in de Kaapkolonie schrijft een Rhijnsche Zendeling: „Men voelt zich hier hoe langer hoe onbehagelijker, daar de verbittering met den dag grooter wordt. Elk nieuw dagblad drijft door de uitgezochtste hatelijkheden tegen ons volk vergiftige pijlen in onze hersens. De zendelingen voelen dat te meer, omdat juist door den zendelingsarbeid hier in het land veel goeds en zegenrijks tot stand gebracht is. En nu zijn wij op eens het walgelijkste vuil en uitwerpsel onder alle volken geworden. Er behooren werkelijk sterke zenuwen toe, of liever de vrede Gods, die harten en zinnen bewaart. Wij hebben waarlijk ook wel ons aandeel aan de groote wereldsmart te dragen. Meer dan één van onze broeders houdt zich met de vraag bezig: „Wat zal er van ons werk in dit land na den oorlog komen?" Natuurlijk loopen wij de gebeurtenissen niet vooruit. Maar wanneer eenmaal de gevoelens weder vrij uitgesproken en geschreven kunnen worden, dan zal het openbaar worden, op welke wijze ons gevoel met voeten, en wel met zeer roode voeten, vertreden is geworden.

Terwijl op de Goudkust het zendingswerk der Bazelsche Zending verder toegestaan werd, is de Noordduitsche Zending, zooals bekend is, gedrongen geworden, haren arbeid op de stations Keta en Peki op te geven. Van Engelsche zijde betiteld men deze geheele zaak *met den schoonen naam „overgave van den arbeid,"* maar men heeft den zendelingen eenvoudig het werk afgenomen, en hen zelf verbannen. Het verzoek, om het werk der Bazelsche Zending op de twee genoemde stations tijdens of na den oorlog te mogen overgeven, werd geweigerd. Peki was namelijk sedert het uitbreken van den oorlog in nauwer verbinding met de Bazelsche Zending, terwijl de Bazeler Zendeling Zimmerman in Anum de leiding van het station had. Zelfs het verzoek, hem ten minste zoolang toe te staan het werk voort te zetten, tot een ander genootschap in staat zou zijn, den arbeid over te nemen, werd afgewezen Zoo is dan de school daar door de Engelsche Regeering overgenomen geworden, terwijl de gemeente arbeid door de christenen daar zelf gedreven moet worden. Waarschijnlijk zal een Schotsch Zendingsgenootschap den arbeid in dit gebied overnemen.

Uit: Unsere Heidenmission. N. Z. Jzn.

(Wordt vervolgd.)

Van de boekentafel.

Dr. G. A. Wumkes, Herv. Predikant te Sneek, die in 1911 geheel belangeloos en louter uit liefde tot historisch onderzoek, „de opkomst en vestiging van het Baptisme in Nederland" beschreef, en zijne bewonderingswaardig vele onderzoekingen en naspeuringen dien-

aangaande in een lijvig boek liet verschijnen — heeft ten vorigen jare iets dergelijks gegeven in een artikel in het Septembernommer van „Stemmen des tijds" — dat ook in „De Nederlander" werd overgenomen — eene beschrijving van „de Pinksterbeweging, voornamelijk in Nederland". Dit artikel wordt nu ook als brochure uitgegeven bij de firma G. J. A. Ruys te Utrecht.

Zooals ongetwijfeld wel verwacht werd van Dr. W., vinden we in deze brochure een keurig gestyleerd stukje historie.

Het is niet wel aan te nemen dat Dr. W. dat werk uitgevoerd heeft om een propagandamiddel voor de z.g.n. „Pinksterbeweging" te willen leveren.

Intusschen doet de inhoud der brochure toch wel aan zoo iets denken. Niet alleen wij, maar zeker meerderen met ons, die het beloop en de uitwerking der „Pinksterof tongenbeweging", vooral in het buitenland hebben gevolgd en dan zeker ook van de beweging in Nederland hebben kennis genomen, zullen den indruk bekomen, dat de inhoud der brochure niet van eenzijdigheid is vrij te pleiten. Dit gaat zelfs zoo ver, dat, historisch gedacht, de waarheid niet altijd tot haar recht komt! Er zijn zaken en ervaringen naar voren gebracht, die als bloemen en vruchten moeten schitteren, wier waarde we niet kunnen beoordeelen; maar vele van die, zoo niet alle, zijn ook in andere gemeenschappen der geloovigen op te merken. Om iets te noemen, ook wij zouden uit eigen ervaringen in de gemeenten kunnen vermelden van merkwaardige gebedsverhooringen, waarop doodelijk kranken werden genezen en ook in andere gevallen. Wij hopen er ons echter zeer voor te wachten om die ervaringen als propaganda voor eenige gezindheidsbeweging aan te wenden.

Klinkende namen als van Wesley, Finney, Asa Mehan, Moody, Murray, Torrey, Evan Roberts worden in een adem met de beweging genoemd, alsof al die waardige, met den Heiligen Geest gezalfde mannen ook al van de partij der z.g.n. „Pinksterbeweging" waren.

Dit is een onware voorstelling.

De hier bedoelde „Pinksterbeweging" is eigenlijk meer de „tongenbeweging", die wel van ware Pinksterbeweging moet onderscheiden worden. Het spreken met tongen — dat wil zeggen allerlei vreemde onsamenhangende klanken uitstooten, wordt in de beschreven Pinksterbeweging als het voornaamste kenmerk of teeken van het „gedoopt zijn met den Geest" aangemerkt. Hierover wordt in de brochure niets gezegd.

Ook wordt verzwegen, dat in het buitenland vele waardige leeraren en Evangelisten, wier namen met dankbaarheid onder de christenen mogen genoemd worden, zich er tegen hebben verklaard. Op eenmaal hebben in Duitschland niet minder dan 50 getrouwe dienaren des Woords, van wie ons sommigen persoonlijk bekend zijn, een protest tegen de „beweging" geteekend en in christelijke bladen met hunne namen openbaar gemaakt. Zelfs een man als Pastor Modersohn, die zich langen tijd onzijdig hield, zag zich eindelijk toch gedrongen zijne afkeuring over de beweging uit te spreken. Op zijn vele reizen had hij de gelegenheid ze uit hare vruchten te leeren kennen. „En deze vruchten" — zoo schrijft hij — „zijn droevig. Scheuring en tweedracht, waarheen de beweging kwam." Hiervan meldt Dr. W. niets in zijn brochure.

Dat vrije mannen als de Evangelist Vetter, de leider der Zeltmission (Tentzending) in Duitschland, en o.a. ook Evangelist Dallmeijer, die eerst voorstander der beweging was, te Kassel, de begaafde Pastor Regehly, en Pastor Niblock in Wales zich allen van de beweging hebben afgewend en zich als getuigen er tegen hebben doen kennen, is toch wel teekenend; zij worden in de brochure niet genoemd.

Pinksterbeweging is de geheele Gemeente van den Heere Jezus. Zij heeft hare eerste openbaring gehad te Jeruzalem op het Pinksterfeest. De zegen en volheid des Heiligen Geestes is niet maar het deel van een partij of gezindte, die zich Pinkstergemeente noemt. Alle door Christus waarlijk vrijgemaakte geloovigen, die naar de gemeenschap der heiligen en naar heiligmaking biddend streven, in welke gemeenschap der geloovigen, deelen in meer of mindere mate in dien zegen. Dat intusschen die zegen en kracht des H. Geestes onder de geloovigen al te weinig beleefd en openbaar wordt, stemmen we volledig toe. Maar dat ligt er niet aan dat de zegen er niet is, of dat er eerst nog eens een zoogenaamde „spade regen" moet komen van den hemel, maar alleen aan het onheilig, ontoegewijd leven van de meeste geloovigen. Zoolang dat er niet is, helpt alle roepen en schreeuwen om „den doop des Geestes" niet met al.

Wanneer schrijver dezes van tijd tot tijd met „Pinkstermenschen" in aanraking kwam, heeft hij steeds in dien geest met hen gesproken, en gezegd zelve zooals hij in het water gedoopt is, ook den doop des Geestes te begeeren; maar er ook steeds op gewezen, dat het in den Geest gedoopt zijn, geen bloote beschouwing of theorie mag zijn, maar in het leven moet blijken. Dan kan hij het in hoofdzaak met hen eens zijn. „Wordt vervuld met den Geest" geldt voor alle geloovigen.

Wat betreft de verwachting van de toekomst des Heeren en van wat daar op volgen zal, stemmen zij tamelijk wel samen met de meeste niet-kerkelijke christenen.

Bij het lezen van „Pfingstgrüsse", het orgaan der Pinksterbeweging in Duitschland is het mij dikwijls opgevallen, dat men in en over hunne gemeenten dezelfde klachten moet uiten, als welke ook wij in en aangaande onze gemeenten moeten uitspreken. Door de ervaringen geleerd zijn de „Pinkstermenschen" dan ook heel wat tot kalmte gekomen onder onze buren.

Als het zoo is als Dr. W. aan 't slot van zijn brochure schrijft, kunnen we zulks niet anders dan verblijdend achten.

Dat slot luidt:

„Daar de beweging zich steeds uitbreidt, zijn er meer leiders noodig, toegerust met de gave van onderscheiding, wijsheid en liefde" (waar zijn die niet noodig?). „Ook wordt in hen vereischt de gave om gemeenten te stichten door het Woord. De Pinksterbroeders en zusters verlangen in het algemeen een degelijke evangelieprediking.

De gevaren, waaraan de actie blootstaat, zijn eenerzijds terugzinking in den sleur van het vormelijke chris-

tendom, anderzijds een vervoering tot overgeestelijkheid, een opgaan in zielsberoeringen" (Zouden de Pinksterbroeders en zusters dat ook zóó inzien?). „Dit laatste heeft plaats zoodra de geestesgaven en openbaringen gesteld worden boven den weg der gehoorzaamheid aan den wil van God.

De beteekenis der Pinksterbeweging ligt hoofdzakelijk hierin, dat zij bij vernieuwing heeft getoond, dat wonderbare geestesdiepten zich ontsluiten en buitengewone energieën ontwaken, wanneer een mensch den geestesdoop ondergaat."

N. v. B.

Ingezonden.

GROOTE JONGELIEDEN PROPAGANDAVERGADERING, gehouden op 1 Maart 1917 te 2e Exloërmond.

In navolging der Jongeliedenverg. „Emmanuël" te Muntendam, had ook de Jongeliedenvereeniging „Soli deo Gloria" te 2e Exloërmond, aan alle Jongeliedenvereenigingen in den omtrek een uitnoodiging gezonden, om met alle leden op te komen tot het houden van een groote propagandavergadering, ten doel hebbende meerdere samenwerking te verkrijgen onder onze Jongeliedenvereenigingen. Jammer genoeg, hadden slechts eenige Vereenigingen daaraan gevolg gegeven. Valthermond blonk uit met een 25-tal leden, terwijl Muntendam en Weerdingermond eenige afgevaardigden hadden gezonden. De anderen hebben veel gemist.

Pl.m. 7 uur werd de vergadering na het zingen van een lied met gebed geopend door Ds. Weenink van Stadskanaal, waarna Ds. Hekhuis, Voorzitter der Vereeniging, de bergrede voorlas uit Matth. 5.

Ds. Weenink wekte met een hartelijk en luimig, doch tegelijk ernstig woord de jongelieden op, om, waar ze zooveel aan vrienden en bekenden geven, allereerst iets aan hun grootsten Vriend, n.l. Jezus, te geven, en wel het hart, en daarbij hun krachten en hun gaven in Zijn dienst te stellen.

Br. J. Smit, Voorzitter der Jongel. vereeniging te Valthermond, hield een referaat, getiteld: „Ideaal, Geloof en Bijbel", waarin hij op duidelijke wijze uiteenzette, hoe in ieder mensch een streven naar het goede en een zucht naar het kwade bestaat. Hoe men het ideëele alleen kan bereiken, wanneer men zich laat leiden door den grooten Meester.

Br. Jan de Jonge Pzn. van Wildervank refereerde vervolgens over: „Mijn ideaal voor onze Jongelieden Vereenigingen," waarin nut en noodzakelijkheid van organisatie onzer Jongelieden Vereenigingen werd bepleit.

Een en ander werd afgewisseld door mooie en nuttige samenspraken en voordrachten van leden en afgevaardigden. De collecte, welke pl.m. f 27.— opbracht, kon de onkosten zoo ongeveer dekken.

Menig lied werd er door de aanwezige jongelieden (pl.m. 125) gezongen, en gaf blijk van eendrachtszin en de behoefte om den grooten Gever van alles te loven en te danken, waartoe dan ook Ds. Hekhuis aan het einde van deze goed geslaagde vergadering pl.m. 12½ uur in dankzegging voorging.

Deze vergadering liet weer eens ten duidelijkste zien, wat door samenwerking kan worden verkregen. Laten toch alle Jongelieden-Vereenigingen, wanneer ze weer een uitnoodiging ontvangen, daaraan zooveel mogelijk gevolg geven, teneinde eens goed kennis met elkaar te maken. „Onbekend maakt onbemind."

En dan, schouder aan schouder, als een bolwerk tegen Satan. „Eendracht maakt macht."

Wie nu?

W. J. d. J. Pzn.

Zondag 18 Februari was voor de Chr. Jongelieden Vereen. „Eben-Haëzer te Leeuwarden een blijde dag. Op dien dag werd het haar vergund, met de Gemeente, en de ouders der leden, benevens vele afgevaardigden van elders, met dank aan den Heer, haar 4e Jaarfeest te vieren.

Ging het organiseeren van dien avond in den beginne met veel moeite gepaard, vooral wat betrof het huren van een localiteit, (daar ons gemeentelokaal de aanwezigen onmogelijk kon bevatten) en het door de tijdsomstandigheden beperken van licht, toch mochten we weer ervaren ook in dezen, waar de verwachting van den Heer is, Hij niet beschaamt, maar alle dingen wel maakt. Zoo mochten we dan met al onze vrienden tegen 5 uur des middags, de prachtig versierde bovenzaal van het R. K. Vereenigingsgebouw binnentreden, een zaal ruim genoeg om al de aanwezigen te bevatten. Onze geachte feestleider van verleden jaar, br. Jac. Jeronimus uit Groningen, werd ook nu weer bereid gevonden om dezen feestavond te leiden, wat ons allen ongetwijfeld met groote dankbaarheid vervulde.

We mochten onze feestviering beginnen met het zingen van Psalm 89 vers 1 en 7, waarna de leider voorging in gebed. Verder las hij ons een gedeelte uit Gods Woord voor, en wel uit Romeinen 12 vers 9 tot en met 15, zijne feestrede vastknoopende aan het 15e vers 1e gedeelte, de woorden: „Verblijdt u met de blijden". Wij allen, aldus br. Jeronimus, kunnen constateeren, dat de blijdschap aanwezig is, omdat we sympathie met den arbreid der vereeniging hebben, aangezien het een geestelijke arbeid is, en wij weten, dat we één ideaal, één doelwit hebben. Indertijd was er iemand, die heel wat opschudding teweeg bracht, doordat hij zeide, dat de wereld vergaan zou, en Jezus zou komen, wat tot uitwerking had, dat men het Amerikaansche Parlement wilde sluiten, doch de President stond er op te blijven waar hij was, omdat hij zich bewust was dat hij stond waar God hem geplaatst had. Men zou nu kunnen vragen is de tijd, die we beleven wel geschikt om te feesten, een tijdperk als dit vol bloed en tranen.

We zijn dankbaar voor het behoud van ons Vaderland, en bewust van onze plaats waarop we staan, en daarom vieren we feest. En we hebben reden om te feesten ook. Een jaar vol genade en bizondere bewaring in 't algemeen, zelfs van bloei en zegeningen. Gods bescherming was over allen, over leden, Voorz. en Bestuur. En daarom zijn ze blij. Ook de Gemeente is blij. Het is een loot uit hare stam voortgesproten, ze zijn dankbaar voor de jonge krachten, die het hebben aangedurfd, anderen te wijzen op Jezus Christus en dien gekruist.

Ook de Ouders zijn blij. Het wicht met moeite ter wereld gebracht, kiest nu 's Heeren wegen. 't Hart trilt van vreugde als men zoo 't gebed ziet verhoord. Dit was de eerste zin van den tekst. En nu de tweede. Allen die nog niet genoemd zijn, worden opgevorderd, om ook blijde te zijn. Als Jethro op bezoek komt bij Mozes, en Mozes hem verteld van Gods machtige hand in de woestijn, hoe het Manna uit den hemel daalde, en het water uit de steenrots vloeide, dan zegt Jethro: „ik verheug mij over het goede dat de Heere u gedaan heeft." Zoo ook ons, wij verblijden ons met hen. Jezus verblijdde zich over de zeventig, die een opdracht gekregen hadden, en toen ze terug kwamen zeiden: „ook de duivelen waren ons onderworpen",want we lezen; „te dien ure verheugde Jezus zich." Pau-

lus schrijft aan de Corinthiërs, dat hij zich verblijdt, over de aankomst van drie gelukkige broeders.

Gelijk als zij, willen ook wij aan de opvordering om blijde te zijn voldoen, ons verheugen als Jethro over al het goede, dat de Heer aan „Eben Haëzer" heeft gedaan, daar er in het midden van „Eben-Haëzer" wonderen van redding en genade geschied zijn, en al begrijpt de wereld het niet, als ze zegt: „Jezus Uw verzoenend sterven, blijft het rustpunt van mijn hart," wij blijven het den wereld toezingen: Eens verloren, ben 'k herboren, tot de zaligheid." En gelijk Paulus zich verheugde over de broeders, zoo worden ook de vrienden van elders opgevorderd om mede blijde te zijn, en wij zijn vol verwachting van wat zij ons hebben te zeggen, over de groote dingen, die God ook in hun midden heeft gedaan. En ten slotte om allen te getuigen, dat de ware blijdschap is, de blijdschap uit God door Christus. Het is niet iets wisselvalligs als de wereld is, maar vast gefundeerd op de eeuwige rots Christus. Gelijk de engelen zich verblijden over de redding van één zondaar, die zich bekeert, en de herder over het weergevonden schaap, de vrouw over haar penning, en de vader over den verloren zoon, zoo verblijdt God ons ook over de redding van zondaars.

De Moorman reisde zijn weg met blijdschap omdat hij Christus had leeren kennen als zijn Verlosser en Zaligmaker, dat dat ook van u allen gezegd mocht worden, opdat ge uw verderen levensweg ook met blijdschap moogt bewandelen.

Hiermee besloot br. Jeronimus zijn leerrijk feestwoord, dat naar we hopen tot een eeuwigen zegen moge zijn. Hierna was het woord aan onzen geachten Voorzitter br. H. v. d. Heide.

Uit naam van Bestuur en Leden, heette hij allen hartelijk welkom, en zeide dat hij zoowel als alle leden, van harte verblijd waren. Ziende op Gods liefde en trouw, kunnen we van harte dankbaar zijn, en een „Eben-Haëzer" oprichten. Kortelings stond onze Voorz. stil bij het ontstaan van den naam „Eben-Haëzer", en de geschiedenis daaraan verbonden.

Toen Samuël en het volk zich verootmoedigden voor God, die hun de overwinning gaf, richtte hij aldaar een altaar op, en noemde het „Eben-Haëzer", beteekenende, tot hiertoe heeft ons de Heere geholpen. Zie, dat hebben ook wij ervaren, God heeft groote dingen aan ons gedaan, zoovelen wilden met ons Gods Woord beluisteren en onderzoeken, en ziende op den plaatselijken toestand, mogen we bewust zeggen, we zijn onder de verdrukking opgegroeid.

Nu, vrienden, een gezegenden avond, daarmee eindigde onze Voorz. zijn openingswoord.

De Secretaris begon zijn verslag met een: Wat zullen we met Gods gunsten overlaan, dien trouwen Heer voor Zijn genâ vergelden. Het ledental was geklommen van 36 tot 50.

Verder stippen we uit dat Jaarverslag nog aan, dat er twee Anti-Kermisvergaderingen gehouden waren, en dan den laatsten Zondag van iedere maand tijdens het winterseizoen, gecombineerde vergaderingen, met gemeente en ouders, welke laatsten zeer druk bezocht werden, waar o.m. onderwerpen als: „Kerkgaan", „Bioscoop", „Jongelieden Ver." en „bijna Christen" etc. behandeld werden.

Aan het slot van zijn verslag, gaf de Secr. uit naam van alle leden, aan den Voorzitter uit dankbaarheid, dat hij zijn gaven en krachten aan onzen atbeid wilde besteden, een dagboek in prachtband cadeau, getiteld: „De lendenen omgord" van Ds. Knap.

Ziehier een blijk van erkentelijkheid, aldus de Secretaris, wij hebben u lief, wetende dat ook gij ons en onzen arbeid lief hebt. Zichtbaar ontroerd dankte de Voorz. voor dit blijk van waardeering. Ook de koster der Gemeente werd niet vergeten.

De penningm. der Vereen. gaf een kort verslag over den financieelen toestand der Vereen. die ook over het algemeen reden tot dankbaarheid gaf, ofschoon de kosten van dezen feestavond, toch wel een „tekort" deed verwachten. Dit werd echter later voorkomen door een gehouden collecte, die ruim f 25 opbracht.

Ook onze Zendings-penningm. gaf een kort verslag van den toestand zijner Zendingskas, deze gaf ook reden tot groote tevredenheid. We hopen dan ook van harte, dat de bijdragen voor dit doel, in het komend Vereenigingsjaar zullen blijven toevloeien, opdat ook door ons worde meegeholpen om het licht des Evangelie's in de donkere heidenwereld te doen schijnen.

Hierna kwamen vervolgens verschillende afgevaardigden aan het woord, die de Ver. Haulerwijk, Sneek, Harlingen, Groningen, Nw. Pekela en Stadskanaal vertegenwoordigden. Het dere van den avond werd doorgebracht met Voordrachten, menspraken, Solozang van enkele zusters. Ook werd nog woord gevoerd door onzen br. Ouderling F. J. de Vries, b vens de andere bestuursleden der Gemeente. Dat het lichame ook niet vergeten werd, behoeft nauwelijks gezegd te wor de dienende Martha's hadden dien avond de handen vol, de verschillende versnaperingen aan ons rond te dienen.

Toen het middernachtelijk uur geslagen had en we aan slot van ons feestprogramma gekomen waren, werden we verrast met iets wat niet op 't program vermeld stond, n.l. een tableau. Vier damesleden hadden zich opgesteld ron een klok, die op 12 uuur wees, allen hadden ze een paln in de hand, en wezen ze naar de klok, terwijl de vergade zong: „Uren, dagen, maanden, jaren, vliegen als een scha heen." Dit was een waardig slot, en de diepe werkelijkheid d tot ons allen door, dat aan alles een einde komt, dat er beneden niets bestendigs is, totdat we eens daar zullen waar geen scheiding meer is, maar waar we op een volma wijze feest zullen vieren, eeuwig ter eere van het Lam dat vrijkocht. Nadat de feestleider allen hartelijk dank gezegd voor de betoonde medewerking, spoorde hij ons aan goeddo niet te vertragen, maar onze blijdschap in Chritus gegrond, uit te dragen in een verloren gaande wereld.

Hierna sloot br. van der Veer dit samenzijn met dankzegg waarna de leden der Ver. staande hun gasten toezon „God zij met U tot wederzien".

En zoo zijn we dan nu weer ons nieuw vereenigingsjaar getreden. Wij willen niet op onze verkregen lauweren rusten, maar in 's Heeren kracht onzen arbeid weer voort ten, opdat ook nog menig lid gewonnen moge worden voor Heiland. Dankbaar waren we dan ook dat eenige dage onze feestviering twee jongelingen, leden onzer Ver., besl om den dienst der wereld vaarwel te zeggen, en hun har leven te stellen in dienst van onzen Zaligmaker. Moge maar door meerderen gevolgd worden, dat is onze bede. willen dan ook met het oog op de toekomst het elkander roepen met den gezangdichter:

Laat ons saâm met Jezus wandlen,
Volgen wij dien Heiland na
In ons denken, spreken, handlen,
Waar de reis ook henenga!
Laat ons moedig opwaarts streven.
Voer ook 't pad door een woestijn,
Door 't geloof in liefde leven!
Trouwe Herder, blijf ons bij!
Waar Gij voor gaat, volgen wij.

Namens het Bestuur der Chr. Jongelieden Ver. „Eben-Haë
ULBE DE VRIES, Secretari

Uit de Gemeenten.

NIEUW-WEERDINGE. Het is nog maar zeer kort gele dat we iets van ons lieten hooren en toch hebben we in korten tijd weer zooveel van de zegeningen des Heeren mo genieten, dat we niet anders kunnen dan er melding van ken.

In de eerste plaats hadden we 14 en 15 Febr. Evangel. menkomsten, onder leiding van de Brs. Huizinga, de Haan ronimus en nog eenige broeders uit onze gemeente. We gen deze samenkomsten goed geslaagd heeten, want zeer menschen hoorden de blijde boodschap en 3 zondaren za we komen aan de voeten van Jezus.

In de tweede plaats mochten we 21 Februari jaarfeest ren met onze jongelieden-vereeniging. 't Was een recht ge lig feestje, zoodat de avond voorbij was eer men er erg had. Wat ons zoo prettig stemde was de gedachte, dat re velen van onze jongelui den Heer voor hun hart mochten ren kennen in het afgeloopen jaar. Onze bede is dat ook sp dig de overigen die Hem nog niet kennen als hun Verlos en Zaligmaker spoedig die goede keuze doen, opdat ook vrede en blijdschijp voor hun ziel mogen smaken.

Vervolgens maken we u bekend, dat ons bestuur weder

breid is, door het kiezen vnn een ouderling. Moge de Heer zen broeder wijsheid en liefde schenken om zijn moeilijk rk te verrichten.

En nu Zondag 4 Maart hadden we weder een heerlijken en zegenden dag, doordat er weder 3 zusters en 1 broeder wern gedoopt en der gemeente toegedaan. Onze br. Voorganger rak naar aanleiding van Matth. 16 : 24—27. Vooral bij vers werd bijzonder de aandacht bepaald. Deze tekst zoo rijk n inhoud brengt ons zeer duidelijk de roeping van een Chrisonder het oog. Moge de Heer het woord zegenen aan ons er hart, opdat we in ons leven ware zelfverloochening bechten en we het kruis dat Christus ons oplegt willig dran, opdat wij ook eens met Hem de eeuwige heerlijkheid elen mogen.

Na prediking en doopbediening bleven de gemeente met re nieuwe leden nog samen om den dood des Heeren te genken. Ook dit was een heerlijk oogenblik, En nu gel, brs. zrs. sluiten we deze mededeeling met de bede in ons hart, 's Heeren naam steeds meer mag worden grootgemaakt in toebrengen van zondaren en het uitbreiden Zijner gemeente.

M. B.

EXLOËRMOND. Bij het lezen van ons blad trekt onze ndacht al spoedig naar de rubriek „Uit de gemeenten", om vernemen wat de Heer in en door haar heeft gedaan. We blijden ons dan met de blijden of zijn bedroefd met de droefden. Het zij ons alzoo vergund ook weer iets te verlden van wat de Heer genadiglijk in den laatsten tijd aan s, als gemeente gedaan heeft. Bijzonder worden wij verblijd vertroost onder de prediking van onzen geliefden Voornger. Ook dat is een groot voorrecht.

Zondag 4 Maart j.l. werd weer bijzonder voor de gemeente vreugdedag. 's Morgens beluisterden wij met een aandache schare een bezielend woord van onzen Voorganger. Des namiddags verzamelde zich in ons kerkgebouw zulk een talrijke schare, dat de ruimte hen allen niet bevatten kon. Wat er dan wel aan de hand was? — Er zouden 4 broeders en 5 zusters gedoopt en der gemeente binnengeleid worden.

Onze Voorganger sprak over den tekst Luk. 17 : 17, een zeer treffend woord. Daarna daalde de Leeraar met de doopelingen af in het watergraf en doopte hen naar des Heeren bevel, om tot een wandel in nieuwigheid des levens weer op te staan. Daarna schaarde de gemeente zich met hare 9 nieuwe broeders en zusters om den disch des N. Verbonds, om 's Heeren dood bij gebroken brood en vergoten wijn te verkondigen. Onze nieuwe leden werden hartelijk welkom geheeten bij monde van onzen br. Ouderling J. de Jonge Sr. en door den Voorganger, terwijl onze oude broeder Reiling, die bij deze gelegenheid tot ons was overgekomen, de nieuwelingen en de gemeente een zeer hartelijk, vermanend en moedgevend woord toesprak.

Wij leven in de hoop, dat wij voortdurend elkanders geluk zullen mogen bevorderen, en dat nog vele zielen door onzen dienst uit de wereld getrokken en in Zion geboren worden.

Wij mitsdien gemoedigd voort
In vast vertrouwen op Gods Woord,
Hoe hobbelig soms de weg ook schijn
Het eind zal zeker zalig zijn.

Tot later, namens de gemeente,

P. H. DE RAAF, Secretaris.

Officiëele Mededeelingen.

DAT HELPT.

Wat? — wel, dat onze administrateur de vorige week kon melden van 10 nieuwe abonné's in één week! Voor-

beeldig! Brs. en Zrs. weet dat onze drukker, wegens de enorme prijsverhooging van het papier (dat in qualiteit al niet minder kan wezen) en hooge loonen, den drukprijs weer aanmerkelijk heeft moeten verhoogen. Dat doet de administratie en redactie wel eens zuchten. Ge kunt ons meest practisch helpen door 't bezorgen van nieuwe abonné's. Die zich nu abonneeren ontvangen de bladen tot April gratis.

LIEFDEGAVEN.

Voor den Uniecent.

Ontvangen van de Gemeente te Groningen, Kerstfeest-Collecte f 30.—.

F. J. VAN MEERLOO, Penningm.
Jac. Obrechtstr. 43huis.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van K. K. te Musselkanaal f 14.75, van J. Z. te Muntendam f 9.75, van J. S., Stavoren f 0.75 (voor advertentie Visser), van B. H. K., Vriescheloo f 6, van G. v. D., Apeldoorn f 5.41½, van G. de V., Haulerwijk f 15.52.

N. v. BEEK.

CORRESPONDENTIE.

Tot onze spijt is er in de adv. van de firma de Boer te Sneek, betreffende het boek: „Het Baptisme in Nederland" reeds twee keer een fout blijven staan. De prijs van een ingenaaid ex. is niet 60 cent maar **80 cent**. Deze verhooging was noodzakelijk doordat het inbinden aanmerkelijk duurder was geworden.

DE ADMINISTRATIE.

Varia.

WAT IK ZEKER WEET.

— —

Ik weet zeker, dat er geen dag voorbij gaat, op welken ik niet iets verkeerds doe, zoodat ik elken dag opnieuw om vergeving mijner zonden te bidden heb.

Ik weet zeker, dat verloren oogenblikken niet door bidden en smeeken teruggevonden worden.

Da Costa.

LUTHERS ZEGEL.

— —

Luther had in zijn zegel een witte roos en daarboven een kruis met het opschrift:

Des Christens hart zal dan op ro-
(zen gaan,
Wanneer het onder 't kruis blijft
(staan.

Als uw gebed u niet het zondigen
(belet,
Maakt straks het zondigen een eind
(aan uw gebed.

De volgende denkbeelden zijn onjuist: Ik ben rijker dan gij, dus ben ik voortreffelijker; ik ben welsprekender dan gij, dus ben ik voortreffelijker.

Het is juister te zeggen: Ik ben rijker dan gij, dus overtreft mijn geld het uwe; ik ben welsprekender dan gij, dus overtreffen mijn woorden de uwe. Gij zijt immers noch geld, noch woorden.

Hilty.

— — —

No. 1560. VRIJDAG 23 Maart 1917. 36ste Jaargang.

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN GEMEENTEN VAN GEDOOPTE CHRISTENEN (BAPTISTEN) IN NEDERLAND.

Verschijnt wekelijks.

Adres voor de Redactie:
Vaillantlaan 415, den Haag.
Voor administratie te Stadskanaal.

ABONNEMENTSPRIJS:
Per kwartaal, franco p. post ƒ 0.50.
Voor 't Buitenland per jaar - 2.50.
Advertenties 1—5 regels 30 ct.
Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement lager.

Opwekking tot gebed.

Neem mijn ziel een bede u voor,
Weet God geeft u steeds gehoor;
Jezus spoort tot bidden aan,
Zoudt gij op Zijn woord niet gaan?

Denk, gij nadert tot een Heer,
Die het geven acht Zijn eer!
Vraag wat u zijn volheid biedt,
Te veel vragen kunt gij niet.

Heer, ik vraag wat noodig is,
'k Bid U om vergiffenis;
Dat gij mijn onrein gemoed
Doopt en reinigt in Uw bloed.

Dat Gij, thans mij niet meer vreemd,
Heel mijn hart tot woning neemt,
En geheel, ja onverdeeld
Mij, mijn zin en ziel beveelt.

Handhaaf Heer Uw Goëlsrecht,
Ook in mij, Uw zwakke knecht;
Toon Uw heilig beeld in mij,
Dat mijn ziel Uw spiegel zij.

Laat mij, vreemdeling, op mijn paân
Steeds Uw Geest terzijde staan!
Dat Hij al mijn schreden richt
In Uw eeuwig levenslicht.

Word' Uw wil door mij volbracht,
Geef mij telkens nieuwe kracht;
Geef geloof in strijd en nood
In Uw liefd en macht, zoo groot.

Verheerlijken.

Joh. 13 : 31, 32.

Ons woordje verheerlijken beteekent iemand of iets eere geven of in lof en hulde verheffen; in werkelijkheid bedoelt het iemand de eer en lof geven, die hem toekomt. Als wij b.v. onze Vorstin eeren naar hare waardigheid en majesteit, dan verheerlijken wij haar.

In den boven aangewezen tekst spreekt de Heiland over Zijn verheerlijkt worden en Zijn verheerlijken van den Vader. Deze zegswijze komt het meest in Johannes' Evangelie, en dan meest in verband met 's Heeren lijden en sterven voor (zie Joh. 12 : 28 en bijzonder Joh. 17). De Heer zegt onder meer ook, dat de Heilige Geest, als Hij zou gekomen zijn, Hem zou verheerlijken (Joh. 16 : 14).

Sterk opvallend is het, dat de Heer juist op zulk een ontzettend tijdstip over Zijne verheerlijking en over het verheerlijken van den Vader spreekt. 't Was in meer dan eene beteekenis „nacht", toen Hij die woorden sprak. Immers het heet in vers 31: „Als hij (Judas) dan uitgegaan was." Judas had met het vleesch van het Paaschlam tusschen zijn tanden het gezelschap van Jezus en Zijne discipelen verlaten, om zijn snood verraad bij de overpriesters te gaan uitvoeren. En ter zelfder tijd zegt Jezus: „Nu is de Zoon des menschen verheerlijkt, en God is in Hem verheerlijkt."

Het verraad van Judas is eenerzijds het brandpunt in de geschiedenis van Jezus' lijden, en spiegelt de uiterste diepte van 's menschen diepe bedorvenheid en boosheid af, verzonken zijnde in het diep bederf des satans. Vandaar ook dat Paulus in 1 Cor. 11 : 23, in plaats van 's Heeren lijdensnacht, zegt: „in den nacht in welken Hij verraden werd." Nu Judas uitgegaan is en bezig is zijn satanisch werk te volvoeren, ziet de Heer zich gekomen tot de diepste vernedering en overgegeven aan satans list en geweld. Maar nu ziet Hij zich ook het dichtst gebracht tot het eindpunt, waarop Hij het groote werk, dat de Vader Hem aangewezen heeft, voleindigen zal (zie ook Joh. 17 : 4). En dat voleindigen en Zijn „verhoogd worden" aan het kruis, was Zijne verheer-

lijking, terwijl als Hij verheerlijkt wordt, de Vader in Hem wordt verheerlijkt. Geen hooger heerlijkheid kent de Heer voor zich dan den wil des Vaders te volbrengen in volmaakte gehoorzaamheid, en zoo de heerlijkheid des Vaders te openbaren; de verloren wereld te redden en de menschheid Gode te koopen door Zijn bloed. Zijn Vader verheerlijkt te zien worden in zich zelven, in Zijn arbeid, strijd, lijden en overwinning, dat was het hoogste en heerlijkste, wat den Heer voor oogen stond In die verheerlijking kwam God tot Zijn recht als „rechtvaardige Vader", en kwam Hij zelf tot Zijn recht als Verlosser van zondaren. Om de vreugde Hem voorgesteld heeft Hij het kruis verdragen en de schande veracht. Door lijden tot heerlijkheid, dat was 's Heeren weg geworden nu Hij zich tot redding der wereld had overgegeven.

Elke lichtglans, die van Jezus' persoon, werk en lijden uitblonk, toonde de heerlijkheid des Vaders. Maar zoo weerkaatst zich dan ook de verheerlijking des Vaders zoo op Hem, dat Hij in den Vader verheerlijkt wordt (v. 32)

Des Heeren Jezus lijden en verzoeningsdood zou de zegeviering zijn van Gods liefde over de hatelijkheid der zonde in deze wereld; van de trouw Gods over de ontrouw, list en satanische valschheid (Judas) in deze wereld; van de lankmoedigheid en nederigheid Gods over den hoogmoed, die deze wereld beheerscht; van de ruste Gods over alle onrust, opgewondenheid en zelfverwoesting, die de menschheid zoo rampzalig maakt; van het leven Gods over den dood; van Gods barmhartigheid over het rechtvaardig oordeel. Tot dat einde gaf God Zijn Zoon en spaarde Hem niet, tot dat einde gaf onze Heiland zich gewillig om den wil Zijns Vaders te volbrengen, en werd gehoorzaam tot den dood des kruises (vloekdood). Hij voldeed aan het recht Zijns Vaders, voldeed de schuld der menschheid en verheerlijkte zoo God, en die verheerlijking was ook de verheerlijking des Zoons, en wordt door Hem ook de verheerlijking van allen, die Hem toebehooren.

N. v. B.

Zending.

(Vervolg.)

Er heeft zich van Hollandsche zijde een nieuw protest doen hooren tegen de gewelddenarijen der Engelschen, aan Duitsche zendelingen bedreven, door Dr. J. A. Cramer uit den Haag. In het eerste deel van den tweeden jaargang, van het door hem uitgegeven „Tijdschrift der Nederlandsche afdeeling van den wereldbond der kerken, tot bevordering van een goede verstandhouding tusschen de volken," schrijft hij in een opstel over „Zending en Internationaliteit o.a. het volgende: „De oorlog is naar de Zendingsvelden van Afrika en Azië overgedragen. Honderde zendelingen zijn door de Engelsche Regeering, alleen om hun Duitsche afkomst aan hun arbeid onttrokken. Velen hunner hebben meer dan veertig jaren ook Engelsche belangen behartigd. Als men bedenkt hoe kostbaar het leven van een Zendeling is, en hoeveel moeite en geld voor zijn uitrusting en uitzending noodig is, kan men zich eenigermate voorstellen, welke hopelooze verwarring de oorlog aan de zending heeft aangericht, welke onberekenbare schade en hoeveel verbittering onder de Duitsche zendingskringen daardoor ontstaan is. In Afrika zijn Duitsche zendelingen op bevel der Engelschen door inboorlingen bewaakt geworden. Het klinkt ongeloof'lijk! Wij vragen ons af, hoe in deze gebieden nog van zendingswerk gesproken kan worden. Welken indruk moeten de negers van de Europeanen gekregen hebben, en hoe zullen zij nog voor de boodschap des vredes ontontvankelijk zijn? Wanneer wij ook weten, dat niet de Engelsche zending, maar de Engelsche Regeering de oorlog op de zendingsvelden overgedragen heeft, dat verder vele Engelschen dezen gang der dingen van harte betreuren, zoo heeft het toch in de neutrale landen een pijnlijken indruk gemaakt, dat de Engelsche zendingsvrienden niet krachtiger daartegen geprotesteerd hebben. Het aller bedroevendste en beschamendste is, dat de Christenheid in het algemeen niet krachtiger tegen dezen stormvloed van het nationalisme, die over de oorlogvoerende landen heen gevaren is, stand gehouden heeft. Zij had niet noodig zich met deze nationale twisten te bemoeien. Ons Christendom en onze Christelijke zending is zwakker geweest dan ons zelfbewustzijn. Het is echter een troost, dat er in alle krijgvoerende landen vele Christenen zijn, die in het algemeene wereldrumoer niet het woord kunnen doen hooren, maar die allen haat uit hunne harten gebannen hebben en na den storm hun stem zullen verheffen, om een Christelijke verbroedering tot stand te brengen. Ik kan niet gelooven dat de internationale haat na den oorlog zoo lang en zoo sterk voortduren zal. Wij leven niet om te haten, maar om lief te hebben."

Over de macht dezer verwachting zullen de gevoelens wel verdeeld zijn. Wij verblijden ons echter over het openbaar getuigenis van Dr. Cramer over het stilzwijgen der Engelsche zendingsmannen.

N. Z. Jzn.

Bijbel-onkunde.

II.

Als we beweren dat het met de Bijbelkennis der ongeloovigen en schriftbestrijders al zeer povertjes gesteld is, doen we dit zonder tegenspraak te duchten, maar hoe staat het daarmede bij 't geloovige deel, is 't bij hen beter gesteld? Spreken we hier nu absoluut van den geloovige, van den wedergeborene dan zeggen we: beter, ja veel beter, doch we zeggen dit onder reserve.

Stellen we de vraag met betrekking tot den breederen kring van hen die Bijbelvrienden geacht willen zijn, dan kan het antwoord niet bemoedigend zijn. Neen, 't zij met diepe beschaming erkend, de kennis van het Woord des Heeren is schaarsch, ook onder hen die zeggen er eerbied voor te hebben.

Tot den Moorschen Kamerling, die 't Woord Gods als zijn reislectuur benutte, en wellicht daarom den woes-

ten weg had gekozen, ten einde aan de storende drukte van den heirbaan te ontkomen, tot hem luidde de vraag van Filippus: „Verstaat gij ook hetgeen gij leest?" Onomwonden en openhartig geeft hij hierop een ontkennend antwoord, evenwel hij leest, hij leest wat hij misschien nog maar eenige uren in z'n bezit had; 't verhaal toch geeft ons den indruk dat de machtige schatmeester van 't Moorenland, heilbegeerig als hij was, in Jeruzalem nader gekomen was tot den hem onbekenden God. Hij las, — maar zou Filippus onder ons Christelijk volk aleer hij deze vraag: „verstaat gij ook hetgeen gij leest" kon doen, niet hebben moeten vragen: „Leest ge ook wat ge hebt?" Denk u eens in, wat antwoord men hem zou moeten geven. Neem maar die vrouw die aan een Bijbel-colporteur verzekerde geen bijbel noodig te hebben naardien ze er een bezat, eindelijk na lang zoeken er mee voor den dag kwam, met een laag stof overdekt. „Vrouw" zeide de colporteur, „stof op uw Bijbel is stof op uw ziel, 't zal tegen u getuigen in den dag der dagen." En als dan die bestoven bijbel onwillekeurig openvalt en een bril zichtbaar wordt, dan roept ze haar dochter zeggende: „Mietje, Mietje, kom nauw ereis hier; daar heb je nu m'n bril die al vier jaar zoek is."

„Leest ge wat ge hebt?" Een knaap, die zich op een winteravond zat te vervelen, ging eens snuffelen op een rommelplank. Daar vind hij een Bijbel met platen, en gaat er in zitten bladeren. „Moeder," zegt hij opziende, „Moeder, is dit niet het boek van God?" „Ja," antwoordde de moeder. „Dan konden we het God wel weer terugbrengen, we gebruiken het immers toch nooit?"

Leest ge wat ge hebt? Want weet, dit bezit is niet gering, dit bezit stelt u verantwoordelijk, 't zal gelden in den grooten dag. Ge herinnert u met mij hoe de Heiland in de gelijkenis van den rijken man en den armen Lazarus, de eerste herinnert aan dat bezit, waarmede èn hij èn z'n vijf broers begunstigd waren en hoe in die gunst hen het eenig afdoend middel tot hun behoud gegeven was. O, sta er een oogenblik bij stil bij dat: „Ze hebben Mozes en de Profeten" en allicht zegt u dan uw geweten: en ik heb nog meer, ik heb ook nog de Evangeliën en de brieven der Apostelen.

Dat h e b t ge, en God stelt er u verantwoordelijk voor, want Hij gaf ze u opdat ge zoudt hooren, gelooven en zalig zijn? Is niet 't geloof uit 't gehoor en 't gehoor door 't woord Gods? Ja, en op dit „hebben" volgt nu niets meer; dat geen der nog levende broeders van den rijken man 't zich inbeelde; er volgt niets meer; 't zou nutteloos, overtollig zijn, want de mond der waarheid sprak het uit: „Ik zeg u, zoo ze die niet hooren, ze zouden zich niet laten gezeggen, ook al stond er een uit de dooden op.

Geen klein bezit dus, 't levende en eeuwig blijvende Woord van God, dat tweesnijdend scherp zwaard; die reuke des levens ten leven; dat onvergankelijke zaad der wedergeboorte; die woorden, die geest en leven zijn.

Leest ge wat ge hebt? reeds Newton zeide: men grijpt over den bijbel heen naar de courant. Had de Bijbel zelfs bij Christelijk gezinde lieden slechts een tiende van de belangstelling die de courant heeft, ge zoudt u over de Bijbelkennis verbazen. 't Is dan ook bij tal van menschen een ware furie, een hartstocht dat lezen van de courant, met minwaardige feuilletons incluis; bij sommigen een leven van krant tot krant.

Toch zijn er nog tal van gezinnen waar dagelijks, soms drie maal per dag, aan tafel den Bijbel gelezen wordt; behoudens wat we er bij het „Hoe leest gij?" bij wenschen aan te merken, is het hoogelijk te waardeeren en we zeggen: werd nog maar in elk huis waar een Bijbel is, die Bijbel ook gelezen.

Evenwel hiermede zijn we er nog niet, ieder behoort z'n eigen Bijbel te hebben die voor zich te lezen, wat meer is, die persoonlijk te onderzoeken naar 's Heilands bevel: „O n d e r z o e k de Schriften." 'k Ontmoette een weduwe, een beschaafde vrouw, een schriftgeleerde, wel onderwezen in het koninkrijk Gods; ze zeide mij, 'k heb dertig jaar met m'n man de Schrift niet slechts gelezen, maar o n d e r z o c h t, Schrift met Schrift vergelijkende.

„Leest ge wat ge hebt," dan komt de tweede vraag aan de orde. „Verstaat ge ook 't geen ge leest." Hierop komt alles aan. 't Woord Gods brengt u geen zegen als ge 't niet verstaat; 't doet heel geen werking bij u, de Heiland vergeleek het bij 't bezaaien van een vastbetreden weg, waar de zaadkorrels bovenop blijven liggen, omdat er van de weg geen actie tot aan- of opnemen van het zaad uitgaat; 't heet dan ook in Matth. 13 : 19: Als iemand het woord des Koninkrijks hoort e n n i e t v e r s t a a t, zoo komt de booze en neemt weg 't geen in z'n hart gezaaid was.

We kunnen er niet van tusschen hier even op te merken dat de hemelsche Landman het h a r t des menschen tot z'n akker kiest; dat het woord Gods zich in betrekking stelt tot 's menschen h a r t. Zoo zelfs, dat van „die bij den weg bezaaid zijn," nog gezegd wordt: „de duivel neemt weg 't g e e n i n z'n h a r t g e z a a i d w a s". Er zijn ook in het christelijk spraakgebruik van die gemeenplaatsen, van die doodddoeners. Op een begrafenis, na een zeer treffend sterfgeval, wees de predikant die de leiding had, in grooten ernst op de krachtige waarschuwing die in dit sterven tot allen kwam. Z'n woord sloeg in; met gebogen hoofd zaten de saamgekomenen neer, en blijkbaar was ieder tot zich zelve ingekeerd. Daar wordt het stilzwijgen verbroken, een der aanwezigen richt zich, met de onmiskenbare teemerige stem tot den prediker zeggende: „Ja, m'nheer, u heeft 't woord moge brengen tot het oor, mocht de Heere het nu maar brengen tot het hart."

Deze list des boozen miste haar uitwerking niet; de bezwaarden en zich zelf beschuldigenden voelden zich van verantwoordelijkheid ontslagen, zulks kwam nu voor rekening van „den Heere" en de ernst ging slinken en de hoofden kwamen omhoog en de vergaderden keerden weder „tot de orde van den dag". Zulks was de prediker tot groote droefheid; tot dien man zeide hij, gij zegt: ik breng het tot het oor, maar ik weet niet dat ge ergens bij uw oor een kastje hebt, maar me dunkt 't zit u al in uw teenen, want ik zie dat ge beeft, in elk geval Gods Woord komt tot uw hart en daaruit zijn de uitgangen des levens. HORN.

Op den Wachtpost.

BAPTISTEN.

Namen op christelijk, op kerkelijk of op gemeentelijk gebied, hebben voor sommige geloovigen veel, voor anderen geen waarde; ook treft men christenen aan, die wars van alle namen zijn, meenende, dat verdeeldheid en sectarisme er door bevorderd worden. Dit laatste zouden we wel om kunnen keeren en zeggen: Verdeeldheid en sectarisme onder de christenen hebben tal van benamingen doen ontstaan. Namen doen in den regel denken aan oorsprong, eigenaardigheid in leer of practijk, aan een verhouding of standpunt dat een kerk, een gemeente of vereeniging openbaar inneemt, of ook wel aan stichters van een of andere kerk, genootschap, vergadering of vereeniging, b.v. de Luthersche kerk, waarbij we direct aan Luther denken. Noemen wij „Baptisten", dan doet dat denken aan het oorspronkelijke of Grieksche woordje „Baptizo", dat doopen beteekent. Baptist beteekent eigenlijk „dooper". In de Engelsche bijbels heet het van Johannes den Dooper nog altijd „John the Baptist".

Millioenen geloovig gedoopten op aarde worden met dien naam aangeduid, ofschoon hij toch niet juist uitdrukt wie en wat geloovig gedoopten zijn. Door hen Baptist te noemen, heeten zij d o o p e r s, dat zijn ze echter niet, maar zijn g e d o o p t e n. Lange jaren hebben onze Duitsche gemeenten den naam „Gemeinden von getaufte Christen" en de Nederlandsche dien van „gemeenten van gedoopte christenen" vastgehouden. Deze naam laat aan duidelijkheid niets te wenschen over, en is wellicht voor niet gedoopten (in bijbelschen zin) al te duidelijk. Dat „gedoopte Christenen" blijkt echter wat breed en vol te zijn, om op den duur als officiëele naam gehandhaafd te worden. 't Gaat er onder ons ook al ras naar toe om onze geheele naam in het vreemde woordje „Baptist" te besluiten. Het is trouwens ook zeer moeilijk aan een anderen naam vast te houden, aangezien de naar bijbelsche wijze gedoopte christenen overal op aarde Baptisten genoemd worden.

Er bestaat in ons land en in vele andere landen eene corporatie, die zich „Doopsgezind" noemt. Die naam is wel kort en gemakkelijk te noemen en is ook Hollandsch, maar drukt ook al niet uit wat de dragers er van zijn en bedoelen. Een oud-mennoniet zeide mij eens: „Wij zijn niet doopsgezind, Roomschen, Hervormden, Gereformeerden etc. zijn veel meer doopsgezind dan wij. Zij loopen direct na of korten tijd na de geboorte hunner kinderen met ze naar Priester of Dominé, om ze te laten doopen; dat doen wij niet."

Maar nu, hoe ontkomt men aan een naam? Al wil men er zelf geen hebben, krijgt men er toch een.

Wat beteekenen namen? Soms niets; in sommige gevallen kunnen ze op 't christelijk arbeidsveld hinderlijk zijn, vooral voor kleinzielige menschen. Zij kunnen ook veel beteekenen, naar gelang de dragers van hun naam in hun leven er aan beantwoorden.

Keizer Alexander de Groote had onder zijne dienaren een jong mensch met een ongunstig gedrag, die ook Alexander heette. Eens zeide de Keizer tot hem: Mensch gij draagt mijn naam. Ge moet nu een van beiden, je naam veranderen of je leven verbeteren, dat eisch ik."

Als b.v. een „gedoopte Christen" overeenkomstig zijn naam leeft, wat is hij dan een uitnemend volgeling van Jezus!

Ik meen dat de naam „Christen", die het eerst aan de discipelen te Antiochië gegeven werd, heel wat beteekende (Hand. 11 : 26). Ook discipel = leerling, gelijk de volgelingen van Jezus eerst genoemd werden, zegt zoo veel. Elders heeft de Heere Zijne leerlingen „Vrienden" genoemd. Die verschillende namen hebben er toe geleid, dat er ook gemeenschappen van geloovigen zijn, die de onderscheidingsnaam „Vrienden" dragen, b.v. in Engeland en Amerika. In dit laatste deel der wereld vindt men ook duizende gedoopte christenen, die den naam „Discipelen" voeren. Het is erger dan dwaas zich op een naam te beroemen. Wie op waar geloof in Jezus Christus gedoopt is, is Baptist. De H. Schrift heeft ons geen bepaalden naam voorgeschreven. Door de Apostelen werden de gemeenten onderscheidelijk toegesproken, bijvoorbeeld: „Allen, die te Rome zijt, geliefden Gods, geroepene heiligen," elders „de gemeente Gods", ook wel alleen gemeenten daar of daar. Soms ook: „de heiligen en geloovigen", soms ook: „heiligen in Christus Jezus" enz.

De omstandigheden en scheidingen onder de geloovigen in Christus Jezus, hebben ook onderscheidingen van namen veroorzaakt en veelal noodzakelijk gemaakt. Bijzonder staat dit ook in verband met burgderschap en burgerlijke zaken in landen en onder verschillende volken. We genieten in ons goede land bij de vele vrijheden, ook het voorrecht, dat we als gemeente of als corporatie burgerrecht kunnen verkrijgen vanwege de regeering des lands, en dus ook eigendommen op naam kunnen hebben, terwijl de regeering zich met de geestelijke of inwendige aangelegenheden eener gemeente geheel niet bemoeit. Dat zijn voorrechten, die we dankbaar moeten waardeeren.

De naam „Baptist" is de meest i n t e r n a t i o n a l e van alle christelijke gezindte-namen op aarde. Onder alle volken is hij dezelfde en heeft dezelfde klankbeteekenis, terwijl hij toch tot geen taal der volken behoort, behalve bij de Grieksche.

Intusschen spijt het ons toch, dat onze echt Hollandsche naam „gedoopte christenen" al meer op den achtergrond wordt geschoven en misschien geheel verdwijnen zal.

Doch wie het ook spijte, laat ons boven alles hierover verblijd zijn te weten, dat onze namen geschreven staan in de hemelen! Die naam wordt eeuwig niet veranderd of uitgewischt!

N. v. B.

Voor de jeugd.

EEN ZWARTE KONINGSZOON.

door W. JONKER Jr.

Wanneer mijn jonge vrienden een kaartje van Afrika voor zich nemen, dan zullen zij daarop een rivier vinden, die in het Zuiden van den Congostaat ontspringt, in verschillende bochten Zuidwaarts vloeit, door Rho-

desia stroomt, eerst Oostwaarts en vervolgens naar het Noorden, om dan haar loop in Zuidelijke richting voort te zetten door Mozambique, en tusschen de bekende stad van denzelfden naam en Sofala zich in het Kanaal van Mozambique, dat het eiland Madagascar van Afrika scheidt, ontlast.

Die rivier is de Zambesie, die in haar loop ook de machtige Victoria-vallen vormt. In haar woeste vaart doorloopt zij menig prachtig landschap met eeuwenoude wouden, verblijfplaatsen van allerlei wild gedierte, die deze anders zoo heerlijke en majestueuze streken onherbergzaam en onveilig maken.

Wij bevinden ons dus in wat men noemt het Zwarte Werelddeel, het donkere Afrika, bewoond door millioenen nakomelingen van Cham, die eeuwenlang hebben gezucht onder het harde juk der slavernij. De geschiedenis van Cham's nakomelingschap is één lijdensgeschiedenis. Bij de gruwelen van slavenjacht en slavenhandel zullen wij hier echter niet stilstaan. Die tijd is gelukkig zoo goed als voorbij, dank zij vooral het optreden van Engeland, dat alles heeft gedaan om aan die gruwelen een einde te maken.

Maar niet alleen omdat de volken van Afrika eeuwenlang aan de slavernij onderworpen zijn geweest, zijn die volken zoo diep ongelukkig. Er was nog iets, waarom zij zoo te beklagen waren. Zij waren n.l. verstoken van het heerlijke licht des Evangelies, en dienden de afgoden. Hun leven was een leven in voortdurende dienstbaarheid en vreeze.

Lang, heel lang heeft het geduurd eer dat de Christenheid er aan dacht om ook aan deze ongelukkigen de Blijde Boodschap des Heils te brengen, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is om eeuwig heil en eeuwige zaligheid aan te brengen voor een zondige menschheid. Met groote dankbaarheid denken we hier aan David Livingstone, die zich tot taak stelde om door te dringen in de wildernissen van Afrika en de inwoners van dit ongelukkige werelddeel bekend te maken met den Naam van Hem, die kwam om te zoeken en zalig te maken wat verloren was. Na een leven van arbeid en moeite is Livingstone in Afrika overleden, na den weg gebaand te hebben voor andere heilsboden. Sedert zijn tal van zendelingen daarheen getrokken en is een nieuw tijdperk voor Afrika's zonen en dochteren aangebroken, van wie duizenden en nog eens duizenden hun afgoden hebben weggeworpen of verbrand, en thans hun knieën buigen voor den Heiland der wereld. Tal van Christengemeenten vindt men nu daar, waar vroeger heidensche offerfeesten werden gevierd. Men vindt er kerken en scholen, niet het minst in Uganda. In één woord: Afrika is niet meer het Afrika van vroeger. Ook daar bloeit thans menige wildernis als een roos. Naar bijna alle deelen van het Zwarte Werelddeel zijn zendelingen getrokken om het Evangelie van Gods genade te verkondigen, ook daar waar de Zambesie stroomt.

Het zal ongeveer 25 of 30 jaar geleden zijn, dat ergens aan de oevers van de Zambesie een Koningszoon geboren werd, dien ik later meer dan eens in mijn huis mocht ontvangen, en dien ik oprecht liefhad. Het gebeurt niet altijd, dat iemand een Koningszoon op bezoek ontvangt, en nog wel minder een zwarten Koningszoon!

Maar een Koningszoon uit Afrika is heel iets anders dan een Koningszoon uit Europa, evenals een Afrikaansch koninklijk paleis volstrekt niet te vergelijken is bij eenig koninklijk paleis hier.

De verschillende volken en stammen, die Afrika bewonen hebben allen hun vorst, hun Koning of stamhoofd. Zulk een Koning of stamhoofd ziet er al heel weinig koninklijk uit, en de hut, die hij bewoont, onderscheidt zich bijna door niets van die van zijn geringsten onderdaan. Dit neemt evenwel niet weg, dat hij met een macht en willekeur over zijn onderdanen regeert, waarvan wij ons hier in Europa geen voorstelling kunnen maken Zijn wil is wet en met slaafsche onderworpenheid wordt die wil volbracht ook.

Waar en wanneer mijn jonge vriend geboren is, weet ik niet precies; 't was ergens aan de oevers van de Zambesie, maar deze aanduiding is zoo rekbaar als de rivier zelf, die een lengte heeft van minstens 3400 kilometer. Dat is geen kleinigheid! Bovendien stroomt de Zambesie, die, zooals wij reeds zagen, in den Congostaat ontspringt, door Angolo (Portugeesch West-Afrika), dan door Rhodesia (Engelsch), om vervolgens koers te zetten door Mozambique (Portugeesch Oost-Afrika).

Toch komen we een weinigje op streek, als wij weten, dat onze vriend tot een stam der Matabelen behoorde.

Maar meer weten we niet omtrent zijn geboorteplaats. Dit doet er dan ook weinig toe, want het is niet zijn geboorteplaats waarover wij wilden vertellen; zijn eigen geschiedenis willen wij u verhalen.

Laat ik nu eens eerst beginnen met te vertellen, hoe die zwarte Koningszoon, mijn jonge vriend, heette. Dat is heusch geen alledaagsche naam, en ook geen korte naam Hij heette Bamboelinie Koeroebamboroma! Die naam is niet zoo gemakkelijk te onthouden. We zullen onzen jongen vriend dan ook maar kortweg „Bam" noemen. Zoo noemden hem allen, die hem in ons land hebben leeren kennen en liefhebben.

Hoe Bam uit het zonnige Zuiden, van de oevers van de Zambesie, naar het koude Noorden, niet alleen naar ons goede Nederland, maar zelfs naar IJsland kwam, wil ik u verhalen.

't Was Bam goed aan te zien, dat hij tot het Afrikaansche negerras behoorde. Dat zeiden b.v. zijn dikke lippen, zijn breede, platte neus, zijn kroeshaar en zijn zwarte huid. Het was een echt negertype. Wat was hij flink uit de kluiten gegroeid! Een pracht van een jongen! Hij was breed geschouderd en had stevige armen en beenen. Deze Negerknaap trok aan. Ieder die hem had leeren kennen, hield van hem. Hij was vriendelijk, open, eerlijk, hulpvaardig. Het was een echte jongen.

En wat zooveel zegt: onder deze zwarte huid was een reine ziel te vinden. Bam kende den Heere Jezus, evenals zijn eenige jaren oudere vriend Henoch, een Amerikaansche Neger, met wien hij in ons land in aanraking kwam. Hoe heerlijk als twee jonge Negers den Heiland kennen. Ik ben blijde hun beider portret te bezitten.

We hebben gezien, dat Bam's vader Koning of Op-

perhoofd was van een der Kafferstammen, die in Portugeesch Oost-Afrika wonen. De vader was dus aan Portugal schatplichtig; hij moest aan dit land belasting opbrengen. Hoeveel of hoe weinig, weet ik niet, maar wel weet ik, dat het niet altijd gemakkelijk viel deze belasting te betalen, en die toch voldaan moest worden. Of hierbij misschien nog een beetje onwilligheid van de eene zijde of willekeur van de andere zijde kwam, kan ik niet zeggen. Belasting wordt door velen liefst niet betaald, ook niet in ons land, wat natuurlijk niet is goed te keuren.

(Wordt vervolgd.)

Uit de Gemeenten.

LEEUWARDEN. Weer een geruimen tijd is voorbij gegaan sedert wij iets mededeelden en nog is er niet zooveel bijzonders te vermelden. Nochtans zijn er reden genoeg om dankbaar te zijn voor het vele goede, dat de Gem. in de Friesche Hoofdstad van den Heer heeft ontvangen. De evangelisatiekring te Bergumerheide heeft zooals vele lezers weten zich in het vorige jaar aan onze Gem. verbonden. Naar wij meenden zijn er nog een paar leden, die ons wat angstvallig aanzien en wanneer zij het woord Unie-gemeente hooren door schrik worden bevangen. Wanneer men met zulke lieden zaken bespreekt, dan blijkt het dat zij hier weinig begrip hebben van onzen gemeenschappelijken arbeid. Van harte hopen wij, dat die enkelingen zullen inzien, dat samenwerken nog dringend noodig is, en bovenal mogen bedenken dat onze Heiland zoo ernstig gebeden heeft: „Vader, Ik wil dat zij allen een zijn." Wat hebben de kinderen Gods op dat gebied nog veel te leeren. Gelukkig dat er op verschillende plaatsen toenadering te bespeuren is, en de Heer geve dat ook onze broeders en zusters op genoemde plaats, onder de leiding van broeder Koopmans, gezamenlijk zullen strijden tot eer van onzen God, en zoo de uitbreiding van Zijn koninkrijk helpen bevorderen. Het gaat ons, zooals wij zeiden te Leeuwarden nog goed; het jaar 1916 was ook, bijzonder voor onzen broeder Ouderling een jaar van rijken zegen, daar hij 16 September mocht beleven het zilveren bruiloftsfeest, dat hij met zijn geliefde vrouw en kinderen heeft mogen vieren. Feestelijk werd dit heugelijke feit den 18den September in een ruime vergaderzaal met de familie, de Gem. en vrienden herdacht, Dat het toen niet alleen bij goede woorden bleef, maar ook door daden getoond werd, dat het gezin van onzen br. en zr. werkelijk een plaats in veler hart verworven heeft, was duidelijk merkbaar. God geve dat ze nog lange jaren voor elkander gespaard mogen blijven en voor hun kinderen van wie reeds twee hun voetspoor volgden, en aan de Gemeente verbonden zijn. Mogen zij ook nog lang voor de Gem. gespaard blijven.

Wie van de Baptisten kent niet het huisgezin van br en zr. de Vries. Hun huis stond immers altijd en nog open voor allen. Kort geleden hoorden we, dat er weldra een zilveren jubileum door onze gem. zou kunnen gevierd worden, en al dien tijd heeft br. en zr. de Vries haar gediend. Veel is doorleefd, veel lief, maar ook leed werd door hen ervaren. Desniettegenstaande zijn zij staande gebleven in de beginselen der Gem. naar 's Heeren woord. Behoefte aan nabootsen hebben we niet, mannen en vrouwen in den gemeentelijken arbeid moeten we hebben, die het in hun leven toonen, dat de zaak van Gods koninkrijk ook hun zaak is. De arbeid gaat onder leiding van onzen broeder Gode zij dank tot nu toe goed en in de gemeente worden de handen meer en meer in een geslagen. De jeugd wordt zooveel mogelijk bewerkt; Zondagsschool, Meisjesvereeniging, Jongeliedenvereeniging, van welke kortgeleden nog onder de Prediking van br. Planting, die de Gem. diende met het Woord tot het geloof kwamen, en ook een zoon van Gem. leden. Inderdaad een groote zegen. Eenmaal per maand dient br. Jeronimus de Gem., die het ook voor dit jaar weer met de hulp des Heeren aanvaardde. Er zou wel meer te verhalen zijn doch ik vrees dat de Red. dan het een en ander zal moeten besnoeien. Over het gehouden jaarfeest der Jongelieden is door den Secretaris reeds een en ander medegedeeld. Alleen dit wil ik zeggen: ze heeft der Gemeente een genotvollen avond bereid. Moge de arbeid onzen jongelieden maar voor velen tot eeuwigen zeggen strekken.

H. v. d. H.

N. PEKELA. Onze Jongedochtersvereeniging „Kent den Heere", vierde Woensdag 7 Maart haar jaarfeest. Ondanks de barre koude was er een flinke opkomst. Er was een mooi, degelijk programma. Neh. 3, 12: „En aan zijn hand verbeterde Sallum . . . . hij en zijne dochteren", gaf den leider aanleiding eenige gedachten uit te spreken over vrouwenarbeid. De Secretaresse gaf een kort maar zakelijk overzicht over den arbeid en den toestad der Ver. Op prettige wijze vertelde de penningmeesteresse nu een en ander van haar financieel beheer. De mooie gordijnen in ons nieuw lokaal getuigen van de dankaarheid der Ver. voor jarenlang genoten gastvrijheid. Ook de armen werden door haar niet vergeten. En — zij vergat ook haar eigen leden niet, die op haar kosten een uitstapje maakten. Een en ander bezorgde de kas een ouderwetsche aderlating, die haar kracht echter geenszins te boven ging.

Het was een goed feest, met enkele bepaald schoone momenten. De deelnemers genoten meer dan een oogenblikkelijke voldoening. Daarvoor Gode alleen de eer. Hij trekke alle leden van „Kent den Heere" aan Zijn heerlijk Hart!

H. B.

BERGUMERHEIDE. Met aangenaamheid en met zeer veel belangstelling lezen wij telkens de berichten uit onze gemeenten in „De Christen". Nu dachten wij ook eens wat van ons te moeten laten hooren. Nu, gel. brs. en zrs., de Heer is ook ons „tot hulp en sterkte, en Hij is ook ons lied en Psalmgezang." Wij mogen dat ook elken Zondag ervaren onder de prediking van onzen gel. Voorganger, die steeds voor een aandachtige schare optreedt, en ook gevoelen wij dat in onze bidstonden en Bijbelbespreking gemeenschapskracht uitgaat. Wij mochten ook ervaren op 7 en 8 Maart j.l. twee avonden van gelukkige samenkomsten, waar br. Sevensma van Amsterdam voor ons optrad. Het was bitter koud buiten, toch was onze kerk gevuld met belangstellende hoorders.

En het begon al spoedig in onze harten warm te worden. Er werd gesoroken over 1 Corinte 3 vers 9: „Gods akkerwerk Gods gebouw zijt gij". Wij gevoelden de ploegschaar des H. Geestes door onze harten gaan, en de eg, die de kluiten, waar soms nog veel achter verborgen is, dat wij voor de menschen gaarne bedekt willen houden, verbreizeld. De Heer deed zijn werk, om de harten te bereiden voor het zaad des Evangelies!

De tweede avond was de kerk overvol en God bepaalde ons bij de woorden uit Lukas 7 vers 40: „Ik heb u wat te zeggen". Nu weer zagen we ons beeld in Simon, dan weer in Maria, die aan de voeten van Jezus lag. Aandachtig werd er geluisterd, en er waren velen overtuigd, dat de Heer hun iets had te zeggen, gelijk eenen Simon. Een ziel besloot voor Jezus, en wij bidden en gelooven dat de Heer ook op Bergumerheide meerderen zal toebrengen, tot de gemeente, die zalig zullen worden. Dat de Heer het werk achtervolge met Zijn Geest, is onze bede.

K. D. VEENSTRA.

Een vriendelijke bede.

Draagt elkanders lasten en vervult alzoo de wet van Christus.

Waarde Brs. en Zrs. in Chr.

We nemen bij dezen de vrijheid ons tot u te wenden met het volgende. De gemeente van gedoopte christenen (Baptisten) te Apeldoorn verkeert in moeilijke positie. Zij moet haar tot dusver in gebruik zijnd, zeer primitief, gehuurd lokaaltje binnen afzienbaren tijd verlaten en zal dan „dakloos" zijn. Dat zou voor den arbeid, pas weder met frisschen moed en veel opoffering aangevangen en door God zichtbaar gezegend, een zware terugslag kunnen zijn. Geregeld toch wordt in 't midden der Gem. het Evangelie des kruises verkondigd, komt zij bijeen tot onderling bijbelonderzoek en gebed, maar bovendien worden er in dit lokaal verg. van een kleine meisjes- en jonged. ver. gehouden, welke gezegend werken en wordt elken Zondag aan ongeveer 100 kinderen, die wellicht anders nooit Jezus' Naam met eerbied hooren uitspreken, de blijde boodschap des heils gebracht. Reeds kwam een alleszins geschikt bouwterrein in ons bezit. Onze kleine, nauwelijks 30 leden tellende Gem. spande al hare krachten in en bracht als offers der dankbaarheid, waaraan „zelfverloochening" geenszins vreemd was, een naar haar doen vrij aanzienlijk bedrag bijeen. Maar onze krachten zijn helaas niet toereikend. Zonder hulp kunnen we het doel niet bereiken. Daarom is ons dringend verzoek: Helpt ook ons een handje, zooals ook zoo menige Gem., welke zich thans in bloei mag verheugen, reeds geholpen werd. Brs. Voorgangers met onzen toestand bekend, gaven hun sympathie met ons doel te kennen. Indien we nog f 1000 bijeen konden krijgen, zouden we de zaak durven doorzetten en tot het stichten van een eenvoudig huis voor de Gem. durven overgaan. We vertrouwen, dat ons vriendelijk verzoek door u niet ter zijde zal worden gelegd.

Verblijd ons met een milde handreiking. Elke gave zal door ons dankbaar worden aanvaard. Ook rentegevende aandeelen ad f 10.— tegen 4 pct. per jaar en renteloze aandeelen ad f 10.— zijn zeer welkom.

Helpt ons om Jezus wil, in het belang van het Godsrijk! Helpt ons naar uw vermogen terwille van ons heerlijk bijbelsch gemeentelijk beginsel, dat we in de tweede residentie van ons land, in het hartje van de provincie Gelderland, waar onze beginselen nog schier onbekend zijn, trachten te beleven en te handhaven. Helpt ons, opdat ook wij straks „den stoot weder kunnen doorgeven".

Onze arbeid in uwe gebeden aanbevelend, zijn we gaarne met hart. br. groeten in den geest der liefde de uwen in Jezus dienst,

Namens de Bapt. Gem. te Apeldoorn,

K. A. v. BEEK, Voorz.

R. ZWAAL, Secr.

H. ROELES, Penningm.

Giften etc. worden gaarne ingewacht aan het adres van den administrateur van ons bouwfonds, Br. JAN VISSER, Chr. Geurtsweg 135 Apeldoorn. Ook de redactie van ons orgaan is gaarne bereid gaven voor dit doel in ontvangst te nemen, die alle in dit blad zullen verantwoord worden.

Officiëele Mededeelingen.

VERBETERDE OPGAAF.

Het Bestuur der Gemeente te Groningen bestaat thans uit: D. Klooster, J. Huberts, R. Hof, T. Hof, C. Postma, Ouderlingen.

C. Mostert, J. Terpstra (Penningmeester), J. v. Dunnen Jzn., A. Bos, Diakenen.

digen gever lief. Laten deze woorden een aanmoediging voor ons zijn.

Den 31 Oct. hebben we het 4e eeuwfeest der Hervorming feestelijk herdacht. Dien dag hadden we ook enkele br. en zr. van Valthermond en Emmer-Erfscheidenveen in ons midden. 's Morgens om 10 uur mochten we luisteren naar een gewone prediking. 's Middags om 2 uur kwamen we weer samen. In deze samenkomst werden door Br. Jeronimus, Br. de Haan en onzen Voorg. Br. Huizinga, onderwerpen behandeld op de Hervorming betrekking hebbende. 's Avonds om 7 uur hadden we nog een openbare samenkomst, waarin dezelfde Brs. spraken van het heil en den vrede dien de Heiland ons wil geven Mochten allen, die zoo dikwijls naar die „Blijde Boodschap" luisteren zich toch aan Hem vertrouwen.

Namens de Gemeente,

H. K.

Officieele Mededeelingen

LIEFDEGAVEN.

Voor het bouwfonds te Apeldoorn.

In hart. dank ontvangen van br. H. W. v. B. te N. f 1, van de Gem. te 2e Exloërmond f 9.57½.

Met vriendelijke aanbeveling.

Namens de Gem.,

Piet Joubertstraat 46. JAN VISSER.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van Mr. Wm. D. te Chicago Ill. f 4.94.

DE ADMINISTRATEUR.

No. 1588. VRIJDAG 7 December 1917. 36ste Jaargang.

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTEN-GEMEENTEN IN NEDERLAND.

Verschijnt om de andere week.

Adres voor de Redactie:
Vaillantlaan 415, den Haag.
Voor administratie: te Stadskanaal.

ABONNEMENTSPRIJS:
Per kwartaal, franco p. post *f* 0.40.
Voor 't Buitenland per jaar - 2.50.
Advertenties 1—5 regels 30 ct.
Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement lager.

In God gerust, in God verblijd.

In God gerust, in God verblijd,
Ten allen tijd'
In goede en kwade dagen,
Dat is geloof, dat is genot,
Dat is uw Heiland en uw God
Vereeren en behagen,

In God verblijd, in God gerust,
Schoon diep bewust
Van onvergeetbre zonden;
Verloren zoon, met slijk bemorst,
Maar rustende aan eens Vaders borst;
Gereinigd en gevonden

In God gerust, in God verblijd,
Ook in den tijd
Waarin de krachten slinken,
Waar 't leeg en stil wordt om ons heen,
En wat ons meest onmisbaar scheen
Bezwijkt en dreigt te ontzinken.

Wat is onmisbaar, wie dan Hij
Die, wat het zij
Dat wegvalt, blijf vervullen
Het hart, dat door en voor Hem leeft,
En voorsmaak van de dingen heeft,
Die eeuwig duren zullen.

N. BEETS.

In de rust gaan.

Laat ons dan ons benaarstigen om in die rust in te gaan. Hebr. 4 : 11a.

Dat we in een ontroerenden tijd van onrust en bekommernis leven, zooals het tegenwoordig geslacht der menschen 't nooit gekend heeft, is wel zoo over bekend, dat we 't nauwelijks in woorden behoeven te herhalen. Die onrust laat zich gelden op elk terrein en in elke aangelegenheid des levens, uitwendig en inwendig, ja, tot benauwens toe.

Over de aanleiding en reden daartoe spreken we thans niet. Alleen merken we op, dat wij er ons niet over verwonderen met het oog op onze medemenschen, die God niet kennen en op Zijn Woord geen achtgeven.

Maar hoe is het met hen, die belijden, God wel te kennen en te gelooven in Christus als hun Zaligmaker, hun Rustaanbrenger of Vredevorst? Rusten zij midden in deze onrustige wereld?

De rust van welke in bovenstaanden tekst gesproken wordt, wordt helaas weinig opgevat als ze in de Schrift bedoeld wordt. Immers men hoort er veelal over spreken als over de ruste des doods of des stervens, en niet zelden vindt men die gedachte in steen gebeiteld op de graven van overleden geliefden. Zoo zingt men dan ook in Gez. 189 vers 2: „De dood zal ons die ruste schenken." Niets is minder waar dan dit. Neen, de dood schenkt geen rust. Hij is de grootste onruststoker (zie maar Hebr. 2 : 15).

De zonde, de zonde, die ongerechtigheid tegenover God is, heeft veroorzaakt alle onrust, ja dood en verderf. Hiermede is bedoeld niet alleen de zonde van ieder persoonlijk. Alle menschen staan persoonlijk in verband met de zonde. Daarom moet de mensch kiezen tusschen de zonde en God. Eerder komt niemand tot rust.

Hiermede zijn we reeds op het standpunt aangeland, dat ons in bovenstaand schriftwoord wordt aangewezen. Op zeer duidelijke wijze wordt ons in Hebr. 3 en 4 aangetoond waardoor Israël niet tot de ware rust heeft kunnen ingaan. Als teekening daarvan wordt gewezen op dat gedeelte van dat volk, dat na de verlossing uit Farao's macht en uit Egypte geleid werd om naar het beloofde land gevoerd te worden, toch in de

woestijn moest vallen en niet het doel bereiken — het land der beloften kon ingaan. Maar niet alleen deze, ook het gansche volk dat wel door Jozua in Kanaän werd binnengeleid, kwam niet tot de ware rust, die God bedoelde. *Er moest nog een andere, een volmaakter, een* ruste Gods volgen. Daarvan was alles wat daarop onder het Oude Verbond betrekking had, als Sabbath, beloofde land enz. slechts een type of voorafschaduwend beeld. Nog een a n d e r e rust en rustdag moest volgen, n.l. „heden."

Toen God alles geschapen had en alles gemaakt had — om te volmaken — en alzoo hemel en aarde g e b o r e n waren, zoo lezen we in Gen. 2, toen rustte God op den zevenden dag, zegende en heiligde dien dag. Deze dag werd als een teeken gesteld van het groote doelwit Gods om de schepping, en bijzonder den koning van het geschapene in Zijne eigen rust in te leiden. Later werd die gedachte voor den mozaischen eeredienst breeder en meer gespecificeerd uitgewerkt en door God gegeven als regel voor Israël, als typisch of profetisch volk.

Uitgewerkt en geheel toegankelijk heeft God nu, onder de Nieuwe bedeeling, zijn heerlijk voornemen voor alle menschen, Joden en Heidenen aan 't licht gesteld. Nu is het heden der genade, de welaangename tijd daar; nu noodigt het geloof alleen, tot de ware rust te komen. Komt tot mij, zegt de Heiland, allen, die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u ruste geven! — Welk een uitnoodiging!

Neen, daar is niet bedoeld de ruste des doods, maar de ruste des levens.

Toen God Zijne schepping ten einde gebracht had, werd Hij niet werkeloos, dat was Zijne rust niet. „Mijn Vader werkt tot nu toe," zeide de Heer Jezus. God liet Zijn schepping, die Hij gemaakt had o m t e v o l m a k e n, niet los, niet aan haar eigen kracht en stofwisseling en ontwikkeling over. Neen, Hij hield haar vast, *en alles wat Zijn heilig doel kon dienen zou* voortaan rustig onder Zijne leiding, werking en kracht voortgaan tot volmaking. Dat was de rust Gods. De schepping was een feit geworden, en op grond daarvan zou alles tot de hoogste ontwikkeling komen.

Zoo is het nu ook met de volbrachte Goddelijke verlossing door Jezus Christus en de nieuwe schepping in Hem.

Alles is volbracht, de wereld is met God verzoend, de zonde is verzoend en voor Gods aangezicht bedekt, aan Gods gerechtigheid is door de gehoorzaamheid van Jezus Christus voldaan, de verlossing des zondaars is een feit. Ieder zondaar, die met zijn onrust, in schuldbesef *en totale machteloosheid in Jezus Christus* geloofd, deelt in dien zegen en komt tot gemoedsrust, vindt voldoening in al hetgeen God in Christus gaf en wrocht. Er is niets voor hem te doen overgebleven dan maar dankbaar te genieten, kinderlijk gelooven en Gode en Zijnen Zoon Jezus Christus eere te geven.

Alleen het ongeloof houdt daarvan terug; daarom is het ongeloof de verdoemelijke zonde. Deze zonde is te grooter naarmate iemand door het Evangelie der genade verlicht is.

Tal van christelijke, godsdienstige menschen, tobben zich onrustig af om tot bevrediging van hun hart, van hun denken en gevoelen te geraken. Zij willen betere menschen, betere christenen worden, en zoolang zij niet onder het oordeel der zelfvoldaanheid komen, neemt hun zorg en onrust toe, en staan ze machteloos tegenover de zonde. De zonde van hun eigen hart — de zonde des ongeloofs merken zij niet, en menigmaal als er hen op gewezen wordt, wijzen zij elke vermaning vromelijk of met een soort bitterheid af. Dat is de openbaring der zonde des ongeloofs!

Eveneens is het nu ook in het leven van de meeste belijdende christenen. Meer dan ooit wordt het heden gevoeld door een groot deel dergenen, die geloovigen zijn, bijzonder wat betreft de openbaring des christelijken levens en den strijd tegen de zonde, alsmede de verhoudingen der geloovigen onder elkander dat het niet gaat in het gemeenschapsleven als het behoort. Men hoort gedurig verklaren: 't gaat niet goed, 't moet anders worden; we kunnen met de tegenwoordige levenszwakheden en de onderlinge verhoudingen in 's Heeren groote Gemeente geen vrede hebben.

Zeer goed, zeggen wij. Maar hoe wordt het anders? Er zijn heel veel wegwijzers en raadgevers. Maar goede raad is duur, zegt men in de wereld. En waarlijk de raad van menschen is ook zoo duur, dat zij die hem opvolgen menigmaal hun eeuwige zielerust er bij inschieten. Zij grijpen om zich heen; zij tobben en jagen onrustig voort; zij nemen proeven in verschillende kerken, vergaderingen en kringen, maar de ware rust treedt niet in; het ideaal bereikt men niet, onbevredigd blijft men, ook al schijnt men voor een tijd in hetgeen men ondernam bevrediging gevonden te hebben.

Geliefde lezers, er is goedkoope raad, die u om niet wordt aangeboden; ge vindt ze o.a. in het hier bovenstaande schriftwoord: God openbaarde ons Zijn wil, werk en bedoelen. Ge m o o g t, ge k u n t in de rust Gods ingaan. God plaatst u voor het feit van Zijn eigen, volkomen werk, waarmede Hij zelf voldaan is en in berust.

Kunt ge u daarmede tevreden stellen?
Wilt ge God in waarheid daarvoor danken?
Zoo ja, dan komt ge tot werkelijke rust.

N. v. B.

Luther's Gemeentebegrip.

(Vervolg.)

Wij zien, dat Luther ook in latere jaren zich de voorstelling van ware christengemeenten maakt, ofschoon hij ook nu nog niet aan de mogelijkheid daarvan denkt en aan de verwezenlijking daarvan in afzienbaren tijd gelooven kan.

En nu komt de andere zijde der zaak. Luther plaatst naast dezen gedachtenloop een tweede, die al dadelijk met de eerste in tegenspraak is. Dat geeft Grisar aanleiding tot de bewering: „dat Luther in 't algemeen *geen kerkbegrip gehad heeft, om op grond daarvan een* helder idee voor eene nieuwe kerk te scheppen. De begrippen van een kerk, die hem voor den geest ston-

den, waren zoo onbestemd, dat zij geen vastheid voor een organisatie aanboden. Tot op dit oogenblik kunnen de protestantsche theologen en historieschrijvers ons niet met eenige overeenstemming zeggen, hoe zijn kerkbegrip ten slotte opgevat moet worden."

In zijn verklaring van den 110en psalm, van het jaar 1518, dus toen reeds, laakte hij het gedrag der wederdoopers, omdat zij „voor de kwade christenen" op de vlucht gingen, en daardoor zich zelf in een hoek drongen. Christus daarentegen ging tot de zondaren, tot de goddeloozen en bezetenen om hen te redden, ja, hen nam Hij aan, maar wilde met de eigengerechtigen en vromen niet te doen hebben."

En Berger zegt: „den Bohemers heeft hij het met alle sympathie die hij voor Hus had niet vergeven, dat zij zich gewelddadig van de moederkerk (Rome) losgescheurd hebben.

Secten te maken, zegt Luther in Maart 1522, deugt niet en helpt niet veel. Zij willen allen christenen heeten, en daar ook voor gehouden worden, maar het geloof en de liefde vindt men niet.

Van de stichting eener zichtbare gemeente wil hij, in tegenstelling met Schwenckfeld, niet weten. Hij vraagt hem of hij er wel ooit twee ware christenen bijeen gezien heeft; hij niet.

De vriend van Luther, Nicolaas Hausmann, drong bij hem aan op de toepassing van een strengere tucht en boetedoening en op afzondering van de christenen. Hij weigert dit op denzelfden grond en met dezelfde voorzichtigheid als bij zijn eerste optreden, met zijn meening, dat de menschen daarvoor nog niet rijp waren. En toen Hausmann er hem in Maart 1527 weder aan herinnerde, scheepte hij hem af met belofte van de zaak te onderzoeken, d.w.z. hij schoof haar op de lange baan.

Door zulke uitspraken van Luther gesteund, zijn dan ook een aantal onderzoekers naar Luther's leer van inzicht, dat hij in werkelijkheid niet van een stichting eener zichtbare gemeente van geloovigen heeft willen weten. Tschackert zegt daarom: „De talrijke geschriften van Luther van het jaar 1523, die over de herstelling eener kerkorde handelen, nemen allen hun uitgangspunt van: „de christelijke gemeente" die bestaat, waarin de Evangelieprediking en de bediening der sacramenten door behoorlijk daartoe beroepen ambtsdragers plaats heeft. Het gewicht van dit betoog is zoo drukkend, dat men te minzame uitingen van Luther op de vergaderingen eenvoudig als bijkomstig en bloot afgetrokken beschouwen moet. De latere piëtisten en leden van kerkgenootschappen der nieuwere richting beroepen zich ten onrechte op Luther."

Op gelijke wijze schrijft ook Volker. Luther, zegt hij, heeft geen poging aangewend om de stichting eener gemeente van geloovigen daadwerkelijk door te zetten, maar zich met de meening van de onuitvoerbaarheid daarvan afwijzend gedragen, toen in 1527 Lamberts in het ontwerp der Reformatie Hassiae een daartoe strekkende aansporing deed.

Inderdaad, schrijft Prof. H. Bochmer, heeft hij ook in dit opzicht de verbinding met de middeleeuwen niet geheel verbroken. Hij heeft de echt middeleeuwsche instelling der volkskerk kalm bewaard. Maar die anders gevormd en er een geheel andere beteekenis voor het godsdienstig leven aan toegevoegd, dan waarop zij tot dusverre aanspraak maakte.

Op hetzelfde tijdstip, zegt Bochmer verder zeer juist, waarop hij de volkskerk in evangelischen zin hervormt, heeft de reformator al dadelijk de tot stand brenging van een godsdienstige organisatie van geheel nieuwe strekking op het oog, die naast de volkskerk zou staan.... toen hij reeds in 1527 de hoop opgaf, zelf nog zulke vereenigingen te kunnen oprichten, ter oorzake van de zedelijke verwildering en de godsdienstige onrijpheid van het volk.

Ook Drews zegt: „Een Lutheraan praat zijn toetreden tot het kerkgenootschap niet goed op grond van de beroemd geworden stelling uit den Duitschen mis, want, goed verstaan, denkt Luther noch bij deze, noch bij een dergelijke stelling aan een genootschappelijk christendom.

(Wordt vervolgd.)

Een zacht verweer.

III.

Wij merkten in ons vorig gedeelte van ons verweer, dat het uitgangspunt in Ds. K.'s betoog was, dat het bij de uitbreiding en ontwikkeling der Gemeente (het volk) als Gods werk, gaat van volk tot persoon. Wij meenen dit te moeten ontkennen, ja achtten het een ongerijmdheid zich een „volk" te denken zonder personen. En daaraan moet men toch denken als men zich eerst een volk en daarna personen voorstelt.

De H. Schrift geeft ook nergens aanleiding tot of grond voor zulk een gedachte. God handelde steeds eerst met personen, zoo onder Israël als onder de volken buiten Israël, zoowel in den tijd vóór Abraham als daarna. Wij behoeven zeker hier geen namen te vermelden van personen, met wie God afzonderlijk handelde. Noemen wij alleen de personen uit het Heidendom: Rachab, Ruth, de wed. te Sarepta Sydonis en Naäman de Syriër. Ook in den arbeid der Apostelen, wij wezen er reeds op, is er steeds sprake van „toevoegen" en toebrengen van personen tot de gemeente, die zalig wordt, en dat alleen door middel van het woord der prediking, dat alleen dengenen, die geloofden, nut deed.

Doch de voorstelling van Ds. K. diende nog maar alleen als inleiding om tot zijn eigenlijk doel te geraken, n.l. tot de gewone kerkelijk-dogmatische opvatting van de leer des Verbonds. Vervolgens wordt dan de algemeen bekende lijn gevolgd, die bij Abraham begint, door de geschiedenis van Israëls volksbestaan loopt en in de chr. kerk of gemeente wordt voortgetrokken.

Hier ligt de wortel van verschillende dwalingen, ook van de opvolging van besnijdenis en kinderdoop. Het volk Israëls is de gemeente onder de oude bedeeling de gemeente onder de nieuwe bedeeling is de voortzetting er van. Israël als verbondsvolk, in onderscheiding van andere volken, Israël met zijn heerlijke beloften

Gods, die nog in de toekomst moeten vervuld worden, bestaat voor de kerkelijke dogmatici niet. Het heerlijke woord van den Apostel Paulus in Rom. 11 : 25 en 26 is dan louter fantasie. Ook de leer der „twee verbonden" (Gal. 4 : 24) heeft dan bij die opvatting alle beteekenis verloren.

Gods Verbond met Abraham (Gen. 17) had uitsluitend betrekking op Abrahams vleeschelijke nakomelingschap en al de verbondsbeloften golden voor aardsche zegening; een talrijke nakomelingschap en het land Kanaän om in te wonen. Al de zegeningen werden aan dat geslacht verzekerd met het doel van 's Heeren wege om de woorden Gods toe te betrouwen (Rom. 3 : 2) en opdat de zegen voor alle volken in Abrahams grooten nakomeling — de Christus — der wereld zoude geschonken worden.

Israël, hoe ook onder het oordeel vanwegen de verwerping van zijn Messias, is nog het verbondsvolk, „de beminden om der Vaderen wil", en God zal al Zijne beloften aan dat volk, evenals in het verleden, ook in de toekomst heerlijk vervullen.

Maar Ds. K. neemt Gen. 17 : 7 „onder de loup." Ja, ja, die loupen van theologen kunnen wat uitvinden! Het zwaartepunt in Gods verbondsbeloften ziet Ds. K. onder zijn loup in de verzekering, dat Hij hen tot een God zal zijn. Dat is onbestrijdbaar heerlijk. Maar was God ook niet de God van Sem (Gen. 9 : 26)? En Paulus zegt in Rom. 3 : 29: „Is God een God der Joden alleen, en is Hij het niet ook der heidenen? Antwoord: „Ja, ook der heidenen."

Onze Heer en de Apostelen maakten duidelijk onderscheiding tusschen Oud en Nieuw Verbond. Daarop moeten we terug komen. N. v. B.

(Wordt vervolgd.)

Bijzondere tijden in Spurgeon's Gemeente.

De tegenwoordige voorganger van deze gemeente, Dr. A. C. Dixon, schrijft in de „Baptist Times" van 12 October j.l. over merkwaardige vergaderingen, die zij in den laatsten tijd hadden. „Op Maandagavond 24 Sept.", schrijft hij, „werd het gewone aantal bezoekers van onze bidstond, ongeveer drie of vierhonderd personen, plotseling vermeerderd door het binnenstroomen van twee à driehonderd mannen, vrouwen en kinderen, die gehoord hadden dat er gevaar was van een luchtaanval, en hun aanwezigheid, in plaats van de vergadering te verstoren, veranderde eenvoudig de bidstond in een evangelische samenkomst.

Dinsdagavond 25 Sept. hadden wij onze gewone maandelijksche gemeentevergadering. Dit is gewoonlijk een zeer kleine vergadering, niemand komt er dan eenige getrouwen, en degenen, die bijzonder belang stellen in de nieuwe leden, waarover gehandeld wordt. Wij zouden juist stemmen over de toelating van verscheiden bekeerlingen, toen de deuren opengingen, en wel vijfhonderd mannen, vrouwen en kinderen kwamen binnen, en gingen op zeer ordelijke manier zitten. Het stemmen over de nieuwe leden is nog niet gebeurd. De vergadering werd in eens veranderd in een evangelische samenkomst, en duurde bijna twee uren totdat de politie: „Alles veilig" aankondigde. De menschen zongen hartelijk meê, en wij gelooven, dat door velen de goede keuze gedaan werd.

Woensdagavond hebben wij onze gewone jongelieden vergadering, en nu kwamen er zooveel menschen, dat onze jongelui zich geheel verloren onder de schare, en ook deze vergadering werd veranderd in een evangelische samenkomst, die ongeveer twee uren duurde.

Donderdagavond was de schare zoo groot, dat wij er meê verlegen werden. Wij gebruikten elke beschikbare ruimte: de leeszaal, de zaal voor de zondagsschool, zalen voor vereenigingen, de traplokalen in de torens, zelfs de bergplaats voor kolen! Wij durfden de eigenlijke kerk niet open te doen, omdat wij die niet voldoende veilig achtten met enkel het dak als bedekking, maar de zalen beneden, vooral de leeszaal en de daaraan grenzende vertrekken, met het dak en drie verdiepingen van beton er boven, bieden goede veiligheid, zelfs al werd het gebouw door een bom getroffen. Toen alle hoeken van de beschikbare ruimte vol menschen waren, werden de deuren gesloten, en wij hadden een oogstveld van 1500 zielen, die allen zeer aandachtig luisterden. Sprekers, zangers, traktaatverspreiders en waterdragers voor dorstige vrouwen en kinderen waren gedurende twee à drie uren druk bezig.

Ze waren zeer dankbaar. Er was voorgesteld om eene collecte te houden voor de onkosten van verlichting en voor 't schoonmaken, maar ik kon dat niet toestaan uit vrees van den indruk te geven, dat we geld wilden maken uit hun verlegenheid. Maar toen verzochten verscheiden personen uit de schare om hun toch toe te staan iets te geven. Toen ik dit verzoek bekend maakte kwam er applaus, en eene arbeidsvrouw met een kindje op den arm stond op voor het platform en zei: „Wij zouden gaarne iets geven, mijnheer. Och, laat het ons toch toe." Toen konden wij niet weigeren en de bussen werden rondgegeven en kwamen terug met ruim f 60.

Het is zeker onder Gods bestuur, dat de Schotsche Evangelist William Thomson juist bij ons is. Met zijn schilderachtige toespraken en zangerige stem kan hij zich duidelijk verstaanbaar maken onder veel geraas en verwarring. Als men in aanmerking neemt, dat er telkens wel tweehonderd kleine kinderen aanwezig zijn, dan is er betrekkelijk weinig rumoer; er schreeuwen niet meer dan een half dozijn tegelijk, en Mr. Thomson kan ze gemakkelijk overstemmen. En het feit, dat ik in 't begin van mijn bediening in landelijk Noord-Carolina, dikwijls spreken moest te midden van schreeuwende kinderen, wier moeders gevoelden, dat zij toch niet een uur afstand of meer konden afleggen om in de kerk te komen zonder de preek te hooren, heeft mij goede diensten gedaan, hoewel ik toen weinig vermoedde, dat God mij die ervaring gaf als een voorbereiding voor gelijken arbeid in Londen.

Zij verlangen ook niet naar 't einde van de toespraak. Menschen, die in geen tien jaren in de kerk geweest zijn, zitten een uur lang aandachtig te luisteren naar een preek, en na 't zingen van een lied zoudt ge gerust weer kunnen voortgaan, zonder dat er iemand van uw

gehoor wegliep. Zelfs nadat de politie „Alles veilig" heeft geproclameerd, blijven velen nog liever een paar uurtjes langer, dan naar huis te gaan met de gedachte, dat 't gevaar nog niet geheel geweken is, en ze misschien nog terug moeten komen.

Reeds jaren hebben wij God gebeden om de menschen te mogen bereiken, die in de buurt van den Tabernakel wonen, en menigmaal zijn onze gebeden verhoord. Nu echter komt het antwoord in stroomen van zegen. En na aftrek van tijdelijke aandoeningen en indrukken, zullen wij een rijken oogst van blijvenden zegen overhouden.

Op den Wachtpost.

Vredesklanken.

Ongetwijfeld zal er in de laatste dagen een zucht van verademing uit menige borst opgestegen zijn, als men las over een „vredesaanbod", dat reeds door de centrale mogendheden in overweging genomen was. Inderdaad er is een innig schreiend verlangen — en geen wonder — naar het eindigen van den wereldverwoestenden, moorddadigen oorlog. Elk lichtstraaltje, dat door de duisternis heen breekt en van vrede vermeldt, doet bemoedigend aan.

Doch men scheppe zich geen illusiën betreffende een toekomstigen wereldvrede, al zou die er ook voor een tijdje komen, en al zoude men roepen: „Het is vrede en zonder gevaar," zoo zal toch den volken der aarde een haastig verderf overkomen.

Eerst is het hoofd der Roomsch Katholieke kerk reeds herhaaldelijk begonnen om vredespogingen bij de oorlogvoerende mogendheden te bepleiten. Daarop zijn ook de Protestantsche kerken wakker geworden en hebben zich vereenigd tot een wereldbond van kerken om invloed uit te oefenen op de regeeringen en volken van Europa en der wereld in 't algemeen in de richting van den vrede; eindelijk hebben zich in vrije kringen eenige christenen opgemaakt om een gebedsbond te stichten en te vormen, om vereenigd te bidden om den wereldvrede — te beginnen binnen de kringen der geloovigen of anders gezegd, binnen de grenzen der gemeente.

Wij willen afwachten, wat er ook van laatstgenoemde komen zal. Dit staat bij ons vast, dat alle menschelijke pogen niet met al baten zal, en dat de ware gebedsgemeenschap alleen wezenlijke beteekenis kan hebben, als zij gepaard gaat met een gemeenschappelijke terugkeer tot Gods Woord en tot de eeuwige beginselen van de Gemeente des Nieuwen Verbonds.

Wij kunnen ons geheel vereenigen met wat een broeder in de vergadering tot het vormen van een gebedsbond te 's-Gravenhage gehouden, opmerkte, dat de vrede, dien hij verwachtte, hem, op grond der Profetie, niet begeerlijk voorkwam. Het zou toch nog zijn een vrede-toestand zonder Heiligen Geest: De vrede van den statenbond, aan welker hoofd na korten tijd de anti-christus zich zal plaatsen.

Nu is het wel teekenend, dat de vrede, die men thans in uitzicht stelt, een vrede is, die uit de revolutie geboren wordt.

Heft uwe hoofden op, kinderen Gods, en ziet dat uwe verlossing, die 's Heeren komst u brengen zal, nabij is!

N. v. B.

Ingezonden.

CHRISTELIJKE AMBTENAREN!

Nu is het tijd!

Steeds meer en meer wordt het bestaansrecht van de Christelijke Ambtenaarsorganisatie erkend.

In het jongste Nr. van „De Christelijke Ambtenaar" wordt door mannen van naam als C. Smeenk, Mr. Dr. J. Schokking, Jhr. Mr. D. J. de Geer, Prof. Dr. J. R. Slotemaker de Bruine e.a. gewezen op het bestaansrecht en de noodzakelijkheid onzer organisatie.

Beschamend echter is het, dat tal van Christelijke ambtenaren zich in hun categorische vereenigingen aansluiten bij z.g. neutrale organisaties.

Is dit overeenkomstig de Christelijke beginselen? Immers neen! Neutraliteit in de vakorganisatie beteekent in onze dagen het wegdoezelen op dit breede terrein, van de Christelijke beginselen; het geen rekening houden met God Almachtig.

Neutraliteit! Men denke slechts aan den schoolstrijd De school moest neutraal, d.w.z. on-Christelijk worden. De jeugdige kinderziel vervreemd van God.... Nu het schoolterrein geen winste meer biedt, wordt het oog op de vakorganisatie geslagen. Het kind is ontkomen, doch de jonge man kan wellicht nog achterhaald worden. Duizenden worstelen in den levensstroom; velen zijn op 't punt van verdrinken. Dáárom, een reddingsstation. Neutrale vakorganisatie is de naam. Geen antithese. Heerlijke eenheid! Geloof brengt immers verdeeling. En de stoffelijke nooden zijn toch voor allen dezelfde....

Neutraal.... Dáárom, gepleit vóór de gehuwde ambtenares.... **Gelijk salaris voor gehuwden en ongehuwden**.... Dáárom, neutraal in het recht en haar toepassing....

Dáárom komt in de statuten van sommige „neutrale" organisaties voor: met uitsluiting van allen godsdienst....

Dáárom in het eerste nr. van de „neutrale" Centrale een hoogdravend artikel van den „neutralen".... Mr. H. P. Marchant....

Dáárom reeds nu om politieke redenen een neerleggen van het voorzitterschap van den voorzitter van de neutrale Centrale....

Christelijke Ambtenaren, zijt gij dan ziende blind? Laat toch ieder zich in deze dagen afvragen: Kan en mag ik neutraal zijn?

En laat ieder Christen het werk der Chr. Ambt.-org. steunen waar het gevraagd wordt.

Namens het Hoofdbestuur v. d.
Alg. Ned. Christel. Ambt. Bond:
H. VAN MUNSTER, 1e Voorzitter, G. Doustr. 156, Amsterdam.
A. M. VAN SCHENK BRILL, 1e Secretaris, Veerstraat 41 II, Amsterdam.
L. STEKETEE, 1e Penningmeester, Langeweg 34, Watergraafsmeer.

Ter gedachtenis.

Den 13 Nov. j.l. trof de Bapt. Gemeente te Groningen een gevoelig verlies. Een harer oudste leden, br. Joh. v. Duinen Sr., ontviel haar door den dood.

Menschelijkerwijs gesproken kon van hem gezegd worden: „Hij was een van de enkele steunpilaren der Gemeente."

Onze broeder bereikte den ouderdom van 74 jaren, waarvan hij de laatste 35 jaren niet alleen een trouw lid der Gem. was, maar tevens diende hij gedurende bijna 30 jaren de Gemeente met voorbeeldigen ijver als penningmeester, en sedert vele jaren tegelijk als ouderling. De laatste 2 jaren echter werd zijn gezondheid zoodanig ondermijnd, dat hij deze functies niet meer naar behooren kon waarnemen, waarom hij dan ook dezen arbeid neerlegde en de Gemeente hem benoemde tot eere-bestuurslid en dit in de volste beteekenis.

Br. van Duinen behoorde niet tot de uitwendig rijkelijk begaafden, maar zijn stillen oprechten wandel in de liefde was een prediking, en zijn huis is voor velen een „Pniël" geweest.

Zijne begrafenis was plechtig, en ook bij de groeve bleek het dat het leven van br. v. Duinen bij velen een gezegenden indruk heeft achtergelaten. Zijne werken zijn hem gevolgd.

De Heere trooste de diepbedroefde weduwe.

Voor den Secr. der Bapt. Gem. te Groningen, H.

Uit de Gemeenten.

VRIESCHELOO. Zondag den 11 November l.l. was voor de gemeente een heerlijke dag. Toen toch mochten we weer ons doopvond openen. Een br. en zr. die zich reeds lang het eigendom des Heeren wisten, wenschten overeenkomstig Gods wil, door den doop aan de gemeente te worden toegevoegd. Br. Wijnsema van Ter Apel, sprak dezen morgen, over de laatste verzen van Markus 11; waarin Jezus een vraag richt tot de Overpriesters, Schriftgeleerden en Ouderlingen: „De doop van Johannes, was die uit den hemel of uit de menschen?" enz.

Nadrukkelijk werd er op gewezen dat Johannes' doop wel beslist uit den hemel was en dat de Doop nog een bevel van onzen God is. Na belijdenis van Christus in het watergraf af te dalen, en ook hierin onzen Heiland te volgen en te gehoorzamen, waar Hij zegt: „Laat nu af, want aldus betaamt ons alle gerechtigheid te vervullen," is Gods wil en naar den regel des Evangelies.

De opkomst dezen morgen was zeer bevredigend en aandachtig werd er geluisterd naar de goedgekozen prediking van onzen broeder.

Op de bediening des Heiligen Doops, volgde de breking des broods en mochten we onzen br. en zr. een welkom toespreken aan den disch des Heeren, waaraan we nog hand aan hand zongen; dat 's Heeren zegen op u daal en inniggelukkig gevoelden we ons.

We hopen en bidden van God, dat de gemeente hier spoedig eens weer melding kan maken van nieuwe zegeningen in haar midden, tot lof des Heeren en vreugde zijner kinderen.

Wedde. E. KUILMAN, Secr.

HAARLEM. Was het buiten guur en somber, hoe heel anders was het in de harten der Haarlemsche Broeders en Zusters, die op Zondagavond 26 November zich vereenigden in de gezellige, aangenaam verwarmde kapel der „Zevendedags-Baptisten", om getuigen te zijn van de zinnebeeldige begrafenis van een broeder en twee zusters, die kort geleden hun geloof in den Heiland hadden beleden. Om 5 uur werd het samenzijn geopend met het zingen van Ps 25 : 2 en 4, waarna onze br. Voorganger ons voorging in gebed, en daarna ons voor las Hand. 8 vanaf vers 26. Nu richtte zich aller aandacht naar het woord van den leeraar, die als uitgangspunt zijner rede had gekozen Hand. 8: 37: „Indien gij van ganscher harte gelooft, zoo is het geoorloofd". Op de hem eigen duidelijk en boeiende wijze behandelde spreker de drie volgende vragen. 1. Wat is er toe noodig om van ganscher harte geloovig te zijn? 2. Waarin openbaart zich dat van ganscher harte geloovig zijn? en 3. Waartoe gerechtigt ons het van ganscher harte geloovig zijn? Hoe helder werd ons voorgesteld het verschil tusschen het gelooven volgens wereldsche opvatting en het „van ganscher harte" gelooven volgens de H. Schrift.

Terwijl nu de doopelingen nederknielden werd door de Gemeenle staande 's Heeren zegen bij de heilige handeling afgesmeekt, waarna gezongen werd Gez. 99 : 1 en 3. Drie malen weerklonk nu op plechtige wijze de bekende doopsformule, terwijl de Gemeente zong Ps. 89 : 7. Een korte pauze gaf nu gelegenheid de tafel des Heeren aan te richten, om welken wij ons met vele brs. en zrs. mochten scharen.

Nadat gezongen was Gez. 92 : 5 en de instellingswoorden door den Voorganger waren gelezen, ging br. Bakker ons voor in gebed. Door onzen br. ouderling werd nu een hartelijk welkomstwoord tot onze nieuwe leden gesproken, waar br. Planting zich met enkele woorden bij aansloot. Verder werden onze zielen bij de teekenen van brood en wijn heerlijk verkwikt, en wij bij vernieuwing gewezen op het voor ons volbrachte verlossingswerk van Jezus Christus. Nadat ook dit samenzijn door een der broeders met dankgebed was gesloten, keerden wij allen met een danktoon in onze harten huiswaarts: Hij heeft alles welgemaakt!

G. H. ter BRAAK, Secr.

Nieuwe Uitgaven.

De firma J. N. Voorhoeve, Dunne Bierkade, Den Haag, gaf ons weer haar Scheurkalender voor 1918 te zien. Een keurig stuk werk, zooals we dat van deze firma gewoon zijn. Het schild vertoont een predikende teekening, tegenhanger van de ellende van onzen tijd, en voorstellende de gelijkenis van den „Barmhartigen Samaritaan." Men zegt, dat het ontworpen is door een Palestinabezoeker, die dus weergaf wat hij zag betreffende den weg naar Jericho.

De inhoud van het blok is, als steeds, een duidelijke heenwijzing naar de H. Schrift en biedt treffende verhalen op de achterzijde der blaadjes, welke maandelijks door een lief plaatje geïllustreerd worden.

Het bij dezen kalender, tegen een kleine prijsverhooging, aangeboden boek, is voortreffelijk. 't Bevat een door den heer A. Lukkien uit het Deensch vertaald verhaal, waarin een beschrijving gegeven wordt van eene heerlijke geestelijke ontwaking, die krachtig doorwerkte zelfs tot in „De Pastorie van Grouwbeek." Er is Evangelie in dat boek. N. v. B.

Officieele Mededeelingen

Broeders, die eenige dagen te Winschoten moeten doorbrengen, worden er mee in kennis gesteld, dat ten huize van br. B. ten Brinke, Marktstraat, godsdienstoefeningen gehouden worden. Deze br. zal gaarne verdere inlichtingen verstrekken.

De gemeente Stadskanaal hoopt D.V. op den 2den Kerstdag Liefdemaal te vieren. Zij noodigt hare leden in de verstrooiing, alsmede belangstellenden van naburige gemeenten vriendelijk uit hieraan deel te nemen. Aanvang 's middags te 2 uur.

Met vr. br. gr.,
R. REILING, Secr.

DE KERSTCOLLECTE,

ten behoeve der Inwendige Zending, wordt den broeders en zusters beleefd aanbevolen.

Moge de Heer der Gemeente de harten der broeders en zusters bewegen tot een flinke feestgave. Alleen dan, wanneer wij ons offer met blijdschap aan den Heer brengen, mogen wij verzekerd zijn van Zijne belofte: „De Heere heeft den blijmoedigen gever lief."

Een rijken Kerstzegen wordt den Gemeenten toegebeden door den penningmeester der Unie,

C. BRANDT.

Zoo God wil hoopt de gem. te Sneek 1sten Kerstdag e.k. liefdemaal te houden des nam. te 2 ure.

Zij, die van elders tot ons wenschen te komen, worden vriendelijk verzocht tijdig kennis te geven aan ondergeteekende.

Uw dw. in Chr.,
H. VISSER, Voorg.
2de Woudstr. 9.

LIEFDEGAVEN.

Bouwfonds der Gemeente te Haarlem.
Met grooten dank zij U gemeld:
Door „Post" werd mij ter hand gesteld
Twee gulden, van N. N. Den Haag.
Twee duizend had ik er zoo graag!
Een nieuw gebouw rees spoedig op.
En tot het beed'len zei ik: stop!
Groote Houtstraat 2rood. G. H. TER BRAAK.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van E. G. te 2e Exloërmond f 21.79, van P. van Ree, Grand Rapids f 3.09, van H. L. te Rotterdam f 4.50.

DE ADMINISTRATEUR.

CORRESPONDENTIE.

Br. H. B. te H. Uw schrijven was ons aangenaam. Zulke woorden komen uit een warm hart en kunnen een hart onder den riem spannen. Red.

Bede om hulp.

In onze gemeente te Heeg bevindt zich een broeder, die sedert geruimen tijd lijdende is aan tuberculose. In den eersten tijd lag deze lijder in een tent van het „Groene Kruis", maar moest des nachts in huis en in één vertrek met zijn vrouw en kinderen vertoeven. Dit kon volgens het oordeel van den dokter en de verpleegster zoo niet voortgaan. Hij moest naar een sanatorium. De gemeente bracht met bereidwillige hulp der medeburgers van het dorp de som van f 400 samen, en de broeder werd in het sanatorium te Joure opgenomen.

Nu is die som verbruikt en moet de aanvankelijk herstellende patiënt weer naar huis terug. Wanneer hij nu, zoo meent de dokter, in één vertrek met zijne familie zou moeten verkeeren en slapen, zou hetgeen in herstelling gewonnen is, weer licht verloren worden.

Daarom is het noodig, dat er boven het huisje der gemeente, waar de broeder woont, een kamertje met de noodige verlichting en ventilatie aangebracht worde. Hiertoe is twee honderd gulden (f 200) noodig, welke som de kleine gemeente onmogelijk bij elkaar kan brengen. En toch is zij dringend noodig.

Om deze reden komen wij, met biddend opzien tot God, broeders en zusters uwe hulp inroepen. Ieder, onze in Nederland een weinig, dan komen wij er spoedig. Ook dezen arme heeft de Heer Jezus als Zijn vertegenwoordiger achtergelaten.

We komen door deze met onze bede tot u, met goedvinden van de Unie-Commissie.

Elke bijdrage zal door ondergeteekende en ook door de Redactie van „De Christen" gaarne ontvangen en in dit blad verantwoord worden.

Aanbevelend,
Uw Dw. Br. in Christus,
Heeg. J. DE VRIES, Ouderl.

Varia.

DE ZACHTMOEDIGE IS BETER DAN DE STERKE.

Toen in de 18de eeuw vele Doopsgezinden (Mennonieten) met geweld uit het kanton Bern verdreven werden, veroorloofden zich een groep jongens een bejaarden leeraar dier Mennonieten des nachts dakloos te maken. Zij namen het dak weg, zoodat de oude leeraar met zijn gezin onder den blooten hemel kwam te liggen. Hierdoor gewekt ging de oude man naar buiten en zag tot zijn schrik wat er gaande was.

Wat te doen?

Immers, men zou hem geen recht doen, als hij die jongens aanklaagde.

Ofschoon voor een oogenblik vertoornd over die handeling, kreeg hij spoedig zijn kalmte terug, ging weer naar binnen, en zeide tot zijn vrouw: „Moeder, sta op, bereid een flink ontbijt, wij hebben vlijtige werklieden gekregen."

Toen alles gereed was, ging hij weer uit en riep den knapen toe: „Jongens, ge hebt al een flinken tijd gewerkt, 't zal tijd worden, dat ge binnenkomt om een kleine versterking te nemen. Ge kunt daarna 't werk voortzetten." Lachend klommen ze af en kwamen binnen, om den „oude" nog eens goed voor den mal te houden. De oude leeraar echter sprak een ernstig gebed voor den maaltijd en toen die afgeloopen was, klommen de jongens weer op 't dak, maar nu om 't weer dicht te maken en straks beschaamd en getroffen huiswaarts te keeren.

Op den 15den Juli 1917 werden wij verblijd door de geboorte van een welgeschapen dochter,
IJFKE, IDA.
Tjimahi (Java)
K. v. d. Baaren
F. v. d. Baaren-van Dam.

Heden verschenen:

Misdadiger of Voorganger.

Een vraag aan de Nederlandsche Christenheid. Verdedigingsreden en andere uitingen van de

Dienstweigeraar G. de Wit.

Verzameld en ingeleid door Mr. N. S. Teding van Berkhout.
Prijs f 0.10, franco p. p. f 0.12.
Verkrijgbaar bij den uitgever J. Horm Jr. Korte kade 48 Rotterdam en bij elken soliden boekhandelaar.

PSALM 103 : 1 en 2.
Zoo de Heere wil en zij leven hopen onze geliefde Ouders:
T. WILDEMAN
en
H. WILDEMAN-Vos.
den 14den December a.s. hunne

45-jarige Echtvereeniging

te herdenken.
Delfzijl Dec. '17.
Hunne dankbare kinderen Behuwd- en kleinkinderen.

Zoo de Heere wil en zij leven hopen onze geliefde Ouders:
TONNIS HOFKAMP
en
HENDERIKA KLEIN,
op Maandag 17 Dec. a.s. hunne

25-jarige Echtvereeniging

te herdenken.
Dat hen nog vele gelukkige jaren mogen worden geschonken is de wensch van hunne dankbare kinderen.
Stadskanaal, Dec. '17.
W. Hofkamp.
G. Hofkamp.
H. Hofkamp.
T. Hofkamp.
H. Hofkamp.

Hebt ge reeds kennis gemaakt met het **Vrij-Evangelisch 14-daagsch blad**

„ONS ORGAAN"?

:-: Prijs 40 ct. per half jaar. :-:

Hoofdredacteur: Ds. W. D. LINTHOUT te Dordrecht.

RUBRIEKEN: Meditatie; Uit de Gemeenten; Voor de Gemeenten; Binnenland; Buitenland; Zending; Doorloopende Schriftverklaring; Oud-Testamentische voorbeelden in N.-T. licht; Verhalen; Gedichten; Boekbeoordeelingen; Brieven van Ds. de Liefde, enz.

Vraagt 4 achtereenvolgende proefnummers aan. De Administratie: Sopiahstraat 33, Dordrecht, zendt ze u **gratis** toe.

Aanbevolen voor geloovigen in Jezus Christus:

„De Gemeente Gods :-
:- en hare beginselen",

volgens den Bijbel, door
N. v. BEEK
Uitgave van Beek's Boekhandel Stadskanaal. 64 bladz. Prijs 25 cent. Ter verspreiding minstens 25 ex. in eens genomen **slechts halve** prijs.

EEN SPREKEND MEUBEL

WAAROM? staan er wellicht allerlei pronkstukken in uw huis, **die stom zijn** bij uw smart en vreugd? Zorg zoo spoedig mogelijk een **ORGEL** in huis te krijgen, dat is

een meubel, dat tot U spreekt!

bij alle gemoedsstemmingen; dat de gezelligheid verhoogt en de huiselijke banden vaster maakt.
De uitgaven **wegen niet op** tegen de voordeelen, die ge er **gedurende uw leven** van trekt, en die u bovendien, zoo noodig, nog zeer gemakkelijk gemaakt worden. Vraag eens **Catalogus** en **conditiën** met vermelding van den naam dezer courant bij

JOH. DE HEER SCHIEKADE 210 N. MOLENSTR. 71 ROTTERDAM

Amsterdam, K. Nieuwendijk 8, Den Haag, P. Krugerl. 2-8, Utrecht, Oude Gracht W.Z. 96.

KERST-MUZIEK!!
Kerstzangbundel, bev. 180 Kerstl. van de 4e—19e eeuw, **4 st.** voor Gem. Koor en Harm. Ingen. f 1.—. **Kerstbundel,** 103 oude en nieuwe Kerstl. 2 en 3-st. f 0.30. **Harm. vriend band 16,** 35 kerstl. f 0,40. **Twee Kerstliederen** van Blaauw en Oudhoff f 0,25. **De Heilige Nacht,** Muz. Schets door R. Gerretson f 0.50. **In Efrata's Velden,** Muz. Schets door R. Gerretson f 0.40. **Stuivers Bibliotheek** No. 7, 10, 13a, 14a, 27 en 92. Toezending franco na ontvangst van postwissel door den Uitgever JOH. DE HEER te Rotterdam.

Abonneert U op dit Blad.

No. 1589. VRIJDAG 21 December 1917. 3[illegible]ste Jaargang.

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTEN-GEMEENTEN IN NEDERLAND.

Verschijnt om de andere week.

Adres voor de Redactie:
Vaillantlaan 415, den Haag.
Voor administratie: te Stadskanaal.

ABONNEMENTSPRIJS :
Per kwartaal, franco p. post *f* 0.40.
Voor 't Buitenland per jaar - 2.50.
Advertenties 1—5 regels 30 ct.
Elke regel meer 3 ct.
Bij abonnement lager.

De vrede op aarde.

Kerstlied, wijze: „Van boven moet het alles komen".

De vrede op aarde is gekomen,
Gezonden uit des Vaders troon;
De vrede en vreugd voor alle vromen,
Gods zoon verscheen als menschenzoon.
Hij 't licht der wereld is verschenen,
Voor Wien nu nacht en dood verdwenen.

De Vredevorst kwam tot de Zijnen,
Gezegend zaad van Abraham;
Het needrig kind buigt tot de kleinen,
Wier smart en schuld Hij op Zich nam.
Zijn heil zal allen volken wezen,
Wie Hem ontvangt heeft niets te vreezen.

Zijn vredestem klinkt sterk en teeder,
Zijn glimlach is als koestrend licht;
Zijn trouw voert uit den doodsnacht weder
In 't eeuwig glanzend levenslicht.
God lof, de vrededag gaat naken,
De vreê voor d' aard, dien God wil maken.

Ja, vrede heerscht op aarde weder
In 't hart, waar 't waar geloof in is.
Buig, volken, voor den Vreêvorst neder,
Hij maakt u eeuwige rust gewis
Vier feest ondanks des werelds woelen,
Verwachtend 't eind van Gods bedoelen.

In 't vredeland is geen verstoring,
Geen onrust kwelt daar ooit de ziel;
Daar, voor Gods troon, is de bekoring
Voor wie aan Jezus vœten viel.
Tot Hem, de bron van zielevrede,
Dan spoedig heen — neem andren mede!

Klinkt lieflijk door, o vredesklanken,
Dring krachtig door van oord tot oord;
Dring harten door, die God gaan danken,
Uw blijmaar word alom gehoord!
Verzameld worden duizendtallen,
Wier feestlied door 't heelal zal schallen!

's-Gr. N. v. B.

De ware grootheid.

Deze zal groot zijn.
Luc. 1 : 32a.

Nog slechts enkele dagen en het oogenblik is weer aangebroken, waarop wij gewoon zijn de geboorte van onzen Heiland, Zijn komst in het vleesch feestelijk te herdenken. In den geest stellen wij ons den nacht voor, waarin de Engelen hun lied ter eere Gods in Bethlehems velden aanhieven, en van vrede en het welbehagen Gods in de menschen zongen; een lied, dat de herders, die zooeven de boodschap uit den mond van een der hemelsche troongeesten vernomen hadden, dat hun de Christus, de Zaligmaker der wereld geboren was, met stomme verbazing vervulden.

Heerlijke, gezegende nacht. Wel mocht Schutte daarvan zingen:

O donk're nacht, die duizend dagen
In schoonheid overtreft;
Wie zou niet van uw glans gewagen,
Die 't God'lijk heil beseft?
Hier gaat voor ons de hemel open;
Hier daalt de Schechina;
Al 't Englenheir schijnt uitgeloopen,
Naar 't veld van Ephrata.

Wij willen met onze gedachten ook weder naar Bethlehem opgaan, om dat geboren Kindeke, waarvan de Engel Gabriël, toen hij aan Maria de boodschap bracht, dat haar de eer zou te beurt vallen de moeder van dat Kindeken te worden, gezegd had: „Deze zal groot zijn," te aanschouwen.

Wanneer wij echter verwachten iets groots, iets bui-

tengewoons te zien, dan zullen wij ons zeer teleurgesteld gevoelen. Wel had de Engel tot Maria gezegd dat het Heilige dat uit haar geboren zou worden, Gods Zoon zou genaamd worden. Veeleer zouden wij met een blik op dat Kind en op de omstandigheden waaronder het 't levenslicht ontvangen had, met Jesaja instemmen, waar hij zegt: „dat het geen gedaante noch heerlijkheid had, dat er geene gestalte aan hetzelve was, dat wij het begeerd zouden hebben." Wat toch vinden wij? een stal als geboorteplaats, eenige doeken als kleeding, een kribbe als wieg en een Kindeken, in niets van alle anderen te onderscheiden.

Het kan ons dan ook niet verwonderen dat de wereld, waar het een blik op dat kind slaat, en daarbij denkt aan de grootheid waarvan de Engel gewaagde, medelijdend de schouders ophaalt en ons wel voor zeer onnoozel houdt, als wij aan die kribbe nederbuigen, om dat Kindeken te aanbidden.

Wij willen ons daaraan echter niet storen, want terwijl wij daar vertoeven, beginnen wij reeds iets van Zijn grootheid te zien en te vatten. Wij zijn daar in gezelschap van eenige herders, die zich uit Bethlehems velden hierheen gespoed hebben en verhalen van den Engel die hen verschenen is, van wiens glans en heerlijkheid de duisternis van den nacht veranderde in het helderste licht, van de tijding die hij hen gebracht had, dat dit Kind de aan de vaderen beloofde en lang verwachte Verlosser was. Wij zien geleerden uit het verre Oosten komen die vertellen van de ster die zij gezien hebben en die hen hierheen geleid had, de ster waarvan Bileam reeds geprofeteerd had; en dat zij nu gekomen waren om den geboren Koning der Joden te aanbidden. Dan zien wij met een ander oog dan de wereld op dat Kindeken neder.

Maar wij volgen het op zijn verderen loopbaan en hooren het getuigenis dat God uit den hemel van het tot man geworden Kind geeft: „Deze is Mijn geliefde Zoon, in Wien Ik Mijn welbehagen heb, hoort Hem." Wij hooren wat Johannes de Dooper van Hem zegt: „Ziet, het Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt.' Wij zien hoe Hij de kranken geneest, den onreinen geesten gebiedt, dooden opwekt. Wij hooren Zijne leeringen en onderwijzingen, waarover de schare zich ontzetteden, zoodat zij met den Engel instemmen en zeggen: ja waarlijk, Hij was groot.

En toch zou dit alles geen voldoenden grond kunnen zijn waarom de christenheid nu reeds sedert 19 eeuwen jaar op jaar Zijn geboorte herdenkt. De oorzaak daarvan is in het laatste gedeelte van het Engelenlied gelegen: „een welbehagen in de menschen."

Kunnen wij het begrijpen, dat God in ons, menschen, opstandelingen tegen Hem een welbehagen heeft? Hier, in die kribbe ligt daarvan het tastbaar bewijs. Dat Kind, volgens Gods eigen getuigenis Zijn geliefden Zoon, heeft Hij in de wereld gezonden omdat Hij haar liefhad, en haar uit de macht des vijands, die haar verleid had om God ongehoorzaam te worden, door Zijn verbod te veronachtzamen, en daardoor een prooi des verderfs geworden was, te verlossen.

Die Zoon, Gods eengeboren, God zelf één met den Vader, Wien alle Engelen dienden, heeft Zich van Zijn heerlijkheid ontdaan en is uit den hemel neergedaald. Straks zien wij Hem als de Man van smarte in Gethsémané's stof met God worstelen om ons behoud. Als het Lam Gods laat Hij zich met onzen vloek beladen aan het kruishout nagelen, en sterft in onze plaats den dood des goddeloozen, opdat voor allen die door Hem tot God gaan de poorten der genade en des hemels ontsloten konden worden om als kinderen, als erfgenamen Gods en mede-erfgenamen van Christus deelgenooten Zijner heerlijkheid te worden.

In Zijn vernedering ligt Zijn oneindige grootheid, omdat daaruit de onnaspeurlijke rijkdom Zijner genade en liefde tot een verloren menschengeslacht openbaar wordt en daarom willen wij Zijne geboorte dankbaar herdenken en ons diep voor dat Kind in de kribbe buigen.

O Zoon van God! o eeuwig Woord!
Wiens oogen 't al regeeren,

Hoe groot U Uw verneedring maakt
Kan God alleen waardeeren;
Uw Vader weet wat Gij verzaakt,
Die kan alleen U eeren.

En dat zal Hij doen; als de tijd, daarvoor door Hem bepaald daar is, zal dit voor aller oog zichtbaar worden; want God heeft Hem uitermate verhoogd en Hem met alle macht in hemel en op aarde bekleed. Dan zullen aller oogen Zijne heerlijkheid en grootheid aanschouwen en hen die Hem hier als hun Heer en Koning erkend en beleden hebben, zal Hij als Zijn Verlosten, als Zijn duur gekochte bruid aan Zijn bruiloft doen aanzitten en zijn gemeenschap eeuwig doen genieten.

Zijt gij een Zijner Verlosten? Zoo ja, laat ons dan blijde en dankbaar feest vieren tot eer van Hem. Zoo niet, dat dit feest dan niet voorbij ga, vóór dat ge U in aanbidding en dankzegging voor Hem gebogen hebt, die op aarde kwam om ook U te verlossen.

„Deze zal groot zijn." Het wordt nog door weinigen erkend. Straks als Hij wederkomt, dan niet in een knechtsgestalte, maar als de Heer der heerlijkheid, wanneer Hij, ingevolge het woord van den Engel als de Koning der Koningen op den troon zijns Vaders David gezeten zal zijn, dan zullen alle koningen en volken met verbazing en schrik Zijn grootheid zien en zich voor Hem nederbuigen. En wanneer Hij aan het einde dezer bedeeling op den troon des gerichts gezeten zal zijn, om den satan en diens legioenen, met al degenen die op aarde Zijn liefde versmaad en Hem niet erkend en gediend hebben aan het oordeel der verdoemenis prijs te geven, zal een nieuwen hemel en eene nieuwe aarde van Zijn grootheid en almacht zingen, want „Zijns Koningrijks zal geen einde zijn." God geve ons allen in die heerlijkheid te deelen.

N. Zl. Jzn.

Een zacht verweer.

IV

Voor zoover wij Ds. K.'s betoog volgden, is het onzen lezers kunnen blijken, dat Z.Ew. wel spreekt van Oud en Nieuw Testament of Verbond, maar die beiden zóó in elkaar laat sluiten, dat het toch maar één Verbond is, dat met Abraham en zijn geslacht gesloten werd en in de lijn der Gemeente des Nieuwen Verbonds voortloopt. Er behoeft dus niet meer over een Oud en een Nieuw Verbond gesproken te worden, want er is maar één Verbond. 't Is dus, volgens dat betoog slechts een verschil van benaming.

Toch is dat zoo niet. Onze Heer sprak bij de instelling van het H. Avondmaal onderscheidelijk over „het bloed des Nieuwen Testaments", en, om niet meer aan te halen, Paulus spreekt in den brief aan de Galaten over „twee Verbonden".

Het onderscheid valt in het oog: Abraham is het geslachtshoofd uit wien het volk des Ouden Verbonds ontsproten is. Christus is het Hoofd van een nieuw volk, uit Joden en Heidenen verzameld, een geslacht van in Hem wedergeborenen, de Gemeente. Deze heeft zooveel hoogere en betere beloften verkregen als Christus boven Abraham staat. De Gemeente onder het Verbond Gods met Abraham te brengen is haar neerhalen uit haar hemelsch burgerschap tot een aardsch geslacht. Het geheele algemeene kerkbegrip, met haar staatsverbond incluis, heeft zijn oorsprong in die dwaling. Eveneens ook het priester- en leekenstelsel in de kerk; terwijl ook de vermeende opvolging van besnijdenis en Doop op denzelfden wortel stoelt.

De voorstelling, dat de Gemeente onder de Nieuwe bedeeling de rechtstreeksche voortzetting van die der oude bedeeling is, leidt er ook Ds. K. toe om op het oudergevoel te werken door te schrijven:

„Onder Israël werden de kinderkens dan ook kort na hun geboorte besneden, en aangezien de Nieuwe bedeeling niet armer, maar rijker dan de Oude bedeeling is, zal men ook de jonge kinderen als deelgenooten des Verbonds doopen. Zij verstaan dien rijkdom van genade en trouw evenmin, 't is waar, als een koningskind, dat besefloos in een paleis ligt, maar waarvoor niettemin kroon en schepter bereid zijn. Doch dat is geen reden om ze van den Doop uit te sluiten. Het is enkel een prikkel voor de ouders om hun kinderen bij het opwassen hun Doop te leeren verstaan, opdat het in den weg des geloofs persoonlijk bezit voor hen worde wat de Heere hun in den Doop reeds beloofde en verzegelde."

Het volk Israëls was de Gemeente des Ouden Verbonds niet. Niet bloot de besnijdenis maakte iemand tot Israëliet, want dan behoorden o.m. de Ismaëlieten en Edomieten er ook toe. De Bijbel maakt onderscheid tusschen besnijdenis „in het vleesch" en b e s n ij d e n i s d e s h a r t e n. En dit laatste geldt alleen voor de Gemeente, zoo onder het Oude- als onder het Nieuwe Verbond (zie Gal. 6 : 15 en 16). De Gemeente onder het O. T. bestond uit de Z i o n i e t e n, die Jesaja bedoelde in zijn Profetiënboek 1 : 8. En Paulus in 2 Corinthe 6 pleitende voor de heilige afzondering der Gemeente van de zondige wereld, zinspeelt niet op gansch Israël, maar op de priesters des volks(vergel. Jes. 52 : 11)

Dat op de voorstelling, dat de Gemeente des Nieuwen Testaments de voortzetting van Israël is, Ds. K.'s geheele betoog gebaseerd is, erkent hij zelf, als hij zegt:

„Een vraag ten slotte, die hier misschien bij een enkele opkomt. Hebben wij het recht de Nieuw-Testamentische gemeente als de voortzetting van Israël te beschouwen? Indien dit n i e t het geval is, bezwijkt daarmede natuurlijk ons geheele betoog. Het antwoord is niet twijfelachtig. Het oude Israël is inderdaad overgegleden in de tegenwoordige gemeente des Heeren. Wie het mocht betwijfelen leze aandachtig het 9e tot het 11e hoofdstuk uit den brief aan de Romeinen, en hij zal niet langer in twijfel verkeeren. Het e c h t e Israël is niet het Joodsche volk, meer de Christelijke gemeente. Het is dus voor haar, dat het machtige woord van het eeuwig Verbond der genade geldt. Voor haar, dat de belofte bestemd is om de genade als regel te doen voortglijden van geslacht tot geslacht. Voor haar, dat de Ontfermer zich een God van haar zaad noemt lang voordat dit tot de jaren des onderscheids gekomen is. Voor haar ten slotte, dat, zooals wij een volgend maal hopen te zien, h e t t e e k e n e n z e g e l van het genadeverbond verordend is."

Wij hopen inderdaad, in broederlijken geest, dat Ds. K. en zijn gelijkgezinden het zullen leeren inzien, dat zijn betoog werkelijk moet bezwijken voor de leer der Schrift.

(Slot volgt.)

Luther's Gemeentebegrip.

(Vervolg.)

Evenzoo schrijft ook K. Müller: Na het onderzoek in 1527, heeft Luther het denkbeeld, om hen die waarlijk christen zijn van de niet christenen te scheiden en die als een huisgemeente samen te brengen en in te schrijven, laten varen, omdat zijn meening dat de Evangelische gemeente zich van uit de Katholieke eeredienst ontwikkelen zou, slechts van voorbijgaanden aard was.

Köszlin schrijft: „In Luther's uitgegeven geschrift in het jaar 1520: „Van het Pausdom te Rome tegen de zeer beroemde beoefenaars van het Romeinsche Recht," vinden wij de blijvende grondstelling van Luther over de kerk of gemeente; en wij moeten deze theologen en historieschrijvers gelijk geven.

Luther onderscheidt in dit werk een kerk in engeren en in wijderen zin. Volgens hem behooren tot de kerk in engeren zin alle ware geloovigen, tot die in wijderen zin ook de naam-christenen, in wie Christus niet werkt. De eerste, die de wezenlijke en waarachtige is, wil hij een geestelijke, innerlijke christenheid noemen; de andere, die gemaakt en uiterlijk is, een vleeschelijke, uitwendige christenheid. Nochtans wil hij die beiden niet scheiden. „Want ofschoon de andere met haar uitwendigen schijn en zoogenaamde geestelijke standen „geen ware christenen maakt," blijft zij toch nooit zonder eenigen, die toch ook ware christenen zijn, d a a r z ij

toch bij hun doop, bij het sacrament en het Evangelie blijven."

Volgens Luther is de kerk dáár, waar het Woord Gods zuiver en klaar gepredikt en de sacramenten op stichtelijke wijze waargenomen worden, zoowel in den kleinsten kring als in de geheele wereld. Door deze beide kenmerken: prediking en sacramentsbediening wordt de aanwezigheid der kerk bevestigd, en maakt haar voor het oog des geloofs zichtbaar. Daardoor ziet men haar, en ziet men haar niet, is zij tegelijk zichtbaar en onzichtbaar.

Deze eigenaardige uitlegging van Luther over de kerk, waarvan wij hierboven spreken, waaruit wij zoo gaarne het besluit zouden trekken, dat Luther werkelijk de stichting van plaatselijke gemeenten van geloovigen bedoeld had, durven wij op grond van het bovenstaande toch niet als een vasten grond aannemen, daar Luther tegenover deze begrippen toch altijd nog naar eenige andere op vroeger genoemden en wel bij wijze van toestemming heenwijst. Zoover wij kunnen zien, gaat het bij deze uitspraken niet over de afzondering der geloovigen uit de wereld tot een zichtbare verzameling, maar alleen als een middel, om ter wille der menschen uit de volksmassa christenen te winnen. Luther wilde de volkskerk. Hij wilde de massa in de nieuwe kerk opnemen. De engere kring van waarlijk rechte christenen, zou dan als een zuurdeeg werken, en het geheele volk, of de leden der kerk, de uiterlijk, maar nog niet ware christenen, nuttig beïnvloeden en tot werkelijke christenen maken; zij zou niet de kerk zijn, maar alleen een voorloopig opvoedingsmiddel, een plaats tot ontkieming of ontwikkeling tot gezamenlijke gemeenschap. Wat deze engere kring bezit, is ook, zoo dacht Luther, slechts door het Woord gewerkt, maar het is de werkelijk krachtige en herkenbare werking des Woords, die zich hier geconcentreerd heeft en zich van hier uit ten slotte over de massa ontlasten zal.

Luther is hier bij louter ontwerpen blijven staan. De brooze vorming brokkelde onder zijn handen weg. Hij zag niet eens zijn ideaal der volkskerk verwezenlijkt. Het nieuwe kerkbeeld dat hij tegen zijn wil zag verrijzen, was.... het Staatskerkendom. Dat het echter daartoe kwam, daaraan was Luther voor een goed deel medeschuldig.

Aan het ontstaan eener nieuwe kerkinrichting had Luther niet gedacht; hij wilde haar slechts hervormen. Liefst had hij in alles, zoover als mogelijk was, de zaken in hun uiterlijke gedaante bij het oude gelaten. Wanneer de Bisschoppen zich aan het Evangelie aangepast hadden, dan had hij niets liever gewild, dan de leiding der kerk aan hen over te laten. Zelfs de paus, wanneer deze niet meer had willen zijn dan de eerste dienstknecht van Christus en het hoofd der christenheid, om de aangelegenheden der kerk te regelen, had Luther zich laten welgevallen.

Maar voor hem en voor zijn gelijkgezinden werd in de oude kerk geen ruimte gelaten. En toen de Bisschoppen der oude kerk weigerden zich bij de hervorming aan te sluiten, zag Luther zich genoodzaakt, voor de nieuwe kerk naar een veilige schuilplaats, een bruikbaren, geschikten vorm van bestaan om te zien. En toen viel zijn blik op de wereldlijke overheid met haar hoofd, de Vorst des lands.

Bestaat er eene verbinding met de geestenwereld?

Het geloof aan een voortleven der ziel en des geestes van den mensch na den dood des lichaams is zoo oud als het menschelijk geslacht zelf. Overal en ten allen tijde geloofden de menschen aan 't bestaan van geesten. Reeds in de grijze oudheid trachtte men zich met de onzichtbare geesten in verbinding te stellen, gelijk dat heden nog geschiedt, en wellicht nu meer dan ooit. Eene verbinding met de geestenwereld is er steeds geweest, en bestaat heden nog. Vele menschen zoeken in die verbinding te treden door het spiritisme.

Het spiritisme is veel wijder verbreid dan men algemeen zich voorstelt. Voor eenige jaren toonde de statistiek meer dan 60 millioen spiritisten aan, ongerekend de talloos vele kleine kringen, die niet meegeteld zijn. Het spiritisme geeft over de 200 tijdschriften uit en telt zijne aanhangers overwegend in de hoogere standen. Groote autoriteiten der wetenschap zijn spiritisten, b.v. professoren, juristen en vorstelijke personen, zelfs een keizer telt het spiritisme onder zijn aanhangers en verdedigers. Spiritisme is geen zwendel, als velen veronderstellen. Ik beweer niet, dat ieder, die zich spiritist noemt, in verkeer met de geestenwereld staat maar ik weet, dat dat verkeer mogelijk is. Overtuigde, ware christenen, die voor hunne bekeering spiritisten waren, betuigen het. Het spiritisme wil ik absoluut niet verdedigen, maar er tegen waarschuwen. Doordat men het leugen en zwendel noemt, wordt het niet bestreden, maar gesteund.

De Bijbel, het onbedriegelijk Woord Gods, verbiedt ons dooden te vragen (Deut. 18 : 11; Jes. 8 : 19). Dat verbod zegt ons dat het mogelijk zijn moet. Een verstandig vader verbiedt zijn eenjarig kind niet het Latijn spreken, dewijl hij dat onmogelijk voor het kind acht Het spreekt nog niet eens zijn moedertaal. Vrienden, gelooft gij, dat de goede, wijze God ons iets zou verbieden wat ons onmogelijk is te doen. Neen, zoo naief is niet eens een mensch, laat staan dan God. Immers, God heeft ons niet verboden den mond met vuilnis te besmeeren, of op de sterren koloniën te stichten. Waarom niet? Wel omdat Hij weet, dat wij het toch niet doen zullen. Wanneer God nu het vragen der dooden verbiedt, zelfs met bedreiging met de doodstraf, dan bewijst dit de mogelijkheid van het verbodene. Dit zou zelfs genoeg zijn al hadden we geen andere bewijzen. In den Bijbel wordt ons een geval medegedeeld. Saul, de koning van Israël, bevond zich in groote verlegenheid. God antwoordde hem noch door droomen, noch door profetie. In zijn nood ging hij tot een vrouw te Endor en bad haar, Samuël op te roepen. Die vrouw, die een waarzeggenden geest had, riep Samuël op.

Ik wil u de geheele geschiedenis niet overschrijven, ge kunt ze zelf nalezen in 1 Sam. 28.

Hierbij wil ik kort een vraag, die dikwijls gesteld wordt, beantwoorden. Kunnen de geesten van menschen, die in Christus overleden zijn, geciteerd en gevraagd worden. Neen, ik geloof niet aan de mogelijkheid daarvan. Men heeft in spiritistische nuances Luther geciteerd, die dan naar men meende ook verschenen is. Het is echter Luther niet geweest, maar een satanische geest. Waarom is Samuël dan wel verschenen? zoo vraagt ge wellicht. De verschijning Samuëls schijnt een uitzondering geweest te zijn, om Saul het oordeel aan te kondigen. In de oude bedeeling, d.i. vóór de opstanding van Christus, waren de geloovigen en de ongeloovigen tezamen in het doodenrijk. De geloovigen hadden geen lijden, waren echter nog niet bij den Heer, dewijl de verlossing nog niet geschied was. Samuël zegt ook tot Saul: „Morgen zult gij met mij zijn", d.w.z. in het doodenrijk (1 Sam. 28 : 19). De verworpen Saul (1 Sam. 15 : 23) kwam aan dezelfde plaats, waar de vrome Samuël was. Eerst na het laatste oordeel komen de goddeloozen in de vuurzee. Sedert de opstanding van Christus is het ook in het doodenrijk veranderd. Na de opstanding des Heeren stonden vele heiligen op, Samuël in ieder geval ook.*) Thans heeft Jezus de sleutels van het doodenrijk en des doods (Openb. 1 : 18). Alzoo dewijl toenmaals geloovigen en ongeloovigen aan eene plaats waren, kon om die reden wellicht Samuël opgeroepen worden. Heden, nadat de verlossing een feit geworden is, is alles geheel anders geworden. Wordt thans nog een geloovige opgeroepen dan komt hij zelf niet, maar de een of andere booze geest verschijnt, en geeft zich voor den geroepene uit. Hierom ook gebeurt het dikwijls, dat zulk een geest op vragen antwoordt: „Dat weet ik niet," of: „dat durf ik niet zeggen." Hij weet het niet omdat hij de bedoelde geest niet is. In de stad G. zeide eens zulk een geest zelf, dat de geesten ons dikwijls bedriegen. Nog voor eenigen tijd las ik toespraken, die geesten van afgestorvenen over het sterven in een christelijke gekleurde spiritistische kring gehouden hadden. De geest noemde nauwkeurig zijn beroep, dat hij op aarde uitgeoefend had, en de plaats, in welke hij gewerkt had.

(Slot volgt.)

*) De aangevoerde tekst bewijst dat niet. Red.

Ingezonden.

Het is reeds een geruimen tijd geleden, sedert door den Secretaris, Br. G. J. Olijslager te N.-Pekela, namens de Commissie tot het vormen van een Bond van Jongeliedenvereen. in de Noordelijke Provinciën, een ingezonden stuk in „De Christen" voorkwam, waarin hij de Vereen. opwekte, om de door hem geplaatste statuten te bestudeeren, ze op de vereenigingen te bespreken, en dan aan hem op te geven, hoe men over een en ander dacht. En het resultaat daarvan was? Dat er uit Friesland nog niet één geweest is, die zich de moeite getroost heeft, om aan dat vriendelijk verzoek te voldoen; men heeft niet eens geantwoord. Hun voor en tegen is nog onbekend. Als commissielid voor Friesland vraag ik me af: hoe zit dat? Ligt dit nu aan de Vereen. of aan de Secretarissen. In Groningen is men ons vóór, ofschoon het daar ook wel beter kon, met name met onze Veenkoloniale Vereenigingen. Hetzij men er voor of tegen is, mij dunkt we moeten toch altijd waardeeren, wanneer er vrienden zijn, die zich de moeite getroosten, om iets tot stand te brengen, wat belangrijk is, namelijk om gezamenlijk op te trekken, en te strijden tegen de machten dezer eeuw, de verlokkingen der wereld, en zoo ook gezamenlijk te werken tot eer van onzen Koning. Jawel, ik hoor al zeggen: de tijden zijn er niet naar, de omstandigheden onder welke we leven zoo moeilijk, van een bij elkaar komen is toch geen sprake. Och vrienden, zijn dat bij een ernstig nadenken wel bezwaren, me dunkt, wanneer het ons er werkelijk ernst mee was, dan hadden we er een gebedszaak van gemaakt, en hoeveel Vereen. hebben dit gedaan? In elk geval we verwachten van de verschillende Vereen. een definitief besluit, en hopen, dat de verschillende Secretarissen ons spoedig van antwoord zullen dienen. Vooral de Friesche Vereen., met name: Leeuwarden, Sneek (d.w.z. de Jongeliedenvereen.) en Haulerwijk. Men kan de besluiten der Vereenigingen melden aan den Secretaris, of ook aan ondergeteekende. Met de bede, dat we nog eens mogen aanschouwen, dat we in éénen Bond gezamenlijk mogen strijden, den goeden strijd des geloofs, tot eer van onzen God, tot bloei onzer Vereen., en tot zegen voor een verloren gaande en wegzinkende wereld, verblijft in afwachting,

Namens de Commissie,

ULBE DE VRIES.

Leeuwarden, 2e Vegelindwarsstr. U 21.

Uit de gemeenten.

ROTTERDAM. Onze Voorganger komt thans iedere Donderdag hier en houdt des avonds te 8 ure Bijbellezing, behandelende het boek „De openbaring van Jezus Christus" in verband met de teekenen des tijds. Aanvankelijk is er een welopgekomen, aandachtig gehoor.

De Afdeeling der Haagsche gemeente.

H.

STADSKANAAL.

Gelijk het gras is ons kortstondig leven,
Gelijk een bloem, die op het veld verheven,
Wel sierlijk pronkt maar krachtloos is en teer.

Aan deze woorden werden we herinnerd toen ons zeer onverwachts het bericht bereikte van het overlijden van onzen br. Hendrik Kaup.

Br. Kaup werd 15 April 1888 te Groningen gedoopt. Sedert Mei 1909 was hij lid onzer Gemeente hier. Door zijn zwak lichaam was hij dikwijls niet in staat de bijeenkomsten bij te wonen, doch hij had steeds een warm hart voor de gemeente en haren arbeid.

Den 5den December behaagde het den Heer onze br. van de aarde weg te nemen. Zaterdagmiddag verzamelden zich velen ten sterfhuize om het stoffelijke overschot naar de groeve der vertering te volgen. Onze geachte Voorg. sprak woorden van troost en bemoediging tot onze zuster de wed. en hare kinderen. Tevens vond Z.Eerw. gelegenheid te wijzen op het groote voorrecht dergenen, die weten het eigendom des Heeren te zijn. Voor hen is de dood geen Koning der verschrikking. God sterke onze zuster in deze voor haar zoo zware beproeving.

R. R.

HAULERWIJK. Als vermeldingswaardig kunnen wij de zustergemeenten mededeelen, dat op 27 en 28 November j.l. het stille en misschien, wat onze gemeenten betreft, verst afgelegen plaatsje boven vermeld, het voorrecht te beurt viel, de heeren Unie-Commissieleden, gekomen ter bespreking der algemeene belangen der gemeenten en hunnen arbeid ten dienste van Gods Koninkrijk, te mogen ontvangen. Aangezien deze broeders zich gaarne beschikbaar stelden in het verkondigen des Woords, besloot onze gemeente om des avonds van genoemde datums een openbaren Samenkomst te houden. Zeven broeders, behalve onzen voorganger, traden die avonden voor ons op, terwijl ons lokaal geheel gevuld was met toehoorders. Krachtig werden de pijlen afgeschoten op het menschelijk zoo bedorven hart, en werd hun het oordeel Gods aangekondigd, indien zij voort zouden gaan op den breeden weg der zonde, alsmede hun verkondigd het evangelie der verlossing in Christus. Aandachtig werd er geluisterd naar de verschillende sprekers. Doch zichtbare uitkomsten werden niet opgemerkt. Oogenschijnlijk is het een ploegen op rotsen geweest. Doch wij blijven uitzien, omdat het Gods werk is. Aldus voldaan over het gebrachte goeds door de verschillende broeders onder ons, bidden wij van God, dat het nog een zegen moge afwerpen en hun arbeid hier niet tevergeefs zij geweest. Nog dien ik mede te deelen, dat ons op 14 December een zegen verleend werd. Onze oude en oudste geliefde broeder G. de Vries mochten we de hand drukken, hem gelukwenschende met het voorrecht, dat de Heere hem gaf om zijn 83sten verjaardag te beleven. Z.Ed. geniet nog een goede gezondheid des lich ams en helderheid des geestes. Vele bewijzen van vriendschap, broederlijkheid en waardeering waren dien dag zijn deel. Mogen ook de vele goede wenschen nog aan hem vervuld worden, ook tot zegen voor de gemeente die ZEd. nog als ouderling dient en aller achting waardig is. God verhoord die gebeden voor hem!

Op den 16den December werd weder een verjarings feest gevierd. Onzen geachten Voorganger, goede wenschen toegesproken en Z.Eerw. als blijk van waardeering en liefde met een geldelijke gave vereerd, door de leden der gemeente samengebracht. Moge hij nog lang in ons midden blijven, en zijn gewaardeerde arbeid strekke tot veler heil zoowel in als buiten de gemeente.

Overigens gaat de arbeid zijn geregelden gang. Een goede opkomst is aan de orde, doch overigens sril.

Komt laat ons voortgaan kinderen, enz.
De avond is nabij, enz.

Namens de Gemeente,
P. v. d. MEI, Secr.

Redactioneel.

Met dit no. van „De Christen" sluiten we weer een jaargang — het 36ste — van de papieren bode onzer gemeenten af. O zoo gaarne hadden we dit onder gunstiger tijdsomstandigheid gedaan. Het afgeloopen jaar was ook in verband met dezen arbeid een beproevingstijd. Voor de eerste maal moest er beperking plaatsvinden, dat eerst vreemd aandeed. Toch kon — Gode zij dank — ons blad op vaste tijden blijven verschijnen, was in menig huis, niet het minst van verstrooid wonende br. en zr. en niet minder voor onze jonge broeders militairen, een welkome bode. De Redactie mocht tot hare verheuging van tijd tot tijd merken, dat „De Christen" voor velen een goed werk doet.

Inderdaad is het blad bijzonder dienstig om onze gemeenten en kringen over het geheele land verspreid met elkander in kennis en contact te doen blijven. En ook als Unie-Orgaan neemt het zeker een belangrijke plaats in. Het getal abonné's nam toe.

We zijn al den broederen, die op een of andere wijze medegearbeid hebben, hartelijk dankbaar, en vooral hun, die medegebeden hebben. En als God het ons vergund weer een nieuwen jaargang te beginnen — zij op nieuw dezen arbeid in hunne toegenegenheid en liefde aanbevolen.

De Redactie.

Aankondiging.

De firma J. P. Honnef, Rotterdam, geeft uit 2 brochures van „dienstweigeraars". De eerste is getiteld: „Misdadiger of Voorganger" en bevat hoofdzakelijk de verdedigingstoespraken die de eens veroordeelde dienstweigeraar G. de Wit gehouden heeft voor verschillende hooge collegies en rechtbanken. Ze zijn verzameld en ingeleid door Mr. N. G. Teding van Berkhout.

Deze brochure lezende, ook al is men het met de strekking niet in alles eens, geeft toch te bemerken; hier spreekt iemand uit diepe overtuiging des harten. 't Zijn nog dezelfde uitingen als van de Oud-Mennonieten, die zoo beslist de „weerloosheid" verdedigden.

De 2de is getiteld: „Dwaas om Christus' wil," door W. A. van der Colk, ingeleid door B. de Ligt.

Deze brochure is wat breeder uitgewerkt dan de eerste, en heeft dezelfde strekking. Ze is in een zeer goede stijl bewerkt, maar bevat o.i. een vrijwel eenzijdige opvatting van het Evangelie. Men leze en oordeele bij het licht van Gods Woord. N. v. B.

Officieele Mededeelingen

DE j.l. COMM.-VERGADERING te HAULERWIJK.

Ofschoon een reisje in den winter naar H. nu juist geen pleizierreisje kan heeten, deed de goede ontvangst ons afras de moeilijkheden van de reis vergeten. Het was ons daar waarlijk „goed zijn." De gastvrijheid en mededeelzaamheid weet men te H. voorbeeldig te beoefenen.

Ook op de Comm.-Vergadering — het eigenlijke doel van onze reis — heerschte een goede, broederlijke toon. Verschil van gedachten en meeningen waren er somtijds, doch deden in 't minst geen afbreuk aan den echt christelijken geest. Trouwens alleen eigenwijze en meesterachtige menschen toonen zich onverdraagzaam, wanneer anderen het wagen met hun meening te verschillen.

De Comm.-Vergadering is een vergadering van broeders, die op vertrouwelijke wijze met elkander de belangen der Unie en onze Gemeenten bespreken. Het ligt dus in den aard der zaak, dat niet alles wat op deze verg. behandeld wordt, voor publiciteit geschikt is.

Enkele mededeelingen kunnen echter toch gewenscht zijn.

De brs. Louw en Dethmers brachten rapport uit over een bezoek dat zij namens de Comm. hadden gebracht aan de Gemeente te Emmererfscheidenveen. Uit

de bespreking naar aanleiding van dat rapport, bleek ons, dat er hier en daar in enkele Gemeenten weinig gemeenschapsbewustzijn bestaat. Men heeft in vele gevallen slechts oog en hart voor zijn klein plaatselijk Gemeentetje, terwijl men daarbij vergeet, dat elke plaatselijke Gemeente slechts een klein deel uitmaakt van DE Gemeente van Christus in haar geheel. Vandaar dan ook, dat door onvoldoende voorlichting of misverstand, zoo licht verkoeling tegenover en dan ook verwijdering van de Unie kan ontstaan. Dat de Voorgangers of leiders der Gemeenten in dezen een groote verantwoordelijkheid hebben, is buiten kijf. Zijn dezen beperkt in hun blik of eng van hart, dan zijn zeker de Gemeenten te beklagen. Doch ook ons orgaan „De Christen" draagt mede een groot deel der verantwoordelijkheid. Door goede voorlichting en „rechtzetting" der dingen, dient zij zooveel mogelijk het eenheidsbewustzijn te sterken. Daaraan zal D.V. in de toekomst meer gedacht worden. Moge het bij ons meer tot openbaring komen, dat wij allen één zijn in Hem, die het Hoofd is n.l. Christus! Broeders, vergeten we 't niet, dat wij allen door éénen Geest tot een lichaam gedoopt zijn.

't Was de Comm. een aangename taak, enkele Gemeenten (Haulerwijk, Muntendam en 2e Exloërmond) ook dit jaar weer eenige steun toe te kunnen zeggen voor haren arbeid.

Minder aangenaam klonk de mededeeling der Gem. te Haarlem, dat zij, met het oog op de steeds moeilijker wordende omstandigheden, tot haar leedwezen moet afzien van haar voornemen, om in 1918 de Algemeene Vergadering te ontvangen. Hoe nu? Goede raad is hier duur. O.i. zou het den grooteren Gemeenten nog wel mogelijk zijn de Alg. Verg. te ontvangen, tegen vergoeding van f 2 per persoon en per dag. Binnenkort zal een desbetreffende oproeping in ons blad verschijnen. Wie weet hoeveel uitnoodigingen dan nog inkomen! De gastvrijheid onder de Baptisten beperkt zich toch niet alleen tot enkele of tot de Gem. Haulerwijk?

In verband met de nieuwe regeling voor „De Christen" en „De Zaaier" zullen er voor de Redacteuren en Administrateuren instructies worden gemaakt, opdat de betreffende functionarissen weten wat eigenlijk van hen wordt verwacht. Dat zelfde werd ook besloten voor den secretaris, penningmeester, depôthouder en zendingspenningmeester. „Laat alle dingen eerlijk en met orde geschieden."

De Comm. zal pogingen in het werk stellen, om het koninklijk besluit aangaande den dienstplicht onzer Voorgangers, gewijzigd te krijgen, zóó dat ook de Voorgangers onzer Gemeenten zonder meer worden vrijgesteld.

Een Sub-Commissie van twee broeders (Louw en Weenink) werden door de Comm. benoemd voor een zeer belangrijke arbeid, n.l. onze arbeid onder de jeugd. Deze brs. zullen alle gegevens over den arbeid op de Zondagsscholen, knapen-, meisjes-, jongelingen-, jongedochters- en jongeliedenvereenigingen, alsook catechisaties etc. trachten te verzamelen. Van deze materie zal dan een ernstige studie worden gemaakt. Met de resultaten van een en ander hoopt men dan ter gelegenheid van de e.k. Algem. Vergadering gereed te zijn. Wij hopen, dat deze poging onzen arbeid onder de jeugd grootelijks ten goede zal komen.

Van br. Reiling, thans nog als student op de Vr. Universiteit te A'dam, was een schrijven ingekomen, waarin hij o.a. mededeelde, dat hij zich D.V. na afloop van dit studiejaar (Juli 1918), voor den arbeid onzer Gemeenten disponibel wenscht te stellen. Ofschoon de Comm. (met het oog op de toekomst van ons werk) gaarne zag, dat hij zijn studie nog wat voortzette, kon men den wensch van br. R. toch zeer goed billijken. Daar we dezen br. van nabij kennen, kunnen we hem de vacante Gemeenten met alle vrijmoedigheid aanbevelen. Wij vertrouwen, dat hij een arbeider zal worden, die niet beschaamd maakt.

Om den verkoop van Bijbels en geschriften uit „Ons Depôt" te helpen bevorderen, besloot de Comm. aan onze Gemeenten 50 pct. reductie toe te staan, wanneer die Gem. n.l. een broeder in haar midden heeft, die lust en geschiktheid voor colportatiearbeid heeft en zich voor dien arbeid geven wil. Zulk een broeder wordt dus colporteur der Gem. waartoe hij behoort. Die Gem. is dan echter van een en ander verantwoording aan de Comm. der Unie schuldig. Wij hopen, dat van dit ruime aanbod door onze Gemeenten een veelvuldig gebruik gemaakt zal worden.

De Heer zegene onze Gemeenten en haren arbeid!

Met dankbare herinnering aan onze j.l. Comm. Vergadering te H.,

B. PLANTING, Secr. d. Unie.

ADMINISTRATIE.

Wegens de duurte der uitgave van ons blad zijn we gedwongen den prijs der advertentiën te verhoogen.

Ze zijn nu aldus gesteld:

1—5 gewone regels 50 cent; elke regel meer 10 cent.

Bij abonnement voor een jaar:

2000 en meer regels per regel 2 cent.

1000—2000 regels per regel 3 cent.

500—1000 regels per regel 4 cent.

Het volgende of eerste no. van den nieuwen jaarg. zal verschijnen op 2 Januari.

Hun, die hun Nieuwjaarsgroet in dat no. wenschen te doen plaatsen, wordt verzocht ze voor of op 27 December in te zenden. Deze advertentiën kosten 1—5 regels 30 cent, elke regel meer 6 cent.

DE ADMINISTRATIE.

De Gem. Nieuw-Weerdinge hoopt D.V. met de Zustergemeenten in de omgeving LIEFDEMAAL te houden op 2en Kerstdag a.s. Aanvang Prediking 's morgens $9\frac{1}{2}$ uur. Aanvang Liefdemaal 1 uur.

De Jongeliedenvereeniging van bovengen. Gem. hoopt D.V. des avonds (2e Kerstdag) eene feestelijke samenkomst te houden. Aanvang 7 uur.

De Gem. Apeldoorn hoopt den 2en Kerstdag a.s., 's namiddags 5 uur samen te komen tot het houden eener gezellige bijeenkomst in ons lokaal „Pniël", Hofstraat

49. Mede-pelgrims naar 't hemelsch Sion, ook uit nabunige plaatsen, worden verwacht en zijn hartelijk welkom.

Dankbaar en verrast wegens de royale en spoedige hulpaanbieding kunnen we namens de gemeente te Den Haag mededeelen, dat op zeer weinig na de geheele gevraagde leening volteekend is, en dat tot aankoop van het perceel is besloten.

De storting der gelden zal niet voor Februari e.k. behoeven te geschieden.

De tijd daarvoor zal tevoren wel ter kennis gebracht worden.

HET BESTUUR.

LIEFDEGAVEN.

Voor de Zending.

Ontvangen van T. Bouma te Nijega (Smal.) f 10.—.
N.-Pekela. E. H. DE GROOT.

Bouwfonds der Gemeente te Haarlem.

Zeer verblijd werden wij door een gift à f 10.—, ons toegezonden uit N.-Pekela. De(n) onbekende(n) gever of geefster onzen hartelijken dank. Wij houden ons minzaam aanbevolen!

De Secretaris der Bouwcommissie,
Groote Houtstraat 2rood. G. H. TER BRAAK.

Voor den kranken broeder te Heeg.

Ontvangen van Br. G. H. te Platvoet bij Deventer f 5
DE REDACTIE.

Bouwfonds der gemeente te 's-Gravenhage.

In dank ontvangen van br. C. B. te D. f 10.—.
J. STREEDER.
Den Haag, v. Musschenbr.str. 16.

Voor het bouwfonds te Apeldoorn.

In hart. dank ontvangen van Br. W. Meijer, Beursmeester, Vroomshoop f 25.—.

Piet Joubertstraat 46. JAN VISSER.

ABONNEMENTSGELDEN.

Ontvangen van K. K. te Bergummerheide f 4.—, van D. B. te Hoorn f 4.28, van J. S. te Valthermond f 6.—, van K. B. te Garrelsweer f 2.40, van Wed. D. Lott, Weener f 2.50.

DE ADMINISTRATEUR.

Heden ontsliep in zijn Heer en Heiland, onze geliefde Echtgenoot en Vader,

Hendrik Jan Kaup,

in den ouderdom van 53 jaren.

Wed. E. Kaup-Weber
en Kinderen.

Musselkanaal, 5 Dec. 1917.

Op den Wachtpost.

Uit de Gemeenten.

Voor de jeugd.

Varia.

Opgelezen Korenaren.

In Memoriam.

Correspondentie.

Bede om hulp.

Redactioneel.

Ons Depôt.

Officieële Mededeelingen.

Aankondiging van Boeken enz.

RIKSAR
EAPT
Nr.

oosten van den stadsmuur op de hoogstgelegen landstreek der nabuurschap.

Daarbij is dit opmerkelijk: Toen de profeet Jeremia zijne waarschuwende en toch ook bemoedigende stem moest verheffen, gaf de Geest Gods hem te spreken, dat de Chaldeeuwsche overrompeling niet het einde der stad zou zijn, dat er een dag zou komen, waarop het meetsnoer getrokken en deze heuvel mede ingesloten zou worden, *en dat binnen deze linie in het laatste der dagen een stad gebouwd en nimmermeer verwoest zou worden.* Niemand kan zeggen, dat ooit een stad op dezen grond en bodem gestaan heeft. Thans verheft zich daar werkelijk een stad. Is dat geen bewijs voor den tijd, waarin wij leven? Is er een beter voor nadenkende menschen?

Buitendien zijn ook de omstandigheden der Joden veranderd. Vroeger leefden zij in voortdurenden vrees en angst. Waren zij niet zoo godsdienstig geweest, zoo waren zij ten slotte daar niet gebleven. Ik herinner mij den indruk, dien de Joden op mij maakten, toen ik 13 jaar geleden tot hen kwam. Het was mij, als kon ik op ieders aangezicht een voor een de zorgen des tijds lezen. Toen ging niemand bij nacht uit, wanneer hij er niet een zeer bijzondere reden voor had. Men moest een lantaarn bij zich hebben. Nimmer — zoover ik mij herinner — heb ik 's nachts in de straten van Jeruzalem een enkelen Jood gezien — maandenlang. Maar eer wij de stad verlieten, hoorden wij iederen nacht om elf, twaalf of een uur een menigte Joden ons huis voorbijgaan. Omstreeks den tijd, dat de oorlog uitbrak, was ik eens tegen middernacht buiten. Toen ik naar buiten kwam, kwamen mij in de straat een menigte Joodsche *jongelingen tegen. Juichend trokken zij voort,* vaderlandsche liederen zingend in hun eigen Hebreeuwsche taal — in het Arabisch durfden zij ze niet zingen — dat deze stad hun stad en dit land hun land was."

N. v. B.

THOMAS SPURGEON †

Op Zondag 21 October l.l. overleed te Londen Rev. Thomas Spurgeon, de oudste zoon van wijlen den beroemden prediker C. H. Spurgeon. Het einde kwam *niet onverwacht, want hij was reeds lang lijdende.* Om **zijn zwakke gezondheid** was hij jaren lang in Australië, waar hij de voorganger was van de Bapt. gem. te Auckland. Na den dood van zijn vader wenschten velen der leden, dat „zoon Tom" hem zou opvolgen, waartoe het ook in 1893 kwam, nadat Dr. James Spurgeon, (de broeder van C. H. S.) en Dr. Pierson tijdelijk den arbeid hadden voortgezet. Tot 1908 hield hij het vol, toen moest hij het opgeven; hij was noch naar het lichaam, noch naar den geest, opgewassen tegen de taak, door zijn grooten vader verricht. Eigenlijk kon niemand diens plaats innemen, want hij was door God uitverkoren en geroepen om een werk te doen voor Zijnen Naam, waartoe minstens drie anderen noodig waren. Toen in April 1898 de Tabernakel afbrandde, waarin de vader telkens aan meer dan 6000 menschen het Evangelie verkondigde, werd hij op kleinen schaal herbouwd, omdat de ontzaglijke ruimte lang niet meer gevuld was met hoorders.

Maar al kon hij den reusachtigen arbeid niet op het peil houden van zijn vader, toch was hij zeer geliefd om zijn beminnenswaardig, bescheiden karakter, zijn trouw, liefhebbend hart, zijn vast geloof. Op Vrijdag 26 Oct. bij den gedenkdienst in den Tabernakel getuigden velen van den zegen door den overledene verspreid, en de kinderen van het weeshuis, waar hij zoo *gaarne vertoefde, zongen eenige liederen.* Na afloop had de begrafenis plaats op het kerkhof te Norwood, waar ook zijn vader rust.

Uit de Gemeenten.

NIEUWE PEKELA. Met genoegen kunnen we thans weer een en ander mededeelen omtrent onze gemeentelijke aangelegenheden.

Laat ons beginnen met mede te deel n, dat, als een gevolg van de evangelisatie-samenkomsten, hier ter plaatse gehouden door de Utrechtsche Tentzending, zich een comité heeft gevormd, waarin, naast Baptisten, Hervormden en Lutherschen zitting hebben, zich ten doel stellende, gezamenlijk evangelisatie te drijven, door gedurende de wintermaanden, een avond per maand een openbare vergadering te houden, waarop doo verschillende predikanten zal worden gesproken.

Den 31en Oct. j.l. werd ook hier het 400-jarig hervormings jubileum gevierd. In de Luthersche- en de Baptistenkerk werd daartoe 's morgens $9^1/_2$ uur een bijzondere dienst gehouden, terwijl des avonds 7 uur, al de protestantsche gemeenten deze plaats, *in de Hervormde Kerk samen kwamen en achtereen* volgens als sprekers optraden: Ds. van IJsselstein, Hervormd Pred. met een openingswoord; Ds. Hagen, Geref., met het onderwerp: „de voorbereiding tot de Hervorming"; Ds. Lindeijer, Luthersch, met „de Hervorming"; Ds. Louw, Bapt., met „de heilsverzekerdheid in de Hervorming" en Ds. Zuidersma, Chr. Ger., met „de doorwerking der Hervorming".

Ter afwisseling zong het Luthersch zangkoor eenige schoone Hervormingsliederen.

Deze samenkomst werd door ongeveer duizend personen bezocht. Een collecte werd gehouden ten bate van het Nederlandsch Bijbelgenootschap.

Zondag 11 Nov. j.l. hadden we het genoegen een jongedochter door den doop aan de gemeente te zien toevoegen, bij welke gelegenheid onze voorganger een ernstig woord sprak naar aanleiding van Psalm 90 : 14.

Op verzoek van den voorganger, sprak onze oudste ouderling br de Groot, bij het avondmaal, een hartelijk welkom tot dit jongste lid der gemeente, de hoop uitsprekende, dat zij blijven zou in de liefde van onzen Heer en Heiland. B.

PARAMARIBO (Suriname). Ondanks de beroeringen in de menschenwereld, is onze Heer hier bezig zondaren uit des Satans brand te redden. Zielen komen uit en geven zich aan den Heiland Werk is er steeds veel te doen. Toch worden velen nog niet bereikt met het Woord. Zij moeten opgezocht en door middel van geschrift-verspreiding bearbeid worden.

Wij werken zooveel mogelijk met „De Zaaier", van welk blaadje wij nu maandelijks tweehonderd ex. kunnen hebben.

Gedenk ons steeds in uwe gebeden.

J. H. B.

2e EXLOËRMOND. In de mededeeling der Gemeente hier, voorkomende in het jongste nummer van „De Christen" is tot onze spijt op onverklaarbare wijze een kleine vergissing ingeslopen. Niet onze Broeder Voorganger was ongesteld geweest, maar diens Echtgenoote en deze was nu door Gods genade weer zoover hersteld, dat zij het Godshuis kon bezoeken en dat tot onze groote blijdschap. Onze geliefde Leeraar is, Gode zij dank, zoo lang hij onder ons werkzaam geweest is nog

niet door ziekte in zijn arbeid verhinderd. De Heere zij daarvoor geprezen. En we werden door de prediking des Woords steeds gezegend en gesterkt, terwijl ook reeds vele zielen overgebracht werden uit de duisternis tot het licht. Dit is heerlijk en verblijdend, aangezien alles ons predikt dat de toekomst des Heeren genaakt. Voorts zij nog vermeld, dat de beide Broeders, die het laatste gedoopt werden, woonachtig zijn in het moderne dorpje Exloo. Dit is een groote triumf voor onze gemeente en voor den Bijbelschen Doop. De Heere zegene onze Broeders daar in hunne woonplaats tot eer van God en tot heil van vele zondaren. De Heere zegene niet alleen ons, maar ook alle gemeenten, dat is onze hartelijke wensch en bede.

Namens de Gemeente,

P. H. DE RAAF.

AMSTERDAM. De Heer schonk ons in den eersten Zondag dezer maand weder een heerlijken, rijk gezegenden dag. Een jonge zuster wenschte door den doop in de Gemeente te worden opgenomen, na op de laatst gehouden gemeentevergadering haar geloof in den Heer te hebben beleden en op genoemden Zondag werd aan haar wensch voldaan. In zijne toespraak deelde onze Voorganger mede, hoe een broeder hem de reden vroeg, waarom in onze kringen zoo weinig over den doop wordt gesproken. Het door hem gegeven antwoord, dat de instelling des doops zoo duidelijk in de Schrift werd vermeld, dat verdere uitlegging schijnbaar niet zoozeer noodig was, stelde de vrager niet tevreden. Voor velen toch zou een nauwkeurige bestudeering van deze heilige instelling zeer nuttig zijn. De waarheid inziende van deze opmerking, deed onze voorganger besluiten des Woensdagsavonds een reeks van besprekingen te houden over den doop. Als inleiding dezer beschouwingen wenschte hij zijn rede te doen gelden, die hij thans zou houden, en die zou handelen over den doop van den Heere Jezus, beschreven in Matth. 3 vers 13 en 17.

Spreker behandelde zijn onderwerp in het stellen van twee vragen: Wat beteekent de doop van Jezus voor den Heer Zelven? en: Wat beteekent 's Heeren doop voor ons?

De Heer komt, hoewel wetende te zijn Gods eengeboren Zoon en Zich volkomen bewust van Zijn groote beteekenis in het verlossingswerk, tot Johannes en begeert van hem gedoopt te worden.

Voor Hem was het zijn eerste openbare daad als de Messias.

Zoo kwam de meerdere tot de mindere en de mindere weigerde aanvankelijk, daar hij meende onwaardig te zijn tot zulk een groot werk. Johannes weigering was geene ongehoorzaamheid, doch hij begreep niet de beteekenis van 's Heeren doop. Hij, dien hij beschouwde als te zijn Hem, die komen zou, die geene zonde gekend heeft, hoe zou Hij komen om gedoopt te worden als een die schuldig was. Hij begreep niet, dat deze daad in betrekking stond tot Zijn Messias' ambt. Jezus echter wijst hem terecht. Laat nu af, want aldus betaamt ons alle gerechtigheid te vervullen, zegt Hij tot Johannes en deze gehoorzaamt onmiddellijk.

Gods gerechtigheid te vervullen. Daartoe was Hij gekomen.

In zijn doop ging de Christus in onzen dood in, als onze plaatsvervanger en wegbereider nam Hij onze schuld aan als de Zijne, onzen dood als Zijn dood. Vrijwillig aanvaardde Hij ons vonnis. Hij de reine voor ons onreinen.

Nu drong de hooge beteekenis van Jezus' daad tot Johannes door. Welk een plechtig, gewijd oogenblik. En zie, als de doop is voltrokken, werden de hemelen geopend en als een duive daalde de Geest Gods op Hem neder. En een stem uit den Hemel, als een bewijs van goedkeuring des Vaders op de handeling van den Zoon, sprak: Deze is mijn Zoon, mijn Geliefde, in denwelke Ik mijn welbehagen heb.

Het tweede punt behandelde, zegt spreker, dat Jezus' doop zich ook tot ons richt. Geloovigen streven vaak tegen, waar het dit gebod geldt, soms door verkeerde beschouwing, door onkunde. Al Uwe overlegginggen zal de Heer niet gaan weerleggen. Jezus zegt ook tot U in Uw vermeende wijsheid „Laat nu af" onderwerp U aan mijn wil, ook in deze betaamt het U mij te volgen. Als geloovigen, eens willend met mijnen wil, hebt gij slechts te vragen: Heer wat wilt Gij, dat ik doen zal." En de liefde doet volgen in elken weg. Laat u doopen op 's Heeren bevel, alleen zijn woord heeft gezag. In den praktijk des doops was dan ook bij de apostelen volstrekt geen verschil.

Voor ons is dus de doop een openbare schuld, belijdenis, doch spreekt tevens van het geloof in de schuld, vergeving, van verzoening en verlossing in Christus bloed. Uit het doopwater, waarin zinnebeeldig de oude mensch is begraven, verrijst men weder om te wandelen in nieuwigheid des levens. Dan toont ook God ons zijn welbehagen en geeft ons de verzekering, dat wij zijne kinderen zijn.

Ernstig wees ten slotte de prediking op de nog niet geloovigen. Waar deze aan den doop nog geen deel hebben, nog onbekeerd, zonder schuldbelijdenis voortleven, behoeft men hun niet over den doop te spreken.

Doopbekken of doopvont kunnen hier niet helpen.

Hun spreke men van den Christus op Golgotha, die Zijn dierbaar leven voor hen gaf, opdat zij tot Hem mogen komen en met dankbare erkentenis aannemen het heerlijke, dat Hij voor hen bereidde.

De Heer zegene deze woorden; dat alle aanwezigen zoowel gedoopten als ongedoopten en vooral de onbekeerden ernstig komen tot overdenking hoe het verdere van hun leven zal zijn, hoe hunne keuze zal wezen omtrent Hem, die ook hen roept om in te gaan in Zijn Koninkrijk, dat Hij voor hen heeft gesticht onder zooveel moeiten en lijden, doch ook tevens, eenmaal ingegaan, van hun verlangt aan de wetten en geboden van dat Koninkrijk gehoorzaam te zijn.

G.

STADSKANAAL. We gevoelen ons gedrongen de lezers van „De Christen" eens weer een en ander mede te deelen aangaande den arbeid der Gemeente. Sedert onze laatste mededeeling mochten we drie maal het doopvont geopend zien, om vier broeders op hunne belijdenis te doopen

De opkomst onder de prediking is zeer verblijdend, zoodat onze geachte Voorganger steeds gelegenheid heeft aan velen de boodschap van heil en zaligheid te verkondigen.

Tevens mogen we nog melding maken dat een afgedwaalde zuster weder op haar verzoek en belijdenis in de gemeente werd opgenomen.

Terwijl wij met blijdschap van de ondervonden geestelijke zegeningen melding maken, willen we ook nog mededeelen dat de Gemeente thans een fraai pijporgel bezit.

Reeds eenigen tijd was de behoefte hieraan gevoeld. Per advertentie werd een gebruikt of nieuw pijporgel te koop gevraagd en al spoedig hadden we 15 aanbiedingen. Br. de Ruiter uit den Haag voldeed aan ons verzoek en diende ons van advies bij den aankoop, en vond den heer Reemeijer bereid om zich te belasten met de noodige werkzaamheden. Wij zijn genoemden br. hiervoor zeer dankbaar. Zondag 28 Oct. werd het in gebruik genomen. Een groote schare belangstellenden waren opgekomen om bij de inwijding tegenwoordig te zijn. Nadat de Voorg. een inleidend woord had gesproken werden de aanwezigen in de gelegenheid gesteld te luisteren naar de tonen van 't orgel 't Was een aangename avond en we gelooven dat allen welvoldaan huiswaarts keerden.

Hoewel wij dankbaar zijn voor de vele gunstbewijzen Gods, blijft steeds onze bede:

Dat velen, die nog leven naar 't goeddunken van eigen hart, mogen komen aan den voet van 't Kruis en daar vrede bekomen voor 't onrustig gemoed.

Nu vallen dropplen reeds neder,
Zend ons een stroom toch, o Heer.

R. R.

N. WEERDINGE. Het is weer al eenige maanden geleden, sedert we iets van de Gemeente hier berichten. Heel wat zegeningen zijn in dien tijd ons deel geweest. Zoo hadden we Zondag 7 Oct. het voorrecht een jonge zuster door den Doop tot de Gemeente te zien toetreden.

Zondag 14 Oct. hadden we afgezonderd om den Heere gemeenschappelijk onzen dank te offeren voor de vele zegeningen dit jaar van Hem ontvangen. 's Morgens in de prediking werden we hier in 't bijzonder door onzen Voorg. bij bepaald. 's Middags om 3 uur kwamen we weer samen. Nadat we eerst door onzen Voorg. en enkele andere brs. waren toegesproken (die ons iets vertelden van persoonlijke en gemeenschappelijke zegeningen), kregen we allen een kans iets van het onze af te zonderen voor den dienst des Heeren. God heeft den blijmoe-